

DRUKI SEJMU ŚLĄSKIEGO

DZIENNIK USTAW ŚLĄSKICH

Nr. 21.

KATOWICE, dnia 27 września 1932.

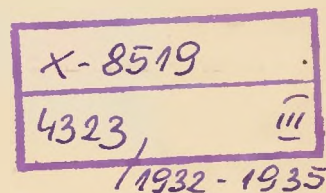
Rok XI.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

47.

Zarządzenie

Prezydenta Rzeczypospolitej
o zwołaniu Sejmu Śląskiego.

Na podstawie art. 21 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 497) zwołuję Sejm Śląski do miasta Katowic na sesję od dnia 30. września 1932 r.

Warszawa, dnia 25. września 1932 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) I. Mościcki

Prezes Rady Ministrów:
w z. Wł. Zawadzki

W N I O S E K

Zespołu Posłów Ch.- Dem. i N.P.R. w Sejmie Śląskim
wzywający Śląską Radę Wojewódzką do poczynienia sta-
rań zmierzających do przeniesienia części bezrobot-
nych na rolę.

W y s o k i S e j m

zechce uchwalić:

" Wzywa się Śląską Radę Wojewódzką aby przystąpiła do prac
mających na celu zapewnienie części bezrobotnych mieszk-
kańców naszego województwa nowych możliwości egzystencji
przez osadzenie ich na roli, oraz przedłożyła Sejmowi
Śląskiemu projekty odpowiednich ustaw i wnioski o otwar-
cie na ten cel kredytów na rok budżetowy 1933/4."

U z a s a d n i e n i e :

Do zagadnień najtrudniejszych do rozwiązania, zwłaszcza wobec niewystarczających środków prawnych i materialnych jakimi dysponować mogą śląskie władze autonomiczne, należy zagadnienie bezrobocia. Całkowite rozwiązanie tego zagadnienia nie leży w mocy ani śląskich władz ustawodawczych, ani - wykonawczych. Nie mogą one mieć decydującego wpływu na kształtowanie się wewnętrznej polityki gospodarczej państwa, ani na treść między państwowych układów gospodarczych, lub postanowień międzynarodowych organizacji przemysłowych, od treści których w dużej mierze zależy los naszego przemysłu, a z nim setki tysięcy robotników i urzędników. Zagadnienia bezrobocia nie można zresztą rozwiązać na tak małym odcinku terytorjum państwowego, jakim jest nasze województwo, jeśli w całym państwie istnieć będą nadal warunki niesprzyjające zabiegom o ulokowanie na rynku wewnętrznym takich ilości produktów naszego przemysłu, jakie mogą być wyprodukowane w naszych warsztatach pracy i jeśli zmierzająca do samowystarczalności gospodarczej polityka wielu państw odbiera nam jednocześnie możliwość ulokowania na rynkach zagranicznych niespożytej w kraju części naszej produkcji przemysłowej.

Rozważania te nie mogą jednak zwolnić śląskich władz autonomicznych od obowiązku łagodzenia w zakresie swych możliwości następstw bezrobocia oraz usuwania przyczyn stanowiących o chronicznym charakterze tej klęski. Rozmiary bezrobocia i jego stałość odrzucają myśl przeciwdziałania skutkom bezrobocia jedynie przez pomoc publiczną w postaci wsparć. Wprowadzenie skróconego dnia lub tygodnia pracy zagadnienia tego również całkowicie nie rozwiązuje. W najlucidarniejszym ujęciu bezrobocie na naszych obszarach przemysłowych przedstawia się jako skutek s t a ł e j i p o g ł ę b i a j ą c e j się dysproporcji między ilością rąk poszukujących pracy, a ilością potrzebą do wytworzenia takiej ilości dóbr materialnych, która znaleźć może nabywców.

Pozostawiona swym własnym niedostatecznym siłom ludność naszej wsi, niezdolna zapewnić sobie z prymitywnej gospodarki egzystencji na roli naciska na nasze tereny przemysłowe, pomnażając ilość rąk, których pracy nikt nie pragnie i z których nikt korzystać nie mo-

że. Wysoki naturalny przyrost ludności naszych terenów przemysłowych nie znajduje odpowiednika w wzrastającym zapotrzebowaniu na pracę rąk ludzkich. W tych warunkach nasze okręgi przemysłowe stają się ośrodkami nędzy, w których łzach rodzi się ślepy bunt przeciwko porządkowi społecznemu niezdolnemu do zamiany pracy na chleb.

Akcja streszczająca się jedynie w łagodzeniu następstw bezrobocia nie może być postulatem ani jednostki, ani ugrupowań społecznych poczuwających się do odpowiedzialności za przyszłość państwa i narodu. Nie można sobie przecież wyobrazić takiej sytuacji, w której setki tysięcy pozbawionych na stałe pracy w swym zawodzie utrzymywane byłyby z pokolenia na pokolenie z funduszy publicznych, nawet i wtedy gdyby zapomogi te miały być częściowo zapłatą za prace wykonywane przez bezrobotnych na t.zw. robotach publicznych. Taka akcja znajduje swe uzasadnienie jedynie tylko wtedy jeśli służy do przetrzymania względnie krótkiego okresu bezrobocia, o którym napewno wiemy, że jest ono zjawiskiem przejściowym. Dlatego też obok starań o znalezienie środków na cele tej p r z e j ś c i o w e j pomocy mamy obowiązek usuwania w granicach naszych możliwości przyczyn nędaających bezrobociu naszych terenów przemysłowych cech zjawiska stałego.

Do rzędu takich zamierzeń należy m. in. próba przeniesienia części naszych bezrobotnych na rolę, rzecz prosta w warunkach zapewniających im w sposób niebudzący wątpliwości możliwość stworzenia sobie nowej znośnej egzystencji. Próby takich usiłowań korektury podziału zawodowego ludności widzimy w wielu krajach europejskich.

Trudno w tej chwili przesądzać jaki typ osadnictwa na roli uczyni zadość potrzebom zadania i odpowie zdolnościom tej części naszej ludności, którą ma ono objąć, ani też dać odpowiedzi na pytanie, gdzie osiedla te należy tworzyć. Odpowiedzi na te pytania dostarczyć jedynie mogą studia, do których wnioszek wzywa Śląską Radę Wojewódzką,

Niewątpliwie jednak akcja pójdzie w trzech kierunkach: ogrodnictwo podmiejskie - dla tworzących niejako armję rezerwową przemysłu / dotykanych bezrobociem okresowo i na czas krótki/, gospodarstwa małohektarowe - dla tej części stałych bezrobotnych, którym możnaby stworzyć dodatkowe źródło zarobkowania przez wprowadzenie i rozwinięcie drobnego domowego przemysłu metalowego, wreszcie: gospodarstwa więcejhektarowe dla chcących i mogących znaleźć całkowite pokrycie swych potrzeb z pracy rolnika i hodowcy.

Powodzenie tej akcji będzie zależało całkowicie od sposobu jej wykonania i prowadzenia. Jeśli zakreslimy jej rozmiary odpowiadające naszym możliwościom finansowym i zdołamy otoczyć ją atmosferą powszechnego zaufania w szczerość intencji, w wiedzę fachową, doświadczenie i uczciwość wykonawców, to akcja ta stać się może punktem wyjścia z rozpaczliwej sytuacji w jakiej znajdują się tysiące naszych współbraci.

Katowice, dnia 7 października 1932r.

W n i o s k o d a w c y :

/-/ Sikora, /-/ W.Korfanty, /-/ Fr.Roguszczyk, /-/ Chmielewski,

/-/ Jan Kędzior.

S e j m Ś l ą s k i

L.dz.1262/32.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 10 października 1932 r.

L.RW.294/1.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu przesyła Śląska Rada Wojewódzka projekt ustawy o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 25 kwietnia 1932 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art.23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.-

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący

w/z.

/-/ Dr.Saloni
Wicewojewoda.

U s t a w a
z dniar.

o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych.

Art.1.

Stosownie do art.8 a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73,poz.497/ w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.26,poz.146/ Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych /Dz.U.R.P.nr.97,poz.682/ w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych z dnia 28 marca 1928 r. /Dz.U.R.P.nr.46,poz.454/ i z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 18 lutego 1932 r. /Dz.U.R.P.nr.19,poz.130/.

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

./.

U z a s a d n i e n i e .

Ustawa o mierniczych przysięgłych z 15 VII 1925 r. obowiązuje tylko w cieszyńskiej części Województwa, a nie ma zastosowania w części górnośląskiej, a to ze względu na art.8 a statutu organicznego Województwa Śląskiego i w związku z tem, że ustawa o mierniczych przysięgłych zmienia obowiązującą na tym obszarze prawnym ordynację przemysłową. W konsekwencji tego mierniczowie przysięgli, którzy posiadają swą siedzibę na obszarze górnośląskiej części Województwa nie mogą wykonywać swego zawodu poza tym obszarem, a to na mocy art.9 ustawy z 15 VII 1925r. o mierniczych przysięgłych. Celem uniknięcia tego ograniczenia nieodzownem jest, by rozciągnąć moc obowiązującą ustawy o mierniczych przysięgłych na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego mierniczowie przysięgli /Landmesser/ są objęci pruską ustawą przemysłową /Gewerbeordnung R.G.S.1900/. Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 1 VIII 1883 L.II - 8391 /Mitteilung aus der Verwaltung der direkten Steuern z roku 1898 zeszyt 36 Nr.91 strona 138 i 139/, nakłada na mierniczego przysięgłego obowiązek wykonywania swego zawodu tylko osobiście. Wobec obowiązujących ustaw i przepisów przeprowadzenie przebudowy ustroju rolnego na terenie górnośląskiej części jest w wysokim stopniu utrudnione, gdyż niemożliwością jest, by mierniczy przysięgły wszystkie prace parcelacyjne polowe przeprowadzać osobiście.

Ustawa o mierniczych przysięgłych z 15 VII 1925 jest pod tym względem liberalną, a to z uwagi na konieczność przeprowadzenia przebudowy ustroju rolnego. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych Dz.U.R.P. z 19 VII 1926 r. Nr.71 poz.412 § 45, zezwala na wykonywanie prac pod kierunkiem przysięgłego mierniczego lub też praktykanta zarejestrowanego.

Fakt, iż ustawa o mierniczych przysięgłych z 15 VII 1925r. nie obowiązuje na części górnośląskiej doprowadził do tego stanu, iż około 1 000 ha ziemi rozparcelowanej nie może być przyjętych do operatu katastralnego, co naraża na poważne straty nowonabywców, którzy nie mogą otrzymać powzdana.

Ustawa pruska tamuje rozwój i postęp początkujących sił fachowych, ustawa zaś polska daje możność siłom młodym nabycia potrzebnej praktyki.

Ponieważ ustawie o mierniczych przysięgłych z 1925 roku nie podlegają mierniczowie, którzy nabyli swe uprawnienia na mocy ustaw pruskich, przeto i przesiedlenie się ich lub też wykonywanie zawodu poza obrębem górnośląskim jest niedopuszczalne.

S P R A W O Z D A N I E

K o m i s j i P r a w n i c z e j
w sprawie ustawy o spółkach akcyjnych .

Sprawozdawca: poseł Dr.Włodzimierz D ą b r o w s k i .

W y s o k i S e j m i e !

I. Dnia 28/IX. 1931r. wpłynął pod nr.dr.128/III. wniosek posłów Klubu N.Ch.Z.P. w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy o spółkach akcyjnych.

II. Dnia 21.IV. 1932r. wpłynął pod nr. dr. 213/III. wniosek p.Wojewody Śląskiego /L.Pr.742/35/, zawierający projekt ustawy w sprawie wyrażenia zgody Sejmu Śląskiego na tę ustawę.

III. Komisja Prawnicza rozpatrywała te wnioski i postanowiła powołać eksperta dla opracowania tego zagadnienia prawnego. Pan sędzia Handzel złożył w charakterze eksperta opinię prawną, precyzującą różnice między polskim prawem o spółkach akcyjnych a ustawodawstwem obowiązującym w Województwie Śląskiem.

Pogląd wyrażony w tej opinii szedł w następującym kierunku:

"Przepisy dotyczące spółek akcyjnych na Górnym Śląsku zawarte są w §§ 178 - 319 k.h.niem. z 10.V.1897 r. na Śląsku Cieszyńskim, zaś w art. 207 - 249 austr.k.h. i w t.zw. regulatywie akcyjnym z 20.IX. 1899r. /austr.Dz.Ust.Panstw.nr.175/. Przepisy natury gospodarczej i handlowej tak niemieckiej, jak i austriackiej ustawy nie wykazują znaczniejszych różnic zasadniczych zwłaszcza że prawo handlowe, do którego należy ustawodawstwo p spółkach akcyjnych tak w Niemczech, jak i w Austrii opierało się na tych samych zasadach i do roku 1869 było identyczne. Zasadnicza różnica między prawem niemieckiem a austriackiem istnieje tylko co do przepisów dotyczących zakładania spółek akcyjnych. Prawo niemieckie wymaga dla powstania spółki ak-

Druk nr. 223/III
dotyczy druku nr. 128/III i 213/III.

cyjnej wpisania do rejestru handlowego /§ 200 k.h./, przed zarejestrowaniem spółka akcyjna nie posiada osobowości prawnej. Jest to t.zw. system meldunkowy /rejestracyjny, normatywny/. Austrjacki regulatyw akc. wymaga ponadto zezwolenia rządu /§ 1, regulatywu akc./ Jest to t.zw. system koncesyjny. Podobnie jak w prawie niemieckiem spółka akcyjna według prawa austrjackiego powstaje również dopiero z chwilą wpisu do rejestru handlowego /§. 12 ust. 6 regul. akc./. Co do udzielenia koncesji zawiera austr. regul. akc. szczegółowe przepisy, określające postępowanie mające na celu uzyskanie koncesji. Zezwolenie rządu potrzebne jest według prawa austr. także przy każdej zmianie statutu.

Polskie prawo akcyjne zajmuje między temi dwoma systemami drogę pośrednią. Według art. 4 polskiego prawa akc. zezwolenie rządu jest potrzebne tylko dla spółek akc., których przedsiębiorstwo ma znaczenie państwowe lub charakter użyteczności publicznej, wymagane jest również zezwolenie rządu dla dopuszczenia zagranicznych spółek akcyjnych. Jakie przedsiębiorstwa mają znaczenie państwowe lub charakter użyteczności publicznej, określa Rada Ministrów. Stanowisko polskiego prawa akcyjnego co do koncesjonowania spółek akcyjnych jest zatem w porównaniu z prawem austrjackiem ułatwieniem przy zakładaniu spółek akcyjnych. Przeciwno koncesjonowaniu spółek akcyjnych oświadcza się Górnośląski Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych i domaga się ograniczenia przymusu koncesyjnego tylko do przedsiębiorstw o znaczeniu państwowem i o charakterze użyteczności publicznej t.zn., że wolne od koncesji miałyby być przedsiębiorstwa o charakterze użyteczności publicznej zasadniczo, a tylko jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa z znaczeniem państwowem, byłaby potrzebna koncesja. Przeciwno stanowisku Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych przemawia jednak wzgląd na postępy socjalizacji, które domagają się ingerencji państwa w każdym kierunku, gdzie chodzi o użyteczność publiczną. Z punktu widzenia socjalizacji każde przedsiębiorstwo o charakterze użyteczności publicznej będzie posiadało równocześnie znaczenie państwowe tak, że wysuwana przez Związek

Przemysłowców Górniczo-Hutniczych zmiana artykułu 4-go polskiego prawa akcyjnego nie jest zbyt aktualna.

Polskie prawo akcyjne idzie w kierunku rozbudowy praw mniejszości i kontroli gospodarczej nad spółkami akcyjnymi i w obu tych kierunkach należy uważać je w stosunku do dotychczasowego ustawodawstwa za postępowe

Tak prawo niemieckie jak i austriackie /§ 254 niem.k.h. i § 40 ust. 4 austr. regul. akc./ przyznaje mniejszości, reprezentującej według prawa niemieckiego 1/20 kapitału akcyjnego, według prawa austriackiego 1/10 kapitału akcyjnego prawo żądania zwołania walnego zgromadzenia akcjonariuszów. Polskie prawo akcyjne w art. 54 przyznaje prawo żądania zwołania walnego zgromadzenia akcjonariuszom reprezentującym 1/10 kapitału akcyjnego, jednakże ponadto w art. 90 i 91 przyznaje mniejszości reprezentującej przynajmniej 1/5 kapitału akcyjnego prawo żądania ustanowienia Rady Nadzorczej, oraz prawo osobnego wyboru jednego członka Rady Nadzorczej. Polskie prawo akcyjne przewiduje bowiem dwojakiego rodzaju organ nadzorczy spółki: Komisję Rewizyjną lub Radę Nadzorczą. Spółka akcyjna mieć może albo jeden organ nadzorczy albo drugi albo też obydwa. Według art. 90 Spółka akcyjna o kapitale akcyjnym ponad 5 000 000 zł. powinna mieć Radę Nadzorczą a nie tylko Komisję Rewizyjną. Różnica pomiędzy Komisją Rewizyjną a Radą Nadzorczą polega na tem, że kompetencje Rady Nadzorczej są większe aniżeli Komisji Rewizyjnej. Rada Nadzorcza wykonywa trwały nadzór nad gospodarką spółki, podczas gdy Komisja Rewizyjna powołana jest tylko do badania bilansu, rachunku zysku i strat oraz sprawozdania zarządu co do zgodności z księgami i dokumentami tudzież z faktycznym stanem rzeczy. Prawo rady nadzorczej nie ogranicza się do badania bilansu i rachunków lecz obejmuje także kontrolę, czy gospodarka spółki jest celową i odpowiednią. Kompetencje rady nadzorczej i Komisji Rewizyjnej określa polskie prawo akcyjne w art. 96 i 97. Według art. 97 ust. ostatni Komisję Rewizyjną można w statucie upoważnić do nadzoru stałego nad gospodarką spółki.

Polskie prawo akcyjne rozszerza również prawo do zaczepienia uchwał walnego zgromadzenia /art. 74 i 76/ przedkładać czasokres do

zaczepienia dla akcjonariuszów nieobecnych w razie wadliwości zwołania walnego zgromadzenia lub powzięcia uchwał w sprawach nieobjętych porządkiem dziennym do jednego roku. Prawo niem./§ 271 kodeksu handlowego/ powoduje tylko czasokres jednomiesięczny, austr. prawo kwestji tej wcale nie reguluje. Przeciwno terminowi jednorocznemu zwraca się opinja Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych, uznając to za niedopuszczalne, by uchwały walnego zgromadzenia przez cały rok były w zawieszeniu. Zarzut ten jest jednak tylko więcej teoretyczny, gdyż przy porządnem prowadzeniu zarządu wadliwości przy zwołaniu walnego zgromadzenia względnie powzięcie uchwał w sprawach nieobjętych porządkiem dziennym można uważać prawie za wykluczone. Termin jednoroczny stanowi jednak rygor zapobiegający, by wyżej opisane dwa wypadki, jakoteż wypadki określone w art. 76 /przeciw dobrym obyczajom/ wogóle mogły mieć miejsce.

Jako dalszą istotną nowość wprowadza polskie prawo akcyjne stałą coroczną kontrolę przez biegłych rewidentów, ustanowionych przez sąd rejestrowy /art. 89/. Wprawdzie co do rewidentów, ich kwalifikacji, praw i obowiązków zapowiada art. 175, że przepis art. 89 wchodzi w życie dopiero po wydaniu rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości, tak, że przepis ten narazie jest nieaktualny, jednakże potrzeba kontroli przez biegłych rewidentów, ustanowionych przez sąd, jest bardzo ważna, gdyż w praktyce okazało się, że dotychczasowa kontrola przez organa samej spółki była niewystarczająca. To też niem. nowela do prawa akcyjnego z 19 września 1931r. wprowadza cały szereg zmian, dotyczących obostrzenia kontroli nad gospodarką spółek akcyjnych. Nowe przepisy niemieckie dotyczą nabywania własnych akcji przez spółkę, umarzania akcji, sprawozdań kwartalnych, kredytów dla członków zarządu, prawa zwoływania rady nadzorczej, prawa rady nadzorczej do sprawozdań zarządu, zakazu głosowania akcjonariuszów będących równocześnie członkami zarządu lub rady nadzorczej, prawa mniejszości do ustanowienia rewidentów przez sąd, obowiązku zarządu do przedkładania ksiąg i składania wyjaśnień jak wreszcie obowiązku o tajemnicy rewidentów. Widać stąd, że nawet prawo niemieckie, którego przepisy o spółkach akcyjnych były najbardziej roz-

budowane, uznało za potrzebne, nadzór nad gospodarką spółek akcyjnych jeszcze bardziej zaostrzyć. Polskie prawo akcyjne jest najbardziej zbliżone do prawa niemieckiego a przez wprowadzenie stałej corocznej rewizji przez urzędowych rewidentów poszło jeszcze dalej niż prawo niemieckie.

To byłyby najbardziej zasadnicze zmiany, jakie polskie prawo akcyjne wprowadzi w ustawodawstwie, obowiązującym w Województwie Śląskiem. Pozatem istnieje jeszcze cały szereg różnic mniej istotnych.

I tak polskie prawo akcyjne /art.5/ wprowadza minimum dla kapitału akcyjnego, który wynosić powinien najmniej 250 000 zł. Przepis ten po myśli art. 171 nie odnosi się do spółek, już istniejących.

Natomiast obniża polskie prawo akcyjne kwotę minimalną, na jaką akcja powinna opiewać. Według art.30 wartość minimalna akcji powinna wynosić najmniej 100,-- zł., a w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej najmniej 25,-- zł. Granica ta dotychczas była o wiele wyższa, gdyż według §-fu 180 niem.k.h. wynosi 1 000 mkn. a według §-fu 27 austr. regul.akk. najmniej 200 k.

Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych podnosi, że przepisany przez polskie prawo akcyjne /art.37/ tekst akcji, jest inny od akcji dotychczasowych, co spowoduje znaczny koszt przedrukowania akcji. Niebezpieczeństwo to według mego zdania nie istnieje, gdyż prawo do akcji dotychczasowych jako prawo nabyte nie może doznać zmiany według ogólnej zasady wyrażonej w ustępie 1 art. 171, że przepisy nowego prawa nie mają zastosowania o tyle, o ile mogłyby naruszyć prawa nabyte. Z tego punktu widzenia też nie będzie można wymagać od spółek już istniejących wydrukowania nowych akcji, gdyż stanowiłoby to naruszenie prawa akcjonariuszów, posiadających akcje dotychczasowe a w praktyce takie przedrukowanie akcji natrafiłoby na znaczne trudności.

Nieistotną nowością jest dalej przepis art.27 polskiego prawa akcyjnego, że ogłoszenia spółki winne być umieszczone oprócz w Monitorze i piśmie wyznaczonym przez walne zgromadzenie także w piśmie, wskazanym przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Według art.27 rozporządzenia

z dnia 15 stycznia 1930r. /Dz.Ust.poz.26/ jako takie pismo została wskazana "Polska Gospodarcza". Dotychczas obowiązują §§ 10 i 182 niem.k.h. oraz w § 54 austr.regul.akk., według których ogłoszenia spółki umieszcza się w Monitorze i piśmie oznaczonym w statucie.

Bez większego znaczenia jest również przepis art.79 wprowadzający nowość, że członkowie zarządu mogą być wybrani najwyżej na dwa względnie trzy lata. Przepis taki jest jednak bardzo praktyczny, gdyż wyklucza zgóry możliwość zawierania długoletnich uciążliwych kontraktów z członkami zarządu, co w razie pogorszenia sytuacji gospodarczej mogło się stać wielkim ciężarem dla spółki, jeżeli członkowie członkowi zarządu nie chcieli się zgodzić na zmianę warunków kontraktu.

Nowością jest także przepis art.84, że uchwały zarządu winne być protokołowane. Przepis ten może w praktyce być uciążliwy, jednak dla odpowiedzialności zarządu wieloosobowego jest bardzo ważny i nie wiadomo, który wzgląd powinien większą odgrywać rolę, utrudnienie w praktyce czy też jasne stosunki co do odpowiedzialności poszczególnych członków zarządu. Przepis o protokołowaniu uchwał odnosi się również do rady nadzorczej i komisji rewizyjnej /art.99 ust.2/.

Dalszą nowość stanowią przepisy art. 107 i 108, które nakazują bilansowanie przepisów wartościowych i walut obcych według przeciętnego kursu z ostatniego miesiąca przed dniem bilansu. Dotychczas miarodajnym był kurs dnia sporządzenia bilansu. Ze względu na zbyt wielką chwiejność kursów w czasach powojennych bilansowanie według przeciętnego kursu należałoby uważać za bardziej odpowiadające rzeczywistej wartości.

Polskie prawo akcyjne określa odmiennie od prawa niem. i austr. minimalną wysokość funduszu zapasowego. Według art.109 kapitał zapasowy winien wynosić najmniej 1/3 kapitału akcyjnego. Prawo niem./§ 262 k.h./ i prawo austr. /§ 53 regul.akk./ oznaczają jaką minimalną granicę 1/10 kapitału zakładowego. Przeciwno zbyt wielkim funduszom rezerwowym przemawia wzgląd, że w ten sposób znaczny kapitał zostanie unieruchomiony. Jednak niepewność stosunków gospodarczych w czasach powojennych a zwłaszcza obecnie przemawia za podwyższeniem funduszy rezerwowych. Polskie

prawo akcyjne rozróżnia t.zw. kapitał zapasowy na pokrywanie strat ogólnych i kapitały rezerwowe, które służą na pokrycie szczególnych strat lub wydatków /art.109 ust.4/.

Art. 111 polskiego prawa akcyjnego ogranicza prawo członków rady nadzorczej do udziału w zyskach, które walne zgromadzenie może uchwalić tylko po dokonaniu ustawowych i statutowych odpisów i wyznaczeniu dywidendy. Dotychczas tak według prawa austriackiego jak niemieckiego, takiego ograniczenia nie było.

Nowością jest zakaz bezwzględny, nabywania przez spółkę i przyjmowania w zastaw własnych akcji /art.126 polskiego prawa akcyjnego/. Według §-fu 226 niemieckiego k.h. zakazane było nabywanie i przyjmowanie w zastaw własnych akcji przez spółkę w prawidłowym toku interesów, czyli nabycie takie mogło nastąpić tylko wyjątkowo. Prawo austriackie /§ 32 regulatywu akcyjnego/ określa szczegółowo wypadki, kiedy spółka może nabywać i przyjmować w zastaw własne akcje. Przeciwnie art. 126 polskiego prawa akcyjnego zwraca się opinia Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych podnosząc, że taki zakaz bezwzględny stwarza niepewność pod względem prawnym, gdyż spółka może zakaz ten obejść nabywając akcje za pośrednictwem powierników a osoby trzecie nie będą wiedziały, czy akcje nabywa spółka na własny rachunek a mimo to nabycie akcji ze względu na zakaz ustawy będzie nieważne. Organ spółki nabywający akcje wbrew ustawowemu zakazowi będzie w każdym razie odpowiadał za szkodę osobom trzecim, znajdującym się w dobrej wierze, już na podstawie ogólnych zasad o odszkodowaniu za czynności niedozwolone /§§ 823 i nast. niem.k.c./, tak, że osoby trzecie będą miały prawo do odszkodowania.

Wszystkie wyżej przedstawione zmiany, jakie nastąpią w ustawodawstwie akcyjnym, obowiązującym w Województwie Śląskiem, przez wprowadzenie polskiego prawa akcyjnego nie stanowią pogorszenia lecz postęp i dlatego wyrażenie zgody przez Sejm Śląski po myśli art. 170 polskiego prawa akcyjnego jest pożądane. Przemawia zatem najmocniej wzgląd na unifikację prawa akcyjnego w Polsce, co dla Województwa Śląskiego jako najbardziej uprzemysłowionej dzielnicy ma przedewszystkiem wielkie znaczenie. Za wpro-

wadzeniem polskiego prawa akcyjnego oświadczyła się też Izba Handlowa w Katowicach bez zastrzeżeń, Izba Handlowa i Przemysłowa w Bielsku natomiast oświadczyła się za odroczeniem wprowadzenia aż do chwili nowelizacji polskiego prawa akcyjnego. Ogólnikowy postulat Izby Handlowej w Bielsku co do nowelizacji bez podania ani jednego konkretnego przepisu, któryby wymagał nowelizacji, nie może być brany pod uwagę jako moment rzeczowy, przemawiający przeciw wprowadzeniu polskiego prawa akcyjnego. W porównaniu z ustawodawstwem austr., obowiązującym na Śląsku Cieszyńskim, polskie prawo akcyjne stanowi rozbudowę prawa akcyjnego i postępuje o wiele większej mierze aniżeli w stosunku do prawa niemieckiego, obowiązującego na Śląsku Górnym, i dlatego jeżeli polskie prawo akcyjne powinno być wprowadzone, to w pierwszym rzędzie na Śląsku Cieszyńskim. Za wprowadzeniem polskiego prawa akcyjnego w Województwie Śląskiem przemawia dalej fakt, że polskie prawo akcyjne zastąpiło już niemieckie prawo i pomorskiem w województwie poznańskim oraz prawo austriackie w b.Galicji. Dlatego też niema potrzeby obawy przed trudnościami w praktyce przy wprowadzeniu go w Województwie Śląskiem. Zresztą nowelizacja polskiego prawa akcyjnego nastąpiła już częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 grudnia 1930r. /Dz.U.poz.664/ a dalsza nowelizacja nie jest narazie przewidziana. Wprawdzie Górnośląski Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych w swoim memorjale podniósł szereg przepisów polskiego prawa akcyjnego, któreby wymagały nowelizacji, jednakże, o ile chodzi o zarzuty istotne, to już wyżej zaznaczyłem, że potrzeba nowelizacji nie zachodzi. Pozatem chodzi o zmiany mniej ważne, co do których nowelizacja nie jest aktualna, i tak do art. 1 proponuje memorjał poprawkę tej treści, by dać możliwość tworzenia akcji o równej wysokości nominalnej i zastrzec to prawo statutowi lub walnemu zgromadzeniu. Jednakże takie różnice co do wysokości akcji mogłyby spowodować wątpliwości co do prawa głosowania, skoro według art. 64 każda akcja daje jeden głos i niewiadomo, czy akcje, opiewające na wyższą kwotę, mają mieć więcej głosów.

Do art. 26 ust.3 zarzuca memorjał, że polskie prawo akcyjne nie

określa, jakie braki mają mieć istotne znaczenie dla spółki, wobec czego wyrażenie takie jest niedość jasne, że polskie prawo akcyjne wogóle posługuje się terminologją niezbyt ścisłą i na dowód przytacza wyrażenia "winno", "powinno", "należy", "winno pod rygorem bezskuteczności". Zarzuty te dotyczą więc tylko stylizacji i są nieistotne, gdyż o tem, jaki ma mieć skutek pewien zakaz ustawowy, winna decydować cała treść przepisu oraz okoliczność, czy ustawa przepisuje jaki rygor, czy też ogranicza się tylko do formalnego zakazu. Od takiej interpretacji będzie też zależało, czy sąd ma pewne przepisy uwzględniać z urzędu, czy też tylko na wniosek i jakie stosować rygory. Najlepsza terminologja nie zapobiega niejasnościom i dlatego rozstrzyganie wątpliwych kwestji musi być pozostawione sądom, gdyż inaczej ustawa musiałaby być zbyt kazuistyczna.

Do art. 28 podnosi memorjał, że zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela lub odwrotnie nie powinna zależeć od woli akcjonariusza. Poprawka taka jest zbyteczna, gdyż według art.28 zamiana taka może tylko wtenczas być dokonana, jeżeli i prawo lub statut nie postanawia inaczej. Jeżeli więc spółka chce taką zamianę wykluczyć, to może to uczynić w statucie.

Do art.49 zauważa memorjał, że przymus odbywania walnych zgromadzeń w Polsce może odstraszyć kapitał zagraniczny i dlatego możność odbywania walnych zgromadzeń zagranicą należałoby pozostawić przynajmniej dla spółek już istniejących. Zmianę taką uważam za zupełnie niepotrzebną, gdyż nie widzę powodu dla czegoby przepis ten miał odstraszyć kapitał zagraniczny.

Do art.58 podnosi memorjał, że słowo "obecny" nie określa dokładnie, kogo przez to należy rozumieć. Z treści tego artykułu wynika jednak, że chodzi o reprezentantów kapitału akcyjnego, u uprawnionych do głosowania i że tylko ci mogą mieć prawo sprzeciwu.

Do art.59 i 60 zarzuca się, że niewiadomo, czy się to ma odnosić także do walnych zgromadzeń po myśli art.58. Uważam, że art.59 i 60 zawierają przepisy o formalności zwoływania walnych zgromadzeń i że for-

malności te odpadają, jeżeli zgromadzenie odbywa się według przepisu artykułu 58, gdyż według tego artykułu formalne zwołanie nie jest potrzebne.

Do art. 66 podnosi memorjał, że artykuł ten należałoby uzupełnić przepisem, że współwłaściciele akcji odpowiadają solidarnie i że oświadczenie można składać wobec jednego z nich. Przepis taki wydaje się zbyteczny, skoro po myśli art. 28 ust. 2 akcje są niepodzielne, a więc już z tego wynika, że chodzi o stosunek solidarności, co do którego będą obowiązywać ogólne zasady prawa cywilnego. Zresztą ze względu na stosunkowo niską kwotę minimalną, jaką przepisuje polskie prawo akcyjne /100,-- zł./, współwłasność akcji będzie mniej aktualna od czasów przedwojennych, kiedy według prawa niemieckiego akcja musiała opiewać najmniej na 1 000,-- mkn.

Zarzut co do art.69, że termin pięciodniowy co do ogłoszenia uchwały o zmianie przedsiębiorstwa w Monitorze jest za krótki, jest nieistotny, gdyż ogłoszenie takie w ciągu dni 5 jest możliwe.

Co do art. 72 zarzuca memorjał, że wyraz "obecny" jest niejasny. Zarzut ten uważam za nieuzasadniony, gdyż może chodzić tylko o uprawnionych do głosowania.

Uzupełnienie art. 77 przepisem, że powodowie zaczepiający uchwałę walnego zgromadzenia, odpowiadają solidarnie, uważam za zbyteczne, gdyż wystarczy tu zwyczajna odpowiedzialność za szkody według prawa cywilnego.

Do art. 91 tylko zmiana stylistyczna.

Do art. 92 ustęp 2, żeby jedną piątą głosów obliczać tak samo jak w §-fie 91 ust.3 od całego kapitału akcyjnego, a nie od ilości obecnych głosów, formalnie słuszny, jednakże widocznie ustawa chciała przyznać mniejszości akcjonariuszów w stosunku do komisji rewizyjnej /jako posiadającej mniejsze uprawnienia/ większe prawa aniżeli w stosunku do rady nadzorczej.

Do art. 104 tylko zmiany stylistyczne.

Uwaga memorjału do art. 105 i 106 zmierza do tego, by bilans uczynić nierealnym, dopuszczając niższe podania majątku spółki od wartości

rzeczywistej. Argument, że przezorność kupiecka może nakazywać niższe podanie wartości, wydaje mi się nieprzekonywujący, ponieważ właśnie przy układaniu bilansu dzieją się nadużycia powodujące nierealność bilansu.

Do art. 151, 152 i 153 ograniczanie odpowiedzialności do "grubego" niedbalstwa nie jest konieczne. Nic nie szkodzi, jeżeli odpowiedzialność ta będzie większa.

Do art. 170 proponuje memoriał dodatek, że zmiana statutu powinna być wolna od opłat. Ze względu na to, że poza Województwem Śląskiem spółki akcyjne musiały już dokonać zmiany statutów bez takiego przepisu, przepis taki należy obecnie uważać za nieaktualny.

Zmiana art. 172 w ten sposób, że określenie przedmiotu w firmie spółki nie powinno być wymagane przy spółkach już istniejących, wydaje mi się zbyteczna, gdyż chodzi tu o prawo nabyte do firmy będącej już w użyciu i dlatego według zasady wyrażonej w art. 171, że nowe prawo akcyjne niema zastosowania, o ile chodzi o prawa nabyte, zmiana firmy spółek dotychczasowych nie będzie potrzebna, o ile firma pozostaje niezmienną.

Wszystkie powyższe uwagi, poczynione przez Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych w celu nowelizacji polskiego prawa akcyjnego, nie są tak zasadniczej natury i tak ważne, by zmiana przepisów prawa akcyjnego była konieczna, i by od tej zmiany uzależniać wprowadzenie polskiego prawa akcyjnego w Województwie Śląskiem. Względ na unifikację i wynikające stąd korzyści w obrocie i rozwoju spółek akcyjnych wydaje mi się przeważający.

Dlatego uważam, że tak pod względem prawnym jak i gospodarczym wyrażenie zgody przez Sejm Śląski na wprowadzenie polskiego prawa akcyjnego w Województwie Śląskiem jest ze wszech miar pożądane i to bez oczekiwania ewentualnej dalszej nowelizacji, która o ile mi wiadomo, narazie nie jest wcale brana pod uwagę."

Na posiedzeniu w dniu 10 października 1932r. wysłuchała Komisja Prawnicza powyższą opinię, przedstawioną jej bezpośrednio przez eksperta. Po krótkiej dyskusji informacyjnej Komisja Prawnicza powzięła uchwałę wyrażającą zgodę na rozszerzenie ustawy. Projekt ustawy uzupełniono jedynie

słowa "w brzmieniu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930r. /Dz.U.R.P.nr.86,poz.664/. Projekt ustawy otrzymał zatem następujące brzmienie:

U s t a w a

z dnia 1932r.
w sprawie wyrażenia zgody Sejmu Śląskiego na wejście
w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządze-
nia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928,
zawierającego "Prawo o spółkach akcyjnych" w brzmieniu
Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia
3 grudnia 1930r. /Dz.U.R.P.nr.86,poz.664/.

Art. 1.

Stosownie do art. 8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920r.,
zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73,poz.
497/, w brzmieniu ustawy z dnia 8 marca 1921r. /Dz.U.R.P.nr.26,poz.146/
Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Ślą-
skiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928r.,
zawierającego prawo o spółkach akcyjnych /Dz.U.R.P.nr.39,poz.383/ w brzmie-
niu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930r.
/Dz.U.R.P.nr.86,poz.664/.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1933r.

----- .. -----

Imieniem Komisji Prawniczej wnoszę
o uchwalenie powyższego projektu ustawy.

Katowice, dnia 11 października 1932r.

Przewodniczący i sprawozdawca Komisji Prawniczej:

/-/ Dr.Włodzimierz Dąbrowski.

Wzór 3.

3. Sprawozdanie założycieli.

Art. 6.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą
wznosi jako założycielka powstającej spółki akcyjnej pod firmą.....
.....swoje zakłady przemysłowe ocenione, jako wkład, na sumę.....
.....zł., za którą otrzymuje pokrycie akcjami na tąż sumę.

Wnoszony obiekt istnieje od r.Z załączonych bilansów
za ostatnie dwa lata.....okazuje się, że czysty zysk przedsiębior-
stwa w r.wynosił.....zł. a w r/ zaś.....zł.

Wysokość oznaczonej do pokrycia sumy odpowiada wstawionej do bi-
lansu majątkowej wartości za r.po potrąceniu przyjmowanych
przez powstającą Spółkę akcyjną należności. Oddzielne pozycje bilan-
sowe zostały przez nas sprawdzone. Odpowiadają one zapisom, pomie-
szonym w księgach spółki, prowadzonych według zwyczajów kupieckich.

Maszyny, inwentarz, towary i weksle znajdują się, jak to zostało
stwierdzone, w pozycjach ksiązkowych uwidocznione.

Ocenienie tych pozycji dokonano ze znajomością rzeczy z uwzględ-
nieniem koniecznych odpisywań. Co do wpływów należności z rachunków
konto-kurentowych, to spółka przyjęła na siebie gwarancje za wpływy
z tych tytułów.

Nieruchomość wnoszona, jako wkład, posiada front długości.....
mtr., położona jest wprzy ulicy....., powierzchnia zaś
wynosi.....mtr. kw. Budynki znajdują się w zupełnie dobrym stanie,
odpowiadają wymaganiom fabrykacji i w najbliższym czasie remont kapi-
talny, ani przebudowa nie są przewidywane. Cena za plac wraz z budyn-
kami w porównaniu z miejscowymi cenami jest rzetelna.

Z powyższych względów należy uznać sumę ustaloną za wkład zł....
....za odpowiednią. Wobec tego, że nieruchomość powyższa znajduje się
w posiadaniu obecnych właścicieli od lat 15, suma pierwotna nabycia
nie może być brana pod uwagę.

Ogólna suma oceny przyjętej dla określenia wartości wkładu opiera
się na szczegółowym, załączonym do niniejszego sprawozdania zesta-
wieniu.

Wzór 4.

4. Walne Zgromadzenie organizacyjne.

/Art. 20, 21/

Działo się w dniu.....roku..... Za Notariusza przy.....
w.....kancelarję swoją mający.....przybyłem na zaproszenie
do.....wprzy ulicy.....Nr....., gdzie przedemną sta-
wili się osobiście mi znani i do działań prawnych zdolni: 1.....
przy ulicy.....pod Nr....., 2....., 3.itd.
wszyscy w zamieszkali i zeznali akt treści następującej:
§ 1. Starający oświadczyli, że zebrali się celem odbycia walnego zgro-
madzenia organizacyjnego Spółki akcyjnej pod firmą....., której statut
na mocy aktu, zeznanego w dniu.....przed notariuszem.....Nr. Rep....
...sporządzony został przez założycieli.....§ 2. Zagaił zgromadzenie
.....założyciel, który oświadczył, że na zasadach, wyrażonych
w powyższym statucie organizuje się Spółka akcyjna pod firmą.....
z siedzibą wKapitał zakładowy Spółki został określony na zł....

i podzielony na.....akcyj po zł..... każda. Założyciele Spółki obejmują powyższe akcje.....łącznie z zaproszonymi przez nich do udziału w Spółce pozostałymi, stawającymi do aktu niniejszego, a to w ilościach następujących: 1.obejmuje..... akcyj na sumę nominalną zł.; 2.akcyj na sumę nominalną zł. i t. d. Po tem oświadczeniu działający notariusz odczytał stawającym wyżej wspomniany statut. § 3. Wszyscy stawający, wyrażając zgodę na brzmienie odczytanego im statutu, wobec zachowania warunków do powstania spółki koniecznych, zawiązują aktem niniejszym Spółkę akcyjną pod firmą.....z siedzibą w..... przy ulicy..... Nr..... i, tworząc walne zgromadzenie organizacyjne akcjonariuszów, obierają przez aklamację na przewodniczącego....., który oświadczył, że wybór ten przyjmuje, poczem Walne zgromadzenie jednomyślnie uchwała, co następuje: 1. ograniczyć na razie wpłaty na akcje do jednej czwartej części kapitału zakładowego i zobowiązać akcjonariuszów do dokonania tej wpłaty, to jest po zł.na każdą akcję..... Zarządowi Spółki w ciągu.....dni od daty niniejszej uchwały; 2. celem oznaczenia dalszych wpłat na pozostałe trzy czwarte kapitału zakładowego zarząd zwoła nadzwyczajne walne zgromadzenie z chwilą, kiedy kapitał ten będzie potrzebny; 3. zatwierdzić koszty organizacyjne w ogólnej sumie zł. i zlecić zarządowi ich pokrycie, w głosowaniu nad tą uchwałą założyciele udziału nie przyjmowali; 4. drukować ogłoszenia spółki poza organami wskazanymi w art. 27 pr. o sp. akc. w.....". Dokonane kartkami tajne wybory zarządu i rady nadzorczej dały skład ich następujący: do zarządu wybrani zostali stawający....., którzy oświadczyli, że wybór ten przyjmują; do rady wybrani zostali: stawający....., którzy również wybór przyjęli. Na tem protokół niniejszy zakończono. Wypisy wydać zarządowi i odpis w celu zgłoszenia w rejestrze handlowym Sądu Okręgowego w..... Akt niniejszy stawającym odczytany, przez nich zarówno co do treści, jak i skutków zrozumiany i, jako zgodny z ich wolą przyjęty i podpisany został.

Wzór 5.

5. Walne Zgromadzenie organizacyjne przy wkładach rzeczowych /aportach/.

/Wstęp, jak w poprzednim wzorze/.

Zagaik niniejsze zgromadzenie założyciel....., który oświadczył, że w celu prowadzenia fabryki.....znajdującej się w..... i prowadzenia wszelkich przedsiębiorstw pokrewnych i pomocniczych w dziale tego przemysłu, wyrażonych w statucie, sporządzonym w dniu..... przed notariuszemza Nr. repertorium organizuje się Spółkę akcyjną pod firmą "....." z siedzibąKapitał zakładowy Spółki akcyjnej w kwocie zł.....podzielony naakcje po zł,każda i pokryty został w całości przez wkłady rzeczowe wartości zł.....oraz przez wkład gotówkowy w wysokości zł..... w sposób następujący: wkład rzeczowy zgodnie z odczytanem przez działającego notariusza sprawozdaniem założycieli, poddanem zbadaniu biegłych rewidentów, wyznaczonych decyzją Sądu Okręgowego wwydziału rejestracyjnego z dnia.....których opinia przez działającego notariusza również odczytaną została w postaci nieruchomości w..... uregulowanej w księdze hipotecznej, znajdującej się w archiwum hipotecznym przy Sądzie....., przyjęty zostaje za zgodą stron w cenie zł..... Wkład ten stanowi własność założyciela..... a ten ostatni..... wkład ten, czyli nieruchomość w tym stanie i granicach, w jakich się obecnie znajduje i z tem wszystkiem, co stanowi nieruchomość z natury lub przeznaczenia bez żadnego wyłączenia, wolną od wszelkich długów i obciążeń, wnosi w wyżej wymienionym szacunku zł....., jako wkład rzeczowy do pomienionej Spółki akcyjnej "....." i zezwala na hipoteczne przepisanie tytułu własności powyższej nieruchomości na imię Spółki akcyjnej ".....". Wkład rzeczowy w postaci majątku ruchomego, wymieniony w sprawozdaniu założycieli i opinii biegłych - rewidentów, stanowiący własność założyciela przyjęty został w cenie zł..... Wyżej wymieniony założyciel, jako właściciel powyższego

majątku ruchomego oświadczył, iż cały ten majątek wnosi jako wkład rzeczowy do pomienionej spółki "....." i zgadza się w zamian otrzymać za wkłady te akcje w sumie łącznej..... Pozostała część kapitału zakładowego w kwocie..... pokryta została w gotowiźnie przez założycieli pozostałych i zaproszonych do współudziału w spółce. Wszyscy stawający oświadczają, że wyżej wymienioną cenę wkładu rzeczowego akceptują i z wniesienia wkładów zarówno rzeczowych, jak i gotówkowych wzajemnie się kwitują, nie zachowując z tego tytułu jakichkolwiek roszczeń lub pretensyj. Tym sposobem cały kapitał akcyjny został pokryty, a akcje spółki zostały rozdzielone między akcjonariuszów, jak następuje: 1 akcji; 2 akcji ... i t.d. Wszyscy stawający wyrażają zgodę na zawiązanie spółki i na brzmienie odczytanego im przez notariusza statutu, wobec zachowania warunków do powstania spółki koniecznych, zawiązują aktem niniejszym spółkę akcyjną pod firmą..... z siedzibą w..... i tworząc walne zgromadzenie organizacyjne akcjonariuszów, obierają przewodniczącego..... itd., jak we wzorze poprzednim.

Wzór 6.

6. Zgłoszenie zawiązania spółki do rejestru.

/Art. 23/.

Do Sądu Okręgowego
w m. st. Warszawa.

Niniejszem zgłaszamy zawiązanie spółki akcyjnej pod firmą..... do rejestru handlowego i w celu wniesienia wpisu załączamy:

1. Statut spółki, sporządzony u notariusza..... w dniu:.....
.... Np. rejestru;
2. protokół zgromadzenia organizacyjnego, stwierdzającego objęcie akcji;
3. oświadczenie zarządu o wpłatach dokonanych na akcje /w razie, gdy wkłady są niepieniężne oświadczenie, że przejście ich na spółkę z chwilą jej zarejestrowania jest zapewnione;/
4. stwierdzenie, że zarząd spółki został ustanowiony z wskazaniem ich składu osobistego;
5. wykaz kosztów organizacyjnych;
6. dowód uiszczenia należnych opłat stemplowych.

Wszelkie zobowiązania w imieniu spółki oraz oświadczenia podpisują dwaj członkowie zarządu, doręczanie pism i oświadczenia zwrócone do spółki mogą być dokonane wobec jednego członka.

Warszawa,.....

/następują podpisy zarządu/

Podpisywać będą:

/ z jednej strony wypisują się imiona i nazwiska członków zarządu, z drugiej ich oryginalne podpisy, które winny być uwierzytelnione w myśl art. 87 pr. o sp. akc./.

Wzór 7.

7. Zwyczajne Walne Zgromadzenie.

/art. 50/.

/Jak w poprzednich wzorach zgromadzeń./

..... w celu spisania protokołu, gdzie przedemną stawili się osobiście mi znani i do działań prawnych zdolni:

1. Członków Rady Nadzorczej, a mianowicie:

a/....., zamieszkały w.....
przy ulicy.....Nr.....

b/....., zamieszkały w
przy ulicy.....Nr.
i t.d.

2. Członków Zarządu tejże spółki, a mianowicie:

a/, zamieszkały w
przy ulicy..... Nr.....

b/, zamieszkały w.....
przy ulicy.....Nr.....

3. akcjonariusze:

§ 1. O godzinie.....zagaikł prezes Rady Nadzorczej p.....
zgromadzenie i stwierdził, że dzisiejsze walne zgromadzenie zostało
należycie zwołane przez pomieszczenie dwukrotnie ogłoszeń w „Monitorze
Polskim”, „Polsce Gospodarczej” i w jednym z pism codziennych.....”.
Odpowiednie numery tych pism zostały dołączone, jako załącznik Nr.1
do protokołu.

§ 2. Przewodniczący oświadczył, że zgromadzenie uważa się za prawo-
mocne do powzięcia uchwał, i że porządek dzienny dzisiejszego walnego
zgromadzenia jest następujący:

1. Wybór przewodniczącego zebrania.
2. Rozpatrzenie, zatwierdzenie sprawozdania zarządu, bilansu oraz
rachunku zysków i strat, wysłuchanie opinii rady nadzorczej,
3. Dokonanie podziału zysków.
4. Udzielenie władzom spółki pokwitowania na miejsce.
5. Wybór członków rady nadzorczej ustępujących przez losowanie
/lub wychodzących ze względu na starszeństwo wyboru/.

§ 3. Na wniosek otwierającego zebranie został na przewodniczącego
dzisiejszego zebrania wybrany przez akklamację p....., który wy-
bór przyjął.

§ 4. Przystąpiono do załatwienia porządku dziennego.

Odnosnie punktu 2 porządku dziennego.

Zostały przedstawione: sprawozdanie zarządu z działalności spółki
za rok ubiegły, bilans oraz rachunek zysków i strat, wreszcie, opinie
rady nadzorczej. Egzemplarze drukowane tych dokumentów przedstawiono
dla dołączenia do protokołu, jako załącznik Nr. 2. Odczytanie tych
dokumentów, które według oświadczenia zarządu wyłożone były dla przeje-
rzenia akcjonariuszów w lokalu biurowym spółki w ciągu dwóch tygodni,
nie było żądane przez zgromadzenie. Bilans i rachunek zysków i strat
zostały jednogłośnie przyjęte.

Odnosnie punktu 3 porządku dziennego.

Uchwalono jednogłośnie dokonać podział zysku czystego według pro-
porcji zarządu z tem, żeby akcjonariusze otrzymali za rok ubiegły
obrotowy dywidendę w wysokości....% kapitału akcyjnego.

Odnosnie punktu 4 porządku dziennego.

Uchwalono jednogłośnie udzielić pokwitowanie władzom spółki: radzie nadzorczej i zarządowi.

Oдноśnie punktu 5 porządku dziennego.

Na miejsce wychodzącego przez losowanie członka rady nadzorczej p..... wybrać ponownie tegoż członka.

§ 5. Powzięte przez zgromadzenie uchwały zostały przez przewodniczącego odczytane. Lista obecności, którą do protokołu dołączono, jako załącznik Nr. 3, wyłożona była przez cały czas trwania zgromadzenia, poczynawszy przed powzięciem pierwszej uchwały.

Protokół bez załączników został odczytany i przez przewodniczącego podpisany.

Wzór 8.

8. Walne Zgromadzenie przy reprezentowaniu
całego kapitału akcyjnego.
/Zgromadzenie Uniwersalne art. 58/.

/Jak w poprzednich wzorach zgromadzeń/.

.....gdzie stawili się osobiście mi znani i do działań prawnych
zdolni następujący akcjonariusze, spółki.....posiadający, jak
stwierdza księga akcyjna, następującą ilość akcji:

1....., zamieszkały.....przy ulicy.....Nr.....
akcji.....itd.

§ 1. Zgromadzenie zagaik prezes Rady Nadzorczej.....i oznajmił,
że wobec przybycia na walne zgromadzenie akcjonariuszów, reprezentują-
cych cały kapitał zakładowy, zgromadzenie niniejsze, aczkolwiek odbyte
bez formalnego zwołania może skutecznie decydować o wszystkich sprawach,
dotyczących spółki.

§ 2. Na wniosek zagajającego dokonano przez aklamację wyboru na
przewodniczącego zebrania....., który przyjął wybór i ogłosił następu-
jący porządek dzienny:.....

§ 4. Przystąpiono do załatwienia porządku dziennego.

Oдноśnie punktu pierwszego, i t.d.

Wzór 9.

1. Ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zgromadzenia
Zwyczajnego.
/art. 56, 57/.

Zarząd Spółki Akcyjnej,.....Spółka Akcyjna" w Warszawie
ma zaszczyt zawiadomić pp. Akcjonariuszów, że zwyczajne Walne Zgroma-
dzenie odbędzie się dn.....r.....w sobotę, o godz. 5 popoł. w sie-
dzibie Spółki przy ulicy.....z następującym porządkiem dziennym:

1. Wybór przewodniczącego, 2. Sprawozdanie Zarządu na rok ubiegły,
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku
zysków i strat, 5. Podział zysków, 6. Udzielenie władzom Spółki pokwi-
towania, 7. Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących i wybór Ko-
misji Rewizyjnej.

Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Walnem
Zgromadzeniu, o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyli akcje
lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki.

Wzór 10.

Ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zgromadzenia
Nadzwyczajnego.
/art.56,57/.

Zarząd Spółki Akcyjnej „.....Spółka Akcyjna” w Warszawie

ma zaszczyt zawiadomić pp.Akcjonariuszów, że nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się dn.....r....w sobotę, o godzinie 5 po poł. w siedzibie Spółki przy ulicy..... z następującym porządkiem dziennym:

1. Podniesienie kapitału zakładowego o sumę,.....przez wydanie nowych akcji po.....zł.,każda po kursie....%.

2. Zmiana art.....statutu, dotyczącego kapitału akcyjnego. Dotychczasowy artykuł powyższego statutu ujęty był w sposób następujący:.....nowe brzmienie artykułu tego będzie jak następuje: Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Zgromadzeniu o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyli akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki.

Wzór 11.

Lista obecności

Akcjonariuszów, uczestniczących na Walnem Zgromadzeniu, odbytem w dn.....

Nazwisko i adres	Ilość akcji reprezentowanych	Ilość głosów
1.
2.
3.
itd.
!!

Warszawa, dn.....

/-/ podpis przewodniczącego.

Wzór 12.

Żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia
/art. 54,55/.

Do Zarządu Spółki Akcyjnej
pod firmą:.....

Warszawa.

My, niżej podpisani, akcjonariusze Spółki Akcyjnej pod firmą;....., posiadający dziesiątą część kapitału akcyjnego, jak to wynika z załączonych kwitów depozytowych na złożone akcje w Banku.....niniejszem żądamy zwołania Walnego Zgromadzenia Nadzwyczajnego z następującym porządkiem dziennym:

Odwołanie całego zarządu i wybór nowego.

Żądanie nasze opieramy na tem, że nie wykonują oni należycie

swych czynności, przez co interesy spółki mogą być na straty narażone.

Zostaje wskazane na to między innymi /tutaj przytoczyć szczegółowo zarzuty.

Warszawa, dnia.....

/-/ Podpisy wnioskodawców.

Do Sądu Rejestrowego

Warszawa.

Niżej podpisani zwrócili się do Zarządu Spółki Akcyjnej.... stosownie do załączonego odpisu o zwołanie walnego zgromadzenia, na co nie otrzymali odpowiedzi w ciągu dni czternastu.

Wobec tego upraszają Sąd:

upoważnić niżej podpisanych do zwołania walnego zgromadzenia Spółki Akcyjnej pod firmą:.....z następującym porządkiem dziennym:

odwołanie zarządu i wybór nowego.

Jednocześnie prosimy o wyznaczenie przewodniczącego zgromadzenia i jako kandydata proponujemy p.....

Warszawa, dn.....

/-/ Podpisy wnioskodawców.

Wzór 13.

Ogłoszenie o zwołanie Walnego Zgromadzenia
przez akcjonariuszów na zasadzie upoważnienia sądu.

/art. 55/

Na zasadzie upoważnienia wydanego przez Sąd Rejestrowy w Warszawie z dn..... zwołujemy my, niżej podpisani akcjonariusze, na

dn.....godz.....

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Akcyjnej pod firmą.....
Zgromadzenie odbędzie się

w Warszawa, w lokalu.....

Na przewodniczącego zgromadzenia wyznaczony został stosownie do wyżej podanej decyzji Sądu p.....

Porządek dzienny:

1. Odwołanie wszystkich członków zarządu,
2. Wybór nowych członków zarządu.

Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu, o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożą akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki.

Warszawa, dn.....

/-/ Podpisy akcjonariuszów zwołujących zgromadzenie.

Wzór 14.

Zgłoszenie przez akcjonariuszów o postawienie spraw na porządek dzienny.

/art.57/.

Do Zarządu Spółki Akcyjnej

pod firmą:.....

w Warszawie.

Jak wynika z załączonego kwitu depozytowego Banku.....jestem akcjonariuszem Spółki Akcyjnej pod firmą.....

Powołując się na art. 57 ust. 2 upraszam o postawienie na porządku dziennym najbliższego zgromadzenia walnego wniosek o likwidację spółki.

Ostatnie dwa lata obrotowe zakończyły się z dużymi stratami dla spółki. Wobec tego, że interesy spółki w bieżącym roku obrotowym nie uległy poprawie, a nawet pogorszyły się, wydaje się, że rozwiązanie spółki za konieczne, ażeby resztę kapitału dla akcjonariuszów uratować.

Warszawa, dn.

/-/ Podpis stawiającego wniosek.

. Do Sądu Rejestrowego

Warszawa.

Niżej podpisany zwrócił się do Zarządu Spółki Akcyjnej pod firmą.....z żądaniem, stosownie do załączonej kopji, o postawienie na porządku dziennym sprawy rozwiązania spółki. Wobec tego, że w ogłoszeniach o zwołaniu Walnego Zgromadzenia tej Spółki na dzień... ..nie uwzględniono tego żądania i nie postawiono na porządku dziennym sprawę o likwidacji Spółki, uprasza się

o upoważnienie niżej podpisanego akcjonariusza zgłoszenia wyżej wskazanej sprawy o likwidacji Spółki poza sprawami wstawionymi na porządek dzienny Walnego Zgromadzenia, mającego się odbyć w dn.

Warszawa, dn.

/-/ Podpis stawiającego wniosek.

Wzór 15.

Podwyższenie kapitału akcyjnego bez
aportów z wykluczeniem dotychczasowych akcjonariuszów.

/art. 114 i n./

a/ Ogłoszenie o odbyciu Walnego Zgromadzenia.

Pp. Akcjonariusze Spółki Akcyjnej pod firmą:..... są niniejszem zawiadamiani, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się dn..... w sobotę, o godzinie..... w lokalu siedziby Spółki przy ulicy..... z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Zarządu o stanie interesów Spółki.
2. Podwyższenie kapitału akcyjnego o sumę.....zł., drogą wydania nowych akcji po.....zł. nominalnie, po kursie 106% z wykluczeniem dotychczasowych akcjonariuszów.
3. Zmiana art.statutu, przyczem nowy artykuł..... otrzyma brzmienie następujące.....

Dla prawomocności uchwały punktu 2 porządku dziennego niezbędne jest powzięcie oddzielnych uchwał posiadaczy akcji zwykłych i uprzywilejowanych.

Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu, o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożą akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki.

b/ Powzięcie uchwały przez Walne Zgromadzenie. odnośnie punktu 2 porządku dziennego.

Zarząd Spółki proponuje, żeby Walne Zgromadzenie uchwaliło:

1. Kapitał akcyjny spółki podyżwsza się o sumę zł.....
przez wydanie nowych akcji na okaziciela po.....zł.
nominalna każda.
2. Wydanie nowych akcji uskutecznia się przez wydanie akcji
po kursie 106%.
3. Akcjonariusze wyłączeni są od prawa poboru akcji nowej
emisji. Akcje te zostają przekazane Bankowi.....
z obowiązkiem, zaofiarowania akcji dotychczasowym akcjo-
narjom po kursie najwyżej 108% w ciągu dwóch tygodni
w ten sposób, że każde dwie akcje dawne mają prawo do
otrzymania jednej nowej po.....zł. nominalnej.
4. Nowe akcje uczestniczą w dochodzie od 1 styczniar.
Nowi akcjonariusze powinni jednak od dnia 1 stycznia.....
do uiszczenia wpłaty uiścić 6%.
5. Art.statutu ulegnie zmianie i będzie brzmiał:

"Kapitał akcyjny Spółki wynosi.....zł. i zostaje
podzielony na.....akcyj zwykłych i po.....zł. nominalnie
i.....akcyj uprzywilejowanych po.....zł. nominalnie."

Akcjonariusz p.....był za oddaleniem wniosku. Poczem przy-
stąpiono do głosowania:

Za wnioskiem Zarządu wypowiedzieli się akcjonariusze....
głosami,przeciwko głosował akcjonariusz p.....reprezentujący
.....głosów.

W odbytem następnie głosowaniu grupami oddzielnie akcjo-
narjusze zwykli i oddzielnie uprzywilejowani, wniosek w pierw-
szej grupie przyjęty został jednogłośnie, w drugiej zaś za
wnioskiem Zarządu podano głosów..... przeciwko.....
głosów.

Przewodniczący Zgromadzenia ustalił, że przy głosowaniu
ogólnem i głosowaniu w grupach za przyjęciem wniosku Zarządu
wypowiedziało się więcej niż 1/5 reprezentowanego kapitału,
wobec czego wniosek o podwyższenie kapitału przyjęty został.
Głosowania odbyły się przez ustne oświadczenia.

Akcjonariusz p.....zgłosił sprzeciw odnośnie uchwalonego
podwyższenia kapitału.

Wzór 16.

Podwyższenie kapitału akcyjnego bez wkła-
dów bezgotówkowych i bez wykluczenia akcjo-
narjuszów.

a/ Porządek dzienny Walnego Zgromadzenia.

1. Podwyższenie kapitału akcyjnego o sumę.....zł.
do wysokości.....zł. przez wydanie nowych akcji
pozł. nominalnie.
2. Oznaczenie ceny emisyjnej,poniżej której nie mogą
być wydane akcje.
3. Zmiana art.....statutu spółki, który powinien otrzy-
mać następujące brzmienie:.....

b/ Uchwała Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie uchwała:

1. Kapitał akcyjny zostaje podwyższony o.....zł. do sumy.....zł. przez wydanie nowych akcji na okaziciela po....zł. nominalnie.
2. Nowe akcje biorą udział w zyskach Spółki od dn. 1 stycznia r...., akcjonariusze obejmujący akcje obowiązani są płacić procenty w stosunku 6%, poczynawszy od 1 stycznia r....do dnia uiszczenia wpłaty.
3. Minimalna suma emisyjna nowych akcji oznacza się na 105%.
4. Podwyższenie kapitału akcyjnego uważa się za ukończone, o ile do dn..... nie zostanie podpisana cała suma na akcje. Po dokonaniu tego i opłaceniu conajmniej czwartej części podwyższenie winno być wniesione do rejestru handlowego. W przeciwnym razie podwyższenie uważa się za niedoszłe do skutku.
5. Zmiana art.....statutu nastąpi po dokonaniu podwyższenia. Art.ąotrzymuje następujące brzmienie:

c/ Zameldowanie podwyższenia kapitału do rejestru handlowego.

Do Sądu Rejestrowego.
w miejscu.

My, niżej podpisani członkowie Zarządu Spółki Akcyjnej pod firmą..... załączamy przy niniejszem protokół Walnego Zgromadzenia, odbytego w dn. i prosimy o uczynienie wzmianki w Rejestrze Handlowym o zapadłej uchwale co do podwyższenia kapitału.

Zapewniamy przytem, że dotychczasowy kapitał zakładowy Spółki został w całości wpłacony.

Warszawa, dn.....

/-/ Podpisy.

d/ Zameldowanie dokonanego podwyższenia.

/art. 121/.

Do Sądu Rejestrowego

w miejscu.

My, niżej podpisani członkowie Zarządu Spółki Akcyjnej pod firmą:.... zgłaszamy celem wpisania do rejestru dokonanie podwyższenia kapitału uchwalonego w d....

Załączamy przy niniejszem:

1. Wtórnik spisu subskrypcyjnych.
2. Spis subskrybentów z wskazaniem liczby akcji, przypadających na każdego z nich i wysokość uiszczonych wpłat.
3. Obliczenie kosztów połączonych z emisją.
4. Dowód Urzędu Skarbowego o nieznajdowaniu przeszkód do zarejestrowania dokonanego podwyższenia.

Akcje zostały wydane w wysokości 115%. Na każdą akcję wpłacono całkowitą należność, która znajduje się w posiadaniu Zarządu.

Uchwała Walnego Zgromadzenia została przesłana przy piśmie z dn..... stosownie do niej prosimy o zmianę art.....statutu, który otrzymuje następujące brzmienie:.....

Warszawa, dn.....

/-/ Podpisy.

C. Do sprawozdania załączam wreszcie uwagi Unji Polskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego.

Uwagi te były rozpatrywane przez eksperta w Komisji Prawniczej. Sejm Śląski nie jest władny umieścić ich w formie poprawek do ustawy.

Zdaniem eksperta nie powinno one jednak hamować wprowadzenia w życie na Śląsk nowe ustawy. Sta

Stanowią one jednakże cenny materiał do którego trzeba będzie sięgnąć przy nowelizacji ustawy.

Z tej przyczyny dołączam je do sprawozdania.

Unja Polskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego.

Zestawienie poprawek
proponowanych do rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia
28 marca 1928 /Dz.U.R.P.nr.39,poz.383/ i z dnia 3 grudnia 1930
/Dz.U.R.P.nr.86,poz.664/ o spółkach akcyjnych.

Do art. 1. ust. 1.

Proponujemy skreślić postanowienie, według którego kapitał
zakładowy ma dzielić się na akcje o równej wartości nominalnej. Posta-
nowienie to w praktyce często nie odpowiada interesom spółki. Podział na
większe kwoty jest nierzadko pożądanym i nie widzimy aby stąd mogły pow-
stać jakiegokolwiek niedogodności. Podział kapitału na akcje należy prze-
to zastrzec statutowi lub uchwale walnego zgromadzenia.

Do art. 4.

Rozciągnięcie t.zw. zasady koncesyjnej nie tylko na przedsię-
biorstwa posiadające znaczenie państwowe, lecz także na takie, które
mają charakter użyteczności publicznej, daje powód do poważnych zastrze-
żeń. Według rozporządzenia z dnia 31 maja 1922 /Dz.U.R.P.nr.51,poz.459/
należą do tych ostatnich spółek m.i. również przedsiębiorstwa żeglugi
morskiej i rzecznej, spółki akcyjne mające na celu eksploatację elek-
trowni okręgowych jak również budowę i eksploatację dróg żelaznych, ogólnych.
W zakładaniu spółek tego rodzaju przemysł już teraz jest zainte-
resowany lub może być zainteresowany w przyszłości. Wskazujemy przytem
na budowę własnych flot handlowych przez górnośląskie firmy handlu wę-
głem, oraz na dążenie tychże firm do zapewnienia sobie sfer interesów
w porcie gdańskim, co wszystko leży w interesie ogólnopaństwowym. Dla
usiłowań takich może przymus koncesji zawarty w art. 4 a na Górnym Ślą-
sku dotychczas nieistniejący, stanowić zasadniczą przeszkodę. Proponuje-
my przeto ograniczenie przymusu koncesyjnego, a mianowicie w tym kie-
runku, by w art. 4 ust. 1 zamiast słowa "lub" wstawić słowo "i", a więc
by koncesja była potrzebna tylko wtedy, jeżeli przedsiębiorstwo ma zna-
czenie państwowe i charakter użyteczności publicznej. Taksamo w ust. 3
należy wstawić słowo "i" zamiast słowa "lub".

Do art. 26.

W art. 26 ust. 3 trzeba by szczegółowo wymienić jakie postanowie-
nia ustawy co do powstawania spółek akcyjnych są zasadnicze tak dalece,
że z ich niedopełnienia wynikają tak daleko idące skutki jak te, które
postanowiono w wymienionym artykule.

Wyjaśnienie takie jest tem potrzebniejsze, iż terminologja usta-
wy jest zupełnie niewystarczająca o ile chodzi o kwestję, czy dane po-
stanowienie ma charakter bezwarunkowo obowiązujący, czy też charakter
porządkowy. Ustawa zawiera wyrażenia "winno", "powinno", "należy",
"winno pod rygorem bezskuteczności" itd. Ustalenie terminologji jest
bezwzględnie konieczne z powodów formalno-prawnych, a mianowicie nale-
żałoby zgodnie z terminologją przyjętą i używaną w innych ustawach,
unormować ją w ten sposób, iż o ile chodzi o przepisy czysto porządko-
we, k-tórych przekroczenie wykracza wprawdzie przeciw prawidłowości,
ale nie przynosi uszczerbku ważności prawnej danego aktu, należy uży-
wać słowo - "powinno"; natomiast tam, gdzie chodzi o przepisy bezwzględ-
nie obowiązujące, których nieprzestrzeganie pociąga za sobą nieważność
aktu, powinny być użyte słowa "winno" lub "musi".

Uwaga powyższa odnosi się z natury rzeczy nie tylko do art.26,
lecz do wszystkich artykułów ustawy.

Do art. 27.

Według art. 27 oraz według rozporządzenia z dnia 15 stycznia 1930 /Dz.U.R.P.nr.3,poz.26/ muszą ogłoszenia spółek akcyjnych być drukowane w "Monitorze Polskim", "Polsce Gospodarczej", tudzież w innym piśmie, wyznaczonem przez walne zgromadzenie. Niema wątpliwości, że przepis ten posuwa zbyt daleko zasadę ogłaszania i przysparza przez to spółkom akcyjnym nieuzasadnionych kosztów. Obowiązku ogłaszania w "Polsce Gospodarczej", ustalonego rozporządzeniem z dnia 15 stycznia 1930, niepodobna nazwać inaczej jak pewnego rodzaju niedobrowolnem opodatkowaniem spółek akcyjnych na korzyść tego czasopisma. Wystarczy zupełnie, jeżeli obowiązek ogłaszania będzie ograniczony do Monitora Polskiego jak to na Górnym Śląsku dotychczas ma miejsce. Obowiązek ogłaszania w "Polsce Gospodarczej" oraz upoważnienie Ministra Przemysłu i Handlu do wskazywania innych pism, trzeba zupełnie usunąć. Kwestja czy oprócz w Monitorze Polskim ogłoszenie ma nastąpić jeszcze w innym lub w innych pismach, należy pozostawić statutowi spółki akcyjnej. Proponujemy przeto dla art. 27 redakcję następującą:

"Przymusowe ogłoszenia, od spółki pochodzące, muszą być drukowane w Monitorze Polskim. Inne pisma prócz tego określa statut spółki."

Do art. 28.

Zdanie 2 ust. 1 postanawia, że jeżeli zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela lub odwrotnie ma być wykluczona, to w statucie musi to być osobno powiedziane. Naszem zdaniem zaleca się unormowanie tej sprawy w sposób odwrotny, a mianowicie tak, że akcjonariuszowi przysługuje prawo zamiany tylko wtedy, jeżeli postanowiono to wyraźnie w umowie spółki. Wogóle naszem zdaniem zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela lub odwrotnie nie można pozostawiać do woli akcjonariusza, ponieważ postanowienie akcji na okaziciela, a zwłaszcza akcji imiennych, jest zawsze krokiem przemyślanym, mającym na widoku osiągnięcie określonych celów.

Do art. 37.

Art. 37 ustanawia co do tekstu akcji szereg wymagań, nieznanym prawu obowiązującemu dotąd na Górnym Śląsku, zwłaszcza w punkcie 2 i 3. Stawiamy wniosek, aby postanowienia te nie stosowały się do spółek akcyjnych istniejących już na Górnym Śląsku i aby skutek tego były włączone do art. 171 ust. 2, pomiędzy te postanowienia, które nie będą miały zastosowania do spółek już zarejestrowanych lub zgłoszonych do zarejestrowania. W przeciwnym razie trzeba by bowiem wycofać akcje wszystkich spółek istniejących obecnie na Górnym Śląsku i wydrukować nowe akcje, co po pierwsze spowodowałoby znaczne koszty druku, opłaty stemplowe, bankowe itl., a nadto także ze względów czysto technicznych byłoby nadzwyczaj trudne lub wogóle nie dałoby się przeprowadzić.

Do art. 49.

Według art. 49 ust. 3 musi walne zgromadzenie spółki akcyjnej odbywać się w granicach Polski. Wskutek silnego udziału kapitału zagranicznego w spółkach akcyjnych przemysłu górnośląskiego istnieją wypadki, że według statutu walne zgromadzenia mają odbywać się na przemian w miejscu siedziby spółki np. w Katowicach, i w pewnym określonym miejscu zagranicą. Jeżeli chodzi o przyciągnięcie kapitału zagranicznego, to normę tę należałoby zachować, i to najlepiej w ogólności, przynajmniej zaś w odniesieniu do spółek już zarejestrowanych lub zgłoszonych do zarejestrowania. W tym ostatnim wypadku należałoby uzupełnić odpowiednio art. 171, ust. 2.

Do art. 58.

Pojęcie "obecny" w ust. 3 wymaga objaśnienia, ponieważ dotąd nie wiadomo, czy prawo sprzeciwu przysługuje tylko obecnemu akcjonariuszowi.

- 31 - Załącznik I.
do druku nr. 223/III.
dotyczy druków nr. 128/III i 213/III.

szowi, czy też również innej osobie, np. członkowi Zarządu, Rady Nadzorczej lub Komisji Rewizyjnej.

Do art. 59 i 60.

Według obecnej redakcji jest rzeczą wątpliwą, czy postanowienia te obowiązują również wtedy, jeżeli chodzi o zgromadzenie uniwersalne według art. 58; zwłaszcza wątpliwą jest ta okoliczność w art. 60. Uważamy za potrzebne wyjaśnienie tej kwestji.

Do art. 66.

Art. 66 wymaga uzupełnienia przez zamieszczenie następujących postanowień, odpowiadających paragrafowi 225, ust. 2 i 3 zdanie 1 niemieckiego kodeksu handlowego:

"Za świadczenia, należące się od akcyj, odpowiadają współwłaściciele akcyj jako dłużnicy solidarni.

Jeżeli spółka ma akcjonariuszowi złożyć oświadczenie woli, to w braku wspólnego przedstawiciela współuprawnionych wystarczy złożenie oświadczenia wobec jednego współuprawnionego".

Przyjęcie postanowień powyższych jest konieczne, ponieważ niema ich w ustawie o spółkach akcyjnych, a odnośne kwestje nie są wyjaśnione.

Do art. 69.

Ustęp 3 daje powód do zastrzeżeń o tyle, że grozi się w nim nieważnością uchwały o zmianie przedmiotu przedsiębiorstwa spółki, jeżeli uchwała ta nie została ogłoszona w Monitorze Polskim w ciągu dni 5 od daty jej powzięcia. Przedewszystkiemznaczony termin jest nadzwyczaj krótki, stawiamy przeto wniosek o przedłużenie go do 10 dni; nadto nawet jeżeli ogłoszenie zostanie dość wcześnie przesłane Monitorowi, zarząd spółki akcyjnej nie posiada wpływu na to, by ukazało się w przepisany terminie. Kwestjonowane postanowienie należy zatem ująć w ten sposób, że zarząd jest obowiązany uczynić w przeciągu 10 dni wszystko co stoi w jego mocy i co zazwyczaj czynić należy, aby spowodować ogłoszenie w Monitorze Polskim.

Do art. 72.

W ust. 1 nie wyjaśniono kogo należy uważać za "obecnego". Powołujemy się na nasze wywody do art. 58.

Do art. 73 ust. 7.

Naszem zdaniem wystarczy, jeżeli lista obecności będzie podpisana przez przewodniczącego walnego zgromadzenia. Podpisywanie listy przez wszystkich uczestników zgromadzenia jest zanadto uciążliwe i niepotrzebne.

Do art. 74.

Według ust. 2, p.4 i ust. 3 akcjonariusz, który nie brał udziału w walnem zgromadzeniu, może w ciągu jednego roku od daty powzięcia uchwały wnieść skargę o jej unieważnienie. Termin jednego roku jest stanowczo zbyt długi i proponujemy ograniczenie do 3-ch miesięcy. Niepodobna dopuścić, aby uchwały walnego zgromadzenia przez cały rok wisiały niejako w powietrzu tylko dlatego, że mogą ewentualnie być zaczepione w drodze skargi o unieważnienie.

Do art. 76.

Postanowienie to jest nadzwyczaj niebezpieczne. Prawie nigdy nie będzie można obiektywnie i stanowczo rozstrzygnąć, czy dana uchwała walnego zgromadzenia jest przeciwna dobremu obyczajom kupieckim czy też nie, ponieważ pojęcie to jest zupełnie względne. Czy uchwała walnego zgromadzenia godzi w interesy spółki czy nie, o tem również przeważnie sąd obiektywny będzie niemożliwy, zwłaszcza że w większości przypadków będzie można zapatrywać się różnie, zależnie od chwili, w której wydajemy ocenę. Uchwała, która wydawała się korzystną dla interesów spółki w chwili jej powzięcia, może już w kilka tygodni później okazać się w rzeczywistości niekorzystną i naodwrot. Należy do istoty przedsięwzięcia handlowego przemysłowego, że absolutnie pewne przewidywania co do pożyteczności lub szkodliwości zarządzeń nie są możliwe. Z tego powodu nie można, jak tego żąda art. 76, dopuszczać skargi o unieważnienie przeciwko formalnie poprawnym uchwałom walnego zgromadzenia w przeciągu całego jednego roku. Niepodobna poprostu przewidzieć, do czego postanowienie to mogłoby doprowadzić. Można zgóry być przekonany, że znaczny procent uchwał walnego zgromadzenia okaże się w przeciągu roku z tego lub owego punktu widzenia niekorzystnym. We wszystkich tych wypadkach skarga o unieważnienie byłaby według obecnego tekstu ustawy uzasadniona i musiałaby być skuteczna. Wywołałoby to poprostu nieznośną niepewność prawną w stosunkach spółek akcyjnych zarówno wewnętrznych jak i z osobami trzecimi. Dlatego prosimy o skreślenie tego postanowienia.

W ostateczności stawiamy wniosek o zredukowanie terminu jednego roku, przewidzianego w ust. 2, do jednego miesiąca. Nadto, o ile nasze zasadnicze wywody nie miałyby zostać uwzględnione, proponujemy, przyjąć następujące postanowienie:

"Sąd może na żądanie zarządzić, że skarżący akcjonariusz winien złożyć spółce zabezpieczenie z powodu grożących jej szkód. Rodzaj i wysokość zabezpieczenia określa sąd według swobodnego uznania".

Do art. 77.

Prosimy dodać następujący ustęp 2:

"Powodowie, którym udowodniono złośliwe poczynanie odpowiadają względem spółki jako dłużnicy solidarni za szkody, powstałe dla spółki wskutek nieuzasadnionego zaczepienia uchwały."

Do art. 79.

Ograniczenie trwania mandatu zarządu nie leży w interesie stałego rozwoju spółek akcyjnych. Zgodnie z dotychczasowym stanem prawnym, obowiązującym na Górnym Śląsku, należy określić czas trwania mandatu zarządu pozostawić walnemu zgromadzeniu:

Do art. 84.

Postanowienie, że uchwały zarządu muszą być protokołowane, nie da się przeprowadzić i nie uwzględnia trybu urzędowania zwłaszcza wielkich spółek akcyjnych. W tych spółkach akcyjnych, w których zarząd składa się tylko z jednej osoby, protokołowanie uchwał jest oczywiście nonsensem. W wielkich spółkach akcyjnych, których zarząd składa się z 6 lub więcej członków, tryb urzędowania jest tego rodzaju, że protokołowanie uchwał poprostu nie da się pomyśleć. Prawodawca zdaje się przypuszczać, że dla każdej uchwały zbiera się cały zarząd. Tak nie jest. Uchwały zarządu w pełnym składzie dochodzą do skutku tylko w wypadkach, dotyczących się kwestyj zupełnie zasadniczych, w innych wypadkach kompetencje wydawania uchwał są podzielone w łonie zarządu w ten sposób, że w niektórych wypadkach każdy poszczególny członek zarządu w granicach

wyznaczonego mu decernatu uchwała samodzielnie, bez zapytywania się pozostałych członków zarządu, lub też, w innych wypadkach z liczniejszego grona zarządu wystarcza dla rozstrzygnięcia pewnych określonych kwestyj uchwała 2-ch lub 3-ch członków zarządu w obrębie pewnych wyznaczonych im działów. Jak w takich wypadkach mogłoby odbywać się protokółowanie niepodobna sobie wyobrazić. Dołącza się do tego okoliczność, że w podany tutaj sposób zarząd urzęduje nie raz na czas, lecz przeciwnie uchwały zarządu dochodzą do skutku w zwykłym trybie urzędowania co dzień i co chwila. Przy sumiennym, acz niewykonalnym przestrzeganiu przepisu art. 84, każdy członek zarządu musiałby mieć stale przy sobie księgę protokołów i ciągle wpisywać protokoły o uchwałach powziętych przez niego w charakterze członka zarządu. Jak wspomniano, postanowienie jest w praktyce nierealne, i należy je skreślić.

Do art. 89.

Coroczna rewizja spółek akcyjnych przez rewidentów przysięgłych jest nowością. Bardzo trudno ocenić, o ile przepis ten, dotychczas jeszcze niewprowadzony w życie, okaże się odpowiednim. Szczególne zastrzeżenia budzić musi okoliczność, że rewidentów ma wybierać sąd rejestrowy, chociaż sąd ten nie będzie mógł rozstrzygnąć, jacy rewidentci ze względu na swe osobiste kwalifikacje nadają się do specjalnych potrzeb spółki. Naszem zdaniem trzeba wybór rewidentów pozostawić spółce.

Do art. 91.

Proponujemy wstawić w ust. 4 na początku następujące słowa: "W tym wypadku" Zaproponowany dodatek stanowiłby objaśnienie niejasnego dotychczas stosunku ust. 3 do dalszych ustępów i wykluczałby wątpliwości.

Do art. 92. ust. 2.

Stawiamy wniosek, ażeby dotychczasowe słowa: "akcjonariusze posiadający przynajmniej 1/5 część głosów reprezentowanych na walnem zgromadzeniu ..." zastąpić słowami:

"Akcjonariusze, reprezentujący co najmniej 1/5 część kapitału akcyjnego..."

Prawo żądania, aby wybór komisji rewizyjnej odbył się grupami, musi być ograniczone do mniejszości, posiadającej 1/5 część kapitału akcyjnego, podobnie jak w art. 91 ust. 3 odnośnie do wyboru Rady Nadzorczej.

Do art. 99. ust. 2.

Proponujemy skreślić ust. 2 i powołujemy się na nasze uwagi do art. 84.

Do art. 104.

Proponujemy skreślić punkt 2. Kwestjonowane postanowienie daje powód do niejasności, zwłaszcza co do tego, co należy rozumieć przez pojęcie "organizacja, wzgl. późniejsze rozszerzenie przedsiębiorstwa". Postanowienie to jest niewykonalne ze względu na specyficzne stosunki w przemyśle.

Punkt 7 art. 104 nie daje wyjaśnienia, co są zobowiązania długoterminowe, a co krótkoterminowe. Proponujemy opuścić zupełnie to rozróżnienie, zwłaszcza, że dotąd nie było w użyciu, przynajmniej zaś podać definicję, co należy traktować jako zobowiązanie długoterminowe, a co jako zobowiązanie krótkoterminowe.

Do art. 105.

Proponujemy w ust. 1 wstawić pomiędzy słowa: "bilansu" i "według" słowo "najwyżej". Wskutek tego dodatku cena nabycia lub wytworzenia stanowiłaby górną granicę szacunku, przyczem granica dolna nie byłaby określona. W wielu wypadkach może bowiem przezorność kupiecka nakazywać wstawienie do bilansu wartości wymienionych w ust. 1 zgóry poniżej ceny nabycia lub wytworzenia.

Do art. 106.

Proponujemy po słowach "przyjęto do bilansu" wstawić słowa "najwyżej", a po słowach "w dniu bilansowym" słowa "nie wyżej aniżeli". Dla uzasadnienia powołujemy się na nasze argumenty do art. 105.

Do art. 107 i 108.

Wymienione artykuły wprowadzają kursy przeciętne wbrew dotychczasowemu stanowi prawnemu na Górnym Śląsku. Uważamy, iż zalecałoby się pozostać przy dotychczasowym trybie, według którego dla oszacowania miarodajny jest dzień bilansowy.

Do art. 109, ust. 1.

Przepis, że kapitał zapasowy musi wynosić 1/3 część kapitału akcyjnego, idzie za daleko, zwłaszcza gdy chodzi o towarzystwo handlowe prowadzone w postaci spółki akcyjnej. Towarzystwa takiego nie należałoby zmuszać do unieruchomienia tak znacznych środków obrotowych. Prosimy zatem ograniczyć minimalną wysokość funduszu rezerwowego do 1/10 kapitału akcyjnego, zgodnie z dotychczasowym stanem prawnym, obowiązującym na Górnym Śląsku.

Do art. 126.

Proponujemy następującą redakcję zgodnie z dotychczasowym stanem prawnym obowiązującym na Górnym Śląsku /§ 226 kod. handlowego/.

"Spółka akcyjna nie powinna w regularnym trybie interesów ani nabywać ani przyjmować w zastaw własnych akcji, o ile nie zachodzi wykonanie zlecenia zakupu".

Według tej redakcji, a w przeciwieństwie do obecnej redakcji art. 126, nabywanie własnych akcji przez spółkę akcyjną jest wprawdzie nieprawidłowe, ale formalnie ważne. Rozumiemy, że i takie unormowanie sprawy nie jest wolne od pewnych zastrzeżeń, ale ze względu na bezpieczeństwo prawne uważamy je za odpowiedniejsze. Albowiem osoby trzecie, obce, nie mogą regularnie sprawdzać, czy spółka nabywa akcje na własny rachunek, czy na rachunek obcy, nie mogą też dochodzić, czy spółka nie każe nabyć akcji na własny rachunek przez powierników. Stanowi to znaczny moment niepewności prawnej; jeżeli sprzedawca wskutek danego ujęcia postanowień ustawowych jest narażony na niebezpieczeństwo, że sprzedaż akcji okaże się później nieważną. Właściwiej jest pozostawić transakcji tego rodzaju ważność formalną, a natomiast wstawić postanowienie, odpowiadające paragrafowi 241 kodeksu handlowego niemieckiego, według którego organa spółki są odpowiedzialne za ewentualne szkody, wynikłe z nabycia własnych akcji. Nabywanie własnych akcji może zresztą leżeć w interesie spółki także poza wypadkami, wymienionymi w art. 126, i może być potrzebne dla uchronienia spółki przed stratami, n.p. jeżeli chodzi o ugodę dla zapobieżenia upadłości, o ugody poza upadłością itd.

Do art. 151, 152 i 153.

Proponujemy wstawić pomiędzy słowa: "przez niedbalstwo" słowo "grube". Zaleca się stosować skutki prawne, którymi grozi art. 151 - 153, tylko do wypadków grubego niedbalstwa.

Do art. 170.

Art. 170 należy uzupełnić, mianowicie trzeba ustalić w osobnym ustępie, że zarejestrowanie potrzebnych zmian statutu i inne konieczne zarządzenia są zwolnione od opłat rejestracyjnych, opłat stemplowych itd.

Do art. 171.

Powołujemy się na nasze uwagi do art. 37 i do art. 49.

Do art. 172.

Punkt 1 należy ująć tak, by słowa "i określić przedmiot przedsiębiorstwa" nie stosowały się do spółek zarejestrowanych przed wejściem w życie rozporządzenia. Dla spółek ciężkiego przemysłu jest praktyczną niemożliwością wymieniać w firmie wszystkie przedmioty przedsiębiorstwa, n.p. jeżeli spółka równocześnie posiada huty żelazne, kopalnie węgla, kopalnie rudy, zakłady chemiczne itd. Firmy ciężkiego przemysłu górnośląskiego są znane na całym świecie i zmiana brzmienia tych firm nie leżałaby w interesie ich zdolności konkurencyjnej.

-----:-----

D/.

Ponawiam wniosek o uchwalenie projektu ustawy według brzmienia w sprawozdaniu z dnia 11 października 1932 r.

Katowice, dnia 30 stycznia 1933 r.

Przewodniczący Komisji Prawniczej
i
Sprawozdawca Komisji Prawniczej i Przemysłowo-Handlowej:

/-/ Dr. Włodzimierz Dąbrowski
Poseł na Sejm Śląski.

S P R A W O Z D A N I E

K o m i s j i P r a w n i c z e j

w sprawie wniosku Zespołu Posłów Ch.D. i N.P.R. o
zniesienie ustawy z dnia 27 listopada 1922r. w przedmio-
cie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpieczeniu spo-
łecznem /Dz.U.Śl.nr.37,poz.135/.

Sprawozdawca: poseł Jan B r z e s k o t .

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu Komisji Pracy i Opieki Społecznej w dniu 13 lutego 1932r. przekazano poniższy projekt Komisji Prawniczej, która na posie-
dzeniu w dniu 10 października 1932r. zaznajomiła się:

a/ z tekstem projektu ustawy,

b/ z ustawą z dnia 27 listopada 1922r. w przedmiocie zmian w kwotach
pieniężnych w ubezpieczeniu społecznem /Dz.U.Śl.nr.37,poz.135/.

Opis wymienionej ustawy i uchwałę Komisji Pracy i Opieki Spo-
łecznej z dnia 13 lutego 1932r. dołącza się jako załączniki do sprawozda-
nia.

Po rozpatrzeniu uchwalonego przez Komisję Pracy i Opieki Społecz-
nej projektu ustawy Komisja większością głosów uchwaliła art. 1 i 2
projektowanej ustawy. Zaś w artykule 3 uchwaliła zamienić słowo
"Wojewodzie" na "Śląskiej Radzie Wojewódzkiej".

Imieniem Komisji Prawniczej wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1932r.
w sprawie zniesienia mocy obowiązującej ustawy z dnia
27 listopada 1922r. w przedmiocie zmian w kwotach pienięż-
nych w ubezpieczeniu społecznem.

Art. 1.

Znosi się moc obowiązującą ustawy z dnia 27 listopada 1922 r.
/Dz.U.Śl.nr.37,poz.135/ w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych o
ubezpieczeniu społecznem.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.
Katowice, dnia 10 października 1932r.

Sprawozdawca Komisji Prawniczej: /-/ Jan Brzeskot.

U S T A W A

z dnia 27 listopada 1922r.
w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpie-
czeniu społecznem.
/Dz.U.Śl.nr.37,poz.135/.

Art. 1.

Upoważnia się Radę Wojewódzką zmienić:

- a/ granice dla obowiązku ubezpieczenia i uprawnienia do ubezpie-
czenia oraz granice najwyższe dla płacy zasadniczej w ubezpie-
czeniu na wypadek choroby.
- b/ kwoty pieniężne przy pomocy i opiece położowej,
- c/ kwoty pieniężne w myśl ustawy o zmianie kwot pieniężnych
w ubezpieczeniu od wypadków, oraz roczne zarówki z pracy w myśl
ustawy o dodatkach w ubezpieczeniu od wypadków,
- d/ wymiar wsparć w myśl ustaw o zarządzeniach nadzwyczajnych dla
wspierania pobierających renty z ubezpieczenia na wypadek in-
walidztwa i w ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych, i do
wydania potrzebnych przepisów przejściowych.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:

/-/ Wolny.

U C H W A Ł A

Komisji Pracy i Opieki Społecznej .

Na posiedzeniu Komisji Pracy i Opieki Społecznej w dniu 13 lutego
1932r. projekt ustawy /wniosek Zespołu Posłów Ch.D. i N.P.R.druk Nr.
150/III./ został uchwalony i przekazany Komisji Prawniczej.

/-/ St.Kapuściński

Sekretarz.

/-/ w z.Jan Brzeskot

Przewodniczący.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej i Komisji Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wniosku o wyrażenie zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. zawierającego prawo górnicze.

Sprawozdawca: Poseł Dr. Włodzinierz Dąbrowski.

Wysoki Sejmie!

Sejm Śląski przekazał na posiedzeniu z dnia 23 listopada 1931 r. sprawę prawa górniczego Komisji Prawniczej i Socjalnej pozostawiając im ewentualnie możliwość, żeby na wspólnym posiedzeniu, załatwili sprawy najwięcej ich obchodzące /vide sprawozdanie stenograficzne z tego posiedzenia/.

W myśl powyższego zeszły się obie Komisje na wspólne posiedzenie, którego przewodnictwo objął w porozumieniu z p.przewodniczącym Komisji Pracy i Opieki Społecznej, przewodniczący Komisji Prawniczej, będący równocześnie sprawozdawcą. Sprawozdawca zreasumował złożone już Sejmowi sprawozdanie Komisji Prawniczej z dnia 21 kwietnia 1932 r. i stwierdził, że Komisja Prawnicza przyjęła projekt ustawy. Zwrócił uwagę na zagadnienia, któreby mogły interesować Komisję Pracy i Opieki Społecznej. Rozwinęła się dyskusja, w toku której zabrakło głos szeregu posłów, stawiając różne pytania pod adresem obecnego na sali Delegata Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Odnośnie do tych poruszonych tam wątpliwości złożył Delegat Ministerstwa Przemysłu i Handlu następujące oświadczenie:

Oświadczenie Delegata Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

- "Na jednym z poprzednich posiedzeń Komisji Prawniczej p.poseł Ulitz poruszył kwestję interpretacji art. 101 prawa górniczego. Otóż aby nie było żadnej wątpliwości co do znaczenia tego artykułu, a w szczególności co do tego, że nie zmienia on

ani ograniczenia w nich ani postanowien art. 99 prawa górniczego, ani postanowień kodeksu cywilnego - Pan Minister Przemysłu i Handlu wystosował do Pana Wojewody pismo, zawierające autentyczną interpretację. Odczytanie przez Pana Wojewodę z trybuny sejmowej tej interpretacji i wciągnięcie jej do stenograficznego protokołu obrad sejmowych zupełnie zabezpieczy przed mylną interpretacją.

W sprawie sztygarów - przesłano ich pokrzywdzenie w polskim prawie górniczym jest wynikiem nieporozumienia. Pruskie prawo górnicze wcale nie daje sztygarom gwarancji do zajmowania stanowisk kierowniczych i na podstawie tej ustawy Minister Przemysłu i Handlu mógłby jutro umożliwić wogóle sztygarom zajmować te stanowiska za pomocą zaprowadzenia dla wszystkich kierowników egzaminu o poziomie wykształcenia akademickiego. Tymczasem polskie prawo górnicze wyraźnie uznaje prawo sztygarów do zajmowania stanowisk kierowniczych w kopalniach mniej niebezpiecznych. W praktyce sprowadza się^{to} do tego, że inżynierowie górniczy będą zatwierdzani na stanowiskach kierowników przez Okręgowy Urząd Górniczy, a sztygarzy na stanowiskach kierowników - przez Wyższy Urząd Górniczy z wyjątkiem podziemnych kopalń węgla i soli, w tym wypadku bowiem Wyższy Urząd Górniczy będzie przedkładał swój wniosek do zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu i Handlu. Wó przemieszczenie decyzji na jedynie na celu jednakowe traktowanie przez Wyższe Urzędy Górnicze - górnej granicy niebezpieczeństwa w kopalniach, w których mogą być gazy.

W sprawie kwalifikacji osób dozoru - polskie prawo górnicze nie zmienia nic w porównaniu z obecnym stanem. Prawa sztygarów są zabezpieczone w pierwszym zdaniu art. 129, a prawa starszych górników są zabezpieczone w drugim zdaniu tegoż art. 129. Z tego artykułu wynika, że dla osób dozoru wykształcenie sztygarskie jest dostateczne, a starszym górnikom może zostać praktyk.

To są granice górna i dolna dla osób dozoru. Jeżeli do tego artykułu nie wprowadzono nazw "sztygar" i "starszy górnik" to dlatego, że nazwy mogą kiedyś ulegać zmianie, np. zamiast sztygara może być kiedyś zaprowadzona nazwa vice-inżynier itp. Otóż z tych względów redakcja art. 129 jest ujęta w formie ogólnej.

Wyjaśnienie Delegata Min. Przem. i Handlu na zapytanie
Posła Sosińskiego.

W sprawie wolnych kuksów polskie prawo górnicze nie zmienia nic. Tak samo nie zmienia nic w sprawach stosunków robotników do pracodawców, ani w sprawie bractw górniczych. Wynika to wyraźnie z art. 318 pkt. 3, który wszystkie dotychczas obowiązujące w tej mierze przepisy pozostawia w mocy.

Wyjaśnienie Delegata Min. Przem. i Handlu w sprawie rezolucyj projektowanych przez Komisję Rolną Sejmu Śląskiego.

Nie występuje i nie mam prawa występować przeciwko uprawnieniu Sejmu Śląskiego do uchwalania rezolucji. Każde prawo jest dziełem ludzkim i nie jest wyłączone, aby stosunkowo najbardziej idealna ustawa nie zawierała słabszych punktów. W danym jednak wypadku wyjaśniam, dlaczego autorowie prawa górniczego nie poszli w kierunku wskazanym przez 3 rezolucje Komisji Rolnej.

1/ Najwyższy Trybunał administracyjny przyznawał dotychczas prawo zajmowania piasku nawet poza granicami pola górniczego. Polskie prawo górnicze ogranicza je tylko do obszaru pola górniczego i co więcej daje możliwość właścicielowi gruntu powiedzenia właścicielowi pola górniczego: „Jeżeli zaraz nie kupisz odemnie terenów piaskowych, to odstępuję prawo do dowolnego rozporządzenia niemi. Polskie prawo górnicze miało na celu z jednej strony - zabezpieczenie powierzchni w interesie publicznym, a z drugiej strony danie możliwości właścicielowi gruntu zmuszenia właściciela pola górniczego bądź do natychmiastowego kupna terenów piaskowych, bądź do pozostawienia ich do swobodnego rozporządzenia właściciela gruntu.

2/ Pruska ustawa górnicza w art. 140 wyraźnie odrzuca przy ustanowieniu ceny za zajęty grunt przyrost wartości wynikły na skutek powstania kopalni. Polskie prawo górnicze w porównaniu z prawem pruskim i austriackim bierze tę samą zasadę obliczenia, ale otrzymaną cenę mnoży w dwójnasób.

Polskie prawo górnicze daje prawo właścicielom gruntu wyboru chwili żądania wykupienia zajętego gruntu. A zatem właściciel gruntu, który zaraz w chwili zajęcia zażąda wykupienia, otrzyma cenę

podwójną i może kupić obok dwa razy tyle gruntu.

Gdyby wprowadzić zasadę ceny rynkowej, to nawzajem przemysłowice górniczy miałyby moralne prawo, żądania przyznania mu prawa wyboru chwili wykupu, a wtedy rzekome korzyści z ceny rynkowej spadałyby do zera, bo przemysłowice górniczy wykupywałyby grunta od razu.

Przepis prawa polskiego daje rolnikom ceny dwa razy większe od cen na mocy ustaw pruskiej i austriackiej.

3/ Ostatnia rezolucja ujęta jest w formę bardzo ogólnikową. Ze złożonych na komisji rolnej memorjałów wiem, że potenton chodzi o nałożenie specjalnego podatku od **wydobytego węgla** na rzecz kasy odszkodowawczej. Jest to więc w praktyce przeniesienie obowiązku odszkodowania z właścicieli pól górniczych na kasę odszkodowawczą powstałą z opłat od węgla. I ten sposób jednak właściciel pola górniczego stosujący u siebie podszadzkę ponosiłby jednakowe opłaty od wydobytego węgla co i przemysłowice górniczy stosujący system rabunkowy. Poza tą obiekcją teoretyczną, jest jednak inny wzgląd praktyczny, który czyni ten projekt dziś nierealnym. Oto musiny dla wytrzymania konkurencji zagranicą sprzedawać także węgiel ze stratą. Zachodzi pytanie, czy ta nowa opłata od węgla nie utrudni nam tej konkurencji zagranicą i nie odbije się fatalnie w postaci podwyższenia cen w kraju i tak już bardzo dotkliwych dla spożywców.

To jest wzgląd, który nakazywałby przystępować do zbadania tej kwestji z jak największą ostrożnością i unikania wszelkich kroków nieobmyślonych. -

Po wyczerpaniu dyskusji przystąpiły obie komisje do wspólnego głosowania, a mianowicie do głosowania:

- 1/ nad przyjęciem projektu ustawy,
- 2/ nad sprawozdaniem i rezolucjami Komisji Rolnej,
- 3/ nad rezolucją ogłoszoną przez sprawozdawcę tej treści:

"Ustawa górnicza wraz z wszystkimi rozporządzeniami do tej ustawy wydanymi ma być ogłoszona w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego."

Znaczną większością głosów oświadczyły się Komisje za przyjęciem projektu ustawy, za odrzuceniem rezolucji Komisji Rolnej oraz za przyjęciem rezolucji dotyczącej ogłoszenia ustawy w Gazecie Urzędowej.

Inicjencm Komisji Prawniczej i inicjencm Komisji Pracy i Opieki Społecznej, wnoszę o przyjęcie powyższego wniosku w brzmieniu przedłożonem Sejmowi wraz z powyższą rezolucją, dotyczącą ogłoszenia w Gazecie Urzędowej.

Katowice, dnia 19 października 1932 r.

/-/ Dr.Wł. Dąbrowski/
P r z e w o d n i c z ą c y
Komisji Prawniczej i Sprawozdawca
na Komisji Prawniczej i na wspólnem
posiedzeniu obu wymienionych Komisyj.

S P R A W O Z D A N I E

Komisji Pracy i Opieki Społecznej

z obrad nad wnioskiem Klubów Socjalistycznego i
Niemieckiego w sprawie ubezpieczenia w Funduszu
Bezrobocia robotników zatrudnionych przy robotach
wykonywanych w Zarządzie Wydziału Robót Publicz-
nych Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego./Druk nr.201/III/.

Ustawa z dnia 18 lipca 1924r. o zabezpieczeniu na wypadek
bezrobocia, ogłoszona w Dz.U.R.P. nr.67,poz.650, wprowadza obowią-
zek ubezpieczenia robotników fizycznych na wypadek bezrobocia.
Ustęp drugi art. 1 powołanej ustawy postanawia, że w sprawie ubez-
pieczenia na wypadek bezrobocia robotników zatrudnionych w przedsię-
biorstwach państwowych i samorządowych, Rada Ministrów na wniosek
Ministra Pracy i Opieki Społecznej, określi w drodze rozporządzenia
w ciągu 3 miesięcy od wejścia w życie powołanej ustawy rodzaje przed-
siębiorstw i zakładów pracy, oraz kategorie robotników, które mają
podlegać obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Odnośne rozporządzenie pojawiło się w Dz.U.R.P.nr.27,poz.192
z 1925 roku. Paragraf 3 tegoż rozporządzenia wyłącza od obowiązku
ubezpieczenia robotników sezonowych, o ile roboty nie trwają normal-
nie 6 miesięcy w ciągu roku, oraz o ile dany robotnik w ciągu ostat-
nich dwunastu miesięcy nie przepracował przynajmniej 10 tygodni
w przedsiębiorstwie przemysłowem podlegającym obowiązkowi ubezpiecze-
nia. Stwierdzić należy, że poszczególne kierownictwa robót nie zu-
pełnie ściśle przestrzegały postanowień tegoż rozporządzenia. Przy
regulacji Wisły zachodziły często wypadki, że robotnicy pomimo, że
przepracowali sześć i ponad sześć miesięcy, nie mogli korzystać
z zasiłków z Funduszu Bezrobocia z powodu, że nie byli ubezpieczeni.
Było to powodem licznych skarg podnoszonych na zebraniach robotni-
ków, w prasie i w Sejmie Śląskim.

Robotnicy zatrudnieni przy robotach wykonywanych w Zarządzie
Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego stale domagali się bezwarunkowego
ubezpieczenia w Funduszu Bezrobocia. To też wnioskodawcy czyniąc
zadość żądaniu interesowanych robotników, domagali się wydania za-
rządzeń przez p.Wojewodę, aby robotnicy ci byli ubezpieczeni na wy-
padek bezrobocia, bądź to w Funduszu Bezrobocia, bądź też w specjal-
nym Funduszu, utworzonym przy Wydziale Pracy i Opieki Społecznej
Województwa Śląskiego, w którym należałoby ubezpieczać na wypadek
bezrobocia wszystkich tych robotników, którzy według ogólnopanstwowej
ustawy ubezpieczeniu nie podlegają. Świadczenia z tego Funduszu
powinny być nie mniejsze od tych, które wypłaca Fundusz Bezrobocia.

Ze względu na katastrofalny stan bezrobocia w Województwie
Śląskiem, który wymaga specjalnego traktowania przez miarodajne
czynniki państwowe, po dokonaniu drobnych zmian, Komisja uchwaliła
i poleca Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia wniosek w następującem
brzmieniu:

"Sejm Śląski wzywa p.Wojewodę do poczynienia odpowiednich
kroków, aby robotnicy zatrudnieni przy robotach wykonywa-
nych w zarządzie Wydziału Robót Publicznych Śląskiego
Urzędu Wojewódzkiego ubezpieczani byli w Funduszu Bezrobo-
cia. W razie nieprzyjęcia tych robotników do ubezpieczenia

przez Zarząd Funduszu Bezrobocia, Rada Wojewódzka poczyni odpowiednie kroki, aby utworzony został Fundusz Specjalny przy Wydziale Pracy i Opieki Społecznej, który zapewni robotnikom takie same świadczenia, jakie otrzymałby bezrobotny w Funduszu Bezrobocia."

Przedstawiciel Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego sprzeciwił się przyjęciu tego wniosku twierdząc co do pierwszej jego części, że odnośni robotnicy bywają ubezpieczani we Funduszu Bezrobocia zgodnie z postanowieniami obowiązujących w tej mierze ustaw, zaś druga część wniosku domaga się wprowadzenia w życie na obszarze Województwa Śląskiego urządzeń, do których według obowiązujących ustaw władze wojewódzkie nie są uprawnione.

Komisja, która pomimo sprzeciwu przedstawiciela władzy wniosek powyższy uchwaliła większością głosów wyraziła pogląd, że ze względu na nowelę do ustawy z dnia 18 lipca 1924, ogłoszoną dekretem p. Prezydenta Rzeczypospolitej w Dz.U.R.P.nr.39,poz.399 z dnia 17 marca 1932r., która przedłuża czas wyczekiwania uprawnienia do zasiłku z Funduszu Bezrobocia z 20 na 26 tygodni, wobec czego mały tylko procent robotników sezonowych będzie w stanie korzystać z ustawowych zasiłków dla bezrobotnych, utworzenie specjalnego Funduszu Bezrobocia dla Województwa Śląskiego już nie tylko dla robotników wymienionych we wniosku, lecz wogóle dla robotników sezonowych, staje się rzeczą nieodzowną.

W imieniu Komisji wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy
wniosek w brzmieniu powyżej przytoczonym.

Katowice, dnia 25 października 1932r.

Sprawozdawca:

/-/ J. M a c h e j .

S p r a w o z d a n i e

Komisji Pracy i Opieki Społecznej

z obrad nad wnioskiem Klubów Socjalistycznego i Niemieckiego w sprawie ustalenia chorób zawodowych, na które winno się rozciągać ubezpieczenie od wypadków.

Choroby zawodowe nie są wcale zagadnieniem specyficznie górnośląskiem. Podczas dyskusji nad zgłoszonym wnioskiem w Komisji dnia 21 lipca 1932r. twierdzono, że wypadki, w których robotnicy zapadają na choroby zawodowe i skutkiem tych chorób stają się niezdolnymi do pracy, mnożą się w miarę postępu racjonalizacji, oraz na skutek działania używanych w fabrykach szkodliwych dla zdrowia chemikaliów.

Państwa zachodnie, między innymi Szwajcaria, dawno już wprowadziły do ustawodawstwa ubezpieczeniowego choroby zawodowe, które instytucje ubezpieczeniowe traktują na równi z nieszczęśliwymi wypadkami przy pracy.

Do przeprowadzenia koniecznej w tym celu zmiany Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy/§ 547/w Województwie Śląskiem, upoważniona została ustawą Sejmu Śląskiego z dnia 1 października 1928r./Dz.U.Śl.nr.24,poz. 44/ Śląska Rada Wojewódzka.

Komisja, uznając konieczność uzupełnienia obowiązującego ustawodawstwa ubezpieczeniowego na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, wniosek zgłoszony przez wymienione na wstępie Kluby poselskie, uchwaliła bez zmian.

Wniosek o odroczenie sprawy i zasięgnięcie opinii Zakładu Ubezpieczeń, jakie koszty powstaną dla Zakładu przez zaliczenie chorób zawodowych do nieszczęśliwych wypadków przy pracy, Komisja większością głosów odrzuciła z tego powodu, że sprawę tę winna zbadać Śląska Rada Wojewódzka, która jest upoważniona do wydania odnośnej noweli do Ordynacji Ubezpieczeń.

Wobec tego w imieniu Komisji stawiam następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm wzywa Śląską Radę Wojewódzką do wydania rozporządzenia, określającego choroby zawodowe, które traktowane winny być na równi z nieszczęśliwymi wypadkami.

Katowice, dnia 26 października 1932r.

Sprawozdawca:

/-/ J. M a c h e j .

Przemówienie

Pana Wojewody Śląskiego Dra Michała Grażyńskiego,
wygłoszone na posiedzeniu Sejmu Śląskiego dnia 19 grudnia 1932r.

Wysoka Izbo!

W dniu dzisiejszym - jako Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej - wypełniam przyrzeczenia, które w tej Izbie rzuciłem kilka lat temu, a mianowicie, wnoszę projekt ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego, mający charakter ustawy wykonawczej do statutu organicznego. Jeszcze nie tak dawno, bo w czerwcu 1930r., sformułowałem w tej sprawie moje zasadnicze stanowisko w sposób następujący:

"Nie jest dla nikogo tajemnicą, w jakich warunkach był opracowany statut organiczny i dlatego nie można dziwić się, że ustawa ta, mająca charakter ustawy konstytucyjnej, zawiera wiele luk i niedopowiedzeń, dających asumpt do różnych wykładni, w wielu punktach zawiera przepisy treści historycznej, że jednym słowem w interesie porządku prawnego leży jak najrychlejsze uchwalenie ustawy, któraby rozwinęła zasady i wyrównała sprzeczności i nieprawidłowości".

Dzisiaj projekt ten znajduje się w rękach Panów.

Znaczenie wniesionej ustawy leży w tem, że dopiero po jej wydaniu organizacja naszego Województwa, jako korporacji autonomicznej i samorządowej, oprze się na jaśniejszych i pewniejszych niż obecnie podstawach prawnych, że bardzo niewyraźna ogólna sytuacja prawna ulegnie polepszeniu, a w ten sposób ścięśni się i pole chwiejnej nieraz interpretacji i rodzących się stąd konfliktów.

Zanim przystąpię do merytorycznego uzasadnienia samego projektu, pragnę parę słów poświęcić samemu statutowi organicznemu, który tworzy przecież ramy obecnego projektu i wyjaśnić, choćby w kilku słowach, konieczność zasadniczej, sięgającej do samych podstaw, reformy ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920r.

II. Statut organiczny powołał do życia korporację prawno-publiczną na podstawie terytorjalnej, Organom tej korporacji przekazał statut organiczny pewne atrybucje najwyższej władzy państwowej - mianowicie w dziedzinie ustawodawstwa i zastrzegł im dużą samodzielność w sprawowaniu wielu agend publicznej administracji. Otóż będzie tylko prostem stwierdzeniem rzeczywistości zdanie, jakie musimy sobie urobić po przeczytaniu ustawy z dnia 15 lipca 1920r., że ta korporacja prawno-publiczna na podstawie samych tylko postanowień statutu organicznego nie może należycie zorganizować się i prawidłowo funkcjonować. Powołując władze Województwa Śląskiego - organ ustawodawczy i kontrolujący oraz naczelne władze wykonawcze - ustawodawca zajął się głównie trudnościami początkowego okresu organizacyjnego. Władze wojewódzkie, utworzone na mocy przepisów statutowych, są bądź organami tymczasowymi, przejściowymi - jak pierwszy Sejm Śląski; bądź organami co do konstrukcji swej niewykończonymi, o ogólnie tylko zarysowanej kompetencji - jak Rada Wojewódzka. Zagadnienie tworzenia, budowy, kompetencji i wzajemnego stosunku stałych organów ustrojowych związku wojewódzkiego nie zostało w statucie organicznym rozwiązane. W poszczególnych przepisach statutowych znajdujemy wprawdzie pewne fragmenty tej konstrukcji, w której ramach ma rozwijać się życie publiczne naszej prowincji, ale z fragmentów tych niewiele tylko możemy wysnuć zasad, jakimi należy się kierować przy opracowaniu nie szczegółów tylko, ale podstawowych zagadnień. Samo wyliczenie, zresztą niewyczerpujące, w art.14 statutu organicznego spraw i problemów, które mają być opracowane i rozwiązane w ustawie o wewnętrznym ustroju, a także samo sformułowanie - bardzo ogólne - tych problemów wykazuje dowodnie, że bez tej ustawy wykonawczej mechanizm, mający być motorem życia publicznego i rozwoju urządzeń prawnych Województwa nie może działać sprawnie i bez zgrzytów. Dodajemy, że działalność niektórych wciąż jeszcze formalnie zorganizowanych władz może ulec zakwestjonowaniu z punktu widzenia wymagań wyrazistością. Uzupełnię jeszcze te uwagi schematycznym wprowadzić, ale w rezultacie swym

instruktywnym rozbiorem przepisów statutu organicznego, przeprowadzonym z punktu widzenia aktualnej wartości poszczególnych jego postanowień. Otóż na 46 przeważnie zwięzłe, ale też nieraz zbyt ogólnie napisanych artykułów statutu - 7 artykułów /art. 9, 10, 11, 13, 29, 40 i 41/ nie posiadają żadnego znaczenia aktualnego z powodu wyczerpania zrealizowania ich treści; 5 dalszych artykułów również straciło swą aktualność z powodu zastąpienia ich przez ustawy państwowe lub śląskie /są to art. 35, 37, 38 i 39/; z kolei 10 artykułów ma przeważnie charakter norm przejściowych lub wprowadczych /art. 2, 3, 7, 26, 27, 28, 30, 42, 43, i 45/, a wreszcie 3 artykuły /art. 5, 14 i 15/ zawierają zapowiedź przyszłych ustaw wykonawczych. A zatem 26 artykułów czyli zgórą połowa przepisów statutowych - są to normy, które zadanie swe spełniły i obumarkły, a w drobnej mierze także przepisy bądź czysto formalne bądź tylko programowe. Gdyby pozostałe przepisy statutu ujmowały zagadnienie organizacji Województwa Śląskiego w jego podstawowych urządzeniach jako systematycznie ułożoną całość, lapidarność, zwięzłość norm prawnych, podnosiłaby wartość całej ustawy. Ponieważ jednak tej zalety ustawy na rachunek ustawodawcy zapisać nie możemy, musimy stwierdzić, że ta formalna klasyfikacja, którą przeprowadziłem, dyskredytuje całkowicie systematykę ustawy i zgóry wskazuje na trudności w uruchomieniu tych instytucji prawnych, jakie ustawa stwarza.

Już przytoczone przeze mnie szczegóły wskazują, jak wąską i chwiejną podstawę dla skonstruowania ustawy o ustroju wewnętrznym tworzą przepisy statutu organicznego i jak w związku z tem trudna była praca około stworzenia projektu. Już ono samo są uzasadnieniem konieczności podjęcia rewizji statutu organicznego. Ale przecież to nie wszystko.

Statut organiczny wyprzedził chronologicznie Konstytucję państwową. Fakt ten może nam w pewnej mierze tłumaczyć powściągliwość ustawodawcy w normowaniu wewnętrznej budowy Województwa Śląskiego jako korporacji publicznej. Korporacja ta nie może żyć i rozwijać się izolowana od ogólnopństwowych urządzeń. Przeciwnie - korporacja ta może istnieć tylko w ścisłym związku z ogólnopństwowymi instytucjami, zwłaszcza temi, które sprawują naczelny zarząd spraw państwowych i powołane są do opiekowania się wszelkimi przejawami życia zbiorowego w państwie. Potrzeba i prawna konieczność dostosowania urządzeń śląskich do postanowień przyszłej Konstytucji państwowej podyktowała ustawodawcy - jak możemy przypuszczać - takie wyjście z trudnej sytuacji, jakie znajdujemy w treści art. 5 oraz 14 i 15 statutu. Według załączonych przepisów statutowych zarówno organizacja stałych organów ustrojowych, jak i ustalenie trwałych finansowych podstaw Województwa Śląskiego, jako korporacji publicznej, zależą od wydania zapowiedzianych w tych przepisach trzech ustaw. Ustawodawca pragnął zapewne odsunąć moment wydania tych przepisów do chwili ogłoszenia zasadniczych ustaw państwowych, a zwłaszcza Konstytucji.

Opracowanie i wydanie tych trzech ustaw, a zwłaszcza ustawy ustrojowej, mimo dużej swobody, jaką statut organiczny pozostawił w tej mierze Sejmowi Śląskiemu, napotyka jednak na trudność zasadniczą, której ustawodawca być może nie przewidział lub nie docenił. Brak tego przewidywania uważam za jedną z istotnych wad statutu, ^{jak już zaznaczyłem} a co raz jeszcze chcę podkreślić, próba zbudowania całego aparatu wewnętrznego Województwa Śląskiego jako aparatu izolowanego od ogólnopństwowych urządzeń musiałaby skończyć się niepowodzeniem. Wypowiadając to zdanie, nie mam zresztą na myśli żadnych celów czy postulatów polityki wewnętrznej na terenie Województwa. Nie liczę się z tem, by próba takiego izolowania Województwa, którą tylko teoretycznie możemy sobie wyobrazić, mogła znaleźć oparcie w tendencjach ośrodkowych. Nikłe usiłowania ożywienia takich tendencji, jakie pojawiały się pod nazwą skrajnego separatyzmu, operującego hasłami grubego materializmu, likwidują się same, nie znajdując żadnego oddźwięku w masach ludowych. Chodzi mi o postulaty, które stawia względ na porządek prawny w państwie. Porządek ten wymaga, ażeby takie zagadnienia jak stosunek wojewódzkiego organu ustawodawczego do państwowych ciał prawodawczych i władz naczelnych, hierarchja ustaw państwowych i wojewódzkich oraz procedura uchylania możliwych pomiędzy nimi kolizyj, a dalej prawo nadzoru naczelnych władz państwowych nad funkcjami organów wojewódzkich, prawo wynikające z postanowień Konstytucji i z istoty samej organizacji państwa, - ażeby te wszystkie sprawy i problemy były określone z wymaganą przy normowaniu tego ro-

działu podstawowych zagadnień ścisłością i precyzją. Zagadnień tych, które praktyka nieustannie wysuwa, statut organiczny przeważnie nie rozstrzyga, a jeżeli niektóre z nich porusza i normuje, to czyni to wadliwie, zwiększając raczej, niż uchylając możliwość kolizyj i konfliktów. Wypada mi przytoczyć tu przepis końcowego ustępu art. 23 statutu, który dążąc do wyjaśnienia stosunku ustawodawstwa wojewódzkiego do państwowego, formułuje normę prawną bez prawnej sankcji. Sankcję dla tej *lex imperfecta* doraabiać musi dopiero judykatura i praktyka.

Niewątpliwą jest rzeczą, że merytoryczne rozstrzygnięcie poruszonych wyżej zagadnień nastąpić może w zasadzie w drodze ustawodawstwa państwowego. Województwo Śląskie jako korporacja, istniejąca w ramach państwa i organom jego podporządkowana, nie może oczywiście spraw tych normować jednostronnie przez swój organ ustawodawczy, o ile delegacja, zawarta w statucie organicznym, nie stanowi dostatecznej do tego podstawy. Ten właśnie moment, że wypełnienie ram statutu organicznego przepisami ustrojowymi ma nastąpić w drodze ustawy, którą ma wydać nie państwowy lecz wojewódzki organ ustawodawczy na mocy udzielonej mu w ogólnikowej formie delegacji, sprawia, że poruszone zagadnienia o zasadniczym znaczeniu i doniosłości dla całokształtu życia prawnego w państwie, specjalnie zaś na naszym odcinku, nie mogły być w projektowanej ustawie ustrojowej rozwiązane w całości, gruntownie i z wymaganą precyzją.

Należy zdać sobie sprawę, że przedstawiony tu problem, którego doniosłości nikt z dobrą wolą nie może kwestjonować, porusza zagadnienie rewizji statutu organicznego w drodze ustawy państwowej. Dotknąłem tego zagadnienia, wychodząc li tylko z założeń, które ustala prawnicza analiza statutu, jako części składowej naszego prawa państwowego. Analiza ta prowadzi do konkluzji, że aparat, na którym statut organiczny opiera ustrój autonomiczno-samorządowy Województwa Śląskiego, nie jest konstrukcyjnie sprzęgnięty z zasadniczymi urządzeniami państwowymi, z systemem władz, ustanowionych konstytucją państwową i z prawami, które rządzą życiem wewnętrznym państwa. Braków i niedomagań, jakie stąd wynikają, nie można w zasadzie usunąć w drodze ustawy ustrojowej, która ma być wydana na mocy delegacji, zawartej w art. 14 i 15, a także w części art. 22 statutu organicznego. Do podobnych rezultatów prowadzi szczegółowa wykładnia przepisów statutowych, które zachowały swą żywą treść. Doświadczenie przeszłego 10-letniego okresu okazało zupełną nieprzydatność wielu przepisów statutu, w ich obecnym wadliwym ujęciu i błędnym sformułowaniu, do celów praktycznych.

Dlatego rewizja tego statutu – zdaniem moim – z przyczyn, które podkreśliłem, będzie musiała nastąpić. I to jest ta zasadnicza kwestja, którą chciałem wyjaśnić z okazji wniesienia obecnego projektu, a to w tym celu, aby nie było żadnych nieporozumień i niedomówień.

Oczywiście załatwienie tej kwestji może się dokonać, jeżeli chodzi o punkt wyjścia, tylko na terenie Sejmu Centralnego, jako powołanego statutem organicznym do rewizji ustawy konstytucyjnej.

III. Jeżeli mimo tych wszystkich zastrzeżeń Rada Wojewódzka podjęła pracę nad przygotowaniem projektu ustawy ustrojowej, to kierowała się tą pobudką, że również w granicach obecnych możliwości, jakie zawiera prawo pozytywne, należy przyczynić się do choćby tymczasowego uporządkowania stanu prawnego w Województwie. Jest rzeczą zrozumiałą w świetle poprzednio wypowiedzianych uwag, że w czasie od ukonstytuowania się Województwa Śląskiego do chwili obecnej nagromadziło się wiele zagadnień o dużej doniosłości prawnej i praktycznej. Należy szukać dla nich rozwiązań, najbardziej zgodnych z wymaganiami życia. Odkładanie rozstrzygnięć niektórych z nich, godzi

wprost w prawne podstawy aktów ustawodawczych i co zatem idzie, w prawne uzasadnienie zarządzeń i orzeczeń władz. Ten niemożliwy stan rzeczy powinien być jak najrychlej uchylony. Dlatego niema sprzeczności pomiędzy zasadniczym stanowiskiem, które wypowiedziałem poprzednio w sprawie rewizji statutu organicznego, a pomiędzy faktem wniesienia projektu ustawy o ustroju wewnętrznym do Wysokiej Izby.

Obecna inicjatywa Rady Wojewódzkiej nie jest pierwszą próbą uporządkowania stanu prawnego w granicach, wytkniętych przepisami art. 14 i 15 statutu organicznego. Wspomnieć tu wypada zwłaszcza o projektach, mających na celu unormowanie funkcji ustawodawczej. Już w roku 1923, jak czytam w aktach Urzędu Wojewódzkiego, opracował Rząd przy udziale niektórych członków Sejmu Śląskiego, projekt ustawy w tej sprawie, jako fragment ustawy ustrojowej. Z nieznanych mi bliżej powodów, sprawa poszła w odwołkę.

Jeżeli przypominam tę poprzednią próbę, to czynię to w tym celu, ażeby stwierdzić, że władze wojewódzkie uznawały i obecnie uznają palącą potrzebę, a nawet konieczność uporządkowania podstaw prawnych Województwa, jako publiczno-prawnej organizacji. Jednocześnie chcę zaakcentować, że czynniki te widzą możliwość rozwiązania tego pilnego zagadnienia w ramach statutu organicznego jedynie przy obiektywnej ocenie potrzeb, które wymagają zaspokojenia i środków, które zostały zaprojektowane przy uwzględnieniu ogólnych prawo-politycznych warunków, wynikających z ustroju Państwa.

IV. Przedłożony projekt nie normuje tych wszystkich spraw, które składają się na zagadnienie wewnętrznego ustroju Województwa, a których nie wylicza wyczerpująco również art. 14 statutu organicznego. W razie ustawowego unormowania spraw, którymi zajmuje się projekt obecny, treść art. 14 statutu nie zostanie jeszcze wyczerpaną. Rozłożenie całej pracy nad rozwiązaniem zagadnienia ustrojowego nie napotyka na zastrzeżenia natury prawnej a zapewnia korzyści praktyczne, leżące w uproszczeniu i ułatwieniu pracy nad zbadaniem projektów, poświęconych poszczególnym zagadnieniom.

Przechodząc do treści projektu, zaznaczę, że bardziej szczegółowo poruszę te postanowienia projektu, które wynikają z pewnych ogólnych i podstawowych zasad, przyjętych przy jego opracowaniu. Wyjaśnienie niektórych rozwiązań i sformułowań, mieszczących się w poszczególnych postanowieniach, zawarte jest w dość obszernem uzasadnieniu pisemnem.

V. Z siedmiu rozdziałów projektu rozdział I. zajmuje się określeniem istoty korporacji prawno-publicznej, jaką z mocy postanowień statutu organicznego stanowi Województwo Śląskie. Określenie to jest potrzebne przede wszystkim dla wyjaśnienia terminologii, jakiej używa statut organiczny. Przyjmując terminologję statutu, projekt definiuje pojęcia prawne, które tej terminologii odpowiadają. Terminów statutowych projekt używa konsekwentnie, chociaż to w poszczególnych przypadkach jest niedogodne. Tak n.p. określeniem "Województwo Śląskie" statut organiczny posługuje się nieraz w tym samym artykule zarówno na oznaczenie terytorjum, będącego jednostką podziału administracyjnego Państwa, jak i na oznaczenie korporacji prawno-publicznej, związku, wyłaniającego reprezentacyjne organa.

Najobszerniejsza część projektu dotyczy organizacji Sejmu Śląskiego i unormowania funkcji ustawodawczej. Przepisy,

dotyczące tej materji, zawarte są w rozdziałach drugim i szóstym. Znajdujemy tu przede wszystkim określenie funkcji Sejmu Śląskiego. Do funkcji tych projekt zalicza właściwą funkcję ustawodawczą w ścisłym znaczeniu tego pojęcia, współdziałania w wykonywaniu administracji publicznej w przypadkach, konkretnie wskazanych przez ustawy /art. 3/, ustalanie budżetu wojewódzkiego /art. 30/ oraz zadania kontroli, z których wypływają uprawnienia Sejmu, określone w art. 31, 32 i 28 projektu. Przepisy te dotyczą zatwierdzania zamknięć rachunkowych, prawa pociągania do odpowiedzialności obieralnych członków Rady Wojewódzkiej i poselskiego prawa interpelacji.

Skład Sejmu projekt ustala na 54 posłów. Podwyższenie obecnej liczby posłów wyjaśnić należy chęcią utrzymania tej proporcji pomiędzy liczbą mandatów poselskich a liczbą ludności Województwa, jaka przyjęta była przy ustaleniu składu pierwszego Sejmu Śląskiego w art. 13 statutu. Ostatni bowiem spis ludności wykazał w Województwie Śląskiem prawie 1.300.000 mieszkańców. W ten sposób 1 mandat poselski przypadałby na 25.000 mieszkańców. Kadencję ustalono na maksymalny, przez statut dopuszczony okres czasu tj. na lat 5.

Projekt nie wprowadza zmian zasadniczych w obecnie obowiązującym systemie tworzenia izby ustawodawczej, chociaż statut organiczny pozostawia tu dużą swobodę ustawodawcy. Zasady prawa wyborczego zawierają art. 6 - 9 projektu. Istotną zmianą jest tu podniesienie cenzusu wieku przy czynnym i biernym prawie wyborczym. Podwyższenie to jest zgodne z dotychczasową polityką legislacyjną Sejmu Śląskiego w tej dziedzinie. Skoro uznaje się za celowe i pożyteczne podnieść granicę wieku w prawie wyborczym do reprezentacji gminnych, co właściwie nastąpiło w drodze ustawy śląskiej z dnia 5 maja 1926 r. zawierającej ordynację wyborczą dla gmin w górnośląskiej części Województwa, to tembardziej uznać należy celowość takiego obostrzenia przy wyborach do reprezentacji, hierarchicznie wyższej i górującej autorytetem. Nadmienię, że niezależnie od celu tej reformy, który polega oczywiście na wyeliminowaniu z kolegium wyborców i wybranych elementów życiowo mniej dojrzałych i wyrobionych w pracy publicznej, stwierdzić należy w dotychczasowym systemie pewną niesprawiedliwość w stosunku do mężczyzn w wieku poborowym, którzy mimo służącego im teoretycznie prawa wyborczego, nie mogą z niego korzystać z powodu pełnienia czynnej służby wojskowej. - Ponadto Rada Wojewódzka wprowadziła przy biernym prawie wyborczym cenzus rocznego a przy czynnym prawie wyborczym cenzus 3 mies. zamieszkania jako rękojmię nabycia dostatecznej znajomości spraw miejscowych i osobistego związania się z potrzebami, interesami i odczuciami ogółu społeczeństwa, które elekt ma reprezentować.

Ze względów systematycznych, dla większej przejrzystości całej ustawy, umieszczono przepisy regulaminu wyborczego czyli ordynację wyborczą w osobnym rozdziale szóstym. To formalne prawo wyborcze do Sejmu Śląskiego wzoruje się na obowiązujących ordynacjach wyborczych do państwowych ciał ustawodawczych. Od zasad, na których opierają się ordynacje wyborcze do państwowych izb ustawodawczych oraz obowiązująca tymczasowa ordynacja wyborcza do Sejmu Śląskiego, projekt zawiera następujące odchylenia:

1/ Projekt nie stabilizuje podziału na okręgi wyborcze, nie chcąc wywoływać częstej zmiany ordynacji wyborczej w miarę zmian w podziale administracyjnym Śląska. Pozostawiając jednak tę t.zw. geografję wyborczą Śląskiej Radzie Wojewódzkiej, projekt w art. 68 ustala dla niej wiążące zasady, które wykluczają wszelkie odchylenia od podstawowych zasad prawa wyborczego.

2/ Z podobnych względów, dla których podniesiono cenzus wieku, wprowadzono też zasadę przymusu wyborczego /przymusu głosowania/, która przyjęła się w zakresie wyborów do reprezentacji gminnych. Poprawiono przytem sformułowanie odpowiednich przepisów, które w obowiązującej ordynacji wyborczej dla gminy w górnośląskiej części Województwa ujęte są wadliwie.

3/ Popierając wielkie grupy wyborcze, ułatwiono im przez przepis art. 101 projektu, konkurencję ze słabszymi ugrupowaniami, występującymi w jednym lub dwóch okręgach wyborczych, zmniejszając możliwość zdezorientowania się wyborców w numerach list wyborczych, na czem zwykle cierpią grupy wyborcze, działające na terenie całego Województwa.

Inne zmiany, poza wymienionymi, mają znaczenie podrzędne.

Przechodząc do sprawy funkcjonowania izby ustawodawczej, należy naprzód zaznaczyć, że błędem jest rozpowszechnione mniemanie, jakoby warunki, przy których ustawa czy uchwała Sejmu może ważne przyjąć do skutku, należały wyłącznie do regulaminu sejmowego, którego uchwalenie jest sprawą wewnętrzną Sejmu i który nie podlega publikacji na równi z innymi aktami ustawodawczymi. Przedewszystkiem warunki ważności uchwał sejmowych, wyrażające się w zasadzie zwykłego czy kwalifikowanego quorum i w zasadzie większości - zwykłej, bezwzględnej czy kwalifikowanej, nie należą do spraw regulaminowych, jak to obecnie zachodzi, zresztą w drodze wytworzenia pewnego prowizorycznego fait d'accompli. Warunki te stanowią integralną część przepisów o samej organizacji ciała ustawodawczego. Normy, które te warunki określają, należą do ustawy ustrojowej i nie mogą być zależne od skróconej zmiany regulaminu wewnętrznego. Takie jest stanowisko Konstytucji w odniesieniu do państwowych ciał ustawodawczych. Kwestję tę rozcina postanowienie art. 14 statutu organicznego, który "spoób uchwalania i ogłaszania ustaw śląskich" poleca unormować w ustawie o wewnętrznym ustroju Województwa. Projekt Rady Wojewódzkiej, przepisując normy, dotyczące uchwalania ustaw śląskich, wychodzi zresztą ze ścieśniającej wykładni tego wyrażenia statutowego, ograniczając normy, objektywizujące warunki ważnego uchwalania ustaw, do spraw najważniejszych, przekazując zaś szczegóły do regulaminowego uporządkowania. Projekt co do quorum i większości przyjmuje wyłącznie zasadę zwykłego quorum, wynoszącego co najmniej połowę ustawowej liczby posłów i zasadę zwykłej większości głosów oddanych.

Projekt nie wprowadza instytucji referendum ludowego, którą dopuszcza art. 14 statutu organicznego, ale która jest obcą Konstytucji państwowej. W tym względzie powołuję się na uwagi, zawarte w uzasadnieniu projektu, które wykazują brak celowości powszechnego a bezpośredniego udziału ludności w wykonywaniu uprawnień autonomicznych. Projekt stoi na stanowisku czystego systemu reprezentacyjnego.

Art. 18 - 27 projektu normują sprawę ogłaszania wojewódzkich ustaw śląskich i wydawania Dziennika Ustaw Śląskich. Konstrukcja, którą zaprojektowano, wychodzi z założenia, że promulgacja ustawy należy do czynności wykonawczych i leży w sferze kompetencji władz wykonawczych. Ustawy śląskie dzieli projekt na dwie kategorie według tego kryterjum, które władze administracyjne powołane są do ich wykonywania: wojewódzkie czy też państwowe władze naczelne lub centralne. Kryterjum to jest zatem raczej formalnej natury i stosownie go zależy w gruncie rzeczy od woli organu ustawodawczego. Poddanie ustaw śląskich, należących do drugiej z wymienionych kategorii, zatwierdzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej, usuwa trudność, wynikającą z braku przepisów, normujących stosunek władz naczelnych do wojewódzkiego organu ustawodawczego. W przypadkach, w których powierzenie wykonania ustawy państwowej władzy naczelnej wynika z charakteru normowanych w ustawie spraw i stosunków życiowych, zatwierdzenie Prezydenta Rzeczypospolitej ma znaczenie kontroli zgodności ustaw śląskich z ustawami państwowymi, wydanymi w dziedzinach, niezastrzeżonych ustawodawstwu śląskiemu.

W związku z funkcjami Sejmu Śląskiego omówię przepisy projektu, dotyczące formy zastępstwa Skarbu Śląskiego, ustalania budżetu wojewódzkiego i kontroli gospodarki budżetowej. Dotyczące normy zawarte są w ustępie 2 art. 1, art. 30, 31 i 64. Forma zastępstwa Skarbu Śląskiego opracowaną została na tej podstawie, że w sprawach ważniejszych, wliczonych wyczerpująco, wymagana jest uchwała organu kolegjalnego - Rady Wojewódzkiej, w innych sprawach zobowiązania Skarbu Śląskiego mogą wynikać bądź z czynności Wojewody Śląskiego, bądź z uchwały Rady Wojewódzkiej. Która władza in concreto będzie powołaną do wystawienia dokumentu, to zależy od postanowień ustawy, na której opiera się dokument, a względnie czynność, potwierdzona dokumentem. Osoba, na której

./.

rzecz dokument się wystawia, nie potrzebuje jednak w tym przypadku badać zakresu kompetencji danej władzy - co odpowiada postulatowi pewności i zaufania w stosunkach gospodarczych. Zastępstwo Skarbu Śląskiego przed sądem pozostawia projekt pieczy Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, zastrzegając Radzie Wojewódzkiej decyzję co do ustanowienia osobnego pełnomocnika prawnego w razie kolizji interesów Skarbu Państwa i Skarbu Śląskiego. W toku obrad komisyjnych zgłoszę uzupełnienie odpowiedniego przepisu projektu, mianowicie celem przejęcia części kosztów utrzymania Oddziału Prokuratorji Generalnej w Katowicach z tytułu zastępowania Skarbu Śląskiego przed sądem.

Powyższe przepisy oraz postanowienia art. 30 i 31 dają podstawy do opracowania w przyszłości formalnego prawa budżetowego Województwa. Ale już przyjęcie tych przepisów uporządkuje tę stronę gospodarki skarbowej i finansowej Województwa, w której w braku norm prawnych znaczną rolę grają wytworzone z konieczności precedensy faktyczne. W szczególności przepisy o ustalaniu budżetu, wzorowane na analogicznych postanowieniach Konstytucji państwowej, wprowadzonych w noweli konstytucyjnej z dnia 2 sierpnia 1926r., uchylając możliwość stanu *ex lex* w dziedzinie gospodarki budżetu. Funkcja kontrolna Sejmu nad gospodarką budżetową i stanem zadłużenia Województwa została ujęta w przepisach, wyraźnie konkretyzujących to zasadnicze prawo i obowiązek Sejmu.

Dla wyczerpania tego tematu poruszę tu jeszcze zagadnienie kontroli fachowej. Projekt w krótkim rozdziale V powierza tę kontrolę nad legalnością i celowością całej gospodarki finansowej Województwa i nad oszczędnością w wydatkach Urzędowi Kontroli Państwowej w Katowicach. Przewidziana w art. 31 ustawa, o której już wyżej mówiłem, określi bliżej rolę i zadania tego urzędu przy wykonywaniu kontroli tej gospodarki przez Sejm. Jak wiadomo, statut organiczny pozwala rozwiązać zagadnienie kontroli fachowej także w inny sposób, niż projektowany, mianowicie w drodze utworzenia osobnej śląskiej izby obrachunkowej. Nie widzę powodów, dla których mielibyśmy nie korzystać nadal z współpracy z instytucją, mającą swoją siedzibę w stolicy Województwa, obejmującą kompetencyjnie cały teren Województwa i co najważniejsze, mającą wyrobione metody pracy i posiadającą przygotowanych do swych zadań urzędników. Doświadczenia kilkuletniego okresu tej współpracy z żadnej strony - jak mi wiadomo - nie dawały powodu do ujemnej oceny. Kreowanie w tych warunkach nowego urzędu, którego koszty utrzymania spadłyby w całości na Skarb Śląski, byłoby sprzeczne z zasadą gospodarności, której przestrzeganie jest właśnie jednym z najważniejszych zadań i celów wszelkiej kontroli.

Drugi najobszerniejszy dział projektu ustawy, jest poświęcony Śląskiej Radzie Wojewódzkiej. Rozdział III. normuje warunki wybieralności członków Rady, reprezentujących w Radzie czynnik obywatelski, sposób wyboru i procedurę wyborczą, kadencję wyborczą obieralnych członków, formalne przepisy urzędowania t.j. obradowania i uchwalania oraz stosunek do Sejmu.

Kadencję obieralnych członków Rady Wojewódzkiej ustala projekt na lat 5. Ustalenie tego okresu w dotychczas obowiązującym prawie na 1 rok nie uwzględnia interesów administracji, które wymagają pewnej ciągłości w zarządzie kraju i pewnej stałej linii polityki administracyjnej. Nie można w tym względzie polegać wyłącznie na ciągłości w polityce osobowej stronnictw, jakkolwiek zmiany w osobach członków Rady Wojewódzkiej, reprezentujących niektóre kierunki w Sejmie, były - przyznać trzeba - dokonywane rzadko. Widzę w tem dowód zrozumienia, że zaznajomienie się z aparatem zarządu Województwa i z całokształtem zadań administracji publicznej, należących do organu kolegjalnego, wymaga pewnego dłuższego okresu czasu oraz, że przez częstą zmianę osób na stanowiskach członków Rady nie należy marnować doświadczenia, nabytego przez osoby już do Rady Wojewódzkiej desygnowane.

Projekt daje z kolei przepisy, określające warunki wybieralności obieralnych członków Rady Wojewódzkiej, których to przepisów w dotychczasowym prawie zupełny brak. Kandydat musi posiadać bierne prawo wyborcze do Sejmu Śląskiego. Warunek rocznego zamieszkania, nieznanym prawu obecnemu, mieszczący się w kwalifikacjach wybieralności do Sejmu Śląskiego znajduje tu dodatkowe uzasadnienie. Zgodnie bowiem z istotą samorządu chodzi o dopuszczenie do Rady w charakterze czynnika obywatelskiego reprezentantów miejscowego społeczeństwa. Zasadniczym novum jest zasada niepołączalności mandatu poselskiego z urzędem obieralnego członka Rady Wojewódzkiej. Jest to konsekwencja odpowiedzialności członków Rady, pochodzących z wyboru, przed Sejmem. Zrealizowanie tej odpowiedzialności in concreto natrafiałoby na zbyt wielkie trudności w razie równoczesnego piastowania tego urzędu i mandatu poselskiego lub senatorskiego, dającego przywilej immunitetu.

Zadnych natomiast nowości istotnego znaczenia nie zawiera procedura wyborcza, recypowana z wydanej w tej materji osobnej ustawy śląskiej.

Projekt wprowadza zastępców członków Rady Wojewódzkiej powoływanych do czasowego zastępowania członków Rady w przypadkach, określonych w ustawie. Sądzę, że ta nowość, uwzględniająca w równej mierze interesy administracji jak i uzasadnione interesy sfer społecznych, reprezentowanych w Sejmie, i w Radzie, nie spotka się z zastrzeżeniami.

Pokijam szczegółowe omawianie przepisów normujących formalną stronę urzędowania Rady Wojewódzkiej, mających dużą doniosłość prawną dla kontroli legalności aktów administracyjnych, należącej do władz wyższych i do sądów administracyjnych. Przepisy te skonstruowano przy jak najdalszym uproszczeniu formalności, a jednocześnie przy uwzględnieniu tych postulatów, które wynikają z zasady mocy dowodowej i wiarygodności dokumentów publicznych. Brak przepisów w tej materji w prawie obowiązującym jest szczególnie dotkliwy, gdyż formalna strona urzędowania przede wszystkim nie powinna budzić żadnych zastrzeżeń i powinna być należyście unormowana.

Przechodzę do problemu szczególnie doniosłego znaczenia, a mianowicie do zagadnienia, jak należy zorganizować pracę Rady Wojewódzkiej i jakie należy jej dać do rozporządzenia organa wykonawcze. Przy rozpatrywaniu tego problemu trzeba mieć na uwadze, że Rada Wojewódzka spełnia nie tylko zadania administracji samorządowej w ścisłym tego słowa znaczeniu, ale również współdziała w wykonywaniu administracji rządowej. Współudział ten wynika zarówno z ustaw po - austriackich i po - pruskich, które jeszcze obowiązują, jak i z ustaw polskich, które zgodnie z wskazówkami art. 66 i 70 konstytucji w szerokiej mierze przepisują współdziałanie organów kolegjalnych, pochodzących z wyborów, z władzami rządowymi przy wykonywaniu administracji rządowej. W dalszym ciągu trzeba uwzględnić, że w świetle przepisów statutu organicznego zadania przeprowadzenia ścisłego rozgraniczenia agend administracji rządowej i samorządowej bynajmniej nie jest łatwe. Jako przykład zażębień się kompetencji administracji rządowej i samorządowej i ich krzyżowania się na polu działalności Rady Wojewódzkiej wskażę na dział administracji bezpieczeństwa. Wszędzie dział ten pozostaje w ręku aparatu administracji rządowej z wyjątkiem agend policji miejscowej, która powierzona jest często organom samorządu, ale pod ścisłą kontrolą Rządu, dotyczącą także składu osobowego samorządowej służby bezpieczeństwa. Ponieważ statut organiczny "ustawodawstwa o organizacji sił policyjnych i żandarmerji" zastrzega Sejmowi Śląskiemu i ponieważ skutkiem tego Policja Województwa Śląskiego, jest utrzymywana z budżetu Wojewódzkiego, którego projekt opracowuje i przedkłada

Śląska Rada Wojewódzka, przeto wpływ Rady Wojewódzkiej na organizację służby bezpieczeństwa, która normalnie jest domeną wyłączną Rządu, a w dziedzinie prawodawczej parlamentu państwowego, sięga daleko. Przykładów takich można ze statutu organicznego przytoczyć więcej. Ilustrują one trudności i niebezpieczeństwo schematycznego traktowania zagadnienia administracji publicznej w całokształcie jej zadań, metod i środków. Uproszczenia, któremi posługujemy się, dzieląc schematycznie administrację na dział administracji rządowej i samorządowej, nie znajdują uzasadnienia w bardziej skomplikowanych stosunkach życiowych, zwłaszcza tych, które rozwinęły się na gruncie przepisów statutu organicznego.

Są głosy, domagające się całkowitego oddzielenia agend Rady Wojewódzkiej od agend Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Oddzielenie takie ma się wyrazić w utworzeniu odrębnych departamentów Rady Wojewódzkiej z osobnym personelem urzędniczym. W świetle poprzednio wypowiedzianych uwag odrazu jest widoczne, że przy takim postawieniu sprawy niepodobna będzie uniknąć tworzenia dla tych samych spraw podwójnych jednostek administracyjnych na tym samym hierarchicznym stopniu obydwu władz. Rozwiązanie, które zwalczam, nie uwzględnia tego faktu, że statut organiczny bynajmniej nie ogranicza Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego do spraw administracji rządowej. Rozwiązanie to przecza także fakt, że statut organiczny naczelnymi organami administracji Województwa Śląskiego, mianuje w art. 24 współrzędnie Wojewodę i Radę Wojewódzką. Niema przeto podstawy prawnej do przenoszenia całości agend administracji Śląskiej jako administracji samorządowej w sferę kompetencji Rady Wojewódzkiej, ani też do powierzania administracji bieżącej i przygotowywania oraz wykonywania uchwał Rady w całym zakresie administracji samorządowej departamentem Rady Wojewódzkiej, pomyślanym jako osobny urząd. A wreszcie przychodzi sprawa kierownictwa pracami departamentów jako osobnych jednostek organizacyjnych. Statut organiczny mówi / w art. 31/ tylko o decyzjach, rozstrzygnięciach Rady, zapadających w formie uchwał kolegjalnych. W związku z tem bezpośrednie kierownictwo pracami osobnych departamentów musiałoby spoczywać w ręku całego kolegium. Oczywiście ten sposób bezpośredniego kierownictwa nie jest w praktyce możliwy i obciążanie naszego aparatu biurokratycznego balastem tak niesprawnej maszynierji byłoby niebezpiecznym eksperymentem. Dla uniknięcia nieporozumień muszę przypomnieć, że nie chodzi tu o decyzje zasadnicze i stanowcze, które w miarę przepisów ustawowych należą do kolegium Rady, ale o czynności przygotowawcze i wykonawcze. Porównanie, które możnaby przeprowadzić z organizacją pracy niektórych kolegjalnych ciał samorządowych n.p. magistratów miast, nie da się zużytkować przy rozpatrywaniu naszego zagadnienia. Przedewszystkiem ustawy, a silniej jeszcze nowa doktryna samorządu terytorjalnego akcentują znaczenie zawodowości w zarządzie miast, opartym o zasadę kolegjalności. Normalnie tylko zawodowi członkowie magistratu stoją na czele ważniejszych działów administracji miejskiej, kierując nimi bezpośrednio. Następnie przydział funkcji członkom magistratu zależy od uznania głównego dyrygenta prac magistratu, który za całość tych prac ponosi odpowiedzialność. Tak jest zorganizowana praca w władzach kolegjalnych, które ustanawiane są przez ciała, niezupełnie podlegające wpływom przynależności ich członków do stronnictw politycznych. Te władze kolegjalne mają zresztą wyraźnie ograniczony zakres agend, które pozostawione są wyłącznie ich pieczy przy kontrolującym wpływie wyższych władz samorządowych i państwowych. Te zasady organizacyjne nie dają się dostosować do organizacji prac Rady Wojewódzkiej, przy tej konstrukcji, którą zarysował statut organiczny.

Niema też żadnej istotnej konieczności, ażeby w zmienionych warunkach politycznych utrzymywać nadal instytucje, u których podstawy leży mylna i niewspółczesna myśl o przeciwieństwie systemu administracji rządowej i samorządowej. Doktryna ta miała dla nas moc sugestywną i wartość argumentu w walce politycznej w tej ciężkiej dobie gdy idea obcego zaborczego państwa była dla nas synonimem siły, brzącającej naszą narodową cywilizację i rozsadzającą odporność społeczeństwa, stojącego w permanentnej walce z wrogiem rządem, gdy natomiast instytucje samorządowe były nieraz w pomyślniejszych warunkach

redutami opoju. Czasy te minęły, a wraz z niemi pora na rewizję pojęć, które odrzuca nowoczesna wiedza i które nie znajdują zrozumienia w masach społeczeństwa, ponieważ nie leżą na linii jego tendencji rozwojowych. W ramach własnego narodowego Państwa doktryna o przeciwieństwie administracji państwowej i samorządu, doktryna urzeczywistniająca się praktycznie na wielu polach w formie dwutorowości administracji publicznej, rozluźnia spójność organizacyjną Państwa, osłabia i hamuje energję działania egzekutywy. Na gruncie własnej państwowości jedynie zrozumiała i służąca potrzebom i interesom ogółu jest tylko zasada jedności całej administracji publicznej i jednolitości aparatu wykonawczego. Opiera się ona na niedających się obalić faktach, że obydwa systemy administracji zdążają do osiągnięcia tych samych wspólnych celów, że przedmiotem ich działalności są sprawy i stosunki tej samej zbiorowości oraz że czerpią one środki finansowe z tych samych źródeł dochodowych. Zasada ta bynajmniej nie wyklucza i nie utrudnia rozwoju form życia samorządowego. Ujmuje ona jednak samorząd pod kątem widzenia dekoncentracji administracji publicznej t.j. przekazania organom samorządowym decyzji stanowczej, w wielu przypadkach decyzji ostatecznej w sprawach, wynikających z wspólnych potrzeb pewnych grup ludności. W tem ujęciu aparat administracyjny samorządowy jest niejako przedłużeniem egzekutywy państwowej a ściślej mówiąc rządowej. Nie może tu być mowy o przeciwieństwie, a także o konkurencji; rzeczywista różnica tkwi w odrębnej metodzie pracy i sposobie kreowania organów.

Z tych rozważań ogólnych wypływa konstrukcja zaproponowana w projekcie, dotycząca zapewnienia Radzie Wojewódzkiej podporządkowanej jej egzekutywy. Unikając szkodliwej dla interesów samej ludności dwutorowości w sprawowaniu administracji publicznej, omijając trudności na jakie napotkać musi próba zorganizowania dwu całkowicie samoistnych urzędów, koncepcja ta włącza departamenty Rady Wojewódzkiej w ramy organizacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, który w ten sposób w całkowitej harmonji z przepisami statutu organicznego staje się organem obydwu naczelných władz administracyjnych Województwa Śląskiego - Wojewody Śląskiego i Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Koncepcja ta, której wyrazem jest przepis art. 50 projektu, zabezpiecza w zupełności bezpośrednie kierownictwo przez Radę Wojewódzką, oczywiście w granicach i na podstawie jej kolegialnie powziętych uchwał, zarządzeń, orzeczeń i decyzji, oraz kolegialnie ustalonych dyrektyw, temi agendami administracyjnymi, które należą do sfery kompetencji Rady Wojewódzkiej. Agendy te mają być skupione, o ile możliwości w odrębnych jednostkach organizacyjnych Urzędu Wojewódzkiego. W stosunku do tych jednostek organizacyjnych projekt zabezpiecza Radzie Wojewódzkiej władzę służbową, t.j. prawo bezpośredniego rozkazodawstwa i bezpośredniej kontroli. Zasadę tę rozszerza projekt na wszelkie inne władze i organa administracyjne niższych instancji, chociażby niektóre z nich według schematycznej kwalifikacji miały charakter organów administracji rządowej. Organa te według ustawodawstwa śląskiego będą jednak powoływane także do spełniania zadań wojewódzkiej administracji samorządowej i z tego tytułu muszą być również w pewnej mierze poddane władzy służbowej Rady Wojewódzkiej.

Przedstawiona koncepcja ma za sobą dwa ważne argumenty praktyczne: Nieodbiega ona od dotychczasowego stanu rzeczy, który urobiło samo życie i który okazał się celowy i praktyczny. Obecna organizacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego wymaga niewiele zmian, celem dostosowania jej do konstrukcji, wynikającej z przepisu art. 50 projektu. Nie maże wreszcie znaczenie ma, zwłaszcza w obecnej finansowej i gospodarczej sytuacji ten moment, że proponowane rozwiązanie nie przysparza żadnych nowych wydatków i zgodne jest z zasadą gospodarności tak w zużytkowaniu środków finansowych jak i w wyzyskaniu kwalifikowanego personelu urzędniczego.

Z innych postanowień projektu ustawy, dotyczących organizacji i funkcjonowania Śląskiej Rady Wojewódzkiej, dużą doniosłość posiada art. 51 projektu. Przepis art. 51 wyjaśnia stosunek Śląskiej Rady Wojewódzkiej jako naczelnej władzy administracji Śląskiej, dzielącej odpowiedzialność za bieg tej administracji z Wojewodą Śląskim, do naczelnych władz państwowych. W myśl postanowień konstytucji państwowej władze te ponoszą z kolei odpowiedzialność za całokształt zarządu wewnętrznego w Państwie, nie wyłączając instytucji samorządu terytorjalnego. Odpowiednikiem tej pełnej odpowiedzialności rządu, wynikającej z przepisów konstytucji jest prawo nadzoru państwowego nad samorządem terytorjalnym. Statut organiczny nie uchyła bynajmniej nadzoru naczelnych władz państwowych nad działalnością śląskich władz samorządowych. O ile chodzi o urząd Wojewody Śląskiego, to nadzór ten zapewniają władzom naczelnym przepisy ustawy, normujące obowiązki państwowej służby cywilnej. Co się tyczy Rady Wojewódzkiej, to statut organiczny przenosi na tę władzę wszelkie kompetencje, które według ustaw obowiązujących na Śląsku do dnia zmiany suwerenności należały do samorządowych władz krajowych względnie prowincjonalnych, t.j. do Wydziału Krajowego w Opawie, do Rady Prowincjonalnej i Wydziału Prowincjonalnego w Wrocławiu. Biorąc na uwagę tylko stan prawny, istniejący w górnośląskiej części Wojew. Śl., należy stwierdzić, że uprawnienia państwowych władz nadzorczych w stosunku do Wydziału Prowincjonalnego były niezwykle szerokie i sięgające głęboko w sprawy zarządu prowincjonalnego. Według przepisów § 114 i następnych ordynacji prowincjonalnej, uprawnienia te obejmowały prawo żądania informacji i sprawozdań oraz przeprowadzenia rewizji i lustracji administracji i gospodarki prowincjonalnej, prawo zatwierdzenia uchwał o większym znaczeniu gospodarczym i finansowym, prawo zatwierdzenia uchwał o nałożeniu danin prowincjonalnych, prawo zatwierdzenia statutów i regulaminów prowincjonalnych zarówno o znaczeniu powszechnie obowiązującym, jak i odnoszących się do niektórych urzędów i instytucji prowincjonalnych, prawo zawieszenia uchwał z zastrzeżeniem skargi do Najwyższego Sądu Administracyjnego, wreszcie prawo przymusowego etatyzowania wydatków. Te środki nadzoru należały bądź do Ministra Spraw Wewnętrznych, bądź do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu, bądź wreszcie do króla. Z samego ich zestawienia wynika, że do praw i obowiązków władz nadzorczych należała kontrola zarządu prowincjonalnego, tak pod względem legalności, jak i pod względem celowości aktów zarządu. Powyższe uprawnienia redukuje art. 51 projektu do prawa badania legalności uchwał Rady Wojewódzkiej, w którym to przypadku rozstrzygnięcie sprzeczności zapatrywać należy do Sądu Najwyższego, oraz do prawa badania celowości uchwał z punktu widzenia interesu publicznego, w którym to przypadku rozstrzygnięcie należy do Rady Ministrów. Z istoty rzeczy wynika, że w obu powyższych przypadkach uchwały już wykonane kwestjonowane być nie mogą. Ponadto możliwość zawieszenia uchwały sprzecznej zdaniem rządu z interesem publicznym jest ograniczona terminem.

Poświęciłem wiele uwagi zagadnieniu zorganizowania pracy Śląskiej Rady Wojewódzkiej, ponieważ możliwe propozycje jego rozwiązania wychodzą z całkowicie odmiennych i niemal przeciwstawnych założeń zasadniczych. Bronię w tej sprawie, która dla szerokiego ogółu, ma niewątpliwie tylko praktyczne znaczenie, punktu widzenia, który uzasadnia nowoczesna koncepcja roli Państwa i samorządu, pragnienie uniknięcia niebezpieczeństwa dwutorowej administracji oraz wzgląd na wymagania oszczędności i prostoty w budowie aparatu administracyjnego.

Z pozostałych przepisów omawianego rozdziału III projektu najważniejsze znaczenie mają przepisy, rozwiązujące problem stosunku Rady Wojewódzkiej do Sejmu Śląskiego. Ze sprawowaniem każdego urzędu publicznego wiązać się musi odpowiedzialność osobista. Odpowiedzialność członków Rady Wojewódzkiej, należących do Rady z tytułu desygnowania ich na urzędy Wojewody Śląskiego i Wicewojewody przez władze państwowe, unormowana jest przez ogólne przepisy o państwowej służbie cywilnej. W niniejszym projekcie należało unormować odpowiedzialność służbową obieralnych członków Rady. Projekt wychodzi z założenia, że obieralni członkowie Rady Wojewódzkiej sprawują swój wysoki urząd samodzielnie i nie są prawnie związani instrukcjami ugrupowań sejmowych, które ich desygnowały. Nie mogą ponosić prawnej odpowiedzialności ani zbiorowo ani indywidualnie przed Sejmem za samą tylko celowość swoich kolegjalnych uchwał. Odpowiedzialność ta konkretyzuje^{się} w tym przypadku, gdy ujawnia się moment winy, moment naruszenia lub zaniedbania obowiązków, określonych przez ustawy.

O winie zaś i o sankcji w przypadku jej stwierdzenia decydować może ciało niezależne, posiadające autorytet sądu. Ponieważ stwierdzenie tej winy może nastąpić bądź w drodze kontroli nad działalnością Rady, którą to kontrolę spełnia Sejm, bądź przez władzę państwową, której służy ogólne prawo nadzoru nad instytucjami samorządowymi, przeto inicjatywa do pociągnięcia członka Rady do osobistej odpowiedzialności służbowej należy według projektu do Sejmu i do Wojewody Śląskiego, który wniosek taki składa na ręce Marszałka Sejmu. Obydwie władze mają prawo i obowiązek popierania obwinienia przez wybranych lub wydelegowanych rzeczników. Rzecznikiem w sprawie, wszczętej na wniosek Wojewody, będzie delegat Ministra Spraw Wewnętrznych.

Co się tyczy forum sądowego, mającego rozstrzygać o zarzutach, stawianych obieralnym członkom Rady Wojewódzkiej, to niewątpliwie najodpowiedniejszym byłoby przekazać te funkcje jednej z instancji sądowych. Ale istnieją obiekcje co do tego, czy w drodze ustawodawstwa śląskiego można zwiększać kompetencje sądów państwowych i stanowić dla nich normy proceduralne. Dlatego projekt powołuje specjalne ciało - komisję dyscyplinarną dla członków Rady Wojewódzkiej - ustanawianą przez Sejm z samym początkiem swej kadencji na cały jej okres. Troska o niezależność i wysoki autorytet komisji widoczna jest z przepisów projektu, określających jej skład. Utworzenie komisji odpowiada więcej naszemu poczuciu prawa i sprawiedliwości oraz zrozumieniu, że wszelkie instytucje demokratyczne powinny być oparte na zasadzie osobistej odpowiedzialności jej członków, - aniżeli - jak spodziewać się należy - celom praktycznym.

Na końcu krótkie uwagi poświęcę rozdziałowi czwartemu, którego część już poprzednio omówiłem. Przepisy ustępu 2 art. 59 i art. 60, 61 i 62 dają podstawę do normowania organizacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Schemat tej organizacji zawiera oczywiście sam projekt. Na szczegóły ma wpływ Rada Wojewódzka oraz Sejm Śląski, ten ostatni dlatego, że szczegółowa organizacja urzędu uzależniona jest od ram budżetowych. Wyczerpujące uporządkowanie stosunków służbowych śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich, zapowiedziane w art. 65 projektu, może nastąpić równocześnie z wydaniem ustawy ustrojowej. Śląska Rada Wojewódzka bowiem w najbliższych już dniach przystąpi do rozpatrzenia opracowanego projektu ustawy o służbie śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich.

Zamykając te uwagi, uzupełniające pisane motywy projektu, muszę zaznaczyć, że ocena całości przedłożenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej powinna uwzględniać szereg momentów znaczenia zasadniczego, które krępowały władzę, występującą z inicjatywą. Ograniczenia te wpływają przede wszystkim z faktu, że statut organiczny jest aktem ustawodawczym przedkonstytucyjnym, a mimo to instytucje prawne, powołane na podstawie statutu i ustawy ustrojowej należało dostosować do form ustrojowych, przewidzianych w konstytucji państwowej. Programowy charakter przepisów statutowych przerzuca punkt ciężkości całego zagadnienia ustrojowego na ustawę o wewnętrznym ustroju.

Ustawę tę ma zaś wydać organ ustawodawczy, którego kompetencja jest zgóry ograniczona. Stąd płyną dalsze ograniczenia przy projektowaniu ustawy ustrojowej, która nie może szukać rozwiązań w dziedzinie, niezastrzeżonej Sejmowi Śląskiemu i dysponować instytucjami, niepodlegającymi władzy ustawodawczej tego Sejmu. Wreszcie sama zwartość układu i struktura projektu cierpi wskutek tego, że ustawa ma na celu nie powtarzać, ale uzupełniać przepisy statutu organicznego, którego systematyka daje powód do uzasadnionej krytyki. Odstępstwa od tej zasady, zdarzające się w projekcie, są właśnie koncesjami na rzecz spójności i logicznej systematyki ustawy ustrojowej.

Przedkładając w ten sposób skonstruowany projekt ustawy, wyrażam przekonanie, że przyjęcie go przez Wysoką Izbę, będzie znacznym krokiem naprzód w kierunku uporządkowania i stabilizacji stosunków prawnych Województwa Śląskiego, aż do momentu, kiedy będzie można przeprowadzić tak pożądaną z punktu widzenia interesu państwowego rewizję statutu organicznego.

W n i o s e k n a g ł y

Klubu Niemieckiego w sprawie ponoszenie
przez Skarb Śląski opłaty uznaniówek do
"Reichsknappschaft".

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

"Dla wszystkich tych bezrobotnych, którzy zamieszkują na
terenie Województwa Śląskiego i zmuszeni są opłacać uznaniówki do
"Reichsknappschaft", ponosi Skarb Śląski opłatę tych uznaniówek.

Kwotę na ten cel potrzebną czerpać się będzie z tegorocznego
budżetu z Cz.II. dz.IX., § 20."

U z a s a d n i e n i e .

Na mocy układu między Spółką Bracką w Tarnowskich Górach i
Reichsknappschaftem w Berlinie z dnia 3 października 1932r. zmusze-
ni są robotnicy, którzy pracowali na niemieckiej części Górnego Ślą-
ska opłacać uznaniówki do "Reichsknappschaft", aby utrzymać uprawnie-
nie do ubezpieczenia pensyjnego. Wysokość tych uznaniówek wynosi
3 marki niemieckie, czyli 6,40 zł. na osobę, za czas od 1 lipca do
31 grudnia br. Bezrobotni nie są w stanie tych uznaniówek zapłacić.
Z tego powodu mogą się narazić na utratę uprawnień. Aby temu zapobiec
należy po myśli tego wniosku sprawę uregulować w ten sposób, że Skarb
Śląski wpłaci do Spółki Brackiej należytość za wszystkich bezrobot-
nych. Przypuszczać należy, że chodzi tu o około 4 000 bezrobotnych,
po 6,40 zł. na osobę, co wynosiliby 25 600,-- zł.

Katowice, dnia 14 listopada 1932r.

Wnioskodawcy:

/-/ Kunsdorf, /-/ Pawlas, /-/ R.Frank, /-/ Schmiegel,

/-/ Ochmann, /-/ Ulitz.

W n i o s e k

Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R. Sejmu Śląskiego w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 8 lipca 1925 roku /Dz.U.Śl.nr.11,poz.28/ w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:
załączoną ustawę.

Katowice, dnia 10 listopada 1932 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Dr.Korfanty,	/-/ Krawczyk,	/-/ Kędzior,
/-/ Kozak,	/-/ Brzeskot,	/-/ Kempka,
/-/ Dr.Bronisław Hager,	/-/ Sikora,	/-/ Breliński,
/-/ Karetta,	/-/ Roguszcza,	/-/ Sosiński,
/-/ Prus,	/-/ Chmielewski.	

U S T A W A

z dnia 1932 r.

w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 8 lipca 1925 roku /Dz.U.Śl.nr.11,poz.28/ w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych. -

Art.1.

Ustawa z dnia 8 lipca 1925 roku w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.nr.11,poz.28/ ulega następującym zmianom:

1/ W art.4 skreśla się brzmienie §-fu 5-go, który otrzymuje obecnie następujące brzmienie:

§ 5.

Dyrektorowie, względnie kierownicy szkół wydziałowych, otrzymują uposażenie określone w §-fie 2, przysługujące im jako nauczycielom z tytułu służby, zarówno w charakterze nauczycieli jak i dyrektorów, względnie kierowników. Do liczby punktów należących im z tego tytułu, dolicza się w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego dyrektorom względnie kierownikom szkół wydziałowych 3-klasowych 84 punkty miesięcznie, dyrekto-

rom względnie kierownikom 4-klasowych szkół wydziałowych 112 punktów miesięcznie, a w górnośląskiej części Województwa Śląskiego dyrektorom względnie kierownikom 9-klasowych szkół wydziałowych 252 punkty miesięcznie, nadto 8 mnożnych miesięcznie za każdą klasę równoległą /paralelkę/. Wynagrodzenie wyrażone w punktach za kierownictwo jest integralną częścią uposażenia dyrektorów i kierowników szkół wydziałowych i zalicza się do emerytury. Do wyżej wymienionych dodatków za kierownictwo, wyrażonych w punktach, dolicza się każdorazowy procentowy dodatek wyrównawczy.

Dyrektorowie, względnie kierownicy szkół wydziałowych, obowiązani są do udzielania nauki w szkołach wydziałowych w wymiarze od 9 - 12 godzin tygodniowo, zależnie od ilości klas. Za każdą godzinę nauki ponad normę, wyznaczoną przez Wydział Oświecenia Publicznego, otrzymują dyrektorowie, względnie kierownicy szkół wydziałowych, wynagrodzenie według §-fu 4-go.

Art. 2.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Śląskich jednolitego tekstu ustawy z dnia 8 lipca 1925 roku w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.nr.11,poz.28/ z uwzględnieniem zmian wprowadzonych późniejszymi ustawami i ustawą niniejszą oraz z zastosowaniem nowej numeracji artykułów, paragrafów i ich części.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu. -

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, ale obowiązuje wstecz od dnia 1 października 1923 roku.

Marszałek Sejmu Śląskiego:

/Wolny/

U z a s a d n i e n i e .

/szkół

Dyrektorom i kierownikom wszystkich typów na terenie Województwa Śląskiego przyznaje się procentowy dodatek wyrównawczy do punktów za kierownictwo. Wyłącza się jedynie dyrektorów szkół wydziałowych w Katowicach od dnia 1 lipca 1932 r. Mianowicie robi to Magistrat miasta Katowic w porozumieniu z Wydziałem Oświecenia Publicznego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, który odnalazł podstawę do tego w uchwale Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1927 r. L.D.3414/1 w sprawie dodatku stołecznego i kresowego, a którą to uchwałę uzupełnia nowsza uchwała Rady Ministrów z dnia 28.I.1930 r. Nr.1 Prez.501/30. Odnosna uchwała brzmi: "Dodatki stołeczny i kresowy dla funkcjonariuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych zamodowych, przyznane w uchwale Rady Ministrów z dnia 6.XII.1927 r., oblicza się również od uposażenia, wymierzonego według art.47 ust.1, 48 i 49 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska".

Jeżeli ustawa uposażeniowa oraz związane z nią uchwały mają zastosowanie także do urzędników Związków Komunalnych, w takim razie nie można odrazu stwarzać wyjątku, wyłączając jedną kategorię urzędników, ściśle dyrektorów szkół wydzielonych komunalnych, przy doliczaniu dodatku wojewódzkiego do uposażenia za kierownictwo. Prawo do zupełnego wymiaru uposażenia zagrożono im przecież dekretem, który wyraźnie mówi, że pobory służbowe uregulowane są ustawą o uposażeniu każdorazowo obowiązującą w Województwie Śląskiem. Uszczuplenie uposażenia przez nieprzyznanie choćby małej części nie może być uzasadnione tem, że ustawa uposażeniowa nie mówi nic o dyrektorach szkół wydzielonych. Gdyby się chciało tak interpretować ustawę, toby się dyrektorom szkół wydzielonych w Katowicach wogóle żadne uposażenie nie należało, a dekret nie miałby żadnego znaczenia.

Uzasadnienie do art.1-go.

Ponieważ ustawa z dnia 9.X.1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska nie mówi nic o dyrektorach szkół wydzielonych, a czyni to jedynie ustawa śląska z dnia 8 lipca 1925 roku, przeto istnieje też jedyna możliwość usunięcia wyjątkowego stanu rzeczy, jakim jest wstrzymanie dodatku wojewódzkiego do punktów za kierownictwo dyrektorom szkół wydzielonych, przez znowelizowanie tejże ustawy. Artykułom 47 ust.1, 48 i 49 ustawy z dnia 9.X.1923 r. odpowiada właśnie § 5 art.4 ustawy śląskiej z dnia 8 lipca 1925 r. Wymaga on uzupełnienia w sensie uchwały Rady Ministrów w sprawie dodatku stołecznego i kresowego /wojewódzkiego/.

Uzasadnienie do art.2-go.

Art.2 ma na celu wydanie jednolitego tekstu ustawy z dnia 8 lipca 1925 roku w drodze obwieszczenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Uzasadnienie do art.3-go.

Artykuł ten powierza wykonanie ustawy Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

Uzasadnienie do art.4-go.

Artykuł 4 powiada, że ustawa obowiązuje wprawdzie wstecz od 1 października 1923 r., lecz ten przepis nie nakłada żadnych nowych ciężarów, ale jedynie legalizuje obecnie istniejący stan faktyczny. Przepis tego artykułu został także i dlatego podany, że Magistrat miasta Katowic wstrzymał dyrektorom szkół wydzielonych w Katowicach od 1 lipca 1932 r. dodatek wojewódzki do punktów za kierownictwo, określonych ustawą z dnia 8 lipca 1925 r. art.4, § 5, ust.1. Uczynił to bez uprzedniego powiadomienia zainteresowanych dyrektorów, że zmienia się im wymiar uposażenia. Nadto zachodzi obawa, że Magistrat miasta Katowic będzie się domagał zwrotu rzekomo nadebranych kwot po dzień 1 lipca 1932 r. od zainteresowanych z tego samego tytułu. W obecnych czasach, kiedy każdy urzędnik liczy się nawet z groszem, zainteresowani odczuwają niczem nieuzasadnione uszczuplenie im poborów miesięcznych za bardzo krzywdzące. Są oni poniekąd postawieni poza prawem, gdyż ustawa uposażeniowa o nich nic nie mówi. Taki stan rzeczy powinien być zatem jaknajrychlej usunięty przez znowelizowanie jedynej ustawy śląskiej, która się dyrektorami szkół wydzielonych zajmuje, tj. ustawa z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów państwowych Województwa Śląskiego, tudzież Związków Komunalnych.

W N I O S E K

Posłów Klubu N.Ch.Z.P. w sprawie podjęcia na terenie Woj.Śląskiego robót publicznych celem zatrudnienia bezrobotnych.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm wzywa Śląską Radę Wojewódzką do opracowania i przedłożenia Sejmowi łącznie z budżetem na rok 1933/34 projektu robót publicznych celem zatrudnienia bezrobotnych z terenu Województwa Śląskiego.

Jednocześnie Sejm zwraca się do p.Wojewody Śląskiego o poczynienie starań w Rządzie celem uzyskania dla Województwa Śląskiego funduszków na produktywne zatrudnienie bezrobotnych".

U z a s a d n i e n i e .

Zjawisko bezrobocia przyjęło na terenie Województwa Śląskiego niezwykle wielkie rozmiary. Ilość bezrobotnych na tym terenie przekracza już cyfrę 100 000. Pogłębiający się wciąż kryzys gospodarczy sprawia, że ilość bezrobotnych nie tylko nie maleje, ale stale wzrasta. Fakt ten stanowi wielkie niebezpieczeństwo dla interesów Śląska i Państwa. Bezrobotni korzystają dotychczas z akcji zapomogowej Funduszu Bezrobocia, oraz z akcji doraźnej państwowej, wojewódzkiej i gminnej. Mimo iż akcja ta pochłania wielkie fundusze, nie może być jednak dostateczna. Zaznaczyć należy, że mimo wzrastającej ilości bezrobotnych, rozmiary akcji zapomogowej maleją. Kurczą się zwłaszcza środki finansowe gmin, które nie są dziś w możności z braku dochodów przyjąć z większą pomocą bezrobotnym. Biorąc pod uwagę ten stan jak również fakt, że nie można oczekiwać szybkiego ożywienia w przemyśle i zwiększenia stanu zatrudnienia, koniecznym staje się zastosowanie środków celem zmniejszenia rozmiarów bezrobocia przez produktywne ich zatrudnienie przy robotach publicznych. Konieczne środki na ten cel winny być uzyskane zarówno przez asygnowanie odpowiednich sum w budżecie Województwa Śląskiego na rok 1933/34, oraz przez odpowiednie subwencje Rządu.

Katowice, dnia 14 listopada 1932r.

Wnioskodawcy:

/-/Fr.Fesser, /-/W.Prokop, /-/St.Kapuściński, /-/ Witeczak,
/-/Dr.Kocur, /-/Dr.Dąbrowski, /-/E.Gajdas, /-/Bałdyk, /-/R.Kornke,
/-/W.Satara, /-/ Jan Koj, /-/Dr.Kotas, /-/Dr.Kujawska, /-/Różański,
/-/ Pientka, /-/ Piechoczek, /-/ Płonka, /-/ Palarczyk.

L.dz.1546/32.

Katowice, dnia 2 grudnia 1932 r.

Śląska Rada Wojewódzka

L. RW.924.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego przepisów o handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, objętych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r., zawierającym prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu dnia 28. listopada 1932 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia 1932 r.

o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego przepisów o handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, objętych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r., zawierającym prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych.

Art.1.

Stosownie do art.8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73,poz.497/ w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.26,poz.146/ Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r., zawierającego prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych /Dz.U.R.P. nr.94,poz.807/, w zakresie handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi.

U z a s a d n i e n i e .

Ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rz.P. nr.94 z bieżącego roku pod poz.807 Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r., zawierające prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych, zawiera zgodnie ze statutem organicznym Województwa Śląskiego w art.57 klauzulę, według której przepisy prawa tego w zakresie handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi wchodzi w życie na obszarze Województwa Śląskiego po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia oświadczenia Prezesa Rady Ministrów o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na te przepisy. Inne przepisy prawa o broni, amunicji i materiałach wybuchowych, jako niewchodzące w zakres spraw zastrzeżonych ustawodawstwu Śląskiemu, obowiązują na obszarze Województwa Śląskiego automatycznie od 1 stycznia 1933 r.

Przepisy w zakresie handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi są objęte rozdziałami II, III, IV art.37, 38 i 40 a po części również artykułami 30, 34 i 41 ust.1,2,48 i 51 prawa o broni, amunicji i materiałach wybuchowych, i - jak z powyższego zestawienia wynika - są one z całokształtem tego prawa związane w ten sposób, że traktowanie ich jako oddzielnej całości jest ze względów technicznych wysoce utrudnione. Tembardziej niekonsekwentne i utrudnione byłoby stosowanie dotychczasowych przepisów zaborczych do handlu bronią, podczas gdy wszelkie inne sprawy broni zostały uregulowane nowymi przepisami.

Trudność powyższa zaznacza się szczególnie odnośnie do obszaru cieszyńskiej części Województwa, gdzie obowiązuje dotychczas patent o broni z dnia 24 października 1852 r., który łącznie z § 15 ustawy przemysłowej reguluje również handel bronią, przyczem odnośne przepisy przyjmują za podstawę stan prawny, wynikający z innych przepisów patentu o broni dziś wskutek wejścia w życie prawa o broni, amunicji i materiałach wybuchowych nieaktualnych /np.ograniczenie handlu bronią zakazaną, której pojęcie przestało istnieć./.

Odnośnie do górnośląskiej części Województwa należy stwierdzić, że dotychczasowe uregulowanie sprawy obrotu bronią wogóle nie jest dostateczne i stwarza ze względu na bezpieczeństwo ogółu i jednostek stan niepożądany. W szczególności obowiązujące przepisy ustawowe ograniczają obrót bronią tylko przez wykluczenie broni z handlu domokrajnego /art.56 ustawy przemysłowej/. Pozatem handel bronią jest przemysłem wolnym i podlega jedynie drobnym ograniczeniom natury porządkowej, ustanowionym rozporządzeniem policyjnym Wojewody Śląskiego z dnia 16 marca 1926 r. /Dz.U.Śl.nr.7,poz.10/.

Zezwolen na handel materiałami wybuchowymi udziela w obecnym stanie na górnośląskiej części Województwa starosta, w miastach ponad 10.000 miejscowa władza policyjna /ustawa z dnia 9 czerwca 1884 r. Dz.Ust.Rzeszy str.61/; na części cieszyńskiej starosta /ustawa przemysłowa/.

Przepisy prawa o broni, amunicji i materiałach wybuchowych regulują sprawę handlu bronią w ten sposób, że do wykonywania handlu bronią i amunicją, jak również materiałami wybuchowymi potrzeba zezwolenia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, które może być z uwagi na interes państwa lub bezpieczeństwo publiczne cofnięte przy pozostawieniu interesowanemu czasokresu odpowiedniego do zlikwidowania przedsiębiorstwa /zasadniczo nie krótszego niż 6 miesięcy/. Przedsiębiorcy, prowadzący handel bronią winni prowadzić ewidencję sprzedanych artykułów i przedkładać na żądanie wyciągi i sprawozdania z tej ewidencji. Przedsiębiorstwa, wykonujące, zgodnie z obowiązującymi przepisami, handel bronią, amunicją lub materiałami wybuchowymi przed wejściem w życie prawa o broni, amunicji

i materiałach wybuchowych, zachowują nabyte uprawnienia.

W konkluzji należy stwierdzić, że wprowadzenie na obszar Województwa Śląskiego przepisów o handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, przewidzianych w prawie o broni, przyczyni się do uporządkowania stanu prawnego na tym obszarze, stworzy należyte podstawę do nadzoru nad obrotem temi artykułami w wypadkach, w których podstawy takiej nie było, w pozostałym zaś zakresie nie zmieni w istocie dotychczasowego stanu faktycznego.

Uprawnień z Konwencji Genewskiej przepisy powyższe w niczem nie naruszają.

L.RW. 1011.

Katowice, dnia 16 grudnia 1932 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy, zmieniającej art. 5 ustawy z dnia 28 lutego 1928 r. w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej, do zaciągnięcia pożyczki na cele inwestycyjne, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 1932 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu jako wniosku nagłego. -

1 załącznik.

Przewodniczący

Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

/Dr. Grażyński/
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia

zmieniająca art. 5 ustawy z dnia 28 lutego 1928 r.

w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej

do zaciągnięcia pożyczki na cele inwestycyjne.

Art. 1.

Art. 5 ustawy z dnia 28 lutego 1928 r. w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągnięcia pożyczki na cele inwestycyjne /Dz.U.Śl.Nr. 7, poz. 14/ otrzymuje następujące brzmienie:

"Na żądanie pożyczkodawcy Śląska Rada Wojewódzka może zabezpieczyć spłatę odsetek i terminową spłatę kapitału pożyczkowego dochodami Województwa Śląskiego do kwoty, przewyższającej wysokość czterokrotnej rocznej obsługi pożyczki".

Art. 2.

Wykonanie ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Województwu Śląskiemu.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

W artykule drugim punkt 4 umowy z 1 czerwca 1928r. zawartej na podstawie upoważnienia Sejmu Śląskiego udzielonego ustawą z 28. lutego 1928r. /Dz.U.Śl.nr.7,poz.14/ między Województwem Śląskiem a Agentem Fiskalnym The First National Bank of Boston w sprawie emitowania i sprzedaży 7% trzydziestoletnich Zagranicznych Amortyzacyjnych Złotych Obligacji 1928r. Województwa Śląskiego - zobowiązało się Województwo Śląskie do utrzymywania dochodów wyznaczonych jako zabezpieczenie należytego i punktualnego wypełnienia zobowiązań zaciągniętych tą umową w takiej wysokości, aby stosunek rocznych wpływów z tego źródła do rocznego ciężaru obsługi pożyczki równał się co najmniej 4 : 1.

Zebezczenie to wyznaczono na dochodach z podatku przemysłowego.

Dochody z tego źródła spadły w okresie 1932/1933 poniżej tej normy z powodu zmniejszenia się obrotów, tudzież z powodu przyznania ulg w tym podatku ustawą państwową /Dz.U.R.P.nr.17,poz.110 ex 1932r./

Wobec powyższego zażądał Agent Fiskalny pismem z 17 października 1932 r. wyznaczenia w ciągu dni 90 zgodnie z powołaną umową dalszych dochodów wolnych od jakiegokolwiek zastawu na zabezpieczenie praw posiadaczy obligacji, przyczem zaproponował danie tego zabezpieczenia na wpływach z podatku dochodowego.

Wystarczającym jednak byłoby danie zabezpieczenia na wpływach z podatków pośrednich i opłat stemplowych obok podatku przemysłowego, z których to źródeł preliminuje się na okres 1933/34 dochód w kwocie 34.692.300 zł., podczas gdy czterokrotna roczna obsługa pożyczki wynosi przy kursie dolara á 8,92 zł. kwotę 32.129.126,40 zł.

Odpowiednia propozycja ze strony Województwa Śląskiego jako dłużnika uzyskała zgodę Agentu Fiskalnego.

Ponieważ art.5. ustawy z dnia 28 lutego 1928 r. w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągnięcia pożyczki na cele inwestycyjne /Dz.U.Śl.nr.7,poz.14/ zezwala na danie zabezpieczenia dla obligacji tylko do wysokości jednej czwartej części dochodów Województwa, a w myśl umowy z Agentem Fiskalnym koniecznem jest wyznaczenie dochodów zabezpieczających w kwocie przewyższającej obecnie 1/4 część wszystkich dochodów budżetowych Województwa, które według budżetu na okres 1932/33 wynoszą 83.420.776,-- zł.zaś według preliminarza na okres 1933/34 75.430.207zł., przeto zachodzi potrzeba zmiany art.5. pow.ustawy, któraby umożliwiła udzielenie zażądanego zabezpieczenia pożyczki.-

W n i o s e k n a g ł y

Posłów Klubu N.C.H.Z.P. w sprawie zaopatrzenia bezrobotnych i dziatwy szkolnej w obuwie na zimę.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm zwraca się do Pana Wojewody o poczynienie starań, by z funduszków Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym asygnowano do dnia 1 lutego 1933 r. kwotę 100.000 złotych na zaopatrzenie bezrobotnych i dziatwy szkolnej w obuwie".

Uzasadnienie:

Opieka nad bezrobotnym na terenie Województwa Śląskiego objęła dotychczas akcję zasiłkową, pieniężną, oraz zapomogi w naturze. Rozmiary tej akcji dzięki wielkiemu wysiłkowi finansowemu Rządu i społeczeństwa pozwalają na uchronienie bezrobotnej ludności Śląska od głodu, niezaspakajają jednak wielu najprymitywniejszych potrzeb tej ludności. Jedną z takich potrzeb dotkliwych zwłaszcza w okresie zimy jest brak obuwia, jaki istnieje wśród szerokich rzesz bezrobotnych, a zwłaszcza wśród dziatwy szkolnej, niemogącej z tego powodu korzystać z nauki szkolnej. Kupno czy naprawa obuwia stoi poza granicami możliwości tych bezrobotnych, których jedynym źródłem utrzymania są udzielane im zasiłki. Z tych względów przyjdzie z szybką pomocą bezrobotnym, a zwłaszcza ich dzieciom przez dostarczenie względnie umożliwienie naprawy obuwia jest sprawą pilną i niezmiernie ważną. Jedynym realnym źródłem finansowem, które można w tym celu wyzyskać, są fundusze Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym. Dlatego wniosek zwraca się do Pana Wojewody o poczynienie starań w tym Komitecie, celem asygnowania na powyższy cel kwoty 100.000 złotych najpóźniej do dnia 1 stycznia 1933 r.

Nagłość wniosku uzasadniona jest samą jego treścią.

Wnioskodawcy:	/-/ Kapuściński,	/-/ Dr. Kujewska,
	/-/ W. Satara,	/-/ E. Gajdas,
/-/ Witczak,	/-/ Fr. Fesser,	/-/ Różański,
/-/ Pientka,	/-/ Bałdyk,	/-/ Kornke,
/-/ Jan Koj,	/-/ Piechoczek,	/-/ Dr. Kocur,
/-/ Palarczyk	/-/ Syska,	/-/ W. Prokop.

Wniosek nagły

Posłów Klubu N.CH.Z.P. w sprawie przeznaczenia
dochodów od uposażeń za rok podatkowy 1933 po-
nad 2000 złotych na roboty publiczne celem za-
trudnienia bezrobotnych.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm zwraca się do Pana Wojewody o poczynienie starań
w Rządzie, celem nowelizacji ustawy o podatku dochodowym w kie-
runku przeznaczenia dochodów od uposażeń za rok podatkowy 1933
przewyższających sumę 2000 złotych miesięcznie na roboty publicz-
ne, celem zatrudnienia bezrobotnych."

Uzasadnienie:

Konieczność podjęcia jaknajszybciej robót publicznych celem
zatrudnienia większej ilości bezrobotnych jest jasna i uznawana
przez wszystkich. Jediną przeszkodą stojącą na drodze do realiza-
cji tego postulatu, jest brak odpowiednich funduszy na ten cel.
Zdobycie jednak tych funduszy jest koniecznością, która nakazuje
chwycić się radykalnych i nadzwyczajnych środków. Jest rzeczą
słuszną i sprawiedliwą, by ciężar walki z bezrobociem spadł w pier-
wszym rzędzie na tych, którzy mimo kryzysu osiągają znaczne docho-
dy. Wydatne opodatkowanie tych dochodów i przeznaczenie wpływów
z tego źródła na roboty publiczne, może posunąć naprzód realiza-
cję postulatu produktywnego zatrudnienia bezrobotnych.

Nagłość wniosku uzasadniona jest jego treścią.

Wnioskodawcy:

/-/ Kapuściński,	/-/ Dr.Kujawska,	/-/ W.Satara,	/-/ E.Gajdas,
/-/ Witozak,	/-/ Pientka,	/-/ Jan Koj,	/-/ Palarczyk,
/-/ Fr.Fesser,	/-/ Bałdyk,	/-/ Piechoczek,	/-/ Syska,
/-/ Różański,	/-/ Kornke,	/-/ Dr.Kocur,	/-/ W.Prokop.

W n i o s e k n a g ł ą y
-.-.-.-.-

Klubu Niemieckiego o zaniechanie potrąceń z pborów służbowych z tytułu nadpłaconego dyrektorom, kierownikom i inspektorom szkół dodatku kresowego.

Sejm Śląski uchwalić raczy !

"Sejm Śląski zwraca się do Pana Wojewody:

- 1/ o zaniechanie zarządzonych z tytułu nadpłaconego dodatku kresowego potrąceń z pborów służbowych dyrektorów, kierowników i inspektorów szkół, a zwłaszcza aż do zatwierdzenia przez Sejm Śląski zamknięć rachunkowych za lata 1926/27, 1927/28, 1928/29, 1929/30, 1930/31 i 1931/32;
- 2/ o zwrot odnośnym urzędnikom potrąconej już w dniu 1.grudnia r.b. raty."

U z a s a d n i e n i e .
-.-.-.-.-

Dopiero w drugiej połowie miesiąca listopada rb. dowiedzieli się dyrektorowie, kierownicy i inspektorowie szkół z reskryptu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, że dodatek kresowy w czasie od 1 stycznia 1927r. do 30.kwietnia 1932 r. wypłacany był w nienależnej wysokości, i że z tego tytułu Śląski Urząd Wojewódzki potrąci kwoty nadebrane w ratach miesięcznych bez względu na ewentualne odwołania, traktując swoje zarządzenie jako natychmiast wykonalne. Kwoty wynoszą od 200 zł. do 2 000 zł.

W dniu 1 grudnia rb. faktycznie potrącono pierwszą ratę.

Zaskoczeni tem postępowaniem urzędnicy - nie ponoszący żadnej winy - znajdują się obecnie w bardzo krytycznym położeniu. Pobory uległy zmniejszeniu o 38%, awans w szczeblach został wstrzymany od 1/7 1931r.

Wobec tego potrącanie kwot za 5 lat wstecz przedstawia się jako niczem nie uzasadniona krzywda, mogąca spowodować skutki katastrofalne. Sprawa ta powstała prawdopodobnie wskutek nieścisłej interpretacji ustaw przez Śląski Urząd Wojewódzki.

Legalizacja poczynionych ewentualnie nieprzepisowo wydatków należy do Sejmu Śląskiego, który dotąd nie otrzymał odpowiednich wniosków. Aż do załatwienia takowych należałoby zaniechać potrącenia, potrącone zaś w dniu 1 grudnia raty wypłacić.

Katowice, dnia 19 grudnia 1932 r.

/-/ Dr. Pant, /-/ Schmiegel, /-/ Ulitz, /-/ Ochman,
 /-/ Kunsdorf, /-/ Pawlas, /-/ Frank.

Wniosek nagły
Klubu Niemieckiego.

Od dnia 1 września 1932 r. przeprowadza się reorganizację szkolnictwa ogólnokształcącego w Województwie Śląskiem według przepisów ustawy z dnia 11 marca 1932 r. /Dz.U.R.P.nr.38,poz.389/.

Przekształcenie to odbywa się z naruszeniem art.4, liczby 6, konstytucji z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73, poz.497/.

Miedzy innemi pobierają do szkoły powszechnej w dniu 1 września 1932 r. nowoprzyjęte dzieci naukę nie według programu nauczania szkoły powszechnej, lecz według programu przedszkoli. Jest to pierwszy krok ku likwidacji dotychczasowej 8-letniej szkoły powszechnej. W likwidacji tej szkoły powszechnej dopatrujemy się ciężkiego upośledzenia ludności śląskiej w jej możliwościach kształcenia się.

Niezależnie od naszego ostatecznego stanowiska w sprawie reformy ustroju szkolnictwa wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

"Poleca się Panu Wojewodzie

- 1/ zarządzić, aby w dniu 1 września 1932 r. do szkoły powszechnej nowo zgłoszone dzieci od dnia 16 stycznia 1933 r. otrzymywały naukę według programu nauczania dla szkół powszechnych,
- 2/ zaniechać aż do uchwalenia przez Sejm Śląski ustawy o reformie ustroju szkolnictwa dalszego wkroczenia w obecną organizację szkolnictwa ogólnokształcącego.

Katowice, dnia 19 grudnia 1932 r.

/-/ Ulitz,	/-/ Dr.Pant,	/-/ R.Frank,	/-/ Pawlas,
/-/ Schmiegel,	/-/ Ochmann,	/-/ Kunsdorf.	

W n i o s e k

Posłów Klubu N.CH.Z.P.w sprawie wydania ustawy o opodatkowaniu przedsiębiorstw zatrudniających obcokrajowców.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm zwraca się do Pana Wojewody o poczynienie starań w Rządzie, celem wydania przez Sejm R.P. ustawy nakładającej specjalny podatek na wszystkie przedsiębiorstwa, zatrudniające obcokrajowców."

Uzasadnienie:

W wielu przedsiębiorstwach na Śląsku zatrudnionych jest jeszcze znaczna ilość obcokrajowców na dobrze płatnych stanowiskach, podczas gdy ludność miejscowa pozbawiana jest pracy drogą masowych redukcji i unieruchamiania zakładów pracy. W tych warunkach zatrudnianie obcokrajowców należy uznać za luksus, który winien podlegać wysokiemu opodatkowaniu.

Wnioskodawcy:

/-/ Kapuściński,	/-/ Dr.Kujawska,	/-/ W.Satara,	/-/ E.Gajdas,
/-/ Witozak,	/-/ Pientka,	/-/ Jan Koj,	/-/ Palarczyk,
/-/ Fr.Fesser,	/-/ Bałdyk,	/-/ Piechoczek,	/-/ Syska,
/-/ Kornke,	/-/ Dr.Kocur,	/-/ W.Prokop.	

L.dz-1593/32

Śląska Rada Wojewódzka
L.RW.919

Katowice, dnia 10 grudnia 1932 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w kolonjach robotniczych uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 21 listopada r.b. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr. Grażyński.
Wojewoda Śląski.

U S T A W A

z dnia r.

o sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w kolonjach robotniczych.

Art. 1.

Zezwala się na sprzedaż następujących nieruchomości Skarbu Śląskiego:

- 1/ położonej w mieście Bielsku, a zapisanej w księdze gruntowej gm.kat.Bielsko pod L.w.h. 479; -
- 2/ położonej w gminie Bielszowice /powiat Katowice/, a zapisanej w księdze wieczystej gminy kat.Bielszowice, tom XXXIII, karta 1240;
- 3/ położonej w mieście Cieszynie, a zapisanej w księdze gruntowej gm.kat.Cieszyn-Frysztackie Przedmieście pod L.w.h.530;
- 4/ położonej w gminie Mała Dąbrówka /powiat Katowice/, a zapisanej w księdze wieczystej gm.kat.Mała Dąbrówka, karta 411;-
- 5/ położonej w gminie Janów /powiat Katowice/, a zapisanej w księdze wieczystej gm.kat.Mysłowice miasto, karta 653;-

- 6/ położonej w gminie Kochłowice /powiat Katowice/, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Kochłowice, tom XLIII, karta 1292;-
- 7/ położonej w gminie Michałkowice /powiat Katowice/, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Michałkowice, tom X karta 334;-
- 8/ położonej w mieście Mikołowie /powiat Pszczyna/, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Mikołów, tom XXXIV, karta 813; -
- 9/ położonej w gminie Nowa Wieś /powiat Katowice/, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Nowa Wieś, tom XX, karta 653;-
- 10/ położonej w gminie Wielkie Piekary /powiat Świętochłowice/, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Wielkie Piekary, tom XXIX, karta 1023;-
- 11/ położonej w gminie Przyszowice /powiat Rybnik/, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Przyszowice, tom X, karta 308;
- 12/ położonej w mieście Pszczyna, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Pszczyna - Pole, tom IX, karta 508;-
- 13/ położonych w mieście Rybniku, a zapisanych w księdze wieczystej gm. kat. a/Rybnik-Smolna, tom XIII, karta 464, b/Rybnik - Rola, tom XXII, karta 861, - c/Rybnik - domy tom XII, karta 449;
- 14/ położonej w gminie Siemianowice /powiat Katowice/, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Siemianowice, tom XXVII, karta 929;-
- 15/ położonej w mieście Strumieniu /powiat Bielsko/, a zapisanej w księdze gruntowej gm. kat. Strumień pod L.w.h. 745; -
- 16/ położonej w gminie Świętochłowice, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Świętochłowice, tom XX, karta 739; -
- 17/ położonej w mieście Katowicach, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Załęże, tom XXIII, karta 707; -
- 18/ położonej w gminie Radzionków, a zapisanej w księdze wieczystej gm. kat. Radzionków, karta 1639.

Art. 2.

Sposób i warunki sprzedaży ustali Wojewoda Śląski w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką, przyczem w warunkach sprzedaży ma być zastrzeżone przez odpowiedni wpis hipoteczny prawo odkupu nieruchomości na rzecz Skarbu Śląskiego.

Cena kupna spłacalną będzie w złotych w złocie w miesięcznych ratach amortyzacyjnych w ciągu 42 lat przy oprocentowaniu kapitału, wynoszącym 1% rocznie.

Art. 3.

Kwoty, uzyskane ze sprzedaży nieruchomości, wymienionych w art.1, mają wpływać do Śląskiego Funduszu Gospodarczego i powiększać jego zasoby. Do czasu jednak zawarcia kontraktów kupna-sprzedaży kwoty te mogą być użyte na wydatki, związane z administracją i dokończeniem robót w poszczególnych kolonjach.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i stosownie do poszczególnych przepisów niniejszej ustawy Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Celem zapobieżenia chociaż w części katastrofalnemu brakowi mieszkań na obszarze Województwa Śląskiego wybudował Urząd Wojewódzki Śląski, w wykonaniu uchwał Śląskiej Rady Wojewódzkiej, w różnych miejscowościach tak cieszyńskiej, jak i górnośląskiej części Województwa w latach 1927 - 1930 - 26 kolonji robotniczych, obejmujących 557 domów bliźniaczych i 84 domy pojedyncze czyli łącznie 1198 mieszkań.

Niezwłocznie po wykończeniu budowy domy te zostały sprzedane w drodze tymczasowych umów, opartych na zasadach i warunkach regulaminu Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 8. III. 1928 r., ogłoszonego w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego nr. 18 z dnia 2.VI. 1928 r.

Nabywcami w mowie będących domów stali się:

- a/ robotnicy prywatni w 63% /755 osób/
- b/ funkcjonariusze kolejowi i pocztowi w 21,3% /255 osób/
- c/ " policyjni w 5,3% /63 osoby/
- d/ " państwowi innych urzędów w 8% /96 osób/
- e/ " komunalni w 2,4% /29 osób/

po myśli art. 4 pkt. 16 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. /Dz. U.R.P. nr.73,poz. 497/, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego sprzedaż przedmiotowych domów, jako własności Skarbu Śląskiego wymaga osobnej ustawy Sejmu Śląskiego.

Za zgodność odpisu z oryginałem:

L.R.W.919

Katowice, dnia 10 grudnia 1932 r.

/-/ Jadwiszczok.

Naczelnik kac.B.Śl.Rady Wojewódzkiej .

L.dz. 1583/32.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 12 grudnia 1932r.

L.RW.182/24.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

Po myśli art. 5 ustawy z dnia 7 kwietnia 1925r. /Dz.U. Śl.Nr.5./ mam zaszczyt przesłać w załączeniu sprawozdanie Śląskiej Rady Wojewódzkiej z zarządu funduszem stypendjalnym im.Karo Miarki i Pawła Stalmacha za czas od 1925/1926 do 1931/1932r. z prośbą o przedstawienie przyległego sprawozdania Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-/ Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

S p r a w o z d a n i e

Śląskiej Rady Wojewódzkiej z zarządu funduszem stypendjalnym im.K.Miarki i P.Stalmacha za czas od 1925 do 1932r.

W roku szkolnym 1925/26 wpłynęło podań o przyznanie stypendjum. Dochód z fundacji stypendyjnej wynosił po dzień 1 grudnia 1925r. kwotę 15 969,- zł.

Z powyższej sumy przypadło:

1/ 2/5 na stypendja dla studentów wyższych zakładów naukowych co wynosi kwotę 6 386,- zł. przypadającą dla 10 kandydatów z pozostałą resztą w kwocie 386,- zł.

2/ 3/5 dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących, liceów i szkół zawodowych, co wyniosło kwotę 9 579,- zł. przypadającą dla 31 kandydatów z pozostałą resztą w kwocie 279,- zł.

Z pozostałej ad 1 i 2 reszty w łącznej kwocie 665,- zł. udzielono stypendjum jeszcze jednemu kandydatowi wyższego zakładu naukowego, czyli razem 11 uczniom szkół wyższych - pozostałość zaś w kwocie 65,- zł. przelano na fundusz żelazny fundacji stypendjalnej im.K.Miarki i P.Stalmacha. Wszyscy kandydaci odpowiadali warunkom konkursu.

W roku szkolnym 1926/27 wpłynęło podań 361. Dochód po dzień 31 grudnia 1926r. wynosił kwotę 27 298,- zł.

Z powyższego dochodu przypadło:

1/ 3/5 na stypendja dla studentów wyższych zakładów naukowych, co wyniosło kwotę 16 377,- zł. przypadającą dla 27 kandydatów, z pozostałą resztą w kwocie 177,- zł.

2/ 2/5 dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących, liceów i szkół zawodowych, co wynosi kwotę 10 918,- zł. przypadającą dla 36 kandydatów, z pozostałą resztą w kwocie 118,- zł.

Z pozostałej ad 1/ i 2/ reszty w łącznej kwocie 295,- zł. utworzono 1 stypendjum dla kandydata średniego zakładu naukowego, tak że w rezultacie otrzymało stypendjum 27 kandydatów, studentów wyższych zakładów naukowych, 37 uczniów szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych. Brakującą kwotę 5,- zł. pokryły odsetki z roku następnego.

W roku szkolnym 1927/28 wpłynęło podań 239. Dochód po dzień 31 grudnia 1927r. wynosił 19 362 zł. 50 gr.

Z powyższego dochodu przypadło:

1/ 3/5 na stypendja dla studentów wyższych zakładów naukowych, co wynosi kwotę 11 617 zł. 50 gr., z pozostałą resztą 217 zł. 50 gr.

2/ 2/5 dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych, co wynosi kwotę 7 745,- zł, przypadającą na 25 kandydatów, z pozostałą resztą w kwocie 245,- zł. Pozostałą resztę w kwocie 462 zł.50 gr. przeniesiono na rok następny. Z powyższej sumy otrzymało 19 studentów wyższych zakładów naukowych w kwocie 11 400,- zł., 25 uczniów szkół średnich, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych w kwocie 7 500,- zł.

Stosownie do uchwały Śląskiej Rady Wojewódzkiej, z dnia 13 lutego 1928 roku utworzono z pozostałej reszty 462 zł.50 gr. dodatkowo jedno stypendjum dla ucznia średniego zakładu naukowego a kwotę 162 zł. 50 gr. przeniesiono na rok następny. W roku szkolnym 1928/29 wpłynęło podań 271. Dochód po dzień 31 grudnia 1928r. wynosił 23 460 zł.75 gr. Z powyższej sumy utworzono 23 stypendja dla studentów wyższych zakładów naukowych w kwocie 13 800.- zł. i 32 stypendja dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich względnie szkół zawodowych w kwocie 9 600,- zł. Pozostałą resztę w sumie 60 zł.75 gr. przelano na dochód fundacji roku następnego.

Ponadto w roku szkolnym 1928/29 z kwoty 49 845,- zł. przełanej z kredytu przewidzianego w Cz.IV.Dz.VI. § 10 w wysokości 50 000,- zł. /na pracę przygotowawczą połączoną z założeniem politechniki w Katowicach/ budżetu Województwa Śląskiego na rok 1928/29 do funduszu stypendjalnego K.Miarki i P.Stalmacha utworzono 8 stypendjów po 600,- zł. i 7 stypendjów po 300,- zł. dla studentów wyższych zakładów naukowych w sumie ogólnej 6 900,- zł. Oprócz tego przyznano jeszcze dodatkowo 1 stypendjum dla uczennicy szkoły zawodowej w wysokości 300,- zł.

W roku szkolnym 1929/30 wpłynęło podań 238. Dochód z fundacji wynosił po dzień 31 grudnia 1929r. kwotę 28 199 zł.26 gr.

Z kwoty powyższej utworzono 28 stypendjów dla studentów szkół wyższych w kwocie 16 800,9 zł. i 37 stypendjów dla uczniów szkół średnich, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych w kwocie 11 100,- zł.

Pozostała reszta w sumie 289 zł.25 gr. przeszła na dochód fundacji roku następnego.

W roku szkolnym 1930/31 wpłynęło podań 326. Dochód z fundacji wynosił kwotę 34 506 zł.19 gr. Z kwoty powyższej utworzono 34 stypendja dla szkół wyższych w kwocie 30 400,- zł. i 46 stypendjów dla uczniów szkół średnich, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych w kwocie 13 800,- zł. Z pozostałej reszty 306 zł.15 gr. utworzono zapomogę dla studenta uniwersytetu resztę 6,15 zł. przelano na dochód fundacji roku następnego.

Ponadto dodatkowo zostały przyznane 2 stypendja dla studentów uniwersytetu na rachunek odsetek narastających w bieżącym roku.

W roku szkolnym 1931/32 wpłynęło podań 303. Dochód z fundacji wynosił po dzień 31 grudnia 1931r. kwotę 29 443 zł. 47 gr. Z powyższej sumy odjęto kwotę 1 200,- zł. wypłaconą na rachunek odsetek, narastających w bieżącym roku, z której utworzono dodatkowo 2 zapomogi po 600,- zł. dla studentów Uniw./L.O.P.-III-1295/15 z dnia 16.IV.1931r./

Z pozostałej sumy w kwocie 28 243 zł.47 gr. przypadło:

1/ 3/5 na stypendja na studentów w wyższych zakładach naukowych w kwocie 16 946 zł.08 gr.

2/ 2/5 na stypendja dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych w kwocie 11 297 zł.39 gr.

Z kwoty przeznaczonej dla studentów szkół wyższych przypadło 28 stypendjów z pozostałą resztą 146 zł.08 gr. Z kwoty zaś przeznaczonej dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych przypadło 37 stypendjów z pozostałą resztą 197,39 zł. Z sumy pozostałych reszt w wysokości 343 zł.47 gr. utworzono 1 stypendjum dla ucznia szkoły zawodowej z tem, że reszta 43 zł.47 gr. przeszła na dochód fundacji roku następnego.

Za zgodność opisu z oryginałem:

Katowice, dnia 12 grudnia 1932r.

/L.S./

/-/ Jadwiszczok
Naczelnik Kanc.Biura Śl.Rady Wojewódzkiej.

SEJM ŚLĄSKI

Druk Nr. 241/III.

Śląska Rada Wojewódzka

L. R. W. 1006

Katowice, dnia 21 grudnia 1932 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy skarbowej oraz preliminarz budżetowy Województwa Śląskiego na rok administracyjny 1933/34, uchwalone przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 1932 r., z prośbą o przedstawienie projektu ustawy i preliminarza budżetowego Sejmowi Śląskiemu.

**Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej**

⟨—⟩ Dr. Grażyński

⟨Dr. Grażyński⟩

Wojewoda Śląski

DOCHODY

ZESTAWIENIE OGÓLNE

WYDATKI

Część	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Budżet 1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Część	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Budżet 1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
I.	Sejm Śląski	500.—	332.50	315.—	—	315.—	I.	Sejm Śląski	962.937.56	856.647.—	847.804.—	—	847.804.—
II.	Administracja Śląska .	2.971.858.68	3.147.874.—	2.806.304.50	—	2.806.304.50	II.	Administracja Śląska .	89.339.498.15	73.599.295.—	62.225.563.—	3.217.487.—	65.443.050.—
III.	Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki . .	105.332.786.27	80.136.300.—	72.767.300.—	—	72.767.300.—	IIa	Urząd Kontroli Państwowej, Oddział Prokuraturji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach . . .	22.115.81	32.500.—	22.640.—	—	22.640.—
	Drukarnia Wojewódzka	36.760.62	42.450.—	16.700.—	—	16.700.—	III.	Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki . .	16.917.291.27	8.793.717.52	9.236.928.52	—	9.236.928.52
Razem :		108.341.905.57	83.326.956.50	75.590.619.50	—	75.590.619.50	Razem :		107.241.842.79	83.282.159.52	72.332.935.52	3.217.487.—	75.550.422.52

Ustawa Skarbowa

na rok administracyjny 1933/34 z dnia

193 r.

Art. 1.

Załączonym budżetem Województwa Śląskiego za czas od 1. kwietnia 1933 r. do 31. marca 1934 r. ustala się:

Kwotę wydatków zwyczajnych na	72 332 935,52 zł.
Kwotę wydatków nadzwyczajnych na	3 217 487,— „
Łączną kwotę wydatków administracyjnych na rok administracyjny 1933/34 ustala się na sumę	75 550 422,52 „

Art. 2.

Załączonym do budżetu planem finansowo-gospodarczym na rok administracyjny 1933/34 ustala się dla przedsiębiorstwa Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego rozchody zwyczajne w kwocie 187 620,— zł.
na których pokrycie służą dochody zwyczajne w kwocie 204 320,— „

Art. 3.

Jako pokrycie ustalonych w artykule 1 wydatków administracyjnych w kwocie 75 550 422,52 zł. służą prelimitowane w budżecie na rok administracyjny 1933/34 dochody: zwyczajne administracji w kwocie 75 573 919,50 zł.
nadzwyczajne administracji w kwocie
czysty dochód Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 16 700,— „
łącznie zatem dochody w kwocie 75 590 619,50 „

Art. 4.

Ustawowy udział Skarbu Państwa w dochodach Skarbu Śląskiego w myśl ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 497) będzie pokryty z nadwyżek pomiędzy wydatkami Skarbu Śląskiego a wszystkimi dochodami skarbowymi, które zgodnie z artykułem 5 statutu organicznego Województwa Śląskiego mają wpłynąć do Skarbu Śląskiego.

Art. 5.

Wszystkie wydatki mogą być uskutecznione tylko na cele wymienione w paragrafach i pozycjach budżetu i w granicach kredytów w tych paragrafach i pozycjach ustalonych; przepis ten nie uchyla prawa Śląskiej Rady Wojewódzkiej do przenoszenia kredytów rzeczowych wymienionych w artykule 7 niniejszej ustawy.

Kredyty inwestycyjne względnie budowlane mogą być użyte tylko na materiały budowlane, narzędzia pracy i koszty robocizny robotników fizycznych tj. takich, którzy nie podlegają rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych z dnia 24. listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911).

Art. 6.

Otwieranie kredytów nieobjętych budżetem, może nastąpić tylko na wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej, uprzednio uchwalony w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że jednocześnie zostaną uzyskane nowe, wystarczające źródła pokrycia.

Art. 7.

Śląska Rada Wojewódzka ma prawo przenosić kredyty w razie potrzeby między paragrafami 2 do 11 włącznie, obejmującymi wydatki rzeczowe związane z normalnym tokiem administracji, w obrębie każdego działu poszczególnej części budżetu zwyczajnego administracji, oraz zwiększać wydatki zwyczajne przewidziane w planie finansowo-gospodarczym Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, z wyjątkiem wydatków osobowych przewidzianych stałym etatem, o ile wszystkie te zmiany nie spowodują zmniejszenia czystego dochodu Drukarni.

Prawa przyznane Śląskiej Radzie Wojewódzkiej w ustępie I niniejszego artykułu służą odnośnie do części pierwszej budżetu Marszałkowi Sejmowi Śląskiego z tem, że Marszałek ma także prawo przenosić kredyty z paragrafów i na paragrafy, obejmujące wydatki osobowe.

Prawo przenoszenia kredytów między pozycjami budżetów Śląskich Zakładów Wojewódzkich w dziele wydatków rzeczowych służy Śląskiej Radzie Wojewódzkiej, zaś między subpozycjami Województwa Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka ma prawo podwyższać wydatki Wojewódzkiego Funduszu Drogowego oraz ustalać wydatki w budżecie Wojewódzkiego Funduszu Drogowego nieprzewidziane, o ile zmiany te nie wywołują powiększenia dotacji Skarbu Śląskiego oraz ma prawo przenosić kredyty w razie potrzeby między pozycjami jednego i tego samego paragrafu w obrębie od 1 do 7 paragrafu budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zwiększenia wydatków przewidzianych w paragrafie 3 załączonego budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego do wysokości 50% faktycznych dochodów, przewidzianych w paragrafach 3, 4, 5 i 6 budżetu tegoż Funduszu.

Dołączone do niniejszego budżetu, budżety wojewódzkich zakładów humanitarnych i szpitalnych są integralną częścią budżetu Województwa Śląskiego.

Art. 8.

Kredyty przewidziane w załączonym budżecie są ważne do dnia 31. marca 1934 roku.

Art. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1. kwietnia 1933 roku.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Województwu Śląskiemu.

Zestawienie ogólne dochodów według części, działów i rozdziałów.

Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Budżet 1932/33	Dochody na 1933/34		
						Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
I	II		Suma ogólna	108 305 144,95	83 284 506,50	75 590 619,50	—	75 590 619,50
			Sejm Śląski	500,—	332,50	315,—	—	315,—
II			Administracja Śląska	2 971 858,68	3 147 874,—	2 806 304,50	—	2 806 304,50
	I		Dochody administracyjne — osobowe	6 565,98	8 383,—	4 897,—	—	4 897,—
	II		Dochody administracyjne — rzeczowe	132 128,42	127 322,—	138 439,—	—	138 439,—
	IV		Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji i Powiatowe Urzędy Zdrowia	1 146 503,39	1 225 000,—	996 650,—	—	996 650,—
	VI		Policja Województwa Śląskiego	5 640,29	5 200,—	850,—	—	850,—
	VII		Kultura Krajowa	55 699,65	22 500,—	226 225,—	—	226 225,—
	VIII		Roboty Publiczne	11 788,38	6 150,—	6 200,—	—	6 200,—
	IX		Wojewódzki Zakład Badania Żywności	45 751,71	45 000,—	40 000,—	—	40 000,—
	X		Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	—	1 500,—	3 000,—	—	3 000,—
	XI		Wyższy Urząd Ubezpieczeń	93 866,32	69 904,—	74 689,—	—	74 689,—
	XII		Wojewódzki Sąd Administracyjny	8 542,64	2 500,—	5 000,—	—	5 000,—
	XIII		Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne	62 703,97	30 000,—	34 000,—	—	34 000,—
	XIV		Administracja Domów Skarbowych	400 211,31	410 000,—	381 325,—	—	381 325,—
	XV		Administracja Skarbowa	239 171,38	250 000,—	200 000,—	—	200 000,—
	XVI		ADMINISTRACJA SZKOLNA:					
		III	Szkoły powszechne	—	—	184,50	—	184,50
		IV	Zakłady Kształcenia Nauczycieli	2 510,—	35 200,—	19 200,—	—	19 200,—
		V	Szkolnictwo średnie	677 854,65	812 075,—	582 615,—	—	582 615,—
		VI	Szkolnictwo zawodowe	151 920,59	97 140,—	93 030,—	—	93 030,—
III			Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	105 332 786,27	80 136 300,—	72 767 300,—	—	72 767 300,—
	I		Emerytury	1 242 796,65	1 228 000,—	1 820 000,—	—	1 820 000,—
	II		Ogólny Zarząd Skarbowy	2 690 680,57	1 400 000,—	1 000 000,—	—	1 000 000,—
	III		Daniny publiczne	101 399 309,05	77 208 300,—	69 947 300,—	—	69 947 300,—
	IV		Śląski Fundusz Gospodarczy	—	300 000,—	—	—	—
			B. PRZEDSIĘBIORSTWA					
			Drukarnia Wojewódzka	36 760,62	42 450,—	16 700,—	—	16 700,—

Zestawienie ogólnych wydatków według części, działów i rozdziałów.

Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Budżet 1932/33	Wydatki na 1933/34		
						Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
I			Suma ogólna	107 241 842,79	83 282 159,52	72 332 935,52	3 217 487,—	75 550 422,52
II			Sejm Śląski	962 937,56	856 647,—	847 804,—	—	847 804,—
	I		Administracja Śląska	89 339 498,15	73 599 295,—	62 225 563,—	3 217 487,—	65 443 050,—
	II		Wydatki administracyjne — osobowe	47 889 002,—	43 651 051,—	39 993 599,—	—	39 993 599,—
	III		Wydatki administracyjne — rzeczowe	3 095 492,50	3 262 242,—	3 008 082,—	29 236,—	3 037 318,—
	VI		Śląska Rada Wojewódzka	1 474 607,18	1 172 000,—	1 571 100,—	—	1 571 100,—
	V		Administracja Ogólna	832 450,44	637 286,—	800 863,—	—	800 863,—
	VI		Wyznania religijne	652 646,08	520 000,—	87 000,—	380 000,—	467 000,—
	VII		Policja Województwa Śląskiego	528 378,97	645 503,—	473 975,—	50 000,—	523 975,—
	VIII		Kultura krajowa	400 385,97	375 720,—	710 686,—	—	710 686,—
	IX		Roboty publiczne	14 429 821,56	7 765 488,—	2 361 800,—	2 639 500,—	5 001 300,—
	X		Wojewódzki Zakład Badania Żywności	6 761,25	51 912,—	19 361,—	—	19 361,—
	XI		Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	15 226,43	18 377,—	17 367,—	—	17 367,—
	XII		Wyzszy Urząd Ubezpieczeń	24 417,78	26 000,—	36 160,—	—	36 160,—
	XIII		Wojewódzki Sąd Administracyjny	4 698,41	5 850,—	4 810,—	—	4 810,—
	XIV		Opieka społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne	14 903 360,13	11 512 050,—	10 242 604,—	—	10 242 604,—
	XV		Administracja Domów Skarbowych	65 991,—	125 168,—	93 890,—	13 751,—	107 341,—
	XVI		Administracja Skarbowa	203 856,87	230 000,—	576 716,—	—	576 716,—
			Administracja Szkolna					
	I		Władze II. instancji	1 154 419,31	779 800,—	502 540,—	—	502 540,—
	II		Nadzór Szkolny	792,30	800,—	640,—	—	640,—
	III		Szkolnictwo Powszechne	1 563 881,08	1 057 000,—	617 570,—	—	617 570,—
	IV		Zakłady Kształcenia Nauczycieli	23 273,56	114 000,—	67 200,—	—	67 200,—
	V		Szkolnictwo Średnie	649 082,33	486 500,—	384 000,—	—	384 000,—
	VI		Szkolnictwo Zawodowe	1 359 724,34	1 124 051,—	624 600,—	105 000,—	729 600,—
IIa	VII		Konserwator i Muzeum Śląskie	61 226,05	38 500,—	31 000,—	—	31 000,—
			Urząd Kontroli Państwowej — Oddział Prokuraturji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach	22 115,81	32 500,—	22 640,—	—	22 640,—
	I		Urząd Kontroli Państwowej	14 332,52	24 100,—	14 340,—	—	14 340,—
III	II		Oddział Prokuraturji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach	7 783,29	8 400,—	8 300,—	—	8 300,—
	I		Emerytury i Zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	16 917 291,27	8 793 717,52	9 236 928,52	—	9 236 928,52
	II		Emerytury i zaopatrzenia	3 531 758,25	4 167 897,—	4 740 584,—	—	4 740 584,—
	III		Ogólny Zarząd Skarbowy	7 759 827,70	15 000,—	10 000,—	—	10 000,—
	IV		Śląski Fundusz Gospodarczy	357 885,80	345 000,—	344 800,—	—	344 800,—
	V		Długi Województwa Śląskiego	1 116 000,—	—	—	—	—
				4 151 819,52	4 265 820,52	4 141 544,52	—	4 141 544,52

D o c h o d y.
S e j m Ś l ą s k i.
Część I. Administracja.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
		2		Część I-sza Sejm Śląski. Częściowy zwrot kosztów umundurowania	500,—	550,—	332 50	315,—	—	315,—	Zwrot ¼ części kosztów faktycznych umundurowania woź- nych.

D o c h o d y.
A. A d m i n i s t r a c j a.
 Część II. Administracja Wewnętrzna.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
I			2	Administracja Śląska	2.971.858,68	2.955.981,—	3.147.874,—	2.806.304,50	—	2.806.304,50	
				Dochody administracyjne — osobowe	6.565,98	9.315,—	8.383,—	4.897,—	—	4.897,—	
				Częściowy zwrot kosztów umundurowania	6.565,98	10.315,—	8.383,—	4.897,—	—	4.897,—	
				1 Administracja ogólna	2.565,88	4.155,—	2.708,—	1.244,—	—	1.244,—	§ 2. poz. 1. Częściowy zwrot kosztów mundurowania (¼ część kosztów faktycznych).
				2 Policja Województwa Ślą- skiego	334,38	—	—	786,—	—	786,—	§ 2. poz. 2 jak w poz. 1.
				3 Władze i urzędy skarbowe . .	2.622,91	5.400,—	3.700,—	1.907,—	—	1.907,—	§ 2. poz. 3. jak w poz. 1.
II			4	4 Administracja Szkolna	1.042,81	760,—	1.975,—	960,—	—	960,—	§ 2. poz. 4. jak w poz. 1.
				Dochody administracyjne — rzeczowe	132.128,42	62.482,—	127.322,—	138.439,—	—	138.439,—	
				Środki lokomocji	27.443,93	62.705,—	14.025,—	33.250,—	—	33.250,—	
				1 Administracja ogólna	21.915,—	50.000,—	10.800,—	31.550,—	—	31.550,—	§ 4. poz. 1. a) dochód z opłat za egzaminy szoferskie 25.000.— zł. b) badanie pojazdów mechanicznych 6.550.— „
				2 Policja Województwa Ślą- skiego	5.528,93	2.705,—	3.225,—	1.700,—	—	1.700,—	§ 4. poz. 2: a) ze sprzedaży zużytych opon, kieszek itp. ze samochodów, motocykli i rowerów przewiduje się dochód w kwocie 250.— zł. b) ze sprzedaży nawozu końskiego 1.200.— „ c) ze sprzedaży 25 rowerów, wycofanych z użytku po przeszło 6—7 rocznym używa- niu przeciętnie po 10.— zł. 250.— „
				5 Czynsz za podnajęte miesz- kania	24.189,67	4.257,—	18.419,—	15.899,—	—	15.899,—	
				1 Administracja ogólna	6.775,07	2.960,—	3.219,—	3.219,—	—	3.219,—	§ 5. poz. 1. Czynsz za podnajęte mieszkania służbowe oraz ubikacje w domach prywatnych przez Skarb Śląski wy- najętych.
				2 Policja Województwa Ślą- skiego	15.080,08	1.097,—	15.000,—	12.260,—	—	12.260,—	§ 5. poz. 2. Czynsz za lokale, ubikacje gospodarcze, parcele podnajęte funkcj. Pol. Woj. Śl. w realnościach prywatnych przez Skarb Śląski wynajętych.
				3 Administracja Skarbowa . . .	2.334,52	200,—	200,—	420,—	—	420,—	§ 5. poz. 3. Czynsz za lokale podnajęte funkcjonariuszom w domach prywatnych przez Skarb Śl. wynajętych.
				6 Sprzedaż druków i makula- tury	11.452,36	12.350,—	9.750,—	8.300,—	—	8.300,—	
				1 Administracja ogólna	8.756,51	3.500,—	6.500,—	6.200,—	—	6.200,—	§ 6. poz. 1. Dochód ze sprzedaży druków jak dzienniki dla położnych oraz makulatury.
				2 Policja Województwa Ślą- skiego	228,02	200,—	350,—	200,—	—	200,—	§ 6. poz. 2. Dochód ze sprzedaży makulatury.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
II			3	Administracja Skarbowa . . .	1.575,18	2.000,—	2.500,—	1.500,—	—	1.500,—	§ 6 poz. 3. Dochód ze sprzedaży druków władzom nieze- spolonym oraz makulatury.
			4	Administracja Szkolna . . .	892,65	1.650,—	400,—	400,—	—	400,—	§ 6 poz. 4. Dochód z opłat za wydane legitymacje koleżowe itp. zaświadczenia uczniom w szkołach zawodowych (rozp. z 30. X. 1931 r. w sprawie opłat szkolnych w szkołach zawodowych Woj. Śląskiego).
			7	Sprzedaż inwentarza biuro- wego	25,—	600,—	300,—	—	—	—	
			2	Policja Województwa Ślą- skiego	25,—	600,—	300,—	—	—	—	§ 7 poz. 2. Nie przewiduje się większej sprzedaży inwen- tarza biurowego
			9	Wydawnictwa	60.113,29	80.600,—	83.148,—	77.740,—	—	77.740,—	
			1	Administracja ogólna . . .	59.738,84	80.400,—	81.848,—	77.140,—	—	77.140,—	§ 9 poz. 1. Premianerata wydawnictw urzędowych i ogło- szenia: a) Gazeta Urzędowa Woj. Śl. 25.272.— zł. b) Dzień. Ust. Śl. wydanie polskie . . . 12.240.— .. c) Dzień. Ust. Śl. wydanie niemieckie . . . 2.328.— .. d) pojedyncze egzemplarze 1.300.— .. e) Ogłoszenia 36.000.— .. Razem: 77.140.— zł.
			4	Administracja Szkolna . . .	374,45	200,—	1.300,—	600,—	—	600,—	§ 9 poz. 4. Dochód ze sprzedaży wydawnictw Muzeum Śl.
			11	Inne dochody	8.904,17	1.970,—	1.680,—	3.250,—	—	3.250,—	
			1	Administracja ogólna . . .	—	—	—	200,—	—	200,—	§ 11 poz. 1. Przewiduje się różne dochody nieprzewidziane w innych paragrafach Administracji ogólnej.
			2	Policja Województwa Ślą- skiego	6.346,43	300,—	600,—	1.750,—	—	1.750,—	§ 11 poz. 2. Różne drobne dochody nieprzewidziane w in- nych paragrafach
			3	Administracja Skarbowa . .	379,66	1.000,—	500,—	500,—	—	500,—	§ 11 poz. 3. Różne drobne dochody nieprzewidziane w in- nych paragrafach Administracji skarbowej.
IV			4	Administracja Szkolna . . .	2.178,08	670,—	580,—	800,—	—	800,—	§ 11 poz. 4. Różne dochody np. za używanie sal, zużycie przyrządów gimnastycznych itp. — dochody nieprze- widziane w innych paragrafach Administracji szkolnej.
				Urząd Wojewódzki, Staro- stwa, Dyrekcje Pol. i Po- wiatowe Urzędy Zdrowia	1.146.503,39	1.265.000,—	1.225.000,—	996.650,—	—	996.650,—	
			12	Opłaty z obrotu uszlachetnia- jącego	42.194,44	45.000,—	35.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 12 Dochód z opłat za wystawienie świadectw pochodze- nia na płody rolnicze oraz od obrotu uszlachetniającego po myśli art. 218 Konwencji Genewskiej.
			16	Opłaty za ekshumacje i po- zwolenia na przewóz zwłok	2.650,—	3.000,—	3.500,—	2.500,—	—	2.500,—	§ 16. Opłaty za ekshumacje i zezwolenia na przewóz zwłok w myśl rozp. Min. Zdrowia Publ. z dn. 28. V. 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 42 poz. 257).

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a s n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
IV		17		Oplaty za paszporty, karty cyrkulacyjne, przepustki i świadectwa	1.003.570,84	1.035.000,—	1.084.000,—	860.000,—	—	860.000,—	§ 17 poz. 1. Paszporty: W myśl rozp. Ministra Skarbu wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dn. 7. V. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 397) zostały opłaty za wyjazd za granicę podwyższone z powodu podwyżki opłat, obecnej sytuacji gospodarczej itd., wpływy znacznie spadły, preliniuje się w sumie znacznie niższej jak na poprzedni okres.
											§ 17 poz. 2. Karty cyrkulacyjne: W myśl art. 291 Konwencji Genewskiej z dnia 15. V. 1922 r. pobiera się za wystawienie kart cyrkulacyjnych opłaty manipulacyjne, dochód z tego tytułu przewidyuje się w wysokości 210.000 zł.
											§ 17 poz. 3. Przepustki: W myśl umowy między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką z dnia 30. V. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 263 z roku 1926) oraz między Rzeczypospolitą Polską a Rzeszą Niem z dnia 30. XII. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 z r. 1926, poz. 383) wydaje się za opłatą przepustki jednorazowe, stałe i gospodarcze: na podstawie dotychczasowych wpływów preliniuje się 70.000 zł.
		18		Kary administracyjne	86.098,36	170.000,—	90.000,—	80.000,—	—	80.000,—	§ 17 poz. 4. Świadectwa za wydane karty na broń (Dz. U. Śl. Nr. 7 z dn. 6. IV. 1926 r. poz. 10) i karty rowerowe przewiduje się dochód w kwocie 20.000 zł.
		20		Pomoc lekarska	11.989,75	12.000,—	12.500,—	14.150,—	—	14.150,—	§ 18. Dochód z różnych kar administracyjnych nakładanych w myśl rozp. Prezydenta R. P. z dn. 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365) oraz innych ustaw i rozporządzeń.
											§ 20 poz. 1. Opłaty manipulacyjne za wystawienie kart porady lekarskiej 10.000 zł.
VI				Policja Województwa Śląskiego	5.640,29	5.400,—	5.200,—	850,—	—	850,—	§ 20 poz. 2. Za zabiegi fizykalne i kąpiele w Przychodni Państwowej Pomocy Lekarskiej 4.000 zł.
		12		Umundurowanie	3.252,78	4.000,—	4.000,—	250,—	—	250,—	§ 20 poz. 3. Opłaty za zabiegi fizykalne w Policijnej Przychodni Pomocy Lekarskiej 150,— zł.
		13		Skoszarowanie	1.392,86	800,—	600,—	300,—	—	300,—	§ 12. Dochód ze zwrotu kosztów za zgubione lub zniszczone z winy funkcjonariusza przedmioty umundurowania i ekwipunku.
		15		Uzbrojenie	747,65	500,—	500,—	300,—	—	300,—	§ 13. Przewiduje się dochód ze sprzedaży starej słomy z sienników oraz ze sprzedaży nieużytecznych sprzętów koszarowych, zwłaszcza starych i złych łóżek koszarowych.
		16		Psy policyjne	247,—	100,—	100,—	—	—	—	§ 15. Dochód ze sprzedaży nieużytecznych części uzbrojenia, zwroty za zgubioną lub zniszczoną z winy funkcjonariuszy broń, kajdanki, ze sprzedaży łusek wystrzelonych naboju itp.
				Kultura krajowa	55.699,65	26.000,—	22.500,—	226.225,—	—	226.225,—	§ 16. Nie przewiduje się sprzedaży psów w okresie 1933/34.
VII		13		Grzywny oraz dochód ze sprzedaży sadzonek . . .	1.699,65	2.000,—	1.500,—	1.500,—	—	1.500,—	§ 13. Grzywny za uszkodzenie drzewek przydrożnych, przekroczenie ustawy lasowej oraz ze sprzedaży sadzonki.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad-zwyczajne	Ra z e m	
VII		17		Szkoły Rolnicze	—	—	—	5.600,—	—	5.600,—	§ 17. Wpisowe i czesne Szkół Rolniczych
		19		Zwrot i oprocentowanie kredytu rolnego	54.000,—	24.000,—	21.000,—	219.125,—	—	219.125,—	§ 19. Stosownie do uchwały Śl. Rady Wojewódzkiej z dnia 5. VII. 1927 r. L. R. W. 442 została kwota 800.000 zł. ułokowana w Banku Rolnym Oddział w Katowicach jako kredyt rolny na 3% w stosunku rocznym. a) zwrot kredytu 200.000 zł. b) oprocentowanie 19.125 „
VIII				Roboty publiczne	11.788,38	3.200,—	6.150,—	6.200,—	—	6.200,—	
		12		Kary za niedotrzymanie terminów dostawy względnie robót oraz sprzedaż starego materiału	8.577,38	—	3.000,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 12. Kary za niedotrzymanie terminów dostawy względnie robót budowlanych, odszkodowanie za wyrządzenie szkód w budowach regulacyjnych, za podkładki ofertowe, za mapy, ze sprzedaży starego żelaza, drzewa budowlanego, ze sprzedaży wikliny, żwiru itp.
IX		14		Dzierżawa gruntów i łąk nad rzekami	3.211,—	3.200,—	3.150,—	3.200,—	—	3.200,—	§ 14. Dochód z dzierżawy gruntów i łąk nad rzekami.
				Wojewódzki Zakład Badania Żywności	45.751,71	36.000,—	45.000,—	40.000,—	—	40.000,—	
		12		Grzywny i opłaty za analizy	45.751,71	36.000,—	45.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 12. Opłaty za analizy i grzywny za fałszowanie środków spożywczych.
X				Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	—	1.500,—	1.500,—	3.000,—	—	3.000,—	
		12		Ryczałt na koszty utrzymania od instytucji ubezpieczeniowych	—	1.500,—	1.500,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 12. W myśl § 162 Ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych z dnia 20. XII. 1911 r. (R. G. Bl. str. 989). dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24. XI. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) Zakład Pracowników Umysłowych ponosi część kosztów utrzymania Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.
XI				Wyższy Urząd Ubezpieczeń	93.866,32	56.574,—	69.904,—	74.689,—	—	74.689,—	
		12		Ryczałt na koszty utrzymania od instytucji ubezpieczeniowych	35.972,—	34.527,—	35.792,—	53.634,—	—	53.634,—	§ 12. W myśl § 80 Ordynacji ubezpieczeniowej instytucje ubezpieczeniowe są zobowiązane do częściowego zwrotu utrzymania Wyższego Urzędu Ubezpieczeń w formie ryczałtu.
		13		Grzywny i koszty postępowania	—	62,—	32,—	55,—	—	55,—	§ 13. Dochód z grzywien i kosztów postępowania, wymienianych na podstawie ordyn. ubezpieczeniowej.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
XI			14	Koszty utrzymania Sądu Roziemczego dla spraw z ubezpieczenia pracowników umysłowych	57.894,32	21.985,—	33.900,—	21.000,—	—	21.000,—	§ 14. W myśl § 167 i 168 ustawy z dnia 20. XII. 1911 r. (R. G. Bz. 989) o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Król. Hucie jest zobowiązany do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania Sądu Roziemczego dla spraw z ubezpieczenia pracowników umysłowych.
XII				Wojewódzki Sąd Administracyjny	8.542,64	2.500,—	2.500,—	5.000,—	—	5.000,—	
			12	Zwrot kosztów postępowania sądowego	8.542,64	2.500,—	2.500,—	5.000,—	—	5.000,—	§ 12. Wpływy z tytułu zwrotu kosztów postępowania sądowego, nałożonych na strony (ustawa o ogólnym zarządzie Kraju z r. 1883, § 103).
XIII				Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne	62.703,97	21.500,—	30.000,—	34.000,—	—	34.000,—	
			14	Zwrot kosztów utrzymania i leczenia ubogich, oraz zwrot kosztów leczenia kalek	30.676,63	4.500,—	11.000,—	25.000,—	—	25.000,—	§ 14 poz. 1. Zwrot kosztów leczenia i utrzymania ubogich przez inne województwa w myśl ustawy z 30. V. 1908 r. (Dz. U. Rz. Niem. str. 381. oraz Dz. U. Rz. Niem. str. 92 poz. 726). § 14 poz. 2. Zwrot kosztów leczenia, utrzymania i szkoleń kalek przez zobowiązane osoby prywatne i instytucje w myśl ustawy z dnia 6. VI. 1920 r. (Zb. Ustaw Pr. str. 280).
			15	Zwrot kosztów utrzymania wychowanków w zakładach wychowawczych . .	—	—	3.000,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 15. Preliminuje się zwrot kosztów utrzymania przez osoby zobowiązane do utrzymania wychowanków, umieszczonych w zakładach wychowawczych.
			16	Zwrot kosztów utrzymania dzieci głuchoniemych i ociemniałych	32.027,34	17.000,—	16.000,—	6.000,—	—	6.000,—	§ 16. W myśl ustawy pruskiej z dnia 7. VIII 1911 r. (Zb. Ust. Pr. strona 168) związki komunalne oraz rodzice są zobowiązani do zwrotu kosztów utrzymania i wykształcenia głuchoniemych i ociemniałych.
XIV				Administracja Domów Skarbowych	400.211,31	350.000,—	410.000,—	381.325,—	—	381.325,—	
			5	Czynsze	400.211,31	350.000,—	410.000,—	381.325,—	—	381.325,—	§ 5 poz. 1. Czynsze za mieszkania w domach mieszkalnych i gmachach urzędowych, będących własnością Skarbu Śląskiego 362.790 zł. § 5. poz. 2. Zwrot należności za wodę zużytą w domach mieszkalnych, oraz zwrot za opał i prąd do wind w budynku przy ul. Wojewódzkiej 23 18.535 zł
XV				Administracja Skarbowa . .	239.171,38	260.000,—	250.000,—	200.000,—	—	200.000,—	
			12	Za czynności Urzędów Katastralnych	188.995,55	200.000,—	200.000,—	160.000,—	—	160.000,—	§ 12. Wpływy z opłat za czynności Urzędów Katastralnych, oraz za prace wykonane dla osób prywatnych na obszarze Wojew. Śl. Opłaty pobiera się na zasadzie rozp. Wojew. z dn. 29. III. 1932 r., oraz z 24. VIII. 1932 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 20).

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
XV		13		Kary (oprócz wymienionych w Cz. III. Dz. III.) oraz dochód z konfiskat	50.175,83	60.000,—	50.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 13. Kary za przekroczenie przepisów monopolowych oraz dochód z konfiskat.
XVI	III			Administracja Szkolna	763.285,24	655.510,—	944.415,—	695.029,50	—	695.029,50	
				Szkoły powszechne	—	—	—	184,50	—	184,50	
		12		Zwrot kosztów utrzymania szkoły fiskalnej w Łaziskach Średnich	—	—	—	184,50	—	184,50	§ 12. Udział „Prinza von Pless” w kosztach utrzymania szkoły fiskalnej w Łaziskach Średnich.
	IV			Zakłady kształcenia nauczycieli	2.510,—	200,—	35.200,—	19.200,—	—	19.200,—	
		14		Oplaty uczniów	2.510,—	200,—	35.200,—	19.200,—	—	19.200,—	§ 14. Preliminuje się dochód z taksy administracyjnej rocznej, ustanowionej rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z 30. X. 1931 r. (Gazeta Urzędowa Woj. Śl. Dział Administracji szkolnej Nr. 28, poz. 50). Na terenie Wojew. Śl. uczęszcza do Seminarjów Nauczycielskich 835 uczniów, wobec likwidacji drugich kursów liczba uczniów zmniejszy się do 616 uczniów. Przewiduje się pełną opłatę od 120 uczniów à 80 zł. = 9.600 zł. i od 240 uczniów zniżoną opłatę à 40 zł. = 9.600 zł. Reszta uczniów jako niezamożna będzie zwolniona w całości od opłaty taksy administracyjnej.
V	12			Szkolnictwo średnie	677.854,65	515.000,—	812.075,—	582.615,—	—	582.615,—	
				Zwrot kosztów za zużycie materiałów	656.411,70	500.000,—	796.700,—	567.240,—	—	567.240,—	§ 12. Preliminuje się dochód z taks administracyjnych rocznych, ustanowionych rozporz. Wojewody Śląskiego z 11. I. 1932 r. (Gazeta Urz. Woj. Śląskiego Dział Admin. Szkolnej Nr. 10 z 26. III. 1932 r. poz. 2). Na terenie Wojew. Śląskiego uczęszcza do 16 państwowych szkół średnich ogólnie - kształcących 6.554 uczniów. Wobec likwidacji drugich klas w roku szkolnym 1933/34 liczba uczniów zmniejszy się do 5.089. Przewiduje się pełną opłatę od 800 uczniów à 220 zł. = 176.000 zł. Opłatę zniżoną o 50% od 3524 uczniów à 110 zł. = 387.640 zł. Reszta uczniów będzie zwolniona od opłat. Od 1200 uczniów nowoprzyjętych przewiduje się różnicę opłaty à 3 zł. = 3.600 zł.
	14			Oplaty uczniów	21.442,95	15.000,—	15.375,—	15.375,—	—	15.375,—	§ 14. Preliminuje się dochód: a) z taks za egzaminy dojrzałości w szkołach średnich ogólnie-kształcących, państwowych i prywatnych od 900 uczni à 12 zł. = 10.800 zł. b) z taks za pełny egzamin dojrzałości dla eksternistów od 50 uczni à 60 zł. = 3.000 zł. c) z taks za uzupełniający egzamin dla eksternistów od 5 uczni à 15 zł. = 75 zł. d) z taks za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego 100 duplikatów à 5 zł. = 500 zł. e) z taks za duplikaty świadectwa dojrzałości, 100 duplikatów à 10 zł. = 1.000 zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
XVI	VI			Szkolnictwo zawodowe . . .	151.920,59	140.310,—	97.140,—	93.030,—	—	93.030,—	§ 14. Na podstawie rozporz. Wojewody Śl. z dnia 30. X. 1931 r. (Gazeta Urz. Woj. Śl. Dział Adm. Szkolnej Nr. 10 z 26. III. 1932 r. poz. 1) prelimituje się dochód: a) z opłat wstępnych wzgl. wpisowych, które uiszczają wszyscy uczniowie nowoprzyjęci do szkoły lub na kurs we wszystkich szkołach i kursach zawodowych. Prelimituje się dochód od 390 uczniów à 10 zł. = 3.900 zł. b) z opłat za egzamin końcowy we wszystkich szkołach i kursach od 320 uczniów à 10 zł. = 3.200 zł. c) z opłat za świadectwa ukończenia szkoły i kursu od 370 uczniów à 5 zł. = 1.850 zł. d) z opłat za korzystanie z warsztatów, laboratoriów, pracowni narzędzi mierniczych, maszyn do pisania i rachowania oraz za użycie materiałów: 1) na wydziałach szkół technicznych, mechanicznych, elektrycznych, chemicznych, ceramicznych i włókienniczych od 381 uczniów à 120 zł. = 45.700 zł. 2) na wydziałach szkół technicznych, budowlanych, drogowych, eksploatacyjnych, od 210 uczniów à 80 zł. = 16.800 zł. 3) w szkole handlowej od 80 uczniów à 100 zł. = 8.000 zł. 4) w szkołach mistrzów mechaników od 64 uczniów à 70 zł. = 4.480 zł.
		14		Oplaty uczniów	68.617,—	38.310,—	65.140,—	83.930,—	—	83.930,—	
		15		Szkolne zakłady wytwórcze	14.303,59	22.000,—	16.000,—	9.100,—	—	9.100,—	§ 15. Przewiduje się czysty zysk z opłat szkolnych zakładów wytwórczych w Państw. Szkole Przemysłowej w Bielsku 9.000 zł. w Śl. Zakładach Naukowych w Katowicach 100 zł.
		21		Zwrot funduszu obrotowego	69.000,—	80.000,—	16.000,—	—	—	—	
											§ 21. Nie przewiduje się z powodu przekazania zakładom wytwórczym stałego funduszu obrotowego.

Część III. Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
	I			Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	105.332.786,27	101.820.442,—	80.136.300,—	72.767.300,—	—	72.767.300,—	
				Emerytury	1.242.796,65	1.350.000,—	1.228.000,—	1.820.000,—	—	1.820.000,—	
		1		Oplaty emerytalne funkcjonariuszów śląskich	28.325,99	35.000,—	28.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 1. Oplaty emerytalne funkcjonariuszów śląskich 20.000 zł. Na zasadzie art. 6 ustawy emerytalnej z 20. IV. 1926 r. (Dz. U. Śl. Nr. 11, poz. 19) obliczony na podstawie opłat od 1. IV. do 31. sierpnia 1932 r. dochód w kwocie 20.000 zł. należy zarachować na § 1 do czasu utworzenia funduszu emerytalnego.
		1a		Oplaty emerytalne funkcjonariuszów wojewódzkich	1.214.471,66	1.315.000,—	1.200.000,—	1.800.000,—	—	1.800.000,—	§ 1a. Oplaty emerytalne funkcjonariuszów wojewódzkich 1.800.000 zł. Obliczono na podstawie opłat od 1. IV. do 31. VIII. 1932 r.: wpływy wyższe z powodu podniesienia stawki emerytalnej do 8%.
	II			Ogólny Zarząd Skarbowy	2.690.680,57	1.400.000,—	1.400.000,—	1.000.000,—	—	1.000.000,—	
		11		Różne dochody	1.001.136,27	200.000,—	200.000,—	200.000,—	—	200.000,—	§ 11. Zwrot kwot wypłaconych w ubiegłym okresie budżetowym itp. 200.000 zł.
		17		Odsetki od lokat kapitałów Skarbu Śląskiego w Bankach	1.689.544,30	1.200.000,—	1.200.000,—	800.000,—	—	800.000,—	§ 17. Odsetki od lokat kapitału Skarbu Śląskiego w Banku Gospodarstwa Krajowego i w Państwowym Banku Rolnym 800.000 zł.
	III			Daniny publiczne	101.399.309,05	98.770.442,—	77.208.300,—	69.947.300,—	—	69.947.300,—	
		10		Podatki bezpośrednie	82.347.375,17	76.840.000,—	59.300.000,—	55.220.000,—	—	55.220.000,—	Podatki bezpośrednie 55.220.000 zł.
		1		Podatek gruntowy	1.243.753,48	1.340.000,—	1.200.000,—	1.200.000,—	—	1.200.000,—	§ 10 poz. 1. Podatek gruntowy 1.200.000 zł. Zniżka prelimitowanego podatku gruntowego na rok budżetowy 1933/34 w stosunku do roku 1931/2 znajduje uzasadnienie w degressji i dla mniejszych gospodarstw rolnych z powodu parcelacji gospodarstw większych.
		3		Podatek przemysłowy	33.511.017,24	34.000.000,—	23.000.000,—	20.000.000,—	—	20.000.000,—	§ 3 poz. 3. Podatek przemysłowy 20.000.000 zł. Podatek przemysłowy prelimituje się w sumie niższej niż na rok budżetowy 1932/3 ze względu na zmniejszenie się obrotów tudzież z powodu przyznania ulg w tym podatku (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 110 z 1932 r.). Na dochodach podatku przemysłowego udzielone zostało prawo pierwszeństwa dla pożyczki, zaciągniętej przez Skarb Śląski w Ameryce.
		4		Podatek dochodowy	43.662.724,88	38.000.000,—	26.990.000,—	26.000.000,—	—	26.000.000,—	§ 10 poz. 4. Podatek dochodowy 26.000.000 zł. Prelimnuje się mniej, niż na poprzedni okres budżetowy, ze względu na zmniejszone dochody we wszystkich gałęziach gospodarstwa społecznego.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
III	10	4a	Podatek kryzysowy, 10% dodatek do podatku dochodowego, podatek od skumulowanych uposażeń służbowych	525.824,91	—	5.000.000,—	5.000.000,—	—	—	5.000.000,—	§ 10 poz. 4a. Dodatek kryzysowy, 10% dodatek do podatku dochodowego, podatek od akumulowanych uposażeń służbowych 5.000.000 zł. Preliminuje się na podstawie wpływów uzyskanych w pierwszym półroczu bieżącego okresu budżetowego, przy uwzględnieniu sytuacji gospodarczej.
			4b Podatek od niektórych zajęć zawodowych	21.076,21	—	10.000,—	30.000,—	—	—	30.000,—	§ 10 poz. 4b. Podatek od niektórych zajęć zawodowych 30.000 zł. Preliminuje się na podstawie wpływów uzyskanych w pierwszym półroczu bieżącego okresu budżetowego.
			5 Podatek od kapitałów i rent	474.277,12	500.000,—	400.000,—	400.000,—	—	—	400.000,—	§ 10 poz. 5. Podatek od kapitałów i rent 400.000 zł. Podatek od kapitałów i rent preliminuje się na podstawie wpływów uzyskanych w bieżącym okresie budżetowym.
			7 Odsetki za odroczenia i kary za zwłokę	2.278.712,48	2.500.000,—	2.250.000,—	1.400.000,—	—	—	1.400.000,—	§ 10 poz. 7. Odsetki za odroczenia i kary za zwłokę 1.400.000 zł. Odsetki za odroczenia i kary za zwłokę preliminuje się w mniejszej kwocie niż w poprzednim okresie budżetowym, z powodu niższej stopy procentowej kar za zwłokę, przy czym uwzględniono wysokość wpływów za pierwsze półrocze bieżącego okresu budżetowego.
			8 Koszty egzekucyjne	495.679,67	400.000,—	350.000,—	1.100.000,—	—	—	1.100.000,—	§ 10 poz. 8. Koszty egzekucyjne 1.100.000 zł. Preliminuje się w sumie wyższej z powodu przejęcia egzekucji administracyjnej przez Urzędy skarbowe (Ustawa z dnia 10. III. 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 282).
			9 Grzywny i kary, wymierzane na podstawie ustaw o podatkach bezpośrednich . .	134.309 18	100.000,—	100.000,—	90.000,—	—	—	90.000,—	§ 10 poz. 9. Grzywny i kary wymierzane na podstawie ustaw o podatkach bezpośrednich: 90.000 zł. Preliminuje się na podstawie wpływów uzyskanych w okresie bieżącym.
		11	Podatki pośrednie	6.647.772,20	8.474.442,—	6.780.000,—	5.845.200,—	—	—	5.845.200,—	Podatki pośrednie 5.845.200 zł.
			1 Podatek od wina	312.569,05	530.000,—	350.000,—	200.000,—	—	—	200.000,—	§ 11 poz. 1. Podatek od wina 200.000 zł. Preliminuje się według przypuszczalnej konsumpcji.
			2 Podatek od piwa	2.669.033,27	2.870.000,—	2.800.000,—	2.750.000,—	—	—	2.750.000,—	§ 11 poz. 2. Podatek od piwa 2.750.000 zł. Preliminuje się według przypuszczalnej konsumpcji.
			3 Podatek od cukru	1.421.355,79	2.180.000,—	1.500.000,—	1.000.000,—	—	—	1.000.000,—	§ 11 poz. 3. Podatek od cukru 1.000.000 zł. Preliminuje się według przypuszczalnej konsumpcji.
			4 Podatek od drożdży	27.628,90	230.000,—	20.000,—	5.000,—	—	—	5.000,—	§ 11 poz. 4. Podatek od drożdży 5.000 zł. Preliminuje się przeciętnie według dotychczasowych wpływów.
			5 Podatek od olejów mineralnych	1.589.558,78	1.880.000,—	1.500.000,—	1.400.000,—	—	—	1.400.000,—	§ 11 poz. 5. Podatek od olejów mineralnych 1.400.000 zł. Preliminuje się według przypuszczalnej konsumpcji.
			6 Podatek od zapalniczek . .	551,—	7.000,—	200,—	100,—	—	—	100,—	§ 11 poz. 6. Podatek od zapalniczek, przypuszczalnie 100 zł.
			7 Podatek od kwasu octowego	—	50,—	200,—	100,—	—	—	100,—	§ 11 poz. 7. Podatek od kwasu octowego 100 zł. Preliminuje się przypuszczalne wpływy od kwasu octowego, sprowadzonego z zagranicy.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
III		11	8	Akcyzowe opłaty patentowe	499.085,71	606.000,—	550.000,—	450.000,—	—	450.000,—	§ 11 poz. 8. Akcyzowe opłaty patentowe 450.000 zł. Preliminuje się według stanu przedsiębiorstw, opłacających patenty akcyzowe, przyczem uwzględniono zmniejszenie się liczby restauracyj, a powiększenie się liczby wyszynków trunków, opłacających patenty według stawki, przewidzianej dla karczem, ze względu na postanowienie § 12 rozp. Min. Skarbu z dnia 19. III. 1932 r. Dz. Ustaw Nr. 24.
			9	Odsetki za zwłokę, kary i grzywny	52.872,43	90.000,—	60.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 11 poz. 9. Odsetki za zwłokę, kary i grzywny 40.000 zł. Preliminuje się według dotychczasowych wpływów.
			10	Podatki zniesione (od węgla krajowego i od spirytusu) .	75.007,27	81.342,—	—	—	—	—	
			13	Opłaty stemplowe i daniny pokrewne	12.404.161,68	13.456.000,—	11.127.800,—	8.882.100,—	—	8.882.100,—	§ 13. Opłaty stemplowe i daniny pokrewne 8.882.100 zł.
			1	Opłaty stemplowe od przejścia własności nieruchomości	1.659.659 61	1.500.000,—	1.600.000,—	1.300.000,—	—	1.300.000,—	§ 13 poz. 1. Preliminuje się na podstawie wpływów w okresie od 1. IV. do 30. IX. 1932 r., uwzględniając ponadto obecną sytuację gospodarczą 1.300.000 zł.
			2	Opłaty stemplowe od rachunków	2.814.642,74	3.200.000,—	2.700.000,—	1.800.000,—	—	1.800.000,—	§ 13 poz. 2. jak pod poz. 1. 1.800.000 zł.
			3	Opłaty stemplowe od obrotu papierów wartościowych .	26.349,30	5.000,—	7.000,—	6.000,—	—	6.000,—	§ 13 poz. 3. jak pod poz. 1. 6.000 zł.
			4	Opłaty stemplowe od najmu skrzynek depozytowych .	1.418,85	1.000,—	800,—	1.000,—	—	1.000,—	§ 13 poz. 4. jak pod poz. 1. 1.000 zł.
			6	Opłaty stemplowe od dokumentów przewozowych .	468.090,29	500.000,—	380.000,—	275.000,—	—	275.000,—	§ 13 poz. 6. jak pod poz. 1. 275.000 zł.
			7	Opłaty stemplowe od ubezpieczeń	84.196,92	100.000,—	70.000,—	100.000,—	—	100.000,—	§ 13 poz. 7. jak pod poz. 1. 100.000 zł.
			8	Opłaty stemplowe od spółek	185.216,22	300.000,—	240.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 13 poz. 8. Preliminuje się w mniejszej kwocie, niż w poprzednim okresie budżetowym na podstawie uzyskanych wpływów bieżących oraz z uwagi na niższą stawkę 40.000 złotych.
			9	Opłaty stemplowe od weksli	1.156.641,57	1.500.000,—	1.100.000,—	800.000,—	—	800.000,—	§ 13 poz. 9. Preliminuje się w mniejszej kwocie, niż w poprzednim okresie budżetowym na podstawie uzyskanych wpływów bieżących 800.000 zł.
			10	Opłaty stemplowe niewymienione pod poz. 1—9 . . .	1.432.793,26	1.500.000,—	1.300.000,—	1.150.000,—	—	1.150.000,—	§ 13 poz. 10. jak pod poz. 1 1.500.000 zł.
			11	Opłaty od kart do gry . . .	—	50,—	100,—	100,—	—	100,—	§ 13 poz. 11. Opłaty od kart do gry 100 zł. Preliminuje się przypuszczalne opłaty od kart do gry sprowadzonych z zagranicy.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
III	13	12		Opłaty stemplowe, uiszczone wskutek nakazów płatniczych	384.295,14	500.000,—	350.000,—	300.000,—	—	300.000,—	§ 13 poz. 12. jak pod poz. 1. 300.000 zł.
		13		Opłaty stemplowe, uiszczone zapomocą znaczków stemplowych	3.150.291,74	3.500.000,—	2.600.000,—	2.500.000,—	—	2.500.000,—	§ 13 poz. 13. jak pod poz. 1. 2.500.000 zł.
		14		Należytości sądowe	180.385,24	150.000,—	180.000,—	50.000,—	—	50.000,—	§ 13 poz. 14. Preliminuje się w mniejszej kwocie, niż w poprzednim okresie budżetowym na podstawie uzyskanych wpływów bieżących oraz wobec wejścia w życie ustawy o kosztach sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 27/32, poz. 251) 50.000 zł.
		15		Podwyżki, kary, odsetki za zwłokę i odroczenia przy poz. 1—18	186.218,98	120.000,—	120.000,—	100.000,—	—	100.000,—	§ 13 poz. 15. jak pod poz. 1. 100.000 zł.
		16		Podatek spadkowy	542.001,83	500.000,—	400.000,—	400.000,—	—	400.000,—	§ 13 poz. 16. Preliminuje się na podstawie przypuszczalnych wpływów 400.000 zł.
		17		Podatek od darowizn	99.284,97	50.000,—	50.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 13 poz. 17. jak pod poz. 1. 40.000 zł.
		18		Podwyżki, kary, odsetki za zwłokę i odroczenia przy poz. 15—17	32.675,08	30.000,—	30.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 13 poz. 18. jak pod poz. 1. 20.000 zł.
IV				Śląski Fundusz Gospodarczy	—	300.000,—	300.000,—	—	—	—	

D o c h o d y.

B. P r z e d s i ę b i o r s t w a.

IV	2b			Drukarnia Województwa Śląskiego	36.760,62	32.400,—	42.450,—	16.700,—	—	16.700,—	§ 2b. Czysty zysk Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego na okres 1933/34.
----	----	--	--	---	-----------	----------	----------	----------	---	----------	---

W y d a t k i
A. A d m i n i s t r a c j a
Część I. — Sejm Śląski.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																																																													
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																																																																														
I		1		Sejm Śląski	962.937,56	1.090.749,—	856.647,—	847.804,—	—	847.804,—	§ 1 poz. 1 Urzędnicy 113.920.— zł, § 1 poz. 2. Funkcjonariusze niżsi 22.400.— „ Razem § 1: 136.320.— zł Etaty: <table><tr><td></td><td colspan="8">A. Urzędnicy</td><td rowspan="2">Razem</td></tr><tr><td>Grupa</td><td>V</td><td>VI</td><td>VII</td><td>VIII</td><td>IX</td><td>X</td><td>XI</td><td>XII</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td>6</td><td>3</td><td>4</td><td>1</td><td>—</td><td>23</td></tr><tr><td>Na rok 1932/33</td><td>1</td><td>3</td><td>7</td><td>5</td><td>3</td><td>5</td><td>1</td><td>—</td><td>25</td></tr><tr><td>Stan w dniu 31. XII. 1932</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr></table> <table><tr><td></td><td colspan="7">B. Funkcjonariusze niżsi</td><td rowspan="2">Ogółem</td></tr><tr><td>Grupa</td><td>XI</td><td>XI</td><td>XIII</td><td>XIV</td><td>XV</td><td>XVI</td><td>Razem</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>7</td><td>30</td></tr><tr><td>Na rok 1932/33</td><td>2</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>9</td><td>34</td></tr><tr><td>Stan w dniu 31. XII. 1932</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr></table>		A. Urzędnicy								Razem	Grupa	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Na rok 1933/34	1	3	5	6	3	4	1	—	23	Na rok 1932/33	1	3	7	5	3	5	1	—	25	Stan w dniu 31. XII. 1932	—	—	—	—	—	—	—	—	—		B. Funkcjonariusze niżsi							Ogółem	Grupa	XI	XI	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Na rok 1933/34	1	2	3	1	—	—	7	30	Na rok 1932/33	2	2	3	1	1	—	9	34	Stan w dniu 31. XII. 1932	—	—	—	—	—	—	—	—
		A. Urzędnicy								Razem																																																																																														
	Grupa	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII																																																																																															
	Na rok 1933/34	1	3	5	6	3	4	1	—	23																																																																																														
	Na rok 1932/33	1	3	7	5	3	5	1	—	25																																																																																														
	Stan w dniu 31. XII. 1932	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																																																														
		B. Funkcjonariusze niżsi							Ogółem																																																																																															
	Grupa	XI	XI	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																																																																																
	Na rok 1933/34	1	2	3	1	—	—	7	30																																																																																															
	Na rok 1932/33	2	2	3	1	1	—	9	34																																																																																															
Stan w dniu 31. XII. 1932	—	—	—	—	—	—	—	—																																																																																																
				Uposażenie	158.217,40	232.380,—	163.968,—	136.320,—	—	136.320,—																																																																																														

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
I		5		Pomieszczenie	—	—	—	500,—	—	500,—	§ 5. Drobne wydatki rzeczowe na utrzymanie czystości i porządku 500.— zł
		6		Wydatki biurowe	55.068,13	56.500,—	14.500,—	6.500,—	—	6.500,—	§ 6 poz. 1. Przybory biurowe, papier koperty, ołówki, pieczątki, kałamarze, bibułarze, atramenty, przybory biurowe dla 48 posłów i funkcjonariuszy Biura Sejmu Śl. 3.000.— „ § 6 poz. 2. Druki 1.000.— „ § 6 poz. 3. Inwentarz (uzupełnienie i naprawa) 2.500.— „ Razem § 6: 6.500.— zł.
		7		Biblioteka	70.624,93	7.500,—	18.000,—	30.500,—	—	30.500,—	§ 7 poz. 1. Uzupełnienie Biblioteki 25.000.— zł. § 7 poz. 2. Prenumerata gazet i czasopism 4.000.— „ § 7 poz. 3. Ubezpieczenie Biblioteki 1.500.— „ Razem § 7: 30.500.— zł.
		8		Wydatki pocztowe, telegraficzne i telefoniczne . . .	1.865,32	2.500,—	3.654,—	3.650,—	—	3.650,—	§ 8. Opłaty pocztowe, telegraficzne, instalacje, abonament i rozmowy telefoniczne 3.650.— zł.
		9		Remont drobny i konserwacja	—	—	500,—	500,—	—	500,—	§ 9. Remont drobny i konserwacja 500.— „
		10		Wydawnictwa	23.055,50	30.000,—	20.000,—	18.900,—	—	18.900,—	§ 10. Koszt druku sprawozdań stenograficznych, sprawozdań i uwag Urzędu Kontroli Państwowej w Katowicach i gospodarce finansowej Województwa Śląskiego za lata 1930/31, 1931/2, projektów ustaw i innych wydawnictw Sejmu Śląskiego 18.900.— „
		11		Diety poselskie	575.719,20	677.376,—	573.888,—	573.888,—	—	573.888,—	§ 11. Diety posłów na Sejm Śląski oblicza się według klucza: 976 zł. \times 49 \times 12 = 573.888.— „
		12		Inne wydatki	25.870,70	25.000,—	20.000,—	30.993,—	—	30.993,—	§ 12 poz. 1. Fundusz dyspozycyjny Marszałka Sejmu Śląskiego 12.000.— „ § 12 poz. 2. Delegacje z ramienia Sejmu Śl. 3.000.— „ § 12 poz. 3. Bilety okresowe 7.693.— „ § 12 poz. 4. Rzecznawcy: honorarium rzeczoznawców określa Marszałek Sejmu Śl. 8.000.— „ § 12 poz. 5. Drobne wydatki 300.— „ Razem § 12: 30.993.— zł.

W y d a t k i

A. A d m i n i s t r a c j a

Część II. — Administracja Wewnętrzna.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																				
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																																					
				Administracja Śląska	89.339.498,15	93.140.364,—	73.599.295,—	62.152.044,—	3.167.487,—	65.319.531,—																																																					
				Wydatki administracyjne — osobowe	47.889.002,61	49.646.638,—	43.651.051,—	39.993.599,—	—	39.993.599,—	Uposażenie obliczono według stanu faktycznego w dniu 1. IX. 1932 r.																																																				
		1a		Uposażenie urzędników . . .	35.325.751,—	36.379.272,—	32.554.734,—	28.920.160,—	—	28.920.160,—	Uposażenie urzędników.																																																				
		1		Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej	25.100,81	27.084,—	79.276,—	76.491,—	—	76.491,—	§ 1.a poz. 1. Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej. Etat:																																																				
											<table><tr><th>O k r e s</th><th>V</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>1933/34</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td></tr></table>	O k r e s	V	VII	VIII	Razem	1933/34	1	1	1	3	1932/33	1	1	1	3	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	1	1	3																																
O k r e s	V	VII	VIII	Razem																																																											
1933/34	1	1	1	3																																																											
1932/33	1	1	1	3																																																											
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	1	1	3																																																											
											a) Uposażenie urzędników etatowych . . . 21.291.— zł. b) Dodatek za kierownictwo i dodatek funkcyjny . . . 7.200.— „ c) Wynagrodzenie 10 urzędników kontraktowych dla Administracji Ogólnej . . . 24.000.— „ d) Wynagrodzenie urzędników kontraktowych dla Administracji Skarbowej . . . 24.000.— „ Razem: 76.491.— zł.																																																				
		2		Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia .	2.544.347,83	2.637.897,—	2.197.549,—	1.994.526,—	—	1.994.526,—	§ 1a poz. 2. Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji. Powiatowe Urzędy Zdrowia. Etat: Wydziałów: Prezydyjalnego, Administracyjnego, Samorządowego, Bezpieczeństwa Publicznego, Przemysłu i Handlu, Zdrowia Publicznego, Pracy i Opieki Społecznej, Budżetowo-Gospodarczego, Wojskowego i Biura Personalnego. Personelu Administracyjnego Wydziału Robót Publicznych, wreszcie 8-miu Starostw, 3 Dyrekcje Policji, Służby Zdrowia (lekarze powiatowi) i personelu administracyjnego Urzędów Budownictwa.																																																				
											<table><tr><th>O k r e s</th><th>III</th><th>VI</th><th>V</th><th>VI</th><th>V</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>9</td><td>41</td><td>52</td><td>75</td><td>85</td><td>87</td><td>90</td><td>60</td><td>—</td><td>502</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>1</td><td>2</td><td>9</td><td>41</td><td>50</td><td>74</td><td>85</td><td>86</td><td>90</td><td>60</td><td>—</td><td>498</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. 9. 1932 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>61</td><td>29</td><td>45</td><td>71</td><td>75</td><td>84</td><td>62</td><td>76</td><td>1</td><td>455</td></tr></table>	O k r e s	III	VI	V	VI	V	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	1933/34	1	2	9	41	52	75	85	87	90	60	—	502	1932/33	1	2	9	41	50	74	85	86	90	60	—	498	Stan faktyczny w dniu 1. 9. 1932 r.	1	2	61	29	45	71	75	84	62	76	1	455
O k r e s	III	VI	V	VI	V	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem																																																			
1933/34	1	2	9	41	52	75	85	87	90	60	—	502																																																			
1932/33	1	2	9	41	50	74	85	86	90	60	—	498																																																			
Stan faktyczny w dniu 1. 9. 1932 r.	1	2	61	29	45	71	75	84	62	76	1	455																																																			

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																				
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																					
I		Ia	2								a) Uposażenie urzędników 1.969.068.— zł. b) Dodatek reprezentacyjny Wojewody i Wicewojewody (Ustawa Śląska z 2. III. 1923 r. Dz. U. Śl. nr. 13 poz. 92) 25.458.— „ Razem: 1.994.526.— zł.																																				
											Naczelnicy Wydziału w Urzędach Wojewódzkich pobierają uposażenie według grupy V-tej z wyjątkiem Naczelnika Wydziału Budżetowo-Gospodarczego, do którego stanowiska przywiązany jest VI-y stopień służbowy. Pełniący obowiązki Naczelnika Wydziału Prezydjalnego i Szef Biura Personalnego nie posiadają dotychczas nominacji na stanowisko z uposażeniem V-go stopnia służbowego, zaś Naczelnik Wydziału Budżetowo-Gospodarczego na stanowisko z uposażeniem VI-go stopnia służbowego. Ze względu na ważność stanowisk zajmowanych przez wymienionych urzędników przyznaje się: 1) Naczelnikowi Wydziału Prez. i 2) Szefowi Biura Pers. dodatek wyrównawczy do wysokości uposażenia według grupy V-tej, zaś 3) Pełn. obow. Naczeln. Wydz. Budż.-Gosp. dodatek wyrównawczy do wysokości uposażenia według grupy VI-tej.																																				
											Różnicę między faktycznym uposażeniem, a uposażeniem przewidzianem ad 1) i 2) dla V-tego stopnia służbowego ad 3) dla VI-tego stopnia służbowego należy dopłacać z kredytów przewidzianych w niniejszej pozycji, aż do chwili uzyskania przez interesowanych nominacji do wyższych stopni służbowych.																																				
			3	Policja Województwa Śląskiego, oficerowie i urzędnicy	617.051,15	638.715,—	416.000,—	364.472,—	—	364.472,—	§ 1a, poz. 3. Policja Województwa Śląskiego przystosowana do administracyjnego podziału Województwa, obejmuje: a) Główną Komendę Policji Województwa Śląskiego w Katowicach z dwoma wydziałami (administracyjny i woj-skowy) Komendą Rezerwy i Urzędem Śledczym, b) 8 Powiatowych Komend, Komendę na miasto Królewską Hucę z Komendą Rezerwy przy Komendzie Policji na miasto Królewską Hucę i Komendą Rezerwy przy Powiatowej Komendzie Policji w Rybniku, c) 2 Wydziały Śledcze w Katowicach i w Królewskiej Hucie, d) 1 Oddział konny w Katowicach i 2 posterunki konne (w Królewskiej Hucie i w Bielsku, e) 25 Komisarjatów, 4 Posterunki oficerskie, f) 116 Posterunków.																																				
Etat:																																															
<table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>Etat 1933/34</th><th>Etat 1932/33</th><th>Stan faktyczny 1. IX. 1932 r.</th></tr><tr><td colspan="4">Oficerowie</td></tr><tr><td>Inspektor grupy V . .</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Podinspektor „ VI . .</td><td>3</td><td>3</td><td>2</td></tr><tr><td>Nadkomisarz „ VIIc . .</td><td>10</td><td>10</td><td>7</td></tr><tr><td>Komisarz „ VII . .</td><td>16</td><td>16</td><td>15</td></tr><tr><td>Podkomisarz „ VIII . .</td><td>22</td><td>22</td><td>17</td></tr><tr><td>Aspirant „ IX . .</td><td>6</td><td>6</td><td>11</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>58</td><td>58</td><td>53</td></tr></table>												Wyszczególnienie	Etat 1933/34	Etat 1932/33	Stan faktyczny 1. IX. 1932 r.	Oficerowie				Inspektor grupy V . .	1	1	1	Podinspektor „ VI . .	3	3	2	Nadkomisarz „ VIIc . .	10	10	7	Komisarz „ VII . .	16	16	15	Podkomisarz „ VIII . .	22	22	17	Aspirant „ IX . .	6	6	11	Razem:	58	58	53
Wyszczególnienie	Etat 1933/34	Etat 1932/33	Stan faktyczny 1. IX. 1932 r.																																												
Oficerowie																																															
Inspektor grupy V . .	1	1	1																																												
Podinspektor „ VI . .	3	3	2																																												
Nadkomisarz „ VIIc . .	10	10	7																																												
Komisarz „ VII . .	16	16	15																																												
Podkomisarz „ VIII . .	22	22	17																																												
Aspirant „ IX . .	6	6	11																																												
Razem:	58	58	53																																												

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																																																																																																																																																																																																																																								
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem																																																																																																																																																																																																																																																																									
I		Ia	3								<table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>Etat 1933/34</th><th>Etat 1932/33</th><th>Stan faktyczny 1. IX. 1932 r.</th></tr><tr><td colspan="4">Urzednicy</td></tr><tr><td>VIII stop. sluzb.</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td></tr><tr><td>IX " "</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>X " "</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>XI " "</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td></tr><tr><td>XII " "</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td></tr><tr><td colspan="4">a) uposazenie oficerow i urzednikow kontrak- towych 331.054.— zl.</td></tr><tr><td colspan="4">b) dodatek 10% do uposazenia 27.418.— "</td></tr><tr><td colspan="4">c) dodatek sluzbowy Głównego Komendanta Policji Województwa Slaskiego i jego zastepcy 6.000.— "</td></tr><tr><td colspan="4">Razem: 364.472.— zl.</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Etat 1933/34	Etat 1932/33	Stan faktyczny 1. IX. 1932 r.	Urzednicy				VIII stop. sluzb.	3	3	3	IX " "	1	1	1	X " "	—	—	—	XI " "	3	3	3	XII " "	2	2	2	Razem:	9	9	9	a) uposazenie oficerow i urzednikow kontrak- towych 331.054.— zl.				b) dodatek 10% do uposazenia 27.418.— "				c) dodatek sluzbowy Głównego Komendanta Policji Województwa Slaskiego i jego zastepcy 6.000.— "				Razem: 364.472.— zl.																																																																																																																																																																																																																											
Wyszczególnienie	Etat 1933/34	Etat 1932/33	Stan faktyczny 1. IX. 1932 r.																																																																																																																																																																																																																																																																																
Urzednicy																																																																																																																																																																																																																																																																																			
VIII stop. sluzb.	3	3	3																																																																																																																																																																																																																																																																																
IX " "	1	1	1																																																																																																																																																																																																																																																																																
X " "	—	—	—																																																																																																																																																																																																																																																																																
XI " "	3	3	3																																																																																																																																																																																																																																																																																
XII " "	2	2	2																																																																																																																																																																																																																																																																																
Razem:	9	9	9																																																																																																																																																																																																																																																																																
a) uposazenie oficerow i urzednikow kontrak- towych 331.054.— zl.																																																																																																																																																																																																																																																																																			
b) dodatek 10% do uposazenia 27.418.— "																																																																																																																																																																																																																																																																																			
c) dodatek sluzbowy Głównego Komendanta Policji Województwa Slaskiego i jego zastepcy 6.000.— "																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Razem: 364.472.— zl.																																																																																																																																																																																																																																																																																			
			4	Kultura Krajowa	138.616,70	190.366,—	62.931,—	56.559,—	—	56.559,—	§ 1 a. poz. 4. Kultura Krajowa. Etaty:																																																																																																																																																																																																																																																																								
											<table><tr><th>Etaty</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Administracji Rolnej</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>a) Inspektorat rolny</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>1933/34</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td></tr><tr><td>b) Inspektorat leśny</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>1933/34</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>2</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>2</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX 1932 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td></tr><tr><td>c) Biuro Meljoracyjne</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>1933/34</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>9</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>9</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>9</td></tr><tr><td>d) Kancelarja</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>1933/34</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td></tr><tr><td colspan="11">Uposażenie:</td></tr><tr><td colspan="10">a) Inspektorat Rolny</td><td>4.768.— zł.</td></tr><tr><td colspan="10">b) Inspektorat Leśny</td><td>7.257.— "</td></tr><tr><td colspan="10">c) Biuro Meljoracyjne</td><td>40.762.— "</td></tr><tr><td colspan="10">d) Kancelarja</td><td>3.772.— "</td></tr><tr><td colspan="10">Razem:</td><td>56.559.— zł.</td></tr></table>	Etaty	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	Administracji Rolnej											a) Inspektorat rolny											1933/34	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1932/33	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	b) Inspektorat leśny											1933/34	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	1932/33	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	Stan faktyczny w dniu 1. IX 1932 r.	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	c) Biuro Meljoracyjne											1933/34	1	—	2	1	1	3	—	1	—	9	1932/33	1	—	2	1	1	3	—	1	—	9	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	1	2	1	1	3	—	1	—	9	d) Kancelarja											1933/34	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1932/33	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	Uposażenie:											a) Inspektorat Rolny										4.768.— zł.	b) Inspektorat Leśny										7.257.— "	c) Biuro Meljoracyjne										40.762.— "	d) Kancelarja										3.772.— "	Razem:										56.559.— zł.
Etaty	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem																																																																																																																																																																																																																																																																									
Administracji Rolnej																																																																																																																																																																																																																																																																																			
a) Inspektorat rolny																																																																																																																																																																																																																																																																																			
1933/34	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1																																																																																																																																																																																																																																																																									
1932/33	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1																																																																																																																																																																																																																																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1																																																																																																																																																																																																																																																																									
b) Inspektorat leśny																																																																																																																																																																																																																																																																																			
1933/34	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2																																																																																																																																																																																																																																																																									
1932/33	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2																																																																																																																																																																																																																																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX 1932 r.	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2																																																																																																																																																																																																																																																																									
c) Biuro Meljoracyjne																																																																																																																																																																																																																																																																																			
1933/34	1	—	2	1	1	3	—	1	—	9																																																																																																																																																																																																																																																																									
1932/33	1	—	2	1	1	3	—	1	—	9																																																																																																																																																																																																																																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	1	2	1	1	3	—	1	—	9																																																																																																																																																																																																																																																																									
d) Kancelarja																																																																																																																																																																																																																																																																																			
1933/34	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1																																																																																																																																																																																																																																																																									
1932/33	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1																																																																																																																																																																																																																																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1																																																																																																																																																																																																																																																																									
Uposażenie:																																																																																																																																																																																																																																																																																			
a) Inspektorat Rolny										4.768.— zł.																																																																																																																																																																																																																																																																									
b) Inspektorat Leśny										7.257.— "																																																																																																																																																																																																																																																																									
c) Biuro Meljoracyjne										40.762.— "																																																																																																																																																																																																																																																																									
d) Kancelarja										3.772.— "																																																																																																																																																																																																																																																																									
Razem:										56.559.— zł.																																																																																																																																																																																																																																																																									
			5	Roboty Publiczne	323.431,63	347.175,—	743.643,—	521.737,—	—	521.737,—	§ 1 a. poz. 5. Roboty Publiczne.																																																																																																																																																																																																																																																																								

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																								
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																									
I		Ia	8	Wyższy Urząd Ubezpieczeń	108.934,09	118.780,—	107.955,—	92.369,—	—	92.369,—	§ 1a. poz. 8. Wyższy Urząd Ubezpieczeń. Etat:																																								
<table><tr><th>O k r e s</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>1933/34</td><td>1</td><td>—</td><td>3</td><td>6</td><td>3</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>20</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>1</td><td>—</td><td>3</td><td>6</td><td>3</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>20</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>6</td><td>4</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>20</td></tr></table>											O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	1933/34	1	—	3	6	3	3	1	3	20	1932/33	1	—	3	6	3	3	1	3	20	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	—	2	6	4	3	1	3	20	Uposażenie urzędników 92.369.— zł.
O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																										
1933/34	1	—	3	6	3	3	1	3	20																																										
1932/33	1	—	3	6	3	3	1	3	20																																										
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	—	2	6	4	3	1	3	20																																										
			9	Wojewódzki Sąd Administracyjny	39.931,86	40.053,—	38.797,—	35.698,—	—	35.698,—	§ 1a. poz. 9. Wojewódzki Sąd Administracyjny. Etat:																																								
<table><tr><th>O k r e s</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>1933/34</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>5</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>5</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>5</td></tr></table>											O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	1933/34	2	—	—	1	1	—	1	—	5	1932/33	2	—	—	1	1	—	1	—	5	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	2	—	—	1	1	—	—	1	5	Uposażenie urzędników 35.698.— zł.
O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																										
1933/34	2	—	—	1	1	—	1	—	5																																										
1932/33	2	—	—	1	1	—	1	—	5																																										
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	2	—	—	1	1	—	—	1	5																																										
			10	Administracja Skarbowa	3.983.150,20	4.074.839,—	3.848.187,—	3.228.550,—	—	3.228.550,—	§ 1a. poz. 10. Administracja skarbową. Administracja Skarbowa obejmuje Wydział Skarbowy jako władzę skarbową II. instancji, 16 Urzędów Skarbowych, jeden Urząd Opłat Stemplowych, 3 Urzędy Akcyz i Monopolów Państwowych, 9 Inspektoratów Kontroli Skarbowej, 42 Rejonów Kontroli Skarbowej i 10 Urzędów Katastralnych. Zarządzeniem Wojewody Śląskiego z 8. IX. 1932 r. L. Pr. 1434/76 zniesiono Oddział VII. Wydziału Skarbowego a agendy przekazano częściowo Oddziałowi I. Wydziału Skarbowego, w części zaś Wydziałowi Budżetowo-Gospodarczemu. Urzędnicy Oddziału VII. płatni z etatu Wydziału Skarbowego uwzględnieni zostali w etatach Oddziału I. Ilość etatów osobowych urzędniczych została przyjęta ta sama jak w uprzednim okresie budżetowym, po uwzględnieniu jednak zmian na skutek organizacji działów egzekucyjnych: wydatki personalne zostały wykazane osobne przy osobowych wydatkach specjalnych związane z tym ostatnim działem. Uposażenie zostało obliczone według stanu faktycznego urzędników z dnia 1. IX. 1932 r. Wszyscy Prezesi Izb Skarbowych w Polsce pobierają uposażenie według IV-tej grupy. Dla Naczelnika Wydziału Skarbowego przewidziane jest również stanowisko z uposażeniem IV. grupy. Ze względu na doniosłość Urzędu, jaki wykonuje Naczelnik Wydziału Skarbowego, przyznaje się temuż dodatek wyrównawczy do wysokości uposażenia według IV. stopnia służbowego wraz ze wszelkimi dodatkami. Dodatek ten przyznaje się, o ile Naczelnik Wydziału Skarbowego nie posiada jeszcze nominacji na stanowisko z uposażeniem IV. stopnia służbowego. Różnicę między jego faktycznym uposażeniem w grupie posiadanej a uposażeniem przewidzianym dla IV. stopnia służbowego, należy dopłacić z kredytów przewidzianych w niniejszej pozycji.																																								

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																																																																																																																																																																																																																																							
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem																																																																																																																																																																																																																																																																								
I		1a	10																																																																																																																																																																																																																																																																															
Wykaz etatów osobowych.																																																																																																																																																																																																																																																																																		
<table><tr><th rowspan="2">Nazwa Urzędu</th><th colspan="11">U r z e d n i c y</th></tr><tr><th>IV</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Raz.</th><th>Buchal- terzy</th></tr><tr><td>Wydz. Skarbowy Oddz. I</td><td>1</td><td>1</td><td>5</td><td>4</td><td>11</td><td>9</td><td>13</td><td>9</td><td></td><td>53</td><td></td></tr><tr><td>" " " II</td><td></td><td>1</td><td>5</td><td>13</td><td>14</td><td>9</td><td>10</td><td>3</td><td></td><td>55</td><td>8</td></tr><tr><td>" " " III</td><td></td><td>1</td><td></td><td>8</td><td>7</td><td>19</td><td>19</td><td>5</td><td></td><td>59</td><td></td></tr><tr><td>" " " IV</td><td></td><td>1</td><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>3</td><td></td><td></td><td>15</td><td></td></tr><tr><td>" " " V</td><td></td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td></td><td>1</td><td></td><td></td><td>7</td><td></td></tr><tr><td>" " " VI</td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td>5</td><td>3</td><td></td><td>21</td><td></td></tr><tr><td>Razem Wydz. Skarbowy</td><td>1</td><td>6</td><td>17</td><td>32</td><td>39</td><td>44</td><td>51</td><td>20</td><td></td><td>210</td><td>8</td></tr><tr><td>Urząd Opłat Stemplowych</td><td></td><td></td><td>1</td><td>4</td><td>5</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td></td><td>15</td><td>17</td></tr><tr><td>16 Urzędów Skarbowych</td><td></td><td></td><td>15</td><td>70</td><td>68</td><td>78</td><td>79</td><td>24</td><td></td><td>334</td><td></td></tr><tr><td>10 " Katastraln.</td><td></td><td></td><td>3</td><td>9</td><td>10</td><td>9</td><td>14</td><td>22</td><td></td><td>67</td><td></td></tr><tr><td>9 Insp. Kontr. Sk. Lotn.</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Kontr. Skarb. Rej. Komis.</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td><td>7</td><td>36</td><td>40</td><td>1</td><td>91</td><td></td></tr><tr><td>i rew. kontr. Skarb</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>3 Urzędy Sk. Akc. i</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Mon. Państw.</td><td></td><td></td><td>3</td><td>4</td><td>8</td><td>10</td><td>4</td><td>2</td><td></td><td>31</td><td></td></tr><tr><td>Razem Urzędy Skarbowe</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>podległe Wydziałowi</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Skarbowemu</td><td></td><td></td><td>22</td><td>94</td><td>98</td><td>136</td><td>138</td><td>50</td><td></td><td>538</td><td>17</td></tr><tr><td>Ogółem Administracja</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Skarbowa</td><td>1</td><td>6</td><td>39</td><td>126</td><td>137</td><td>180</td><td>189</td><td>70</td><td></td><td>748</td><td>25</td></tr></table>												Nazwa Urzędu	U r z e d n i c y											IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Raz.	Buchal- terzy	Wydz. Skarbowy Oddz. I	1	1	5	4	11	9	13	9		53		" " " II		1	5	13	14	9	10	3		55	8	" " " III		1		8	7	19	19	5		59		" " " IV		1	4	3	2	2	3			15		" " " V		1	1	2	2		1			7		" " " VI		1	2	2	3	5	5	3		21		Razem Wydz. Skarbowy	1	6	17	32	39	44	51	20		210	8	Urząd Opłat Stemplowych			1	4	5	3	1	1		15	17	16 Urzędów Skarbowych			15	70	68	78	79	24		334		10 " Katastraln.			3	9	10	9	14	22		67		9 Insp. Kontr. Sk. Lotn.												Kontr. Skarb. Rej. Komis.					7	7	36	40	1	91		i rew. kontr. Skarb												3 Urzędy Sk. Akc. i												Mon. Państw.			3	4	8	10	4	2		31		Razem Urzędy Skarbowe												podległe Wydziałowi												Skarbowemu			22	94	98	136	138	50		538	17	Ogółem Administracja												Skarbowa	1	6	39	126	137	180	189	70		748	25
Nazwa Urzędu	U r z e d n i c y																																																																																																																																																																																																																																																																																	
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Raz.	Buchal- terzy																																																																																																																																																																																																																																																																							
Wydz. Skarbowy Oddz. I	1	1	5	4	11	9	13	9		53																																																																																																																																																																																																																																																																								
" " " II		1	5	13	14	9	10	3		55	8																																																																																																																																																																																																																																																																							
" " " III		1		8	7	19	19	5		59																																																																																																																																																																																																																																																																								
" " " IV		1	4	3	2	2	3			15																																																																																																																																																																																																																																																																								
" " " V		1	1	2	2		1			7																																																																																																																																																																																																																																																																								
" " " VI		1	2	2	3	5	5	3		21																																																																																																																																																																																																																																																																								
Razem Wydz. Skarbowy	1	6	17	32	39	44	51	20		210	8																																																																																																																																																																																																																																																																							
Urząd Opłat Stemplowych			1	4	5	3	1	1		15	17																																																																																																																																																																																																																																																																							
16 Urzędów Skarbowych			15	70	68	78	79	24		334																																																																																																																																																																																																																																																																								
10 " Katastraln.			3	9	10	9	14	22		67																																																																																																																																																																																																																																																																								
9 Insp. Kontr. Sk. Lotn.																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Kontr. Skarb. Rej. Komis.					7	7	36	40	1	91																																																																																																																																																																																																																																																																								
i rew. kontr. Skarb																																																																																																																																																																																																																																																																																		
3 Urzędy Sk. Akc. i																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Mon. Państw.			3	4	8	10	4	2		31																																																																																																																																																																																																																																																																								
Razem Urzędy Skarbowe																																																																																																																																																																																																																																																																																		
podległe Wydziałowi																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Skarbowemu			22	94	98	136	138	50		538	17																																																																																																																																																																																																																																																																							
Ogółem Administracja																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Skarbowa	1	6	39	126	137	180	189	70		748	25																																																																																																																																																																																																																																																																							
Stan faktyczny urzędników Administracji skarbowej w dniu 1. IX. 1932 r.																																																																																																																																																																																																																																																																																		
<table><tr><th rowspan="2">Nazwa Urzędu</th><th colspan="11">U r z e d n i c y</th></tr><tr><th>IV</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th><th>Buchal- terzy</th></tr><tr><td>Wydz. Skarbowy Oddz. I.</td><td>1</td><td></td><td>6</td><td>3</td><td>8</td><td>4</td><td>9</td><td>6</td><td>12</td><td>49</td><td></td></tr><tr><td>" " " II.</td><td></td><td>1</td><td>4</td><td>9</td><td>14</td><td>9</td><td>12</td><td>2</td><td>3</td><td>54</td><td>10</td></tr><tr><td>" " " III.</td><td></td><td></td><td>1</td><td>8</td><td>3</td><td>16</td><td>20</td><td>11</td><td></td><td>59</td><td></td></tr><tr><td>" " " IV.</td><td></td><td></td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>4</td><td>2</td><td></td><td></td><td>14</td><td></td></tr><tr><td>" " " V.</td><td></td><td>1</td><td></td><td>2</td><td>3</td><td></td><td>1</td><td></td><td></td><td>7</td><td></td></tr><tr><td>" " " VI.</td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>6</td><td>5</td><td>2</td><td>1</td><td>20</td><td></td></tr><tr><td>Razem Wydział Skarbowy</td><td>1</td><td>2</td><td>14</td><td>26</td><td>35</td><td>39</td><td>49</td><td>21</td><td>16</td><td>203</td><td>10</td></tr><tr><td>Urząd Opłat Stemplowych</td><td></td><td></td><td>1</td><td>3</td><td>4</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td></td><td>13</td><td></td></tr><tr><td>16 Urzędów Skarbowych</td><td></td><td></td><td>5</td><td>26</td><td>62</td><td>75</td><td>115</td><td>37</td><td>14</td><td>334</td><td>10</td></tr><tr><td>10 Urzędów Katastralnych</td><td></td><td></td><td>2</td><td>5</td><td>9</td><td>1</td><td>9</td><td>14</td><td>20</td><td>60</td><td></td></tr><tr><td>3 Urzędy Skarbowe Akc.</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>i Monopolów Państw.</td><td></td><td></td><td></td><td>4</td><td>10</td><td>5</td><td>7</td><td>2</td><td>1</td><td>29</td><td></td></tr><tr><td>9 I. K. S. Rej. i Rewid. Kontr.</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Skarb. i Lotn. Brygada</td><td></td><td></td><td></td><td>3</td><td>8</td><td>27</td><td>31</td><td>16</td><td></td><td>85</td><td></td></tr><tr><td>Razem Urzędy podległe Wy-</td><td></td><td></td><td></td><td>8</td><td>41</td><td>93</td><td>111</td><td>163</td><td>70</td><td>521</td><td>10</td></tr><tr><td>działowi Skarbowemu</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Ogółem Adminstr. Skarbowa</td><td>1</td><td>2</td><td>22</td><td>67</td><td>128</td><td>150</td><td>212</td><td>91</td><td>51</td><td>724</td><td>20</td></tr></table>												Nazwa Urzędu	U r z e d n i c y											IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Buchal- terzy	Wydz. Skarbowy Oddz. I.	1		6	3	8	4	9	6	12	49		" " " II.		1	4	9	14	9	12	2	3	54	10	" " " III.			1	8	3	16	20	11		59		" " " IV.			2	2	4	4	2			14		" " " V.		1		2	3		1			7		" " " VI.			1	2	3	6	5	2	1	20		Razem Wydział Skarbowy	1	2	14	26	35	39	49	21	16	203	10	Urząd Opłat Stemplowych			1	3	4	3	1	1		13		16 Urzędów Skarbowych			5	26	62	75	115	37	14	334	10	10 Urzędów Katastralnych			2	5	9	1	9	14	20	60		3 Urzędy Skarbowe Akc.												i Monopolów Państw.				4	10	5	7	2	1	29		9 I. K. S. Rej. i Rewid. Kontr.												Skarb. i Lotn. Brygada				3	8	27	31	16		85		Razem Urzędy podległe Wy-				8	41	93	111	163	70	521	10	działowi Skarbowemu												Ogółem Adminstr. Skarbowa	1	2	22	67	128	150	212	91	51	724	20																																				
Nazwa Urzędu	U r z e d n i c y																																																																																																																																																																																																																																																																																	
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Buchal- terzy																																																																																																																																																																																																																																																																							
Wydz. Skarbowy Oddz. I.	1		6	3	8	4	9	6	12	49																																																																																																																																																																																																																																																																								
" " " II.		1	4	9	14	9	12	2	3	54	10																																																																																																																																																																																																																																																																							
" " " III.			1	8	3	16	20	11		59																																																																																																																																																																																																																																																																								
" " " IV.			2	2	4	4	2			14																																																																																																																																																																																																																																																																								
" " " V.		1		2	3		1			7																																																																																																																																																																																																																																																																								
" " " VI.			1	2	3	6	5	2	1	20																																																																																																																																																																																																																																																																								
Razem Wydział Skarbowy	1	2	14	26	35	39	49	21	16	203	10																																																																																																																																																																																																																																																																							
Urząd Opłat Stemplowych			1	3	4	3	1	1		13																																																																																																																																																																																																																																																																								
16 Urzędów Skarbowych			5	26	62	75	115	37	14	334	10																																																																																																																																																																																																																																																																							
10 Urzędów Katastralnych			2	5	9	1	9	14	20	60																																																																																																																																																																																																																																																																								
3 Urzędy Skarbowe Akc.																																																																																																																																																																																																																																																																																		
i Monopolów Państw.				4	10	5	7	2	1	29																																																																																																																																																																																																																																																																								
9 I. K. S. Rej. i Rewid. Kontr.																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Skarb. i Lotn. Brygada				3	8	27	31	16		85																																																																																																																																																																																																																																																																								
Razem Urzędy podległe Wy-				8	41	93	111	163	70	521	10																																																																																																																																																																																																																																																																							
działowi Skarbowemu																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Ogółem Adminstr. Skarbowa	1	2	22	67	128	150	212	91	51	724	20																																																																																																																																																																																																																																																																							

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																																	
I		1a	10								Uposażenie: a) urzędników 2.978.110.— zł. b) wynagrodzenie 25 kontraktowych buchalterów skarbowych, które w myśl rozporz. Min. Skarbu ma wynosić miesięcznie 500 zł. — 1.300 zł, tudzież wynagrodzenie etatowych urzędników za rewizję ksiąg handlowych do wymiaru podatków 165.000.— zł. c) Dodatek służbowy Naczelnika Wydziału Skarbowego 6.000.— d) Dodatek funkcyjny 5 Kierowników Oddziałów Wydziału Skarbowego po 200 zł miesięcznie 12.000.— e) Dodatek funkcyjny 20 kierowników referatów w Wydziale Skarbowym po 100 zł miesięcznie 24.000.— takż dodatek rzeczownika dyscyplinarnego po 70 zł miesięcznie 840.— Dodatek 27 kierowników Urzędów Skarbowych i Katastralnych po 100 zł miesięcznie 32.400.— Dodatek funkcyjny 17 zastępców Kierowników Urzędów Skarbowych i Urzędu Opłat Stemplowych po 50 zł miesięcznie 10.200.— Razem poz. 10: 3.228.550.— zł.																																																
			11	Administracja Szkolna	27.448.812,12	28.191.621,—	24.957.816,—	22.463.730,—		22.463.730,—	§ 1a poz. 11. Administracja szkolna. § 1a poz. 11a. Władze II. inst. (urzędnicy i wizytatorzy). Etaty: <table><tr><th>O k r e s</th><th>IV</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>1933/34</td><td>1</td><td>11</td><td>5</td><td>20</td><td>10</td><td>16</td><td>14</td><td>7</td><td>12</td><td>—</td><td>86</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>1</td><td>11</td><td>5</td><td>10</td><td>10</td><td>16</td><td>14</td><td>7</td><td>11</td><td>—</td><td>85</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>7</td><td>2</td><td>11</td><td>9</td><td>11</td><td>13</td><td>7</td><td>12</td><td>2</td><td>75</td></tr></table> a) Uposażenie urzędników i wizytatorów 354.878.— zł. h) Dodatek kuratorski dla Naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego 4.200.— „ Razem: 359.078.— zł.	O k r e s	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	1933/34	1	11	5	20	10	16	14	7	12	—	86	1932/33	1	11	5	10	10	16	14	7	11	—	85	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	7	2	11	9	11	13	7	12	2	75
O k r e s	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem																																																
1933/34	1	11	5	20	10	16	14	7	12	—	86																																																
1932/33	1	11	5	10	10	16	14	7	11	—	85																																																
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	7	2	11	9	11	13	7	12	2	75																																																
											§ 1a poz. 11b. Szkolnictwo powszechne, nadzór szkolny. Etaty: <table><tr><th>O k r e s</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>1933/34</td><td>14</td><td>6</td><td>—</td><td>7</td><td>6</td><td>5</td><td>4</td><td>42</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>12</td><td>6</td><td>—</td><td>7</td><td>6</td><td>5</td><td>2</td><td>38</td></tr><tr><td>Stan faktyczny na dzień 1. IX. 1932 r.</td><td>12</td><td>6</td><td>—</td><td>7</td><td>6</td><td>5</td><td>2</td><td>38</td></tr></table> Uposażenie urzędników 230.450.— zł.	O k r e s	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	1933/34	14	6	—	7	6	5	4	42	1932/33	12	6	—	7	6	5	2	38	Stan faktyczny na dzień 1. IX. 1932 r.	12	6	—	7	6	5	2	38												
O k r e s	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																																			
1933/34	14	6	—	7	6	5	4	42																																																			
1932/33	12	6	—	7	6	5	2	38																																																			
Stan faktyczny na dzień 1. IX. 1932 r.	12	6	—	7	6	5	2	38																																																			

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																																																																																																																																	
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																																																																																																																																																		
I		1a	11								<p>§ 1a poz. 11c. Szkoły powszechne. Etat:</p> <table><tr><th>O k r e s</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>1933/34</td><td>48</td><td>506</td><td>881</td><td>1261</td><td>1869</td><td>265</td><td>26</td><td>4.856</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>48</td><td>506</td><td>881</td><td>1261</td><td>1869</td><td>265</td><td>26</td><td>4.856</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>39</td><td>495</td><td>846</td><td>1402</td><td>1539</td><td>220</td><td>25</td><td>4.566</td></tr></table> <p>a) Uposażenie nauczycieli 17.701.463.— zł. b) Wynagrodzenie dla księży za naukę religii i godziny nadliczbowe 92.102.— „ Razem: 17.793.565.— zł.</p> <p>§ 1a. poz. 11d. Zakłady kształcenia nauczycieli. Etat:</p> <p style="text-align: center;">Dyrektorzy, nauczyciele, sekretarze.</p> <table><tr><th>O k r e s</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>1933/34</td><td>7</td><td>59</td><td>22</td><td>26</td><td>9</td><td>2</td><td>3</td><td>—</td><td>128</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>7</td><td>59</td><td>22</td><td>26</td><td>9</td><td>2</td><td>3</td><td>—</td><td>128</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>10</td><td>52</td><td>25</td><td>25</td><td>7</td><td>—</td><td>3</td><td>—</td><td>122</td></tr></table> <p style="text-align: center;">Lekarze i dentyści:</p> <table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>Grupa</th><th>Ilość osób</th><th>Ilość godzin</th><th>Przeliczenie na etaty</th></tr><tr><td>w roku 1933/34</td><td>IX</td><td>13</td><td>114</td><td>7,6</td></tr><tr><td>w roku 1932/33</td><td>IX</td><td>13</td><td>114</td><td>7,6</td></tr></table> <p>a) Pobory dyrektorów, nauczycieli i sekretarzy oraz dentyistów i lekarzy szkolnych 831.202.— zł. b) Godziny nadliczbowe 32.370.— „ Razem: 863.572.— zł.</p> <p>§ 1a poz. 11c. Szkolnictwo średnie: Etat:</p> <p style="text-align: center;">Dyrektorzy i nauczyciele.</p> <table><tr><th>O k r e s</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>1933/34</td><td>23</td><td>106</td><td>114</td><td>69</td><td>43</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>355</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>23</td><td>106</td><td>114</td><td>69</td><td>43</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>355</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>17</td><td>101</td><td>137</td><td>67</td><td>18</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>340</td></tr></table> <p style="text-align: center;">b) sekretarze.</p> <table><tr><td>1933/34</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td></tr></table>	O k r e s	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	1933/34	48	506	881	1261	1869	265	26	4.856	1932/33	48	506	881	1261	1869	265	26	4.856	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	39	495	846	1402	1539	220	25	4.566	O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	1933/34	7	59	22	26	9	2	3	—	128	1932/33	7	59	22	26	9	2	3	—	128	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	10	52	25	25	7	—	3	—	122	Wyszczególnienie	Grupa	Ilość osób	Ilość godzin	Przeliczenie na etaty	w roku 1933/34	IX	13	114	7,6	w roku 1932/33	IX	13	114	7,6	O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	1933/34	23	106	114	69	43	—	—	—	355	1932/33	23	106	114	69	43	—	—	—	355	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	17	101	137	67	18	—	—	—	340	1933/34	—	—	—	—	—	1	2	1	4	1932/33	—	—	—	—	—	1	2	1	4	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	—	—	—	—	1	2	1	4
O k r e s	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																																																																																																																																																				
1933/34	48	506	881	1261	1869	265	26	4.856																																																																																																																																																																				
1932/33	48	506	881	1261	1869	265	26	4.856																																																																																																																																																																				
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	39	495	846	1402	1539	220	25	4.566																																																																																																																																																																				
O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																																																																																																																																																			
1933/34	7	59	22	26	9	2	3	—	128																																																																																																																																																																			
1932/33	7	59	22	26	9	2	3	—	128																																																																																																																																																																			
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	10	52	25	25	7	—	3	—	122																																																																																																																																																																			
Wyszczególnienie	Grupa	Ilość osób	Ilość godzin	Przeliczenie na etaty																																																																																																																																																																								
w roku 1933/34	IX	13	114	7,6																																																																																																																																																																								
w roku 1932/33	IX	13	114	7,6																																																																																																																																																																								
O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																																																																																																																																																			
1933/34	23	106	114	69	43	—	—	—	355																																																																																																																																																																			
1932/33	23	106	114	69	43	—	—	—	355																																																																																																																																																																			
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	17	101	137	67	18	—	—	—	340																																																																																																																																																																			
1933/34	—	—	—	—	—	1	2	1	4																																																																																																																																																																			
1932/33	—	—	—	—	—	1	2	1	4																																																																																																																																																																			
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	—	—	—	—	1	2	1	4																																																																																																																																																																			

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
I		1a	11								
Etaty lekarzy i dentystów.											
Wyszczególnienie		Grupa		Ilość osób	Ilość godzin	Ilość etatów					
na rok 1933/34		VIII		1	15	1					
		IX		24	283	19					
na rok 1932/33		VIII		1	15	1					
		IX		24	283	19					
a) Uposażenie dyrektorów, nauczycieli, sekretarzy, lekarzy i dentystów 2.150.421.— zł.											
b) Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe 133.664.— „											
Razem: 2.284.085.— zł.											
§ 1 a. poz. 11 f. Szkolnictwo zawodowe											
Etat:											
O k r e s		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	
a) dyrektorzy i nauczyciele.											
na rok 1933/34		5	31	59	11	14	9	2	—	131	
na rok 1932/33		5	31	57	11	14	9	2	—	129	
Stan faktyczny											
w dniu 1. IX. 1932 r.		4	32	44	14	11	16	6	—	127	
b) sekretarze.											
na rok 1933/34		—	—	2	1	3	1	3	3	13	
na rok 1932/33		—	—	2	1	3	1	5	1	13	
Stan faktyczny											
w dniu 1. IX. 1932 r.		—	—	1	2	3	1	3	2	12	
Etat lekarzy i dentystów.											
Wyszczególnienie		Grupa		Ilość osób	Ilość godzin	Ilość etatów					
na rok 1933/34		VIII		3	56	3					
		IX		3	25	1,5					
na rok 1932/33		VIII		3	56	3					
		IX		3	25	1,5					
a) Uposażenie dyrektorów, nauczycieli, sekretarzy, lekarzy i dentystów 798.632.— zł.											
b) Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i kontraktowe dla nauczycieli 99.450.— „											
Razem: 898.082.— zł.											
§ 1 a. poz. 11 g. Konserwator i Muzeum Śląskie.											
Etat:											
O k r e s		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	
na rok 1933/34		1	1	1	2	2	1	—	1	9	
na rok 1932/33		1	1	1	2	2	1	—	1	9	
Stan faktyczny											
w dniu 1. IX. 1932 r.		—	1	1	2	1	—	1	—	6	
a) Uposażenie urzędników 28.888.— zł.											
b) Ryczałt dla Dyrektora Muzeum Śląskiego 6.000.— „											
po 500 zł. miesięcznie											
Razem: 34.888.— zł.											

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
I			Ib	Uposażenie funkcjonariuszów niższych	11.601.968,70	12.016.533,—	10.273.816,—	9.443.825,—	—	9.443.825,—	§ 1 b. poz. 2. Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Po- licji, Powiatowe Urzędy Zdrowia Etat:
			2	Urząd Wojewódzki, Staro- stwa, Dyrekcje Policji, Po- wiatowe Urzędy Zdrowia	230.014.20	236.760,—	237.141,—	210.018,—	—	210.018,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																				
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																					
I		1b	3								a) Pobory łącznie z wynagrodzeniem możliwych za pracę w niedziele i święta 7.763,948. — zł. b) 10% dodatek do uposażenia 640,859. — .. c) Stawne dla szeregowych służby zewnętrznej (Uchwała Rady Ministrów z dnia 21. VIII. 1928 r.) 394,000. — .. Razem: 8.798,807. — zł.																																				
			5	Roboty Publiczne	35.468,56	45.811,—	28.658,—	25.010,—	—	25.010,—	§ 1 b. poz. 5. Roboty Publiczne. Etat:																																				
											<table><tr><th>O k r e s</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>7</td><td>9</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>7</td><td>9</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>7</td><td>9</td></tr></table>	O k r e s	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	na rok 1933/34	2	—	—	—	—	—	7	9	na rok 1932/33	2	—	—	—	—	—	7	9	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	2	—	—	—	—	—	7	9
O k r e s	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																							
na rok 1933/34	2	—	—	—	—	—	7	9																																							
na rok 1932/33	2	—	—	—	—	—	7	9																																							
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	2	—	—	—	—	—	7	9																																							
			6	Wojewódzki Zakład Badania Żywności i przedmiotów użytku	31.356,30	35.808,—	30.271,—	27.537,—	—	27.537,—	Uposażenie funkcjonariuszów niższych 25.010. — zł. § 1 b. poz. 6. Wojewódzki Zakład Badania żywności i przedmiotów użytku. Etat:																																				
											<table><tr><th>O k r e s</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>4</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>8</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>4</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>7</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>4</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>8</td></tr></table>	O k r e s	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	na rok 1933/34	4	1	1	1	—	—	1	8	na rok 1932/33	4	1	1	1	—	—	—	7	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	4	1	1	1	—	—	1	8
O k r e s	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																							
na rok 1933/34	4	1	1	1	—	—	1	8																																							
na rok 1932/33	4	1	1	1	—	—	—	7																																							
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	4	1	1	1	—	—	1	8																																							
			7	Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	3.938,67	4.420,—	3.746,—	3.138,—	—	3.138,—	Uposażenie funkcjonariuszów niższych 27.537. — zł. § 1 b. poz. 7. Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń. Etat:																																				
											<table><tr><th>O k r e s</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr></table>	O k r e s	XII	XIII	Razem	na rok 1933/34	—	1	1	na rok 1932/33	—	1	1	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	1	1																				
O k r e s	XII	XIII	Razem																																												
na rok 1933/34	—	1	1																																												
na rok 1932/33	—	1	1																																												
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	1	1																																												
			8	Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	5.386,45	5.621,—	4.990,—	4.312,—	—	4.312,—	Uposażenie funkcjonariusza niższego 3.138. — zł. § 1 b. poz. 8. Wyższy Urząd Ubezpieczeń. Etat:																																				
											<table><tr><th>O k r e s</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Na rok 1932/33</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr></table>	O k r e s	XII	XIII	Razem	Na rok 1933/34	—	1	1	Na rok 1932/33	—	1	1	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	1	1																				
O k r e s	XII	XIII	Razem																																												
Na rok 1933/34	—	1	1																																												
Na rok 1932/33	—	1	1																																												
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	1	1																																												
			9	Wojewódzki Sąd Administracyjny	4.042,07	4.200,—	3.815,—	3.491,—	—	3.491,—	Uposażenie funkcjonariusza niższego 4.312. — zł. § 1 b. poz. 9. Wojewódzki Sąd Administracyjny. Etat:																																				
											<table><tr><th>O k r e s</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Na rok 1932/33</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr></table>	O k r e s	XII	XIII	Razem	Na rok 1933/34	—	1	1	Na rok 1932/33	—	1	1	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	1	1																				
O k r e s	XII	XIII	Razem																																												
Na rok 1933/34	—	1	1																																												
Na rok 1932/33	—	1	1																																												
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	1	1																																												
											Uposażenie funkcjonariusza niższego 3.491. — zł.																																				

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																																																																													
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad-zwyczajne	Razem																																																																																																														
I		Ib	10	Administracja Skarbowa . .	234.115.89	240.000,—	190.090,—	186.355,—	—	186.355,—	§ 1 b. poz. 10. Administracja Skarbowa. Etat:																																																																																																													
<table><tr><th rowspan="2">N a z w a U r z ę d u</th><th colspan="5">W o ź n i</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th></tr><tr><td>Wydział Skarbowy Oddział I. . . .</td><td>—</td><td>5</td><td>1</td><td>3</td><td>—</td><td>9</td></tr><tr><td>” ” ” II. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>” ” ” III. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>” ” ” IV. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>” ” ” V. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>” ” ” VI. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>Razem Wydział Skarbowy</td><td>—</td><td>5</td><td>1</td><td>3</td><td>—</td><td>9</td></tr><tr><td>Urząd Opłat Stemplowych</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td></tr><tr><td>16 Urzędów Skarbowych</td><td>—</td><td>17</td><td>3</td><td>28</td><td>13</td><td>61</td></tr><tr><td>10 Urzędów Katastralnych</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>9 Insp. Kontr. Sk. Lotn. Kontr. Skarb. Rej. Komis. i rew. kontr. skarbowej</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>3 Urzędy Sk. Akc. i M. P.</td><td>—</td><td>3</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>3</td></tr><tr><td>Razem Urzędy Sk. podległe Wydziałowi Skarbowemu</td><td>—</td><td>21</td><td>3</td><td>28</td><td>13</td><td>65</td></tr><tr><td>Ogółem Administracja Skarbowa . .</td><td>—</td><td>26</td><td>4</td><td>31</td><td>13</td><td>74</td></tr></table>											N a z w a U r z ę d u	W o ź n i					Razem	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Wydział Skarbowy Oddział I. . . .	—	5	1	3	—	9	” ” ” II. . . .	—	—	—	—	—	—	” ” ” III. . . .	—	—	—	—	—	—	” ” ” IV. . . .	—	—	—	—	—	—	” ” ” V. . . .	—	—	—	—	—	—	” ” ” VI. . . .	—	—	—	—	—	—	Razem Wydział Skarbowy	—	5	1	3	—	9	Urząd Opłat Stemplowych	—	1	—	—	—	1	16 Urzędów Skarbowych	—	17	3	28	13	61	10 Urzędów Katastralnych	—	—	—	—	—	—	9 Insp. Kontr. Sk. Lotn. Kontr. Skarb. Rej. Komis. i rew. kontr. skarbowej	—	—	—	—	—	—	3 Urzędy Sk. Akc. i M. P.	—	3	—	—	—	3	Razem Urzędy Sk. podległe Wydziałowi Skarbowemu	—	21	3	28	13	65	Ogółem Administracja Skarbowa . .	—	26	4	31	13	74
N a z w a U r z ę d u	W o ź n i					Razem																																																																																																																		
	XII	XIII	XIV	XV	XVI																																																																																																																			
Wydział Skarbowy Oddział I. . . .	—	5	1	3	—	9																																																																																																																		
” ” ” II. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
” ” ” III. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
” ” ” IV. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
” ” ” V. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
” ” ” VI. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
Razem Wydział Skarbowy	—	5	1	3	—	9																																																																																																																		
Urząd Opłat Stemplowych	—	1	—	—	—	1																																																																																																																		
16 Urzędów Skarbowych	—	17	3	28	13	61																																																																																																																		
10 Urzędów Katastralnych	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
9 Insp. Kontr. Sk. Lotn. Kontr. Skarb. Rej. Komis. i rew. kontr. skarbowej	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
3 Urzędy Sk. Akc. i M. P.	—	3	—	—	—	3																																																																																																																		
Razem Urzędy Sk. podległe Wydziałowi Skarbowemu	—	21	3	28	13	65																																																																																																																		
Ogółem Administracja Skarbowa . .	—	26	4	31	13	74																																																																																																																		
Stan faktyczny z dnia 1. września 1932 r.																																																																																																																								
<table><tr><th rowspan="2">N a z w a U r z ę d u</th><th colspan="5">W o ź n i</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th></tr><tr><td>Wydział Skarbowy Oddział I. . . .</td><td>1</td><td>4</td><td>1</td><td>—</td><td>6</td><td>12</td></tr><tr><td>” ” ” II. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>” ” ” III. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>” ” ” IV. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>” ” ” V. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>” ” ” VI. . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>Razem Wydział Skarbowy</td><td>1</td><td>4</td><td>1</td><td>—</td><td>6</td><td>12</td></tr><tr><td>Urząd Opłat Stemplowych</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>16 Urzędów Skarbowych</td><td>1</td><td>16</td><td>4</td><td>1</td><td>36</td><td>58</td></tr><tr><td>10 Urzędów Katastralnych</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>9 Urzędy Skarb. Akc. i M. P.</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>3 Insp. Kontr. Sk. Rej. Kom. Rewid. Kontr. Sk. i Lotna Brygada</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td></tr><tr><td>Razem Urzędy Sk. podległe Wydziałowi Skarbowemu</td><td>2</td><td>16</td><td>4</td><td>1</td><td>38</td><td>61</td></tr><tr><td>Ogółem Administracja Skarbowa . .</td><td>3</td><td>20</td><td>5</td><td>1</td><td>44</td><td>73</td></tr></table>											N a z w a U r z ę d u	W o ź n i					Razem	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Wydział Skarbowy Oddział I. . . .	1	4	1	—	6	12	” ” ” II. . . .	—	—	—	—	—	—	” ” ” III. . . .	—	—	—	—	—	—	” ” ” IV. . . .	—	—	—	—	—	—	” ” ” V. . . .	—	—	—	—	—	—	” ” ” VI. . . .	—	—	—	—	—	—	Razem Wydział Skarbowy	1	4	1	—	6	12	Urząd Opłat Stemplowych	—	—	—	—	1	1	16 Urzędów Skarbowych	1	16	4	1	36	58	10 Urzędów Katastralnych	—	—	—	—	—	—	9 Urzędy Skarb. Akc. i M. P.	—	—	—	—	—	—	3 Insp. Kontr. Sk. Rej. Kom. Rewid. Kontr. Sk. i Lotna Brygada	1	—	—	—	1	2	Razem Urzędy Sk. podległe Wydziałowi Skarbowemu	2	16	4	1	38	61	Ogółem Administracja Skarbowa . .	3	20	5	1	44	73
N a z w a U r z ę d u	W o ź n i					Razem																																																																																																																		
	XII	XIII	XIV	XV	XVI																																																																																																																			
Wydział Skarbowy Oddział I. . . .	1	4	1	—	6	12																																																																																																																		
” ” ” II. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
” ” ” III. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
” ” ” IV. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
” ” ” V. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
” ” ” VI. . . .	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
Razem Wydział Skarbowy	1	4	1	—	6	12																																																																																																																		
Urząd Opłat Stemplowych	—	—	—	—	1	1																																																																																																																		
16 Urzędów Skarbowych	1	16	4	1	36	58																																																																																																																		
10 Urzędów Katastralnych	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
9 Urzędy Skarb. Akc. i M. P.	—	—	—	—	—	—																																																																																																																		
3 Insp. Kontr. Sk. Rej. Kom. Rewid. Kontr. Sk. i Lotna Brygada	1	—	—	—	1	2																																																																																																																		
Razem Urzędy Sk. podległe Wydziałowi Skarbowemu	2	16	4	1	38	61																																																																																																																		
Ogółem Administracja Skarbowa . .	3	20	5	1	44	73																																																																																																																		
Uposażenie funkcjonariuszów niższych . . . 186.355.— zł.																																																																																																																								

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																																																																																																																																				
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem																																																																																																																																																																					
I		1b	11	Administracja Szkolna . . .	212.592,71	234.696,—	214.017,—	185.157,—	—	185.157,—	<p>§ 1 b. poz. 11 a. Władze szkolne II. instancji. Etat:</p> <table><tr><th>O k r e s</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>5</td><td>9</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>6</td><td>10</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>6</td><td>10</td></tr></table> <p>Uposażenie funkcjonariuszów niższych . . . 20.832.— zł.</p> <p>§ 1 b. poz. 11 b. Szkolnictwo powszechne, nadzór szkolny. Etat:</p> <table><tr><th>O k r e s</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>6</td><td>6</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>6</td><td>8</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>6</td><td>6</td></tr></table> <p>Uposażenie funkcjonariuszów niższych . . . 9.389.— zł.</p> <p>§ 1 b. poz. 11 d. Zakłady kształcenia nauczycieli. Etat:</p> <table><tr><th>O k r e s</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>—</td><td>7</td><td>—</td><td>5</td><td>1</td><td>13</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>—</td><td>7</td><td>—</td><td>5</td><td>1</td><td>13</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>7</td><td>—</td><td>5</td><td>1</td><td>13</td></tr></table> <p>Uposażenie funkcjonariuszy niższych . . . 35.018.— zł.</p> <p>§ 1 b. poz. 11 e. Szkolnictwo średnie. Etat:</p> <table><tr><th>O k r e s</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>—</td><td>10</td><td>6</td><td>6</td><td>2</td><td>24</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>—</td><td>10</td><td>6</td><td>6</td><td>2</td><td>24</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>9</td><td>7</td><td>6</td><td>2</td><td>24</td></tr></table> <p>Uposażenie funkcjonariuszy niższych . . . 64.227.— zł.</p> <p>§ 1 b. poz. 11 f. Szkolnictwo zawodowe. Etat:</p> <table><tr><th>O k r e s</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>—</td><td>10</td><td>5</td><td>5</td><td>2</td><td>22</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>—</td><td>9</td><td>4</td><td>5</td><td>2</td><td>20</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>—</td><td>6</td><td>4</td><td>6</td><td>2</td><td>18</td></tr></table> <p>Uposażenie funkcjonariuszy niższych . . . 50.952.— zł.</p> <p>§ 1 b. poz. 11 g. Konserwator i Muzeum Śląskie. Etat:</p> <table><tr><th>O k r e s</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r. . .</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1*)</td><td>2</td></tr></table> <p>Uposażenie funkcjonariuszy niższych . . . 4.739.— zł.</p>	O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	na rok 1933/34	1	1	1	1	5	9	na rok 1932/33	1	1	—	2	6	10	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	1	1	1	6	10	O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	na rok 1933/34	—	—	—	—	6	6	na rok 1932/33	—	—	1	1	6	8	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	—	—	—	6	6	O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	na rok 1933/34	—	7	—	5	1	13	na rok 1932/33	—	7	—	5	1	13	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	7	—	5	1	13	O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	na rok 1933/34	—	10	6	6	2	24	na rok 1932/33	—	10	6	6	2	24	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	9	7	6	2	24	O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	na rok 1933/34	—	10	5	5	2	22	na rok 1932/33	—	9	4	5	2	20	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	6	4	6	2	18	O k r e s	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	na rok 1933/34	1	—	1	1	3	na rok 1932/33	1	—	1	1	3	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r. . .	—	—	1	1*)	2
O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																																																																																																																																																									
na rok 1933/34	1	1	1	1	5	9																																																																																																																																																																									
na rok 1932/33	1	1	—	2	6	10																																																																																																																																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	1	1	1	6	10																																																																																																																																																																									
O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																																																																																																																																																									
na rok 1933/34	—	—	—	—	6	6																																																																																																																																																																									
na rok 1932/33	—	—	1	1	6	8																																																																																																																																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	—	—	—	6	6																																																																																																																																																																									
O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																																																																																																																																																									
na rok 1933/34	—	7	—	5	1	13																																																																																																																																																																									
na rok 1932/33	—	7	—	5	1	13																																																																																																																																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	7	—	5	1	13																																																																																																																																																																									
O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																																																																																																																																																									
na rok 1933/34	—	10	6	6	2	24																																																																																																																																																																									
na rok 1932/33	—	10	6	6	2	24																																																																																																																																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	9	7	6	2	24																																																																																																																																																																									
O k r e s	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																																																																																																																																																									
na rok 1933/34	—	10	5	5	2	22																																																																																																																																																																									
na rok 1932/33	—	9	4	5	2	20																																																																																																																																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	—	6	4	6	2	18																																																																																																																																																																									
O k r e s	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																																																																																																																																																										
na rok 1933/34	1	—	1	1	3																																																																																																																																																																										
na rok 1932/33	1	—	1	1	3																																																																																																																																																																										
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r. . .	—	—	1	1*)	2																																																																																																																																																																										

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																																																																																																																																																																																																																								
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																																																																																																																																																																																																																																									
I		1c	1	Personel specjalny Szoferzy	42.872,11 42.872,11	75.587,— 75.587,—	25.706,— 25.706,—	866.585,— 22.962,—	— —	866.585,— 22.962,—	§ 1c poz. 1. Szoferzy. Etat:																																																																																																																																																																																																																																																								
											<table><tr><th>O k r e s</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>na rok 1933/34</td><td>1</td><td>—</td><td>4</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>6</td></tr><tr><td>na rok 1932/33</td><td>1</td><td>—</td><td>4</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>6</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>—</td><td>4</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>6</td></tr></table>	O k r e s	VIII	IX	X	XI	XII	rycz.	Razem	na rok 1933/34	1	—	4	—	—	1	6	na rok 1932/33	1	—	4	—	—	1	6	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	—	4	—	—	1	6																																																																																																																																																																																																																								
O k r e s	VIII	IX	X	XI	XII	rycz.	Razem																																																																																																																																																																																																																																																												
na rok 1933/34	1	—	4	—	—	1	6																																																																																																																																																																																																																																																												
na rok 1932/33	1	—	4	—	—	1	6																																																																																																																																																																																																																																																												
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932 r.	1	—	4	—	—	1	6																																																																																																																																																																																																																																																												
			2	Laboratorium aptekarskie .	—	—	—	1.836,—	—	1.836,—	Uposażenie szoferów 22.962.— zł.																																																																																																																																																																																																																																																								
			3	Urzednicy i sekwestratorzy działów egzekucyjnych w Urzędach Skarbowych oraz w Oddziale II. Wydziału Skarbowego Urzędu Województwa Śląskiego .	—	—	—	841.787,—	—	841.787,—	§ 1c poz. 2. Laboratorium aptekarskie. W laboratorium aptekarskim przy Wydziale Zdrowia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego pracuje laborantka za miesięcznym ryczałtowym wynagrodzeniem w wysokości 153.— zł. § 1c poz. 3. Urzednicy i sekwestratorzy działów egzekucyjnych w Urzędach Skarbowych oraz w Oddziale II. Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego. Etat:																																																																																																																																																																																																																																																								
											<table><tr><th rowspan="2">L. p.</th><th rowspan="2">Nazwa Urzędu</th><th colspan="5">Urzednicy referend. i biurowi</th><th colspan="3">Sekwestratorzy</th><th rowspan="2">Ogółem</th><th rowspan="2">Uwagi:</th></tr><tr><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>Raz.</th><th>IX</th><th>X</th><th>Raz.</th></tr><tr><td>1.</td><td>Wydz. Skarb. Oddz. II</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>9</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>9</td><td></td></tr><tr><td>2.</td><td>Urz. Sk. Bielsko M.</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>5</td><td>3</td><td>8</td><td>12</td><td></td></tr><tr><td>3.</td><td>" " " pow.</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>6</td><td>9</td><td></td></tr><tr><td>4.</td><td>" " Cieszyn</td><td>—</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>5</td><td>5</td><td>7</td><td>12</td><td>17</td><td></td></tr><tr><td>5.</td><td>" " Katowice I</td><td>—</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>6</td><td>7</td><td>5</td><td>12</td><td>18</td><td></td></tr><tr><td>6.</td><td>" " " II</td><td>—</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>10</td><td>15</td><td></td></tr><tr><td>7.</td><td>" " " III</td><td>—</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td><td>*7</td><td>4</td><td>6</td><td>10</td><td>17</td><td></td></tr><tr><td>8.</td><td>" " Król. Huta I</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>5</td><td>3</td><td>8</td><td>12</td><td></td></tr><tr><td>9.</td><td>" " " II</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>**4</td><td>3</td><td>5</td><td>8</td><td>12</td><td></td></tr><tr><td>10.</td><td>" " Lubliniec</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td>8</td><td></td></tr><tr><td>11.</td><td>" " Mysłowice</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>5</td><td>4</td><td>4</td><td>8</td><td>13</td><td></td></tr><tr><td>12.</td><td>" " Pszczyna</td><td>—</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>6</td><td>6</td><td>8</td><td>14</td><td>20</td><td></td></tr><tr><td>13.</td><td>" " Rybnik</td><td>—</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>6</td><td>6</td><td>8</td><td>14</td><td>20</td><td></td></tr><tr><td>14.</td><td>" " Siemianowice</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>3</td><td>4</td><td>7</td><td>11</td><td></td></tr><tr><td>15.</td><td>" " Świętochłowice</td><td>—</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>6</td><td>7</td><td>7</td><td>14</td><td>20</td><td></td></tr><tr><td>16.</td><td>" " Tarn. Góry</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>5</td><td>4</td><td>5</td><td>9</td><td>14</td><td></td></tr><tr><td>17.</td><td>" " Wodzisław</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td>8</td><td></td></tr><tr><td></td><td>Razem :</td><td>—</td><td>22</td><td>36</td><td>18</td><td>76</td><td>71</td><td>79</td><td>150</td><td>226</td><td></td></tr><tr><td></td><td>Ogółem :</td><td>1</td><td>24</td><td>40</td><td>20</td><td>85</td><td>71</td><td>79</td><td>150</td><td>235</td><td></td></tr></table>	L. p.	Nazwa Urzędu	Urzednicy referend. i biurowi					Sekwestratorzy			Ogółem	Uwagi:	VI	VII	VIII	IX	Raz.	IX	X	Raz.	1.	Wydz. Skarb. Oddz. II	1	2	4	2	9	—	—	—	9		2.	Urz. Sk. Bielsko M.	—	1	2	1	4	5	3	8	12		3.	" " " pow.	—	1	2	—	3	3	3	6	9		4.	" " Cieszyn	—	1	3	1	5	5	7	12	17		5.	" " Katowice I	—	2	3	1	6	7	5	12	18		6.	" " " II	—	2	2	1	5	5	5	10	15		7.	" " " III	—	2	3	2	*7	4	6	10	17		8.	" " Król. Huta I	—	1	2	1	4	5	3	8	12		9.	" " " II	—	1	2	1	**4	3	5	8	12		10.	" " Lubliniec	—	1	1	1	3	2	3	5	8		11.	" " Mysłowice	—	1	2	2	5	4	4	8	13		12.	" " Pszczyna	—	2	3	1	6	6	8	14	20		13.	" " Rybnik	—	2	3	1	6	6	8	14	20		14.	" " Siemianowice	—	1	2	1	4	3	4	7	11		15.	" " Świętochłowice	—	2	3	1	6	7	7	14	20		16.	" " Tarn. Góry	—	1	2	2	5	4	5	9	14		17.	" " Wodzisław	—	1	1	1	3	2	3	5	8			Razem :	—	22	36	18	76	71	79	150	226			Ogółem :	1	24	40	20	85	71	79	150	235	
L. p.	Nazwa Urzędu	Urzednicy referend. i biurowi					Sekwestratorzy			Ogółem	Uwagi:																																																																																																																																																																																																																																																								
		VI	VII	VIII	IX	Raz.	IX	X	Raz.																																																																																																																																																																																																																																																										
1.	Wydz. Skarb. Oddz. II	1	2	4	2	9	—	—	—	9																																																																																																																																																																																																																																																									
2.	Urz. Sk. Bielsko M.	—	1	2	1	4	5	3	8	12																																																																																																																																																																																																																																																									
3.	" " " pow.	—	1	2	—	3	3	3	6	9																																																																																																																																																																																																																																																									
4.	" " Cieszyn	—	1	3	1	5	5	7	12	17																																																																																																																																																																																																																																																									
5.	" " Katowice I	—	2	3	1	6	7	5	12	18																																																																																																																																																																																																																																																									
6.	" " " II	—	2	2	1	5	5	5	10	15																																																																																																																																																																																																																																																									
7.	" " " III	—	2	3	2	*7	4	6	10	17																																																																																																																																																																																																																																																									
8.	" " Król. Huta I	—	1	2	1	4	5	3	8	12																																																																																																																																																																																																																																																									
9.	" " " II	—	1	2	1	**4	3	5	8	12																																																																																																																																																																																																																																																									
10.	" " Lubliniec	—	1	1	1	3	2	3	5	8																																																																																																																																																																																																																																																									
11.	" " Mysłowice	—	1	2	2	5	4	4	8	13																																																																																																																																																																																																																																																									
12.	" " Pszczyna	—	2	3	1	6	6	8	14	20																																																																																																																																																																																																																																																									
13.	" " Rybnik	—	2	3	1	6	6	8	14	20																																																																																																																																																																																																																																																									
14.	" " Siemianowice	—	1	2	1	4	3	4	7	11																																																																																																																																																																																																																																																									
15.	" " Świętochłowice	—	2	3	1	6	7	7	14	20																																																																																																																																																																																																																																																									
16.	" " Tarn. Góry	—	1	2	2	5	4	5	9	14																																																																																																																																																																																																																																																									
17.	" " Wodzisław	—	1	1	1	3	2	3	5	8																																																																																																																																																																																																																																																									
	Razem :	—	22	36	18	76	71	79	150	226																																																																																																																																																																																																																																																									
	Ogółem :	1	24	40	20	85	71	79	150	235																																																																																																																																																																																																																																																									
											a) Uposażenie urzedników i funkcjonariuszów 688.983.80 zł. b) Dodatek mieszkaniowy urzedników i funkcjonariuszów 142.003.20 c) Dodatek funkcyjny dla 16 Kierowników działów egzekucyjnych w Urzędach Skarbowych po 50 zł. miesięcznie, oraz dla Kierownika egzekucji w Wydziale Skarbowym 100 zł. miesięcznie 10.800.— „ Razem 841.787.— zł.																																																																																																																																																																																																																																																								

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
I		2		Różne wydatki osobowe . .	918.410,84	1.175.246,—	796.795,—	763.029,—	—	763.029,—	§ 2 poz. 1. Umundurowanie funkcjonariuszów niższych. Na zasadzie art. 19 ustawy z dnia 9. X. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz rozporz. Rady Ministrów z dnia 2. XII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 126, poz. 900) przysługują funkcjonariuszom niższym mundury służbowe za zwrotem 25% rzeczywistych kosztów. Przewiduje się następujące koszty umundurowania dla poszczególnych działów administracji: a) Administracji ogólnej (50 woźnych) . . . 4.975.— zł. b) Administracji szkolnej (39 woźnych) . . . 3.842.— „ c) Administracji skarbowej (62 woźnych) . . . 7.627.— „ d) Policji Województwa Śl. (34 woźnych) . . . 3.146.— „ e) Umundurowanie 5 szoferów . . . 1.444.— „ Razem poz. 1: 21.034.— zł.
			1	Umundurowanie funkcyj- rjuszków niższych	22.679,71	30.010,—	38.715,—	21.034,—	—	21.034,—	
			2	Opłaty do Kas Chorych i ubezpieczeniowe	192.058,58	241.796,—	224.500,—	211.695,—	—	211.695,—	
			3	Specjalne wynagrodzenia za prace w godzinach poza- urzędowych i zapomogi .	625.090,07	768.540,—	454.780,—	456.300,—	—	456.300,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
I		2	3								<p>1) za prace w godzinach pozaurzędowych 48.000.—</p> <p>2) na zapomogi 30.000.— 78.000.— „</p> <p>b) dla Policji Województwa Śląskiego w godzinach pozaurzędowych i zapomogi 88.300.— „</p> <p>c) dla Administracji Skarbowej:</p> <p>Urzednicy Administracji Skarbowej są zmuszeni w periodycznie powtarzających się okresach czasu do pracy w godzinach pozaurzędowych. Wymiar podatku dochodowego i przemysłowego, sporządzanie zamknięć miesięcznych i rocznych itd. w Urzędach Skarbowych, zwiększona praca w terminach płatności podatków oraz z początkiem i z końcem każdego miesiąca w Kasach Urzędów Skarbowych, wykonanie operatów katastralnych w porze zimowej przez Urzędy Katastralne dla podatku gruntowego wymagają corocznie dłuższej i gorliwej pracy poza zwyczajnymi godzinami. Preliminowana kwota na r. 1932/33 okazała się niewystarczającą:</p> <p>obecnie preliniuje się:</p> <p>1) za pracę w godzinach pozaurzędowych 210.000.—</p> <p>2) na zapomogi 30.000.— 240.000.— „</p> <p>d) dla administracji szkolnej:</p> <p>za pracę w godzinach pozaurzędowych i na zapomogi 50.000.— „</p> <p>Razem: 456.300.— zł.</p>
			4	Pensje dla odznaczonych „Krzyżem Zasługi za Dzielność”	—	4.000,—	8.000,—	13.000,—	—	13.000,—	§ 2 poz. 4. Pensje dla odznaczonych „Krzyżem Zasługi za Dzielność” ustanowionym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 279). Do odznaki tej jest przywiązana pensja dożywotnia w wysokości 200.— zł. rocznie (65 wniosków) 13.000 zł.
			5	Leczenie klimatyczne i uzdrowiskowe funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego	—	—	30.000,—	25.000,—	—	25.000,—	§ 2 poz. 5. Leczenie klimatyczne i uzdrowiskowe funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego . 25.000.— zł.
			6	Zapomogi dla rodzin po zabitych i zmarłych policjantach	21.450,—	24.000,—	24.000,—	24.000,—	—	24.000,—	§ 2 poz. 6. Zapomogi dla rodzin po zabitych i zmarłych policjantach 24.000.— zł.
			7	Odszkodowanie dla poszkodowanych na zdrowiu funkcjonariuszów Policji oraz wdów i sierot po poległych funkcjonariuszach Policji .	57.132,48	106.900,—	16.800,—	12.000,—	—	12.000,—	§ 2 poz. 7. Odszkodowanie dla poszkodowanych na zdrowiu funkcjonariuszów Policji oraz wdów i sierot po poległych funkcjonariuszach Policji. Według ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 30. III. 1931 (Dz. U. Śl. Nr. 9, poz. 18) przysługuje funkcjonariuszom Policji Województwa Śląskiego, którzy wskutek wykonywania swej służby lub też w związku z jej pełnieniem utracili całkowicie zdolność do pracy zarobkowej, niezależnie od zaopatrzenia emerytalnego, jednorazowe odszkodowanie w wysokości 24-krotnego pełnego uposażenia, pobranego w ostatnim miesiącu służby. Takie same odszkodowanie otrzymuje wdowa, względnie dzieci ślubne i uprawnione pozostałe po funkcjonariuszu Policji Wojew. Śląskiego, który z przyczyn wyżej wymienionych utracił życie, niezależnie od pośmiertnego, oraz zaopatrzenia emerytalnego . . . 12.000.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
II		3	2	Przesiedlenia	69.617,28	119.050,—	91.376,—	64.159,—	—	64.159,—	§ 3 poz. 2. Przesiedlenia: 1) Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia 3.200,— zł. 2) Policja Województwa Śląskiego 24.750,— „ 3) Roboty publiczne 1.000,— „ 4) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 400,— „ 5) Administracja Skarbowa 15.000,— „ 6) Administracja szkolna: a) władze II. instancji 1.209,— „ b) szkolnictwo powszechne, nadzór szkolny 1.600,— „ c) szkoły powszechne 11.000,— „ d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 1.600,— „ e) szkolnictwo średnie 2.400,— „ f) szkolnictwo zawodowe 2.000,— „
		4		Środki lokomocji	171.691,50	223.040,—	175.902,—	175.784,—	29.236,—	205.020,—	Razem poz. 2: 64.159,— zł.
			1	Urząd Wojewódzki Śląski, Starostwa w Bielsku i Cieszynie	41.941,63	74.980,—	52.900,—	73.652,—	—	73.652,—	§ 4 poz. 1. Samochody Urzędu Wojewódzkiego, oraz Starostw w Bielsku i Cieszynie: a) benzyna, oliwa i smary 14.222,— „ b) opony i dętki, ich drobne naprawy, wulkanizacja gum 10.780,— „ c) kapitalny remont, materiał warsztatowy, narzędzia i uzupełnienie ekwipunku obsługi 12.000,— „ d) ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej 4.800,— „ e) dokumenty zagraniczne (tryptyki) 300,— „ f) należność komisji za egzaminy szoferskie i badania pojazdów mechanicznych 20.300,— „ g) zakup tablic rejestracyjnych 11.250,— „ Razem poz. 1: 73.652 zł.
			2	Policja Województwa Śląskiego	129.387,87	147.660,—	122.302,—	101.532,—	29.236,—	130.768,—	§ 4 poz. 2. Tabor i garaż Policji Wojew. Śląskiego: I. Wydatki zwyczajne: a) utrzymanie koni (90 wierzchowych i 2 pociągowych, normy wyżywienia konia dziennie: 4 kg. owsa, 6 kg. siana i 3 kg. słomy 60.780,— zł. b) leczenie koni, kucie, naprawa uprzęży, inwentarz, stajenny, zakupy wołoków i inne wydatki związane z utrzymaniem koni, stajen i przyrządów 6.352,— „ c) utrzymanie 2 samochodów osobowych, 2 samochodów ciężarowych, 1 omnibusu, 10 motocykli, 110 rowerów, 1 bryczki, 1 sani, wozów taborowych, warsztatu ślusarskiego i garażu; ryczałt za stałe używanie do służby prywatnych rowerów przez policjantów, różne wydatki w związku z środkami lokomocji 34.400,— „ Razem wydatki zwyczajne 101.532,— zł. II. Wydatki nadzwyczajne: Zakup 2 nowych motocykli, 2 łodzi i 100 rowerów 29.236,— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
II		4	3	Wojewódzki Zakład Badania Żywności	362,—	400,—	700,—	600,—	—	600,—	§ 4 poz. 3. Wojewódzki Zakład Badania Żywności: 1) konserwacja rowerów oddanych do użytku 5 kontrolerom żywnościowym w Wojewódzkim Zakładzie Badania Żywności 400,— zł. 2) zakup 1 nowego roweru 200,— „ Razem poz. 3: 600,— zł.
			5	Pomieszczenie	—	—	—	1.503.029,—	—	1.503.029,—	
			1	Komorne i należności uboczne	411.191,54	428.530,79	477.101,—	468.741,—	—	468.741,—	§ 5 poz. 1. Komorne i należności uboczne: A. Administracja Ogólna: 1) Starostwa, Dyrekcje Policji i lekarze powiatowi 123.484,— zł. 2) Lekarze powiatowi weterynarii 1.000,— „ 3) Techniczne Urzędy I. instancji 1.140,— „ 4) Zakład Badania Żywności 900,— „ B. Policja Województwa Śląskiego 140.000,— „ C. Administracja Skarbowa 90.000,— „ D. Administracja Szkolna: 1) Nadzór szkolny 16.423,— „ 2) Szkoły powszechne 300,— „ 3) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 61.494,— „ 4) Szkolnictwo średnie 11.600,— „ 5) Szkolnictwo zawodowe 22.400,— „ Razem poz. 1: 468.741,— zł.
			2	Opał	—	—	—	340.136,—	—	340.136,—	§ 5 poz. 2. Opał: A. Administracja Ogólna: 1) Gmach Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego i Sejmu Śląskiego 55.500,— zł. 2) Starostwa, Dyrekcje Policji i lekarze powiatowi 11.970,— „ 3) Techniczne Urzędy I. instancji 2.365,— „ 4) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 3.100,— „ B. Policja Województwa Śląskiego 65.400,— „ C. Administracja Skarbowa 22.330,— „ D. Administracja Szkolna: 1) Szkolnictwo powszechne, nadzór szkolny 2.388,— „ 2) Szkoły powszechne 900,— „ 3) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 43.327,— „ 4) Szkoły średnie 104.656,— „ 5) Szkoły zawodowe 28.200,— „ Razem poz. 2: 340.136,— zł.
			3	Światło, woda, utrzymanie porządku	—	—	—	639.052,—	—	639.052,—	§ 5. poz. 3. Światło, woda, utrzymanie porządku. A. Administracja Ogólna: 1) Gmach Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego i Sejmu Śl.: a) wynagrodzenie uprzączek wraz ze świadczeniami socjalnymi 78.500,— zł. b) nadzór nad utrzymaniem porządku w gmachu 5.520,— „ c) wydatki rzeczowe na utrzymanie porządku i czystości w gmachu 14.000,— „ d) wydatki na wodę, światło, gaz, czyszczenie kominów, kanalizację itp. 46.800,— „ Razem: 444.820,— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
II		5	3								2) Starostwa, Dyrekcje Policji, lekarze pow. 3.700.— zł. 3) Urzędy Techniczne I. instancji 5.010.— „ 4) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 6.004.— „ 5) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 1.868.— „ B. Policja Województwa Śląskiego: a) wynagrodzenie uprzątczek wraz z świadczeniami socjalnymi 45.500.— b) wydatki rzeczowe na utrzymanie porządku i czystości 7.800.— c) koszty oświetlenia 71.000.— d) woda, wywóz śmieci, czyszczenie kominów itp. 17.100.— 141.400.— zł. C. Administracja Skarbowa: a) ryczałty dla uprzątczek w Urzędach Skarbowych z uwzględnieniem gmachu przy ulicy Zielonej 23.000.— b) wydatki rzeczowe na utrzymanie porządku i czystości, opłaty kanałowe, czyszczenie kominów itp. 15.500.— c) koszty oświetlenia 18.500.— 57.000.— „ D. Administracja Szkolna: 1) Nadzór szkolny (szkolnictwo powszechne) 6.200.— „ 2) Szkoły powszechne 400.— „ 3) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 43.050.— „ 4) Szkoły średnie 116.000.— „ 5) Szkolnictwo zawodowe 113.600.— „ Razem poz. 3: 639.052.— zł. § 5 poz. 4. Konserwacja, instalacja, drobny remont: A. Administracja Ogólna: 1) Gmach Urzędu Wojew. i Sejmu Śl. 18.000.— zł. 2) Starostwa, Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia 3.000.— „ 3) Urzędy Techniczne I. instancji 900.— „ 4) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 500.— „ B. Policja Województwa Śląskiego 8.000.— „ C. Administracja Skarbowa 10.000.— „ D. Administracja Szkolna: 1) Nadzór szkolny 800.— „ 2) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 3.500.— „ 3) Szkolnictwo średnie 8.000.— „ 4) Szkolnictwo zawodowe 2.400.— „ Razem poz. 4: 55.100.— zł. § 6 poz. 1. Ryczałty biurowe i materiały pisarskie: 1) Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej 288.— zł. 2) Administracja Ogólna 18.072.— „ 3) Policja Województwa Śląskiego 26.680.— „ 4) Kultura krajowa 702.— „ 5) Roboty publiczne: a) Urzędy Techniczne I. i II. instancji 2.538.— b) Dział nadziemny 756.— c) Dział wodny 1.080.— d) Dział Budowy Kolei 1.026.— 5.400.— „
			4	Konserwacja, instalacja, drobny remont	—	—	—	55.100,—	—	55.100,—	
		6	1	Wydatki biurowe Ryczałty biurowe i materiały pisarskie	354.449,11 162.788,59	445.681,— 203.753,—	388.260,— 166.248,—	270.191,— 90.218,—	— —	270.191,— 90.218,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
II		6	1								6) Zakład Badania Żywności 432.— zł. 7) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń 324.— „ 8) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 720.— „ 9) Wojewódzki Sąd Administracyjny 180.— „ 10) Administracja Skarbowa 27.828.— „ 11) Administracja Szkolna: a) Władze II. instancji 3.096.— „ b) Nadzór szkolny 1.512.— „ c) Szkoły powszechne 100.— „ d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 840.— „ e) Szkolnictwo średnie 1.920.— „ f) Szkolnictwo zawodowe 1.800.— „ g) Konserwator i Muzeum Śląskie 324.— „ Razem poz. 1: 90.218.— zł.
			2	Druki	141.906,02	170.970,—	169.192,—	136.298,—	—	136.298,—	§ 6 poz. 2. Druki: 1) Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej — 2) Administracja ogólna 44.000.— „ 3) Policja Województwa Śląskiego 16.000.— „ 4) Roboty publiczne 1.500.— „ 5) Kultura krajowa 150.— „ 6) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 496.— „ 7) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń 150.— „ 8) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 750.— „ 9) Wojewódzki Sąd Administracyjny 500.— „ 10) Administracja Skarbowa 55.000.— „ 11) Administracja Szkolna: a) Władze II instancji 3.840.— „ b) Nadzór szkolny 1.716.— „ c) Szkoły powszechne 70.— „ d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 1.256.— „ e) Szkolnictwo średnie 5.480.— „ f) Szkolnictwo zawodowe 5.240.— „ g) Konserwator i Muzeum Śląskie 150.— „ Razem poz. 2: 136.298.— zł.
			3	Książki i pisma, abonament dzienników urzędowych, oprawa ksiąg i wydawnictw	49.754,50	70.958,—	52.820,—	43.675,—	—	43.675,—	§ 6 poz. 3. Książki i abonament dzienników urzędowych, oprawa ksiąg i wydawnictw: 1) Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej 444.— zł. 2) Administracja Ogólna 18.000.— „ 3) Policja Województwa Śląskiego 5.000.— „ 4) Kultura krajowa 732.— „ 5) Roboty publiczne 1.785.— „ 6) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 1.017.— „ 7) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń 152.— „ 8) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 160.— „ 9) Wojewódzki Sąd Administracyjny 265.— „ 10) Administracja Skarbowa 8.000.— „ 11) Administracja szkolna: a) Władze II. instancji 2.400.— „ b) Nadzór szkolny 2.000.— „ c) Szkoły powszechne 20.— „ d) Zakład kształcenia nauczycieli 650.— „ e) Szkolnictwo średnie 1.600.— „ f) Szkolnictwo zawodowe 1.400.— „ g) Konserwator i Muzeum Śląskie 50.— „ Razem poz. 3: 43.675.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
II		7		Inwentarz biurowy	144.407,—	140.560,—	101.827,—	140.485,—	—	140.485,—	§ 7. Inwentarz biurowy: 1) Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej: a) zakup inwentarza . . . — b) naprawa inwentarza . . . 200.— 200.— zł. 2) Administracja Ogólna: A. Władze II. instancji: a) zakup inwentarza . . . 7.300.— b) naprawa inwentarza . . . 3.000.— B. Władze II. instancji: a) zakup inwentarza . . . 2.000.— b) naprawa inwentarza . . . 2.000.— 14.300.— „ 3) Policja Województwa Śląskiego: a) zakup inwentarza . . . 9.885.— b) naprawa inwentarza . . . 5.580.— 15.465.— „ 4) Kultura Krajowa: b) naprawa inwentarza 200.— „ 5) Roboty publiczne: a) zakup inwentarza . . . 1.000.— b) naprawa inwentarza . . . 800.— 1.800.— „ 6) Wojewódzki Zakład Badania Żywności: a) zakup inwentarza . . . 2.920.— b) naprawa inwentarza . . . 300.— 3.220.— „ 7) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń: b) naprawa inwentarza 80.— „ 8) Wyższy Urząd Ubezpieczeń: a) zakup inwentarza . . . 1.300.— b) naprawa inwentarza . . . 100.— 1.400.— „ 9) Wojewódzki Sąd Administracyjny: b) naprawa inwentarza 300.— „ 10) Administracja Skarbowa: a) zakup inwentarza . . . 68.000.— b) naprawa inwentarza . . . 4.000.— 72.000.— „ 11) Administracja Szkolna: A. Władze II. instancji: a) zakup inwentarza . . . 1.800.— b) naprawa inwentarza . . . 800.— 2.600.— „ B. Nadzór Szkolny: a) zakup inwentarza . . . 2.300.— b) naprawa inwentarza . . . 480.— 2.780.— „ C. Szkoły powszechne: b) naprawa inwentarza 50.— „ D. Zakład kształcenia Nauczycieli: a) zakup inwentarza . . . 720.— b) naprawa inwentarza . . . 700.— 1.420.— „ E. Szkolnictwo średnie: a) zakup inwentarza . . . 950.— b) naprawa inwentarza . . . 1.600.— 2.550.— „ F. Szkolnictwo zawodowe: a) zakup inwentarza . . . 18.000.— b) naprawa inwentarza . . . 1.000.— 19.000.— „ G. Konserwator i Muzeum Śląskie: a) zakup inwentarza . . . 2.800.— b) naprawa inwentarza . . . 320.— 3.120.— „ Razem § 7: 140.485.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
II		8		Wydatki pocztowo - telegraficzne i telefoniczne . . .	274.184,46	314.866,—	275.680,—	274.592 —	—	274.592 —	§ 8. Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne: 1) Administracja Ogólna: A. Władze II. instancji: a) abonament telefonów . . . 31.644.— b) rozamowy pozamiejscowe . . . 24.000.— c) wydatki pocztowe, na listy polecone, telegrafy, opłaty bagażowe, przewóz druków itp. . . 9.000.— Razem: 64.644.— B. Władze I. instancji: a) abonament telefonów . . . 15.066.— b) rozamowy pozamiejscowe . . . 6.000.— c) wydatki pocztowe na listy, telegrafy, przewóz druków itp. . . 5.500.— Razem: 26.566.— 91.210.— zł. 2) Policja Województwa Śląskiego . . . 110.387.— „ 3) Kultura Krajowa: a) administr. rolno leśna . . . 250.— b) weterynaria . . . 3.984.— 4.234.— „ 4) Roboty Publiczne: a) abonament telefonów . . . 3.486.— b) wydatki na porto . . . 360.— 3.846.— „ 5) Wojewódzki Zakład Badania Żywności . . . 1.280.— „ 6) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń . . . 80.— „ 7) Wyższy Urząd Ubezpieczeń . . . 900.— „ 8) Wojewódzki Sąd Administracyjny . . . 80.— „ 9) Administracja Skarbowa . . . 32.000.— „ 10) Administracja Szkolna: a) Władze II. instancji . . . 24.000.— „ b) Nadzór szkolny . . . 1.600.— „ c) Szkoły powszechne . . . 75.— „ d) Zakłady kształcenia nauczycieli . . . 560.— „ e) Szkolnictwo średnie . . . 1.280.— „ f) Szkolnictwo zawodowe . . . 2.900.— „ g) Konserwator i Muzeum Śląskie . . . 160.— „ Razem § 8: 274.592 zł.
		9		Wydawnictwa	33.756,41	43.593,—	39.367,—	36.702,—	—	36.702,—	
		1		Wydatki kancelaryjne . . .	115,90	293,—	447,—	265,—	—	265,—	§ 9 poz. 1. Wydatki kancelaryjne, jak papier do pakowania, bibuła, koperty, klej, sznurek, oprawa ksiąg itp. . . 265.— zł.
		2		Koszty wydawnictw	30.564,40	40.200,—	36.420,—	28.600,—	—	28.600,—	§ 9 poz. 2. Koszty wydawnictw: a) Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego . . . 17.800.— „ b) Dziennik Ustaw Śląskich (wydanie polskie) . . . 5.760.— „ c) Dziennik Ustaw Śląskich (wydanie niem.) . . . 1.800.— „ d) Biuletyn statystyczny Wyd. Skarbowego . . . 3.240.— „ Razem poz. 2: 28.600.— zł.
		3		Koszty tłumaczenia tekstów i korekty	2.637,15	2.500,—	2.000,—	3.400,—	—	3.400,—	§ 9 poz. 3. Koszty tłumaczenia tekstów i korekty . . . 3.400.— zł.
		4		Inne wydatki	438,96	600,—	500,—	437,—	—	437,—	§ 9 poz. 4. Inne wydatki: a) Opłaty stempelowe od rachunków itp. . . 90.— „ b) Koszty manipulacyjne P. K. O. . . . 40.— „ c) Opłaty pocztowe 307.— „ Razem poz. 4: 437.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
II		9	5	Wydawnictwa Muzeum Śląskiego	—	—	—	4.000,—	—	4.000,—	§ 9 poz. 5. Wydawnictwa Muzeum Śląskiego 4.000.— zł.
		11		Różne nieprzewidziane wydatki	43.988,49	71.090,—	71.535,—	57.140,—	—	57.140,—	§ 11 Różne nieprzewidziane wydatki.
											1) Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej 80.— zł.
											2) Administracja Ogólna:
											a) Koszty ogłaszania konkursów 3.200.—
											b) Taglia za uratowanie życia 400.—
											c) Koszty tłumaczenia metryk 1.000.—
											d) Koszty przeszkolenia urzędników administracji ogólnej 4.000.—
											e) Drobne nieprzewidziane 2.500.— 11.100.— zł.
											3) Policja Województwa Śląskiego:
											a) Utrzymanie Przychodni lekarskiej 500.—
											b) Koszta badań kandydatów do Policji 1.000.—
											c) Koszty transportu wydalonych, aresztowanych itp. 7.500.—
											d) Koszty transportu osób zasłabłych, nieprzytomnych, okaleczonych, zwłok itp. 2.500.—
											e) Koszty ogłoszeń przetargów, koszty procesowe i odszkodowania za wypadki 1.500.—
											f) Zakup wieńców i utrzymywanie grobów policjantów 800.—
											g) Koszty dekoracji budynków 300.—
											h) Nieprzewidziane wydatki 600.— 14.700.— zł.
											4) Kultura Krajowa, ogłoszenia konkursów i drobne nieprzewidziane 120.— zł.
											5) Roboty publiczne, drobne nieprzewidziane 400.— „
											6) Wojewódzki Zakład Badania Żywności, drobne nieprzewidziane 400.— „
											7) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń, drobne nieprzewidziane 50.— „
											8) Wyższy Urząd Ubezpieczeń:
											a) Koszty transportu urzędnika biurowego w związku z przeniesieniem Urzędu z Mysłowic do Katowic 1.000.—
											b) Drobne nieprzewidziane 250.— 1.250.— zł.
											9) Wojewódzki Sąd Administracyjny, drobne nieprzewidziane 40.— zł.
											10) Administracja Skarbowa:
											a) Koszty przeszkolenia urzędników skarbowych wszystkich działów 6.000.—
											b) Drobne wydatki związane ze zjazdami Naczelników Urzędów Skarbowych, konferencjami itp. 500.—
											c) Różne drobne nieprzewidziane 5.000.— 11.500.— zł.
											11) Administracja Szkolna:
											a) Władze II. instancji.
											Na wydatki związane z funkcjonowaniem komisji dyscyplinarnej, wynagrodzenia Przewodniczących itp., oraz inne nieprzewidziane 6.000.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
II		11									b) Nadzór Szkolny: Różne nieprzewidziane 600.— zł. c) Szkolnictwo Powszechne 600.— „ d) Zakłady kształcenia Nauczycieli 800.— „ e) Szkolnictwo Średnie 2.500.— „ f) Szkolnictwo Zawodowe 6.800.— „ g) Konserwator i Muzeum Śląskie 300.— „ Razem § 11: 57.140 zł.
III		12		Śląska Rada Wojewódzka .	1.474.607,18	1.602.668,—	1.172.000,—	1.571.100,—	—	1.571.100,—	
				Djety członków Śląskiej Rady Wojewódzkiej	60.712,—	61.228,—	58.600,—	58.600,—	—	58.600,—	§ 12. Djety członków Śląskiej Rady Wojewódzkiej, pochodzących z wyboru, równe dietom posłów na Sejm Śląski, po myśli ustawy z 25. I. 1923 r. (Dz. U. Śl. Nr. 8, poz. 48), zrównane uchwałą Sejmu Śląskiego z dn. 8. VI. 1930 r. (art. 83 Regulaminu Sejmu Śląskiego) z dietami posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
		13		Pensje honorowe, dary pieniężne oraz dary jubileuszowe	49.965,84	52.500,—	14.000,—	10.000,—	—	10.000,—	58.600.— zł.
		14		Fundusz dyspozycyjny Śląskiej Rady Wojewódzkiej .	8.150,—	10.000,—	5.000,—	12.000,—	—	12.000,—	§ 13. Pensje honorowe, dary pieniężne oraz dary jubileuszowe 10.000.— „ § 14. Fundusz dyspozycyjny Śląskiej Rady Wojewódzkiej 12.000.— „
		15		Subwencje	1.169.339,34	1.280.500,—	905.000,—	1.326.000,—	—	1.326.000,—	§ 15 poz. 1. Na pracę kulturalno-oświatową 190.000.— „ § 15 poz. 2. Organizowanie oświaty pozaszkolnej 28.000.— „ § 15 poz. 3. Wojewódzki Komitet Wychowania Fizycznego na szkolne hufce przysposobienia wojskowego 40.000.— „ § 15 poz. 4. Teatr Polski w Katowicach, subwencja płatna w 10 równych ratach miesięcznych po 20.000.— zł. 200.000.— „ § 15 poz. 5. Sekcja Teatrów Ludowych 30.000.— „ § 15 poz. 6. Subwencja dla Wydziału Powiatowego w Lublińcu na pokrycie niedoboru budżetowego 40.000.— „ § 15 poz. 7. Subwencja dla Towarzystwa Przyjaciół Nauk na Śląsku w Katowicach 2.000.— „ § 15 poz. 8. Subwencja dla Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w Cieszynie 2.000.— „ § 15 poz. 9. Polski Biały Krzyż w Katowicach 3.000.— „ § 15 poz. 10. Śląska Pomoc Naukowa w Katowicach 16.000.— „ § 15 poz. 11. Kursy dokształcające pracowników komunalnych w Katowicach 3.000.— „ § 15 poz. 12. „Nasze Czytelnie“ w Katowicach 5.000.— „ § 15 poz. 13. Subwencja dla gminy miasta Katowice na utrzymanie Miejskich Szkół Wydziałowych w Katowicach 35.000.— „ § 15 poz. 14. Subwencja na utrzymanie Szkół Żeńskich i Zawodowych 21.000.— „ § 15 poz. 15. Subwencja na popieranie przemysłu ludowego i domowego 5.000.— „ § 15 poz. 16. Związek Harcerstwa Polskiego 10.000.— „

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
III	15										§ 15 poz. 17. Subwencja na wykończenie budowy szkoły harcerskiej w Buczu 20.000.— zł. § 15 poz. 18. Na „Dom Powstańca Śląsk.” 44.000.— „ § 15 poz. 19. Na ukończenie budowy domu T. C. L. 250.000.— „ § 15 poz. 20. Wykup domu od T. C. L. 100.000.— „ § 15 poz. 21. Na prace naukowe dotyczące Śląska 35.000.— „ § 15 poz. 22. Na Dom „Żołnierza” w Bielsku-Białej 5.000.— „ § 15 poz. 23. Na Dom Śląski Akademika w Krakowie 250.000.— „ § 15 poz. 24. Towarzystwo Abstynentów 3.000.— „ § 15 poz. 25. Związek S. M. P. 6.000.— „ § 15 poz. 26. Dla Kursów społeczno-robotn. 3.000.— „ § 15 poz. 27. Subwencja dla Związku Straży pożarniczych 30.000.— „ Razem § 15: 1.326.000.— zł.
	16			Częściowy zwrot kosztów utrzymania Urzędu Kontroli Państwowej	148.440,—	148.440,—	155.400,—	140.500,—	—	140.500,—	§ 16. Częściowy zwrot kosztów utrzymania Urzędu Kontroli Państwowej 140.500.— zł.
	17			Fundusz na popieranie rzemiosła	38.000,—	50.000,—	34.000,—	24.000,—	—	24.000,—	§ 17. Subwencja dla Śląskiej Izby Rzemieśln. na popieranie rzemiosła 24.000.— „
IV				Administracja Ogólna	832.450,44	932.541,—	637.286,—	800.863,—	—	800.863,—	
	12			Utrzymanie aresztów administracyjnych	6.146,88	10.000,—	8.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 12. Koszty wyżywienia aresztantów 10.000.— zł.
	13			Koszty postępowania administracyjnego	10,65	5.000,—	2.500,—	1.250,—	—	1.250,—	§ 13. Koszty określone art. 105 i 106 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnem z 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) 1.250.— „
	14			Dodatek na odszkodowanie wójtostw	22.000,—	22.000,—	22.000,—	15.000,—	—	15.000,—	§ 14. Dodatek na odszkodowanie wójtostw 15.000.— „
	15			Koszty postępowania sądowego	1.169,19	2.000,—	1.500,—	2.000,—	—	2.000,—	§ 15. Pokrycie kosztów postępowania sądow. 2.000.— „
	16			Koszty Urzędów Ubezpieczeń I. instancji	305,28	2.400,—	1.200,—	1.000,—	—	1.000,—	§ 16. Pokrycie kosztów odszkodowania dla świadków wezwanych do Urzędów Ubezpieczeń I. instancji 1.000.— „
	18			Fundusz dyspozycyjny Wojewody Śląskiego	50.000,—	50.000,—	12.000,—	12.000,—	—	12.000,—	§ 18. Fundusz dyspozycyjny Wojewody Śl. 12.000.— „
	20			Pomoc lekarska	579.452,38	630.291,—	508.556,—	443.133,—	—	443.133,—	§ 20 poz. 1. Wynagrodzenie kontraktowego personelu lekarskiego Państwowej Pomocy Lekarskiej 66.000.— „ § 20 poz. 2. Wynagrodzenie personelu pomocniczego Państwowej Pomocy Lekarskiej 6.606.— „ § 20 poz. 3. Pomieszczenie Przychodni Państwowej Pomocy Lekarskiej: a) wydatki osobowe (sprzątaczk) 2.441.— „ b) koszty prądu elektrycznego 2.560.— „ c) opał 1.400.— „

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a s n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
IV		20									d) gaz 2.400.— zł. e) utrzymanie porządku (wydatki rzeczowe) 360.— .. f) woda 480.— .. g) telefony i wydatki biurowe 1.086.— .. h) przybory i narzędzia lekarskie, inwentarz, konserwacja 1.800.— .. Razem § 20: 12.527.— zł. § 20 poz. 4. Honoraria lekarzy umówionych za zabiegi i porady lekarskie 98.000.— zł. § 20 poz. 5. Leczenie szpitalne 163.000.— .. § 20 poz. 6. Leczenie klimatyczne i sanatoryjne 52.000.— .. § 20 poz. 7. Lekarstwa i retaksacja recept 5.000.— .. § 20 poz. 8. Koszty porodów 30.000.— .. § 20 poz. 9. Inne wydatki (koszty nasświetlania i prześwietlania poza przechodnią Państwową Pomocy Lekarskiej, koszty przewozu chorych i inne drobne nieprzewidziane wydatki) 10.000.— .. Razem § 20: 443.133.— zł.
		21		Różne wydatki sanitarne	156.222,67	183.620,—	49.600,—	270.000,—	—	270.000,—	§ 21 poz. 1. Utrzymanie i uzupełnienie laboratorium aptekarskiego 500.— zł. § 21 poz. 2. Utrzymanie samochodu sanitarnego przy Starostwie w Cieszyńcu 2.500.— .. § 21 poz. 3. Kursy sanitarne dla dezynfektorów, położnych, dary jubileuszowe dla położnych i zapomogi 5.000.— .. § 21 poz. 4. Utrzymanie dzieci gruźliczych z Województwa Śląskiego w Sanatorium Uniwersytetu Jagiellońskiego w Zakopanem 32.000.— .. § 21 poz. 5. Komisje Lekarskie I. i II. instancji (koszty obserwacji klinicznej i badania specjalnego) 6.000.— zł. § 21 poz. 6. Subwencja na walkę z gruźlicą, w tym koszty dożywiania dzieci chorych na gruźlicę i zagrożonych gruźlicą 96.000.— .. § 21 poz. 7. Subwencja dla szpitalnictwa 32.000.— .. § 21 poz. 8. Subwencja dla ochotniczych Kolumn Sanitarnych 10.000.— .. § 21 poz. 9. Walka z jaglicą i innymi chorobami zakaźnymi 6.000.— .. § 21 poz. 10. „Akcja Klimatologiczna” 80.000.— .. Razem § 21: 270.000.— zł.
		22		Walka z nierzędem	4.096,57	8.000,—	8.000,—	7.200,—	—	7.200,—	§ 22. Wydatki osobowe (wynagrodzenie sanitariuszek i lekarza ordynującego) i rzeczowe (zakup druków, materiałów pisarskich, instrumentów lekarskich, przyborów dezynfekcyjnych, odczynniki i t.p.) związane z walką z nierzędem 7.200.— zł.
		23		Wydatki wojskowe	13.046,82	19.230,—	23.930,—	26.080,—	—	26.080,—	§ 23 poz. 1. Podróże służbowe 17.900.— .. § 23 poz. 2. Przyrządy lekarskie i materiały lekarskie dla Komisji poborowych 1.800.— .. § 23 poz. 3. Koszty przewozu przyrządów dla Komisji poborowych 480.— .. § 23 poz. 4. Zakup i naprawa urządzeń biurowych 500.— .. § 23 poz. 5. Wydatki biurowe (zaopatrzenie referatu mobilizacyjnego w teczki, kartoteki i koperty w myśl instrukcji) 800.— ..

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
IV		23									§ 25 poz. 6. Farby, pieczęcie, papier rysunkowy i in. materiały dla referatu mobilizacyjn. 200.— zł. § 23 poz. 7. Druki i obwieszczenia 3.200.— „ § 23 poz. 8. Różne nieprzewidziane drobne wydatki 1.200.— „ Razem § 23: 26.080.— zł.
		24		Komisja Parytetyczna	—	—	—	1.200,—	—	1.200,—	§ 24. Komisja parytetyczna 1.200.— zł.
		25		Biuro statystyczne	—	—	—	12.000,—	—	12.000,—	§ 25. Na organizację i utrzymanie biura statystycznego 12.000.— „
V				Wyznania religijne	652.646,08	675.000,—	520.000,—	87.000,—	380.000,—	467.000,—	
		12		Wyznania katolickie	123.246,08	135.000,—	100.000,—	70.000,—	—	70.000,—	§ 12. Zasiłki dla ubogich gmin katolickich i księży 70.000.— zł.
		13		Wyznania akatolickie	19.400,—	30.000,—	10.000,—	7.000,—	—	7.000,—	§ 13. Dotacja dla Duchowieństwa katolickiego oraz świadczenia patronackie i zasiłki (art. 91 Konwencji Genewskiej) 7.000.— „
		14		Budowa i konserwacja Kościołów	500.000,—	500.000,—	400.000,—	—	380.000,—	380.000,—	§ 14 poz. 1. Subwencja na budowę katedry i kurji biskupiej 300.000.— „ § 14 poz. 2. Subwencja na budowę kościołów z szczególnem uwzględnieniem kościołów w Szarleju i Pawłowie 80.000.— „ Razem § 14 Nadzwyczajne: 380.000.— zł.
		15		Dary z łaski dla emerytowanych księży	10.000,—	10.000,—	10.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 15. Zpomogi dla emerytowanych księży 10.000.— zł.
VI				Policja Województwa Śląskiego	528.378,97	556.836,—	645.503,—	473.975,—	50.000,—	523.975,—	
		12		Umundurowanie	374.811,—	374.811,—	415.432,—	336.424,—	—	336.424,—	§ 12. W myśl art. 21 ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państw. z 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 924) należy się wyższemu funkcjonariuszowi Policji dodatek na umundurowanie w wysokości 500 punktów rocznie, zaś niższemu funkcjonariuszowi umundurowanie w naturze, a to co rok kompletny mundur. (czapka, kurtka, spodnie, buty), a co trzy lata jeden płaszcz, oraz kompletny ekwipunek. a) dodatek mundurowy dla oficerów Policji 12.470.— zł. b) umundurowanie funkcjonariuszów niższych (szeregowych) (1.404 kompletnych mundurów, 600 płaszczy, 2.140 czapek) 149.604.— „ c) zakup butów 126.360.— „ d) zakup drobnych przedmiotów umundurowania i ekwipunku 31.590.— „ e) zakup 300 torb policyjnych 3.600.— „ f) zakup 600 hełmów stalowych i orzełków 11.700.— „ g) drobne wydatki: jak numery do czapek, utrzymanie warsztatu krawieckiego i różne 1.100.— „ Razem § 12: 336.424.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
VI		13		Skoszarowanie	1.353,76	2.430,—	2.000,—	1.600,—	—	1.600,—	§ 13. Drobny zakup oraz naprawa i konserwacja inwentarza koszarowego 1.600.— zł.
		14		Wyszkolenie	65.665,86	73.940,—	30.822,—	10.371,—	—	10.371,—	§ 14. Koszty kursów dla oficerów i szeregowych, przeszkolenia w obronie przeciwko lotniczo - gazowej, uzupełnienie biblioteki szkolnej, popieranie ruchu sportowego 10.371.— „
		15		Uzbrojenie	15.841,95	20.255,—	115.150,—	50.280,—	50.000,—	100.280,—	§ 15 poz. 1. Zakup karabinów maszynowych z nabojami, pistoletów z nabojami, okularów przeciw-gazowych, palek gumowych, granatów łzawiących itp. 46.280.— „ § 15 poz. 2. Konserwacja i utrzymanie broni 1.000.— „ § 15 poz. 3. Koszty urządzenia strzelania ćwiczebnego 1.500.— „ § 15 poz. 4. Utrzymanie warsztatu rusznikarskiego (narzędzia, materiał naprawkowy, koks do rusznikarni, utrzymanie maszyn i narzędzi i inne nieprzewidziane wydatki 1.500.— „ Razem § 15 Zwyczajne: 50.280.— zł.
											Wydatki nadzwyczajne: Czwarta rata zakupna 2000 karabinów „P. F. K.” i 230.000 naboży za łączną kwotę 688.700 zł. 50.000.— zł.
		16		Psy policyjne	2.560,50	3.500,—	3.200,—	3.100,—	—	3.100,—	§ 16. Utrzymanie, wyżywienie i tresura psów 3.100.— „
		17		Wydatki śledcze	58.145,89	71.900,—	68.899,—	61.200,—	—	61.200,—	§ 17 poz. 1. Fundusz dyspozycyjny na cele zwalczania działalności antypaństwowej (szpiegostwo itp.) 25.000.— „ § 17 poz. 2. Wydatki śledcze dla Urzędów Śledczych 12.000.— „ § 17 poz. 3. Ryczałt śledczy dla naczelnika Urzędu Śledczego i 10 oficerów Policji Śled. 7.200.— „ § 17 poz. 4. Utrzymanie pracowni i aparatów fotograficznych, zakup przyborów, płyt itp. 4.000.— „ § 17 poz. 5. Zakup i utrzymanie przyborów do daktyloskopji 1.000.— „ § 17 poz. 6. Koszty prowadzenia i utrzymania albumów zbrodniarzy, zakup druków, ogłoszenia listów gończych, premie, utrzymanie odbiorników radiowych i inne nieprzewidziane wydatki 12.000.— „ Razem § 17: 61.200.— zł.
		18		Utrzymanie aresztów policyjnych	9.999,01	10.000,—	10.000,—	11.000,—	—	11.000,—	§ 18. Wyżywienie aresztantów, koszty wizyt lekarskich, dezynfekcja aresztantów itp. 11.000.— zł.
	XII			Kultura Krajowa	400.385,97	470.500,—	375.720,—	710.686,—	—	710.686,—	
		12		Popieranie wytwórczości rolnej i pozaszkolnej oświaty rolnej	110.000,—	110.000,—	109.600,—	79.600,—	—	79.600,—	§ 12 poz. 1. Subwencja dla Śląskiej Izby Rolniczej w Katowicach na popieranie wytwórczości rolnej i pozaszkolnej oświaty rolnej 75.600.— zł. § 12 poz. 2. Subwencja dla Wydziału Powiatowego w Lublińcu na częściowe pokrycie kosztów instruktora rolnego 2.800.— „ § 12 poz. 3. Ustawowy obowiązek przeprowadzenia licencji rozplodników na powiat cieszyński i bielski 1.200.— „ Razem § 12: 79.600.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
VII	13			Popieranie wytwórczości leśnej, rybackiej i pszczelniczej	6.148,20	10.000,—	5.000,—	2.500,—	—	2.500,—	§ 13 poz. 1. Subwencja dla Szkółki sadzonek leśnych w Guldowach, powiat Cieszyn 2.000.— zł. § 13 poz. 2. Zwalczanie szkodników leśnych, oraz popieranie pszczelnictwa i rybactwa 500.— „ Razem § 13: 2.500.— zł.
	14			Śląska Stacja Ochrony Roślin	1.666,—	5.500,—	15.120,—	14.186,—	—	14.186,—	§ 14. Utrzymanie Śląskiej Stacji ochrony roślin w Cieszynie, oraz na zwalczanie chorób i szkodników roślinnych: a) wydatki osobowe 10.186.— zł. b) wydatki rzeczowe 4.000.— „ Razem § 14: 14.186.— zł.
	15			Śląski Fundusz Meljoracyjny	200.000,—	200.000,—	100.000,—	50.000,—	—	50.000,—	§ 15. Subwencja w myśl ustawy z 16. XII. 1924 r. (Dz. U. Śl. Nr. 27, poz. 103), oraz w myśl art. 3 ustawy z 4. V. 1932 r. (Dz. U. Śl. Nr. 14, poz. 29) 50.000.— zł. Przewidziane są roboty meljoracyjne na obszarze około 500 ha, oraz udzielanie dalszych subwencji i pożyczek.
	16			Biuro Meljoracyjne	4.142,75	10.000,—	6.000,—	2.400,—	—	2.400,—	§ 16. Wydatki na wynagrodzenie personelu pomocniczego, zatrudnionego przy pomiarach i robotach meljoracyjnych, na odbitki projektów meljoracyjnych, reparacje przyrządów mierniczych i urządzeń technicznych, oraz na przybory rysunkowe 2.400.— zł.
	17			Koszty założenia i utrzymania szkół rolniczych	40.000,—	60.000,—	130.000,—	102.000,—	—	102.000,—	§ 17. Dotacja dla Śląskiej Izby Rolniczej w Katowicach na utrzymanie szkoły rolniczej w Międzywiciu, Rybniku i Tarnowskich Górach, szkoły ogrodniczej w Strumieniu, szkoły gospodarstwa wiejskiego w Międzywiciu: a) wydatki osobowe 76.000.— zł. b) wydatki rzeczowe 26.000.— „ Razem: 102.000.— zł.
	18			Udzielenie doraźnej pomocy rolnikom	38.429,02	75.000,—	10.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 18. Udziałanie doraźnej pomocy rolnikom na wypadek klęsk elementarnych 10.000.— zł.
	19			Bezzwrotny zasiłek dla Polskiego Banku Raiffeisena	—	—	—	150.000,—	—	150.000,—	§ 19. Bezzwrotny zasiłek dla Polskiego Banku Raiffeisena 150.000.— „ (porównaj dochody część II. dział VII. § 19).
	20			Osadnictwo bezrobotnych	—	—	—	300.000,—	—	300.000,—	§ 20. Podwyższenie kapitału w Towarzystwie osadniczym „Ślązak” 300.000.— „
VIII				Roboty publiczne	14.429.821,56	14.572.818,—	7.765.485,—	2.361.800,—	2.639.500,—	5.001.300,—	
	12			Budowy nadziemne	5.143.842,63	5.234.350,—	2.393.000,—	206.800,—	821.500,—	1.028.300,—	a) Wydatki zwyczajne: § 12 poz. 1. Remonty budynków Urzędów Administracji Ogólnej 38.000.— zł. § 12 poz. 2. Remonty budynków Urzędów Policyjnych 31.500.— „ § 12 poz. 3. Remonty budynków Władz i Urzędów Skarbowych 1.500.— „ § 12 poz. 4. Remonty budynków Szkół Średn. 91.000.— „ § 12 poz. 5. Remonty domów mieszkalnych (własność Skarbu Śląskiego) 44.800.— „ Razem § 12 zwyczajne: 206.800.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
VIII		12									b) Wydatki nadzwyczajne: § 12 poz. 1. Wydatki administr.-rzeczowe 3.500.— zł. § 12 poz. 2. Studja i projekty 12.000.— „ § 12 poz. 3. Wydatki budowlane: a) ukończenie budowy Urzędów Skarbowych i domu mieszkalnego przy ul. Zielonej . . . 350.000.— „ b) ukończenie budowy Zakładu dla Głuchoniemych w Lublińcu 200.000.— „ c) Zakład Higieny w Katowicach (urządzenie ulicy i ogrodzenia) 23.000.— zł. d) Sanatorium w Istebnej (dalsza rata na ukończenie surowego stanu budowy) 200.000.— zł. e) Gimnazjum w Piekarach (roboty końcowe) 23.000.— „ f) Udział Skarbu Śląskiego w kosztach budowy ulicy Lompy w Katowicach 10.000.— „ Razem § 12 nadzwyczajne: 821.500.— zł.
		13		Budowy drogowo-mostowe .	4.770.019,42	4.804.468,—	2.065.985,—	1.540.000,—	38.000	1.578.000,—	§ 13. Budowy drogowo-mostowe: a) Wydatki zwyczajne: Dotacja Skarbu Śląskiego na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na podstawie art. 2 ustęp 6 ustawy z 30. III. 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym (Dz. U. Śl. Nr. 6, poz. 14) 1.540.000.— zł. Wojewódzki Fundusz Drogowy stanowi integralną część niniejszego preliminarza budżetowego. b) Wydatki nadzwyczajne: § 13 poz. 1. Projekty planów regulacyjnych 2.000.— „ § 13 poz. 2. Dotacja na wykonanie planu regionalnego Zagłębia Węglowego 10.000.— „ § 13 poz. 3. Pomiar katastralny (wydatki osobowe i rzeczowe) 26.000.— „ Razem § 13 nadzwyczajne: 38.000.— zł.
		14		Budowy wodne	1.155.589,47	1.164.000,—	900.500,—	615.000,—	85.000	700.000,—	a) Wydatki zwyczajne: § 14 poz. 1. Zdjęcia i pomiary na rzekach i potokach górskich, oraz studja 17.900.— zł. § 14 poz. 2. Wydatki budowlane i wykupno gruntów pod regulację (podział tych wydatków powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej) 597.100.— „ Razem § 14 zwyczajne: 615.000.— zł. b) Wydatki nadzwyczajne: § 14 poz. 1. Studja i projekty dla budowy wodociągów i kanalizacji 5.000.— zł. § 14 poz. 2. Subwencja dla Związku Regulacji Rzeki Rawy 50.000.— zł. § 14 poz. 3. Budowa wodociągu w Lublińcu 30.000.— „ Razem § 14 — nadzwyczajne: 85.000.— zł.
		15		Budowa kolei krajowych . .	3.360.370,04	3.370.000,—	2.356.000,—	—	1.700 000	1.700.000,—	§ 15 poz. 1. Wydatki administr.-rzeczowe 40.000.— zł. § 15 poz. 2. Wydatki budowlane 1.605.000.— „ § 15 poz. 3. Założenie ksiąg kolejowych 5.000.— „ Razem § 15: 1.650.000.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931 32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
XI		12		Wyższy Urząd Ubezpieczeń Wydatki specjalne	24.417,78 24.417,78	26.540,— 26.540,—	26.000,— 26.000,—	36.160,— 36.160,—	— —	36.160,— 36.160,—	§ 12 poz. 1. Wymagrodzenie za badanie i orzeczenia lekarskie po myśli rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z 15. II. 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 220) 26.200,— zł. § 12 poz. 2. Odszkodowanie dla ławników, powodów i świadków 9.960,— „ Razem § 12: 36.160,— zł.
XII		12		Wojewódzki Sąd Administracyjny Wydatki specjalne	4.698,41 4.698,41	7.407,— 7.407,—	5.850,— 5.850,—	4.810,— 4.810,—	— —	4.810,— 4.810,—	§ 12 poz. 1. Wynagrodzenie sędziów zawod. 2.160,— zł. § 12 poz. 2. Wynagrodzenie sędziów niezawodowych 2.150,— „ § 12 poz. 3. Wynagr. świadków i znawców 500,— „ Razem § 12: 4.810,— zł.
XIII		12		Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne Dotacje na pokrycie niedoborów w Zakładach Wojewódzkich	14.903.360,13 554.996,—	15.584.448,— 554.996,—	11.512.050,— 311.167,—	10.242.604,— 260.662,—	— —	10.242.604,— 260.662,—	§ 12 poz. 1. Śląski Zakład Wychowawczy w Cieszynie 27.327,— zł. § 12 poz. 2. Śląski Szpital w Cieszynie 141.152,— „ § 12 poz. 3. Śląski Zakład dla Głuchoniemych w Rybniku 92.183,— „ Razem § 12: 260.662,— zł.
		12a		Dotacja inwestycyjna dla Zakładów Wojewódzkich	30.000,—	30.000,—	105.000,—	—	—	—	
		13		Ustawowy obowiązek pokrywania kosztów leczenia	1.779.985,67	1.935.465,—	1.346.785,—	1.162.113,—	—	1.162.113,—	§ 13 poz. 1. Śląski Szpital w Cieszynie 226.848,— zł. § 13 poz. 2. Zakład dla Umysłowo Chorych w Lublińcu 410.077,— „ § 13 poz. 3. Zakład dla Umysłowo Chorych w Rybniku 415.188,— „ § 13 poz. 4. Powszechny Szpital Miejski w Bielsku 40.000,— „ § 13 poz. 5. Szpital SS. Elżbietanek w Cieszynie 70.000,— „ Razem § 13: 1.162.113,— zł.
		14		Utrzymanie krajowo-ubogich	79.950,95	80.000,—	174.500,—	260.000,—	—	260.000,—	§ 14 poz. 1. Utrzymanie i leczenie krajowo-ubogich 210.000,— zł. § 14 poz. 2. Zapomogi dla miejscowych Związków ubogich 10.000,— „ § 14 poz. 3. Leczenie inwalidów w Sanatorium w Jastrzębiu Zdroju 40.000,— „ Razem § 14: 260.000,— zł.
		15		Utrzymanie i leczenie matełków i kalek	156.767,94	178.550,—	150.000,—	128.346,—	—	128.346,—	§ 15 poz. 1. Zakład dla matełków w Rybniku 68.346,— zł. § 15 poz. 2. Leczenie, szkolenie i pielęgnacja kalek 60.000,— zł. Razem § 15: 128.346,— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
I III		16		Wychowanie zapobiegawcze	294.984,30	341.747,—	243.418,—	240.283,—	—	240.283,—	§ 16 poz. 1. Śląski Zakład Wychowawczy w Cieszynie 93.075.— zł. § 16 poz. 2. Dom pracy przymusowej w Lublińcu 62.415.— „ § 16 poz. 3. Utrzymanie wychowanków w Zakładzie wychowawczym w Katowicach-Bogucicach 54.020.— „ § 16 poz. 4. Utrzymanie wychowanków w Zakładzie wychowawczym w Częstochowie 24.273.— „ § 16 poz. 5. Wydatki na leczenie, transporty i koszty ostatniej wyprawy dla wychowank. 6.509.— „ Razem § 16: 240.283.— zł.
		17		Utrzymanie i szkolenie dzieci głuchoniemych i ociemnia- łych	94.263,61	135.940,—	94.180,—	75.720,—	—	75.720,—	§ 17 poz. 1. Koszty utrzymania i wyszkolenia dzieci głuchoniemych w Zakładzie dla Głuchoniemych w Rybniku 44.520.— zł. § 17 poz. 2. Koszty utrzymania i nauczania dzieci ociemniałych w Bydgoszczy 25.200.— „ § 17 poz. 3. Wyszkolenie pozaszkolne głuchoniemych i ociemniałych 3.000.— „ § 17 poz. 4. Subwencja dla Stowarzyszenia dla niewidomych w Królewskiej Hucie 3.000.— „ Razem § 17: 75.720.— zł.
		18		Zakłady Opieki nad dziećmi i starcami	512.723,60	638.000,—	160.000,—	95.000,—	—	95.000,—	§ 18 poz. 1. Subwencja dla Zakładów Opiekuńczych 40.000.— „ § 18 poz. 2. Kolonie lecznicze dla dzieci 25.000.— „ § 18 poz. 3. Koszty utrzymania dzieci w żłobkach 30.000.— „ Razem § 18: 95.000.— zł.
		19		Subwencje	169.450,25	178.000,—	231.000,—	1.000,—	—	1.000,—	§ 19 poz. 1. Subwencja na kształcenie nie- zamożnych kursistek na pielęgniarce w żłob- kach i stacjach opieki nad matką i dzieckiem 1.000.— zł.
		20		Zapomogi wojewódzkie	7.747.606,15	7.480.000,—	6.319.000,—	5.649.000,—	—	5.649.000,—	§ 20 poz. 1. Fundusz dla najbiedniejszej lud- ności 4.200.000.— zł. § 20 poz. 2. Kuchnie dla bezrobotnych 300.000.— „ § 20 poz. 3. Zasiłki dla zredukowanych funkcjonariuszów Policji 9.000.— „ § 20 poz. 4. Pomoc lekarska dla bez- robotnych 840.000.— „ § 20 poz. 5. Na zatrudnienie bezrobotnych 300.000.— „ Razem § 20: 5.649.000.— zł.
		21		Renty wojewódzkie	331.750,—	331.750,—	127.000,—	120.480,—	—	120.480,—	§ 21 poz. 1. Renty wojewódzkie (wydatek państwowy) 120.000.— zł. § 21 poz. 2. Wojewódzkie renty wypadkowe 480.— „ Razem § 21: 120.480.— zł.
		22		Opieka i pomoc położowa	1.197.653,40	1.200.000,—	—	—	—	—	
		23		Dodatek państwowy do rent inwalidzkich	1.953.228,26	2.500.000,—	2.250.000,—	2.250.000,—	—	2.250.000,—	§ 23. Świadczenia, przewidziane ustawą z dn. 28. III. 1928 r. (Dz. U. Śl. Nr. 8, poz. 22).

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
XV		13		Rekonstrukcja operatów katastralnych, naprawa map, zakup narzędzi mierniczych, diety, koszty podróży i wynagrodzenia za czynności techniczne urzędników katastralnych . .	104.930,80	130.000,—	130.000,—	100.000,—	—	100.000,—	§ 13. Na wynagrodzenie za prace kancelaryjne, koszty podróży i diety urzędników katastralnych oraz koszty połączone z rewizją operatów katastralnych 70.000.— zł. Na rekonstrukcję operatów katastralnych, oprawę map i zakup narzędzi mierniczych 30.000.— „
		14		Komisje podatkowe, rzeczoznawców i t. p.	20.971,30	16.000,—	20.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 14. Na podstawie doświadczenia z lat ubiegłych preliminarz się 20.000.— „
		15		Nagrody za wykrycie przekroczeń skarbowych . .	6.190,—	10.000,—	10.000,—	9.000,—	—	9.000,—	§ 15. Na podstawie danych z poprzednich okresów budżetowych 9.000.— „
XVI	I			Administracja Szkolna . . .	4.812.398,97	5.163.530,—	3.600.651,—	2.214.700,—	105.000,—	2.319.700,—	
				Władze II. instancji	1.154.419,31	1.235.800,—	779.800,—	502.540,—	—	502.540,—	
		12		Biblioteka Wydziału Oświecenia Publicznego	1.999,96	2.000,—	1.000,—	800,—	—	800,—	§ 12. Uzupełnienie biblioteki fachowej Wydziału Oświecenia Publicznego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego 800.— „
		13		Zasiłki i stypendja	1.150.210,33	1.230.800,—	775.800,—	501.640,—	—	501.640,—	§ 13 poz. 1. Zasiłki dla ubogiej młodzieży szkolnej, mieszkającej w bursach i internatach 54.780.— „ § 13 poz. 2. Dożywianie dzieci szkół powszechnych i ochronek oraz dożywianie młodzieży szkół średnich, ogólnokształcących i zawodowych 327.000.— „ § 13 poz. 3. Dożywianie hułców szkolnych, drużyn jordanowskich, kolonii szkół powszechnych, seminarjów, gimnazjów i szkół zawodowych 68.200.— „ § 13 poz. 4. Subwencja dla biednych gmin na utrzymanie szkół 1.500.— „ § 13 poz. 5. Wynagrodzenie kierownika, drużynowych i kontrolerów drużyn jordanowskich, oraz inne drobne wydatki 12.900.— „ § 13 poz. 6. Zwrot opłat szkolnych 38.760.— „ Razem § 13: 501.640.— zł.
		14		Zakup wzorów szkolnych . .	2.209,02	3.000,—	3.000,—	100,—	—	100,—	§ 14. Zakup wzorów szkolnych, map, obrazów, zdjęć itp. 100.— zł.
				Nadzór szkolny	792,30	800,—	800,—	640,—	—	640,—	
	II	12		Pomoce naukowe	792,30	800,—	800,—	640,—	—	640,—	§ 12. Zakup dzieł i wydawnictw fachowych do bibliotek 16-tu Powiatowych Urzędów Szkolnych 640.— „

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
XVI	III			Szkolnictwo powszechne	1.563.881,08	1.714.000,—	1.057.000,—	617.570,—	—	617.570,—	
		12		Pomoc naukowe	5.833,55	50.000,—	5.000,—	35.000,—	—	35.000,—	§ 12 poz. 1 a. Zakup zeszytów, materiałów do robót ręczn. itp. dla biednej dzialwy szkolnej 3.000.— zł.
											§ 12 poz. 1 b. Zakup podręczników szkolnych dla biednych dzieci 30.000.— „
											§ 12 poz. 2. Utrzymanie pracowni przyrodniczych, robót ręcznych i czyteln. szkolnych 2.000.— „
											Razem § 12: 35.000.— zł.
		13		Zasilki i subwencje	54.867,94	160.000,—	98.000,—	78.350,—	—	78.350,—	§ 13 poz. 1. Subwencje dla ochronek 30.000.— zł.
											§ 13 poz. 2. Subwencja dla szkół gospodarstwa domowego 16.000.— „
											§ 13 poz. 3. Subwencja na urządzenie wewnętrzne dla szkół powszechnych 22.850.— „
											§ 13 poz. 4. Subwencja dla biednych gmin na utrzymanie szkół powszechnych 1.500.— „
											§ 13 poz. 5. Subwencja dla Kurii Biskupiej na wydatki związane z wizytacją nauki religii w szkołach powszechnych zawodowo kształcących 8.000.— „
										Razem § 13: 78.350.— zł.	
	14		Remont i budowa szkół powszechnych	1.499.997,59	1.500.000,—	950.000,—	503.220,—	—	503.220,—	§ 14 poz. 1. Subwencje dla gmin na remont i budowę szkół powszechnych 465.000.— zł.	
										§ 14 poz. 2. Wydatki osobowe dla 3 inżynierów sprawujących nadzór nad budową i remontem szkół 30.000.— „	
										§ 14 poz. 3. Utrzymanie biur inżynierów dozorujących budowy i remonty szkół powszechnych 8.220.— „	
										Razem § 14: 503.220.— zł.	
	15		Ogrody szkolne	3.182,—	4.000,—	4.000,—	1.000,—	—	1.000,—	§ 15. Na urządzenie i uzupełnienie prowadzenia ogrodów szkoln., szkółek drzewnych itp. 1.000.— „	
IV			Zakłady kształcenia nauczycieli	23.273,56	34.000,—	114.000,—	67.200,—	—	67.200,—		
	12		Urządzenie lokali szkolnych	13.348,56	15.000,—	25.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 12. Zakup książek do bibliotek szkolnych, obrazów poglądowych, pomocy naukowej dla pracowników robót ręczn. i przyrodniczych itp. 10.000.— „	
	13		Subwencje dla prywatnych seminarjów	7.000,—	15.000,—	24.000,—	9.000,—	—	9.000,—	§ 13. Subwencja na utrzymanie prywatnych seminarjów nauczycielskich w Bielsku 9.000.— „	
	14		Kursy dokształcające	600,—	1.000,—	62.200,—	47.200,—	—	47.200,—	§ 14 poz. 1. Wydatki związane z urządzeniem Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Mysłowicach, oraz na urządzenie kursów dla nauczycieli szkół powszechnych 4.000.— „	
										§ 14 poz. 2. Wydatki związane z urządzeniem kursów metodycznych dla uczących w Zakładach Kształcenia Nauczycieli 3.200.— „	
										§ 14 poz. 3. Subwencja dla instytutu pedagogicznego na częściowe pokrycie niedoboru budżetowego 40.000.— „	
										Razem § 14: 47.200.— zł.	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a	
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem		
XVI		15		Ogrody szkolne	2.325,—	3.000,—	3.000,—	1.000,—	—	1.000,—	§ 15. Subwencje na utrzymanie ogrodów szkolnych i szkółek drzewnych przy seminarjach nauczycielskich	1.000,— zł.
	V			Szkolnictwo średnie	649.082,33	655.000,—	486.500,—	384.000,—	—	384.000,—		
		12		Urządzenie lokali szkolnych	46.737,45	50.000,—	71.500,—	50.000,—	—	50.000,—	§ 12. Zakup książek do bibliotek szkolnych, przyrządów pomocy naukowej, prenumerata pism pedagogicznych, uzupełnienie gabinetów lekarskich i dentystrycznych, oraz sal szkolnych, zakup materiałów opatrunkowych	50.000,— zł.
		13		Zasiłki i subwencje dla średnich szkół komunalnych	599.828,88	600.000,—	404.000,—	324.000,—	—	324.000,—	§ 13. Bezwrotne subwencje dla średnich zakładów ogólnokształcących i komunalnych	324.000,—
		14		Kursy metodyczne	2.516,—	5.000,—	11.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 14. Wydatki związane z urządzeniem kursów metodycznych dla nauczycieli	10.000,—
	VI			Szkolnictwo zawodowe . . .	1.359.724,34	1.461.930,—	1.124.051,—	624.600,—	105.000,—	729.600,—		
		12		Pomoc naukowe	109.803,36	160.300,—	328.806,—	132.600,—	50.000,—	182.600,—	a) Wydatki zwyczajne: § 12 poz. 1. Materiały naukowe § 12 poz. 2. Napęd i ruch warsztatów i pracowni Razem § 12 zwyczajne:	12.400,— „ 120.200,— „ 132.600,— zł.
		13		Koszty wyjazdów naukowych	922,51	1.250,—	1.250,—	1.000,—	—	1.000,—	§ 13. Koszty wycieczek uczniów oraz wyjazdów naukowych dyrektorów i nauczycieli	1.000,—
		14		Zapomogi i zasiłki	1.195.155,07	1.215.650,—	702.063,—	485.000,—	—	485.000,—	§ 14 poz. 1. Zasiłki dla ognisk młodzieży rzemieślniczej § 14 poz. 2. Wydatki osobowe dla szkół zawodowych, dokształcających, przemysłowych, kupieckich, górniczych i wiejskich § 14 poz. 3. Wydatki rzeczowe na szkoły wymienione w pozycji 2 § 14 poz. 4. Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach (kursy dokształcające dla rzemieślników i pracowników przemysłowych) § 14 poz. 5. Wyższe Studium Handlowe w Katowicach § 14 poz. 6. Izba Handlowa w Katowicach (na szkołę handlową w Rybniku i szkołę przysposobienia krawieckiego) § 14 poz. 7. Miasto Katowice (na szkołę handlową) § 14 poz. 8. Miasto Królewska Huta (na instytut kształcenia handlowego) § 14 poz. 9. Macierz szkolna w Bielsku (na szkołę zawodową żeńską) § 14 poz. 10. SS. Urszulanek (na szkołę zawodową i seminarjum zawodowe w Rybniku) § 14 poz. 11. Na różne kursy zawodowe	5.000,— „ 400.000,— „ 10.000,— „ 8.000,— „ 4.000,— „ 3.000,— „ 10.000,— „ 20.000,— „ 10.000,— „ 12.000,— zł. 3.000,— „
											Razem § 14	485.000,— zł.

W y d a t k i.
Część IIa. Administracja.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
I			2	Urząd Kontroli Państwowej							§ 2. Wyrównawczy dodatek mieszkaniowy zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 1929 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 1, poz. 3) dla urzędników Urzędu Kontroli Państwowej w Katowicach do dyspozycji Prezesa Najwyższej Izby Kontroli 14.340. — zł
				Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, Oddział w Katowicach . . .	22.115,81	36.250. —	32.500. —	22.640. —	—	22.640. —	
				Urząd Kontroli Państwowej	14.332,52	28.600. —	24.100. —	14.340. —	—	14.340. —	
II			2	Różne wydatki osobowe . .	14.332,52	28.600. —	24.100. —	14.340. —	—	14.340. —	§ 2. Dodatek mieszkaniowy dla urzędników i funkcjonariuszów 8.300. — ..
				Prokuratura Generalna Rz. P., Oddział w Katowicach	7.783 29	7.650 —	8.400. —	8.300. —	—	8.300. —	
				Różne wydatki osobowe . .	7.783 29	7.650 —	8.400. —	8.300. —	—	8.300. —	

Część III. Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																																																		
						1931/32	1932 33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem																																																																																			
I			1	Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	16.917.291,27	9.662.013,52	8.793.717,52	9.236.928,52	—	9.236.928,52	§ 1. Emerytury i zaopatrzenia funkcjonariuszy śląskich. <table><tr><th rowspan="2">Emerytury i zaopatrzenia</th><th colspan="11">Grupa uposażenia</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>IV</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th></tr><tr><td>emeryci</td><td>—</td><td>—</td><td>2</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>5</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>3</td><td>9</td><td>23</td></tr><tr><td>wdowy</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>7</td></tr><tr><td>sieroty</td><td>—</td><td>—</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>9</td><td>—</td><td>—</td><td>4</td><td>1</td><td>17</td></tr><tr><td>Ogółem</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>5</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>17</td><td>1</td><td>1</td><td>5</td><td>6</td><td>57</td></tr></table> Obliczenie wysokości zaopatrzeń emerytalnych funkcjonariuszów śląskich według norm uposażenia, obowiązujących w dniu 1 września 1932 r. wraz z dodatkiem mieszkaniowym według miasta Warszawy i 20% dodatkiem wojewódzkim na podstawie stanu z dnia 1. września 1932 r.	Emerytury i zaopatrzenia	Grupa uposażenia											Razem	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	emeryci	—	—	2	1	—	1	5	1	1	—	3	9	23	wdowy	1	—	—	—	1	1	3	—	—	—	1	2	7	sieroty	—	—	2	—	—	—	—	9	—	—	4	1	17	Ogółem	1	—	—	5	1	1	2	17	1	1	5	6	57
				Emerytury i zaopatrzenia	Grupa uposażenia											Razem																																																																													
					IV	V	VI	VII	VIII	IX		X	XI	XII	XIII		XIV	XV	XVI																																																																										
				emeryci	—	—	2	1	—	1		5	1	1	—	3	9	23																																																																											
wdowy	1	—	—	—	1	1	3	—	—	—	1	2	7																																																																																
sieroty	—	—	2	—	—	—	—	9	—	—	4	1	17																																																																																
Ogółem	1	—	—	5	1	1	2	17	1	1	5	6	57																																																																																
Emerytury i zaopatrzenia .	3.531.758,25	3.755.194,—	4.167.897,—	4.740.584,—	—	4.740.584,—																																																																																							
Emerytury i zaopatrzenia funkcjonariuszy śląskich .	77.193,56	82.929,—	119.284,—	105.064,—	—	105.064,—																																																																																							

Emerytury i zaopatrzenia	Ilość osób	Zaopatrzenie zł	20 % dodatek woje- wódzki zł	Dodatek mieszkaniowy			Ogółem zł.
				według klas miejsc. zł	dopłaty według Warszawy zł	według Warszawy razem zł	
emeryci	23	2 990,—	598	460	368	828	4 416
wdowy	17	1 950,—	390	—	—	—	2 340
sieroty	17	250,—	50	—	—	—	300
razem miesięcznie	57	5 190,—	1 038	460	368	828	7 056
Ogółem rocznie	57	61 280,—	12 456	5 520	4 416	9 936	84 672
Przewidziany roczny przyrost	8	12 480,—	2 496	1 920	1 536	3 456	18 432
Ogółem preliminuje się	65	74 760,—	14 952	7 440	5 952	13 392	103 104

Ryczałt roczny tytułem ulg w przejazdach państwowych środkami komunikacyjnymi (L. R. W. 264 z 21. IV. 1925 r.) wynosi dla 9 osób po 80 zł., oraz dla 14 osób po 60 zł. razem kwotę 1.560. — zł.
4 zapomogi z art. 37 śląskiej ustawy emerytalnej z 20. IV. 1926 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 1126), licząc po 100 zł. wyniosą 400. — „
Ogółem w paragrafie 1-szym wyniosą wydatki rocznie kwotę 105.064. — zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933 34			O b j a ś n i e n i a																																																																																																																																																																																				
						1931 32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem																																																																																																																																																																																					
I		I a		Emerytury i zaopatrzenia funkcjonariuszów wojewódzkich	3.391.785,29	3.531.180,—	3.864.392,—	4.450.000,—	—	4.450.000,—	<table><tr><th rowspan="2">Emerytury i zaopatrzenia</th><th colspan="16">Grupa uposażenia</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>III</th><th>IV</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th></tr><tr><td rowspan="3">ze służby polskiej</td><td>emeryci</td><td>1</td><td>3</td><td>38</td><td>89</td><td>167</td><td>104</td><td>78</td><td>40</td><td>32</td><td>41</td><td>51</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>652</td></tr><tr><td>wdowy</td><td>—</td><td>0</td><td>27</td><td>58</td><td>27</td><td>13</td><td>20</td><td>17</td><td>24</td><td>34</td><td>—</td><td>3</td><td>1</td><td>—</td><td>233</td></tr><tr><td>sieroty</td><td>1</td><td>4</td><td>20</td><td>58</td><td>32</td><td>15</td><td>32</td><td>32</td><td>43</td><td>79</td><td>—</td><td>7</td><td>2</td><td>—</td><td>325</td></tr><tr><td rowspan="3">ze służby zaborczej</td><td>emeryci</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>6</td><td>4</td><td>4</td><td>7</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>21</td></tr><tr><td>wdowy</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>4</td><td>23</td><td>17</td><td>25</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>69</td></tr><tr><td>sieroty</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>6</td></tr><tr><td rowspan="2">Razem ze służby</td><td>polskiej</td><td>2</td><td>3</td><td>51</td><td>136</td><td>283</td><td>163</td><td>106</td><td>92</td><td>81</td><td>108</td><td>164</td><td>2</td><td>14</td><td>5</td><td>1210</td></tr><tr><td>zaborczej</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>10</td><td>29</td><td>24</td><td>33</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>96</td></tr><tr><td colspan="2">Ogółem</td><td>2</td><td>3</td><td>51</td><td>136</td><td>283</td><td>173</td><td>135</td><td>116</td><td>114</td><td>108</td><td>164</td><td>2</td><td>14</td><td>5</td><td>1306</td></tr></table> <p>Obliczenie wysokości zaopatrzeń emerytalnych funkcjonariuszów wojewódzkich według norm i posażenia obowiązujących w myśl ustawy z dnia 18. III. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 2032, poz. 239) wraz z dodatkiem mieszkaniowym według miasta Warszawy i 20% dodatkiem wojewódzkim na podstawie stanu z dnia 1. września 1932 r.</p>	Emerytury i zaopatrzenia	Grupa uposażenia																Razem	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	ze służby polskiej	emeryci	1	3	38	89	167	104	78	40	32	41	51	2	4	2	652	wdowy	—	0	27	58	27	13	20	17	24	34	—	3	1	—	233	sieroty	1	4	20	58	32	15	32	32	43	79	—	7	2	—	325	ze służby zaborczej	emeryci	—	—	—	—	6	4	4	7	—	—	—	—	—	—	21	wdowy	—	—	—	—	4	23	17	25	—	—	—	—	—	—	69	sieroty	—	—	—	—	—	2	3	1	—	—	—	—	—	—	6	Razem ze służby	polskiej	2	3	51	136	283	163	106	92	81	108	164	2	14	5	1210	zaborczej	—	—	—	—	10	29	24	33	—	—	—	—	—	—	96	Ogółem		2	3	51	136	283	173	135	116	114	108	164	2	14	5	1306
Emerytury i zaopatrzenia	Grupa uposażenia																Razem																																																																																																																																																																														
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI																																																																																																																																																																																	
ze służby polskiej	emeryci	1	3	38	89	167	104	78	40	32	41	51	2	4	2	652																																																																																																																																																																															
	wdowy	—	0	27	58	27	13	20	17	24	34	—	3	1	—	233																																																																																																																																																																															
	sieroty	1	4	20	58	32	15	32	32	43	79	—	7	2	—	325																																																																																																																																																																															
ze służby zaborczej	emeryci	—	—	—	—	6	4	4	7	—	—	—	—	—	—	21																																																																																																																																																																															
	wdowy	—	—	—	—	4	23	17	25	—	—	—	—	—	—	69																																																																																																																																																																															
	sieroty	—	—	—	—	—	2	3	1	—	—	—	—	—	—	6																																																																																																																																																																															
Razem ze służby	polskiej	2	3	51	136	283	163	106	92	81	108	164	2	14	5	1210																																																																																																																																																																															
	zaborczej	—	—	—	—	10	29	24	33	—	—	—	—	—	—	96																																																																																																																																																																															
Ogółem		2	3	51	136	283	173	135	116	114	108	164	2	14	5	1306																																																																																																																																																																															

Emerytury i zaopatrzenia		Ilość osób	Zaopa- trzenie	20 % dodatek woje- wódzki	Dodatek mieszkaniowy			Ogółem
					według klas miejscowości	dopłata według Warszawy	według Warszawy razem	
			zł	zł	zł	zł	zł	zł
Ze służby polskiej	emeryci	652	185 560	36 512	19 560	18 256	37 816	256 888
	wdowy	233	27 000	5 400	—	—	—	32 400
	sieroty	325	77 500	1 500	—	—	—	9 000
	Razem	1 210	217 060	43 412	19 560	18 256	37 816	298 288
Ze służby zaborczej	emeryci	21	2 495	499	240	186	426	3 420
	wdowy	69	3 750	750	—	—	—	4 500
	sieroty	6	150	30	—	—	—	180
	Razem	96	6 395	1 279	240	186	426	8 100
Razem mies. polscy i z państw zaborczych		1 306	223 455	44 691	19 800	18 442	38 242	306 388
Ogółem rocznie		1 306	2 681 460	536 292	237 600	221 304	458 904	3 676 656
Przewidziany roczny przy- rost		150	504 000	100 800	54 000	50 400	104 400	709 200
Ogółem preliminuje się		1 456	3 185 460	637 092	291 600	271 704	563 304	4 385 856

Na dopłatę zaległych emerytur, oraz na dopłatę z powodu podwyższenia wymiarów emerytalnych, przewiduje się roczny wydatek w kwocie 64.144.— zł.

Ogółem przeto wydatek w § I a wyniesie 4.450.000. zł.

rocznie

Dz.	R.	§	Poz	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a s n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
I		1b		Zaopatrzenia cywilnych inwalidów	—	20.000,—	80.000,—	80.000,—	—	80.000,—	§ 1b. Zaopatrzenie cywilnych inwalidów, którzy pobierali rentę na zasadzie rozporządzenia z dn. 10. lipca 1922 r. (Dz. U. Śl. Nr. 6, poz. 26) dla 70 inwalidów cywilnych po 90 zł. do 100 zł miesięcznie, razem rocznie
		3		Odprawy dla wdów po funkcjonariuszach śląskich	—	1.700,—	1.200,—	1.200,—	—	1.200,—	80.000.— zł.
		3a		Odprawy dla wdów po funkcjonariuszach wojewódzkich	2.204,82	12.075,—	8.400,—	9.000,—	—	9.000,—	§ 3. Przewiduje się 2 odprawy po 500 zł. Odprawy te wynoszą 1.000 zł. 20% dodatek wojewódzki 200 zł. razem
		4		Pośmiertne po funkcjonariuszach śląskich	—	2.520,—	1.920,—	1.920,—	—	1.920,—	§ 3a. Przewiduje się 5 odpraw licząc po 1.500 zł. na jedną. Odprawy te wynoszą 7.500 zł. 20% dodatek wojewódzki 1.500 zł. razem
		4a		Pośmiertne po funkcjonariuszach wojewódzkich	50.851,07	84.000,—	72.000,—	72.000,—	—	72.000,—	§ 4. Przewiduje się 4 odprawy pośmiertne, licząc po 400 zł. na jedną. Pośmiertne to wynosi 1.600 zł. dodatek wojewódzki 320 zł. razem
		6		Koszty przesiedlenia funkcjonariuszów śląskich	—	1.290,—	1.200,—	1.400,—	—	1.400,—	§ 4a. Obliczono na podstawie faktycznych wydatków w czasie od 1. kwietnia do 31. sierpnia 1932 r. na kwotę 60.000 zł. Dodatek wojewódzki 12.000 zł. Razem
		6		Koszty przesiedlenia funkcjonariuszów wojewódzkich	9.723,51	19.500,—	19.500,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 6. Przewiduje się dwa przesiedlenia w ciągu roku po 700 zł. Razem
		6		Koszty przesiedlenia funkcjonariuszów wojewódzkich	9.723,51	19.500,—	19.500,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 6a. Preliminuje się na podstawie wydatków w czasie od 1. IV. do 31. sierpn. 1932 r. kwotę
II				Ogólny Zarząd Skarbowy	7.759.827,70	15.000,—	15.000,—	10.000,—	—	10.000,—	20.000.— zł.
		11		Różne rozchody	9.827,70	15.000,—	15.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 11. Preliminuje się na podstawie rzeczywistych wydatków z lat ubiegłych na zwroty sum nienależnie płaconych w ubiegłych okresach budżetowych
III		23		Udział Skarbu Państwa w dochodach Skarbu Śląskiego	7.750.000,—	—	—	—	—	—	10.000.— zł.
				Daniny publiczne	357.885,80	374.000,—	345.000,—	344.800,—	—	344.800,—	
		10		Zwroty podatków bezpośrednich	285.921,33	300.000,—	300.000,—	300.300,—	—	300.300,—	§ 10 poz. 1. Zwroty podatków bezpośrednich preliminuje się na podstawie zwrotów za lata ubiegłe
											260.000.— zł.
											§ 10 poz. 2. Wynagrodzenie gmin i powiatów za pobór podatków gruntowych, preliminuje się w stosunku 3% preliminowanego wpływu w podatku gruntowym
											40.000.— zł.
											§ 10 poz. 3. Wynagrodzenie za pobór opłat za utrzymywanie w ewidencji operatów katastralnych
											300.— zł.
											Razem § 10: 300.000.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
III	11			Zwroty podatków pośrednich	1.964,66	3.000,—	3.000,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 11. Preliminuje się na podstawie przypuszczeń rocznych 3.000,— zł.
	13			Zwroty opłat stemplowych .	69.999,81	70.000,—	40.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 13. Preliminuje się na podstawie zwrotów w latach ubiegłych 40.000,— zł.
	14			Inne zwroty	—	1.000,—	2.000,—	1.500,—	—	1.500,—	§ 14. Na różne nieprzewidziane zwroty 1.500,— zł.
IV	2			Śląski Fundusz Gospodarczy	1.116.000,—	1.116.000,—	—	—	—	—	Dział IV. Śląski Fundusz Gospodarczy: Wpływy z opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego wpływają do P. K. O. w Katowicach na konto Wydziału Skarbowego i zrachowywane są na „Fundusz Specjalny” oraz przekazywane do Banku Gospodarstwa Krajowego. Oddział w Katowicach, jako kredyty budowlane, które dysponuje Śląska Rada Wojewódzka. Wpływy przewiduje się: 1) z opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego. 2) z rat amortyzacyjnych odd pożyczek udzielonych ze Skarbu Śląskiego. 3) z rat amortyzacyjnych od pożyczek ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego. Z uwagi na kompresję budżetową nie wstawia się żadnej subwencji.
V	2			Długi Województwa Śląskiego	4.151.819,52	4.151.819,52	4.265.820,52	4.141.544,52	—	4.141.544,52	§ 2. Stan pożyczki w dniu 31. marca 1933 r. \$ 10.619.400,— Według umowy z agentem fiskalnym (The First National Bank of Boston) Województwo ma płacić rocznie tytułem amortyzacji pożyczki: 2 raty po \$ 448.000 (kapitał i odsetki) \$ 896.000,— 2 raty po \$ 2.240 tytułem ½% prowizji dla Agenta Fiskalnego \$ 4.480,— Razem \$: 900.480,— \$ = 8,92 zł. 8.032.281,60 zł. A konto tej sumy wpłaca Związki Komunalne, Celowe i Kościelne 2 raty według planów amortyzacyjnych po 1.533.230,54 zł. 3.066.461,08 zł. Na Województwo przypada do zapłaty kwota 4.965.820,52 zł. Z narosłych odsetek, od lokat i różnic kursowych przy zakupie obligacji na spłatę kapitału, pokryje się 824.276,— zł. Wobec czego preliminaruje się: 4.141.544,52 zł. Stan pożyczki po zapłaceniu rat w roku 1933/34 wynosić będzie \$ 10.464.100,—.
VI				Udziały i Pożyczki	—	250.000,—	—	—	—	—	
	2			Pożyczki i udziały, udzielone ze Skarbu Śląskiego	—	250.000,—	—	—	—	—	§ 2. Pożyczki i udziały udzielone ze Skarbu Śląskiego. Udział Skarbu Śląskiego przy budowie wodociągów w Cieszymie.

Preliminarz budżetowy Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego na okres 1933/34.

D O C H O D Y				R O Z C H O D Y																							
§	Wyszczególnienie	Kwota	O b j a ś n i e n i a	§	Wyszczególnienie	Kwota	O b j a ś n i e n i a																				
1	Produkcja zasadnicza (obróć)	204.000,—		1	Administracja	36.750,—	Etat: <table><tr><th>G r u p a</th><th>VIII</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>rok 1933/34</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>4</td></tr><tr><td>rok 1932/33</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>4</td></tr><tr><td>Stan faktyczny z dnia 1. IX. 1932 r.</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>4</td></tr></table> § 1 poz. 1. Uposażenia 19.000.— zł. § 1 poz. 2. Różne wydatki osob. 3.600.— „ § 1 poz. 3. Podróże służbowe 200.— „ § 1 poz. 4. Pomieszczenie 12.400.— „ § 1 poz. 5. Wydatki biurowe 1.550.— „ Razem: 36.750.— zł.	G r u p a	VIII	XI	XII	Razem	rok 1933/34	2	1	1	4	rok 1932/33	2	1	1	4	Stan faktyczny z dnia 1. IX. 1932 r.	2	1	1	4
G r u p a	VIII	XI	XII	Razem																							
rok 1933/34	2	1	1	4																							
rok 1932/33	2	1	1	4																							
Stan faktyczny z dnia 1. IX. 1932 r.	2	1	1	4																							
2	Produkcja uboczna	160,—		2	Koszty eksploatacji	135.000,—	§ 2 poz. 1. Płaca personelu technicznego 65.000.— zł. § 2 poz. 2. Remuneration dla personelu technicznego 1.500.— „ § 2 poz. 3. Zakup papieru 60.000.— zł. § 2 poz. 4. Zakup materiałów pomocniczych 8.500.— „ Razem: 135.000.— zł.																				
3	Różne dochody	160,—		3	Świadczenia socjalne dla personelu technicznego	6.200,—	§ 3 poz. 1. Kasa Chorych i koszty sanitarne 1.400.— zł. § 3 poz. 2. Ubezpieczenie od inwalidztwa, bezrobocia pracowników umysłowych i od nieszczęśliwych wypadków 4.800.— „ Razem: 6.200.— zł.																				
				4	Inwestycje i remont inwentarza	1.500,—	§ 4. Konserwacja i naprawa inwentarza 1.500.— zł.																				
				5	Opłaty skarbowe	6.240,—	§ 5 poz. 1. Dodatek obrotowy 5.500.— „ § 5 poz. 2. Opłata stempłowa 440.— „ § 5 poz. 3. Świadcstwo przemysł. 300.— „ Razem: 6.240.— zł.																				
				6	Koszty sprzedaży	1.000,—	§ 6. Koszty opakowania i wysyłki druków 1.000.— zł.																				
				7	Różne wydatki	930,—	§ 7 poz. 1. Ubezpieczenie inwentarza 200.— zł. § 7 poz. 2. Różne drobne i nieprzewidziane wydatki 730.— „ Razem: 930.— zł.																				
	Razem dochody:	204.320,—			Razem rozchody:	187.620,—																					
					Czysty zysk Drukarni	16.700,—																					

Załącznik do Cz. II Dz. 8 § 13 Budżetu Śląskiego 1933/34.

Preliminarz budżetowy Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34.

D o c h o d y.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
				Wojewódzki Fundusz Drogowy	1.991.601,99	2.357.547,08	4.041.985,—	3.355.000,—	—	3.355.000,—	
			1	Zwrot udzielonych pożyczek i odsetek od pożyczek drogowych	574.244,71	691.147,08	317.000,—	355.000,—	—	355.000,—	§ 1. Zwrot rat amortyzacyjnych oraz odsetek od pożyczek udzielonych, zwrot udziału Skarbu Państwa w kosztach budowy mostów w Nowym Bieruniu i w Brzezince: a) Zwrot pożyczek i odsetki . . . 150.000,— zł. b) Zwrot kosztów budowy mostów . . . 205.000,— „ Razem: 355.000,— zł.
			2	Odsetki od lokat kapitałów	7.037,15	10.000,—	10.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 2. Odsetki od lokaty Funduszu Drogowego w P. K. O., oraz z lokaty nakładów pieniężnych na rachunkach bieżących w Instytucjach Finansowych . . . 10.000,— zł.
			3	Opłaty od pojazdów mechanicznych	1.308.475,05	1.489.000,—	1.493.000,—	1.289.000,—	—	1.289.000,—	§ 3. Opłaty od pojazdów mechanicznych (art. 4 ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym Dz. Ust. Śl. Nr. 6, poz. 14): Poz. 1. Opłaty od samochodów osobowych (1.500 pojazdów) 720.000,— zł. Poz. 2. Opłaty od samochodów ciężarowych (600 pojazdów) 500.000,— „ Poz. 3. Opłaty od motocykli (1.350 sztuk) . . . 69.000,— „ Razem § 3: 1.289.000,— zł.
			4	Opłaty od pojazdów za przewóz towarów	706,91	5.000,—	1.000,—	1.000,—	—	1.000,—	Opłaty od pojazdów za przewóz towarów (art. 6 ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym): § 4 poz. 1. Opłaty od pojazdów mechanicznych . . . 500,— zł. § 4 poz. 2. Opłaty od pojazdów konnych . . . 500,— „ Razem § 4: 1.000,— zł.
			5	Opłaty od biletów za przejazdy pojazdami mechanicznymi	52.572,28	140.000,—	140.000,—	80.000,—	—	80.000,—	§ 5. Opłaty od biletów za przejazdy pojazdami mechanicznymi (art. 15 ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym) . . . 80.000,— zł.
			6	Opłaty od reklam	7.714,32	10.000,—	5.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 6. Opłaty od reklam (art. 16 ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym) 10.000,— zł.
			7	Odsetki i kary za zwłokę	—	—	—	20.000,—	—	20.000,—	§ 7. Odsetki i kary za zwłokę: od zaległych opłat 20.000,— zł.
			8	Grzywny	28.693,79	10.000,—	25.000,—	25.000,—	—	25.000,—	§ 8. Grzywny pobierane za przekroczenia przepisów porządkowych na drogach publicznych (art. 2, pkt. 3 ustawy z 30. III. 1931 r. Dz. Ust. Śl. Nr. 6, poz. 14) . . . 25.000,— zł.
			9	Inne dochody	12.133,78	2.400,—	25.000,—	25.000,—	—	25.000,—	§ 9. Opłaty od próbnych (Nr. Nr. rejestracyjnych) pojazdów mechanicznych i różne dochody . . . 25.000,— zł.
			10	Dotacja Skarbu Śląskiego	—	—	2.025.985,—	1.540.000,—	—	1.540.000,—	§ 10. Dotacje Skarbu Śląskiego (na podstawie art. 2 ustawy z dnia 30. III 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym Dz. Ust. Śl. Nr. 6, poz. 14) na pokrycie niedoboru budżetowego 1.540.000,— zł.

Preliminarz budżetowy Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34.

W y d a t k i.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																														
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Etat preliminarzowy na rok	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ryczałtowi	Razem																					
		1		Wojewódzki Fundusz Drogowy	1.955.712,94	2.297.200,—	4.041.885,—	1.753.220,—	1.601.780,—	3.355.000,—																															
				Wydatki osobowe	—	—	64.000,—	74.800,—	—	74.800,—																															
											<table><tr><td>1933/34</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>4</td><td>13</td></tr><tr><td>1932/33</td><td>3</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>5</td><td>12</td></tr></table>											1933/34	3	1	1	1	2	—	—	4	13	1932/33	3	1	—	1	2	—	—	5	12
1933/34	3	1	1	1	2	—	—	4	13																																
1932/33	3	1	—	1	2	—	—	5	12																																
											§ 1 poz. 1 Uposażenie i świadczenia socjalne 62.800.— zł.																														
											§ 1 poz. 2. Podróże służbowe personelu opłaconego z Wojewódzkiego Funduszu Drogowego oraz Kontrolerów ruchu 12.000.— „																														
											Razem § 1: 74.800.— zł.																														
		2		Wydatki administracyjne . .	—	—	8.000,—	7.200,—	—	7.200,—	§ 2. Opłaty ryczałtowe za obrót czekowy na Gł. koncie P. K. O., wydatki za druki i księgi w łączności z przeprowadzeniem kontroli władz wymiarowych, wydatki na koszty ogłoszeń przetargów, za druki, papier i inne wydatki biurowe dla Kierowników budowy dróg w Kutowicach i Cieszylinie 7.200.— zł.																														
		3		Odszkodowanie dla władz wymiarowych	—	—	81.950,—	69.000,—	—	69.000,—	§ 3. Odszkodowanie dla władz wymiarowych w wysokości 5% od dochodów przewidzianych w §§: 3, 4, 5 i 6 69.000 zł.																														
		4		Projekty i studia drogowe .	—	—	12.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 4. Opracowanie projektów budowy i przebudowy dróg, projektów mostów, mapy, plany i koszty prowadzenia laboratorium drogowo-badawczego 10.000.— zł.																														
		5		Renty drogowe na byłe drogi prowincjonalne	—	—	330.000,—	330.000,—	—	330.000,—	§ 5. Renty dla samorządów na byłe drogi prowincjonalne obliczone według zawartych dotąd obowiązujących umów, 216.586 km. 330.000.— zł.																														
		6		Droga państwowa Cieszyn—Bielsko	—	—	207.280,—	70.330,—	318.000,—	388.330,—	a) Wydatki zwyczajne: § 6 poz. 1. Wykonanie częściowego remontu na odcinkach szutrowych wraz z utrzymaniem poboczy, rowów, poręczy, drzewek i odwodnienia 36.800.— zł. § 6 poz. 2. Utrzymanie odcinków maziowanych w latach ubiegłych na długości 11,3 km 33.530.— „ Razem § 6 — zwyczajne: 70.330.— zł. b) Wydatki nadzwyczajne: § 6. Wykonanie półbruczku w Jaworzu, Skoczowie i Cieszylinie na długości 4,0 km., szerokości 5,30 m. t. j. 21.200 m ² 318.000.— zł.																														
		7		Utrzymanie i przebudowa dróg i mostów, projektowanych w przyszłości jako drogi państwowe i wojewódzkie	—	—	2.850.655,—	832.180,—	1.085.780,—	1.917.960,—	a) Wydatki zwyczajne: § 7 poz. 1. Subwencje dla 6 powiatów na utrzymanie i remonty dróg, projektowanych w przyszłości jako drogi państwowe i wojewódzkie:																														

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad-zwyczajne	Razem	
		7									a) Powiat Lubliniec 69.700.— b) Powiat Tarn. Góry 110.365.— c) Powiat Pszczyna 115.785.— d) Powiat Rybnik 266.580.— e) Powiat Bielsko 44.720.— f) Powiat Cieszyn 132.030.— Razem poz. 1: 739.180.— zł. § 7 poz. 2. Utrzymanie mostów i przepustów na drogach prelinnowanych wyżej pod poz. 1 13.000.— zł. § 7 poz. 3 Zakup materiałów kamiennych na rok 1934/35 80.000.— „ Razem § 7 — zwyczajne: 832.180.— zł. b) Wydatki nadzwyczajne: § 7 poz. 1. Spłata rat łącznie z odsetkami za roboty wykonane w roku 1931 na kredyt przez Firmy: „Trwałe Drogi“, „Drogi Betonowe“, „Karol Korn“ i „Komdrobit“ . 653.500.— zł. § 7 poz. 2. Przebudowa mostów i przepustów na drogach państwowych i wojewódzkich . 64.000.— „ § 7 poz. 3. Wykup gruntów na drogach przebudowanych w latach ubiegłych 217.280.— „ § 7 poz. 4. Subwencje i pożyczki: a) Wydział Powiatowy Lubliniec 30.000.— b) Wydział Dróg Pow. Bielsko 108.000.— c) Magistrat Katowice 13.000.— Razem poz. 4: 151.000.— zł. Razem § 7 — nadzwyczajne: 1.085.780.— „
		8		Utrzymanie i przebudowy dróg i mostów powiatowych, gminnych i bezpańskich	—	—	50.000,—	359.710,—	198.000,—	557.710,—	a) Wydatki zwyczajne: § 8 poz. 1. Subwencje dla powiatów na drogi powiatowe: a) Powiat Lubliniec 80.000.— b) Powiat Tarn. Góry 51.700.— c) Powiat Świętochłowice 33.100.— d) Powiat Katowice 30.000.— e) Powiat Rybnik 25.000.— f) Powiat Pszczyna 30.000.— g) Powiat Bielsko 10.000.— h) Powiat Cieszyn 39.910.— Razem poz. 1: 299.710.— zł. § 8 poz. 2. Subwencja na utrzymanie i przebudowę dróg dla gmin i powiatów finansowo słabych (do podziału przez Śląską Radę Wojewódzka) 60.000.— zł. Razem § 8 — zwyczajne: 359.710.— zł. b) Wydatki nadzwyczajne: § 8 poz. 1. Przebudowa mostów na drogach gminnych i powiatowych 170.000.— zł. § 8 poz. 2. Wykup gruntów na drogach powiatowych przebudowanych w ubiegłych latach (Subwencja dla powiatu Cieszyn) . 28.000.— „ Razem § 8 — nadzwyczajne: 198.000.— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem																	
			11	Inne dochody	1.702,77	3.640,—	3.945,—	3.000,—	—	3.000,—	Poz. 11. Opłaty uzdrowiskowe, opłaty od używania urządzeń Zakładowych, oraz odsetki P. K. O.																
			13	Zwrot kosztów leczenia i utrzymania	60.031,48	63.510,—	72.705,—	52.755,—	—	52.755,—	<p>Poz. 13. „Cieszyńianka“ wraz z oficyną posiada pomieszczenie dla 50 kuracjuszków. Na podstawie doświadczenia preliminarzu się następująca ilość miejsc:</p> <p>W „Cieszyńiance“ 15 miejsc za pełną opłatą, 4 miejsca za opłatą ulgową, oraz 15 miejsc w oficynie za opłatą ulgową.</p> <p>Dochody oblicza się:</p> <p>Za opłaty pełne:</p> <table border="0"> <tr> <td>2 miejsca po 8.— zł. dziennie za 245 dni</td> <td>. 3.920.— zł.</td> </tr> <tr> <td>3 „ „ 9.— „ „ „ „ „ dni</td> <td>. 6.615.— zł.</td> </tr> <tr> <td>5 „ „ 10.— „ „ „ „ „ dni</td> <td>. 12.250.— zł.</td> </tr> <tr> <td>5 „ „ 12.— „ „ „ „ „ dni</td> <td>. 14.700.— zł.</td> </tr> </table> <p>Za opłaty ulgowe:</p> <table border="0"> <tr> <td>2 miejsca po 4,50 zł. dziennie za 245 dni</td> <td>. 2.205.— zł.</td> </tr> <tr> <td>2 miejsca po 6.— zł. dziennie za 245 dni</td> <td>. 2.940.— „</td> </tr> <tr> <td>15 miejsc w oficynie po 4,50 zł. dziennie za 150 dni</td> <td>. 10.125.— „</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Razem pozycja 13: 52.755.— zł.</td> </tr> </table>	2 miejsca po 8.— zł. dziennie za 245 dni	. 3.920.— zł.	3 „ „ 9.— „ „ „ „ „ dni	. 6.615.— zł.	5 „ „ 10.— „ „ „ „ „ dni	. 12.250.— zł.	5 „ „ 12.— „ „ „ „ „ dni	. 14.700.— zł.	2 miejsca po 4,50 zł. dziennie za 245 dni	. 2.205.— zł.	2 miejsca po 6.— zł. dziennie za 245 dni	. 2.940.— „	15 miejsc w oficynie po 4,50 zł. dziennie za 150 dni	. 10.125.— „	Razem pozycja 13: 52.755.— zł.	
2 miejsca po 8.— zł. dziennie za 245 dni	. 3.920.— zł.																										
3 „ „ 9.— „ „ „ „ „ dni	. 6.615.— zł.																										
5 „ „ 10.— „ „ „ „ „ dni	. 12.250.— zł.																										
5 „ „ 12.— „ „ „ „ „ dni	. 14.700.— zł.																										
2 miejsca po 4,50 zł. dziennie za 245 dni	. 2.205.— zł.																										
2 miejsca po 6.— zł. dziennie za 245 dni	. 2.940.— „																										
15 miejsc w oficynie po 4,50 zł. dziennie za 150 dni	. 10.125.— „																										
Razem pozycja 13: 52.755.— zł.																											
			14	Dotacja na pokrycie niedoboru	17.325,—	79.500,—	—	—	—	—																	
			15	Nadwyżka budżetowa z roku 1930/31	103.953,—	—	—	80.918,43	—	80.918,43	Poz. 15. Nadwyżka budżetowa powstała w ten sposób, iż kuracjusze wysyłani przez Państw. Pomoc Lekarską, zobowiązani byli uiszczać opłaty, których uprzednio nie uiszczali.																
				Razem dochody:	183.012,25	146.650,—	76.650,—	136.673,43	—	136.673,43																	

Projekt preliminarza budżetowego na rok 1933/34 Domu Zdrojowego „Cieszynianka“ w Zakopanem.

W y d a t k i

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
			1	Uposażenie	23.352,50	32.010,—	16.000,—	9.380,—	—	9.380,—	Poz. 1 pkt. 1. Wynagrodzenie personelu administracyjnego 5.940.— zł. Poz. 1 pkt. 2. Wynagrodzenie służby 3.440.— „ Razem poz. 1: 9.380.— zł.
			2	Inne wydatki osobowe . . .	1.565,85	4.661,—	1.704,—	1.801,—	—	1.801,—	Poz. 2 pkt. 1. Zapomogi i dary świąteczne dla służby 925.— zł. Poz. 2 pkt. 2. Ubezpieczenie personelu administracyjnego i służby 876.— „ Razem poz. 2: 1.801.— zł.
			3	Podróże służbowe	—	300,—	300,—	223,—	—	223,—	Poz. 3. Podróże służbowe funkcjonariuszów zakładu.
			5	Pomieszczenie	11.569,58	23.620,—	15.112,—	10.560,—	—	10.560,—	Poz. 5 pkt. 1. Opał 4.460.— zł. Poz. 5 pkt. 2. Światło 2.200.— „ Poz. 5 pkt. 3. Utrzymanie porządku 1.500.— „ Poz. 5 pkt. 4. Woda 400.— „ Poz. 5 pkt. 5. Czyszczenie kominów 150.— „ Poz. 5 pkt. 6. Drobne naprawy i instalacje 1.500.— „ Poz. 5 pkt. 7. Ubezpieczenie od ognia i opłata za badanie kotłów 350.— „ Razem: 10.560.— zł.
			6	Wydatki biurowe	167,06	320,—	320,—	250,—	—	250,—	Poz. 6. Przybory biurowe, druki, papier, itp.
			7	Inwentarz	229,60	4.000,—	750,—	6.000,—	—	6.000,—	Poz. 7 pkt. 1. Uzupełnienie inwentarza w nowo-uruchomionej oficynie Zakładu, naczyń kuchennych, itp. 4.000.— zł. Poz. 7 pkt. 2. Konserwacja i naprawa inwentarza 2.000.— „ Razem poz. 7: 6.000.— zł.
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne . . .	848,28	1.704,—	1.134,—	840,—	—	840,—	Poz. 8 pkt. 1. Abonament i rozmowy telefon. 700.— zł. Poz. 8 pkt. 2. Wydatki pocztowe 140.— „ Razem poz. 8: 840.— zł.
			11	Inne wydatki	522,01	1.500,—	500,—	3.000,—	—	3.000,—	Poz. 11. Wydatki na wyciągi katastralne, podatki skarbowe i gminne, opłaty manipulac. P. K. O., różne drobne wydatki.
			12	Remont, inwestycje i konserwacja budynków	35.148,27	19.375,—	—	34.900,—	—	34.900,—	Poz. 12. Na wyrównanie zaległych rachunków za wewn. odnowienie oficyn Zakładu (około 12.000 zł.), za splanowanie i urządzenie ogrodu zniszczonego na skutek przeprowadzenia odwodnienia, reszta należności za drenowanie terenu (około 7.000 zł.). Na wewnętrzny remont Zakładu i oficyn, inne remonty.
			13	Koszty utrzymania kuracjuszków	26.690,67	59.160,—	40.230,—	34.719,43	—	34.719,43	Poz. 13. Dzienny koszt wyżywienia przeciętnie 3,67 zł. Na wyżywienie 19 kuracjuszków za 245 dni, 15 kuracjuszków za 150 dni, 7 osób służby za 365 dni 34.719,43 zł.
			14	Fundusz Obrotowy	—	—	—	35.000,—	—	35.000,—	Poz. 14. 25% obrotu (dochodu) w myśl § 14 uchwały Śląsk. Rady Wojew. z dnia 7. III. 1932 r. L. RW. 172 (Gaz. Urz. Woj. Śl. Nr. 11/32).
				Razem rozchody:	102.093,82	146.650,—	76.650,—	136.673,43	—	136.673,43	
				Zestawienie							
				Dochody	136.673,43 zł.						
				Rozchody	136.673,43 zł.						
				Nadwyżka (nie-dobór)	—						

Preliminarz Zakładu dla umysłowo-chorych w Lublińcu na rok 1933/34.

(Cz. II. Dz. XIII. § 13 budżetu śląskiego.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
				Dochody							
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów	3.021,10	5.500,—	3.373,—	3.373,—	—	3.373,—	Poz. 2 według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 9. X. 1923 (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i ustawy z dnia 8. VII. 1925 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 11, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25% kosztów umundurowania.
			5	Pomieszczenie	20.799,60	24.600,—	73.650,—	71.460,—	—	71.460,—	Poz. 5 pkt. a. Czynsz za mieszkania służbowe 46.665.— zł. Poz. 5 pkt. b. Za światło, opał, prąd elektryczny i łączniki 7.920.— „ Poz. 5 pkt. c. Oplata za zużycie wody, dostarczonej przez Zakład 12.875.— „ Poz. 5 pkt. d. Dom Pracy Przymusowej za ogrzewanie centralne 4.000.— „
			7	Dochód z warsztatów	10.147,06	10.000,—	10.000,—	8.800,—	—	8.800,—	Poz. 7 pkt. a. Za prace wykonane dla foli-warków, cegielni D. P. P. i inne 5.000.— „ Poz. 7 pkt. b. Dochód z intrygatorni 800.— „ Poz. 7 pkt. c. Dochód z tartaku (tarcie drzewa, sprzedaż trocin, odpadków drzewa itp.) 3.000.— „
			11	Inne dochody	16.442,59	8.900,—	9.100,—	9.100,—	65 000,—	74.100,—	Poz. 11 pkt. a. Zwrot kosztów pogrzebowych 2.000.— „ Poz. 11 pkt. b. Siódma rata za młyn 1.500.— „ Poz. 11 pkt. c. Różne (za furmanki, za skóry z własnego uboju, starzyznę, odsetki z banków i P. K. O., dochód z przypadłych wadliwych, kaucyj, itp.) 5.600.— „ Poz. 11 pkt. d. Nadzwyczajne: przelew z funduszu obrotowego 65.000.— „
			13	Zwrot kosztów utrzymania	1.604.039,77	1.828.923,—	1.268.625,—	1.075.674,—	—	1.075.674,—	Poz. 13 pkt. a. Przez Województwo: za 636 chorych, miejscowo i krajowo ubogich po 1,75 zł. wzgl. 3,50 zł. 410.077.— „ Poz. 13 pkt. b. Przez Wydziały Powiatowe: za 630 chorych, miejscowo ubogich po 1,75 zł. 402.412.— „ Poz. 13 pkt. c. Za chorych prywatnych, pod-sądnych i członków Kas Chorych 140.338.— „ 3 chorych w kl. I po 11.— zł. 12.045.— „ 7 chorych w kl. II po 7.— zł. 17.885.— „ 10 chorych w kl. IIIa po 4.— zł. 14.600.— „ 75 chorych w kl. IIIb po 3,50 zł. 95.808.— „ Poz. 13 pkt. d. Za chorych z innych Woje-wództw 58.947.— „ 1 chory w kl. I po 12.— zł. 4.380.— „ 2 chorych w kl. II po 9.— zł. 6.570.— „ 23 chorych w kl. IIIa po 4,50 zł. 37.777.— „ 7 chorych w kl. IIIb po 4.— zł. 10.220.— „ Poz. 13 pkt. e. Zwrot żywienia: 60 korygendów 19.929.— „ personelu zakładowego 43.971.— „

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																												
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																																													
			14	Dochód z gospodarstwa zakładowego	34.969,25	48.280,—	32.047,—	27.000,—	—	27.000,—	Poz. 14 pkt. a. Dochód z hodowli trzody chlewnej 10.000.— zł. Poz. 14 pkt. b. Dochód z ogrodnictwa 17.000.— „																																																												
			16	Czysty zysk z gospodarstwa rolnego	10.913,45	15.575,—	22.000,—	11.100,—	—	11.100,—	Poz. 14. Według preliminarza folwarku.																																																												
				Nadwyżka budżetowa z roku 1930/31	187.034,59	87.034,59	—	—	—	—																																																													
				Razem dochody:	1.887.367,41	2. 28.812,59	1.418.795,—	1.206.507,—	65 000,—	1.271.507,—																																																													
				Wydatki							Etat na rok 1933/34																																																												
			1	Uposażenie	627.781,90	609.220,—	642.039,—	599.617,—	—	599.617,—	<table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th><th>Służba</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td>19</td><td>32</td><td>38</td><td>120</td><td>1</td><td>228</td><td>14</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1932/33</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td>19</td><td>31</td><td>38</td><td>113</td><td>1</td><td>222</td><td>14</td></tr><tr><td>Stan faktycznej obsady w dniu 1. 9. 1932 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td>17</td><td>32</td><td>38</td><td>112</td><td>1</td><td>220</td><td>14</td></tr></table> <p>Poza etatem: 1 kancelista i 1 dentysta za wynagrodzeniem ryczałtowem. Poz. 1 pkt. a. Uposażenie 595.121.— zł. Poz. 1 pkt. b. Dodatek funkcyjny 4.496.— „</p>	Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Służba	Etaty na rok 1933/34	1	2	5	3	1	3	5	19	32	38	120	1	228	14	Według preliminarza na rok 1932/33	1	2	5	3	1	3	5	19	31	38	113	1	222	14	Stan faktycznej obsady w dniu 1. 9. 1932 r.	1	2	5	3	1	3	5	17	32	38	112	1	220	14
Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Służba																																																									
Etaty na rok 1933/34	1	2	5	3	1	3	5	19	32	38	120	1	228	14																																																									
Według preliminarza na rok 1932/33	1	2	5	3	1	3	5	19	31	38	113	1	222	14																																																									
Stan faktycznej obsady w dniu 1. 9. 1932 r.	1	2	5	3	1	3	5	17	32	38	112	1	220	14																																																									
			2	Inne wydatki osobowe	54.190,57	79.266,—	55.243,—	41.833,—	—	41.833,—	Poz. 2 pkt. a. Zapomogi 2.900.— „ Poz. 2 pkt. b. Opłata szkolna, oraz opłata za kursy zimowe dla pielęgniarzy 640.— „ Poz. 2 pkt. c. Odszkodowanie za przejazd kol. 5.640.— „ Poz. 2 pkt. d. Umundurowanie personelu i beneficja 20.993.— „ Poz. 2 pkt. e. Ubezpieczenie funkcjonariuszy służby i pomoc lekarska 11.660.— „																																																												
			3	Podróże służbowe i przesiedlenia	1.308,30	4.200,—	3.000,—	1.700,—	—	1.700,—	Poz. 3 pkt. a. Koszty podróży funkcjonariuszów Zakładu 1.200.— „ Poz. 3 pkt. b. Koszty przesiedleń 500.— „																																																												
			4	Środki lokomocji	7.675,23	10.500,—	9.400,—	8.050,—	—	8.050,—	Poz. 4 pkt. a. Za furmanki dostarczone przez folwark 5.200.— „ Poz. 4 pkt. b. Utrzymanie koni zakładowych 1.950.— „ Poz. 4 pkt. c. Utrzymanie wozów, wprzeży itp. 900.— „																																																												
			5	Pomieszczenie	172.583,16	181.600,—	178.556,—	141.962,—	—	141.962,—	Poz. 5 pkt. a. Koszty opału 90.479.— „ Poz. 5 pkt. b. Światło 12.500.— „ Poz. 5 pkt. c. Utrzymanie porządku 7.000.— „ Poz. 5 pkt. d. Drobne naprawy i instalacje 5.000.— „ Poz. 5 pkt. e. Ubezpieczenie, patronat, podatki, opłata za badanie kotłów 9.100.— „ Poz. 5 pkt. f. Czyszczenie kominów 1.300.— „ Poz. 5 pkt. g. Spłata długów hipotecznych (układ polsko-niemiecki) 16.583.— „																																																												

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
			6	Wydatki biurowe	8.770,56	10.227,—	8.432,—	5.370,—	—	5.370,—	Poz. 6 pkt. a. Przybory biurowe, druki, papier i ryczałt kancelaryjny 3.370,— zł. Poz. 6 pkt. b. Książki, pisma, subwencje dla czasopism lekarskich i abonament dzienników urzędowych 2.000,— ..
			7	Inwentarz	37.805,07	37.900,—	17.500,—	22.700,—	—	22.700,—	Poz. 7 pkt. a. Zakup inwentarza: Dla stacyi, kuchni, warsztatów, tartaku i ogrodów 3.700,— .. Dla maszynowni i kotłowni 3.500,— .. Poz. 7 pkt. b. Konserwacja i naprawa inwentarza, wodociągów, kanalizacji, maszynowni i kotłowni 8.000,— Poz. 7 pkt. c. Zakup drzewa dla tartaków 7.500,— ..
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne	4.604,84	8.000,—	4.000,—	4.000,—	—	4.000,—	Poz. 8 pkt. a. Abonament i rozmowy telefoniczne 1.190,— .. Poz. 8 pkt. b. Wydatki pocztowe (telegramy, porto, radio itp.) 2.900,— ..
			11	Inne wydatki	14.555,72	17.000,—	13.386,—	9.500,—	—	9.500,—	Poz. 11 pkt. a. Koszty urządzenia pogrzebów 2.000,— .. Poz. 11 pkt. b. Różne: Wydatki na kaplicę, wyciągi katastralne, koszty manipulacyjne P. K. O., tytoń dla chorych itp. 6.500,— .. Wydatki na ochronkę 1.000,— ..
			12	Remont i konserwacja budynków	34.996,83	35.000,—	35.000,—	34.000,—	—	34.000,—	Poz. 12. Roboty murarskie, malarskie, blacharskie, dekarские itp.
			12a	Rozbudowa filtrowni	—	—	—	—	65.000,—	65.000,—	Poz. 12a. Nadzwyczajne. Rozbudowa filtrowni 65.000,— ..
			13	Koszty utrzymania chorych i personelu	554.552,63	732.785,—	441.495,—	328.469,—	—	328.469,—	Poz. 13 pkt. a. Żywnienie chorych, personelu i korygendów: Żywnienie chorych 195.202,— .. Żywnienie personelu 40.001,— .. Dodatki dla chorych 6.171,— .. Żywnienie korygendów 15.330,— .. Poz. 13 pkt. b. Leczenie chorych 15.000,— .. Poz. 13 pkt. c. Ubieranie chorych (ubrania, bielizna, obuwie, pościel) 56.765,— ..
			14	Gospodarstwo zakładowe	13.630,94	15.080,—	9.744,—	8.744,—	—	8.744,—	Poz. 14 pkt. a. Hodowla trzody chlewnej (zakup słomy, karmy, szczepienie, apteka i inne) 5.744,— .. Poz. 14 pkt. b. Ogrodnictwo (nawozy sztuczne, obornik, nasiona, drzewka, krzewy, rośliny doniczkowe i inne) 3.000,— ..
			15	Wydatki na laboratorium	606,27	1.000,—	1.000,—	562,—	—	562,—	Poz. 15. Zakup próbek, słoików itp.
				Wydatki nadzwyczajne w roku 1931/32	120.051,94	187.034,59	—	—	—	—	
				Razem wydatki	1.653.173,96	2.128.812,59	1.418.795,—	1.206.507,—	65.000,—	1.271.507,—	
				Zestawienie							
				Dochody	1.887.367,41	2.128.812,59	1.418.795,—	1.206.507,—	65.000,—	1.271.507,—	
				Rozchody	1.653.173,96	2.128.812,59	1.418.795,—	1.206.507,—	65.000,—	1.271.507,—	
				Nadwyżka	234.193,45	—	—	—	—	—	

Gospodarstwo rolne.

(Załącznik do pozycji 16 dochodów preliminarza budżetowego Zakładu dla Umysłowo-Chorych w Lublińcu.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody (wydatki) zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Dochody (wydatki) na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
				Dochody							
			1	Ziemiopłody	101.671,14	115.000,—	115.000,—	105.000,—	—	105.000,—	
			2	Obora	49.499,38	61.000,—	70.000,—	44.000,—	—	44.000,—	
			3	Konie	9.285,44	13.500,—	12.000,—	6.500,—	—	6.500,—	
			4	Młyn	—	62.000,—	50.000,—	20.000,—	—	20.000,—	
			5	Zwrot składek ubezpieczenio- wych	3.533,89	4.000,—	3.500,—	3.800,—	—	3.800,—	
			6	Inne dochody	847,73	500,—	1.500,—	700,—	—	700,—	
				Razem dochody:	164.837,58	256.000,—	252.000,—	180.000,—	—	180.000,—	
				Rozchody							
			1	Administracja	9.828,72	10.500,—	13.739,—	11.500,—	—	11.500,—	Do poz. 1.
			2	Robocizna	42.688,30	45.425,—	45.000,—	32.000,—	—	32.000,—	a) uposażenie 10.500,— zł.
			3	Budynki i melioracje	6.633,94	9.000,—	5.000,—	6.000,—	—	6.000,—	b) wydatki rzeczowe (podróże służbowe, gazo- ty, książki fachowe, druki, papier i telefona . . . 1.000,— „
			4	Inwentarz martwy	4.150,35	15.500,—	10.000,—	9.000,—	—	9.000,—	Razem: 11.500,— zł.
			5	Konie	2.915,35	4.000,—	3.000,—	3.400,—	—	3.400,—	Do poz. 2.
			6	Opał, światło, magazyny . . .	14.807,44	15.000,—	13.000,—	13.000,—	—	13.000,—	a) płaca robotników i wynagrodzenie akordowe 26.000,— zł.
			7	Nawozy	24.048,57	36.000,—	32.000,—	28.000,—	—	28.000,—	b) ubezpieczenie socjalne i inne 6.000,— „
			8	Ciężary publiczne	1.893,57	2.000,—	2.000,—	1.000,—	—	1.000,—	Razem: 32.000,— zł.
			9	Ziemiopłody	13.124,23	18.000,—	27.000,—	22.500,—	—	22.500,—	
			10	Obora	30.921,52	35.000,—	30.000,—	20.500,—	—	20.500,—	
			11	Młyn	1.304,35	48.000,—	47.261,—	20.000,—	—	20.000,—	
			12	Inne wydatki	1.607,79	2.000,—	2.000,—	2.000,—	—	2.000,—	
				Pozostaje do dyspozycji . . .	10.913,45	15.575,—	22.000,—	11.100,—	—	11.100,—	
				Razem rozchody:	164.837,58	256.000,—	252.000,—	180.000,—	—	180.000,—	
				Zestawienie							
				Dochody	164.837,58	256.000,—	252.000,—	180.000,—	—	180.000,—	
				Rozchody	164.837,58	256.000,—	252.000,—	180.000,—	—	180.000,—	
				Nadwyżka — Niedobór . . .	—	—	—	—	—	—	

Preliminarz Zakładu dla umysłowo-chorych w Rybniku na rok 1933/34.

(Część II. Dział XIII. § 13. budżetu śląskiego.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
				Dochody zwyczajne							
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów	4.428,16	6.245,—	3.500,—	3.500,—	—	3.500,—	Poz. 2. Według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116. poz. 924) i ustawy z dnia 8. VII. 1925 r. (Dz. U. Śl. Nr. 11, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25% kosztów umundurowania.
			5	Pomieszczenie	34.960,05	29.200,—	90.383,—	96.009,—	—	96.009,—	Poz. 5 a) Czynsz za mieszkania służbowe 52.648.— zł. Poz. 5 b) Za światło, opał, prąd elektryczny, liczniki i gaz 7.541,— Poz. 5 c) Opłata za zużycie wody dostarczonej przez Zakład 5.485.— Poz. 5 d) Czynsz za najem budynków wojska oraz czynsz za mieszkania od lokatorów prywatnych 14.315.— Poz. 5 e) Udział Zakładu dla głuchoniemych w kosztach opału 16.020.—
			7	Dochód z warsztatów	9.575,75	11.000,—	15.500,—	15.000,—	—	15.000,—	Poz. 7 a) Za pracę wykonaną dla folwarku i inne 6.000.— Poz. 7 b) Introligatornia i drukarnia 8.000.— Poz. 7 c) Dochód z pracy pacjentów 1.000.—
			11	Inne dochody	151.618,09	155.595,—	179.398,—	149.141,—	—	149.141,—	Poz. 11 a) Zwrot kosztów pogrzebowych 2.000.— Poz. 11 b) Zwrot kosztów prania białyny dla wojska 120.— Poz. 11 c) Różne (za starzyznę, odsetki z banków i P. K. O., dochód z przeprowadzonych wadów, kancji itp. 5.000.— Poz. 11 d) Dochód z tytułu prowadzenia zakładu dla matolek 142.021.—
			13	Zwrot kosztów utrzymania	1.439.160,36	1.674.726,—	1.125.016,—	961.235,—	—	961.235,—	Poz. 13 a) Przez Województwo: Za chorych miejscowo i krajowo ubogich po 1,75 zł. względnie 3,50 zł. 415.188.— Poz. 13 b) Przez Wydziały Powiatowe: za 574 chorych miejscowo ubogich po 1,75 366.643.— Poz. 13 c) za chorych prywatnych, podświadomych i członków Kas Chorych 85.410.— 1 chory w kl. I po 4.— zł. = 4.015.— 7 chorych w kl. II po 7.— zł. = 17.885.— 12 chorych w kl. III a po 4.— zł. = 17.520.— 36 chorych w kl. III b po 3,50 zł. = 45.900.— Poz. 13 d) za chorych z innych województw 59.532.— 10 chorych w kl. II po 9.— zł. = 32.850.— 9 chorych w kl. III a po 4,50 zł. = 14.782.— 15 chorych w kl. III b po 4.— zł. = 21.900.— Poz. 13 e) Zwrot kosztów wyżywienia: 1) personelu zakładowego 18.049.— 2) artykuły dla pacjentów 6.413.—

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody (wydatki) zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Dochody (wydatki) na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																												
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																																													
			14	Dochód z gospodarstwa zakładowego	30.596 91	45.000,—	40.000,—	27.000,—	—	27.000,—	Poz. 14 a) Dochód z hodowli trzody chlewnej 7.000,— zł. Poz. 14 b) Dochód z ogrodnictwa 20.000,—																																																												
			16	Czysty zysk z gospodarstwa rolnego	—	13.179,—	14.000,—	2.743,—	—	2.743,—	Poz. 16. Według preliminarza folwarku.																																																												
				Nadwyżka budżetowa z okresu 1930/31	82.461,46	82.461,46	—	—	—	—																																																													
				Razem dochody zwyczajne:	1.752.800,78	2.017.406,46	1.467.797,—	1.254.628,—	—	1.254.628,—																																																													
				Rozchody zwyczajne							Etat na rok 1933/34.																																																												
			1	Uposażenie	788.035,09	882.155,—	786.853,—	708.661,—	—	708.661,—	<table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>></th><th>v</th><th>vii</th><th>viii</th><th>ix</th><th>x</th><th>xi</th><th>xii</th><th>xiii</th><th>xiv</th><th>xv</th><th>xvi</th><th>Razem</th><th>Służba</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1933/34</td><td>1</td><td>3</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>3</td><td>10</td><td>17</td><td>43</td><td>59</td><td>106</td><td>1</td><td>252</td><td>15</td></tr><tr><td>Według preliminarza na r. 1932/33</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>3</td><td>8</td><td>18</td><td>43</td><td>62</td><td>101</td><td>1</td><td>248</td><td>15</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932</td><td>1</td><td>3</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>3</td><td>10</td><td>17</td><td>43</td><td>59</td><td>100</td><td>1</td><td>246</td><td>15</td></tr></table>	Wyszczególnienie	>	v	vii	viii	ix	x	xi	xii	xiii	xiv	xv	xvi	Razem	Służba	Etaty na rok 1933/34	1	3	3	4	2	3	10	17	43	59	106	1	252	15	Według preliminarza na r. 1932/33	1	2	3	4	2	3	8	18	43	62	101	1	248	15	Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932	1	3	3	4	2	3	10	17	43	59	100	1	246	15
Wyszczególnienie	>	v	vii	viii	ix	x	xi	xii	xiii	xiv	xv	xvi	Razem	Służba																																																									
Etaty na rok 1933/34	1	3	3	4	2	3	10	17	43	59	106	1	252	15																																																									
Według preliminarza na r. 1932/33	1	2	3	4	2	3	8	18	43	62	101	1	248	15																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. IX. 1932	1	3	3	4	2	3	10	17	43	59	100	1	246	15																																																									
			2	Inne wydatki osobowe	60.111,10	92.201,—	50.440,—	48.441,—	—	48.441,—	Poza etatem: 1 duszpasterz katolicki, 1 pastor i jeden dentysta za wynagrodzeniem ryczałtowem. Poz. 1 a. Uposażenie 699.369,— zł. Poz. 1 b. Dodatek funkcyjny 9.292,— .. Poz. 2 pkt. a. Zapomogi 1.520,— .. Poz. 2 pkt. b. Opłata szkolna, oraz opłata za kursy zimowe dla pielęgniarzy 4.090,— .. Poz. 2 pkt. c. Odszkodowanie za przejazd kol. 8.940,— .. Poz. 2 pkt. d. Umundurowanie personelu i beneficja 23.742,— .. Poz. 2 pkt. e. Ubezpieczenie funkcjonariuszy, służby i pomoc lekarska 10.149,— .. Poz. 3 a. Koszty podróży funkcjonariuszów Zakładu 1.200,— .. Poz. 3 b. Koszty przesiedleń 500,— .. Poz. 4 a. Za furmanki dostarcz. przez folwark Poz. 4 b. Utrzymanie koni zakładowych 6.879,— zł. Poz. 4 c. Utrzymanie wozów, uprząży itp. 800,— .. Poz. 5 a. Opal 81.874,— .. Poz. 5 b. Światło 15.000,— .. Poz. 5 c. Utrzymanie porządku 7.000,— .. Poz. 5 d. Drobne naprawy i instalacje 5.000,— .. Poz. 5 e. Ubezpieczenie, podatki, opłata za badanie kotłów 9.000,— .. Poz. 5 f. Czyszczenie kominów 1.800,— .. Poz. 6 a. Przybory biurowe, druki, papier ryczałt kancelaryjny 2.500,— .. Poz. 6 b. Książki, pisma subwencje dla czasopism lekarskich i abonament dzienników urzędowych 2.000,— ..																																																												
			3	Podróże służbowe i przesiedlenia	1.209,89	4.500,—	2.200,—	1.700,—	—	1.700,—																																																													
			4	Środki lokomocji	14.088,13	14.500,—	7.000,—	7.679,—	—	7.679,—																																																													
			5	Pomieszczenie	178.002,69	192.014,—	147.560,—	119.674,—	—	119.674,—																																																													
			6	Wydatki biurowe	4.956,42	6.000,—	4.750,—	4.500,—	—	4.500,—																																																													

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- wyczajne	Razem	
			7	Inwentarz	22.573,10	26.000,—	13.000,—	15.200,—	—	15.200,—	Poz. 7 a. Zakup inwentarza: 1) dla stacji, kuchni, warsztatów i ogrodu 3.700,— zł 2) dla maszynowni i kotłowni 3.500,— Poz. 7 b. Konserwacja i naprawa inwentarza, wodociągów, kanalizacji, maszynowni i kotłowni 8.000,—
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne	2.455,94	2.500,—	2.500,—	2.500,—	—	2.500,—	Poz. 8 a. Abonament i rozmowy telefoniczne 1.200,— Poz. 8 b. Wydatki pocztowe (telegramy, porto, radio itp.) 1.300,—
			11	Inne wydatki	11.765,98	17.400,—	7.200,—	7.000,—	—	7.000,—	Poz. 11 a. Koszty urządzenia pogrzebów 2.000,— Poz. 11 b. Różne: 1) wydatki na kaplicę, wyciągi katastralne P. K. O. tytoń dla chorych itp. 4.500,— 2) wydatki na Zakład dla matolek (ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej itp.) 500,—
			12	Remont i konserwacja budynków	39.824,86	40.000,—	35.858,—	32.000,—	—	32.000,—	Poz. 12. Roboty murarskie, malarskie, blacharskie i dekarские.
			13	Koszty utrzymania chorych i personelu	452.993,02	635.575,—	400.436,—	299.771,—	—	299.771,—	Poz. 13 a. Żywnienie chorych, personelu i matolek: 1) żywnienie chorych i matolek 205.930,— zł 2) żywnienie personelu 20.402,— 3) dodatki dla chorych i matolek 3.724,— Poz. 13 b. Leczenie chorych i matolek 15.000,— Poz. 13 c. Ubieranie chorych i matolek (ubrania, bielizna, obuwie, pościel itp.) 54.715,—
			14	Gospodarstwo zakładowe	16.913,95	20.100,—	9.000,—	7.000,—	—	7.000,—	Poz. 14 a. Hodowla trzody chlewniej (zakup słomy, karmy, szczepienie, apteka i inne) 4.000,— Poz. 14 b. Ogrodnictwo (nawozy sztuczne, obornik, nasiona, drzewka, krzewy, rośliny doniczkowe itp.) 3.000,—
			15	Wydatki na laboratorium	617,16	2.000,—	1.000,—	502,—	—	502,—	Poz. 15. Zakup próbek, słoików itp.
				Wydatki nadzwyczajne	52.361,22	82.461,46	—	—	—	—	
				Ogółem rozchody	1.645.908,55	2.017.406,46	1.467.797,—	1.254.628,—	—	1.254.628,—	
				Zestawienie							
				Dochody zwyczajne	1.752.800,78	2.017.406,46	1.467.797,—	1.254.628,—	—	1.254.628,—	
				Rozchody „	1.645.908,55	2.017.406,46	1.467.797,—	1.254.628,—	—	1.254.628,—	
				Nadwyżka -- Niedobór	106.892,23	—	—	—	—	—	

Gospodarstwo rolne

(Załącznik do pozycji 16 dochodów preliminarza Zakładu dla umysłowo-chorych w Rybniku.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody (wydatki) zwyczajne i nad- zwyczajne, razem według budżetu		(Dochody wydatki) na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
				Dochody							
			1	Ziemioplody	30.472,17	66.200,—	66.000,—	55.000,—	—	55.000,—	
			2	Obora	56.279,48	87.600,—	70.000,—	38.000,—	—	38.000,—	
			3	Konie	—	1.000,—	1.000,—	1.000,—	—	1.000,—	
			4	Stawy	3.990,04	4.200,—	4.200,—	3.000,—	—	3.000,—	
			5	Zwrot składek ubezpiecz. . .	1.820,88	1.200,—	1.500,—	1.000,—	—	1.000,—	
			6	Inne dochody	8.059,26	1.800,—	1.300,—	2.000,—	—	2.000,—	
				Razem dochody:	100.621,83	162.000,—	144.000,—	100.000,—	—	100.000,—	
				Rozchody							
			1	Administracja	9.794,48	16.513,—	11.000,—	10.457,—	—	10.457,—	Poz. 1 Administracja: a) uposażenie 9.857,— zł. b) wydatki rzeczowe (podróże służ- bowe, gazety i książki fachowe, druk, przybory biurowe i opłata telefoniczna) 600,— „ Razem: 10.457,— zł.
			2	Robocizna	25.133,54	28.908,—	32.000,—	20.000,—	—	20.000,—	
			3	Budynki i melioracje	5.549,03	12.000,—	5.000,—	4.500,—	—	4.500,—	
			4	Inwentarz martwy	5.648,93	7.200,—	3.000,—	4.000,—	—	4.000,—	
			5	Konie	3.974,10	4.500,—	1.500,—	2.300,—	—	2.300,—	
			6	Opał, światło, magazyny . . .	6.708,07	10.200,—	7.500,—	7.400,—	—	7.400,—	
			7	Nawozy	18.259,23	25.000,—	30.000,—	20.000,—	—	20.000,—	Poz. 2. Robocizna: a) wynagrodzenie pracowników fol- warcznych i prace akordowe . . . 16.000,— „ b) ubezpieczenie społeczne . . . 4.000,— „ Razem: 20.000,— zł.
			8	Ciężary publiczne	254,08	500,—	2.500,—	700,—	—	700,—	
			9	Ziemioplody	3.796,68	4.000,—	5.000,—	8.000,—	—	8.000,—	
			10	Obora	18.982,82	15.000,—	30.000,—	16.000,—	—	16.000,—	
			11	Stawy	95,—	2.000,—	1.500,—	900,—	—	900,—	
			12	Inne wydatki	17.692,59	23.000,—	1.000,—	3.000,—	—	3.000,—	
				Pozostaje do dyspozycji . . .	—	13.179,—	14.000,—	2.743,—	—	2.743,—	
				Razem rozchody:	111.888,55	162.000,—	144.000,—	100.000,—	—	100.000,—	
				Zestawienie							
				Dochody	100.621,83	162.000,—	144.000,—	100.000,—	—	100.000,—	*) Niedobór folwarku za rok 1931/32 został pokryty z in- duszu obrotowego Zakładu, zaś folwark posiada równo- wartość w ziemiołódach, którą wykaże się przy następnem zamknięciu rocznem.
				Rozchody	111.888,55	148.821,—	130.000,—	97.257,—	—	97.257,—	
				Nadwyżka — Niedobór . . .	*) 11.266,72	13.179,—	14.000,—	2.743,—	—	2.743,—	

Preliminarz Zakładu dla matełków w Rybniku na rok 1933/34.

(Załącznik do poz. 11 pkt. d) dochodów budżetu Zakładu dla Umysłowo Chorych w Rybniku.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody (wydatki) zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Dochody (wydatki) na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																								
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																									
				Dochody																																															
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów	—	250,—	213,—	213,—	—	213,—																																									
			5	Pomieszczenie	—	—	3.188,—	3.656,—	—	3.656,—	Poz. 5. Czynsz za mieszkania służbowe.																																								
			13	Zwrot kosztów utrzymania	—	147.825,—	161.277,—	138.152,—	—	138.152,—	Poz. 13 pkt. 1. Przez Województwo: 107 matełków miejscowo i krajowo ubogich w klasie III b po 1.75 68.346. — zł. Poz. 13 pkt. 2. Przez Wydziały Powiatowe: 107 matełków miejscowo ubogich w klasie III b po 1.75 zł. 68.346 — Poz. 13 pkt. 3. Za matełków prywatnych: 1 matełek w klasie III b po 4.— zł. 1.460.— ..																																								
				Razem dochody:	—	148.075,—	164.678,—	142.021,—	—	142.021,—																																									
				Rozchody																																															
			1	Uposażenie	—	61.545,—	43.687,—	38.123,—	—	38.123,—	<table><tr><th colspan="8">Etat na rok 1933/34.</th></tr><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>VI</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>1</td><td>3</td><td>8</td><td>51</td></tr><tr><td>Według prelim. na rok 1932/33</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>5</td><td>15</td></tr><tr><td>Stan faktyczny obsady w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>8</td><td>15</td></tr></table> <p>Poz. 1 pkt. 1. Uposażenie 34.329.— zł. Poz. 1 pkt. 2. Dodatek funkcyjny 3.794.— ..</p>	Etat na rok 1933/34.								Wyszczególnienie	VI	XI	XII	XIII	XIV	XV	Razem	Etaty na rok 1933/34	1	2	—	1	3	8	51	Według prelim. na rok 1932/33	1	2	1	2	4	5	15	Stan faktyczny obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	2	—	1	—	8	15
Etat na rok 1933/34.																																																			
Wyszczególnienie	VI	XI	XII	XIII	XIV	XV	Razem																																												
Etaty na rok 1933/34	1	2	—	1	3	8	51																																												
Według prelim. na rok 1932/33	1	2	1	2	4	5	15																																												
Stan faktyczny obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	2	—	1	—	8	15																																												
			2	Inne wydatki osobowe	—	3.056,—	2.765,—	2.700,—	—	2.700,—	Poz. 2 pkt. 1. Zapomogi i opłata szkolna 900.— .. Poz. 2 pkt. 2. Odszkodowanie za przejazd kolejną 160.— .. Poz. 2 pkt. 3. Umundurowanie i beneficja 920.— .. Poz. 2 pkt. 4. Ubezpieczenie funkcjonariuszy służby i pomoc lekarska 720.— ..																																								
			5	Pomieszczenie	—	8.500,—	9.320,—	9.332,—	—	9.332,—	Poz. 5 pkt. 1. Koszty opału 3.693.— .. Poz. 5 pkt. 2. Światło 2.839.— .. Poz. 5 pkt. 3. Utrzymanie porządku 1.020.— .. Poz. 5 pkt. 4. Drobne naprawy i instalacje 400.— .. Poz. 5 pkt. 5. Ubezpieczenie od ognia 1.080.— .. Poz. 5 pkt. 6. Czyszczenie kominów 300.— ..																																								

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
			6	Wydatki biurowe	—	900,—	600,—	267,—	—	267,—	Poz. 6 pkt. 1. Przybory biurowe, druki, papier i ryczałt kancelaryjny 192,— zł.
			7	Inwentarz	—	1.500,—	1.200,—	1.200,—	—	1.200,—	Poz. 6 pkt. 2. Książki i pisma 75,— ..
			11	Inne wydatki	—	260,—	440,—	260,—	—	260,—	Poz. 7 pkt. 1. Zakup inwentarza (dla stacji i sal szkolnych) 800,— ..
			12	Remont i konserwacja budynków	—	4.959,—	3.000,—	2.000,—	—	2.000,—	Poz. 7 pkt. 2. Konserwacja i naprawa inwentarza 400,— ..
			13	Koszty utrzymania matolek	—	65.355,—	54.691,—	38.994,—	—	38.994,—	Poz. 11 pkt. 1. Koszty urządzenia pogrzebów 160,— ..
			15	Szkoła	—	1.000,—	500,—	700,—	—	700,—	Poz. 11 pkt. 2. Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej 100,— ..
				Razem wydatki:	—	148.075,—	116.123,—	93.676,—	—	93.676,—	Poz. 13 pkt. 1. Żywnienie matolek: żywnienie 108 dzieci 27.594,— ..
				Zestawienie							Poz. 13 pkt. 2. Leczenie matolek 2.400,— ..
				Dochody	—	148.075,—	164.678,—	142.021,—	—	142.021,—	Poz. 13 pkt. 3. Ubieranie dzieci i pościel 9.000,— ..
				Wydatki	—	148.075,—	116.123,—	93.676,—	—	93.676,—	Poz. 15 pkt. 1. Przybory szkolne i pomoce naukowa 400,— ..
				Nadwyżka	—	—	48.555,—	48.345,—	—	48.345,—	Poz. 15 pkt. 2. Wycieczki, zwiedzanie teatrów i t. p. 200,— ..
											Poz. 15 pkt. 3. Przybory do robót ręcznych 100,— ..

Preliminarz Śląskiego Szpitala w Cieszynie na rok 1933/34.

(Cz. II. Dz. XIII. § 12 budżetu śląskiego.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- wyczajne	Razem	
			12	Dochody							
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów	278,90	462,—	485,—	250,—	—	250,—	Poz. 2. Według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 924) i ustawy z dnia 8. VII. 1925 r. (Dz. U. Śl. Nr. 11, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25% kosztów umundurowania.
			5	Pomieszczenie	—	—	8.880,—	10.788,—	—	10.788,—	Poz. 5 a) Czynnosc za mieszkanie służbowe 7.600.— zł. b) Za światło, opał, prąd elektryczny i liczniki 1.005.— „ c) Czynnosc od lokatorów prywatnych 2.183.— „
			11	Inne dochody	43.757,66	50.050,—	38.400,—	42.750,—	—	42.750,—	Poz. 11. a) Honorarium za operacje 8.500.— „ b) Dochody prosektorjum 9.500.— „ c) Dochody 6 pracowni Roentgena 17.500.— „ d) Różne (za furmanki, odpadki z kuchni, za starzyznę, odsetki z Banków i P. K. O., dochód z przypadłych wadłów, kaucyj itp. 7.250.— „
			13	Zwrot kosztów utrzymania	589.661,12	726.545,—	644.032,—	613.027,—	—	613.027,—	Poz. 13 pkt. a. Przez Województwo: 226.848.— „ za 61 chorych ubogich po 5.50 zł. 122.458.— za 7 chor. obcokrajowców po 5.50 14.053.— za 90 członków Kas Chor. po 2.75 90.337.— Poz. 13 pkt. c) Za chorych samoplacących: 273.932.— „ 1 chory w kl. I po 20.— zł. 7.300.— 21 chorych w kl. II po 12.— zł. 91.980.— 87 chorych w kl. III po 5.50 zł. 174.652.— Poz. 13 pkt. d) Za chorych z innych Województw: 8 chorych w kl. III po 5.50 zł. 16.060.— „ Pkt. c) Zwrot kosztów żywienia personelu 5.850.— „
			14	Dochód z gospodarstwa zakładowego	9.616,20	12.300,—	10.650,—	8.900,—	—	8.900,—	Poz. 14 a) Dochód z hodowli trzody chlewnej 5.100.— „ Poz. 14 b) Dochód z ogrodnictwa 3.800.— „
				Dotacja na pokrycie niedoboru	241.543,—	241.543,—	176.440,—	141.152,—	—	141.152,—	
			9a	Dotacja na nowe budowlę (dochód nadzwyczajny)	30.000,—	30.000,—	105.000,—	—	—	—	
				Nadwyżka budżetowa z okresu 1930/31	191.767,30	191.767,30	—	—	—	—	
				Razem dochody:	1.106.624,18	1.252.667,30	983.887,—	816.867,—	—	816.867,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																												
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem																																																													
XII		12		Rozchody																																																																			
			1	Uposażenie	216.887,91	277.347,—	232.848,—	213.242,—	—	213.242,—	<table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>Razem</th><th>Służba</th><th>Siostry</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1933/34 r.</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>7</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>6</td><td>10</td><td>42</td><td>32</td><td>39</td></tr><tr><td>Wedle budżetu na rok 1932/33</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>6</td><td>5</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>7</td><td>8</td><td>40</td><td>32</td><td>40</td></tr><tr><td>Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>6</td><td>5</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>4</td><td>6</td><td>10</td><td>41</td><td>32</td><td>35</td></tr></table>	Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	Razem	Służba	Siostry	Etaty na rok 1933/34 r.	1	3	1	7	4	2	2	2	4	6	10	42	32	39	Wedle budżetu na rok 1932/33	1	3	1	6	5	2	2	1	4	7	8	40	32	40	Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	3	1	6	5	2	3	1	4	6	10	41	32	35
			Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	Razem	Służba	Siostry																																																						
			Etaty na rok 1933/34 r.	1	3	1	7	4	2	2	2	4	6	10	42	32	39																																																						
			Wedle budżetu na rok 1932/33	1	3	1	6	5	2	2	1	4	7	8	40	32	40																																																						
			Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	3	1	6	5	2	3	1	4	6	10	41	32	35																																																						
			2	Inne wydatki osobowe . . .	16.824,90	27.469,—	17.681,—	17.226,—	—	17.226,—	<p>Poza etatem: 4 praktykantów medycznych, odbywających ustawową praktykę szpitalną, za wynagrodzeniem ryczałtowem:</p> <p>Poz. 1 a) Uposażenie 213.242,— zł.</p> <p>a) Zapomogi 2.800,—</p> <p>b) Opłata szkolna oraz opłata za kursy lekarskie 800,— „</p> <p>c) Odszkodowanie za przejazd koleją 2.240,— „</p> <p>d) Umundurowanie personelu i beneficja 6.686,— „</p> <p>e) Ubezpieczenie funkcjonariuszów, służby i pomoc lekarska 4.700,— „</p>																																																												
			3	Podróże służbowe i przesiedlenia	311,90	560,—	560,—	480,—	—	480,—	<p>a) Koszty podróży funkcjonariuszów Zakładu 480,— „</p> <p>b) Koszty przesiedleń — „</p>																																																												
			4	Środki lokomocji	4.636,23	4.712,—	2.500,—	3.520,—	—	3.520,—	<p>a) Utrzymanie koni zakładowych 3.100,— „</p> <p>b) Utrzymanie wozów, uprząży itp. 420,— „</p>																																																												
			5	Pomieszczenie	185.565,19	195.050,—	180.550,—	131.340,—	—	131.340,—	<p>a) Koszty opału 48.850,— „</p> <p>b) Światło 48.500,— „</p> <p>c) Utrzymanie porządku 25.000,— „</p> <p>d) Drobne naprawy i instalacje 5.000,— „</p> <p>e) Ubezpieczenie, podatki, opłata za badanie kotłów 3.090,— „</p> <p>f) Czyszczenie komnat 900,— „</p>																																																												
6	Wydatki biurowe	4.447,60	5.250,—	5.800,—	5.148,—	—	5.148,—	<p>a) Przybory biurowe, druki, i ryczałt kancelaryjny 4.212,— „</p> <p>b) Książki, pisma, czasopisma fachowe i abonament dzienników urzędowych 936,— „</p>																																																															
7	Inwentarz	41.009,54	52.851,—	26.300,—	44.356,—	—	44.356,—	<p>a) Zakup inwentarza:</p> <p>1) dla stacji, kuchni i ogrodu 15.300,— „</p> <p>2) dla maszynowni i kotłowni 4.660,— „</p> <p>b) konserwacja i naprawa inwentarza, wodociągów, kanalizacji, maszynowni i kotłowni 3.600,— „</p> <p>c) Zakup inwentarza sanitarnego chirurgicznego</p> <p>1) utrzymanie i uzupełnienie narzędzi chirurgicznych 6.200,— „</p> <p>2) utrzymanie i uzupełnienie inwentarza sanitarnego i przyborów lekarskich 17.596,— „</p>																																																															
8	Wydatki pocztowo - telegraficzne i telefoniczne	2.273,72	2.300,—	1.680,—	2.260,—	—	2.260,—	<p>a) Abonament i rozmowy telefoniczne 1.080,— zł.</p> <p>b) Wydatki pocztowe (telegramy, porto, radio i t. p. 1.180,— „</p>																																																															

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																				
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																					
XII		12	11	Inne wydatki	4.940,48	5.500,—	3.410,—	3.518,—	—	3.518,—	a) Koszty urządzenia pogrzebów 650.— b) Różne: 1) wydatki na kaplicę, wyciągi katastralne, podatek od sprzedaży piwa, P. K. O. i inne 2.318.— 2) duszpasterstwo 550.—																				
			12	Remont i konserwacja budynków	20.132,23	21.177,—	—	56.500,—	—	56.500,—	Poz. 12. Roboty murarskie, malarskie, blacharskie, dekarские itp.																				
			13	Koszty utrzymania chorych i personelu	304.603,09	349.002,—	339.108,—	282.437,—	—	282.437,—	a) Żywnienie chorych i personelu: 1) żywienie chorych 140.525.— 2) żywienie personelu 44.358.— b) Leczenie chorych: 1) środki lecznicze 60.225.— 2) materiały opatrunkowe 11.505.— c) Ubieranie chorych (ubrania, bielizna, obuwie, pościel itp.) 25.824.—																				
			14	Gospodarstwo zakładowe	15.807,15	16.580,—	14.775,—	9.800,—	—	9.800,—	a) Hodowla trzody chlewnej (zakup słomy, karmy, szczepienie, apteka i inne 2.600.— b) Ogrodnictwo (nawozy sztuczne, obornik, nasiona, drzewka, krzewy, rośliny doniczkowe i inne) 7.200.—																				
			15	Utrzymanie prosektorjum i pracowni roentgenologicznej	56.624,97	73.102,—	53.675,—	47.040,—	—	47.040,—	1) Prosektorjum: Etat na rok 1933/34.																				
											<table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>VI</th><th>XI</th><th>XV</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Etat na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>5</td></tr><tr><td>Według budżetu na rok 1932/33</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>5</td></tr><tr><td>Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>5</td></tr></table>	Wyszczególnienie	VI	XI	XV	Razem	Etat na rok 1933/34	1	2	2	5	Według budżetu na rok 1932/33	1	2	2	5	Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	2	2	5
Wyszczególnienie	VI	XI	XV	Razem																											
Etat na rok 1933/34	1	2	2	5																											
Według budżetu na rok 1932/33	1	2	2	5																											
Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	2	2	5																											
											a) Uposażenie 17.561.— zł. b) Wydatki rzeczowe (zakup chemikali, uzupełnienie przyborów i zakup dzieł naukowych 11.145.— 2) Pracownia roentgenologiczna: Etat na rok 1933/34.																				
											<table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>VII</th><th>X</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1933/34</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1932/33</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td></tr><tr><td>Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr></table>	Wyszczególnienie	VII	X	Razem	Etaty na rok 1933/34	1	1	2	Według preliminarza na rok 1932/33	1	1	2	Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	1	1				
Wyszczególnienie	VII	X	Razem																												
Etaty na rok 1933/34	1	1	2																												
Według preliminarza na rok 1932/33	1	1	2																												
Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	1	1																												
											a) Uposażenie 9.064.— b) Wydatki rzeczowe (zakup przyborów do aparatu Roentgena i zakup dzieł nauk.) 9.270.—																				

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne. razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
XII		12	9a	Budowa nowych budowli . .	30.000,—	30.000,—	105.000,—	—	—	—	
				Wydatki nadzwyczajne z nad- wyżki budżetowej z okresu 1930/31	188.213,51	191.767,30	—	—	—	—	
				Razem wydatki:	1.092.278,42	1.252.667,30	983.887,—	816.867,—	—	816.867,—	
				Zestawienie							
				Dochody	1.106.624,18	1.252.667,30	983.887,—	675.715,—	—	675.715,—	
				Rozchody	1.092.278,42	1.252.667,30	983.887,—	816.867,—	—	816.867,—	
				Nadwyżka — Niedobór . .	14.345,76	—	—	141.152,—	—	141.152,—	

Preliminarz Domu Pracy Przymusowej w Lublińcu na rok 1933/34

(Część II. Dział XIII § 16 budżetu śląskiego.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody (wydatki) zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Dochody (wydatki) na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																											
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																												
XIII		16		Dochody																																																		
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów	359,59	476,—	466,—	310,—	—	310,—	Poz. 2. Według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i ustawy z dnia 8. VII. 1925 r. (Dz. U. Śl. Nr. 111, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25% kosztów umundurowania.																																											
			5	Pomieszczenie	—	—	3.650,—	3.244,—	—	3.244,—	Poz. 5 a) Czynsz za mieszkania służbowe 3.144.— zł. Poz. 5 b) Za światło, opał, prąd elektryczny i liczniki 100.— „																																											
			7	Dochód z warsztatów	38.686,05	57.524,—	41.299,—	8.319,—	—	8.319,—	Poz. 7. Jak załącznik „Ruch pracy“.																																											
			11	Inne dochody	357,19	400,—	300,—	250,—	—	250,—	Poz. 11. Różne (dochód za starzyznę, kary, odsetki z banków i P. K. O., dochód z przypadłych wadłów, kaucyj i inne).																																											
			13	Zwrot kosztów utrzymania	43.119,73	68.672,—	45.570,—	65.700,—	—	65.700,—	Poz. 13 a) Przez Województwo: 57 korygendów po 3.— zł. 62.415.— „ b) Przez Wydziały Powiatowe i Magistraty: 3 korygendów po 3. zł.— 3.285.— „																																											
				Nadwyżka budżetowa z okresu 1930/31	2.198,06	2.198,06	—	—	—	—																																												
				Razem dochody:	84.720,62	129.270,06	91.285,—	77.823,—	—	77.823,—																																												
				Wydatki																																																		
			1	Uposażenie	34.172,80	48.028,—	35.285,—	32.278,—	—	32.278,—	Etat na rok 1933/34. <table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>VII</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1933/34</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>—</td><td>3</td><td>4</td><td>—</td><td>11</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1932/33</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>—</td><td>2</td><td>5</td><td>—</td><td>11</td></tr><tr><td>Stan faktyczny obsady w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>—</td><td>3</td><td>4</td><td>—</td><td>11</td></tr></table> Poza etatem: 1 lekarz, 1 duszpasterz za wynagrodzeniem ryczałtowem: Poz. 1 a) Uposażenie 29.878.— zł. Poz. 1 b) Dodatek funkcyjny 2.400.— „ Poz. 2 a) Zapomogi 500.— „ Poz. 2 b) Odszkodowanie za przejazd koleją 140.— „ Poz. 2 c) Umundurowanie personelu i beneficja 1.629.— „ Poz. d) Ubezpieczenie funkcjonariuszów, służby i pomoc lekarska 1.500.— „	Wyszczególnienie	VII	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Etaty na rok 1933/34	1	—	1	—	2	—	3	4	—	11	Według preliminarza na rok 1932/33	1	—	1	—	2	—	2	5	—	11	Stan faktyczny obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	—	1	—	2	—	3	4	—	11
			Wyszczególnienie	VII	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																										
			Etaty na rok 1933/34	1	—	1	—	2	—	3	4	—	11																																									
			Według preliminarza na rok 1932/33	1	—	1	—	2	—	2	5	—	11																																									
Stan faktyczny obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	—	1	—	2	—	3	4	—	11																																												
2	Inne wydatki osobowe	2.386,11	6.232,—	4.678,—	3.769,—	—	3.769,—																																															

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
XIII		16	3	Podróże służbowe i przesiedlenia	88,20	200,—	200,—	154,—	—	154,—	Koszty podróży funkcjonariuszów zakładu.
			4	Środki lokomocji	—	50,—	50,—	50,—	—	50,—	Furmanki (zwózka różnych materiałów).
			5	Pomieszczenie	7.173,14	10.134,—	8.709,—	8.320,—	—	8.320,—	Poz. 5 a) Koszty opału 4.000.— „ Poz. 5 b) Światło 600.— „ Poz. 5 c) Utrzymanie porządku 2.900.— „ Poz. 5 d) Drobne naprawy i instalacje 500.— „ Poz. 5 e) Ubezpieczenie od ognia i odpowiedzialności cywilnej 320.— „
			6	Wydatki biurowe	712,81	820,—	800,—	800,—	—	800,—	Poz. 6 a) Przybory biurowe, papier i ryczałt kancelaryjny 550.— „ Poz. 6 b) Książki, pisma i abonament dzienników urzędowych 250.— „ Konserwacja i naprawa inwentarza.
			7	Inwentarz	2.039,15	2.944,—	600,—	600,—	—	600,—	Poz. 8 a) Abonament i rozmowy telefoniczne 130.— „ Poz. 8 b) Wydatki pocztowe (telegramy, porto, radio itp.) 360.— „
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne	469,58	470,—	420,—	490,—	—	490,—	Poz. 11 a) Koszty urządzenia pogrzebów 80.— „ Poz. 11 b) Zapomogi dla korygendów niezarobkujących 150.— „ Poz. 11 c) Koszty transportu zbiegłych korygendów niezarobkujących 40.— „ Poz. 11 d) Różne (opłata manipulacyjna P. K. O., opłata stemplowa itp.) 50.— „
			11	Inne wydatki	145,32	350,—	320,—	320,—	—	320,—	
			12	Remont i konserwacja budynków	868,50	1.000,—	500,—	1.000,—	—	1.000,—	
			13	Koszty utrzymania korygendów	35.090,07	56.844,—	39.723,—	30.042,—	—	30.042,—	Poz. 13 a) Żywnienie korygendów 19.929.— „ Poz. 13 b) Leczenie korygendów 1.650.— „ Poz. 13 c) Ubieranie korygendów (ubrania, bielizna, obuwie, pościel itp.) 8.463.— „
				Wydatki nadzwyczajne z roku 1931/32	1.500,—	2.198,06	—	—	—	—	
				Razem wydatki:	84.645,68	129.270,06	91.285,—	77.823,—	—	77.823,—	
				Zestawienie							
				Dochody	84.720,62	129.270,06	91.285,—	77.823,—	—	77.823,—	
				Wydatki	84.645,68	129.270,06	91.285,—	77.823,—	—	77.823,—	
				Nadwyżka — Niedobór	74,94	—	—	—	—	—	

Ruch pracy w Domu Pracy Przymusowej w Lublińcu.

(Załącznik do poz. 7 dochodów preliminarza Domu Pracy Przymusowej.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody (wydatki) zwyczajne i nad- zwyczajne, razem według budżetu		Dochody (wydatki) na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
				Dochody							
			1	Z pracy korygendów	12.981,61	45.000,—	24.000,—	2.000,—	—	2.000,—	
			2	Ze sprzedaży wyrobów war- sztatowych	65.765,36	110.900,—	105.465,—	62.539,—	—	62.539,—	
			3	Inne dochody	37,50	86,—	34,—	40,—	—	40,—	
				Razem dochody:	78.784,47	155.986,—	129.499,—	64.579,—	—	64.579,—	
				Wydatki							
			1	Zarobek i premje	2.264,89	4.800,—	4.500,—	3.240,—	—	3.240,—	
			2	Zakup surowców	34.283,02	90.000,—	80.000,—	49.420,—	—	49.420,—	Zakup przędzy, skóry, wełny, sukna, barwników itp.
			3	Inwentarz	1.658,07	1.760,—	1.300,—	1.200,—	—	1.200,—	Ubezpieczenie, konserwacja i naprawa maszyn, narzędzi ro- boczych i inne.
			4	Różne	1.892,44	1.902,—	2.400,—	2.400,—	—	2.400,—	
				Pozostaje do dyspozycji . .	38.686,05	57.524,—	41.299,—	8.319,—	—	8.319,—	
				Razem wydatki:	78.784,47	155.986,—	129.499,—	64.579,—	—	64.579,—	
				Zestawienie							
				Dochody	78.784,47	155.986,—	129.499,—	64.579,—	—	64.579,—	
				Wydatki	40.098,42	98.462,—	88.200,—	56.260,—	—	56.260,—	
				Nadwyżka	38.686,05	57.524,—	41.299,—	8.319,—	—	8.319,—	

Preliminarz Śląskiego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie na rok 1933/34.

(Cz. II. Dz. XIII § 12 budżetu śląskiego.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody (wydatki) zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		(Dochody wydatki) na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																									
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem																																																										
III	12		2	Dochody																																																																
				Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów	186,99	800,—	345,—	304,—	—	304,—	Poz. 5. a) Czynsz za mieszkania służbowe 7.760.— zł. b) Za światło, opał, prąd elektryczny i liczniki 200.— „ c) Czynsz od lokatorów prywatnych 266.— „ Poz. 7. Patrz załącznik „Ruch pracy.“ Dochód za furmanki, odpadki z kuchni, za starzyznę, odsetki z Banków i P. K. O., dochód z przypadłych wadłów, kaucyj i inne. Poz. 13. Przez Województwo: a) 85 wychowanków, przekazanych przez Urząd Wojewódzki po 3 zł. 93.075.— zł. b) Za 12 wychowanków prywatn. po 3.50 zł. 45.330.— „ c) Zwrot kosztów pierwszej wyprawy za 30 nowoprzyjętych wychowank. po 80 zł. 2.400.— „ d) Zwrot kosztów żywienia personelu zakładowego 2.000.— „ Patrz załącznik „Gospodarstwo rolne.“																																																									
				5 Pomieszczenie	9.661,48	500,—	9.650,—	8.226,—	—	8.226,—																																																										
				7 Dochód z warsztatów	44.288,01	40.100,—	30.200,—	7.350,—	—	7.350,—																																																										
				11 Inne dochody	1.997,16	1.000,—	6.000,—	4.500,—	—	4.500,—																																																										
				13 Zwrot kosztów utrzymania	139.512,54	155.700,—	110.150,—	112.805,—	—	112.805,—																																																										
				16 Czysty zysk z gospodarstwa rolnego	599,01	3.400,—	7.700,—	1.200,—	—	1.200,—																																																										
				Nadwyżka budżetowa z okresu 1930/31	44.254,34	70.454,34	—	—	—	—																																																										
				Dotacja na pokrycie niedoboru	101.136,—	101.136,—	34.158,—	27.327,—	—	27.327,—																																																										
				Razem dochody:				341.635,53	573.090,34	198.203,—		161.712,—	—	161.712,—																																																						
							1	Rozchody																																																												
								Uposażenie	141.471,14	157.489,—		109.740,—	83.332,—	—	83.332,—	<div>Etat na rok 19933,34.</div> <table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th><th>Stużba</th></tr><tr><td>Etat na rok 1933/34</td><td>2</td><td>—</td><td>3</td><td>—</td><td>1</td><td>7</td><td>1</td><td>—</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>21</td><td>1</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1932/33</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>7</td><td>3</td><td>4</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>25</td><td>2</td></tr><tr><td>Stan faktyczny obsady w dniu 1. IX. 1932</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>—</td><td>1</td><td>7</td><td>3</td><td>—</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>25</td><td>2</td></tr></table> <p>Poza etatem: 1 lekarz i 2 duszpasterzy za wynagrodzeniem ryczałtowem. a) uposażenie 83.332.— zł.</p>	Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Stużba	Etat na rok 1933/34	2	—	3	—	1	7	1	—	3	2	2	21	1	Według preliminarza na rok 1932/33	1	3	1	1	1	7	3	4	1	2	1	25	2	Stan faktyczny obsady w dniu 1. IX. 1932	1	2	3	—	1	7	3	—	4
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII					IX	X	XI		XII	XIII	XIV	XV		XVI	Razem	Stużba																																																	
Etat na rok 1933/34	2	—	3					—	1	7	1	—	3	2	2		21	1																																																		
Według preliminarza na rok 1932/33	1	3	1					1	1	7	3	4	1	2	1		25	2																																																		
Stan faktyczny obsady w dniu 1. IX. 1932	1	2	3					—	1	7	3	—	4	2	2		25	2																																																		

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne. razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
XIII	12	2		Inne wydatki osobowe . . .	14.657,27	13.760,—	11.884,—	9.254,—	—	9.254,—	Poz. 2. a) Zapomogi 500.— b) Odszkodowanie za przejazd koleją . . . 1.240.— c) Umundurowanie personelu i beneficja . . 3.514.— d) Ubezpieczenie funkcjonariuszów. służby i pomocy lekarska 4.000.— ..
		3		Podróże służbowe i przesiedlenia	749,80	1.000,—	500,—	500,—	—	500,—	Poz. 3. Podróże służbowe funkcjonariuszów zakładowych.
		4		Środki lokomocji	—	—	3.000,—	2.500,—	—	2.500,—	Poz. 4. a) Utrzymanie koni zakładowych 2.000.— zł. b) Utrzymanie wozów, uprząży itp. 500.— ..
		5		Pomieszczenie	24.871,33	27.150,—	19.300,—	17.500,—	—	17.500,—	Poz. 5. a) Koszty opalu 9.000.— b) Światło 2.500.— c) Utrzymanie porządku 1.200.— d) Drobnie naprawy i instalacje 1.600.— e) Ubezpieczenie, podatki i opłata za badanie kotłów 3.000.— .. f) Czyszczenie kominów 200.— ..
		6		Wydatki biurowe	1.056,26	1.200,—	2.400,—	1.700,—	—	1.700,—	Poz. 6. a) Przybory biurowe, druki, papier i ryczałt kancelaryjny 1.200.— .. b) Książki, pisma, czasopisma fachowe i abonament dzienników urzędowych 500.— ..
		7		Inwentarz	8.986,54	9.000,—	2.440,—	2.200,—	—	2.200,—	Poz. 7. a) Zakup inwentarza dla stacji i kuchni . . . 1.200.— .. b) Konserwacja i naprawa inwentarza 900.— c) Zakup i naprawa przyborów sportowych . . 100.— ..
		8		Wydatki pocztowo - telegraficzne i telefoniczne	1.345,03	1.500,—	1.000,—	800,—	—	800,—	Poz. 8. a) Abonament i rozmowy telefoniczne 300.— .. b) Wydatki pocztowe, (telegramy, porto, radio itp.) 500.— ..
		11		Inne wydatki	4.961,38	5.000,—	1.500,—	1.600,—	—	1.600,—	Poz. 11. a) Wyzwolenia wychowanków i odstawienia . 1.000.— .. b) Różne (wyciągi katastralne, ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, P. K. O. i inne) 600.— ..
		12		Remont i konserwacja budynków	7.904,67	8.000,—	5.000,—	5.000,—	—	5.000,—	Poz. 12. Roboty murarskie, malarskie, blacharskie, lekaarskie i t. p.
		13		Koszty utrzymania wychowanków i personelu	76.310,61	76.037,—	40.500,—	36.526,—	—	36.526,—	Poz. 13. Żywnienie wychowanków i personelu: a) Żywnienie wychowanków 24.784.— zł. b) Żywnienie personelu 1.500.— .. c) Leczenie wychowanków 2.242.— d) Ubieranie wychowanków (ubrania, bielizna, obuwie, pościel itp.) 8.000.— ..
		15		Szkoła	2.384,23	2.500,—	939,—	800,—	—	800,—	Poz. 15. a) Przybory szkolne, pomoce naukowe i przybory muzyczne 600.— .. b) Czytelnia, kino, teatr, gwiazdka itp. . . . 200.— ..
				Wydatki nadzwyczajne na rok 1931/32	52.788,44	70.454,34	—	—	—	—	
				Razem rozchody:	337.486,70	373.090,34	198.203,—	161.712,—	—	161.712,—	
				Zestawienie							
				Dochody	341.635,53	373.090,34	198.203,—	134.385,—	—	134.385,—	
				Rozchody	337.486,70	373.090,34	198.203,—	161.712,—	—	161.712,—	
				Nadwyżka — Niedobór . . .	4.148,83	—	—	27.327,—	—	27.327,—	

Gospodarstwo rolne.

(Załącznik do pozycji 16 dochodów preliminarza Śląskiego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody (wydatki) zwyczajne i nad- zwyczajne, razem według budżetu		Dochody (wydatki) na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
XIII			12	Dochody							
				1 Ziemiopłody (ogrodnictwa)	20.919,68	25.000,—	25.000,—	8.000,—	—	8.000,—	
				2 Obora	15.878,30	14.000,—	18.000,—	7.200,—	—	7.200,—	
				3 Konie	5.734,50	5.000,—	—	—	—	—	
				4 Lasy	—	100,—	100,—	—	—	—	
				5 Stawy	—	100,—	100,—	—	—	—	
				6 Drób	78,80	200,—	—	—	—	—	
				Razem:	42.611,28	44.400,—	43.200,—	15.200,—	—	15.200,—	
				Wydatki							
				2 Robocizna	4.448,40	6.500,—	6.100,—	2.700,—	—	2.700,—	Poz. 2. a) Wynajęcie sił roboczych 500.— zł. b) Wychowankowie 200.— „ c) Konie 2.000.— „ Razem: 2.700.— zł.
				3 Budynki i melioracje	—	—	—	—	—	—	
				4 Inwentarz martwy	3.628,41	4.800,—	2.700,—	1.300,—	—	1.300,—	Poz. 4. a) Zakup maszyn, narzędzi i przyborów go- spodarczych 500.— zł. b) Reparacje maszyn i narzędzi 300.— „ c) Ubezpieczenia od ognia i gradobicia 500.— „ Razem: 1.300.— zł.
				5 Konie	3.962,01	4.000,—	—	—	—	—	
				6 Opał, światło, magazyny	—	—	—	—	—	—	
				7 Nawozy	1.286,—	2.000,—	2.000,—	1.200,—	—	1.200,—	
				8 Ciężary publiczne	1.006,21	1.200,—	1.000,—	600,—	—	600,—	
				9 Ziemiopłody	6.987,16	8.000,—	6.500,—	3.500,—	—	3.500,—	Poz. 9. a) Zakup nasion, zboża do siewu, ziemniaków, sadzonek itp. dla gospodarstwa rolnego 1.500.— zł. b) Zakup nasion, drzewek, krzewów, roślin itp. dla ogrodnictwa 2.000.— „ Razem: 3.500.— zł.
				10 Obora	19.865,29	13.300,—	16.200,—	4.200,—	—	4.200,—	
				11 Stawy	—	—	—	—	—	—	
				12 Drób	—	200,—	—	—	—	—	
				13 Inne wydatki	828,79	1.000,—	1.000,—	500,—	—	500,—	Poz. 10. a) Utrzymanie bydła i trzody 4.000.— zł. b) Weterynaria i apteka 200.— „ Razem: 4.200.— zł.
				Pozostaje do dyspozycji Za- kładu	599,01	3.400,—	7.700,—	1.200,—	—	1.200,—	
				Razem:	42.611,28	44.400,—	43.200,—	15.200,—	—	15.200,—	
				Zestawienie							
				Dochody	42.611,28	44.400,—	43.200,—	15.200,—	—	15.200,—	
				Wydatki	42.611,28	44.400,—	43.200,—	15.200,—	—	15.200,—	
				Nadwyżka — Niedobór	—	—	—	—	—	—	

Ruch pracy w Śląskim Zakładzie Wychowawczym w Cieszynie.

(Załącznik do poz. 7 dochodów preliminarza Śl. Zakł. Wych. w Cieszynie.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody (wydatki) zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Dochody (wydatki) na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
XIII			12	Dochody							
				1 Z pracy wychowanków . .	1.594,01	600,—	600,—	300,—	—	300,—	Wynagrodzenie za robocizne wychowanków, umieszczonych u gospodarzy i majstrów prywatnych. a) Dochód z 6 warsztatów 21.500,— zł. b) Dochód z piekarni 18.000,— „
				2 Ze sprzedaży wyrobów warsztatowych	134.510,97	160.600,—	139.500,—	39.500,—	—	39.500,—	
				3 Inne dochody	400,—	1.000,—	900,—	300,—	—	300,—	
				Razem dochody:	136.108,98	162.200,—	141.000,—	40.100,—	—	40.100,—	
				Rozchody							
				1 Zarobek i premje	5.985,73	6.000,—	2.000,—	2.000,—	—	2.000,—	Premje ilościowe dla wychowanków, komendantów, instruktorów, członków orkiestry, czeladników itd. a) Zakup surowców i materiałów dla warsztatów 12.885,— zł. b) Zakup mąki, drożdży, soli itp. dla piekarni 11.355,— „ a) Zakup inwentarza dla warsztatów, piekarni i kotłowni oraz konserwacja i naprawa inwentarza. Prąd elektryczny do motorów, oliwa, transport, materiałów, opłaty stemplowe od rachunków i inne.
				2 Zakup surowców i materiałów	85.835,24	89.900,—	99.300,—	24.250,—	—	24.250,—	
				3 Inwentarz	—	—	6.000,—	3.000,—	—	3.000,—	
				4 Różne	—	—	3.500,—	3.500,—	—	3.500,—	
				Pozostaje do dyspozycji . .	44.288,01	66.300,—	30.200,—	7.350,—	—	7.350,—	
				Razem rozchody:	136.108,98	161.200,—	141.000,—	40.100,—	—	40.100,—	
				Zestawienie							
				Dochody	136.108,98	161.200,—	141.000,—	40.100,—	—	40.100,—	
				Rozchody	136.108,98	161.200,—	141.000,—	40.100,—	—	40.100,—	
				Nadwyżka — Niedobór . .	—	—	—	—	—	—	

Preliminarz Śląskiego Zakładu dla Głuchoniemych w Rybniku na rok 1933/34.

(Część II. Dział XIII § 12 budżetu śląskiego).

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu		Dochody na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	
				Dochody							
			12	2 Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów	110 90	400,—	400,—	400,—	—	400,—	
			5	Pomieszczenie	—	—	11.564,—	10.700,—	—	10.700,—	Poz. 2. a) Czynsz za mieszkania służbowe 10.200,— zł. b) Za światło, opał prąd elektryczny i liczniki 500,— „
			11	Inne dochody	648,65	300,—	300,—	300,—	—	300,—	Poz. 11. Różne (za odpadki z kuchni, za starzyznę, odsetki z banków i P. K. O., dochód z przypadłych wadliów, kaucyj itp.
			13	Zwrot kosztów utrzymania	62.889,30	75.510,—	76.310,—	97.890,—	—	97.890,—	Poz. 13. a) Przez Województwo 44.520,— zł. 1 wychowanek krajowo-ubogi 2,80 zł. 840,— „ 104 wychowanków miejscowo-ubogich po 1,40 zł. 43.680,— „ b) Przez Wydziały Powiatowe: 104 wychowanków miejscowo-ubogich po 1,40 zł. 43.680,— „ c) Za wychowanków prywatnych: 1 wychowanek po 45,— zł. miesięcznie 450,— „ 4 wychowanków po 2,80 zł. dziennie 3.360,— „ d) Zwrot kosztów I-szej wyprawy za 15 wychowanków po 80,— zł. 1.200,— „ e) Zwrot kosztów żywienia personelu zakładowego 4.680. zł.
				Nadwyżka budżetu z roku 1930/31	410,59	410,59	—	—	—	—	
				Dotacja na pokrycie niedoboru	194.992,—	194.992,—	100.569,—	92.183,—	—	92.183,—	
				Razem dochody:	259.051,44	271.612,59	189.143,—	201.473,—	—	201.473,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a																																																								
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem																																																									
				Rozchody																																																															
	12	1		Uposażenie	95.081,57	115.282,—	93.623,—	87.488,—	—	87.488,—	<div>Etat na rok 1933/34.<table><tr><th>Wyszczególnienie</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th><th>Służba</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1933/34 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>2</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>—</td><td>19</td><td>10</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1932/33 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>6</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>19</td><td>10</td></tr><tr><td>Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>—</td><td>19</td><td>10</td></tr></table><p>Poza etatem: 1 lekarz, 1 dentysta, 1 pielęgniarz, 1 duszpasterz, 1 krawiec, 1 dozorca techniczny i 1 robotnik za wyuagrodzeniem ryczałtowem.</p><p>Poz. 1.</p><p>a) Uposażenie 85.698,— zł.</p><p>b) Dodatek funkcyjny 1.790,— ..</p><p>Poz. 2.</p><p>a) Zapomogi i opłata szkolna 1.000,— ..</p><p>b) Odszkodowanie za przejazd koleją 720,— ..</p><p>c) Umundurowanie personelu i beneficja 2.000,— ..</p><p>d) Ubezpieczenie funkcjonariuszów służby i pomoc lekarska 2.790,— zł.</p><p>Poz. 3. Podróże służbowe funkcjonariuszów zakładu.</p><p>Poz. 4. Zwózka różnych towarów, obróbka ogrodu, wywożenie śmieci i inne.</p><p>Poz. 5.</p><p>a) Koszty opału 15.000,— zł.</p><p>b) Światło 6.000,— ..</p><p>c) Utrzymanie porządku 2.500,— ..</p><p>d) Drobne naprawy i instalacje 2.700,— ..</p><p>e) Ubezpieczenie, podatki itp. 3.000,— ..</p><p>Poz. 6.</p><p>a) Przybory biurowe, druki, papier i ryczałt kancelaryjny 2.500,— ..</p><p>b) Książki, pisma, czasopisma fachowe i abonament dzienników urzędowych 700,— ..</p><p>Poz. 7 a. Zakup inwentarza:</p><p>1) Dla stacji, kuchni, warsztatów i ogrodu 4.600,— zł.</p><p>2) Uzupełnienie przyborów lekarskich 200,— ..</p><p>Poz. 7 b. Konserwacja i naprawa inwentarza 3.000,— ..</p><p>Poz. 8.</p><p>a) Abonament i rozmowy telefoniczne 960,— ..</p><p>b) Wydatki pocztowe (telegramy, porto, radio itp.) 360,— ..</p><p>Poz. 11. Różne: (Zabawy, majówki, P. K. O., banki, podróże wychowanków i inne).</p><p>Poz. 12. Roboty murarskie, malarskie, blacharskie, dekarские, zakup drzewa itp.</p></div>	Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Służba	Etaty na rok 1933/34 r.	1	2	5	2	—	1	2	3	2	1	—	19	10	Według preliminarza na rok 1932/33 r.	1	2	3	2	1	1	1	6	2	—	—	19	10	Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	2	4	2	1	1	2	3	2	1	—	19	10
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Służba																																																						
Etaty na rok 1933/34 r.	1	2	5	2	—	1	2	3	2	1	—	19	10																																																						
Według preliminarza na rok 1932/33 r.	1	2	3	2	1	1	1	6	2	—	—	19	10																																																						
Stan faktycznej obsady w dniu 1. IX. 1932 r.	1	2	4	2	1	1	2	3	2	1	—	19	10																																																						
		2		Inne wydatki osobowe	4.342,88	11.020,—	6.420,—	6.510,—	—	6.510,—																																																									
		3		Podróże służbowe i przesiedlenia	583,59	2.500,—	500,—	500,—	—	500,—																																																									
		4		Środki lokomocji	3.424,19	3.700,—	3.000,—	2.000,—	—	2.000,—																																																									
		5		Pomieszczenie	30.368,96	33.400,—	27.700,—	29.200,—	—	29.200,—																																																									
		6		Wydatki biurowe	1.964,50	2.000,—	2.500,—	3.200,—	—	3.200,—																																																									
		7		Inwentarz	5.131,95	7.500,—	5.200,—	7.800,—	—	7.800,—																																																									
		8		Wydatki pocztowo - telegraficzne i telefoniczne	1.184,23	1.300,—	1.000,—	1.320,—	—	1.320,—																																																									
		11		Inne wydatki	6.051,03	2.500,—	1.500,—	2.400,—	—	2.400,—																																																									
		12		Remont i konserwacja budynków	5.122,19	5.500,—	4.000,—	10.000,—	—	10.000,—																																																									

Dz.	R.	§.	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, razem według budżetu		Wydatki na rok 1933/34			O b j a ś n i e n i a
						1931/32	1932/33	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
			12 13	Koszty utrzymania wychowanków i personelu . . .	41.337,12	72.600,—	36.200,—	44.055,—	—	44.055,—	Poz. 13 a. Żywnienie wychowanków i personelu: 1) Żywnienie wychowanków 25.655,— zł. 2) Żywnienie personelu 3.600,— „ Poz. 13 b. Leczenie wychowanków 3.000,— „ Poz. 13 c. Ubieranie wychowanków, (ubrania, obuwie, pościel itp.) 11.800,— „
			14	Gospodarstwo zakładowe . .	1.398,69	1.500,—	700,—	700,—	—	700,—	
			15	Szkoła	9.637,55	12.400,—	6.800,—	6.300,—	—	6.300,—	
				Wydatki nadzwyczajne w roku 1931/32	410,59	410,59	—	—	—	—	Poz. 14. Trawniki, kwiaty, warzywa, nawozy sztuczne, krzewy, rośliny doniczkowe. Poz. 15. a) Przybory szkolne i pomoce naukowe . . . 2.500,— „ b) Zakup narzędzi i wyposażenie gabinetu przyrodniczego 2.000,— „ c) Wycieczki naukowe, oraz szkolenie zawodowe i praktyczne 800,— „ d) Przybory do robót ręcznych, farby itp. . . 1.000,— zł.
				Razem rozchody:	206.039,04	271.612,59	189.143,—	201.473,—	—	201.473,—	
				Zestawienie							
				Dochody	259.051,44	271.612,59	189.143,—	109.290,—	—	109.290,—	
				Rozchody	206.039,04	271.612,59	189.143,—	201.473,—	—	201.473,—	
				Nadwyżka — Niedobór . .	53.012,40	—	—	92.183,—	—	92.183,—	

Wniosek nagły Klubu Niemieckiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Pana Wojewodę, aby

I. natychmiast nawiązać z przemysłem węglowym na Górnym Śląsku pertraktacje w sprawie zawarcia umowy w myśl następujących wskazówek:

- 1/ Przemysł węglowy sprzedaje Skarbowi Śląskiemu 100.000 ton węgla opałowego. Jako podstawę ceny kupna uważa się przeciętne koszty własne w rewirze za węgiel niesortowany loco wagon kopalnia.

Cenę kupna zalicza się na zaległe podatki. Równocześnie z zaliczeniem kwoty odpadają dotychczas od nich powstałe odsetki za zwłokę.

Transakcja jest wolna od podatków i danin.

- 2/ Przemysł węglowy sprzedaje wymienione 100.000 ton węgla opałowego za gotówkę na rachunek Skarbu Śląskiego po cenie 20 zł. za jedną tonę osobom fizycznym, nieuprawiającym handlu węglem, lub gminom, które nabyty węgiel oddają bezpłatnie na korzyść najbiedniejszych sfer społeczeństwa. Sprzedaż osobom fizycznym lub gminom poza obrębem Województwa Śląskiego jest wykluczona.

Cenę kupna należy wpłacić w dniach 1 i 15 każdego miesiąca do Skarbu Śląskiego.

Za swoją czynność pobiera zarząd kopalni 3% ceny kupna jako odszkodowanie.

- 3/ Czysty dochód ze sprzedaży węgla należy zużyć na zasilenie następujących pozycji w wydatkach budżetu śląskiego na okres roku rachunkowego 1932/33:

50% /= 970.000 zł./ część II, dział IX, § 20, poz. 1
fundusz dla najbiedniejszej ludności.

25% /= 485.000 zł./ część II, dział IX, § 20, poz. 2
kuchnie dla bezrobotnych.

25% /= 485.000 zł./ część IV, dział III, § 14, poz. 2
wydatki związane z dożywianiem dzieci szkół powszechnych i ochronek
oraz na dożywienie dzieci w szkołach średnich.

- 4/ Umowa niniejsza jest ważna do dnia 31-go marca 1933 r.

II. wystarać się w Okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych o zniżkę taryfy przewozowej dla węgla przez Skarb Śląski nabytego.

III. wziął pod rozwagę zawarcie umowy w myśl podobnych wskazówek z producentami rolniczymi Województwa Śląskiego w celu przeprowadzenia zniżki cen za środki żywnościowe pierwszej potrzeby.

Katowice, dnia 20 grudnia 1932 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Ulitz, /-/ Pawlas, /-/ Dr.Pant, /-/ Kunsdorf

/-/ Frank.

U z a s a d n i e n i e .

Nędza ludności staje się w związku ze skutkami kryzysu gospodarczego coraz to dotkliwszą. Dodatkowe obciążenie podatkami w celu stworzenia nowych źródeł dochodu jest w obecnej chwili wykluczone. Rząd powinien przeto szukać inne możliwości do złagodzenia ciężkiego położenia. Niniejszy wniosek ma na celu wskazanie takiej drogi.

Fakt, że w Bieda-szybach wydobywany węgiel **doprowadził** nie tylko do pokrycia własnej potrzeby bezrobotnej ludności, **lecz** nawet do ożywionego handlu węglem, jest dowodem tego, że cena sprzedaży powinna zostać dostosowana do siły kupna ludności. Handel węglem z Bieda-szybów doprowadził do silnego zastoju w sprzedaży węgla opałowego ze strony kopalń.

Węgiel opałowy stanowi tylko pewną część całego zbytu węgla w kraju. Wynosił on dla górnośląskiego przemysłu węglowego

1927	1.715.785 to	=	11,23%	ogólnego zbytu.
1928	1.869.936 to	=	11,29%	ogólnego zbytu
1929	2.239.306 to	=	11,74%	ogólnego zbytu
1930	1.525.655 to	=	10,62%	ogólnego zbytu
1931	1.610.555 to	-	12,22%	ogólnego zbytu

Ilość 100.000 to pozostaje znacznie poniżej 10% ogólnego zbytu węgla opałowego i nie może przeto być uważana jako dotkliwe naruszenie słuszných interesów handlu węglem.

Sprzedaż 100.000 ton węgla po cenie 20 zł. za jedną tonę loko kopalnia przynosi dochód 2.000.000 zł. - 60.000 zł. /wynagrodzenie za sprzedaż/ = 1.940.000 zł. Kwotę tę należy zużyć w 50% na zasilenie środków dla najbiedniejszej części społeczeństwa, w 25% na kuchnie dla bezrobotnych i w 25% na dożywienie biednych dzieci szkolnych. Kwotą tą możnaby skutecznie pomóc biednej ludności na przeciąg najbliższych 3 miesięcy.

Wynagrodzenie za sprzedaż wydaje się wobec wysokości odnośnej kwoty za odpowiednie.

Zaliczenie ceny kupna na zaległe podatki oznacza tylko stratę na papierze, ponieważ wobec obecnego położenie gospodarczego uiszczanie podatków w gotówce wydaje się wykluczonem.

Pośrednio zaś może szybki zbyt węgla opałowego spowodować ożywienie w przedsiębiorstwie transportowym i tem samem polepszenie sytuacji na rynku pracy. Taksamo i wsypywanie węgla do piwnic stworzy nową pracę okazijną.

W n i o s e k

Posłów Klubu N.C.H.Z.P. w sprawie utrzymania
i rozszerzenia plantacji w Lubomi, powiat rybnicki.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm Śląski zwrac się do Pana Wojewody, by poczynił w Rządzie odpowiednie kroki, by Dyrekcja Monopoli Tytoniowego w Warszawie nie uszczuplała dotychczasowych rozmiarów plantacji tytoniu w gminie Lubomi, powiat rybnicki, lecz rozszerzyła jeszcze obszar nadający się pod plantację tytoniu w dolinie nadodrzańskiej."

Uzasadnienie:

Dolina nadodrzańska a zwłaszcza gmina Lubomia słynna jest z plantacji tytoniu t.zw. "Lubomki".

Zarządzeniem Dyrekcji Monopoli Tytoniowego w Warszawie plantacja ta została z czasem ograniczona znacznie ze względu na uzyskany z tej plantacji rzekomo mniej wartościowy tyton.

Przeprowadzone przez Dyrekcję Monopoli Tytoniowego w ostatnich latach próby plantacji tytoniu "Kontuky" dały jednak w Lubomi nadspodziewanie dobre rezultaty, wobec czego utrzymanie plantacji, oraz jej rozszerzenie na cały teren Lubomi i doliny nadodrzańskiej jest obecnie aktualne.

Wnioskodawcy:

/-/ Kapuściński,	/-/ Palarczyk,	/-/ Prokop,	/-/ Piechoczek,
/-/ Różański,	/-/ Fr. Fesser,	/-/ E. Gajdas,	/-/ Witczak,
/-/ Sywka,	/-/ Dr. Kotas,	/-/ Pientka,	/-/ W. Satara,
/-/ Dr. Kujawska,	/-/ Bałdyk,	/-/ Kornke.	

U S T A W A

z dnia 1933 roku

o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Województwie Śląskiem.

R o z d z i a ł I.

O drogach publicznych w ogólności.

Art. 1.

Drogami publicznymi są takie drogi, które z przeznaczenia swojego służą powszechnemu użytkowi komunikacyjnemu.

Art. 2.

/1/ Drogi publiczne dzielą się, zależnie od znaczenia ekonomiczno-komunikacyjnego, na następujące kategorie:

a/ drogi państwowe, mające znaczenie ogólnopanstwowe i uznane za takie przez ustawę państwową; istniejące drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne mogą zostać uznane za państwowe tylko za zgodą Sejmu Śląskiego,

b/ drogi wojewódzkie, mające znaczenie ekonomiczno-komunikacyjne dla Województwa i uznane za takie przez Sejm Śląski,

c/ drogi powiatowe, mające znaczenie ekonomiczno-komunikacyjne dla powiatów i uznane za takie przez organ uchwalający powiatowego związku komunalnego,

d/ drogi gminne, ulice i place, mające znaczenie komunikacyjne dla gminy i uznane za takie uchwałą organu uchwalającego gminy.

/2/ Uchwały powiatowych związków komunalnych i gmin o uznaniu drogi za powiatową, względnie gminną podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych.

/3/ Dojazdy, które łączą stacje kolei lub przystanie z drogami, wymienionymi w ustępie 1, powinny być zaliczone do jednej z powyższych kategorii dróg w sposób wyżej wskazany.

/4/ Zaszeregowanie dróg, wymienionych pod lit.a, ust.1, nie zmienia stanu prawnego odnośnie do tytułu własności.

Art. 3.

Jeżeli powiatowy związek komunalny lub gmina nie poweźmie uchwały o uznaniu drogi niezbędnej dla komunikacji publicznej za drogę powiatową albo gminną lub odmówi takiego uznania, wówczas ze względu na interes publiczny może władza nadzorcza orzec o uznaniu danej drogi za powiatową lub gminną.

Art. 4.

/1/ Przeniesienie drogi lub jej odcinków z jednej kategorii dróg do drugiej oraz całkowite zaniechanie drogi, wyjąwszy przypadek częściowego zaniechania w celu ulepszenia trasy drogi, może nastąpić w sposób, określony w art. 2.

/2/ Do przeniesienia drogi lub jej odcinków z jednej kategorii dróg do drugiej ma również odpowiednie zastosowanie przepis, zawarty w art.3.

Art. 5.

Grunt, pozostały po zaniechanej drodze, a niepotrzebny dla celów drogowych, mają prawo nabyć właściciele gruntów przyległych po cenie szacunkowej; jeśliby sprzedaż nie doszła do skutku w ciągu roku od dnia zawiadomienia interesowanych o możliwości korzystania ze wspomnianego prawa, sprzedaż powinna nastąpić w drodze przetargu publicznego.

Art. 6.

/1/ Przy budowie, przebudowie i utrzymaniu mostów, przepustów i innych urządzeń wodnych zarząd drogi powinien się stosować do przepisów prawa wodnego. .

/2/ Jeżeli droga publiczna prowadzi groblą ochronną, zarząd drogi obowiązany jest utrzymywać groblę w przepisanej wysokości.

Art. 7.

/1/ Wszelkie urządzenia i budowle, z drogą trwale połączone lub przeznaczone do trwałego używania, ochrony, bezpieczeństwa lub administracji drogi, jako to: mosty, kładki i przewozy, tamy, przepusty, rowy, place składowe dla materiałów kamiennych, urządzenia odwadniające, zadrzewienia i znaki ostrzegawcze, domki dróżników, uważane są za przynależność tej drogi, na której lub przy której się znajdują.

/2/ Ze względu na szczególną ważność lub kosztowność budowy albo utrzymania, można pewne urządzenia, wymienione w ust. 1, uznać w sposób wskazany w art. 2 i 3 za urządzenia drogi wyższej kategorii od kategorii tej drogi, na której się znajdują.

Art. 8.

/1/ Obowiązany do budowy i utrzymania dróg publicznych /art. 10 - 11/ służy prawo nabycia w drodze wywłaszczenia względnie czasowego zajęcia za odszkodowaniem gruntów i materiałów potrzebnych do budowy i utrzymania drogi, jeżeli nie mogą ich uzyskać w drodze dobrowolnej umowy.

/2/ Wywłaszczenie względnie czasowe zajęcie gruntów i materiałów potrzebnych do budowy i utrzymania drogi odbywa się według obowiązujących przepisów o przymusowym wywłaszczeniu gruntów na cele użyteczności publicznej.

Art. 9.

/1/ Przeprowadzenie koniecznych pomiarów dla budowy dróg i mostów na gruntach, nie należących do obowiązanych do budowy i utrzymania odcinków drogi, dokonane być może w braku zgody osób interesowanych, na podstawie zezwolenia powiatowej władzy administracji ogólnej, a w powiatach miejskich, Wojewody Śląskiego za wynagrodzeniem rzeczywistych szkód i strat, wyrządzonych przez dokonywanie pomiarów.

/2/ Jeżeli co do wysokości odszkodowania nie nastąpi porozumienie, poszkodowani mogą dochodzić szkód i strat w zwykłej drodze prawa.

R o z d z i a ł II.

O administracji drogowej.

Art. 10.

/1/ Zarząd dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych należy do Wojewody Śląskiego oraz w granicach przepisów niniejszej ustawy do Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

/2/ Zarząd dróg gminnych sprawują gminy.

Art. 11.

/1/ Wojewoda Śląski może przekazywać zarząd dróg państwowych, leżących na obszarze odnośnych powiatów, powiatowym związkom komunalnym. Może on również za zgodą Śląskiej Rady Wojewódzkiej przekazywać rzeczonym związkom zarząd dróg wojewódzkich i powiatowych.

/2/ Wojewoda Śląski, a w przypadku przekazania wydziałowi powiatowemu w myśl ustępu poprzedniego dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych - wydział powiatowy może za zgodą Wojewody przekazywać gminom zarząd odcinków dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych, leżących na obszarze odnośnej gminy.

Art. 12.

/1/ Wojewoda Śląski za zgodą Śląskiej Rady Wojewódzkiej może przejąć zpowrotem od powiatowych związków komunalnych zarząd dróg wojewódzkich i powiatowych, jeżeli powiatowy związek komunalny nie spełnia obowiązków, wynikających z niniejszej ustawy i przepisów na jej podstawie wyznaczonych lub prowadzi gospodarkę drogową nieudolnie lub rozrzutnie. Takie samo prawo służy wydziałowi powiatowemu za zgodą Wojewody Śląskiego ośnośnie do dróg przekazanych gminom w myśl art. 11 pkt. 2.

/2/ Wydział powiatowy może w przypadkach, określonych w poprzednim ustępie, albo na podstawie umowy z gminą przejąć w swój zarząd drogi gminne.

Art. 13.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydawania przepisów, normujących sposób budowy i utrzymania dróg pod względem technicznym ośnośnie do dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych i przepisów, dotyczących organizacji zarządów drogowych oraz kwalifikacji technicznego personelu drogowego rzeczonych dróg, niesprzecznych z przepisami wydanymi przez Ministra Komunikacji.

R o z d z i a ł III.

O kosztach budowy i utrzymania dróg publicznych.

Art. 14.

/1/ Koszty budowy i utrzymania dróg państwowych i wojewódzkich pokrywa Skarb Śląski.

/2/ Koszty budowy i utrzymania dróg powiatowych ponoszą powiatowe związki komunalne.

/3/ Koszty budowy i utrzymania dróg gminnych ponoszą gminy. Nienaruszone pozostają specjalne przepisy, określające obowiązki ponoszenia kosztów urządzenia, względnie przebudowy ulic i placów w miastach i miejscowościach wiejskich.

Art. 15.

/1/ Na pokrycie wydatków na budowę i utrzymanie dróg państwowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych mogą być pobierane specjalne opłaty drogowe, dopłaty albo inne świadczenia pieniężne, o których mowa w art. 19-22, jeżeli dotyczące wydatki nie znajdują pokrycia w dochodach odnośnych związków komunalnych.

/2/ Na drogi gminne w gminach wiejskich mogą być pobierane świadczenia w naturze w myśl art. 23-25.

Art. 16.

Jeżeli w uprawnieniach o budowie linii kolejowych czego innego nie postanowiono, obowiązany jest odnośny zarząd kolejowy przyczyniać się w 1/3 części do pokrycia kosztów budowy i utrzymania dróg dojazdowych, najwyżej jednak na przestrzeni 2 km. drogi.

Art. 17.

Obowiązki w zakresie ponoszenia kosztów i utrzymania dróg i mostów, wynikające ze szczególnych tytułów prawnych, pozostają nienaruszone nawet w razie zmiany kategorii drogi, stosownie do postanowień art. 2 do 4 niniejszej ustawy.

Art. 18.

Z przekazaniem lub przejęciem zarządu dróg lub ich odcinków w przypadkach, wskazanych w rozdziale II, łączy się obowiązek przekazania odnośnych funduszy, przeznaczonych na budowę i utrzymanie odnośnych dróg.

R o z d z i a ł IV.

O specjalnych opłatach drogowych, dopłatach i innych świadczeniach pieniężnych.

Art. 19.

/1/ Opłaty drogowe mogą obciążać:

- a/ grunta, podlegające państwowemu podatkowi gruntowemu;
- b/ przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, wykupujące świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne;
- c/ nieruchomości w miastach i budynki w gminach wiejskich, podlegające państwowemu podatkowi od nieruchomości, a do czasu wprowadzenia tego podatku, samoistnemu komunalnemu podatkowi od budynków.

/2/ Ogólną sumę opłat, przypadającą na każdy rok administracyjny, oraz wysokość kwot, przypadających na wymienione w ust. 1 źródła podatkowe, ustalają na potrzeby dróg wojewódzkich Sejm Śląski, zaś na potrzeby dróg powiatowych i gminnych właściwe związki komunalne /powiatowe i gminne/. Uchwały powiatowych i gminnych związków komunalnych podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

/3/ Statut wzorowy o poborze opłat drogowych przez powiatowe i gminne związki komunalne wyda Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 20.

Co do środków prawnych przeciwko wymiarowi opłat drogowych, władz powołanych do ich rozpatrywania, i co do przymusowego ściągania rzeczonych opłat, mają odpowiednie zastosowanie przepisy, odnoszące się do samoistnych danin komunalnych.

Art. 21.

/1/ Osoby fizyczne i prawne, które odnoszą z budowy i utrzymania dróg publicznych szczególne korzyści lub które nadmiernie zużywają drogi, mogą być pociągane do udziału w kosztach budowy i utrzymaniu tych dróg.

/2/ Do oceny szczególnych korzyści miarodajne są zależnie od stosunków lokalnych okoliczności, uzasadniające powiększenie wartości gospodarczych gruntów, budynków, przedsiębiorstw przemysłowych, z powodu budowy i utrzymania drogi, a do oceny nadmiernego zużycia drogi różnice kosztów utrzymania drogi ponad przeciętne zwyczajne koszty utrzymania.

/3/ Jeżeli nie nastąpi ugoda co do wysokości udziału, oznacza wysokość udziału na wniosek odnośnego zarządu drogowego Śląska Rada Wojewódzka, o ile chodzi o drogi państwowe, wojewódzkie i powiatowe, a wydział powiatowy, o ile chodzi o drogi gminne.

/4/ Od decyzji Śląskiej Rady Wojewódzkiej, ustalającej wysokość udziału, służy osobom interesowanym w ciągu 14 dni skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, a od decyzji wydziału powiatowego w takim samym terminie, prawo żądania przekazania sprawy do postępowania administracyjno-spornego przed tym samym wydziałem powiatowym.

Art. 22.

/1/ Opłaty mytnicze mogą być pobierane tylko wyjątkowo na podstawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej. W upoważnieniu Śląska Rada Wojewódzka powinna oznaczyć wysokość opłat i okres czasu, przez który opłaty mogą być pobierane, oraz sposób ich pobierania, Dotychczas obowiązujące statuty związków komunalnych, dotyczące pobierania opłat mytniczych na drogach publicznych, będą poddane rewizji w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Dalsze pobieranie tych opłat mytniczych może nastąpić jedynie na mocy nowego upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

/2/ Upoważnienie na pobieranie opłat mytniczych może być dane jednorazowo tylko na przeciąg najwyżej 5 lat.

/3/ Postanowienie to nie narusza prawa poboru opłat mytniczych, opartych na szczególnych tytułach prawnych /prywatne opłaty mytnicze/.

R o z d z i a ł V.

O świadczeniach w naturze.

Art. 23.

/1/ Na cele budowy i utrzymania dróg gminnych w gminach wiejskich mogą organa uchwalające gminne, oprócz opłat w gotówce, pobieranych na podstawie art. 19 i 21, uchylać obowiązkowe świadczenia drogowe w naturze.

/2/ Świadczenia w naturze mogą polegać:

a/ na odrobieniu pewnej liczby dni roboczych lub na wykonaniu pewnej ilości pracy;

b/ na dostarczeniu środków przewozowych wraz z obsługą dla przewozu materiałów, potrzebnych do budowy i utrzymania dróg na czas określony lub do wykonania pewnego zadania.

/3/ Do dostarczenia środków przewozowych można pociągnąć tylko posiadaczy środków przewozowych.

Art. 24.

/1/ Do świadczeń drogowych w naturze mogą być pociągane osoby fizyczne i prawne, opłacające:

- a/ państwowe podatki, wymienione w art. 19 lub
- b/ państwowy podatek dochodowy w stosunku do ich wysokości.

/2/ Od obowiązku dostarczenia środków przewozowych zwolnione są następujące instytucje i osoby:

- a/ urzędy, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe i komunalne,
- b/ instytucje użyteczności publicznej, służące celom społecznym, kulturalnym i gospodarczym,
- c/ z zastrzeżeniem wzajemności - osoby, którym służy prawo eksterytorjalności oraz szefowie zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych, będących obywatelami państwa wysyłającego, co do pojazdów przeznaczonych do użytku urzędowego i osobistego.

/3/ Nadto od obowiązku dostarczenia środków przewozowych wolni są ich posiadacze, o ile chodzi o następujące środki przewozowe:

- a/ do których utrzymania funkcjonariusze państwowi są obowiązani,
- b/ służące do przewożenia poczty,
- c/ licencjowane ogiery i klacze, utrzymywane tylko w celach hodowlanych, klacze ze źrebiętami ssącymi w okresie 2 miesięcy,
- d/ konie, stale pracujące w kopalniach pod powierzchnią ziemi.

Art. 25.

Obowiązany do świadczeń drogowych w naturze służy prawo zwolnienia się od nich przez zapłatę ich wartości w wysokości, ustanowionej uchwałą organu uchwalającego gminy, podlegającą zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą.

Art. 26.

/1/ W razie zagrożenia, lub przerwania komunikacji na drogach publicznych, spowodowanego wypadkami żywiołowymi, jak zaspasy śnieżne, powodzie, usuwiska, może być zarządzone przymusowe dostarczenie robocizny i środków przewozowych wraz z usługą.

/2/ Od powyższego obowiązku są zwolnione instytucje i osoby, wymienione w art. 24.

/3/ Obowiązek ten wykonywa się wyłącznie w naturze osobiście lub przez zastępcę.

/4/ Zarządzenie o pociąganiu do świadczeń wydaje na wniosek zainteresowanego zarządu drogowego powiatowa władza administracji ogólnej. W nagłych wypadkach do wydania zarządzeń uprawniony jest naczelnik gminy.

Art. 27.

/1/ Za wykonanie świadczeń /art. 26/ należy się stosowne wynagrodzenie, którego wysokość ustali wydział powiatowy, a w miastach wydzielonych z powiatów magistrat.

/2/ Za wykonanie świadczeń na drogach gminnych wynagrodzenie nie przysługuje.

Art. 28.

Bliższe przepisy co do pociągania do świadczeń wymienionych w art. 23 - 27 niniejszej ustawy wyda Śląska Rada Wojewódzka.

R o z d z i a ł VI.

O spółkach drogowych.

Art. 29.

/1/ W celu budowy i utrzymania dróg mogą być tworzone spółki drogowe.

/2/ Spółki drogowe są osobami prawnymi. Osobowość prawną uzyskuje spółka z chwilą zatwierdzenia statutu spółki.

/3/ Członkami spółki drogowej mogą być osoby fizyczne i prawne.

/4/ Śląski Urząd Wojewódzki prowadzi rejestr spółek drogowych.

Art. 30.

Na żądanie osób interesowanych, które się zobowiązują do ponieszenia przynajmniej 2/3 części całkowitych kosztów budowy, można zobowiązać do udziału w spółce osoby fizyczne i prawne, które z budowy i utrzymania drogi odnoszą korzyści.

Art. 31.

/1/ Spółka drogowa powinna posiadać statut.

/2/ Statut powinien zawierać:

- a/ oznaczenie nazwy spółki,
- b/ wymienienie członków spółki,
- c/ wyszczególnienie zadań, dla których spółka została zawiązana,
- d/ oznaczenie udziałów, w jakich członkowie spółki mają przyczynić się do wykonania zadań spółki, tudzież postanowienie o zakresie odpowiedzialności członków spółki,
- e/ postanowienie o organach sprawujących zarząd spółki,
- f/ postanowienie o zarządzie majątkiem, funduszami i urządzeniami spółki,
- g/ postanowienie na wypadek rozwiązania spółki, a w szczególności co do przekazania majątku i funduszy spółki.

Art. 32.

/1/ Zatwierdzenie statutu spółki i jego zmian, decyzja o przymusowym udziale w spółce oraz nadzór nad działalnością spółki należy do wydziałów powiatowych. Jeżeli członkiem spółki jest gmina miejska lub powiatowy związek komunalny, właściwą do powyższych czynności jest Śląska Rada Wojewódzka.

/2/ Jeżeli istnienie spółki nie leży w interesie publicznym albo jeżeli spółce nie zapewniono odpowiednich środków, można odmówić zatwierdzenia spółki.

/3/ W sprawach, dotyczących przymusowego udziału w spółce, służy w ciągu 14 dni od uchwały wydziału powiatowego prawo żądania przekazania sprawy do postępowania sporno-administracyjnego przed tym samym wydziałem powiatowym, a od uchwały Śląskiej Rady Wojewódzkiej skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Poza tym o decyzji wydziału powiatowego w sprawach spółki przysługuje odwołanie do Wojewody Śląskiego, w trybie ogólnych przepisów o postępowaniu administracyjnym.

R o z d z i a ł VII.

O władzach nadzorczych.

Art. 33.

/1/ Nadzór nad stanem wszystkich dróg publicznych wykonuje Wojewoda Śląski.

/2/ Nienaruszone zostają przepisy, określające uprawnienia i obowiązki, jakie służą władzom nadzorczym, w stosunku do związków komunalnych oraz przepisy o środkach prawnych przeciwko zarządzeniom tych władz.

/3/ Nienaruszone zostają również przepisy, zawarte w 11 tytule ustawy o właściwości władz administracyjnych i administracyjno-sądowych z dnia 1 sierpnia 1883 r./Zb.u.pr.str.237/.

R o z d z i a ł VIII.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 34.

/1/ Do czasu odmiennego uregulowania dotychczasowe drogi państwowe na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego zatrzymują charakter dróg państwowych.

/2/ Jako drogi wojewódzkie uznaje się drogi, wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do niniejszej ustawy.

/3/ Pierwsze zaliczenie istniejących dróg publicznych do kategorii dróg powiatowych i gminnych nastąpi najdalej w ciągu sześciu miesięcy po dniu ogłoszenia niniejszej ustawy w drodze rozporządzenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej, po wysłuchaniu opinii zainteresowanych związków komunalnych.

Art. 35.

W związku z ustaleniem wykazu dróg wojewódzkich, załączonego do niniejszej ustawy, znosi się renty drogowe, to jest obowiązek wypłacania powiatowym związkom komunalnym dotacji pieniężnych z tytułu umów, dotyczących administracji oddzielnych dróg publicznych, przekazanych im w zarząd, o ile umowy te zawarte zostały przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 36.

/1/ Wojewoda Śląski może w zależności od znaczenia ekonomiczno-komunikacyjnego uznać drogi publiczne, do których utrzymania są obowiązane osoby prywatne z mocy szczególnych tytułów prawnych, pod względem zastosowania przepisów technicznych o budowie i utrzymaniu dróg, za drogi państwowe lub wojewódzkie albo na wniosek interesowanych związków komunalnych za drogi powiatowe lub gminne. W tym przypadku nadwyżkę kosztów przebudowy i utrzymania drogi ponosi Skarb Śląski, powiat lub gmina w zależności od tego, do której kategorii dróg odnośna droga pod względem zastosowania przepisów technicznych została zaliczona.

/2/ Wspomniane powyżej w ust. 1 drogi, mogą być objęte w zarząd Państwa, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, lub związków komunalnych /art.10/ na skutek umowy z osobami interesowanymi, a w razie niedojścia umowy do skutku na mocy zarządzenia Ministra Komunikacji, jeżeli chodzi o objęcie rzeczonych dróg w zarząd dróg państwowych, a Śląskiej Rady Wojewódzkiej, jeżeli chodzi o objęcie tych dróg w zarząd związków samorządowych. W przypadkach, wymienionych w niniejszym artykule, pozostaje niezmieniony rozmiar obowiązków, o których mowa w art.17.

Art. 37.

Na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego prawa i obowiązki wydziałów powiatowych, określonych w niniejszej ustawie, przechodzą na wydziały dróg powiatowych. Od uchwał wydziału dróg powiatowych służy interesowanemu zażalenie do Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Art. 38.

Ilekroć w ustawie niniejszej jest mowa o skardze w administracyjnym postępowaniu spornem przed wydziałami powiatowymi /wydziałami miejskimi/, względnie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym, to w tych przypadkach na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego ten środek prawny nie wchodzi w zastosowanie; natomiast w tym przypadku służy osobom interesowanym prawo odwołania się od decyzji wydziału dróg powiatowych do Śląskiej Rady Wojewódzkiej w trybie ogólnych przepisów o postępowaniu administracyjnym.

Art. 39.

Budowę i utrzymanie dróg publicznych wszelkich kategorii pod względem technicznym oraz gospodarkę na drogach państwowych normują rozporządzenia Ministra Komunikacji.

Art. 40.

Wyraża się zgodę na uznanie za drogi państwowe dróg publicznych, wymienionych w wykazie nr.2, stanowiącym załącznik niniejszej ustawy.

Art. 41.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 30. po dniu jej ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów, odnoszących się do budowy i utrzymania dróg państwowych, które wchodzi w życie z chwilą wydania ustawy państwowej o uznaniu niektórych dróg za drogi państwowe.

Art. 42.

Z chwilą wejścia w życie przepisów niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy prawne w przedmiotach nią uregulowanych.

W szczególności tracą moc obowiązującą przepisy:

- 1/ ogólnego prawa krajowego, a mianowicie cz.II.tytuł XV § 1 i §§ 13 -24,
- 2/ regulaminu z dnia 11 stycznia 1767r.,
- 3/ ustawy z 30 kwietnia 1873r. /Zb.u.pr.str.187/ dotyczącej dotacji dla związków prowincjonalnych i powiatowych,
- 4/ ustawy z 8 lipca 1875r. dotyczącej wykonania §§ 5 i 6 ustawy dotacyjnej z 30 kwietnia 1873r. /Zb.u.pr.str.497/,
- 5/ ustawy z 2 czerwca 1902r. dotyczącej przekazania dalszych dotacji związkowi prowincjonalnym /Zb.u.pr.str.167/ wraz z regulaminem z 16 kwietnia 1903r. o rozdziale rent dotacyjnych /Dz.u.rej.opolskiej str.156/,
- 6/ regulaminu z dnia 6 grudnia 1876r. o zarządzie szos i dróg w prowincji śląskiej /Dz.u.rej.opolskiej str.158/ w brzmieniu dodatków z dnia 7 i 8 grudnia 1883r. i dodatku z dnia 18 marca 1903r./Dz.u.rej.opolskiej str.129/,
- 7/ regulaminu z dnia 12 stycznia 1878r. o przyznaniu zasiłków na budowę dróg /Dz.u.rej.opolskiej str.84/ ze zmianami z dnia 27 października 1887r./Dz.u.rej.opolskiej str.323/,
- 8/ ustawy z dnia 18 sierpnia 1902r., dotyczących świadczeń na rzecz budowy dróg /Zb.u.pr.str.315/, wraz z przepisami wymienionymi w § 9 tej ustawy.

Art.43.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Załącznik nr. 1 do ustawy z dnia1933r.

o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Wo-
jewództwie Śląskiem /Dz.U.Śl.nr.poz. .../Wykaz dróg wojewódzkich w Województwie Śląskiem.

L.p.	Kierunek drogi oraz nazwy miejscowości przez które przechodzi	Długość kln.
1.	Sośnica - Woźniki - granica Województwa	10,0
2.	Granica Państwa - Stare Tarnowice - Tarnowskie Góry - Nakło - Świerklaniec	12,0
	Odnoga od drogi państwowej - Bizja - Niezdara - granica Województwa	1,2
3.	Granica Państwa - Królewska Huta - Dąb - Katowice z odgałęzieniem do Szarleja	11,0 3,0
4.	Królewska Huta - Chebzie - granica Państwa	8,5
5.	Granica Państwa - Ochojec - Rybnik - Wodzisław - Gorzyce - Olza - granica Państwa /na Bogumin/	40,0
6.	Pikoń - Kobiór - Pszczyna - Dziedzice - Bielsko- Bystra - granica Województwa	50,0
7.	Pawłowice - Jastrzębie - Wodzisław - Pszów - do drogi państwowej Rybnik - Racibórz	32,0
8.	Pawłowice - Golasowice - Pruchna - Cieszyn	29,0
9.	od drogi Myszkowice - Kopciowice - N.Bierun do granicy Województwa /na Chełmek/	2,8
10.	Królewska Huta - Świętochłowice - Halemba - Bujaków - Orzesze	23,0
11.	Rybnik - Bełk - Orzesze - Zawisz	22,0
12.	Herby Śl. - Boronów - Piasek - do drogi państwowej Katowice - Lubliniec /gruntowa/	20,0

Ogółem:

264,5

Załącznik nr. 2 do ustawy z dnia1933r.
o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Woje-
wództwie Śląskiem./Dz.U.Śl.nr.poz./

Wykaz dróg państwowych.

Nr. drogi	Nazwa drogi	Ogólna długość drogi w km.
1.	Granica Państwa - Pawonków - Osowice - Lubliniec Koszecin - Sośnica - Zyglin - Szarlej - Brzeziny Śl. Katowice - Mikołów - Żory - Pawłowice - Strumien - Drogomyśl - Skoczów - Ustron - Nisła - Istebna - do drogi na Koniaków.	172
2.	Granica Państwa - Przyszowice - Mikołów - Tychy - St. Bieruń - N. Bieruń - granica Województwa - Oświęcim	44
3.	Katowice - Szopienice - Mysłówice - Brzezinka - N. Bieruń	28
	Z odnogami:	
	Szopienice - Sosnowiec	4
	Mysłówice - Modrzejów	0,3
4.	Granica Państwa - Dębicz - Rybnik - Żory - Pszczyna - Góra - granica Województwa - Jawiszowice	69,3
5.	Cieszyn - Skoczów - Bielsko - granica Województwa	34,0
6.	Granica Państwa - Koniaków - granica Województwa	13,2
7.	Lubliniec - Lisów - Herby Śląskie - granica Województwa	17,0
	Ogółem:	381,8 km

S P R A W O Z D A N I E

Komisji Administracyjno-Samorządowej oraz Komisji Budżetowo-Skarbowej dotyczące projektu ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej /Druk nr.180/III/ w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 14 kwietnia 1924r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem.

W y s o k i S e j m i e !

Plenum Sejmu przekazało w dniu 1 marca 1932r. wyżej wymieniony projekt ustawy Komisji Administracyjno-Samorządowej i Komisji Budżetowo-Skarbowej.

Komisja Administracyjno-Samorządowa na swem posiedzeniu w dniu 17-go marca 1932r. zajmowała się projektem ustawy i po wysłuchaniu opinii przedstawicieli Związku Gmin i Sekcji Związku Powiatów na Województwo Śląskie przeprowadziła generalną dyskusję nad projektem ustawy. Na posiedzeniu w dniu 21-go marca 1932r. przystąpiła Komisja Administracyjno-Samorządowa do I-go czytania projektu ustawy i w dniu 21 kwietnia 1932r. na wspólnym posiedzeniu Komisja Administracyjno-Samorządowa i Komisja Budżetowo-Skarbowa przyjęła projekt ustawy po uskutecznieniu kilku zmian. W dniu 9 grudnia 1932r. przystąpiła Komisja Administracyjno-Samorządowa do III-go czytania projektu ustawy i przyjęła ustawę jak w załączniku.

W art. 2 ust. 4 i w zdaniu drugim dotychczas obowiązującej ustawy skreślono słowa: "w ustępach 2 i 4", gdyż art.4 otrzymuje nowe brzmienie i normuje pobór podatku budynkowego na obszarze gmin miejskich i wiejskich.

Zaproponowane projektem ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej brzmienie:

w art.3.

ustęp 3 uległ zmianie:

ustęp 6 zmieniono o tyle, że skreślono końcowe zdanie: "przyczem w odniesieniu do tego podatku mają analogiczne zastosowanie przepisy ustępu 4 i 5 niniejszego artykułu" i zastąpiono je zdaniem: "Podatek ten przypada w całości na rzecz interesowanej gminy".

w art.4.

zmieniono nagłówek jak poniżej:

3/ Art.4 ustawy wraz z tytułem będzie brzmiał jak następuje:

" 3. Podatek od budynków.

Art.4."

w ustępie 2 dodano po słowach końcowych: "przedmiotu opodatkowania" słowa: "z wyłączeniem zainstalowanych maszyn i narzędzi, służących dla wykonywania przemysłu".

Końcowe zdanie otrzymało brzmienie:
"Szczegółowe przepisy oraz sposób ustalania tej wartości określi rozporządzenie wykonawcze".

w ust.4. punkt b. skreślono całkowicie, gdyż budynki należące do państwowej kolei żelaznej na podstawie art.8-go rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 24 września 1926r. o utworzeniu przedsiębiorstwa "Polskie Koleje Państwowe" /z mocą ustawy/ /Dz.U.R.P.nr.97, poz. 568/ są zwolnione od podatku budynkowego podobnie jak budynki pocztowe, które również są wolne od podatku budynkowego na mocy artykułu 6 rozporządzenia Prezydenta R.P. z 22 marca 1928r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa "Polska Poczta,Telegraf i Telefon" /Dz.U.R.P.nr.33,poz.379/ Dawny ustęp c otrzyma literę b.

w ustępie 5 przedłużono czasokres zwolnienia nowowznoszonych budowli od podatku budynkowego z 10 na 15 lat - analogicznie ulgom przewidzianym w państwowej ustawie -, o ile budowle te ukończone zostaną do końca 1940r.

W artykule 5 w ustępie 2-gim obecnie obowiązującej ustawy wstawiono po słowach: "Podatek wymierzany" słowa: "i pobierany" oraz skreślono ustęp 3-ci.
Równocześnie zmienia się numerację następnych 2 ustępów a mianowicie zamiast ustępów 4. i 5. będzie 3. i 4.

Zaproponowane projektem ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej brzmienie

w art. 8 uległo zmianom jak następuje:

ust. 1 nadano brzmienie: "Udział w państwowym podatku dochodowym, obliczony od dochodu do 15 000,-- złotych rocznie i dodatek do tego podatku od dochodu do 15 000,-- złotych rocznie przypada gminie przypisu. Udział w podatku i dodatek do podatku od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę przypadają gminom zamieszkania opodatkowanych pracowników".

ust.2 pkt.d. zmienia się o tyle, że skreśla się w końcowym zdaniu słowa:"którą w danym razie wskazuje wpis do rejestru handlowego" i dodaje się nowe zdanie: "Siedzibę tę, o ile chodzi o firmy zarejestrowane, wskazuje wpis do rejestru sądowego".

ust. 5. nadano brzmienie: "z kwot, przypadających na gminy w myśl postanowień, zawartych w punktach 1 - 4, otrzymują powiatowe związki komunalne od gmin, położonych na obszarze danego powiatu a mianowicie od gmin wiejskich o charakterze miejskim i od miast niewydzielonych 15%, zaś w kwotach, przypadających na gminy wiejskie, uczestniczą w następującej wysokości:
"5% - jeżeli ogólny dochód gminy z wymienionych wyżej źródeł, pobrany w ostatnim roku administracyjnym, nie przekroczył 5 000,-- zł.,
10% - przy dochodzie ogólnym, pobranym w ostatnim roku administracyjnym ponad 5 000,-- do 25 000,-- zł.,
20% - przy dochodzie ogólnym, ponad 25 000,-- do 50 000,-- zł.,
30% - przy dochodzie ogólnym ponad 50 000,-- do 100 000,-- zł.,
40% - przy dochodzie ogólnym ponad 100 000,-- zł.

ust. 6. jako nowy dodano o brzmieniu: "Jeżeli dana gmina nie uchwali poboru dodatków komunalnych do państwowego podatku dochodowego, wówczas nie otrzymuje udziałów od innych gmin, które miałyby jej przypaść jako gminie wykonywania

przedsiębiorstwa lub gminie zamieszkania pracowników, lub też z tytułu, wymienionego w ust. 3 niniejszego artykułu.

Jeżeli natomiast gmina uchwali procentowe stawki podatku poniżej maksymalnej granicy obciążenia dochodu dodatkami komunalnymi, ulegają również zmniejszeniu w odpowiednim stosunku udziały tejże gminy należne jej od innych gmin z wymienionych poprzednio tytułów. Uzyskana w obu powyższych przypadkach pozostałość, przypada w całości na rzecz Śląskiego Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego, utworzonego ustawą z dnia 8 lutego 1928r./Dz.U.Śl. nr.4,poz.8/.

Postanowienia powyższe mają zastosowanie jedynie do dodatków do państwowego podatku dochodowego, a nie dotyczą udziału związków komunalnych w tym podatku".

ust. 7./Ustęp 6 projektu Śląskiej Rady Wojewódzkiej/ doznaje zmiany w kierunku, że obniża się potrącenie na rzecz Śląskiego Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego z 5% na 3% i kwotę 2 000 000,-- zł. na 1 500 000,-- złotych. Ustęp ten otrzymuje liczbę 7.

ust. 8. /W projekcie Śląskiej Rady Wojewódzkiej ust.7/ zmieniono o tyle, że obniżono odszkodowanie za rozdział wpływów podatków z 2-ch na 1%.

ust. 9. jako nowy ustęp otrzymał brzmienie:

"Od orzeczeń, ustalających rozdział sum podatkowych, służy interesowanemu związkowi komunalnemu, zależnie od siedziby władzy orzekającej, na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, sprzeciw do władzy orzekającej w ciągu 4 tygodni, a od orzeczenia, wydanego na skutek sprzeciwu, skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w ciągu 2 tygodni, zaś na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego sprzeciw do władzy orzekającej w ciągu 14 dni a następnie odwołanie do Śląskiej Rady Wojewódzkiej w ciągu 14 dni.

Wniesienie środków odwoławczych nie ma mocy wstrzymującej."

W artykule 9 w punkcie 3 obowiązującej ustawy zastąpiono zdanie: " za rok poprzedzający rozdział" słowami: " w roku poprzedzającym rozdział".

W artykule 11 w ustępie 2 zastąpiono zdanie z ustawy: "Opłata ta nie może przewyższać 1/2% sumy, która służy za podstawę wymiaru państwowej opłaty /podatku/ od tych umów" zdaniem: "Opłata ta nie może przewyższać 50% państwowej opłaty stemplowej od tych umów".

W artykule 18 zmieniono ustęp ostatni jak następuje:

"Jeżeli ustawa niniejsza w poszczególnych przypadkach nie stanowi inaczej, wydziały powiatowe z tytułu rozdziału podatku nie otrzymują odszkodowania".

Do projektu ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej wstawiono nowy artykuł jako art. 2-gi o brzmieniu:

"Art. 2.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do ogłoszenia tekstu ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem w brzmieniu ustaw zmieniających powyższą ustawę".

W projekcie ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej zmieniono

art. 2 na art. 3
art. 3 na art. 4.

Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 kwietnia 1933r.

Wykonanie ustawy powierzono Wojewodzie i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej. _

W imieniu Komisji Administracyjno-Samorządowej i Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego wnoszę o przyjęcie tej ustawy.

Katowice, dnia 13 grudnia 1932r.

Przewodniczący Komisji:

/-/ Kędzior.

Sprawozdawca:

/-/ Jan Koj
Poseł na Sejm Śląski.

U S T A W A

z dnia 1932 roku

w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 14 kwietnia 1924r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem.

Art. 1.

Ustawa z dnia 14 kwietnia 1924r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem, obowiązująca w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926r. /Dz.U.Śl.nr.17,poz.30/ i ustawy z dnia 7 grudnia 1927r./Dz.U.Śl.nr.26,poz.48/ ulega następującym zmianom:

1/ W art. 2 w ustępie 4 zdaniu 2 skreśla się wyrazy:
" ustępach 2 i 4",

2/ Art.3 ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

1. Podatek komunalny od gruntów, położonych na obszarze gmin miejskich, może być pobierany w postaci dodatku do podatku państwowego gruntowego albo w postaci samoistnego podatku.
2. Podatkowi komunalnemu od gruntów podlegają także grunty wolne od państwowego podatku gruntowego. Podatek komunalny od tych gruntów może być pobierany tylko w postaci podatku samoistnego.
3. W uchwale związku komunalnego, dotyczącej pobierania samoistnego podatku, mogą być przyjęte jako

podstawy wymiaru podatku, w obu wypadkach, przewidzianych w poprzednich ustępach, przychód z gruntu lub jego wartość, ustalona na podstawie przychodu /wartość użytkowa/, samodzielnej klasyfikacji gminnej lub ustalona przez połączenie obu tych podstaw.

4. Z dozwolonego ustawą o państwowym podatku gruntowym najwyższego łącznego obciążenia gruntów podatkami komunalnymi otrzymują gminy miejskie niewydzielone z powiatowego związku komunalnego 60%, a powiatowe związki komunalne 40%, zaś gminy miejskie, wydzielone z powiatowego związku komunalnego 100%.
5. W tych powiatach, w których ilość miast i gmin wiejskich o charakterze miejskim przewyższa ilość innych gmin, dochód z podatku gruntowego dzieli się w ten sposób, że gminy otrzymują 40%, powiatowe związki komunalne 60%.
6. Place budowlane oraz grunty, które uzyskały charakter placów budowlanych wskutek pociągnięcia linii regulacyjnej ulic i placów miejskich, mogą być opodatkowane na rzecz gmin miejskich oraz gmin wiejskich, posiadających charakter uzdrowisk, samoistnym podatkiem także poza granice najwyższego łącznego obciążenia gruntów podatkami komunalnymi. Podatek ten przypada w całości na rzecz interesowanych gmin.

3/ Art. 4 ustawy wraz z tytułem będzie brzmiał jak następuje:

" 3. Podatek od budynków.

Art. 4.

1. Od budynków, położonych na obszarze gmin miejskich i wiejskich, gminy mogą pobierać samoistny podatek według następujących zasad:
2. Za podstawę wymiaru podatku przyjmuje się wartość przedmiotu opodatkowania z wyłączeniem zainstalowanych maszyn i narzędzi, służących dla wykonania przemysłu. Szczegółowe przepisy oraz sposób ustalania tej wartości określi rozporządzenie wykonawcze.
3. Wysokość stawki podatkowej ma być uchwalana przez gminy co-rocennie na okres roku budżetowego. Wysokość tej stawki w przypadku, gdy nie przekracza ona 60/00 podstawy wymiaru podatku, nie podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej.
4. Opodatkowaniu nie podlegają:
 - a/ budynki lub ich części, należące do związków komunalnych oraz do prawnie uznanych instytucji i związków wyznaniowych, dobroczynnych, naukowych i oświatowych, o ile te nieruchomości lub ich części nie przynoszą dochodu przez oddanie ich w najem,
 - b/ położone na gruntach gmin wiejskich zabudowania, przeznaczone na magazyny i składy dla przechowywania ziemiopłodów, tudzież inwentarzy.
5. Nowowznoszone budowle, jak również części nadbudowane i przybudowane, zarówno mieszkalne jak i przeznaczone dla celów handlowych i przemysłowych, zwalnia się na okres lat 15 od podatku wymienionego w niniejszym artykule, o ile budowle, nadbudowy, przybudowy oddania oddania ich choćby tylko do częściowego użytku, ukończono będą do końca roku 1940".

4/ W art. 5 w ustępie 2 dodaje się po słowach "Podatek wymierzany" słowa "i pobierany" oraz skreśla się ustęp 3 przyczem zmienia

się numerację dalszych ustępów 4. i 5. na 3. i 4.

5/ Art.8 ustawy uzyskuje następujące brzmienie:

"Co do dodatków do państwowego podatku dochodowego na rzecz związków komunalnych oraz udziału w tym podatku tychże związków, obowiązują postanowienia ustaw państwowych z uwzględnieniem poniższych postanowień:

- 1/ Udział w państwowym podatku dochodowym, obliczony od dochodu do 15 000,-- zł. rocznie i dodatek do tego podatku od dochodu do 15 000,-- zł. rocznie przypada gminie przypisu. Udział w podatku i dodatek do podatku od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę przypadają gminom zamieszkania opodatkowanych pracowników.
- 2/ Udział w państwowym podatku dochodowym od dochodu ponad 15 000,-- zł. rocznie, oraz dodatek do tego podatku od dochodu ponad 15 000,-- zł. rocznie rozdziela się na gminy i powiatowe związki komunalne według następujących zasad:
 - a/ Jeżeli miejsce wykonywania przedsiębiorstwa zbiega się z siedzibą przedsiębiorstwa w jednej gminie, wtedy gmina ta z udziału, a w górnośląskiej części Województwa Śląskiego także z dodatku, przypadającego z tego przedsiębiorstwa, otrzymuje zgóry 40%, pozostałe 60% dzieli się na gminy zamieszkania pracowników umysłowych i fizycznych danego przedsiębiorstwa w stosunku do ilości pracowników, przyczem ilość niżej 20 pracowników nie będzie uwzględniona.
 - b/ Jeżeli siedziba przedsiębiorstwa i miejsce wykonywania przedsiębiorstwa znajdują się na obszarze różnych gmin, wtedy gmina siedziby przedsiębiorstwa otrzymuje zgóry 15%, gmina wykonywania przedsiębiorstwa zgóry 25%, pozostałe zaś 60% dzieli się na gminy zamieszkania pracowników umysłowych i fizycznych według zasad, podanych powyżej pod lit.a/.
 - c/ Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi dwa lub więcej zakładów na obszarze dwóch lub więcej gmin, wtedy gminy siedziby przedsiębiorstwa otrzymują zgóry 15%, gminy wykonywania przedsiębiorstwa zgóry 25%, które rozdziela się na owe gminy w stosunku do ilości pracowników, zatrudnionych w zakładach, położonych na ich obszarze, pozostałe 60% dzieli się na gminy zamieszkania według zasad, podanych powyżej pod lit.a/.

Jeżeli jeden zakład rozciąga się na powierzchni lub pod powierzchnią dwóch lub więcej gmin, wtedy kwoty, przypadające z tego zakładu na gminy wykonywania przedsiębiorstwa, dzieli się według wielkości zabudowanego na powierzchni terenu zakładowego z wyłączeniem terenów, zajętych pod domy mieszkalne i dojazdowych torów przemysłowych.

- d/ Za gminę wykonywania przedsiębiorstwa uważać należy przy stosowaniu przepisów tego artykułu gminę, na której obszarze znajdują się zakłady samodzielne, pomocnicze lub filje danego przedsiębiorstwa. Za gminy siedziby przedsiębiorstwa uważa się gminę, na której obszarze znajduje się siedziba zarządu przedsiębiorstwa. Siedzibę tę, o ile chodzi o firmy zarejestrowane, wskazuje wpis do rejestru sądowego.

Postanowienia niniejszego artykułu, zamieszczone w niniejszym p.2, mają zastosowanie jedynie do udziału w państwowym podatku dochodowym oraz w gornośląskiej części Województwa Śląskiego do dodatku do tego podatku, przypadającego od dochodów z przedsiębiorstw górniczych, przemysłowych i handlowych.

- 3/ Udział i dodatek, przypadający od dochodu z rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa, tudzież z przedsiębiorstw pobocznych, dzieli się w ten sposób, iż gmina przypisu podatku otrzymuje zgóry 10%, zaś resztę dzieli się na gminy położenia źródeł dochodowych w stosunku do wielkości obszaru, leżącego w poszczególnych gminach.
- 4/ Udział i dodatek, przypadający od dochodu z innych źródeł, otrzymują gminy przypisu podatku.
- 5/ Z kwot, przypadających na gminy w myśl postanowień, zawartych w punktach 1 - 4, otrzymują powiatowe związki komunalne od gmin, położonych na obszarze danego powiatu a mianowicie od gmin wiejskich o charakterze miejskim i od miast niewydzielonych 15%, zaś w kwotach, przypadających na gminy wiejskie, uczestniczą w następującej wysokości:
 - 5% - jeżeli ogólny dochód gminy z wymienionych wyżej źródeł, pobrany w ostatnim roku administracyjnym, nie przekroczył kwoty 5 000,-- zł.
 - 10% - przy dochodzie ogólnym pobranym w ostatnim roku administracyjnym ponad 5 000 - 25 000,-- zł.,
 - 20% - przy dochodzie ogólnym ponad 25 000 zł. do 50 000,-- zł.,
 - 30% - przy dochodzie ogólnym ponad 50 000 zł. do 100 000,-- zł.,
 - 40% - przy dochodzie ogólnym ponad 100 000,-- zł.
- 6/ Jeżeli dana gmina nie uchwali poboru dodatków komunalnych do państwowego podatku dochodowego, wówczas nie otrzymuje udziałów od innych gmin, które miałyby jej przypisać jako gminie wykonywania przedsiębiorstwa lub gminie zamieszkania pracowników, lub też z tytułu, wymienionego w ustępie 3 niniejszego artykułu.

Jeżeli natomiast gmina uchwali procentowe stawki dodatku poniżej maksymalnej granicy obciążenia dochodu dodatkami komunalnymi, ulegają również zmniejszeniu w odpowiednim stosunku udziały tejże gminy, należące jej od innych gmin z wymienionych poprzednio tytułów. Uzyskana w obu powyższych przypadkach pozostałość, przypada w całości na rzecz Śląskiego komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego, utworzonego ustawą z dnia 8 lutego 1928r. /Dz.U.Śl.nr.4,poz.8/.

Postanowienia powyższe mają zastosowanie jedynie do dodatków do państwowego podatku dochodowego, a nie dotyczą udziału związków komunalnych w tym podatku.

- 7/ Od wszelkich sum pieniężnych, przekazywanych związkom komunalnym tytułem udziału i dodatku do państwowego podatku dochodowego, potrącać będą kasy skarbowe 3% na rzecz Śląskiego komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego, utworzonego ustawą z dnia 8 lutego 1928r. /Dz.U.Śl.nr.4,poz.8/. Potrącenia te będą dokonywane tak długo, aż sumy uzyskane z tych potrąceń osiągną kwotę 1 500 000,-- zł. Wstrzymanie potrąceń zarządzi Śląska Rada Wojewódzka.

- 8/ ~~Rozdział~~ wpływów podatkowych według przepisów niniejszego artykułu, dokonują powiatowe związki komunalne i miasta wydzielone z powiatowego związku komunalnego za wynagrodzeniem w wysokości 1% od kwot, wypłacanych poszczególnym związkom komunalnym.
- 9/ Od orzeczeń, ustalających rozdział sum podatkowych, służy interesowanemu związkowi komunalnemu, zależnie od siedziby władzy orzekającej, na obszarze gornośląskiej części Województwa Śląskiego sprzeciw do władzy orzekającej w ciągu 4 tygodni, a od orzeczenia, wydanego na skutek sprzeciwu, skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w ciągu 2 tygodni, zaś na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego sprzeciw do władzy orzekającej w ciągu 14 dni a następnie odwołanie do Śląskiej Rady Wojewódzkiej w ciągu 14 dni. Wniesienie środków odwoławczych nie ma mocy wstrzymującej".
- 6/ W art. 9 p.3. zdanie "za rok poprzedzający rozdział" zastępuje się słowami: " w roku poprzedzającym rozdział".
- 7/ W art. 11 w ustępie 2 zastępuje się zdanie z ustawy:
- "Opłata ta nie może przewyższać 1½% sumy, która służy za podstawę wymiaru państwowej opłaty /podatku/ od tych umów" zdaniem:
- "Opłata ta nie może przewyższać 50% państwowej opłaty stempłowej od tych umów".
- 8/ Ustęp ostatni art. 16 otrzymuje następujące brzmienie:
- "Jeżeli ustawa niniejsza w poszczególnych przypadkach nie stanowi inaczej, wydziały powiatowe z tytułu rozdziału podatku nie otrzymują odszkodowania".

Art. 2.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do ogłoszenia tekstu ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem w brzmieniu ustaw zmieniających powyższą ustawę.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1933r.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Przemysłowo-Handlowej Sejmu Śląskiego

w sprawie wniosku Wojewody Śląskiego o wyrażenie zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927r. o prawie przemysłowym, w brzmieniu ustawy z dnia 17 marca 1932r.

Wnioskiem w mienionym w nagłówku tego sprawozdania zajmowała się Komisja Przemysłowo-Handlowa na 3-ch posiedzeniach a mianowicie: 18 i 25 listopada 1932r oraz 9 grudnia 1932r. Wniosek Wojewody Śląskiego popierany był w pełnym brzmieniu przez przedstawicieli N.Ch.Z.P. Referentem z ramienia Klubu N.Ch.Z.P. był p.poseł P i ę t k a Józef. Wobec uchwały Komisji sprzecznej ze stanowiskiem referenta Komisja zleciła posłowi Chmielewskiemu zdanie sprawozdania z przebiegu obrad Komisji i przedłożenie na plenum uchwały, będącej wynikiem tych obrad.

W toku dyskusji stwierdzono, że konieczność jaknajrychlejszego wyczerpania uprawnień Sejmu Śląskiego przewidzianych w artykule 8a statutu organicznego Województwa Śląskiego nie budzi żadnych wątpliwości. Jest rzeczą jasną, że dobrze zrozumiany interes państwowy i narodowy wymaga, aby życie gospodarcze kraju normowane było jednolitymi ustawami, obejmującymi całe Państwo.

Większość Komisji uznając całkowicie słuszność wyżej wypowiedzianego poglądu stwierdza, że prawo przemysłowe wydane rozporządzeniem Prezydenta RP. z dnia 7 czerwca 1927r. przed uzyskaniem zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego winno ulec zmianie w kierunku zezwolenia na tworzenie za zgodą większości zainteresowanych przymusowych cechów rzemieślniczych. Większość Komisji stanęła również na stanowisku, że wyrażenie zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego tylko częściowo powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, a mianowicie przy wykluczeniu przepisów dotyczących cechów, a przeto pozostawienie w mocy przepisów ustaw zaborczych tej kwestji dotyczących sprzeciwiałoby się zarówno uprawnieniom Sejmu, jakie zdaniem większości komisji, wypływa z artykułu 8a, jak również byłoby precedensem niepożądanym, a mogącym przyczynić się do kolizji ustawodawstwa państwowego z ustawodawstwem śląskim.

Ponadto wejście na tą drogę nieprzyczyniłoby się do ujednolicenia tak ważnych przepisów prawnych, do czego Sejm Śląski z mocy artykułu 8a statutu organicznego Województwa Śląskiego jest właśnie powołany. Rezultatem takiego stanowiska większości Komisji jest uchwała o której przyjęcie imieniem tej Komisji wnoszę.

Uchwała, brzmi jak następuje: "Sejm Śląski odmawia zgody na rozciągnięcie na obszar Województwa Śląskiego mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927r. /Dz.U.R.P.nr.53, poz.468/ o prawie przemysłowym".

Do uchwały tej większość Komisji dołączyła uzasadnienie, które przytaczam w całości, gdyż wymienia ono warunki jakim zdaniem większości Komisji prawo przemysłowe winno odpowiadać, aby ponowny wniosek o wyrażenie zgody na wejście jego w życie na obszarze Województwa Śląskiego spotkał się z aprobatą tej wysokiej Izby. Uzasadnienie to brzmi, jak następuje:

Wnioskodawcy nie zaprzeczają konieczności jaknajrychlejszego zastąpienia obowiązujących na obszarze Województwa Śląskiego przepisów zaborczego prawa przemysłowego jednolitą ustawą przemysłową dla całego kraju.

Wnioskodawcy stwierdzają, że rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927r. o prawie przemysłowym, wprowadzające do ustawodawstwa przemysłowego liczne zmiany nie budzące zastrzeżeń, względnie zasługujące na uznanie jak: wprowadzenie dowodu uzdolnienia /wprawdzie z możliwością dyspensy/ oraz ograniczenia przemysłu domokrańskiego, znosi też i te postanowienia ustawy

zaborczej, które zezwalałyby na tworzenie na zgodą większości zainteresowanych przymusowych cechów rzemieślniczych.

Wnioskodawcy stoją na stanowisku, że cechy nie spełnią swych doniosłych dla społeczeństwa i rzemiosła zadań, jeśli nie zostaną zorganizowane przymusowo. Powołane rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej daje wyraz zasadzie zupełnej wolności organizacyjnej rzemiosła, co zdaniem wnioskodawców nie znajduje uzasadnienia ani w potrzebach rzemiosła, ani w ich programowych dążeniach zmierzających do zorganizowania wszelkich zawodów w przymusowe korporacje. Zdaniem wnioskodawców Izby Rzemieślnicze nie mogą spełnić zadań, jakie ciążyą na cechach, względnie korporacjach.

Wnioskodawcy domagają się znowelizowania powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w kierunku pozostawienia nadal woli większości zainteresowanych wybór pomiędzy przymusową a dobrowolną organizacją cechów, jak również przelania na cechy przymusowe uprawnień wynikających z artykułu 153 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Wnioskodawcy stwierdzają, że przez wyrażenie zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego powołanego rozporządzenia Sejm Śląski wyczerpie całkowicie swe uprawnienia z artykułu 8a Statutu Organicznego Województwa Śląskiego w stosunku do wszystkich zagadnień regulowanych przez ustawodawstwo przemysłowe. Przez to usunięte zostaną ustawowo gwarancje zabezpieczające realizację postulatów wnioskodawców"

W toku obrad przedstawiciel Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego zaznajomił członków Komisji z opinią, P. Ministra Przemysłu i Handlu, który ustosunkował się do postulatu tworzenia cechów przymusowych życzliwie. Z dalszych oświadczeń przedstawiciela Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, że Rząd w najkrótszym czasie wnieśli do Sejmu Rzeczypospolitej projekt noweli, czyniącej zadość tym żądaniom zainteresowanych.

Większość Komisji nie uznała za celowe odraczenie obrad aż do chwili uchwalenia przez Sejm Rzeczypospolitej wspomnianej noweli, wychodząc z założenia, że Rząd ma zawsze możliwość wniesienia ponownie projektu prawa przemysłowego w brzmieniu znowelizowanym.

Imieniem Komisji Przemysłowo-Handlowej Sejmu Śląskiego wnoszę o powzięcie uchwały jak powyżej odczytana wraz z uzasadnieniem.

Katowice, dnia 29 grudnia 1932r.

Przewodniczący

/-/ Breliński Stanisław m.p.

S p r a w o z d a w c a

/Czesław W. Chmielewski/

Sprawozdanie

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego

dotyczące sprawozdania i uwagi Urzędu Kontroli Państwowej w Katowicach
za lata budżetowe 1924, 1925, 1926/27, 1927/28, i 1928/29.

Na 10-tym posiedzeniu III-go Sejmu Śląskiego przekazane zostały do Komisji Budżetowo-Skarbowej sprawozdania i uwagi Urzędu Kontroli Państwowej w Katowicach dotyczące gospodarki finansowej Województwa Śląskiego, jako jednostki autonomicznej.

Na posiedzeniu Komisji odbytem w dniu 13 października 1932r Komisja Budżetowo-Skarbowa Sejmu Śląskiego uchwaliła przedłożyć plenum Sejmu uchwałę następującej treści:

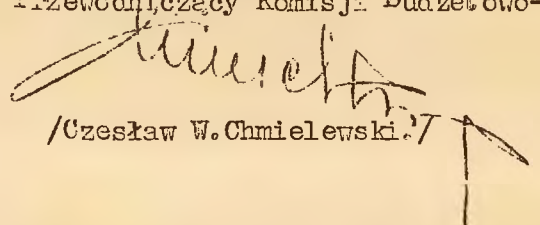
" Sejm Śląski nie może przeprowadzenia dyskusji nad przekazanymi przez Urząd Kontroli Państwowej w Katowicach sprawozdaniami i uwagami dotyczącymi gospodarki finansowej Województwa Śląskiego w okresie od 1 stycznia 1924 roku do 31. marca 1929r. , gdyż powołana do wykonywania budżetów śląskich władza nie przedłożyła Sejmowi Śląskiemu zamknięć rachunkowych za ten okres ani nie wniosła o zalegalizowanie przekroczeń budżetowych dokonanych w tym okresie".

Według punktu 16-go artykułu 4 Statutu Organicznego Województwa Śląskiego dla ustawodawstwa Sejmu Śląskiego zastrzeżone zostało ustalanie dorocznego budżetu śląskiego /a więc również i legalizacja przekroczeń , a ile postanowienia ustawy skarbowej za dany okres nie uprawniały władzy wykonującej budżet do powiększania kredytów bez zgody Sejmu Śląskiego/ oraz zatwierdzania zamknięć rachunkowych. Wprawdzie w statucie organicznym Województwa Śląskiego brak przepisu normującego procedurę przedstawienia zamknięcia rachunków /analog.art.7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: "Rząd przedstawi corocznie zamknięcie rachunków do parlamentarnego zatwierdzenia"/ to jednak praktyka nie zna innej drogi zatwierdzania zamknięć i legalizacji przekroczeń budżetowych, niż uchwała Sejmu Śląskiego powzięta na skutek wniosku przedłożonego przez władzę wykonawczą władzy uchwalodawczej.

Taki wniosek do Sejmu Śląskiego dotychczas nie wpłynął. Z tego też względu Komisja Budżetowo-Skarbowa uchwala o treści jak powyżej, o której przyjęcie wnoszę imieniem Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego.

Katowice, dnia 29 grudnia 1932r.

Sprawozdawca i Przewodniczący Komisji Budżetowo-Skarbowej

/Czesław W. Chmielewski/

W n i o s e k

Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R. w Sejmie Śląskim.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm zechce uchwalić

U s t a w ę

z dnia 1933 r.

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U.Sl.nr.4,poz.7/.

Art.1.

Ustawę z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U.Sl.nr.4,poz.7/ uzupełnia się następującymi postanowieniami:

do art.2 - dodaje się ustęp ostatni:

"Osobom objętym śląską akcją tworzenia osiedli dla bezrobotnych pożyczki ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego wypłacane będą za pośrednictwem instytucji ustawą Sejmu Śląskiego powołanej, na mocy skryptów dłużnych podpisanych przez pożyczkobiorcę".

Do art.10 - dodaje się nowy ustęp e/

"Pożyczki zaciągnięte przez Skarb Śląski na mocy ustawy z dnia 7 maja 1931 r. /Dz.U.Sl.nr.11,poz.24/".

Do art.11 - dodaje się ustęp d/

"Osoby, objęte śląską akcją tworzenia osiedli dla bezrobotnych, według postanowień ustępu ostatniego artykułu tej ustawy".

Do art.12 - dodaje się ustęp ostatni:

"Raty i odsetki od pożyczek udzielonych osobom wymienionym w ustępie "d" artykułu 11 tej ustawy pobierane będą za pośrednictwem tej instytucji wspomnianej w art.2 tej ustawy począwszy od pierwszego dnia 4-go roku od chwili wypłacenia pożyczki. Raty roczne nie mogą przekraczać 1/10 sumy wypłaconej pożyczki a wysokość oprocentowania 2% w stosunku rocznym. Pożyczkobiorca nie może być obciążony ponadto żadnymi innymi opłatami wynikającymi z faktu udzielenia mu pożyczki".

Do art.13 - dodaje się ustęp ostatni:

"Dla osób wymienionych w ustępie "d" art.11 tej ustawy wysokość pożyczki ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego nie może przekraczać sumy 4.000,- zł dla jednej jednostki gospodarczej".

Do art.14 - dodaje się ustęp ostatni:

"Postępowanie w sprawach pożyczek udzielanych osobom wymienionym w ustępie "d" art.11 tej ustawy a zwłaszcza rygory, jakim

poddany zostanie niewypłacalny pożyczkobiorca uregulowane zostanie rozporz. dzeniem Śląskiej Rady Wojewódzkiej, ogłoszonem w Dzienniku Ustaw Śląskich".

Tworzy się nowy artykuł 14a o treści: "Łączna suma pożyczek, udzielonych w każdorazowym okresie budżetowym osobom wymienionym w ustępie "d" artykułu 11 tej ustawy, nie może przekraczać 30% wymienionych w artykułach 3 i 10, ustępy a/, b/, c/ i d/ tej ustawy wpływów danego okresu budżetowego na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego, oraz całości wpływów wymienionych w ustępie "e" artykułu 10 tej ustawy.

Art.2.

Ustawa obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Art.3.

Wykonanie ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Województwu Śląskiemu.

U z a s a d n i e n i e .

Myśl przeciwdziałania ujemnym objawom trwałego bezrobocia ludności naszego Województwa przez umożliwienie bezrobotnym rozpoczęcia pracy na ziemi i stworzenia dla każdej jednostki gospodarczej tej akcji objętej własnego choćby skromnego domostwa znalazła w Sejmie Śląskim poparcie wszystkich ugrupowań. Wyrazem tej zgodności przekonań były jednomyślne uchwały komisji sejmowych, powołanych do obrad nad wnioskiem zgłoszonym przez Klub Poselski CH.D. i N.P.R., wzywającym Śląską Radę Wojewódzką do poczynienia w tym kierunku starań i przedłożenia Sejmowi Śląskiemu projektów ustaw, uzupełniających ewentualne luki w ustawodawstwie powojennem Rzeszy obowiązującym w tej dziedzinie na obszarze górnośląskiej części naszego Województwa. Do uchwalenia takich ustaw Sejm Śląski jest zdaniem wnioskodawców uprawniony postanowieniami ustępu 9 art.4 oraz ustępu 2 art.6 statutu organicznego Województwa Śląskiego.

Wniosek przedłożony obecnie zmierza do stworzenia podstawy finansowej dla tej akcji. Realizacja tego wniosku pozwoli według przewidywań wnioskodawców uruchomić na ten cel w roku budżetowym 1933/34 kwotę około 4 milionów złotych, licząc w tem pożyczkę Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Królewskiej Hucie w wysokości 2 i pół miliona złotych, do której zaciągnięcia powołana została Śląska Rada Wojewódzka ustawą z dnia 7 maja 1931 r. /Dz.U. Śl.nr.11,poz.24/, oraz kwoty wymienione w projekcie budżetu Województwa Śląskiego na rok administracyjny 1933/34.

Wnioskodawcy wychodząc z założenia, że koszt materiałów na zabudowania parceli o powierzchni użytkowej nie przewyższającej $\frac{1}{2}$ ha przy zakupie drzewa z lasów państwowych, położonych na Śląsku Cieszyńskim nie powinien przekroczyć kwoty 2 $\frac{1}{2}$ tysiąca, a robocizna dostarczona będzie przez przyszłych właścicieli tych osiedli, zakreślają górną granicę udzielonych pożyczek do kwoty 4.000,- zł na jedną jednostkę gospodarczą.

Zakreślenie tej górnej granicy wydaje się wnioskodawcom tembardziej koniecznem, że wobec mogących powstać trudności hipotecznego zabezpieczenia tej pożyczki należy zgóry zakreślić granicę

strat, jakieby wynikły dla Skarbu Śląskiego z tytułu możliwej niewypłacalności pożyczkobiorców.

Wniosek wspomina o instytucji za pośrednictwem której prowadzona będzie ta akcja. Wnioskodawcy sądzą, że powierzenie tej akcji Spółce Osadniczej "Ślązak" byłoby niewątpliwie celowe, wy-
powiadają jednak opinię, że szereg poważnych argumentów natury prawnej i rzeczowej wymagałby zmiany podstaw prawnych istnienia tej spółki, a to w drodze nadania tej instytucji cech zakładu użyteczności publicznej i oparcia jej istnienia na prawie publicznem po myśli art.4 ustępu 15 statutu organicznego Województwa Śląskiego. W ten sposób utworzony zakład powinien być zdaniem wnioskodawców nadzorowany i instruowany przez ciało kolegjalne, złożone z czynników reprezentujących władze wykonawcze Województwa Śląskiego oraz zainteresowane tą akcją zrzeszenia społeczne i gospodarcze.

Katowice, dnia 9 stycznia 1933 roku.

Wnioskodawcy:

/-/ Grzonka,	/-/ Chmielewski,	/-/ Kozak,
/-/ E.Koriantowa,	/-/ Kempka,	/-/ Breliński,
/-/ Karetta,	/-/ Sosinski,	/-/ Prus,
/-/ Sikora,	/-/ Wieczorek,	/-/ Broncel.

Year	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

W sprawie sprawozdań z działalności Spółki Osadniczej "Ślązak"
w Katowicach.

— 2 —

/-/ Brodński, /-/ Kempka, /-/ W. Chmielewski, /-/ Korfantowa, Dr. Hager,
 /-/ Karetta, /-/ Grzonka, /-/ Kozak, /-/ Sosiński, /-/ Broncel.

Wniosek

Zespołu Posłów Ch.D. i N.P.R. w Sejmie Śląskim.

Ustawa

z dnia.....1933 roku

w przedmiocie zmiany postanowień ordynacji z dnia 31 lipca 1919 roku
dot. ogródków działkowych i drobnych dzierżaw /R.G.B.S.1371/.

Art. 1.

Przepisy ordynacji z dnia 31 lipca 1919 r. dotyczące ogródków działkowych i drobnych dzierżaw /R.G.B.S.1371/ rozciąga się również na parcele, przeznaczone dla używalności rolniczej o powierzchni do pół hektara.

Art. 2.

Ustawa obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie tej ustawy poleca się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

UZASADNIENIE.

Zainicjowana przez wniosek klubu poselskiego Ch.D. i N.P.R. w Sejmie Śląskim akcja tworzenia osiedli dla bezrobotnych wymaga, poza środkami finansowymi, również stworzenia podstaw prawnych dla działalności władz powołanych do jej realizacji. O ile chodzi o te zamierzenia, które wykonane być mogą na terenie naszego Województwa przy pomocy środków Skarbu Śląskiego i na podstawie ustaw na obszarze górnośląskiej części naszego Województwa obowiązujących, zdaje się nie ulegać wątpliwości, że będzie to osadnictwo bezrobotnych na parcelach o powierzchni nieprzekraczającej $\frac{1}{2}$ ha. Podstawy prawne dla takiej akcji znajdujemy w obowiązujących na obszarze górnośląskiej części naszego Województwa postanowieniach ordynacji dotyczącej ogródków działkowych i drobnych dzierżaw. /Reichskleingarten-und Kleinpachtlandordnung v.31.Juli 1919 RGB.S. 1371/. Ordynacja ta stanowi, że władze niższej instancji powołane do wykonywania planu tworzenia ogródków działkowych i parcel mogą według wskazówek i dyspozycji władz wyższej instancji /w naszym wypadku Województwa/ zarządzić przymusowe wydzierżawienie potrzebnych na ten cel gruntów na lat 10, za czynszem z urzędu ustalonym. Artykuł 8 powołanej ordynacji stanowi, że "w drodze ustawodawstwa krajowego mogą być wydane postanowienia rozciągające postanowienia tego prawa również i na dzierżawę parcel przeznaczonych dla używalności rolniczej o powierzchni do $\frac{1}{2}$ ha. Przepisy wykonawcze do tej ustawy, wydane 27 stycznia 1920 r., a więc również obowiązujące na obszarze górnośląskiej części naszego Województwa zawierają postanowienia dotyczące powołania w każdym powiecie specjalnych urzędów, zajmujących się zadaniami, wynikającymi z tej ordynacji /Kleingartenamt/. Przy urzędzie takim winna być powołana rada rzeczoznawców. Urząd prowadzi kataster ziemi nadającej się do tego celu. Urząd ten powinien najpóźniej do dnia 1 sierpnia każdego roku publicznie wezwać chętnych do wydzierżawienia ogródków względnie parcel. Ponadto ustawami względnie rozporządzeniami wydanymi po dniu ustanowionym w Konwencji

Genewskiej a nie zamieszczonemi w spisie ustaw i rozporządzeń aprobowanych przez Komisję Międzysojuszniczą powołano w Niemczech Rady Doradcze przy Nadprezydentach prowincji /Erlasse des M.f.W.20 marca 22 r. MB.211/. Rady Doradcze, którym przewodniczy nadprezydent, zwoływane być miały 3 - 4 razy rocznie dla rozstrzygnięcia zasadniczych kwestyj łączących się z tem zagadnieniem.

Ustawodawstwo Rzeszy utworzyło również specjalną instytucję Sądów Rozjemczych w tych sprawach /Kleingarten-Schiedsgericht/. Kompetencje Sejmu Śląskiego do zmiany postanowień powołanej ordynacji wypływają z przepisów artykułu 4-go ustępu 9-go „Wytwórczość rolnicza i leśna oraz uprawianie i używanie przeznaczonych na nie obszarów,” oraz ustępu 2-go artykułu 6-go statutu organicznego Województwa Śląskiego.

Katowice, dnia 9 stycznia 1933 r.

W n i o s k o d a w c y:

/-/Chmielewski, /-/ Grzonka, /-/ Korfanty, /-/Krawczyk, /-/ Korfantowa
/-/Kempka, /-/Brelinski, /-/Karetta, /-/Sosiński, /-/ Kozak, /-/Prus,
/-/Sikora, /-/Wieczorek, /-/Broncel.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Pracy i Opieki Społecznej i Komisji Budżetowo-Skarbowej w sprawie wniosku Klubu N.CH.Z.P. w sprawie podjęcia na terenie Województwa Śląskiego robót publicznych, celem zatrudnienia bezrobotnych.

Sprawozdawca: p.poseł Kapuściński.

W y s o k i S e j m i e !

Wniosek posłów Klubu N.CH.Z.P. wychodzi z założenia, że przedłużanie się kryzysu gospodarczego i stały wzrost rozmiarów bezrobocia na Śląsku wymaga, by prócz akcji zapomogowej dla bezrobotnych podjęte były inne środki, któreby mogły zmniejszyć rozmiary bezrobocia i choć w części przyczynić się do ożywienia życia gospodarczego. Takim środkiem mogą być tylko roboty publiczne, przez które możnaby zatrudnić pewną ilość bezrobotnych i które mogłyby choć w nieznacznym bardzo stopniu przyczynić się do pewnego odprężenia gospodarczego. Konieczność podjęcia na terenie Województwa Śląskiego robót publicznych, uzasadniona jest pozatem niepokojącym faktem zmniejszenia się źródeł dochodów gmin, na które spada ciężki obowiązek opieki nad bezrobotnymi i uzupełnienia świadczeń jakie na ten cel przeznacza państwo i społeczeństwo przez akcję Komitetów Pomocy dla bezrobotnych.

Oczywistym warunkiem podjęcia robót publicznych jest zdobycie odpowiednich środków finansowych. Są możliwe dwa źródła w tym względzie: skarb śląski i skarb państwa. Możliwości przeznaczenia większych sum z dochodów skarbu śląskiego na roboty publiczne są w dzisiejszych warunkach bardzo ograniczone i nie pozwolą one na podjęcie akcji w szerszych rozmiarach. Mimo to jednak z dochodów skarbu śląskiego można będzie niewątpliwie przeznaczyć na omawiany cel pewne sumy. Z budżetu Województwa Śląskiego na rok 1933/34 należy na ten cel łącznie z funduszem pomocy dla najbiedniejszej ludności przeznaczyć wszelkie możliwe oszczędności, by stworzyć choć jaką taką podstawę finansową dla robót publicznych. Stwarzając tę podstawę skarb i Województwo Śląskie spełnią swój obowiązek wobec bezrobotnych w takich rozmiarach, na jakie nas dzisiaj stać. Jednocześnie da to nam moralną podstawę by domagać się od skarbu państwa udziału i pomocy finansowej w tej akcji. Pomoc ta jest pozatem uzasadniona faktem, że rozmiary bezrobocia na Śląsku są daleko większe niż w innych dzielnicach państwa, że Śląsk w tej klęsce partycypuje w najznaczniejszej części. Dlatego też wniosek zwraca się w swej treści do Pana Wojewody o poczynienie odpowiednich starań w Rządzie, by ten asygnował dla Województwa Śląskiego fundusze na produktywnie zatrudnienie bezrobotnych.

Zarówno wnioskodawcy jak i Komisja Pracy i Opieki Społecznej oraz Budżetowo-Skarbowa zdawały sobie sprawę, że w dzisiejszych trudnych warunkach finansowych zarówno skarb śląski jak i skarb państwa nie ma możliwości zdobycia na roboty publiczne takich sum, któreby były konieczne i uzasadnione, wielkimi rozmiarami bezrobocia na Śląsku. Jednocześnie jednak uznano, że podjęcie robót publicznych w takich rozmiarach, na jakie pozwolą możliwości do uzyskania fundusze, jest palącą koniecznością.

Z tych wszystkich względów Komisja Pracy i Opieki Społecznej oraz Komisja Budżetowo-Skarbowa wniosek posłów Klubu N.C.H.Z.P. jednomyślnie bez żadnych zmian uchwały.

W imieniu Komisji Pracy i Opieki Społecznej oraz Komisji Budżetowo-Skarbowej proszę Wysoki Sejm o przyjęcie następującej rezolucji:

"Sejm wzywa Śląską Radę Wojewódzką do opracowania i przedłożenia Sejmowi łącznie z budżetem na rok 1933/34 projektu robót publicznych celem zatrudnienia bezrobotnych z terenu Województwa Śląskiego.

Jednocześnie Sejm zwraca się do P.Wojewody Śląskiego o poczynienie starań w Rządzie celem uzyskania dla Województwa Śląskiego funduszy na produktywnie zatrudnienie bezrobotnych".

Sprawozdawca:

/-/ Kapuściński Stefan

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej dotyczące wniosku Zespołu Posłów CH.D.
i N.P.R., Klubu Niemieckiego i P.P.S. w sprawie naruszenia
autonomji śląskiej przez ustawę przeciwalkoholową /Druk nr.164/III/

Sprawozdawca: p.poseł Kempka.

Wysoki Sejmie!

Komisja Prawnicza na posiedzeniu z dnia 25 stycznia 1932 r.
uchwaliła większością głosów rezolucję w brzmieniu wniosku z dnia
14 stycznia 1931 r.:

"Sejm Śląski stwierdza, że ustawa z dnia 21 marca 1931 r.
o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napo-
jów alkoholowych /przeciwalkoholowa/ narusza art.8a usta-
wy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej sta-
tut organiczny Województwa Śląskiego."

Monopol spirytusowy ustanowiony został w naszym Państwie ustawą
z dnia 31 lipca 1924 r. Pierwszy Sejm Śląski w uchwale, powziętej na
posiedzeniu plenarnem z dnia 8 lipca 1925 r. wyraził swoje zdanie, że
wprowadzenie na obszar Województwa Śląskiego ustawy o monopolu spiry-
tusowym wymagało jego zgody po myśli przepisu art.8a statutu organicz-
nego Województwa Śląskiego, gdyż ustawa ta zawiera zmiany ustaw doty-
czących przemysłu i handlu, obowiązujących w Województwie Śląskiem
w dniu przejęcia Górnego Śląska przez Polskę, a w szczególności nie-
mieckiej ordynacji przemysłowej. Ustawa o monopolu spirytusowym zasta-
piona została rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 mar-
ca 1927 r. o monopolu spirytusowym /Dz.U.R.P.nr.32, poz.289/ a to zno-
wu nowem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca
1932 r. /Dz.U.R.P.nr.63, poz.586/. W międzyczasie, mianowicie dnia
3 czerwca 1931 r. ogłoszoną została w Dzienniku Ustaw R.P. nr.51 pod
poz.483 ustawa z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży,
podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych czyli "ustawa przeciwalko-
holowa".

Ustawa ta stoi w związku z ustawą względnie rozporządzeniem Pre-
zydenta o państwowym monopolu spirytusowym, chociaż wykonanie jej
poruczone zostało Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Mi-
nistrem Skarbu, Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Komunikacji a
nie Ministrowi Skarbu. Ustawa przeciwalkoholowa narusza taksamo jak
ustawa o monopolu spirytusowym dotychczas obowiązujące przepisy nie-
mieckiej ordynacji przemysłowej, chociaż nie bezpośrednio, to jednak
pośrednio. Przedewszystkiem stoi ona w sprzeczności ze zasadą wolno-
ści wykonywania przemysłu, a następnie zawiera zakaz sprzedaży deta-
licznej lub innego detalicznego pozbicia tudzież podawania do spożycia
w lokalach i miejscach publicznych napojów, zawierających jakiegokolwiek
ilości alkoholu nieletnim do lat 21, lub uczniom wszelkiego rodzaju
szkół niższych i średnich bez względu na ich wiek, a innym spożywcom
w zamian za zboża lub inne wytwory gospodarstwa wiejskiego albo na po-
krycie zobowiązań lub za wykonaną pracę. Także przepis zawarty w art.9
ustawy zawiera ograniczenie wolności przemysłowej. Jest to przepis
stanowiący, że należności, skredytowanych za napoje alkoholowe,

sprzedane detalicznie lub pozbyte detalicznie w inny sposób, a zwłaszcza za podane na miejscu do spożycia, nie można dochodzić w drodze skargi i że umowy zastawu i poręki, zawarte w celu zabezpieczenia takiej należności, są prawnie nieważne. Chociaż przyznać należy, że tendencja ustawy jest dobrą i przepisy jej mogą się okazać zbawieniami dla ludności, to jednak pozostaje brak, że wbrew przepisowi art.8a statutu organicznego nie została przedłożona Sejmowi Śląskiemu do uzyskania jego formalnej zgody.

Sądy Rzeczypospolitej Polskiej, czy to karne, czy cywilne, czy też administracyjne w szeregu wypadków zajmowały się pytaniem, czy ustawa o monopolu państwowym obowiązuje we Województwie Śląskiem albo czy też z powodu braku zgody Sejmu Śląskiego według art.8a statutu organicznego tutaj nie obowiązuje. Sądy najwyższych instancyj orzekły, że ustawa o monopolu spirytusowym obowiązuje we Województwie Śląskiem, a orzeczenia swoje Sądy uzasadniły przepisem art.81 konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej według którego Sądy nie mają prawa badania ważności ustaw należycie ogłoszonych.

Sejm Śląski nie jest związany takim zakazem. Dlatego też, jeżeli Sejm Śląski uważa, że któraś z ustaw państwowych narusza przepisy statutu organicznego Województwa Śląskiego, to wolno mu to zdanie swoje wypowiedzieć. Przez to Sejm Śląski nie wydaje jeszcze sądu, czy dana ustawa w Województwie Śląskiem obowiązuje czy nie, Sejm Śląski w takich wypadkach jak niniejszy staje tylko na straży swoich uprawnień, do czego ma nie tylko prawo, ale i obowiązek. Zarzut, że Sejm Śląski wyraził swój protest przeciwko rozszerzeniu ustawy o monopolu spirytusowym na Województwo Śląskie bez zgody Sejmu Śląskiego, naruszając przepis art.8a statutu organicznego dla Województwa Śląskiego i dlatego przy dalszych ustawach normujących tę dziedzinę nowe protesty są już niepotrzebne albo nawet niedopuszczalne, nie jest przekonujący. Przeciwnie! Sejm Śląski ma prawo przy każdej dalszej ustawie chociażby nawet w tej samej dziedzinie wyrażać swój protest, jeżeli jego zdaniem dana ustawa narusza statut organiczny, a zwłaszcza art.8a tegoż statutu. Fakt, że w Sejmie Rzeczypospolitej zasiadają posłowie pochodzący z Województwa Śląskiego i że ich obowiązkiem jest zwracać Sejmowi Rzeczypospolitej przy uchwalaniu ustaw uwagę na ewentualną sprzeczność tych ustaw z przepisami statutu organicznego również nie może Sejmowi Śląskiemu odebrać prawa do stwierdzania w danym przypadku, że jego zdaniem pewna ustawa narusza statut organiczny.

Temi rozważaniami spowodowana, większość Komisji Prawniczej uchwaliła zgodzić się na zaproponowanie Sejmowi uchwały na wstępie przytoczonej.

Katowice, dnia 31 stycznia 1933 r.

/-/- Kempka
Sprawozdawca.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 27 stycznia 1933 r.

L.RW.1018

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o spółkach szalaśniczych, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 1933., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
w/z

/-/ Dr. S a l o n i
W i c e w o j e w o d a .

U s t a w a

z dnia.....r.

o spółkach szalaśniczych.

Art. 1.

/1/ Spółką szalaśniczą jest zrzeszenie właścicieli i użytkowników pastwisk oraz hodowców bydła, kóz lub owiec, mające na celu prowadzenie racjonalnej gospodarki pastwiskowej oraz hodowlanej.

/2/ W szczególności przedmiotem działalności spółki szalaśniczej może być:

a/ zakładanie i utrzymywanie gospodarstw pastwiskowych, a zwłaszcza pastwisk wzorowych,

b/ meljorowanie gruntów,

c/ przerabianie produktów gospodarstwa pastwiskowego i organizowanie ich zbytu,

d/ zalesienie obszarów, nie mogących być użytymi na pastwiska, a będących w rozporządzeniu spółki,

e/ podejmowanie się wszelkich innych zadań, pozostających w związku z prowadzeniem racjonalnej gospodarki pastwiskowej i z podniesieniem gospodarstw hodowlanych członków spółki.

Art. 2.

/1/ Spółka szalaśnicza działa na podstawie przepisów niniejszej ustawy oraz zarejestrowanego statutu spółki.

/2/ Do zarejestrowania statutu spółki szalaśniczej jest właściwą powiatową władzą administracji ogólnej. Władza rejestrująca może odmówić zarejestrowania statutu spółki, jeśli statut jest sprzeczny z przepisami niniejszej ustawy albo nie odpowiada jej postanowieniom. Od orzeczenia, odmawiającego zarejestrowania statutu spółki, służy odwołanie do Wojewody Śląskiego, który orzeka ostatecznie.

Art. 3.

Spółka szalaśnicza staje się osobą prawną wskutek zarejestrowania jej statutu. Za czynności, zdziałane w imieniu spółki szalaśniczej przed zarejestrowaniem jej statutu, odpowiadają działający osobiście i solidarnie.

Art. 4.

Statut spółki szalaśniczej musi zawierać:

a/ oznaczenie firmy i siedziby spółki,

b/ bliższe określenie przedmiotu działalności spółki w ramach zadań, wymienionych w ustępie 2 art. 1.,

c/ określenie terenów, jakimi spółka ma rozporządzać przy rozpoczęciu swej działalności,

d/ dokładne wyszczególnienie warunków, na których podstawie mogą być przyjmowani do spółki nowi członkowie i pod którymi członkowie spółki mogą być ze spółki wykluczeni oraz określenie postępowania przy przyjmowaniu i wykluczaniu członków oraz przy występowaniu ze spółki.

e/ oznaczenie wysokości względnie wartości najmniejszego dopuszczalnego pieniężnego lub rzeczowego udziału w spółce oraz określenie sposobu oszacowania pieniężnej wartości udziałów rzeczowych, wniesionych do spółki,

f/ oznaczenie rodzaju i zakresu odpowiedzialności członków spółki,

g/ oznaczenie organów spółki i sposobu ich powoływania,

h/ określenie sposobu zwoływania walnych zgromadzeń, obradowania na nich i zapadania uchwał,

i/ zasady, dotyczące sporządzania rocznych zamknięć rachunkowych,

j/ zasady, dotyczące korzystania przez członków spółki z wspólnych pastwisk i innych gruntów, gospodarowanych przez spółkę, rozdziału czystego zysku i pokrywania strat oraz ewentualnie przewidzianej w statucie możliwości pociągania członków spółki do dodatkowych świadczeń na pokrycie kosztów nakładów meljoracyjnych i innych inwestycji.

k/ przepisy, określające prawo organów spółki nakładania kar na członków spółki, niestosujących się do postanowień i regulaminów, obowiązujących członków spółki,

l/ określenie sposobu ogłaszania uchwał i zarządzeń organów spółki, skierowanych do jej członków oraz przeznaczonych do wiadomości publicznej,

ł/ określenie warunków i sposobu likwidacji spółki.

Art. 5.

Firma spółki szalaśniczej musi zawierać określenie "spółka szalaśnicza" i nazwę gminy, w której spółka ma siedzibę. Firma może zawierać indywidualne określenie lub nazwę topograficzną, w szczególności celem odróżnienia spółki od innych spółek szalaśniczych, mogących istnieć w tej samej gminie, nie może natomiast mieścić żadnych dodatków, które mogłyby wprowadzać w błąd co do charakteru prawnego spółki.

Art. 6.

/1/ Członkiem spółki szalaśniczej może być każda osoba fizyczna lub prawna, która trudni się hodowlą bydła, kóz lub owiec.

/2/ O przyjęciu nowych członków do spółki decyduje walne zgromadzenie spółki zwykłą większością głosów.

/3/ Spółka szalaśnicza musi składać się conajmniej z trzech członków.

Art. 7.

/1/ Spółka szalaśnicza, która jest uprawnioną do korzystania z dodatkowego wynagrodzenia /ekwiwalentu/ za serwituty paszy szalaśniczej w myśl ustawy z dnia 21 czerwca 1921r. w przedmiocie rewizji likwidacji serwitutów pastwiskowych w dobrach b. Komory arcyksiążęcej na Śląsku Cieszyńskim /Dz.U.R.P. nr. 59, poz. 373/, obowiązującej w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. /Dz.U.R.P. nr. 16, poz. 127/, nie może odmówić przyjęcia na członka osoby, uprawnionej do korzystania z rewizji wynagrodzenia za serwitut paszy szalaśniczej, jeżeli osoba ta spełnia warunki, określone w niniejszej ustawie i w statucie, od których przyjęcie na członka spółki jest zależne, a nadto, jeżeli osoba ta w inny sposób, niż przez przystąpienie do spółki, nie miałaby możliwości skorzystania z przepisów powołanej ustawy.

/2/ W razie nieprzyjęcia osoby, uprawnionej w myśl poprzedniego ustępu 1 do korzystania z rewizji wynagrodzenia za serwitut paszy szalaśniczej, do istniejącej spółki szalaśniczej oraz w razie wykluczenia takiej osoby ze spółki służy interesowanej osobie prawo odwołania się w każdym czasie od decyzji organów spółki do powiatowej władzy administracji ogólnej, a od decyzji tej władzy do Wojewody Śląskiego, który orzeka ostatecznie. Prawomocna decyzja, wydana w I instancji względnie orzeczenie ostateczne, uwzględniające odwołanie, zastępuje uchwałę walnego zgromadzenia spółki w sprawie przyjęcia na członka spółki.

Art. 8.

/1/ Członkowie spółki szalaśniczej odpowiadają za zobowiązania spółki zadeklarowanemi udziałami.

/2/ Statut spółki szalaśniczej może ustanawiać dodatkową odpowiedzialność jej członków, ograniczoną co do wysokości w stosunku do udziału.

Art. 9

/1/ Udział w spółce szalaśniczej może być wniesiony w formie wkładki rzeczowej lub w oznaczonej kwocie pieniężnej. Wysokość udziału, wniesionego w formie wkładki rzeczowej, musi być oznaczona w kwocie pieniężnej już w chwili zadeklarowania przez członka swego udziału przy wstąpieniu do spółki.

/2/ Udział może być wniesiony w formie wkładki rzeczowej:

a/ albo przez oddanie spółce na własność gruntów, nadających się do prowadzenia na nich gospodarstwa pastwiskowego,

b/ albo przez zrzeczenie się na rzecz i na własność spółki praw do współwłasności w gruntach pastwiskowych,

c/ albo przez oddanie spółce w używanie określonych gruntów na czas oznaczony,

d/ albo wreszcie przez odstąpienie spółce na czas oznaczony prawa do korzystania z istniejącej współwłasności gruntowej.

/3/ Jeżeli wniesienie udziału następuje w formie wkładki rzeczowej, określonej w poprzednim ustępie pod lit. c/ lub d/, wówczas deklaracja członka spółki, dotycząca jego udziału, powinna obejmować jego zezwolenie na hipoteczne zabezpieczenie praw spółki do korzystania z oznaczonych gruntów lub z praw, wynikających z współwłasności. Statut spółki może określić zgóry minimalny okres czasu, na który spółka może obejmować grunty, oddane jej w użytkowanie tytułem udziału w spółce.

/4/ Statut określać musi jednostkę udziału w spółce /jeden udział/ w kwocie pieniężnej.

Art. 10.

/1/ Członek spółki szalaśniczej powinien wpłacić swój udział w spółce w formie wkładki rzeczowej lub w gotówce i nie może być od tego obowiązku przez spółkę zwolniony. Statut spółki może uzależnić przyjęcie nowego członka od wpłacenia całego lub części udziału.

/2/ Zwrotu udziału może członek spółki szalaśniczej żądać tylko przy swem wystąpieniu ze spółki. Sposób i warunki, pod którymi członek spółki może z niej wystąpić, określa statut. Statut spółki określi również, czy wypowiedanie poszczególnych udziałów, w razie podziału udziału na jednostki /art. 9 ustęp 4/, jest dozwolone.

/3/ Zwrot udziału w razie wystąpienia członka, jego wykluczenia lub w razie dozwolonego przez statut wypowiedzenia udziału następuje na podstawie wartości udziału, ustalonej w bilansie /zamknięciu rachunkowym/ za ten rok, z którego końcem członek przestał należeć do spółki względnie z którego końcem w myśl postanowień statutu wypowiedzenie udziału jest skuteczne. Bilans /zamknięcie rachunkowe/ jest prawomocny po zatwierdzeniu go przez walne zgromadzenie spółki.

/4/ Roszczenia o wypłatę udziału ulegają przedawnieniu z upływem lat pięciu od dnia, w którym udział w myśl postanowień statutu był płatny.

Art. 11.

Udziały w spółce szalaśniczej są pozbywalne i dziedziczne. Do ważności przeniesienia udziału zapomocą czynności prawnej między żyjącymi wymagana jest jednak zgoda spółki oraz forma pisemna.

Art. 12.

/1/ Korzystanie przez członków spółki szalaśniczej z wspólnych pastwisk, innych gruntów i urządzeń spółki oraz prawo członka do udziału w czystym zysku określają przepisy statutu spółki oraz uchwały walnego zgromadzenia spółki, zapadłe w ramach odnośnych postanowień statutu.

/2/ Prawo członka spółki do udziału w obradach i głosowaniu na walnem zgromadzeniu spółki określa statut spółki, przyczem musi być uwzględniona ta zasada, że każdy członek spółki, posiadający udział w spółce w wartości minimalnej, określonej w statucie /art. 4 lit.e/, ma przynajmniej jeden głos. Zmniejszenie się wartości udziału wskutek strat, ustalonych w bilansie spółki, nie wpływa w okresie najbliższego roku administracyjnego na utratę tego prawa członka. Osoby, które wspólnie posiadają udział w spółce w wysokości minimalnej, określonej w statucie, mogą wykonywać swe prawo głosowania przez wspólnego pełnomocnika.

Art. 13.

/1/ Jeżeli na terenie lub w sąsiedztwie terenu, na którym spółka szalaśnicza prowadzi gospodarstwo pastwiskowe, znajdują się grunta, które są użytkowane jako pastwiska /łaki/ lub stanowią nieużytki i jeżeli spółka szalaśnicza bez korzystania z tych gruntów nie może prowadzić racjonalnej gospodarki pastwiskowej albo bez tych gruntów w gospodarstwie tem napotyka na znaczne trudności, wówczas na żądanie spółki powiatowa władza administracji ogólnej może orzec po wysłuchaniu osób interesowanych i po zasięgnięciu opinii Śląskiej Izby Rolniczej, że dane grunty w ściśle określonym rozmiarze mają być spółce oddane w użytkowanie na oznaczony okres czasu. W orzeczeniu należy ustalić wartość przeciętnego rocznego czystego dochodu, jaki według stosunków miejscowych, przynoszą grunty, objęte orzeczeniem.

/2/ Od orzeczenia, o którym mowa w poprzednim ustępie 1, służy interesowanemu odwołanie do Wojewody Śląskiego, który orzeka ostatecznie.

/3/ Prawomocne orzeczenie, wydane w I instancji względnie ostateczna decyzja, wydana w trybie odwoławczym, mają ten skutek prawny, że właściciel /posiadacz/ gruntów, oznaczonych w orzeczeniu, obowiązany jest w terminie 30 dni po upływie terminu do odwołania lub od dnia doręczenia mu decyzji ostatecznej albo zgłosić swoje przystąpienie do spółki szalaśniczej jako członek, wnosząc jednocześnie swój udział w formie wkładki rzeczowej, obejmującej grunta, oznaczone w orzeczeniu, albo dozwolić spółce na użytkowanie powyższych gruntów conajmniej przez czas, określony w orzeczeniu. dla celów gospodarstwa pastwiskowego spółki za umówionym czynszem rocznym.

/4/ W razie bezskutecznego upływu czasokresu, określonego w poprzednim ustępie 3, spółka szalaśnicza może żądać wprowadzenia jej w posiadanie gruntów, wyszczególnionych w orzeczeniu, w trybie egzekucji administracyjnej, za uprzednim złożeniem do depozytu sądowego na rzecz właściciela /posiadacza/ tych gruntów kwoty jednorocznego czystego dochodu, określonego w orzeczeniu, tytułem jednorocznego odszkodowania za użytkowanie gruntów. Płatność następnych rat odszkodowania

przypada w braku odmiennej umowy za każdy następny rok zgóry w miesiącu styczniu.

/5/ Właściciel /posiadacz/ gruntów, niezadowolony z ustalenia wysokości odszkodowania za użytkowanie gruntów, zajętych przez spółkę szalaśniczą, może w ciągu 6 miesięcy po objęciu gruntów przez spółkę, żądać ustalenia wysokości odszkodowania przez sąd.

Art. 14.

/1/ Zarząd spółki szalaśniczej jest jednostkowy albo kolegjalny. Liczbę członków kolegjalnego zarządu /zawiadawców/spółki określa jej statut.

/2/ Walne zgromadzenie spółki wybiera zarząd spółki z pośród jej członków, posiadających pełną zdolność do działań prawnych, na ustalony w statucie okres czasu. Zawiadawcami spółki mogą być tylko osoby fizyczne. Przy zarządzie jednostkowym musi być wybrany zastępca zawiadowcy. Wybrani zawiadowca lub zawiadowcy spółki mogą być jednak każdego czasu odwołani na podstawie uchwały walnego zgromadzenia spółki.

Art. 15.

/1/ Zarząd spółki szalaśniczej zastępuje spółkę przed sądem i poza sądem. Spółka nabywa prawa i zaciąga obowiązki przez czynności zarządu bez względu na to, czy dana czynność była wyraźnie dokonana w imieniu spółki, czy też z okoliczności wynika, iż taki był zamiar stron działających.

/2/ Jeżeli statut spółki nie stanowi inaczej, zarząd podpisuje za spółkę w ten sposób, że pod wypisaną lub wyciśniętą firmą spółki zawiadowca, a przy kolegjalnej formie zarządu wszyscy zawiadowcy położą swoje podpisy.

/3/ Zawiadowcy spółki są obowiązani przestrzegać przy spełnianiu czynności zarządu przepisów niniejszej ustawy i statutu spółki, uchwał walnego zgromadzenia i rady nadzorczej, chyba że od uchwał rady nadzorczej odwołają się do walnego zgromadzenia spółki.

/4/ Ograniczenie prawa zastępstwa spółki przez zarząd spółki nie ma skutku prawnego wobec osób trzecich.

/5/ Przy kolegjalnem zarządzie spółki wszelkie uchwały zarządu powinny być wpisywane do osobnej księgi uchwał.

/6/ Zarząd spółki może ustanawiać pełnomocników. Pełnomocnicy do nabywania lub pozbywania i obciążania nieruchomości, zaciągania pożyczek i wystawiania weksli oraz do prowadzenia procesów muszą posiadać osobne pełnomocnictwo, wyraźnie upoważniające ich do dokonania danej czynności prawnej.

/7/ Doręczenie oświadczenia, skierowanego do spółki na piśmie, może nastąpić do rąk jednego zawiadowcy spółki. .

Art. 16.

/1/ Spółki szalaśnicza, licząca więcej niż 10 członków, musi posiadać radę nadzorczą, złożoną conajmniej z trzech osób, wybranych przez walne zgromadzenie spółki, które może też wybraną osobę każdego czasu odwołać.

/2/ Rada nadzorcza powinna z całą starannością czuwać nad prowadzeniem interesów spółki przez zarząd, a w szczególności badać roczne zamknięcie rachunków i przedstawiać je walnemu zgromadzeniu spółki wraz ze swemi ewentualnemi uwagami. Rada nadzorcza może w każdym czasie w pełnym składzie lub przez delegowanych członków badać księgi i rachunki spółki, sprawdzać stan majątku spółki i żądać od zarządu wyjaśnień.

/3/ Rada nadzorcza może w każdym czasie zawiesić w czynnościach zawiadowców spółki. W tym przypadku obowiązana jest rada nadzorcza zwołać niezwłocznie walne zgromadzenie spółki i do decyzji walnego zgromadzenia prowadzić sprawy bieżącego zarządu spółki.

/4/ Rada nadzorcza prowadzi procesy spółki przeciwko zawiadowcom spółki, o ile statut spółki nie stanowi inaczej.

Art. 17.

/1/ Prawa, zastrzeżone ogółowi członków spółki szalaśniczej przez przepisy niniejszej ustawy lub statuty spółki, wykonują członkowie spółki na walnem zgromadzeniu.

- 10 -

/2/ Członkowie spółki mogą brać udział w walnem zgromadzeniu osobiście lub przez pełnomocników, posiadających pełnomocnictwa pisemne. Pełnomocnik może zastępować tylko jednego członka spółki.

/3/ Członkowie spółki nie uczestniczą w głosowaniu nad takimi sprawami, które dotyczą uwolnienia ich od zobowiązań lub od odpowiedzialności za wyrządzoną spółce szkodę, co do wyznaczenia im wynagrodzenia lub co do odwołania z urzędu, co do udzielenia im absolutorjum.

/4/ W walnem zgromadzeniu spółki mogą uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele związku spółek szalaśniczych, do którego spółka należy, a także przedstawiciele Śląskiej Izby Rolniczej. O terminie walnego zgromadzenia powinien być zawiadomiony zarząd związku spółek szalaśniczych na 7 dni naprzód.

Art. 18.

Do wyłącznej kompetencji walnego zgromadzenia należy:

- a/ przyjmowanie członków spółki,
- b/ ustalenie minimalnej dopuszczalnej wysokości udziału,
- c/ wybór i odwołanie zawiadowców spółki i członków rady nadzorczej,
- d/ uchwalanie planu gospodarczego spółki,
- e/ oznaczenie maksymalnej granicy, do której spółka może zaciągnąć zobowiązania,
- f/ zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i udzielanie zarządowi absolutorjum,
- g/ ustalanie sposobu korzystania przez członków spółki z pastwisk i innych gruntów oraz urządzeń spółki,
- h/ ustalanie rozdziału czystego zysku,
- i/ uchwalania wydatków na meljoracje i na inne inwestycje,
- j/ ustalenie wysokości kosztów administracyjnych, której zarządowi przekroczyć nie wolno,
- k/ nabycie, pozbycie lub obciążenie nieruchomości,
- l/ decyzja o dochodzeniu roszczeń spółki przeciwko zawiadowcom, ich zastępcom i członkom rady nadzorczej z tytułu odszkodowania za szkody lub straty, wyrządzone spółce,

- 11 -

- l/ zmiana statutu spółki,
- m/ uchwalenie likwidacji spółki.

Art. 19.

/1/ Walne zgromadzenie spółki szłaśniczej zwołuje zarząd spółki, a w przypadku określonym w ust. 3 art. 16, rada nadzorcza, o ile statut spółki albo uchwała poprzedniego walnego zgromadzenia nie stanowią inaczej.

/2/ Organ, uprawniony do zwołania walnego zgromadzenia, jest obowiązany uczynić zadość żądaniu zwołania walnego zgromadzenia, z którym wystąpi conajmniej 1/3 część ogółu członków spółki, określając w piśmym wniosku cel walnego zgromadzenia.

/3/ Walne zgromadzenie musi być nadto zwołane na żądanie zarządu związku spółek szłaśniczych.

/4/ Sposób zwołania walnego zgromadzenia określa statut spółki. Zawiadomienia o zwołaniu walnego zgromadzenia powinny zawierać porządek obrad. W sprawach, nieobjętych tym porządkiem obrad, nie mogą zapadać ważne uchwały.

/5/ Walne zgromadzenie jest zdolne do powzięcia ważnych uchwał przy obecności członków spółki, reprezentujących conajmniej połowę wartości wszystkich zadeklarowanych udziałów. Statut spółki może postanowić, że do ważności uchwał walnego zgromadzenia wymagana jest mniejsza liczba obecnych na zgromadzeniu członków spółki, jeżeli walne zgromadzenie w pierwszym terminie nie doszło do skutku z powodu braku wymaganego kompletu.

/6/ Uchwały zapadają zwykłą większością głosów oddanych, bez uwzględnienia członków, wstrzymujących się od głosowania /kart pustych/, o ile statut spółki nie stanowi inaczej.

/7/ Statut spółki może postanowić, że wybory członków zarządu i rady nadzorczej oraz zastępców tych osób odbywają się tajnie kartkami. W braku takiego postanowienia wszystkie głosowania odbywają się jawnie.

- 12 -

Art. 20.

/1/ Uchwały walnego zgromadzenia spółki powinny być wpisane do osobnej księgi uchwał.

/2/ Każdą uchwałę walnego zgromadzenia spółki może członek spółki zaskarżyć do sądu grodzkiego, w którego okręgu znajduje się siedziba spółki w ciągu 6 tygodni od daty walnego zgromadzenia, na którym zapadła zaskarżona uchwała.

/3/ Skargę może wnieść członek obecny na walnym zgromadzeniu, o ile na walnym zgromadzeniu zgłosił protest do protokołu, a członek nieobecny wtedy, gdy nieprawnie nie został dopuszczony na walne zgromadzenie, gdy walne zgromadzenie zostało zwołane w sposób sprzeczny z przepisami statutu albo gdy uchwała zapadła w sprawie, nieobjętej porządkiem obrad, określonym w zawiadomieniu o zwołaniu walnego zgromadzenia.

/4/ Wyrok, uznający uchwałę za nieważną, obowiązuje wszystkich członków. To samo odnosi się do prawomocnych uchwał walnego zgromadzenia.

Art. 21.

Zmiana statutu spółki szalaśniczej nie ma skutku prawnego przed jej zarejestrowaniem w trybie, przepisany w art. 2 niniejszej ustawy.

Art. 22.

Spółka szalaśnicza ulega rozwiązaniu:

- a/ skutkiem upływu czasu, na który została zawiązana,
- b/ skutkiem zmniejszenia się liczby członków poniżej normy, przewidzianej w ustawie lub w statucie,
- c/ wskutek uchwały walnego zgromadzenia spółki,
- d/ skutkiem połączenia się z inną spółką szalaśniczą,
- e/ skutkiem ogłoszenia upadłości,
- f/ w innych przypadkach, przewidzianych w statucie spółki,

g/z mocy orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej względnie wydanej na skutek odwołania ostatecznej decyzji Wojewody Śląskiego, jeżeli przeprowadzone dochodzenie ujawni, że spółka szalaśnicza całkowicie zaprzestała swej działalności.

Art. 23.

/1/ Po rozwiązaniu spółki szalaśniczej następuje jej likwidacja, jeżeli statut spółki nie stanowi inaczej.

/2/ Likwidatorami są zawiadowcy spółki szalaśniczej, chyba że walne zgromadzenie spółki ustanowi innych likwidatorów.

/3/ Przy likwidacji spółki szalaśniczej należy analogicznie stosować przepisy o likwidacji spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

/4/ Księgi i inne dokumenty zlikwidowanej spółki złożą likwidatorowie w urzędzie gminnym tej gminy, w której spółka szalaśnicza miała swą siedzibę. Urząd gminny przechowa te księgi i dokumenty przez lat 10.

Art. 24.

Statut spółki szalaśniczej określi sposób załatwiania sporów pomiędzy członkami spółki, mogących wyniknąć ze stosunków przynależności do spółki i pomiędzy członkami a spółką w drodze polubownej.

Art. 25.

/1/ Każda spółka szalaśnicza, związana na podstawie niniejszej ustawy, musi należeć do związku spółek szalaśniczych.

/2/ Związek spółek szalaśniczych działa na podstawie przepisów niniejszej ustawy i postanowień statutu związku.

/3/ Statut związku spółek szalaśniczych ulega zatwierdzeniu przez Wojewodę Śląskiego.

/4/ Związek spółek szalaśniczych z chwilą zatwierdzenia jego statutu staje się osobą prawną. Przepisy zdania 2 art. 3 i art. 21 niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowanie.

plan gospodarczy zatwierdza Śląska Izba Rolnicza. Przed zatwierdzeniem budżetu i planu gospodarczego zarząd związku nie może przystąpić do ich wykonywania. Od decyzji Śląskiej Izby Rolniczej w sprawie zatwierdzenia budżetu i planu gospodarczego służy odwołanie do Wojewody Śląskiego, który orzeka ostatecznie.

/2/ Przyznawanie i wypłacanie poszczególnym spółkom szalaśniczym dotacyj, o których mowa w art. 26 pod lit. b/, może nastąpić stopniowo w miarę wykonywania prawomocnie ustalonego planu gospodarczego.

/3/ Związek może przeznaczać wyszczególnioną w budżecie część dochodów, uzyskiwanych przez zarząd współwłasnych kapitałów, powstałych z dodatkowych wynagrodzeń za serwituty paszy szalaśniczej, na ogólne cele, stanowiące w myśl przepisów niniejszej ustawy i postanowień statutu, przedmiot działalności związku.

Art. 30.

/1/ Działalność związku spółek szalaśniczych ulega nadzorowi Wojewody Śląskiego, który może ten nadzór sprawować za pośrednictwem Śląskiej Izby Rolniczej.

/2/ W wykonaniu tego nadzoru może Wojewoda Śląski delegować swoich przedstawicieli na posiedzenia zarządu związku i na walne zgromadzenie związku z głosem doradczym, zawieszać wykonanie uchwał i zarządzeń zarządu związku, rady nadzorczej i walnego zgromadzenia, naruszających przepisy niniejszej ustawy, wydanych na jej podstawie rozporządzeń i postanowień statutu związku.

Art. 31.

Obowiązek uskutecznienia zgłoszeń przez spółkę szalaśniczą lub związek spółek szalaśniczych, wynikających z niniejszej ustawy lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, może być wymuszony przez władzę administracji ogólnej I instancji grzywnami do wysokości 100 zł. Karom grzywny, która może być kilkakrotnie powtórzona, podlegają osoby, odpowiedzialne za uskutecznienie obowiązkowych zgłoszeń, osobiście. Do postępowania w tych sprawach stosują się przepisy o postępowaniu karno-administracyjnym.

-17-

Art. 32.

/1/ Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydania w drodze rozporządzenia szczegółowych przepisów, dotyczących postępowania przy rejestracji spółek szalaśniczych i prowadzenia rejestrów spółek, prowadzenia rachunkowości przez spółki szalaśnicze i przez związek spółek szalaśniczych, zgłoszeń, które organa spółki i związku mają uskutecznić do władz rejestracyjnej i nadzorczej, obowiązków i praw rady nadzorczej spółki szalaśniczej i związku, obowiązku zarządu związku spółek przedstawiania budżetu związku władzy nadzorczej, administrowania przez związek współwłasnym kapitałem i zasad, odnoszących się do zużytkowania dochodów z tego kapitału.

/2/ Śląska Rada Wojewódzka może wydać w drodze rozporządzenia statut spółki szalaśniczej.

Art. 33.

Spółki szalaśnicze mogą być na podstawie niniejszej ustawy zawiązywane na obszarze gmin powiatu cieszyńskiego: Brenna, Istebna, Koniaków, Ustroń i Wisła. Śląska Rada Wojewódzka może w drodze rozporządzenia oznaczyć jeszcze inne gminy powiatów bielskiego i cieszyńskiego, na których obszarze mogą być zawiązywane spółki szalaśnicze na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 34.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu oraz stosownie do treści jej poszczególnych przepisów Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art. 35.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Sejm Śląski

Okres III.

Załącznik I. do druku nr. 253/III.

L.dz. 253/1/33.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 18 lutego 33r.

L. RW.1018/1.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

Z polecenia Pana Przewodniczącego Śląskiej Rady Wojewódzkiej mam zaszczyt przesłać w załączeniu dodatkowo uzasadnienie do projektu ustawy o spółkach szalaśniczych, które przez omyłkę nie zostało dołączone do pisma z dnia 27 stycznia rb. Nr. RW.1018.

1 załącznik.

/-/ Dr. M. Dworzański

/Dr. Dworzański/

Kierownik Biura Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

U z a s a d n i e n i e .

Prawomocnymi orzeczeniami Komisji, utworzonych na podstawie art. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 1921 r. w przedmiocie rewizji serwitutów pastwiskowych w dobrach b. komory arcyksiążęcej na Śląsku Cieszyńskim /Dz. U. R. P. Nr. 59 p. 373/ w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. /Dz. U. R. P. Nr. 16, p. 127/ - zobowiązana została administracja lasów państwowych jako następczyni b. Komory Cieszyńskiej, do wypłaty tytułem wynagrodzenia dodatkowego /art. 2 ust. 2 p. c/ w gotowiźnie sumy 954.481,12 zł. Wypłata ta winna nastąpić do rąk zrzeszenia spółek szalaśniczych, których organizację ustaliła ustawa Sejmu Śląskiego.

Ustawa niniejsza ma właśnie za zadanie uregulowanie podziału i sposobu zużycia przyznanego wynagrodzenia ew. wypłacanych od tej kwoty odsetek, nie ogranicza się jednakże wyłącznie do zakreslenia ram dla spółek i osób uprawnionych do odszkodowania, o którym poprzednio była mowa, lecz umożliwia spółkom szerszy zakres działania dla podniesienia hodowli i kultury pastwisk wśród ludności gmin górskich.

Postanowienia ustawy o prawie głosu w spółkach dają możliwość najszerszym warstwom zainteresowanej ludności wzięcia żywego udziału w życiu i rozwoju spółek. Możliwość regulowania wielu spraw wewnętrznych spółek, za pośrednictwem regulaminów, przewidzianych ustawą, daje możliwość stosowania działalności spółki możliwie najlepiej do miejscowych warunków. Postanowienia ustawy o zatwierdzaniu statutów i budżetów przez władze administracyjne i ogólny nadzór Izby Rolniczej nad związkami spółek daje dostateczną gwarancję udziału czynnika fachowego w pracach i zamierzeniach spółek oraz kontrolę nad celowym zużyciem funduszy, wydawanych przez spółki na cele podniesienia hodowli i kultury pastwisk.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Rolnej Sejmu Śląskiego w sprawie projektu Śląskiej Rady Wojewódzkiej o rozciągnięciu mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 24 czerwca 1927 r. wraz z zmianami wprowadzonymi przez nowelę z dnia 21 grudnia 1932 r. "o zagospodarowaniu lasów niestanowiących własności Państwa" na Województwo Śląskie.

Sprawozdawca: p.poseł Breliński.

W y s o k i S e j m i e !

Plenum Sejmu przekazało w dniu 24 lutego 1932 r. wyżej wymienione rozporządzenie Prezydenta R.P. Komisji Rolnej, która na posiedzeniu swem w dniu 21 kwietnia 1932 r. po dyskusji ogólnej, postanowiła wobec oświadczenia zastępców władz wojewódzkich, że jest w opracowaniu nowela do ustawy z dnia 24 czerwca 1927 r. dalsze obrady odroczyć do czasu ogłoszenia odnośnej noweli.

W międzyczasie został Sejm Śląski odroczony. Po otwarciu sesji Komisja na posiedzeniach swych z dnia 12 października, 17 listopada, 9 i 13 grudnia 1932 r., 11, 17 i 27 stycznia 1933 r. obradowała już nad znowelizowanym rozporządzeniem, na które Wojewoda Śląski pismem z dnia 16.XI.1932 r. przedłożony wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej rozszerzył.

Nowela w wielu punktach łagodzi znacznie pierwotne przepisy, mimo wszystko jednak zatrzymuje jeszcze charakter wyjątkowej ustawy, która wnikając bezpośrednio w interesy prywatnej własności, miast być instrumentem doradczo-gospodarczym, może przeszkadzać własności leśnej w swobodnym rozwoju racjonalnego gospodarstwa, obciążając już tak w dobie obecnej krytyczne położenie finansowe właściciela jeszcze nowymi nieekonomicznymi kosztami.

Komisja Rolna wychodząc z założenia, że lasy prywatne na Górnym Śląsku stanowią większe zwarte kompleksy i są gospodarowane wedle planów gospodarczych, dążyła w obradach swych do złagodzenia względnie zmiany niektórych artykułów.

Po długich i wyczerpujących dyskusjach, w których zastępcy Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego koniecznie dążyli do utrzymania bez zmian znowelizowanego rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 21 grudnia 1932 r., Komisja Rolna postanowiła skorzystać z przysługującego Sejmowi Śląskiemu na mocy art.4 lit.9 statutu organicznego prawa i zaproponować Wysokiemu Sejmowi uchwalenie własnej ustawy, mającej moc obowiązującą na obszarze Województwa Śląskiego.

Projekt ustawy oparty na wyżej przytoczonej noweli opracowała Komisja Rolna przy współudziale władz wojewódzkich i przedkładając takowy prosi Wysoki Sejm o uchwalenie.

Na powyższą decyzję Komisji Rolnej wpłynęła i ta okoliczność, że projektowane przez przedstawicieli Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego zatrzymanie w zasadzie znowelizowanego rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 21 grudnia 1932 r. i wprowadzenie do niego zmian i dodatków przez Komisję uchwalonych, byłoby ustawę jako taką zniekształciło, a swoją drogą zmiany te obowiązywałyby tylko w Województwie Śląskiem.

Prócz skreśleń artykułów nie mających dla Województwa Śląskiego znaczenia i zmian redakcyjnych np. "rozporządzenie" na "ustawa", "Minister" na "Wojewoda Śląski" poczyniono następujące zasadnicze zmiany:

Art. 1. skreślono i w miejsce to wstawiono nowy: "Przepisy niniejszej ustawy mają zastosowanie do wszystkich lasów i gruntów leśnych w Województwie Śląskiem z wyjątkiem lasów i gruntów leśnych stanowiących własność Państwa".

Art. 2. skreślono ustęp 3-ci, umożliwiając temsamem właścicielowi lasu przeprowadzenie zmiany gruntu leśnego na inny rodzaj użytkowania w krótszym terminie, jak to przewiduje rozporządzenie Prezydenta R.P.

Art. 4. skreślono od słowa "niepożądane" i wstawiono zdanie "władza ta może się zgodzić na zalesienie odpowiedniej powierzchni innego gruntu wskazanego przez właściciela".

Art. 8. Po pierwszym zdaniu dodaje się ustęp 2-gi: "Takiemu samemu zwolnieniu od komunalnych gruntowych podatków i dodatków podlegają obszary leśne, których drzewostany przed osiągnięciem 40 lat wieku zostały zniszczone przez klęskę żywiołową, bez uzyskania odszkodowania, do tego stopnia, że nowe sztuczne zalesienie okaże się koniecznym."

Art. 11. ustęp 1 skreślono po słowie "powierzchni" i dodano: "od 30 ha do 150 ha bez względu na zawartość danego kompleksu, jeżeli dany obszar stanowi własność jednego właściciela, albo niepodzielną współwłasność".

Art. 12. w ustępie 2-gim dodano po słowie "technicznymi", zdanie "uwzględniając przytem możliwie najdalej przedstawiony przez właściciela lasu sposób gospodarki i wybór gatunków drzewa".

Art. 14. Dodano w pierwszym zdaniu po słowie "programu" zdanie: "w szczególności właściciel lasu, posiadający zatwierdzony plan lub program gospodarczy, ma prawo do jednorazowego wyrębu 5-letniego etatu z zastrzeżeniem wyrównania cięć nadetatowych w ciągu najbliższych lat 10-ciu."

Art. 17. W ustępie 2-gim skreślono zdanie "niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej".

Art. 28. Dodano ustęp 3-ci: "Wojewoda Śląski może powołać do współdziałania z wymienionymi władzami Śląską Izbę Rolniczą oraz za zgodą władz państwowych personel administracji Lasów Państwowych."

Art. 31. Dodano ustęp 2-gi: "Przed dokonaniem tych czynności, winien być właściciel lasu /zarząd lasów/ o zamiarze ich dokonania uwiadomiony. Z każdej czynności winien być sporządzony protokół, którego odpis otrzyma właściciel lasu lub jego zastępca."

Art. 34-46 obejmujące przepisy karne złagodzone przez skreślenie dolnego stopnia przewidzianych kar, zostawiając górną granicę, a wysokość wymiaru pozostawiając uznaniu władzy.

Art. 47 i 48 skreślono. Artykuły te dotyczyły poza przewidzianymi karami pieniężnymi surowsze postanowienia, a mianowicie konfiskatę ściętych bez zezwolenia właściwej władzy drzew.

Ustawa powyższa ma wejść w życie 30 dni po jej ogłoszeniu.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

W imieniu Komisji Rolnej Sejmu Śląskiego wnoszę o przyjęcie przedłożonej przez Komisję Rolną ustawy.

Sprawozdawca:

/-/ Stanisław Breliński.

Okres III.

U S T A W A

z dnia 1933 r.

o ochronie lasów niestanowiących własności
Państwa.

Art. 1.

Przepisy niniejszej ustawy mają zastosowanie do wszystkich lasów lub gruntów leśnych w Województwie Śląskiem z wyjątkiem lasów lub gruntów leśnych, stanowiących własność Państwa.

O zagospodarowaniu lasów.

Art. 2.

/1/ Zmiana uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania może nastąpić jedynie w lasach nie uznanych za ochronne na podstawie zezwolenia właściwej władzy.

/2/ Właściwa władza może udzielać takiego zezwolenia jedynie w następujących przypadkach:

a/ jeżeli przez dokonanie takiej zmiany nastąpi korzystniejsze wyzyskanie gruntów;

b/ jeżeli wzamian gruntu, który ma być wyłączony z pod uprawy leśnej, zostanie zalesiony przynajmniej taki sam obszar innych użytków;

c/ przy regulowaniu ustroju rolnego, a mianowicie: scalaniu gruntów, zamianie gruntów przy scaleniu, zamianie zastępującej scalenie, likwidacji służebności, zamianie gruntów przy likwidacji służebności, podziale wspólnot, parcelacji i osadnictwie;

d/ jeżeli dokonanie takiej zmiany leży w szczególnym interesie publicznym.

/3/ W stosunku do lasów i gruntów leśnych, podlegających obowiązkowi parcelacji na mocy przepisów o wykonaniu reformy rolnej, zezwolenie, przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu, zastępuje decyzja władzy, zezwalająca na parcelację tych gruntów.

Art. 3.

W zezwoleniu, udzielonem w przypadkach, przewidzianych w art. 2 lit. a/ i b/, powinien być oznaczony termin, w ciągu którego ma nastąpić zmiana uprawy leśnej na zamierzony rodzaj użytkowania. W razie niedokonania w oznaczonym terminie zmiany uprawy leśnej w całości lub częściowo, zezwolenie traci swą moc w stosunku do gruntów, na których dozwolona zmiana uprawy leśnej nie została dokonana. O ile zaś na gruntach tych został dokonany wyrąb drzewostanów, grunty te winny być ponownie zalesione stosownie do postanowień art. 5 i 6 niniejszej ustawy.

Art. 4.

Grunt leśny, wyłączony z pod uprawy leśnej bez zezwolenia właściwej władzy, powinien być ponownie zalesiony stosownie do postanowień art. 5 i 6 niniejszej ustawy; gdyby jednak ponowne zalesienie tego gruntu uznane było przez właściwą władzę za niepożądane, władza

ta może zgodzić się na zalesienie odpowiedniej powierzchni innego gruntu, wskazanego przez właściciela.

Art. 5.

/1/ Wszystkie grunty leśne, pozbawione drzewostanów, powinny być ponownie zalesione.

/2/ Obowiązek zalesienia przywiązany jest do gruntów leśnych bez względu na zmianę osoby właściciela.

Art. 6.

/1/ Obowiązek zalesienia gruntów leśnych, pozbawionych drzewostanów, zostaje dopełniony:

- a/ przez zalesienie sztuczne przed upływem 3 lat, licząc od 1 czerwca roku następującego po dokonaniu wyrębu lub po zajściu innej okoliczności, która spowodowała usunięcie drzewostanu;
- b/ przez zalesienie naturalne.

/2/ Jeżeli zalesienie naturalne uznane będzie przez właściwą władzę za niemożliwe, nieodpowiednie lub niedostateczne, powinno być dokonane zalesienie sztuczne przed upływem 3 lat, licząc od dnia 1 czerwca roku następującego po uprawomocnieniu się orzeczenia władzy o uznaniu naturalnego zalesienia za niemożliwe, nieodpowiednie lub niedostateczne.

/3/ W przypadkach, uzasadnionych stanem i warunkami gospodarczymi lasu, właściwa władza przedłuży z urzędu lub na prośbę osób zainteresowanych termin sztucznego zalesienia.

/4/ W razie niedokonania zalesienia sztucznego w oznaczonym terminie, a także w razie dokonania zalesienia sztucznego w sposób, uznany przez właściwą władzę za nieodpowiedni lub niedostateczny, władza może zarządzić dokonanie zalesienia na koszt właściciela.

Art. 7.

Jeżeli zalesienie gruntu leśnego zostanie przez właściwą władzę uznane za niemożliwe bez zmiany warunków przyrodniczych tego gruntu, właściwa władza może na wniosek właściciela zwolnić ten grunt na określony przeciąg czasu od obowiązku zalesienia.

Art. 8.

/1/ W razie sztucznego zalesienia gruntów, nie będących gruntami leśnymi, a uznanych przez właściwą władzę za więcej nadające się w danych warunkach do uprawy leśnej, zalesione grunty wolne są od państwowych podatków gruntowych i opartych na nich danin samorządowych w ciągu 30 lat, licząc od roku następującego po dokonaniu zalesienia.

/2/ Takiemu samemu zwolnieniu od komunalnych gruntowych podatków i dodatków podlegają obszary leśne, których drzewostany przed osiągnięciem 40 lat wieku zniszczone zostały przez klęskę żywiołową, bez uzyskania odszkodowania, do tego stopnia, że nowe sztuczne zalesienie okaże się konieczne.

/3/ Przepis powyższy nie dotyczy gruntów zalesionych stosownie do postanowień art. 2 lit.b/ oraz art. 4 niniejszej ustawy.

Art. 9.

/1/ Wszystkie lasy powinny być zagospodarowane według planu urządzenia gospodarstwa leśnego.

/2/ Postanowienie to nie dotyczy lasów nieuznanych za ochronne i nieobciążonych służebnościami o obszarze mniejszych niż 30 ha. Lasy te mogą być użytkowane bez planu urządzenia gospodarstwa leśnego, zamierzony jednak wyręb zrębem czystym na obszarze, przekraczającym 1 ha rocznie, powinien być przez właściciela zgłoszony właściwej władzy; jeżeli władza ta przed upływem dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia nie zabroni zamierzonego wyrębu ze względów gospodarczych lub z uwagi na poszczególny interes publiczny, właściciel jest uprawniony do dokonania zgłoszonego wyrębu.

/3/ Do obszaru lasów, określonego w ust. 2, nie wlicza się gruntów leśnych, zwolnionych czasowo od obowiązku zalesienia stosownie do postanowień art. 7.

Art. 10.

/1/ Plan urządzenia gospodarstwa leśnego powinien być oparty na pomiarze, podziale i opisie lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym, powinien zawierać przedstawienie zasad zagospodarowania lasu co do rodzaju drzewa, sposobu gospodarstwa, wieku rębności i sposobu zalesienia; przedstawiać zamierzone czynności gospodarcze co do miejsca i czasu oraz uzasadniać te czynności z punktu widzenia przyjętych w planie zasad racjonalnego zagospodarowania lasu.

/2/ Grunty leśne, zwolnione przez właściwą władzę na określony przeciąg czasu od obowiązku zalesienia /art.7/, o ile nie są uznane za lasy ochronne lub nie są obciążone służebnościami, mogą w tym czasie nie być objęte planem urządzenia gospodarstwa leśnego i w tym przypadku do planu powinien być dołączony wykaz tych gruntów ze zwiększonym opisem.

Art. 11.

/1/ Plan urządzenia gospodarstwa leśnego może być zastąpiony programem gospodarczym w lasach o powierzchni od 30 ha do 150 ha bez względu na zawartość danego kompleksu, jeżeli dany las stanowi własność jednego właściciela albo niepodzielną współwłasność.

/2/ Program gospodarczy powinien zawierać szkic sytuacyjny, oparty na przybliżonym pomiarze i podziale lasu, zwiększony opis lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym oraz wskazanie czasu, miejsca i rozmiaru użytkowania, jak również terminu i sposobu zalesienia wraz z ogólnym uzasadnieniem zamierzonych czynności gospodarczych.

Art. 12.

/1/ Plan urządzenia gospodarstwa leśnego lub program gospodarczy /art.9,10 i 11/ powinien być przez właściciela lasu przedstawiony do zatwierdzenia właściwej władzy w dwóch, o ile zaś dotyczy lasów obciążonych służebnościami, w trzech egzemplarzach.

/2/ Władza uprawniona jest do dokonania lub zażądania wprowadzenia w przedstawionym jej planie lub programie zmian i uzupełnień, uzasadnionych względami gospodarczymi lub technicznymi, uwzględniając przy tem możliwie najdalej przedstawiony przez właściciela sposób gospodarki i wybór gatunków drzewa.

/3/ Po zatwierdzeniu planu lub programu właściwa władza zwraca właścicielowi jeden egzemplarz z zaświadczeniem zatwierdzenia.

Art. 13.

/1/ Jeżeli właściwa władza przed upływem 2 miesięcy od dnia przedstawienia planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego nie powiadomi właściciela lasu o zatwierdzeniu tego planu lub programu /art.12/ lub o ich odrzuceniu, jako nieodpowiadających

w swej treści wymaganiom niniejszej ustawy /art.10 i 11/, ani też nie zażąda wprowadzenia zmian lub uzupełnień /art.12/, właściciel jest uprawniony do dokonania wszystkich czynności gospodarczych, przewidzianych w przedstawionym planie lub programie na najbliższy rok z wyjątkiem wyrębów, przekraczających przeciętną rocznego użytkowania, wynikającą z przedstawionego planu lub programu.

/2/ Jeżeli w ciągu jednego roku od dnia przedstawienia planu lub programu do zatwierdzenia właściwa władza nie powiadomi właściciela lasu o decyzji co do zatwierdzenia lub odrzucenia lub wprowadzenia zmian i uzupełnień, plan lub program uważa się za zatwierdzony.

Art. 14.

/1/ Użytkowanie lasu w sposób odmienny niż to zostało przewidziane w zatwierdzonym planie urządzenia gospodarstwa leśnego lub programie gospodarczym, może nastąpić jedynie po zatwierdzeniu przez właściwą władzę odpowiednich zmian lub uzupełnień planu lub programu, w szczególności właściciel lasu, posiadający zatwierdzony plan lub program gospodarczy, ma prawo do jednorazowego wyrębu 5-letniego etatu z zastrzeżeniem wyrównania cięć nadetatowych w ciągu najbliższych lat 10. W sprawach tych mają odpowiednie zastosowanie postanowienia art.12 i 13 niniejszej ustawy.

/2/ Dokonanie przewidzianego w zatwierdzonym planie urządzenia gospodarstwa leśnego lub w programie gospodarczym wyrębu drzewostanów zrębami czystymi w innej kolejności cięć, niż to zostało przewidziane w planie lub programie, może nastąpić bez wyjednania zatwierdzenia przez właściwą władzę odpowiedniej zmiany ^{planu} lub programu z warunkiem jednak, że wyręb taki zostanie dokonany w zamian wyrębu, przewidzianego na dany rok w zatwierdzonym planie lub programie.

Art. 15.

/1/ Postanowienia art. 12, 13 i ust. 1 art. 14 nie mają zastosowania do lasów, w których gospodarstwo leśne prowadzone jest według planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych, sporządzonych zgodnie z przepisami niniejszej ustawy przez upoważnioną do tego przez Wojewodę Śląskiego Śląską Izbę Rolniczą i pozostaje pod kontrolą tejsze.

/2/ Przepis powyższy nie dotyczy lasów ochronnych oraz lasów obciążonych służebnościami.

/3/ Uprawnienia do zmiany kolejności cięć, przewidziane w ust.2. art.14, służą również właścicielom lasów, określonych w ust. 1 niniejszego artykułu.

Art. 16.

W przypadkach, gdy szczególnie ważna potrzeba gospodarcza właściciela lub interes publiczny wymagają dokonania wyrębu w lasach, które winny być zagospodarowane według planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego, lecz planu takiego lub programu nie posiadają, właściwa władza może zezwolić na wyręb w rozmiarach, odpowiadających tej potrzebie lub interesowi, nieprzekraczających jednak dopuszczalnej dla danego lasu wysokości rocznego użytkowania.

Art. 17.

/1/ W przypadkach zniszczenia lub uszkodzenia lasu przez klęskę żywiołową lub przez inne okoliczności w takim stopniu, że wskutek tego nastąpiła istotna zmiana warunków gospodarczych, na których podstawie został zatwierdzony plan urządzenia gospodarstwa leśnego lub program gospodarczy, właściwa władza może wstrzymać dalsze użytkowanie lasu do czasu zatwierdzenia odpowiednich zmian planu lub programu.

/2/ W przypadku wyrębu drzewostanów niezgodnego z planem urządzenia gospodarstwa leśnego lub programem gospodarczym, właściwa władza może wstrzymać dalsze użytkowanie lasu do czasu zatwierdzenia odpowiednich zmian planu lub programu.

Art. 18.

Przepisy art. 9-13 nie dotyczą korzystania z użytków przygodnych mianowicie wywrotów, złomów i posuszu, jak również niezbędnego w związku ze sporządzeniem planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego wycinania drzew oraz przeprowadzenia w drzewostanach, nie przekraczających 20 lat wyrębów, uzasadnionych wymaganiami hodowli lasu /czyszczeń/, a także użytkowania lasu w granicach niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb gospodarstwa domowego właściciela i jego pracowników /drewno opałowe/ oraz naprawy narzędzi i sprzętów gospodarczych /drewno porządkowe/.

Art. 19.

Wypalanie kosodrzewiny, jak również pozbawianie jej gałęzi, pędów, pączków i igieł jest wzbronione.

Art. 20.

W drzewostanach, które nie osiągnęły 3 metrów wysokości, pasanie inwentarza jest zabronione, o ile wiek tych drzewostanów nie przekroczył 15 lat.

Art. 21.

/1/ W razie gromadnego pojawienia się szkodliwych owadów leśnych właściciele lasów, jak również właściciele masy drzewnej, składów drzewnych i tartaków, znajdujących się w lesie lub w odległości 3 km. od granicy lasu, obowiązani są zawiadomić o tem bezzwłocznie właściwą władzę.

/2/ Właściwa władza może zarządzić stosowanie przez właścicieli lasów, jak również przez wymienionych w poprzednim ustępie właścicieli masy drzewnej, składów drzewnych i tartaków, wskazanych przez nią środków ochronnych, mających na celu zapobieżenie szerzeniu się szkodliwych owadów leśnych i ich tępienie.

/3/ W razie pojawienia się w lasach pasorzytów roślinnych właściwa władza może również zarządzić stosowanie przez właścicieli lasów wskazanych przez nią środków ochronnych, mających na celu zapobieżenie szerzeniu się pasorzytów roślinnych i ich tępienie.

O podziale lasów.

Art. 22.

/1/ Dzielenie lasów lub gruntów leśnych drogą zbycia /sprzedaży, darowizny, zamiany/, wyjścia z niepodzielności, oddania w użytkowanie, wypuszczenie w dzierżawę lub w inny sposób na części, obejmujące mniej niż 30 ha, może nastąpić jedynie na podstawie zezwolenia właściwej władzy.

/2/ Właściwa władza może udzielić takiego zezwolenia jedynie w przypadkach, w których zamierzony podział lasu lub gruntu leśnego jest uzasadniony względami gospodarczymi lub szczególnym interesem publicznym.

/3/ Wszelkie akty prawne, dotyczące dzielenia lasów lub gruntów leśnych na części o obszarze mniejszym niż wskazany w ust. 1, zdziałane wbrew postanowieniu tegoż ustępu, są z mocy samego prawa nieważne.

/4/ Postanowienia powyższe nie mają zastosowania do lasów i gruntów leśnych, określonych w ust.2 art.9, a także przy działach ro-
dzinnych i spadkowych oraz przy przymusowej sprzedaży sądowej.

/5/ Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają obowiązujących postanowień o wykonaniu reformy rolnej, o scalaniu gruntów, o znoszeniu służebności i o podziale wspólnot, jak również obowiązujących przepisów o obrocie nieruchomościami ziemskimi.

O lasach ochronnych.

Art. 23.

Lasy i zarośla, które:

a/ zabezpieczają grunty przed zmywaniem i wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi lub kamieni, przeszkadzają tworzeniu się dzikich potoków, obrywaniu się skał i spadkowi lawin;

b/ chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła przed zasy-
pywaniem;

c/ przeszkadzają powstawaniu albo rozszerzeniu się piasków lot-
nych lub parowów;

d/ mają specjalne znaczenie dla obrony Państwa;

e/ mają znaczenie przyrodniczo-naukowe,
mogą być uznane przez właściwą władzę za lasy ochronne.

Art. 24.

Uznanie lasu za ochronny lub odjęcie mu tego charakteru nastę-
puje w drodze orzeczenia właściwej władzy, wydanego:

a/ w stosunku do lasów i zarośli, określonych pod lit.a/,b/ i c/
art.23, z inicjatywy tej władzy albo na wniosek władz wodnych, władz
samorządu terytorjalnego i gospodarczego odnośnie do lasów położonych
na obszarze ich działania, wreszcie na wniosek każdego, komu właściwości
gruntów wymienionych pod lit. a/, b/,c/ art.23 zagrażają niebezpieczeń-
stwem lub szkodą;

b/ w stosunku do lasów i zarośli, określonych pod lit.d/ art.23,
na wniosek właściwej władzy wojskowej.

Art. 25.

/1/ W lasach, uznanych za ochronne, uprawa leśna nie może być
zmieniona na inny rodzaj użytkowania.

/2/ W lasach, uznanych za ochronne z powodów wymienionych pod
lit. a/,b/,c/ i e/ art. 23, właściwa władza może zabronić dokonania wy-
rębu zrębami czystymi, karczowania pni i korzeni, a także pasania in-
wentarza i zbierania ściółki lub innego użytkowania ubocznego.

/3/ W lasach, uznanych za ochronne z powodu wymienionego pod
lit.d/ art.23, właściwa władza może zabronić dokonania wyrębu zrębami
czystymi; nadto w lasach tych linje przestrzennego podziału lasu mogą
być przeprowadzone jedynie w kierunku, na który właściwa władza wyrazi
swą zgodę.

/4/ Termin sztucznego zalesiania, przewidziany w art. 6 niniej-
szej ustawy, w stosunku do lasów ochronnych właściwa władza może skró-
cić do jednego roku.

Art. 26.

Przepisy art. 23-25 nie naruszają obowiązujących postanowień
prawa wodnego.

Art. 27.

Lasy, uznane za ochronne z powodów wymienionych pod lit.a/, b/, c/ i e/ art. 23 niniejszej ustawy, wolne są od państwowych podatków gruntowych i opartych na nich danin samorządowych.

O właściwości władz.

Art. 28.

/1/ Władzami właściwymi w rozumieniu niniejszej ustawy są starostowie i Wojewoda Śląski.

/2/ Wymienione władze wykonują ochronę lasów przy pomocy technicznego personelu leśnego.

/3/ Wojewoda Śląski może powołać do współdziałania z wymienionymi władzami Śląską Izbę Rolniczą oraz za zgodą władz państwowych personel administracji lasów państwowych.

Art. 29.

/1/ Starosta sprawuje bezpośredni nadzór nad lasami, czuwa nad przestrzeganiem przepisów o zagospodarowaniu lasów oraz przedsięwzięcie środki zabezpieczające ich wykonanie.

/2/ Nadto do zakresu działania starosty należą:

a/ sprawy zmiany rodzaju użytkowania gruntów leśnych w lasach o obszarze mniejszym niż 30 ha /art.2 i 3/;

b/ sprawy zalesiania gruntów leśnych /art.4-7/;

c/ uznawanie sztucznie zalesionych gruntów za odpowiadające warunkom, przewidzianym dla zwolnienia tych gruntów od podatków /art.8/;

d/ przyjmowanie zgłoszeń o wyrębie drzewostanów w lasach, określonych w ust.2 art.9 oraz wydawanie zakazów dokonywania zgłoszonych wyrębów;

e/ zatwierdzanie programów gospodarczych w lasach nie obciążonych służebnościami o obszarze do 150 ha;

f/ udzielanie na zasadzie art.16 zezwoleń na wyrąb w lasach, określonych pod lit. e/ niniejszego artykułu;

g/ wydawanie zarządzeń o wstrzymaniu użytkowania lasów w przypadkach, wymienionych w art. 17;

h/ wydawanie zarządzeń o stosowaniu środków ochronnych przeciwko szkodliwym owadom leśnym oraz pasorzytom roślinnym /art.21/;

i/ na obszarze działania ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852r. /Dz.u.p.austr.nr.250/ wydawanie orzeczeń, zarządzeń lub zezwoleń, opartych na przepisach ust. 3 § 9, §§ 10-18, 24, 25, ust.1 §26, ust. 2 § 52 i § 68 oraz wykonywanie czynności, wynikających z postanowień ust.3 § 52 i §§ 74-76 tej ustawy.

Art. 30.

Do zakresu działania Wojewody Śląskiego należą:

a/ sprawy zmiany rodzaju użytkowania gruntów leśnych w lasach o obszarze większym niż 30 ha /art.2 i 3/;

b/ zatwierdzanie planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych /art.12/ w lasach obciążonych służebnościami, których obszar przekracza 30 ha oraz w tych lasach nieobciążonych służebnościami, których obszar przekracza 150 ha;

c/ udzielanie na zasadzie art. 16 zezwoleń na wyrąb w lasach, określonych pod lit. b/ niniejszego artykułu;

d/ udzielanie zezwoleń na dzielenie lasów i gruntów leśnych /art.22/;

e/ uznawanie lasów za ochronne, odejmowanie im tego charakteru oraz wydawanie zarządzeń co do stosowania szczególnych przepisów o za-

gospodarowaniu lasów ochronnych /art.23-25/;

f/ na obszarze działania ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852r. /Dz.u.p.austr.nr.250/ wydawanie orzeczeń, zarządzeń lub zezwoleń, opartych na przepisach ust. 1 § 9 i ust.2 § 26 tej ustawy.

O postępowaniu.

Art. 31.

/1/ W celu wykonywania czynności, wynikających z przepisów niniejszej ustawy, organa władz administracyjnych mają prawo wstępu do lasu oraz żądania przedstawienia sobie potrzebnych dokumentów.

/2/ Przed dokonaniem tych czynności winien być właściciel lasu /zarząd lasu/ o zamiarze ich dokonania powiadomiony.

/3/ Z każdej czynności winien być sporządzony protokół, którego odpis otrzyma właściciel lub jego zastępca.

Art. 32.

Doręczenia i wezwania osób interesowanych w sprawach lasów obciążonych służebnościami mogą być uskuteczniane przez zawiadomienie na piśmie zarządu gminy, właściwej dla miejsca ich zamieszkania, który treść otrzymanego doręczenia lub wezwania poda do wiadomości tych osób w sposób przyjęty w danej miejscowości.

Art. 33.

Decyzje o uznaniu lasu za ochronny z powodu, wymienionego pod lit.d/ art.23 niniejszej ustawy, są ostateczne.

Przepisy karne.

Art. 34.

/1/ Winni bezprawnej zmiany uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania będą karani grzywną w wysokości do 5 zł. za każdy ar gruntu leśnego, na którym uprawę leśną zmieniono na inny rodzaj użytkowania.

/2/ Jeżeli zmiany takiej dokonano w lasach uznanych za ochronne, winni będą karani grzywną w wysokości do 10 zł. za każdy ar gruntu leśnego, na którym uprawę leśną zmieniono na inny rodzaj użytkowania lub aresztem do 6 tygodni.

Art. 35.

Winni bezprawnego dzielenia lasów lub gruntów leśnych będą karani grzywną w wysokości do 3 zł. za każdy ar podzielonego lasu lub gruntu leśnego albo aresztem do 4 tygodni.

Art. 36.

Winni wypalania kosodrzewiny albo pozbawiania jej gałęzi, pędów, pączków, igieł będą karani grzywną w wysokości do 10 zł. za każdy ar gruntu, na którym nastąpiło wypalenie kosodrzewiny albo pozbawienie jej gałęzi, pędów, pączków, igieł lub aresztem do 4 tygodni.

Art. 37.

Winni naruszenia przepisów, obowiązujących o sztucznem zalesianiu gruntów leśnych, będą karani grzywną w wysokości do 5 zł. za każdy ar gruntu, podlegającego zalesieniu i za każdy rok przekroczenia terminu zalesienia.

Art. 38.

Powierzchnia mniejsza od 1 ara, jak również każda część ara ponad całkowitą liczbę arów, w przypadkach, przewidzianych w art.34,35, 36 i 37 niniejszej ustawy, uważana będzie za cały ar.

Art. 39.

Winni bezprawnego cięcia, karczowania lub niszczenia drzew, pni i korzeni będą karani grzywną w wysokości do dwukrotnej wartości ściętych, wykarczowanych lub zniszczonych drzew, pni i korzeni.

Art. 40.

Winni bezprawnego cięcia lub niszczenia drzew w lasach ochronnych, a także bezprawnego karczowania drzew, pni i korzeni w lasach, uznanych za ochronne z powodów, wymienionych pod lit.a/,b/,c/ i e/ art. 23 niniejszej ustawy, będą karani grzywną w wysokości do czterokrotnej wartości ściętych, wykarczowanych lub zniszczonych drzew, pni i korzeni lub aresztem do 6 tygodni.

Art. 41.

Winni przeprowadzenia w lasach, uznanych za ochronne z powodu, wymienionego pod lit.d/ art.23, linii przestrzennego podziału lasu bez uzyskania zgody właściwej władzy na kierunek tych linii, lub przeprowadzenia ich w kierunku przez właściwą władzę niedozwolonym, będą karani grzywną do 1 000 złotych lub aresztem do 6 tygodni.

Art. 42.

Winni pasienia inwentarza lub zbierania ściółki w przypadkach, w których pasienie inwentarza lub zbieranie ściółki jest przez przepisy obowiązujące zabronione, będą karani za pasienie inwentarza grzywną w wysokości do 3 zł za każdą sztukę, za zbieranie ściółki grzywną do 20 zł.

Art. 43.

Winni pasienia inwentarza, zbierania ściółki lub innego użytkowania ubocznego wbrew zakazowi właściwej władzy w lasach uznanych za ochronne z powodów, wymienionych pod lit.a/,b/,c/ i e/ art.23, będą karani za pasienie inwentarza grzywną w wysokości do 6 zł. za każdą sztukę, za zbieranie ściółki lub inne uboczne użytkowanie grzywną do 100 złotych.

Art. 44.

Winni niezawiadomienia właściwej władzy o gromadnem pojawieniu się szkodliwych owadów leśnych będą karani grzywną do 200 zł.

Art. 45.

Winni niewykonania orzeczeń lub zarządzeń właściwej władzy co do stosowania środków ochronnych przeciwko szkodliwym owadom leśnym lub pasorzytom roślinnym będą karani grzywną do 500 zł.

Art. 46.

/1/ Orzecznictwo w sprawach o czyny karalne, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu, należy do powiatowej władzy administracji ogólnej.

/2/ W orzeczeniu skazującym władza administracyjna, na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, oznaczy karę zastępczego aresztu we-

dług słusznego uznania, nie wyższą jednak niż:

4 tygodnie za czyny karalne, przewidziane w ust. 1 art.34, w art. 37, 39 i 45;

3 tygodnie za czyny karalne, przewidziane w art. 43 i 44;

4 dni za czyny karalne, przewidziane w art. 42.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 47.

/1/ Grunty, pozbawione drzewostanów, na których po wykarczowaniu pni została dokonana przed dniem 1 stycznia 1933 roku zmiana uprawy leśnej na inny trwały rodzaj użytkowania, nie będą uważane za grunty leśne w rozumieniu niniejszej ustawy.

/2/ Przepis ten nie ma zastosowania do lasów ochronnych.

Art. 48.

Ustanowiony w art. 6 obowiązek zalesienia, o ile chodzi o grunty pozbawione drzewostanów przed wejściem w życie niniejszej ustawy, może być dopełniony przez zalesienie sztuczne tych gruntów przed upływem 6 lat, licząc od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 49.

Lasy, których obszar przekracza wielkość 150 ha, mogą być do dnia 1 lipca 1938r. zagospodarowane na podstawie programów gospodarczych /art.11/, zatwierdzonych przez właściwą władzę.

Art. 50.

Wszystkie lasy:

a/ zamknięte na podstawie § 19 ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r./Dz.u.p.austr.nr.250/;

b/ w których na podstawie § 7 ustawy z dnia 6 lipca 1875 r. o lasach ochronnych i spółkach leśnych /Zb.u.prus.str.415/ zarządzone zostały szczególne środki ochrony, przewidziane w § 2 tej ustawy, uważane będą za lasy ochronne w rozumieniu niniejszej ustawy /art. 23-27/.

Art. 51.

Wszystkie sprawy, dotyczące przedmiotów uregulowanych niniejszą ustawą, które w dniu jej wejścia w życie znajdują się w toku załatwiania w urzędach, właściwych dla tych spraw w myśl dotychczas obowiązujących przepisów, załatwione być powinny w dalszym postępowaniu przy zastosowaniu przepisów niniejszej ustawy.

Art. 52.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą:

1/ w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego następujące przepisy ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r./Dz.u.p.austr.nr.250/:
§§ 2-8, ust. 2 § 9, ust. 1 i 2 § 10, §§ 19, 20, 21, 22, 23, 50, 51, 71 i 77;

2/ w górnośląskiej części Województwa Śląskiego:

a/ ustawa z dnia 14 sierpnia 1876 r., dotycząca zarządu lasów, należących do gmin i zakładów publicznych /Zb.u.pr.str.373/ oraz
ustawa śląska z dnia 30 września 1925r. w przedmiocie rozciągnięcia

mocy obowiązującej ustawy niemieckiej z dnia 14 sierpnia 1876 r., dotyczącej zarządu lasów, należących do gmin i zakładów publicznych na lasy prywatne, położone na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.nr.16,poz.38/,

b/ §§ 1-8, 10-12, 16, 17, drugie zdanie § 19 i §§ 20-22 ustawy z dnia 6 lipca 1875 r. o lasach ochronnych i spółkach leśnych /Zb.u.pr. str.416/.

Art. 53.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art. 54.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie 30 dnia po dniu jej ogłoszenia.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierającego projekt ustawy o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego przepisów o handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, objętych rozporządzeniem Prezydenta R.P. z dnia 27 października 1932 r., zawierającym prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych.

Sprawozdawca: p.poseł Dr.Kocur.

Wysoki Sejmie!

Wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zawierający projekt ustawy o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego przepisów o handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi objętych rozporządzeniem Prezydenta R.P. z dnia 27 października 1932 r. przekazano na posiedzeniu plenarnem Sejmu Śląskiego w dniu 9 stycznia br. Komisji Prawniczej.

Na posiedzeniu w dniu 31 stycznia br. zajmowała się Komisja Prawnicza tym projektem ustawy. Dotychczas obowiązują na terenie Województwa Śląskiego w sprawie handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi przepisy państw zaborczych, które w sposób niejednolity i po części niedostatecznie tę sprawę regulują. Stan obecnie istniejący wymaga niewątpliwie uporządkowania.

Na obszarze całego Państwa z wyjątkiem Województwa Śląskiego zostało to uregulowane rozporządzeniem Prezydenta R.P. z dnia 27 października 1932 r. Wyjątek ten na obszarze Województwa Śląskiego w zakresie handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi wynika z art. 8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego. To też art.57 rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 27 października 1932 r. przewiduje, że przepisy o handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi wejdą w życie na obszarze Województwa Śląskiego dopiero po wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na te przepisy.

W imieniu Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia1933 r.

o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego przepisów o handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, objętych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r., zawierającym prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych.

Art.1.

Stosownie do art.8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz. U.R.P.nr.73,poz.497/ w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P. nr.26,poz.146/ Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r., zawierającego prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych /Dz.U.R.P.nr.94,poz.807/, w zakresie handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi.

Przewodniczący Komisji Prawniczej:

/-/ Dr.Dąbrowski

Sprawozdawca:

/-/ Dr.Kocur.

**Projekt Ustawy
o stosunkach służbowych
śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich**

Projekt Ustawy
o zmianach w
zakresie funkcjonowania
władz publicznych

ŚLĄSKA RADA WOJEWÓDZKA

L. RW. 980.

Katowice, dnia 26 stycznia 1933 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o stosunkach służbowych śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 19 stycznia 1933 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

w. z.

Dr. Saloni
Wicewojewoda

U S T A W A

z dnia

o stosunkach służbowych śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich.

T y t u ł I.

Postanowienia wstępne.

Art. 1.

Stosunek służbowy śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich t. j. funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, jako związku samorządowego, ma charakter publiczno-prawny; może być zawiązany, zmieniony, zawieszony i rozwiązany wyłącznie przy zastosowaniu postanowień niniejszej ustawy.

Art. 2.

1) Śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich dzieli się na dwie kategorie:

- a) urzędników,
- b) funkcjonariuszów niższych.

2) Zaliczenia śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich do kategorii urzędników i funkcjonariuszów niższych dokona Śląska Rada Wojewódzka w drodze rozporządzenia.

Art. 3.

Za śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich w rozumieniu niniejszej ustawy uważa się:

- a) funkcjonariuszów Biura Sejmu Śląskiego;
- b) funkcjonariuszów Biura Śląskiej Rady Wojewódzkiej oraz funkcjonariuszów Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, powołanych do spełniania zadań w tym Urzędzie, wchodzących w zakres administracji samorządowej Województwa Śląskiego, a mianowanych w trybie, przepisany w niniejszej ustawie;
- c) funkcjonariuszów Śląskich Zakładów Wojewódzkich, a mianowicie: Zakładu dla umysłowo-chorych w Lublińcu, Zakładu dla umysłowo-chorych w Rybniku, Śląskiego Szpitala w Cieszynie, Zakładu Wychowawczego w Cieszynie, Zakładu dla głuchoniemych w Rybniku, Domu Pracy Przymusowej w Lublińcu, Muzeum Śląskiego, Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach, oraz tych innych zakładów, które w przyszłości ustawą śląską za zakłady wojewódzkie uznane będą;
- d) funkcjonariuszów Biura Meljoracyjnego;
- e) funkcjonariuszów, którzy w przyszłości ustawą śląską za śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich będą uznani.

Tytuł II.

Urzednicy.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

Art. 4.

1) Stosunek służbowy urzędnika zawiązuje się przez mianowanie z chwilą doręczenia pisma nominacyjnego.

2) W piśmie nominacyjnem wymienia się tytuł i stopień służbowy, urząd lub instytucję (zakład), w której urzędnik ma pełnić służbę.

3) O mianowaniu ogłasza się w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego.

Art. 5.

Mianowanie może nastąpić na stałe lub do odwołania. Mianowanie do odwołania (prowizorycznie) winno być uwidocznione w piśmie nominacyjnem, przy równoczesnem oznaczeniu albo terminu ustania stosunku służbowego albo terminu, w jakim urzędnik zostanie zawiadomiony o mającem nastąpić odwołaniu (rozwiązaniu stosunku służbowego).

Art. 6.

Urzednikiem moze byc mianowany obywatel polski o nieskazitelnej przeszlosci, posiadajacy zdolnosc do dzialan prawnych, oraz uzdolniony fizycznie i umyslowo do pelnienia odnosnych obowiazkow sluzbowych, tudziez wladajacy biegle jezykiem polskim w mowie i piśmie.

Art. 7.

Osoba, przeciwko ktorej toczy sie postepowanie kar-no-sadowe o czyn przestepny scigany z urzedu lub po-stepowanie upadlosciowe, albo tez postepowanie o po-zbawienie jej wlasnej woli, nie moze byc mianowana urzednikiem, dopoki trwa powyzsze postepowanie.

Art. 8.

1) Mianowanie urzednika wymaga zezwolenia Slaskiej Rady Wojewodzkiej, o ile kandydat (kandydatka) :

- a) nie ukończył (a) 18 roku życia,
- b) ukończył (a) już 40 roku życia, lecz przedtem nie pozostawał (a) w służbie śląskiej,
- c) jest mężatką.

2) Również wymaga zezwolenia Śląskiej Rady Wojewodzkiej mianowanie urzednika, o ile kandydat był karany sadownie lub wydalony ze służby śląskiej lub państwowej. Osoby, karane za przestępstwa pochodzące z chęci zysku, nie mogą być przyjmowane do służby śląskiej.

Art. 9.

Prócz przypadków, wskazanych w art. 8, zezwolenia Śląskiej Rady Wojewodzkiej wymaga mianowanie takiej osoby, która przez wstąpienie do służby weszłaby w stosunek bezpośredniego przełożonego lub podwładnego w służbie do swego małżonka, do swego krewnego wstępnego lub zstępnego z urodzenia albo przysposobienia, bądź też do krewnego w linii bocznej lub powinowatego, nie dalej niż w trzecim stopniu pokrewieństwa, a w drugim powinowactwa.

Art. 10.

Małżonkowie, krewni wstępn i zstępn z urodzenia lub przysposobienia, krewni w linii bocznej do trzeciego

oraz powinowaci do drugiego stopnia włącznie — nie mogą być urzędnikami tego samego działu, do którego należą czynności kasowe, zarząd i dysponowanie materjami gospodarczemi, albo prowadzenie rachunkowości lub kontroli w jednym i tym samym urzędzie lub instytucji (zakładzie).

Art. 11.

1) Śląska Rada Wojewódzka w drodze rozporządzenia określi, jaki poziom i rodzaj wykształcenia lub jakie przygotowanie zawodowe będzie wymagane do piastowania poszczególnych stanowisk w śląskiej służbie wojewódzkiej.

2) W wyjątkowych przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, może nastąpić zwolnienie od posiadania przepisanego wykształcenia. Zwolnienia udzielać będzie Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 12.

1) Mianowanie urzędnikiem stałym poprzedza służba w charakterze urzędnika prowizorycznego.

2) Właściwa władza obowiązana jest mianować urzędnika prowizorycznego urzędnikiem stałym po odbyciu trzechletniej służby, o ile przed upływem powyższego okresu nie zawiadomi go o przedłużeniu służby prowizorycznej.

3) Czas pracy kontraktowej może Śląska Rada Wojewódzka zaliczyć na poczet służby prowizorycznej, wymaganej do mianowania na stałe.

4) Śląska Rada Wojewódzka może zwolnić od obowiązku odbycia służby prowizorycznej osoby, które przechodzą bezpośrednio ze służby państwowej lub samorządowej do służby śląskiej, a w służbie państwowej lub samorządowej były mianowane na stałe.

5) Mianowanie na stałe na niektóre stanowiska służbowe może Śląska Rada Wojewódzka uzależnić od złożenia przez kandydata ustalonego przez nią egzaminu.

Art. 13.

1) Objęcie służby następuje w dniu, wyznaczonym przez władzę, o ile zaś dnia takiego nie wyznaczono, w ciągu dni 15 od doręczenia pisma nominacyjnego.

2) W celu objęcia służby, urzędnik winien zgłosić się do władzy służbowej t. j. władzy, która powołana jest do sprawowania nad nim bezpośredniego nadzoru służbowego. Objęcie służby władza służbowa stwierdza na piśmie nominacyjnem i w aktach osobowych.

3) W razie niezgłoszenia się w przepisany terminie (ustęp 1) mianowanie unieważnia się, jeżeli nowo-mianowany urzędnik w ciągu dalszych dni 15 nie usprawiedliwi zwłoki.

Art. 14.

Urzędnik, mianowany stałym, składa przysięgę służbową wobec swej władzy służbowej według rotty i w sposób przepisany dla urzędników Rzeczypospolitej Polskiej. Urzędnicy, mianowani prowizorycznie, składają przyrzeczenie służbowe.

Art. 15.

1) Czas służby liczy się zarówno przy pierwotnem jak przy ponownem mianowaniu od dnia rzeczywistego objęcia służby.

2) Czas służby prowizorycznej wlicza się do czasu służby stałej, o ile urzędnik uzyskał nominację na urzędnika stałego w czasie pełnienia służby prowizorycznej.

3) Czas pracy kontraktowej zalicza się do czasu służby stałej, o ile czas tej pracy został zaliczony na poczet służby prowizorycznej (art. 12 ust. 3).

4) W razie przejścia z innej służby publicznej (art. 12 ust. 4) do służby śląskiej zalicza się do czasu służby w rozumieniu ust. 1 niniejszego artykułu czas służby poprzedniej, o ile był on zaliczalny według przepisów normujących odnośny rodzaj służby.

Art. 16.

1) Ustanawia się osiem stopni służbowych:

2) Śląska Rada Wojewódzka określi w drodze rozporządzenia stanowiska służbowe w służbie śląskiej, oraz przywiązane do nich tytuły i grupy uposażenia.

3) Stosunek hierarchiczny pomiędzy urzędnikami zależy nie od posiadanego stopnia służbowego, lecz od rodzaju stanowiska, którego obowiązki pełnią.

Art. 17.

Mianowanie urzędników należy do Przewodniczącego Śląskiej Rady Wojewódzkiej, przyczem mianowanie na stanowiska od I. do V. stopnia służbowego włącznie

wymaga uprzedniej zgody Śląskiej Rady Wojewódzkiej. Wyrażenie zgody przez Śląską Radę Wojewódzką powinno być uwidocznione w piśmie nominacyjnem.

Art. 18.

1) Dla każdego urzędnika prowadzi się wykaz służbowy, który jest szczegółowym opisem przebiegu służby. — Wykaz służbowy jest urzędowym stwierdzeniem okoliczności, mających wpływ na wymiar uposażenia, pensji emerytalnej, oraz zaopatrzenia wdowiego lub sierociego.

2) Wzór wykazu służbowego jakoteż szczegółowe przepisy co do jego prowadzenia, ustali rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

3) Każdy urzędnik ma prawo przeglądać swój wykaz służbowy i żądać wydania mu uwierzytelnionego odpisu.

ROZDZIAŁ II.

Obowiązki.

Art. 19.

Urzędnik obowiązany jest wiernie służyć Rzeczypospolitej, przestrzegać ustaw i przepisów, wypełniać obowiązki swego urzędu gorliwie, sumiennie i bezstronnie, oraz dbać o dobro sprawy publicznej i spełniać wszystko, co temu dobru służy, a unikać wszystkiego, coby mu mogło szkodzić.

Art. 20.

1) Urzędnik obowiązany jest wypełniać każde zlecenie swoich przełożonych, o ile ono wyraźnie nie sprzeciwia się obowiązującym przepisom ustawowym.

2) O ile zlecenie służbowe jest w przekonaniu urzędnika przeciwne dobru służby, albo dobru publicznemu w ogólności lub też zawiera znamiona pomyłki co do faktu albo co do prawa — urzędnik obowiązany jest spostrzeżenie swoje wyjawiać władzy przełożonej, lecz w razie potwierdzenia zlecenie to wykonać. O ile zlecenie wydane było ustnie, urzędnik może w wyżej wymienionym przypadku żądać potwierdzenia go na piśmie.

3) W przypadkach, gdy zniesienie się z władzą przełożoną pociągnęłoby za sobą niewykonalność lub bezprzedmiotowość zlecenia, niesprzeciwiającego się wy-

rażnie przepisom obowiązującym, urzędnik obowiązany jest zlecenie to wykonać, wyjąwszy przypadek grożącej stąd, niepowetowanej szkody.

Art. 21.

Urzędnik obowiązany jest załatwiać czasowo na zlecenie władzy przełożonej także takie czynności urzędowe, które nie należą do jego zwykłych obowiązków służbowych.

Art. 22.

1) Urzędnik obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystkie sprawy, o których powziął wiadomości dzięki swemu stanowisku służbowemu lub dowiedział się przy wykonywaniu swych obowiązków służbowych, o ile sprawy takie wyraźnie uznano za poufne lub gdy utrzymania ich w tajemnicy wymaga dobro publiczne albo inne względy służbowe.

2) Urzędnik powinien zachować tajemnicę wobec każdego, komu nie jest obowiązany donosić o tych sprawach służbowo, o ile jego przełożona lub bezpośrednio wyższa władza w poszczególnym przypadku nie uwolni go od tego obowiązku.

3) Obowiązek zachowania tajemnicy trwa zarówno w czasie czynnej służby, jak też po przejściu w stan nieczynny i na emeryturę, oraz po rozwiązaniu stosunku służbowego z jakiegokolwiek powodu. Urzędnikowi nie wolno wyrażać poza urzędem zdania o załatwionych w urzędzie sprawach i prawdopodobnym ich wyniku.

Art. 23.

1) Urzędnik powinien w służbie i poza służbą strzec powagi swego stanowiska, zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami karności służbowej i unikać wszystkiego, co mogłoby obniżyć poważanie i zaufanie, którego stanowisko jego wymaga; również po przeniesieniu w stan nieczynny i na emeryturę winien zachowywać się w sposób, któryby powadze jego stanowiska nie ubliżał.

2. Urzędnikowi nie wolno wchodzić w związki lub zmowy, które mogą zakłócić należyty bieg zarządu państwowego, samorządowego lub normalnego toku urzędowania.

3) Wobec swych przełożonych urzędnik powinien zachowywać się z uszanowaniem, w stosunku zaś z innymi urzędnikami i podwładnymi z uprzejmością.

4) W stosunkach urzędowych z interesantami powinien urzędnik, zachowując należytą powagę, być bezstronnym i w granicach dopuszczalnych służyć im radą i pomocą.

5) Wszelkie prośby, przedstawienia i zażalenia w sprawach osobistych i urzędowych, wynikające ze stosunku służbowego, urzędnik powinien wносить w drodze służbowej, a tylko w przypadkach, w których rodzaj sprawy tego wymaga — bezpośrednio do wyższych władz przełożonych.

6) Urzędnikowi bez zezwolenia władzy służbowej nie wolno w żadnej formie wytyczać w prasie spraw, związanych z jego urzędowaniem, jak również spraw, dotyczących jego stosunku służbowego.

Art. 24.

1) Urzędnikowi nie wolno żądać ani przyjmować darów, ofiarowanych w związku z jego stanowiskiem urzędowym, bezpośrednio lub pośrednio jemu lub jego rodzinie, ani też jakimkolwiek sposobem wywoływać zaofiarowanie takiego daru.

2) Również nie wolno urzędnikowi przez wyzyskiwanie swego stanowiska urzędowego przysparzać lub starać się o przysporzenie sobie lub rodzinie jakiegokolwiek korzyści.

Art. 25.

1) Urzędnik powinien załatwiać powierzone mu czynności możliwie szybko i celowo, jak również przestrzegać przepisanych godzin urzędowych, a o ile tego wymagają, — według uznania władzy — ważne względy służbowe, sprawować czynności swe także poza przepisaniem godzinami zajęć służbowych. W każdym razie, o ile to da się pogodzić z nieodzownymi wymogami służby, należy umożliwić urzędnikowi odpoczynek niedzielny i pozostawić mu uroczyste święta wolne od służby.

2) Władza służbowa może z ważnych powodów czasowo uwolnić urzędnika od przestrzegania godzin urzędowych.

Art. 26.

1) Urzędnik obowiązany jest donieść możliwie rychło swemu bezpośredniemu przełożonemu o każdej przeszkodzie w wykonywaniu obowiązków służbowych z podaniem przypuszczalnego czasu trwania tej przeszkody.

2) Władza może zażądać odpowiednich dowodów, stwierdzających istnienie przeszkody, a jeżeli jest nią choroba, — przyjąć do wiadomości świadectwo o choro-

bie, wystawione przez lekarza ordynującego, lub zarządzić urzędowe badanie bądź przez lekarza urzędowego, bądź przez komisję lekarską.

3) Urzędowe świadectwo lekarskie o chorobie urzędnika winno być decydujące dla postanowienia władzy.

4) Na czas połogu należy się urzędnikowi kobiecie z reguły sześciotygodniowy urlop. Urlop dłuższy winien być udzielony na podstawie urzędowego świadectwa lekarskiego.

5) Nieobecność w służbie urzędnika kobiety, spowodowana okresem połogu, nie pociąga żadnej zmiany w jej uprawnieniach służbowych.

6) Urzędnik, którego nieobecność na służbie z powodu choroby trwa dłużej niż rok, powinien być zarządzeniem władzy zwolniony ze stanowiska przy ewentualnem zastosowaniu postanowień ustawy emerytalnej.

7) O ile stan zdrowia urzędnika, wymagający poratowania, nie wyklucza możliwości pełnienia obowiązków służbowych, urzędnik może wstrzymać się od pełnienia służby nie inaczej, jak po otrzymaniu urlopu. Prośba o taki urlop ma być do dni 30 rozpatrzona i rozstrzygnięta.

8) Za czas nieusprawiedliwionej nieobecności w służbie urzędnik traci uposażenie. Wypłacone uposażenie winno być potrącone przy najbliższej wypłacie uposażenia. Oprócz tego władza może wytoczyć urzędnikowi dochodzenie dyscyplinarne.

9) W przypadku, gdy urzędnik zostanie przez komisję dyscyplinarną uwolniony od zarzutu nieusprawiedliwionej nieobecności, potrąconą część uposażenia należy mu zwrócić.

Art. 27.

1) Urzędnikowi nie wolno przyjąć żadnej posady ani stanowiska, ani też oddawać się poza urzędem takim zajęciom, których wykonywanie stoi w sprzeczności z jego obowiązkami służbowemi, przeszkadza mu w ścisłem wykonywaniu czynności urzędowych lub może wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

2) Urzędnikowi nie wolno bez zezwolenia władzy służbowej zajmować żadnego stanowiska albo oddawać się zajęciom ubocznemu, które przynoszą mu jakiegokolwiek chociażby jednorazowe korzyści materialne. Taksamo nie wolno urzędnikowi bez zezwolenia władzy służbowej wchodzić w skład zarządu lub rady nadzorczej przedsiębiorstwa na zysk obliczonego.

3) Nie potrzeba zezwolenia władzy służbowej na przyjęcie takiego stanowiska lub urzędu ubocznego, którego piastowanie stanowi obowiązek ustawowy.

4) Urzędnik nie może zawierać transakcyj gospodarczych z urzędem, zakładem lub instytucją, w której pełni służbę. Wyjątki może ustalić Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 28.

1) Urzędnik powinien wybrać sobie miejsce zamieszkania w ten sposób, by mógł czynić zadość wszystkim obowiązkom służby, ma wskazać władzy służbowej miejsce swego pobytu i donosić o każdej jego zmianie.

2) Urzędnik w czasie nieczynnym obowiązany jest podać swemu bezpośredniemu przełożonemu każdorazowo dokładny adres, pod którym należy przysyłać zawiadomienia urzędowe.

3) O ile szczególne warunki i stosunki służbowe tego niezbędnie wymagają, Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej może zarządzić chwilowe ograniczenie wydalania się urzędnika z siedziby urzędowania, nawet poza godzinami zajęć urzędowych. W okolicznościach nadzwyczajnych i niecierpiących zwłoki ograniczenie takie zarządzić może również bezpośredni przełożony.

4) O ile warunki służby tego wymagają, może być urzędnik zobowiązany do zamieszkania w obrębie instytucji (zakładu), w której pełni służbę.

ROZDZIAŁ III.

Prawa.

Art. 29.

Urzędnik posiada wszystkie prawa, zastrzeżone w ustawie niniejszej. Urzędnik stały może być wydany lub usunięty ze służby jedynie prawomocnem zarządzeniem władzy, wydanem na mocy niniejszej ustawy lub orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Art. 30.

Urzędnikowi służy przy pełnieniu służby prawo do szczególnej ochrony prawnej, określone w ustawach karnych.

Art. 31.

1) Urzędnik ma prawo do tytułu, przywiązanego do nadanego mu stanowiska służbowego.

2) Urzędnik ma prawo do noszenia munduru lub odznak służbowych, odpowiadających stanowisku służbowemu, o ile mundur lub odznaki wprowadzone są przepisami Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Art. 32.

1) Urzędnik, który przesłużył co najmniej rok w służbie śląskiej ma prawo do corocznego urlopu wypoczynkowego, a to w następującym wymiarze: posiadający do lat 10 służby przez 4, ponad 10 do 20 lat służby przez 5, ponad 20 lat służby przez 6 tygodni w roku.

2) Do wymiaru urlopu wypoczynkowego można wliczyć wszystkie urlopy, udzielone urzędnikowi w ciągu roku, z wyjątkiem krótkich urlopów dla załatwienia ważnych spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych, nie przekraczających jednorazowo trzech dni.

3) Urlop dla wypoczynku można każdej chwili odwołać, o ile tego wymagają ważne i niecierpiące zwłoki względy służbowe. Skoro jednak następnie służba na to pozwoli, należy urzędnikowi umożliwić wykorzystanie udzielonego urlopu, a nadto zwrócić mu koszty podróży tam i z powrotem, spowodowane nieprzewidzianem odwołaniem z urlopu według norm, ustalonych dla podróży służbowych. Jeżeli urzędnikowi odmówiono urlopu zupełnie lub skrócono jego czas, ustalony w ustępie 1, należy to w miarę możliwości uwzględnić przy wymiarze urlopu dla wypoczynku w roku następnym.

Art. 33.

Urzędnik może otrzymać urlop w celu załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych lub dla poratowania zdrowia.

Art. 34.

1) Prawo udzielania urlopów służy Przewodniczącemu Śląskiej Rady Wojewódzkiej, przy czem o ile chodzi o udzielenie urlopu dla załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych, przenoszącego jednorazowo 2 miesiące, wymagana jest zgoda Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

2) Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej może upoważnić kierowników urzędów lub instytucyj (zakładów) do udzielania podwładnym urzędnikom urlopów wypoczynkowych oraz innych urlopów, nieprzenoszących jednorazowo 7 dni.

3) Gdy urlop dla poratowania zdrowia trwa nieprzerwanie dłużej niż sześć miesięcy, a urlop z innych powodów dłużej niż dwa miesiące, to za dalszy czas urlopu wstrzymuje się uposażenie służbowe i czasu tego urlopu nie liczy się do czasu służby czynnej. Czas trwania takiego urlopu bez uposażenia nie może przenosić lat dwóch. Śląska Rada Wojewódzka może od warunków tych odstąpić w całości lub w części tylko wówczas, gdy udzielenie dłuższego urlopu pożądane jest z ważnych względów publicznych.

4) Przy obliczeniu półrocznego względnie dwumiesięcznego czasu trwania urlopu liczą się jako przerwy tylko te okresy odbywania czynnej służby, które wyno-

szą przynajmniej połowę czasu, spędzonego bezpośrednio przedtem na urlopie. O ile służba czynna trwa krócej, nie stanowi ona przerwy, a poszczególne okresy urlopu liczą się razem.

Art. 35.

Uposażenie urzędnika normuje osobna ustawa.

Art. 36.

1) Urzędnik awansuje do wyższych stopni służbowych według uznania władzy przełożonej.

2) Przy awansowaniu urzędnika władza powinna uwzględnić uzdolnienie, użyteczność i inne kwalifikacje służbowe, a wśród równych warunków — lata służby.

3) Przy obsadzaniu wakansów należy brać pod uwagę przede wszystkim urzędników niższych stopni służbowych, a w razie braku odpowiedniego kandydata, można ogłosić konkurs.

Art. 37.

W razie wdrożenia przeciwko urzędnikowi postępowania karnego lub dochodzenia dyscyplinarnego albo zawieszenia go w pełnieniu służby — nie można przed zakończeniem tego postępowania lub zniesieniem zawieszenia awansować go do wyższego stopnia służbowego, lub też mianować na stałe.

Art. 38.

1) Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej może w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie przyznać urzędnikowi bezprocentową zaliczkę do wysokości trzechmiesięcznego pełnego uposażenia.

2) Udzielenie wyższej zaliczki wymaga zezwolenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej, która określa warunki zwrotu zaliczki, a w razie potrzeby jej zabezpieczenie.

Art. 39.

Urzędnikowi służy prawo do uposażenia emerytalnego, a wdowie i sierotom po nim do zaopatrzenia wdowiego i sierociego na zasadach, unormowanych w osobnej ustawie,

Art. 40.

1) Uposażenie urzędnika, jeżeli nie przewyższa 1200,— złotych miesięcznie, podlega zajęciu administracyjnemu tudzież zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu w jednej piątej części, a na zaspokojenie należności alimentarnych także w drugiej piątej części, przyczem zawsze suma 100,— złotych miesięcznie wolna jest od egzekucji, chyba, że dochodzone są należności alimentarne. Jeżeli urzędnik otrzymuje miesięcznie powyżej 1200,— złotych, egzekucji podlega nadto połowa całej przewyżki, a na zaspokojenie należności alimentarnych równie i druga połowa.

2) Przy zbiegu egzekucji należności alimentarnych z egzekucją innych należności, jedna piąta część podlega egzekucji za wszystkie długi ogółem, druga zaś część piąta na zaspokojenie samych tylko należności alimentarnych, o ileby pierwsza część na nie, przy zbiegu z innymi wierzytelnościami, nie wystarczała. Według tej samej zasady podlega egzekucji przewyżka ponad 1.200 zł. miesięcznie.

3) Dodatki, które urzędnik otrzymuje na utrzymanie członka rodziny, podlegają w całości egzekucji na zaspokojenie należności alimentarnej tego członka przed innymi należnościami.

Art. 41.

Przez uposażenie wymienione w art. 40 rozumie się uposażenie zasadnicze wraz z wszystkimi dodatkami i wartością świadczeń w naturze, lecz po potrąceniu podatków, składek emerytalnych i opłat publicznych, należnych z ustawy.

Art. 42.

Nie podlegają egzekucji:

- a) Sumy i świadczenia w naturze, przeznaczone na pokrycie wydatków lub wyjazdów w sprawach służbowych, oraz wydatków, związanych z przesiedleniem służbowym;
- b) zapomogi, przyznawane urzędnikom.

Art. 43.

Śląska Rada Wojewódzka może w ramach budżetu urzędów, instytucyj (zakładów) przyznać poszczególnym kategorjom urzędników dodatki w naturze. Zamiana dodatków w naturze na równoważnik pieniężny jest niedopuszczalna.

Art. 44.

Ustępowanie pod jakimkolwiek tytułem prawa do pobierania uposażenia i dodatków jest wzbronione. Wszelka umowa przeciwna temu jest nieważna.

Art. 45.

Do stosunków służbowych urzędników podczas pełnienia służby wojskowej mają zastosowanie przepisy, wydane w tej sprawie dla funkcjonarjuszów państwowych.

ROZDZIAŁ IV.

Zmiany w stosunku służbowym i rozwiązanie stosunku służbowego.

Art. 46.

1) O ile względy służbowe tego wymagają można przenieść urzędnika na inne stanowisko służbowe bez obniżenia stopnia służbowego w tej samej lub innej miejscowości.

2) Przeniesienia urzędnika dokonywa władza uprawniona do mianowania na dane stanowisko służbowe.

3) Przy przeniesieniach z urzędu lub w drodze konkursu należą się urzędnikowi koszty przeniesienia.

4) Przy przeniesieniach na prośbę urzędnika przyznanie kosztów przeniesienia zależeć będzie od decyzji Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

5) Do przesiedlenia się należy urzędnikowi wyznaczyć odpowiedni termin i zwolnić go na odpowiedni czas od pełnienia służby, uwzględniając przytem jego warunki osobiste i rodzinne.

Art. 47.

1) Gdy wskutek zmiany w organizacji urzędów i instytucyj (zakładów) niema czasowo w służbie śląskiej dla stałego urzędnika odpowiedniego stanowiska służbowego, urzędnik przechodzi w stan nieczynny.

2) O ile zajdą okoliczności niepozwalające ze względu na dobro służby na dalsze piastowanie w służbie śląskiej przez stałego urzędnika stanowiska służbowego, urzędnik może być przeniesiony w stan nieczynny.

3) O przeniesieniu w stan nieczynny decyduje Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 48.

Przez cały czas pozostawania w stanie nieczynnym, urzędnik pobiera w pełnej mierze należne mu uposażenie służbowe wraz z dodatkami w naturze. Czas, spędzony w stanie nieczynnym, zalicza się urzędnikowi tylko do wymiaru emerytury.

Art. 49.

Urzędnik w stanie nieczynnym może być każdej chwili powołany do służby czynnej. O ile jednak powołanie takie nie nastąpi w ciągu pół roku od chwili przeniesienia go w stan nieczynny, należy go przenieść w stan spoczynku, przyczem do wymiaru uposażenia emerytalnego mają zastosowanie przepisy ustawy emerytalnej z tem uzupełnieniem, że Śląska Rada Wojewódzka może przyznać zaopatrzenie emerytalne także i wtedy, gdy urzędnik nie nabył jeszcze prawa do tego zaopatrzenia.

Art. 50.

1) Urzędnika, wybranego do ciała ustawodawczego, zwalnia się na czas trwania mandatu od sprawowania urzędu z równoczesnem wstrzymaniem mu na cały ten czas uposażenia służbowego i innych świadczeń. Po wygaśnięciu mandatu, urzędnik powraca do sprawowania swego urzędu. Czas sprawowania mandatu do ciała ustawodawczego zalicza się całkowicie do czasu służby. — Działalność urzędnika w czasie wykonywania mandatu poselskiego nie może pociągnąć dla niego żadnych represyj służbowych.

2) Postanowienia ustępu 1 mają również zastosowanie w razie wyboru urzędnika na członka Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Art. 51.

1) Jeżeli urzędnikiem stałym mianowaną została kobieta, wówczas poza przypadkami, przewidzianymi w niniejszej ustawie, stosunek służbowy z nią rozwiązuje się w razie zawarcia przez nią związku małżeńskiego. — Ustanie stosunku służbowego ustala władza uprawniona do mianowania w piśmie zwalniającem.

2) Urzędniczka, która wstąpiła w związek małżeński, winna zawiadomić o tem władzę przełożoną w ciągu czternastu dni, licząc od dnia zawarcia małżeństwa, pod zagrożeniem utraty prawa do ewentualnej odprawy.

3) Urzędniczce mianowanej na stałe, zwolnionej ze służby z powodu zawarcia małżeństwa, należy się po odbyciu co najmniej jednego roku stałej służby odprawa, która wynosi:

- a) po upływie jednego roku, a przed ukończeniem pięciu lat służby — trzykrotne,
- b) po upływie pięciu, a przed ukończeniem dziesięciu lat służby — sześciokrotne,
- c) po upływie dziesięciu lat służby — dwunastokrotne pełne miesięczne w ostatnim miesiącu służby otrzymane uposażenie. Po ukończeniu dziesięciu lat służby za każdy następny rok służby dolieża się jednemu miesięcznemu pełnemu ostatnio otrzymanemu uposażeniu. Suma odprawy nie może jednak przewyższać 24-krotnej kwoty ostatnio otrzymanego uposażenia miesięcznego.

4) Lata służby oblicza się zgodnie z jej faktycznym przebiegiem aż do dnia zwolnienia urzędniczki ze służby, oznaczonego w piśmie zwalniającem. Zaliczeniu ulega tylko czas służby nieprzerwanej. W wyjątkowych wypadkach, szczególnie zasługujących na uwzględnienie, może Śląska Rada Wojewódzka zezwolić na zaliczenie urzędniczce, celem ustalenia wysokości odprawy, czasu służby, spędzonego w służbie śląskiej przed przerwą.

5) Odprawę przyznaje się z zastrzeżeniem obowiązku jej zwrotu na wypadek, jeśli urzędniczka wstąpi do służby państwowej, śląskiej lub samorządowej i jeśli lata służby śląskiej, będące podstawą wymiaru odprawy, zostaną jej zaliczone do wymiaru uposażenia. Wzmiankę o tem uczyni władza przełożona w piśmie zwalniającem urzędniczkę ze służby. Zwrot odprawy może nastąpić w ratach. Szczegółowe przepisy wyda rozporządzenie wykonawcze.

6) Urzędniczka, z którą stosunek służbowy ulega rozwiązaniu z powodu zawarcia małżeństwa i której należy się odprawa w myśl niniejszego artykułu, traci prawo do emerytury.

7) Urzędniczka, która w czasie między zawarciem małżeństwa a zwolnieniem jej ze służby stała się trwale niezdolną do służby i nabyła prawa emerytalne, ma prawo wyboru między emeryturą a odprawą.

Art. 52.

Stosunek służbowy urzędnika prowizorycznego może być rozwiązany jednostronnem zarządzeniem władzy, uprawnionej do mianowania, o czym należy urzędnika zawiadomić przynajmniej na trzy miesiące przed ustaniem stosunku służbowego.

Art. 53.

1) Stosunek służbowy urzędnika może być rozwiązany przez dobrowolne wystąpienie urzędnika ze służby. Zgłoszenia takie wnosi urzędnik na piśmie do władzy służbowej.

2) Zgłoszenie wystąpienia wymaga przyjęcia ze strony tej władzy, która urzędnika mianowała.

3) Przyjęcie zgłoszenia można uzależnić od należytego oddania urzędowania, ostateczną zaś decyzję co do przyjęcia zgłoszenia odroczyć tylko wtedy, gdy urzędnik pozostaje w śledztwie karnem lub dyscyplinarnem, lub zalega z zobowiązaniami pieniężnymi, wynikłymi ze stosunku służbowego.

4) O ile urzędnikowi nie zakomunikowano żadnej decyzji w sprawie jego zgłoszenia w ciągu czterech tygodni od dnia wniesienia zgłoszenia, zgłoszenie to uważa się za przyjęte.

Art. 54.

Samowolne uchylenie się od służby w ciągu czterech tygodni, o ile nie zostanie przez władzę uznane za usprawiedliwione, uważa się za dobrowolne wystąpienie ze służby, co zostaje stwierdzone jednostronnem zarządzeniem władzy, powołanej do mianowania.

Art. 55.

1) Przez dobrowolne wystąpienie ze służby, oraz w przypadkach, przewidzianych w art. 52 i 54, urzędnik i jego rodzina tracą wszelkie prawa, wynikające ze stosunku służbowego.

2) W razie ponownego wstąpienia do służby śląskiej, przywrócenie praw, nabytych poprzednią służbą, może nastąpić za zgodą Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Art. 56.

Mianowanie urzędnika będzie uznane za nieważne a urzędnik wydalony ze służby, jeśli mianowanie uzyskał na podstawie dokumentów fałszywych lub nieważnych, względnie jeśli wyjdą na jaw okoliczności, niedopuszczające mianowania w myśl obowiązujących przepisów. Orzeczenie o unieważnieniu nominacji i wydaleniu ze służby wydaje władza uprawniona do mianowania.

ROZDZIAŁ V.

Odpowiedzialność służbowa.

Art. 57.

Bezpośrednio i pośrednio przełożona władza ma prawo wytykać i ganić podległym urzędnikom niewłaściwości w urzędowaniu lub zachowaniu się oraz niedbalstwo w służbie.

Art. 58.

Urzędników, którzy naruszają obowiązki swego stanowiska i urzędu w służbie lub poza służbą przez czyn, zaniechanie lub zaniedbanie poeiąga się, niezależnie od ich sądowej odpowiedzialności karnej lub cywilnej, do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej według przepisów ustawy niniejszej.

Art. 59.

Urzędnik ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za występki służbowe, odpowiedzialność zaś porządkową za wykroczenia służbowe.

Art. 60.

1) Występkiem służbowym jest także naruszenie obowiązków służbowych, które powoduje obrazę interesu publicznego, lub naraża dobro publiczne na szkodę.

2) Wykroczeniem służbowym jest każde naruszenie obowiązku służbowego, nie posiadające wyżej podanych znamion występku służbowego.

3) Zbieg kilku wykroczeń służbowych lub ich powtarzanie się, jak również wykroczenie wśród okoliczności szczególnie obciążających — uważa się za występki służbowy.

Art. 61.

Postępowanie dyscyplinarne lub porządkowe z powodu naruszenia obowiązków służbowych, które posiada znamiona czynu karnego, ściganego ustawami karnymi, może się toczyć równocześnie z karnym postępowaniem sądowym w tej samej sprawie; może być jednak zawieszona aż do ostatecznego zakończenia karnego postępowania sądowego.

Art. 62.

Urzędnik, skazany prawomocnym wyrokiem sądu karnego podlega wydaleniu ze służby bez postępowania dyscyplinarnego, o ile skazanie pociąga za sobą utratę praw publicznych.

Art. 63.

Do postępowania porządkowego, dyscyplinarnego, nie należy rozstrzyganie o prefensjach cywilnych.

Art. 64.

Za wykroczenie służbowe nakłada się następujące kary porządkowe:

- a) upomnienie;
- b) nagana;
- c) jednorazowe potrącenie z uposażenia kwoty, nieprzekraczającej 10% uposażenia miesięcznego;
- d) potrącenie części uposażenia na przeciąg czasu do 3-ich miesięcy, nie więcej wszakże nad 10% miesięcznie.

Art. 65.

1) Prawo nakładania kar porządkowych pierwszego i drugiego stopnia służy kierownikom samodzielnych urzędów lub instytucyj (zakładów) w stosunku do wszystkich podległych im urzędników, oraz Przewodniczącemu Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

2) Prawo nakładania kary porządkowej trzeciego i czwartego stopnia służy Przewodniczącemu Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

3) Przed nałożeniem kary porządkowej należy dać obwinionemu urzędnikowi możność usprawiedliwienia się.

Art. 66.

O nałożonej karze porządkowej zawiadamia się urzędnika na piśmie z podaniem motywów.

Art. 67.

1) Od orzeczeń o karze porządkowej, nałożonej przez kierowników samodzielnych urzędów lub instytucyj (zakładów), służy urzędnikowi w ciągu 8 dni odwołanie do Przewodniczącego Śląskiej Rady Wojewódzkiej, który rozstrzyga ostatecznie.

2) Od orzeczeń Przewodniczącego Śląskiej Rady Wojewódzkiej o nałożeniu kar porządkowych urzędnikowi nie służy odwołanie.

Art. 68.

Za występki służbowe nakłada się następujące kary dyscyplinarne:

- a) odliczenie lat służby od roku do trzech;
- b) obniżenie stopnia służbowego o jeden lub dwa z zawieszeniem możności awansu na przeciąg jednego roku do lat trzech;
- c) przeniesienie w stały stan spoczynku z umniejszonym uposażeniem emerytalnym względnie odprawą najwyżej do 50%;
- d) wydalenie ze służby.

Art. 69.

1) Kary dyscyplinarne nakładać może jedynie w drodze orzeczenia komisja dyscyplinarna na podstawie wyniku postępowania dyscyplinarnego, przeprowadzonego zgodnie z niniejszą ustawą. Przy wymierzaniu kar

dyscyplinarnych, wymienionych w artykule 68, należy w każdym poszczególnym przypadku mieć na względzie doniosłość występku służbowego i powstałych z tego powodu szkód, stopień winy, jakoteż dotychczasowe zachowanie się urzędnika.

2) Gdy urzędnik, który popełnił występki służbowy, podlegający karom z art. 68 lit. a i b., zasługuje na szczególne względy wobec okoliczności i pobudek czynu, oraz wobec swej poprzedniej nieskazitelnej służby, komisja dyscyplinarna może, orzekając winę oskarżonego, kary nie wymierzać. Gdyby jednak w przeciągu lat trzech od daty zapadnięcia orzeczenia urzędnik został uznany w drodze dyscyplinarnej winnym nowego występu służbowego, ulega karze o stopień wyższej od wymierzonej za powtórny występki służbowy.

3) Orzeczenia dyscyplinarnego nie można zmienić, ani znieść zarządzeniem administracyjnem.

Art. 70.

Wydalenie urzędnika ze służby pociąga za sobą utratę wszystkich praw, z piastowaniem urzędu związanych, a w tej liczbie prawa do emerytury.

Art. 71.

1) Członkom rodziny wydalonego może Śląska Rada Wojewódzka w razie okoliczności, zasługujących na szczególne uwzględnienie, przyznać odpowiedni stały zasiłek na utrzymanie, który jednak nie może przewyższać normalnego ich zaopatrzenia wdowiego lub sierociego.

2) Zasiłek taki przyznać można albo już z chwilą wstrzymania wypłaty uposażenia urzędnika wydalonego, albo od chwili jego śmierci.

3) Do powyższego zasiłku mają zastosowanie postanowienia ustawy emerytalnej o utracie prawa do zaopatrzenia wdowiego i sierociego.

Art. 72.

1) Urzędnicy w stanie nieczynnym podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu:

- a) występu służbowego, którego dopuścili się w czasie czynnej służby,
- b) popełnienia w czasie trwania stanu nieczynnego takich naruszeń obowiązków, które noszą cechy występu służbowego.

2) Urzędnicy, przeniesieni w stan spoczynku, podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu występku służbowego, którego dopuścili się w czasie czynnej służby.

Art. 73.

1) Na urzędników, pozostających w stanie nieczynnym, nakłada się następujące kary dyscyplinarne:

- a) stałe lub czasowe zmniejszenie uposażenia w stanie nieczynnym, najwyżej o 25%,
- b) w razie okoliczności, szczególnie obciążających, utratę wszelkich praw, wpływających z jego stosunku do Województwa Śląskiego, w tej liczbie uposażenia i zaopatrzenia dla członków rodziny, z możliwością zastosowania analogicznego postanowień art. 71 ustawy.

2) Te same kary dyscyplinarne mają zastosowanie do urzędników, przeniesionych w stan spoczynku.

Art. 74.

1) Urzędnika w stanie nieczynnym, na którego nałożono karę dyscyplinarną stałego zmniejszenia uposażenia w stanie nieczynnym, nie można powołać z powrotem do służby czynnej.

2) O ile powyższą karę dyscyplinarną orzeczono tylko na pewien oznaczony czas, urzędnik w stanie nieczynnym lub na emeryturze może być powołany z powrotem do czynnej służby dopiero po zupełnem odcierpieniu kary dyscyplinarnej.

Art. 75.

1) Jeżeli od chwili naruszenia obowiązków służbowych do chwili wszczęcia postępowania dyscyplinarnego upłynęło lat pięć, postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte, a w razie wszczęcia należy je umorzyć.

2) Jeżeli jednak naruszenie obowiązków służbowych zawiera znamiona przestępstwa karnego, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie karne.

T y t u ł I I I .

Funkcjonariusze niżsi.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

Art. 76.

Postanowienia art. 4 do 9, 12 do 15 włącznie i art. 18 stosuje się analogicznie do funkcjonariuszów niższych.

Art. 77.

1) Śląska Rada Wojewódzka ustali w drodze rozporządzenia tytuły służbowe dla poszczególnych stanowisk służbowych funkcjonariuszów niższych, jak również określi szczególne warunki, wymagane do objęcia danego stanowiska służbowego.

2) Śląscy funkcjonariusze niżsi będą zaliczeni do jednej z 8 grup uposażenia funkcjonariuszów państwowych od XVI — IX włącznie.

Art. 78.

Mianowanie funkcjonariuszów niższych należy do Przewodniczącego Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

ROZDZIAŁ II.

Obowiązki.

Art. 79.

Funkcjonariusz niższy obowiązany jest wiernie służyć Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać ściśle przepisów obowiązujących, wypełniać swoje obowiązki gorliwie, sumiennie i bezstronnie oraz dbać według najlepszej woli i wiedzy o dobro sprawy publicznej i spełniać wszystko, co temu dobru służy, a unikać wszystkiego, co by mu mogło szkodzić.

Art. 80.

Powinności służbowe funkcjonariuszów niższych określać będzie regulamin lub instrukcja, wydana przez Śląską Radę Wojewódzką, a dopóki takich nie wprowa-

dzono, zarządzenia, wydane na piśmie przez kierownika tego urzędu, instytucji (zakładu) przy którym funkcjonariusz pełni służbę.

Art. 81.

1) W czasie pełnienia służby funkcjonariusz niższy obowiązany jest zajmować się wyłącznie wykonywaniem poruczonych sobie czynności.

2) W razie koniecznej potrzeby służbowej funkcjonariusz niższy obowiązany jest czasowo pełnić służbę także poza wyznaczonemi mu godzinami urzędowemi, zarówno jak spełniać czasowo inne powinności służbowe, aniżeli te, które należą do zwykłego zakresu jego działania.

Art. 82.

Funkcjonariusz niższy ma obowiązek wykonywać wszelkie zlecenia służbowe kierownika urzędu, instytucji (zakładu), zajętych w nich urzędników i wogóle tych funkcjonariuszów, do których pozostaje w stosunku podwładności.

Art. 83.

1) Funkcjonariusz niższy obowiązany jest zachować tajemnicę co do wszystkich spraw służbowych bez względu na to, w jaki sposób powziął o nich wiadomość, wobec każdego, komu nie jest obowiązany donosić o sprawach takich służbowo, o ile jego służbowa lub bezpośrednio wyższa władza w poszczególnym przypadku nie zwolni go od tego obowiązku.

2) Nie wolno funkcjonariuszowi niższemu wywiadywać się potajemnie o sprawach służbowych lub umożliwiać to osobom trzecim.

Art. 84.

1) Funkcjonariusz niższy obowiązany jest:

- a) zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami karności służbowej i unikać wszystkiego, co mogłoby obniżyć poszanowanie, którego wymaga jego stanowisko;
- b) przestrzegać postanowień art. 23 punkt 2, 5 i 6;

c) zachowywać się wobec swego przełożonego, urzędników i funkcjonarjuszów niższych, do których pozostaje w stosunku podwładności z uszanowaniem, w stosunku zaś do funkcjonarjuszów, zajmujących równorzędne z nim lub podrzędne mu stanowisko, być zawsze uprzejmym.

2) W stosunkach urzędowych z interesantami, funkcjonarjusz niższy powinien być zawsze uprzejmym.

Art. 85.

Funkcjonarjuszowi niższemu nie wolno żądać za spełnienie czynności służbowych, albo wywoływać ofiarowywania jakiegokolwiek korzyści lub darów, jak również przez wyzyskiwanie swego stanowiska urzędowego przysparzać lub starać się o przysporzenie sobie, albo innym osobom jakiegokolwiek korzyści.

Art. 86.

Postanowienia artykułu 25 stosują się analogicznie do funkcjonarjusza niższego z tą zmianą, że czas jego służby należy ustalić w ten sposób, aby w zasadzie nie przenosił **osiem** godzin dziennie.

Art. 87.

Postanowienia art. 26 — 28 stosuje się analogicznie do funkcjonarjuszów niższych.

ROZDZIAŁ III.

Prawa.

Art. 88.

Postanowienia art. 29 — 31 stosuje się analogicznie do funkcjonarjuszów niższych.

Art. 89.

1) Funkcjonariusz niższy ma prawo, o ile nie zachodzą ważne przeszkody służbowe, do corocznego urlopu dla wypoczynku.

2) Funkcjonariusze niżsi, mający od jednego roku do lat dziesięciu włącznie służby, mają prawo do dwóch tygodni urlopu, od lat dziesięciu do lat dwudziestu włącznie służby — do trzech tygodni urlopu, wreszcie ponad lat dwadzieścia służby — do czterech tygodni urlopu.

3) Pozatem do funkcjonariuszów niższych stosuje się analogicznie postanowienia art. 32 ustęp 2 i 3 i art. 33 i 34.

Art. 90.

Uposażenie funkcjonariuszów niższych normuje osobna ustawa.

Art. 91.

O ile w poszczególnych kategoriach funkcjonariuszów niższych wprowadzony zostanie awans, stosuje się przy awansie funkcjonariuszów niższych analogicznie postanowienia art. 36 i 37.

Art. 92.

Postanowienia art. 38 — 45 mają analogiczne zastosowanie do funkcjonariuszów niższych.

ROZDZIAŁ IV.

Zmiany w stosunku służbowym i rozwiązanie stosunku służbowego.

Art. 93.

Postanowienia art. 46 — 56 mają analogiczne zastosowanie do funkcjonariuszów niższych.

ROZDZIAŁ V.

Odpowiedzialność służbowa.

Art. 94.

Postanowienia art. 57 — 75 mają analogiczne zastosowanie do funkcjonarjuszów niższych z tą zmianą, że kierownicy samodzielnych urzędów, instytucyj (zakładów), mają prawo nakładania na podległych im funkcjonarjuszów niższych kar porządkowych 1, 2 i 3 stopnia.

T y t u ł IV.

Postępowanie dyscyplinarne.

ROZDZIAŁ I.

Władze dyscyplinarne i strony.

Art. 95.

Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych powołane są:

- a) komisja dyscyplinarna dla funkcjonarjuszów śląskich w Katowicach, jako kolegjalna władza dyscyplinarna I instancji;
- b) wyższa komisja dyscyplinarna dla funkcjonarjuszów śląskich, jako kolegjalna władza dyscyplinarna II i ostatniej instancji.

Art. 96.

1) Każda komisja dyscyplinarna składa się z przewodniczącego, jego zastępców i potrzebnej ilości członków, mianowanych na trzy lata. Przewodniczący i ich zastępcy muszą posiadać wykształcenie prawnicze i pochodzić z grona funkcjonarjuszów śląskich i państwowych, pełniących służbę na obszarze Województwa Śląskiego.

2) Przewodniczącego i jego zastępców i członków komisji dyscyplinarnej mianuje Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

3) Przewodniczącego, jego zastępców i członków wyższej komisji dyscyplinarnej mianuje Śląska Rada Wojewódzka.

4) W razie potrzeby komisje uzupełnia się przez mianowanie nowych członków na resztę okresu trzyletniego.

Art. 97.

1) Członkowie komisyj dyscyplinarnych są w wykonywaniu swoich funkcyj samodzielni i niezawisli.

2) Członkom komisyj dyscyplinarnych może Śląska Rada Wojewódzka przyznać za ich czynności w tym charakterze osobne wynagrodzenie.

3) Członkowie komisyj, pełniący swe obowiązki poza miejscem stałego zamieszkania, otrzymują diety i zwrot kosztów podróży w wysokości, przewidzianej przepisami o należnościach za podróże służbowe.

Art. 98.

Komisje dyscyplinarne obradują i orzekają w kompletach, złożonych z przewodniczącego lub jego zastępcy i dwóch członków, z których jeden powinien należeć do tej samej kategorii funkcjonariuszów, do których należy funkcjonariusz, odpowiadający dyscyplinarnie przed danym kompletem.

Art. 99.

1) W kompletach dyscyplinarnych uchwały zapadają większością głosów.

2) Przewodniczący głosuje na ostatku.

Art. 100.

1) Komisje dyscyplinarne otrzymują potrzebne przedmioty i pomoc kancelaryjną od Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

2) Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej wyznacza również protokolantów do rozpraw dyscyplinarnych z pośród podległych mu urzędników.

Art. 101.

1) W celu strzeżenia dobra służby, naruszonego przez uchybienie obowiązkom służbowym, przy każdej komisji dyscyplinarnej ustanawia się rzecznika dyscyplinarnego i dwóch jego zastępców z reguły z pośród urzędników z wykształceniem prawniczym.

2) Obowiązkiem rzecznika dyscyplinarnego jest przy przeprowadzaniu postępowania dyscyplinarnego stać na straży dobra służby, ścisłego wykonywania obowiązków służbowych przez funkcjonariuszów oraz godności i powagi stanowiska.

3) Komisja dyscyplinarna przedsięwzięć każdą uchwałę nie inaczej, jak po wysłuchaniu zdania rzeczni-

ka dyscyplinarnego; przy naradach i głosowaniu kompletu orzekającego rzecznik nie może być obecny.

4) Rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców ustanawia władza, powołana do mianowania danej komisji dyscyplinarnej.

5) Rzecznikom dyscyplinarnym i ich zastępcom może Śląska Rada Wojewódzka przyznać za ich czynności w tym charakterze osobne wynagrodzenie.

Art. 102.

1) Gdy w stanowisku służbowem funkcjonariuszów, wyznaczonych na członków komisji dyscyplinarnej, rzeczników dyscyplinarnych lub zastępców tych ostatnich zajdzie zmiana, wskutek której odpadają warunki do ich ustanowienia — funkcjonariusze ci ustępują.

2) W czasie trwania postępowania sądowo-karnego lub dyscyplinarnego, toczącego się przeciw takiemu funkcjonariuszowi, nie można powoływać go do żadnej czynności urzędowej przy komisji dyscyplinarnej. Gdy postępowanie takie zakończy się ukaraniem funkcjonariusza, traci on swoje stanowisko w komisji dyscyplinarnej, a na jego miejsce na resztę okresu czynności wyznacza się innego funkcjonariusza.

3) Funkcjonariusza karanego dyscyplinarnie nie można w przyszłości wyznaczać na członka komisji dyscyplinarnej, ani na rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcę.

Art. 103.

1) Obwiniony ma prawo powołać obrońcę w osobie funkcjonariusza śląskiego lub państwowego lub funkcjonariusza samorządu terytorjalnego.

2) Na prośbę obwinionego wyznacza obrońcę z urzędu z pośród funkcjonariuszów państwowych lub śląskich Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej. Funkcjonariuszowi czynnemu, o ile tego zachodzi potrzeba, należy udzielić urlopu dla czynności, połączonych z obroną.

3) Funkcjonariuszowi obrońcy nie wolno przyjmować wynagrodzenia za prowadzenie obrony. — Koszty, poniesione istotnie w interesie obrony, zwraca mu Skarb Śląski.

4) Jeżeli obwiniony wybierze sobie na obronę funkcjonariusza, zamieszkałego poza obszarem Województwa Śląskiego, to Skarb Śląski nie zwraca kosztów przejazdu.

5) Funkcjonariusz obrońca obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystkie poufne informacje, udzielone mu jako obrońcy.

Art. 104.

Członkowie komisji dyscyplinarnych nie mogą być obrońcami.

Art. 105.

1) Członków komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego można wyłączyć od udziału w sprawie w wypadkach i na zasadach, przewidzianych w ustawie postępowania karnego przy wyłączaniu sędziów i prokuratorów.

2) Ponadto obwiniony funkcjonarjusz ma prawo w ciągu 8 dni po otrzymaniu zawiadomienia o terminie rozprawy z listy członków kompletu dyscyplinarnego wyłączyć dwóch członków, nie podając motywów wyłączenia.

3) Przy odroczeniu rozprawy nie można składać nowych wniosków o wyłączenie członków komisji dyscyplinarnej lub rzecznika dyscyplinarnego chyba, że powód wyłączenia wynikł później w toku postępowania.

ROZDZIAŁ II.

Postępowanie dyscyplinarne.

Art. 106.

1) Całe postępowanie dyscyplinarne powinno być otoczone jak najściślejszą tajemnicą.

2) Szczegółów z postępowania dyscyplinarnego nie wolno podawać do publicznej wiadomości, względnie ogłaszać.

Art. 107.

1) Władza służbowa w razie dostrzeżenia lub otrzymania wiadomości o naruszeniu obowiązków służbowych przez funkcjonarjusza, względnie na prośbę funkcjonarjusza, przeprowadza dochodzenia wstępne.

2) O ile dochodzenie wstępne nie zakończy się umorzeniem sprawy lub nałożeniem przez władzę kary porządkowej, Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej wdraża dochodzenie dyscyplinarne, powierzając jego prowadzenie jednemu z podległych sobie urzędników, oraz zawiadamia interesowanego funkcjonarjusza o wdrożeniu dochodzenia dyscyplinarnego. Prowadzący dochodzenie dyscyplinarne nie może być powołany do innej czynności w postępowaniu dyscyplinarnem.

3) Prowadzący dochodzenia dyscyplinarne przesłuchuje świadków, a w razie potrzeby i znawców, nie odbierając od nich przysięgi, oraz bada wszystkie do wyjaśnienia sprawy potrzebne okoliczności i środki dowo-

dowe. Jeżeli zachodzi potrzeba przesłuchania poszczególnych świadków lub znawców pod przysięgą, prowadzący dochodzenie dyscyplinarne może zwrócić się do właściwego sądu grodzkiego o przesłuchanie tych osób pod przysięgą. Do przesłuchania i wynagrodzenia świadków i znawców, o ile przesłuchują ich sądy, należy stosować analogiczne przepisy ustawowe o postępowaniu karnem z tą różnicą, iż koszty zalicza się na rachunek Skarbu Śląskiego.

4) Prowadzący dochodzenie dyscyplinarne może zażądać współdziałania władz administracyjnych i organów policyjnych, w szczególności wtedy, gdy świadkowie lub znawcy mieszkają poza obrębem powiatu, w którym przebywa prowadzący dochodzenie dyscyplinarne, a nie czynią zadość jego wezwaniu, lub bez ustawowego powodu uchylają się od zeznań. Władze administracyjne i organa policyjne stosują przytem obowiązujące w postępowaniu administracyjnem przepisy o wzywaniu i przesłuchaniu stron.

Art. 108.

1) Prowadzący dochodzenie dyscyplinarne winien dać funkcjonariuszowi tak w ciągu dochodzenia, jak i po jego zakończeniu, sposobność do ustnego protokołowanego lub pisemnego oświadczenia się co do wszystkich zarzutów, jak również co do wyniku dochodzenia. Natomiast na przejrzenie aktów dochodzenia może zezwolić tylko o tyle, o ile uzna to za nieszkodliwe dla celów dochodzenia.

2) Odmowa lub fizyczna niemożność udziału ze strony funkcjonariusza nie wstrzymuje dochodzenia.

Art. 109.

1) Po ukończeniu czynności przez przeprowadzającego dochodzenie dyscyplinarne rzecznik dyscyplinarny przygotowuje wnioski (akt oskarżenia), które władza wraz z aktami sprawy przesyła do komisji dyscyplinarnej na ręce przewodniczącego.

2) Rzecznik dyscyplinarny może postawić wniosek o uzupełnienie śledztwa, jak również wnieść nowe punkty obwinienia. Obwinionemu również służy prawo do przedstawienia wniosku o przeprowadzenie pewnych określonych dochodzeń.

3) Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wydaje wszelkie zarządzenia celem przygotowania ustnej rozprawy, tak obliczonej, by obwiniony mógł korzystać z przysługującego mu prawa w myśl art. 105.

4) Czynności przygotowawcze do rozprawy (powoływanie świadków i znawców, uznanie stawienictwa obwinionego za obowiązkowe i t. p.) załatwia przewodniczący komisji dyscyplinarnej.

5) Do rozprawy wzywa się obwinionego, doręcza się mu równocześnie akt oskarżenia i udziela listy członków kompletu dyscyplinarnego i ich zastępców.

6) Przewodniczący komisji dyscyplinarnej może zarządzić, by obwiniony stawił się na rozprawę osobiście z zastrzeżeniem, że w razie nieusprawiedliwionego nie-stawiennictwa, obrońca może nie być dopuszczony do udziału w sprawie, a rozprawa ustna będzie przeprowadzona i orzeczenie wydane zaocznie.

Art. 110.

Po otrzymaniu wezwania na rozprawę obwiniony lub jego obrońca ma prawo przeglądania aktów sprawy i czynienia z nich odpisów.

Art. 111.

Rozprawa dyscyplinarna odbywa się wyłącznie przy udziale osób, niniejszą ustawą uprawnionych do udziału w sprawie.

Art. 112.

1) Rozprawę dyscyplinarną w miarę możliwości przeprowadza się w jednym ciągu z uwzględnieniem koniecznych przerw, można jednak uchwalić kompletu z ważnych powodów rozprawę odroczyć.

2) W razie odroczenia postępowanie dowodowe przeprowadza się ponownie, o ile w składzie kompletu dyscyplinarnego zajdzie zmiana.

Art. 113.

Rozprawą kieruje przewodniczący, który przestrzega porządku wyjaśnień, replik i uwag, usuwa z wywołów stron i zeznań świadków i znawców wszystko, co niema bezpośredniego związku ze sprawą i wogóle nadaje sprawie bieg, najbardziej sprzyjający rzeczowemu wykryciu prawdy.

Art. 114.

1) Rozprawę rozpoczyna przewodniczący komisji dyscyplinarnej od przedstawienia stanu rzeczy, a w szczególności odczytania aktu oskarżenia, względnie orzeczenia komisji dyscyplinarnej I instancji i odwołania, przesłuchuje obwinionego, świadków i znawców oraz w miarę potrzeby odczytuje protokoły dochodzeń wstępnych, jak również innych ważniejszych dla sprawy aktów i dokumentów.

2) Członkowie komisji dyscyplinarnej mają prawo za zezwoleniem przewodniczącego stawiać pytania obwinionemu, świadkom i znawcom.

3) Obwinionemu, względnie jego obrońcy, oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu służy prawo oświadczenia się co do poszczególnych środków dowodowych i odwodowych oraz stawiania pytań świadkom i znawcom za zezwoleniem przewodniczącego.

4) Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego następują wywody i wnioski rzecznika dyscyplinarnego co do natury, stopnia winy i kary, wreszcie obrona obwinionego i jego obrońcy; po replikach obwinionemu przysługuje głos ostatni.

Art. 115.

Odstąpienie rzecznika dyscyplinarnego od oskarżenia podczas rozprawy nie krępuje komisji dyscyplinarnej w dalszem rozpoznaniu sprawy i wydaniu orzeczenia.

Art. 116.

1) Komisja dyscyplinarna może przy rozstrzyganiu sprawy opierać się tylko na tych faktach i okolicznościach, które ujawniono na rozprawie dyscyplinarnej i tylko na ich podstawie wydaje orzeczenia według swego przekonania.

2) W orzeczeniu swem komisja dyscyplinarna albo nwalnia funkcjonariusza od zarzuconej mu winy, albo uznaje go winnym. W tym ostatnim wypadku komisja dyscyplinarna nakłada karę porządkową, albo dyscyplinarną, o ile nie zastosuje postanowień ustępu 2 art. 69 niniejszej ustawy.

Art. 117.

1) Narada i głosowanie kompletu dyscyplinarnego odbywa się bez udziału stron.

2) Sentencja orzeczenia winna być podpisana przez przewodniczącego i członków kompletu dyscyplinarnego.

3) Zaraz po naradzie i głosowaniu kompletu dyscyplinarnego przewodniczący komisji dyscyplinarnej ogłasza stronom (obwinionemu względnie jego obrońcy i rzecznikowi dyscyplinarnemu) sentencję orzeczenia i wyjaśnia tryb odwołania.

Art. 118.

1) Orzeczenie ma zawierać:

- a) oznaczenie komisji dyscyplinarnej;
- b) imiona i nazwiska członków kompletu dyscyplinarnego, protokolanta i rzecznika dyscyplinarnego;
- c) dzień wydania orzeczenia;
- d) imię i nazwisko, stanowisko służbowe, tytuł i siedzibę urzędową obwinionego;
- e) sentencję orzeczenia ze wskazaniem ustawy, na której podstawie zostało wydane;
- f) umotywowanie orzeczenia.

2) Orzeczenie pisemnie podpisuje przewodniczący kompletu dyscyplinarnego i protokolant.

3) Odpis orzeczenia przesyła przewodniczący komisji dyscyplinarnej z urzędu rzecznikowi dyscyplinarnemu i w drodze służbowej obwinionemu funkcjonariuszowi nie później, niż w przeciągu dni 14 po rozstrzygnięciu sprawy.

Art. 119.

1) Z przebiegu rozprawy dyscyplinarnej sporządza się protokół, który ma zawierać datę, miejsce rozprawy, imiona i nazwiska członków kompletu, protokolanta, stron i ich zastępców, streszczać przebieg rozprawy, zeznania i dowody stron i zaznaczyć, że tryb odwołania był wyjaśniony.

2) Protokół podpisuje przewodniczący kompletu dyscyplinarnego oraz protokolant.

Art. 120.

1) Akta sprawy przy orzeczeniach ostatecznych, lub w razie umorzenia postępowania dyscyplinarnego, przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła władzy służbowej obwinionego.

2) Na żądanie obwinionego władza wyda mu oryginały dokumentów i pism, złożonych przez niego w czasie rozprawy; odpis protokołu rozprawy oraz inne dowody w oryginale lub odpisie, nie złożone przez obwinionego, nie mogą być mu wydane.

3) W razie wydania dokumentów oryginalnych zachowuje się w aktach ich odpisy.

Art. 121.

Od orzeczeń komisji dyscyplinarnej może zarówno obwiniony, jak rzecznik dyscyplinarny odwołać się do wyższej komisji dyscyplinarnej z powodu orzeczenia o winie i karze i z powodu niezastosowania formalności, ustalającej winę i karę. — Odwołanie odracza wykonanie orzeczenia.

Art. 122.

Odwołanie wnieść należy w ciągu czternastu dni po dniu doręczenia odpisu orzeczenia na ręce przewodniczącego komisji dyscyplinarnej, który przesyła je wraz z właściwymi aktami do wyższej komisji dyscyplinarnej.

Art. 123.

1) Przewodniczący wyższej komisji dyscyplinarnej odrzuca odwołanie, gdy odwołanie jest spóźnione lub wniesione przez osobę nieuprawnioną.

2) W razie wątpliwości przewodniczący przedstawia sprawę odrzucenia odwołania wyższej komisji dyscyplinarnej, która na posiedzeniu bez udziału stron rozstrzyga ją ostatecznie.

Art. 124.

1) Jeżeli przewodniczący wyższej komisji dyscyplinarnej uzna za potrzebne uzupełnić dochodzenia, przedstawia sprawę na posiedzeniu wyższej komisji dyscyplinarnej bez udziału stron i w razie uzyskania jej zgody zwraca sprawę Przewodniczącemu Śląskiej Rady Wojewódzkiej celem zarządzenia uzupełniających dochodzeń.

2) We wszystkich innych przypadkach wyższa komisja dyscyplinarna przeprowadza rozprawę dyscyplinarną i wydaje orzeczenie, stosując analogiczne postanowienia o rozprawie dyscyplinarnej i o orzekaniu I. instancji.

Art. 125.

W razie śmierci obwinionego postępowanie dyscyplinarne bez względu na stadjum, w którym się znajduje, podlega umorzeniu, może być jednak przeprowadzone na żądanie ustawowych spadkobierców zmarłego.

Art. 126.

Orzeczenia komisji dyscyplinarnej, nie zaskarżone w terminie przepisany, stają się prawomocne z dniem upływu tego terminu, orzeczenia zaś wyższej komisji dyscyplinarnej niezwłocznie po ich ogłoszeniu.

Art. 127.

1) Prawomocne orzeczenia dyscyplinarne podlegają wykonaniu przez Przewodniczącą Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

2) W tym celu Przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła Przewodniczącemu Śląskiej Rady Wojewódzkiej odpis orzeczenia dyscyplinarnego, stwierdzając prawomocność orzeczenia.

Art. 128.

Na żądanie funkcjonariusza, skazanego prawomocnie na karę dyscyplinarną, lub na żądanie jego ustawowych spadkobierców, można wznowić postępowanie nawet po wykonaniu kary, jeżeli zostaną przedstawione takie nowe fakty lub środki dowodowe, nieznane w poprzednim postępowaniu, które same przez się lub w związku z faktami, poprzednio ustalonymi, albo z dowodami, poprzednio zebranymi, mogą spowodować uwolnienie lub też łagodniejszy wymiar kary.

Art. 129.

1) Żądanie wznowienia postępowania wnosi się do tej komisji dyscyplinarnej, która wydała orzeczenie ostateczne. Komisja ta rozstrzyga bez udziału stron o dopuszczalności wznowienia.

2) Przeciw rozstrzygnięciu komisji dyscyplinarnej służy prawo wniesienia zażalenia do wyższej komisji dyscyplinarnej w ciągu 14 dni od dnia następnego po doręczeniu uchwały komisji.

Art. 130.

W przypadkach dopuszczenia wznowienia postępowania, komisja dyscyplinarna zarządza w razie potrzeby uzupełnienie lub przeprowadzenie nowego dochodzenia, poczem przekazuje sprawę do rozprawy dyscyplinarnej.

Art. 131.

Jeżeli funkcjonariusza, na którego korzyść dozwolono wznowienie postępowania dyscyplinarnego, uznano ponownie winnym, nie można orzec kary surowszej od nałożonej w poprzednim postępowaniu. Przy wykonywaniu orzeczenia należy uwzględnić karę już poniesioną.

Art. 132.

O ile po wznowieniu postępowania dyscyplinarnego uwolniono funkcjonariusza, pierwotnie skazanego na karę dyscyplinarną, albo nałożono na niego łagodniejszą karę dyscyplinarną, lub karę porządkową, Skarb Śląski obowiązany jest zwrócić mu lub, w razie jego śmierci, członkom jego rodziny, uprawnionym do zaopatrzenia wdowiego lub sierociego to, co funkcjonariusz lub wymienieni członkowie rodziny wskutek poprzedniego skazania stracili z uposażenia służbowego lub zaopatrzenia.

ROZDZIAŁ III.

Zawieszenie w służbie.

Art. 133.

Gdy przeciwko funkcjonariuszowi wdrożono postępowanie karno-sądowe lub dyscyplinarne, Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej ma prawo zawiesić go w pełnieniu służby, o ile ze względu na rodzaj i doniosłość zarzucanego mu przestępstwa lub występku służbowego wskazane jest usunąć go od wykonywania obowiązków służbowych.

Art. 134.

1) O ile względem funkcjonarjusza zarządzono areszt sądowy śledczy (prewencyjny), Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawiesza go w pełnieniu służby.

2) Każdy przełożony, powołany do wykonywania bezpośredniego nadzoru służbowego, ma prawo zawiesić funkcjonarjusza śląskiego w pełnieniu służby, donosząc o tem równocześnie Przewodniczącemu Śląskiej Rady Wojewódzkiej, gdy funkcjonarjusz odmówił jawnie posłuszeństwa służbowego wśród szczególnie ważnych okoliczności, albo gdy ze względu na jakość występku służbowego, zarzucanego funkcjonarjuszowi, dalsze pozostawienie go w służbie naraziłoby powagę urzędu, lub groziło dobru służby.

3) W analogicznych wypadkach służy prawo do zawieszenia w służbie również urzędnikowi, któremu powierzono przeprowadzenie inspekcji urzędu lub instytucji (zakładu); o zarządnym zawieszeniu należy zawiadomić bezpośredniego przełożonego zawieszonego funkcjonarjusza oraz donieść Przewodniczącemu Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

4) Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej może z urzędu uchylić zawieszenie funkcjonarjusza w służbie, zarządzone w myśl ust. 2 lub 3.

5) Przeciwno zarządzeniu o zawieszeniu w służbie, wydanem w myśl postanowień ustępu 2 lub 3, służy zawieszonemu prawo wniesienia zażalenia w terminie dni 5 do Przewodniczącego Śląskiej Rady Wojewódzkiej, który zatwierdza lub uchyla zawieszenie.

6) Wniesienie zażalenia przeciwno zawieszeniu w służbie nie wstrzymuje skutków zawieszenia.

Art. 135.

Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zarządzając lub zatwierdzając zawieszenie w służbie, może ograniczyć uposażenie funkcjonarjusza najwyżej do połowy, poczynawszy od dnia 1. miesiąca, następującego po zawieszeniu.

Art. 136.

1) Zawieszenie funkcjonarjusza w służbie kończy się najpóźniej z chwilą ostatecznego zakończenia postępowania dyscyplinarnego.

2) O ile jednak przyczyny, które spowodowały zawieszenie, odpadną wcześniej, Przewodniczący Śląskiej Rady Wojewódzkiej uchyla zawieszenie, nie czekając końca postępowania dyscyplinarnego.

Art. 137.

1) Gdy funkcjonariusza skazano na karę dyscyplinarną, czas zawieszenia w służbie nie zalicza się do czasu służby czynnej (wysługi lat).

2) W tych przypadkach oraz wówczas, gdy funkcjonariusza wydano w drodze administracyjnej lub zasądzono wyrokiem sądu karnego, nie służy mu prawo otrzymania części uposażenia, której wypłatę wstrzymano na czas zawieszenia go w pełnieniu służby.

3) We wszystkich innych przypadkach czas zawieszenia liczy się do czasu służby czynnej, a oprócz tego należy wypłacić funkcjonariuszowi część uposażenia, które wstrzymano na czas zawieszenia.

ROZDZIAŁ IV.

Doręczenia, terminy i sposoby zaskarżenia.

Art. 138.

1) Wszelkie doręczenia, które mają nastąpić według postanowienia ustawy niniejszej, są ważne i powodują bieg terminów, o ile uskutecznione są do rąk własnych obwinionego, jego obrońcy, tudzież rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcy.

2) O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, zażalenia przeciwko zarządzeniom i uchwałom komisji dyscyplinarnej lub przewodniczącego komisji dyscyplinarnej — można wnosić tylko łącznie z zażaleniem, podawaniem na ostateczne zarządzenie lub uchwałę, albo z odwołaniem od orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

3) Zażalenia wnosić należy na ręce przewodniczącego komisji dyscyplinarnej, który przesyła je wraz z aktami sprawy do wyższej komisji dyscyplinarnej.

4) Wyższa komisja dyscyplinarna rozstrzyga zażalenie bez udziału stron.

5) Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po doręczeniu.

6) Niedziele i dni świąteczne nie wstrzymują ani rozpoczęcia, ani biegu terminów; o ile koniec terminu przypada na niedzielę lub dzień świąteczny — kończy się termin następnego dnia powszedniego.

7) Przepisy, obowiązujące sądy, postanawiają, które dni należy uważać za świąteczne.

8) Dzień nadania zażalenia lub odwołania na pocztę uważa się za dzień ich wniesienia.

Art. 139.

1) W razie spóźnienia terminu do wniesienia zażalenia lub skargi komisja dyscyplinarna może na prośbę obwinionego zezwolić na przywrócenie terminu, o ile obwiniony wykaże, że niezależnie od jego woli i winy okoliczności nie pozwoliły mu dotrzymać terminu.

2) Prośbę o przywrócenie terminu z równoczesnym złożeniem zażalenia lub skargi wnosić należy do komisji dyscyplinarnej, która przesyła ją z wnioskiem rzeczni-

nika dyscyplinarnego do wyższej komisji dyscyplinarnej.

3) Wyższa komisja dyscyplinarna, zezwoliwszy na przywrócenie terminu, może zaraz wydać orzeczenie merytoryczne.

ROZDZIAŁ V.

Postanowienia specjalne.

Art. 140.

O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, należy w postępowaniu dyscyplinarnem stosować analogicznie przepisy ustawy postępowania karnego.

Art. 141.

Postanowienia ustawy niniejszej stosuje się analogicznie w postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom w stanie nieczynnym i w stanie spoczynku.

Tytuł V.

Postanowienia przejściowe.

Art. 142.

1) Funkcjonarjuszów śląskich, którzy w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów byli mianowani na stałe, uważa się za mianowanych na stałe w rozumieniu art. 5 niniejszej ustawy.

2) Za funkcjonarjuszów mianowanych na stałe w rozumieniu art. 5 ustawy niniejszej uważa się również tych, którzy do dnia wejścia w życie ustawy niniejszej byli mianowani w myśl dotychczas obowiązujących przepisów do odwołania (za wypowiedzeniem) i posiadali co najmniej pięć lat rzeczywistej, czynnej służby śląskiej. Funkcjonarjuszom tym należy najdalej w ciągu pół roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy doręczyć pisma nominacyjne, ustalające w służbie.

Art. 143.

Urzednicy śląscy, pobierający w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy uposażenie według grup uposaże-

niowych, przewidzianych dla funkcjonarjuszów państwowych, otrzymują następujące stopnie służbowe:

grupy uposażeniowej V lub wyższej stopień służbowy I					
"	"	VI	"	"	II
"	"	VII	"	"	III
"	"	VIII	"	"	IV
"	"	IX	"	"	V
"	"	X	"	"	VI
"	"	XI	"	"	VII
"	"	XII	"	"	VIII.

Art. 144.

1) Lata służby śląskich funkcjonarjuszów wojewódzkich, pełniących służbę w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, obliczane będą według następujących zasad:

Oprócz służby śląskiej i służby państwowej, pełnionej w Państwie Polskiem, należy do lat służby zaliczać:

- a) pracę w organizacjach, mających na celu przyłączenie ziem Województwa Śląskiego do Państwa Polskiego, a w szczególności służbę w oddziałach powstańczych, służbę w komisariatach i komitetach plebiscytowych, w Naczelnej Radzie Ludowej na Górnym Śląsku, Radzie Narodowej przy Rządzie Krajowym Księstwa Cieszyńskiego i Prefekturze dla wschodniej części Śląska Cieszyńskiego, pracę w Biurze Informacyjnem dla Międzysojuszniczej Komisji w Katowicach, pracę w Bytomskim Podkomisarjacie Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, pracę zleconą przez Międzynarodową Komisję Rządzącą i Plebiscytową;
- b) służbę samorządową, pełnioną w Państwie Polskiem;
- c) służbę państwową i samorządową w b. państwach zaborecznych;
- d) służbę wojskową, z wyjątkiem normalnej powszechnej powinności wojskowej, oraz służby, pełnionej równocześnie z państwową służbą cywilną lub śląską służbą wojewódzką;
- e) pracę zawodową, o ile praca ta dała kwalifikacje i doświadczenie uzdolniające funkcjonarjusza do obecnie pełnionej służby.

2) Służbę i pracę, określoną w ustępie 1 pod lit. a, b, c i d) należy do lat służby zaliczać w całości. Pracę zawodową, określoną w ustępie 1 pod lit. e) zalicza do lat służby władza, uskuteczniająca zaliczenie, w ilości zależnej od swego uznania. — Pracę zawodową można zaliczać od ukończenia 18 roku życia.

3) Pod służbą wojskową w Państwie Polskiem rozumie się służbę w tych formacjach wojskowych, które zostały uznane przez Państwo i w których odbyta służba według przepisów, dotyczących zawodowych wojskowych, jest zaliczalna do lat służby zawodowym wojskowym.

4) Ogółem można zaliczyć do lat służby z tytułu służby i pracy, określonej w ustępie 1, najwyżej lat 20.

5) Władzą, do której należy zaliczenie poprzedniej służby i pracy zawodowej do lat służby, jest dla wszystkich śląskich funkcjonarjuszów wojewódzkich Śląska Rada Wojewódzka, z wyjątkiem funkcjonarjuszów Biura Sejmu Śląskiego, dla których władzą tą jest Marszałek

Sejmu Śląskiego. Orzeczenia tych władz powinny być doręczone interesowanym funkcjonariuszom i są ostateczne.

6) Zaliczenie poprzedniej służby i pracy zawodowej do lat służby następuje na wniosek interesowanego funkcjonariusza. Wniosek należy przedstawić w terminie zawitym 31. grudnia 1933 r. Do wniosku należy dołączyć wszelkie potrzebne dokumenty w oryginale lub w uwierzytelnionych notarialnie lub sądownie odpisach, zawierające dowody służby i pracy, o których zaliczenie chodzi. Za dowody służby tak cywilnej jak i wojskowej, oraz służby samorządowej w Państwie Polskiem i w państwach zaboreczych, oraz pracy zawodowej, uważane będą obok oryginalnych dokumentów służbowych, pism nominacyjnych, pism zwalniających, wykazu stanu osobowego, świadectw i t. p., oryginalne zaświadczenia władz, urzędów, instytucyj i korporacyj, wydane na podstawie akt urzędowych. W wyjątkowych wypadkach np. zaginięcia lub zniszczenia akt zastąpić je mogą zaświadczenia przynajmniej dwóch wiarygodnych świadków, stwierdzające możliwie ściśle czas służby lub pracy, jej rodzaj i charakter. Podpisy świadków powinny być legalizowane sądownie lub notarialnie, przyczem, podpisy, pozostających w czynnej służbie urzędników publicznych lub wojskowych, mogą być legalizowane — również przez ich władzę służbową.

Art. 145.

Postanowienia tytułu IV niniejszej ustawy nie mają zastosowania do spraw dyscyplinarnych, wszczętych przed wejściem jej w życie. Sprawy te winny być przeprowadzone według postanowień dotychczas obowiązujących. To samo dotyczy wznowienia postępowania w sprawach, wszczętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 146.

1) Ustawa niniejsza nie ma zastosowania do funkcjonariuszów, którzy pełnią służbę w szkołach, w śląskich zakładach wojewódzkich i w innych instytucjach, utrzymywanych przez Skarb Śląski, lecz ustanowieni zostali lub w przyszłości ustanowieni będą w trybie przepisany ustawą o państwowej służbie cywilnej lub ustawą o stosunkach służbowych nauczycieli.

2) Oprócz urzędników i funkcjonariuszów niższych mogą być zatrudnieni w śląskiej administracji wojewódzkiej pracownicy kontraktowi, których stosunek służbowy określać będzie zawarta z nimi umowa.

Art. 147.

Uprawnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej i jej Przewodniczącego, wynikające z przepisów niniejszej ustawy, należą, o ile chodzi o funkcjonarjuszów Biura Sejmu Śląskiego, do Marszałka Sejmu Śląskiego.

Art. 148.

1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

2) Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy wydane w przedmiotach, unormowanych tą ustawą. — W szczególności tracą moc obowiązującą:

- a) § 19 ustawy z dnia 30 lipca 1899 r. o mianowaniu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych (Zb. Ust. 141) w brzmieniu, ogłoszonym rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 5 sierpnia 1926 r. (Dz. Ust. Śl. nr. 20, poz. 35);
- b) § 98 ordynacji prowincjonalnej z dnia 29 czerwca 1875 r. w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1881 (Zb. Ust. str. 176);
- c) regulamin o stosunkach służbowych urzędników Śląskiego Związku Prowincjonalnego z dnia 20 kwietnia 1909 r.;
- d) pragmatyka służbowa dla urzędników i funkcjonarjuszów krajowych z dnia 7 stycznia 1874 r. (uchwała z 11 posiedzenia Sejmu Krajowego Śląskiego — sesja XII);
- e) ustawa z dnia 15 kwietnia 1932 r. o urzędnikach i niższych funkcjonarjuszach Biura Sejmu Śląskiego (Dz. Ust. Śl. nr. 10, poz. 20).

Art. 149.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i jej Przewodniczącemu.

U Z A S A D N I E N I E.

1.

Przepisy o stosunkach służbowych śląskich funkcyjnarjuszów wojewódzkich ujęte są:

- 1) w regulaminie dotyczącym stosunków służbowych urzędników śląskiego związku prowincjonalnego z dnia 20-go kwietnia 1909 r. (Dz. Urz. Rej. w Opolu str. 185), uchwalonym na podstawie § 96 ordynacji prowincjonalnej z dnia 22 czerwca 1875 r. (Zb. Ust. str. 345) i z dnia 22 marca 1881 r. (Zb. Ust. str. 186), o ile chodzi o funkcyjnarjuszów zakładów, znajdujących się na górnośląskiej części Województwa Śląskiego;
- 2) w pragmatyce służbowej dla urzędników i funkcyjnarjuszów krajowych z dnia 7 stycznia 1884 r. (uchwała z 11 posiedzenia Sejmu Krajowego Śląskiego — sesja XII), o ile chodzi o funkcyjnarjuszów zakładów, znajdujących się na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego;
- 3) ponadto odnośnie do funkcyjnarjuszów Biura Meljoracyjnego stosuje się wyżej wymienione przepisy, obowiązujące na górnośląskiej części Województwa Śląskiego na podstawie ustawy z dnia 4 maja 1932 r. o popieraniu meljoracji rolnych (Dz. Ust. Śl. nr. 14, poz. 29), odnośnie zaś do funkcyjnarjuszów Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych na podstawie ustawy z dnia 30 marca 1931 r. o Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych (Dz. Ust. Śl. nr. 9, poz. 17);
- 4) stosunki służbowe funkcyjnarjuszów Biura Sejmu Śląskiego normuje tymczasowo ustawa z dnia 15 kwietnia 1932 r. (Dz. Ust. Śl. nr. 20, poz. 20).

Celem jednolitego traktowania tych spraw, zachodzi konieczność wydania ustawy, obejmującej wszystkich śląskich funkcyjnarjuszów wojewódzkich i obowiązującej na całym terenie Województwa Śląskiego.

Podstawę do opracowania projektu stanowiły:

- 1) regulamin, dotyczący stosunków służbowych urzędników śląskiego związku prowincjonalnego z dnia 20 kwietnia 1909 r. (Dz. Urz. Rej. w Opolu, str. 185),
- 2) pragmatyka służbowa dla urzędników i funkcyjnarjuszów krajowych z dnia 7 stycznia 1884 r.,
- 3) ustawa z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. nr. 21, poz. 164), ze zmianami późniejszymi,
- 4) ustawa z dnia 29 marca 1926 r. w sprawie rozwiązania stosunku służby nauczycielskiej wskutek zawarcia przez nauczycielkę związku małżeńskiego (Dz. Ust. Śl. nr. 8, poz. 42) w brzmieniu ustawy z dnia 1 października 1926 r. (Dz. Ust. Śl. nr. 23, poz. 39).

Projekt obejmuje sześć tytułów, z których pierwszy (art. 1 — 3) zawiera postanowienia wstępne, określające charakter stosunku służbowego, oraz pojęcie funkcyjnarjusza śląskiego w rozumieniu projektu, tytuł drugi (art. 4 — 75) rozpada się na 5 rozdziałów i traktuje o warunkach, wymaganych do objęcia stanowiska w służbie śląskiej, o sposobie mianowania, o liczeniu czasu służby, o hierarchii urzędniczej, o obowiązkach i prawach, o zmianach w stosunku służbowym i o jego rozwiązaniu i wreszcie o odpowiedzialności służbowej, tytuł III (art. 76 — 94) zawiera postanowienia, odnoszące się do funkcyjnarjuszów niższych, tytuł IV traktuje o formalnym prawie dyscyplinarnym, a więc o organi-

zacji komisji dyscyplinarnych i o postępowaniu dyscyplinarnym, w ostatnich dwóch tytułach mieszczą się postanowienia przejściowe i końcowe.

II.

Uwagi do poszczególnych artykułów.

1) **Art. 1.** określa stosunek służbowy śląskich funkcyjnarjuszów wojewódzkich jako publiczno-prawny, a zatem regulowany wyłącznie na podstawie przepisów odnosnych ustaw względnie rozporządzeń na ich zasadzie wydanych. Nie wyklucza to oczywiście możliwości zatrudniania w administracji śląskiej także i pracowników kontraktowych, których prawa i obowiązki określać będzie zawarta z nimi umowa (stosunek prawno-prywatny — art. 146).

2) **Do art. 2.** Podział śląskich funkcyjnarjuszów wojewódzkich na dwie grupy, oparty jest na ogólnym podziale pracowników na umysłowych i fizycznych.

3) **Do art. 3.** Artykuł ten wymienia tych funkcyjnarjuszów śląskich, którzy już obecnie należą bezsprzecznie do rzędu śląskich funkcyjnarjuszów wojewódzkich, oraz tych, którzy w przyszłości późniejszymi ustawami za takich funkcyjnarjuszów będą uznani. W szczególności podkreślić należy, że projekt przewiduje możliwość zatrudniania funkcyjnarjuszów śląskich nie tylko w zakładach i instytucjach śląskich ale także i w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim w szczególności w tych działach, które powołane są do spełniania zadań, wchodzących w zakres administracji samorządowej Województwa Śląskiego.

4) **Do art. 4.** Jako termin związania stosunku służbowego uważać należy chwilę doręczenia pisma nominacyjnego, temsamem także wyklucza się możliwość mianowania w formie ustnej lub też przez tak zwane czynności konkludentne.

5) **Do art. 5.** Służba prowizoryczna zastępuje z reguły służbę przygotowawczą (praktykę), której projekt nie przewiduje. W pewnych przypadkach zajdzie także potrzeba przejściowego obsadzenia danego stanowiska funkcyjnarjuszem o charakterze urzędnika publicznego. W tym ostatnim przypadku czas trwania stosunku służbowego będzie zgóry określony w dekreście nominacyjnym. Pozatem służba prowizoryczna może trwać w zasadzie nie dłużej jak trzy lata, poczem następuje stabilizacja (art. 12). Termin wypowiedzenia służby prowizorycznej określa projekt na trzy miesiące przed ustaniem stosunku służbowego (art. 52).

6) **Artykuły 6 — 11** określają warunki, jakie musi posiadać ubiegający się o stanowisko urzędnika, oraz dyspenzy, których udzielać może Śląska Rada Wojewódzka.

7) **Do art. 12.** W dotychczas obowiązujących przepisach czas służby prowizorycznej nie jest określony. Projekt wprowadza w tym kierunku postanowienia korzystniejsze dla funkcyjnarjuszów, przewiduje bowiem stabilizację po upływie trzechletniej służby prowizorycznej.

8) **Do art. 16.** Stanowiska urzędnicze w służbie śląskiej będą zaliczone do jednego z ośmiu stopni służbowych. Poszczególnym stopniom służbowym będą odpowiadać, o ile chodzi o stan obecny, dotychczasowe grupy posażenia w ten sposób, że grupa V lub wyższa odpowiada 1 stopniowi służbowemu, grupa VI — II i t. d. (art. 143).

9) **Artykuły 19 — 28** określają obowiązki urzędników śląskich analogicznie do obowiązków urzędników niemieckich, a więc obowiązek posłuszeństwa, dochowania tajemnicy służbowej, zachowania się zgodnego powagą stanowiska, zachowania drogi służbowej, bezbronności, przestrzegania godzin urzędowych, rezytacji i t. d.

10) **Artykuły 29 — 45** określają prawa urzędnika, więc prawo nieusuwalności, jeśli chodzi o urzędników stałych, prawo do ochrony prawnej, do tytułu służbowego, do urlopu, do uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego. Uposażenie urzędników (art. 35) normuje obecnie ustawa z dnia 8 lipca 1925 r. (Dz. Ust. Śl. nr. 11, oz. 28), zaopatrzenie zaś emerytalne (art. 39) ustawa z dnia 20 kwietnia 1926 r. (Dz. Ust. Śl. nr. 11, poz. 19).

Artykuły 40 — 42 odpowiadają postanowieniom art. 65, 68 i 69 Prawa o sądowym postępowaniu egzekucyjnym (Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. Dz. U. R. P. nr. 93, poz. 803), raz art. II przepisów wprowadzających Prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym (Dz. U. R. P. nr. 93, oz. 804).

11) **Do art. 51.** Postanowienia tego artykułu mają ewentualnie na rozwiązanie stosunku służbowego ze stabilizowaną urzędniczką w razie jej zamążpójścia. Projekt zwraca się w tym względzie na ustawę z dnia 29 marca 1926 r. w sprawie rozwiązania stosunku służby nauczycielskiej wskutek zawarcia przez nauczycielkę związku małżeńskiego (Dz. Ust. Śl. nr. 8, poz. 42) w brzmieniu ustawy z dnia 1 października 1926 r. (Dz. Ust. Śl. nr. 23, oz. 39). Rozwiązanie stosunku służbowego w tym przypadku podyktowane jest tak wymogami natury społecznej, jak też i względami na dobro służby. Ma to miejsce zwłaszcza w służbie pielęgniarskiej w zakładach leczniczych dla umysłowo chorych, gdzie przy istniejącej możliwości pokaleczenia lub poturbowania przez pacjenta pielęgniarki, będącej w ciąży, zachodzi niebezpieczeństwo

dla życia ciężarnej lub zarodku i tem samem zwiększenie odpowiedzialności Skarbu Śląskiego za podobne wypadki.

12) **Artykuły 57 — 75.** Naruszenie obowiązków służbowych może być kwalifikowane jako wykroczenie służbowe i wtedy pociąga za sobą odpowiedzialność porządkową względnie jako występki służbowy, pociągający za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną. Decyzja co do zakwalifikowania naruszenia obowiązków służbowych należy do władzy służbowej urzędnika, następnie zaś do komisji dyscyplinarnej.

W zakresie rodzaju kar projekt zarzuca karę skrócenia lub odmowę urlopu wypoczynkowego jako nieodpowiadającą duchowi nowego ustawodawstwa pracy. Kara ta bowiem wymierzona jest przeciwko potrzebom organizmu urzędnika i osłabia jego zdolność do dalszej pracy.

Na wzór pragmatyki nauczycielskiej wprowadza projekt przedawnienie ścigania w postępowaniu dyscyplinarnym naruszenia obowiązków służbowych po upływie pięciu lat od chwili popełnienia przestępstwa służbowego, o ile ono nie ma równocześnie znamion przestępstwa karnego, w którym to przypadku przedawnienie nie może nastąpić prędzej jak przedawnienie karne.

13) **Do artykułów 76 — 94.** Postanowienia projektu o funkcjonariuszach niższych powołują się przeważnie na odpowiednie przepisy odnoszące się do urzędników a ujmują tylko pewne kwestje z zakresu praw i obowiązków odmiennie, a to z uwagi na inny rodzaj zatrudnienia tychże funkcjonariuszów.

14) **Do artykułu 95.** Orzekanie w sprawach dyscyplinarnych przekazuje projekt specjalnym komisjom dyscyplinarnym I i II-ej instancji. Przekazanie tego orzekania sądom administracyjnym jest niemożliwe tak ze względu na to, że sądy administracyjne istnieją tylko na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, jak też z uwagi na to, że ustawodawstwo o Najwyższym Trybunale Administracyjnym wyłącza z pod jego kompetencji orzekanie w sprawach dyscyplinarnych.

15) **Do art. 144.** Postanowienia w sprawie zaliczenia czasu służby publicznej i pracy zawodowej do lat służby śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich, ujęte są w brzmieniu uchwalonem przez Komisję Budżetowo-Skarbową Sejmu Śląskiego na posiedzeniu w dniu 14 lipca 1931 r.

Sprawozdanie

Komisji Prawniczej dotyczące wniosku nagłego Klubu Posłów Socjalistycznych w sprawie zniesienia opłat szkolnych w szkolnictwie powszechnem na Śląsku Cieszyńskim.

Sprawozdawca: poseł Dr. Glücksmann.

Wysoki Sejmie!

W uzasadnieniu wyżej cytowanego wniosku naprowadzono, iż niektóre gminy na Śląsku Cieszyńskim wbrew postanowieniu art. 119 Konstytucji R.P. z dnia 17 marca 1921 r. wprowadziły opłaty szkolne, wymierzone na głowę dziecka uczęszczającego do szkoły powszechnej.

Wprowadzone przez niektóre gminy Śląska Cieszyńskiego, między innymi przez gminę Zebrzydowice, opłaty szkolne opierają się na postanowieniach, pochodzących z czasów zaboru ustawy śląskiej-krajowej z dnia 6 listopada 1901 r. /Dz.U. i Rozp.K. nr. 41/, dotyczącej uczęszczania do powszechnych szkół ludowych ich urządzania i utrzymania.

Do kwestji opłat szkolnych odnoszą się postanowienia następujących paragrafów.

§ 38. Dla pokrycia wydatków na utrzymanie szkolnictwa, istnieje w miejscowości szkolnej fundusz szkolny, którym zarządza i składa rachunki gmina tej miejscowości, w której znajduje się szkoła.

Do tego funduszu mają wpływać:

- a/ podarunki i zapisy na potrzeby rzeczowe szkoły z podtrzymaniem ich ewentualnego specjalnego przeznaczenia o ile jest to zgodne z celem szkoły;
- b/ chesne /Schulgeld/,
- c/ dochód z gospodarstw szkolnych,
- d/ dodatki do podatków gminnych na cele szkolnictwa i inne szczególne dochody.

Asygnowanie wydatków dokonuje Rada Szkolna miejscowa w granicach preliminarza.

§ 39. W celu ustalenia wysokości opłat chesnego /des Schulgeldes/ nastąpi podział gmin na 4 klasy. Podziału tego dokona Krajowa Władza Szkolna. Chesne ustalone zostanie w poszczególnych klasach na 32, 24, 16 i 8 halerzy tygodniowo, za każde uczęszczające do szkoły dziecko.

§ 40. Ściąganie chesnego dokonuje przełożństwo gminy tygodniowo lub miesięcznie bez współdziałania nauczyciela. Zainkasowane kwoty odprowadza się z końcem każdego miesiąca do funduszu szkolnego. Zaległości z tego tytułu ściągają się na tych samych podstawach prawnych jak i inne opłaty gminne.

Opłaty szkolne pozostają w sprzeczności z istotą obligatoryjności szkoły powszechnej. Nie uchodzi bowiem, aby na obywateli nakładać przymus posyłania dzieci swych do szkół powszechnych, a równocześnie zniewalać ich do uiszczania opłat za wykonanie tego przez

ustawę na nich nałożonego obowiązku.

W zasadzie, zgodnie z normą § 119 Konstytucji R.P. winna być nauka bezpłatna we wszystkich szkołach państwowych i samorządowych. Jeśli mimo tego przepisu pobiera się czesne w szkołach średnich i w szkołach wyższego typu, to można się przynajmniej powołać na argument, że uczęszczanie do tych szkół nie jest przymusem, który to argument odpada w odniesieniu do szkół powszechnych-ludowych.

W całym szeregu gmin Śląska Cieszyńskiego nietylko nie pobiera się żadnych opłat szkolnych, ale ponadto dostarcza się dzieciom przybory szkolne bezpłatnie, z czego wynika nierównomierne traktowanie obywateli w poszczególnych gminach.

Pobór czesnego a w następstwie egzekucyjne ściąganie pretensji z tytułu zaległego czesnego należałoby zabronić z następujących powodów:

a/ W ślad § 38 ust.1 należy dla pokrycia wydatków na utrzymanie szkolnictwa utworzyć

f u n d u s z s z k o l n y ,

którym zarządza i składa rachunki gmina tej miejscowości, w której znajduje się szkoła.

Tymczasem w gminach pobierających opłaty szkolne za udzielanie nauki w szkołach powszechnych ludowych nie utworzono takiego funduszu szkolnego, ani też gminy nie składają rachunków z zarządu funduszem szkolnym.

Wreszcie § 40 postanawia, że zainkasowane opłaty szkolne mają być wprowadzane do funduszu szkolnego, co się oczywiście stać nie może dla braku takiego.

Ściąganie zatem wyżej określonych opłat pozostaje w sprzeczności nietylko z postanowieniem art.119 Konstytucji R.P., lecz także z przepisami tej samej ustawy /§ 38, § 39 i § 40/, na zasadzie której poszczególne gminy opłaty szkolne ustanowiły.

Komisja Prawnicza po przeprowadzeniu wyczerpujących obrad nad wnioskiem nagłym Klubu Socjalistycznego oraz po wysłuchaniu wyjaśnień udzielonych przez przedstawiciela Wydziału Oświecenia Publicznego postanowiła Wysokiemu Sejmowi przedłożyć następującą rezolucję do uchwalenia:

"Sejm wzywa Radę Wojewódzką do przedłożenia ustawy normującej jednolicie zagadnienie opłat szkolnych w szkolnictwie powszechnem Województwa Śląskiego".

Katowice, dnia 6 lutego 1933 r.

Przewodniczący Komisji Prawniczej:

/-/ Dr. Włodzimierz Dąbrowski

Poseł na Sejm Śląski.

Sprawozdawca:

/-/ Dr. Glücksmann

Poseł na Sejm Śląski.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej dotyczące wniosku Wojewody Śląskiego w sprawie wymiaru uposażenia nauczycieli Województwa Śląskiego, opłacanych ze Skarbu Śląskiego i nauczycieli Związków Komunalnych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, czynnych w dniu 1 października 1923 r.

Sprawozdawca: p. poseł Dr. Glücksmann.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Sejmu Śląskiego z dnia 15 kwietnia 1932 r. odroczone zostało II-gie czytanie niniejszego projektu ustawy i przekazano go Komisji Prawniczej.

Wniosek odraczający zmierzał do tego, by umożliwić Urzędowi Wojewódzkiemu /Wydziałowi Oświecenia Publicznego/, by w miejsce fragmentarycznego projektu przedłożył nowy projekt ustawy, któryby syntetycznie unormował kwestję uposażenia emerytalnego przynajmniej jednej grupy urzędników wojewódzkich, w danym wypadku grupy nauczycielskiej.

Impulsem wzmiankowanego wniosku był fakt znowelizowania ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.nr. 3,poz. 12/ oraz ustawy z dnia 19 listopada 1924 r. /Dz.U.Śl.nr. 25,poz. 36/ przez ustawę z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.U.Śl.nr. 11,poz. 28/, w której redakcja artykułu 6 o tyle została zmienioną, że pominięto ustęp, w ślad którego uposażenie emerytalne nauczycieli szkół wydziałowych miało nastąpić zgodnie z postanowieniami artykułów 32 i 106 b/ państwowej ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. Pominięcie tego ustępu nastąpiło na wniosek Rady Wojewódzkiej, zgłoszony przez naczelnika Dra Bielaka, który zapewniał, że normy te, mimo znowelizowania art. 6 będą nadal stosowane.

Urząd Wojewódzki przez szereg lat, a mianowicie od roku 1925 aż do roku 1932 r. istotnie stosował ustawę uposażeniową z roku 1925, w ten sposób, jak gdyby nowelizacja art. 6 wcale nie nastąpiła. Gdy jednakowoż w roku 1932 Urząd Wojewódzki stosowaną poprzednio praktykę zmienił, skutkiem czego uposażenie emerytalne nauczycieli szkół wydziałowych doznało znacznej redukcji przy równoczesnem nałożeniu obowiązku zwrotu rzekomo nadpłaconych kwot emerytury, wyłoniła się konieczność ponownego znowelizowania ustawy z 1925 roku.

Syntetyczny projekt ustawy w przedmiocie uposażenia nauczycieli nie został wprowadzić Wysokiemu Sejmowi przedłożony, natomiast w międzyczasie wydał p.Wojewoda zarządzenie następującej treści:

W o j e w o d a Ś l ą s k i

Katowice, dnia 5 listopada 1932 r.

L.dz. Pr.-886/1.

Dotyczy: Uposażenie nauczycieli
szkół wydziałowych.

Do

Pana Naczelnika Wydziału Skarbowego

w miejscu.

Wobec różnicy zdań pomiędzy Wydziałem Skarbowym /Oddział emerytur i rent/ a Wydziałem Oświecenia Publicznego w kwestji interpretacji przepisów, dotyczących uposażenia nauczycieli szkół wydziałowych, zarządzam co następuje:

Czynnym w dniu 1 października 1923 r. nauczycielom, dyrektorom i kierownikom, uczącym w szkołach wydziałowych i posiadającym przepisane kwalifikacje, jak również nauczycielom, którzy bez względu na te kwalifikacje przed 15 czerwca 1922 r. uzyskali stałe posady w szkołach wydziałowych na Górnym Śląsku, należy się uposażenie według art. 32 państwowej ustawy uposażeniowej w łączności z art. 106 pkt. b/ tejże ustawy. Taką samą interpretację należy stosować przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego wymienionym wyżej nauczycielom.

W o j e w o d a :
/-/ Dr. Grażyński.

Zarządzenie to oczywiście nie może zastąpić ustawowego unormowania rzeczonyj kwestji. W każdym razie krzywda, jaka wynikła dla nauczycieli szkół wydziałowych skutkiem uchwalenia ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. została faktycznie uchylona, skutkiem czego syntetyczne unormowanie kwestji uposażenia emerytalnego utraciło na aktualności.

W następstwie tego stanu rzeczy większość Komisji Prawniczej postanowiła przedłożyć przez p. Wojewodę projekt ustawy uchwalić, wychodząc z założenia, że wprowadzie projekt ten posiada charakter fragmentaryczny, ale konieczny jest ze względu na to, że ma on na celu sanację anomalji, powstałej skutkiem wadliwego stosowania ustawy uposażeniowej z 9 października 1923 r. w odniesieniu do pewnej grupy nauczycieli na górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Odroczenie drugiego czytania okazało się z innych dwóch powodów wskazanem.

Powód I-szy: Imieniem p. Wojewody Wydział Oświecenia Publicznego zgłosił Komisji Prawniczej 5 poprawek.

Powód II-gi: Wpłynął memoriał Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, który jako wychodzący z kół fachowych i interesowanych należało pod względem merytorycznym zbadać.

Ad I. Zgłoszone poprawki są następujące:

Poprawka do art. 1 punkt a/:

Zamiast "poz. 429" ma być: "poz. 433".

Poprawka do art. 1 ust. I. punkt 5.

Całemu punktowi 5 nadać następujące brzmienie: "Zawodową pracę nauczycielską w szkołach prywatnych przed dniem 20 czerwca 1922 r. jeżeli wynosiła przynajmniej 14 godzin tygodniowo".

Poprawka do art. 6.

- 1/ między słowa: "dotychczas" a "pobieranego" wstawić słowo: "faktycznie",
- 2/ zamiast "niniejszej ustawy" dać "obowiązujących przepisów".

Poprawka do art. 9.

Po słowie "nauczycielach" dodać słowa: "o ile obowiązek wypłaty zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego i sierociego spoczywa na Skarbie Śląskim lub na związkach komunalnych w Województwie Śląskim".

Ad II. Zgłoszona przez Towarzystwo Nauczycieli Szkół Wyższych poprawka nie została wprowadzić uwzględniona w samym projekcie ustawy stoli tylko z tego powodu, że Śląski Urząd Wojewódzki dokona zaliczenia lat według zasad wyrażonych w piśmie, skierowanem przez p. Wojewodę do Marszałka Sejmu Śląskiego L.dz. 1806/1, zawierajacem następującą treść:

L.dz.:Pr. 1806/1.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w miejscu.

Na pismo z dnia 18 października 1932 r. L.dz. 651/32 w sprawie petycji Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, zawierającej poprawki do projektu ustawy w sprawie wymiaru uposażenia nauczycieli Województwa Śląskiego i nauczycieli Związków Komunalnych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, czynnych w dniu 1 października 1923 r., mam zaszczyt zakomunikować co następuje:

Petycja zawiera trzy poprawki dotyczące:

- 1/ objęcia ustawą nauczycieli, którzy jakkolwiek przybyli na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego po dniu 1 października 1923r., jednak nie mają zaliczonych lat służby na podstawie jednej z ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r.,
- 2/ zaliczenia pracy zawodowej nauczycielskiej w polskich szkołach prywatnych poza granicami Państwa Polskiego, a nie wyłącznie na obszarze Rzeszy Niemieckiej,
- 3/ zaliczenia służby wojskowej w b. państwach zaborczych z mocy samej ustawy, a nie według uznania urzędu.

ad 1/ Wśród nauczycieli, którzy po dniu 1 października 1923 r. przybyli do służby na górnośląskiej części Województwa Śląskiego należy rozróżnić trzy grupy:

- a/ nauczycieli przeniesionych z innych województw,
- b/ nauczycieli, którzy wstąpili do służby poraz pierwszy,
- c/ nauczycieli, którzy wstąpili do służby po przerwie poraz drugi.

Nauczyciele wymienieni pod a/, mieli prawo do zaliczenia lat służby państwowej lub samorządowej i pracy zawodowej do wysługi lat na podstawie ustaw uposażeniowych z 13 lipca 1920 r. Jeśli z tego prawa nie skorzystali w czasie oznaczonym we wspomnianych ustawach bez własnej winy, to mogli się ubiegać o zaliczenie im lat służby państwowej i samorządowej, lub pracy zawodowej na zasadzie rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 22 marca 1928 r. o komisjach weryfikacyjnych /Dz.U.R.P.nr.38,poz.368/, o ile swoje prawa zgłosili w terminie do dnia 31 grudnia 1928 r.

Gdy zatem niektórzy nauczyciele nie uzyskali zaliczenia lat służby państwowej i samorządowej lub pracy zawodowej do wysługi lat na zasadzie ustaw z 13 lipca 1920 r. do dnia 1 października 1923 r. z powodu brania udziału w pracy plebiscytowej, to zaliczenie takie mogli uzyskać na zasadzie wyżej cytowanego rozporządzenia Prezydenta R.P. z 1928 r., ponieważ z wszelką pewnością można twierdzić, że branie udziału w pracy plebiscytowej było uznawane przez komisje weryfikacyjne za przyczynę usprawiedliwiającą nieubieganie się w czasie właściwym o zaliczenie lat na zasadzie ustaw z 13 lipca 1920 r.

Nauczyciele wymienieni pod b/, mogą uzyskać zaliczenie lat służby państwowej lub pracy zawodowej do wysługi lat na zasadzie postanowień art. 107-109 obowiązującej ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 116, poz. 924/. Objęcie projektowaną ustawą tych nauczycieli dałoby im pewne korzyści przy ustalaniu wysługi lat, jednak wywołałoby istnienie w tej mierze dwojakich przepisów ustawowych, oraz powodowałoby nierównomierność traktowania nauczycieli w Województwie Śląskiem i na reszcie obszaru Państwa, a celem projektowanej ustawy jest właśnie usunięcie istniejących nierównomierności. - Nadmienić jeszcze należy, że według przepisów ustawowych wszyscy funkcjonariusze państwowi, którzy wstąpili do służby po dniu 1 października 1923 r. są pod względem uposażenia gorzej traktowani od funkcjonariuszów będących w służbie przed tym terminem.

Liczenie lat służby nauczycieli wymienionych pod c/, jest uregulowane w art. 15 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z 1 lipca 1926 r. /Dz. U.R.P. nr. 67, poz. 592/.

ad 2/ Poprawka jest nieaktualną wobec zgłoszonej już zmiany brzmienia ustępu I punktów 4 i 5 artykułu 1 ustawy.

ad 3/ Służba wojskowa pełniona w byłych państwach zaborczych nie jest postawiona na równi ze służbą wojskową pełnioną w Wojsku Polskiem we wszystkich ustawach polskich dotyczących zaliczenia lat służby funkcjonariuszom państwowym do wysługi lat, zatem niema powodu stwarzania w niniejszej ustawie wyjątku.

Z powyższych powodów nie widzę potrzeby zmiany brzmienia projektowanej ustawy według zgłoszonych poprawek.

Katowice, dnia 5 listopada 1932 r.

/-/ W o j e w o d a :

Do dzisiejszych obrad doręczono wszystkim PP. Posłom projekt ustawy, wygotowany przy uwzględnieniu wszystkich poprawek, jakie wprowadziła Komisja Prawnicza.

Odnosnie treści i celu niniejszego projektu ustawy powołuję się na sprawozdanie przedłożone Wysokiemu Sejmowi przez p. posła Syskę.

Wysoki Sejm uchwalić raczy ustawę w sprawie wymiaru uposażenia nauczycieli Województwa Śląskiego opłacanych ze Skarbu Śląskiego i nauczycieli Związków Komunalnych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, czynnych w dniu 1 października 1923 r.

Katowice, dnia 10 lutego 1933 r.

Przewodniczący Komisji Prawniczej:

Sprawozdawca:

/-/ Dr. Włodz. Dąbrowski.
Poseł na Sejm Śląski.

/-/ Dr. Zygmunt Glücksmann.
Poseł na Sejm Śląski.

U s t a w a

z dnia.....1933

w sprawie wymiaru uposażenia nauczycieli Województwa Śląskiego, opłacanych ze Skarbu Śląskiego i nauczycieli Związków Komunalnych, czynnych przed dniem 1 października 1923 roku w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Przy wymiarze uposażenia nauczycieli Województwa Śląskiego, opłacanych ze Skarbu Śląskiego i nauczycieli Związków Komunalnych, czynnych przed dniem 1 października 1923 roku w górnośląskiej części Województwa Śląskiego liczy się lata służby według następujących zasad:

- a/ nauczycielom, którzy pozostawali poprzednio w państwowej służbie nauczycielskiej na innym obszarze Państwa Polskiego, liczy się lata zaliczone w czasie tej służby na podstawie jednej z ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. /Dz.U.R.P.nr. 65, poz.433,434 i 435/;
- b/ nauczycielkom robót kobiecych liczy się lata zaliczone na podstawie art. 9 śląskiej ustawy z dnia 27 maja 1924 r. w przedmiocie uposażenia nauczycielek robót kobiecych w publicznych szkołach powszechnych /ludowych/ i wydziałowych w Województwie Śląskiem /Dz.U.Śl.nr. 15,poz. 61/;
- c/ nauczycielom /dyrektorom, kierownikom/ szkół wydziałowych liczy się lata zaliczone na podstawie § 6 śląskiej ustawy z dnia 8 lipca 1925r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.nr.11,poz.28/;
- d/ pozostałym nauczycielom Śląski Urząd Wojewódzki dokona zaliczenia lat według zasad następujących:

I. W całości zalicza się:

- 1/ państwową i samorządową służbę nauczycielską w Państwie Polskiem,
- 2/ państwową i samorządową służbę nauczycielską w byłych państwach zaborczych,
- 3/ służbę wojskową polską z wyjątkiem normalnej powinności wojskowej i służby pełnionej równocześnie z państwową i samorządową służbą nauczycielską, oraz służbę w polskich formacjach wojskowych w czasie wojny światowej w latach 1914 do 1918,
- 4/ pracę w organizacjach, mających na celu przyłączenie ziemi Województwa Śląskiego do Państwa Polskiego, nie wyłączając organizacji wojskowych, nie wcześniej niż od dnia 1 listopada 1918 roku,
- 5/ zawodową pracę nauczycielską w polskich szkołach prywatnych przed dniem 20 czerwca 1922 roku, jeżeli wynosiła przynajmniej 14 godzin tygodniowo.

Praca, wymieniona w punktach 4/ i 5/ nie może być zaliczona, o ile miała miejsce w czasie służby lub pracy zawodowej, wymienionej w punktach 1, 2 i 3, względnie w punktach 1 do 5 ustępu II niniejszego artykułu, która została już zaliczona.

II. Według uznania Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego może być zaliczona do uposażenia w całości lub w części:

- 1/ praca zawodowa nauczyciela w polskim szkolnictwie prywatnym poza pracą podlegającą zaliczeniu w myśl ustępu I, pkt. 5,
- 2/ praca zawodowa nauczycielska w szkolnictwie niepolskim i w państwach obcych,
- 3/ u nauczycieli religii praca duszpasterska,
- 4/ służba wojskowa w byłych państwach zaborczych,
- 5/ inna praca zawodowa, o ile ta praca dała kwalifikację i uzdolnienie do pełnienia obecnych obowiązków nauczycielskich.

Praca i służba, o której wyżej mowa, nie może być zaliczona, o ile miała miejsce w czasie służby lub pracy zawodowej, które zostały już zaliczone na podstawie postanowień niniejszego artykułu.

Przerwy w służbie przed dniem 1 października 1923 roku nie stoją na przeszkodzie zaliczeniu lat w myśl ustępu I i II.

Art. 2.

Na podstawie artykułu 1 punktu d/ zaliczona może być tylko służba i praca zawodowa po ukończeniu 18 roku życia.

Art. 3.

Z zaliczonego na podstawie artykułu 1 punktu d/ czasu służby i pracy zawodowej przy oznaczeniu grupy i szczebla uposażenia w dniu 1 października 1923 roku uwzględnia się z czasu służby i pracy zawodowej do dnia 1 lipca 1922 r. najwyżej lat 26 oraz czas nauczycielskiej służby późniejszej.

Art. 4.

Wychowawczyńiom ochronek zaliczony może być tylko czas pracy wymienionej w artykule 1 ustępu d/ pkt. 1 i 4.

Art. 5.

Po ustaleniu w sposób określony w artykułach poprzednich liczby lat służby, oznacza się grupę i szczebel uposażenia nauczycieli na dzień 1 października 1923 r. zależnie od stanowiska służbowego, oznaczonego w ostatnim dekrete nominacyjnym i posiadanych kwalifikacji, stosownie do postanowień działu F rozdziałów 2 do 7 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska, /Dz.U.R.P.nr. 116, poz. 924/ oraz ustala się termin posunięcia do następnego szczebla w myśl art. 99 przytoczonej ustawy, przyczem co do oznaczenia grupy i szczebla obowiązują następujące wyjątki od powyższych przepisów:

a/ nauczyciele publicznych szkół powszechnych, którzy zdali egzamin rektorski według przepisów obowiązujących w byłej dzielnicy pruskiej lub uzyskali prawa takich nauczycieli, otrzymują uposażenie według art. 32, ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P.nr. 116, poz. 924/,

b/ nauczycielom, o których mowa w art. 32 ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P.nr. 116, poz. 924/, przyznaje się uposażenie tak, jak nauczycielom wymienionym w art. 31 tej ustawy z tem ograniczeniem, że nie przechodzą nigdy do grupy V-ej uposażenia, natomiast wyczerpią z biegiem lat szczeble grupy VI-ej,

c/ nauczyciele szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich, nie posiadający kwalifikacyj wymienionych w art. 31 lub 32 ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P.nr. 116, poz. 924/, zatrzymują grupę uposażenia, posiadaną w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy z tem ograniczeniem, że posuwają się tylko do wyższych szczebli w obrębie tej grupy.

Art. 6.

Jeżeli na mocy art. 1 do 5 ustawy niniejszej poszczególnym nauczycielom przypadnie uposażenie niższej grupy lub szczebla od dotychczas faktycznie pobieranego, wówczas zatrzymują oni prawo do uposażenia posiadanej obecnie grupy i szczebla tak długo, aż osiągną tę grupę i szczebel w drodze normalnego posunięcia w myśl obowiązujących przepisów.

Art. 7.

Zaliczenie lat nauczycielom szkół powszechnych w myśl art. 1 punktu d/ niniejszej ustawy traci swoją ważność w razie przejścia nauczyciela szkoły powszechnej po dniu 1 października 1923 r. na stanowisko nauczyciela szkoły średniej ogólnokształcącej, zawodowej, lub seminarjum nauczycielskiego. Sprawę zaliczenia lat tym nauczycielom normują art. 107 lub 109 ustawy uposażeniowej z dnia 1 października 1923 r. /Dz.U.R. P. nr. 116, poz. 924/, względnie przepisy ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli.

Art. 8.

Zaliczenie lat służby, dokonane na podstawie niniejszej ustawy nie daje roszczenia do wypłacenia różnicy uposażenia za czas do daty ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 9.

Przepisy niniejszej ustawy mają zastosowanie także do nauczycieli w stanie spoczynku, którzy czynni byli na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego przed dniem 1 października 1923 r., do wdów i sierot po takich nauczycielach o ile obowiązek wypłaty zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego i sierociego spoczywa na Skarbie Śląskim, lub na Związkach Komunalnych w Województwie Śląkiem, oraz do byłych nauczycieli, niepozostających w państwowej i samorządowej służbie nauczycielskiej.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

M a r s z a ł e k :

ŚLĄSKA RADA WOJEWÓDZKA

L: RW. 757/1.

Katowice, dnia 4. lutego 1933 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego,

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie rozciągnięcia na obszar Województwa Śląskiego mocy obowiązującej niektórych przepisów ustawy z dnia 11. marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38 p. 389), uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 2. grudnia 1932 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie projektu Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.

Przewodniczący Śląskiej Rady Wojew.

Dr. Grażyński

Wojewoda Śląski.

U S T A W A

z dnia r.

w sprawie rozciągnięcia na obszar Województwa Śląskiego mocy obowiązującej niektórych przepisów ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa.

Art. 1.

Rozciąga się na obszar Województwa Śląskiego moc obowiązującą ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) w części, dotyczącej szkolnictwa ogólnokształcącego oraz zawodowego wszelkich typów i stopni.

Art. 2.

Nazwę szkół (zakładów) państwowych noszą również szkoły i zakłady naukowe i wychowawcze, utrzymywane wyłącznie przez Skarb Śląski, nazwę zaś szkół (zakładów) publicznych również szkoły (zakłady), utrzymywane przez Skarb Śląski wspólnie z samorządem terytorjalnym lub gospodarczym na mocy osobnych przepisów.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

UZASADNNIENIE.

Z uwagi na to, że ustawa projektowana ma recypować ustawą państwową ze zmianą, wynikającą z art. 2, projektu, załącza się dla uzasadnienia projektu ustawy motywy przedłożenia rządowego, wniesionego do Sejmu Rzeczypospolitej (Druk Sejmowy Nr. 451/III).

Uzasadnienie.

I.

Uzasadnienie ogólne.

(Wstęp Art. 1—3).

Mimo usiłowań, podejmowanych od pierwszej chwili odzyskania niepodległości, aby stworzyć ustawę o ustroju szkolnictwa, dotąd ustawy takiej, powszechnie w Państwie Polskim obowiązującej, nie posiada-

my. Tak więc cały ustrój szkolnictwa polskiego w dobie obecnej opiera się bądź to na dawnych ustawach przedwojennych, obowiązujących na pewnych tylko terenach Państwa, bądź to na ustawach, obejmujących tylko pewne dziedziny szkolnictwa, bądź też na rozporządzeniach.

Wśród celów, których urzeczywistnienie nowy ustrój ma zabezpieczyć, na pierwszym miejscu położono wychowanie i kształcenie ogółu na świadomych swych obowiązkach i państwowo-twórczych obywateli. Wymaga tego nie tylko nasze położenie geograficzne, ale również konieczność usunięcia braków wychowawczych w tej dziedzinie, wywołanych długotrwałą przerwą w państwowym bytowaniu. Nowy ustrój ma ponadto ułatwić szerokiemu ogółowi młodzieży rozwój przyrodzonych zdolności zarówno umysłowych jak moralnych, oraz dać przygotowanie do życia, innemi słowy przygotowanie zawodowe. Zdolniejszym i dzielniejszym jednostkom winien on — bez względu na środowisko społeczne, z którego pochodzą, umożliwić przechodzenie z jednego typu szkół do drugiego, bez tworzenia sztucznych barier, a więc n. p. ze szkoły powszechnej do gimnazjum (art. 21, ust. 2) aż do osiągnięcia najwyższych szczebli naukowo-zawodowego wykształcenia. Nowy program wychowania i kształcenia, na tym ustroju oparty, wdrażać winien do pracy tak wykonywanej, aby ona była nawet na najmniejszym odcinku życia zawodowego i społecznego wartościową dla Państwa.

Ustawa rozróżnia dwa zasadnicze typy szkół: szkoły państwowe i szkoły niepaństwowe. Państwowymi są szkoły oraz zakłady naukowe i wychowawcze, utrzymywane wyłącznie przez Państwo lub przez Państwo wspólnie z samorządem terytorjalnym lub gospodarczym, a mianowicie wówczas, gdy obowiązek samorządów przyczyniania się do kosztów założenia lub utrzymania opiera się na przepisach osobnych

ustaw. Wszelkie inne szkoły są szkołami niepaństwowymi. Gdy ustawa niniejsza podaje zasady ustroju szkół wogóle, to zasady prawne odnośnie otwierania, prowadzenia i organizacji szkół niepaństwowych określa wniesiony jednocześnie projekt ustawy o niepaństwowych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych.

Treść postanowień prawnych, dotyczących poszczególnych dziedzin szkolnictwa, podana być winna w formie elastycznej tak, aby mogła uczynić zadość zmieniającym się szybko warunkom nowoczesnego życia. Ten stopień elastyczności norm prawnych dla się osiągnąć tylko drogą rozporządzeń Ministra. Potrzeba przekazania niektórych spraw Ministrowi wyłania się w szczególności w zakresie programów i organizacji poszczególnych szkół lub ich typów, jak również w zakresie zasady wyrażonej w ustawie co do przechodzenia młodzieży z jednych szkół do innych.

Podobnie jak ustawa, tak i sam ustrój powinien posiadać znaczny stopień elastyczności. Podkreślić należy, że zasada, zapewniająca młodzieży odpowiednio uzdolnionej przechodzenie ze szkół jednych typów do drugich a w obrębie poszczególnych typów, ze szkół niższych stopni do wyższych, — jest jednym z postanowień zasadniczych, dotyczących ustroju szkolnictwa, i jedną z nici przewodnich ustawy.

Ogólną orientację w całokształcie ustroju szkolnictwa oraz stosunku poszczególnych rodzajów szkół do siebie w związku z niniejszą ustawą daje dołączony wykres.

II.

UZASADNIENIE SZCZEGÓŁOWE.

Szkolnictwo powszechne.

Art. 5.

Ustawa konstytucyjna nakłada w art. 94 na obywateli obowiązek zapewnienia swoim dzieciom co najmniej początkowego wykształcenia, zaś w art. 118 postanawia, że w zakresie szkoły powszechnej nauka jest obowiązkowa dla wszystkich obywateli Państwa. Początkowym wykształceniem jest więc nauka w zakresie szkoły powszechnej.

Art. 6.

Początkowe wykształcenie będzie tem lepsze, im dłuższy będzie czas trwania obowiązku szkolnego, im dłuższy będzie okres czasu, przez który młodzież będzie poddana świadomemu wpływowi wychowawczemu Państwa.

Obecnie w Polsce obowiązują w tym względzie różnorodne przepisy, bądź polskie, jak dekret z dnia 7 lutego 1919 r. o obowiązku szkolnym, obowiązujący na terenie województw centralnych i wschodnich, i rozporządzenie Ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 10 maja 1920 r. o obowiązku uczęszczania do szkoły, bądź też jeszcze dawne przepisy zaborcze. — Przepisy te nie są uzgodnione co do rzeczy najważniejszych, — co do czasu trwania obowiązku szkolnego. Wprowadzony de facto na terenie całego Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego siedmioletni obowiązek szkolny opiera się bardziej na prawie zwyczajowem niż na obowiązujących przepisach. Śląsk zachował dotychczas bez zmian ośmioletni obowiązek szkolny, zaprowadzony przez Prusy w części górnośląskiej, a przez Austrię w części cieszyńskiej Śląska.

Projekt ustawy normuje dla całego Państwa w zasadzie siedmioletni obowiązek szkolny. Skrócenie cza-

su trwania obowiązku szkolnego, zmniejszyłoby liczbę dzieci w szkołach powszechnych, co szczególnie w środowiskach wiejskich o słabem zaludnieniu, doprowadziłoby w konsekwencji do zamknięcia szkół najmniej zorganizowanych, których mamy zgórą 11.000 — ponieważ liczba dzieci w obwodach szkolnych o promieniu 3 km drogi dziecka do szkoły, spadałaby poniżej minimum, wymaganego do utworzenia publicznej szkoły powszechnej. W ten sposób zrealizowanie konstytucyjnej zasady powszechności nauczania zostałoby udaremnione, a odsetek analfabetów wzrósłby wielokrotnie. Przytem osiągnięcie celu szkoły powszechnej (art. 11), od którego w naszych czasach odstąpić nie można, jest niemożliwe w okresie krótszym, niż siedmioletni.

Ze względu na państwowe znaczenie powszechnego nauczania, Polska musi też się liczyć ze stanem istniejącym w tej dziedzinie w państwach europejskich, przede wszystkim zaś w sąsiednich. Na podstawie ścisłych danych należy stwierdzić, że państwa, mające krótszy niż 7-letni obowiązek szkolny, należą do zupełnych wyjątków. Ogromna większość państw, w tej liczbie Niemcy i Rosja, mają ustawowy obowiązek szkolny dłuższy, przeważnie 8-mio wzgl. 9-cio letni. Należałoby więc dążyć, aby i w Polsce obowiązek szkolny był raczej dłuższy niż lat siedem.

Toteż ze względu na istnienie już ośmioletniego obowiązku szkolnego na Śląsku oraz możliwość zaistnienia na innych terenach warunków wprowadzenia ośmioletniego obowiązku szkolnego, projekt daje Ministrowi prawo przedłużenia czasu trwania obowiązku szkolnego o 1 rok.

Niezbędne jednak jest również w ustawie upoważnienie, zezwalające Ministrowi, jeżeli trudności organizacyjne będą tego bezwzględnie wymagały, skrócić czas trwania obowiązku szkolnego do lat 6-ciu na pewnych terenach lub w pewnych miejscowościach.

Art. 7.

Z punktu widzenia wychowawczego pożądane jest jak najwcześniejsze działanie świadomego wpływu wychowawczego szkoły powszechnej. Postulat jednak kształcenia naukowego każą liczyć się z wiekiem rozwojowym dziecka, który niezawsze jest równy wiekowi życia. Na podstawie dotychczasowych badań za najodpowiedniejszy wiek początkowy nauki szkolnej należy przyjąć siódmy rok rozwojowy, który przypada normalnie w granicach od 6—8 roku życia. Dolna granica wieku szkolnego dzieci jest też w różnych państwach rozciągnięta i mieści się przeważnie w tych granicach.

Projekt niniejszej ustawy jest również i pod tym względem elastyczny, przewidując zasadniczo rozpoznanie wieku szkolnego w siódmym roku życia dziecka, pozwala Ministrowi na przesuwanie tej granicy o 1 rok w dół względnie w górę, zarówno indywidualnie, jak i dla całych terenów kraju, co może okazać się nadto potrzebne ze względu na możliwość przedłużenia, względnie skrócenia czasu trwania obowiązku szkolnego (Art. 6, ust. 2).

Art. 8.

Dla dzieci, które wskutek upośledzenia (fizycznego lub psychicznego) nie mogą korzystać z nauki w szkole normalnej, a dla których w danej miejscowości niema odpowiedniej szkoły specjalnej, należy w ustawie przewidzieć zwalnianie od obowiązku szkolnego.

Ponieważ dzieci te mają prawo do opieki ze strony społeczeństwa, projekt niniejszej ustawy przewi-

duje organizowanie szkół, względnie oddziałów specjalnych, w których odpowiednio przygotowani nauczyciele przy pomocy właściwych metod potrafią doprowadzić do tego, że dziecko anormalne nie będzie ciężarem dla społeczeństwa, ale jego użytecznym członkiem. Projekt ustawy pozostawia określenie czasu trwania nauki dla tych dzieci Ministrowi W. R. i O. P. ze względu na wielką różnorodność nie dających się dokładnie przewidzieć możliwości.

Art. 9.

Jakkolwiek nauka w zakresie szkoły powszechnej jest obowiązkowa, to jednak niema przymusu pobierania tej nauki w publicznej szkole powszechnej. Wobec tego projekt ustawy przewiduje wypełnienie obowiązku szkolnego bądź przez pobieranie nauki w publicznych szkołach powszechnych, bądź w innych szkołach, bądź w domu. Władze szkolne muszą jednak w takich wypadkach czuwać nad wykonaniem obowiązku szkolnego i opracować osobne przepisy w tej mierze tak, aby w dwu ostatnich wypadkach nie dopuścić do uchylenia się od istotnego wypełnienia obowiązku szkolnego.

Art. 10.

Postanowienia tego artykułu są konsekwencją postanowień art. 6.

Art. 11.

Art. 94 ustawy konstytucyjnej wymaga wychowania dzieci na prawych obywateli Ojczyzny. Zadanie to musi wziąć na siebie w pierwszym rzędzie szkoła powszechna. Do spełnienia tego zadania prowadzi dostosowany do wieku i rozwoju dziecka program, obejmujący podstawy wychowania i wykształcenia ogólnego, oraz przygotowania społeczno-obywatelskiego z uwzględnieniem potrzeb życia gospodarczego. Szkoła powszechna jest więc szkołą ogólnokształcącą uwzględniającą w swym programie wyraźnie czynnik gospodarczy, zwłaszcza w związku z danem środowiskiem i jego potrzebami. Czynnik ten znajdzie swój wyraz oczywiście nie przez wprowadzenie jakiegoś osobnego przedmiotu, lecz raczej przez stałe uwzględnianie elementów gospodarczych przy nauce przedmiotów.

W konstrukcji programu szkoły powszechnej wyróżnić należy trzy szczeble. Pierwszy szczebel programowy, obejmujący najelementarniejsze wiadomości i sprawności, realizować musi każda szkoła powszechna, ale sam on nie wystarcza w żadnym wypadku, jako minimum wykształcenia i orientacji, konieczne dla ogółu obywateli, i dlatego nawet w szkołach, pracujących w najtrudniejszych warunkach, nauka musi objąć przynajmniej najważniejsze składniki szczebla drugiego i trzeciego. Bez tych składników nie można osiągnąć ani zaokrąglenia kursu w postaci, odpowiadającej wiekowi młodzieży i potrzebom społecznym, ani dokonania akcji wychowawczej.

Art. 12.

Zależnie od liczby dzieci, warunków lokalnych itp. odróżnia się trzy stopnie organizacyjne szkoły powszechnej. Są one uzasadnione niemożnością zaopatrzenia mniejszych skupień dzieci w taką liczbę nauczycieli, któraby pozwoliła na oddzielne nauczanie każdego rocznika. Dotychczasowy podział szkół powszechnych na siedem stopni organizacyjnych o różnych programach (szkoły jedno-, dwu-, trzy-, cztero-, pięcio-, sześć- i siedmioklasowe) utrudniał orientację. Obecny podział na trzy stopnie, z których każdy

uwzględnia pierwszy szczebel programowy, drugi zaś szczebel i trzeci w całości lub części, będzie znacznem uproszczeniem organizacji szkolnictwa powszechnego pod względem programowym i pozwoli łatwiej w niem się orientować.

Art. 14.

Rozmieszczenie szkół powszechnych w terenie czyli t. zw. sieć szkolna winna być tak ukształtowana, aby wszystkie dzieci w wieku szkolnym mogły korzystać z nauki w publicznych szkołach powszechnych.

Ponieważ jednak sieć szkolna pozostaje w ścisłym związku ze zmiennymi potrzebami żywotnymi oraz z różnymi warunkami terenowymi (komunikacyjnymi, etnograficznymi, gospodarczymi itp.), przeto nie należy ustalać w ustawie zasad sieci szkolnej, lecz pozostawić jej regulowanie zarządzeniom Ministra W. R. i O. P.

Dokształcanie.

Art. 15—16.

Szkoła powszechna wypuszcza swoich wychowanków w wieku, który nie pozwala jeszcze na głębsze ujęcie społecznego i obywatelsko-gospodarczego ich wychowania. Dopiero bowiem w okresie późniejszym budzą się w młodzieży głębsze zainteresowania w tych dziedzinach, jak również poważniejsze zamiłowania do określonych zawodów, również w tym okresie staje się młodzież najbardziej podatną na wszelkie wpływy moralne oraz prądy ideowe. Liczyć się wreszcie należy z zjawiskiem t. zw. powrotnego analfabetyzmu tam, gdzie niema odpowiedniego dokształcania w okresie po spełnionym obowiązku szkolnym.

To też troską Państwa musi być zapewnienie całej tej młodzieży, która po dopełnieniu obowiązku szkolnego nie uczy się w żadnej szkole, należytej opieki wychowawczej, oraz umożliwienie dalszego kształcenia. Przewiduje się więc obowiązkowe dokształcanie ogólne młodzieży do lat osiemnastu włącznie, w przeświadczeniu, że ten okres właśnie jest pod względem wychowawczym szczególnie ważnym.

Celem obowiązkowego dokształcania jest ugruntowanie i rozszerzenie wychowania i wykształcenia indywidualnego oraz społeczno-obywatelskiego młodzieży w ścisłym dostosowaniu do wymagań i warunków życia gospodarczego, w jakich ta młodzież żyje na wsi i w mieście.

Ustawa rozróżnia dokształcanie ogólne, uwzględniające w pewnej mierze przysposobienie do różnych grup zawodów lub do pracy w pewnych środowiskach, oraz specjalne dokształcanie zawodowe.

Dokształcaniu zawodowemu podlega młodzież ucząca się równocześnie praktycznie zawodu w warsztatach pracy zarobkowej. Szkoły i kursy dokształcające zawodowe organizowane są w tych ośrodkach miejskich i wiejskich, w których znajduje się dostateczna liczba młodzieży pracującej w jednym zawodzie lub w paru zawodach pokrewnych, dla których możliwie jest zorganizowanie wspólnej nauki.

We wszystkich innych wypadkach organizowane są szkoły i kursy dokształcające ogólne, uwzględniające, jak to wyżej zaznaczono, wymagania życia gospodarczego.

Obowiązek dokształcania obejmuje wszystkich tych, którzy po ukończeniu obowiązku szkolnego nie uczęszczają do żadnej szkoły, przeto zaniechanie rozpoczętej nauki n. p. w szkole średniej ogólnokształcącej lub zawodowej, powoduje konieczność uczęszcza-

nia do szkoły kształcącej aż do ukończenia przepisane-
go wieku. Projekt ustawy przewiduje jednak
zwalnianie od obowiązku dalszego kształcenia dla
tych, którzy ukończą po wypełnieniu obowiązku szkol-
nego co najmniej 2-letnią naukę w szkole uznanej przez
Ministra W. R. i O. P. za wystarczającą.

Aż do chwili, gdy kształcenie będzie mogło być
całkowicie zorganizowane, od obowiązkowego do-
kształcenia będzie oczywiście musiała być zwolniona
wogóle ta młodzież, dla której niema zorganizowanej
odpowiedniej szkoły kształcącej zawodowej, ani
ogólnej.

Projekt, podobnie jak w innych działach, nie roz-
strzyga, na kim ciążyć będzie obowiązek zakładania
i utrzymywania szkół i kursów obowiązkowego do-
kształcenia. Sprawy te muszą być uregulowane osob-
ną ustawą, która ustali, w jakiej mierze Państwo i sa-
morządy poniosą koszty kształcenia. Również osob-
ną ustawą będzie uregulowana sprawa rygorów za-
pewniających spełnianie przez młodzież obowiązku do-
kształcenia.

Dodać należy, że w wielu państwach zagranicz-
nych istnieje obowiązek kształcenia, w Niemczech
aż do 18-go roku życia.

Art. 17—18.

Oświata pozaszkolna dla młodzieży powyżej lat 18
oraz dla dorosłych zostaje objęta ustawą o ustroju
szkolnictwa, gdyż ma do spełnienia ważne zadanie
rozbudzania i podtrzymywania w szerokich masach
obywateli dążenia do stałej pracy nad samokształce-
niem, oraz zadanie ułatwiania wszelkimi dostępnymi
drogami pracy wszystkim pragnącym się kształcić,
którzy z jakichkolwiek względów nie mogli korzystać
z normalnej nauki szkolnej.

Aby umożliwić obywatelom, w ten sposób się do-
kształcącym zdobywanie uprawnień, jakie normalnie
daje ukończenie szkół, przewiduje się dla tych, którzy
zdołają dostateczny zasób wykształcenia, ustanowie-
nie systemu egzaminów, który pozwoli im na zdobycie
tych uprawnień.

Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

Art. 19.

W szkole średniej ogólnokształcącej chodzi o od-
powiednie przygotowanie kandydatów na przyszłych
pracowników umysłowych, uzdolnionych do ujmo-
wania zjawisk życiowych na szerszych podstawach, jak
również do brania czynnego udziału w życiu społecz-
nym i państwowym. Stąd szkoła ta winna rozwijać
w młodzieży głębszą kulturę osobistą i społeczno-oby-
watelską oraz dawać należyte podstawy do studiów
w szkołach wyższych. Swoistą cechą szkoły średniej
ogólnokształcącej stanowi to, że korzystając z więk-
szego rozwoju umysłowego, dąży ona do rozwijania
zdolności abstrakcyjnego i syntetycznego myślenia
jako głównej podstawy głębszej pracy umysłowej
i stąd wymaga pewnych zdolności, które nazywamy
teoretyczno-naukowymi (gnostycznymi). Rozwijanie
tych zdolności musi się jednak odbywać stopniowo,
na podstawach konkretnych.

Art. 20.

Faktem jest, że stosunkowo niewielki odsetek
młodzieży posiada zdolności teoretyczno-naukowe.
Znaczna część młodzieży, uczęszczająca dziś do gim-
nazjum, wyposażona jest w zdolności praktyczne (tech-
niczne) bez większych dyspozycji teoretyczno-nauko-
wych; część ta młodzieży uznana w gimnazjum często-

ście niesłusznie za wogóle „niezdolną“, jest tylko nie-
zdolną w zakresie czysto abstrakcyjnego myślenia, na-
tomiasz może ujawniać uzdolnienia praktyczne. Skie-
rowana do szkół zawodowych, dostarczyć ona może
doskonałych pracowników w różnych zawodach, któ-
rych brak odbija się często fatalnie na naszym życiu
gospodarczym.

Z określonego wyżej charakteru i celu szkoły
średniej ogólnokształcącej, jak i z przytoczonych fak-
tów wynika, że winna ona być tak skonstruowaną,
aby już sam jej ustrój umożliwiał dość wczesne roz-
poznanie właściwych zdolności jej uczniów oraz wła-
ściwe pokierowanie nimi. Tym sposobem nastąpić
może uzdrowienie niedomagającego dziś poważnie
szkolnictwa średniego ogólnokształcącego, jak i zawo-
dowego.

Istniejąca dotychczas u nas szkoła średnia ogóln-
kształcąca obejmuje ośmioletni okres nauczania.
Dzieli się ona na 3-letnie gimnazjum niższe i 5-cio-
letnie gimnazjum wyższe. Gimnazjum niższe otwiera
się na 4-ech klasach szkoły powszechnej. Ustrój taki
przedstawia tę ujemną stronę, że nie odpowiada zarów-
no zmienionym w duchu demokratycznym warunkom
życia jak i nowoczesnym poglądom pedagogicznym.
Nowe warunki wymagają ustroju, któryby nie utru-
dniał odpowiednio uzdolnionym jednostkom z pośród
ludu dostawiania się do szkół średnich ogólnokształ-
cących. Tymczasem obecnie jednostki te, o ile nie przejdą
po 4-tej klasie szkoły powszechnej do klasy I-ej
gimnazjum, natrafiają po ukończeniu pełnej szkoły po-
wszechnej na trudności w przejściu do gimnazjum,
mianowicie do gimnazjum „wyższego“, a to głównie
z powodu zapełnienia klas uczniami, pochodzącymi
z gimnazjum niższego, którzy oczywiście zachowują
pierwszeństwo dalszego przyjęcia, choćby zdolnościami
ustępowali tamtych, przychodzącym ze szkoły po-
wszechnej. Nie rzadko odgrywa tu rolę warunki
materiałnego położenia rodziców, którzy nie są w sta-
nie oddać dość wcześnie do obecnego gimnazjum swe-
go syna lub córki, co wszystko razem wzięte stwo-
rzyło nietylko u nas, ale również na zachodzie, ruch
w kierunku t. zw. szkoły jednolitej.

Zmierzają — jak widzimy — do przesunięcia po-
czątku szkoły średniej ogólnokształcącej na okres
późniejszy, w radykalniejszym ujęciu sprawy na okres
po skończeniu pełnej szkoły powszechnej. Istotnie
nietylko momenty natury społecznej, ale i względy
natury pedagogicznej, wymagają przesunięcia począt-
ku szkoły średniej ogólnokształcącej na okres nieco
późniejszy życia. W szczególności ma tu znaczenie
fakt, że zdolności abstrakcyjne myślenia zaczynają ob-
jawiać się dopiero koło 12-go roku życia; młodzież od
12/13-go roku życia ma pewien wspólny podkład psy-
chiczny, podlegający jeszcze ciągłej ewolucji, zasadni-
czo jednak różny od psychiki dziecka poniżej 12-go
roku życia. Od tego więc momentu winna rozpoczy-
nać się szkoła średnia ogólnokształcąca. Innymi sło-
wy zarówno momenty społeczne jak i pedagogiczne
przemawiają bardzo silnie za skróceniem dotychcza-
sowego okresu ośmioletniej szkoły średniej ogóln-
kształcącej i za oparciem go na pełnej lub prawie peł-
nej szkole powszechnej.

Szkoła średnia ogólnokształcąca nie mogłaby jed-
nak spełnić swych zadań programowych w okresie
krótszym od lat 6-ciu. Dzisiejsze gimnazjum „wyż-
sze“ jakkolwiek opiera się w zasadzie na siedmio-
letniej siedmioklasowej szkole powszechnej nie może
w ciągu lat 5-ciu należycie rozwinąć swego programu

i cierpi na jego przeładowanie, nie może również przeprowadzić takiego swego ustroju, któryby umożliwiał w należytych stopniu dokonywanie odpowiedniej selekcji uczniów.

Pozwoli na to dopiero co najmniej okres 6-letni, odpowiednio skonstruowany i odpowiednio do szkoły powszechnej ustosunkowany. Okres ten winien opierać się na dwóch pierwszych szczeblach szkoły powszechnej. Ponieważ przewiduje się, że w normalnie zorganizowanej szkole powszechnej dwa pierwsze szczeble, na których oprzeć należy szkołę średnią ogólnokształcącą, obejmować będą sześć lat nauczania, przeto całkowity okres kształcenia ogólnego zamknąć się tym sposobem — jak w większości państw europejskich w 12-tu latach.

Próby późniejszego rozpoczynania, względnie skrócenia okresu kształcenia średniego ogólnego, są dość liczne zagranicą, a tendencje do pójścia w tym kierunku rosną coraz bardziej. W Prusiech objawiła się tendencja ta w utworzeniu sześciolletniej t. zw. Aufbauschule, t. j. gimnazjum opartego na siedmiu klasach ośmioletniej szkoły powszechnej. Podobnie w Austrii. Belgja ma sześciolletnią szkołę średnią ogólnokształcącą (t. zw. athènèe) opartą na sześciu klasach szkoły powszechnej. W Ameryce z dawien dawna 4-roletnia szkoła średnia ogólnokształcąca (high school) opiera się na ośmioletniej szkole powszechnej (drugi system: sześciolletnia high school na sześciolletniej szkole powszechnej). We Francji istnieje system siedmioletniej szkoły średniej ogólnokształcącej opartej na podbudowie odpowiadającej pięciu klasom szkoły powszechnej, a istnieją tam także tendencje do zmiany tego układu w kierunku 6 : 6.

Sześciolletnią szkołę średnią ogólnokształcącą podzielić należy na dwa szczeble: 4-ro i 2-uletni. Pierwszy nazwać można gimnazjum, drugi zgodnie z nomenklaturą narodów romańskich i tradycjami polskimi — liceum.

Szczebel pierwszy sześciolletniej szkoły średniej ogólnokształcącej powinien stanowić pewną całość, z programem odpowiadającym zarówno rozwojowi duchowemu młodzieży, jako też jej potrzebom, oraz potrzebom społecznym. Winien on zapewnić młodzieży przechodzącej bądź do liceum, bądź do właściwych szkół zawodowych lub na kursa zawodowe, bądź wstępującej w życie — potrzebne przygotowania ogólne. Dane statystyczne wykazują, że po dzisiejszej klasie szóstej gimnazjum znaczny odsetek młodzieży opuszcza tę szkołę, zaś z młodzieży wstępującej do klasy pierwszej gimnazjalnej, około 40% nie wchodzi do klasy siódmej.

Szczebel drugi, odpowiadający dzisiejszej klasie siódmej i ósmej dzisiejszego gimnazjum, winien być właściwem przygotowaniem do studiów wyższych. Aby szczebel ten, t. j. liceum, mógł spełnić swe zadanie, nie może być krótszy, niż dwuletni. Takiego czasu potrzeba minimalnie, aby doprowadzić — opierając się na zdobycach gimnazjum — do wyrobienia w abstrakcyjnym myśleniu w stopniu potrzebnym do studiów wyższych, jak i do uzupełnienia i pogłębienia wiedzy w sposób, dający podstawę do przyszłej specjalizacji.

Gimnazjum i liceum razem wzięte stanowią całość szkoły średniej ogólnokształcącej. W pewnych warunkach jednak istnieć może gimnazjum bez liceum. Skoro bowiem do liceum będzie przechodzić tylko pewien odsetek młodzieży kończącej gimnazjum, zrozumiałe jest, że na kilka gimnazjów potrzebne będzie niekiedy tylko jedno liceum. Staje się to jeszcze bardziej oczywiste,

jeśli zważywszy, że liceum będzie się dzielić na wydziały (art. 22) i że dla zapewnienia każdego z wydziałów dostateczną ilością uczniów zajdzie potrzeba dopływu ich z większej liczby gimnazjów. — Z drugiej strony liceum, posiadające kilka wydziałów, może stanowić osobną szkołę, wymagającą specjalnego kierownictwa.

Art. 21.

Obecne ośmioklasowe gimnazjum nasze już w klasie czwartej różnicuje się na wydziały. Ustaliły się u nas zasadniczo trzy wydziały: matematyczno-przyrodniczy, humanistyczny i klasyczny. Początek różnicowania tego przypadku na okres, gdy uzdolnienia i zainteresowania młodzieży, pominiawszy całkiem wyjątkowe wypadki, nie są jeszcze dość zdeklarowane (13—14 lat życia). Poza tem w obecnych warunkach możność swobodnego i celowego wyboru wydziału w praktyce najczęściej nie istnieje.

Gimnazjum (pierwszy szczebel) powinno być zatem jednolite t. j. mieć program odpowiadający niezróżnicowanym jeszcze dostatecznie zdolnościom młodzieży, a przynajmniej większości uczęszczającej do gimnazjum. Nie zaniedbując nauk matematyczno-przyrodniczych, powinien program gimnazjum kłaść nacisk na przedmioty humanistyczne, pośród których obok przedmiotów ojczyistych ważną rolę odgrywa nauka języka łacińskiego.

Licząc się jednak z faktem, że pewna część młodzieży dość wcześniej okazuje zdolności matematyczno-przyrodnicze, oraz z faktem, że znaczna część młodzieży, opuszczając gimnazjum, kieruje się do szkół zawodowych dla których nauki ściśle stanowią właściwą podstawę. Minister powinien mieć możność tworzenia gimnazjów bez łaciny, zwłaszcza w miejscowościach, gdzie warunki istotnie zapewniają rodzicom względnie uczniowi możność swobodnego i celowego wyboru gimnazjum.

Gimnazjum, nawet z łaciną, nie powinno odbiegać od realnego życia. Okoliczność, że rozwój zdolności myślenia abstrakcyjnego uczniów w tym okresie nie jest jeszcze dość posunięty, jak również względ na potrzeby życia, wymaga, aby położono w programie większy niż dotąd nacisk na zastosowania praktyczne nauk, oraz na to, co się nazywa sprawnością w stosowaniu wiedzy do zjawisk codziennych.

Art. 22.

Teoretyczno-naukowe nastawienie w większym stopniu powinno mieć miejsce dopiero po ukończeniu 17-go roku życia (najwcześniej po 16-ym), a więc w liceum. Uwzględniając zaś okoliczność, że do liceum będzie przechodzić młodzież nietylko uzdolniona w kierunku myślenia abstrakcyjnego, teoretycznego, ale także ujawniająca zdecydowane już zamiłowania i zdolności w określonych warunkach, liceum powinno być zróżnicowane na pewną ilość wydziałów. Podstawę podziału liceum na wydziały stanowić będą odpowiednie dobrane grupy przedmiotów, jako podłoże kształcenia ogólnego. Nie byłoby wskazane określenie w ustawie ilości tych wydziałów. Pod tym względem życie może nasunąć nie dające się ściśle przewidzieć potrzeby.

Różnicując się na wydziały i dając podstawę do przyszłej specjalizacji liceum uwzględnia tym sposobem w znacznej mierze potrzeby szkół wyższych, kandydaci bowiem na pracowników umysłowych, mających działać na wyższym poziomie życia, muszą w szkole wyższej przechodzić studia specjalne. Poza tem w liceum, jako szkole przygotowującej do szkoły wyższej, winny być stosowane odpowiednie metody pracy, których wypracowanie będzie należeć do fachowych czynników.

Dodać należy, że przy podziale szkoły średniej ogólnokształcącej na gimnazjum i liceum brany był pod uwagę także wzgląd na potrzebę przyznania pewnych urupawnień (np. w służbie cywilnej i ewentualnie w służbie wojskowej) młodzieży opuszczającej obecnie w znacznym odsetku szkołę średnią ogólnokształcącą po szóstej klasie.

Szkolnictwo zawodowe.

Art. 24.

Jednym z najpoważniejszych niedomagań obecnego ustroju szkolnictwa w Polsce jest niedocenianie przez społeczeństwo roli szkolnictwa zawodowego, traktowanie szkół zawodowych jako szkół niższego rzędu.

Odpowiednie usytuowanie szkół zawodowych w całokształcie ustroju szkolnictwa jest nakazem chwili bieżącej, ponieważ zagadnienia gospodarcze, wysuwające się obecnie na czoło wszelkich zagadnień, wymagają przede wszystkim możliwie najszerzego uwzględnienia interesów narodowej produkcji i wymiany.

Projekt ustroju zmierza do zmiany dotychczasowego nastawienia psychicznego społeczeństwa, zapewniając szkolnictwu zawodowemu należyte miejsce, wyznaczając mu wyraźne stanowisko równorzędne z innymi działami szkolnictwa. Projekt obecny otwiera odpowiednio uzdolnionym absolwentom szkół zawodowych tak niezbędną drogę do przechodzenia na odpowiednie wydziały szkół wyższych n. p. politechniki i t. p., znosi „ślepe ulice”. Zaznaczyć należy, że pociągnięcie to za sobą w przyszłości możliwość zrównania w państwowej służbie cywilnej i wojskowej uprawnień absolwentów szkół zawodowych typu zasadniczego z uprawnieniami absolwentów szkół ogólnokształcących (art. 51).

Szkolnictwo zawodowe ma na zasadzie przygotowanie pracowników wykwalifikowanych zawodowo, którzy po skończeniu szkoły wchodzić do określonych dziedzin pracy w życiu gospodarczym i stanowić będą o jego wartości i znaczeniu. Opierając się na przygotowaniu ogólnym i wychowaniu, które dają szkoły ogólnokształcące jako t. zw. podbudowa, szkolnictwo zawodowe winno zapewnić swoim wychowankom zdobycie odpowiedniej teoretycznej wiedzy zawodowej i usprawnienia fachowego, rozbudzić zamiłowania, wykształcić poczucie etyki zawodowej, uświadomić znaczenie pracy własnej choćby najskromniejszej w danym zawodzie i jego roli w życiu gospodarczym Państwa, znaczenie obowiązków i praw pracownika zawodowego. Winno również dać im możliwość kontynuowania ogólnego rozwoju pod względem duchowym i fizycznym oraz dać wychowanie społeczno-obywatelskie.

Szkolnictwo zawodowe musi pozostawać stale w ścisłym związku z życiem gospodarczym, musi się przystosowywać do jego potrzeb obecnych i tendencji rozwoju, do ogólnego programu gospodarczego Państwa opracowywanego przez miarodajne czynniki gospodarcze. To przystosowywanie się pozostaje w ścisłej zależności od poziomu techniki w danej dziedzinie pracy zawodowej. Praktycznie, albo dana dziedzina produkcji czy innej pracy zawodowej może przodować szkolnictwu, albo szkolnictwo może w pewnej dziedzinie uprzedzać rozwój warsztatów pracy.

Art. 25.

Ze względu na drogi, jakimi szkolnictwo zawodowe osiąga swoje cele, dzieli się ono na dwa działy: szkoły zawodowe i kursy zawodowe.

Szkoły zawodowe kształcą naogół pełnowartościowych zawodowców, przygotowanych możliwie wszechstronnie w zakresie wiedzy i sprawności zawodowej, nie dają więc zbyt ciasnej specjalizacji, a ułatwiają późniejsze przystosowywanie się do zmienionych koniunktur życia gospodarczego. Wyróżnia się mianowicie szkoły: a) dokształcające zawodowe (uczący się zawodu w warsztacie pracy zarobkowej otrzymują równocześnie w szkole pogłębienie tej nauki zawodowej oraz niezbędne wiadomości zawodowe teoretyczne), b) zawodowe typu zasadniczego, które dają przygotowanie zawodowe teoretyczne i praktyczne, c) przysposobienia zawodowego, dające elementy wiedzy zawodowej dla wprowadzenia w zawód.

Art. 26.

Szkoły dokształcające zawodowe są jedynymi, przeznaczonymi dla szerokich mas młodocianych, pracujących jednocześnie zawodowo. Będą one obowiązkowe, co już obecnie częściowo nastąpiło. Ustawa bowiem o ochronie pracy kobiet i młodocianych z roku 1924 zobowiązuje młodocianych w wieku od lat 15 do ukończonych 18 do uczęszczania na naukę dokształcającą, poleca nawet wliczać do 6 godzin tej nauki do obowiązujących godzin pracy. Wobec tego szkoły dokształcające zawodowe spełniają już obecnie bardzo ważną rolę, która zwiększy się jeszcze na przyszłość, gdy obejmą młodocianych pracowników nie tylko w mieście ale i na wsi. Należyte postawienie tych szkół zadecyduje o podniesieniu przeciętnego poziomu szerokich mas pracowników zawodowych, a przez to poziomu i kultury życia gospodarczego w Polsce. Szkoły te wymagają specjalnej pieczy Państwa, zastępują bowiem szerokim masom normalne szkoły zawodowe.

Absolwenci szkół dokształcających zawodowych pracujących w rzemiośle mają możliwość zgłoszenia się do egzaminu czeladniczego, w pewnych zaś zawodach możliwość wstępowania po praktyce do szkół mistrzów.

Art. 27—31.

Szkoły zawodowe typu zasadniczego dają przygotowanie zawodowe teoretyczne i praktyczne i dzielą się na 3 stopnie, zależnie od różnorodnych funkcji w danym zawodzie, do jakich szkoły te mają przygotowywać, a w związku z tem także i od różnej podbudowy wykształcenia ogólnego.

Według zawodów można podzielić szkoły zawodowe na następujące grupy:

- A. Szkolnictwo przemysłowo-techniczne.
- B. Szkolnictwo handlowe.
- C. Szkolnictwo agrotechniczne.
- D. Szkoły gospodarstwa domowego i przemysłów pokrewnych.

W obrębie każdej z wymienionych grup występuje podział na stopnie; mieszczą się tam także szkoły dokształcające zawodowe.

W zakresie szkolnictwa agrotechnicznego ustawa niniejsza dotyczy tylko tych szkół, które nie podlegają Ministerstwu Rolnictwa (art. 57).

Dolna granica wieku kandydatów przyjmowanych na pierwszy rok nauczania do szkół stopnia niższego i gimnazjalnego wynosi dla większości zawodów zasadniczo lat 14, dla tych zaś zawodów, które nie wymagają dużego zasobu sił fizycznych — 13 lat. Dolna granica wieku przyjęcia do liceum — 16 lat.

Art. 32.

Szkoły przysposobienia zawodowego mają specjalny charakter, dają bowiem w okresie roku elementy wiedzy zawodowej niezbędne dla wprowadzenia w zawód. Mogą być organizowane dla kandydatów w różnym wieku i o różnym poziomie przygotowania.

Art. 33.

W zakresie ważnego a niedostatecznie docenianego zagadnienia praktyki, przewiduje się możliwość ustanawiania obowiązkowej praktyki przedszkolnej oraz praktyki poszkolnej przed wydaniem świadectwa ukończenia szkoły. Praktyka przedszkolna daje kandydatowi możliwość zorientowania się w rodzaju i warunkach pracy w danym zawodzie, zmniejsza możliwości pomyłki co do wyboru typu szkoły zawodowej. Praktyka poszkolna odbyta pod dobrym kierownictwem w normalnie zorganizowanym warsztacie pracy zarobkowej stawia ucznia, przyzwyczajonego do zazwyczaj lepszych szkolnych warunków praktyki, w obliczu zwykłych warunków pracy.

Art. 34.

Kursy zawodowe odmiennie niż szkoły mają na celu specjalizację w pewnych działach danego zawodu, dostosowują się ściśle do aktualnych zmieniających się ciągle potrzeb życia gospodarczego, są więc z natury rzeczy doraźne. Mogą być organizowane zarówno dla osób, które jeszcze nie pracują zawodowo i pragną wyspecjalizować się w pewnej mniej lub więcej wąskiej dziedzinie, jak również dla pracowników zawodowych bez względu na ich wiek, i mają ułatwić nadszarpnięcie za postępem wiedzy i techniki zawodowej.

Kształcenie kandydatów na nauczycieli.

Art. 35.

Każdy nauczyciel bez względu na to, w jakiej szkole pracuje, musi być wychowawcą, kształcącym dusze przyszłych obywateli Państwa. Sam więc musi być w pełni rozwiniętą osobowością o wielostronnej kulturze, posiadać wystarczający zasób wiedzy i sprawności w odpowiednich dziedzinach, musi wiedzieć dobrze, jak ma uczyć i wychowywać, umieć wnikać w dusze swoich wychowanków i współżyć ze środowiskiem, w którym pracuje; musi też mieć wyrobienie społeczno-obywatelskie, niezbędne do właściwej akcji wychowawczej i skutecznego oddziaływania na otoczenie, musi wreszcie być uzdatnionym do stałego i ciągłego samokształcenia i doskonalenia się. Cechy te winny być wspólne nauczycielom wszystkich szkół, lecz rola nauczyciela i charakter jego pracy przybierać będą swoiste formy zależnie od tego czy innego typu szkoły.

Wychowawczynie przedszkoli.

Art. 36—38.

Ustawa przewiduje na przyszłość dwie drogi kształcenia wychowawczyń przedszkoli a) w czteroletnim seminarjum dla wychowawczyń, którego program opiera się na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej, b) w dwuletnim liceum dla wychowawczyń, którego program opiera się na programie gimnazjum ogólnokształcącego. Pierwsza droga łącznie z nauką uprzednią w szkole powszechnej nie różni się ogólnym czasem trwania od dawnego biegu wykształcenia w 7 oddziałach szkoły powszechnej i 3-letnim seminarjum ochraniarskim (7 + 3, obecnie 6 + 4). Przedłużenie okresu szkolenia zawodo-

wego do czterech lat pozwoli na skuteczniejsze oddziaływanie we właściwym kierunku pedagogicznym, w szczególności zaś na doprowadzenie wychowanek do głębszego poznania dziecka, a także na większe uspołecznienie i na lepsze opanowanie przedmiotów artystyczno-technicznych. Droga ta będzie zapewne drogą przeważającą większości kandydatek. Druga droga ma na celu przygotowanie pracownic o wyższym poziomie kulturalnym, zdolnych do szerszej inicjatywy, do wypracowania nowych rodzimych metod, do obejmowania stanowisk kierowniczych w przedszkolach zorganizowanych na większą skalę. Ustawa zastrzega możliwość wymagania praktyki poszkolnej przed wydaniem świadectwa końcowego.

Nauczyciele szkół powszechnych.

Art. 39—43.

Kształcenie kandydatów do zawodu nauczycieli szkół powszechnych odbywać się będzie w 3-letnich liceach pedagogicznych i w 2-letnich pedagogiach. Zaletą przyszłych liceów pedagogicznych będzie przesunięcie decyzji młodzieży o wyborze zawodu na wiek dojrzały niż dotychczas.

Licea pedagogiczne mają przygotowywać nauczycieli do szkół powszechnych wszelkich stopni organizacyjnych. W związku z tem pozostaje 3-letni okres nauczania niezbędny, przede wszystkim ze względu na cele i zadania wytknięte przez ustawę o szkole powszechnej. Wymagają one pracowników posiadających dostateczny zasób wiedzy i umiejętności oraz podstawowe przygotowanie pedagogiczne, orientujących się w potrzebach kulturalnych i gospodarczych w środowiskach, w którym wypadnie im pracować oraz uzdatnionych do swej roli społeczno-obywatelskiej.

Obok liceów pedagogicznych winny być nadal utrzymywane istniejące już 2-letnie pedagogia, aby zapewnić szkole powszechnej — zwłaszcza wyższego stopnia organizacyjnego — pracowników o gruntowniejszym przygotowaniu w pewnych dziedzinach wiedzy i umiejętności, zaprawionych do głębszego ujęcia zagadnień natury pedagogicznej i postulatów społeczno-obywatelskich oraz gospodarczych.

W Prusach kandydat na nauczyciela szkół powszechnych winien ukończyć szkołę średnią ze świadectwem dojrzałości, uprawniającem do studiów w szkołach wyższych, poczem odbyć studia pedagogiczne (teoretyczne i praktyczne) w 2-letniej akademii pedagogicznej. Podobnie w Saksonii gdzie zamiast 2-letniej akademii pedagogicznej obowiązują studia w 3-letnim instytucie pedagogicznym.

Aby kandydatom do zawodu nauczycielskiego umożliwić zaznajomienie się z właściwościami psychicznymi dziecka i jego potrzebami oraz zapoznać ich należycie z metodami pracy dydaktycznej i wychowawczej nad dzieckiem, istnieją z reguły przy wymienionych zakładach szkoły powszechne jako szkoły ćwiczeń. Pozatem będzie się odbywała praktyka pedagogiczna kandydatów przez krótsze i dłuższe okresy czasu w szkołach powszechnych rozmaitego stopnia organizacyjnego w danej miejscowości i poza nią, aby zetknąć kandydatów z realnymi warunkami pracy w różnych środowiskach.

Aby zapewnić dostatecznie dopływ do liceów i pedagogiów młodzieży, pochodzącej ze środowisk wiejskich, utrzymuje się przy tych zakładach nadal internaty, w których można jej dać za dostępną opłatą moż-

ność kształcenia się w warunkach kulturalnych o wyższym poziomie, aniżeli to jest możliwe na „stancji”, pozwalających na istotniejsze i rozleglejsze rozwinięcie oddziaływań wychowawczych.

Do pracy w szkołach specjalnych należy brać zgodnie z dotychczasowym doświadczeniem odpowiednio uzdolnionych nauczycieli, obeznanych z pracą pedagogiczną w zwykłej szkole powszechnej i kształconych dodatkowo na kursach lub w szkołach pedagogiki specjalnej z co najmniej rocznym okresem nauki.

Nauczyciele szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów i liceów dla wychowawczyń przedszkoli, liceów pedagogicznych i pedagogów.

Art. 44.

W kształceniu kandydatów na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i wskazanych zakładów kształcenia nauczycieli występuje już wyraźna specjalizacja w zakresie obranej dziedziny wiedzy. Ustawa nie określa bliżej granic tej specjalizacji, która dla różnych przyczyn nie może być jednak nadmiernie wąska. Kształcenie naukowe lub artystyczno-techniczne w zakresie obranej dziedziny ma się odbywać, podobnie jak dotychczas, w odpowiednich uczelniach wyższych lub w specjalnych zakładach o właściwym poziomie. Ustawa nie zawiera bliższego określenia szkół i wydziałów, wskazania biegu nauki, ani czasu jej trwania, ze względu na różnorodność potrzeb, dróg i warunków, oraz na wahania, którym ulegają.

Zgodnie z przepisami dotychczasowymi oddziela się wyraźnie kształcenie naukowe od pedagogicznego i ustala, że kształcenie naukowe musi odbywać się przed pedagogicznym. Przewiduje się obecnie organizowanie obowiązkowego dla wszystkich co najmniej rocznego kursu pedagogicznego, któryby łączył teorię pedagogiczną z praktyką, a nadto przewiduje się także obowiązkową dla wszystkich osobną praktykę pedagogiczną w szkołach. Kursy pedagogiczne będą organizowane w różny sposób: albo przy szkołach wyższych, albo jako osobne instytucje. Możliwość skrócenia kursów dla kandydatów na nauczycieli przedmiotów pedagogicznych jest dostatecznie uzasadniona zakresem ich studiów w pierwszym etapie kształcenia. Dla ułatwienia praktyki w czasie studiów pedagogicznych mogą być z kursami pedagogicznymi związane szkoły średnie ogólnokształcące lub wskazane zakłady kształcenia kandydatów na nauczycieli.

Przygotowanie społeczno-obywatelskie jest konieczne ze względu na realizację w szkołach, w których kandydaci mają uczyć, zadań wychowawczych i przewidywanego programu nauczania, oraz na rolę nauczyciela w środowisku, w którym będzie pracował.

Jak już zaznaczono powyżej, wszystkich kandydatów będzie obowiązywała poza zakresem nauk teoretycznej i praktycznej na kursie pedagogicznym, jeszcze osobna praktyka pedagogiczna, jako jeden z warunków dopuszczenia do egzaminu nauczycielskiego i otrzymania dyplomu. Nie określa się w ustawie, czy ta praktyka ma następować przed kursem pedagogicznym, czy raczej po nim, aby umożliwić wypróbowanie obu możliwości.

Nauczyciele szkół zawodowych.

Art. 45—48.

Program szkoły zawodowej obejmuje: przedmioty zawodowe, praktyczną naukę zawodu, przedmioty pomocnicze ściśle związane z zawodem (np. fizyka, ma-

tematyka), przedmioty pomocnicze (ogólnokształcące), nie związane bezpośrednio z zawodem lecz nieodzowne dla kultury ogólnej obywatela i fachowca (n. p. język polski, historia). W związku z tem istnieją w szkole zawodowej odpowiednie kategorie **nauczycieli** odróżnione w ustawie, przytem występuje jeszcze kategoria **instruktorów**.

Nauczyciele przedmiotów zawodowych i nauczyciele, prowadzący naukę praktyczną zawodu, jak również instruktorzy muszą być przede wszystkim doskonałymi fachowcami — to jednak nie wystarcza, przygotowanie ich winno obejmować nie tylko kształcenie zawodowe i praktykę zawodową, ale i kształcenie pedagogiczne wraz z praktyką pedagogiczną oraz przygotowanie społeczno-obywatelskie. Ustawa określa wyraźnie drogę kształcenia zawodowego nauczycieli przedmiotów zawodowych, pozostawiając do rozstrzygnięcia Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego jedynie sprawę kształcenia nauczycieli w zakresie tych zawodów, dla których niema odpowiednich szkół stopnia licealnego lub wyższych; wypadnie w takich razach bądź obniżyć wymagania, bądź poszukać środków tymczasowych, których ustawa nie może przewidzieć w obecnej chwili. Sprawę kształcenia nauczycieli, prowadzących praktyczną naukę zawodu, będą regulować rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, gdyż ze względu na zbyt małą liczbę odpowiednich kandydatów, zwłaszcza w okresach pomyślnego rozwoju życia gospodarczego, przewiduje się możliwość zmniejszenia wymagań w zakresie wykształcenia teoretycznego w tych rodzajach szkolnictwa zawodowego, w których to nie wpłynie niemiennie na pracę szkoły.

Prócz nauczycieli, prowadzących praktyczną naukę zawodu, przewiduje się także instruktorów, którzy rekrutować się będą z drobnych praktyków, nie potrzebujących jednak tak wysokiego jak nauczyciele przygotowania naukowo-zawodowego.

Drugim etapem kształcenia kandydatów na nauczycieli obu pierwszych kategorii oraz instruktorów jest praktyka zawodowa, większe wymagania w tym zakresie będą stawiane z istoty rzeczy nauczycielom, prowadzącym praktyczną naukę zawodu, i instruktorom. Odbycie tej praktyki zapewni nie tylko wystarczający poziom fachowości, ale i dostateczną znajomość praktyczną życia zawodowego i stosunków w odpowiednich środowiskach.

W celu kształcenia pedagogicznego nauczycieli i instruktorów będą organizowane osobne kursy. Nie określa się w ustawie ich czasu trwania, ani organizacji, bo dopiero doświadczenie okaże, jakie formy będzie można uznać za dostateczne. Z kursami pedagogicznymi mają być łączone kursy uzupełniające wykształcenie ogólne dla tych kandydatów na instruktorów, którzy kształcili się nie w szkole zawodowej stopnia gimnazjalnego, lecz w szkole mistrzów lub nadzorców.

Dla należytego funkcjonowania szkół zawodowych konieczne jest, by zarówno nauczyciele przedmiotów zawodowych, jak i prowadzący praktyczną naukę zawodu oraz instruktorzy posiadali wystarczającą praktykę pedagogiczną. Czas jej trwania, oraz organizację określi Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Przedmiotów pomocniczych ściśle związanych z zawodem winni uczyć zasadniczo nauczyciele kształcenia tak samo, jak nauczyciele przedmiotów zawodowych, z tą jednak różnicą, że mogą być zwolnieni od

obowiązkowej praktyki zawodowej. Przewiduje się jednak także i drugą drogę, a mianowicie mogą to być nauczyciele odpowiednich szkół ogólnokształcących, a więc w szkołach zawodowych stopnia niższego i do-kształcających zawodowych — nauczyciele przygotowani do nauczania w szkołach powszechnych, w szkołach zawodowych stopnia gimnazjalnego i licealnego, nauczyciele przygotowani do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących itd. Ze względu jednak na obowiązki brania świadomego i czynnego udziału w wykonywaniu zadań wychowawczych szkoły i właściwego współdziałania z nauczycielami przedmiotów zawodowych i prowadzącymi naukę praktyczną zawodu nauczyciele ci muszą być wprowadzeni za pomocą specjalnego kursu w zagadnienia szkolnictwa zawodowego, a więc przede wszystkim zdobyć na tym kursie pewne wiadomości z dziedziny ekonomii, nauki o pracy, ustawodawstwa społecznego, zwłaszcza w zakresie ochrony pracy.

Co do przedmiotów pomocniczych (ogólnokształcących), niezwiązanych bezpośrednio z nauką zawodu, przewiduje się tylko jedną drogę kształcenia: uczyć ich będą nauczyciele przygotowani do nauczania w odpowiednich szkołach średnich ogólnokształcących, którzy uzupełnią swe wykształcenie na kursie omówionym w poprzednim ustępie.

Dalsze kształcenie nauczycieli czynnych.

Art. 49.

Zadania nauczyciela jakiegokolwiek szkoły wymagają od niego ciągłej i wyteżonej pracy nad samowychowaniem i samowyszkoleniem dla stałego utrzymywania się na poziomie wymagań współczesnego życia, dla umożliwienia podnoszenia poziomu szkoły i celowego dostosowania się do ciągle zmiennych warunków.

Praca nauczycielstwa nad sobą winna być stale dla dobra i w interesie szkolnictwa popierana przez władze szkolne.

Kursy mogą posiadać charakter bardzo rozmaity: mogą być tworzone kursy naukowe, specjalnie pedagogiczne, obejmujące zagadnienia gospodarcze, kursy dotyczące organizacji nauczania, kursy specjalne takie jak szkolenia higienicznego i t. p. Czas trwania może być rozmaity, zależnie od rodzaju i celu.

Szkoły wyższe:

Art. 50—52.

Podział szkół wyższych na akademickie i nieakademickie oraz tryb ustalenia ich organizacji przyjmuje się zgodnie z istniejącym stanem faktycznym.

Wstęp do szkół wyższych uzyskują tylko te osoby, które wykażą się świadectwem ukończenia liceum względnie szkoły zawodowej stopnia licealnego, stwierdzającym kwalifikację do studiów wyższych. Zależnie od wydziału liceum absolwent będzie mógł wstępować do pewnej uczelni i na pewne wydziały określone przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Określenie tych szkół i wydziałów może być rozmaite, zależnie od programu i kierunku nauki w danym liceum, szczegółowe przesądzanie więc tych możliwości w ustawie nie byłoby celowe. Ta droga wstępu do szkół wyższych jest drogą normalną. Dla osób, które nie ukończyły liceum a chcą uzyskać prawo wstępu do szkół wyższych, przewiduje się egzamin dla eksternów. Jest rzeczą pożądaną umożliwienie absolwentom liceów wstępowania i na te wydziały

szkół wyższych, dla których dane liceum nie stanowi dostatecznej podbudowy. Będzie to możliwe po zdaniu odpowiednich egzaminów uzupełniających.

Ze względu na bezpośrednie znaczenie nauki obywatelstwa, wiadomości związanych z obroną Państwa i sprawności fizycznych — dla interesów Państwa jak i ze względu na to, że częstokroć nie będą one miały charakteru ścisłych nauk — organizacja nauczania w zakresie tych przedmiotów będzie należeć bezpośrednio do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Wprowadzenie tych przedmiotów w zakres studiów wyższych nie jest bynajmniej nowością. Wiadomo, jaki nacisk położony jest na wychowanie fizyczne i kształcenie obywatelskie w uniwersytetach angielskich. W Ameryce obok bardzo rozległego programu z zakresu sprawności fizycznych coraz silniej akcentuje się wiadomości państwowo - społeczne. W Niemczech t. zw. nauka o teraźniejszości i o granicy ze sfery postulatów przechodzi do obowiązkowego programu wyższych uczelni. Przystosowanie szkół wyższych do potrzeb państwowych najsilniej występuje we Włoszech i w Rosji, gdzie programy nauczania szczególnie podkreślają obowiązek nauki w zakresie wiadomości politycznych.

Załącznik do art. 27—31 uzasadnienia.

Dla dokładniejszego wyjaśnienia przyszłego ustroju szkolnictwa zawodowego podaje się niżej szczegółowe dane co do projektowanego ustroju wszystkich grup szkolnictwa zawodowego.

A. SZKOLNICTWO PRZEMYSŁOWO-TECHNICZNE.

Ma ono na celu przygotowanie wykwalifikowanych pracowników różnych kategorii do pracy w przemyśle (rękodzielniczym i fabrycznym) i w różnych działach techniki.

1. Szkoły przemysłowo-techniczne.

Szkoły dokształcające przemysłowo-techniczne zasadniczo 3-letnie mają na celu dokształcanie zawodowe terminatorów i uczniów pracujących w przemyśle. Dokształcanie obejmuje:

- a) udzielanie niezbędnych, elementarnie ujętych wiadomości teoretycznych, dotyczących zawodu i zaznajamianie w odpowiednim zakresie ze współczesnymi metodami pracy, stosowanymi w danym zawodzie, z współczesnymi maszynami, narzędziami i ich stosowaniem,
- b) pogłębianie i uzupełnianie wiadomości przyswojonych przez ucznia w szkole ogólnokształcącej przed wstąpieniem do terminu i przystosowanie tych wiadomości do przyszłej pracy ucznia, jako zawodowca.

Szkoły przemysłowo-techniczne typu zasadniczego.

- a) Szkoły stopnia niższego obejmują szkoły rzemieślnicze, których zakładanie przewiduje się przede wszystkim w okolicach słabiej uprzemysłowionych; przygotowują one rzemieślników dla potrzeb drobnego przemysłu i rzemiosła. Głównym ich celem jest nauka praktyczna zawodu, nauka zaś elementarnie ujętych przedmiotów teoretycznych, dotyczących zawodu, sprowadza się do niezbędniejszych wiadomości.

Program nauczania rozłożony jest zależnie od zawodu i warunków miejscowych na dwa do trzech lat.

b) Szkoły stopnia gimnazjalnego obejmują szkoły: średnie rzemieślnicze i przemysłowe.

Szkoły średnie rzemieślnicze zakładane są przeważnie w większych bardziej uprzemysłowionych osiedlach i mają na celu przygotowanie rzemieślników głównie dla większego przemysłu. Dlatego też i program nauczania zorganizowany jest pod kątem widzenia potrzeb tego przemysłu. Nauka praktycznego szkolenia winna się odbywać w należycie zorganizowanych warsztatach, wyposażonych we współczesne typy maszyn i narzędzi. Praktyczne szkolenie poparte jest teoretycznymi wiadomościami, dotyczącymi zawodu, naukę kalkulacji i racjonalnem praktycznem stosowaniem organizacji pracy do wytwórczości warsztatowej. Program rozłożony jest zależnie od zawodu na trzy do czterech lat.

Szkoły przemysłowe mają na celu przygotowanie pracowników dla spełnienia czynności techników dozorujących i kierujących robotami poszczególnych działów produkcji w przemyśle i technice, kierowników mniejszych przedsiębiorstw względnie pracowników biur warsztatowych. Szkoły te opierają swój program zasadniczo na program II szczebla szkoły powszechnej, jednak dla pewnych gałęzi przemysłu istnieją 2-klasowe szkoły przemysłowe oparte na programie średniej szkoły rzemieślniczej tej samej gałęzi przemysłu np. przemysłu metalowego.

c) Szkoły stopnia licealnego obejmują 2 lub 3-letnie szkoły techniczne.

Mają one na celu przygotowanie takich pracowników, których czynności wymagają głębszego zasobu wiedzy teoretycznej z uwagi na wykonywanie przez nich prac bardziej odpowiedzialnych, niekiedy wkraczających w zakres najprostszych pracy inżynierskich zarówno w produkcji i ruchu jak i w biurach konstrukcyjnych.

Szkoły mistrzów i szkoły nadzorców w tej grupie szkół (przemysłowo technicznych) spełniają specjalne zadanie.

Szkoły mistrzów mają na celu doskonalenie umiejętności zawodowej wykwalifikowanych rzemieślników i pracowników przemysłowych przez podniesienie poziomu i zasobu ich wiedzy zawodowej. Nauka w szkole mistrzów trwa od roku do trzech lat. Od kandydata wymagana jest co najmniej 3-letnia praca zawodowa po ukończeniu nauki praktycznej zawodu i szkoły dokształcającej, względnie po ukończeniu szkoły rzemieślniczej oraz w obu wypadkach po uzyskaniu tytułu czeladnika dla rzemiosł, objętych ustawą przemysłową.

Szkoły nadzorców (drogowych, melioracyjnych i t. d.) przeznaczone dla przygotowanych praktycznie pracowników przemysłowych lub technicznych, spełniają analogiczną rolę jak szkoły mistrzów i przygotowują przodowników dla różnych gałęzi przemysłu i techniki.

W szkolnictwie przemysłowo-technicznym przewiduje się również organizowanie rocznych szkół przysposobienia rzemieślniczego dla oheznania z elementarnymi wiadomościami teoretycznymi i praktycznymi w zakresie danego rzemiosła.

2. Kursy przemysłowo-techniczne.

Oprócz szkół rzemieślniczo-przemysłowych organizuje się również szereg różnorodnych kursów przemysłowo-technicznych mniej lub więcej specjalizujących w poszczególnych zawodach.

B. SZKOLNICTWO HANDLOWE.

Ma ono na celu przygotowanie wykwalifikowanych pracowników różnych kategorii do różnorodnych funkcji w handlu i biurowości.

1. Szkoły handlowe.

Szkoły dokształcające handlowe zasadniczo 3-letnie są przeznaczone dla praktykantów handlowych. Celem ich jest pogłębienie wiadomości ogólnych i uzupełnienie niezbędnymi wiadomościami teoretycznymi wiedzy zawodowej, zdobywanej przez uczniów w praktyce handlowej.

Szkoły handlowe typu zasadniczego.

a) Szkoła handlowa stopnia niższego 2-letnia kształci samoistnych pracowników dla drobnego kupiectwa oraz niższy personel wykonawczy i pomocniczy przedsiębiorstw większych.

b) Szkoły stopnia gimnazjalnego obejmują:

aa) trzyletnie szkoły handlowe z przewagą kształcenia praktycznego, przygotowujące pracowników samoistnych w małych przedsiębiorstwach, oraz siły pomocnicze w handlu i biurowości,

bb) czteroletnie szkoły handlowe, uwzględniające w szerszej mierze wykształcenie zawodowe teoretyczne: przygotowują samodzielnych pracowników działów większych przedsiębiorstw oraz instytucji społeczno-ekonomicznych.

c) Szkoły stopnia licealnego obejmują:

aa) szkoły handlowe dwuletnie dające wykształcenie handlowe oparte na głębszym wykształceniu ogólnem, przygotowujące kierowników poszczególnych działów większych przedsiębiorstw i instytucji społeczno-ekonomicznych,

bb) szkoły handlowe trzyletnie, które kształcą specjalistów w poszczególnych działach handlu.

W szkolnictwie handlowem istnieją również roczne szkoły przysposobienia handlowego, dające elementarne podstawy do pracy handlowej.

2. Kursy handlowe.

Oprócz szkół handlowych organizuje się również szereg różnorodnych kursów handlowych mniej lub więcej specjalizujących w poszczególnych funkcjach handlowych i biurowych.

C. SZKOLNICTWO AGROTECHNICZNE.

Ma ono na celu przygotowanie wykwalifikowanych pracowników różnych kategorii we wszystkich działach agrotechniki, t. j. rolnictwa, hodowli, leśnictwa, ogrodnictwa i t. p.

1. Szkoły agrotechniczne.

Szkoły dokształcające rolnicze, ogrodnicze i t. d. są przeznaczone dla praktykantów rolniczych, ogrodniczych i t. d. Celem ich jest pogłębienie wiadomości ogólnych i uzupełnienie niezbędnymi wiadomościami teoretycznymi wiedzy zawodowej, zdobywanej przez uczniów w praktyce rolniej, ogrodniczej i t. d.

Szkoły agrotechniczne typu zasadniczego.

a) Szkoły stopnia niższego: rolnicze, ogrodnicze, leśne i t. d. przygotowują pracowników wykonawczych do gospodarstw większych lub np. w rolnictwie do pracy samodzielnej w małym gospodarstwie.

b) Szkoły stopnia gimnazjalnego: rolnicze, ogrodnicze, leśne i t. d. przygotowują pracowników gospodarczych w dużych gospodarstwach i samodzielnych

kierowników małych gospodarstw rolnych, ogrodnich i t. d.

- c) Szkoły stopnia licealnego: ogrodnicze i t. p. przygotowują fachowych techników, kierujących samodzielnie działami w dużym gospodarstwie względnie pracujących w charakterze pomocników administratorów wielkich gospodarstw.

We wszystkich tych szkołach program zależnie od potrzeb zawodu rozłożony jest na 2 do 3 lat. Przewiduje się, że kandydaci zasadniczo odbywają praktykę przedszkolną. W szkołach stopnia niższego i gimnazjalnego mogą być przyjmowani np. do szkół rolniczych, kandydaci bez praktyki przedszkolnej, o ile pochodzą ze wsi i pracowali już w gospodarstwie własnym.

Zależnie od zawodu przewiduje się wprowadzenie praktyki poszkolnej w szkołach stopnia gimnazjalnego i licealnego.

W szkolnictwie agrotechnicznym organizowane będą również roczne lub sezonowe szkoły przysposobienia rolniczego, ogrodniczego i t. p. dające elementarne podstawy przede wszystkim do pracy we własnym gospodarstwie. Może być od nich wymagana praktyka przedszkolna. Obecnie istnieją już takie szkoły rolnicze.

2. Kursy agrotechniczne.

Oprócz szkół rolniczych, ogrodnich i t. p. organizuje się również szereg różnorodnych kursów rolniczych, ogrodnich i t. p. mniej lub więcej specjalizujących w poszczególnych funkcjach rolniczych, ogrodnich i t. p.

D. SZKOLNICTWO GOSPODARCZE I PRZEMYSŁÓW POKREWNYCH.

Ma ono na celu przygotowanie wykwalifikowanych pracowników:

- a) w gospodarstwie domowym,
- b) w działach przemysłu hotelarsko-pensjonatowego, gastronomiczno-odżywczego i usługowego.

1. Szkoły gospodarstwa domowego i przemysłów pokrewnych.

Szkoły dokształcające są przeznaczone dla pracowników gospodarstwa domowego i przemysłów pokrewnych. Celem ich jest pogłębianie wiadomości ogólnych i uzupełnianie niezbędnymi wiadomościami teoretycznymi wiedzy zawodowej zdobywanej przez

uczniów praktycznie w gospodarstwach domowych i w zakładach przemysłów pokrewnych.

Szkoły typu zasadniczego.

- a) Szkoły stopnia niższego przygotowują pracowników pomocniczych domowych, pracowników niższych stopni dla przemysłu hotelarsko-pensjonatowego, gastronomiczno-odżywczego, usługowego oraz dla instytucji społeczno-gospodarczych.
- b) Szkoły stopnia gimnazjalnego przygotowują pracowników przemysłu hotelarsko - pensjonatowego, gastronomiczno-odżywczego i usługowego oraz instytucji społeczno-gospodarczych.
- c) Szkoły stopnia licealnego przygotowują personel administracyjny i samodzielnych kierowników dla przemysłu gastronomiczno-odżywczego i instytucji społeczno-gospodarczych.

Zależnie od potrzeb zawodu programu wszystkich szkół typu zasadniczego jest rozłożony na dwa do trzech lat.

Zależnie od zawodów przewiduje się w szkołach stopnia gimnazjalnego i licealnego możliwość wprowadzenia praktyki przedszkolnej i poszkolnej.

Szkoły mistrzów mają na celu doskonalenie umiejętności zawodowej wykwalifikowanych pracowników omawianych działów, przez podniesienie poziomu i zasobu ich wiedzy zawodowej. Program tych szkół zależnie od zawodu rozłożony jest na czas od roku do 3 lat. Od kandydata wymagana jest co najmniej 3-letnia praca zawodowa po skończeniu nauki praktycznej zawodu i szkoły dokształcającej, względnie po ukończeniu odpowiedniej szkoły zawodowej stopnia niższego oraz w obu wypadkach po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych.

W szkolnictwie gospodarczym i przemysłów pokrewnych organizowane będą roczne szkoły przysposobienia gospodarstwa domowego i t. d., dające elementarne podstawy przede wszystkim do pracy we własnym gospodarstwie.

2. Kursy gospodarstwa domowego i przemysłów pokrewnych.

Oprócz szkół organizuje się również szereg różnorodnych kursów gospodarstwa domowego, hotelarstwa i t. d. mniej lub więcej specjalizujących w poszczególnych gałęziach danego zawodu.

Nr. R. 18/32.

Celem ułatwienia PP. Posłom zorientowania się w ustawie o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. nr. 38, poz. 389 z roku 1932) pozwalam sobie podać w załączeniu materiały informacyjne.

Katowice, dnia 13 lutego 1933 r.

Marszałek Sejmu Śląskiego:

(—) Wolny.

USTAWA

z dnia 11 marca 1932 r.

o u s t r o j u s z k o l n i c t w a.

WSTĘP.

Ustawa niniejsza wprowadza takie zasady ustroju szkolnictwa, które mają Państwu ułatwić organizację wychowania i kształcenia ogółu na świadomych swych obowiązkach i twórczych obywateli Rzeczypospolitej, obywatelom tym — zapewnić jak najwyższe wyrobienie religijne, moralne, umysłowe i fizyczne oraz jak najlepsze przygotowania do życia, zdolniejszym zaś i dzielniejszym jednostkom ze wszelkich środowisk umożliwić osiągnięcie najwyższych szczebli naukowego i zawodowego wykształcenia.

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Art. 1. (1) Szkoły i zakłady naukowe i wychowawcze, utrzymywane wyłącznie przez Państwo, noszą nazwę szkół (zakładów) państwowych.

(2) Szkoły (zakłady), utrzymywane przez Państwo wspólnie z samorządem terytorjalnym lub gospodarczym na mocy osobnych ustaw, noszą nazwę szkół (zakładów) publicznych.

(3) Wszystkie inne szkoły (zakłady) noszą nazwę szkół (zakładów) prywatnych.

Art. 2. (1) Podstawę organizacyjną i programową ustroju szkolnictwa stanowi siedmioletnia szkoła powszechna najwyżej zorganizowana (III stopnia). Programy będą tak ułożone, aby umożliwiały młodzieży, odpowiednio uzdolnionej, przejście ze szkół jednych typów do drugich oraz ze szkół niższych stopni do wyższych.

(2) Organizację wszelkich typów szkolnictwa z wyjątkiem, przewidzianym w art. 51 ust. 2, czas trwania nauki, programy oraz warunki przejścia z jednych do drugich określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Programy przedmiotów zawodowych w szkołach zawodowych ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinii ministrów zainteresowanych w zakresie ich ustawowo określonej właściwości.

Art. 3. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może dla celów doświadczalnych zakładać poszczególne szkoły, oparte na odmiennych zasadach organizacyjnych niż zasady, określone w niniejszej ustawie.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE.

I. Przedszkola.

Art. 4. Dla dzieci w wieku od 3 lat ukończonych do czasu rozpoczęcia obowiązku szkolnego organizuje się przedszkola, które mają na celu wychowanie fizyczne i psychiczne przez stworzenie odpowiednich warunków.

II. Szkolnictwo powszechne.

Art. 5. Nauka w zakresie szkoły powszechnej jest obowiązkowa.

Art. 6. (1) Obowiązek szkolny trwa dla każdego dziecka lat siedem.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może na pewnych obszarach lub w poszczególnych miejscowościach przedłużyć czas trwania obowiązku szkolnego do lat ośmiu; może również skrócić go do lat sześciu, o ile to będzie konieczne ze względu na warunki organizacji szkolnictwa powszechnego na tych terenach.

(3) O ile w ciągu trwania obowiązku szkolnego dziecko nie ukończy nauki w zakresie szkoły powszechnej, obowiązek szkolny może być dla niego przedłużony o rok.

Art. 7. (1) Obowiązek szkolny zaczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w który dziecko ukończy siedem lat życia.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może na pewnych obszarach lub w poszczególnych miejscowościach opóźnić lub przyspieszyć rozpoczęcie obowiązku szkolnego o jeden rok; przyspieszenie obowiązku szkolnego nie może dotyczyć dzieci, które przed rozpoczęciem roku szkolnego nie ukończyły sześciu lat życia.

(3) Obowiązek szkolny może być odraczany dla dzieci, opóźnionych w rozwoju fizycznym lub umysłowym, oraz dla tych, które z powodu warunków komunikacyjnych mają utrudniony dostęp do szkoły. Szczegółowe normy ustala rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(4) Mogą być przyjmowane do publicznych szkół powszechnych w miarę wolnych miejsc dzieci, które nie podlegają jeszcze obowiązkowi szkolnemu, a ukończyły sześć lat życia, jeżeli wykaza odpowiedni rozwój fizyczny i umysłowy.

Art. 8. Czas trwania obowiązku szkolnego dzieci anormalnych określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Dzieci te mogą być zwolnione od obowiązku szkolnego, o ile niema zorganizowanej dla nich szkoły specjalnej (art. 13).

Art. 9. Obowiązek szkolny wypełnia się przez pobieranie nauki: a) w publicznej szkole powszechnej, b) w innej szkole, c) w domu. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa warunki, na których nauka w innej szkole lub w domu uznana będzie za wypełnienie obowiązku szkolnego, oraz ustala rygory w stosunku do uchylających się wogóle od tego obowiązku.

Art. 10. (1) Szkoła powszechna obejmuje zasadniczo siedmioletni kurs nauki.

(2) W razie przedłużenia, względnie skrócenia, czasu trwania obowiązku szkolnego (art. 6 ust. 2) czas trwania nauki szkolnej ulega stosownej zmianie.

Art. 11. (1) Szkoła powszechna ma za zadanie dać na poziomie, odpowiadającym wiekowi i rozwojowi dziecka, potrzebne ogółowi obywateli jednolite podstawy wychowania i wykształcenia ogólnego oraz przygotowanie społeczno-obywatelskie z uwzględnieniem potrzeb życia gospodarczego.

(2) W programie szkoły powszechnej rozróżnia się trzy szczeble: szczebel pierwszy obejmuje elementarny zakres wykształcenia ogólnego, — szczebel drugi jest rozszerzeniem i pogłębieniem szczebla pierwszego, szczebel trzeci ma nadto przysposobić młodzież pod względem społeczno-obywatelskim i gospodarczym. Zagadnienia kulturalno-gospodarcze środowiska, w którym szkoła się znajduje, winny być uwzględniane w materiale naukowym wszystkich trzech szczebli.

Art. 12. (1) Pod względem organizacyjnym rozróżnia się szkoły powszechne trzech stopni. Szkołą stopnia I-go jest szkoła, która realizuje pierwszy szczebel programowy wraz z najważniejszymi składnikami programowymi szczebla drugiego i trzeciego; szkoła stopnia II-go realizuje pierwszy i drugi szczebel programowy wraz z najważniejszymi składnikami programowymi szczebla trzeciego; szkoła stopnia III-go realizuje wszystkie trzy szczeble programowe w pełnym zakresie.

(2) Szkoła powszechna III-go stopnia realizuje pierwszy szczebel programowy w czterech pierwszych latach nauki, drugi szczebel programowy w piątym i szóstym roku nauki, trzeci szczebel programowy w siódmym, względnie — w ośmioletniej szkole — w siódmym i ósmym roku nauki.

Art. 13. Wychowanie i kształcenie dzieci anormalnych odbywa się w zakładach i szkołach powszechnych specjalnych, względnie w oddziałach specjalnych.

Art. 14. Publiczne szkolnictwo powszechne będzie tak zorganizowane, ażeby obywatele mieli możliwość kształcenia dzieci w szkołach możliwie najwyższego stopnia. Zasadyłożenia planu sieci szkolnej i sposób jego realizacji określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

III. Doksztalcanie.

Art. 15. (1) Młodzież, która wypełni obowiązek szkolny, a nie uczęszcza do żadnej szkoły, podlega do

18 roku życia włącznie obowiązkowemu doksztalcaniu.

(2) Zadaniem doksztalcania jest pogłębienie indywidualnego i społeczno-obywatelskiego wychowania młodzieży oraz rozszerzenie ogólnego wykształcenia w dostosowaniu do potrzeb życia gospodarczego i zawodów, w których młodzież pracuje.

(3) Doksztalcanie odbywa się bądź w szkołach i na kursach doksztalcających ogólnych, bądź w szkołach doksztalcających zawodowych (art. 26).

Art. 16. (1) Od obowiązkowego doksztalcania zwolnieni są ci, którzy po wypełnieniu obowiązku szkolnego ukończą co najmniej dwuletnią naukę w szkole, uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wystarczającą.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwalnia od obowiązkowego doksztalcania młodzież, dla której niema zorganizowanej ani odpowiedniej szkoły doksztalcającej zawodowej, ani ogólnej, ani odpowiednich kursów doksztalcających.

(3) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustala rygory w stosunku do uchylających się od tego obowiązku.

Art. 17. Młodzież w wieku powyżej lat 18 oraz dorośli będą mogli pogłębiać i rozszerzać swoje wykształcenie — w szkołach i na kursach doksztalcających oraz przy pomocy innych instytucji oświaty pozaszkolnej według zasad, jakie ustala rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 18. W wypadkach, w których zdobycie wykształcenia poza szkołą jest możliwe, odpowiednio zorganizowany przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego system egzaminów pozwoli na uzyskanie takich uprawnień, jakie zapewniają świadectwa odpowiednich szkół.

IV. Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

Art. 19. Szkoła średnia ogólnokształcąca ma za zadanie dać młodzieży podstawy pełnego rozwoju kulturalnego, przygotować ją do czynnego udziału w życiu zorganizowanego w ramach państwowych społeczeństwa oraz przygotować ją do studiów w szkołach wyższych.

Art. 20. (1) Szkoła średnia ogólnokształcąca jest sześcioletnia i składa się z czteroletniego gimnazjum i dwuletniego liceum.

(2) Obok szkół, obejmujących gimnazjum i liceum, mogą być tworzone szkoły, obejmujące tylko gimnazjum lub tylko liceum.

Art. 21. (1) Gimnazjum jest pod względem programowym w zasadzie jednolite i obejmuje naukę języka łacińskiego. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może jednak tworzyć gimnazja bez nauki języka łacińskiego.

(2) Program gimnazjum opiera się na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej i uwzględnia obok wykształcenia ogólnego praktyczne potrzeby życia.

Art. 22. (1) Liceum różniczkuje się pod względem programowym na wydziały, których podstawę dydaktyczną stanowią odpowiednio dobrane grupy przedmiotów.

(2) Program liceum opiera się na programie gimnazjum i daje teoretyczno-naukowe przygotowanie do studiów w szkołach wyższych.

Art. 23. Do pierwszej klasy gimnazjum przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli co najmniej lat 12, — do liceum kandydatów, którzy ukończyli co najmniej lat 16. Górną granicę wieku kandydatów ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

V. Szkolnictwo zawodowe.

Art. 24. Szkolnictwo zawodowe ma za zadanie przygotować wykwalifikowanych zawodowo pracowników dla życia gospodarczego przez teoretyczne i praktyczne kształcenie zawodowe z uwzględnieniem potrzebnego zakresu wykształcenia ogólnego oraz przez wychowanie społeczno-obywatelskie.

Art. 25. (1) Szkolnictwo zawodowe obejmuje szkoły i kursy zawodowe.

(2) Szkoły zawodowe dzielą się na szkoły:

- a) doksztalcające,
- b) typu zasadniczego,
- c) przysposobienia zawodowego.

Art. 26. (1) Szkoły doksztalcające zawodowe dają młodzieży, pracującej zawodowo, która wypełniła obowiązek szkolny i podlega obowiązkowemu doksztalcaniu (art. 15 i 16), niezbędne wiadomości zawodowe teoretyczne i pogłębienie wykształcenia praktycznego, utrzymywanego w warsztacie pracy zarobkowej.

(2) Program szkół doksztalcających zawodowych, oparty bądź na pierwszym, bądź na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej, rozłożony jest zasadniczo na trzy lata. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może zależnie od potrzeb zawodu skrócić lub przedłużyć czas ten o rok.

Art. 27. (1) Szkoły zawodowe typu zasadniczego dają przygotowanie zawodowe teoretyczne i praktyczne i dzielą się na szkoły stopnia:

- a) niższego,
- b) gimnazjalnego,
- c) licealnego.

(2) Niezależnie od tych szkół organizowane są szkoły mistrzów i szkoły nadzorców.

Art. 28. Szkoły zawodowe stopnia niższego mają charakter wybitnie praktyczny. Program ich opiera się na pierwszym szczeblu programowym szkoły powszechnej i jest rozłożony zależnie od zawodu na 2 do 3 lat. Na pierwszy rok nauczania przyjmuje się zależnie od zawodu kandydatów, którzy w danym roku kalendarzowym kończą co najmniej 13 lub 14 lat życia.

Art. 29. (1) Szkoły zawodowe stopnia gimnazjalnego dają obok przygotowania praktycznego przygotowanie zawodowe teoretyczne oraz uwzględniają w potrzebnym zakresie wykształcenie ogólne.

(2) Program ich opiera się na drugim lub trzecim szczeblu programowym szkoły powszechnej i zależnie od zawodu jest rozłożony na dwa do czterech lat. Dolną granicę wieku przyjmowania kandydatów, która nie może schodzić poniżej lat 13, określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 30. W miarę możliwości będą tworzone kursy, na których odpowiednio uzdolnieni absolwenci różnych stopni szkół zawodowych, pragnący przejść do szkół wyższych stopni, będą mogli uzupełnić swe wykształcenie.

Art. 31. Szkoły zawodowe stopnia licealnego dają, oprócz przygotowania praktycznego, głębsze przy-

gotowanie zawodowe teoretyczne oraz uwzględniają w odpowiednim zakresie wykształcenie ogólne. Program ich opiera się na programie gimnazjum ogólnokształcącego, zależnie zaś od zawodu jest rozłożony na 2 do 3-ich lat. Na pierwszy rok nauczania przyjmuje się kandydatów, którzy w danym roku kalendarzowym kończą co najmniej 16 lat życia.

Art. 32. Szkoły mistrzów i szkoły nadzorców są przeznaczone dla wykwalifikowanych rzemieślników i pracowników przemysłowych lub technicznych i dają rozszerzenie wiedzy zawodowej. Przyjmuje się do nich osoby, które złożyły egzamin czeladniczy lub posiadają inne przygotowanie, uznane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wystarczające, oraz odbyły następnie 3-letnią praktykę zawodową.

Art. 33. Szkoły przysposobienia zawodowego są przeznaczone dla absolwentów wszystkich szkół wszelkich stopni i dają elementy wiedzy zawodowej dla wprowadzenia w zawód. Szkoły te są roczne.

Art. 34. (1) Dolna granica wieku przyjęcia do szkół zawodowych stopnia niższego i gimnazjalnego może być dla poszczególnych kandydatów obniżona o rok, jeżeli wynosi nie mniej niż 14 lat.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustala górną granicę wieku przyjmowania kandydatów do wszelkich szkół zawodowych typu zasadniczego.

(3) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinii ministrów, zainteresowanych w zakresie ich ustawowo określonej właściwości, może w drodze rozporządzenia uzależnić przyjęcie kandydatów do poszczególnych szkół typu zasadniczego oraz szkół przysposobienia zawodowego od odbycia uprzedniej praktyki zawodowej. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinii ministrów, zainteresowanych w zakresie ich ustawowo określonej właściwości, może w drodze rozporządzenia również uzależnić wydanie świadectwa ukończenia tych szkół od odbycia praktyki zawodowej poszkolnej.

Art. 35. Kursy zawodowe przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych działach danego zawodu. Czas trwania kursów zależny jest od potrzeb danej specjalności.

VI. Kształcenie kandydatów na nauczycieli.

Art. 36. Kształcenie kandydatów na nauczycieli ma na celu przygotowanie pracowników, posiadających potrzebną do spełniania zawodu nauczycielskiego wiedzę oraz przygotowanie pedagogiczne i społeczno-obywatelskie.

A. Wychowawczynie przedszkoli.

Art. 37. (1) Kształcenie kandydatek na wychowawczynie przedszkoli odbywa się:

- a) w 4-letnich seminarjach dla wychowawczyń przedszkoli,
- b) w 2-letnich liceach dla wychowawczyń przedszkoli.

(2) Na pierwszy rok nauczania seminarjum przyjmuje się kandydatki, które w danym roku kalendarzowym kończą co najmniej lat 13, — na pierwszy rok liceum kandydatki, które ukończyły co najmniej lat 16. Górną granicę wieku kandydatek określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 38. (1) Program seminarjum dla wychowawczyń przedszkoli opiera się na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej, program liceum opiera się na programie gimnazjum.

(2) Program seminarjum i liceum obejmuje wykształcenie ogólne, przygotowanie społeczno-obywatelskie i pedagogiczne oraz praktykę pedagogiczną.

Art. 39. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa czas trwania i organizację praktyki pedagogicznej uczennic seminarjów i liceów dla wychowawczyń przedszkoli; praktyka ta odbywa się w przedszkolach, istniejących z reguły przy tych zakładach, i w innych przedszkolach.

B. Nauczyciele szkół powszechnych.

Art. 40. (1) Kształcenie kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych odbywa się:

- a) w 3-letnich liceach pedagogicznych,
- b) w 2-letnich pedagogiach.

(2) Na pierwszy rok nauczania liceum pedagogicznego przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli co najmniej lat 16, — na pierwszy rok pedagogium kandydatów, którzy ukończyli co najmniej 18 lat. Górną granicę wieku kandydatów określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 41. (1) Program liceum pedagogicznego opiera się na programie gimnazjum, program pedagogium na programie liceum ogólnokształcącego.

(2) Program liceum pedagogicznego i pedagogium obejmuje wykształcenie ogólne, przygotowanie społeczno-obywatelskie, wykształcenie pedagogiczne oraz praktykę pedagogiczną.

(3) Program pedagogium uwzględnia nadto specjalizację w zakresie obranych grup przedmiotów.

Art. 42. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa czas trwania i organizację praktyki pedagogicznej uczniów tych zakładów; praktyka ta odbywa się w szkołach powszechnych, istniejących z reguły przy tych zakładach (szkoły ćwiczeń) i w innych publicznych szkołach powszechnych, względnie posiadających prawo publiczności.

Art. 43. Dla umożliwienia młodzieży zamiejscowej uczenia się w liceach pedagogicznych i pedagogiach będą przy tych zakładach z reguły organizowane internaty.

Art. 44. Przygotowanie nauczycieli szkół powszechnych do nauczania w szkołach specjalnych odbywa się w zakładach i na kursach rocznych lub dwuletnich.

C. Nauczyciele szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów i liceów dla wychowawczyń przedszkoli, liceów pedagogicznych i pedagogiów.

Art. 45. (1) Przygotowanie nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów i liceów dla wychowawczyń przedszkoli, liceów pedagogicznych i pedagogiów obejmuje wykształcenie w zakresie obranej dziedziny wiedzy (umiejętności), przygotowanie społeczno-obywatelskie, wykształcenie pedagogiczne oraz praktykę pedagogiczną.

(2) Kształcenie w zakresie obranej dziedziny wiedzy (umiejętności) odbywa się w szkołach wyższych na zasadach, jakie określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po zasięgnięciu opinii Rad Wydziałowych szkół akademic-

kich. W razie braku odpowiednich szkół wyższych, kształcenie odbywa się w sposób, określony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(3) Po ukończeniu kształcenia w zakresie obranej dziedziny wiedzy odbywa się kształcenie pedagogiczne na kursach pedagogicznych co najmniej rocznych, przyczem dla kandydatów na nauczycieli przedmiotów pedagogicznych czas ten może być skrócony. Kursy pedagogiczne mogą być organizowane przy szkołach wyższych lub oddzielnie.

(4) Przygotowanie społeczno-obywatelskie odbywa się bądź na studjum, przewidzianem w art. 53, bądź na kursach pedagogicznych.

(5) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa czas trwania i organizację praktyki pedagogicznej. Praktyka ta odbywa się w szkołach, wymienionych w ustępie pierwszym, bądź związanych z kursami pedagogicznymi (ust. 3), bądź niezwiązanych.

D. Nauczyciele szkół zawodowych.

Art. 46. (1) Przygotowanie nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz prowadzących praktyczną naukę zawodu nauczycieli i instruktorów obejmuje wykształcenie zawodowe i praktykę zawodową, przygotowanie społeczno-obywatelskie, wykształcenie pedagogiczne i praktykę pedagogiczną.

(2) Kształcenie zawodowe kandydatów na nauczycieli przedmiotów zawodowych odbywa się:

- a) dla szkół dokształcających zawodowych i szkół zawodowych stopnia niższego — w odpowiednich szkołach zawodowych stopnia licealnego;
- b) dla szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego i licealnego — w szkołach wyższych na zasadach, jakie określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wydane po wysłuchaniu opinii zainteresowanych ministrów;
- c) jeżeli chodzi o zawody, dla których nie ma szkół stopnia licealnego (pkt. a) lub szkół wyższych (pkt. b), — w sposób, oznaczony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinii zainteresowanych ministrów.

(3) Kształcenie zawodowe kandydatów na nauczycieli, prowadzących naukę praktyczną zawodu w szkołach dokształcających zawodowych oraz w szkołach zawodowych stopnia niższego, gimnazjalnego i licealnego, odbywa się w zakładach, oznaczonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, po wysłuchaniu opinii zainteresowanych ministrów.

(4) Kształcenie zawodowe kandydatów na instruktorów odbywa się:

- a) w szkołach zawodowych stopnia gimnazjalnego,
- b) w szkołach mistrzów lub w szkołach nadzorców.

(5) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po wysłuchaniu opinii zainteresowanych ministrów określa czas trwania i organizację praktyki zawodowej zarówno dla kandydatów na nauczycieli przedmiotów zawodowych, jak również dla kandydatów na nauczycieli i instruktorów, prowadzących praktyczną naukę zawodu.

(6) Przygotowanie społeczno-obywatelskie kandydatów na nauczycieli i instruktorów odbywa się bądź na studjum, przewidzianem w art. 53, bądź na kursach pedagogicznych.

(7) Kształcenie pedagogiczne kandydatów na nauczycieli i instruktorów odbywa się na kursach pedagogicznych, przyczem dla kandydatów, kształconych w szkołach mistrzów lub w szkołach nadzorców, będą z kursami pedagogicznymi połączone kursy uzupełniające wykształcenie ogólne.

(8) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa czas trwania i organizację praktyki pedagogicznej.

Art. 47. (1) Kształcenie kandydatów na nauczycieli przedmiotów pomocniczych, ściśle związanych z zawodem, odbywa się według zasad, wskazanych w art. 46 dla kandydatów na nauczycieli przedmiotów zawodowych, przyczem jednak zależnie od decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego praktyka zawodowa może nie być wymagana.

(2) Kształcenie tych kandydatów może się odbywać również w sposób, przepisany dla kształcenia kandydatów na nauczycieli tych samych przedmiotów w szkołach ogólnokształcących, a mianowicie:

a) dla szkół zawodowych stopnia niższego i dla szkół dokształcających zawodowych — w sposób, określony w art. 40—42;

b) dla szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego i licealnego — w sposób, określony w art. 45.

(3) Kandydaci, wymienieni w ustępie drugim, kształcą się nadto dodatkowo na specjalnych kursach, wprowadzających w zagadnienia szkolnictwa zawodowego.

Art. 48. Kształcenie kandydatów na nauczycieli przedmiotów pomocniczych, nie związanych bezpośrednio z zawodem, odbywa się w sposób, przewidziany w art. 47 ust. 2 i 3.

Art. 49. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa, który ze sposobów kształcenia, wymienionych w art. 46 i 47, odnosi się do kształcenia kandydatów na nauczycieli i instruktorów szkół przysposobienia zawodowego, szkół mistrzów i szkół nadzorców.

E. Dalsze kształcenie nauczycieli czynnych.

Art. 50. Dla wychowawczyń przedszkoli oraz dla nauczycieli czynnych w szkołach powszechnych, średnich ogólnokształcących, w szkołach zawodowych, seminarjach i liceach dla wychowawczyń przedszkoli, liceach pedagogicznych i pedagogiach oraz dla instruktorów czynnych w szkołach zawodowych będą organizowane celem umożliwienia dalszego kształcenia się osobne zakłady i kursy.

VII. Szkoły wyższe.

Art. 51. (1) Szkoły wyższe dzielą się na akademickie i nieakademickie.

(2) Organizację szkół akademickich określa osobna ustawa ze zmianami, wynikającymi z postanowień art. 52 i 53 niniejszej ustawy.

(3) Organizację szkół nieakademickich określają statuty, zatwierdzane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 52. (1) W szkołach wyższych studjować mogą w charakterze studentów zwyczajnych absolwenci liceów ogólnokształcących, liceów dla wychowawczyń przedszkoli i liceów pedagogicznych, oraz szkół zawodowych stopnia licealnego, którzy wykazują się świadectwem kwalifikującym do studjów w szkołach wyższych, jako też osoby, które uzyskały także świadectwa na podstawie egzaminu.

(2) Nadto studjować mogą w charakterze studentów zwyczajnych osoby, które nie odpowiadają powyższym warunkom, a uzyskały zezwolenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie jednomyślnie przyjętego i przez Radę Wydziału umotywowanego wniosku.

(3) Rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po zasięgnięciu opinii Rad Wydziałowych szkół akademickich wskażą, do jakich szkół wyższych i na jakie wydziały dają wstęp świadectwa, wymienione w ustępie pierwszym, oraz określą potrzebne egzaminy uzupełniające celem uzyskania wstępu do innych szkół wyższych, względnie na inne wydziały.

(4) O ile zajdzie potrzeba ściślejszego doboru kandydatów do szkół wyższych z pośród osób, posiadających warunki, wymienione w ustępie pierwszym, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po zasięgnięciu opinii Rad Wydziałowych szkół akademickich określa sposób postępowania.

Art. 53. (1) Dla studentów szkół wyższych będzie zorganizowane studjum w zakresie obrony technicznej Państwa i nauki obywatelstwa oraz sprawności fizycznej.

(2) Studjum to będzie tworzone bądź przy szkołach wyższych, bądź oddzielnie na zasadach, jakie ustala rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Postanowienia przejściowe.

Art. 54. (1) Organizacja szkolnictwa, przewidziana w niniejszej ustawie, wprowadzona będzie w życie w odniesieniu do szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów dla wychowawczyń przedszkoli, liceów pedagogicznych i pedagogiów najdalej w ciągu sześciu lat od dnia wejścia w życie ustawy.

(2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określa w drodze rozporządzenia sposób przekształcenia, względnie likwidacji szkół, nie odpowiadających ustrojowi, wprowadzonemu niniejszą ustawą; likwidacja, względnie przekształcenie takich szkół, winna być zakończona najdalej w przeciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przy uwzględnieniu przepisu art. 55.

(3) W istniejących w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej seminarjach nauczycielskich wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów na pierwszy kurs.

Art. 55. (1) Przy wprowadzaniu ustroju szkolnictwa, przewidzianego w niniejszej ustawie, należy zapewnić młodzieży uczęszczającej do szkół możliwość dokończenia nauki w odpowiednich szkołach w takim okresie czasu, jaki w chwili przyjęcia ucznia był przewidziany dla danych szkół, jako normalny czas trwania nauki.

(2) Świadectwa, uzyskane w okresie przejściowym, zachowują takie uprawnienia, jakie dawały przed wejściem w życie ustawy.

Art. 56. Niezależnie od uprawnień, nadanych Ministrowi w poszczególnych artykułach niniejszej ustawy, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ma prawo wydawać w drodze rozporządzeń przepisy wykonawcze, uzgadniające i przejściowe, które okazały się niezbędne dla wprowadzenia w życie nowego ustroju szkolnictwa i przystosowania do niego dotychczasowych przepisów ustawowych.

Postanowienia końcowe.

Art. 57. Wszędzie tam, gdzie ustawa niniejsza nadaje uprawnienia Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wchodzi w jego uprawnienia inni ministrowie w stosunku do szkolnictwa, podlegające ich kompetencji na mocy osobnych ustaw. Uprawnienia te ministrowie wykonywają w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 58. (1) Postanowienia ustawy niniejszej nie dotyczą szkół artystycznych: ustrój ich określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) Ustawa niniejsza nie dotyczy szkół, organizowanych dla celów wojskowych, bezpieczeństwa publicznego, straży granicznej, oraz szkół rolniczych, podlegających kompetencji Ministra Rolnictwa, i szkolnictwa zawodowo-sanitarnego, podlegającego kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 59. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 60. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1932 r.

(2) Przepisy niniejszej ustawy, o ile dotyczą szkolnictwa ogólnokształcącego oraz zawodowego wszelkich typów i stopni, nie obowiązują na obszarze Województwa Śląskiego.

(3) Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy i w miarę reorganizowania szkolnictwa według jej brzmienia tracą równocześnie na podstawie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego moc obowiązującą wszelkie sprzeczne z nią przepisy ustawowe, między innymi: część druga zdania pierwszego (zaczynająca się po myślniku) i zdanie drugie art. 2, oraz zdanie drugie ustępu pierwszego art. 85 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 494) w brzmieniu, nałanem jej ustawa z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 2 z roku 1925 poz. 10).

(4) W wypadkach, w których przewidziano wydanie rozporządzeń przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, przepisy dotychczasowe zachowują moc obowiązującą w charakterze rozporządzeń do czasu zastąpienia ich nowymi rozporządzeniami.

Prezydent Rzeczypospolitej: **I. Mościcki**

Prezes Rady Ministrów: **A. Prystor**

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: **J. Jędrzejewicz**

Minister Spraw Wewnętrznych: **Bronisław Pieracki**

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych: **Fabrycy**

Minister Rolnictwa: **Sew, Ludkiewicz**

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 30 maja 1932 r.

o częściowym wykonaniu ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa.

Na podstawie art. 7 ust. 3, art. 16 ust. 2, art. 54 ust. 2 i art. 56 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustro-

ju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Począwszy od dnia 1 stycznia 1933 r. zapisy do publicznych szkół powszechnych kończą się najpóźniej z dniem 31 maja każdego roku. Terminy rozpoczęcia zapisów ustala Kurator Okręgu Szkolnego.

§ 2. Przewidziany w artykule 6 siedmioletni obowiązek szkolny dla każdego dziecka stosowany będzie od dnia 1 lipca 1932 r.

§ 3. Postanowienie § 2 niniejszego rozporządzenia nie dotyczy w województwach: krakowskiem, lwowskiem, stanisławowskiem i tarnopolskiem tych dzieci, które rozpoczęły najpóźniej w roku szkolnym 1931/32 wypełnianie obowiązku szkolnego, a w myśl postanowień ustawy z dnia 23 maja 1895 r. o zakładaniu i urządzaniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci (Dz. u. kr. Nr. 57), zmienionej ustawą z dnia 20 stycznia 1904 r. (Dz. u. kr. Nr. 19) obowiązane były do sześcioletniego obowiązku szkolnego pod warunkiem przewidzianym w art. 31 ust. 1 tej ustawy.

§ 4. Postanowienie zawarte w ust. 1 artykułu 7 stosowane od dnia 1 lipca 1932 r.

§ 5. Odraczanie o rok rozpoczynania obowiązku szkolnego w wypadkach indywidualnych, przewidziane w ust. 3 artykułu 7, należy:

- a) do kompetencji kierownika publicznej szkoły powszechnej, o ile dotyczy dzieci opóźnionych w rozwoju fizycznym lub umysłowym;
- b) do kompetencji inspektora szkolnego, o ile dotyczy dzieci, które z powodu warunków komunikacyjnych mają utrudniony dostęp do publicznej szkoły powszechnej.

§ 6. Przyjmowanie dzieci, objętych ustępem 4 artykułu 7, należy do kompetencji inspektora szkolnego, który może za zezwoleniem Kuratora Okręgu Szkolnego upoważnić do tego kierowników publicznych szkół powszechnych.

Przyjęcie jednak dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy:

- a) nie przeszkodzi zapisaniu do szkoły żadnego dziecka w wieku obowiązku szkolnego, które przynależy do danego obwodu szkolnego, a nie spełnia obowiązku szkolnego w inny sposób oraz
- b) nie spowoduje nadmiernego przepełnienia izby szkolnej i przeciążenia nauczyciela.

§ 7. Od obowiązkowego kształcenia zwalnia się młodzież, dla której niema zorganizowanej ani szkoły kształcącej zawodowej, ani ogólnej, ani kursów kształcących, o ile młodzież ta nie jest objęta postanowieniami ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. o ochronie pracy kobiet i młodocianych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636), zmienionej ustawą z dnia 30 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 591), ustawą z dnia 5 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 538) i ustawą z dnia 7 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 773), oraz postanowieniami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przynależności (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468), zmienionej ustawą z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 293).

§ 8. W istniejących w dniu 1 lipca 1932 r. na terenie województw: pomorskiego i poznańskiego publicznych szkołach wydziałowych wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów do klasy pierwszej.

§ 9 W istniejących w dniu 1 lipca 1932 r. państwowych gimnazjach i progimnazjach wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów do klasy pierwszej.

§ 10. Z dniem 31 sierpnia 1932 r. ulegają zamknięciu państwowe kursy nauczycielskie.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1932 r.

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: **J. Jędrzejewicz**

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 30 maja 1932 r.

**o przystosowaniu art. 58 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r.
o stosunkach służbowych nauczycieli do wprowadzenia
w życie nowego ustroju szkolnictwa.**

Na podstawie art. 56 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Niezależnie od wypadków, przewidzianych w art. 58 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 47, poz. 462), w wypadku, gdy wymaga tego likwidacja lub przekształcenie szkół, nie odpowiadających ustrojowi szkolnictwa, wprowadzonemu ustawą z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389), nauczyciel tymczasowy, zarówno jak i nauczyciel stały, może być z urzędu:

a) przydzielony czasowo do szkoły innego typu lub stopnia w tej samej miejscowości; przytem liczbę godzin, obowiązującą nauczyciela na nowem miejscu służbowem, normuje się według kategorii szkoły, do której zostaje przydzielony;

b) przeniesiony do szkoły innego typu lub stopnia z zachowaniem wszelkich praw, wynikających z dotychczasowego stosunku służbowego.

Jeżeli na skutek takiego przeniesienia nauczyciel miałby pobierać uposażenie niższe, niż otrzymywane w szkole, z której został przeniesiony, pobierać będzie nadal uposażenie według norm określonych w punktach dla tej kategorii szkół, z której został przeniesiony. Udzielać jednak winien nauki w wymiarze godzin ustalonym dla tej kategorii szkół, do której został przeniesiony.

Przydzielania i przenoszenia, wskazane w ustępie 1 niniejszego paragrafu, mogą być dokonywane najdalej do dnia 30 czerwca 1932 r.

Władzą właściwą do uznania, iż zachodzi wypadek konieczności przydzielenia z urzędu nauczyciela (punkt a) ustępu 1) oraz do zarządzenia tego przydzielenia, jest Kurator Okręgu Szkolnego.

Władzą właściwą do uznania, iż zachodzi wypadek konieczności przeniesienia, przewidzianego w punkcie b) ustępu pierwszego, oraz do zarządzenia tego przeniesienia jest Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1932 r.

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: **J. Jędrzejewicz**

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 18 listopada 1932 r.
o organizacji roku szkolnego.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1.

Rok szkolny trwa od dnia 20-go sierpnia do dnia 19-go sierpnia włącznie następnego roku kalendarzowego.

§ 2.

Rok szkolny dzieli się na dwa półrocza szkolne, obejmujące 4 okresy szkolne, oraz na ferie zimowe i letnie

§ 3.

Pierwsze półrocze trwa od dnia 20-go sierpnia do dnia 22-go grudnia włącznie i dzieli się na okresy: I od dnia 20-go sierpnia do dnia 20-go października i II od dnia 21-go października do dnia 22-go grudnia.

Drugie półrocze szkolne trwa od dnia 16-go stycznia do dnia 15-go czerwca włącznie i dzieli się na okresy: III od dnia 16-go stycznia do dnia 31-go marca i IV od dnia 1-go kwietnia do dnia 15-go czerwca.

§ 4.

Ferie zimowe trwają od dnia 23-go grudnia do dnia 15-go stycznia następnego roku kalendarzowego.

Ferie letnie trwają od dnia 16-go czerwca do dnia 19-go sierpnia

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze odnosi się do państwowych i publicznych szkół powszechnych, szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może dla niektórych typów szkół zawodowych ustalać odmienną organizację roku szkolnego.

§ 6.

Osobne zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego regulują sprawę dni wolnych od nauki szkolnej łącznie z czasem trwania ferij świątecznych wielkanocnych.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy wydane w sprawach, uregulowanych rozporządzeniem niniejszem.

Minister

Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

(—) **J. Jędrzejewicz,**

POSTANOWIENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 6 grudnia 1932 r. (Nr. III IP-5162/32)

**w sprawie organizacji roku szkolnego w państwowych
szkołach zawodowych.**

W związku z § 5 ustępem 2 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 listopada 1932 r. o organizacji roku szkolnego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 99) postana-

wiam, że wymienione rozporządzenie nie obejmuje następujących państwowych szkół zawodowych:

- 1) średnich szkół technicznych typu zasadniczego i wyższego,
- 2) szkół mistrzów maszynowych i budowlanych,
- 3) szkół nadzorców drogowych,
- 4) szkół rolniczych średnich i niższych wszelkich typów i specjalności z wyjątkiem szkół ogrodniczych średnich i niższych.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) J. Jędrzejewicz.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

OKÓLNİK Nr. 176

z dnia 2 grudnia 1932 r. (BP-17721/32)

w sprawie wykonania rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 maja 1932 r. o przystosowaniu art. 58 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli do wprowadzenia w życie nowego ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 486).

Celem jednolitego stosowania przepisów ustawy uposażeniowej do nauczycieli szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli, czasowo przydzielonych lub przeniesionych z urzędu do szkół innego typu lub stopnia, jako też uzupełniających w tych szkołach brakującą im do etatu liczbę godzin zarządzam co następuje:

1) nauczyciele szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli, przydzieleni lub przeniesieni do szkół innego typu lub stopnia, otrzymują nadal uposażenie według norm określonych w punktach dla tej kategorii szkół, z której zostali przydzieleni lub przeniesieni, obowiązani są natomiast na nowym miejscu służbowym do udzielania nauki w wymiarze godzin ustalonym dla kategorii szkół, do których zostali przydzieleni lub przeniesieni, przyczem jednak korzystają z przysługujących im ewentualnie zniżek godzin nauczania w wymiarze 1, 2 i 3 godzin ze względu na 15, 20 i 25 lat policzalnych pracy nauczycielskiej;

2) godziny nadliczbowe nauczycieli wymienionych w poprzednim punkcie płatne są według norm tego szkolnictwa, do którego zostali przydzieleni lub przeniesieni;

3) nauczyciele szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli, którzy brakującą im do ustawowego wymiaru w swoich szkołach liczbę godzin muszą uzupełnić w szkole innej kategorii (typu lub stopnia), uzupełniają brakujące godziny taką samą (bez przeliczenia) liczbą godzin w szkole innej kategorii. Gdy jednak ze względu na plan naukowy tej szkoły muszą wziąć większą liczbę godzin, niż im do ustawowego wymiaru brakuje, opłacani są za tak powstające godziny nadliczbowe według norm tego szkolnictwa, na którego etacie pozostają, t. j. szkolnictwa średniego względnie zakładów kształcenia nauczycieli.

Podsekretarz Stanu:

(—) K. Pieracki.

Wojewoda Śląski.

L: O. P.II-92.

Katowice, dnia 25 maja 1932 r.

OKÓLNİK Nr. 6

Do Powiatowych Urzędów Szkolnych i Rad
Szkolnych Powiatowych
w Województwie Śląskiem

**w sprawie organizacji szkolnictwa powszechnego
i zwinienia I. klas. w szkołach wydziałowych w części
cieszyńskiej Województwa Śląskiego w roku szkolnym
1932/33.**

Celem należytego zorganizowania programu pracy w szkolnictwie powszechnym Województwa Śląskiego w roku szkolnym 1932/33 zarządzam w sprawie w nagłówku wymienionej co następuje:

1) Nie przewiduje się na razie zmian w organizacji publicznych szkół powszechnych.

2) W oddziale I. publicznych i prywatnych szkół powszechnych bez względu na język nauczania przewiduje się wprowadzenie od dnia 1 września 1932 r. nowego programu nauki, który zostanie w swoim czasie ogłoszony.

3) Nauka języka obcego nowożytnego (niemieckiego) pozostaje nadal przedmiotem nauki w szkołach powszechnych, jak również nauka języka polskiego jako przedmiotu w szkołach dla mniejszości językowej niemieckiej.

4) Plany godzin i programy nauki innych oddziałów pozostają w roku szkolnym 1932/33 bez zmiany.

5) Od dnia 1 września 1932 r. znosi się w części cieszyńskiej Województwa Śląskiego pierwsze klasy w publicznych i prywatnych szkołach wydziałowych.

Jeżeli publiczna lub prywatna szkoła wydziałowa połączona jest z 5-klasową szkołą powszechną, należy pierwszą klasę szkoły wydziałowej przekształcić na oddział VI. (szósty) szkoły powszechnej i wprowadzić program naukowy dla oddziału VI. szkoły powszechnej siedmioklasowej.

6) W publicznych szkołach wydziałowych w części cieszyńskiej Województwa Śląskiego, nie mających podbudowy szkoły powszechnej, należy przekształcić klasę I. (pierwszą) szkoły wydziałowej na oddział VI (szósty) szkoły powszechnej, o której zaistnieniu przy danej szkole wydziałowej zadecyduje Wydział Oświecenia Publicznego na wniosek Rady Szkolnej Powiatowej. Wniosek powyższy należy przedłożyć Wydziałowi Oświecenia Publicznego w terminie do dnia 20-go czerwca 1932 r.

7) Nauczycieli, dla których wskutek zwinienia I. klas w szkołach wydziałowych w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego — nie będzie zatrudnienia w szkołach wydziałowych, przydzieli Wydział Oświecenia Publicznego w roku szkolnym 1932/33 do szkolnictwa powszechnego, przyczem będzie uwzględniał w miarę możliwości przeniesienie ich do szkół powszechnych w danej miejscowości. Wnioski w powyższej sprawie przedłożą Rady Szkolne Powiatowe Wydziałowi Oświecenia Publicznego w terminie do dnia 20-go czerwca 1932 r.

8) Zarządzenia powyższe od punktu 5—7 nie dotyczą szkół wydziałowych, utrzymywanych przez związki komunalne w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

(—) Dr. Grażyński,
Wojewoda.

Wojewoda Śląski.

L: O. P. III-2572/2. Katowice, dnia 24 maja 1932 r.

OKÓLNIK Nr. 7

Do

Dyrekcji wszystkich szkół średnich ogólnokształcących państwowych, komunalnych i prywatnych

w Województwie Śląskiem

w sprawie zmian programów i planów nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących oraz organizacji roku szkolnego 1932/33.

Z początkiem roku szkolnego 1932/33 zarządzam następujące zmiany programów i planów nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących Województwa Śląskiego.

W uruchomionych w roku szkolnym 1932/33 pierwszych klasach gimnazjów państwowych i komunalnych będzie się stosować program nauczania i plany lekcyjne, obowiązujące w 5-tym oddziale publicznych szkół powszechnych.

W związku z powyższem nie będzie się przeprowadzać egzaminów wstępnych do I. klasy gimnazjalnej.

Na otworzenie klasy I. zezwala się tylko w razie zgłoszenia się wystarczającej liczby dzieci miejscowych. W żadnym wypadku nie należy tworzyć oddziałów równoległych klasy I.

Pozostałą młodzież, zgłaszającą się do klasy I-szej gimnazjum należy skierowywać do 5-tej klasy szkół powszechnych. Dyrekcje zechcą pouczyć rodziców uczniów (uczenic), że plany nauczania i uprawnienia I-szej klasy gimnazjów nie będą się różniły od uprawnień i planów nauczania 5-go oddziału szkoły powszechnej, w której ponadto, w przeciwieństwie do szkół średnich, nie niszczą się taksy administracyjnej.

(—) Dr. Grażyński,
Wojewoda.

Jeżeli publiczna szkoła wydziałowa połączona jest z 5-klasową szkołą powszechną, należy pierwszą klasę szkoły wydziałowej przekształcić na oddział VI (szósty) szkoły powszechnej i wprowadzić program naukowy dla oddziału VI szkoły powszechnej siedmioklasowej.

(—) Dr. Grażyński,
Wojewoda.

Wojewoda Śląski.

L: O. P. II-1416. Katowice, dnia 14. września 1932.

OKÓLNIK Nr. 19

w sprawie planu godzin i instrukcji dot. programu nauki w szkołach powszechnych i szkołach ćwiczeń Wojew. Śląskiego.

Do

Powiatowych Urzędów Szkolnych (Rad Szkolnych Powiatowych) i Kierownictw szkół ćwiczeń Województwa Śląskiego.

Celem unormowania nauki w szkołach powszechnych wszelkich stopni organizacyjnych, Wydział Ośw. Publicznego ustala z dniem 1-go września 1932 r. następujące plany godzin:

- dla szkół powszechnych z polsk. językiem wykład. (część górnośl.) zał. Ib i IIIa.
- dla szkół powszechnych dla mniejszości jęz. niem. załącznik Iib i IIb.
- dla szkół powszechnych z polsk. jęz. wykładowym (część cieszyńska) zał. Ia.
- dla szkół powszechnych z niem. jęz. wykładowym (część cieszyńska) zał. IIa.

INSTRUKCJA OGÓLNA.

I. We wszystkich szkołach powszechnych z językiem wykładowym polskim na terenie Województwa Śląskiego można, począwszy od 3-go roku nauki, na umotywowany wniosek rodziców, postawiony u kierownika szkoły na początku każdego roku szkolnego, wprowadzić nadobowiązkowo kursy języka niemieckiego w 3 godzinach tygodniowo poza ramami normalnego planu godzin. Kursy te dzielą się na 3 stopnie: a) niższy, b) średni, c) wyższy.

Co do celu nauki i programu szczegółowego języka niemieckiego należy stosować analogicznie wskazówki, zawarte w programie ministerjalnym z 1931 r. dla oddziału V, VI i VII (str. 25—33).

Na kursie niższym należy główny nacisk położyć na ćwiczenia w mówieniu tudzież należyte opanowanie techniki czytania i pisanie. Na stopniu średnim i wyższym należy przystąpić do czytania odpowiedniej czytanki. W szkołach powszechnych z językiem wykładowym niemieckim nauka języka polskiego zgodnie z rozporządzeniem Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 28. kwietnia 1923 r. (L. R. W. 485 Dz. U. W. O. P. z 1924 r. str. 154) rozpoczyna się obowiązkowo również w 3 roku nauki.

Wymiar godzin, potrzebny na kursy języka niemieckiego, zorganizowane w szkołach z językiem wykładowym polskim, należy pokrywać w pierwszym rzędzie:

- przez zużytkowanie różnicy między wymiarem godzin potrzebnym według planów dla danego typu szkoły a liczbą godzin, stojących do dyspozycji po uwzględnieniu wszystkich sił nauczycielskich zajętych w szkole;

Wojewoda Śląski.

L: O. P. II-192/2. Katowice, dnia 29 sierpnia 1932.

OKÓLNIK Nr. 17

w sprawie zmian w okólniku Nr. 6 z dnia 25. V. 1932 r.
L. O. P. II-192.

Do

Powiatowych Urzędów Szkolnych
i Rad Szkolnych Powiatowych

w Województwie Śląskiem.

Okólnik Nr. 6 z dnia 25 maja 1932 r. L. O. P. II-192 dotyczący organizacji szkolnictwa powszechnego i zwinięcia I klas w szkołach wydziałowych w części cieszyńskiej Województwa Śląskiego w roku szkolnym 1932/33 odnosi się tylko do publicznych szkół powszechnych i wydziałowych.

Wobec tego punkt 2 i 5 okólnika Nr. 6 z dnia 25 maja 1932 r. L. O. P. II-192 otrzymują następujące brzmienie:

Punkt 2. W oddziale I publicznych sześcioklasowych i siedmioklasowych szkół powszechnych z polskim językiem nauczania przewiduje się wprowadzenie od dnia 1-go września 1932 r. nowego programu nauk, który zostanie w swoim czasie ogłoszony.

Punkt 5. Od dnia 1-go września 1932 r. znosi się w części cieszyńskiej Województwa Śląskiego pierwsze klasy w publicznych szkołach wydziałowych.

b) przez możliwe zmniejszenie kierownikowi szkoły zniżki nauki godzin z tytułu kierownictwa.

Jako nadobowiązkowe godziny będą uwzględniane i wynagradzane tylko te godziny, które zostaną wstawione do podziału godzin po uwzględnieniu i wykorzystaniu możliwości, wyluszczonych w p. a i b.

II. W II., III. i IV. oddziale szkoły powszechnej należy jedną godzinę języka wykładowego przeznaczyć na naukę pisma. Resztę czasu należy rozdzielić proporcjonalnie tudzież z uwzględnieniem miejscowych potrzeb na naukę czytania, gramatyki, stylistyki i pisowni. Czas przeznaczony na poszczególne działy języka wykładowego należy uwidocznić w tygodniowym rozkładzie godzin.

W analogiczny sposób należy zorganizować naukę języka wykładowego w oddziałach wyższych szkoły powszechnej z tą różnicą, że nie przewiduje się w nich osobnej godziny na naukę pisma.

III. Z wymiaru godzin przewidzianego w oddziale II—VIII. szkoły powszechnej na rachunki, należy jedną godzinę wyznaczyć na geometrię. Podobnie należy w oddziale VIII. szkół 8-klasowych przeznaczyć jedną godzinę rysunków na rysunki geometryczne.

IV. W oddziale siódmym szkół 4—7 klasowych przeznacza się jedną godzinę przyrody na naukę higieny.

Nauka higieny nie powinna się ograniczać li tylko do lekcji wyznaczonej w podziale godzin, lecz powinna być odpowiednio uwzględniona przy nauczaniu wszystkich przedmiotów. O powyższem powinni pamiętać przedewszystkiem nauczyciele (ki) szkół niżej zorganizowanych, w których szczerzy wymiar godzin wymaga wszechstronnej ekonomii czasu.

V. Tam, gdzie warunki lokalne nie pozwalają, by nauka gospodarstwa domowego mogła być racjonalnie prowadzona, należy odnośne godziny przeznaczyć na naukę robót kobiecych w rozszerzonym zakresie. W godzinach przeznaczonych na roboty ręczne uwzględnić należy dziewczęta narówni z chłopcami.

VI. W szkołach powszechnych 8-klasowych, w których brak maszyn do pisania, wyklucza prowadzenie racjonalnej nauki pisania na maszynach, lub w których brak odpowiednio uzdolnionej siły nauczycielskiej nie pozwalała na skuteczne prowadzenie nauki stenografii, należy odnośne godziny zużytkować na naukę języka wykładowego, rachunków z geometrią i higieny.

Zarówno P. P. Inspektorzy jak i P. P. kierownicy szkół są obowiązani dokładać nieustannych a usilnych starań celem stworzenia takich warunków, by program nauki klasy VIII. mógł być zrealizowany bez uszczerbku.

VII. Naukę robót ręcznych w kl. I. i II. należy prowadzić według programu wspólnego dla chłopców i dziewcząt. Tam, gdzie na roboty ręczne przewidziane są w klasach wyższych w planie tylko 2 godziny tygodniowo, należy ten czas w odniesieniu do dziewcząt zużytkować w całości na roboty kobiece.

VIII. We wszystkich wypadkach, w których organizacja pracy na to pozwoli, należy prowadzić ćwiczenia cielesne w lekcjach $\frac{1}{2}$ godzinnych.

P. P. Kierownicy obowiązani są zasadniczo do udzielania 30 godzin nauki tygodniowo. Równocześnie upoważnia Urząd Wojewódzki P. P. Inspektorów do udzielania kierownikom szkół powszechnym zmniejszenia liczby godzin nauczania w następującym wymiarze: w szkole 1—3-klasowej do 28, w szkole 4-klasowej do 24, w szkole 5-klasowej do 22, w szkole 6-

klasowej do 20, w szkole 7-klasowej do 18, w szkole 8-klasowej do 16 godzin tygodniowo. Co do ewent. dalszych zniżek należy stosować normy przepisane w rozporządzeniu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24. marca 1924 r. (L. 3261/I) Dz. U. W. O. P. Nr. 11, poz. 171 z 1924 r. str. 329.

IX. Odnośnie do programów nauczania, zarządza się co następuje:

1. Program nauczania dla kl. I. we wszystkich szkołach powszechnych Województwa Śląskiego ogłoszony okólnikiem i instrukcją Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7. lipca 1932 r. L. Pr. 3075 (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 57 ex 1932 str. 183) rozkłada się na okres dwuletni.

W roku szkolnym 1932/33 należy uwzględnić w kl. I.:

A) W zakresie języka wykł. (7 godzin tygodniowo) ćwiczenia w mówieniu oraz związane z nimi ćwiczenia słuchowe, wzrokowe i ruchowe (A. 1, A. 3) z wyjątkiem punktu d. (C-1), przyczem należy szczególnie nacisk położyć na t. zw. ćwiczenia zmysłów. Nauka czytania i pisania w roku szkolnym 1932/33 w kl. I. zasadniczo odpada. Jeżeli jednak dzieci same dojdą do odczucia potrzeby czytania i pisania, nauczyciel może i powinien pójść za samorządnym pędem dzieci, jednak nie wcześniej jak w drugim półroczu, przyczem oczywiście winien uwzględnić w całej pełni wskazania zawarte w instrukcji pod A-2, C-2. Odnośnie do wyników obowiązują ramy zakresłone w instrukcji pod B-a, b, f i g.

B) W zakresie rachunków (sześć jednostek $\frac{1}{2}$ godzinnych tygodniowo) obowiązuje zakres materiału wyszczególniony w instrukcji pod A-1, 2, 3. Materiał pod A-4, 5, 6 można traktować nie obowiązkowo tylko tam, gdzie będzie przez same dzieci narzucony.

C) Rysunki, roboty ręczne i śpiew należy uwzględnić tylko w ścisłym związku z nauką języka polskiego i rachunków.

Całokształt pracy w klasie I. winien mieć charakter wychowawczy i zabawowy, powinien też posłużyć nauczycielowi spostrzegawczemu do zdobycia materiału, ułatwiającego prace w następnych latach.

2. W nauce religii obowiązuje we wszystkich szkołach program, ogłoszony okólnikiem O. P. VIII. 14894 z 25. VIII. 1924 r. — Dz. U. W. O. P. Nr. 12 z 25. IX. 1924 r. str. 368.

3. We wszystkich innych przedmiotach należy stosować program wydany przez Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 1931 r. dla szkół powszechnych z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych okólnikiem i instrukcją Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Nr. 119, z dnia 7. lipca 1932 r. (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 5 poz. 57 ex 1932 r. str. 183).

4. W klasie VIII. szkół 8-klasowych obowiązuje nadal materiał nauczania, wyznaczony w Dzienniku Urz. W. O. P. Nr. 7/8 z 20. sierpnia 1928 r. poz. 147 str. 369.

X. Z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszystkie okólniki i rozporządzenia, wydane w powyższej sprawie przez Wydział Oświecenia Publicznego.

Wojewoda Śląski:

(—) Dr. Grażyński.

Załącznik Nr. IV.

do okólnika Nr. 19 L. O. P. II-1416
z dnia 14 września 1932 r.

INSTRUKCJA

dotycząca programu nauki w oddziale I publicznych szkół powszechnych i zmian w Programach nauki w oddziale V i VI publicznych szkół powszechnych.

PUBLICZNE SZKOŁY POWSZECHNE

I. Oddział I-szy Publicznych Szkół Powszechnych.

PROGRAM NAUKI.

Religia rzymsko-katolicka.

2. godz. tygodniowo w ciesz. części Wojew. Śl.

3. godz. tygodniowo w górnośl. części Wojew. Śl.

Język wykładowy.

14/2 godz. tygodniowo.

A. Zakres materiału.

1. Ćwiczenia w mówieniu.

Pierwsze rozmowy nauczyciela z dziećmi, związane z ich wstąpieniem do szkoły (zachowanie się dzieci w budynku szkolnym, w klasie i w szatni, organizacja wspólnego życia, opartego na podziale pracy dzieci w zakresie opieki nad izbą szkolną, pomocami naukowymi i t. p.).

Wypowiadanie się dzieci przy zabawach, pracach ręcznych, rysowaniu, oglądaniu obrazków, przeżroczy, a także o tem, co widziały i słyszały poza szkołą, o zdarzeniach z ich życia, ich zajęciach i zabawach.

Rozmowy nauczyciela z dziećmi o przedmiotach i zjawiskach, interesujących dzieci, oparte na bezpośredniej obserwacji, ze szczególnem uwzględnieniem materiału z wycieczek.

Oglądanie obrazków i omawianie ich treści.

Opowiadanie i czytanie przez nauczyciela krótkich powiastek z życia dzieci, baśni fantastycznych, bajek, powiastek z życia zwierząt i roślin, oraz zadawanie zagadek.

Swobodne rozmowy dzieci między sobą i z nauczycielem w związku z czytaniem i opowiadaniem nauczyciela.

Pogadanki na tematy, zaczerpnięte z życia dziecka i jego najbliższego otoczenia, a mianowicie:

- a) narządy zmysłów, oraz przy wyjaśnianiu elementarnych wymagań higieny osobistej — budowa ciała dziecka;
- b) dom rodzinny dziecka (urządzenie i narzędzia pracy) oraz współudział dziecka w życiu i pracy jego rodziny;
- c) klasa i szkoła (urządzenia i pomoce szkolne), praca ludzi nad ładem i porządkiem w szkole, przy wyjaśnianiu elementarnych wymagań higieny szkolnej;
- d) godło państwa, portrety Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Piłsudskiego, sztandar szkoły, uroczystości organizowane przez szkołę z najprzystępniejszymi wyjaśnieniami;
- e) dostępne obserwacji dziecka przejawy życia na drodze jego z domu do szkoły, w polu, w ogrodach, na placach i t. p., t. j. w tych miejscach, gdzie spędza czas poza szkołą i domem;
- f) spostrzeżenia dziecka, dotyczące typowych zjawisk atmosferycznych, oraz życia i budowy kilku zwierząt i roślin z jego najbliższego otoczenia, o ile możliwości poczynione przy hodowli roślin i zwierząt.

2. Nauka czytania i pisania.

Nauczyciel może wybrać jedną z dwóch, niżej podanych metod pracy: wariant pierwszy podaje tok pracy przy użyciu elementarza, jako punktu wyjścia przy pracy, wariant drugi — przy użyciu elementarza, jako książki do czytania, w toku nauki czytania i pisanie.

Wariant pierwszy.

- a) Pogadanki na temat obrazka przy nowej literze;
- b) wyodrębnianie wyrazów i dźwięków;
- c) pisanie i czytanie podstawowych wyrazów;
- d) analiza słuchowa i wzrokowa opracowywanych wyrazów;
- e) skojarzenie litery z dźwiękiem;
- f) synteza podstawowych wyrazów;
- g) wyodrębnianie nowego dźwięku i litery w podstawowych wyrazach;
- h) układanie ustne i piśmienne łatwych i krótkich wyrazów z poznanych dźwięków i liter; łączenie poznanych wyrazów w krótkie i łatwe zdania;
- i) pisanie ze słuchu (za dyktandem) wyrazów i zdań, odczytywanie pisanych wyrazów i zdań;
- j) omawianie przeczytanej całości myślowej.

Wariant drugi.

- a) Obraz zdania krótkiego, składającego się najwyżej z trzech wyrazów, o treści związanej z życiem bieżącym dzieci. Odczytywanie i odwzorowywanie obrazu zdania;
- b) analiza zdania na wyrazy; odczytywanie i odwzorowywanie wyrazów;
- c) układanie nowych zdań przez zmianę jednego wyrazu w zdaniu poznanem lub rozszerzanie znanego zdania nowymi wyrazami;
- d) wyodrębnianie liter, powtarzających się w poznawanych wyrazach;
- e) skojarzenie dźwięków z wydzielanymi literami;
- f) analiza słuchowa i wzrokowa niektórych poznanych i przyswojonych wyrazów;
- g) tworzenie nowych wyrazów z poznanych dźwięków i liter;
- h) wprowadzenie elementarza i wyszukiwanie w nim znanych wyrazów i zdań, z ewentualnem uzupełnieniem znajomości liter; odczytywanie i pisanie;
- i) wyszukiwanie w elementarzu tekstów, nadających się do chwil, przeżywanych przez dzieci w klasie;
- k) przerabianie kolejne podług elementarza lub przy pomocy układanych tekstów na tablicy materiału trudniejszego, obejmującego dźwięki dwuznakowe, zmniejszenia i t. p.;
- l) w miarę wdrożenia do czytania przepisywanie z tablicy i książki; pisanie za dyktandem przyswojonych zdań i wyrazów;
- m) samodzielne układanie przez dzieci zdań ze znanych wyrazów, a nawet wyrazów nowych, proponowanych przez klasę lub ucznia;
- n) wspólne układanie z dziećmi tekstu do odczytania z tablicy i przepisania do zeszytów.

3. W związku z mówieniem, czytaniem i pisanem.

- a) Ćwiczenia słuchowe, wzrokowe i ruchowe.
- b) Stopniowe i okolicznościowe wzbogacanie czynnego słownika dzieci: wprowadzanie nazw przedmiotów, ich zasadniczych barw i kształtów, oraz zasadniczych stosunków przestrzennych i czasowych, w związku z obserwacją i doświadczeniem dziecka.

- c) Stopniowe i bardzo powolne przyzwyczajanie dzieci do zastępowania wyrazów i zwrotów gwarowych odpowiednikami z języka warstw wykształconych.
- d) Praktyczne rozróżnianie i nazywanie zdania, wyrazu, imienia własnego, głoski, a gdzie tego wymaga metoda elementarza, także i zgłoski.
- e) Uczenie napamięć krótkich wierszyków o treści, związanej z tematami pracy szkolnej.
- f) Ilustrowanie treści opowiadań, wierszyków i obrazków ruchami i mimiką dzieci.
- g) Uczenie tekstów piosenek.
- h) Ulepianki, rysunki, wycinanki i t. p.

B. Wyniki.

- a) Umiejętność swobodnego wypowiadania się na łatwe tematy w formie krótkich, ale samodzielnie zbudowanych zdań.
- b) Uzyskanie pewnej wprawy w jasnym formułowaniu pytań, skierowanych do nauczyciela i kolegów.
- c) Umiejętność powolnego ale wyraźnego czytania głośnego oraz czytania cichego łatwych tekstów z elementarza lub pisemek dla dzieci.
- d) Przyswojenie pisowni wyrazów, nie nasuwających ortograficznych wątpliwości.
- e) Wdrożenie do kształtnego i czytelnego pisma.
- f) Pamięciowe opanowanie kilku krótkich wierszyków.
- g) Umiejętność praktycznego rozróżniania zdania i wyrazu.

C. Wskazówki metodyczne.

1. Ćwiczenia w mówieniu.

- a) Punktem wyjścia do ćwiczeń w mówieniu winien być przede wszystkim materiał, czerpany z przeżyć i spostrzeżeń dziecka, a więc dotyczący jego najbliższego otoczenia, a tylko zwolna i okolicznościowo nawiązywany do przedmiotów i ludzi z poza środowiska dziecka.
- b) Ćwiczenia słownikowe rozpoczynają się z chwilą wejścia dziecka do szkoły, wiążą się jednak w I-szym oddziale bardzo ściśle z t. zw. ćwiczeniem zmysłów. Przy oglądaniu więc przedmiotów z najbliższego otoczenia nauczyciel zwróci baczną uwagę, by dziecko z każdym nowo poznany lub rozpoznany przedmiotem wiązało właściwą nazwę i by umiało określić trafnie jego zasadnicze cechy. Opowiadanie najprostszycch zdarzeń z życia codziennego winno nauczyć dziecko praktycznego rozróżniania stosunków czasowych, dzięki czemu wytworzy się intuicyjna wprawa w użyciu właściwych czasów i przysłówek czasowych. Wszystkie ćwiczenia tego rodzaju mają w pierwszym roku nauczania charakter przygodny, powodzenie zaś ich zależy przede wszystkim od stopnia pogłębienia. Trzeba więc starać się jaknajusilniej, aby każdy przedmiot, omawiany w szkole, znany był dziecku bezpośrednio lub pośrednio (z ilustracji), oraz by dzieci same odtwarzały jak najczęściej poznane przedmioty w postaci plastycznej lub graficznej.

(Ćwiczenia z zakresu orientacji przestrzennej — w programie arytmetyki).

- c) Przez język polski w oddziale I-szym winien przenikać do świadomości dziecka szereg elementów, jakie w latach następnych przenikną doń za pośre-

dnictwem oddzielnych przedmiotów: nauki o przyrodzie, geografii, historii. Pewne, bardzo typowe i zasadnicze zjawiska z otaczającego dziecka świata przyrody winny znaleźć miejsce w doborze tematów pogadanek i czytanek z zakresu języka polskiego. Chodzi tu jednak tylko o wprowadzenie dziecka w świat otaczających je zjawisk i rzeczy.

- d) Treść czytanek i pogadanek winna, obok zainteresowania dziecka światem rzeczywistym, uwzględniać również charakterystyczne dla tej fazy rozwoju zainteresowanie dziecka tematami iluzijnymi (bałki, baśnie) oraz zainteresowanie zabawowe. Należy również mieć na względzie specyficzny dla psychiki dziecka tej fazy rozwoju stosunek do „czasu”. Pojęcie to dopiero w latach późniejszych nabiera treści. Stąd w I-szym oddziale można wprowadzać tylko konkretne elementy wiedzy o przeszłości jak: przeszłość ludzi i rzeczy z otoczenia, (historja lalki, zabawki, sukienki, zeszytu dziecka i t. p.).
- e) Należy silny nacisk położyć na wyzyskanie wychowawczych pogadanek i czytanek, które, wolne od moralizatorstwa, winny przez sam dobór treści i odpowiednią metodę jej opracowania wpływać wydatnie na rozwój uczuciowego życia dziecka.

2. Nauka czytania i pisania.

Niezależnie od wybranej metody obowiązują nauczyciela zawsze przy nauce czytania i pisania pewne zasadnicze wskazania, a mianowicie:

- a) naukę czytania i pisania należy rozpoczynać wtedy, gdy się doprowadziło dzieci do odczucia potrzeby czytania i pisania, gdyż jest ona tylko jednym z środków, zmierzających do kształcenia sił duchowych dziecka, a nie celem samym w sobie;
- b) materiał do czytania winien być zawsze starannie dobierany pod względem obrazów językowych i pozajęzykowych;
- c) obserwacja przedmiotu, rysunek, obrazek jak również zdarzenia z życia bieżącego dzieci, winny stanowić naturalne wprowadzenie do czytanego tekstu;
- d) należy zawsze zwracać uwagę nie tylko na wyraźne czytanie tekstu, lecz również na to, czy dziecko rozumie to, co czyta;
- e) należy często stosować czytanie ciche;
- f) należy od pierwszej chwili domagać się poprawnej dykcji przy czytaniu głośnym;
- g) należy przestrzegać, aby dzieci przepisywały wyrazy jako całości;
- h) ćwiczenia w czytaniu i pisaniu należy ożywiać i urozmaicać, np. można pozostawić dzieciom wybór zdania z podanego tekstu, a następnie domagać się wyjaśnienia, dlaczego poszczególne dzieci dane zdania wybrały, lub zapytywać, które wyrazy uważają za trudne do odczytania lub napisania i dlaczego;
- i) pismo, którego używa się przy wprowadzaniu w czytanie i pisanie, winno być identyczne, a przynajmniej zbliżone do pisma, użytego w stosowanym na lekcjach elementarza;
- j) stosowanie metod wyłącznie syntetycznych jest wykluczone;
- k) tok pracy, podany w obu wariantach programu nauki czytania i pisania, uwzględnia zarówno analizę, jak syntezę.

Wariant pierwszy

przewiduje pewną kolejność wprowadzenia dźwięków i liter, a więc materiał, którym posługuje się nauczyciel, musi być bardzo ograniczony; przy każdej nowej literze należy dobierać materiał do czytania tak, aby znajdowały się w nim jedynie wyrazy, złożone z dźwięków i liter, które już przedtem zostały poznane;

zaleca dokonywanie doboru wyrazów nie tylko ze względu na ich stronę graficzną, ale i na wywoływane przedstawienie (obraz pozajęzykowy) w związku z czym należy dobierać przede wszystkim rzeczowniki, następnie przymiotniki i czasowniki.

Wariant drugi

zaleca, aby moment analizy zdania, a w szczególności wyrazu był samorzutny, przyczem nie wszystkie wyrazy, podawane w zdaniu na początku nauki, należy analizować, gdyż niektóre z nich mogą być ujmowane nadal jedynie jako obrazy językowe;

umożliwia dziecku wymawianie grupy wyrazów (zdanie), przyzwyczajając je do sposobu czytania osób dorosłych;

ułatwia zwiążanie nauczania z życiem bieżącym dziecka, jego przeżyciami i obserwacjami;

wprowadzając elementarz jako książkę do czytania, budzi trwałe zainteresowania treścią, w nim zawartą.

Uwaga: Należy pamiętać, że metoda podana w warjancie pierwszym jest oparta na wieloletniej praktyce i stąd początkujący nauczyciel ma przy jej stosowaniu większą pewność uniknięcia zasadniczych błędów, niż przy stosowaniu metody, podanej w warjancie drugim, która wymaga dużego doświadczenia i odpowiedniego przygotowania.

ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ.

6½ godziny tygodniowo.

A. Zakres materiału.

1. Ćwiczenia orientacyjne, dotyczące położenia i ruchu (ze zwróceniem uwagi na odpowiednie wystawienie), np. wyżej — niżej, na prawo — na lewo, nad — pod i t. p. Wyodrębnienie cech jakościowych (np. rozróżnianie i nazywanie barw). Wyodrębnienie cech ilościowych (np. porównywanie długości, porównywanie pojemności zapomocą przesypywania piasku i t. p.)

2. Porównywanie dwóch zbiorów zapomocą tworzenia par (po jednym przedmiocie z każdego z dwu zbiorów danych). Odwzorowanie danego zbioru przy pomocy liczmanów lub kresek. Uszeregowanie przedmiotów zbioru (np. nawlekanie na nitkę).

3) Liczenie przedmiotów i odliczanie żądanej ilości przedmiotów w zakresie do dziesięciu (z ewentualnym zastosowaniem figur liczbowych Borna lub Laya albo ruchomych ogniów jednostkowych A. M. Rusieckiego i ze zwróceniem uwagi na poprawne używanie form gramatycznych w liczebnikach). Stopniowe opracowanie dodawania i odejmowania liczb w zakresie do dziesięciu. Pisanie liczb do dziesięciu przy pomocy cyfr: znak równości, zapis dodawania i odejmowania; zero jako wynik odejmowania, np. $5 - 5 = 0$. Zastosowanie nabytych wiadomości do najelementarniejszych zagadnień. Dni tygodnia.

4. Specjalne opracowanie liczb pierwszej dziesiątki: rozkład każdej liczby na dwa składniki; dopełnianie danej liczby do 10.

5. Liczenie przedmiotów i odliczanie żądanej ilości przedmiotów w zakresie do dwudziestu. Pisanie liczb cyframi w zakresie do 20; opracowanie dodawania i odejmowania w tym zakresie (ze szczególnym zwróceniem uwagi na próg dziesiątkowy). Zastosowanie do zagadnień. Pieniądze (do 20 groszy).

6. Wprowadzenie mnożenia (z ograniczeniem do przypadków, kiedy mnożnik nie przekracza 5, a wynik mnożenia nie przekracza 20); zapis mnożenia (na pierwszym miejscu mnożnik, na drugim mnożna). Zastosowanie mnożenia do najelementarniejszych zagadnień.

7. **Materiał nieobowiązkowy, który może być opracowany jedynie tam, gdzie będzie przez same dzieci narzucony:** liczenie przedmiotów i odliczanie żądanej ilości przedmiotów w zakresie do stu; pisanie liczb cyframi w zakresie do 100; pieniądze w zakresie do złotego.

8. Mierzenie długości odcinków przy użyciu centymetra jako jednostki miary i odmierzania żądanej długości (w zakresie do 20 cm, ewentualnie do 1 metra).

B. Wyniki.

W wyniku nauczania w oddziale I dzieci winny opanować przepisane w programie wiadomości o liczbach w zakresie do 20, a w szczególności winny pewnie i sprawnie wykonywać dodawanie, odejmowanie i proste przypadki mnożenia w tym zakresie. Poza tem dzieci powinny zdobyć umiejętność stosowania poznanych działań do najelementarniejszych zagadnień wraz z zapisem wzorów, wyrażających zastosowane działania.

W zakresie wiadomości praktycznych dzieci winny wykazać umiejętność porównywania liczebności zbiorów, porównywanie długości i pojemności, a także elementarną znajomość mierzenia długości i obliczeń pieniężnych we wskazanym przez program zakresie.

C. Wskazówki metodyczne.

1. W początkowych tygodniach nauczania szkolnego odbywa się przygotowanie i stopniowe wdrażanie dzieci do systematycznej pracy szkolnej¹⁾.

Ćwiczenia orientacyjne, dotyczące położenia i ruchu, mają na celu dobieranie słów do gestu, który towarzyszy opisowi położenia przedmiotu względem dziecka (np. na prawo) lub względem innego przedmiotu (np. pod stołem), a także opisowi ruchu (np. naprzód).

Wyodrębnienie cech jakościowych (np. rozróżnianie i nazywanie barw) pociąga za sobą porównywanie stopnia natężenia danej cechy jakościowej np. widniej — ciemniej, cieplej — zimniej).

Wyodrębnienie cech ilościowych wymaga już wprowadzenia prymitywnych narzędzi do sprawdzenia, czy porównanie „na oko” jest trafne, a nawet do rozstrzygnięcia sporu w przypadku, gdy zachodzi różnica zdań (np. porównywanie długości przy pomocy sznurka albo porównywanie pojemności przy pomocy piasku).

2. Ćwiczenia, dotyczące zbiorów jednakowych przedmiotów, mają na celu przygotowanie do procesu liczenia.

Na początku należy zająć się porównywaniem liczebności dwóch zbiorów (np. obsadek i stałówek), ale jeszcze bez liczenia, tylko przez wyczerpywanie zbiorów parami (po jednej obsadce i jednej stałówce).

¹⁾ Porównaj z programem języka polskiego.

Dalszym etapem będzie odwzorowanie przedmiotów zbioru przy pomocy liczmanów (np. kasztanów) oraz karbowanie przy pomocy kresiek (każdemu przedmiotowi odpowiada kreska).

Dla porządku ustawia się liczmany lub kreski w jednym szeregu.

Wreszcie same przedmioty zbioru mogą być uszeregowane (np. nawlekanie paciorków na nitkę albo ustawianie krzeseł jedno za drugim).

3. Na proces liczenia przedmiotów zbioru składają się dwie rzeczy: kolejne odkładanie przedmiotów i podawanie kolejnych liczebników — po jednym dla każdego przedmiotu.

Aby w procesie liczenia nie pominąć żadnego przedmiotu i żadnego nie powtórzyć, potrzebny jest ład, którego przygotowaniu służą ćwiczenia w odwzorowaniu i porządkowaniu zbiorów. Poza tem potrzebna jest znajomość liczebników.

Cała trudność procesu liczenia polega na tem, aby na kolejne przedmioty zbioru padały kolejne liczebniki. Sprawdzianem umiejętności liczenia jest pewne i poprawne wykonywanie zleceń: 1) policzyć dane przedmioty, 2) odliczyć żadaną ilość przedmiotów z danego zbioru. Np. policzyć zapalki w pudełku, wyjąć z pudełka siedem zapalek.

Odwrotnym do liczenia procesem jest skonkretyzowanie liczby przy pomocy zbioru. Częstość bardzo pomocne (jednak niekonieczne) jest przedstawianie liczby przy pomocy zbioru liczmanów w określonych ugrupowaniach, stanowiących pewien system: takie przedstawienia liczb nazywają się figurami liczbowymi.

Wprowadzenie figur liczbowych jest wtedy zalecone, gdy dzieci nie przynoszą do szkoły samorządowego zapoznania się z liczbami pierwszej dziesiątki, wystarczającego do dodawania, odejmowania i porównywania liczb w zakresie do dziesięciu.

Wprowadzając figury liczbowe, należy dążyć do tego, by z nazwaniami kolejnych liczb kojarzyły się odpowiednie figury; dlatego należy trzymać się zawsze jednego i tego samego układu figur liczbowych: bądź dwójkowego układu Borna, bądź czwórkowego układu Laya, bądź też piątkowego układu Rusieckiego. Obok tego muszą jednak być stosowane ćwiczenia w liczeniu, dodawaniu i odejmowaniu konkretów w dowolnych ugrupowaniach; figury liczbowe w ustalonym układzie mają zastosowanie głównie wówczas, kiedy żądane przedstawienie liczby musi być odtworzone w wyobraźni lub kiedy liczebność zbioru musi być rozpoznawana „na rzut oka” — bez liczenia.

Należy położyć nacisk na poprawne używanie liczebników w rozmaitych zwrotach mowy (np. widzę dwóch panów, dwie panie i dwoje dzieci), mam dwóch braci, dwa psy i t. d.).

Stopniowe opracowanie dodawania i odejmowania w zakresie do dziesięciu można przeprowadzić jednym z dwóch sposobów: 1) naprzód opracować dodawanie i odejmowanie w zakresie do dwóch, potem do trzech, do czterech, do pięciu i t. d., albo 2) naprzód opracować wszystkie przypadki, w których dodaje się lub odejmuje się liczbę 1, potem przypadki, w których dodaje się lub odejmuje się liczbę 2, liczbę 3, liczbę 4 i t. d.

Przy wprowadzaniu cyfr należy je podawać odrazu w normalnej postaci — bez próby układania z kresiek. Symbol liczby 10 należy podać bez analizowania roli zera.

W oddziale I nie należy ustalać sposobu odczytywania zapisów: wystarczy, by dzieci czytały zapisy

w sposób gramatycznie poprawny i pokrywający się z treścią zapisu: np. znak „+” może być odczytywany jako „dodać”, „doliczyć”, „dosunąć” i t. d., podobnie znak „—” może być czytany jako „odjąć”, „odliczyć”, „odrzucić”, „zabrać” i t. d.

4. Należy zwrócić szczególną uwagę na specjalne opracowanie liczb pierwszej dziesiątki a mianowicie: rozkładanie każdej liczby na dwa składniki i dopełnianie danej liczby do dziesiątki. Przy opracowaniu tego działu mogą być przydatne figury liczbowe.

5. W rozszerzeniu zakresu liczb do dwudziestu należy dobitnie wyodrębnić dziesiątkę jako grupę podstawową; w związku z tem ustala się, że np. 10 i 2 to jest dwanaście i odwrotnie: piętnaście to jest dziesięć i pięć. Ćwiczenia te służyć będą za przygotowanie do wprowadzenia zapisu liczb cyframi, np. 15. Idąc regresywnie poprzez 14, 13, 12 do 11, można wyjaśnić znaczenie jednej i drugiej jedynki w zapisie liczby 11, a cofając się dalej do 10, można wyjaśnić rolę zera; w końcu można rozważyć przejście od liczby 19 do liczby 20 jako wyodrębnienie drugiej dziesiątki.

W opracowaniu dodawania i odejmowania w zakresie do 20 należy zwrócić szczególną uwagę na przypadki przekroczenia progu dziesiątkowego.

W zakresie obliczeń pieniężnych winny być uwzględnione: zliczanie pieniędzy, płacenie żądanej kwoty i wydawanie reszty.

6. Dzieci naogół nie odczuwają potrzeby stosowania mnożenia i wolą posilkować się dodawaniem jednakowych składników. Wykonanie mnożenia „dziewięć razy po dwa” jest znacznie trudniejsze niż „dwa razy po dziewięć”, gdyż w pierwszym przykładzie jest dodawanie dziewięciu składników, a w drugim — tylko dwóch. Z tych względów należy ograniczyć mnożenie w oddziale I do tych przypadków, w których mnożnik nie przekracza liczby 5.

O przestawialności czynników nie można mówić w oddziale I, gdyż ta własność mnożenia jest dla dzieci na tym poziomie nieuchwytna.

Ustala się następujący porządek liczb w zapisie mnożenia: naprzód pisze się mnożnik, a potem mnożną, np. zapis $3 \cdot 5$ oznacza: trzy razy po pięć.

7. Rozszerzenie zakresu liczb do stu nie należy w oddziale I do programu obowiązującego. Raczej przeciwnie. — Nauczyciel nie powinien wprowadzać tego działu w szkołach, w których rozwój umysłowy dzieci wymaga dłuższego zatrzymania się na liczbach w zakresie do dwudziestu. Jeżeli natomiast dzieci same zaczną podawać w układanych przez nie zadaniach liczby większe od dwudziestu i wykonywać działania na pełnych dziesiątkach, to nauczyciel może pójść za pędem dzieci, nie zmuszając ich bez potrzeby do ciągłego obracania się w ograniczonym zakresie liczb.

8. Zaznajomienie dzieci z mierzeniem długości przy użyciu centymetra jako jednostki miary winno być oparte na konkretnych czynnościach. Prócz mierzenia długości należy uprawiać również ćwiczenie odwrotne: odmierzanie żądanej długości.

Zaleca się również przyzwyczajanie dzieci do oceniania danej długości i odmierzania żądanej długości „na oko”, z każdorazowym jednak sprawdzaniem.

RYSUNEK.

1 godzina tygodniowo.

(pożądany podział na pół godziny).

A. Zakres materiału.

1. Rysunek ilustrujący, oparty na przeżyciach dziecka w domu, w szkole i poza szkołą.

2. Rysunek ilustracyjny, w związku z innymi przedmiotami nauki szkolnej, z uwzględnieniem również tematów fantastycznych.

3. Rysowanie z pamięci łatwych przedmiotów.

4. Zaznajomienie dziecka z użyciem przyborów rysunkowych (papieru, ołówka, kredy, kredki, pendzla).

B. Wyniki.

Swobodne posługiwanie się przyborami rysunkowymi, wyrażanie rysunkiem różnic wielkości (mały, duży) i ważonych, wyraźnych cech przedmiotu.

C. Wskazówki metodyczne.

Racjonalnie pojęta nauka rysunków musi być oparta na podstawach psychologicznych, decydujących o charakterze pracy rysunkowej dziecka. Początkowa nauka rysunkowa będzie miała charakter zabawowy, jej rezultaty dostarczą spostrzegawczemu nauczycielowi wiele cennego materiału, ułatwiającego poznanie zainteresowań dzieci, zasobu i stopnia doskonałości rysunkowej schematów oraz opracowanie dalszego planu, rozwijającego sprawność rysunkową i malarską dziecka, zgodnie z naturalnym rozwojem jego uzdolnień plastycznych.

Życie dziecka i praca szkolna dostarczają wiele tematów rysunkowych, które muszą być tak uporządkowane, aby stopniowo wzbogacały zasób schematów rysunkowych, doskonaliły je i przygotowywały do realizacji następnych.

Przy wyborze tematów rysunkowych należy wziąć pod uwagę: środowisko, z którego dzieci pochodzą (wieś, miasteczko, miasto), zainteresowania (wieś — przyroda, miasto — technika, środki lokomocji i t. d.), treść opowiadań lub przeżyć, odpowiadająca psychice dziecięcej (tematy wesołe, komiczne, barwne).

Na tym szczeblu winien dominować rysunek ilustracyjny o charakterze realnym lub fantastycznym. Tematami mogą być: 1) praca dziecka w domu, w gospodarstwie, w szkole, praca rodziców, gry i zabawy w szkole, zabawki dziecka, pierwszy śnieg, ślizgawka, św. Mikołaj, choinka szkolna, jasełka, zabawa kostiumowa, przedstawienia szkolne, święto wiosny, komiczne lub ciekawe zdarzenia z wycieczek szkolnych, co dzieci widziały w lesie, na łące, w mieście i t. p. 2) ilustrowanie krótkich a ciekawych lub wesołych powiastek, wierszyków, bajek, legend, z zastosowaniem poznanych zwierząt i roślin oraz uwzględnieniem twórczych fantazji dziecka („cudowny kwiat“, „zaczarowane drzewo“).

Przy wybitnej przewadze rysunku ilustracyjnego, należy również pomału i ostrożnie zaprawiać dzieci w granicach ich zamiłowań i upodobań do dokładniejszego rysowania z pamięci poszczególnych przedmiotów.

Ponieważ rysunek kolorowy daje dziecku największe zadowolenia i radości, przeto największe zastosowanie w oddziale I-ym znajdują kredki, kreda kolorowa, farby, plastylina. Dzieci winny odróżniać używane barwy.

Nauczyciel podczas pracy dzieci winien zwracać uwagę przede wszystkim na prawidłową pozycję ciała przy pracy, na poprawne użycie materiałów i przyborów rysunkowych i na czystość w rysunkach.

Do celów rysunkowych w oddziale I-ym nadają się:

- a) oddzielne mniejsze i większe kartki taniego papieru rysunkowego (pakuńkowego) barwy szarej

lub popielatej (jasnej) o powierzchni niezbyt szorstkiej,

b) ołówek grafitowy średniej twardości

c) kredki kolorowe, woskowe w drewnianej oprawie lub bez oprawy,

d) kreda kolorowa, którą nauczyciel może sam przygotować,

e) farby kryjące (tempera) lub akwarela,

f) pendzle twarde lub miękkie.

Ze względów wychowawczych wskazane są okolicznościowe, kilkunastuminutowe pogawędki z dziećmi o wynikach pracy, połączone z pokazem wszystkich prac dzieci danej klasy lub pracującej grupy. Pogawędki winny być tak przeprowadzone, aby stały się bodźcem do dalszych wysiłków a równocześnie doprowadziły do samodzielnego wykrycia rażących błędów.

Do poprawiania błędów w czasie pracy należy dziecko naprowadzać przez pewne objaśnienia lub ciekawostkową obserwację rzeczywistej formy. Nie krytyka lecz słowa zachęty będą najwłaściwszą formą korekty rysunkowej.

Nauczyciel winien dbać o coraz poprawniejszą formę i technikę rysunkową, udzielając potrzebnych wyjaśnień lub wskazówek, demonstrowując w miarę potrzeby użycie przyborów rysunkowych.

(Użycie gumy do wycierania nie jest wskazane).

ROBOTY RĘCZNE

WRAZ Z ZAJĘCIAMI PRAKTYCZNYMI

1 godzina tygodniowo.

A. Zakres materiału.

W związku z całokształtem pracy szkolnej lub potrzebami dziecka:

1. Wykonywanie łatwych zabawek i pomocy naukowych:

a) z papieru, bibułki, kartonu;

b) z szyszek, żołędzi, orzechów, kasztanów, łyczka kolorowego lub barwnej włóczki, plasteliny lub gliny, wiórek, skrawków tkaniny i t. p.;

c) z różnych pudełek, szpilek od nici, klocków i t. p.;

d) z wydmuszek, słomki, wiór kolorowych i cienkiej tekturki (różnego typu ozdoby choinkowe).

2. Wdrażanie dzieci do samodzielnych starań o czystość swego ciała i utrzymanie w porządku ubrania i przedmiotów, używanych przy pracy i zabawie.

3. Wykonywanie prac zbiorowych: spełnianie drobnych i do sił dziecka dostosowanych czynności gospodarczych, związanych z utrzymywaniem izby szkolnej w stanie należytej schludności, opieką nad hodowaniami przez dzieci w szkole roślinami i zwierzętami i t. p.

B. Wyniki.

a) Umiejętność wykonania z wyżej podanych materiałów łatwej zabawki lub potrzebnej dziecku pomocy naukowej i zaznajomienie się z użyciem nożyczek, noża i miarki centymetrowej.

b) Nabycie przez dziecko życiowej zaradności i podstawy do trwałych przyzwyczajeń w zakresie kultury życia codziennego.

c) Zaprawianie dzieci do stosowania zdobytych usprawnień praktycznych w pracach grupowych na terenie szkoły.

C. Wskazówki metodyczne.

1. Wybór tematów do robót ręcznych i zajęć praktycznych winien być zawsze dokonywany w związku

z potrzebami i zainteresowaniami dziecka, oraz całością kształtem pracy szkolnej.

2. Cechy psychiki dziecka w tej fazie rozwoju nakazują wyzyskanie jego aktywności i ruchliwości. Zaczynać należy od zajęć o charakterze zabawowym i z wolna zmierzać do formy pracy systematycznej, przyczem z początku należy uwzględnić przede wszystkim osobiste potrzeby dziecka i przedmioty jego osobistej własności. Dopiero po uprzednim przygotowaniu uczuciowego podłoża może przyjść kolej na zajęcia mające na celu dobro innych osób (rodzice, rodzeństwo, koledzy i t. p.), i przedmioty, stanowiące własność społeczną (klasy, szkoły, gminy i t. d.).

3. Należy dążyć do łączenia robót ręcznych i zajęć praktycznych z innymi dziedzinami pracy szkolnej: z wycieczkami, pogadankami, czytankami, nauką arytmetyki, rysunkiem, śpiewem i t. p. Zarówno roboty ręczne jak zajęcia praktyczne mogą stanowić bądź punkt wyjścia do pracy na innych lekcjach, bądź pogłębienie i utrwalenie wiadomości, na nich zdobywanych.

Z zakresu robót ręcznych nadają się do wykonania:

- a) z papieru, bibułki, kartonu — przez zaginanie, skręcanie, składanie: chorągiewki, koniki, żabki, trzaskawki, jaskółki, pugilaresiki, kapelusiki, maski, liczmany, loteryjki, domino, kolorowe, niynki i t. p.
- b) z szyszek, żołędzi, orzechów, kasztanów, łyczka kolorowego lub barwnej włóczki, plastyliny lub gliny, wiórek, skrawków tkaniny — przez łączenie drucikiem, nitką, patyczkiem i sklejanie: zajączki, czaple, bociany, indyki, żuki, krasnoludki, pajace i t. p.;
- c) z pudełek, szpilek do nici, klocków i t. p.: mebelki dla lalek, wagoniki, wózki, samochodziki, domki, sklepiki i t. p.;
- d) z wydmuszek, słomki, wiór kolorowych i cienkiej tekturki: różnego typu ozdoby choinkowe, ptaszki, zwierzęta czworonożne, ryby i t. p.).

Do prac zbiorowych nadają się tematy takie jak: „nasza choinka“, szopka szkolna, loteryjka, pokój dla lalek, latawiec, kostjumy do przedstawić i t. p.

Z zakresu zajęć praktycznych, dotyczących wychowania fizycznego, należy położyć nacisk na umiejętność samodzielnego umycia twarzy, szyi, nóg, rąk, oczyszczenia zębów, płukania jamy ustnej, utrzymywania w właściwym porządku włosów i t. d.

Z zakresu zajęć praktycznych, związanych z aktualnymi potrzebami dziecka i jego otoczenia, uwzględnić należy: okładanie papierem książek i zeszytów, przyszywanie porurywanych guzików i wieszadeł, sznurowanie i zapinanie bucików, umycie kubka do śniadania, podlewanie kwiatów, karmienie ptaków i t. p.

5. Przedmioty, wykonane przez dzieci na lekcjach robót ręcznych, będą miały cechy raczej ekspresji niż technicznej poprawności. Chodzi tu bowiem przede wszystkim o wyraz zainteresowań dziecka, a w miarę możliwości o działanie wykonywanych przedmiotów, np.: wiatraczek winien się obracać, trzaskawka trzaskać, wózek jeździć i t. p. Wpominane w programie owoce drzew mogą być używane wyłącznie jako materiał do wykonywania przedmiotów, a nie jako środek dekoracyjny.

6. Ze względów wychowawczych należy dążyć do wykończenia rozpoczętej pracy. Po wspólnym obejrzeniu konkretnych rezultatów wysiłku ucznia należy

dany przedmiot zwrócić wykonawcy do jego bezpośredniego użytku. Nauczyciel podczas lekcji robót ręcznych nie może się ograniczać wyłącznie do obserwacji udzielania słownych wskazówek (zwracanie uwagi na prawidłową pozycję ciała przy pracy, odpowiednie trzymanie i używanie narzędzi, zachowanie pewnej czystości i t. p.), lecz, o ile możliwości, winien czynnie z dzieckiem współpracować.

7. Celowe i taktowne uwagi nauczyciela, stosowane przy zajęciach praktycznych z umiarem i subtelnością, wnikaniem w niejednokrotnie bardzo ciężkie warunki domowego życia dziecka, winny pomagać dziecku do zdobywania zręczności, wytrwałości i obowiązkowości w pełnieniu szeregu czynności, które mają na celu higienę osobistą, oraz nabycie nawyków w zakresie kultury życia codziennego. Do osiągnięcia jednak powyższych wyników jest konieczne jak najczęstsze, o ile możliwości systematyczne, sprawdzanie czystości ciała dziecka, odzieży i przedmiotów, używanych przez nie przy pracy i zabawie.

8. Przy organizowaniu zarówno lekcji robót ręcznych jak zajęć praktycznych nauczyciel winien pilnie przestrzegać, aby:

- a) wyznaczone dzieciom do wykonywania prace indywidualne i zespołowe nigdy nie przekraczały możliwości sił fizycznych dziecka;
- b) przy ich wykonywaniu były zachowywane odpowiednie warunki higieniczne.

ŚPIEW.

1 godzina tygodniowo

(pożądane: 4 razy po ¼ lekcji tygodniowo).

A. Zakres materiału.

Wybór pieśni powinien obejmować przynajmniej 20 pieśni o wartościowym tekście i melodii. Pieśni powinny być w treści swojej zespolone z życiem dziecka, oraz z przedmiotami nauczania szkolnego, a mianowicie:

- 1) z religią — pieśni o Dzieciątku Jezus (kolendy i pastorałki) oraz najpopularniejsze modlitwy śpiewane.
- 2) z językiem polskim — pieśni o rodzinie, szkole, ojczyźnie, pieśni o pracy, pieśni o zwierzętach, ptakach, polu i lesie.
- 3) z ćwiczeniami cielesnymi — śpiewy przy zabawach i korowodach, pieśni z inscenizacją, oraz pieśni marszowe i żołnierskie (temat: dziecko-żołnierz).

B. Wyniki.

Przyswojenie przez dzieci takiego zasobu pieśni, któryby się przyczynił do rozśpiewania, wyrażającego się w potrzebie śpiewu przy zbiorowych zajęciach, wycieczkach i t. p. Pieśni winny być wykonywane zgodnie, czysto, rytmicznie i poprawnie, pod względem głosu i wymowy.

C. Uwagi metodyczne.

Pierwsze lekcje śpiewu winny polegać na śpiewaniu tych pieśni, jakie dzieciom są znane. Najodpowiedniejszą z nich można zastosować jako wprowadzenie do jednogłosowego śpiewu zbiorowego. Do repertuaru należy wybierać pieśni, odpowiadające skali głosu dziecka (opacztkowo od „d“ do „h“ jednokreślonego, później od „c“ jednokreślonego, do „h“ dwukreślonego), oraz proste w melodii i rytmie. Czas, przeznaczony na śpiew (4 lekcje tygodniowo po ¼ godziny szkolnej), należy zużytkować przede wszystkim na techniczne

opracowanie (głosowe, słowne, intonacyjne i rytmiczne) wyznaczonych pieśni.

Przy wykonywaniu pieśni należy dbać o wyrazistą wymowę i naturalny sposób wydobywania głosu, z wyłączeniem krzyku. Należy również przestrzegać prawidłowego stosowania oddechu w właściwych miejscach tekstu i melodji. Celem wyrobienia słuchu dzieci, można stosować ćwiczenia słuchowe, polegające na rozpoznawaniu fragmentów opracowanych pieśni nuconych lub granych przez nauczyciela. Przy tej sposobności winien nauczyciel pobudzać spostrzegawczość dzieci w stosunku do melodji wznoszącej się, lub opadającej, oraz powtarzających się dźwięków.

Celem wyrobienia poczucia rytmu można zastosować ćwiczenia rytmiczne, jak np. rozpoznawanie pieśni według jej rytmiki, zaznaczanie rytmu ruchami i marszem w zabawach i korowodach. Dążeniem nauczyciela winno być naturalne pobudzenie do śpiewu wszystkich dzieci w klasie.

Dzieci, słuchowo lub głosowo nierozwinięte, powinny być umiejętnie wciągane do śpiewu zbiorowego, co może znaleźć miejsce zwłaszcza przy zabawach ze śpiewem.

ĆWICZENIA CIELESNE.

3 godziny tygodniowo w ciesz. części Wojew. Śl.
2 godziny tygodniowo w górnośl. części Wojew. Śl.
(pożądane: 6 wzgl. 4 razy po pół godziny tygodn.)

A. Zakres materiału nauczania.

W doborze ćwiczeń należy uwzględnić:

- a) marsz i bieg w luźnej gromadce, bez potrącania się;
- b) marsz i bieg z wymachami rąk;
- c) formowanie kółek i rzędów, oraz dwurzędów;
- d) ruchy i chwytty małych piłeczek;
- e) gry, wyłącznie o biegu krótkotrwałym, bez wyraźnego współzawodnictwa z 1 — 2 regułami (np. berek, stary niedźwiedź, czarny lud i t. p.);
- f) marsz i bieg na czworakach;
- g) ruchy naśladowcze, jak: skoki wróbelków, skoki żabek i zajączków, ruchy zegara małego i wielkiego, krzaczków małych i wielkich drzew i t. p.;
- h) takie ruchy tułowia, aby dziecko musiało dosięgnąć czołem wyprostowanych kolan, stojąc w rozkroku — umiało dosięgnąć kostki ręką w stronę skłonu bocznego, a siedząc skrzyżnie położyło piłeczkę w tył za sobą jedną ręką i dosięgło ją z drugiej strony ręką drugą (skręt tułowia);
- i) ślady skrzyżne i powstawania bez pomocy rąk;
- j) stanie na jednej nodze z ruchami ramion;
- k) skoki ponad linę na wysokości kolan dziecka;
- l) wożenie się wzajemnie na sankach i zabawy śnieżkami;
- l) jazda na łyżwach stołeczkiem na płozach.

B. Wyniki.

1. Wdrożenie do porządnego ustawiania się w kole i w rzędach na skutek polecenia nauczyciela, wyrobienie sprawności w biegach i grach bieżnych w 1—2 regułami, oraz zręczności w zabawach z piłeczkami.

2. Opanowanie marszu rytmicznego i utrzymanie naturalnej ruchomości wszystkich stawów, a więc i stawów kręgosłupa, aby osiągnąć dobrą postawę dziecka, oraz właściwe opanowanie nerwowe.

3. W zakresie wolnych ćwiczeń (sportowych) zahartowanie przez oswojenie się w okresie letnim z wo-

da (zabawy w wodzie), w okresie zimowym przez zabawy na śniegu (saneczki, narty) i lodzie (łyżwy).

Uwagi metodyczne.

W pierwszym roku nauczania nauczyciel musi pamiętać o tem, że dziecko nie jest zdolne do ćwiczeń w formie ścisłej, wszystkie ćwiczenia cielesne muszą się odbywać wyłącznie tylko w formie zabawowej. Ćwiczenia w tym wieku winny dostarczyć dziecku możliwości normowania wysiłku. Pamiętać też należy o tem, że w okresie po 6 roku życia zaczyna się twarzenie stawów, potęgowane często przez pracę fizyczną dziatwy (noszenie wody, drzewa, roboty siewne i t. p.) a więc luźne i swobodne ruchy muszą mieć jak najszersze zastosowanie. Nie należy dziecko zbyt osłaniać przed wpływami atmosferycznymi, gdyż wszystkie ćwiczenia cielesne na otwartem powietrzu mają znacznie większą wartość, niż odbywane w zamkniętej sali. W związku z zabawową formą ćwiczeń nie należy posługiwać się rozkazami, lecz podsuwając dziecku odpowiednie dla niego ruchy udzielać właściwych pouczeń i wskazówek.

Ćwiczenia cielesne można łączyć z tematami prac szkolnych na innych przedmiotach, np. z językiem polskim, stosując ilustrację opowiadań a nawet poszczególnych wyrazów ruchami; z rachunkami wprowadzając takie zabawy, jak np. wiewiórki w dziuplach, jastrząb i gołębie, kreślenie prostej i okręgu przez obwiedzenie kredą odpowiednio ustawionych dzieci, ze śpiewem przez wspólne ćwiczenia rytmiczne i t. p.

Uwaga

w sprawie planów godzin i programu nauki w oddziale I-szym szkół niżej zorganizowanych.

Program nauki, sformułowany powyżej, winien być stosowany w szkołach niżej zorganizowanych podobnie jak i dotychczasowy program nauki w oddziale I-szym siedmioklasowej szkoły powszechnej, a więc z temi samemi zastrzeżeniami i ograniczeniami. W szczególności: nie ulegają zmianie wskazówki, dotyczące nauki religji rzymsko-katolickiej w niższych oddziałach szkół trzy- dwu i jednoklasowych (str. 106 wyd. z r. 1931. Programu nauki w publicznych szkołach powszechnych); w zakresie rysunku, robót ręcznych i śpiewu mniejsza liczba godzin i mniej korzystna organizacja pracy w szkołach niżej zorganizowanych będą zmuszały nadal do odpowiednich redukcji materiału (p. str. 128, 129, 130 przytoczonego Programu). W szkołach sześciu-, pięciu- i czteroklasowych należy również przeznaczyć na poszczególne przedmioty te same liczby godzin, jakie się ustala powyżej przy programach poszczególnych przedmiotów dla szkoły siedmioklasowej, czyli stosować ten sam plan godzin. W szkołach trzy-, dwu i jednoklasowych dotychczasowe plany godzin nie ulegają zmianie.

ORGANIZACJA PRACY

W ODDZIALE I SZKÓŁ 7, 6, 5 i 4-KLASOWYCH.

1. Dotychczasowa liczba 18 godzin szkolnych w tygodniu nie ulega zmianie.

Godziny szkolne i przerwy między nimi rozpoczynają się i kończą jednocześnie zgodzinami lekcji i przerwami w innych oddziałach. Ponadto jest rzeczą pożądaną, by nauczyciel w oddziale I przeważnie dzielił godziny szkolne, stosując okresy pół godzinne. Dwie części tej samej godziny szkolnej mogą być zajęte przez różne przedmioty nauki lub też różne rodzaje ćwiczeń z zakresu tego samego przedmiotu, co dotyczy

zwłaszcza języka polskiego. Nie należy jednak stosować podziału na półgodziny wówczas, gdy praca nie wymaga większego wysiłku a zainteresowanie dziecka jest tak żywe i wytrwale, że właśnie podział byłby czymś narzuconem i sztucznym. W zastosowaniu do śpiewu zaleca się użycie jeszcze mniejszych okresów, a mianowicie czwartych części godziny szkolnej. Okres taki najdogodniej połączyć z lekcją języka polskiego, przyczem część tej lekcji, bezpośrednio poprzedzająca właściwy śpiew, może być użyta na uczenie się pamięci tekstu piosenki.

2. Rozgraniczenie „przedmiotów” nauki szkolnej winno być dalekie od rygoryzmu i sztywności. Rozległa dziedzina, nosząca w tym oddziale nazwę „język polski”, obejmuje w szczególności pewne spostrzeżenia i wiadomości, przygotowujące do późniejszej nauki geografii i nauki o przyrodzie i należące do zakresu najpierwotniejszych zaczątków tych nauk. Rysunek przedewszystkiem, a dalej roboty ręczne i śpiew, poza godzinami, wskazanymi przy programach tych przedmiotów i przeznaczonemi na specjalne ćwiczenia z tych dziedzin, winny również być stosowane zależnie od potrzeby i dla urozmaicenia pracy, na lekcjach, formalnie poświęconych innym przedmiotom. Należy położyć nacisk na właściwe organizowanie i wyzyskiwanie wycieczek, zwłaszcza w okresie wiosennym.

Oddziaływanie wychowawcze winny przenikać całą pracą szkolną, odpowiadać ogólnym zamierzeniom i występować niezwłocznie przy doraźnych potrzebach. Na pewną dziedzinę tych oddziaływań przeznaczono osobno czas w liczbie godzin, poświęconych na t. zw. zajęcia praktyczne.

3. Na dzień szkolny przypada po 3 godziny lekcyjne. Nauczyciel rozdziela ten czas formalnie między poszczególne „przedmioty” nauki szkolnej, z zachowaniem zasad następujących

- a) praca umysłowa, ćwiczenia ruchowe i zajęcia techniczne winny być w każdym dniu ilościowo ustosunkowane i następować po sobie odpowiednio do ruchliwości, niezdolności do dłuższego wysiłku umysłowego i wogóle psychiki dziecka w tym wieku;
- b) różne zajęcia w danym dniu winny być powiązane wspólnością tematów, zmierzać do skupiania się dokoła pewnego ośrodka lub ośrodków zainteresowań, wspierać się wzajemnie, tworzyć całość jak najbardziej jednolitą i ciągłą, organiczną i naturalną, bez męczących przeskoków, ale i bez przesady i sztuczności w powiązaniach;
- c) nie istnieje dla tego oddziału stały, sztywny rozkład tygodniowy, określający ściśle lekcje w każdym dniu — wyjątkiem mogą być jedynie lekcje, udzielane nie przez naogół jednego nauczyciela w tej samej klasie, a więc w praktyce przedewszystkiem lekcje religii. Poza takimi wyjątkami nauczyciel układa sobie dowolnie plan pracy na każdy dzień i różnie w różnych tygodniach, z zachowaniem zasad a) i b) i z tem ograniczeniem, że ogólna suma godzin, przeznaczonych na każdy przedmiot w każdym tygodniu, winna być równa liczbie, wskazanej przy programie tego przedmiotu.

Wpierwszym półroczu roku szkolnego przewiduje się jeszcze większą swobodę.

4. Przy układaniu planu pracy na czas całego roku szkolnego należy zdawać sobie dokładnie sprawę z swoistych cech życia w danym środowisku. Pozna-

nie warunków, w jakich żyją dzieci, jest konieczne do ustalenia biegu kształcenia i wychowania w szkole.

Sprawą bardzo istotną jest wyodrębnienie i należyte ukształtowanie okresu „przygotowawczego”. Okres ten, zależnie od warunków może objąć 6 pierwszych miesięcy lub więcej. Główne zadania nauczycielskie w tym czasie są następujące:

- a) zorientowanie się w warunkach pozaszkolnego życia każdego dziecka zapomocą rozmowy z niem i zetknięcia się z rodzicami lub opiekunami, a nawet — w granicach możliwości — ze środowiskiem domowym;
- b) zaznajomienie dzieci — tem niezbędniejsze, usilniejsze i bardziej wyczerpujące, im niższy jest poziom środowiska społecznego — z elementarnymi wymaganiami kulturalnymi w zakresie osobistej czystości, zachowania się, ładu w rzeczach i książkach i t. d.;
- c) uzyskanie niezbędnego stopnia przystosowania się dzieci do zbiorowego życia i pracy w szkole;
- d) zapoznanie się na lekcjach i podczas zabaw szkolnych z indywidualnym poziomem rozwoju umysłowego i moralnego poszczególnych dzieci, z zakresem ich wiadomości o rzeczach i ludziach z otoczenia;
- e) pierwsze ćwiczenia słuchowe, wzrokowe i ruchowe, przygotowujące do nauki czytania i pisanja, zapoczątkowanie ćwiczeń słownikowych wstępne ćwiczenia z zakresu orientacji przestrzennej i nauki rachunków;
- f) zachęcenie i danie sposobności do wyrażania się przy pomocy rysunku, śpiewu i robót ręcznych.

Okres przygotowawczy posiada w większym jeszcze stopniu niż reszta roku charakter wychowawczy. W związku z tem liczba godzin w tygodniu, poświęconych formalnie i wyraźnie na określone przedmioty, może być zmniejszona na korzyść zabiegów wychowawczych; w pierwszych 6 tygodniach może wogóle nie być żadnego podziału.

II. ODDZIAŁ V. SIEDMIOKLASOWYCH I SZEŚCIOKLASOWYCH PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

W związku ze zmianami, dokonaniem w planach godzin według okólnika Nr. 84 z dnia 20 maja 1932 r. (I. Pr.-2295/32), naukę w oddziale V. siedmioklasowych i sześcioklasowych publicznych szkół powszechnych z polskim językiem nauczania należy dostosować do wskazań podanych poniżej. Wprowadzone obecnie zmiany dotyczą programu, ogłoszonego w wydaniu z r. 1931, który poza tem obowiązuje w tym oddziale w dalszym ciągu.*)

Religia (2 godz. tyg. w cieszyńskiej części Wojew. Śl. — 4 godz. tyg. w górnośl. części Wojew. Śl.).

Język wykładowy (5 godz. tyg.).

Należy:

- a) Położyć nacisk na gruntowne opanowanie podstawowych wiadomości z gramatyki.
- b) Rozszerzyć ćwiczenia słownikowe i ćwiczenia w mówieniu.
- c) Zwiększyć pracę nad opanowaniem i utrwaleniem ortografii.

*) Program nauki w publicznych szkołach powszechnych. Lwów — 1931.

U w a g i:

- a) Kurs gramatyki w oddziale V. jest obszerny i nie wymaga żadnych uzupełnień nawet przy powiększonej liczbie godzin; należy jednak dołożyć starań, aby uczniowie opanowali gruntownie rzeczy podstawowe i umieli swe wiadomości należycie stosować.
- b) Ćwiczenia słownikowe i w mówieniu muszą być związane z innymi działami nauczania języka polskiego i uwzględniać materiał, zaczerpnięty z życia ucznia. Wyzyskać należy czytanki, tematy z zakresu innych przedmiotów nauczania, wycieczki, zwiedzanie wystaw, oglądanie przedmiotów żywych i martwych, oglądanie obrazów i t. p.
- c) W zakresie ćwiczeń ortograficznych należy sprawdzać, czy uczniowie opanowali dostatecznie zasady pisowni, wskazane w programie oddziałów poprzednich, wyrównać braki, osiągnąć jak największą sprawność w zakresie, przewidzianym przez program dla oddziału V.

Drugi język (język niemiecki)

przestaje być przedmiotem obowiązkowego nauczania w szkołach powszechnych z polskim językiem nauczania. W szkołach mniejszościowych nauka języka polskiego jest obowiązkowa od 3-go roku nauki.

Historja (2 godz. tyg.) — bez zmian.

Geografja (3 godz. tyg. w cieszyńskiej części Województwa Śl. — 2 godz. tyg. w górnośląskiej części Województwa Śląskiego).

Należy poświęcić więcej czasu na charakterystykę typowych krajobrazów z możliwie obszernem uwzględnieniem warunków życia człowieka, na wycieczki i na czytanie barwnych opisów geograficznych. Ograniczyć należy natomiast rozważania, dotyczące ruchów ziemi, stref klimatycznych i atmosfery, w szczególności można pominąć tematy „Różnica czasu“ (str. 49 Program w. 19 od g.), „Wysokość atmosfery. Gęstość atmosfery“ (str. 49 Programu w. 14 od d.).

Nauka o przyrodzie (4 godz. tyg. w szkołach z polskim językiem nauczania — 3 godz. tyg. w szkołach mniejsz. w cieszyńskiej części Wojew. Śl. — 2 godz. tyg. w szkołach mniejsz. w górnośląskiej części Województwa Śląskiego).

Wprowadza się program następujący:

Jesień.

1. Zboże, ich łodygi, kłosa i ziarna, plewy, czyśczenie zboża.

2. Dojrzewanie owoców. Owoce mięsiste: jabłko, gruszka, ich odmiany hodowane. Śliwka. Gąsienice zwójkówek w czerwonych owocach. Znaczenie miększu owocowego dla rośliny, rozsiewanie. Przechowywanie owoców przez człowieka, przetwórstwo. Dynia, ogórek, pomidor.

3. Owoce mięsiste naszych drzew i krzewów leśnych, np. tarniny, trzmieliny, kaliny, jarzębiny, bzu lekarskiego, dzikiej róży, w zależności od miejscowych warunków. Rozsiewanie tych owoców przez ptaki.

4. Owoce suche naszych drzew: kłoni, jesionu, grabu, lipy. Inne owoce suche (strąk fasoli, makówka, orzech). Ich rozsiewanie.

5. Paproć samcza lub płonnik, jako przykład roślin, rozmnażających się zapomocą zarodników (bez omawiania przemiany pokoleń).

6. Grzyby (np. borowik lub pieczarka).

7. Ptaki wędrowne (wilga, przepiórka, kaczki, gęsi, gil, jemioluszką). Odlot ptaków.

8. Nasze pospolite drzewa liściaste leśne i parkowe np. wierzba, topola, brzoza, olcha, buk, grab, wiaź, lipa, leszczyna, dąb, klon, kasztanowiec, jesion, akacja. Odróżnianie drzew po kształcie i ułożeniu liści.

9. Drzewa iglaste, np. sosna, jodła, świerk, modrzew, jałowiec, cis; kształt, ułożenie i trwałość szpilek; odróżnianie ulistnionych gałązek, umieszczenie pączków bocznych, rozgałęzienie, szyszki.

10. Przygotowanie się roślin do zimy; zmiana barwy i opadanie liści.

Zima.

11. Ptaki osiadłe (wrona, wróbel, szczygieł, sikory, dzięcioł, kuropatwa, jastrząb, sowa). Pożywienie ptaków zimą. Głód ptaków, podawanie im żywności.

12. Ssaki leśne, np. sarna,łoś, żubr (ich porównanie ze ssakami domowemi), wilk, lis, niedźwiedź. Zając, wiewiórka, jeż, nietoperz. Poszukiwanie kryjówek, tuczenie się i zmiana sierści. Sen zimowy ssaków, płazów, gadów, owadów i pajaków.

13. Wiadomości o zwierzętach egzotycznych najbardziej charakterystycznych dla typowych krajobrazów biogeograficznych, według planu następującego:

pustynia: wielbłąd, struś, lew;

lasy pierwotne podzwrotnikowe: orangutang, tygrys, słoń, papugi, węże jadowite i dusiciele;

Bałtyk: flondra, mewa, chelbija modra (meduza);

morza ciepłe: rekin, małwy, kraby, korale;

tundra: renifer;

morza polarne: biały niedźwiedź, foka; wieloryby, pingwiny.

U w a g a: Należy uwzględnić grupowanie niektórych poznanych zwierząt w rodziny, rodzin w rzędy.

Wiosna.

14. Kwiaty drzew kotkowych (wierzba, topola, leszczyna, brzoza, olcha, grab). Drzewa jednopienne i dwupienne.

15. Rośliny wiatropylne i owadopylne. Różnica w okazałości kwiatów. Zależność roślin od zwierząt.

16. Kielkujące żyto; różnica w kielkowaniu żyta i fasoli. Rośliny jedno- i dwuliścienne.

17. Kania, zaraza kartoflana, jemiola; pasorzyty i półpasorzyty.

18. Rosiczka, jako przykład rośliny mięsożernej.

19. Założenie akwarium i hodowla zwierząt i roślin wodnych.

20. Obserwacje rozwoju kijanki ze skrzeku, przyniesionego z sadzawki. Stałe prowadzenie dziennika obserwacji.

21. Owady wodne (pływak lub kałużnica) i ich larwy. Wążka i jej larwa. Komar i jego rozwój. Roznoszenie chorób przez komary.

22. Rak.

23. Ślimaki wodne i lądowe (nieruch, zatoczek, winniczek, pomrów).

24. Szczęzuja lub skóika.

25. Rośliny wodne w akwariach: elodea (moczarka), wywłócznik lub rogatek, rzęsa na stawach: grzybienie; na brzegach: kosaćce, tatarak, sitowie, trzcina.

26. Uzupełnianie i odnawianie zbiorów szkolnych.

U w a g a. Obserwacje zwierząt wodnych powinny się zacząć bardzo wczesną wiosną i iść równolegle do opracowywania punktów 14—18.

Rachunki z geometrią. (4 godz. tyg.) — bez zmian.

Rysunek. (2 godz. tyg.) — bez zmian.

Roboty ręczne.

W szkołach siedmioklasowych (2 godz. tyg. w szkołach mniejszościowych — 3 godz. tyg. w szkołach polskich z językiem wykładowym).

W zakresie pracy chłopców należy pogłębić naukę, przewidzianą w programie, i wykonać większą ilość przedmiotów, odpowiadających potrzebom szkoły. W zastosowaniu do dziewcząt należy rozszerzyć roboty kobiece lub przeznaczyć jedną godzinę na roboty, przewidziane dla chłopców, lecz w zmniejszonym zakresie.

W szkołach sześcioklasowych (2 godz. tyg. w szkołach mniejszościowych — 3 godz. tyg. w szkołach z polskim językiem nauczania w górnośl. części Woj. Śl. — 4 godz. tyg. w szkołach z polskim językiem nauczania w cieszyńskiej części Wojew. Śl.

Śpiew (2 godz. tyg.) — bez zmian.

Ćwiczenia cielesne (w szkołach 7-mio klasowych 3 godz. tyg., wzgl. 2 godz. tyg. na Górnym Śląsku, w szkołach 6-cio klasowych 4/2 godz. tyg.). — bez zmian.

III. A. ODDZIAŁ VI. SIEDMIOKLASOWYCH PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

W związku ze zmianami, dokonanymi w planie godzin według okólnika Nr. 84 z dnia 20 maja 1932 r. (I. Pr.-2295/32), naukę w oddziale VI. siedmioklasowych publicznych szkół powszechnych z polskim językiem nauczania należy dostosować do wskazań, podanych poniżej. Wprowadzone obecnie zmiany dotyczą programu, ogłoszonego w wydaniu z roku 1931, który poza tem obowiązuje w tym oddziale w dalszym ciągu. ¹⁾

Religia (2 godz. tyg. wzgl. 4 godz. w górnośląskiej części Wojew. Śl.

Język polski (5 godzin tygodniowo).

Należy położyć nacisk na kurs gramatyki, przewidziany dla oddziału VI, i na utrwalenie wiadomości gramatycznych z lat poprzednich, rozszerzyć ćwiczenia słownikowe i ćwiczenia w mówieniu, wzmocnić ćwiczenia ortograficzne.

Uwaga. W 6 oddziałach szkoły powszechnej młodzież winna osiąść rzetelną znajomość i zrozumienie podstaw gramatyki języka polskiego, osiągnąć zupełne opanowanie praktyczne ortografii, zdobyć umiejętność poprawnego i jasnego oraz możliwie swobodnego i biegłego wypowiadania się. Przy przyjmowaniu do gimnazjum będą stawiane w tym zakresie ścisłe wymagania.

Język polski w szkołach mniejszości 3 godz. tyg. Drugi język (język niem.) przestaje być przedmiotem obowiązkowej nauki w szkołach powsz. polskich.

Historia (2 godz. tyg.) — bez zmian.

Geografia (2 lub 3 godz. tyg. — bez zmian (również przy 3 godzinach należy wykonywać ten sam program).

Nauka o przyrodzie (w szkołach mniejszości 2 godziny tyg. W szkołach z polskim językiem nauczania w górnośl. części Wojew. Śl. 3 godz., w cieszyńskiej części Wojew. Śl. 4 godz. tyg.) — bez zmian.

Rachunki z geometrią (4 godz. tyg.) — bez zmian.

Uwaga. Należy położyć nacisk na szybkość i sprawność w wykonywaniu obliczeń na liczbach cał-

kowitych i ułamkowych, jako na jeden z najistotniejszych wyników nauki w sześciu oddziałach szkoły powszechnej.

Rysunek (2 godz. tyg.) — bez zmian.

Roboty ręczne (w szkołach mniejsz. cieszyńskiej części Wojew. Śl. 2 godz. tyg. — w szkołach mniejsz. górnośl. części Wojew. Śl. 2 godz. tyg. — w szkołach polskich 3 godz. tygodniowo).

Śpiew (2 godz. tyg.).

Należy uwzględniać również pieśni jednogłosowe.

Ćwiczenia cielesne (w szkołach mniejszości ciesz. części Wojew. Śl. 3 godz. tyg., we wszystkich innych szkołach 2 godz. tyg.) — bez zmian.

B. ODDZIAŁ VI. SZEŚCIOKLASOWYCH PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

Bez zmian.

IV. ODDZIAŁY V. i VI. PIĘCIO, CZTERO i TRZYKLASOWYCH PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

W zakresie geografii w oddziale V. należy ograniczyć te same tematy, co w szkole siedmioklasowej i sześcioklasowej. W zakresie nauki o przyrodzie należy zastosować w tym oddziale program, ustalony w dziale II. części pierwszej niniejszej instrukcji dla oddziału V. szkół siedmioklasowych i sześcioklasowych, ale z pominięciem pp. 5, 16, 18-22, 24 oraz tematu „Ważka i jej larwa“ z p. 21.

Uwaga ogólna. Wymagania, dotyczące wyników nauczania języka polskiego i rachunków z geometrią w 6 oddziałach i określone powyżej w dziale III A. części pierwszej, stosują się również do szkół sześćcio, pięćcio, cztero i trzyklasowych.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publicznego.

L. O. P. II-1439. Katowice, dnia 22. września 1932 r.

OKÓLNIA Nr. 21

w sprawie przekazywania dzieci do szkół specjalnych.

Do

Powiatowych Urzędów Szkolnych i Rad Szkolnych Powiatowych Województwa Śląskiego.

Urząd Wojewódzki — Wydział Oświecenia Publicznego zarządza w sprawie przekazywania dzieci do szkół specjalnych, co następuje:

1. Do szkoły specjalnej należy zasadniczo przekazywać wszystkie dzieci upośledzone umysłowo, jednak zdolne do kształcenia, będące w obowiązkowym wieku szkolnym, oraz należące do jednej ze szkół danego Związku Szkolnego.

2. W tym celu winne poszczególne kierownictwa szkół po porozumieniu się z właściwymi wychowawcami klas, psychologiem szkolnym przy Wydziale Oświecenia Publicznego i lekarzem szkolnym (gdzie takowy istnieje), przedkładać inspektorowi szkolnemu do dnia 15 marca każdego roku szkolnego w 2 egzemplarzach imienny spis dzieci, które według ich zdania kwalifikują się do szkoły specjalnej. Do powyższego spisu należy dołączyć wszelkie dowody, mogące ułatwić rozpoznanie stopnia i rodzaju upośledzenia umysłowego dzieci a mianowicie: kartę zdrowia, kartę indywidualną (arkusz obserwacyjny) i t. p. (zał. nr. 1).

¹⁾ Program nauki w publicznych szkołach powszechnych. Lwów — 1931.

O ile chodzi o dzieci starszych roczników, nadające się zdaniem wychowawcy klasy do przekazania do szkoły specjalnej, należy dołączyć wykaz cenzur za cały czas uczęszczania dziecka do szkoły, przyczem zaznaczyć, z jakich powodów dane dziecko powtarzało klasę lub klasy. (Zał. nr. 2).

3. Tak przygotowany wykaz, zaopatrzony ewentl. własnymi uwagami przekazuje inspektor szkolny w jednym egzemplarzu kierownikowi szkoły specjalnej celem przeprowadzenia szczegółowych i fachowych badań a drugi przesyła do Wydziału Oświecenia Publicznego na ręce psychologa szkolnego, celem prowadzenia ewidencji wszystkich uczniów upośledzonych umysłowo.

4. Kierownik szkoły specjalnej zakwalifikuje (zał. nr. I. rubr. 12), czy dziecko nadaje się do szkoły specjalnej czy też nie, poda liczbowy wynik (iloraz inteligencji, ilość punktów i t. p.) nie krępując się brakiem miejsca w szkole specjalnej.

5. Kierownik szkoły specjalnej przesyła odpis wyniku badań drogą służbową do Wydziału Oświecenia Publicznego na ręce psychologa szkolnego, sporządzając iminny spis badanych dzieci (zał. nr. III).

6. O ile liczba dzieci upośledzonych, mających być przyjętymi do szkół specjalnych, byłaby tak wielką, że przyjęcie ich spowodowałoby zwiększenie liczby uczniów w klasie ponad 20, wówczas kierownik szkoły specjalnej wyda opinię, które dzieci należy zostawić w szkole powszechnej aż do utworzenia nowego oddziału klasy specjalnej.

7. Przy selekcji dzieci do szkoły specjalnej należy uwzględnić kolejność następującą:

- a) dzieci o ilorazie inteligencji powyżej 70 zostają w szkole powszechnej;
- b) dzieci o ilorazach inteligencji 65—70 mogą być przeniesione do szkoły specjalnej dopiero po 2 latach pobytu w szkole powszechnej bez dostatecznych postępów;
- c) dzieci o ilorazach inteligencji poniżej 65 kwalifikuje się do szkoły specjalnej po rocznym pobycie w szkole powszechnej. Dzieci poniżej ilorazu inteligencji 60 mogą być przyjęte do szkoły specjalnej bez uczęszczania do szkoły powszechnej, przyczem należy zwrócić baczną uwagę na to, iż często zwłaszcza przy dzie-

ciach nowowstępujących do szkoły złe wyniki badań psychologicznych wpływają nie tyle z niedorozwoju umysłowego, co z onieśmienia.

8) Ze względu na wyżej podane normy byłoby wskazanem, żeby nauczyciele w szkołach powszechnych przeprowadzał badania testami Bineta Termiana, ponieważ doświadczenie uczy, iż przekazuje się co-rocennie do szkoły specjalnej pewną ilość dzieci zupełnie normalnych jedynie zaniedbanych w nauce.

Badania wstępne, których wynik należy również zaznaczyć na zał. nr. 1. służyć dla orientacji nauczyciela w klasie i nie wykluczają badań kierownika szkoły specjalnej.

9. Do szkoły specjalnej nie mogą być przekazywane:

- a) dzieci ślepe lub wybitnie krótkowzroczne, głuche lub o słuchu wybitnie przytępionym, głuchonieme i epileptyczne,
- b) dzieci umysłowo ciężko upośledzone, których rozwój nawet w szkole specjalnej nie rokuje powodzenia,
- c) dzieci moralnie zaniedbane, lub których wychowanie domowe jest zaniedbane,
- d) dzieci zaniedbane w nauce z jakiegokolwiek powodu a dorozwinięte umysłowo.

10. Nawet w razie braku szkoły specjalnej w pobliżu szkoły dla dzieci normalnych, należy sporządzić wyżej wymieniony spis (zał. nr. 1) i przesłać go w 2 egzemplarzach do inspektora szkolnego, który zatrzymuje jeden egzemplarz u siebie aż do czasu ewentualnego zorganizowania szkoły lub klasy specjalnej, a drugi przesyła do Wydziału Oświecenia Publicznego na ręce psychologa szkolnego z zaznaczeniem „brak szkoły specjalnej“.

11. Wobec tego, że znaczny odsetek rodziców odnosi się do szkół specjalnych z pewną rezerwą a niekiedy z niechęcią i uważa przekazywanie dzieci do szkoły specjalnej za ujmę dla siebie, należy przy sposobności zebrań rodzicielskich rozwinąć odpowiednią akcję uświadamiającą, celem uprzytomnienia rodzicom, że przekazanie dziecka upośledzonego do szkoły specjalnej jest koniecznością i dobrodziejstwem.

Z a W o j e w o d ę:

(—) Dr. Ręgorowicz,

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

W n i o s e k n a g ł y

Posła Franka i tow. w sprawie unieruchomiania kopalni
"P o k ó j" w Nowym Bytomiu.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm zwraca się do P.Wojewody z prośbą by poczynił wszystko
co potrzeba, by nie dopuścić do unieruchomienia kopalni "Pokój"
w Nowym Bytomiu."

Uzasadnienie:

Obecnie toczą się pertraktacje o zupełne unieruchomienie ko-
palni "Pokój" w Nowym Bytomiu. Powodem tego jest według naszych wiado-
mości uchwała Zarządu Rudzkiego gwarectwa węglowego unieruchomić
jedną z należących do gwarectwa kopalń. Pomimo, że koszty produkcji
na kopalni "Pokój" są niższe, aniżeli na innych kopalniach należą-
cych do gwarectwa, czego nie zaprzeczył Dyrektor Pietrzykowski przy
pertraktacjach, kopalnia ma być dnia 1 marca br. unieruchomiona.
Na kopalni "Pokój" obecnie jest zatrudnionych 1.641 robotników i
90 urzędników, przeważnie żonatych i zamieszkałych w Nowym Bytomiu,
którzyby w razie zamknięcia kopalni stali^{się} ciężarem gminy.

Z tego powodu jest koniecznością, by poczyniono kroki, aby
wyżej wymieniona kopalnia nie została unieruchomiona.

W n i o s k o d a w c y :

/-/ Frank	/-/ Kunsdorf,	/-/ Pawlas,
/-/ Schmiegel,	/-/ Dr.Pant,	/-/ Ulitz, /-/ Ochmann.

Okres III.

W n i o s e k

Posła Macheja i tow. w sprawie zasiłków doraźnych dla bezrobotnych, posiadających nieruchomości.

"Sejm wzywa P. Wojewodę do wydania zarządzeń, aby starostwa i urzędy gminne nie odmawiały prawa do korzystania z pomocy doraźnej bezrobotnym jedynie z tej racji, że posiadają nieruchomości jako taką, lecz żeby odmówienie prawa do pobierania zasiłku z pomocy doraźnej opierały na dochodzie z posiadanej nieruchomości względnie na wysokości posiadanego majątku".

Uzasadnienie:

Jest rzeczą notorycznie znaną, że zasiłki z pomocy doraźnej udzielanej w formie kilku kilogramów żywności na odrobienie, w stosunku - dzień pracy za 2,50 zł - nie mogą żadną miarą wystarczyć na wyżywienie bezrobotnego i jego rodziny. Taka forma zasiłków prowadzi do stopniowego pozbawiania mas bezrobotnych ich siły do pracy i możliwości ich wegetacji z ogromną szkodą dla społeczeństwa i siły obronnej państwa.

Jeszcze zuboższe skutki wynikające z niedożywiania ludności powiększają zarządzenia władz wykluczające od prawa do jakiegokolwiek pomocy ze strony państwa, ludzi posiadających nieruchomości bez względu na to, czy nieruchomość jest rzeczywistą czy też tylko nominalną własnością bezrobotnego. Należy przeto zmienić wydane zarządzenia w tym kierunku, aby wykluczanie od prawa do zasiłku doraźnego właścicieli nieruchomości nie było równoznaczne z karą za twórczą pracę tych obywateli, którzy nie mogli przewidzieć istniejącego obecnie kataklizmu gospodarczego, zabrali się do budowania dachu nad głową w olbrzymiej większości wypadków za pieniądze wypożyczone od krewnych i z miejscowych Kas Oszczędności.

Obeonie, po utracie możliwości zarobkowania, grozi tym obywateli utrata ich oszczędności, ich pracy włożonej w budowę oraz utrata oszczędności ich wierzycieli, a ponadto skazani są wraz z rodzinami na głódówkę, gdyż ani sami majątku nie posiadają, ani też żadnej dalszej pożyczki otrzymać nie mogą, zaś z pomocy doraźnej są wyłączeni.

Katowice, dnia 16 lutego 1933 r.

/-/ Machej, /-/ Dr. Glücksmann, /-/ J. Kowoll,
/-/ Kempka, /-/ Grzonka.

Sejm Śląski
okres III.
Śląska Rada Wojewódzka

Druk nr. 262/III
dotyczy druku nr. 241/III.

L.RW.161/26.

Katowice, dnia 18 lutego 1933r.

Do
DO

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać preliminarz Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34, opracowany w związku z wprowadzeniem nowej ustawy o budowie i utrzymaniu dróg, a uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 14 lutego 1933 r. z prośbą o przesłanie go Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego.

1 załącznik,

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.
.....

Preliminarz budżetowy Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34

Wydatki

		Wykonanie		Wydatki zwyczaj. i nadzwyczaj.		Wydatki			
§	Poz.	Wyszczególnienie	budżetu	razem według budżetu	na rok 1933/34	zwyczajne	nadzwyczajne	razem	Objaśnienia
			1931/32	1931/32	1932/33				
1		Wojew. Fundusz Drogowy	1 955 712,94	2 297 200,-	4 041 885,-	1 767 220,-	1 587 780,-	3 355 000,-	
		Wydatki osobowe		64 000,-	322 600,-		322 600,-		
Etat pre-! ! ! ! ! ! ! !									
liminowa-! ! ! ! ! ! ! Ryczał-!									
Iny w !VI!VII!VIII!IX!X!XI!XII! towi !Razem:									
1933/34 18 ! 1 ! - ! - ! - ! - ! 135 ! 144									
1932/33 13 ! 1 ! - ! 1 ! 2 ! - ! - ! 5 ! 12									
Ogólna długość dróg państw. i wojewódzkich - 650 km									
§ 1 poz. 1. Uposażenia i świadczenia socjalne:									
a/ dla 8 inżynierów Zarządów drogowych i referenta Wojew. Funduszu Drogowego 62 400,-									
b/ dla 12 drogomistrzów i 125 dróżn. pobory niższej służby drogowej, wraz z ryczałtem objazdowym.....238 000,-									
Razem: 300 400,-									
Personel dla likwidacji Wojew. Kierown. Budowy Dróg									
Etat pre-! ! ! ! ! ! ! !									
liminowa-! ! ! ! ! ! ! Ryczał-!									
Iny !VI!VII!VIII!IX!X!XI!XII! ten !Razem:									
do 31-go ! ! ! ! ! ! ! !									
VII.1933. ! - ! - ! 1 ! 1 ! 1 ! - ! 1 ! 4 ! 8									
§ 1 poz. 2 Uposażenia i świadczenia socjalne 7 200,-									
§ 1 " 3 Podróże służbowe personelu opłaconego z Wojew. Fund. Drog. ad poz. 1:2, oraz kontrolera ruchu-drogowego 15 000,-									
322 600,-									
2		Wydatki administracyjne		8 000,-	19 000,-	19 000,-			
§ 2 poz. 1 środki lokomocji /utrzymanie motocykli i umundurowanie kontrolera ruchu/..... 9 800,-									
§ 2 poz. 2 Opłaty ryczałtowe za obrót czekowy na Gł. Koncie P.K.O. wydatki za druki i księgi w łączności z przeprowadzeniem kontroli władz wymiarowych, wydatki na koszty ogłoszeń przetarg. za druki, papier i inne wydatki biur. zarządów drog. i instancji..... 9 200,-									
Razem: 19 000,-									

§ Poz. Wyszczególnienie		Wykonanie Wydatki zwyczaj. i nadzwyczaj.			Wydatki na rok 1933/34	Objaśnienia:
		budżetu	razem według budżetu			
		1931/32	1931/32	1932/33	zwyczajno nadzwyczajne razem	
3	Odszkod. dla władz wymiarowych		81 950	69 000,-	69 000,-	§ 3 Odszkodowanie dla władz wym. w wysokości 5% od dochodów przewidzianych w §§ 3, 4, 5 i 6 69 000,-
4	Projekty i studia drogowe		12 000,-	10 000,-	10 000,-	§ 4 Opracowanie proj. bud. i przebud. dróg, proj. mostów, mapy, plany i koszty prowadzenia laboratorium drogowo-badawczego 10 000,-
5	Utrzymanie drogi państw. Cieszym-Bielsko i przebud.			70 330,-	318 000,- 388 330,-	A - Wydatki zwyczajne: § 5 poz. 1 Wykon. rem. na odcinkach szutr. wraz z utrzym. poboczy, rowów, poręczy, drzewok i odwodnienia 36 300,- § 5 poz. 2 Utrzym. odcin. maziów w latach ub. na długości 11,3 km. 33 550,- Razem § 5 zwyczajne 70 330,- B - Wydatki nadzwyczajne: § 5 Wykonanie półbr. na dług. 4,0 km. szerok. 5,30 m, tj. 21 200 m ² 318 000,-
6	1 Utrzym. i przebudowa dróg i most. państw. i wojewódzkich		207 280,-	951 600,-	1 071 780,- 2 023 380,-	A - Wydatki zwyczajne: § 6 poz. 1 Na utrzymanie i rem. dróg państw. i wojewódzkich a/ Powiat Lubliniec 69 700,- b/ " Tarnowskie Góry 100 000,- c/ " Katowice 10 000,- d/ " Świętochłowice 23 100,- e/ " Pszczyna 175 800,- f/ " Rybnik 266 600,- g/ " Bielsko 54 400,- h/ " Cieszym 132 000,- i/ Magistrat Katowice 13 000,- k/ " Królewska Huta 6 000,- m/ " Bielsko 8 000,- Razem poz. 1: 858 600,- 858 600,- § 6 poz. 2 Utrzym. mostów i przepustów na dr. wym. wyżej pod poz. 1 13 000,- § 6 poz. 3 Zakup materiałów kamiennych i bitumicznych i znaków kilometrowych 80 000,- Razem § 6 zwyczajne: 951 600,-
2						
3						

!	!	!	Wykonanie	Wydatki zwyczaj. i nadzwyczaj.	!	Wydatki	!	!
§	Poz.	Wyszczególnienie	budżetu	razem według budżetu	!	na rok 1933/34	!	Objaśnienia:
!	!	!	1931/32	1931/32	1932/33	zwyczajne	nadzwyczajne	razem

6 1

B - Wydatki nadzwyczajne:

§ 6 poz. 1 Spłata rat łącznie z odsetkami i za rob. wykonane w roku 1931 na kredyt przez firmy, mianowicie Drogi, Drogi Betonowe, Karol Korn i Komdrobot 652 500,-

2

§ 6 poz. 2 Przebud. most. i przepustów na drog. państwowych i wojewódzkich 64 000,-

3

§ 6 poz. 3 Wykup grunt. na drog. prz. budowa-nych w latach ubiegłych 217 280,-

4

§ 6 poz. 4 Na bud. i przebud. dróg wojew. a/ Herby Śl-Boronów, roboty ziemne 5 km 30 000 zł. b/ Dziedzice-Bielsko-Bystra, przeko-żenie ul. Strzelniczej w Bielsku bruk 1 km 108 000 zł.

Razem poz. 4: 138 000,-

Razem § 6-ty nadzwyczajne: 1 071 780,-

7 Utrzymanie i prze-
bud. dróg i mostów
1 powiat. i gminnych

2 850 655,- 324 690 198 000,- 522 690,-

A - Wydatki zwyczajne:

§ 7 poz. 1 subwencja dla powiatów na drogi powiatowe:
a/ Powiat Lubliniec 30 000,-
b/ " Tarnowskie Góry 48 700,-
c/ " Świętochłowice 10 000,-
d/ " Katowice 30 000,-
e/ " Rybnik 15 000,-
f/ " Pszczyna 30 000,-
g/ " Bielsko 10 000,-
h/ " Cieszyń 39 290,-

Razem p. 1.: 263 630,- 263 690,-

2

§ 7 poz. 2 subwencja na utrzymanie i przebudowę dróg dla gmin i po-wiatów finans. słabych /do po-działu przez Śląską Radę Woje-wódzką/ 61 000,-

Razem § 7 zwyczajne: 324 690,-

B - Wydatki nadzwyczajne:

1

§ 7 poz. 1 przebudowa mostów na drogach powiatowych i gminnych 170 000,-

2

§ 7 poz. 2 wykupno gruntów na drogach powiatowych przebudowanych w ubiegłych latach /Sub-wencja dla powiatu Cieszyń/ 28 000,-

198 000,-

Uzasadnienie.

W związku z wprowadzeniem nowej ustawy o budowie i utrzymaniu dróg publicznych, zaszła potrzeba przerobienia w wydatkach budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na 1933/34 rok.

Ogólna kwota wydatków w sumie 3.355.000 zł. pozostaje bez zmiany. Skreślono całkowicie § 5 "renty drogowe", a to w myśl art.35 nowej ustawy drogowej.

Zwiększył się § 1 "wydatki osobowe", gdzie przewiduje się pobory dla inżynierów, drógomistrzów i droźników, którzy będą zatrudnieni przy drogach państwowych i wojewódzkich.

W pozostałych paragrafach i pozycjach przeprowadzono małe przesunięcia przystosowane do potrzeb utrzymania dróg państwowych i wojewódzkich, stosownie do art.14 ustawy drogowej.

.....

Okres III.

L.dz.387/33.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 21 lutego 1933 r.

L. RW.35.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 14 lutego 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-/ Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia 1933 r.

w sprawie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych.

Art.1.

W sprawie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych na obszarze województwa śląskiego mają z zastrzeżeniami wynikającymi z umów międzynarodowych Polski - moc obowiązującą postanowienia ^{/zawarte} w ustawie z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych /Dz.U.R.P.nr.63,poz.343/.

Art.2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

W sprawach szkolnictwa prywatnego obowiązują na obszarze Województwa Śląskiego postanowienia ustaw i rozporządzeń państw zaborczych w szczególności w górnośląskiej części: część II tyt.12 §§ 3 do 8 ogólnego prawa krajowego z 5 lutego 1794 r. /Allgemeines Landrecht/, rozporządzenie gabinetowe z 10 czerwca 1834 r. o nadzorze państwowym nad prywatnymi zakładami i osobami zajmującymi się nauczaniem i wychowaniem młodzieży /Kabinettsorder - Zb.U.Pr.str. 135/, instrukcja Ministerstwa Stanu z 31 grudnia 1839 r. do rozporządzenia z 1834 r. i późniejsze dodatkowe rozporządzenia Ministerstwa Oświaty jak z 4 lutego 1909 r. i rejencji opolskiej z 31 marca 1909 r. z 26 kwietnia 1910 r. itp. na obszarze zaś cieszyńskiej części Województwa §§ 68 do 73 ustawy państwowej z 14 maja 1869 r. /R.G.Bl.Nr.62 z 1869 r. i Nr.53 z 1883 r./ i §§ 187 do 211 rozporządzenia austr.Ministerstwa Wyznań i Oświaty z 29 września 1905 r. L.13200. /R.G.Bl.Nr.159/. Zarówno przestarzałość dotychczasowych przepisów jak i ich różnorodność wymaga jak najszybszego ujednolnienia na obszarze Województwa Śląskiego postanowień dotyczących szkolnictwa prywatnego, względy zaś ustawy państwowej skłaniają do nadania na obszarze tegoż Województwa mocy obowiązującej ustawie z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych /Dz.U.R.P.Nr.33,poz.343/, która weszła w życie na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem Województwa Śląskiego z dniem 20 kwietnia 1932 r. Ustawa z 11 marca 1932 r. zezwala w myśl zasad Konstytucji obywatelom polskim na zakładanie szkół i zakładów naukowych i wychowawczych, zapewniając Państwu nieodzowny wpływ na wewnętrzną organizację szkół, na zapewnienie zdrowotnych, pedagogicznych i gospodarczych warunków, ich rozwoju oraz lojalny wobec Państwa kierunek nauczania.

Ustawa ta reguluje stosunki w zakładach zorganizowanych na podobieństwo zakładów państwowych, pozostawiając rozporządzeniu wykonawczemu uregulowania spraw wszelkich innych typów zakładów prywatnych, nie mających normalnej organizacji szkolnej, a mających na celu uzupełnienie nauk szkolnych w pewnym kierunku lub zastąpienia ich dla osób, które nie miały możliwości ukończenia szkoły. Różnorodność tych zakładów powstających i rozwijających się w zależności od wymagań chwili nie zezwala na ujęcie tych norm w sztywne przepisy ustawowe.

Projekt ustawy o nadaniu mocy obowiązującej na obszarze Województwa Śląskiego ustawie z dnia 11 marca 1932 r. nie narusza w niczem postanowień polsko-niemieckiej Konwencji Genewskiej z dnia 15 maja 1922 r.

Wojewoda Śląski
No.Pr.- 56/7

Katowice, dnia 25 lutego 1933r.

Projekt ustawy w sprawie wyrażenia zgody
Sejmu Śl. na wejście w życie na obszarze
Wojew. Śląskiego ustawy z dnia 15. marca
1932r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw
wyrobu kwasu azotowego.

D o

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Na podstawie art. 23 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73, poz.497/ i stosownie do upoważnienia, udzielonego mi uchwałą Rady Ministrów z dnia 4 lutego 1933r. mam zaszczyt przesłać w załączeniu projekt ustawy o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 marca 1932r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw wyrobu kwasu azotowego /Dz.U.R.P.nr.33, poz.344/ z prośbą o umieszczenie projektu tego na porządku obrad Sejmu Śląskiego i traktowanie go jako wniosku nagłego.

Załączniki: projekt ustawy
wraz z uzasadnieniem.

/-/ Dr. Grażyński m.p.
W o j e w o d a .

/: P r o j e k t :/

U S T A W A

z dnia1933 roku

w sprawie wyrażenia przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 marca 1932r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw wyrobu kwasu azotowego.

Art.1.

Na podstawie art.8 a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73, poz.497/ w brzmieniu ustawy z dnia 8 marca 1921r. /Dz.U.R.P.nr.26, poz.146/, Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 marca 1932r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw wyrobu kwasu azotowego /Dz.U.R.P.nr.33, poz.344/.

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E .

Ustawa z dnia 15 marca 1932r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw wyrobu kwasu azotowego stanowi w art.6, iż na obszarze Województwa Śląskiego odnośna ustawa nabywa mocy obowiązującej dopiero po uzyskaniu zgody Sejmu Śląskiego.

Wprowadzenie ustawy na obszar Województwa Śląskiego jest niezbędne ze względu na jednolitość polityki gospodarczej i administracyjnej wobec tego rodzaju przemysłu w całym Państwie. Ponieważ przemysł azotowy jest na terenie śląskim silnie rozbudowany i wykazuje tendencję do dalszej rozbudowy, korzyści związane z ustawą o koncesjonowaniu przedsiębiorstw wyrobu kwasu azotowego byłyby bardzo ograniczone, gdyby ustawa obowiązywała tylko na pozaśląskim obszarze Państwa.

P o p r a w k a

do rezolucji w sprawie parcelacji.

Wzywa się Wojewodę Śląskiego o poczynienie kroków u Rządu Centralnego w tym kierunku, aby parcelanci "Ślązaka" mogli korzystać z takich samych kredytów państwowych, z jakich korzystają parcelanci Okręgowych Urzędów Ziemskich.

P o p r a w k a

do preliminarza budżetowego Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok administracyjny 1933/34.

Na stronie 60 preliminarza budżetowego dot. Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34 w § 1 należy skreślić pierwszą tabelkę etatów, a w objaśnieniu do § 1, poz. 1 należy dodać po słowie: "referenta" słowa: "VII stopnia służbowego Wojewódzkiego Funduszu Drogowego".

Pozostawienie tej tabeli etatów nie miałoby i tak żadnego praktycznego znaczenia, albowiem odnośna kwota na uposażenie personelu przewidzianego w tej tabeli została przeniesiona przez Komisję Budżetowo-Skarbową jako subwencja dla Wydziałów Powiatowych na wydatki osobowe administracji drogowej.

E r r a t a

do preliminarza budżetowego Woj.Śl. na okres 1933/34.

<u>str.20.</u> § 1a, poz.5. - W rubryce "Objaśnienia" do b/2/	
winno być	49.076,- zł
<u>str.34.</u> § 6 - W rubryce "Razem" winno być . .	276.191,- "
<u>str.4.</u> Cz.II,Dz.III. - Śląska Rada Wojewódzka -	
zwyczajne - winno być	1.552.100,- "
W rubryce "Razem"	1.552.100,- "

Okres III.

W n i o s e k

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego
dotyczący zmiany ustawy z dnia 8 lutego 1928 r.
o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U.Śl.nr. 4,poz.7/.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia.....1933 r. .

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 8 lutego 1928 r.
o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U.Śl.nr.4,poz.7/.

Art. 1.

W artykule 14. ustawy z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U.Śl.nr. 4,poz. 7/ w ustępie 2 po słowach "Śląska Rada Wojewódzka" dodaje się słowa "według budżetu, uchwalonego przez Sejm Śląski i ogłoszonego co roku jako załącznik do budżetu i ustawy skarbowej".

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Wnioskodawcy:

/-/ Chmielewski
/-/ Machej
/-/ Sikora
/-/ Hager
/-/ Breliński
/-/ Schmiegel.

S P R A W O Z D A N I E

Komisyyj Pracy i Opieki Społecznej i Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Klubu N.Ch.Z.P. dot. zaopatrzenia bezrobotnych i dziatwy szkolnej w obuwie na zimę.

Nagły wniosek Posłów Klubu N.Ch.Z.P. zgłoszony na plenum Sejmu Śląskiego 19 grudnia 1932 r. był przedmiotem obrad Komisji Pracy i Opieki Społecznej i Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego.

W międzyczasie na podstawie uchwały Wojewódzkiego Komitetu dla Spraw Bezrobocia, Pan Wojewoda wyznaczył kwotę 100 000,-- zł. na zakup skóry i obuwia i temsamem prośba wyrażona w wniosku Posłów N.Ch.Z.P. skierowana do Pana Wojewody, by wyznaczył 100 000,-- zł. na zakup obuwia i skóry dla bezrobotnych została zrealizowana.

Zakupiono skóry podszwowej dla bezrobotnych:

6 000 kg. a 5,20 zł. za 1 kg. razem.....	31 200,-- zł.
1 800 " a 5,-- " za 1 " "	9 000,-- "
	<u>40 200,-- zł.</u>

Skórę tą rozdzielono w następujący sposób:

Starostwo w Katowicach	1 900 kg.
" " Świętochłowicach	1 550 "
" " Rybniku	1 110 "
" " Pszczynie	700 "
" " Tarn.Górach	350 "
" " Lublińcu	150 "
" " Bielsku	300 "
" " Cieszynie	300 "
Burmistrz " Katowicach	750 "
" " Król.Hucie	700 "
Razem:	<u>7 800 kg.</u>

według obliczenia fachowego z 1 kg. skóry można wykroić 5 par zelówek na męskie buciki oraz 8 - 10 na damskie lub dziecinne. Ilością tą zostanie zaspokojonych /7.800 . 5 - 39.000 bezrobotnych.

Buciki dla dzieci bezrobotnych

zakupiono 6 000 par a 10,50 zł. za jedną parę razem 63 000,-- zł.

R o z d z i e l n i k :

Starostwo w Katowicach	1 320 par
" w Świętochłowicach	1 250 "
" w Rybniku	1 000 "
" w Pszczynie	700 "
" w Tarn.Górach	300 "
" w Lublińcu	30 "
" w Bielsku	200 "
" w Cieszynie	200 "
Burmistrz w Katowicach	500 "
" w Król.Hucie	500 "

Razem: 6 000 par.

Buciki przeznaczone są tylko dla dzieci bezrobotnych. Wojewódzki Komitet zakupił również groch i fasolę.

Kwotę 103 200,-- zł. na zapłacenie powyższych towarów wyasygnowano z funduszków przesłanych przez Naczelny Komitet dla Bezrobocia w Warszawie, przekazanych do tutejszego Komitetu.

Również z funduszków tych zakupi tutejszy Komitet groch i fasolę i to:

Groch	80 000 kg.	a	22,50 zł.	za 100 kg.
fasola	80 000 "	a	19,30 "	za 100 "
ryżu	10 000 "			
6 300 sztuk kostek mieszanki cukrowo-kawowej.				

ad 4/ Naczelny Komitet przesłał na tutejszy teren 10 000 kg. ryżu.

Wobec powyższego referent stawiał wniosek, by Komisja przyjęła do wiadomości zakup i rozdział obuwia dla bezrobotnych na zimę i temsamem wniosek Posłów N.Ch.Z.P. został załatwiony. Wniosek referenta przyjęto.

/-/ L. Piechoczek m.p.

Sprawozdanie wspólne

Komisji Prawniczej i Budżetowo-Skarbowej

w sprawie

wniosku nagłego Klubu Niemieckiego o zaniechanie potrąceń z poborów służbowych z tytułu nadpłaconego dyrektorom, kierownikom i inspektorom szkół dodatku okresowego.

Wniosek powyższy zgłoszony 19 grudnia 1932r. pod nr. 236 został rozpatrzony na posiedzeniu Komisji Prawniczej 31 stycznia 1933r., która nadała mu formę ustawy. Projekt Komisji Prawniczej został przekazany do uzgodnienia Komisji Budżetowo-Skarbowej dnia 7 lutego 1933r., która przychylając się do uchwały Komisji Prawniczej akceptowała ją wprowadzając tylko drobne poprawki. Uzgodniony przez obie komisje tekst projektu ustawy brzmi następująco:

"U s t a w a

z dnialutego 1933 roku

w sprawie zalegalizowania nadpłaconych do dnia 30 kwietnia 1932r. przez Skarb Śląski i Związki Komunalne uposażeń i dodatków, inspektorom, dyrektorom i kierownikom szkół.

Art. 1.

Nadpłacony do dnia 30 kwietnia 1932r. inspektorom, dyrektorom i kierownikom szkół dodatek 15% i 10% do uposażenia oraz dodatek wyrównawczy do dodatków za kierownictwo nie podlega potrąceniu, a sumy już potrącone należy zwrócić zainteresowanym osobom.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia".

Zareferowanie sprawy na plenum poruczono Komisji Prawniczej.

Imieniem Komisji Prawniczej i Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę o przyjęcie ustawy według załączonego projektu.

Katowice, dnia 16. marca 1933 r.

/-/ Dr: Włodzimierz Dąbrowski m.p.
Przewodniczący Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego

/-/ Oton Ochmann m.p.
Sprawozdawca z ramienia Komisji
Prawniczej i Budżetowo-Skarbowej
Sejmu Śląskiego.

Poprawka posła K r a w c z y k a

do projektu ustawy w sprawie zaniechania
potrąceń z poborów służbowych z tytułu
nadpłaconego dyrektorom, kierownikom i
inspektorom szkół dodatku kresowego.

Dodaje się po ustępie 1-szym 2-gi ustęp tej treści:

2/ Wypłacone dyrektorom względnie kierownikom szkół
wydziałowych do dnia 31 sierpnia 1932 r. wyższe uposażenie
od tego, które obecnie ustala brzmienie ustępu 1 niniej-
szego paragrafu, nie podlega zwrotowi.

U z a s a d n i e n i e .

„Uchwalenie wyżej wymienionej poprawki jest konieczne,
z uwagi na obniżone ilości punktów 252 na 224. Gdyby bowiem
tej poprawki nie było, to wobec brzmienia art. 3. ustawy, "że
ustawa obowiązuje wstecz od dnia 1 października 1923 r." za-
chodzi obawa, że władza asygnująca pobory nie tylko mogła,
ale musiałaby potrącić dyrektorom względnie kierownikom szkół
wydziałowych tę różnicę, jaką powstała między wypłaconym do
dnia 31 sierpnia 1932 r. dodatkiem za kierownictwo szkoły wy-
działowej w wysokości 252 punktów, a obecnie przyznanym dodat-
kiem za kierownictwo szkoły wydziałowej w wysokości 224 punktów.

/-/ Bernard K r a w c z y k .

Okres III.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Administracyjno-Samorządowej i Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Zespołu Posłów Ch.D. i N. P.R. o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 8 lipca 1925 roku /Dz.U.Śl.nr. 11, poz. 28/ w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych /Druk nr. 230/III./.

Sprawozdawca: Poseł Bernard K r a w c z y k.

Wysoki Sejmie!

Komisja Administracyjno-Samorządowa na swem posiedzeniu w dniu 9 grudnia 1932 r. rozpatrywała wyżej wymieniony wniosek. Na terenie Województwa Śląskiego pracują dyrektorowie, kierownicy i nauczyciele w szkołach wydziałowych /Mittelschulen w górnośląskiej części Województwa Śląskiego i Bürgerschulen w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego/ ale o uposażeniu tych nauczycieli nie wspomina ustawa z dnia 9 października 1923 r., która oprócz uposażenia funkcjonariuszów państwowych i wojska, określa również uposażenie nauczycieli szkół średnich, zawodowych i szkół powszechnych.

Sprawę uposażenia dyrektorów, kierowników i nauczycieli szkół wydziałowych unormowała dopiero ustawa Sejmu Śląskiego z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.U.Śl.nr. 11, poz. 28/. Ustawa ta w §-fie 2 art. 4 przyznaje dyrektorom i kierownikom szkół wydziałowych pobory w myśl art. 32 ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R. P.nr. 115, poz. 924/. Ponadto w §-fie 5 art. 4 ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.U.Śl.nr. 11, poz. 28/ przyznaje się dyrektorom względnie kierownikom szkół wydziałowych za kierownictwo dodatki wyrażone w punktach, a mianowicie dyrektorom i kierownikom w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego 84 punkty, wzgl. 112 punktów miesięcznie, a w górnośląskiej części Województwa Śląskiego 252 punkty.

Do tych punktów za kierownictwa szkoły wydziałowej dolicza się do dnia 30 czerwca 1932 r. dodatek wyrównawczy - wojewódzki w wysokości 20%. Obecnie i to począwszy od dnia 1 lipca 1932 r. wstrzymano dyrektorom szkół wydziałowych w Katowicach 20% dodatek wyrównawczy do punktów za kierownictwa, a jak na Komisji Administracyjno-Samorządowej wyjaśnił p. dr. Adam Kocur, stało się to na skutek polecenia Wydziału Oświecenia Publicznego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Niezależnie od wyżej wymienionego zmniejszenia uposażenia Magistrat w Katowicach zmniejszył dodatek za kierownictwo szkoły wydziałowej, a to w związku z unieruchomieniem I-szej klasy, jakkolwiek stopień organizacyjny pozostaje ten sam; uczniowie bowiem nadal muszą otrzymać po ukończeniu szkoły świadectwo ukończenia 9-cio klasowej szkoły wydziałowej.

Zatrzymanie w dalszym ciągu sposobu obliczenia, które w tej chwili jest stosowane przez Magistrat m. Katowic, doprowadziłoby do takiej anomalji, że dyrektor względnie kierownik szkoły wydziałowej o mniejszej ilości lat służby, przeniesiony obecnie w stan spoczynku pobierałby większą emeryturę, niż dyrektor względnie kierownik szkoły wydziałowej przeniesiony na emeryturę od obecnej chwili np. po 8 latach, a wówczas emerytura dyrektora wzgl. kierownika szkoły wydziałowej równałaby się emeryturze nauczyciela szkoły wydziałowej.

Jest rzeczą charakterystyczną, że kiedy wszyscy dyrektorzy i kierownicy szkół i to wszelkiego typu na terenie Województwa Śląskiego otrzymują do punktów za kierownictwo szkół dodatek wojewódzki w wysokości 20%, to ten dodatek został wstrzymany tylko dyrektorom względnie kierownikom szkół wydziałowych w Katowicach, jakkolwiek w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego go nie wstrzymano. Jeszcze jest jeden szczegół charakterystyczny, ale zarazem i zupełnie niezrozumiały, bo kiedy dyrektorom i kierownikom szkół przy zmianie stopnia organizacyjnego szkoły na niższy stopień organizacyjny pozostawia się dotychczas pobierany przez nich dodatek za kierownictwo szkoły według wyższego stopnia organizacyjnego, skoro bez względu na ogólną reorganizację szkół pozostawia się dyrektorom szkół średnich i zawodowych dodatek za kierownictwo niezmienny, to zmniejsza się ten dodatek tylko dyrektorom względnie kierownikom szkół wydziałowych w Katowicach.

Wreszcie wypada jeszcze nadmienić, że jeżeli chodzi o dyrektorów i kierowników szkół wydziałowych w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, to są oni jednocześnie kierownikami szkół powszechnych, związanych ze szkołami wydziałowymi i z tego tytułu pobierają osobne wynagrodzenie za kierownictwo szkół powszechnych.

Po wyżej przedstawionych wywodach przez referenta sprawy p. posła Krawczyka, który referował niniejszy wniosek w zastępstwie p. posła Kędziora, uznała Komisja Administracyjno-Samorządowa projekt ustawy pod względem merytorycznym za słuszny i zupełnie uzasadniony. Jedynie tylko na wniosek p. posła Ulitza postanowiono zmienić redakcję §-fu 5 art. 4., a na wniosek p. posła Kędziora skreślono art. 2 projektu ustawy /Druk nr. 230/III/, wobec tego i numeracja artykułów uległa zmianie w ten sposób, że artykuł 3 otrzymał numerację 2-gą, a artykuł 4 otrzymał numerację 3-cią.

Komisja Budżetowo-Skarbowa zajmowała się także tym projektem i przyjęła go w brzmieniu uchwalonem przez Komisję Administracyjno-Samorządową z tą zmianą, że w proponowanym §-fie 5 ilość punktów 252 zmniejszono na 224 punkty.

Przedkładając powyższe sprawozdanie Komisji Administracyjno-Samorządowej i Budżetowo-Skarbowej wnoszę

W y s o k i S e j m u c h w a l i ć r a c z y
załączony projekt ustawy.

Katowice, dnia 18 marca 1933 r.

Sprawozdawca:

/-/ K r a w c z y k.

U s t a w a

z dnia.....1933 roku

w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.U.Śl.nr. 11,poz. 28/ w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych.

Art. 1.

Ustawa z dnia 8 lipca 1925 roku w przedmiocie uposażenia funkcyjnarjuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcyjnarjuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.nr. 11,poz. 28/ ulega następującym zmianom:

1/ § 5 art. 4 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 5.

Dyrektorowie względnie kierownicy szkół wydziałowych otrzymują uposażenie określone w § 2 art. 4 ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcyjnarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcyjnarjuszów związków komunalnych /Dz.U.Śl. nr. 11,poz.28/. Ponadto dyrektorowie względnie kierownicy szkół wydziałowych otrzymują w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego za kierownictwo 3-klasowej szkoły wydziałowej 84 punkty miesięcznie, a za kierownictwo 4-klasowej szkoły wydziałowej 112 punktów miesięcznie. Natomiast dyrektorowie względnie kierownicy szkół wydziałowych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego otrzymują za kierownictwo szkoły 224 punkty miesięcznie. Oprócz tego za każdą równoległą klasę dolicza się dyrektorom względnie kierownikom szkół wydziałowych 8 mnożnych miesięcznie. Do wyżej wymienionych dodatków za kierownictwo, określonych w punktach, dolicza się każdorazowy procentowy dodatek wyrównawczy /wojewódzki/.

Wynagrodzenie wyrażone w punktach za kierownictwo jest integralną częścią uposażenia dyrektorów względnie kierowników szkół wydziałowych i zalicza się do emerytury.

Dyrektorowie, względnie kierownicy szkół wydziałowych obowiązani są do udzielania nauki w szkołach wydziałowych w wymiarze 9 - 12 godzin tygodniowo, zależnie od ilości klas. Za każdą godzinę nauki ponad normę wyznaczoną przez Śląski Urząd Wojewódzki, otrzymują dyrektorowie względnie kierownicy szkół wydziałowych wynagrodzenie według § 4.art. 4 ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.U.Śl.nr. 11,poz. 23/

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 października 1923 r.

Marszałek Sejmu Śląskiego:

/W o l n y./

Okres III.

Wniosek

Zespołu Posłów Ch.D. i N.P.R. w sprawie
zmiany ustawy z dnia 23 listopada 1931 roku
o Powiatowych Związkach Komunalnych w Województwie
Śląskiem.

Nowela

z dnia.....1933 roku

do ustawy z dnia 23 listopada 1931 roku o Powia-
towych Związkach Komunalnych w Województwie Ślą-
skiem.

Art. 1.

Ustawę z dnia 23 listopada 1931 roku o Powiatowych Związkach
Komunalnych w Województwie Śląskiem zmienia się jak następuje:

§ 1.

W art. 16 lit. 2 skreśla się słowa: "najstarszy wiekiem czło-
nek tegoż wydziału" a w miejsce ich wstawia się słowa: "urzędnik
referendarski mianowany przez Wojewodę Śląskiego na przeciąg trzech
lat. Urzędnik ten liczyć musi najmniej ukończonych 30 lat życia".

§ 2.

W art. 54 lit. 1 skreśla się słowa: "1 kwietnia 1932 r." a w
miejsce ich wstawia się słowa: "1 października 1933 roku".

Art. 2.

Sejm Śląski wyraża zgodę na ogłoszenie ustawy z dnia 23 listo-
pada 1931 roku o Powiatowych Związkach Komunalnych w Województwie
Śląskiem z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszą nowelą.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Uzasadnienie:

Wniosek powyższy uzasadniony jest koniecznością zmiany terminów
w ustawie z dnia 23 listopada 1931 roku.

Wnioskodawcy:

/-/ Kędzior, /-/ Chmielewski, /-/ Sosiński, /-/ Krawczyk,
/-/ Korfanty, /-/ Wieczorek.

Okres III.

W N I O S E K

Zespołu Posłów Ch.D. i N.P.R.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 23 listopada 1931 r. w przedmiocie ordynacji wyborczej do rad powiatowych i gminnych w Województwie Śląskiem.

N o w e l a

z dnia1933 roku

do ustawy z dnia 23 listopada 1931 r. w przedmiocie ordynacji wyborczej do rad powiatowych i gminnych.

Art. 1.

Ustawę z dnia 23 listopada 1931r. w przedmiocie ordynacji wyborczej do rad powiatowych i gminnych zmienia się jak następuje:

§ 1.

Art. 81 otrzymuje brzmienie następujące: "Pierwsze wybory do rad powiatowych i gminnych na podstawie niniejszej ustawy odbyć się muszą w listopadzie 1933 roku, a następnie co 5 lat w tym miesiącu.

§ 2.

Ustęp 1 art. 82 otrzymuje brzmienie: "Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia".

Art. 2.

Sejm Śląski wyraża zgodę na ogłoszenie ustawy z dnia 31 listopada 1931 r. w przedmiocie ordynacji wyborczej do rad powiatowych i gminnych z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszą nowelą.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Katowice, dnia 20 marca 1933 roku.

Wnioskodawcy:

/-/ Kędzior, /-/ Chmielewski, /-/ Sosiński, /-/ Krawczyk,
/-/ Korfanty, /-/ Wieczorek.

Wykaz powyższy nie obejmuje wszystkich nieruchomości zbudowanych kosztem Skarbu Śląskiego w toku akcji budowy t.zw. kolonji robotniczych.

Nie objęto projektem tej ustawy 172 domki mieszkalne, o łącznej wysokości kosztów budowy zł. 3. 323.531,38 gr., a to ze względu na nieuregulowaną jeszcze hipotekę tych nieruchomości. Domki te znajdują się w następujących miejscowościach: Goleszów, Knurów, Kończyce, Makoszowy, Pawłów, oraz Wełnowiec.

Objęte projektem tej ustawy domki sprzedane będą na spłaty w ciągu lat 42, przy oprocentowaniu ceny kupna w wysokości 1% rocznie. Podstawą ustalenia ceny kupna-sprzedaży będzie koszt własny Skarbu Śląskiego. Komisja nie uzupełniła jednak projektu ustawy odpowiednim postanowieniem, licząc się z tem, że obniżenie się wartości budynków w okresie ostatnich dwóch lat o blisko 40%, uniemożliwi być może Śląskiej Radzie Wojewódzkiej uzyskanie takiej ceny, któraby dokładnie odpowiadała kosztom własnym Skarbu Śląskiego.

Kwoty uzyskane ze sprzedaży wpływać będą do Śląskiego Funduszu Gospodarczego. Z tego tytułu przewidywać można ok. 500 tysięcy zł. rocznego wpływu.

Komisja dokonała następujących zmian w projekcie ustawy:

W art. 2 skreślono na początku ustępu -go słowa: "Sposób i" w tym samym wierszu tegoż artykułu zastąpiono słowa: "w porozumieniu z Radą Wojewódzką" słowami: "za zgodą Rady Wojewódzkiej".

Art. 3. uzyskał następujące brzmienie:

"Kwoty uzyskane ze sprzedaży nieruchomości wymienionych w art. 1 tej ustawy będą wpływać po dokończeniu robót w poszczególnych koloniach, do Śląskiego Funduszu Gospodarczego i powiększać jego zasoby. Kwoty wpłacone dotychczas przez posiadaczy nieruchomości objętych tą ustawą będą zaliczone na poczet ceny kupna.

Imieniem Komisji Prawniczej wnoszę o uchwalenie projektu ustawy o sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w koloniach robotniczych, w brzmieniu podanem w druku nr. 239/III, wraz z poprawkami przeze mnie odczytanemi.

Przewodniczący Komisji:

Sprawozdawca: poseł Cz.W.Chmielewski.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej o projekcie ustawy w sprawie
sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w ko-
loniach robotniczych.

Zawarty w druku nr. 239/III projekt ustawy o zezwoleniu na sprzedaż niektórych nieruchomości Skarbu Śląskiego, rozpatrywany był na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dniu 31 stycznia 1933 r.

Projekt ten ma na celu przewłaszczenie nieruchomości zbudowanych kosztem Skarbu Śląskiego w t.zw. koloniach robotniczych, na rzecz obecnych posiadzcicieli tych nieruchomości.

Projektem ustawy objęto 1026 domków pojedynczych, których całkowite koszty wykonania wyniosły zł. 18.332.446,96 gr.

Poniżej umieszczone zestawienie szczegółowe zawiera bliższe dane dotyczące tych nieruchomości.

Zestawienie szczegółowe
definitywnych kosztów budowy kolonji robotniczych za lata od 1927 do 1932 r.

L. p.	Miejscowość	Ilość wybudowanych domków pojed.	Wybudowano w roku	K o s z t a budowy domów łącznie z robo- tami dodatkowe- mi.	Koszt kupna gruntu	Koszt budowy dróg, planto- wania, kanali- zacji, wodoc. elektr. gaz itd.	Administ racja 2%	Całkowity koszt kolonji	Wartość pozost. grunt.	Uwagi:
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		30	28/29							
1.	Bielko	22	29/30	849.562,84	131.922,23	66.390,13	16.991,26	1.064.866,46	-	
		10	28/29							
2.	Bielszowice	20	29/30	618.727,79	20.153,37	53.811,48	12.374,56	705.067,20	-	
		10	27/28							
		10	28/29	494.098,91	17.585,08	5.845,91	9.881,98	527.411,88	-	
3.	Cieszyn	10	29/30							
4.	Mała Dąbrówka	18	28/29	251.567,35	21.800,45	6.000,--	5.031,35	284.399,15	-	
		20	27/28	1.319.661,47	22.165,70	154.459,37	26.393,23	1.522.679,77	-	
		50								
5.	Janów Miejski	24								
		2								
		20	28/29	689.308,55	41.518,53	46.982,32	13.786,17	791.595,57	-	
6.	Kochłowice	26	29/30							
		30	28/29	1.037.513,53	102.933,83	122.989,64	20.750,27	1.284.187,27	-	
7.	Michałkowice	36	29/30							
		10	27/28							
8.	Mikołów	20	28/29	1.412.356,40	36.430,58	56.572,70	28.247,13	1.533.606,81	--	
		56	29/30							
		2	"							
9.	Nowa Wieś	44	28/29	617.696,63	54.721,18	94.849,23	12.353,93	779.620,97	-	
10.	W. Piekary	24	29/30	469.725,01	149.057,28	56.694,47	9.394,50	684.871,26	116.000,--	
		10	28/29	308.789,55	32.161,46	11.170,75	6.175,79	358.297,55	-	
11.	Przyszowice	10	29/30							
12.	Pszczyna	20	28/29	282.388,54	66,82	6.480,--	5.647,77	296.583,13	-	
		20	28/29							
13.	Rybnik Zebrzyd.	20	29/30	1.472.171,10	10.447,41	20.698,76	29.443,42	1.532.760,69	-	
	" Świątkl.	40	28/29							
	" Jankow.	14	28/29							
14.	Siemianowice	38	27/29	502.037,48	1.811,06	49.635,41	10.040,75	563.524,70	-	
15.	Strumię	10	28/29	141.368,50	3.324,92	20.135,81	2.827,37	167.656,60	-	
		168	27/28							
		34	28/29	2.886.121,27	456.716,66	472.373,31	57.722,43	3.872.933,67	-	
16.	Świętochłowice	2	28/29							
		108	27/28							
		16	28/29	1.765.595,11	134.147,46	218.358,53	35.311,90	2.153.418,--	-	
17.	Ząbże	2	28/29							
18.	Radzionków	10	29/30	184.927,38	9.080,37	11.264,90	3.698,55	208.971,20	-	
R a z e m:		1026	-	15.303.617,41	1.246.044,47	1.476.712,72	306.072,36	18.332.446,96	116.000,--	

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 20-go marca 1933 r.

L.:RW. 289.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie przeniesienia kredytów w budżecie na rok 1932/33, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 20 marca 1933 r. - z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu i traktowanie go jako wniosku nagłego.-

1 załącznik.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-//Dr.Grażynski/

Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia.....1933 roku

w sprawie przeniesienia kredytów w budżecie na rok 1932/33.

Art. 1.

Wydatki zwyczajne, ustalone w ustawie skarbowej z dnia 24 marca 1932 roku /Dz.U.Śl.nr. 8,poz. 18/ podwyższa się o następujące kwoty:

1/ W części II. "Administracja Wewnętrzna".

W Dziale II.R.I.§ 20, poz. 4 "Honorarja lekarzy umówionych za zabiegi i porady lekarskie" o kwotę	50.000,--zł.
W Dziale II. R.I. § 23, poz. 6 "Druki i obwieszczenia" o kwotę	40,--zł.
W Dziale III. § 1, poz. 6 "Strawne dla podoficerów policji za godziny nadliczbowe służby zewnętrznej" o kwotę.	28.000,--zł.
W Dziale III. § 13, poz. 10 "Wypłata reszty zaległych djet z tytułu delegacji na kursy szkolne" o kwotę . . .	2.000,--zł.
W Dziale III, § 17 "Utrzymanie aresztów policyjnych" o kwotę.	3.000,--zł.
W Dziale IX. § 12, poz. 1 "Śląski Zakład Wychowawczy w Cieszynie" o kwotę.	20.000,--zł.

W Dziale IX. § 13, poz. 1 "Śląski Szpital w Cieszynie" o kwotę.	55.000,--zł.
W Dziale IX. § 13, poz. 2 "Zakład dla umysłowo-chorych w Lublińcu" o kwotę.	69.000,--zł.
W Dziale IX. § 13. poz. 3 "Zakład dla umysłowo-chorych w Rybniku" o kwotę.	63.000,--zł.
W Dziale IX. § 13. poz. 4 "Powszechny Szpital Miejski w Bielsku o kwotę.	25.000,--zł.
W Dziale IX. § 14, poz. 1 "Utrzymanie i leczenie 300 krajowo ubogich" o kwotę.	60.000,--zł.

2/ W części III. "Administracja Skarbowa".

W Dziale II. § 1, poz. 2 "Uposażenie funkcjonarjuszów niższych" o kwotę.	3.000,--zł.
W Dziale V. § 13, "Nagrody za wykrycie przekroczeń skarbowych" o kwotę.	2.330,--zł.

3/ W części IV. "Administracja Szkolna".

W Dziale III. § 14, poz. 4 "Przyrzędy gimnastyczne, wynagrodzenie kierownika i kontrolerów oraz służ- by i inne drobne wydatki" o kwotę.	2.660,--zł.
W Dziale III. § 14, poz. 5 "Zwrot opłat szkolnych o kwotę.	4.200,--zł.
W Dziale IV. R. II. § 18, poz. 2 "Wynagrodzenie dla 3 inżynierów sprawujących nadzór nad budową i remontem szkół" o kwotę.	1.745,--zł.
W Dziale IV. R. III. § 1 poz. 3 "Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych" o kwotę	17.440,--zł.
W Dziale V. § 1, poz. 3 "Wynagrodzenie dla nauczycieli za pracę w godzinach nadliczbowych o kwotę.	28.735,--zł.
W Dziale V. § 2. "Różne wydatki osobowe" o kwotę	7.870,--zł.
W Dziale V. § 5, poz. 1 "Komorne i należności uboczne" o kwotę.	12.257,--zł.
W Dziale VI. § 1, poz. 3 "Wynagrodzenie za pracę w go- dzinach nadliczbowych" o kwotę	13.371,--zł.
W Dziale VI. § 2 "Różne wydatki osobowe" o kwotę	7.070,--zł.

Razem o kwotę 475.718,--zł.
=====

Art. 2.

Ogólna suma wydatków przewidziana ustawą skarbową z 24 marca 1932 roku nie ulegnie zwiększeniu a podwyższone wydatki znajdą pokrycie w równoczesnem zmniejszeniu wydatków w innych paragrafach i pozycjach a mianowicie:

1/ W części II. "Administracja Wewnętrzna".

Dz. II.	R. I.	§ 5	poz. 2	o kwotę.		30.000,--zł.
"	"	"	" 20	" 5	"	20.000,--zł.
"	"	"	"	6	"	30.000,--zł.
Dz. III.	§ 2	poz. 2	o kwotę.			30.000,--zł.
"	"	" 4	" 3	"		5.000,--zł.
"	"	" 5	" 1c	"		10.000,--zł.
Dz. IX.	§ 14	poz. 2	"			10.000,--zł.
"	"	" 15	" 2	"		23.000,--zł.
"	"	" 16	" 1	"		23.000,--zł.
"	"	"	"	2	"	6.000,--zł.
"	"	"	"	3	"	15.000,--zł.
"	"	"	"	4	"	5.000,--zł.
"	"	"	"	5	"	1.500,--zł.
"	"	" 17	" 2	"		26.000,--zł.
"	"	"	"	4	"	1.400,--zł.

2/ W części III. "Administracja Skarbowa".

Dz. II.	§ 1	poz. 1	o kwotę.		5.330,--zł.
"	"	§ 5	" 1	"	10.000,--zł.
"	"	§ 6	" 1	"	10.000,--zł.

3/ W części IV. "Administracja Szkolna".

Dz. III.	§ 14	poz. 2	o kwotę.		100.000,--zł.
"	IV. R. III.	§ 1	poz. 1	o kwotę.	17.440,--zł.
"	V. § 1	poz. 1	"		36.607,--zł.
"	VI. § 1	" 1	"		20.441,--zł.
"	VI. § 5	" 2	"		40.000,--zł.
Razem o kwotę:					475.718,--zł.
=====					

Art. 3.

Zatwierdza się wydatek na uposażenie kontraktowych sekwestratorów w kwocie 21.153,11 zł. z kredytu w Cz. III. Dz. II. § 1, poz. 1.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

U z a s a d n i e n i e

1/ Zachodzi potrzeba wyrównania rachunków z tytułu honorarjów lekarskich zalegających z okresów 1930/31 i 1931/32 zwłaszcza, że lekarze ci przekazali swe należności na poczet zaległych podatków. W tym celu koniecznem jest podwyższenie kredytu w Cz. II. Dz. II. R. 1. § 20 poz. 4 o 50.000,--zł., t. j. z 98.000,--zł. do 148.000,--zł.

2/ Celem pokrycia reszty należności za druki w związku z poborem wojskowym koniecznym jest podwyższenie kredytu w Cz. II. Dz. II. R. I. § 23 poz. 6 o 40,--zł. t.j. z kwoty 3.200 do 3.240,--zł;

3/ Preliminowana kwota na strawne dla podoficerów policji służby zewnętrznej okazała się niewystarczającą zatem kredyt w Cz.II. Dz.III. § 1, poz. 6 wymaga zwiększenia o 28.000,--zł. t.j. z kwoty 416.000 zł. do 444.000,--zł.;

4/ Na wypłatę zaległych diet funkcjonariuszom Policji za delegacje na kursa wyszkolenia brakło 2.000 zł., o które należy zwiększyć kredyt w Cz.II. Dz. III. § 13 poz. 10 t.j. z kwoty 8.000,--zł. do 10.000,--zł.;

5/ Ruch aresztantów policyjnych był większy niż przewidywano, zwrosły zatem koszty ich utrzymania i wyżywienia. Zachodzi potrzeba zwiększenia kredytu w Cz. II. Dz. III. § 17 o 3.000,--zł. t.j. z kwoty 10.000,--zł. do 13.000,--zł.;

6/ Zalegają rachunki za roboty inwestycyjne w Śląskim Zakładzie Wychowawczym w Cieszynie z dwu ubiegłych okresów, które muszą być wyrównane, zatem kredyt w Cz.II. Dz. IX. § 12 poz. 1. wymaga zwiększenia o 20.000,--zł. t.j. z kwoty 34. 158,--zł. do kwoty 54.158,--zł.;

7/ Cały kredyt szpitala w Cieszynie został wyczerpany. Niedobór w styczniu wynosił 6.993 zł., a ponadto na luty i marzec potrzeba po 24.000,--zł., zatem w Cz. II. Dz. IX. § 13 poz. 1 należy zwiększyć kredyt okrągło o 55.000,--zł. t.j. z kwoty 226.608,-- do 281.608,--zł.

8/ Podobnie ma się rzecz z kredytami Zakładu dla umysłowo-chorych w Lublińcu co spowodowało potrzebę zwiększenia kredytu w Cz. II. Dz.IX. § 13, poz. 2 o kwotę 69.000 zł. t.j. z kwoty 512.534,-- do 581.534,--zł.

9/ Tak samo kredyt prelininowany Zakładu dla umysłowo-chorych w Rybniku wymaga zwiększenia w Cz. II. Dz. IX. § 13 poz. 3 o kwotę 63.000,--zł. t. j. z kwoty 517.643,--zł. do 580.643,--zł.

10/ Również kredyt dla Powszechnego szpitala miejskiego okazał się niewystarczającym i musi być zwiększony w Cz. II. Dz. IX. § 13, poz. 4 o kwotę 25.000,--zł. t. j. z kwoty 30.000,-- do 55.000,--zł.;

11/ Na pokrycie zaległych likwidacyj z tytułu utrzymania i leczenia krajowo-ubogich wydatkowano prawie całoroczny kredyt po koniec stycznia br. Dla wyrównania reszty rachunków potrzebnem jest zwiększenie kredytu w Cz. II. Dz. IX. § 14 poz. 1 o kwotę 60.000 zł. t. j. z kwoty 114.500 do 174.500,--zł.;

12/ W budżecie na okres 1932/33 nie przewidziano dostatecznej kwoty na wypłatę wynagrodzenia woźnych za dyżury w niedziele i święta, które to wynagrodzenie płatne jest z kredytów uposażeniowych. Wobec tego okazała się potrzeba podwyższenia kredytu w Cz. III. Dz. II. § 1 poz. 2 o 3.000,--zł. zatem z kwoty 190.090,- do kwoty 193.090,--zł.;

13/ Preliminowany kredyt na wypłatę wynagrodzeń za wykryte przekroczenia skarbowe nie wystarczył wobec potrzeby wypłaty większych kwot z tego tytułu, należy zatem zwiększyć kredyt w Cz. III.Dz. V. § 13 o kwotę 2.330,--zł. z kwoty 10.000,--zł. do 12.330,--zł.;

14/ Nauczycielom, którzy swe ferje wakacyjne poświęcili na prowadzenie drużyn jordanowskich należało przyznać minimalne wynagrodzenie po 12,--zł. od drużyny. Ponieważ przewidziany na ten cel kredyt okazał się za mały, koniecznem jest podwyższenie kredytu w Cz. IV. Dz. III. § 14 poz. 4 o 2.660,--zł. t. j. z kwoty 15.000,-- do 17.660,--zł.;

15/ Celem wypłaty należnych zwrotów opłat szkolnych potrzeba zwiększyć kredyt w Cz.IV. Dz.III. § 14 poz. 5 o 4.200,--zł. t.j. z kwoty 35.800,-- do 40.000,--zł.;

16/ Kredyt przeznaczony na uposażenie dla inżynierów nadzorujących budowę szkół nie wystarczył na pokrycie opłat ubezpieczeniowych. Należy zatem podwyższyć kredyt w Cz. IV. Dz. IV. R. II. § 18 poz. 2 o 1.745,--zł. t. j. z kwoty 30.000,-- do 31.745,--zł.;

17/ Kredyt na wynagrodzenie nauczycieli za godziny nadliczbowe i kontraktowe w zakładach kształcenia nauczycieli okazał się zbyt szczupłym. Celem pokrycia należności płatnych z Cz. IV. Dz.IV. R.III. § 1 poz. 3 należy podwyższyć o 17.440,--zł. t. j. z kwoty 35.580,-- do 53.020,--zł.;

18/ Uzasadnienie jak pod 17/. Dla pokrycia powyższych należności koniecznem jest podwyższenie kredytu w Cz. IV. Dz.V. § 1, poz.3 o 28.735,--zł. zatem z kwoty 112.745,-- do 141.480,--zł.;

19/ Kredyt preliminowany na opłaty ubezpieczeniowe w szkolnictwie średnim okazał się za niski, a ponadto obciążony jest zaległemi należnościami z powyższego tytułu. Celem uiszczenia tych zobowiązań konieczną jest podwyżka kredytu w Cz. IV. Dz.V. § 2 o dalsze 7.870,--zł. t.j. z kwoty 3.285,-- do kwoty 11.153,--zł.;

20/ Wobec przejęcia zakładów średnich w Szarleju i Siemianowicach wzrosły wydatki na komorne i należności uboczne, zachodzi zatem potrzeba podwyższenia kredytu w Cz. IV.Dz.V. § 5 poz. 1 o 12.257,--czyli z kwoty 11.660,--zł. do 23.917,--zł.;

21/ Kredyt na wynagrodzenie nauczycieli szkolnictwa zawodowego za godziny nadliczbowe i kontraktowe nie wystarczył na pokrycie wszystkich należności. Wobec tego koniecznem jest podwyższenie kredytu w Cz. IV. Dz.VI. § 1 poz. 3 o 13.371,--zł. czyli z kwoty 110.200,-- do 123.571,--zł.;

22/ Uzasadnienie jak pod 19/. Celem pokrycia powyższych należności potrzebnem jest zwiększenie kredytu w Cz.IV. Dz.VI. § 2 o 7.070,--zł. t.j. z kwoty 21.133,-- do 28.203,--zł.

Kredyty wymienione w pkt. 1 - 22 zostaną zwiększone o łączną kwotę 475.718,--zł.

Powyższy wydatek zostanie pokryty przez mniejszenie kredytów w poszczególnych częściach, działach, §§ i pozycjach, w których nie wydatkowano w całości preliminowanych kredytów a mianowicie:

1/ W Cz. II. Dz. II. R. I § 5 poz. 2 "Pomieszczenie Władz i Urzędów II Instancji" z kwoty 283.074 do 243.074 zł. t.j. o 30.000,--zł.

2/ W Cz. II. Dz. II. R. I. § 20 poz. 5 "Leczenie szpitalne" z kwoty 163.000 do 143.000 zł. t.j. o 20.000,--zł.

3/ W Cz. II. Dz. II. R. I. § 20 poz. 6 "Leczenie klimatyczne i sanatoryjne" z kwoty 52.000 do 22.000,--zł. o 30.000,--zł.

4/ W Cz. II. Dz. III. § 2 poz. 2 "Umundurowanie Policji" z kwoty 415.432,-- do 385.432,--zł. t. j. o 30.000,--zł.

5/ W Cz. II. Dz. III. § 4 poz. 3 "Środki lokomocji" z kwoty 41.800,-- do 36.800,--zł. t. j. o 5.000,--zł.

6/ W Cz. II. Dz. III. § 5 poz. 1c "Koszty oświetlenia" z kwoty 71.000,-- do 61.000,--zł. t.j. o 10.000,--zł.

7/ W Cz.II.Dz. IX. § 14. poz. 2 "Zapomogi dla miejscowych związków ubogich". Kwoty preliminowanej nie wydatkowano zatem kredyt może być skreślony. Oszczędność wynosi 10.000,--zł.

8/ W Cz. II. Dz. IX. § 15, poz. 2 "Leczenie, szkolenie i pielęgnacja kalek" można bez uszczerbku zmniejszyć z 70.000,-- do 47.000,--zł. czyli o kwotę 23.000,--zł.

9/ W Cz. II. Dz. IX. § 16 poz. 1 "Śląski Zakład Wychowawczy w Cieszynie" z kwoty 93.625,-- do 70.625,--zł. t.j. o 23.000,--zł.

10/ W Cz. II. Dz. IX. § 16 poz. 2 "Dom Pracy Przymusowej w Lublińcu" z kwoty 44.293,-- do 38.293,--zł. t.j. o 6.000,--zł.

11/ W Cz. II.Dz. IX. § 16 poz. 3 "Utrzymanie wychowanków w Zakładzie wychowawczym w Katowicach-Bogucicach" z kwoty 75.500,--zł. do 60.500,--zł. t.j. o 15.000,--zł.

12/ W Cz. II. Dz. IX. § 16 poz. 4 "Utrzymanie wychowanków w Zakładzie wychowawczym w Częstochowie" z kwoty 24.000,-- do 19.000,-- t.j. o 5.000,--zł.

13/ W Cz. II. Dz. IX. § 16, poz. 5 "Wydatki na leczenie, transporty i koszty wyprawy dla wychowanków" z kwoty 6.000,-- do 4.500,--zł. t.j. o 1.500,--zł.

14/ W Cz. II. Dz. IX. § 17 poz. 2 "Koszty utrzymania i nauczania dzieci głuchoniemych w Kościanie" z kwoty 33.900,-- do 7.900,--zł. t.j. o 26.000,--zł.

15/ W Cz. II.Dz. IX. § 17. poz. 4. "Wyszkolenie pozaszkolne głuchoniemych i ociemniałych" z kwoty 3.000,-- do 1.600,--zł. o 1.400,--zł.

16/ W Cz. III. Dz. II. § 1 poz. 1 "Uposażenie urzędników" z kwoty 3.658.007,-- do 3.652.767 zł. t. j. o 5.330,--zł.

17/ W Cz. III. Dz. II. § 5. poz. 1 "Komorne" z kwoty 122.278,-- do 112.278,--zł. t.j. o 10.000,--zł.

18/ W Cz. III. Dz. II. § 6 poz. 1 "Materjały pisarskie" z kwoty 67.000,-- do 57.000,--zł. t.j. o 10.000,--zł.

19/ W Cz. IV. Dz. III. § 14 poz.2 "Wydatki związane z dożywianiem dzieci" z kwoty 570.000,--zł. do 470.000,-- t.j. o 100.000,--zł.

20/ W Cz.IV. Dz. IV. R. III. § 1 poz. 1 "Uposażenie Nauczycieli" z kwoty 927.245,-- do 909.805,--zł. t. j. o 17.440,--zł.

21/ W Cz. IV. Dz.V. § 1 poz. 1. "Uposażenie" z kwoty 2.424.566,-- do 2.387.959,--zł. t. j. o 36.607,--zł.

22/ W Cz. IV. Dz. VI. § 1 poz. 1 "Uposażenie" z kwoty 884.785,-- do 864.344,--zł. t.j. o 20.441,--zł.

23/ W Cz. IV. Dz. VI. § 5. poz. 2 "Opał, światło i utrzymanie porządku" z kwoty 165.973,-- do 125.973,--zł. t.j. o 40.000,--zł.

Kredyty zmniejszone w pkt. od 1 - 23 wynoszą łączną kwotę 475.713,--zł.

Wobec przejęcia egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe na podstawie ustawy z 9. III. 1932 r. /Dz. U.R.P. nr. 32, poz. 328/ nastąpiło zwiększenie wydatków rzeczowo administracyjnych w Części III. Dz. II. § 12.

Skutkiem tego brakło funduszków na wypłatę uposażenia kontraktowych sekwestratorów, które zatem musiały być wpłacane z Cz. III. Dz. II. § 1 poz. 1

Suma wypłacona wynosi 21.153,11 zł. Zarządzenie to wymaga ustawodawczego zatwierdzenia. -

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 21 marca 1933 r.

L. RW.240.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o kwalifikacjach zawodowych osób, trudniących się samodzielnie kuciem koni, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 9 marca 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia1933 r.

O kwalifikacjach zawodowych osób, trudniących się samodzielnie kuciem koni.

Art. 1.

Zawód kucia koni może być wykonywany samodzielnie tylko przez osoby, które posiadają odpowiednie ku temu kwalifikacje, stwierdzone w sposób przewidziany w niniejszej ustawie.

Postanowienia niniejszej ustawy nie mają zastosowania do osób, które przed wejściem w życie tej ustawy uzyskały świadectwa, uprawniające je do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.

Do pracowników zatrudnionych przez właściciela koni wyłącznie do kucia koni własnych, przepisy niniejszej ustawy nie mają również zastosowania.

Art. 2.

Do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni ukwalifikowane są w rozumieniu niniejszej ustawy osoby, które: ukończyły kurs kucia koni i złożyły wymagany końcowy egzamin w jednej ze szkół wymienionych w art. 3 niniejszej ustawy oraz w art. 3 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. /Dz.U.R.P. nr. 36, poz. 334/ bądź też złożyły egzamin z kucia koni przed jedną z komisyj, wymienionych w tychże artykułach.

Art. 3.

Do przeprowadzania egzaminów z kucia koni i wydawania świadectw, stwierdzających posiadanie kwalifikacyj do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni uprawnione są:

- 1/ szkoły i kursy kucia koni, upoważnione do tego przez Wojewodę Śląskiego,
- 2/ Komisje egzaminacyjne ustanowione przez Wojewodę Śląskiego na zasadach przez niego określonych.

Wojewoda Śląski ustali wzór świadectw dla szkół, kursów kucia koni i komisji egzaminacyjnych, wymienionych w pkt.1 i 2 niniejszego artykułu.

Art.4.

Wojewoda Śląski określi:

- 1/ organizacje szkół i kursów kucia koni, kwalifikacje kandydatów do szkół i kursów oraz kandydatów, przystępujących do egzaminu, jak również zakres nauczania, kwalifikacje nauczycieli oraz program końcowego egzaminu;
- 2/ skład komisji egzaminacyjnych i program egzaminów przed temi komisjami;
- 3/ sposób pokrywania kosztów, związanych z przeprowadzeniem egzaminów przez komisje egzaminacyjne. -

Przewodniczącym każdej komisji egzaminacyjnej powinien być lekarz weterynaryjny. -

Art.5.

Winni samodzielnego wykonywania zawodowego kucia koni bez uzyskania kwalifikacyj, określonych w niniejszej ustawie, będą karani, o ile czyn ten nie jest zagrożony surowszą karą w innych ustawach, grzywną do 500 zł lub aresztem do 14 dni.

Orzecznictwo w tych sprawach należy do powiatowych władz administracji ogólnej.

Art.6.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art.7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1933 r.

Jednocześnie z wejściem w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach uregulowanych tą ustawą, a w szczególności: ustawa z dnia 18 czerwca 1884 r. o wykonywaniu zawodu podkuwania koni /Zb.u.pr.str.305/, oraz obwieszczenie z dnia 12 lipca 1871 r. o podkownictwie cywilnem /Dz.p.p.austr.nr.97/ i rozporządzenie z dnia 27 sierpnia 1873 r. o egzaminach z podkownictwa /Dz.p.p.austr.nr.140/ i wszystkie na ich zasadzie wydane przepisy szczegółowe.

Uzasadnienie.

W sprawie wykonywania zawodowego podkownictwa na obszarze Województwa Śląskiego obowiązuje dotychczas pruska ustawa z dnia 18 czerwca 1884 r. /Zb.Ust.Pr.str.305/ oraz wydane na zasadzie tej ustawy obwieszczenie b.rejencji opolskiej z dnia 15 kwietnia 1914 r. nr.385 względnie rozporządzenie b.austr.Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27 sierpnia 1873 r. /Dz.p.p.Nr.140/ i obwieszczenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12.VII. 1871 r. /Dz.p.p.Nr.97/.

Projekt niniejszej ustawy opiera się zasadniczo na przepisach Rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 22 marca 1928 r. /Dz.U.R.P.

nr.36,poz.334/ i na wydanem na jego podstawie Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 października 1928 r. /Dz. U.R.P.nr.92,poz.807/, które to postanowienia w zasadniczym ujęciu nie różnią się od obecnie obowiązującej ustawy pruskiej, natomiast w wielu punktach są rozszerzone, jak np.w art.5 - 6, które obejmują sankcje karne, orzecznictwa itd.

Rozporządzenie to daje w zupełności gwarancję postawienia sprawy podkownictwa zawodowego na właściwym poziomie.

Ujednostajnienie powyższej sprawy na obszarze Województwa z uwagi na dwojakie ustawodawstwo jest w interesie sprawności administracji weterynaryjnej koniecznem i nie napotyka na żadne trudności.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 20 marca 1933 r.

L. RW.236.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w Skoczowie, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 9 marca 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art.23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

1 zał.

/-/ Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

P r o j e k t .

U s t a w a

z dnia 1933 r.

w sprawie sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w Skoczowie.

Art.1.

Zezwala się na sprzedaż nieruchomości, będącej własnością Skarbu Śląskiego w Skoczowie, zapisanej w księdze gruntowej gminy kat.Skoczów Nr.387 lwh 593.

Art.2.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art.3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Uzasadnienie.

Na podstawie kontraktu kupna i sprzedaży z dnia 8 stycznia 1925 zakupił Skarb Śląski od Anny Kossowskiej w Skoczowie nieruchomość, składającą się z budynku oraz parceli, zapisaną w księdze gruntowej gm.kat.Skoczów pod nr.387 lwh 593 za cenę 13.000 zł na pomieszczenie miejscowego Urzędu Kierownictwa Regulacji Wisły.

W dniu 1 kwietnia 1932 r. wymieniony Urząd przeniesiony został do Cieszyna, skutkiem czego budynek, o którym mowa, opróżnił się. Budynek ten w swym obecnym stanie mógłby być użyty na cele mieszkalne, wymagałby jednak uprzedniego przeprowadzenia gruntownego remontu, którego koszt według orzeczenia rzeczoznawcy wynosi około 4.000 zł.

Z uwagi na to, że koszt remontu kapitalnego dalszej konserwacji oraz wydatków administracyjnych nie stoi w żadnym stosunku z jednej strony do obecnej wartości budynku wynoszącej około 12.000 zł, z drugiej strony zaś do wysokości czynszu dzierżawnego jakoby można

uzyskać przez wynajem nieruchomości, który wyraża się w kwocie 80 do 100 zł miesięcznie, należałoby budynek ten sprzedać oferentowi najwięcej dającemu z zastrzeżeniem respektowania hipotecznie zabezpieczonego prawa pierwokupu poprzedniej właścicielki Kossowskiej.

Urząd Wojewódzki jest w posiadaniu oferty na kupno omawianego budynku na kwotę 13.000 zł. Biorąc pod uwagę to, że Skarb Śląski nabył omawianą nieruchomość w roku 1925 za analogiczną sumę, oraz okoliczności wyżej naprowadzone, należy ofertę powyższą uważać za bardzo korzystną.

- okres III -

łaska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 21 marca 1933 r.

L.R.W.237.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o rybołówstwie, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 9 marca 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-/ Dr. Grażyński

Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia 1933 r.

o rybołówstwie.

Postanowienia wstępne.

Art. 1.

/1/ Rybołówstwo o rozumieniu niniejszej ustawy oznacza zawłaszczanie ryb i raków przez ich łowienie w wodach niezamkniętych.

/2/ Postanowienia ustawy niniejszej, dotyczące ryb, mają odpowiednie zastosowanie do raków.

Art. 2.

/1/ Wodami zamkniętymi w rozumieniu ustawy niniejszej są:

- 1/ wszystkie stawy sztuczne, służące do hodowli i przechowywania ryb,
- 2/ wszystkie sztuczne odgałęzienia naturalnego łożyska wody, dopóki służą wyłącznie do hodowli ryb i są stale zamknięte dla przepływu ryb większych, niż miara, określona na podstawie art. 3,
- 3/ wszystkie stawy naturalne i jeziora, nieposiadające stałego lub okresowo powtarzającego się połączenia z innymi naturalnymi łożyskami wody, przydatnego dla przepływu ryb, jeżeli każdy z tych zbiorników leży całkowicie w granicach jednej posiadłości gruntowej.

/2/ Wszystkie inne wody są wodami niezamkniętymi czyli otwartymi.

Art. 3.

Wymiary ryb i rodzaje zamknięcia wody, dostateczne do uznania wody za zamkniętą w myśl pkt. 2 określać będzie Wojewoda Śląski.

Art. 4.

Stwierdzenie, że pewna woda odpowiada lub nie odpowiada warunkom, przewidzianym w art. 2, następuje w drodze orzeczenia właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

Art. 5.

Do kogo rybołówstwo w pewnej wodzie należy, ten ponadto wyłącznie jest uprawniony:

- 1/ do czynności, mających na celu poprawę rybności tej wody,
- 2/ do łowienia w tej wodzie i zawłaszczanie innych poza rybami zwierząt wodnych, niebędących zwierzyną łowną lub niechronionych ze względów przyrodniczo-naukowych.

R o z d z i a ł 1.

Prawo własności rybołówstwa.

Art. 6.

/1/ Rybołówstwo jest nierozdzielnie związane z prawem własności wody i prawem tem należy całkowicie i wyłącznie do właściciela wody.

/2/ Na wodach publicznych rybołówstwo należy do Państwa.

Art. 7.

Wszelkie akty, któreby po wejściu w życie ustawy niniejszej właściciel wody zdzielał co do własności swego rybołówstwa na tej wodzie wbrew artykułowi poprzedniemu, będą z mocy samego prawa nieważne.

Art. 8.

Rybołówstwo, należące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej całkowicie lub z jakimikolwiek ograniczeniami nie do właściciela wody, lecz do innej osoby, należy do niej nadal, podlegając postanowieniom art. 9 - 11.

Art. 9.

/1/ Właściciel prawa do rybołówstwa w cudzej wodzie obowiązany jest na żądanie właściciela tej wody pozbyć mu to prawo.

/2/ Jeśli strony nie dojdą do zgody co do ceny, to stanowić ją będzie średni dochód roczny z rybołówstwa za ostatnie lat trzy, pomnożony przez dwadzieścia.

Art. 10.

/1/ Prawo do rybołówstwa w cudzej wodzie, niewpisane do księgi wieczystej nieruchomości, obejmującej ową wodę, ani też do księgi wodnej, powinno być w ciągu lat pięciu od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zgłoszone do wpisania do księgi wodnej.

/2/ Niezgłoszenie w terminie powyższym do wpisania do księgi wodnej oznaczać będzie zrzeczenie się i wygaśnięcie tego prawa na rzecz właściciela wody.

Art. 11.

W razie sporu o istnienie prawa do rybołówstwa w cudzej wodzie osoba, roszcząca sobie owe prawo, obowiązana będzie jego istnienie udowodnić.

Art. 12.

Wszędzie, gdzie wolność wykonywania rybołówstwa w cudzej wodzie jako rodzaj użytkowania powszechnego zachowała się do chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, zostaje ona z mocy ustawy niniejszej uchylona.

Art. 13.

/1/ Właściciel rybołówstwa w wodzie, która wyszła z brzegów i zalała grunty cudze, ma prawo do połowu ryb na zalanych gruntach cudzych z wyjątkiem gruntów, zajętych na podwórza, sady, ogrody warzywne, plantacje wiklinowe do celów regulacji wód, sztuczne stawy rybne, urządzenia przemysłowe i z wyjątkiem miejsc, trwale ogrodzonych; szkody, wyrządzone tym połowem, obowiązany jest wynagrodzić właścicielowi gruntu.

/2/ Właściciel gruntu zalanego nie ma prawa łowić ryb w rozlanej na jego gruncie wodzie, ani też czynić przeszkód odpływowi wody i powrotowi ryb do zwykłego łożyska wody.

Art. 14.

W przypadkach gdy zalewanie cudzych gruntów, wywoływane przez czynniki przyrody, powtarza się corocznie i trwa zwykle dłużej niż dwa miesiące, rybołówstwo w rozlanej wodzie należy do właściciela gruntu.

Art. 15.

Gdy po odpływie wody wezbranej do swego łożyska na gruncie, który uległ zalaniu, pozostaną zamknięte zbiorniki w naturalnych zagłębieniach gruntu lub rowach, właściciel rybołówstwa może wyłowić pozostałe w takich zbiornikach ryby w ciągu siedmiu dni, po upływie zaś tego czasu właściciel gruntu.

Art. 16.

Granica między obszarem zalanym, na którym połów należy do jednej osoby, a obszarem zalanym, na którym połów należy do innej osoby jest:

- 1/ dotychczasowa linja graniczna, gdy chodzi o rybołówstwa na tym samym odcinku wody,
- 2/ linja, stanowiąca przedłużenie dotychczasowej granicy aż do końca zalewu, gdy chodzi o rybołówstwa na dwóch stykających się odcinkach tej samej wody,
- 3/ linja najwyższego wzniesienia gruntu, gdy chodzi o rybołówstwa na sąsiadujących różnych wodach.

Art. 17.

/1/ Prawo własności rybołówstwa zawiera w sobie uprawnienie wstępu na grunt, przylegający do wody i korzystania z niego, o ile to jest konieczne do wykonywania czynności rybołowniczych.

/2/ Uprawnienie to nie rozciąga się na grunt, zajęty na podwórza, sady, ogrody, kultury leśne, kultury wiklinowe do celów regulacji wód, uprawy rolne i trwale całkowicie ogrodzone urządzenia, jako też na brzegi rowów nawadniających i odwadniających oraz na miejsca chronione ze względów przyrodniczo-naukowych.

/3/ Kto, korzystając z uprawnienia powyższego, wyrządzi szkodę właścicielowi gruntu, obowiązany będzie ją wynagrodzić.

R o z d z i a ł II.

Urządzenie gospodarstwa rybackiego na wodach otwartych.

Art. 18.

/1/ Wykonywanie rybołówstwa odbywać się może tylko na takim nieprzerwanym obszarze wody otwartej, który orzeczeniem Wojewody Śląskiego uznany został za samowystarczalny pod względem przyrodzonych warunków hodowlanych i dostateczny do prowadzenia samodzielnego gospodarstwa rybackiego.

/2/ Obszar taki stanowi obwód rybacki.

Art. 19.

/1/ Wszystkie przydatne do rybołówstwa wody otwarte będą przez Wojewodę Śląskiego dzielone na obwody rybackie.

/2/ Zmiany w podziale wód otwartych na obwody rybackie Wojewoda Śląski wprowadzać będzie w życie, nie naruszając wykonalności obowiązujących umów o dzierżawę obwodów.

Art. 20.

/1/ Jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, obwód rybacki może być użytkowany jedynie przez wypuszczenie go w dzierżawę.

/2/ Obwód rybacki może być wypuszczony w dzierżawę tylko niepodzielnie na całym swym obszarze z pełnym zakresem rybackiego użytkowania i tylko jednej osobie na okres co najmniej lat dziesięciu.

/3/ Jeżeli zachodzą okoliczności szczególne, Wojewoda Śląski może zezwolić w drodze wyjątku na zawarcie umowy na czas krótszy.

Art. 21.

/1/ Dzierżawcą obwodu rybackiego może być każda zdolna do działań prawnych osoba fizyczna, posiadająca przepisane ustawą niniejszą warunki otrzymania osobistego dowodu rybackiego lub osoba prawna.

/2/ Osoby prawno-publiczne, z wyjątkiem Państwa, są wyłączone od dzierżawienia obwodu rybackiego.

Art. 22.

W razie śmierci dzierżawcy umowa o dzierżawę obwodu rybackiego może być na żądanie jednej ze stron rozwiązana za rocznem wypowiedzeniem. Jeżeli dzierżawca lub po jego śmierci jego spadkobiercy poczynili nakłady, których wyzyskanie z powodu rozwiązania umowy stało się dla nich niemożliwe, spadkobiercom dzierżawcy służy prawo dochodzenia strat na osobach, które z powyższych nakładów korzyść odnoszą w obwodzie rybackim.

Art. 23.

/1/ Jeżeli wypuszczony w dzierżawę obwód rybacki ulegnie zmianie co do swych granic, albo też stanie się obwodem własnym, lub odwrotnie, Wojewoda Śląski może żądać rozwiązania umowy o dzierżawę. Rozwiązanie to następuje z upływem jednego roku od dnia doręczenia tego żądania wypuszczającemu w dzierżawę i dzierżawcy.

/2/ Dotychczasowemu dzierżawcy służy prawo, przewidziane w ust. 2 artykułu poprzedniego.

Art. 24.

/1/ W treści umowy o dzierżawę obwodu rybackiego należy umieścić warunek, że dopuszczanie do niedozwolonego zanieczyszczania wód w obwodzie rybackim lub nieprzedsięwzięcie przez dzierżawcę określonych w umowie środków do utrwalenia wytwórczości rybnej stanowić będzie dostateczną podstawę dla Wojewody Śląskiego do uznania umowy o dzierżawę obwodu rybackiego za rozwiązaną z winy dzierżawcy.

/2/ Straty, wynikłe z zaniedbania, które dało podstawę do uznania umowy za rozwiązaną, pokrywa dotychczasowy dzierżawca obwodu rybackiego.

Art. 25.

/1/ Dzierżawca obwodu rybackiego może obwód, wzięty w dzierżawę, poddzierżawić tylko niepodzielnie na całym jego obszarze z pełnym zakresem rybackiego użytkowania na cały pozostały jeszcze czas dzierżawy jedynie za uprzednią zgodą wypuszczającego w dzierżawę.

/2/ Jeżeli wypuszczającym obwód w dzierżawę nie jest powiatowa władza administracji ogólnej, umowa o poddzierżawę wymaga dla swej ważności zatwierdzenia tej władzy.

Art. 26.

Wzór i zasadnicze warunki umowy o dzierżawę obwodu rybackiego ustalać będzie Wojewoda Śląski w drodze rozporządzenia.

Art. 27.

Osoby prawne mogą wykonywać rybołówstwo w obwodzie rybackim tylko przez powierzenie odpowiedzialnego zarządu gospodarstwem rybackim jednej osobie fizycznej.

Art. 28.

Właściciel lub dzierżawca obwodu rybackiego może udzielać pozwoleń na sportowy połów ryb wędką. Wojewoda Śląski oznaczy dla każdego obwodu rybackiego oddzielnie najwyższą dopuszczalną liczbę pozwoleń.

Art. 29.

/1/ Powiatowa władza administracji ogólnej zawiera umowy o dzierżawę obwodów rybackich, ściągając należne czynsze dzierżawne i dzieli dochód, osiągnięty z dzierżawy obwodu rybackiego, między właścicieli rybołówstw, wcielonych do obwodu rybackiego.

/2/ Zaległe czynsze dzierżawne powiatowa władza administracji ogólnej ściągą w trybie administracyjnym.

Art. 30.

Powiatowa władza administracji ogólnej zawiera umowę o dzierżawę obwodu rybackiego z osobą, wybraną na podstawie przetargu ofert pisemnych i oceny jej zalet gospodarczych.

Art. 31.

Za dochód z dzierżawy obwodu rybackiego, wypuszczonego w dzierżawę przez powiatową władzę administracji ogólnej, uważa się czynsz dzierżawny po potrąceniu piętnastu od sta na cele ogólnego zagospodarowania rybackiego wód otwartych i obrony rybołówstwa od szkód.

Art. 32.

Obliczenie udziału poszczególnych właścicieli rybołówstw, wcielonych do obwodu rybackiego, stosownie do wartości gospodarczej tych rybołówstw uskuteczniają oni sami we wzajemnem porozumieniu. Powiatowa władza administracji ogólnej wyznaczy im stosowny termin do zawarcia i przedstawienia odpowiedniej ugody. Jeżeli obliczenie udziałów w ten sposób nie nastąpi, powiatowa władza administracji ogólnej dokona sama tego obliczenia i wyznaczy stosowny termin do zgłaszania sprzeciwów; w razie zgłoszenia sprzeciwu odeśle strony do sądu i sumę, podlegającą podziałowi, złoży do rozporządzenia tego sądu.

Art. 33.

Obszar wody otwartej, odpowiadający wymaganiom, zawartym w art.18, może być na wniosek właściciela tego obszaru uznany przez Wojewodę Śląskiego za obwód rybacki własny, jeśli obejmuje całe jezioro lub rozciąga się na całą szerokość koryta wody płynącej i rybołówstwo na nim należy w pełnym zakresie do właściciela tego obszaru bez udziału prawa rybołówstwa osób trzecich.

Art. 34.

/1/ Obszary wód otwartych, odpowiadające wymaganiom artykułu poprzedniego, a należące do osób prawnych o charakterze publicznym, nie mogą być uznane za obwody rybackie własne.

/2/ Wyjątek stanowią obszary takich wód, będące własnością Państwa lub instytucyj naukowo-badawczych.

Art. 35.

W obwodzie rybackim własnym właściciel obwodu może wykonywać rybołówstwo sam we własnym zarządzie i udzielać w ilości, oznaczonej przez Wojewodę Śląskiego, pozwoleń na sportowy połów ryb wędką albo też całe użytkowanie rybackie wypuścić w dzierżawę osobie innej według własnego wyboru.

Art. 36.

/1/ Umowa o dzierżawę obwodu rybackiego własnego wymaga dla swej ważności zatwierdzenia powiatowej władzy administracji ogólnej.

/2/ Zatwierdzenie to ma świadczyć, że umowa zgodna jest z obowiązującym prawem o rybołówstwie, a w szczególności z postanowieniami artykułów poprzednich rozdziału niniejszego.

Art. 37.

Wojewoda Śląski cofnie swoje orzeczenie, uznające obwód rybacki za własny, w wypadkach zmiany warunków gospodarczych lub prawnych, które były podstawą do uznania obwodu za własny.

Art. 38.

Jeżeli na obszarze jeziora, odpowiadającym wymaganiom art.18, rybołówstwo należy do więcej niż do jednej osoby, wówczas właściciele wszystkich praw do rybołówstwa na tem jeziorze mogą utworzyć spółkę rybacką jeziorową, która powstaje z chwilą zatwierdzenia statutu przez Wojewodę Śląskiego. Przez zatwierdzenie statutu spółki Wojewoda Śląski równocześnie orzeka o utworzeniu z jeziora obwodu własnego spółki.

Art. 39.

Spółka rybacka jeziorowa jest osobą prawną i działa na podstawie statutu którego wzór ustali Wojewoda Śląski.

Art. 40.

/1/ Każdy obwód rybacki uczestniczy corocznie w kosztach ogólnego zagospodarowania rybackiego wód otwartych i obrony rybołówstwa od szkód. Uczestnictwo to wynosi piętnaście od sta rocznego czynszu dzierżawnego.

/2/ Od obwodów rybackich, wypuszczanych w dzierżawę przez powiatową władzę administracji ogólnej, kwotę należną potrąca władza ta z czynszu dzierżawnego przed podziałem dochodów z dzierżawy między właścicieli rybołówstw, wcielonych do obwodu rybackiego.

/3/ Od obwodów rybackich własnych, wypuszczanych w dzierżawę, kwotę tę wpłaca corocznie właściciel obwodu rybackiego w stosunku piętnaście od sta czynszu dzierżawnego.

/4/ Jeżeli obwód rybacki własny nie jest wypuszczony w dzierżawę, wysokość kwoty, należnej od właściciela obwodu, określa powiatowa władza administracji ogólnej jako piętnaście od sta czynszu dzierżawnego, jakiby został osiągnięty, gdyby obwód rybacki był w dzierżawę wypuszczony.

R o z d z i a ł III.

Ochrona rybołówstwa.

1. Nadzór nad wykonywaniem rybołówstwa.

Art. 41.

Kto jest uprawniony do wykonywania rybołówstwa w obwodzie rybackim i zamierza je wykonywać, powinien uzyskać od właściwej dla tego obwodu powiatowej władzy administracji ogólnej osobisty dowód rybacki, przy wykonywaniu rybołówstwa dowód ten mieć przy sobie i okazywać go na żądanie powołanych do tego osób.

Art. 42.

Dzierżawcy obwodu rybackiego i wykonującemu rybołówstwo właścicielowi obwodu własnego oraz przedstawionemu przez nich zastępcy osobisty dowód rybacki wydaje właściwa powiatowa władza administracji ogólnej jako imienną kartę rybacką z ważnością na okres jednego roku kalendarzowego i na każdy obwód rybacki oddzielnie.

Art. 43.

Osobom, nieposiadającym obywatelstwa polskiego, kartę rybacką wydać może jedynie Wojewoda Śląski, który wydanie karty może uzależnić od przedstawienia poręki obywatela polskiego.

Art. 44.

Wydanie karty rybackiej należy odmówić:

- 1/ osobom, które w ciągu ostatnich lat 10 były karane za popełnienie zbrodni, oraz
- 2/ osobom, które w ciągu ostatnich lat 5 były karane z mocy art. 82, 83 i 84 ustawy niniejszej.

Art. 45.

Wydanie karty rybackiej można odmówić osobom, które w ciągu ostatnich lat 5 były karane za popełnienie pochodzącego z chęci zysku występku lub wykroczenia, albo też z mocy art. 79, 80 i 81 ustawy niniejszej.

Art. 46.

/1/ Kto zamierza wykonywać sportowy połów ryb wędką, powinien uzyskać na to pozwolenie uprawnionego do wykonywania rybołówstwa w obwodzie rybackim.

/2/ Pozwolenie może być wydane na okres półroczny, roczny lub trzyletni. Pozwolenie to nabiera ważności po zatwierdzeniu przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej i jest osobistym dowodem rybackim jako kartka wędkarska.

Art. 47.

Postanowienia art. 43, 44 i 45 mają odpowiednie zastosowanie do zatwierdzania pozwoleń na sportowy połów ryb na wędkę.

Art. 48.

Jeżeli po wydaniu osobistego dowodu rybackiego wyjdą na jaw okoliczności, wyszczególnione w art. 44, osobisty dowód rybacki należy unieważnić i odebrać, można zaś to uczynić, gdy wyjdą na jaw okoliczności, wyszczególnione w art. 45.

Art. 49.

Wzory osobistych dowodów rybackich ustala Wojewoda Śląski w drodze rozporządzenia.

Art. 50.

/1/ Osoby, otrzymujące osobiste dowody rybackie, obowiązane są przy otrzymaniu osobistego dowodu rybackiego uiszczać opłatę tytułem kosztów druku i poza tem składkę na cele ogólnego zagospodarowania rybackiego wód otwartych i obrony rybołówstwa od szkód, - w wysokości 10 zł. przy otrzymaniu karty rybackiej, przy otrzymaniu zaś karty wędkarskiej półrocznej - 3 zł, rocznej - 6 zł. i trzyletniej 15,- zł.

/2/ Przy otrzymywaniu karty wędkarskiej przez tę samą osobę na ten sam okres czasu na większą liczbę obwodów składka uiszczana będzie za jeden obwód w pełnej wysokości, za każdy zaś następny w wysokości 20% składki normalnej bez względu na powiat.

Art. 51.

/1/ Wszelki sprzęt rybacki, znajdujący się na wodzie otwartej, a mianowicie narzędzia połowu ryb, sadze do ich przechowywania i łodzie rybackie, powinien być znakowany w sposób, umożliwiający rozpoznanie właściciela.

/2/ Sposób znakowania ustala Wojewoda Śląski.

Art. 52.

Kto na wodach otwartych przewozi lub przenosi narzędzia rybackie, powinien mieć je opakowane w sposób, wykluczający bezpośrednie ich użycie, chyba, że znajduje się na wodzie, na której jest uprawniony do rybołówstwa lub bezpośrednio przy tej wodzie.

2. Zakazy i ograniczenia połowu ryb.

Art. 53.

/1/ Wojewoda Śląski w porozumieniu z Radą Wojewódzką może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy:

- 1/ o całkowitym lub częściowym zakazie połowu gatunków ryb, zagrożonych zanikiem,
- 2/ o ochronnych wymiarach cenniejszych gatunków ryb,
- 3/ o ochronie ryb na miejscach i w okresie ich rozmnażania się lub zimowania,
- 4/ o ograniczeniach sposobu i narzędzi połowu oraz czasu jego trwania,
- 5/ o zakazach przewozu, obrotu i użytkowania ryb w związku z ich ochroną.

/2/ Miejsca, posiadające szczególniejszą wartość dla badań naukowych albo cenne jako zabytki przyrody, Śląska Rada Wojewódzka może zupełnie lub częściowo wyłączać od rybackiego użytkowania za wynagrodzeniem strat, wynikłych stąd dla właściciela.

Art. 54.

Nie wolno usuwać, uszkadzać lub niszczyć ikry w wodach otwartych. Na wyjątki w przypadkach szczególnych, uzasadnionych względami gospodarczymi lub w celach naukowych, może zezwalać Wojewoda Śląski.

Art. 55.

/1/ Zabrania się używania do łowienia ryb materiałów wybuchowych, trujących lub odurzających oraz narzędzi kaleczących ryby.

/2/ Do narzędzi kaleczących nie zalicza się wędkę ręcznej.

/3/ Wojewoda Śląski może zezwalać na wyjątki uzasadnione szczególnymi względami gospodarczymi.

Art. 56.

Używanie do połowu ryb urządzeń stałych jest wzbronione. W przypadku, usprawiedliwionym względami gospodarczymi, Wojewoda Śląski może zezwolić na wyjątek pod warunkiem dokonywania określonego w zezwoleniu zarybiania.

Art. 57.

/1/ Przegradzanie wód otwartych, uniemożliwiające swobodny przepływ ryb, jest wzbronione.

/2/ W przypadku, usprawiedliwionym względami gospodarczymi, Wojewoda Śląski może na określoną ilość lat pozwolić na odgrodzenie jeziora, stanowiącego obwód rybacki, od innych naturalnych żołysek wody otwartej.

/3/ W warunkach pozwolenia należy:

- 1/ oznaczyć rodzaj i gęstość przegrodzenia,
- 2/ nałożyć obowiązek wynagradzania szkód, które wynikną z odgrodzenia dla obwodów sąsiednich,
- 3/ nałożyć określone dokładnie obowiązki co do zagospodarowania odgrodzonego obwodu,
- 4/ oznaczyć dokładny czas, na który pozwolenie zostało wydano.

/4/ Przed udzieleniem pozwolenia należy wysłuchać przedstawicieli wszystkich zainteresowanych sąsiednich obwodów rybackich i ustalić, czy i jakie szkody obwody te odnieść mogą z zamierzonego odgrodzenia. Nie uważa się za szkodę uniemożliwienia przepływu ryb, wyrosłych w jeziorach, które się odgradza.

Art. 58.

/1/ Zabrania się połowu ryb na przepustach jazów, śluz, przepławek itp. urządzeń oraz w ich pobliżu w odległości, oznaczonej przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej.

/2/ Na wyjątki. może zezwalać Wojewoda Śląski w celach naukowych i gospodarczych.

Art. 59.

/1/ Miejsca stałego tarła ryb, jak również miejsca rozwoju narybku Wojewoda Śląski może z urzędu lub na wniosek przedstawicieli zainteresowanych obwodów rybackich uznać za tarliska ochronne. Na tarliskach ochronnych należy ograniczyć lub zupełnie zakazać połowu ryb i wykonywania czynności szkodliwych dla przebiegu tarła albo rozwoju narybku, jako to: koszenia i usuwania roślin wodnych, wydobywania mułu, ziemi, piasku, żwiru, lub kamieni, wpuszczania bydła lub domowego ptactwa.

/2/ Osoby, poszkodowane przez utworzenie tarliska ochronnego, będą wynagradzane z funduszu ochrony rybołówstwa. Roszczenia swe winny osoby te zgłaszać Wojewodzie Śląskiemu w zawitym terminie jednego miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia o uznaniu obszaru wody za tarlisko ochronne. Wysokość wynagrodzenia ustala w każdym poszczególnym przypadku Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 60.

/1/ Miejsca, leżące na ciągu gromadnego przepływu ryb, Wojewoda Śląski może uznać za obręby ochronne, na których zupełnie lub częściowo zabroni połowu pewnych lub wszystkich gatunków ryb.

/2/ Straty, wynikłe stąd dla właścicieli rybołówstwa na takich miejscach, powinny być corocznie wynagradzane w wysokości, ustalonej przez Śląską Radę Wojewódzką. Roszczenia, wynikłe z tytułu powyższych strat, zgłaszane być powinny w terminie i w sposób, przewidziany w art. 59 ust. 2. Pokrywanie tych strat oraz innych kosztów, związanych z utworzeniem i utrzymywaniem obrębu ochronnego, dokonywane będzie z funduszu ochrony rybołówstwa.

Art. 61.

Na wniosek osoby, uprawnionej do wykonywania rybołówstwa w obwodzie rybackim, powiatowa władza administracji ogólnej może uznać miejsca gromadnego zimowania w obwodzie za zimowiska ochronne, w których zabroni użytkowania lodu i wydobywania w zimie roślin, pni drzewnych, mułu, ziemi, piasku, żwiru i kamieni.

Art. 62.

Sposób oznakowania tarlisk, obrębów i zimowisk ochronnych ustala Wojewoda Śląski.

3. Ochrona od szkodliwego użytkowania wody.

Art. 63.

/1/ Zabrania się zanieczyszczania wód w stopniu szkodliwym dla rybołówstwa.

/2/ Władza, udzielająca pozwolenia na zanieczyszczanie wody lub urządzenie i prowadzenie zakładu, zanieczyszczającego wodę, powinna w pozwoleniu dokładnie określić stopień dopuszczalnego zanieczyszczenia.

/3/ Na wniosek uprawnionego do wykonywania rybołówstwa wymieniona wyżej władza uzupełni wydane już pozwolenie przez dokładne określenie stopnia dopuszczalnego zanieczyszczenia lub też zmieni to pozwolenie, gdyby dopuszczony stopień zanieczyszczania okazał się szkodliwy dla rybołówstwa.

/4/ Kto zanieczyszcza wody wbrew postanowieniom artykułu niniejszego, ten niezależnie od odpowiedzialności karnej obowiązany jest wynagrodzić szkodę, jaką przez to rybołówstwu wyrządza.

Art. 64.

Władza, udzielająca pozwolenie na spiętrzenie wody otwartej, powinna przed udzieleniem pozwolenia wysłuchać przedstawicieli wszystkich zainteresowanych obwodów rybackich i może w tem pozwoleniu nałożyć na otrzymującego je obowiązek urządzenia i utrzymywania przepławki do swobodnego przepływu ryb, określając zarazem czas obowiązkowego utrzymywania przepławki w stanie otwartym, albo też gdyby urządzenie przepławki udaremnić miało celowość urządzeń piętrzących wodę - obowiązek określonego w pozwoleniu wyrównywania całości szkód gospodarczych dla rybołówstwa, wynikających ze spiętrzenia wody.

Art. 65.

Właściciel urządzenia, piętrzącego wodę, istniejącego w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, obowiązany jest nie sprzeciwiać się urządzeniu i utrzymywaniu przepławki przez uprawnionego do wykonywania rybołówstwa, o ile właściwa władza uzna, że istnienie przepławki da się pogodzić z celowością urządzenia, piętrzącego wodę. Uprawniony do wykonywania rybołówstwa obowiązany jest wynagradzać właściciela urządzenia, piętrzącego wodę, za szkody, wynikające z urządzenia i utrzymywania przepławki.

Art. 66.

Gdyby na urządzenie przepławki trzeba było koniecznie użyć cudzego gruntu, właściciel tego gruntu będzie obowiązany pozwolić na to użycie za słusznem wynagrodzeniem i będzie uprawniony żądać nabycia odeń tego gruntu. Postanowienie to nie stosuje się do gruntu, chronionego ze względów przyrodniczo-naukowych.

Art. 67.

/1/ Kto jest uprawniony do spuszczenia nagromadzonej wody, winien uprawnienie swoje wykonywać w taki sposób, aby uprawnionym do wykonywania rybołówstwa na biegu tej wody nie czynić szkód.

/2/ Uprawniony do spuszczenia wody winien w szczególności powiadomić zawczasu uprawnionych do wykonywania rybołówstwa o początku zamierzonego spuszczenia i czasie jego trwania, przyczem czas i stopień zamierzonego spuszczenia nie powinien być większy, aniżeli tego koniecznie wymaga cel gospodarczy, któremu uprawnienie do spuszczenia wody służy.

/3/ Kto, wykonując uprawnienie do spuszczenia nagromadzonej wody w sposób niezgodny z postanowieniami ustępów poprzednich, wyrządza szkodę uprawnionym do wykonywania rybołówstwa, ten niezależnie od odpowiedzialności karnej obowiązany jest szkody te wynagrodzić.

Art. 68.

Właściwa władza może nakazać właścicielowi zakładu, użytkującego siłę wodną, ustawienie i utrzymywanie swoim kosztem urządzenia, zapobiegającego przedostawaniu się ryb do narzędzi popędu wodnego.

4. Obrona od szkodników.

Art. 69.

Właściciele, wykonujący rybołówstwo w swych obwodach, jeziorowe spółki rybackie, jakoteż dzierżawcy obwodów rybackich, mogą na swój koszt ustanawiać straż rybacką. Strażnikiem rybackim może być obywatel polski pełnoletni i własnowolny, nie karany za zbrodnie lub pochodzące

z chęci zysku występki albo wykroczenia, ani też za przekroczenia, przewidziane w art. 82, pkt. 1, 2, 6, 7 i w art. 83 i 84 ustawy niniejszej, czyniący zadość warunkom, potrzebnym do uzyskania pozwolenia na posiadanie broni.

Art. 70.

/1/ Strażnik rybacki powinien być zatwierdzony i zaprzysiężony przez powiatową władzę administracji ogólnej według przepisanej roty.

/2/ Po zaprzysiężeniu strażnik rybacki otrzymuje stosowne zaświadczenie i oznakę, którą powinien nosić przy pełnieniu obowiązków.

/3/ Rotę przysięgi oraz wzór oznaki ustali Wojewoda Śląski.

/4/ Jeżeli strażnik rybacki przestanie odpowiadać warunkom, przewidzianym w artykule poprzednim, powiatowa władza administracji ogólnej pozbawi go uprawnień strażnika rybackiego oraz zarządzi odebranie wydanego zaświadczenia i oznaki.

Art. 71.

/1/ Strażnik rybacki obowiązany jest czuwać nad przestrzeganiem przepisów o ochronie rybołówstwa, zawartych w ustawie niniejszej i w rozporządzeniach, na jej podstawie wydanych, jako też donosić władzy o wszelkich dostrzeżonych naruszeniach.

/2/ Strażnik rybacki, pełniąc służbę może:

1/ żądać od osoby, spotkanej w obwodzie rybackim z narzędziami rybackimi lub rybami i innymi zwierzętami wodnymi, określonymi w art. 5 niniejszej ustawy, okazania osobistego dowodu rybackiego;

2/ odbierać za pokwitowaniem: a/ narzędzia rybackie, ryby i inne zwierzęta wodne, określone w art. 5 niniejszej ustawy, osobie, spotkanej w obwodzie rybackim, a nie posiadającej osobistego dowodu rybackiego; b/ zabronione narzędzia rybackie osobie, nawet posiadającej osobisty dowód rybacki;

3/ zatrzymywać i przekazywać właściwej władzy: a/ osoby, których tożsamości i miejsca zamieszkania nie może ustalić, a które zastał w powierzonym jego pieczy obwodzie rybackim na popełnianiu jednego z przekroczeń, przewidzianych w art. 79 - 84 ustawy niniejszej jak również znajdujące się przy tych osobach narzędzia rybackie, ryby i inne zwierzęta wodne, określone w art. 5 niniejszej ustawy, b/ osoby wraz z narzędziami rybackimi, rybami i innymi zwierzętami wodnymi, określonymi w art. 5 niniejszej ustawy, spotkane w obwodzie rybackim, a nie mogące posiadania tych przedmiotów usprawiedliwić.

/3/ Strażnik rybacki obowiązany jest odebrane narzędzia rybackie wraz z doniesieniem karnem doręczyć w ciągu 24 godzin najbliższemu posterunkowi policji, ryby zaś i inne zwierzęta wodne, określone w art. 5 ustawy, oddać właścicielowi lub dzierżawcy obwodu.

Art. 72.

/1/ Uprawniony do wykonywania rybołówstwa w obwodzie rybackim może na wodzie lub bezpośrednio w jej pobliżu zwierzęta szkodliwe dla rybołówstwa zabijać i łowić z wyłączeniem użycia broni palnej i sposobów niedozwolonych prawem łowieckim i zatrzymywać je sobie.

/2/ Wojewoda Śląski oznaczać będzie na określony czas gatunki zwierząt szkodliwych dla rybołówstwa.

5. Ochronne związki obwodów rybackich.

Art. 73.

/1/ Poprawianie rybności wód, zwalczanie zanieczyszczeń wód i chorób ryb, organizowanie rybackiego dozoru gospodarczego, zwalczanie zwierząt szkodliwych dla rybołówstwa i przeciwdziałanie szkodliwemu dla rybołówstwa użytkowaniu wód, może być na obszarze, obejmującym całe dorzecze lub ich części, poruczone zbiorowemu działaniu obwodów rybackich tego obszaru w ten sposób, że w tym celu z tych obwodów utworzony będzie rybacki związek ochronny.

/2/ Statut, określający działalność rybackiego związku ochronnego, zatwierdza Wojewoda Śląski, który może zarządzić utworzenie związku i nadanie mu statutu nawet bez zgody przedstawicieli obwodów rybackich, włączanych do związku.

/3/ Rybacki związek ochronny jest osobą prawną.

/4/ Wzór statutu rybackiego związku ochronnego ustali Wojewoda Śląski.

Art. 74.

/1/ Członkami rybackiego związku ochronnego są obwody rybackie, w których przedstawicielami wobec władz nadzorczych i wobec organów związku są wykonujący rybołówstwo posiadacze obwodów rybackich własnych /właściciele i spółki rybackie jeziorowe/ lub też dzierżawcy obwodów.

/2/ Wojewoda Śląski może do udziału w rybackim związku ochronnym dopuścić właścicieli gospodarstw rybnych w wodach zamkniętych jako członków związku.

Art. 75.

/1/ Koszty działalności rybackiego związku ochronnego pokrywane są z rocznych wpłat członków, uczestniczących w kosztach odpowiednio do spożywanych korzyści, których stosunkowa wysokość określona zostanie dla każdego członka w statucie związku.

/2/ W tym samym stosunku członkowie związku ponoszą odpowiedzialność za jego zobowiązania.

/3/ Według zasady powyższej określa się w statucie również ilość głosów, jaka na zebraniach związku każdemu z członków ma służyć.

/4/ Zaległe wpłaty i inne należności mogą być od członków na rzecz związków ściągane w trybie administracyjnym.

Art. 76.

/1/ Władzą nadzorczą rybackiego związku ochronnego jest Wojewoda Śląski, który może bezpośredni nadzór nad działalnością rybackiego związku ochronnego przekazywać powiatowym władzom administracji ogólnej na obszarach ich działania.

/2/ Jeżeli związek zaniedba lub wzbrania się wstawić do budżetu lub zatwierdzić poza budżetem wydatki, przewidziane statutem, lub wydatki, przez właściwą władzę oznaczone, władza nadzorcza może zarządzić wstawienie do budżetu lub pokrycie wydatków poza budżetem i ściągnięcie potrzebnych należności w trybie administracyjnym.

/3/ Jeżeli zarząd związku pomimo wezwań władzy nadzorczej zaniedbuje określone statutem obowiązki, władza nadzorcza może usunąć zarząd związku na koszt związku powołać do zarządu sprawami związku komisarza.

Art. 77.

Na cele, związane z podniesieniem i utrwaleniem rybołówstwa oraz jego obronę od szkód, może rybacki związek ochronny korzystać z zasiłków funduszu ochrony rybołówstwa stosownie do przepisów o tym funduszu.

6. Fundusz ochrony rybołówstwa.

Art. 78.

/1/ Wpływy ze świadczeń obwodów rybackich i ze składek, uiszczanych przy otrzymywaniu osobistych dowodów rybackich na ogólne zagospodarowanie wód otwartych i obronę rybołówstwa od szkód /art.40 i 50/, tworzą fundusz ochrony rybołówstwa.

/2/ Zasady i sposób zarządzania funduszem ochrony rybołówstwa ustala Śląska Rada Wojewódzka po wysłuchaniu właściwych czynników społeczno-gospodarczych.

R o z d z i a ł IV.

Postanowienia karne.

Art. 79.

Grzywną do 50 zł. karany będzie:

- 1/ kto, posiadając osobisty dowód rybacki, nie okaże go na żądanie osoby, powołanej do nadzoru nad rybołówstwem,
- 2/ kto na wodzie utrzymuje sprzęt rybacki, nie oznakowany w sposób, przewidziany w art. 51,
- 3/ kto wbrew postanowieniom art.52 przewozi lub przenosi narzędzia rybackie nieopakowane.

Art. 80.

Grzywną do 100 zł. karany będzie, kto będąc obowiązany do posiadania osobistego dowodu rybackiego, wykonuje rybołówstwo bez uzyskania takiego dowodu.

Art. 81.

Grzywną do 200 zł. lub aresztem do czterech tygodni, albo obiema karami łącznie karany będzie:

- 1/ kto, będąc właścicielem gruntu zalanego cudzą wodą, łowi ryby w wodzie, rozlanej na jego gruncie, albo czyni przeszkody odpływowi tej wody i powrotowi ryb do zwykłego łożyska,
- 2/ kto pozwolenia na sportowy połów ryb wędką wydaje ponad dopuszczalną ilość, oznaczoną przez władzę,
- 3/ kto wykonuje połów ryb, nie będąc uprawniony do wykonywania rybołówstwa i nie posiadając warunków do uzyskania osobistego dowodu rybackiego,
- 4/ kto poławia ryby wbrew przepisom wydanym przez Wojewodę Śląskiego o ochronnych wymiarach cenniejszych gatunków ryb /art.53 pkt.2/.

Art. 82.

Grzywną do 500 zł. lub aresztem do sześciu tygodni, albo obiema karami łącznie karany będzie:

- 1/ kto poławia ryby wbrew przepisom, wydanym przez Wojewodę Śląskiego o ochronie ryb w miejscach i w okresie ich rozmnażania się lub zimowania /art. 53 pkt.3/,

- 2/ kto do połowu ryb używa narzędzi kaleczących ryby,
- 3/ kto na tarlisku ochronnym wykonuje czynności szkodliwe dla przebiegu tarła albo rozwoju narybku, jako to: kosi i usuwa rośliny wodne, wydobywa muł, ziemię, piasek, żwir lub kamienie, albo wpuszcza na tarlisko ochronne bydło lub domowe ptactwo wodne,
- 4/ kto na zimowisku ochronnym użytkuje лёд lub wydobywa w zimie rośliny, pnie drzewne, muł, ziemię, piasek, żwir, lub kamienie,
- 5/ kto przepławkę zamyka w czasie obowiązkowego utrzymywania jej w stanie otwartym,
- 6/ kto wykracza przeciw przepisom, wydanym przez Wojewodę Śląskiego o zakazach przewozu, obrotu i użytkowania ryb w związku z ich ochroną /art.53 pkt.5/,
- 7/ kto wykroczenie, przewidziane w pkt. 3 art. 81, popełnia zawodowo.

Art. 83.

Grzywną do 1 000 zł. oraz aresztem do dwóch miesięcy karany będzie:

- 1/ kto poławia ryby wbrew przepisom, wydanym przez Wojewodę Śląskiego o ograniczeniach sposobu i narzędzi połowu oraz jego trwania /art.53 pkt.4/,
- 2/ kto wbrew postanowieniom art.54 usuwa, uszkadza lub niszczy ikrę ryb w wodach otwartych,
- 3/ kto wbrew postanowieniom art. 58 poławia ryby na przepustach jazów, śluz, przepławek itp. urządzeń oraz w ich pobliżu w odległości mniejszej od oznaczonej przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej,
- 4/ kto wbrew postanowieniom art. 56 używa do połowu ryb urządzeń stałych,
- 5/ kto wbrew postanowieniom art. 57 przegradza wody otwarte w sposób, uniemożliwiający swobodny przepływ ryb,
- 6/ kto zanieczyszcza wody w stopniu szkodliwym dla rybołówstwa,
- 7/ kto wbrew postanowieniom art. 67 spuszcza nagromadzoną wodę.

Art. 84.

Grzywną do 3 000 zł. i karę aresztu do trzech miesięcy karany będzie:

- 1/ kto przekracza przepisy, wydane przez Wojewodę Śląskiego o ochronie gatunków ryb, zagrożonych zanikiem /art.53 pkt.1/,
- 2/ kto do łowienia ryb używa materiałów wybuchowych, trujących lub odurzających,
- 3/ kto poławia ryby na tarliskach ochronnych lub obrębach ochronnych.

Art. 85.

/1/ Wraz z orzeczeniem o karze: a/ za czyny, przewidziane w art. 79 pkt. 2, lub 3, można orzec konfiskatę nieoznakowanego sprzętu rybackiego, lub nieopakowanych narzędzi rybackich, b/ za czyny, przewidziane w art.81, pkt.3 lub 4 w art. 82 pkt. 1,2, lub 7, w art.83, pkt.1, 2 lub 3 oraz w art. 84, należy orzec konfiskatę narzędzi rybackich, użytych przy popełnianiu czynu, c/ za czyn, przewidziany w art. 82 pkt. 5, należy orzec konfiskatę ryb.

/2/ Przedmioty powyższe podlegają konfiskacie niezależnie od tego, czy są własnością skazanego lub innej osoby.

/3/ Zakazane narzędzia połowu ryb winny być zniszczone.

Art. 86.

Orzecznictwo w sprawach o naruszenie postanowień ustawy niniejszej należy do powiatowej władzy administracji ogólnej.

R o z d z i a ł V.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 87.

Do czasu wydania jednolitej ustawy wodnej, za wody publiczne w rozumieniu niniejszej ustawy, na górnośląskiej części Województwa uważa się wody zaliczone do wód I rzędu. /§ 2 ust. 1 p.1 ustawy wodnej z dnia 7 kwietnia 1913 r. Zb.u.pr.53/.

Art. 88.

/1/ Wody, uznane w myśl § 3 ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916 r. /Zb.u.pr.str.55/ za zamknięte, uważa się na czas w uznaniu ich za zamknięte oznaczony, za wody otwarte odgrodzone w rozumieniu art. 57 ustawy niniejszej.

/2/ Przy podziale wód powyższych na obwody rybackie w wykonaniu ustawy niniejszej przed upływem czasu, wskazanego w ustępie poprzednim, czas ten dla wody odgrodzonej, nie uznanej za obwód rybacki kończy się z chwilą wprowadzenia w życie podziału na obwody.

/3/ Wojewoda Śląski może dla każdej wymienionej w ustępie 1 wody odgrodzonej określić odpowiadający art. 57 pkt. 3 ust. 3 ustawy niniejszej warunek, pod którym postanowienie ustępu 1 artykułu niniejszego będzie miało do tej wody zastosowanie, jak również dopuścić na podstawie ust. 4 art. 57 określone wyjątki od przepisów ochronnych.

Art. 89.

/1/ Utworzone w myśl ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916 r. /Zb.u.pr.str.55/ spółki rybackie gospodarcze, jako też spółki rybackie ochronne działają nadal na podstawie statutów dotychczasowych, Rozwiązanie i likwidacja tych spółek następuje przez zarządzenie Wojewody Śląskiego z zastosowaniem odpowiednim postępowania według przepisów ustawy wodnej, dotyczących rozwiązania i likwidacji spółek wodnych.

/2/ Spółki rybackie gospodarcze ulegną rozwiązaniu i likwidacji z chwilą wprowadzenia w życie na obszarze działania tych spółek podziału wód otwartych na obwody rybackie w myśl ustawy niniejszej.

Art. 90.

Do czasu wprowadzenia obwodów rybackich uprawnieni do rybołówstwa lub ich dzierżawy mogą sami albo przez swoich rybaków wykonywać rybołówstwo z zachowaniem przepisów ustawy niniejszej o ochronie rybołówstwa.

Art. 91.

/1/ Umowy o dzierżawę rybołówstwa zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów są ważne w tych częściach, które nie są sprzeczne z postanowieniami ustawy niniejszej o ochronie rybołówstwa.

/2/ Jeżeli przed upływem czasu wygaśnięcia tych umów zostanie zarządzone podział na obwody rybackie w myśl niniejszej ustawy, wygaśnięcie każdej z tych umów nastąpi z chwilą utworzenia odpowiedniego obwodu rybackiego. W przypadku utworzenia obszaru, objętego umową dzierżawną, obwodu rybackiego własnego, umowa ta może być przez Wojewodę Śląskiego pozostawiona w mocy do upływu czasu, na który zawarta została.

Art. 92.

/1/ Do czasu wprowadzenia obwodów rybackich utrzymuje się obowiązek posiadania kart rybackich według zasad dotychczasowych.

/2/ Na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego / w której obowiązek posiadania kart rybackich przez dotychczasowe przepisy ustawowe wprowadzony nie był/ do czasu utworzenia obwodów rybackich, wprowadza się dla osób, uprawnionych do wykonywania rybołówstwa na wodach państwowych i granicznych, obowiązek posiadania tymczasowych kart rybackich lub tymczasowych kart wędkarskich. Karty te na rok kalendarzowy wydawać będą właściwe powiatowe władze administracji ogólnej według wzoru, ustalonego przez Wojewodę Śląskiego. Karty te wydawane będą za opłatą tytułem zwrotu kosztów jej wydania.

/3/ Wymienione w ust. 1 i 2 artykułu niniejszego karty rybackie i wędkarskie są osobistymi dowodami rybackimi, do których uzyskania potrzebne są warunki, przewidziane w art. 44 i 45 i które objęte są postanowieniami karnymi art. 79 pkt. 1 i art. 80.

Art. 93.

/1/ postanowienia ochronne rozporządzeń, wydanych na podstawie ustaw dotychczasowych, zachowują aż do czasu wydania odpowiednich rozporządzeń nowych na podstawie ustawy niniejszej moc obowiązującą w częściach niesprzecznych z ustawą niniejszą.

/2/ Tarliska ochronne, obwody ochronne i przepławki, istniejące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, utrzymuje się odpowiednio jako tarliska ochronne, obrędy ochronne i przepławki w rozumieniu ustawy niniejszej.

Art. 94.

Stałe urządzenia do połowu ryb, istniejące prawnie w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, utrzymuje się do czasu wydania przez Wojewodę Śląskiego zarządzeń w myśl art. 56.

Art. 95.

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy niniejszej i rozporządzeń, na jej podstawie wydanych, należy do władzy administracji ogólnej.

Art. 96.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej stosownie do szczegółowych postanowień tej ustawy.

Art. 97.

/1/ Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1934 roku.

/2/ Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w przedmiotach, objętych ustawą niniejszą, a między innymi ustawa z dnia 25 kwietnia 1885 r. urządzająca rybołówstwo na wodach śródkrajowych /Dz.u.p.p.austr. nr.58/ i ustawa o środkach do podniesienia rybołówstwa na wodach śródlądowych z 9 grudnia 1882 r. / Dz.u.i rozp.kr.śl.nr.28 z 1883 r. i ustawa rybacka z dnia 11 maja 1916 r. / Zb.u.pr.str.55/.

U z a s a d n i e n i e :

Na obszarze Województwa Śląskiego obowiązują na cieszyńskiej części państwowa ustawa austr. z dnia 25 kwietnia 1885 r. urządzająca rybołówstwo na wodach śródkrajowych /austr. Dz.u.p.nr. 58/ i krajowa ustawa z dnia 9 grudnia Dz.u.kr.śl. nr. 28 z r. 1883 o środkach do podniesienia rybołówstwa na wodach śródlądowych.

Na górnośląskiej części Województwa obowiązują przepisy niemieckiej ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916 r. Zb.ust.pr. str.55 i wydane na jej podstawie rozporządzenia wykonawcze z dnia 29 marca 1917 i z dnia 16 marca 1918 r.

Celem usprawnienia i ujednostajnienia administracji zachodzi konieczna potrzeba uregulowania sprawy rybołówstwa jednolicie za pośrednictwem jednej ustawy. Czyni temu zadość niniejszy projekt, który jest oparty na państwowej ustawie o rybołówstwie z dnia 7 marca 1932 r., która zagadnienie gospodarki rybołowiej normuje jednolicie dla całego Państwa z wyjątkiem Województwa Śląskiego, ze względu na postanowienia art. 4 punkt 9 ustawy konstytucyjnej z dnia 15-go lipca 1920 r., zastrzegającej uregulowanie tej dziedziny gospodarki ustawodawstwu śląskiemu.

Wspomnieć wypada, że ustawa państwowa przejęła w znacznej mierze główne zasady dotychczasowych przepisów ustawy pruskiej i austriackiej.

Projekt zaś ustawy niniejszej opracowany wyłącznie na ustawie ogólnopaństwowej nie napotka przeto na tut. obszarze na trudności w zastosowaniu, a przyczyni się do uregulowania stosunków w rybołówstwie w całej Rzeczypospolitej na jednakich podstawach, zwłaszcza z uwagi na łączność wód bieżących i gospodarczą zawisłość tut. Województwa z wodami sąsiednich Województw.

W końcu zaznaczyć należy, że Państwo Polskie zawarło umowy międzynarodowe z republiką czechosłowacką o rybołówstwie i ochronie ryb na wodach granicznych i na wodach ich zlewisk, ogłoszoną w Dz.U.R.P. nr.64, poz.513 z r. 1928 oraz z Rzeszą niemiecką układ w sprawie rybołówstwa na bieżących i stojących wodach granicznych /Dz.U.R.P.nr.59, poz. 476 z r. 1929/.

Zobowiązania przewidziane w tych umowach uwzględnia również nowa ustawa ogólnopaństwowa.-

- okres III -

W N I O S E K

Zespołu Posłów Ch.D. i N.P.R. w sprawie
odmówienia prawa zasiłku z Funduszu Bez-
robocia robotnikom zatrudnionym w Fabry-
ce Cementu w Goleszowie.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Śląski wzywa Wojewodę Śląskiego do poczynienia starań
w Rządzie Rzeczypospolitej, aby robotnikom pozostającym w Goleszowie
bez pracy okazana została jaknajrychlejsza pomoc z innych funduszków
państwowych, o ile nie będą oni mogli korzystać z zasiłku Funduszu
Bezrobocia.

Katowice, dnia 23 marca 1933 r.

W n i o s k o d a w c y :

/-/ Kempka, /-/ Sikora, /-/ Kędzior, /-/ Jan Brzeskot, /-/ Karetta,
/-/ E.Korfantowa, /-/ Sosiński, /-/ Chmielewski, /-/ Wieczorek.

Okres III.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowo-Skarbowej dotyczące wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierającego projekt ustawy o wstrzymaniu automatycznego przechodzenia do wyższych szczebli uposażenia.

Sprawozdawca: Poseł Czesław W.Chmielewski.

W y s o k i S e j m i e !
na/

Dnia 4 maja 1932 r./plenarnem posiedzeniu Sejmu Śląskiego znalazł się projekt ustawy o wstrzymaniu automatycznego przechodzenia do wyższych szczebli uposażenia wniesiony przez Śląską Radę Wojewódzką. Projekt ten przekazano Komisji Pracy i Opieki Społecznej oraz do Komisji Budżetowo-Skarbowej.

Dnia 23 listopada 1932 r. Komisja Pracy i Opieki Społecznej uchwaliła projekt ustawy i przekazała go do Komisji Budżetowo-Skarbowej. Projekt ten znalazł się pod obradami Komisji Budżetowo-Skarbowej dnia 4 stycznia br. Na tem posiedzeniu Komisji stwierdzono, że projekt przedłożony przez Śląską Radę Wojewódzką przesadza stosowanie na obszarze Województwa Śląskiego państwowej ustawy z dnia 14 października 1931 r. /Dz.U.R.P. nr.98,poz.749/, mocą której zawieszono obowiązujące do tego czasu postanowienia ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r., dotyczące automatycznego przechodzenia do wyższych szczebli w obrębie tej samej grupy uposażenia. Większość Komisji stanęła na stanowisku, że ustawodawstwo dotyczące uposażenia urzędników i funkcjonariuszów zatrudnionych w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim, a płatnych ze Skarbu Śląskiego należy do kompetencji Sejmu Śląskiego. Skoro zatem ustawa państwowa z 14 października 1931 r. /Dz.U.R.P.nr.98,poz.749/ nie stała się

treścią analogicznej ustawy śląskiej, ani też Sejm Śląski nie wyraził woli, aby ustawa państwowa, o której mowa, była stosowana w odniesieniu do urzędników i funkcjonariuszów płatnych ze Skarbu Śląskiego nie miał zdaniem większości Komisji Wojewoda Śląski, ani Śląska Rada Wojewódzka żadnego uprawnienia do zarządzenia wstrzymania szczeblowania. Szczebłowanie zostało wstrzymane w odniesieniu do wszystkich urzędników i funkcjonariuszów płatnych, ze Skarbu Śląskiego z dniem 30 czerwca 1931 r., a więc na dziesięć miesięcy przed wniesieniem przez Śląską Radę Wojewódzką projektu ustawy wstrzymującej szczeblowanie. Te okoliczności spowodowały odroczenie obrad celem umożliwienia zajęcia przez p. Wojewodę stanowiska w tej sprawie.

Kwoty wstrzymane na wskutek zawieszenia szczeblowania w okresie od 30 czerwca 1931 r. do 31 marca 1933 r. uczyniły sumę wynoszącą 560.237,71 zł. Kwota ta składa się z następujących pozycji:

Administracja ogólna	41.421,92	zł
Policja	116.853,49	"
Administracja Skarbowa	40.120,16	"
Szkolnictwo Średnie i Zawodowe	80.193,41	"
Szkolnictwo Powszechne	248.947,12	"
Zakłady Humanitarne	32.701,61	"

razem:	560.237,71	zł.

Od tej kwoty należy odjąć podatek dochodowy wraz z 10% dodatkiem.

Powyższy projekt ustawy znalazł się ponownie na posiedzeniu Komisji Budżetowo-Skarbowej w dniu 16 stycznia br. Na tem posiedzeniu odczytane zostało w imieniu p. Wojewody Śląskiego oświadczenie pomieszczone na załączniku nr.1. Oświadczenie to streszcza się w tem, że pewna część funkcjonariuszy opłaconych ze Skarbu Śląskiego ma charakter funkcjonariuszów państwowych a zatem w zakresie ich uposażenia obowiązują, zdaniem p. Wojewody bezpośrednio postanowienia ustaw państwowych. Oświadczenie mówi dalej, że w drodze ustaw śląskich mogłyby być wprowadzone w stosunku do tych funkcjonariuszów postanowienia korzystniejsze, o ile rząd, " jako władza przełożona wszystkich funkcjonariuszów państwowych w Województwie Śląskiem, nie

podniósł zastrzeżeń". Urząd Wojewódzki stoi zatem na stanowisku, że wstrzymanie szczeblowania w odniesieniu do tej części funkcjonariuszów opłacanych ze Skarbu Śląskiego dokonane zostało w sposób legalny. Wniosiony natomiast przez Śląską Radę Wojewódzką projekt ustawy zmierza do zalegalizowania wstrzymania szczeblowania w stosunku do tych urzędników i funkcjonariuszów płatnych ze Skarbu Śląskiego, których, niewiadomo zresztą na podstawie jakich kryteriów nie uznano za podległych państwowemu ustawodawstwu uposażeniowemu. W praktyce chodzi tu o urzędników Biura Sejmu Śląskiego, Biura Śląskiej Rady Wojewódzkiej oraz Zakładów Humanitarnych, pozostających przed wojną pod zwierzchnim zarządem Sejmu i Wydziału Prowincjonalnego w Wrocławiu względnie Sejmu Krajowego i Wydziału Krajowego w Opawie. Jest to naturalnie znikoma tylko część funkcjonariuszów opłacanych ze Skarbu Śląskiego. Ponadto projekt Śląskiej Rady Wojewódzkiej zmierza do wstrzymania automatycznego przechodzenia do wyższych szczebli również i w stosunku do funkcjonariuszów i nauczycieli Związków Komunalnych, ale tutaj już z mocą obowiązującą od dnia ogłoszenia projektowanej ustawy. Złożone z polecenia p. Wojewody Śląskiego oświadczenie spowodowało ponowne odroczenie obrad.

Na posiedzeniu z dnia 30 stycznia br. Zespół Posłów CH.D. i N.P.R. złożył obszerną deklarację /patrz załącznik nr.2 do tego sprawozdania/, w którym dał wyraz opinii większości Komisji, że wstrzymanie szczeblowania w odniesieniu do urzędników i funkcjonariuszów płatnych ze Skarbu Śląskiego nastąpiło nielegalnie.

Dnia 3 lutego br. złożone zostało ^{/z polecenia p. Wojewody} drugie oświadczenie o treści podanej w załączniku nr.3. W oświadczeniu tem Wojewoda Śląski wskazując na to, że odpowiedź posłów CH.D. i N.P.R. porusza sprawy zasadniczego znaczenia i że odpowiedź ta winna być przedstawiona Rządowi Centralnemu celem zajęcia stanowiska. W związku z tem wniósł przedstawiciel Wojewody Śląskiego o odroczenie rozpatrywania sprawy wstrzymania szczeblowania w stosunku do tej części urzędników i funkcjonariuszów płatnych ze Skarbu Śląskiego, których zaszeregował Wojewoda Śląski do rzędu funkcjonariuszów i urzędników państwowych.

Następne posiedzenia Komisji Budżetowo-Skarbowej nie przyniosły wyjaśnienia w tej sprawie i dlatego też dnia 8 marca 1933 r. omawiany projekt ustawy, wniesiony przez Śląską Radę Wojewódzką został przez Komisję Budżetowo-Skarbową odrzucony większością 3/4 głosujących członków Komisji. Na tem posiedzeniu zgłosił Klub CH.D. i N.P.R. projekt ustawy o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.U.Śl.nr.11,poz.28/ w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych. Projekt ten pozostawiając na uboczu zasadniczy, a nie rozstrzygnięty spór pomiędzy większością Komisji, a Wojewodą Śląskim w sprawie legalności zarządzenia wstrzymującego szczeblowanie z dniem 30 czerwca 1931 r., reguluje kwestję wstrzymania szczeblowania na przyszłość, a więc od dnia 30 czerwca 1933 r. Projekt jest nowelą do śląskiej ustawy z dnia 8 lipca 1925 r., która dotychczas jest jedyną podstawą prawną dla opłacania urzędników i funkcjonarjuszów zatrudnionych w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim ze środków Skarbu Śląskiego. Przeciwno kompetencji Sejmu Śląskiego do zmiany tej przez Sejm Śląski uchwalonej ustawy nie mogły być - rzecz prosta - podniesione żadne zastrzeżenia. Jest bowiem rzeczą jasną, że skoro kompetencje Sejmu Śląskiego do regulowania tego zagadnienia ustawodawstwem własnem nie budziły żadnych zastrzeżeń w przeszłości, i w czasie od uchwalenia tej ustawy tj. od roku 1925 ustawodawczy zakres Sejmu Śląskiego pozostał niezmienny, ma Sejm Śląski prawo nowelizowania każdej z ustaw tego zagadnienia dotyczących, a przez siebie uchwalonych.

Komisja Budżetowo-Skarbowa na posiedzeniu w dniu 8 marca br. tą samą większością 3/4 głosów wniosek Klubu CH.D. i N.P.R. uchwaliła uznać za swój i poleciła sprawozdawcy przedłożyć go plenum tej Wysokiej Izby w trybie przewidzianym w art.13 pkt.c/ regulaminu obrad Sejmu Śląskiego.

Ten wniosek Komisji dołączony jest do niniejszego sprawozdania jako załącznik nr.4.

Zgodnie z uchwałą większości Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejm
mu Śląskiego wnoszę:

Wysoki Sejm zechce uchwalić projekt ustawy o zmianie niektórych
postanowień ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.U.Śl.nr.11,poz.28/
w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego,
tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych w brzmieniu, podanem
w załączniku nr.4.

Przewodniczący Komisji Budżetowo-
Skarbowej i sprawozdawca:

/-/ Czesław W.Chmielewski

Katowice, dnia 15 marca 1933 r.

do druku nr.279/III.
dot.druku nr.209/III.

Uposażenie funkcjonariuszów państwowych na obszarze Województwa Śląskiego normowane jest w drodze ustawodawstwa państwowego. W szczególności sprawę tę normuje obecnie ustawa z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska /Dz.U.R.P.nr.116,poz.924/, która nie tylko zawiera specjalne przepisy, odnoszące się do funkcjonariuszów państwowych, pełniących służbę na obszarze Województwa Śląskiego, ale w art.12 wyraźnie stanowi, że jej moc obowiązująca rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Podobnie ustawa z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych /Dz.U.R.P.ex 1924 r. nr.6,poz.46/ stanowi w art. 110, że jej moc obowiązująca rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Na obszarze Województwa Śląskiego pewna część funkcjonariuszów państwowych opłacana jest ze Skarbu Śląskiego. Ciężar finansowy wynikający z tego tytułu, przejął Skarb Śląski w drodze ustaw śląskich, a w szczególności ostatnio przez ustawę z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.Ust.Śl.nr.11,poz.28/.

W zakresie przeto uposażenia funkcjonariuszów państwowych na obszarze Województwa Śląskiego obowiązują bezpośrednio postanowienia ustaw państwowych z uwzględnieniem tych przepisów wojewódzkich ustaw śląskich, które odnośnie do funkcjonariuszów państwowych, płatnych ze Skarbu Śląskiego, zawierają korzystniejsze postanowienia, przeciw którym to postanowieniom Rząd, jako władza przełożona wszystkich funkcjonariuszów państwowych w Województwie Śląskiem, nie poniósł zastrzeżeń.

Ustawę państwową z dnia 14 października 1931 r. /Dz.U. R.P.nr.98,poz.749/, zawieszającą automatyczne przechodzenie do wyższych szczebli uposażenia, należało zatem zastosować bezpośrednio również do funkcjonariuszów państwowych, płatnych ze Skarbu Śląskiego. Zastosowanie tej ustawy znalazło też swój wyraz już w budżecie Województwa Śląskiego na rok administracyjny 1932/33, uchwalonym przez Sejm Śląski, a w ślad za tem i w preliminarzu budżetowym nadchodzący rok administracyjny.

Za zgodność: /-/-/ Dr.Wierzbiański.

S e j m Ś l ą s k i

Okres III.

do druku nr.279/III.
dot.druku nr.209/III.

Odpowiedź Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R.

na oświadczenie, złożone z polecenia Pana Wojewody Śląskiego w dniu

16-go stycznia 1933 roku przez

p.Dra Stanisława Wierzbiańskiego.

I. - Sejm Śląski kilkakrotnie uchwalając ustawy o uposażeniu urzędników Województwa Śląskiego, dał wyraz swojemu zapatrywaniu, że w tych dziedzinach, które zastrzeżone są dla ustawodawstwa Sejmu Śląskiego administracja należy do władz wykonawczych Województwa Śląskiego, tj. zgodnie z przepisami art.24 statutu organicznego do Wojewody i Rady Wojewódzkiej. Na przykład: jeżeli ustawodawstwo o ustroju śląskich władz administracyjnych należy według art.4 punkt 2 statutu organicznego do Sejmu Śląskiego, to urzędnicy administracyjni w Województwie Śląskiem są urzędnikami wojewódzkimi, ponieważ ustawodawstwo o organizacji sił policyjnych i żandarmerji zastrzeżone jest według art.4 punkt 4 statutu organicznego Sejmowi Śląskiemu, urzędnicy policyjni są urzędnikami wojewódzkimi. - Dlatego też policja w Województwie Śląskiem oznaczona jest jako Policja Wojewódzka, a nie Policja Państwowa. Gdy ustawodawstwo w zakresie szkolnictwa ogólno-kształcącego oraz zawodowego wszelkich typów i stopni należy według art.4 punkt 6 statutu organicznego do Sejmu Śląskiego, nauczycielstwo wszystkich szkół publicznych w Województwie Śląskiem /oprócz szkół komunalnych i prywatnych/ uważać należy za urzędników wojewódzkich. Jeżeli według art.5 ust.4 statutu organicznego Skarb Śląski prowadzi administrację podatkową, to urzędnicy skarbowi w Województwie Śląskiem zatrudnieni w administracji podatkowej, są urzędnikami wojewódzkimi.

II. - Sejm Śląski uchwalając ustawy o prawach i obowiązkach urzędników śląskich i o uposażeniu funkcjonariuszów Województwa Śląskiego zwykle w art.1 danej ustawy wstawił słowa: "do czasu wejścia w życie ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego, stosuje się ustawę państwową itd.". Z tego wynika, że według zdania Sejmu Śląskiego ustawa o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego zawierać miała dokładne i ostateczne rozgraniczenie pomiędzy urzędnikami państwowymi i urzędnikami wojewódzkimi. Przedłożony Sejmowi Śląskiemu projekt ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego tego rozgraniczenia nie zawiera, i nie przynosi określeń, których urzędników należy uważać za urzędników państwowych, których za wojewódzkich, a którzy są urzędnikami samorządu wojewódzkiego w ciasnem tego słowa znaczeniu. Zespół Posłów CH.D. i N.P.R. w Sejmie Śląskim wyraża nadzieję, że Rada Wojewódzka dodatkowo przedłoży Sejmowi Śląskiemu w związku z projektem ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego projekt ustawy o urzędnikach wojewódzkich.

III.- Sejm Śląski władny jest do stanowienia o prawach i obowiązkach urzędników Województwa Śląskiego i o ich uposażeniu. Dotychczas Sejm Śląski z tego prawa swojego skorzystał tylko na małych odcinkach, a przeważną część odnośnych norm uregulował tymczasowo aż do czasu wejścia w życie ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego w drodze recepcji ustaw państwowych o państwowej służbie cywilnej, o uposażeniu funkcjonariuszów Województwa Śląskiego i o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów śląskich. W odnośnych ustawach Sejm Śląski upoważnił Wojewody do automatycznego stosowania rozporządzeń i zarządzeń Rządu R.P., wydanych na zasadzie danych ustaw. Natomiast Sejm Śląski nie upoważnił p.Wojewody do automatycznego rozciągnięcia nowych ustaw państwowych, normujących stosunki służbowe funkcjonariuszów państwowych, na Województwo Śląskie. Dlatego też ustawa państwowa z dnia 14 października 1931 r. /Dz.U.R.P.nr.98,poz.749/ zawierająca automatyczne przechodzenie do wyższych szczebli uposażenia nie mogła znaleźć

./.

bezpośredniego zastosowania do funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, których dotychczas ustawy określają jako funkcjonariuszów państwowych, płatnych ze Skarbu Śląskiego. Okoliczność, że w budżecie Województwa Śląskiego na rok administracyjny 1932/33, pominięte zostały kwoty potrzebne na opłacanie automatycznego przechodzenia urzędników do wyższych szczebli uposażenia, nie może być interpretowane jako wyrażenie zgody przez Sejm Śląski na automatyczne stosowanie ustawy państwowej z dnia 14 października 1931 r.

Katowice, dnia 30 stycznia 1933 r.

/-/ Kempka /-/ Sikora, /-/ Jan Kędzior m.p.

do druku nr.279/III.
dot.druku nr.209/III.

O d p i s .

Oświadczenie, złożone z polecenia P.Wojewody Śląskiego w dniu 3 lutego 1933 r. przez p.Dra Stanisława W I E R Z B I A N S K I E G O Szefa Biura Personalnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w związku z projektem ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej o wstrzymaniu automatycznego przechodzenia do wyższych szczebli uposażenia /Druk nr. 209/III/.

Odpowiedź Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R. na oświadczenie, złożone z polecenia Pana Wojewody Śląskiego na posiedzeniu Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego w dniu 16 stycznia 1933 r. porusza sprawy zasadniczego znaczenia, opierając się na twierdzeniach, będących w sprzeczności tak z powyższem oświadczeniem, jak też i z dotychczasowym stanem prawnym i faktycznym, stanowiskiem władz centralnych jak również i orzecznictwem Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Z uwagi na to zachodzi konieczność przedstawienia odpowiedzi Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R.Rządowi Centralnemu, celem zajęcia stanowiska. W związku z tem mam zaszczyt prosić z polecenia Pana Wojewody Śląskiego o odroczenie rozpatrywania sprawy wstrzymania szczeblowania w stosunku do funkcjonariuszów państwowych, niezależnie od ewentualnego dalszego kontynuowania obrad nad projektem ustawy, złożonym przez Śląską Radę Wojewódzką, a dotyczącym wstrzymania szczeblowania w stosunku do śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich tudzież funkcjonariuszów i nauczycieli Związków Komunalnych w górnośląskiej części Województwa.

Za zgodność: /-/ Dr.Wierzbiański.

do druku nr.279/III.
dot.druku nr.209/III.

W n i o s e k

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego.

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

U s t a w a

z dnia 1933 r.

o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 8 lipca 1925 r.

/Dz.U.Śl.nr.11, poz.28/ w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszy Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszy Związków Komunalnych.

Art.1.

W artykule 1-szym ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.U.Śl. nr.11, poz.28/ w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszy Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszy Związków Komunalnych po słowach: opłacanych ze Skarbu Śląskiego" dodaje się ustęp brzmiący jak następuje: "przy zawieszeniu mocy obowiązującej ustępu 1-go art.6-go ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr.116, poz.924/ dotyczącego automatycznego przechodzenia do wyższych szczebli w obrębie tej samej grupy uposażenia".

Art.2.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art.3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, ale z mocą obowiązującą od dnia 30 czerwca 1933 roku.

Sekretarz
Komisji Budżet.-Skarbowej:

/-/ Dr.Glücksman

Przewodniczący
Komisji Budżetowo-Skarbowej:

/-/ Czesław W.Chmielewski.

Katowice, dnia 8 marca 1933 r.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 23 marca 1933r.

L. R.W.242.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o przepisach porządkowych na drogach publicznych w Województwie Śląskiem, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 20 marca 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy, nadanego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej:

/-/- Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia

o przepisach porządkowych na drogach publicznych
w Województwie Śląskiem.

I. Przepisy ogólne.

Art.1.

Używanie dróg publicznych dozwolone jest przy zachowaniu przepisów niniejszej ustawy oraz rozporządzeń, wydanych na jej podstawie.

Art.2.

Ochrona i utrzymanie dróg publicznych należy do właściwych zarządów drogowych, ustanowionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 stycznia 1933 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Województwie Śląskiem /Dz.U.Śl.nr.3,poz.3/.

Art.3.

Szczegółowe rozporządzenia o używaniu, ochronie i utrzymaniu dróg publicznych, wydawać będzie na podstawie niniejszej ustawy Wojewoda Śląski w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką, jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej. Rozporządzenia te powinny być w miarę możliwości i potrzeby podawane do publicznej wiadomości przez ogłoszenie na tablicach, umieszczonych przy drogach i mostach oraz przez ogłoszenia, wywieszone w urzędach gminnych i rozpowszechniane w sposób, używany w danej miejscowości.

./.

II. Przepisy, dotyczące używania i ochrony dróg.

Art.4.

/1/ Drogi publiczne przeznaczone są dla ruchu pieszego ludzi i zwierząt oraz dla ruchu kołowego o pociągu mechanicznym lub siły żywej.

/2/ Ruchu na drogach publicznych nie wolno tamować lub utrudniać, z wyjątkiem przypadków prawem przewidzianych.

/3/ Spowodowanie z rozmysłu, z braku ostrożności lub niedbalstwa przeszkody lub utrudnienia w ruchu na drodze publicznej stanowi przekroczenie niniejszej ustawy. Do przeszkód w ruchu zalicza się nie tylko bezpośrednie tamowanie ruchu na drodze publicznej, ale także wykonywanie czynności obok drogi lub umieszczenie obok drogi przedmiotów, które w jakikolwiek sposób utrudniają ruch na drogach.

Art.5.

/1/ Szczegółowe przepisy /art.3/ uregulują:

- 1/ zakazy niszczenia i zanieczyszczenia dróg i ich przynależności,
- 2/ zakazy tratowania i wypasania skarp, nasypów i rowów,
- 3/ zakazy tamowania ruchu.

/2/ Ponadto przepisy te unormują:

- 1/ szerokość i ciężar ładunków oraz szerokość obręczy wozów ciężarowych,
- 2/ używanie hamulców przy wozach,
- 3/ ochronę mostów,
- 4/ znaki drogowe i znaki ostrzegawcze,
- 5/ ruch na drogach i mostach pojazdów wszelkiego rodzaju, warunki techniczne pojazdów mechanicznych i prowadzenie pojazdów mechanicznych, pędzenie zwierząt,
- 6/ międzynarodowy ruch pojazdów mechanicznych na podstawie zawartych w tej mierze przez Państwo Polskie umów międzynarodowych i stosownie do przepisów wydanych w celu wykonania tych umów przez państwowe władze naczelne,
- 7/ utrzymywanie pojazdów, urządzenie i utrzymywanie rogatek i skrzyżowań dróg,
- 8/ przewóz materiałów wybuchowych, łatwopalnych itp.,
- 9/ sadzenie drzew przydrożnych.

Art.6.

Każdy pojazd podczas jazdy na drodze publicznej, jeżeli szczególne okoliczności nie zmuszają do wyjątku, powinien trzymać się prawej strony drogi, szczegółowe przepisy co do wymijania i wyprzedzania na drogach publicznych wydane będą w drodze rozporządzenia.

Art.7.

Przepisy, dotyczące skrzyżowania dróg z kolejami żelaznymi, jakie są i będą wydane przez Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Komunikacji, będą obowiązywać również na obszarze Województwa Śląskiego.

Art.8.

/1/ Zarządom telegrafów i telefonów służy prawo prowadzenia wzdłuż dróg publicznych przewodów napowietrznych lub podziemnych bez żadnej za to zapłaty.

/2/ Przeprowadzenie tych przewodów ma być wykonywane w porozumieniu z zarządami drogowymi i według ich wskazówek, do których

zarządy telegrafów i telefonów mają się stosować.

Art.9.

/1/ Wojewoda Śląski po wysłuchaniu opinii zarządów drogowych ustali sposób użycia pasa drogowego do przeprowadzenia kolei, tramwajów, przewodów elektrycznych, wodociągów, gazociągów, urządzeń odwadniających itp.

/2/ Warunki użycia dróg na powyższe cele powinny przedewszystkiem mieć na względzie bezpieczeństwo publiczne i swobodę ruchu na drodze.

/3/ Przedsiębiorstwa, dla których urządzenia, wymienione w ustępie 1, są wykonywane, będą obowiązane do uskutecznienia na swój koszt robót, potrzebnych dla zabezpieczenia trwałości drogi i bezpieczeństwa ruchu oraz do utrzymania wykonanych w tym celu urządzeń. Za używanie drogi może być oznaczona opłata na rzecz właściwego zarządu drogowego na zasadzie porozumienia się przedsiębiorstwa z tym zarządem, o ile skutkiem używania drogi dla urządzeń wyżej wymienionych wzrosną koszty utrzymania drogi. Opłata ta nie może przewyższać wysokości wzrostu kosztów utrzymania drogi. W razie braku porozumienia wysokość opłaty oznacza Śląska Rada Wojewódzka.

/4/ Zakładanie urządzeń, o których mowa w niniejszym artykule, poza granicami uprawnień, wynikających z koncesyj i zezwoleń właściwych władz, nie pociąga za sobą żadnych stałych służebności, przedawnień lub jakichkolwiek obciążeń dróg publicznych. W razie uchylania się przedsiębiorstw od obowiązków, nałożonych na nie z tytułu niniejszego artykułu, mogą one być zmuszone do wykonania tych zobowiązań w trybie egzekucji administracyjnej względnie właściwy zarząd drogowy może wykonać potrzebne roboty na koszt odpowiedniego przedsiębiorstwa.

III. Przepisy, dotyczące utrzymania dróg.

Art.10.

Na odcinkach dróg publicznych, o twardej nawierzchni, przechodzących przez miasta, miasteczka, osady i wsie o zwartem zabudowaniu, gminy są obowiązane do oczyszczania tych dróg z kurzu, błota, śniegu itp. i usuwania zgarniętego materiału, przyczem mogą obowiązek ten nałożyć na właścicieli przyległych nieruchomości w całości lub części. -

Art.11.

/1/ O ile szerokość korony istniejącej drogi państwowej, wojewódzkiej lub powiatowej nie pozwala na składanie na niej ziemi, błota, kurzu, lub śniegu, zgarniętego z drogi, na zasadzenie drzew przydrożnych i ustawianie słupów dla przewodów elektrycznych lub telefonicznych, właściciele gruntów przyległych do dróg są obowiązani pozostawić w tym celu wolne od uprawy pasa gruntu szerokości 75 centymetrów, mierząc od zewnętrznego brzegu rowu lub stopy nasypu. O potrzebie rozszerzenia istniejącego pasa gruntu do 75 cm wzdłuż dróg państwowych, wojewódzkich lub powiatowych orzeka Śląska Rada Wojewódzka.

/2/ Wydział Powiatowy może zobowiązać właścicieli gruntów przydrożnych do pozostawienia wolnego od uprawy pasa gruntu w wymiarze, wykonanym w ustępie 1 i przy drogach gminnych.

/3/ Posiadacz pasa przydrożnego jest zobowiązany zezwolić na bezpłatne składanie na nim ziemi, błota, kurzu lub śniegu, zgarnię-

tego z drogi, na sadzenie na nim drzew przydrożnych oraz na ustawienie słupów dla przewodów elektrycznych.

/4/ Posiadacze przydrożnych gruntów obowiązani są zezwolić na rozrzucanie ziemi, błota i kurzu, złożonego na pasie przydrożnym, po przyległych polach uprawnych lub łąkach w czasie, kiedy to rozrzucanie nie będzie szkodziło zasiewom, trawom itp.

Art.12.

/1/ Gdy droga publiczna przecina las, jego właściciel, jeżeli osuszenie drogi, bezpieczeństwo ruchu, zabezpieczenie przeciwko tworzeniu się zasp śnieżnych tego wymagają, może być zobowiązany na podstawie dobrowolnej umowy, a w braku zgody na podstawie orzeczenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej odnośnie do dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych lub wydziału powiatowego odnośnie do dróg gminnych do utrzymywania po obu stronach drogi pasa ziemi wolnego od drzew i krzaków określonej w każdym wypadku szerokości za jednorazowym odszkodowaniem.

/2/ Kto się nie zadowoli orzeczeniem władzy administracyjnej w sprawie wysokości odszkodowania, temu służy prawo zwrócenia się do sądu w terminie 30 dni, co nie wstrzymuje wykonania orzeczenia administracyjnego, jeżeli odszkodowanie zostanie złożone do depozytu sądowego.

Art.13.

Podczas naprawy dróg publicznych i mostów zarząd drogowy, wykonujący te roboty powinien zostawić dla ruchu wolną przestrzeń, potrzebną przynajmniej dla jednego pojazdu, a jeżeli to jest niemożliwe, urządzić prowizoryczny objazd.

Art.14.

/1/ Właściciele gruntów, przylegających do drogi publicznej, obowiązani są dozwolić na urządzenie czasowego przejazdu przez ich grunty, o ile zarząd drogowy uzna to za konieczne z powodu wydarzeń, spowodowanych przerwą w komunikacji, jak np. z powodu przełamów nawierzchni drogi, wielkich zasp śnieżnych, usuwisk, zniszczenia mostów lub grobli drogowych lub też z powodu przebudowy lub naprawy drogi.

/2/ Za szkody wyrządzone właściciel będzie odpowiednio wynagrodzony przez zarząd drogi na podstawie dobrowolnej umowy lub w braku tejże na mocy orzeczenia władz administracyjnych, wskazanych w ustępie 1 art.12.

/3/ Zainteresowanym służy prawo zwrócenia się do sądu co do ustalenia wysokości odszkodowania, przyczem mają zastosowanie postanowienia ustępu 2 art.12.

Art.15.

/1/ W polach i miejscowościach otwartych zabrania się stawiać budynki, studnie i ogrodzenia murowane w odległości trzech i pół metrów od zewnętrznego brzegu rowu, lub stopy nasypu drogowego, dróg państwowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

/2/ Odległość wszelkich ogrodzeń od zewnętrznego brzegu rowu lub stopy nasypu drogowego wynosić ma przynajmniej 75 centymetrów.

/3/ Przepisy ustępów 1 i 2 nie odnoszą się do odcinków dróg w miastach lub osiedlach, które posiadają zatwierdzone na zasadzie przepisów obowiązujących linje regulacyjne.

/4/ Zakłady i fabryki, mogące zagrażać bezpieczeństwu ruchu na drogach publicznych jak: kuznie, piece cegielniane i wapienne, wiatraki, szyby górnicze, zbiorniki materiałów łatwopalnych oraz kopalnie gliny, piasku, żwiru, torfu, kamieniołomy itp. urządzenia powinny być umieszczone względnie urządzone w odległości 5 - 40 metrów od zewnętrznego brzegu rowu lub stopy nasypu, stosownie do przepisów szczegółowych, które będą wydane w drodze rozporządzenia.

/5/ Przepisy ustępów 1, 2 i 4 nie dotyczą istniejących budynków, zakładów i fabryk, jednak ich przebudowa musi odpowiadać tym przepisom.

Art.16.

W miejscach przecięcia się drogi publicznej z inną drogą publiczną lub prywatną na rowie przydrożnym ma być zbudowany, jeżeli zachodzi potrzeba, podług przepisów lub wskazówek, zarządu drogi most lub przepust, którego budowa i utrzymanie obciąża zarządy dróg publicznych względnie właściciela dróg prywatnych, łączących się z daną drogą publiczną. To samo tyczy się dojazdów i dostępów do zabudowań i gruntów. Budujący lub utrzymujący drogę gruntową, która wychodzi na drogę publiczną, obowiązany jest na żądanie zarządu drogi publicznej własnym kosztem wybrukować lub wysypać tłuczniem lub żwirem drogę gruntową na długości do 25 metrów, licząc od brzegu jezdni drogi publicznej.

Art.17.

/1/ W drodze rozporządzenia wydane będą przepisy regulujące odprowadzenie wód ze sztucznych ścieków do rowów przydrożnych oraz odwadnianie dróg.

/2/ Przy budowie lub przebudowie młynów, jazów, stawów, zbiorników, mostów i innych budowli wodnych, zmieniających warunki przepływu wód pod mostami na drogach publicznych, mają być przy wydawaniu odnośnych zezwoleń uwzględnione żądania zarządów drogowych.

Art.18.

/1/ Wzdłuż wszystkich dróg publicznych państwowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, wszędzie, gdzie tylko warunki miejscowe na to pozwalają, należy posadzić i utrzymywać rzędy drzew, o ile można owocowych lub żywopłoty.

/2/ Sadzenie, utrzymywanie i użytkowanie drzew przydrożnych należy do zarządów drogowych.

/3/ W razie zaniedbania powyższego obowiązku przez zarządy drogowo, Wojewoda Śląski może zarządzić obsadzenie dróg drzewami na koszt obowiązanych do utrzymania odnośnych dróg.

/4/ Zarządy drogowo mają sadzić drzewa bądź na koronie drogi bądź za rowami na pasach gruntu, stanowiących własność drogi, lub pozostawionych przez właścicieli przydrożnych gruntów wolnymi od uprawy w myśl art.11 niniejszej ustawy.

/5/ Na drogach gminnych, na których Wydział Powiatowy nie ustanowił tego pasa /art.11 ust.2/, obsadzenie dróg za rowami jest obowiązkiem właścicieli gruntów przydrożnych, którzy posadzone drzewa utrzymują i użytkują.

/6/ Postanowienie niniejszego artykułu nie zmienia stosunków prawnych, jakie zachodzą co do drzew już istniejących za rowami aż do czasu usunięcia tych drzew.

IV. Przepisy karne.

Art.19.

Czuwanie nad przestrzeganiem przepisów porządkowych na drogach publicznych jest obowiązkiem zaprzysiężonej służby drogowej, organów policji Województwa Śląskiego i urzędów gminnych.

Art.20.

Służba drogowa, uprawniona do wykonywania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów niniejszej ustawy, przy wykonywaniu swoich obowiązków powinna nosić przepisane oznaki służbowe i posiadać odpowiednie legitymacje, wydane przez właściwe zarządy drogowe.

Art.21.

/1/ Winny naruszenia przepisów niniejszej ustawy oraz przepisów, wydanych na jej podstawie, ulega - o ile dane przekroczenie nie podlega surowszemu przepisowi karnemu - karze grzywny do tysiąca złotych lub aresztu do sześciu tygodni, albo obu tym karom łącznie.

/2/ Jeżeli czyn przestępny polega na uszkodzeniu dobra publicznego, należy wymierzyć grzywnę nie niższą od dwukrotnej wysokości wyrządzonej szkody, jednak nie ponad miarę, określoną w ustępie 1.

/3/ Podżeganie, pomoc, tudzież usiłowania są karalne.

/4/ Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny karę zastępczego aresztu według swego uznania, jednak nie ponad cztery tygodnie.

Art.22.

/1/ Właściciel, dzierżawca lub zarządzający pojazdem mechanicznym, który nie będzie mógł podać władzy administracyjnej kto w oznaczonym czasie kierował pojazdem mechanicznym, pozostającym w jego władaniu, o ile nie wykaże, że pojazdu użyła osoba mu nieznana wbrew jego wiedzy i woli, czemu mimo należytej staranności nie mógł zapobiec, będzie karany grzywną do pięciuset złotych.

/2/ Na zasadach powyższych będzie karana osoba, której właściciel, dzierżawca lub zarządzający pojazdem mechanicznym zleci lub pozostawi kierowanie pojazdem. Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu, na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, karę zastępczego aresztu według uznania, jednak nie ponad dwa tygodnie.

Art.23.

Właściciel, dzierżawca lub zarządzający pojazdem mechanicznym odpowiada za grzywny, nałożone na kierowników pojazdów mechanicznych, które pozostają w jego władaniu.

Art.24.

Do orzekania o przestępstwach, przewidzianych w niniejszej ustawie, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art.25.

Grzywny oraz koszty przywrócenia drogi do pierwotnego stanu wpływają do właściwego zarządu drogowego w zależności od tego, na jakiej kategorii dróg przekroczenie miało miejsce.

Art.26.

/1/ O ile przepisy powszechnej ustawy cywilnej nie przewidują takiej majątkowej odpowiedzialności za szkody, wyrządzone na drogach publicznych, odpowiadają majątkowo rodzice za dzieci niepełnoletnie z nimi mieszkające, słuźbodawcy oraz właściciele pojazdów i zwierząt za słuźbę niżej lat czternastu. Współwłaściciele odpowiadają solidarnie.

/2/ W razie niewykrycia sprawy szkód, wyrządzonych na drogach publicznych, odpowiedzialność ponosi wieś, osada lub miasto, na których terenie szkody dokonano, o ile znamiona szkody wskazują, że wyrządziła je ludność miejscowa. -

V. Przepisy końcowe.

Art.27.

/1/ Na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego prawa i obowiązki wydziałów powiatowych, określone w niniejszej ustawie, przechodzą na wydziały dróg powiatowych.

/2/ Orzeczenia władz administracyjnych, wydane w myśl ustępu 2 art.14 niniejszej ustawy są ostateczne.

Art.28.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art.29.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia jej ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie ustawy i rozporządzenia, obowiązujące dotychczas na terenie Województwa Śląskiego w przedmiocie przepisów porządkowych o używaniu, ochronie i utrzymaniu dróg.

Uzasadnienie.

Ustawą z dnia 9 stycznia 1933 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Województwie Śląskiem /Dz.U.Śl.nr.3,poz.3/ Sejm Śląski wydał jednolite przepisy w dziedzinie administracji dróg publicznych.

Niniejszy projekt ustawy ma na celu ujednolajnienie ustawodawstwa drogowego na obszarze Województwa Śląskiego również w dziedzinie używania i ochrony wymienionych dróg.

Obowiązujące dotychczas w tym przedmiocie przepisy zaborcze, pruskie i austriackie nie odpowiadają już nowoczesnym wymogom ruchu publicznego, szczególnie zaś ruchu pojazdów mechanicznych. Ponadto nie przewidują one, zwłaszcza w cieszyńskiej części Województwa, dostatecznej ochrony dróg o nawierzchniach ulepszonych /asfaltowych, smołowych, betonowych itp/ przed nadmiernym zużyciem, spowodowanym wąskimi obręczami, nieodpowiednim kuciem koni, hamowaniem itp. Naraża to liczne drogi wybudowane w ostatnim czasie wielkim nakładem pracy i pieniędzy, na przedwczesne zniszczenie.

Wyżej przedstawiony stan rzeczy wykazuje konieczność zastąpienia starych przepisów nowymi. Niniejszy projekt, zawierający odpowiednie przepisy, uwzględnia przytem przyjęte w polskim ustawodawstwie drogowym zasady, z temi jednak modyfikacjami, które są uzasadnione odrębnością systemu administracyjnego w Województwie Śląskiem.

- Okres III -

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 27 marca 1933 r.

L. RW.161/28.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie zmiany ustawy z dnia 30 marca 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 27 marca 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedstawienie tego projektu Sejmowi Śląskiemu i traktowanie go jako wniosku nagłego.

1 załącznik.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.-----
U S T A W A

z dnia 1933 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 30 marca 1931 r.
o Wojewódzkim Funduszu Drogowym.

Art. 1.

W ustawie z dnia 30 marca 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym /Dz.U.Śl.nr.6,poz.14/ wprowadza się zmiany następujące:

1/ Art. 2 otrzymuje brzmienie:

"Na pokrycie wydatków Wojewódzkiego Funduszu Drogowego służą następujące wpływy:

- 1/ z opłat od pojazdów mechanicznych, oraz niektórych pojazdów konnych /art.4,5 i 6/;
- 2/ z opodatkowania majątków ruchomych /art. 15/;
- 3/ z opłat od reklam, umieszczonych wzdłuż dróg publicznych poza granicami miast /art.16/;
- 4/ z opłat, pobieranych na rzecz Skarbu Śląskiego na podstawie ustawy z dnia 9 stycznia 1933 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Województwie Śląskim /Dz.U.Śl.nr.3,poz.3/;
- 5/ z grzywien, nakładanych za przekroczenie przepisów porządkowych na drogach publicznych, stosownie do osobnych przepisów ustawowych;
- 6/ z dotacji Skarbu Śląskiego w wysokości, określonej w budżecie Województwa Śląskiego na każdy okres budżetowy;
- 7/ ze sprzedaży maszyn, narzędzi i materiału drogowego, niepotrzebnych dla celów drogowych;
- 8/ sumy, należne Skarbowi Śląskiemu z tytułu zwrotu pożyczek udzielonych na cele drogowe;
- 9/ inne wpływy, w szczególności odsetki od lokat pieniężnych /art.3 ust.3./"

2/ Art. 4 otrzymuje brzmienie:

"1/ Ustanawia się opłatę od pojazdów mechanicznych w następującej wysokości w stosunku rocznym:

1/ od pojazdów mechanicznych osobowych, z wyjątkiem wymienionych w p.4/ i 5/ - 15 zł. od każdych 100 kg. wagi własnej;

2/ od pojazdów mechanicznych ciężarowych i traktorów, z wyjątkiem wymienionych w p.3/ - 20 zł. od każdych 100 kg. wagi własnej;

3/ od pojazdów mechanicznych ciężarowych i traktorów, używanych do zarobkowego przewozu towarów, 35 zł. od każdych 100 kg. wagi własnej;

4/ od motocykla bez przyczepki - 40 zł. od sztuki;

5/ od motocykla z przyczepką oraz od 3-kołowych pojazdów mechanicznych /cyklonetek/ - 60 zł. od sztuki.

/2/ Przyczepki od pojazdów mechanicznych podlegają takim samym opłatom jak ciągnące je pojazdy.

/3/ Przy obliczaniu wagi pojazdów mechanicznych nie uwzględnia się ilości do 50 kg włącznie, a ilości ponad 50 kg liczy się za pełne 100 kg.

/4/ Od pojazdów mechanicznych i przyczepek na kołach z pełnymi obręczami gumowymi opłata podlega podwyżce o 25%, zaś od pojazdów mechanicznych i przyczepek na kołach z obręczami żelaznymi o 100%.

/5/ Od pojazdów mechanicznych, posiadających na różnych osiach różne rodzaje obręczy, pobiera się opłatę od rodzaju obręczy, podlegającego wyższej opłacie."

3/ Art. 5 otrzymuje brzmienie:

"1/ Ustanawia się opłaty od pojazdów mechanicznych i konnych, używanych do zarobkowego przewozu osób poza obszarami jednej gminy.

/2/ Opłaty wynoszą w stosunku rocznym:

1/ od pojazdów mechanicznych z wyjątkiem określonych w p.2/:

a/ od każdego miejsca w pojeździe, przeznaczonego dla podróżnego, 100 zł., a nadto

b/ od każdego miejsca w pojeździe, przeznaczonego dla podróżnego za każdy kilometr dziennego przebiegu 0,40 zł.;

2/ od pojazdów mechanicznych, używanych doraźnie:

a/ posiadających do 6 miejsc dla podróżnych - 100 zł. od każdego miejsca z tych miejsc,

b/ posiadających więcej niż 6 miejsc dla podróżnych - 200 zł. od każdego z tych miejsc;

3/ od pojazdów konnych, z wyjątkiem używanych doraźnie - 20 zł. od każdego miejsca, przeznaczonego dla podróżnego.

/3/ Opłaty, wymienione w ustępie 2 p. 1 pod literą a/ i b/, nie mogą łącznie przekraczać 300 zł. od jednego miejsca.

/4/ Miejsca w przyczepkach do pojazdów mechanicznych, określonych w ust. 1, podlegają takiej samej opłacie jak miejsca w pojazdach.

/5/ Opłaty od pojazdów mechanicznych i przyczepek, określone w ust. 2 i 4, pobiera się niezależnie od opłaty, określonej w art. 4.
nie

/6/ Opłat, określonych w ust. 2 p.2, /pobiera się, jeżeli pojazd jest wynajmowany w całości, a doraźnie."

4/ Art. 6 otrzymuje brzmienie:

"1/ Ustanawia się opłatę od pojazdów konnych, używanych do zarobkowego przewozu towarów poza obszarem jednej gminy.

/2/ Opłata wynosi w stosunku rocznym 9 zł. od każdych 100 kg. nośności.

/3/ Przy obliczeniu nośności pojazdów stosuje się odpowiednio przepis art. 4, ust. 3."

5/ Art. 7 otrzymuje brzmienie:

"Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zmieniania w drodze rozporządzeń opłat, wymienionych w art. 4, 5 i 6, na całym obszarze Województwa Śląskiego, lub na poszczególnych jego częściach, tudzież do znizania opłat, ryczałtowania tych opłat, oraz zwalniania od nich. Jednakże opłaty, określone w art. 4, nie mogą być podwyższone więcej niż o 50%, opłaty, określone w art. 5 ust. 2 p.1 i 2, więcej niż do 300 zł. od miejsca w pojeździe, zaś opłaty, określone w art. 6, więcej niż do 12 zł. od 100 kg. nośności."

6/ W art. 8 we wstępie skreśla się wyrazy: "i 7"/, a w punkcie 1/ tegoż artykułu wyrazy: "konsulów zawodowych" zastępuje się wyrazami: "konsulów i wicekonsulów zawodowych i ich sekretarzy"; w punkcie 2/ wyrazy: "i samorządowych" zastępuje się wyrazami: "oraz władz i urzędów samorządu terytorjalnego", oraz w punkcie 4/ wyrazy: "w szczególności" zastępuje się wyrazami: "mianowicie", po wyrazach: "pogotowi ratunkowych" dalszej treści tego punktu nadaje się brzmienie: "oraz pojazdy mechaniczne, stanowiące własność gminy i przeznaczone do zarobkowego przewozu osób i towarów we własnym zarządzie gminy na jej obszarze."

7/ Art. 9 otrzymuje brzmienie:

"1/ Do uiszczania opłat od pojazdów mechanicznych /art. 4 i 5/ obowiązana jest osoba, na którą zarejestrowany jest pojazd. Obowiązek ten powstaje z chwilą dopuszczenia pojazdu do ruchu, przyczem okresy krótsze, niż miesiąc, liczy się za cały miesiąc, a ustaje po upływie miesiąca, w którym pojazd wycofany został z ruchu. W razie przerw w komunikacji wskutek siły wyższej, władza, pobierająca opłaty, może przyznać stosowne potrącenia.

/2/ Do uiszczania opłaty od pojazdów konnych /art. 5 i 6/ obowiązany jest właściciel pojazdu. Obowiązek uiszczenia tej opłaty powstaje z chwilą potwierdzenia przez władzę policyjno-przemysłową zgłoszenia o rozpoczęciu wykonywania przewozu, a ustaje po zaniechaniu wykonywania przewozu."

8/ Art. 10 otrzymuje brzmienie:

"Udział Skarbu Śląskiego /Wojewódzkiego Funduszu Drogowego/ we wpływach z opłat od pojazdów mechanicznych, wprowadzonych na czasowy pobyt z poza obszaru Rzeczypospolitej, określają przepisy ustawy z dnia"

9/ Art. 11, 12, 13, 14 skreśla się.

10/ Rozdział III otrzymuje tytuł:

"Opodatkowanie materiałów pędnych".

11/ Art. 15 otrzymuje brzmienie:

"Udział Skarbu Śląskiego /Wojewódzkiego Funduszu Drogowego/ we wpływach z opłat od materiałów pędnych określają przepisy ustawy z dnia

12/ W art. 16 skreśla się ustęp 2.

13/ Po art. 16 dodaje się nowy Rozdział V, zatytułowany: "Wymiar, pobór i ściąganie opłat".

14/ W rozdziale V zamieszcza się art. 16a/ o brzmieniu:

"1/ Przepisy o wymiarze, poborze i ściąganiu opłat, wymienionych w art. 4, 5, 6 i 16, o władzach, powołanych do tych czynności, o terminach płatności, o kredytowaniu, odraczaniu, przyznawaniu ulg, rozkładaniu na raty i odpisywaniu z powodu niemożności ściągnięcia opłat, jak również przepisy o kontroli poboru opłat, wyda Śląska Rada Wojewódzka w drodze rozporządzenia.

/2/ Nieuiszczone we właściwym terminie opłaty, wymienione w ust. 1, będą ściągane w trybie administracyjnym wraz z karami /odsetkami/ za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi. Koszty egzekucyjne oraz kary /odsetki/ za zwłokę pobiera się według stopy obowiązującej dla bezpośrednich podatków państwowych. Koszty egzekucyjne przypadają władzy, której organ przeprowadził egzekucję.

/3/ Dowód rejestracyjny na pojazd traci ważność, jeżeli nie uiszczono należnej opłaty we właściwym terminie płatności.

/4/ Prawo żądania zwrotu nienależnie pobranych opłat przedawnia się w ciągu roku, licząc od dnia uiszczenia. Prawo żądania opłat przedawnia się w ciągu 10 lat, licząc od dnia powstania obowiązku uiszczenia. Przedawnienie przerywa każdy krok urzędowy, podjęty przez właściwą władzę w celu ściągnięcia opłaty.

/5/ Za czynności władz samorządowych przy wymiarze, poborze i ściąganiu opłat będzie przyznawane odszkodowanie w wysokości, nieprzenoszącej 5% uiszczonych opłat oraz kar /odsetek/ za zwłokę".

15/ Art. 17 otrzymuje brzmienie:

"1/ Kto uchyla się od obowiązku płacenia opłat, określonych w art. 4, 5, 6 i 16, podlega karze pieniężnej do wysokości 20-krotnej sumy opłaty uszczuplonej lub na uszczuplenie narażonej.

/2/ Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia kary pieniężnej karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad 4 tygodnie.

/3/ Do orzekania o karach powołane są powiatowe władze administracji ogólnej, jeżeli tymże władzom lub władzom samorządowym zostaną poruczone czynności wymiarowe, zaś władze skarbowe, jeżeli czynności te zostaną przekazane tymże władzom.

/4/ W razie przekazania czynności wymiarowych władzom skarbowym

do orzecznictwa karnego będą stosowane przepisy ustawy karnej skarbowej z dnia 18 marca 1932 r. /Dz.U.R.P.nr.34, p.355/.

16/ W art. 18 w ust. 2 p.2 wyrazy: "pojazdów mechanicznych, oraz pojazdów konnych, wymienionych w art. 6" zastępuje się wyrazami: "od pojazdów mechanicznych i konnych, wymienionych w art. 4, 5 i 6."

Art. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej. Równocześnie upoważnia się Wojewodę Śląskiego do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Śląskich jednolitego tekstu ustawy z dnia 30 marca 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym /Dz.U. Śl.nr. 6,p.14/ z uwzględnieniem zmian, wynikających z niniejszej ustawy, jak również ze zmianą numeracji rozdziałów, oraz artykułów i poszczególnych ich części.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1933 r.

U z a s a d n i e n i e .

W związku z uchwaloną nowelą do ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym, wnosi się analogiczny projekt noweli do ustawy z dnia 30 marca 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym /Dz.U.Śl.nr.6,poz.14/, a to celem ujednostajnienia ustawodawstwa na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Zmiana ustawy zmierza do zmniejszenia stawek opłaty od wagi pojazdów i do wprowadzenia opodatkowania, zależnego od stopnia użytkowania pojazdów mechanicznych.

Projektowane zmiany, w szczególności zamierzają do:

- 1/ obniżenia opłaty od wagi pojazdów mechanicznych;
- 2/ wprowadzenia opłaty od miejsc w autobusach, zamiast dotychczasowych opłat od biletów za przejazd pojazdem mechanicznym;
- 3/ zaniechania pobierania dotychczasowych opłat od pojazdów mechanicznych, używanych do zarobkowego przewozu towarów przez przedsiębiorstwa przewozowe na określonych szlakach poza miejscem stałego zamieszkania właściciela pojazdu, w wysokości po 3 gr. od 1 tonnokilometra przewożonego towaru, przy utrzymaniu tego rodzaju opłat od pojazdów konnych, jednak z tą zmianą, że opłatę należy pobierać od nośności pojazdu /9 zł. od 100 kg. w stosunku rocznym/;
- 4/ opodatkowanie materiałów pędnych;
- 5/ uproszczenia sposobu wymiaru poboru i kontroli opłat.

Nowe źródło opodatkowania, t.j. opłata od materiałów pędnych, stanowić ma wyrównanie strat, powstałych przez obniżenie stawek od wagi. Opodatkowanie takie umożliwia ponoszenie świadczeń w zależności od zużycia materiału pędnego, co dla płatnika, ze stanowiska słuszności opodatkowania, przedstawia się korzystnie.

Projekt niniejszej ustawy nie przewiduje opodatkowania materiałów pędnych, oraz opłat od pojazdów mechanicznych, wprowadzonych na czasowy pobyt z zagranicy, gdyż opłaty te będą pobierane na podstawie

ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym.

Wpływy z tych źródeł pobrane na obszarze Województwa Śląskiego, będą przelewane do Wojewódzkiego Funduszu Drogowego jako zaliczka na poczet należności Skarbu Śląskiego. Wysokość udziału Skarbu Śląskiego będzie określona według stosunku ogólnej wagi pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych na obszarze Województwa Śląskiego, do ogólnej wagi pojazdów, zarejestrowanych na obszarze Państwa, udział zaś we wpływach od pojazdów, wprowadzonych z poza obszaru Rzeczypospolitej, będzie określony według stosunku ilości przejazdowych punktów granicznych na Śląsku, do ilości takich punktów całego Państwa.

Wysokość kwoty, należnej Wojewódzkiemu Funduszowi Drogowemu, ustalają corocznie do końca miesiąca lipca za ubiegły okres budżetowy Ministerstwo Komunikacji i Skarbu po wysłuchaniu Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Postanowienia odnośnie co do udziału rozliczenia i poboru tych opłat zawiera ustawa o Państwowym Funduszu Drogowym.

Wysokość przewidzianych wpływów na podstawie niniejszej ustawy, w porównaniu do opłat obecnie pobieranych, przedstawia się następująco:

Rodzaj opłat:	Obecnie pobierane:	projektowane:
opłaty od wagi pojazdów mechanicznych	1 500 000	800 000
opłaty od miejsc w autobusach	140 000	90 000
opłaty od pojazdów konnych za przewóz osób i towarów	1 000	500
opłaty od reklam	5 000	5 000
opłaty od materiałów pędnych	-	800 000
R a z e m :	1 646 000	1 695 500

Odnośnie do opłat od materiałów pędnych do obliczenia przyjęto:

zużycie materiałów pędnych do napędu pojazdów mechanicznych wynosi w całym Państwie około 70 000 000 kg, licząc à 12 gr. za 1 kg. = 8 400 000 zł. Stosunek ilości pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych na terenie Województwa Śląskiego, do ilości pojazdów na całym obszarze Państwa, wynosi jak 1 : 10, przeto wpływ opłat z tego tytułu wyniesie około 800 000.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Rolnej, dotyczące wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 27 stycznia 1933 r. /druk nr. 253/III/ o uchwalenie ustawy o spółkach szalaśniczych w myśl przedłożonego projektu ustawy.

Sprawozdawca: Poseł Dr. Jan K o t a s .

W y s o k i S e j m i e !

Śląska Rada Wojewódzka wniosła w dniu 27 stycznia 1933 r. projekt ustawy o spółkach szalaśniczych do Sejmu Śląskiego, celem uchwalenia jako ustawę.

Projekt ten został w myśl uchwał Sejmu z dnia 16 lutego 1933 r. przekazany Komisji Rolnej, która zastanawiała się nad nim na 3 posiedzeniach a to dnia 2, 9 i 23 marca br. Wynik swych obrad przedstawia Komisja w sposób następujący:

Kompetencja Sejmu Śląskiego uzasadnia się na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 1921 r. w przedmiocie rewizji serwitutów pastwiskowych w dobrach byłej Komory arcyksiążęcej na Śląsku Cieszyńskim /Dz.U.R.P. nr. 59, poz. 373/ w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. /Dz.U.R.P. nr. 16, poz. 127/.

Przepisy te postanawiają, że przeprowadzoną na mocy patentu cesarskiego z roku 1852, likwidację serwitutów szalaśniczych, należy przy 29 szalasach w gminach Ustron, Wisła, Brenna, Istebna i Konia-ków zrewidować i przeznaczyć dla uprawnionych do korzystania z serwitutów pastwiskowych gospodarstw górskich dodatkowe wynagrodzenie w gotowiznie celem uzupełnienia już na mocy dawniejszych orzeczeń austriackich Komisji likwidacyjnych przydzielonego im ekwiwalentu w naturze.

Serwitutowa Komisja Rewizyjna w Cieszynie ustaliła orzeczeniami z dnia 7 grudnia 1929 r. powyższe uzupełniające wynagrodzenie za zniesione serwituty paszy szalaśniczej na kwotę 943.538,48 zł.

Wypłata kwoty tej winna nastąpić do rąk zrzeszenia spółek szalaśniczych, których organizację ustali ustawa Sejmu Śląskiego w myśl ustępu 2 art. 3 wyżej wspomnianego rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 7 lutego 1928 r. /Dz.U.R.P. nr. 16, poz. 127/.

Rozporządzenie to przekazało bowiem uchwalenie nowej formy organizacyjnej dla spółek szalaśniczych dlatego Sejmowi Śląskiemu, ponieważ ustawodawstwo we wszystkich sprawach dotyczących rolniczej kultury krajowej należy w myśl punktu 9 art. 4 statutu organicznego Województwa Śląskiego do jego kompetencji.

Ażeby umożliwić zrozumienie całego tła, na jakim powstała nowa ustawa ta, oraz wykazać potrzebę ustalenia nowej formy prawnej dla spółek szalaśniczych, dotychczas jedynie na mocy niespisanego prawa zwyczajowego istniejących, należy pokrótce przedstawić historyczny szkic wszystkich tych zagadnień, które spowodowały konieczność rozwiązania niniejszego problemu.

Życie szalaśnicze wykazuje w Beskidach Śląskich 5 okresów, obejmujących kolejno czasy złotej swobody jakoteż i czasy ciężkiego przygnębienia, ciężkich trosk i walk, z jakimi miała ludność górską do czynienia.

Pierwszy okres obejmuje życie górala od czasów osiedlenia w Beskidach aż do wydania ustawy lasowej z roku 1756, czyli okres złotej swobody.

Drugi okres od roku 1756 do roku 1800 znamionują ustawiczne walki górali z Zarządem Komory Cieszyńskiej.

Trzeci okres od 1800 do 1852 roku obejmuje drugi etap wolności górali i rozkwitu ich życia szalaśniczego.

Czwarty okres od roku 1853 aż do roku 1919 stoi pod hasłem likwidacji szalaśców górskich, zaniku życia szalaśniczego oraz zubożenia stanu góralskiego.

Piąty okres od roku 1919 aż do obecnej doby stoi pod hasłem rewizji likwidacji uprawnień szalaśniczych i szukania nowych form organizacyjnych dla podniesienia dobrobytu górali.

Odnosnie do pierwszego czasokresu należy krótko wskazać na rozwój pasterstwa w Beskidach Śląskich od samych początków.

W wiekach średnich pokryte były góry śląskie odwieczną puszcza leśną, stanowiącą własność książąt cieszyńskich z rodu Piastów, która przeszła po kilkakrotnych zmianach właściciela w roku 1654 jako dobro lenne korony czeskiej na dynastję Habsburgów.

Od końca wieku XVI zaczęto zakładać w naszych Beskidach osady i tak powstała w wieku XVI Istebna i Jaworzynka, w wieku XVII Wiśla, Koniaków i Brenna, podczas gdy Ustron powstał najwcześniej to jest już w wieku XIV.

Dla książąt cieszyńskich nie przedstawiała powyższa puszcza z braku komunikacji i wielkiej odległości od miast żadnej większej wartości, dlatego też popierano chętnie osadnictwo wśród gór ze względów finansowych, gdyż osadnicy karczując lasy i zakładając na nich gospodarstwa rolne i pastwiska, płacili właścicielom daniny w różnych postaciach.

Pod wpływem powyższych dążeń fiskalnych znikły powoli bory ze szczytów i grzbietów górskich i z ich stoków, a w ich miejsce wstąpiły obszerne polany, na których wypasały się tysiące owiec zupełnie swobodnie, przyczem nikt nie krępował swobody góralskiej, a drobne daniny, które płacono na rzecz Komory Cieszyńskiej, uważano jako rzecz naturalną, uzasadnioną duchem czasu.

W tym złotym okresie życia góralskiego, który trwał aż do wydania pierwszej ustawy lasowej przez cesarza w roku 1756, ustaliły się powoli formy prawne współżycia górali pod względem gospodarczym w miarę panujących warunków. Między niemi wytworzyła się z czasem osobliwa organizacja spółek szalaśniczych na prawie dotąd przez nikogo nie spisanej.

Komora Cieszyńska, osadzając osadników w danej miejscowości górskiej u podnóża gór wzdłuż potoków górskich i sprzedając im odnośne tereny celem ich wykarczowania i zamiany na gospodarstwa rolne, udzielała równocześnie odnośnymi dokumentami kupna i sprzedaży, tak zwanym "Urkaufe", prawo wypasania pewnej ilości sztuk bydła na grzbiecie i stoku najbliższej góry we formie serwitutów pastwiskowych na swych terenach.

Ponieważ grzbieity i stoki te były obszerne, więc Komora Cieszyńska wyznaczała prawo to większej ilości gospodarstw odnośnie do jednego i tego samego terenu, na którym wypasano wspólnie swe bydło i trzodę pod dozorem wspólnego pasterza.

Z czasem zaczęto nazywać tereny pastwiskowe szałasami.

Ponieważ takich szałasów w odnośnej gminie była większa ilość, nazywano szalasy te według nazwisk gór i tak mamy szalas "Czantorja" szalas "Stożek", szalas "Równica" itp.

Prawa te były przywiązane do odnośnych gruntów góralskich, dokładnie określonych w dokumentach Komory Cieszyńskiej.

Ponieważ wspólne wypasanie bydła na jednym i tym samym szałasie wymagało regulowania wspólnych zagadnień sprawy nawożenia szałasów, ustalenia wspólnego pasterza, podziału dochodów jak mleka i sera, przeto zaczęli zakładać poszczególni posiadacze uprawnionych gruntów wspólne formy organizacyjne, które nazwano spółkami szalaśniczymi, tak, że w górach powstało z biegiem czasu tyle spółek szalaśniczych, ile mamy szałasów.

Na czele takiej spółki stał szalaśnik, wybierany na 1 rok, odpowiedzialny za całość gospodarstwa na szałasie.

Inny gospodarz zaś trudnił się podziałem użytków szalaśniczych i nazywał się "baczą".

Udział każdego gruntu w szałasie nazywał się "wysadą", a wielkość udziału tego oznaczono w ten sposób, że mówiono: właściciel A. ma wysadę w szałasie Czantorja na 25 owiec i 5 krów. W miarę podziałów rodzinnych była wysada podzielna, jednakowoż najniższy udział obejmował wysadę na 1 owcę.

Dalszy podział najmniejszej wysady był jeszcze dopuszczalny na 4 części czyli na 4 nogi. Jeżeli wysada górale obejmowała "1 nogę", to nie mógł sam osobiście wykonywać uprawnień szalaśniczych, lecz musiał się połączyć z takimi wysadnikami, którzy mieli co najmniej "3 nogi", a złączwszy w ten sposób 4 nogi w najniższą wysadę na 1 owcę, mogli oni przez wspólnego pełnomocnika wykonywać swoje prawa szalaśnicze.

Spółka szalaśnicza była spółką zamkniętą.

Skoro dany szalas posiadał tyle bydła, że więcej nie można było na nim wypasać z korzyścią dla hodowli, spółnicy szalasów czyli wysadnicy bronili się przeciw dalszemu nadawaniu uprawnień szalaśniczych. Tak samo broniła się Komora Cieszyńska przeciw temu, by górale wypasali na szałasie większą ilość owiec, niżeli była ona przewidziana w odnośnych umowach tak zwanych "Urkäufe", gdyż stała na stanowisku, że nadmierna ilość zagraża jakości gleby przez jej nadmierne wykorzystanie.

To też spółki szalaśnicze, mając obronę z obydwóch stron, były spółkami zamkniętymi. Również i wszystkie inne sprawy szalaśnicze były uregulowane prawem zwyczajowym jak najściślej.

Na terenie obecnego Śląska Cieszyńskiego mieliśmy 29 szałasów. Wielkość szałasów tych była aż do wydania ustawy lasowej prawie że nieograniczoną, gdyż górale czuli się panami swych gór i wypasali gdziekolwiekbydł swoją trzodę i swoje bydło, a Komora Cieszyńska nie troszczyła się bliżej o to, w jakich granicach wykonywują górale swoje prawa. Ponieważ w międzyczasie miasta zaczęły się rozwijać, a popyt za drzewem wzrastał, przeto zaczęły zwracać ówczesne rządy uwagę na rentowność lasów, jakie pokrywały szerokie połacie kraju, co spowodowało ich ochronę przez wydawanie odnośnych ustaw lasowych. Z chwilą wydania takiej ustawy lasowej w roku 1756, na terenie Austrii, nakazującej właścicielom lasów prowadzenie wzorowej gospodarki leśnej, oraz w miarę wzrastania rentowności gospodarstwa lasowego, zaczęły organa Komory Cieszyńskiej wglądać w góry i zacieśniać dotychczasową swobodę górali, którzy nie rozumiejąc tych poczynań, uważali je jako wielką krzywdę.

Zaczęły się skargi na Zarząd Kameralny, a sprzeczki przybierały poniekąd wielkie rozmiary tak, iż często interwenjowało wojsko na rzecz Komory, by uspokoić buntujących się **górali**. Widząc wszechmoc i potęgę książąt cieszyńskich oraz swą bezbronność, wysyłali oni kilkakrotnie deputacje do cesarza w Wiedniu, który pod wpływem skarg wydał w roku 1798 dekret, rozpoczynający się następującem zdaniem: "Ażeby raz na zawsze usunąć odwieczny spór, jaki panuje na Śląsku między góralami a zwierzchnością, ustanawiam Komisję, która winna sprawę sporną uregulować i umożliwić współżycie zainteresowanych sfer".

Komisja ta wywiązała się ze swego zadania i zawarła w roku 1800 z góralami ugodę, którą podpisały zarządy spółek szalaśniczych. Ugoda ta przywróciła spokój w górach aż do roku 1852. Wyznaczono bowiem dla każdego szalasu poszczególne tereny pastwiskowe, które obejmowały na terenie polskiej części Śląska Cieszyńskiego razem około 22.000 morgów powierzchni pastwiskowej, przy czem najmniej szalas obejmował około 200 morgów, a największy około 1.800 morgów. Górale byli z ugody tej zadowoleni, a skargi i zatargi z Komorą Cieszyńską ustały za jednym zamachem.

Gdy w roku 1848 zwolniono w całej Austrii stan włościański od pańszczyzny, domagali się właściciele dóbr ziemskich również, aby i ich majątki uwolniono od serwitutów leśnych, pastwiskowych, pobierania drzewa itp.

Wskutek żądania tego wydał cesarz austriacki w roku 1852 patent, na mocy którego przystąpiły władze austriackie do likwidacji wszystkich serwitutów na dobrach ziemskich, a także serwitutów paszy szalaśniczej w Beskidach Śląskich.

Na podstawie patentu tego powołano do życia lokalno-regulacyjną i likwidacyjną Komisję Serwitutową w Cieszynie jako pierwszą instancję, a następnie krajową regulacyjną i likwidacyjną Komisję Serwitutową w Opawie jako instancję drugą, podczas gdy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych we Wiedniu było instancją trzecią. Na podstawie patentu tego powyższe komisje przystąpiły do podziału terenów pastwiskowych obciążonych serwitutami, przyznając góralom na własność mniej więcej ich połowę, podczas gdy drugą połowę otrzymała Komora Cieszyńska.

Jako klucz do ustalenia powyższego podziału służyły dochody w naturze, jakie pobierali górale ze służebnego gruntu we formie siana, drzewa i gałęzi, przy czem ustawa likwidacyjna ograniczała likwidację te przepisem, na mocy którego komisje winne były dbać o to, by serwitutanci nie byli wskutek likwidacji zagrożeni pod względem gospodarczym. Górale widząc działalność komisji, oponowali przeciw niej w każdy możliwy sposób, a powstałe z tego powodu rozruchy w górach stłumiono często przy pomocy wojska.

Komisje likwidacyjne ukończyły swe prace około roku 1880, a wynikiem ich było zubożenie ludności górskiej oraz upadek życia szalaśniczego.

Komisje likwidacyjne, chcąc w orzeczeniach usprawiedliwić swoją działalność i uzasadnić wymaganą przez ustawę ochronę górali przed pokrzywdzeniem gospodarczem, orzekły w orzeczeniach, że górale przez podział służebnego gruntu nie są **pokrzywdzeni** z uwagi na meljorację przydzielonych im na własność terenów, które w przyszłości należy dopiero wykonać, przy czem dokładnie wyszczególniono jakie prace należy wykonać, jak na przykład odwodnienie, zrównanie terenów, usunięcie chwastów itp. Ponieważ górale nie byli w stanie przeprowadzić wymaganych meljoracyj pastwisk i gruntów, a władze austriackie nie troszczyły się wcale o ludność zamieszkującą Beskidy Śląskie, nie byli oni w stanie na uszczuplonym o połowę obszarze pastwiskowym wypasać tej samej ilości bydła co dawniej, tak, że byli zmuszeni stan bydła i trzody również zmniejszyć o połowę.

Powyższy zasadniczy błąd spowodował, iż górale otrzymali za mało pastwisk, jakiego uzyskać mogli na podstawie faktycznego stanu rzeczy na miejscu, gdyby Komisje likwidacyjne brały poważnie przewidzianą ustawą ochronę górali przed grożącą im wskutek likwidacji uprawnień pastwiskowych - ruiną gospodarczą.

Serwituty pastwiskowe dotyczyły terenów o przestrzeni około 22.000 mórg austr., z których uzyskali oni mniej więcej 10.000 mórg, podczas gdy w rzeczywistości mogliby oni uzyskać w przypuszczeniu na podstawie ścisłych obliczeń około 15.000 do 16.000 mórg. Odebrano góralom połowę terenów pastwiskowych, co spowodowało zanik gospodarstw szalaśniczych, gdyż górale pozostawieni na łasce losu bez jakiejkolwiek bądź opieki, nie mogli przeprowadzać melioracji przydzielonych im na własność terenów szalaśniczych tak, że te tereny wyjałowiały i z czasem zarosły mchem, paprocią i borownikiem i stały się nieużytkami.

Od czasu likwidacji uprawnień szalaśniczych zaczęło się powolne zubożenie ludności górskiej, która do dziś dnia, przypominając sobie dawną złotą swobodę, skarży się na arcyksiążęce rządy w Cieszynie, które winne są jej ubóstwu.

To też nie dziwnego, że z chwilą rozpadnięcia się Austrii w roku 1918 wystąpili górale wobec Rady Narodowej w Cieszynie ze swymi żądaniami o naprawienie wyrządzonej im krzywdy.

Wówczas Komora Cieszyńska pod dyrektorem Peyerem wyzyskiwała swoją dominującą rolę jako wielka potęga gospodarcza dla celów germanizacyjnych i tamowała z premedytacją cały ruch narodowy polski tak, że wszyscy członkowie Rady Narodowej nie mieli żadnych wątpliwości, że Komora Cieszyńska wyrządziła góralom przy likwidacji uprawnień szalaśniczych krzywdę. Ustanowiono przy Radzie Narodowej komisję, która badała kwestję likwidacji szalaśniczych uprawnień i zebrała cały materiał wykazujący, że krzywda ta faktycznie istnieje, wobec czego wystąpiono wobec Sejmu Warszawskiego z żądaniem o wydanie nowej ustawy, zarządzającej rewizję likwidacji serwitutów pastwiskowych w dobrach Komory arcyksiążęcej na Śląsku Cieszyńskim.

Wynikiem odnośnych prac było wydanie ustawy z dnia 21 czerwca 1921 r. /Dz.U.R.P. nr.59, poz.373/. Na mocy tej ustawy powołano do życia Serwitutową Komisję Rewizyjną, która miała na celu przeprowadzenie rewizji tej. Już przy rozpoczęciu pierwszych prac przekonała się Serwitutowa Komisja Rewizyjna, że ustawa powyższa zawiera zasadnicze błędy, które uniemożliwiają jej wykonanie w praktyce. Z uwagi na niemożliwość tę wydano do niej nowelę z dnia 7 lutego 1928 r., na podstawie której to noweli ustaliła Serwitutowa Komisja Rewizyjna orzeczeniami z dnia 7 grudnia 1929 r. dla serwitutantów tytułem dodatkowego ekwiwalentu za zniesione serwituty paszy szalaśniczej, kwotę 943.538,40 zł, która to kwota ma być wręczona przez Ministerstwo Rolnictwa z dochodów majątków dawniejszej Komory Cieszyńskiej zrzeszeniu wymienionych wyżej spółek szalaśniczych, zorganizowanemu według ustawy wydać się mającej na mocy niniejszego projektu.

Powyższy krótki szkic umożliwi wnikięcie w ducha poszczególnych postanowień zprojektowanej ustawy oraz zrozumienie odrębności odnośnych przepisów ustawy.

Pierwszy szkic do ustawy opracował przewodniczący Serwitutowej Komisji w roku 1926 i wręczył go do przegladnięcia p.Władysławowi Jaworskiemu, profesorowi Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Szkic ten został przez niego zaopatrzony krytycznymi uwagami i ogłoszony w projekcie ustawy o prawie agrarnym.

Następnie przedłożył przewodniczący Komisji zarys ten Radzie Wojewódzkiej Naprawy Ustroju Rolnego w Katowicach, która przekazała go Komisji, składającej się z pp.: starosty Szalińskiego, prezesa Sztwiertni, prezesa Okołowicza, posła Palarczyka i Dra Kotara, a po skutecznieniu zmian, przekazał Okręgowy Urząd Ziemski szkic ten

we formie projektu ustawy Śląskiej Radzie Wojewódzkiej. Projekt ten przekazano następnie komisji, składającej się z pp.: naczelnika Dworżańskiego, prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego Bulandy, radcy Patryna, prezesa Izby Rolniczej Sztwiertni, posła Palarczyka i Dra Kotasa, która na kilku posiedzeniach projekt ten przestudjowała.

By wniknąć w całe zagadnienie zwiedziła komisja ta na miejscu w Brennej szalaś Kotarz i zapoznała się bliżej z całym zagadnieniem.

Następnie opracował p.Naczelnik Dworżański na podstawie przedłożonego mu materiału oraz doświadczenia na miejscu nowy projekt ustawy, który został przez komisję, a następnie przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu z dnia 16 stycznia 1933 r. przyjęty.

Opracowanie projektu oparto w pierwszym rzędzie na formach prawa zwyczajowego, jakie ukształtowały się od wieków przy zarządzie spółek szalaśniczych w Beskidach śląskich, a następnie na doświadczeniach w kraju i zagranicą.

W pierwszym rzędzie narzuca się różnica, jaka istnieje między spółkami pastwiskowymi, rządzącymi się według prawa zwyczajowego oraz prawami spółdzielczymi.

Według art.1 ustawy o spółdzielniach, uważa się za spółdzielnię zrzeszenie o nieograniczonej liczbie osób, o zmiennym kapitale i składzie osobowym, przyczem zmienność ta jest uznana ogólnie za najistotniejszą cechą spółdzielczości. Spółka szalaśnicza zaś była od najdawniejszych czasów zrzeszeniem właścicieli i użytkowników pastwisk oraz hodowców bydła, kóz i owiec, mającem na celu prowadzenie racjonalnej gospodarki pastwiskowej oraz hodowlanej, przyczem ilość członków i ilość wypasanego bydła zawisała była jedynie od wydajności pastwisk i nie mogła być wgórę podniesioną. Doświadczenie ze spółdzielczymi spółkami pastwiskowymi, jakie znajdowały się na Śląsku Cieszyńskim w większej ilości wykazuje, że spółdzielnia pastwiskowa nie jest w stanie prowadzić racjonalnej gospodarki pastwiskowej, gdyż napływ bydła członków z czasem wzrastał tak dalece, że spółdzielcze pastwisko nie było w stanie go wyżywić, a ponadto spółdzielcy, posiadający na pastwisku po jednej krowie, nie będący zainteresowani w meljoracji gleby, posiadali zawsze na Walnem Zgromadzeniu większość i zmajoryzowali właścicieli większej ilości krow, którzy byli zainteresowani najwięcej racjonalną hodowlą bydła i racjonalnem wykorzystywaniem pastwiska. Ustawa o spółdzielniach nie obejmuje żadnego przepisu, który mógłby zapobiec takiemu nadmiernemu wykorzystywaniu pastwisk. Przy spółkach pastwiskowych, fundujących się na prawie zwyczajowem tamowały nadmierne wykorzystywanie pastwisk kontrakty, zawarte z Komorą Cieszyńską, na mocy których pilnowali sami górale, by Komora Cieszyńska nie przydzielala dalszych uprawnień szalaśniczych nowym wysadnikom w ilości, zagrażającej wydajności pastwiska, zaś Komora Cieszyńska, powołując się na kontrakty te, przeprowadzała co roku na szalaśie rewizję ilości bydła, by zapobiec nadmiernemu wyużytkowaniu pastwiska.

Doświadczenie to uwzględnia projekt ustawy o spółkach pastwiskowych w pewnej mierze, gdyż przepis art.7 utrudnia przyjmowanie nowych członków, uzależniając ich przyjęcie od uchwały Walnego Zebrania. Poza tem istnieje możliwość ustanowienia obrony przed napływem nowych członków w drodze specjalnych przepisów statutowych. Dalszą tamę pod tym względem stanowi nadzór nad działalnością spółek, jaki wykonywać ma Związek Spółek szalaśniczych a pośrednio Śląski Urząd Wojewódzki, względnie Śląska Izba Rolnicza, które to władze czuwać będą nad racjonalnością gospodarki pastwiskowej oraz hodowlanej, a uprawnione będą do wkroczenia w sposób właściwy, jeżeli uznają, że racjonalność ta jest zagrożoną.

Dalsza różnica między spółką szalaśniczą a spółdzielnią ujawnia się przy ustaleniu ilości członków. Podczas gdy spółdzielnia musi mieć co najmniej 10 członków, to w górach istnieją spółki szalaśnicze, którą mają mniejszą ilość członków. Z uwagi na to przepisuje art.7 projektu ustawy jako minimalną ilość członków 3 osoby, idąc w ślad za życiem praktycznym.

Jako następną różnicą między spółdzielnią a spółką szalaśniczą, wysunęło życie praktyczne pojęcie udziału członków. Udział członków w Spółdzielni obejmować może jedynie kwotę pieniężną, przyczem wykluczone są udziały rzeczowe. W dawnej spółce szalaśniczej udział stanowiło uprawnienie serwitutowe do wypasania na odnośnym szalasie pewnej ilości bydła, kóz i owiec, przyczem udział ten nazwano wysadą.

Według art.10 i 11 projektu ustawy o spółkach szalaśniczych może być udział wniesiony w formie wkładki rzeczowej lub w oznaczonej kwocie pieniężnej, gdyż można wnieść według niego do spółki szalaśniczej bądźto grunta pastwiskowe w tej lub innej formie, lub też uprawnienia pastwiskowe, albo też kwotę pieniężną na nabycie gruntu, a względnie na nabycie praw pastwiskowych, na meljorację lub też inne cele.

Każdy członek może mieć dowolną ilość udziałów, przyczem wartość jednostki udziału musi być określona w sumie pieniężnej dla celów praktycznych.

Następną różnicę widzimy przy postanowieniach, odnoszących się do Rady Nadzorczej. Spółdzielnia musi mieć w każdym wypadku Radę Nadzorczą, co przy spółkach z mniejszą ilością członków jest zbytecznem a to dlatego, że cała administracja spółek pastwiskowych jest prosta i przejrzysta.

Projekt ustawy domaga się w art.17, by spółki szalaśnicze, posiadające więcej niż 10 członków miała Radę Nadzorczą złożoną co najmniej z 3 osób.

Dalsza różnica ujawnia się przy prawie głosowania.

Przy spółdzielniach nie może być członek zastąpiony przez pełnomocnika. Projekt o spółkach szalaśniczych przewiduje pełnomocników, a to dlatego, ponieważ rozchodzi się o wybitne prawa majątkowe oraz o racjonalne wykonywanie gospodarki pastwiskowej. Ogranicza prawo to przez przepis, że pełnomocnik zastępować może tylko jednego członka, aby w ten sposób utrudnić zblokowanie się poszczególnych członków.

Nie można bowiem odbierać prawa wywierania wpływu na uchwały Walnego Zgromadzenia, jeżeli członek wskutek choroby lub nieobecności, nie może brać udziału w posiedzeniu, na którym decyduje się o jego prawach majątkowych.

Przy spółdzielniach każdy członek ma prawo do jednego głosu bez względu na ilość posiadanych w spółdzielni udziałów.

Przy dawniejszych spółkach szalaśniczych miał każdy członek prawo jednego głosu, ustalonego według wielkości posiadanej wysady.

Projekt ustawy, dopuszczając większą ilość udziałów w spółce, postanawia równocześnie, że każdy członek posiadający udział w spółce w wartości minimalnej ma przynajmniej prawo do jednego głosu w myśl art.13, podczas gdy przyznanie mu większej ilości głosów; zależy od ilości udziałów, pozostawiono statutowi spółki. Projekt pozostawia zatem założycielom spółki uwzględnienie wpływów posiadaczy większej ilości udziałów na tok spraw majątkowych w sposób przez nich ustalić się mający.

Projekt ustawy zajmuje podobne stanowisko przy zwoływaniu Walnego Zgromadzenia postanawiając w art.20, że Walne Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia ważnych uchwał przy obecności członków spółki, reprezentujących co najmniej połowę wartości wszystkich zadeklarowa-

nych udziałów, przyczem statut może granicę tę podnieść lub obniżyć.

Następną różnicę ujawniają przepisy likwidacyjne.

Przy likwidacji spółdzielni przeznaczają się czyste majątek na cele użyteczności publicznej.

Gdyby przepis ten pozostawiono, to żaden z górali, wkładając do spółki szalaśniczej poważną część swego majątku, nie wstąpiłby do niej. Dlatego też projekt ustawy stwierdza, że przy likwidacji spółki szalaśniczej należy stosować analogiczne przepisy co przy likwidacji spółek z ograniczoną odpowiedzialnością o ile statut nie obejmuje odrębnych postanowień a to dlatego, gdyż spółka szalaśnicza ma służyć jedynie podniesieniu racjonalnej gospodarki hodowlanej i pastwiskowej, a więc celom wybitnie gospodarczym. Statut ma jednak zupełną swobodę przy ustaleniu przepisów na wypadek likwidacji spółki.

Przy spółdzielniach jest wszelki przymus wykluczony. Projekt ustawy obejmuje pewien przymus art.8. na wypadek nie przyjęcia do spółki pewnych uprzywilejowanych członków a w art.14 przy rozszerzeniu swej działalności na grunta pastwiskowe, bez których ona nie może prowadzić racjonalnej gospodarki, a względnie napotyka na wielkie trudności przy tej gospodarce, nie posiadając gruntów tych. Przymusowe przepisy objęte powyższym artykułem stoją pod ochroną władz administracyjnych.

Ochrony tej nie doznają już dalsze możliwe wymiary kar ze strony organów spółki, na wypadek gdyby jej członkowie nie stosowali się do uchwał lub regulaminów. Ściągnięcie nałożonych kar pozostawia projekt wewnętrznej polityce spółki w myśl art.5 punkt k/ projektu.

W końcu istnieje różnica przy nadzorze państwowym.

Przy spółdzielniach wykonywuje nadzór Rada Spółdzielcza przy Ministerstwie Skarbu bądźto przez własne organa bądźteż przez związki rewizyjne, założone przez same spółdzielnie.

Przy spółkach szalaśniczych należało powierzyć nadzór władzom administracyjnym, a to ze względu na to, że służą one wybitnym celom podniesienia rolniczej kultury krajowej, która w naszym Województwie podlega p.Wojewodzie.

To też projekt ustawy przewiduje nadzór ze strony p.Wojewody, który nadzór ten sprawować może za pośrednictwem Śląskiej Izby Rolniczej.

W związku z tym nadzorem stoi obowiązek rejestracji spółek pastwiskowych przy właściwych starostwach, podczas gdy dla spółdzielni istnieją oddziały rejestru przy właściwych sądach.

Powyższe różnice uzasadniają w sposób najwybitniejszy postulat, by Sejm Śląski uchwalił nową formę organizacyjną dla spółek szalaśniczych, pomijając w zupełności formę spółdzielczą, gdyż spółka szalaśnicza jest organizacją, mającą wybitnie cele gospodarcze, obliczoną na prowadzenie racjonalnej i dochodowej gospodarki, wobec czego jest w swych przepisach więcej zbliżoną do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, aniżeli do spółdzielni.

Komisja Rolna po gruntownym przedyskutowaniu uznała zasady te za słuszne. W duchu tym poczyniła w projekcie pewne konieczne poprawki.

Przy omówieniu motywów, jakie spowodowały opracowanie omawianego w Komisji Rolnej projektu, nie można przejść nad tym faktem do porządku dziennego, że bezpośrednim bodźcem do wydania ustawy o spółkach szalaśniczych jest na początku powołana ustawa o rewizji likwidacji serwitutów szalaśniczych na dobrach byłej Komory na Śląsku Cieszyńskim oraz stworzenie spółek szalaśniczych i ich związku, któryby przejął w zarząd tak poważną sumę w wysokości 943.538,48 zł, którą ma Ministerstwo Rolnictwa wypłacić do rąk powyższego zrzeszenia w gotówce tytułem uzupełniającego ekwiwalentu, ustalonego orzeczeniami z dnia 7 grudnia 1929 roku.

W ekwiwalencie tym uczestniczą następujące spółki szalaśnicze a to:

1/ Skalnity i Uhlory w Wiśle	70.115,64 zł
2/ Smrekowiec w Wiśle	53.500,-- "
3/ Mały Soszów oddział Kobyla w Wiśle	41.788,50 "
4/ Koziniec w Wiśle	40.454,73 "
5/ Zielony w Wiśle	45.429,09 "
6/ Cinków w Wiśle	36.716,96 "
7/ Czorny i Barania w Wiśle	28.339,34 "
8/ Mały Soszów w Wiśle	9.261,30 "
9/ Wielki Soszów w Wiśle	19.695,21 "
10/ Mały Stożek w Wiśle	10.748,29 "
11/ Wielki Stożek w Wiśle - Istebnej	11.146,65 "
12/ Wielka Czantorja część II w Wiśle-Ustroniu	37.089,09 "
13/ Stary Groń w Brennej	31.318,27 "
14/ Grabowa w Brennej	18.059,02 "
15/ Skałka w Brennej	16.646,88 "
16/ Równica w Brennej	20.864,85 "
17/ Stożówka w Brennej	16.865,99 "
18/ Cisowa w Brennej	25.436,69 "
19/ Kotarz w Brennej	37.059,72 "
20/ Orłowa w Brennej	17.534,16 "
21/ Węgierski w Brennej	32.821,20 "
22/ Melinka w Brennej	24.169,87 "
23/ Mała Czantorja w Ustroniu	19.388,98 "
24/ Równica i Beskidek w Ustroniu	42.418,80 "
25/ Orłowa i Wyrch Jastrzębi w Ustroniu	50.216,03 "
26/ Wielka Czantorja część I. w Ustroniu	39.991,88 "
27/ Rżawka w Koniskowie	79.745,73 "

28/ Wielka Skala w Istebnej	33.543,86 zł
29/ Dupny w Istebnej-Jaworzynce i Koniakowie . . .	33.171,75 "

R a z e m : 943.538,48 zł.

Z uwagi na tak poważną sumę egzystencja spółek tych jest już zgóry zapewniona, a skoro mają one zapewniony tak poważny kapitał, należało dbać o to, by ich organizacja była sprężysta i celową i by nie dopuścić do zmarnowania tak poważnej sumy, pochodzącej ze Skarbu Państwa, który to fakt usprawiedliwia różne ostre i stanowcze przepisy oraz stosowanie przymusowych zarządzeń w pewnych dla życia szłaśniczego ważnych wypadkach, które wewnątrz spółki zająć mogą.

Ponadto należało w art.1 projektu ustawy, celem uniknięcia nieporozumień dokładnie wyszczególnić, kto ma być członkiem spółki szłaśniczej.

Sprawę tę przesądza w zupełności na początku powołana ustawa rewizyjna, która ustala, że właściciele od roku 1852 uprawnionych w szłaście gruntów oraz właściciele ich części, powstałych przez późniejszy podział, muszą się złączyć w spółki szłaśnicze, których wewnętrzną organizację ma określić opracowana przez nas ustawa, o ile korzystać chcą z przyznanego dla ich gruntów ekwiwalentu.

Według art.3 rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 7 lutego 1928 r. /Dz.U.R.P.nr. 16,poz.127/ dodatkowy fundusz szłaśniczy jest własnością gospodarstw powyższych, a udziały w współ-własności do kapitału tego będą przez czas trwania tej współwłasności przynależnością tych gospodarstw, którym je przydzielono.

Zarząd powyższego współwłasnego kapitału sprawować będzie zrzeszenie spółek szłaśniczych, a według art.2 tego samego rozporządzenia, wypłata całej sumy winna nastąpić do rąk zrzeszenia spółek tych, utworzonych przez posiadaczy uprawnionych gruntów rolnych, których organizację ustali ustawa Sejmu Śląskiego.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że powyższe przepisy ustawy, chcąc niechcąc, wywierają zdecydowany kierunek na pracę ustawodawcy, który jest skreślony przez powyższe wytyczne linie.

O ile rozchodzi się o pierwszych członków przyszłych spółek szłaśniczych, decyduje według pierwiastka historycznego jasny przepis ustawy, a więc członkami spółki są każdorazowi właściciele gruntów uprawnionych lub ich części według stanu, jaki się utrzymał do roku 1852.

Właściciele tych wykazują akta Serwitutowej Komisji Rewizyjnej w liczbie około 1.426 a oni są jedynie uprawnieni do korzystania z dodatkowego ekwiwalentu z wyłączeniem wszelkich innych osób.

Ponadto może Walne Zgromadzenie przyjąć do spółki i inne osoby poza wyżej wspomnianymi wysadnikami a mianowicie:

- a/ właściciele pastwisk górskich,
- b/ użytkowców pastwisk,
- c/ hodowców bydła, kóz i owiec,

o ile oni poddają się przepisom statutu niniejszej ustawy.

Osoby te nie mogą w żaden sposób korzystać z funduszu ekwiwalentowego, lecz z innego majątku szłaśniczej jak z subwencji przyznanych spółce na cele podniesienia rolniczej kultury krajowej z funduszy Skarbu Śląskiego, a w szczególności ze Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego i z innych funduszy publicznych.

Osoby wyżej wymienione, nie uprawnione do udziału w kapitale ekwiwalentowym, mogą same złączyć się dla osiągnięcia celów, wydać się mającą ustawą przewidzianych, w odrębne spółki szalaśnicze, które nie mogą oczywiście korzystać z kapitału ekwiwalentowego ani też nie mogą jako członkowie Związku brać udziału w zarządzie odnośnie do kapitału tego.

Także i zadania spółki zostały już zgóry na początku wspomnianymi ustawami rewizyjnymi przesądzone a mianowicie zadaniem ich jest:
a/ polepszenie wspólnych pastwisk górskich, podniesienie hodowli owiec i bydła oraz poziomu gospodarstw szalaśniczych przy pomocy funduszu szalaśniczego,
b/ Zarząd funduszem szalaśniczym, a to nie bezpośrednio, lecz za pośrednictwem zrzeszenia spółek szalaśniczych.

Ponadto należało przewidzieć dalsze cele i zadania dla spółek tych a w szczególności wobec członków nie uczestniczących w kapitale ekwiwalentowym.

W art.2 projektu ustawy przewidziano w bardzo szerokim zakresie wszystkie możliwe cele i zadania spółek szalaśniczych a w szczególności kultury leśnej, gdyż członkowie uczestniczący w powyższym ekwiwalencie są w posiadaniu większych obszarów leśnych.

Tak na przykład szalas na Koterzu posiada wielkie obszary nieużytków oraz lichej las o obszarze ponad 150 morgów austr., który należy przyprowadzić do właściwego porządku.

Powyższe postanowienie co do zalesienia wynika z racjonalnego prowadzenia gospodarki i musi zostać w projekcie wyraźnie wyszczególnione przyczem zgóry należy sobie zdać sprawę z tego, że gospodarka leśna będzie zawsze ubocznym zajęciem spółki.

Również ze względu na tradycje w górach niezmieniono nazwiska "Spółka szalaśnicza" na nazwisko "Spółka pastwiskowa", gdyż ustawa rewizyjna posługuje się nazwiskiem tem. Zresztą ustawa ta przewidziana jest tylko dla charakterystycznych stosunków górskich, w których się tego rodzaju forma prawna z biegiem czasu zrobiła tak, że należało jej określenie nie ruszać.

Komisja Rolna wychodząc z powyższych założeń nie poczyniła w projekcie większych zmian z wyjątkiem drobnych poprawek celem usunięcia zauważonych luk.

Ponieważ po skutecznieniu drugiego czytania zgłosiło Ministerstwo Rolnictwa pewne zastrzeżenie wobec projektu ustawy, wyjechał referent sprawy w Komisji Rolnej z delegatem Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego do Ministerstwa Rolnictwa.

Po przedyskutowaniu projektu zostały poglądy uzgodnione przyczem zaproponowano pewne zmiany art.1, 26 i 28 mające na celu zapewnienie wpływu członków, mających udział w uzupełniającym ekwiwalencie, na jego zarząd z wykluczeniem wszystkich innych członków spółki szalaśniczej od wpływów tych i korzyści. Poprawki te uchwaliła Komisja Rolna przy trzecim czytaniu.

Ponieważ Komisja przekonała się, że projekt jest gruntownie i wszechstronnie przemyślany i opracowany, a drobne usterki zostały usunięte, uchwaliła przedłożyć go Wysokiemu Sejmowi z wnioskiem o uchwalenie go jako ustawę o spółkach szalaśniczych.

Katowice, dnia 23 marca 1933 r.

Przewodniczący Komisji Rolnej:
/-/ Palarczyk
Poseł na Sejm Śląski

Sprawozdawca Komisji Rolnej:
/-/ Dr.Kotas
Poseł na Sejm Śląski.

U s t a w a

z dnia r.

o spółkach szałaśniczych.

Art. 1.

1/ Spółką szałaśniczą jest zrzeszenie osób, uprawnionych do korzystania z dodatkowego wynagrodzenia /ekwiwalentu/ za serwituty paszy szałaśniczej stosownie do przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 1921 r. w przedmiocie rewizji likwidacji serwitutów pastwiskowych w dobrach b. Komory arcyksiążęcej na Śląsku Cieszyńskim /Dz.U.R.P. nr. 59, poz. 373/, obowiązującej w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. /Dz.U.R.P. nr. 16, poz. 127/, mające na celu prowadzenie racjonalnej gospodarki pastwiskowej i hodowlanej. Spółka szałaśnicza, w której skład wchodzi wyżej wymienione osoby, może przyjąć jako swych członków właścicieli i użytkowników pastwisk oraz hodowców bydła, kóz lub owiec, nie uprawnionych do korzystania z dodatkowego wynagrodzenia za serwituty paszy szałaśniczej.

2/ Na podstawie postanowień niniejszej ustawy mogą być dla celów, określonych w ustępie 1/, zawiązywane spółki również przez osoby; nie uprawnione do korzystania z dodatkowego wynagrodzenia za serwituty paszy szałaśniczej. Spółki takie nie korzystają z dochodów od współwłasnych kapitałów, powstałych z dodatkowych wynagrodzeń za serwituty paszy szałaśniczej.

Art. 2.

W szczególności przedmiotem działalności spółki szałaśniczej może być:

- a/ zakładanie i utrzymywanie gospodarstw pastwiskowych, a zwłaszcza pastwisk wzorowych,
- b/ meljorowanie gruntów,
- c/ przerabianie produktów gospodarstwa pastwiskowego i organizowanie ich zbytu,
- d/ zalesienie obszarów, nie mogących być użytymi na pastwiska, a będących w rozporządzeniu spółki,
- e/ podejmowanie się wszelkich innych zadań, pozostających w związku z prowadzeniem racjonalnej gospodarki pastwiskowej i z podniesieniem gospodarstw hodowlanych członków spółki.

Art. 3.

1/ Spółka szałaśnicza działa na podstawie przepisów niniejszej ustawy oraz zarejestrowanego statutu spółki.

2/ Do zarejestrowania statutu spółki szałaśniczej jest właściwą powiatowa władza administracji ogólnej. Władza rejestrująca może odmówić zarejestrowania statutu spółki, jeśli statut jest sprzeczny z przepisami niniejszej ustawy albo nie odpowiada jej postanowieniom. Od orzeczenia, odmawiającego zarejestrowania statutu spółki, służy odwołanie do Wojewody Śląskiego, który orzeka ostatecznie.

Art. 4.

Spółka szałaśnicza staje się osobą prawną wskutek zarejestrowania jej statutu. Za czynności, zdziałane w imieniu spółki szałaśniczej przed zarejestrowaniem jej statutu, odpowiadają działający osobiście i solidarnie.

Art. 5.

Statut spółki szalaśniczej musi zawierać:

- a/ oznaczenie firmy i siedziby spółki,
- b/ bliższe określenie przedmiotu działalności spółki w ramach zadań, wymienionych w art. 2,
- c/ dokładne wyszczególnienie warunków, na których podstawie mogą być przyjmowani do spółki nowi członkowie oraz określenie postępowania przy przyjmowaniu członków oraz przy występowaniu ze spółki,
- d/ oznaczenie wysokości, względnie wartości najmniejszego dopuszczalnego pieniężnego lub rzeczowego udziału w spółce oraz określenie sposobu oszacowania pieniężnej wartości udziałów rzeczowych, wniesionych do spółki,
- e/ oznaczenie rodzaju i zakresu odpowiedzialności członków spółki,
- f/ oznaczenie organów spółki i sposobu ich powoływania,
- g/ określenie sposobu zwoływania walnych zgromadzeń, obradowania na nich i zapadania uchwał,
- h/ zasady, dotyczące sporządzania rocznych zamknięć rachunkowych,
- i/ zasady, dotyczące korzystania przez członków spółki z wspólnych pastwisk i innych gruntów, gospodarowanych przez spółkę, rozdziału czystego zysku i pokrywania strat oraz ewentualnie przewidzianej w statucie możliwości pociągania członków spółki do dodatkowych świadczeń na pokrycie kosztów nakładów meljoracyjnych i innych inwestycji,
- j/ przepisy, określające prawo organów spółki nakładania kar na członków spółki, niestosujących się do postanowień i regulaminów, obowiązujących członków spółki,
- k/ określenie sposobu ogłaszania uchwał i zarządzeń organów spółki, skierowanych do jej członków oraz przeznaczonych do wiadomości publicznej,
- l/ określenie warunków i sposobu likwidacji spółki.

Art. 6.

Firma spółki szalaśniczej musi zawierać określenie "spółka szalaśnicza" i nazwę gminy, w której spółka ma siedzibę. Firma może zawierać indywidualne określenie lub nazwę topograficzną, w szczególności celem odróżnienia spółki od innych spółek szalaśniczych, mogących istnieć w tej samej gminie, nie może natomiast mieścić żadnych dodatków, które mogłyby wprowadzać w błąd co do charakteru prawnego spółki.

Art. 7.

1/ Członkiem spółki szalaśniczej może być każda osoba fizyczna lub prawna, która trudni się hodowlą bydła, kóz lub owiec.

2/ O przyjęciu nowych członków do spółki decyduje walne zgromadzenie spółki zwykłą większością głosów.

3/ Spółka szalaśnicza musi składać się co najmniej z trzech członków.

Art. 8.

1/ Spółka szalaśnicza, o której mowa w ustępie 1 art. 1, nie może odmówić przyjęcia na członka osoby, uprawnionej do korzystania z dodatkowego wynagrodzenia za serwitut paszy szalaśniczej, jeżeli osoba ta spełnia warunki, określone w niniejszej ustawie i w statucie, od których przyjęcie na członka spółki jest zależne, a nadto, jeżeli osoba ta w inny sposób, niż przez przystąpienie do spółki, nie miałaby możliwości skorzystania z dochodów od współwłasnych kapitałów.

2/ W razie nieprzyjęcia osoby, uprawnionej do korzystania z dodatkowego wynagrodzenia za serwitut paszy szalaśniczej, do istniejącej spółki szalaśniczej, służy interesowanej osobie prawo odwołania się w każdym

czasie od decyzji organów spółki do powiatowej władzy administracji ogólnej, a od decyzji tej władzy do Wojewody Śląskiego, który orzeka ostatecznie. Prawomocna decyzja, wydana w I. instancji względnie orzeczenie ostateczne, uwzględniające odwołanie, zastępuje uchwałę walnego zgromadzenia spółki w sprawie przyjęcia na członka spółki.

Art. 9.

1/ Członkowie spółki szahaśniczej odpowiadają za zobowiązania spółki zadeklarowanemi udziałami.

2/ Statut spółki szahaśniczej może ustanawiać dodatkową odpowiedzialność jej członków, ograniczoną co do wysokości w stosunku do udziału.

Art. 10.

1/ Udział w spółce szahaśniczej może być wniesiony w formie wkładki rzeczowej lub w oznaczonej kwocie pieniężnej. Wartość udziału, wniesionego w formie wkładki rzeczowej, musi być oznaczona w kwocie pieniężnej już w chwili zadeklarowania przez członka swego udziału przy wstąpieniu do spółki.

2/ Udział może być wniesiony w formie wkładki rzeczowej:

- a/ albo przez oddanie spółce na własność gruntów, nadających się do prowadzenia na nich gospodarstwa pastwiskowego,
- b/ albo przez zrzeczenie się na rzecz i na własność spółki praw do współwłasności w gruntach pastwiskowych,
- c/ albo przez oddanie spółce w używanie określonych gruntów na czas oznaczony,
- d/ albo wreszcie przez odstąpienie spółce na czas oznaczony prawa do korzystania z istniejącej współwłasności gruntowej.

3/ Jeżeli wniesienie udziału następuje w formie wkładki rzeczowej, określonej w poprzednim ustępie pod lit. c/ lub d/, wówczas deklaracja członka spółki, dotycząca jego udziału, powinna obejmować jego zezwolenie na hipoteczne zabezpieczenie praw spółki do korzystania z oznaczonych gruntów lub z praw, wynikających z współwłasności. Statut spółki może określić zgóry minimalny okres czasu, na który spółka może obejmować grunty, oddane jej w użytkowanie tytułem udziału w spółce.

4/ Statut określać musi jednostkę udziału w spółce /jeden udział/ w kwocie pieniężnej.

Art. 11.

1/ Szkonek spółki szahaśniczej powinien wpłacić swój udział w spółce w formie wkładki rzeczowej lub w gotówce i nie może być od tego obowiązku przez spółkę zwolniony. Statut spółki może uzależnić przyjęcie nowego członka od wpłacenia całego lub części udziału.

2/ Zwrotu udziału może członek spółki szahaśniczej żądać tylko przy swem wystąpieniu ze spółki. Sposób i warunki, pod któremi członek spółki może z niej wystąpić, określa statut. Statut spółki określi również, czy wypowiedzenie poszczególnych udziałów, w razie podziału udziału na jednostki /art.10 ustęp 4/, jest dozwolone.

3/ Zwrot udziału w razie wystąpienia członka lub w razie dozwolonego przez statut wypowiedzenia udziału następuje stosownie do postanowień statutu. Na wypadek braku odpowiednich przepisów statutu, zwrot udziału następuje na podstawie wartości udziału, ustalonej w bilansie /zamknięciu rachunkowym/ za ten rok, z którego końcem członek przestał należeć do spółki względnie z którego końcem w myśl postanowień statutu wypowiedzenie udziału jest skuteczne. Bilans /zamknięcie rachunkowe/ jest prawomocny po zatwierdzeniu go przez walne zgromadzenie spółki.

4/ Roszczenia o wypłatę udziału ulegają przedawnieniu z upływem lat pięciu od dnia, w którym udział w myśl postanowień statutu był płatny.

Art. 12.

Udziały w spółce szalaśniczej są pozbywalne i dziedziczne. Do ważności przeniesienia udziału zapomocą czynności prawnej między żyjącymi wymagana jest jednak zgoda spółki oraz forma pisemna. Zgody tej nie może spółka odmówić w przypadkach określonych w ustępie 1.art.8.

Art. 13.

1/ Korzystanie przez członków spółki szalaśniczej z wspólnych pastwisk, innych gruntów i urządzeń spółki oraz prawo członka do udziału w czystym zysku określają przepisy statutu spółki oraz uchwały walnego zgromadzenia spółki, zapadłe w ramach odnośnych postanowień statutu.

2/ Prawo członka spółki do udziału w obradach i głosowaniu na walnem zgromadzeniu spółki określa statut spółki, przyczem musi być uwzględniona ta zasada, że każdy członek spółki, posiadający udział w spółce w wartości minimalnej, określonej w statucie /art. 5 lit. d/, ma przynajmniej jeden głos. Zmniejszenie się wartości udziału wskutek strat, ustalonych w bilansie spółki, nie wpływa w okresie najbliższego roku administracyjnego na utratę tego prawa członka. Osoby, które wspólnie posiadają udział w spółce w wysokości minimalnej, określonej w statucie, mogą wykonywać swe prawo głosowania przez wspólnego pełnomocnika.

Art. 14.

1/ Jeżeli na terenie lub w sąsiedztwie terenu, na którym spółka szalaśnicza prowadzi gospodarstwo pastwiskowe, znajdują się grunta, które są użytkowane jako pastwiska /łaki/ lub stanowią nieużytki i jeżeli spółka szalaśnicza bez korzystania z tych gruntów nie może prowadzić racjonalnej gospodarki pastwiskowej albo bez tych gruntów w gospodarstwie tem napotyka na znaczne trudności, wówczas na żądanie spółki powiatowa władza administracji ogólnej może orzec po wysłuchaniu osób interesowanych i po zasięgnięciu opinii Śląskiej Izby Rolniczej, że dane grunty w ściśle określonym rozmiarze mają być spółce oddane w użytkowanie na oznaczony okres czasu, który nie może przekraczać lat 10. W orzeczeniu należy ustalić wartość przeciętnego rocznego czystego dochodu, jaki według stosunków miejscowych, przynoszą grunty, objęte orzeczeniem.

2/ Od orzeczenia, o którym mowa w poprzednim ustępie 1, służy interesowanemu odwołanie do Wojewody Śląskiego, który orzeka ostatecznie.

3/ Prawomocne orzeczenie, wydane w I. instancji względnie ostateczna decyzja, wydana w trybie odwoławczym, mają ten skutek prawny, że właściciel /posiadacz/ gruntów, oznaczonych w orzeczeniu, obowiązany jest w terminie 30 dni po upływie terminu do odwołania lub od dnia doręczenia mu decyzji ostatecznej albo zgłosić swoje przystąpienie do spółki szalaśniczej jako członek, wnosząc jednocześnie swój udział w formie wkładki rzeczowej, obejmującej grunty, oznaczone w orzeczeniu, albo dozwolić spółce na użytkowanie powyższych gruntów co najmniej przez czas, określony w orzeczeniu, dla celów gospodarstwa pastwiskowego spółki za umówionym czynszem rocznym.

4/ W razie bezskutecznego upływu czasokresu, określonego w poprzednim ustępie 3, spółka szalaśnicza może żądać wprowadzenia jej w posiadanie gruntów, wyszczególnionych w orzeczeniu, w trybie egzekucji administracyjnej, za uprzednim złożeniem do depozytu sądowego na rzecz właściciela /posiadacza/ tych gruntów kwoty jednorocznego czystego dochodu, określonego w orzeczeniu, tytułem jednorocznego odszkodowania za użytkowanie gruntów. Płatność następnych rat odszkodowania przypada w braku odmiennej umowy za każdy następny rok zgóry w miesiącu styczniu. Również i po oddaniu spółce szalaśniczej gruntów w posiadanie, nie traci właściciel

tych gruntów prawa przystąpienia do spółki jako członek pod warunkami, określonymi powyżej w ustępie 3.

5/ Właściciel /posiadacz/ gruntów, niezadowolony z ustalenia wysokości odszkodowania za użytkowanie gruntów, zajętych przez spółkę szłaśniczą, może w ciągu sześć miesięcy po objęciu gruntów przez spółkę, żądać ustalenia wysokości odszkodowania przez sąd.

Art. 15.

1/ Zarząd spółki szłaśniczej jest jednostkowy albo kolegjalny. Liczbę członków kolegjalnego zarządu /zawiadowców/ spółki określa jej statut.

2/ Walne zgromadzenie spółki wybiera zarząd spółki z pośród jej członków, posiadających pełną zdolność do działań prawnych, na ustalony w statucie okres czasu. Zawiadowcami spółki mogą być tylko osoby fizyczne. Przy zarządzie jednostkowym musi być wybrany zastępca zawiadowcy. Wybrani zawiadowca lub zawiadowcy spółki mogą być jednak każdego czasu odwołani na podstawie uchwały walnego zgromadzenia spółki.

Art. 16.

1/ Zarząd spółki szłaśniczej zastępuje spółkę przed sądem i poza sądem. Spółka nabywa prawa i zaciąga obowiązki przez czynności zarządu bez względu na to, czy dana czynność była wyraźnie dokonana w imieniu spółki, czy też z okoliczności wynika, iż taki był zamiar stron działających.

2/ Jeżeli statut spółki nie stanowi inaczej, zarząd podpisuje za spółkę w ten sposób, że pod wypisaną lub wyciśniętą firmą spółki zawiadowca, a przy kolegjalnej formie zarządu wszyscy zawiadowcy położą swoje podpisy.

3/ Zawiadowcy spółki są obowiązani przestrzegać przy spełnianiu czynności zarządu przepisów niniejszej ustawy i statutu spółki, uchwał walnego zgromadzenia i rady nadzorczej, chyba że od uchwał rady nadzorczej odwołają się do walnego zgromadzenia spółki.

4/ Ograniczenie prawa zastępstwa spółki przez zarząd spółki nie ma skutku prawnego wobec osób trzecich.

5/ Przy kolegjalnym zarządzie spółki wszelkie uchwały zarządu powinny być wpisywane do osobnej księgi uchwał.

6/ Zarząd spółki może ustanawiać pełnomocników. Pełnomocnicy do nabywania lub pozbywania i obciążania nieruchomości, zaciągania pożyczek i wystawiania weksli oraz do prowadzenia procesów muszą posiadać osobne pełnomocnictwo, wyraźnie upoważniające ich do dokonania/czynności prawnej. danej

7/ Doręczenie oświadczenia, skierowanego do spółki na piśmie, może nastąpić do rąk jednego zawiadowcy spółki.

Art. 17.

1/ Spółka szłaśnicza, licząca więcej niż 10 członków, musi posiadać radę nadzorczą, złożoną co najmniej z trzech osób, wybranych przez walne zgromadzenie spółki, które może też wybraną osobę każdego czasu odwołać.

2/ Rada nadzorcza powinna z całą starannością czuwać nad prowadzeniem interesów spółki przez zarząd, a w szczególności badać roczne zamknięcie rachunków i przedstawiać je walnemu zgromadzeniu spółki wraz ze swymi ewentualnymi uwagami. Rada nadzorcza może w każdym czasie w pełnym składzie lub przez delegowanych członków badać księgi i rachunki spółki, sprawdzać stan majątku spółki i żądać od zarządu wyjaśnień.

3/ Rada nadzorcza może w każdym czasie zawiesić w czynnościach zawiadowców spółki. W tym przypadku obowiązana jest rada nadzorcza zwołać nie-

zwłocznie walne zgromadzenie spółki i aż do decyzji walnego zgromadzenia prowadzić sprawy bieżącego zarządu spółki.

4/ Rada nadzorcza prowadzi procesy spółki przeciwko zawiadowcom spółki, o ile statut spółki nie stanowi inaczej.

Art. 18.

1/ Prawa, zastrzeżone ogółowi członków spółki szalaśniczej przez przepisy niniejszej ustawy lub statutu spółki, wykonują członkowie spółki na walnym zgromadzeniu.

2/ Członkowie spółki mogą brać udział w walnym zgromadzeniu osobiście lub przez pełnomocników, posiadających pełnomocnictwa pisemne. Pełnomocnik może zastępować tylko jednego członka spółki.

3/ Członkowie spółki nie uczestniczą w głosowaniu nad takimi sprawami, które dotyczą uwolnienia ich od zobowiązań lub od odpowiedzialności za wyrządzoną spółce szkodę, co do wyznaczenia im wynagrodzenia lub co do odwołania z urzędu, co do udzielenia im absolutorjum.

4/ W walnym zgromadzeniu spółki mogą uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele związku spółek szalaśniczych, do którego spółka należy, a także przedstawiciele Śląskiej Izby Rolniczej. O terminie walnego zgromadzenia powinien być zawiadomiony zarząd związku spółek szalaśniczych na 7 dni naprzód.

Art. 19.

Do wyłącznej kompetencji walnego zgromadzenia należy:

- a/ przyjmowanie członków spółki,
- b/ wybór i odwołanie zawiadowców spółki i członków rady nadzorczej,
- c/ uchwalanie planu gospodarczego spółki,
- d/ oznaczenie maksymalnej granicy, do której spółka może zaciągnąć zobowiązania,
- e/ zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i udzielanie zarządowi absolutorjum,
- f/ ustalanie sposobu korzystania przez członków spółki z pastwisk i innych gruntów oraz urządzeń spółki,
- g/ ustalanie rozdziału czystego zysku,
- h/ uchwalanie wydatków na meljorację i na inne inwestycje,
- i/ ustalanie wysokości kosztów administracyjnych, której zarządowi przekroczyć nie wolno,
- j/ nabycie, pozbycie lub obciążenie nieruchomości,
- k/ decyzja o dochodzeniu roszczeń spółki przeciwko zawiadowcom, ich zastępcom i członkom rady nadzorczej z tytułu odszkodowania za szkody lub straty, wyrządzone spółce,
- l/ zmiana statutu spółki,
- z/ uchwalenie likwidacji spółki.

Art. 20.

1/ Walne zgromadzenie spółki szalaśniczej zwołuje zarząd spółki, a w przypadku, określonym w ust. 3 art. 17 rada nadzorcza, o ile statut spółki albo uchwała poprzedniego walnego zgromadzenia nie stanowią inaczej.

2/ Organ, uprawniony do zwołania walnego zgromadzenia, jest obowiązany uczynić zadość żądaniu zwołania walnego zgromadzenia, z którym wystąpi co najmniej 1/3 część ogółu członków spółki, określając w pisemnym wniosku cel walnego zgromadzenia.

3/ Walne zgromadzenie musi być nadto zwołane na żądanie zarządu związku spółek szalaśniczych.

4/ Sposób zwołania walnego zgromadzenia określa statut spółki. Zawiadomienia o zwołaniu walnego zgromadzenia powinny zawierać porządek obrad. W sprawach, nieobjętych tym porządkiem obrad, nie mogą zapadać ważne uchwały.

5/ Walne zgromadzenie jest zdolne do powzięcia ważnych uchwał przy obecności członków spółki, reprezentujących co najmniej połowę wartości wszystkich zadeklarowanych udziałów. Statut spółki może postanowić, że do ważności uchwał walnego zgromadzenia wymagana jest mniejsza liczba obecnych na zgromadzeniu członków spółki, jeżeli walne zgromadzenie w pierwszym terminie nie doszło do skutku z powodu braku wymaganego kompletu.

6/ Uchwały zapadają zwykłą większością głosów oddanych, bez uwzględnienia członków, wstrzymujących się od głosowania /kart pustych/, o ile statut spółki nie stanowi inaczej.

Art. 21.

1/ Uchwały walnego zgromadzenia spółki, powinny być wpisane do osobnej księgi uchwał.

2/ Każdą uchwałę walnego zgromadzenia spółki może członek spółki zaskarżyć do sądu grodzkiego, w którego okręgu znajduje się siedziba spółki, w ciągu 6 tygodni od daty walnego zgromadzenia, na którym zapadła zaskarżna uchwała.

3/ Skargę może wnieść członek obecny na walnym zgromadzeniu, o ile na walnym zgromadzeniu zgłosił protest do protokołu, a członek nieobecny wtedy, gdy nieprawnie nie został dopuszczony na walne zgromadzenie, gdy walne zgromadzenie zostało zwołane w sposób sprzeczny z przepisami statutu albo gdy uchwała zapadła w sprawie, nieobjętej porządkiem obrad, określonym w zawiadomieniu o zwołaniu walnego zgromadzenia.

4/ Wyrok, uznając uchwałę za nieważną, obowiązuje wszystkich członków. To samo odnosi się do prawomocnych uchwał walnego zgromadzenia.

Art. 22.

Zmiana statutu spółki szahaśniczej nie ma skutku prawnego przed jej zarejestrowaniem w trybie, przepisany w art. 3 niniejszej ustawy.

Art. 23.

Spółka szahaśnicza ulega rozwiązaniu:

a/ skutkiem upływu czasu na który została związana,
b/ skutkiem zmniejszenia się liczby członków poniżej normy, przewidzianej w ustawie lub w statucie,
c/ wskutek uchwały walnego zgromadzenia spółki,
d/ skutkiem połączenia się z inną spółką szahaśniczą,
e/ skutkiem ogłoszenia upadłości,
f/ w innych przypadkach, przewidzianych w statucie spółki,
g/ z mocy orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej względnie wydanej na skutek odwołania ostatecznej decyzji Wojewody Śląskiego, jeżeli przeprowadzone dochodzenie ujawni, że spółka szahaśnicza całkowicie zaprzestała swej działalności.

Art. 24.

1/ Po rozwiązaniu spółki szahaśniczej następuje jej likwidacja, jeżeli statut spółki nie stanowi inaczej.

2/ Likwidatorami są zawiadowcy spółki szahaśniczej, chyba że walne zgromadzenie spółki ustanowi innych likwidatorów.

3/ Przy likwidacji spółki szalaśniczej należy w braku szczegółowych postanowień, stale stosować analogicznie przepisy o likwidacji spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

4/ Księgi i inne dokumenty zlikwidowanej spółki złożą likwidatorowie w urzędzie gminnym tej gminy, w której spółka szalaśnicza miała swą siedzibę. Urząd gminny przechowa te księgi i dokumenty przez lat 10.

5/ W razie likwidacji spółki szalaśniczej, o której mowa w ustępie 1 art. 1 wchodzi w zastosowanie postanowienia ust. 1 art. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 1921 /Dz.U.R.P.nr.59 poz. 373/ obowiązującej w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 lutego 1928 /Dz.U.R.P.nr.16, poz.127/ pod warunkami w tym przepisie wymienionymi.

Art. 25.

Statut spółki szalaśniczej określi sposób załatwiania sporów między członkami spółki, mogących wyniknąć ze stosunków przynależności do spółki i pomiędzy członkami a spółką w drodze polubownej.

Art. 26.

1/ Każda spółka szalaśnicza, związana na podstawie niniejszej ustawy, musi należeć do związku spółek szalaśniczych.

2/ Związek spółek szalaśniczych działa na podstawie przepisów niniejszej ustawy i postanowień statutu związku.

3/ Statut związku spółek szalaśniczych ulega zatwierdzeniu przez Wojewodę Śląskiego w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką.

4/ Związek spółek szalaśniczych z chwilą zatwierdzenia jego statutu staje się osobą prawną. Przepisy zdania 2 art. 4 i art. 22 niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowanie.

Art. 27.

Do zadań związku spółek szalaśniczych należy:

a/ zarząd współwłasnych kapitałów, powstałych z dodatkowych wynagrodzeń za serwituty paszy szalaśniczej, wypłaconych do rąk związku spółek szalaśniczych na mocy ustawy z dnia 21 czerwca 1921 r. w przedmiocie rewizji likwidacji serwitutów pastwiskowych w dobrach b. Komory arcyksiężęcej na Śląsku Cieszyńskim /Dz.U.R.P.nr.59, poz.373/, obowiązującej w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. /Dz.U.R.P.Nr.16, poz.127/,

b/ zarządzanie dotacjami i subwencjami, przyznanymi związkowi na określone cele kultury rolnej i hodowlanej z funduszków Skarbu Śląskiego, a w szczególności z Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego oraz z innych funduszków publicznych,

c/ przyznawanie i wypłacanie spółkom szalaśniczym, zrzeszającym osoby, uprawnione do korzystania z dodatkowego wynagrodzenia /ekwiwalentu/ za serwituty paszy szalaśniczej po myśli przepisów powołanych wyżej pod lit. a/ ustawy i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej oraz przepisów rozporządzenia Prezesa Głównego Urzędu Ziemiańskiego z dnia 30 czerwca 1922 r. /Dz.U.R.P.nr.86, poz.778/ i rozporządzenia Ministra Reform Rolnych, Sprawiedliwości i Rolnictwa z dnia 24 lipca 1928 r. /Dz.U.R.P.nr.72 poz. 660/, w stosunku do liczby osób uprawnionych, należących do danej spółki i w stosunku do zakresu ich praw do wynagrodzenia, dotacyj z odsetek i innych dochodów od kapitałów, o których mowa powyżej pod lit. a/, na polepszenie wspólnych pastwisk górskich, podniesienie hodowli bydła i owiec oraz poziomu gospodarstw szalaśniczych,

- d/ nadzór nad działalnością spółek szalaśniczych, w szczególności co do zużycia przez nie dotacyj, o których mowa wyżej pod lit. c/,
- e/ ułatwienie zakładania spółek szalaśniczych i wszechstronna pomoc w prowadzeniu ich agend pod względem organizacji spółek, uprawy pastwiskowej, prowadzenia gospodarstw hodowlanych, organizacji zbytu ich produktów,
- f/ reprezentowanie interesów spółek szalaśniczych i interesów ogółu osób uprawnionych do korzystania z dodatkowego wynagrodzenia za serwituty paszy szalaśniczej,
- g/ podejmowanie się wszelkich innych zadań, mających na celu podniesienia kultury pastwisk i gospodarki hodowlanej stosownie do szczegółowych postanowień statutu związku,
- h/ prowadzenie ewidencji osób, uprawnionych do korzystania z dodatkowego wynagrodzenia /ekwiwalentu/ za serwituty paszy szalaśniczej.

Art. 28.

Statut związku spółek szalaśniczych musi zawierać następujące postanowienia:

- a/ o firmie i siedzibie związku,
- b/ o przedmiocie działalności związku,
- c/ o członkach związku, ich prawach i obowiązkach,
- d/ o organach związku, a mianowicie o zarządzie, radzie nadzorczej i walnem zgromadzeniu związku,
- e/ o pokrywaniu kosztów administracyjnych związku,
- f/ o sposobie lokowania kapitałów współwłasnych, wypłaconych do rąk zrzeszenia stosownie do przepisów art. 27 lit. a/,
- g/ o zasadach wypłacania dotacyj spółkom szalaśniczym w myśl przepisu art. 27 lit. b i c,
- h/ o rachunkowości związku i sposobie zatwierdzania rocznego zamknięcia rachunkowego przez walne zgromadzenie związku,
- i/ o ogłaszaniu obwieszczeń związku, przeznaczonych do wiadomości publicznej.

Art. 29.

- 1/ Siedziba związku spółek szalaśniczych musi znajdować się na obszarze Województwa Śląskiego.
- 2/ Członkami związku mogą być tylko spółki szalaśnicze, zorganizowane na podstawie niniejszej ustawy.
- 3/ Zarząd związku musi być kolegjalny, złożony conajmniej z trzech członków. Walne zgromadzenie związku może każdego czasu odwołać członków zarządu związku i rady nadzorczej.
- 4/ Na walnem zgromadzeniu związku w sprawach dotyczących zarządu współwłasnych kapitałów, o których mowa w art. 27 lit. a i c, prawo głosu stanowczego mają tylko przedstawiciele spółek szalaśniczych, o których mowa w ustępie 1, art. 1.

Art. 30.

- 1/ Budżet związku spółek szalaśniczych, ustalony corocznie lub na okres najwyżej trzech lat, oraz ustalony na okres kilku lat plan gospodarczy, zatwierdza Śląska Izba Rolnicza. Przed zatwierdzeniem budżetu i planu gospodarczego, zarząd związku nie może przystąpić do ich wykonania. Od decyzji Śląskiej Izby Rolniczej w sprawie zatwierdzenia budżetu i planu gospodarczego służy odwołanie do Wojewody Śląskiego, który orzeka ostatecznie.

2/ Przyznawanie i wypłacanie poszczególnym spółkom szkańsničym dotacyj, o których mowa w art. 27 pod lit. c, może nastąpić stopniowo w miarę wykonywania prawomocnie ustalonego planu gospodarczego.

Art. 31.

1/ Działalność związku spółek szkańsnicznych ulega nadzorowi Wojewody Śląskiego, który może ten nadzór sprawować za pośrednictwem Śląskiej Izby Rolniczej.

2/ W wykonaniu tego nadzoru może Wojewoda Śląski delegować swoich przedstawicieli na posiedzenia zarządu, związku i na walne zgromadzenie związku z głosem doradczym, zawieszać wykonanie uchwał i zarządzeń zarządu związku, rady nadzorczej i walnego zgromadzenia, naruszających przepisy niniejszej ustawy, wydanych na jej podstawie rozporządzeń i postanowień statutu związku.

Art. 32.

Obowiązek uskutecznienia zgłoszeń przez spółkę szkańsniczą lub związek spółek szkańsnicznych, wynikających z niniejszej ustawy lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, może być wymuszony przez władzę administracji ogólnej I. instancji grzywnami do wysokości 100,- zł. Karom grzywny, która może być kilkakrotnie powtórzona, podlegają osoby, odpowiedzialne za uskutecznienie obowiązkowych zgłoszeń, osobiście. Do postępowania w tych sprawach stosują się przepisy o postępowaniu karno-administracyjnym.

Art. 33.

1/ Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydania w drodze rozporządzenia szczegółowych przepisów, dotyczących postępowania przy rejestracji spółek szkańsnicznych i prowadzenia rejestrów spółek, zgłoszeń, które organa spółki i związku mają uskuteczniać do władz rejestracyjnej i nadzorczej, obowiązku zarządu związku spółek przedstawiania budżetu związku władzy nadzorczej, administrowania przez związek współwłasnym kapitałem.

2/ Śląska Rada Wojewódzka może wydać w drodze rozporządzenia statut wzorowy spółki szkańsniczej.

Art. 34

Wszystkie podania i wnioski do władz administracyjnych jakoteż i akty prawne, sporządzone w wykonaniu przepisów niniejszej ustawy, są wolne od wszelkich opłat skarbowych i komunalnych.

Art. 35.

Spółki szkańsnicze mogą być na podstawie niniejszej ustawy zawiązywane na obszarze gmin powiatu cieszyńskiego: Brenna, Istebna, Koniaków, Ustron i Wisła. Śląska Rada Wojewódzka może w drodze rozporządzenia oznaczyć jeszcze inne gminy powiatów bielskiego i cieszyńskiego, na których obszarze mogą być zawiązywane spółki szkańsnicze na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 36.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu oraz stosownie do treści jej poszczególnych przepisów Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art. 37.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

- Okres III -

W N I O S E K

Zespołu Posłów Ch.D. i N.P.R. w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 marca 1928 r. w sprawie nadania odznaki "Krzyża Zasługi za Dzielność" dla funkcjonariuszy Policji Województwa Śląskiego.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm Śląski wzywa Pana Wojewodę o poczynienie starań w Rządzie Centralnym o rozciągnięcie mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 marca 1928 roku /Dz.U.R.P. nr.30,poz.279/ w sprawie odznaki "Krzyża Zasługi za Dzielność" dla funkcjonariuszy Policji Województwa Śląskiego".

U z a s a d n i e n i e .

Wspomniane rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. /Dz.U.R.P.nr.30,poz.279/ obejmuje tylko funkcjonariuszy Policji Państwowej w sprawie odznaki "Krzyża Zasługi za Dzielność" z pensją dożywotnią 200,- zł. rocznie.

Sejm Śląski w latach 1931, 1932 i 1933 oraz na rok 1933/34 uchwalił pokrycie dla mających być odznaczonych funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 23 czerwca 1929 r. Nr.O.P.10625/I wystosowanym do p.Wojewody Śląskiego uzależniło nadanie "Krzyża Zasługi za Dzielność" funkcjonariuszom Policji Województwa Śląskiego od posiadania przez Województwo Śląskie potrzebnych kredytów na wypłatę pensji dla odznaczonych.

Główna Komenda Policji Województwa Śląskiego przedłożyła 65 wniosków o nadanie funkcjonariuszom "Krzyża Zasługi za Dzielność".

Ponieważ Sejm Śląski od lat trzech uchwalał na ten cel każdorazowo odpowiednie kwoty, nie zachodzą żadne przeszkody do rozciągnięcia powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej na Województwo Śląskie.

Katowice, dnia 29 marca 1933 roku.

W n i o s k o d a w c y :

/-/ Chmielewski, /-/ Karetta, /-/ Wieczorek, /-/ Kozak, /-/ Prus,
/-/ Broncel, /-/ E.Korfantowa, /-/ Kempka, /-/ Breliński, /-/ Kędzior.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 29 marca 1933 r.

L. R.W.161/29.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać preliminarz dochodów budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34, opracowany w związku z nowelą do ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym, a uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 27 marca 1933 r. z prośbą o przedłożenie tego preliminarza Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej:/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.

Uzasadnienie.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 30.III.1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym /Dz.U.Śl.nr.6,poz.14/, która przewiduje pewne zmiany wysokości opłat oraz źródeł podatkowych, preliminowany budżet dochodów na rok 1933/34 oparty na dotychczasowej ustawie, ulegnie pewnym zmianom. Globalna jednak kwota dochodów jakoteż dotacja Skarbu Śląskiego, nie ulegną zmianie.

Dochody obecnego budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego będą oparte zasadniczo na 5 źródłach, a to:

- 1/ zwrot udzielonych pożyczek na budowę dróg,
- 2/ opłaty od wagi pojazdów mechanicznych,
- 3/ opłaty od miejsc w autobusach na przewóz osób,
- 4/ opłaty od materiałów pędnych,
- 5/ dotacja Skarbu Śląskiego.

Opłaty ad 1, 2, 3 i 5 będą pobierane jak dotychczas, natomiast opłaty ad 4/ będą pobierane na podstawie ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym. Opłaty ad 4/ pobrane na terenie Województwa Śląskiego, będą wpływały do Wojewódzkiego Funduszu Drogowego jako zaliczka na poczet należnego udziału Skarbu Śląskiego. Pomiędzy Skarbem Śląskim a Państwowym Funduszem Drogowym będzie dokonywany rozrachunek, celem podziału wpływu ad 4/ według stosunku ogólnej wagi pojazdów mechanicznych, rejestrowanych na obszarze Województwa Śląskiego do ogólnej wagi pojazdów rejestrowanych na obszarze Państwa. Wysokość kwoty ustalają corocznie do końca m.lipca za ubiegły okres budżetowy, Ministrowie Komunikacji i Skarbu po wysłuchaniu Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

D o c h o d y .

Preliminarz budżetowy Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34.

§	Wyszczególnienie.	zwyczajne	nadzwyczajna	r a z e m	O b j a ś n i e n i a
	<u>Wojewódzki Fundusz Drogowy</u>	3.355.000,—	—	3.355.000,—	
1	Zwrot udzielonych pożyczek i odsetek od pożyczek drogowych	355.000,—	—	355.000,—	§ 1. Zwrot rat amortyzacyjnych z odsetek od pożyczek, udzielonych, zwrot udziału Skarbu Państwa w kosztach budowy mostów w Nowym Bieruniu i Erzeżynie: a/ zwrot pożyczek i odsetki 150.000,— zł b/ zwrot kosztów budowy mostów 205.000,— " Razem: 355.000,— zł
2	Odsetki od lokat kapitałów	10.000,—	—	10.000,—	§ 2. Odsetki od lokaty Funduszu Drogowego w P.K.O. oraz lokaty nakładów pieniężnych na rachunkach bieżących w Instytucjach Finansowych 10.000,— zł
3	Opłaty od pojazdów mechanicznych	804.000,—	—	804.000,—	§ 3. Opłaty od pojazdów mechanicznych /art. 4 ustawy/. poz. 1. opłaty od samochodów osobowych /1500 pojazdów à 1.200 kg/ 15 zł od 100 kg 270.000,— zł poz. 2. opłaty od samochodów ciężarowych /600 pojazdów à 4.000 kg/ 20 zł 480.000,— " poz. 3. opłaty od motocykli /1350 sztuk/ 40 zł 54.000,— " Razem: 804.000,— zł
4	Opłaty za przewóz osób . . .	89.380,—	—	89.380,—	§ 4. Opłaty od pojazdów mechanicznych i konnych używanych do zarobkowego przewozu osób /art. 5 ustawy/. poz. 1. opłaty od miejsc w autobusie /40 autobusów à 18 miejsc/ 100 zł od 1 miejsca rocznie 72.000,— zł poz. 2. opłaty od miejsc w autobusie za każdy kilometr dziennego przebiegu w stosunku rocznym /40 autobusów à 18 miejsc à 60 zł/ 040 zł od kilometra-miejsca 17.280,— zł poz. 3. opłaty od miejsc w pojeździe konnym /1 pojazd 5 miejsc/ 20 zł od miejsca 100,— zł Razem: 89.380,— zł
5	Opłaty za przewóz towarów	450,—	—	450,—	§ 5. Opłaty od pojazdów konnych za przewóz towarów /art. 6 ustawy/ /opłata od 100 pojazdów à 500 kg/ 9 zł od 100 kg 450,— zł
6	Opłaty od materiałów pędnych	500.000,—	—	500.000,—	§ 6. Opłaty od materiałów pędnych /art. 10 ustawy/ opłaty ustanowione na podstawie ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym /art. 18, 18a/ - opłata wynosi 0,12 zł od 1 kg. materiałów pędnych. Opłaty ściągane na terenie Województwa Śląskiego będą wpływały do Wojewódzkiego Funduszu Drogowego jako zaliczka na poczet należności. Udział Skarbu Śląskiego od tych opłat, będzie określony według stosunku ogólnej wagi pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych na obszarze Województwa Śląskiego do ogólnej wagi pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych na obszarze Państwa. Wysokość kwoty należnej Skarbowi Śląskiemu ustalają corocznie do końca m. lipca za ubiegły okres budżetowy Ministrowie Komunikacji i Skarbu po wysłuchaniu Śląskiej Rady Wojewódzkiej. Opłaty z powyższego tytułu preliminarz się w wysokości około 1/20 części przewidywanych wpływów na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego 500.000,— zł.

§	Wyszczególnienie	zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m :	O b j a ś n i e n i a .
7	Opłaty od pojazdów mechanicznych wprowadzonych na czasowy pobyt z zagranicy	5.000,--	-	5.000,--	§ 7. Opłaty od pojazdów mechanicznych wprowadzonych na czasowy pobyt z zagranicy /art.10 ustawy/. Opłaty ustanowione na podstawie ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym /art.9/. Opłaty pobiera się według stawek art.4,5 i 6 ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym. Udział Skarbu Śląskiego będzie określony według ilości przejazdowych punktów granicznych na Śląski do ilości punktów granicznych Państwa. Rozliczenia następują analogicznie jak przy opłatach od materiałów pędnych. Preliminuje się w przybliżeniu 5.000,-- zł
8	Opłaty od reklam	5.000,--	-	5.000,--	§ 8. Opłaty od reklam wzdłuż dróg publicznych /art.11 ustawy/. Opłaty od reklam w wysokości 25 zł od 1 m ² powierzchni reklamy.... 5.000,-- zł
9	Inne dochody	46.170,--	-	46.170,--	§ 9. Inne dochody. poz.1. Grzywny, pobierane za przekroczenia przepisów porządkowych na drogach publicznych 15.000,-- zł poz.2. Opłaty od próbných numerów rejestracyjnych 10.000,-- " poz.3. Dochód ze sprzedaży materiałów drogowych Skarbu Śląskiego 5.000,-- " poz.4. Inne dochody 6.170,-- " poz.5. Odsetki i kary za zwłokę od zaległych opłat 10.000,-- " Razem: 46.170,-- zł
10	Dotacje Skarbu Śląskiego	1.540.000,--	-	1.540.000,--	§ 10. Dotacje Skarbu Śląskiego /na podstawie art.2 ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym/..... 1.540.000,-- zł

S p r a w o z d a n i e .

Komisji Pracy i Opieki Społecznej dotyczące wniosku Wojewody Śląskiego o wyrażenie zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów prawnych dotyczących ubezpieczenia w Bractwach Górniczych.

Sprawozdawca: p.poseł Józef M a c h e j .

W y s o k i S e j m i e !

Odnosny projekt ustawy wpłynął do Sejmu w miesiącu lutym 1932 r. Z powodu odroczenia sesji Sejmu Śląskiego Komisja Pracy i Opieki Społecznej otrzymała odnosny projekt ustawy dopiero w miesiącu październiku 1932 r.

Ze względu na to, że ani uzasadnienie Rządu do samego dekretu, dołączone do przedłożenia p.Wojewody, ani też uzasadnienie p.Wojewody do przedłożonego projektu ustawy, nie dawało Komisji możliwości zaznajomienia się z obecnym stanem rzeczy, tak co do wyników działania powołanego rozporządzenia na terenie b.zaboru austriackiego, jako też co do obecnego stanu faktycznego Kasy Brackiej zakładów górniczych "Silesia" w Czechowicach, która ma zostać podciągniętą pod działanie tegoż rozporządzenia, Komisja zażądała od Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego uzupełnienia motywów w kierunku:

- 1/ Jaki jest stan obecny Kasy Brackiej Zakładów Górniczych "Silesia"?
- 2/ Co zyskają członkowie tej Kasy na wprowadzeniu projektowanej ustawy?
- 3/ Czy Rząd nie byłby skłonny przeprowadzić połączenie Kasy Brackiej "Silesia" ze Spółką Bracka w Tarnowskich Górach?

Z końcem miesiąca marca 1933 r. Komisja otrzymała żądane wyjaśnienia, z których wynika, że:

- a/ Kasa Bracka Zakładów Górniczych "Silesia" w Czechowicach liczy obecnie 1080 członków.
- b/ Inwalidów liczy 275, wdów z jednym dzieckiem 9, więcej niż z jednym dzieckiem 14, bezdzietnych 56, sierót podwójnych /nie mających ojca ani matki/ 7, sierót pojedynczych 3.
- c/ Renta miesięczna /prowizja/ wynosi 25 zł. Renta wdowia 12,50 zł miesięcznie, renta sieroca 6,25 zł miesięcznie, renta sieroty zupełnej /bez ojca i matki/ 12,50 zł. Renta wdowia razem z rentą dla sierót nie może jednak przewyższać renty samego członka, to jest 25,- zł miesięcznie.

d/ Majątek Kasy: obligacje konw.Banku Gospodarstwa Krajowego 2.217 zł
obligacje państwowej pożyczki konwersyjnej 9.075 "
gotówka 32.817 "
e/ składka miesięczna 6,40 zł.

W roku 1913 majątek Kasy Brackiej "Silesia" wynosił około półtora miliona koron austriackich, a świadczenia Kasy oparte były zgodnie z obowiązującymi w tej mierze ustawami, na zasadzie kapitałowego pokrycia. Z powodu dewaluacji korony, a następnie marki polskiej rezerwy Kasy stopniały do zera, tak, że Kasa Bracka zmuszona była oprzeć świadczenia na bieżących opłatach ubezpieczonych i pracodawcy, czyli przejść z kapitałowego pokrycia na system repartycyjny.

Korzyści jakie daje projektowana ustawa polegają na tem, że osiągnięte zostaje uporządkowanie stanu prawnego, poprawiony zostanie wymiar świadczeń przez wprowadzenie zasiłków pogrzebowych, oraz zapewnia się inwalidom, wdowom i sierotom płacenie rent nawet na wypadek zamknięcia kopalni, czyli, że połączone Bractwa Górnicze oparte zostaną na zdrowszych podstawach finansowych, a w razie potrzeby mogą liczyć na pomoc finansową ze Skarbu Państwa.

Rozporządzenie z dnia 22 marca 1928 r. ustala - poza zasiłkami pogrzebowymi - minimalny poziom renty inwalidzkiej, która nie może od-
tąd wynosić mniej niż 240 zł rocznie.

Rozporządzenie doprowadziło do połączenia pięciu Bractw Górniczych, działających na obszarze Zagłębia Krakowskiego w jedną wspólną, zdolną do egzystencji instytucję emerytalnego ubezpieczenia górniczego "Bractwo Górnicze w Krakowie", które zapewnia odpowiednio sprawne i właściwe funkcjonowanie na tym terenie powyższego działu ubezpieczeń społecznych.

Pomimo nad wyraz ciężkich warunków, w jakich Bractwo Górnicze rozwija swoją działalność /znaczące zmniejszenie stanu zatrudnienia w kopalniach i hutach Zagłębia Krakowskiego, wzrost rencistów w ubiegłych kilku latach/ Bractwo Górnicze - przy pewnej finansowej pomocy ze Skarbu Państwa - zdołało uporządkować dotychczasowe bardzo chaotyczne stosunki w tej dziedzinie, zapewniając bardzo znacznej liczbie rencistów świadczenia, które przekroczyły przywydżiane w rozporządzeniu stawki minimalne. Renta inwalidzka wynosi obecnie 25 zł miesięcznie. Renta wdowia oraz renta sierot zupełnych połowę renty inwalidzkiej, renta sieroty niezupełnej czwartą część renty. Zasiłki pogrzebowe na koszty pogrzebu rencisty, jego żony lub wdowy po nim wynoszą zł.50,- Na koszty pogrzebu sieroty lub dziecka rencisty 30 zł. Bractwo liczy ostatnio przeszło 8000 czynnych członków, a udziela świadczeń rentowych około 4.700, w tem przeszło połowa inwalidów, około 1300 wdów, reszta renty sieroce.

Składka wynosi według ostatniej uchwały walnego zgromadzenia z sierpnia 1932 roku 8,40 zł.

Bractwo opiera swą działalność na statucie, zatwierdzonym 29 października 1926 r., który dostosowany ściśle do wymogów rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. stworzył właściwą podstawę prawną funkcjonowania bractwa.

W sprawie ewentualnego połączenia Kasy Brackiej Zakładów "Silesia" ze Spółką Bracką w Tarnowskich Górach, Komisja nie otrzymała odpowiedzi ze strony Rządu, jednak z odpowiedzi otrzymanej od Zarządu Spółki Brackiej wynika, że połączenie takie jest, tak ze względów natury formalnej, jak i ze względu na zupełny brak rezerw Kasy Brackiej "Silesia" niemożliwe. Obecny na posiedzeniu Komisji przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej podzielił stanowisko zajęte w tej sprawie przez Zarząd Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach.

Komisja Pracy i Opieki Społecznej na posiedzeniu dnia 1 kwietnia 1933 r. po wysłuchaniu sprawozdania referenta i wyjaśnień obecnego na posiedzeniu przedstawiciela Rządu uchwaliła jednogłośnie przedłożony przez p.Wojewodę projekt ustawy, tembardziej, że tak zainteresowana kopalnia, jakoteż delegaci Kasy Brackiej Zakładów Górniczych "Silesia" wyrazili swą zgodę na wprowadzenie rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. na cieszyńską część Województwa Śląskiego.

W imieniu Komisji wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy przedłożony przez p.Wojewodę projekt ustawy wprowadzający moc obowiązującą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów prawnych, dotyczących ubezpieczenia w Bractwach Górniczych, na cieszyńską część Województwa Śląskiego.

Sprawozdawca:

/-/ Józef Machaj
Poseł na Sejm Śląski.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 19 kwietnia 1933 r.

L.RW.388.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

Powołując się na art. 23 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1930 r. zawierającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P. nr. 73 poz. 497/, mam zaszczyt przesłać w załączeniu projekt ustawy w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia br., z prośbą o umieszczenie tegoż projektu na porządku obrad Sejmu Śląskiego, jako wniosku nagłego.

PRZEWODNICZĄCY
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-/ Dr. Grażyński.

U s t a w a

z dnia r.

w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej
do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy.

Art. 1.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zaciągania imieniem Skarbu Śląskiego pożyczek z Funduszu Pracy, utworzonego ustawą z dnia 16 marca 1933 r. /Dz.U.R.P.nr.22,poz.163/.

Art. 2.

Pożyczki, o których mowa w art. 1, mogą być zużyte wyłącznie na następujące cele:

a/ na prowadzenie na obszarze Województwa Śląskiego robót publicznych lub robót o znaczeniu publicznem,

b/ na prowadzenie na obszarze Województwa Śląskiego innych robót, mających wyrażać znaczenie dla zmniejszenia bezrobocia,

c/ na prowadzenie na obszarze Województwa Śląskiego wszelkiego rodzaju akcji, zmierzającej do zwiększenia stanu zatrudnienia lub mającej na celu zaopatrzenie osób, pozbawionych pracy, a nie posiadających innych środków do życia, w samodzielne warsztaty pracy.

Art. 3.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do udzielania z sum pożyczkowych, uzyskanych z Funduszu Pracy, dalszych pożyczek związkom komunalnym Województwa Śląskiego na cele określone w art. 2.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

U z a s a d n i e n i e

do projektu ustawy w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągnięcia pożyczek z "Funduszu Pracy".

Powołany do życia rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. Fundusz Pomocy Bezrobotnym tak ze względu na swoje cele jak i środki finansowe jakimi rozporządzał nie mógł przyczynić się w większej mierze do zwalczania skutków bezrobocia. Dlatego też już w krótkim czasie po wejściu w życie tegoż Funduszu okazała się potrzeba przeobrażenia go, względnie przystąpienia do rozwiązania kwestji bezrobocia na innych zasadach.

W tym celu powołano do życia ustawą z dnia 16 marca 1933 r. "Fundusz Pracy". Cele Funduszu Pracy, wyszczególnione w art. 4-ym cytowanej ustawy są następujące:

- a/ gromadzenie i podział funduszy i świadczeń w naturze,
- b/ inicjowanie i współdziałanie w projektowaniu robót publicznych, lub robót o publicznem znaczeniu, jako też wszelkich innych robót, mających wyraźne znaczenie dla zmniejszenia bezrobocia,
- c/ finansowanie robót, wymienionych powyżej w punkcie b/,
- d/ prowadzenie akcji, zmierzającej do zwiększenia stanu zatrudnienia,
- e/ prowadzenie i współdziałanie w prowadzeniu wszelkiego rodzaju akcji, mającej na celu zaopatrzenie osób pozbawionych pracy, a nie posiadających innych środków do życia w samodzielne podstawy egzystencji,
- f/ prowadzenie w miarę koniecznej potrzeby bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji społecznych pomocy doraźnej dla osób pozbawionych pracy, a nie objętych inną akcją pomocy.

Zadania powyższe zamierza przeprowadzić Fundusz Pracy wedle następujących zasad:

Działalnością Funduszu Pracy będą objęte osoby zdolne do pracy wytwórczej, które w następstwie kryzysu gospodarczego bez własnej winy znalazły się bez pracy, a nie posiadają żadnych innych lub dostatecznych / w stosunku do norm pomocy udzielanej przez Fundusz Pracy / środków utrzymania. Z szeregu tych osób działalność Funduszu Pracy obejmie przede wszystkim osoby zarejestrowane w K.U.P.P., a zwłaszcza obciążone liczną rodziną.

Wytyczną rekrutacji robotników do robót finansowanych przez Fundusz Pracy będzie możliwie daleko idące dostosowanie rodzaju zaoferowanej pracy do kwalifikacji zawodowych jednostki. Z uwagi jednak na trudności, jakie napotka zastosowanie tego postulatu w praktyce, należy ustalić zasadę, iż bezrobotny będzie obowiązany przyjąć każdą zaproponowaną mu pracę, o ile ona odpowiada jego możliwościom fizycznym i nie jest niebezpieczna dla jego zdrowia. Odmowa przyjęcia pracy nieusprawiedliwiona jedną z wyżej wymienionych przyczyn, pociąga za sobą wyeliminowanie od

wszelkiej pomocy pod inną formą.

Pozatem przewiduje Fundusz Pracy organizowanie zespołów robotniczych, zapoczątkowanych na Śląsku pod nazwą "Ochotnicze Drużyny Robotnicze" i skierowywanie ich do robót poza miejscem zamieszkania robotników.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 16 marca br. Fundusz Pracy prowadzi działalność w kierunku:

- a/ powiększenia stanu zatrudnienia przez roboty okresowe, tworzenie stałych źródeł pracy i inne sposoby;
- b/ zaopatrywania bezrobotnych w samodzielne podstawy egzystencji;
- c/ pomocy doraźnej:

Roboty okresowe muszą być uzasadnione gospodarczo, a mogą być publiczne, gdy prowadzą je i choćby w części finansują resorty rządowe lub samorządy, względnie o publicznym znaczeniu, gdy niezależnie od tego kto je prowadzi i kto je finansuje mają bezpośrednie lub pośrednie znaczenie dla państwa pod względem społecznym, gospodarczym lub ogólnopolitycznym, a zwłaszcza, gdy mają znaczenie dla zmniejszenia bezrobocia.

Ostatecznym celem Funduszu Pracy jest możliwie daleko posunięta likwidacja bezrobocia. Ideałem więc będzie, gdy każdy bezrobotny będzie miał trwałą i solidną możliwość zarobkowania. Roboty okresowe dają możliwość masowego zatrudnienia bezrobotnych, ale tylko przez czas ich prowadzenia. W razie ich ukończenia lub przerwania b. bezrobotny wraca do swej roli poszukującego pracy i staje się znowu obiektem zainteresowania państwa, a więc Funduszu Pracy. Tylko z nieznacznej ilości robót okresowych powstaną nowe trwałe źródła pracy dla jakiejś liczby bezrobotnych. Stąd więc działalność Funduszu Pracy obejmie obok robót okresowych również pomoc w tych wszystkich wypadkach, gdy dzięki tej pomocy powstaną możliwości trwałego zatrudnienia bezrobotnych. Oczywiście z zastrzeżeniem, że te nowe źródła trwałego zatrudnienia nie spowodują bezrobocia w już istniejących warsztatach pracy.

Pomoc finansowa Funduszu Pracy będzie dotyczyć:

- a/ inwestycji wielkich o ogólnopństwowym gospodarczym znaczeniu /drogi wodne, koleje, szosy, meljoracja terenów/,
- b/ inwestycji lokalnych o możliwie dużym stopniu rentowności i o dużym społecznym znaczeniu /wodociągi, środki komunikacji, przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe/,
- c/ robót nie odpowiadających powyższym założeniom, o ile kwalifikacją ich jest wyraźna możliwość okresowego zmniejszenia bezrobocia, względnie stworzenia nowych trwałych źródeł pracy, lub gdy racją ich uruchomienia są szczególne względy ogólnopolityczne lub szczególnie doniosłe w danym momencie i w danym miejscu potrzeby społeczne.

Fundusz Pracy będzie brać pod uwagę tylko roboty dostatecznie pod względem technicznym, finansowym i gospodarczym przygotowane. Bez oparcia o ścisły kosztorys, o rozplanowanie w czasie i przestrzeni żadna robota podejmowana być nie może.

Roboty wykonywane przy pomocy finansowej Funduszu Pracy winny w jaknajwiększym zakresie uwzględniać wytwórczość krajową.

Fundusz Pracy udziela pomocy finansowej z reguły na zasadzie pożyczek.

Pozatem Fundusz Pracy będzie kontynuował dotychczasową działalność b. Komitetu do Spraw Bezrobocia, oraz b. Funduszu Pomocy Bezrobotnym, polegającą na zwiększaniu stanu zatrudnienia przez zmniejszanie czasu

pracy zatrudnionych, przez dzielenie się dniówkami, przez pozbawianie lub ograniczanie pracy osób posiadających inne środki egzystencji, przez przyjmowanie nowych robotników zamiast powiększania ilości dniówek w tygodniu itp.

Ta dziedzina działalności, w dużej mierze już wyczerpana, może dać jeszcze pewne rezultaty, zwłaszcza w zakładach przemysłowych, które otrzymują zamówienia na dostawy dla robót finansowanych przez Fundusz Pracy.

Obok akcji zmierzającej do zmniejszenia stanu bezrobocia drogą udzielania bezrobotnym pracy, w warunkach naszych ma dużą rację bytu akcja zmierzająca do tego samego celu, ale drogą gospodarczego usamodzielnienia osób nie posiadających możliwości znalezienia pracy najemnej. W dziedzinie tej zarysowują się głównie następujące możliwości:

a/ Uproduktywnianie nieużytków rolnych, przez osadzanie bezrobotnych, zwłaszcza tych, którzy niedawno z roli wyszli, na gospodarstwach rolnych, powstałych w następstwie meljoracji, dokonanych przy pomocy finansowej Funduszu Pracy. Należność za przydzieloną ziemię mogliby robotnicy opłacać albo normalnie według przepisów parcelacyjnych, albo też uiszczając ją częścią swojego zarobku, uzyskiwanego przy wykonywaniu tych meljoracji.

b/ Kolonizacja podmiejska, oparta na zasadach zapewniających powstałym w ten sposób jednostkom gospodarczym możliwie doskonały stopień samodzielności /odpowiednia wielkość parcel, odpowiednie terminy spłaty należności za parcele, właściwy system zagospodarowania/.

c/ Ogrodnictwo działkowe, prowadzone przez samorządy lub organizacje społeczne finansowane w części przez Fundusz Pracy.

d/ Drobne budownictwo mieszkaniowe o kompletach maksymalnie 3-izbowych, rozwijane przez robotników przy częściowej pomocy kredytowej Funduszu, zwłaszcza na terenach udostępnionych przez działalność Funduszu.

e/ Samodzielne warsztaty pracy rzemieślniczej, w które Fundusz Pracy może zaopatrywać bezrobotnych rzemieślników fabrycznych, by umożliwić im usamodzielnienie się gospodarcze.

Dla osób nie objętych żadną produktywną formą pomocy Fundusz Pracy będzie prowadzić akcję łagodzenia skutków braku pracy drogą pomocy doraźnej, polegającej na dostarczaniu im, oraz ich rodzinom żywności, względnie innych artykułów codziennej potrzeby.

Pomoc ta jest z reguły odpłatna w formie odpracowania jej przy robotach samorządowych na zasadach dostosowanych do lokalnych zwyczajów i możliwości.

Wreszcie Fundusz Pracy opiera swą funkcję społeczną na pewnych wartościach warstwy pracującej najemnie, oraz na wynikających stąd możliwościach gospodarczych i społecznych. W interesie państwa i w interesie powodzenie akcji Funduszu Pracy leży, by wartości warstwy pracującej były stale i w trwały sposób podnoszone i konsolidowane, a to w pewnej części przez sam Fundusz Pracy. Aktualności temu zagadnieniu dodaje fakt, że w następstwie długotrwałego kryzysu i stanu bezrobocia duży odsetek bezrobotnych został wykołejony w swych podstawach moralnych, zawodowych i ideologicznych.

Z tych przesłanek wynika konieczność prowadzenia przez Fundusz Pracy akcji kulturalnej z jednej strony wśród ogółu bezrobotnych z szczególnym uwzględnieniem młodzieży, z drugiej strony specjalnie wśród osób zatrudnionych na robotach finansowanych przez Fundusz Pracy.

Zarówno w akcji zatrudnienia jak i w akcji pomocy Fundusz Pracy wykorzysta możliwie najszerzej współdziałanie lokalnych władz administracyjnych i samorządów. Reprezentanci obu tych czynników będą zapraszani do kierowniczej współpracy w komitetach lokalnych. Tą drogą czynnikom tym, przy współudziale czynników społecznych będzie zlecone jako organom Funduszu Pracy m.in.: badanie potrzeb i przedkładanie wniosków w zakresie zwalczania bezrobocia i łagodzenia jego skutków w miarę potrzeby, opinjowanie wniosków dotyczących robót projektowanych przy finansowym udziale Funduszu Pracy i wykonywanie kontroli nad takimi robotami, ściśle współpraca z urzędami pośrednictwa pracy w sprawie ustalania warunków rekrutowania i kwalifikowania bezrobotnych do zatrudnienia względnie do pomocy doraźnej, inicjowanie miejscowej akcji zaopatrywania bezrobotnych w samodzielne podstawy egzystencji, prowadzenie pomocy doraźnej dla bezrobotnych, oraz akcji kulturalno-społecznej, współdziałanie w akcji zmierzającej do wykorzystania dla celów Funduszu Pracy możliwości spłacenia zaległych podatków świadczeniami w naturze.

Celem częściowej realizacji wyżej wymienionych zadań Funduszu Pracy na terenie województwa śląskiego został opracowany szczegółowy program robót publicznych, które mają być wykonane przez Urząd Wojewódzki Śląski, poszczególne związki komunalne, oraz samorządy miejskie i gminne w roku budżetowym 1933/34.

Programem objęto zasadniczo większe roboty kolejowe, wodne i drogowe, mające duże znaczenie dla całokształtu gospodarki w poszczególnych dziedzinach.

Projektowane roboty podzielono na dwie serje.

Do pierwszej serji zaliczono te roboty publiczne dla których wykonania zainteresowane samorządy posiadają funduszę potrzebne na pokrycie kosztów materiałów, narzędzi, nadzoru technicznego itp., a brak im tylko sum potrzebnych na robociznę niekwalifikowaną.

W drugiej serji przewidziano szereg robót celowych i koniecznych, dla których jednakże samorządy nie posiadają żadnych funduszy. W tej serji robót publicznych uwzględniono obok robót kolejowych i drogowych przede wszystkim przygotowanie terenów pod prywatne budownictwo mieszkaniowe, oraz budowę wodociągów i kanalizacji. Bardzo silny nacisk położono na budowę wodociągów, jako mających z jednej strony bardzo wielkie znaczenie sanitarne, zaś z drugiej dla województwa śląskiego szczególne znaczenie gospodarcze, gdyż dają one pracę dużej ilości robotników z t.zw. ciężkiego przemysłu, zatrudnionych w hutach żelaza przy produkcji rur wodociagowych, łączników, zasuw, kurków itp. części dodatkowych.

Projektowane roboty publiczne w obu serjach przedstawiają się następująco:

Rodzaj robót	Ilość robotniko-dniówek	Koszt robocizny niekwalifik.	Ogólna suma kosztorysowa w r. 1933/34
I. S e r j a :			
Roboty kolejowe	130 000	380 000,- zł.	540 000,- zł.
" drogowe	1 027 000	3 080 000,- "	6 016 000,- "
" wodne	667 400	1 841 650,- "	3 114 150,- "
Razem	1 824 400	5 301 650,- "	9 670 150,- "

II. S e r j a :

Roboty kolejowe	260 200	1 234 100 zł.	3 181 300 zł.
" drogowe	558 095	2 229 700 "	5 574 270 "
" wodne i wodociąg.	2 733 458	7 095 326 "	17 746 240 "
Przygotowanie terenów pod prywatne budownictwo mieszkaniowe	240 000	800 000 "	2 200 000 "
R a z e m	3 791 753	11 359 126 "	28 701 810 "

W drugiej serji robót w pozycji - koszt robocizny niekwalifi-
kowanej - wykazano również koszt nadzoru technicznego i robocizny po-
mocniczej.

Jeżeli przyjmie się jako zasadę, że każdy zatrudniony przy robo-
tach publicznych bezrobotny będzie pracować tylko przez 4 miesiące, t.j.
przez 100 dni roboczych w ciągu roku można będzie zatrudnić przy robo-
tach wykazanych w :

I s e r j i około 18 000 bezrobotnych,

II s e r j i " 38 000 "

razem około 56 000 bezrobotnych.

Dla wykonania wykazanych robót publicznych potrzebne są fundusze:

Dla I s e r j i robót	5 301 650 - zł.	/koszt samej robocizny/
" II s e r j i "	28 701 810 "	/całk.suma kosztorys./
R a z e m	34 003 460 zł.	

W granicach takich kwot będziemy zabiegać o udzielenie nam poży-
czek z Funduszu Pracy bądź bezpośrednio, bądź przez poszczególne Związki
Komunalne.

Ze względu na zadania Funduszu Pracy, którego celem głównym jest
umożliwienie rozpoczęcia przeprowadzania robót publicznych, dających
zatrudnienie możliwie wielkiej ilości bezrobotnych, warunki, na których
będą udzielane pożyczki z Funduszu, są dostosowane do obecnego położe-
nia gospodarczego i odpowiadają możliwościom finansowym Związków Komunal-
nych. W szczególności stopa procentowa wynosić będzie 2% w stosunku
rocznym, okres amortyzacji pożyczek będzie różniczkowany i zależny od
rodzaju finansowanych robót.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 13 kwietnia 1933 r.

L. R.W.311.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie zmiany granic powiatów lublinieckiego i tarnogórskiego, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 27 marca 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Przewodniczącą
Śląskiej Rady Wojewódzkiej:

1 zał.

/-/ Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia 1933 r.

w sprawie zmiany granic powiatów lublinieckiego
i tarnogórskiego.

Art.1.

Gminy Jędrysek i Truszczyce wyłączają się z powiatu tarnogórskiego i włączają się do powiatu lublinieckiego.

Art.2.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art.3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Sprawa wyłączenia gmin Jędryska i Truszczyce z powiatu tarnogórskiego i przyłączenia ich do powiatu lublinieckiego, łączy się ściśle ze sprawą zamierzonego połączenia tych gmin z gminą Kalety. Ponieważ przyłączenie tych gmin do gminy Kalety pociągnąć musi za sobą równoczesną zmianę granic obu powiatów, motywy uzasadniające konieczność połączenia wzmiankowanych gmin, stanowią równocześnie powody uzasadniające przeprowadzenie zmian granic obu powiatów.

./.

Obydwie gminy są pod każdym względem ściśle z gminą Kalety związane. Na terenie tej gminy znajduje się fabryka papieru "Natronag" oraz tartak Donnersmarcka, stanowiące warsztat pracy poważnej ilości mieszkańców obu gmin.

Granice tych gmin stykają się niemal z granicami gminy Kalety, gdyż gmina Jędrysek jest oddalona od niej ledwo o około 600 metrów, zaś Truszczyce o $1\frac{1}{2}$ km.

Kalety z gminami Jędrysek i Truszczyce tworzą jeden związek szkolny, przy czym budynek szkolny znajduje się na terenie gm. Kalety. Ze względu na znaczny przyrost dziatwy szkolnej, koniecznym będzie podjęcie w najbliższym czasie budowy nowego budynku szkolnego, czemu gmina Kalety będzie mogła łatwiej sprostać, o ile połączenie dojdzie do skutku. Wówczas bowiem dochody Kalet znacznie się podwyższą, gdyż gmina ta nie będzie musiała dzielić się udziałami uzyskanymi z podatków od fabryki "Natronag" oraz tartaku z gminami Jędrysek i Truszczyce, na którym to tle nie będzie poza tem przychodziło do nieporozumień przy rozliczaniu udziałów podatkowych.

Kościół parafjalny wspólny dla zainteresowanych gmin znajduje się na terenie gminy Jędrysek.

Ponadto wszystkie trzy gminy tworzą wspólny związek celowy straży ogniowej i mają jedną ochotniczą straż pożarną. Kalety i Jędrysek mają wspólną sieć elektryczną wysokiego napięcia z siecią transformatora.

Stacja kolejowa oraz urząd pocztowy jest wspólny i znajduje się na terenie gminy Kalet.

Również i względy bezpieczeństwa publicznego przemawiają za połączeniem tych gmin z Kaletami. Dotychczas bowiem tak Jędrysek jak i Truszczyce należą do Posterunku Policji w Miasteczku oddalonym od nich o 9 km, którą to przestrzeń zalegają gęste lasy. - Gmina Kalety posiada natomiast własny Posterunek Policji, powołany z racji położenia tych gmin do obsłużenia wszystkich trzech gmin. -

Stan zagospodarowania gmin Jędryska i Truszczyce, w rażący sposób odbija się od wyglądu gminy Kalety.

Gmine ta bowiem osiągając około 60.000 zł rocznego dochodu wybrukowała w latach ubiegłych drogi gminne, założyła kanalizację, sieć elektryczną wysokiego napięcia, wybudowała most żelbetonowy nad rzeką Małą Panwią, łączący gminy Jędrysek i Kalety i stoi pod względem gospodarki gminnej na pierwszym miejscu w powiecie. Po przyłączeniu do niej gmin Jędrysek i Truszczyce, dołączwszy do swych dochodów wpływy osiągane przez obie te gminy tj. łącznie 27.000 zł rocznie, będzie mogła przy równoczesnem uzyskaniu proporcjonalnej obniżki dotychczasowych kosztów administracyjnych tych gmin, doprowadzić gminy te, znajdujące się obecnie z powodu nieumiejętnej gospodarki zarządów tych gmin w stanie zaniedbanym, do stanu takiego w jakim znajdują się obecnie Kalety.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 19 kwietnia 1933 r.

~. RW.297.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

Mam zaszczyt przesłać w załączeniu projekt ustawy o zasadach gospodarki związków komunalnych oraz o egzekucji roszczeń pieniężnych do związków komunalnych z tytułów prawno-prywatnych, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 6 kwietnia 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej:

/-/ Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

U S T A W A

z dnia

o zasadach gospodarki związków komunalnych oraz o egzekucji roszczeń pieniężnych do związków komunalnych z tytułów prawno-prywatnych.

I. O obowiązku i sposobie pokrywania
wydatków przez związki komunalne.

Art.1.

/1/ Budżet związku komunalnego określa granice gospodarki finansowej związku w roku obrachunkowym. Zarząd związku komunalnego obowiązany jest granic tych ściśle się trzymać.

/2/ Jeżeli w ciągu roku obrachunkowego zajdzie potrzeba wydatku nieprzewidzianego w budżecie lub przewidzianego w niewystarczającej wysokości, to na uskutecznienie takiego wydatku organ uchwalający winien specjalnie zezwolić w budżecie dodatkowym i jednocześnie wskazać w nim środki pokrycia.

/3/ Gdy nieprzewidziany wydatek nie da się odroczyć bez szkody dla związku komunalnego lub gdy wynika z ustawowego obowiązku, zarząd związku może dokonać wydatku, ale jest obowiązany zawiadomić o tem reprezentację /organ stanowiący/ związku celem zatwierdzenia wydatku i sposobu jego pokrycia na najbliższym posiedzeniu.

Art.2.

/1/ Zarząd związku komunalnego układa corocznie preliminarz budżetowy wszystkich dochodów i wydatków, spodziewanych w następnym roku obrachunkowym i to w takim czasie, by mógł być

rozpatrzony, uchwalony i przesłany właściwej władzy nadzorczej przed rozpoczęciem roku obrachunkowego w terminie, który określi rozporządzenie wykonawcze.

/2/ Przynajmniej na 14 dni przed wniesieniem pod obrady reprezentacji związku komunalnego należy preliminarz budżetowy wyłożyć na przeciąg jednego tygodnia celem przeglądania i wnoszenia zarzutów i spostrzeżeń przez zainteresowanych, których o tem zaawiadomić należy publicznem ogłoszeniem.

/3/ Zainteresowanymi w rozumieniu powyższego ustępu są płatnicy danin komunalnych.

Art.3.

/1/ Preliminarz składa się:

- a/ z budżetu administracyjnego i
- b/ z budżetu przedsiębiorstw komunalnych.

/2/ Budżet administracyjny obejmuje wydatki i dochody, dotyczące administracji komunalnej, oraz dochody czyste lub deficyty przedsiębiorstw komunalnych.

/3/ Budżety przedsiębiorstw komunalnych zawierają dochody i wydatki /plany finansowo-gospodarcze/ każdego przedsiębiorstwa z osobna.

/4/ Zarówno w budżecie administracyjnym jak i w budżecie przedsiębiorstw komunalnych wydatki i dochody dzielą się na zwykłe i nadzwyczajne.

Art.4.

/1/ Jako dochody zwykłe budżetu administracyjnego uważać należy:

- a/ przychody z majątku, z funduszy i fundacji, należących do związku komunalnego oraz pozostających w jego administracji i inne wpływy prawnoprywatne,
- b/ czysty zysk z przedsiębiorstw komunalnych,
- c/ wpływy z opłat administracyjnych i z opłat za korzystanie z urządzeń i zakładów komunalnych, oraz z dopłat na ich utrzymanie,
- d/ wpływy z danin komunalnych zaległych z poprzednich lat i z takich danin, które przypadają związkowi z mocy samych ustaw a nie wymagają osobnych uchwał i statutów,
- e/ dotacje i należności, przypadające od Państwa, Skarbu Śląskiego lub innych związków samorządowych na podstawie tytułów publiczno-prawnych,
- f/ wpływy z innych regularnie powtarzających się przychodów,
- g/ przychody z podatków /samoistnych i dodatków do podatków państwowych/, wpływających do kasy związku z mocy uchwał i statutów komunalnych bez względu na to, czy uchwały te i statuty podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej, czy też nie podlegają.

/2/ Jako dochody zwykłe przedsiębiorstw komunalnych należy uważać wpływy normalne z eksploatacji tych przedsiębiorstw.

/3/ Do dochodów nadzwyczajnych budżetu administracyjnego względnie budżetu przedsiębiorstw zalicza się wpływy ze sprzedaży i likwidacji majątku komunalnego, wpływy z podatków inwestycyjnych, z dopłat na założenie i rekonstrukcję urządzeń i zakładów komunalnych i wpływy z pożyczek długoterminowych oraz wpływy jednorazowe lub powtarzające się w nieregularnych odstępach czasu i wpływy przypadkowe.

Art.5.

/1/ Do wydatków nadzwyczajnych powinny być zaliczane wydatki nie związane z normalnym tokiem administracji lub eksploatacji przedsiębiorstw, a w szczególności wydatki inwestycyjne tj.wkłady, mające dawać stały dochód lub podnieść trwale sprawność gospodarczą, wydatki na nowe budowle i na kupno maszyn i nieruchomości. Należą tu także wydatki na przedterminowe spłaty długów długoterminowych.

/2/ Wydatki na oprocentowanie i spłatę takich pożyczek według planu umorzenia zalicza się do wydatków zwyczajnych.

Art.6.

Wydatki nadzwyczajne mogą być dokonywane tylko wtedy, gdy istnieje możliwość ich pokrycia ze środków nadzwyczajnych lub z nadwyżki dochodów zwyczajnych ponad potrzebę pokrycia wydatków zwyczajnych.

Art.7.

Uchwały związków komunalnych w sprawie zaciągania pożyczek, /długoterminowych i krótkoterminowych, nie wyłączając pożyczek wekslowych/ pozbywania, zamiany i obciążenia nieruchomości, objęcia poręki, oddawania robót lub dostaw dla związku komunalnego na kredyt długoterminowy, oraz zawierania umów, z których wynika obowiązek świadczeń ze strony związku komunalnego na okres dłuższy niż lat trzy, wymagają zatwierdzenia właściwych władz nadzorczych.

Art.8.

/1/ Zadłużenie związków komunalnych w jakiegokolwiek postaci nie powinno przekraczać takiej granicy, by raty amortyzacyjne i odsetki od zaciągniętych długów nie wynosiły więcej, niż 25% dochodów zwyczajnych danego związku komunalnego.

/2/ Pożyczki krótkoterminowe na zasilenie funduszy kasowych /pozabudżetowe/ nie powinny przekraczać 20% zwyczajnych dochodów budżetowych, pozostających do zrealizowania w danym roku budżetowym.

Art.9.

/1/ Zarządy związków komunalnych obowiązane są prowadzić dokładną rachunkowość pobranych wpływów i dokonanych wydatków jak również zaległości poborowych i płatniczych.

/2/ Najpóźniej w ciągu 4 miesięcy po upływie roku obrachunkowego każdy zarząd związku komunalnego powinien złożyć organowi stanowiącemu związek do rozpoznania sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu oraz z wszelkich innych przychodów i rozchodów pozabudżetowych, celem uzyskania pokwitowania /uznania rachunku za rzetelny/.

Art.10.

Każdy związek komunalny jest obowiązany prowadzić księgę inwentarza majątku, która dawać powinna dokładny obraz czynnego i biernego stanu majątkowego z końcem roku obrachunkowego.

Art.11.

Śląska Rada Wojewódzka wyda w drodze rozporządzenia bliższe przepisy:

- a/ co do formy, treści oraz sposobu prowadzenia księgi inwentarza majątkowego,
- b/ co do formy, sposobu i terminu sporządzania i uchwalania preliminarza budżetowego,

- c/ co do formy układania, sposobu i terminu przedłożenia sprawozdań rocznych, co do sposobu prowadzenia rachunkowości i kasowości, co do kontroli rachunkowej i uznania rachunków za rzetelne,
- d/ co do warunków przy dostawach i robotach, wykonywanych kosztem związków komunalnych.

II. O dochodzeniu roszczeń pieniężnych i egzekucji należności pieniężnych, przypadających od związków komunalnych.

Art.12.

Roszczeń pieniężnych o charakterze prywatno-prawnym, przypadających od związku komunalnego, można dochodzić bądź w drodze sądowej, - bądź też w drodze administracyjnej przez wniesienie do władzy nadzorczej związku komunalnego podania o uznanie należności za niesporną.

Art.13.

/1/ Władza nadzorcza, do której wniesiono podanie, przewidziane w art.12, nie może bez zgody zarządu związku komunalnego uznać danej należności za niesporną.

/2/ Orzeczenie władzy nadzorczej o uznaniu należności za niesporną ma znaczenie tytułu wykonawczego, stanowiącego podstawę do egzekucji sądowej.

/3/ W razie braku zgody ze strony związku komunalnego na uznanie danej należności za niesporną, władza nadzorcza udziela odpowiedzi odmownej.

/4/ Wniesienie podania w trybie administracyjnym przerywa przedawnienie narówni z powództwem sądowym.

Art.14.

/1/ Władza nadzorcza, do której wniesiono podanie o uznanie należności za niesporną, winna udzielić odpowiedzi w przeciągu dni 30. Nieudzielenie w ciągu tego czasu odpowiedzi poczytywać należy za udzielenie odpowiedzi odmownej.

/2/ W razie otrzymania od władzy nadzorczej odpowiedzi odmownej, lub w razie bezskutecznego upływu terminu, określonego w ust.1, wierzyciel może skierować sporną sprawę na drogę sądową.

Art.15.

W sprawach o należności pieniężne przeciwko związkom komunalnym nie jest dopuszczalne w sądowym postępowaniu cywilnym ani zabezpieczenie powództwa /tymczasowe zarządzenie/, ani tymczasowe wykonanie wyroku /egzekucja dla zabezpieczenia/ ani też wykonanie wyroku przed upływem terminu kasacyjnego /rewizyjnego/, a gdy skargę kasacyjną /rewizyjną/ założono - przed jej rozstrzygnięciem.

Art.16.

Egzekucja prywatno-prawnych należności pieniężnych, przypadających od związku komunalnego, jest dopuszczalna jedynie z tych części majątku lub dochodów związku komunalnego, które według orzeczenia władzy nadzorczej mogą być użyte na zaspokojenie wierzycieli bez istotnego uszczerbku dla wykonania przez związek komunalny zadań publicznych.

Art. 17.

/1/ Orzeczenie z art. 16 wydaje władza nadzorcza na żądanie sądu /komornika sądowego/, do którego podano wniosek o egzekucję, albo na żądanie związku komunalnego, przeciwko któremu egzekucja jest skierowana, lub też jednego z wierzycieli, który dla należności pieniężnej uzyskał już prawomocny tytuł egzekucyjny.

/2/ Orzeczenie to winno być wydane przez władzę nadzorczą w ciągu 30 dni od dnia następnego po otrzymaniu żądania. Jeżeli władza nadzorcza nie wyda orzeczenia w tym terminie, wówczas egzekucja nie ulega ograniczeniu, przewidzianemu w art. 16.

/3/ Związek komunalny może żądać wydania orzeczenia z art. 16 tylko wtedy, gdy przeciwko niemu podano wniosek o egzekucję. Natomiast wierzyciele związku komunalnego mogą żądać wydania takiego orzeczenia jeszcze przed złożeniem do sądu /komornika sądowego/ wniosku o egzekucję. Żądanie to ze strony sądu /komornika sądowego/ jest zbędne, jeżeli wierzyciel dołączył do swego wniosku o egzekucję takie orzeczenia władzy nadzorczej.

/4/ W razie wyjścia na jaw po dozwoleniu /wszczęciu/ egzekucji, że egzekucja skierowana jest przeciwko związkowi komunalnemu, a nie wyjednanie zostało orzeczenie w trybie art. 16 i 17, wówczas sąd /komornik sądowy/ winien z urzędu zażądać orzeczenia od władzy nadzorczej. Aż do ostatecznego rozstrzygnięcia kwestji dopuszczalności egzekucji na przedmiotach, do których skierowano egzekucję - egzekucja ulega wstrzymaniu.

Art. 18.

Związki komunalne mogą za zgodą władz nadzorczych przeznaczać pewne rodzaje dochodów w całości lub w części na pokrycie zobowiązań pieniężnych.

Art. 19.

/1/ Jeżeli należności pieniężne, przypadające od związku komunalnego, nie mogą być wyegzekwowane z powodu braku lub niedostateczności części dochodów i majątku związku komunalnego, o jakich mowa w art. 16, wówczas władza nadzorcza z urzędu lub na wniosek wierzyciela zarządza wstawienie do najbliższego budżetu związku komunalnego odpowiedniej kwoty w wysokości co najmniej 10% sumy rocznych dochodów zwyczajnych, osiągniętych przez związek komunalny w roku budżetowym, poprzedzającym rok, w którym wszczęto egzekucję; gdy kwota należności egzekwowanych jest mniejsza od tych 10%, należy wstawić do budżetu całą kwotę należności. W zarządzeniu tem należy wskazać termin wypłacenia wierzycielom wstawionej kwoty i jednocześnie zastrzec zastosowanie odpowiednich środków przymusowych na wypadek niezachowania wskazanego terminu. Zarządzeniem tem może być objęta jedynie ta należność, którą rozpoczęto egzekwować nie później niż 30 dni przed terminem ustalonym dla uchwalenia i przedłożenia władzy nadzorczej preliminarza budżetowego. W stosunku do zaległości, którą rozpoczęto egzekwować w terminie późniejszym, władza nadzorcza władna jest wstawić ją w całości lub w części do budżetu dodatkowego, o ile przy wykonywaniu budżetu okaże się, że należność ta znajdzie pokrycie w dochodach związku komunalnego.

/2/ Kwota wstawiona do budżetu na spłatę należności pieniężnej, nie może być użyta na pokrycie innych wydatków, w szczególności zaś wydatków, przewidzianych w budżecie w myśl art. 18 niniejszej ustawy.

/3/ Zarządzenie o wstawieniu do budżetu odpowiedniej kwoty na spłatę należności pieniężnej należy ponosić w następnych latach aż do czasu całkowitego jej spłacenia.

/4/ W razie zbiegu należności władza nadzorcza wstawioną do budżetu sumę rozkłada proporcjonalnie na zaspokojenie wszystkich należności wraz z należnościami ubocznymi, z wyjątkiem jednakże egzekwowanych należności pracowników związków komunalnych, które w granicach tej sumy ulegają całkowitemu zaspokojeniu. W razie zbiegu należności egzekwowanych z poprzedniego roku budżetowego z należnościami egzekwowanymi w roku bieżącym - należności z każdego roku tworzą jedną grupę, przyczem grupa należności z roku poprzedniego ma pierwszeństwo zaspokojenia przed grupą należności z roku bieżącego.

Art.20.

/1/ Ograniczeniom z niniejszej ustawy nie podlega egzekucja następujących należności:

- a/ należności Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego, oraz instytucji prawa publicznego,
- b/ należności zabezpieczonych umownym prawem zastawu lub hipoteką,
- c/ należności z tytułu pożyczek, udzielonych związkom komunalnym przez banki państwowe, komunalne i akcyjne,
- d/ należności zrzeczeń związków komunalnych.

/2/ Również nie podlega tym ograniczeniom egzekucja należności, przypadających od przedsiębiorstw samorządu terytorjalnego, które posiadają odrębną osobowość prawną.

Art.21.

/1/ Wszelkie należności Skarbu Państwa i Skarbu Śląskiego, zabezpieczone czy to z ustawy, czy też w drodze umowy, na dochodach związku komunalnego z dodatków komunalnych do podatków państwowych i z udziałów w podatkach państwowych, mają pierwszeństwo do zaspokojenia z tych dochodów przed wszystkimi innymi wierzytelnościami bez względu na okres powstania należności.

/2/ Przepis powyższy nie narusza postanowień art.8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu /fuzji/ Państwowych Instytucji Kredytowych w Banku Gospodarstwa Krajowego /Dz.U.R.P.nr.46,poz.477/ w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. /Dz.U.R.P. nr.86,poz.666/.

III. Władze nadzorcze.

Art.22.

Władzami nadzorczymi w rozumieniu niniejszej ustawy są:

- a/ odnośnie do gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych /wydziałów dróg powiatowych/ - Śląska Rada Wojewódzka,
- b/ odnośnie do gmin wiejskich górnośląskich części Województwa Śląskiego - Wydział Powiatowy,
- c/ odnośnie do gmin wiejskich powiatów bielskiego i cieszyńskiego aż do czasu zaprowadzenia w tych powiatach samorządu powiatowego - Starosta.

Art.23.

/1/ Przeciwno orzeczeniom wydziałów powiatowych oraz starostów, wydanych na podstawie niniejszej ustawy, służy w terminie 14 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia, prawo odwołania do Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

/2/ Orzeczenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej, wydane w pierwszej instancji oraz na skutek odwołania w drugiej instancji, są ostateczne.

IV. Przepisy końcowe.

Art.24.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z tym dniem tracą moc obowiązującą przepisy, sprzeczne z niniejszą ustawą. O ile inne ustawy powołują się na takie przepisy, należy zamiast nich stosować odpowiednio przepisy niniejszej ustawy.

Art.25.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art.26.

/1/ Postanowienia artykułów 15 - 19 mają także zastosowanie do przypadków, w których przed wejściem w życie niniejszej ustawy została wdrożona egzekucja przeciw związkom komunalnym dla zaspokojenia wierzytelności pieniężnych, a należność nie została jeszcze całkowicie wyegzekwowana.

/2/ O ile według obowiązujących dotychczas przepisów wniesiono przed wejściem niniejszej ustawy o zezwolenie lub zgodę władzy nadzorczej na oznaczenie majątku, podlegającego egzekucji, - termin przewidziany w art.17 ust.2, biegnie od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy.

U z a s a d n i e n i e .

Ustawa niniejsza ma przede wszystkim na celu ujednolicenie i zebranie w jedną całość przepisów:

I. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne,

II. o dochodzeniu roszczeń pieniężnych i egzekucji należności pieniężnych, przypadających od związków komunalnych, zawartych dotychczas w ordynacji wiejskiej z 3.VII.1891 r., ordynacji miejskiej z 30.V.1855 r., ordynacji powiatowej z 13.XII.1872 r., w ustawie o właściwości władz z 1.VIII.1883 r., w ustawie gminnej z 15.XI.1863 r., w ordynacji gminnej dla miasta Bielska z 8.XII.1869 r., w ustawie z 13.VII.1898 r. o otrzymaniu dróg publicznych /Dz.ust.i rozp.kraj.Nr.33/, w ustawie z dnia 27.V.1896 r. o postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym /Dz.P.P. Nr.79/ i w ustawie o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem. Zebranie tych przepisów w jedną całość i ujednolicenie ich wydaje się z tych powodów pożądane. Przytem wzorowano się, o ile chodzi o przepisy wymienione pod I, na rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17.VI.1924 r. /Dz.U.R.P.nr.51, poz.522/, zaś o ile chodzi o przepisy pod II, na rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X.1932 r. /Dz.U.R.P.nr.94, poz.809/.

Nowe przepisy, wymienione pod I, nie odbiegają zasadniczo od dotychczasowych przepisów. Na ich podstawie Śląska Rada Wojewódzka będzie uprawniona wydać szczegółowe przepisy o budżetowaniu, rachunkowości, kasowości i o dostawach i robotach, wykonywanych kosztem związków komunalnych. Temsamem zastąpi się dotychczasowe przepisy, wydane w formie instrukcji, a mianowicie:

a/ zasady ogólne budżetowania w związkach komunalnych /Gaz,Urzędowa Woj.Śl.nr.36 z 11.XII.1926 r./ oraz

b/ instrukcję kasowo-rachunkową dla związków komunalnych Województwa Śląskiego /Gaz.Urz.Woj.Śl.nr.7, z 24.II.1928 r./

Postanowienia zawarte w art.7, według których uchwały związków komunalnych w sprawie zaciągania krótkoterminowych zobowiązań wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej, oparte są na analogicznych przepisach art.33 ustawy państwowej o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu ustawy z dnia 17.III.1932 r. /Dz.U.R.P.nr.25,poz.223/ i uzasadnione niewłaściwościami, popełnionymi przez niektóre związki komunalne.

O ile chodzi o przepisy, wymienione pod II, to należy zaznaczyć, że ograniczenia w przeprowadzeniu egzekucji na majątku gmin powiatów bielskiego i cieszyńskiego, zawarte dotychczas w § 15 ustawy z 27.V.1896 r. o postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X.1932 r. /Dz.U.R.P.nr.93, poz.804/ znosi z dniem 1.I.1933 r. Zachodzi więc potrzeba wydania dla tych powiatów nowych w tej mierze przepisów, Przytem postanowiono objąć nowymi jednolitymi przepisami wszystkie związki komunalne Województwa Śląskiego. Nowe przepisy ujęto w sposób więcej szczegółowy, niż to dotychczas zachodziło. Artykuły 12 - 14 zezwalają na uznanie należności pieniężnej, przypadającej od związków komunalnych, za niesporną przez władzę nadzorczą, o ile dany związek komunalny wyrazi na to zgodę. Ma to na celu oszczędzenie związkom komunalnym kosztów postępowania sądowego. Druga inowacja zawarta jest w następnych artykułach /15 - 21/, które uprawniają władzę nadzorczą do przymusowego wstawienia do budżetu związku komunalnego pewnych kwot na spłacenie niespornej należności, która nie mogła być wyegzekwowana z powodu braku lub niedostateczności dochodów względnie majątku związku komunalnego. W ten sposób będzie na związki komunalne wywarty nacisk w kierunku spłacenia zaciągniętych zobowiązań.

Pozatem ostatnio wspomniane artykuły zawierają szereg postanowień natury porządkowej.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 28 kwietnia 1933 r.

L. R.W.303/8.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie zmiany ustawy z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej:

1 załącznik.

/-/ Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia

w sprawie zmiany ustawy z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym.

Art.1.

Ustawę z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U.Śl.nr.4, poz.7/, zmienioną ustawą z dnia 17 czerwca 1931 r. /Dz.U.Śl.nr.15,poz.29/, zmienia się i uzupełnia jak na tępuje:

1/ Art.2 skreśla się.

2/ Art.5 otrzymuje następujące brzmienie:

"Wymiar i pobór opłat, wymienionych w art.3, należy do urzędów skarbowych.

Obowiązek uiszczenia opłat, wymienionych w art.3 pkt.1 i 2, ciąży na właścicielach domów, względnie na administratorach domów i na dzierżawcach."

3/ Art.6 otrzymuje następujące brzmienie:

"Wszystkie opłaty wnosi się do urzędów skarbowych. Opłaty wymienione w art.3 pkt.1 i 2, należy wnosić do urzędów skarbowych najpóźniej do dziesiątego dnia po upływie umownego terminu płatności czynszu.

W razie nieuiszczenia we właściwym terminie opłat, ustanowionych niniejszą ustawą, będzie się pobierać kary za zwłokę albo odsetki za odroczenie według norm, obowiązujących przy bezpośrednich podatkach państwowych. Kary za zwłokę i odsetki za odroczenie wpływają do Śląskiego Funduszu Gospodarczego."

4/ Art.7 otrzymuje następujące brzmienie:

"Przeciwko wymiarowi służy płatnikowi prawo wniesienia w ciągu 14 dni odwołania do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego /Wydziału Skarbo-

wego/ za pośrednictwem właściwego organu wymiarowego. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia opłaty."

5/ Art.8 otrzymuje następujące brzmienie:

"Przy wymierzaniu i pobieraniu opłat, ustanowionych niniejszą ustawą, mają analogiczne zastosowanie przepisy o karach, ustanowionych celem zabezpieczenia obowiązku płacenia danin komunalnych w Województwie Śląskim w przypadku ujawnienia zamiaru uchylenia się od tego obowiązku albo zamiaru uwolnienia od niego innej osoby. Kary wymierzają urzędy skarbowe. Kary wpływają do Śląskiego Funduszu Gospodarczego."

6/ Po art.8 dodaje się następujące artykuły 8-a i 8-b:

"Art.8-a.

Płatnicy, wyszczególnieni w art.3, których przy pierwotnym wymiarze opłat opuszczono lub niewłaściwie zwolniono, winni być pociągnięci do opłat dodatkowo za czas ubiegły, lecz nie więcej jak za lat 5, bezpośrednio poprzedzających rok, w którym ujawniono opuszczenie lub niewłaściwe zwolnienie od opłat."

"Art.8-b.

Egzekucję opłat, kar za zwłokę, odsetek za odroczenie i kar przeprowadza się w trybie, przewidzianym dla egzekucji samoistnych danin komunalnych w Województwie Śląskim oraz przez władze, do których należy egzekucja tych danin komunalnych."

7/ Art.9 otrzymuje następujące brzmienie:

"Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydawania w drodze rozporządzenia szczegółowych przepisów, dotyczących obowiązku uiszczenia opłat, postępowania przy wymierzaniu, pobieraniu, przymusowym ściąganiu opłat, kar za zwłokę, odsetek za odroczenie i kar pieniężnych oraz przepisów, dotyczących umarzania opłat tudzież ulg w spłacie opłat z powodu niemożności względnie trudności w ich ściąganiu."

8/ Lit.c/ art.10 otrzymuje następujące brzmienie:

"sumy pieniężne, uzyskane tytułem pożyczek, zaciągniętych przez Skarb Śląski od Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie po myśli postanowień ustawy z dnia 7 maja 1931 r. o popieraniu budowy domów mieszkalnych przez Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie, oraz w sprawie zaciągnięcia przez Skarb Śląski od tych zakładów pożyczek na cele budowlane /Dz.U.Śl.nr.11, poz.24/ oraz kwoty, uzyskane ze sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w kolonjach robotniczych, stosownie do postanowień ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w kolonjach robotniczych /Dz.U.Śl.nr.9, poz.17/."

9/ W art.10 dodaje się pod lit.e/ słowa:

"e/ ewentualne dotacje Skarbu Śląskiego, przewidziane w budżetach Województwa Śląskiego."

10/ Do art.11 dodaje się następujący ustęp jako ustęp 1/:

"Z Śląskiego Funduszu Gospodarczego udziela się długoterminowych hipotecznie zabezpieczonych pożyczek na budowę, przebudowę i nadbudowę domów mieszkalnych."

11/ Do art.11 dodaje się następujące ustępy jako ustępy 3/ i 4/:

"Z Śląskiego Funduszu Gospodarczego mogą być również udzielane pożyczki na tworzenie nowych gospodarstw rolnych, obejmujących obszar ziemi użytkowej, nieprzekraczający 4 ha. Pożyczki takie mogą być udzielane także poza obszarem Województwa Śląskiego dla osób, zamieszkałych w tem Województwie conajmniej trzy lata, licząc wstecz od daty złożenia wniosku o pożyczkę oraz dla reemigrantów, pochodzących z Województwa Śląskiego lub z byłych śląskich obszarów plebiscytowych."

Z dochodów Śląskiego Funduszu Gospodarczego pokrywane będą stosownie do postanowień ustawy z dnia 7 maja 1931 r. o popieraniu

budowy domów mieszkalnych przez Zakłady Ubezpieczeń: Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie, oraz w sprawie zaciągnięcia przez Skarb Śląski od tych zakładów pożyczek na cele budowlane /Dz.U.Śl.nr.11,poz.24/ kwoty, należne wymienionym Zakładom z tytułu dopłat do sum, inwestowanych w budowie domów mieszkalnych oraz kwoty, należne tym Zakładom z tytułu amortyzacji pożyczek, zaciągniętych przez Skarb Śląski od tych Zakładów."

12/ W art.12 pod lit.b/ po słowach: "spółdzielni i instytucji społecznych" dodaje się słowa: "oraz dla osadników, zakładających nowe gospodarstwa rolne, obejmujące nie więcej niż 4 ha gruntu".

13/ W art.12 dodaje się następujący ustęp jako ustęp 2/:

"Okres amortyzacji pożyczek, udzielanych na tworzenie nowych gospodarstw rolnych /art.11 ust.3/, może być oznaczony do lat 60. Początkowy termin, od którego należy liczyć oprocentowanie pożyczki i bieg amortyzacji, może być przy tych pożyczkach ustalony po upływie dwuletniego okresu ulgowego, wolnego od obowiązku uiszczania odsetek i rat amortyzacyjnych, liczonego od dnia wypłacenia całej pożyczki."

14/ W art.13 dodaje się następujący ustęp jako ustęp 2/:

"Wysokość pożyczki dla osadników, zakładających nowe gospodarstwa rolne o obszarze, nieprzekraczającym 4 ha, może wynosić 90% kosztów nabycia lub wartości szacunkowej gruntu użytkowego oraz kosztów budowy domu mieszkalnego i budynków gospodarczych."

15/ Po art.13 dodaje się następujące artykuły 13-a i 13-b:

"Art.13-a.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zawierania z instytucjami publicznymi oraz z instytucjami i osobami prywatnymi, dostarczającymi ziemi w celach parcelacji, umów o dostarczenie ziemi dla osadników, korzystających z pomocy finansowej z Śląskiego Funduszu Gospodarczego. W umowach tych może Śląska Rada Wojewódzka przyjąć imieniem Skarbu Śląskiego /Śląskiego Funduszu Gospodarczego/ obowiązek spłacania ceny ziemi, dostarczonej osadnikom, a to na rachunek mających się im udzielić pożyczek z Śląskiego Funduszu Gospodarczego.

Warunki, na których mogą być udzielane pożyczki osadnikom zakładającym nowe gospodarstwa rolne /art.12 ust.1 lit.b/ i ust.2 i art.13 ust.2/, może Śląska Rada Wojewódzka zastosować również przy udzielaniu pożyczek budowlanych osadnikom, zakładającym gospodarstwa działkowo-ogrodnicze."

"Art.13-b.

Śląska Rada Wojewódzka może zezwalać na konwersję pożyczek, zaciągniętych po dniu 1 stycznia 1919 r. na budowę, przebudowę i nadbudowę domów mieszkalnych w instytucjach kredytowych, a zwłaszcza w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych /bankach spółdzielczych/, mających swą siedzibę na obszarze Województwa Śląskiego, na pożyczki z Śląskiego Funduszu Gospodarczego. Przy udzielaniu tych pożyczek konwersyjnych mają mieć zastosowanie ogólne warunki, dotyczące udzielania pożyczek budowlanych, określone w postanowieniach niniejszej ustawy."

16/ Po art.14 dodaje się następujące artykuły 14-a, 14-b i 14-c:

"Art.14-a.

Śląska Rada Wojewódzka może lokować sumy pieniężne z Śląskiego Funduszu Gospodarczego w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych /bankach spółdzielczych/, mających swoją siedzibę na obszarze Województwa Śląskiego. Lokaty te mogą być dokonywane w związku z udzielaniem przez powyższe instytucje kredytowe kredytów budowlanych. Oprocentowanie lokat nie może być niższe niż 3% w stosunku rocznym, a ich zwrot ma być zastrzeżony w okresie nieprzekraczającym lat 15."

"Art.14-b.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do ustalania w drodze regulaminów szczegółowych warunków, na których mają być udzielane po-

życzki z Śląskiego Funduszu Gospodarczego.

W przypadkach wyjątkowych może Śląska Rada Wojewódzka odraczać obowiązek uiszczania bieżących rat pożyczkowych, przypadających na umorzenie sumy pożyczkowej."

"Art.14-c.

Termin objęcia przez urzędy skarbowe wymiaru i poboru opłat, ustanowionych niniejszą ustawą, ustali Śląska Rada Wojewódzka w drodze rozporządzenia. Do tego czasu wymiar i pobór opłat oraz orzekanie o karach /art.8/ należeć będzie do zarządów gmin. Również do tego czasu płatnicy obowiązani będą wносить opłaty do kas gminnych w terminie, ustanowionym w art.6. Zarządy gminne obowiązane są przekazywać wpływy kasowe z opłat na rachunek Śląskiego Funduszu Gospodarczego i to w gminach, liczących ponad 3.000 mieszkańców, najpóźniej w dniu 15 każdego miesiąca, w innych gminach najpóźniej 15 dnia po upływie każdego kwartału kalendarzowego. Zarządy gmin zatrzymują tytułem wynagrodzenia za spełniane czynności 5% wpływonych kwot."

17/ Ustęp 3 art.15 otrzymuje następujące brzmienie:

"Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do regulowania w drodze rozporządzenia stosunków prawnych, jakie powstały między Skarbem Śląskim, a osobami interesowanymi z tytułu udzielenia pożyczek na podstawie ustawy z dnia 12 marca 1924 r. w przedmiocie kredytu na budowę domów przez kooperatywy /Dz.U.Śl.nr.8,poz.31/, a to w ramach przepisów wymienionej ustawy."

Art.2.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U.Śl.nr.4,poz.7/ z uwzględnieniem zmian i uzupełnień, wprowadzonych ustawą niniejszą i z uwzględnieniem zmiany w numeracji poszczególnych artykułów, wynikającej z niniejszej ustawy.

Art.3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

UWAGA: W załączeniu podany jest obecny tekst ustawy z uwzględnieniem zmian, zaproponowanych przez Radę Wojewódzką. Zmiany są podane drobniejszym drukiem.

/-/ Wolny.

U z a s a d n i e n i e .

Zmiany ustawy o Śląskim Funduszu Gospodarczym, które zawiera projektowana nowela, dotyczą zarówno postępowania przy pobieraniu opłat, wpływających do Funduszu, jak i zadań, które zapomocą Funduszu Gospodarczego mają być spełniane. Sam system opłat, ustanowionych ustawą z dnia 8 lutego 1928 r., nie ulega zmianom.

Do pierwszej grupy przepisów, wprowadzających zmiany dotychczasowego postępowania przy pobieraniu opłat, należą przepisy, objęte p.2 - 7 art.1 projektu noweli. Według tych przepisów czynności, dotyczące wymierzania i pobierania opłat, mają być przeniesione z zarządów gmin i kas gminnych na urzędy skarbowe. W związku z tem jako

instancję odwoławczą od orzeczeń urzędów skarbowych nowela powołuje Śląski Urząd Wojewódzki. Projektowana zmiana miejsc płatności opłat i władz wymiarowych oraz odwoławczych odciąży gminy i zapewni w większym niż dotychczas stopniu jednolitość w praktyce skarbowej, a nadto ułatwi władzom wojewódzkim kontrolę prawidłowości wymiarów i regularności ściągania opłat. Przeniesienie omawianych czynności na władze skarbowe ułatwia te okoliczność, że władze te niebawem przystąpią do poboru nadzwyczajnej daniny majątkowej, przy której podstawy wymiaru zależne są od danych, uzasadniających obowiązek uiszczania opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego. Termin objęcia od zarządów gminnych przez urzędy skarbowe agend, o których mowa, ustali Śląska Rada Wojewódzka. Do tego czasu obowiązywać ma dotychczasowa procedura, którą utrzymuje w mocy art.14-c /por. p.16 art.1 projektu/.

Pkt.7 art.1 projektu nadaje nowe brzmienie dotychczasowemu art.9 ustawy. Zawarte w tym przepisie upoważnienie dla Śląskiej Rady Wojewódzkiej da podstawę do wyczerpującego uregulowania postępowania przy pobieraniu i wymierzaniu opłat oraz do stosowania ulg i odroczeń w przypadkach wyjątkowych.

Zmiany art.10 ustawy, przewidziane w p. 8 i 9 projektu, wynikają z wydanych przez Sejm Śląski ustaw, które weszły w życie po ustawie z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym.

Do drugiej grupy przepisów należą postanowienia projektu, które rozszerzają dotychczasowe zadania, realizowane za pomocą Śląskiego Funduszu Gospodarczego. Tu należą w szczególności postanowienia, zawarte w p.10 - 16 art.1 projektu.

Postanowienie, zawarte w p.10 projektu, formułuje ogólnie przeznaczenie Śląskiego Funduszu Gospodarczego. Postanowienie to zastępuje treść dotychczasowego art.2 ustawy, który według projektu ma ulec skreśleniu /por.p.1 art.1 projektu/. Zmiana istotna przy tem nowem sformułowaniu przeznaczenia Funduszu polega na skreśleniu przepisu, podanego pod lit.b/ obecnego art.2 ustawy. Przepis ten przewidywał udzielanie z Śląskiego Funduszu Gospodarczego dotacji na obniżenie oprocentowania kredytów budowlanych, udzielanych z pożyczki inwestycyjnej, zaciągniętej przez Skarb Śląski. Wobec tego, że z wojewódzkiej pożyczki inwestycyjnej na powyższe cele nie zużyto żadnych sum, przepis ten przestał być aktualny.

Znaczne rozszerzenie dotychczasowych ram działalności i zadań Funduszu wprowadzają postanowienia, umieszczone pod p. 11-16 art.1 projektu. Przepisy te mają umożliwić przede wszystkim zorganizowanie finansowej strony akcji osiedlania na małych gospodarstwach rolnych, nieprzekraczających 4 ha ziemi użytkowej, osób nieposiadających dostatecznych źródeł utrzymania dla siebie i swych rodzin. Z uwagi na to, że chodziło o związanie działalności kredytowej Śląskiego Funduszu Gospodarczego z akcją walki z bezrobociem, projekt przewiduje specjalne ulgowe warunki, mające obowiązywać przy udzielaniu pożyczek na tworzenie tego rodzaju nowych osiedli. Mianowicie pożyczki omawiane będą mogły być udzielane według projektu do wysokości 90% kosztów nabycia lub wartości szacunkowej gruntu użytkowego oraz kosztów budowy domu mieszkalnego, budynków gospodarczych, według stopy 2% w stosunku rocznym /obowiązującej zresztą już według dotychczasowego art.12 ustawy odnośnie do pożyczek, udzielanych spółdzielniom i instytucjom społecznym/ oraz na okres 60 lat, a przy uwzględnieniu 2-letniego okresu ulgowego - na okres lat 62. Projektowana akcja tworzenia osad rolniczych znajduje w prawie obowiązującym w zakresie parcelacji i osadnictwa w Województwie Śląskim, wystarczające podstawy prawne. Zapas ziemi, który mógłby na ten cel być zaofiarowany przez instytucje parcelacyjne w Województwie Śląskim, jest wystarczający na pierwszy coraz mniej okres akcji, w której czynnik doświadczenia w obecnych warunkach gospodarczych z natury rzeczy gra doniosłą rolę i musi być starannie uwzględniany.

Ażeby dać Radzie Wojewódzkiej możliwość wyzyskania dla tej akcji korzystnych warunków dla parcelacji i osadnictwa poza granicami Województwa Śląskiego, projekt przewiduje udzielanie pożyczek osadniczych także na tworzenie osad w innych województwach. Cel główny, polegający na tworzeniu nowych samoistnych gospodarstw, dających podstawy egzystencji rodzinom bezrobotnych z pośród ludności Województwa Śląskiego, jest i w tym przypadku zabezpieczony przez wprowadzenie dla reflektantów na tego rodzaju pożyczki warunku 3-letniego okresu zamieszkania na Śląsku. Reemigranci muszą wykazać swe pochodzenie z terenu b.śląskich obszarów plebiscytowych.

Art. 13-a /p. 15 art. 1 projektu/ zmierza do zmniejszenia przeciętnej wysokości pożyczki osadniczej. Redukcję wysokości pożyczki osadniczej będzie można mianowicie uzyskać w tym przypadku, jeżeli instytucja /lub osoba/, dostarczająca ziemi odda tę ziemię na warunkach kredytowych.

Podobne ulgowe warunki mogą według projektu uzyskać osoby, zakładające nowe gospodarstwa działkowo-ogrodnicze zwłaszcza w miejscowościach podmiejskich.

Przewidziana w art. 13-b /p. 15 art. 1 projektu/ konwersja pożyczek budowlanych, zaciągniętych po dniu 1 stycznia 1919 r. w instytucjach kredytowych, na pożyczki z Funduszu Gospodarczego, ma na celu zarówno pomoc dla budujących nowe domy, którzy nie mogli uzyskać kredytów budowlanych z Funduszu Gospodarczego, a budowali nowe domy w tych samych warunkach co pożyczkobiorcy z Funduszu, jak i upłynięcie kapitałów tych instytucji kredytowych, które w latach ubiegłych współdziałały z Funduszem Gospodarczym w zwalczaniu kryzysu mieszkaniowego. Te same względy uzasadniają przepis projektowanego art. 14-a, upoważniającego Śląską Radę Wojewódzką do przejściowego rokowania w wspomnianych instytucjach kredytowych kapitałów gotówkowych Funduszu Gospodarczego.

Wreszcie przepis art. 14-b /p. 16 art. 1 projektu/ daje możliwość Śląskiej Radzie Wojewódzkiej do przyznawania pożyczkobiorcom ulg w spłacie pożyczek w przypadkach wyjątkowych.

U S T A W A

z dnia 8 lutego 1928 r.

o Śląskim Funduszu Gospodarczym

/Dz.U.Śl.nr.4,poz.7/

z uwzględnieniem zmian zaproponowanych przez Śląską Radę Wojewódzką
w noweli druk nr.289/III.

Art.1.

Celem wzmożenia ruchu budowlanego w Województwie Śląskiem tworzy się Śląski Fundusz Gospodarczy.

Art.2.

skreśla się.

Art.3.

Na Śląski Fundusz Gospodarczy ustanawia się opłaty, które ponoszą:

1. właściciele nieruchomości /domów i budowli/, a więc tak osoby fizyczne, jakoteż i prawne na obszarze gmin miejskich i wiejskich Województwa Śląskiego od pobieranych czynszów;
2. dzierżawcy nieruchomości, będących własnością Państwa lub związków samorządowych od pobieranych czynszów z ubikacyj oddanych przez siebie w dalszy podnajem według następujących postanowień: Płatnicy wymienieni w punktach 1 i 2 płacą:

a/ od lokali najętych lub dzierżawionych na cele mieszkalne, handlowe i przemysłowe według następującej skali:

Czynsz najmu, względnie dzierżawy:

ponad 15 do 30 zł	wynosi	5%
" 30 " 100 "	"	7,5%
" 100 " 200 "	"	10%
" 200 " 500 "	"	15%
" 500 " 1000 "	"	20%
" 1000 " "	"	25%

b/ pobranego czynszu w stosunku miesięcznym;
od mieszkań oddanych w używanie służbowe wedle przeciętnej wartości czynszowej tych mieszkań i lokali, ustalonej w stosunku do mieszkań podobnych do odnajmowanych za czynszem w danej dzielnicy lub okolicy - przy uwzględnieniu postanowień ustawowych, normujących wysokość czynszu według skali podanej pod a/.

Art.4.

Od opłat wymienionych w art.3 zwolnieni są:

1. właściciele domów i mieszkań nowo-wybudowanych po 1 styczniu 1919 roku;
2. Państwo i korporacje prawa publicznego;
3. przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsulaty państw obcych od budynków własnych z zastrzeżeniem wzajemności;
4. instytucje humanitarne, religijne, społeczne, związki zawodowe pracowników fizycznych i umysłowych;

5. właściciele lokali przemysłowo-handlowych lub dzierżawcy lokali przemysłowo-handlowych, będących własnością Państwa lub związków samorządowych, służących wyłącznie do celu prowadzenia własnego przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego z wyłączeniem atoli mieszkań służbowych;
6. właściciele domów, których wszystkie czynsze razem nie przekraczają miesięcznie kwoty 125 złotych;
7. właściciele domów od mieszkań zajmowanych przez siebie.

Opłaty wymienione w art.3 nie mogą być doliczane do czynszów, ani do jakichkolwiek świadczeń.

Postanowienia umów sprzecznych z tym przepisem są nieważne.

Art.5.

Wymiar i pobór opłat, wymienionych w art.3, należy do urzędów skarbowych.

Obowiązek uiszczania opłat, wymienionych w art.3 pkt.1 i 2, ciąży na właścicielach domów, względnie na administratorach domów i na dzierżawcach.

Art.6.

Wszystkie opłaty wnoszą się do urzędów skarbowych. Opłaty, wymienione w art.3 pkt.1 i 2, należy wносить do urzędów skarbowych najpóźniej do dziesiątego dnia po upływie umownego terminu płatności czynszu.

W razie nieuiszczenia we właściwym terminie opłat, ustanowionych niniejszą ustawą, będzie się pobierać kary za zwłokę albo odsetki za odroczenie według norm, obowiązujących przy bezpośrednich podatkach państwowych. Kary za zwłokę i odsetki za odroczenie wpływają do Śląskiego Funduszu Gospodarczego.

Art.7.

Przeciwko wymiarowi służy płatnikowi prawo wniesienia w ciągu 14 dni odwołania do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego /Wydziału Skarbowego/ za pośrednictwem właściwego organu wymiarowego. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia opłaty.

Art.8.

Przy wymierzaniu i pobieraniu opłat, ustanowionych niniejszą ustawą, mają analogiczne zastosowanie przepisy o karach, ustanowionych celem zabezpieczenia obowiązku płacenia danin komunalnych w Województwie Śląskiem w przypadku ujawnienia zamiaru uchylecia się od tego obowiązku albo zamiaru uwolnienia od niego innej osoby. Kary wymierzają urzędy skarbowe. Kary wpływają do Śląskiego Funduszu Gospodarczego.

Art.8-a.

Płatnicy, wyszczególnieni w art.3, których przy pierwotnym wymiarze opłat opuszczono lub niewłaściwie zwolniono, winni być pociągnięci do opłat dodatkowo za czas ubiegły, lecz nie więcej jak za lat 5, bezpośrednio poprzedzających rok, w którym ujawniono opuszczenie lub niewłaściwe zwolnienie od opłat.

Art.8-b.

Egzekucję opłat, kar za zwłokę, odsetek za odroczenie i kar przeprowadza się w trybie, przewidzianym dla egzekucji samoistnych danin komunalnych w Województwie Śląskiem oraz przez władze, do których należy egzekucja tych danin komunalnych.

Art.9.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydawania w drodze rozporządzenia szczegółowych przepisów, dotyczących obowiązku uiszczania opłat, postępowania przy wymierzaniu, pobieraniu, przymusowym ściąganiu opłat, kar za zwłokę, odsetek za

odroczenie i kar pieniężnych oraz przepisów, dotyczących umarzania opłat tudzież ulg w spłacie z powodu niemożności względnie trudności w ich ściągnięciu.
opłat

Art.10.

Poza opłatami powyższymi przeznacza się na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego:

- a/ raty amortyzacyjne zaliczone w umorzenie kapitału, jak i na spłaty odsetek, wpływające rok rocznie zpowrotem, jako zwrot udzielonych pożyczek ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego;
- b/ raty amortyzacyjne zaliczone tak na umorzenie kapitału, jak i na spłatę odsetek należne Skarbowi Śląskiemu z tytułu pożyczek udzielanych kooperatywom na podstawie ustawy z dnia 12 marca 1924r. /Dz.U.Śl.nr.8,poz.31/;
- c/ sumy pieniężne, uzyskane tytułem pożyczek, zaciągniętych przez Skarb Śląski od Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie po myśli postanowień ustawy z dnia 7 maja 1931 r. o popieraniu budowy domów mieszkalnych przez Zakłady Ubezpieczeń: Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie, oraz w sprawie zaciągnięcia przez Skarb Śląski od tych zakładów pożyczek na cele budowlane /Dz.U.Śl.nr.11, poz.24/ oraz kwoty, uzyskane ze sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w kolonjach robotniczych, stosownie do postanowień ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w kolonjach robotniczych /Dz.U.Śl.nr.9,poz.17/;
- d/ sumy należne Skarbowi Śląskiemu z tytułu zwrotu pożyczek udzielonych związkom samorządowym, instytucjom publicznym, oraz osobom i instytucjom prywatnym na cele inwestycyjno-budowlane w czasie od utworzenia Województwa Śląskiego do 31 marca 1928 r.;
- e/ ewentualne dotacje Skarbu Śląskiego, przewidziane w budżetach Województwa Śląskiego.

Art.11.

1/ Z Śląskiego Funduszu Gospodarczego udziela się długoterminowych hipotecznie zabezpieczonych pożyczek na budowę, przebudowę i nadbudowę domów mieszkalnych.

2/ Z pożyczek ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego korzystać mogą:

- a/ związki samorządowe;
- b/ spółdzielnie, których statut nie przewiduje przejścia nieruchomości na własność pojedynczych członków;
- c/ osoby fizyczne, prawne i spółdzielnie budowlano-mieszkaniowe należące do związków rewizyjnych.

3/ Z Śląskiego Funduszu Gospodarczego mogą być również udzielane pożyczki na tworzenie nowych gospodarstw rolnych, obejmujących obszar ziemi użytkowej, nieprzekraczający 4 ha. Pożyczki takie mogą być udzielane także poza obszarem Województwa Śląskiego dla osób, zamieszkających w tem Województwie co najmniej trzy lata, licząc wstecz od daty złożenia wniosku o pożyczkę oraz dla reemigrantów, pochodzących z Województwa Śląskiego lub z byłych śląskich obszarów plebiscytowych.

4/ Z dochodów Śląskiego Funduszu Gospodarczego pokrywane będą stosownie do postanowień ustawy z dnia 7 maja 1931 r. o popieraniu budowy domów mieszkalnych przez Zakłady Ubezpieczeń: Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie, oraz w sprawie zaciągnięcia przez Skarb Śląski od tych zakładów pożyczek na cele budowlane /Dz.U.Śl.nr.11,poz.24/ kwoty, należne wymienionym Zakładom z tytułu dopłat do sum, inwestowanych w budowie domów mieszkalnych oraz kwoty, należne tym Zakładom z tytułu amortyzacji pożyczek, zaciągniętych przez Skarb Śląski od tych zakładów.

Art.12.

1/ Pożyczki udzielane ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego będą spłacane do 42 lat w ratach półrocznych zdołu za oprocentowaniem rocznym dla:

- a/ związków samorządowych, osób fizycznych, prawnych i spółdzielni budowlano-mieszkaniowych - co najmniej 3%;
- b/ spółdzielni i instytucji społecznych oraz dla osadników, zakładających nowe gospodarstwa rolne, obejmujące nie więcej niż 4 ha gruntu - co najmniej 2%.

2/ Okres amortyzacji pożyczek, udzielanych na tworzenie nowych gospodarstw rolnych /art.11 ust.3/, może być oznaczony do lat 60. Początkowy termin, od którego należy liczyć oprocentowanie pożyczki i bieg amortyzacji, może być przy tych pożyczkach ustalony po upływie dwuletniego okresu ulgowego, wolnego od obowiązku uiszczania odsetek i rat amortyzacyjnych, liczonego od dnia wypłacenia całej pożyczki.

Art.13.

1/ Wysokość pożyczki nie może przekraczać:

- a/ dla związków samorządowych - 80%;
 - b/ dla spółdzielni mieszkaniowych i instytucji społecznych - 90%;
 - c/ dla osób fizycznych, prawnych i spółdzielni budowlano-mieszkaniowych - 70%,
- kosztów budowy z wliczeniem do tych kosztów budowy ceny kupna, względnie wartości gruntu o nie większej jednak powierzchni, jak:
- a/ dla domów wolno stojących 4-krotnej projektowanej powierzchni zabudowanej, liczonej w murach parteru;
 - b/ dla domów w kompleksach zwartych - w podwójnej projektowanej powierzchni zabudowanej, liczonej w murach parteru.

2/ Wysokość pożyczki dla osadników, zakładających nowe gospodarstwa rolne o obszarze, nieprzekraczającym 4 ha, może wynosić 90% kosztów nabycia lub wartości szacunkowej gruntu użytkowego oraz kosztów budowy domu mieszkalnego i budynków gospodarczych.

Art.13-a.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zawierania z instytucjami publicznymi oraz z instytucjami i osobami prywatnymi, dostarczającymi ziemi w celach parcelacji, umów o dostarczenie ziemi dla osadników, korzystających z pomocy finansowej z Śląskiego Funduszu Gospodarczego. W umowach tych może Śląska Rada Wojewódzka przyjąć imieniem Skarbu Śląskiego /Śląskiego Funduszu Gospodarczego/ obowiązek spłacania ceny ziemi, dostarczonej osadnikom, a to na rachunek mających im się udzielić pożyczek z Śląskiego Funduszu Gospodarczego.

Warunki, na których mogą być udzielane pożyczki osadnikom zakładającym nowe gospodarstwa rolne /art.12 ust.1 lit.b/ i ust.2 i art.13 ust.2/, może Śląska Rada Wojewódzka zastosować również przy udzielaniu pożyczek budowlanych osadnikom, zakładającym gospodarstwa działkowo-ogrodnicze.

Art.13-b.

Śląska Rada Wojewódzka może zezwalać na konwersję pożyczek, zaciągniętych po dniu 1 stycznia 1919 r. na budowę, przebudowę i nadbudowę domów mieszkalnych w instytucjach kredytowych - a zwłaszcza w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych /bankach spółdzielczych/, mających swą siedzibę na obszarze Województwa Śląskiego, na pożyczki z Śląskiego Funduszu Gospodarczego. Przy udzielaniu tych pożyczek konwersyjnych mają mieć zastosowanie ogólne warunki, dotyczące udzielania pożyczek budowlanych, określone w postanowieniach niniejszej ustawy.

Art.14.

Śląskim Funduszem Gospodarczym zawiadywać będzie "instytucja finansowa", która powołana zostanie do życia osobną ustawą.

Do czasu ukonstytuowania się tej instytucji, co nastąpić powinno najpóźniej do 1 stycznia 1929 r. agendy jej prowadzi Śląska Rada Wojewódzka, która agendy te zastępczo przekazać może do tego czasu państwowej instytucji kredytowej na podstawie umowy.

Art.14-a.

Śląska Rada Wojewódzka może lokować sumy pieniężne z Śląskiego Funduszu Gospodarczego w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych /bankach spółdzielczych/, mających swoją siedzibę na obszarze Województwa Śląskiego. Lokaty te mogą być dokonywane w związku z udzielaniem przez powyższe instytucje kredytowe kredytów budowlanych. Oprocentowanie lokat nie może być niższe niż 3% w stosunku rocznym, a ich zwrot ma być zastrzeżony w okresie nieprzekraczającym lat 15.

Art.14-b.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzka do ustalania w drodze regulaminów szczegółowych warunków, na których mają być udzielane pożyczki z Śląskiego Funduszu Gospodarczego.

W przypadkach wyjątkowych może Śląska Rada Wojewódzka odraczać obowiązek uiszczania bieżących rat pożyczkowych, przypadających na umorzenie sumy pożyczkowej.

Art.14-c.

Termin objęcia przez urzędy skarbowe wymiaru i poboru opłat, ustanowionych niniejszą ustawą, ustala ^{opłat} Śląska Rada Wojewódzka w drodze rozporządzenia. Do tego czasu wymiar i pobór oraz orzekanie o karach /art.8/ należeć będzie do zarządów gmin. Również do tego czasu płatnicy obowiązani będą wносить opłaty do kas gminnych w terminie, ustanowionym w art.6. Zarządy gminne obowiązane są przekazywać wpływy kasowe z opłat na rachunek Śląskiego Funduszu Gospodarczego i to w gminach, liczących ponad 3.000 mieszkańców najpóźniej w dniu 15 każdego miesiąca, w innych gminach najpóźniej 15 dnia po upływie każdego kwartału kalendarzowego. Zarządy gmin zatrzymują tytułem wynagrodzenia za spełnianie czynności 5% wpłaconych kwot.

Art.15.

1/ Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje z dniem 1 stycznia 1928 r.

2/ Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą:

- a/ ustawa z dnia 19 marca 1924 r. /Dz.U.Śl.nr.8,poz.31/ o kredytach na budowanie domów przez kooperatywy;
- b/ ustawa z dnia 1 grudnia 1926 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U.Śl.nr.28,poz.51/.

3/ Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzka do regulowania w drodze rozporządzenia stosunków prawnych, jakie powstały między Skarbem Śląskim, a osobami interesowanymi z tytułu udzielenia pożyczek na podstawie ustawy z dnia 12 marca 1924 r. w przedmiocie kredytu na budowę domów przez kooperatywy /Dz.U.Śl.nr.8,poz.31/, a to w ramach przepisów wymienionej ustawy.

Art.16.

Wykonanie ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Województwu Śląskiemu.

- Okres III -

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 28 kwietnia 1933 r.

L.RW.375.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o obciążeniu prawem zabudowy gruntów Skarbu Śląskiego w Panewniku, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.

U S T A W A

z dnia r.

o obciążeniu prawem zabudowy gruntów Skarbu Śląskiego
w Panewniku.

Art. 1.

Zezwala się na obciążenie prawem zabudowy gruntów Skarbu Śląskiego, położonych w Panewniku, a zapisanych w księdze wieczystej Tom X. karta 313 Panewnik.

Czas trwania prawa zabudowy oznacza się na lat 90.

Art. 2.

Warunki oddania na podstawie prawa zabudowy gruntów, wymienionych w art. 1, ustali Wojewoda Śląski w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką.

Art. 3.

Kwoty uzyskane z czynszów za zabudowę, mają wpływać do Śląskiego Funduszu Gospodarczego i powiększać jego zasoby.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Na cele założenia kolonii urzędniczej, względnie sprzedaży w drodze parcelacji działek budowlanych pracownikom umysłowym, nabył Skarb Śląski na podstawie uchwały Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 26.XI.1929r. L.RW.955 z dóbr fideikomisowych Prinz von Plessa w Panewniku, obszar gruntu o pow. 20 ha.

Grunt ten położony na południowej granicy m.Katowic, w odległości około 500 m od dworca kolejowego "Katowice - Ligota", niepodkopane przez odbudowę górniczą, nadaje się do wznoszenia wszelkich budowli bez specjalnych urządzeń, zapobiegających szkodliwym wpływom tej odbudowy, a w szczególności do zakładania osiedli ogrodowych.

Całkowite jednak pozbycie się przedmiotowego terenu przez sprzedaż nie leży w interesie Skarbu Śląskiego, albowiem:

1/ w polityce gruntowej w odniesieniu do miast, osiedli i większych skupień ludności należy dążyć, by jaknajwiększa ilość gruntu na terenie osiedla była własnością korporacji publicznych, ponieważ tylko w ten sposób można prowadzić należytą politykę budowlaną i zdrowotną, odpowiadającą potrzebom ludności i zagadnieniom danej chwili;

2/ renta gruntowa tj. przyrost wartości gruntu, spowodowany ciągłymi inwestycjami użyteczności publicznej /ulice, wodociągi, kanalizacje, tramwaje, elektryczność itp./ przypadnie Skarbowi Śląskiemu, jako właścicielowi przedmiotowego gruntu i będzie czystym zyskiem, który podwyższy oprocentowanie włożonego kapitału na zakup terenu;

3/ na wykonanie ulic w kolonii mieszkaniowej zostaną zużyte specjalne fundusze Ministerstwa Opieki Społecznej, przeznaczone na zatrudnienie bezrobotnych, które, nieobciążając budżetu Śląskiego, przyczynią się jednak do podniesienia wartości, a więc pomnożą majątek Skarbu Śląskiego.

Zarazem nadmienić należy, że Inż.K.Bernoulli, profesor politechniki w Bazylei, który w r. 1931 był wezwany do Polski dla zbadania i zaopiniowania planu rozbudowy Warszawy w odczycie, wygłoszonym w Tow. Urbanistów Polskich w Warszawie wypowiedział się w sposób następujący:

"Jakkolwiekbyśmy okrażali zagadnienie - ma ono tylko jedno możliwe jasne rozwiązanie, cały teren miasta musi należeć do gminy i to jako własność, której jej się pozbyć nie wolno.

Miasto przydzielać będzie, chcącym budować, tereny, parcelami, blokami lub dzielnicami, i to na zasadzie długotrwałej dzierżawy na 60 czy 100 lat, aby po upływie tego okresu móc znowu w pełni swobody dysponować całym terytorjum, by móc swobodnie decydować o sanacjach, czy przegrupowaniach, o nowych wielkich budowlach bez tych trudności - nieomal nie do przewyciężenia, które się dziś przeciwstawiają każdej sanacji. /Dom - Osiedle - Mieszkanie nr. 11 rok 1931 str. 3/."

Z drugiej zaś strony, gdyby chcieć sprzedawać działki budowlane, należałoby do ceny sprzedażnej doliczyć wartość gruntu, zajętego przez ulice, promenady i przeznaczonego na cele użyteczności publicznej, co podwyższyłoby cenę własną 1 m² około 25% tak, że przy działce budowlanej o pow. 700 do 1000 m² wysokość kapitału wyniosłaby 6000 do 8000 zł. na samo zakupno parceli. Kwota ta jednak przerasta niejednokrotnie wysokość drobnych oszczędności, które mają być wciągnięte do budowy domków na projektowanej kolonii w Panewniku.

Również sprzedaż działek budowlanych na raty nie polepszy zbyt sprawy, gdyż wprowadzie początkowy wkład na kupno działki będzie stosunkowo niewielki, jednakowoż koszt nabycia parceli obciąży poważnie koszt budynku, a tem samem może podważyć rentowność wznoszonych obiektów, zwłaszcza jeśli się zważy, że nabywcy musieliby pokryć w całości koszt założenia ulic, który przy na j oszczędniejszej budowie ulic, sposobem szosowym wyniesie najmniej 3 do 4 zł. na 1 m².

Z powyższych przeto względów proponuje się oddać przedmiotowe grunty w używanie, na zasadach prawa zabudowy.

W końcu zaznacza się, że miasto Katowice, będące właścicielem sąsiedniego terenu, ma zamiar przeprowadzić parcelację tego terenu na tych samych zasadach.

Projektowana kolonja będzie miała około 500 działek budowlanych i z chwilą przystąpienia do budowy przyczyni się do częściowego zatrudnienia bezrobotnych pracowników budowlanych, oraz w znacznej mierze złagodzi głód mieszkaniowy na terenie wielkich Katowic.

Sprawozdanie

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego
w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej
zawierającego preliminarz dochodów budżetu Wo-
jewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34.

Sprawozdawca: Poseł Dr. Adam K o c u r .

Wysoki Sejmie!

Wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zawierający preliminarz dochodów budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34 został na posiedzeniu Sejmu Śląskiego w dniu 19 kwietnia br. przekazany Komisji Budżetowo-Skarbowej.

Na posiedzeniu tejże Komisji w dniu 29 kwietnia br. po przyjęciu noweli do ustawy z dnia 30 marca 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym, projekt preliminarza dochodów Wojewódzkiego Funduszu Drogowego został jednomyślnie uchwalony z następującymi poprawkami, przy czem tak ogólna kwota dochodów, jak i dotacja Skarbu Śląskiego nie uległy zmianie:

- 1/ § 4. Kwotę globalną podwyższa się do kwoty 89 830,- zł. W objaśnieniach do tego paragrafu skreśla się słowa "i konnych". Pozycję 2 w kwocie 17 280,- zł podwyższa się do kwoty 17 830,- zł. Pozycję 3 skreśla się zupełnie. Podwyżka w pozycji 2 wynika ze skreślenia § 5.
- 2/ § 5 ze wstawioną kwotą 450,- zł skreśla się.
- 3/ § 6. Zmienia się § 6 na § 5 wskutek skreślenia poprzednio wstawionego § 5. W objaśnieniach do tego paragrafu skreśla się po słowach: "na obszarze Państwa" dalsze dwa zdania aż do końca.
- 4/ § 7 zmienia się na § 6. W objaśnieniach do tego paragrafu skreśla się "i 6", jak również po słowach "punktów granicznych Państwa" całe przedostatnie zdanie.
- 5/ § 8 zmienia się na § 7, zaś § 9 na § 8, wreszcie § 10 na § 9.

W imieniu Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy preliminarz dochodów budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34 według projektu Śląskiej Rady Wojewódzkiej z poprawkami Komisji Budżetowo-Skarbowej, załączony do niniejszego sprawozdania.

Sprawozdawca:

/-/- Dr. Adam Kocur

Przewodniczący
Komisji Budżetowo-Skarbowej:

/-/- Cz. W. Chmielewski.

D O C H O D Y .

Preliminarz budżetowy Wojewódzkiego Funduszu Drogowego
na rok 1933/34.

§	Wyszczególnienie.	Zwyczajne	Nadzwycz.	Razem.	O b j a ś n i e n i e
	Wojewódzki Fundusz Drogowy	3 355.000,-	-	3 355.000,-	
1	Zwrot udzielonych pożyczek i odsetek od pożyczek drogowych	355.000,-	-	355.000,-	§ 1. Zwrot rat amortyzacyjnych z odsetek od pożyczek udzielonych, zwrot udziału Skarbu Państwa w kosztach budowy mostów w Nowym Bieruniu i Brzezince: a/ zwrot pożyczek i odsetki 150.000,- zł b/ zwrot kosztów budowy mostów 205.000,- " Razem: 355.000,- zł.
2	Odsetki od lokat kapitałów	10.000,-	-	10.000,-	§ 2. Odsetki od lokaty Funduszu Drogowego w PKO oraz lokaty nakładów pieniężnych na rachunkach bieżących w Instytucjach Finansowych 10.000,- zł
3	Opłaty od pojazdów mechanicznych	804.000,-	-	804.000,-	§ 3. Opłaty od pojazdów mechanicznych /art.4 ustawy/ poz.1. opłaty od samochodów osobowych /1500 pojazdów à 1.200 zł/ 15 zł od 100 kg. 270.000,- zł poz.2. opłaty od samochodów ciężarowych /600 pojazdów à 4000 zł/ 20 zł - 480.000,- " poz.3. opłaty od motocykli /1350 sztuk/ 40,- zł 54.000,- " Razem: 804.000,- zł
4	Opłaty za przewóz osób	89.830,-	-	89.830,-	§ 4. Opłaty od pojazdów mechanicznych używanych do zarobkowego przewozu osób /art.5 ustawy/ poz.1. opłaty od miejsc w autobusie /40 autobusów à 18 miejsc/ 100 zł od 1 miejsca rocznie... 72.000,- zł poz.2. opłaty od miejsc w autobusie za każdy kilometr dziennego przebiegu w stosunku rocznym /40 autobusów à 18 miejsc à 60 km/ 0,40 zł od kilometro-miejsc 17.830,- " Razem: 89.830,- zł
5	Opłaty od materiałów pędnych	500.000,-	-	500.000,-	§ 5. Opłaty od materiałów pędnych /art.10 ustawy/ opłaty ustanowione na podstawie ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym /art.18,18a/ - opłata wynosi 0,12 zł od 1 kg materiałów pędnych. Opłaty ściągane na terenie Województwa Śląskiego będą wpływały do Wojewódzkiego Funduszu Drogowego jako zaliczka na poczet należności. Udział Skarbu Śląskiego od tych opłat, będzie określony według stosunku ogólnej wagi pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych na obszarze Województwa Śląskiego do ogólnej wagi pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych na obszarze Państwa. 500.000,- zł
6	Opłaty od pojazdów mechanicznych wprowadzonych na czasowy pobyt z zagranicy	5.000,-	-	5.000,-	§ 6. Opłaty od pojazdów mechanicznych wprowadzonych na czasowy pobyt z zagranicy /art.10 ustawy/. Opłaty ustanowione na podstawie ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym /art.9/. Opłaty pobiera się według stawek art. 4 i 5 ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym. Udział Skarbu Śląskiego będzie określony według ilości przejazdowych punktów granicznych na Śląsku do ilości punktów granicznych Państwa. Preliminuje się w przybliżeniu 5.000,- zł
7	Opłaty od reklam	5.000,-	-	5.000,-	§ 7. Opłaty od reklam wzdłuż dróg publicznych /art.11 ustawy/. Opłaty od reklam w wysokości 25 zł od 1 m ² powierzchni reklamy 5.000,- zł
8	Inne dochody	46.170,-	-	46.170,-	§ 8. Inne dochody. poz.1. Grzywny, pobierane za przekroczenia przepisów porządkowych na drogach publicznych 15.000,- zł poz.2. Opłaty od próbných numerów rejestracyjnych 10.000,- " poz.3. Dochód ze sprzedaży materiałów drogowych Skarbu Śląskiego 5.000,- " poz.4. Inne dochody 6.170,- " poz.5. Kary i odsetki za zwłokę od zaległych opłat 10.000,- " Razem: 46.170,- zł
9	Dotacje Skarbu Śląskiego ...	1.540.000,-	-	1.540.000,-	§ 9. Dotacja Skarbu Śląskiego /na podstawie art.2 ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym/ 1.540.000,- zł

U s t a w a

z dnia 1933 roku

w sprawie zmiany budżetu Wojewódzkiego Funduszu Dro-
gowego na rok 1933/34.

Art.1.

Budżet Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1933/34 sta-
nowiący załącznik do budżetu Województwa Śląskiego na rok admini-
stracyjny 1933/34 ustalonego ustawą skarbową z dnia 29 marca 1933 r.
/Dz.U.Śl.nr.10,poz.19/ zmienia się i ustala po stronie dochodów
według załącznika.

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia
z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1933 r.

Art.3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie
Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

Okres III.

SPRAWOZDANIE

Komisji Przemysłowo-Handlowej w sprawie wniosku Wojewody Śląskiego, zawierającego projekt ustawy o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927r o izbach przemysłowo-handlowych w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1932r. oraz ustawy z dnia 24 marca 1933r.-

Sprawozdawca: Poseł Jan K o j.

W y s o k i S e j m i e !

Wniosek Wojewody Śląskiego, zawierający projekt ustawy o wyrażeniu zgody Sejmowi Śląskiego na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927r. o izbach przemysłowo-handlowych /Dz.U.R.P.nr.67, poz.591/ w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1932r /Dz.U.R.P.nr.29, poz.292/ przekazano na posiedzeniu Sejmu Śląskiego w dniu 4 maja 1932r. Komisji Przemysłowo-Handlowej. Z powodu odroczenia obrad nad nową ustawą przemysłową aż do znowelizowania tejże ustawy, odroczone również obrady nad projektem ustawy o izbach przemysłowo-handlowych.-

Na posiedzeniu 2 maja 1933r - po przyjęciu znowelizowanej ustawy przemysłowej - zajmowała się Komisja Przemysłowo-Handlowa projektem ustawy o izbach przemysłowo-handlowych. Obrytwe izby przemysłowo-handlowe - w Katowicach i Bielsku -, istniejące na terenie Województwa Śląskiego, opierają się dotychczas na przepisach państw zaborczych, które w sposób niejednolity i po części niedostateczny tę sprawę regulują. Izba przemysłowo-handlowa w Katowicach opiera się na ustawie pruskiej z dnia 19 sierpnia 1897r, znowelizowanej i dostosowanej do potrzeb Śląska rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 czerwca 1922r. /Dz.U.R.P.nr.53, poz.487/. Izba przemysłowo-Handlowa w Bielsku rządzi się dotychczas rozporządzeniem Wydziału górniczo-przemysłowo-handlowego i Wydziału Skarbowego Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego w sprawie utworzenia Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku, opartem na uchwale Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego z dnia 8 lipca 1919r. /Dz.Ur.R.N.Ks.C.Nr.12, poz.141 i 142/ i opartem również na austriackiej ustawie z dnia 29 czerwca 1866r /Dz.u.p.nr.85/. Stan obecnie istniejący wymaga koniecznie uporządkowania.-

Na obszarze całego Państwa z wyjątkiem Województwa Śląskiego została sprawa izb przemysłowo-handlowych uregulowana rozporządzeniem Prezydenta R.P. z dnia 15 lipca 1927r. /Dz.U.R.P.Nr.67, poz.591/ i nowelami z dnia 10 marca 1932r. /Dz.U.R.P. Nr.29, poz.292/ i 24 marca 1933r /Dz.U.R.P.Nr.25, poz.210/. Wyjątek ten na obszarze Województwa Śląskiego wynika z art.8 a ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920r, zawierającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego. To też art.35 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polsk. z dnia 15 lipca 1927r. przewiduje, że wejście w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927r o izbach przemysłowo-handlowych zależy od uchwały Sejmu Śląskiego.-

Komisja Przemysłowo-Handlowa uskuteczniła w projekcie ustawy Wojewody Śląskiego dwie poprawki. W nagłówku ustawy skreśliła Komisja słowa "w brzmieniu ustawy z dnia 10. marca 1932r" jako zbędnie, gdyż słowa te powtarzają się w art.1. Również w art.1 projektu ustawy dodała Komisja końcowe zdanie "oraz ustawy z dnia 24 marca 1933r /Dz.U.R.P. Nr.25, poz.210/", czyli Komisja uwzględniła w projekcie ustawy w międzyczasie uchwaloną nowelę do rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 15 lipca 1927r.

W imieniu Komisji Przemysłowo-Handlowej Sejmu Śląskiego wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następującą ustawę:

U S T A W A

z dnia1933 roku

o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927r. o izbach przemysłowo-handlowych.

Art. 1.

Stosownie do przepisu art. 8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920r. zawierającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 497/ w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921r. /Dz.U.R.P.Nr. 26, poz. 146/ Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927r. o izbach przemysłowo-handlowych /Dz.U.R.P.Nr. 67, poz. 591/ w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1932r. /Dz.U.R.P.Nr. 29, poz. 292/ oraz ustawy z dnia 24 marca 1933r /Dz.U.R.P.Nr. 25, poz. 210/.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Katowice, dnia 9 maja 1933r.

Sprawozdawca:

/-/ Jan Koj

Okres III.

SPRAWOZDANIE

Komisji Administracyjno-Samorządowej w sprawie projektu ustawy o wstrzymaniu automatycznego przechodzenia urzędników i funkcjonariuszów niższych do wyższych szczebli uposażenia. /Druk nr.209/III i 279/III/.

Sprawozdawca: Poseł Jan K o j.

W y s o k i S e j m i e !

Plenum Sejmu przekazało na swem posiedzeniu w dniu 29 marca br. projekt ustawy o wstrzymaniu automatycznego przechodzenia urzędników i funkcjonariuszów niższych do wyższych szczebli uposażenia Komisji Administracyjno-Samorządowej. Komisja w dniu 1 bm. obradowała nad projektem ustawy, przyjętym na posiedzeniu Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego z dnia 3 lutego br. Projekt ten jednakże nie uzyskał większości, wobec czego Komisja Administracyjno-Samorządowa powróciła do pierwotnego projektu Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 12 kwietnia br. /Druk nr.209/III/ i przyjęła projekt ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej uskuteczniając w art.4 projektu ustawy jedną poprawkę. Po słowach "w stosunku do funkcjonariuszów i nauczycieli związków komunalnych" wstawiono słowa "oraz do funkcjonariuszów Biura Sejmu Śląskiego".

W imieniu Komisji Administracyjno-Samorządowej Sejmu Śląskiego wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy

załączony projekt ustawy.

Katowice, dnia 9 maja 1933r.

/-/ Jan Koj

Sprawozdawca.

U S T A W A

z dnia1933 roku

w sprawie uposażenia śląskich funkcjonarjuszów wojewódzkich i funkcjonarjuszów związków komunalnych w Województwie Śląskiem.

Art.1.

Art.1 ustawy z dnia 14 października 1931r. o zmianie niektórych postanowień ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów /Dz.U.R.P.Nr.98, poz.749/ zawieszający moc obowiązującą ustępu pierwszego art.6 ustawy z dnia 9 października 1923r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska, stosuje się do funkcjonarjuszów śląskich wojewódzkich, tudzież do funkcjonarjuszów i nauczycieli związków komunalnych górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Termin, od którego zawieszone art.1 postanowienia ustawy z dnia 9 października 1923r. będą ponownie obowiązywały, ustali rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Art.3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art.4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia jej z mocą obowiązującą od dnia 30 czerwca 1931r., a w stosunku do funkcjonarjuszów i nauczycieli związków komunalnych oraz do funkcjonarjuszów Biura Sejmu Śląskiego z mocą obowiązującą od dnia ogłoszenia.-

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku nagłego Śląskiej Rady Wojewódzkiej, dotyczącego projektu ustawy w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy.

Sprawozdawca: Poseł Stefan K a p u ś c i ń s k i .

Wysoki Sejmie!

Wielkie bezrobocie, będące jednym z najgroźniejszych skutków kryzysu gospodarczego, było i jest przedmiotem poważnej troski wszystkich czynników politycznych w Państwie. Dotychczas zagadnienie licznych rzesz bezrobotnych, pozbawionych możliwości zarobkowania i środków do życia traktowane było niemal wyłącznie w płaszczyźnie akcji charytatywnej przez udzielanie doraźnej pomocy bezrobotnym bądź w zasiłkach pieniężnych, bądź w naturze. Niezależnie od pomocy pieniężnej, udzielanej bezrobotnym przez Fundusz Bezrobocia, którego akcja na mocy przepisów ustawowych jest jednak krótkotrwała i dlatego niedostateczna, podjęta została w państwie szeroka akcja społeczna pomocy bezrobotnym, koncentrująca się w naczelnym i lokalnych Komitetach Pomocy Bezrobotnym. Akcja ta korzystająca z wydatnej pod każdym względem pomocy Rządu i prowadzona pod jego kontrolą przyczyniła się w znacznym stopniu do ulżenia ciężkiej doli bezrobotnych, o czym świadczą wielkie sumy pieniężne i środki w naturze, przydzielone przez naczelny komitet, komitetom lokalnym. Województwo Śląskie dotknięte najsilniej klęską bezrobocia w wysokim procencie partycypowało w akcji Naczelного Komitetu, powiększając pomoc przezeń przydzieloną przez własną akcję gromadzenia funduszy prowadzoną w skuteczny sposób przez Wojewódzki Komitet Pomocy Bezrobotnym. O wielkim wysiłku całego społeczeństwa śpieszącego z ofiarami na pomoc dla bezrobotnych i pracach Komitetu, świadczą sprawozdania z jego akcji, podawane już w tej Wysokiej Izbie. Rzecz jasna jednak, iż mimo jej rozległości i doniosłości akcja zasiłkowa wskutek wielkiej liczby bezrobotnych nie mogła być dostateczna, gdyż nigdy nie była w stanie zaspokoić często elementarnych potrzeb dotkniętych klęską bezrobocia. Pozaatem akcja ta łagodząc ciężkie skutki bezrobocia nie mogła oczywiście przyczynić się do jego zmniejszenia.

Zagadnienie pozytywnej walki z bezrobociem było od dłuższego czasu przedmiotem dyskusji publicznej. Opinia publiczna słusznie domagała się by obok akcji charytatywnej podjęta była akcja produktywnego zatrudnienia bezrobotnych. Między innymi Sejm Śląski również uchwalił w tej sprawie wniosek o podjęcie na terenie Województwa Śląskiego robót publicznych, celem zatrudnienia bezrobotnych. Realizację tego postulatu umożliwić ma właśnie wydana przez Sejm R.P. ustawa "O Funduszu Pracy". Środki finansowe, które ten Fundusz będzie dysponował zużyte mają być przede wszystkim na cele zatrudnienia bezrobotnych, przez udzielanie związkom komunalnym i innym instytucjom o charakterze publicznym pożyczek na roboty publiczne uzasadnione pod względem gospodarczym.

Województwo Śląskie dotknięte najsilniej klęską bezrobocia najszybciej przystąpiło do opracowania planu robót publicznych, podzielonego na 2 serie robót. Ogólny koszt pierwszej serii, obejmującej roboty kolejowe, drogowe i wodne ma wynieść 9,670.150 zł, z czego na samą robociznę przypadnie 5,301.650 zł. Koszt robót drugiej serii obejmującej poza robotami kolejowymi, drogowymi i wodnymi jeszcze roboty wodociągowe wynieść ma 28,701.810 zł z czego na robociznę przypadnie 11,359.126 zł. Pierwsza seria ma dać zatrudnienie około 18.000 robotnikom w ciągu 4-ch miesięcy, druga zaś około 38.000 robotnikom. Razem więc roboty publiczne na terenie Województwa Śląskiego, gdyby osiągnięto wszystkie fundusze potrzebne do ich uruchomienia, dałyby w ciągu 4-ch miesięcy zatrudnienie około 56.000 bezrobotnym.

Ponieważ Fundusz Pracy jako zasadę ustalił, że na prowadzenie robót publicznych udzielone będą środki finansowe w formie długoterminowych i nisko oprocentowanych pożyczek, pozostała konieczność ustawowego upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy.

Wniosek nagły Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierający projekt takiej ustawy był przedmiotem obrad Komisji Budżetowej w dniu 28 kwietnia br. Po przeprowadzeniu dyskusji Komisja jednogłośnie projekt ustawy uchwaliła.

Pozatem większością głosów Komisja Budżetowo-Skarbowa, przeciw głosom posłów Klubu N.CH.Z.P. uchwaliła następującą rezolucję:

Sejm Śląski stwierdza, że ustawa państwowa o Funduszu Pracy z dnia 16 marca 1933 r. /Dz.U.R.P.nr.22,poz.163/ jednolicie regulująca na całym terenie Rzeczypospolitej wysokość i sposób pobierania opłat na rzecz tego funduszu, pomija uprawnienia Województwa Śląskiego, wynikające z postanowień zawartych w ustępach 4. i dalszych artykułu 5 Statutu Organicznego Województwa Śląskiego.

Ponadto ustawa o Funduszu Pracy stanowi, że środki finansowe Fundusz Pracy czerpać będzie nie tylko z opłat nowych, tą ustawą nałożonych, lecz również i z wpływów z zaległości podatkowych w podatkach, które dotychczas wpływały do Skarbu Śląskiego. /Art.27 ustawy o Funduszu Pracy/. Wskutek takiej konstrukcji ustawy o Funduszu Pracy Skarb Śląski pozbawiony zostanie poważnej części swych dotychczasowych niespornych wpływów, a przez to ta część dochodów Skarbu Śląskiego wyjęta zostanie z pod konstytucyjnie zagwarantowanego prawa Sejmu Śląskiego do stanowienia o sposobie zużycia dochodów z podatków i opłat, zbieranych na obszarze Województwa Śląskiego.

Ustawa o Funduszu Pracy nie stanowi, że środki zebrane przez Fundusz mają być rozdzielone w charakterze pożyczki.

Wreszcie art.6 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 marca 1933 r. wymienia niepowołaną przez ustawę o Funduszu Pracy instytucję Sejmu Śląskiego, co nie znajduje uzasadnienia w przepisach Statutu Organicznego, normujących stosunek tej instytucji do Rządu Rzeczypospolitej.

Te zastrzeżenia znajdują swe uzasadnienie w trosce Sejmu Śląskiego, aby stosunek ustawodawstwa państwowego do ustawodawstwa Śląskiego obracał się w granicach ustalonych przez obowiązujące aktualnie postanowienia ustaw konstytucyjnych.

Z uwagi na to, że uzgodnienie tych pojęć i ewentualne usunięcie postanowień ustawy o Funduszu Pracy powodujących podane wyżej zastrzeżenia wymagałoby dłuższego czasu, a akcja zwalczania bezrobocia na terenie Województwa Śląskiego musi być rozpoczęta jak najszybciej i jak najenergiczniej prowadzona w atmosferze wolnej od przewlekłych sporów interpretacyjnych, Sejm Śląski uchwala

ustawę upoważniającą Śląską Radę Wojewódzką do zaciągania pożyczek ze środków Funduszu Pracy, zgodnie z brzmieniem projektu Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

W imieniu Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

U S T A W A

z dnia 1933 roku

w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej
do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy.

Art.1.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zaciągania imieniem Skarbu Śląskiego pożyczek z Funduszu Pracy, utworzonego ustawą z dnia 16 marca 1933 r. /Dz.U.R.P.nr.22,poz.163/.

Art.2.

Pożyczki, o których mowa w art.1, mogą być zużyte wyłącznie na następujące cele:

a/ na prowadzenie na obszarze Województwa Śląskiego robót publicznych lub robót o znaczeniu publicznem,

b/ na prowadzenie na obszarze Województwa Śląskiego innych robót, mających wyrażne znaczenie dla zmniejszenia bezrobocia,

c/ na prowadzenie na obszarze Województwa Śląskiego wszelkiego rodzaju akcji, zmierzającej do zwiększenia stanu zatrudnienia lub mającej na celu zaopatrzenie osób, pozbawionych pracy, a nie posiadających innych środków do życia, w samodzielne warsztaty pracy.

Art.3.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do udzielania z sum pożyczkowych, uzyskanych z Funduszu Pracy, dalszych pożyczek związkom komunalnym Województwa Śląskiego na cele określone w art.2.

Art.4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art.5.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

- - - - -

Przewodniczący
Komisji Budżetowo-Skarbowej:

/-/ Cz.W.Chmielewski

Sprezodawca:

/-/ Stefan Kapuściński,poseł

S p r a w o z d a n i e

Komisij Przemysłowo-Handlowej i Pracy i Opieki Społecznej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Wojewody Śląskiego o wyrażenie zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym.

Sprawozdawca: Poseł Czesław W. C h m i e l e w s k i .

Wysoki Sejmie!

Wnioskiem wymienionym w nagłówku tego sprawozdania zajmowała się Komisja Przemysłowo-Handlowa na 4-ch posiedzeniach a mianowicie: 18 i 25 listopada, 9 grudnia 1932r., oraz 2 maja 1933 r. Wniosek Wojewody Śląskiego popierany był w pełnem brzmieniu przez przedstawicieli N.CH.Z.P. Referentem z ramienia Klubu N.CH.Z.P. był p. poseł Piętka Józef. Wobec uchwały Komisji sprzeczej ze stanowiskiem referenta, Komisja zleciła posłowi Chmielewskiemu zdanie sprawozdania z przebiegu obrad Komisji i przedłożenie na plenum uchwały, będącej wynikiem tych obrad.

W toku dyskusji stwierdzono, że konieczność jak najrychlejszego wyczerpania uprawnień Sejmu Śląskiego przewidzianych w art. 8a Statutu Organicznego Województwa Śląskiego nie budzi żadnych wątpliwości. Jest rzeczą jasną, że dobrze zrozumiany interes państwowy i narodowy wymaga, aby życie gospodarcze kraju normowane było jednolitymi ustawami, obejmującymi całe Państwo.

Większość Komisji uznając całkowicie słuszość wyżej wypowiedzianego poglądu stwierdziła, że prawo przemysłowe wydane rozporządzeniem Prezydenta R.P. z dnia 7 czerwca 1927 r. przed uzyskaniem zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego, winno ulec zmianie w kierunku zezwolenia na tworzenie za zgodą większości zainteresowanych przymusowych cechów rzemieślniczych. Większość Komisji stanęła również na stanowisku, że wyrażenie zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego tylko części powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, a mianowicie przy wykluczeniu przepisów dotyczących cechów, a przez to pozostawienie w mocy przepisów ustaw zaborczych tej kwestji dotyczących, sprzeciwiałoby się uprawnieniom Sejmu, jakie zdaniem większości Komisji wypływają z artykułu 8a Statutu Organicznego. Byłby to również precedens niepożądany, mogący przyczynić się do kolizji ustawodawstwa państwowego z ustawodawstwem śląskiem.

Ponadto wejście na tę drogę nie przyczyniłoby się do ujednolicenia tak ważnych przepisów prawnych, do czego Sejm Śląski z mocy artykułu 8a Statutu Organicznego Województwa Śląskiego jest właśnie powołany. Rezultatem takiego stanowiska większości Komisji była uchwała następującej treści:

"Sejm Śląski odmawia zgody na rozciągnięcie na obszar Województwa Śląskiego mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927r. /Dz.U.R.P. nr. 53, poz. 468/ o prawie przemysłowym".

Do uchwały tej większość Komisji dołączyła uzasadnienie, które przytaczam w całości:

"Wnioskodawcy nie zaprzeczają konieczności jak najrychlejszego zastąpienia obowiązujących na obszarze Województwa Śląskiego przepisów zaborczego prawa przemysłowego jednolitą ustawą przemysłową dla całego kraju.

Wnioskodawcy stwierdzają, że rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym, wprowadzające do ustawodawstwa przemysłowego liczne zmiany nie budzące zastrzeżeń, względnie zasługujące na uznanie jak: wprowadzenie dowodu uzdolnienia /wprowadzie z możliwością dyspensy/ oraz ograniczenia przemysłu domokrażnego, znosi też i te postanowienia ustawy zaborczej, które zezwalałyby na tworzenie za zgodą większości zainteresowanych przymusowych cechów rzemieślniczych.

Wnioskodawcy stoją na stanowisku, że cechy nie spełniają swych doniosłych dla społeczeństwa i rzemiosła zadań, jeśli nie zostaną zorganizowane przymusowo. Powołane rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej daje wyraz zasadzie zupełnej wolności organizacyjnej rzemiosła, co zdaniem wnioskodawców nie znajduje uzasadnienia ani w potrzebach rzemiosła, ani w ich programowych dążeniach zmierzających do zorganizowania wszelkich zawodów w przymusowe korporacje. Zdaniem wnioskodawców Izby Rzemieslnicze nie mogą spełnić zadań, jakie ciąży na cechach, względnie korporacjach.

Wnioskodawcy domagają się znowelizowania powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w kierunku pozostawienia nadal woli większości zainteresowanych wybór pomiędzy przymusową o dobrowolną organizacją cechów, jak również przelania na cechy przymusowe uprawnień wynikających z artykułu 153 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Wnioskodawcy stwierdzają, że przez wyrażenie zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego powołanego rozporządzenia Sejm Śląski wyczerpie całkowicie swe uprawnienia z artykułu 8a Statutu Organicznego Województwa Śląskiego w stosunku do wszystkich zagadnień regulowanych przez ustawodawstwo przemysłowe. Przez to usunięte zostaną ustawowo gwarancje zabezpieczające realizację postulatów wnioskodawców".

W toku obrad przedstawiciel Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego zaznajomił członków Komisji z opinią P. Ministra Przemysłu i Handlu, który ustosunkował się do postulatu tworzenia cechów przymusowych życzliwie.

Sprawa została przekazana zgodnie z uchwałą plenum do Komisji Pracy i Opieki Społecznej. W międzyczasie w dniu 24 marca 1933 r. wydana została ustawa państwowa nowelizująca niektóre postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym, a czyniąca zadość wszelkim warunkom podanym w uzasadnieniu uchwały Komisji Przemysłowo-Handlowej z dnia 9 grudnia 1933 r.

W tym stanie rzeczy Komisja Przemysłowo-Handlowa Sejmu Śląskiego uchyliła dnia 2 maja 1933 r. swą pierwotną uchwałę i głosami wszystkich obecnych uchwaliła z drobnymi poprawkami - natury raczej formalnej - projekt ustawy o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym. Również i Komisja Pracy i Opieki Społecznej na swym posiedzeniu w dniu 5 maja br. po zaznajomieniu się z przepisami wspomnianego rozporządzenia Prezydenta R.P. oraz z uchwałami Komisji Przemysłowo-Handlowej uchwaliła jednomyślnie ten projekt ustawy w brzmieniu uchwalonym przez Komisję Przemysłowo-Handlową. Uchwała Komisji Pracy i Opieki Społecznej wynika z dołączonego sprawozdania referenta tejże Komisji p. p. K. Kapuścińskiego.

Poprawiony zgodnie z uchwałami obydwu Komisyj projekt ustawy stanowi załącznik 2 niniejszego sprawozdania.

Wnoszę zatem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy ustawę o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o prawie przemysłowym, zgodnie z brzmieniem dołączonego do tego sprawozdania projektu.

Przewodniczący
Komisji Przemysłowo-Handlowej:

/-/ Stanisław Breliński

Sprawozdawca:

/-/ CZ.W.Chmielewski

S p r a w o z d a n i e

Komisji Pracy i Opieki Społecznej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Wojewody Śląskiego o wyrażenie zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym.

Sprawozdawca: Poseł Stefan K a p u ś c i ń s k i .

Wysoki Sejmie!

Wniosek powyższy był przedmiotem obrad posiedzenia Komisji Pracy i Opieki Społecznej w dniu 5 maja br. Po zaznajomieniu się z przepisami rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 7 czerwca 1927 r. oraz z uchwałami Komisji Przemysłowo-Handlowej, Komisja Pracy i Opieki Społecznej jednomyślnie uchwaliła projekt ustawy o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego wspomnianego rozporządzenia Prezydenta R.P., w brzmieniu uchwalonem przez Komisję Przemysłowo-Handlową.

W imieniu Komisji Pracy i Opieki Społecznej wnoszę o uchwalenie projektu ustawy w brzmieniu ustalonym przez Komisję Przemysłowo-Handlową.

Sprawozdawca:

/-/ Stefan Kapuściński, poseł

S e j m Ś l ą s k i

- okres III -

Załącznik 2 do druku nr.295/III
dotyczy druków nr.246/III i 217/III

U S T A W A

z dnia 1933 roku

o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym.

Art.1.

Stosownie do przepisu art.8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73,poz.497/ w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.26,poz.146/ Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym /Dz.U.R.P.nr.53,poz.468/ w brzmieniu ustawy z dnia 17 marca 1932 r. /Dz.U.R.P.nr.29,poz.293/, oraz ustawy z dnia 24 marca 1933 r. /Dz.U.R.P.nr.25,poz.209/.

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1933 r.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Pracy i Opieki Społecznej oraz Komisji Budżetowo-Skarbowej dot. wniosku posłów Klubu N.Ch.Z.P.
w sprawie wydania ustawy o opodatkowaniu przedsiębiorstw,
zatrudniających obcokrajowców.

Sprawozdawca: poseł Stefan Kapuściński.

Wysoki Sejmie!

Na terenie Województwa Śląskiego w wielu instytucjach przemysłowych, handlowych i innych zatrudnionych jest znaczna ilość obywateli państw obcych. Według danych Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego na terenie naszego Województwa zamieszkuje około 10 000 obcokrajowców. Z cyfry tej około 2 000 osób zatrudnionych jest w przemyśle, reszta pracuje w innych instytucjach, wolnych zawodach itd. Fakt zatrudniania na terenie naszego Województwa tak znacznej ilości obcokrajowców i to przeważnie na stanowiskach dobrze płatnych, uznany być musi w obecnym momencie, kiedy liczne rzeczy obywateli polskich pozbawione są na skutek kryzysu możliwości zarobkowania, za zjawisko niepożądane. Prawo do pracy winno być zabezpieczone przede wszystkim obywatelom polskim i dlatego zatrudnianie obywateli państw obcych w okresie wielkiego kryzysu i bezrobocia, jako nieusprawiedliwione żadnymi względami gospodarczymi, uważane być musi za luksus, który winien podlegać specjalnemu opodatkowaniu. Na tych motywach oparty jest wniosek posłów Klubu N.Ch.Z.P., by Sejm Śląski uchwalił rezolucję, wzywającą Pana Wojewodę Śląskiego do poczynienia starań w Rządzie, celem wydania przez Sejm R.P. ustawy, nakładającej specjalny podatek na wszystkie przedsiębiorstwa, zatrudniające obcokrajowców. Wniosek ten był przedmiotem obrad Komisji Pracy i Opieki Społecznej oraz Komisji Budżetowo-Skarbowej. Obie Komisje po przeprowadzeniu dyskusji uznały słuszność wyłuszczonych wyżej motywów i wniosek uchwaliły.

Do pierwotnego tekstu wniosku obie Komisje uchwaliły poprawkę by za słowami: "wszystkie przedsiębiorstwa" dodać słowa: "i instytucje".

W imieniu Komisji Pracy i Opieki Społecznej oraz Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm zwraca się do Pana Wojewody o poczynienie starań w Rządzie, celem wydania przez Sejm R.P. ustawy, nakładającej specjalny podatek na wszystkie przedsiębiorstwa i instytucje zatrudniające obcokrajowców."

Katowice, dnia 2 maja 1933 r.

Przewodniczący
Komisji Budżetowo-Skarbowej:

/-/ Chmielewski.

Sprawozdawca:

/-/ St. Kapuściński.

Sprawozdanie

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego dotyczące wniosku nagłego Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zawierającego projekt noweli do ustawy z dnia 30 marca 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym /Dz.U.Śl.nr.6,poz.14/.

Sprawozdawca: Poseł Dr.Adam K o c u r .

Wysoki Sejmie!

Wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zawierający projekt noweli do ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym został na posiedzeniu Sejmu Śląskiego z dnia 19 kwietnia br. przekazany Komisji Budżetowo-Skarbowej. Komisja ta obradowała nad wnioskiem jej przekazanym w dniu 28 kwietnia br. Po przeprowadzeniu obszernej dyskusji uchwalono jednomyślnie projekt noweli do ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym, przyczem jednak Komisja proponuje przyjęcie następujących zmian:

1/ W art.2 poz.1 skreśla się słowa: "oraz niektórych pojazdów konnych" oraz skreśla się w tym samym ustępie: "i 6".

2/ W art.4 ust.2/ po słowach: "do pojazdów mechanicznych" dodaje się słowa: "z wyjątkiem pojazdów, wymienionych w ust.1/ p.5/".

3/ W art.5 ust.1/ skreśla się słowa: "i konnych".

4/ W ust.2/ tegoż artykułu skreśla się słowa: "1/ od pojazdów mechanicznych z wyjątkiem określonych w p.2".

5/ W tym samym ustępie w zdaniu a/ i b/ po słowie: "pojeździe" dodaje się słowo: "mechanicznym".

6/ W tym samym ust.2/ skreśla się zupełnie całą pozycję 2/ i 3/.

7/ W ust.3 skreśla się słowa: "p.1 pod lit.a/ i b/".

8/ Art.6 skreśla się w całości.

9/ W art.7 po słowach: "wymienionych w art.4,5 i 6" skreśla się "i 6" oraz po słowach: "opłaty określone w art.5 ust.2/" skreśla się "p.1 i 2". W tem samem zdaniu skreśla się dalszy ciąg ustępu po słowach: "od miejsca w pojeździe".

10/ W art.9 skreśla się zupełnie ustęp.2/, w miejsce którego dodaje się nowy ustęp: "2/ Opłaty uiszcza właściciel pojazdu w ratach kwartalnych zgóry".

11/ W art.10 po słowach: "określają przepisy ustawy z dnia" dodaje się: "29 marca 1933 r. /Dz.U.R.P.nr.29,poz.254/".

12/ W art.15 dodaje się te same słowa co w art.10.

13/ W art.16 a/ w ust/1/ po słowach: "w art.4,5" skreśla się cyfrę "6", zaś
w ust/4/ słowa: "w ciągu roku" zastępuje się słowami "w ciągu dwóch lat", wreszcie
w ust/5/ tegoż artykułu skreśla się słowo: "nieprzenoszącej".

14/ W art.17 w ust/1/ skreśla się cyfrę "6" oraz słowa: "lub na uszczuplenie narażonej", dodaje się natomiast nowe zdanie o treści: "Usiłowanie jest równie karalne".

W ust/3/ tegoż artykułu po słowach: "administracji ogólnej" skreśla się dalszy ciąg zdania, natomiast ust/4/ tegoż artykułu włącza się do ust/3/ jako nowe zdanie.

15/ W art.18 w ust/2/ p.2/ skreśla się po słowach: "od pojazdów mechanicznych" słowa: "i konnych" oraz po słowach: "w art.4,5" słowa "i 6". Ponadto dodaje się: "W p.3/ tegoż artykułu wyrazy: "pojazdów mechanicznych i pojazdów konnych, wymienionych w art.6" zastępuje się wyrazami: "pojazdów mechanicznych, wymienionych w art.4".

Powyższe poprawki do projektu zmiany ustawy z dnia 30 marca 1931 r. zostały przez Komisję uchwalone jednomyślnie.

W imieniu tejże Komisji wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy zmianę ustawy z dnia 30 marca 1931r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym według projektu Śląskiej Rady Wojewódzkiej z poprawkami, proponowanymi przez Komisję Budżetowo-Skarbową, załączonego do niniejszego sprawozdania.

Przewodniczący
Komisji Budżetowo-Skarbowej:

/-/ Cz.W.Chmielewski.

Sprawozdawca:

/-/ Dr.Kocur,poseł

U S T A W A

z dnia 1933 roku

w sprawie zmiany ustawy z dnia 30 marca 1931 r.

o Wojewódzkim Funduszu Drogowym.

Art.1.

W ustawie z dnia 30 marca 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym /Dz.U.Śl.nr.6,poz.14/ wprowadza się zmiany następujące:

1/ Art.2 otrzymuje brzmienie:

"Na pokrycie wydatków Wojewódzkiego Funduszu Drogowego służą następujące wpływy:

- 1/ z opłat od pojazdów mechanicznych /art.4 i 5/;
- 2/ z opodatkowania materiałów pędnych /art.15/;
- 3/ z opłat od reklam, umieszczonych wzdłuż dróg publicznych poza granicami miast /art.16/;
- 4/ z opłat, pobieranych na rzecz Skarbu Śląskiego na podstawie ustawy z dnia 9 stycznia 1933 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Województwie Śląskiem /Dz.U.Śl.nr.3,poz.3/;
- 5/ z grzywień, nakładanych za przekroczenie przepisów porządkowych na drogach publicznych, stosownie do osobnych przepisów ustawowych;
- 6/ z dotacji Skarbu Śląskiego w wysokości, określonej w budżecie Województwa Śląskiego na każdy okres budżetowy;
- 7/ ze sprzedaży maszyn, narzędzi i materiału drogowego, niepotrzebnych dla celów drogowych;
- 8/ sumy, należne Skarbowi Śląskiemu z tytułu zwrotu pożyczek, udzielonych na cele drogowe;
- 9/ inne wpływy, w szczególności odsetki od lokat pieniężnych /art.3 ust.3/."

2/ Art.4 otrzymuje brzmienie:

"1/ Ustanawia się opłatę od pojazdów mechanicznych w następującej wysokości w stosunku rocznym:

- 1/ od pojazdów mechanicznych osobowych, z wyjątkiem wymienionych w p.4/ i 5/ - 15 zł od każdych 100 kg wagi własnej;
- 2/ od pojazdów mechanicznych ciężarowych i traktorów, z wyjątkiem wymienionych w p.3/ - 20 zł od każdych 100 kg wagi własnej;
- 3/ od pojazdów mechanicznych ciężarowych i traktorów, używanych do zarobkowego przewozu towarów - 35 zł od każdych 100 kg wagi własnej;
- 4/ od motocykla bez przyczepki - 40 zł od sztuki;
- 5/ od motocykla z przyczepką oraz od 3-kołowych pojazdów mechanicznych /cyklonetek/ - 60 zł od sztuki.

/2/ Przyczepki do pojazdów mechanicznych, z wyjątkiem pojazdów, wymienionych w ust./1/ p.5/, podlegają takim samym opłatom, jak ciągnące je pojazdy.

/3/ Przy obliczaniu wagi pojazdów mechanicznych nie uwzględnia się ilości do 50 kg włącznie, a ilości ponad 50 kg liczy się za pełne 100 kg.

/4/ Od pojazdów mechanicznych i przyczepek na kołach z pełnymi obręczami gumowymi opłata podlega podwyżce o 25%, zaś od pojazdów mechanicznych i przyczepek na kołach z obręczami żelaznymi o 100%.

/5/ Od pojazdów mechanicznych, posiadających na różnych osiach różne rodzaje obręczy, pobiera się opłatę od rodzaju obręczy, podlegającego wyższej opłacie."

3/ Art.5 otrzymuje brzmienie:

"1/ Ustanawia się opłaty od pojazdów mechanicznych, używanych do zarobkowego przewozu osób poza obszarem jednej gminy.

2/ Opłaty wynoszą w stosunku rocznym:

a/ od każdego miejsca w pojeździe mechanicznym, przeznaczanego dla podróżnego, 100 zł, a nadto

b/ od każdego miejsca w pojeździe mechanicznym, przeznaczanego dla podróżnego, za każdy kilometr dziennego przebiegu 0,40 zł.

3/ Opłaty, wymienione w ustępie 2 nie mogą łącznie przekraczać 300 zł od jednego miejsca.

4/ Miejsca w przyczepkach od pojazdów mechanicznych, określonych w ust.1, podlegają takiej samej opłacie, jak miejsca w pojazdach.

5/ Opłaty od pojazdów mechanicznych i przyczepek, określone w ust. 2 i 4, pobiera się niezależnie od opłaty, określonej w art.4.

6/ Opłat, określonych w ust.2, nie pobiera się, jeżeli pojazd jest wynajmowany doraźnie."

4/ Art.6 skreśla się.

5/ Art.7 otrzymuje brzmienie:

"Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zmieniania w drodze rozporządzeń opłat, wymienionych w art.4 i 5 na całym obszarze Województwa Śląskiego, lub na poszczególnych jego częściach, tudzież do zniżania opłat, ryczałtowania tych opłat, oraz zwalniania od nich. Jednakże opłaty, określone w art.4, nie mogą być podwyższone więcej niż o 50%, opłaty określone w art.5 ust.2 więcej niż do 300 zł od miejsca w pojeździe."

6/ W art.8 we wstępie skreśla się wyrazy: "i 7", a w punkcie 1/ tegoż artykułu wyrazy: "konsulów zawodowych" zastępuje się wyrazami: "konsulów i wicekonsulów zawodowych i ich sekretarzy"; w punkcie 2/ wyrazy "i samorządowych" zastępuje się wyrazami: "oraz władz i urzędów samorządu terytorjalnego", oraz w punkcie 4/ wyrazy: "w szczególności" zastępuje się wyrazem: "mianowicie"; po wyrazach: "pogotowi ratunkowych" dalszej treści tego punktu nadaje się brzmienie: "oraz pojazdy mechaniczne, stanowiące własność gminy i przeznaczone do zarobkowego przewozu osób i towarów we własnym zarządzie gminy i na jej obszarze."

7/ Art.9 otrzymuje brzmienie:

"1/ Do uiszczania opłat od pojazdów mechanicznych /art.4 i 5/ obowiązana jest osoba, na którą zarejestrowany jest pojazd. Obowiązek ten powstaje z chwilą dopuszczenia pojazdu do ruchu, przyczem okresy krótsze, niż miesiąc, liczy się za cały miesiąc, a ustaje po upływie miesiąca, w którym pojazd został wycofany z ruchu. W razie przerwy w komunikacji wskutek siły wyższej władza pobierająca opłaty, może przyznać stosowne potrącenia.

2/ Opłaty uiszcza właściciel pojazdu w ratach kwartalnych zgóry.

8/ Art.10 otrzymuje brzmienie:

"Udział Skarbu Śląskiego /Wojewódzkiego Funduszu Drogowego/ we wpływach z opłat od pojazdów mechanicznych, wprowadzonych na czasowy pobyt z poza obszaru Rzeczypospolitej, określają przepisy ustawy z dnia 29 marca 1933 r. zmieniającej ustawę z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym /Dz.U.R.P.nr.29,poz.254/.

9/ Art.11, 12, 13, 14 skreśla się.

10/ Rozdział III otrzymuje tytuł:
"Opodatkowanie materiałów pędnych".

11/ Art.15 otrzymuje brzmienie:

"Udział Skarbu Śląskiego /Wojewódzkiego Funduszu Drogowego/ we wpływach z opłat od materiałów pędnych określają przepisy ustawy z dnia 29.III.1933 r. zmieniającej ustawę z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym /Dz.U.R.P.nr.29,poz.254/."

12/ W art.16 skreśla się ustęp 2.

13/ Po art.16 dodaje się nowy Rozdział V. zatytułowany:
"Wymiar, pobór i ściąganie opłat".

14/ W rozdziale V zamieszcza się art.16-a/ o brzmieniu:

"1/ Przepisy o wymiarze, poborze i ściąganiu opłat, wymienionych w art.4,5 i 16 o władzach, powołanych do tych czynności, o terminach płatności, o kredytowaniu, odroczeniu, przyznawaniu ulg, rozkładaniu na raty i odpisywaniu z powodu niemożności ściągnięcia opłat, jak również przepisy o kontroli poboru opłat, wyda Śląska Rada Wojewódzka w drodze rozporządzenia.

/2/ Nieuiszczone we właściwym terminie opłaty, wymienione w ust.1, będą ściągane w trybie administracyjnym wraz z karami /odsetkami/ za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi. Koszty egzekucyjne oraz kary /odsetki/ za zwłokę pobiera się według stopy obowiązującej dla bezpośrednich podatków państwowych. Koszty egzekucyjne przypadają władzy, której organ przeprowadził egzekucję.

/3/ Dowód rejestracyjny na pojazd traci ważność, jeżeli nie uiszczono należnej opłaty we właściwym terminie płatności.

/4/ Prawo żądania zwrotu nienależnie pobranych opłat przedawnia się w ciągu dwóch lat, licząc od dnia uiszczenia. Prawo żądania opłat przedawnia się w ciągu 10 lat, licząc od dnia powstania obowiązku uiszczenia. Przedawnienie przerywa każdy krok urzędowy, podjęty przez właściwą władzę w celu ściągnięcia opłaty.

/5/ Za czynności władz samorządowych przy wymiarze, poborze i ściąganiu opłat będzie przyznawane odszkodowanie w wysokości 5% uiszczonych opłat oraz kar /odsetek/ za zwłokę."

15/ Art.17 otrzymuje brzmienie:

"1/ Kto uchylił się od obowiązku płacenia opłat, określonych w art.4,5 i 16, podlega karze pieniężnej do wysokości 20-krotnej sumy opłaty uszczuplonej. Usiłowanie jest również karalne.

/2/ Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu, na wypadek niemożności ściągnięcia kary pieniężnej, karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad 4 tygodnie.

/3/ Do orzekania o karach powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

W razie przekazania czynności wymiarowych władzom skarbowym do orzecznictwa karnego, będą stosowane przepisy ustawy karnej skarbowej z dnia 18 marca 1932 r. /Dz.U.R.P.nr.34,p.355/."

16/ W art.18 w ust.2 p.2 wyrazy: "pojazdów mechanicznych, oraz pojazdów konnych, wymienionych w art.6" zastępuje się wyrazami: "od pojazdów mechanicznych, wymienionych w art.4 i 5". Ponadto w ust.2 p.3 tegoż artykułu wyrazy "pojazdów mechanicznych i pojazdów konnych, wymienionych w art.6" zastępuje się wyrazami: "pojazdów mechanicznych, wymienionych w art.4."

Art.2.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej. Równocześnie upoważnia się Wojewodę Śląskiego do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Śląskich jednolitego tekstu ustawy z dnia 30 marca 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym /Dz.U. Śl.nr.6,poz.14/ z uwzględnieniem zmian, wynikających z niniejszej ustawy, jak również ze zmianą numeracji rozdziałów, oraz artykułów i poszczególnych ich części.

Art.3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1933 r.

S P R A W O Z D A N I E

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierającego projekt ustawy o sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w Skoczowie.

Sprawozdawca: poseł Cz.W.Chmielewski.

Wysoki Sejmie!

Wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierający projekt ustawy o sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w Skoczowie został przekazany przez plenum Sejmu Śląskiego w dniu 19 kwietnia br. do Komisji Budżetowo-Skarbowej, która na swym posiedzeniu w dniu 26 kwietnia br. uchwaliła jednogłośnie wspomniany projekt ustawy bez zmian.

Chodzi tu o wyrażenie zgody Sejmu Śląskiego na sprzedaż zakupionej w roku 1925 przez Skarb Śląski nieruchomości, składającej się z budynku oraz parceli, zapisanej w księdze gruntowej gm.kat.Skoczów pod nr. 387 lwh. 593 za cenę 13 000 zł. na pomieszczenie miejscowego Urzędu Kierownictwa Regulacji Wisły.

Wymieniony Urząd przeniesiony został do Cieszyna, skutkiem czego budynek, o którym mowa, opróżnił się. Budynek ten w swym obecnym stanie mógłby być użyty na cele mieszkalne, wymagałby jednak uprzedniego przeprowadzenia gruntownego remontu, którego koszt według orzeczenia rzeczoznawcy wynosi około 4 000 zł.

Z uwagi na to, że koszt remontu kapitalnego, dalszej konserwacji oraz wydatków administracyjnych nie stoi w żadnym stosunku z jednej strony do obecnej wartości budynku, wynoszącej około 12 000 zł., z drugiej strony zaś do wysokości czynszu dzierżawnego, jaki możnaby uzyskać przez wynajem nieruchomości, który wyraża się w kwocie 80 do 100 zł. miesięcznie, należałoby budynek ten sprzedać oferentowi najwięcej dającemu z zastrzeżeniem respektowania hipotecznie zabezpieczonego prawa pierwokupu poprzedniej właścicielki.

Zgodnie z uchwałą Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy w brzmieniu, proponowanem przez Śląską Radę Wojewódzką.

Sprawozdawca i Przewodniczący
Komisji Budżetowo-Skarbowej:

/-/ Cz.W. Chmielewski.

Załącznik 1.

U s t a w a
z dnia 1933 r.
w sprawie sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w Skoczowie.

Art. 1.

Zezwala się na sprzedaż nieruchomości, będącej własnością Skarbu Śląskiego w Skoczowie, zapisanej w księdze gruntowej gminy kat.Skoczów Nr.387 lwh.593.

Art. 2.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 5.

KOŁ. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Sejmu Śląskiego, dotyczące projektu ustawy Śląskiej
Rady Wojewódzkiej z dnia 14.lutego 1933 r. w sprawie
prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych.

Sprawozdawca: Poseł Józef S y s k a .

Wysoki Sejmie!

Komisja Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Sejmu Śląskiego obradowała na trzech kolejnych posiedzeniach w dniach 21 marca, 11 kwietnia i 5 maja 1933 r. nad projektem ustawy w sprawie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych.

Dyskusja toczyła się zarówno nad projektem ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej jak i nad poszczególnymi postanowieniami ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o szkołach prywatnych.

Szereg poprawek do ustawy z dnia 11 marca 1932 r. zgłosił przedstawiciel Klubu Niemieckiego, a to w związku z art.1, art.2 p.1,2,3,4 i art.6 p.3. Przedstawiciel Klubu Niemieckiego utrzymywał, że ustawa z dnia 11 marca 1932 r. zawiera postanowienia sprzeczne z postanowieniami traktatu o mniejszościach i z Konstytucją R.P. Poprawki Klubu Niemieckiego szły w kierunku:

- 1/ ażeby w ustawie zastrzeżone było prawo nadzoru właścicielom szkół, zarówno osobom fizycznym, jak i zarejestrowanym stowarzyszeniom;
- 2/ aby Rada Wojewódzka określiła wymagania, jakim winien odpowiadać statut szkół prywatnych;
- 3/ aby władze państwowe wydawały pisemne stwierdzenia ubiegającym się o nie, że zachowywali się nienagannie pod względem moralności oraz w stosunku do Państwa, jeżeli ci nie byli sądowo karani;
- 4/ aby zmodyfikować art.2 p.2 i 3.

Po dłuższej dyskusji Komisja większością głosów odrzuciła wszystkie poprawki przedstawiciela Klubu Niemieckiego, stając na stanowisku, iż ustawa o szkołach prywatnych dotyczy wszystkich szkół prywatnych, a nie tylko mniejszościowych i że ustawa ta obowiązuje już na terenie całego Państwa z wyjątkiem Województwa Śląskiego. Wobec czego niema potrzeby stwarzać odmiennych przepisów na terenie Śląska, zarówno w odniesieniu do szkół prywatnych polskich, jak i mniejszości narodowych.

Obawy o niezgodność ustawy z traktatem o mniejszościach czyni bezprzedmiotowym postanowienie w art.1 projektu ustawy, który orzeka, iż postanowienia zawarte w ustawie z dnia 11 marca 1932 r. o szkołach prywatnych mają moc obowiązującą z zastrzeżeniami, wynikającymi z umów międzynarodowych Polski.

Komisja większością głosów przyjęła bez zmian projekt ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej w sprawie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych.

Imieniem Komisji Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy niżej podaną ustawę.

U S T A W A

z dnia 1933 roku

w sprawie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych.

Art.1.

W sprawie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych na obszarze Województwa Śląskiego mają z zastrzeżeniami wynikającymi z umów międzynarodowych Polski - moc obowiązującą postanowienia zawarte w ustawie z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych /Dz.U.

R.P.nr.33,poz.343/.

Art.2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Sprawozdawca i Przewodniczący
Komisji Wyznań Religijnych i
Oświecenia Publicznego:

/-/ Józef Syska, poseł

S p r a w o z d a n i e

Komisji Pracy i Opieki Społecznej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R. o zniesieniu ustawy z dnia 27 listopada 1922 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpieczeniu społecznym /Dz.U.Śl.nr.37,poz.135/.

Sprawozdawca: Poseł Jan Brzeskot.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu Komisji Pracy i Opieki Społecznej w dniu 26 kwietnia 1933 r. rozpatrywano ponownie, na mocy uchwały Sejmu Śląskiego z dnia 14 listopada ub.r., wniosek Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R. o zniesieniu ustawy z dnia 27 listopada 1922 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpieczeniu społecznym, /Druk nr. 224/III dot. druku nr. 150/III/ i uchwalono większością głosów projekt ustawy, przyjęty przez Komisję Pracy i Opieki Społecznej w dniu 13 lutego 1932 r. oraz sprawozdanie Komisji Prawniczej z dnia 10 października 1932 r. Projekt ten przyjęto bez zmian z tem, że należy go wnieść na planarne posiedzenie Sejmu Śląskiego o uchwalenie w drugim czytaniu.

Imieniem Komisji Pracy i Opieki Społecznej wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

U S T A W A

z dnia 1933 roku

w sprawie zniesienia mocy obowiązującej ustawy z dnia 27 listopada 1922 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpieczeniu społecznym.

Art.1.

Znosi się moc obowiązującą ustawy z dnia 27 listopada 1922 r. /Dz.U.Śl.nr.37,poz.135/ w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpieczeniu społecznym.

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art.3.

Wykonanie ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Katowice, dnia 26 kwietnia 1933 r.

Sprawozdawca:
/-/ Jan Brzeskot, poseł

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zawierającego projekt ustawy o kwalifikacjach zawodowych osób, trudniących się samodzielnie kuciem koni.

Sprawozdawca: Poseł Dr. Włodzimierz Dąbrowski.

W y s o k i S e j m i e !

Komisja Prawnicza zajęła się na posiedzeniu w dniu 12 maja 1933 r. powyższym projektem ustawy o kwalifikacjach zawodowych osób, trudniących się samodzielnie kuciem koni i zapoznała się z tekstem tego projektu.

Komisja stwierdziła, że sprawa wykonywania zawodowego podkownictwa jest obecnie uregulowaną w obu częściach Województwa odmiennymi przepisami prawnymi i że zachodzi konieczność jednolitego uregulowania zagadnienia.

Zasady projektu idą w tym kierunku, że:

- 1/ do zawodu wymagane są odpowiednie kwalifikacje,
- 2/ że ustawa przewiduje sposób w jaki kwalifikacje te mają być stwierdzane.

Wobec tego, że treść ustawy nie nasunęła wątpliwości, Komisja uchwaliła przyjąć projekt ustawy w brzmieniu jej przedłożonem.

Katowice, dnia 12 maja 1935 r.

Przewodniczący i Sprawozdawca

Komisji Prawniczej:

/-/ Dr. Włodzimierz Dąbrowski.

S P R A W O Z D A N I E

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego w sprawie projektu ustawy o wyrażeniu zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 marca 1932 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw wyrobu kwasu azotowego /Dz.Ust.Rz.P. nr.33, poz. 344/.

Sprawozdawca: Poseł Dr. Włodzimierz Dąbrowski.

W y s o k i S e j m i e !

Komisja Prawnicza zajęła się na posiedzeniu dnia 12 maja 1933 r. powyższym projektem ustawy i zapoznała się z tekstem ustawy z dnia 15 marca 1932 r.

Ustawa przewiduje, że założenie, uruchomienie oraz techniczna rozbudowa przedsiębiorstwa wyrobu kwasu azotowego wymaga uprzedniego uzyskania przez przedsiębiorcę koncesji ze strony Ministra Przemysłu i Handlu. Koncesja taka musi być wykorzystana w ciągu 2-ch lat, w przeciwnym wypadku może zostać cofniętą.

Wyrabianie kwasu azotowego bez koncesji podlega karze.

Pozatem podpadają tego rodzaju przedsiębiorstwa pod odpowiednie przepisy prawa przemysłowego.

Wobec tego, że nie nasunęły się żadne wątpliwości, Komisja uchwaliła projekt ustawy w brzmieniu przedłożonym.

Katowice, dnia 12 maja 1933 r.

Przewodniczący i Sprawozdawca

Komisji Prawniczej:

/-/ Dr. Włodzimierz Dąbrowski.

W N I O S E K

Posłów Klubu Ch.D. i N.P.R.

w sprawie ustawy o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych,
działających na obszarze Województwa Śląskiego.

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.
Katowice, dnia 17 maja 1933r.

W N I O S K O D A W C Y:

/-/ W.Korfanty, Kempka, Sosiński, Prus, Karetta, Grzonka, W.Chmielewski, /-/ Kędzior,
/-/ Dr.Bronisław Hager, Sikora, Broncel, /-/ Breliński, /-/ Wieczorek.

U S T A W A

z dnia.....1933 roku

o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych, działających na obszarze
Województwa Śląskiego.

Art.1.Opiekę i nadzór nad prywatnymi szkołami, zakładami naukowymi i wychowawczymi
działającymi na obszarze Województwa Śląskiego sprawuje stosownie do przepisów tej ustawy
Wojewoda Śląski i Śląska Rada Wojewódzka.

Art.2. Ustawa ta nie dotyczy szkół utrzymywanych przez związki samorządu
terytorjalnego, oraz te samorządy gospodarcze, które istnienie swe opierają na postanowie-
niach ustaw państwowych.

Art.3. /1/ Obywatel polski może założyć szkołę /zakład/ pod warunkiem:

- 1/ przedłożenia statutu szkoły , ustalającego ustrój wewnętrzny szkoły, język nauczania i program, nazwę, oraz stosunek właściciela /ki/ do dyrektora /ki/ kierownika /czki/ i nauczyciela /ek/. Rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej określi wymagania, jakim winien odpowiadać statut szkoły /zakładu/,
- 2/ wykazania, że środki utrzymania szkoły będą wystarczające,
- 3/ zapewnienia szkole odpowiedniego lokalu i wyposażenia w urządzenia i pomoce naukowe,
- 4/ przedłożenia pisemnego stwierdzenia właściwych władz państwowych, że ubiegający się o nie zachował się nienagannie pod względem moralności oraz w stosunku do Państwa.

/2/ Orzeczenie Wojewody Śląskiego stwierdza, czy powyższe warunki zostały spełnione.

/3/ Osoba nie posiadająca obywatelstwa polskiego w wyjątkowych wypadkach za zezwoleniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może założyć szkołę /zakład/.

/4/ Założyciel /ka/ może szkołę otworzyć po uzyskaniu orzeczenia Wojewody Śląskiego. O ile w ciągu 3 miesięcy od chwili wniesienia podania założyciel /ka/ nie otrzyma odpowiedzi, ma prawo szkołę otworzyć.

Art.10. Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art.11. Wykonanie tej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

T r e ś ć

U S T A W Y

z dnia 11 marca 1932 roku

o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych /Dz.U.R.P.Nr.33,poz.343/.

Art.1. Opiekę i nadzór nad prywatnymi szkołami, zakładami naukowymi i wychowawczymi sprawuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który może przekazać swe uprawnienia podległym radom szkolnym.

Art.2. /1/ Obywatel polski może założyć szkołę /zakład/ pod warunkiem:

- 1/ przedłożenia statutu szkoły, ustalającego ustrój wewnętrzny szkoły, język nauczania i program, nazwę oraz stosunek właściciela /ki/ do dyrektora /ki/ kierownika /czki/ i nauczyciela /ek/; rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określi wymagania, jakim odpowiadać winien statut,
- 2/ zapewnienia szkole odpowiedniego lokalu i wyposażenia w urządzenia i pomoce naukowe,
- 3/ wykazania, że środki utrzymania szkoły będą wystarczające,
- 4/ przedłożenia pisemnego stwierdzenia właściwych władz państwowych, że ubiegający się o nie zachowywał się nienagannie pod względem moralności oraz w stosunku do Państwa.

/2/ Orzeczenie oznaczonej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego władzy szkolnej stwierdza, czy powyższe warunki zostały spełnione.

/3/ Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w wyjątkowych przypadkach może zezwolić na założenie szkoły osobie, nie posiadającej obywatelstwa polskiego.

/4/ Po uzyskaniu orzeczenia, stwierdzającego spełnienie powyższych warunków, założyciel /ka/ może szkołę otworzyć. O ile w ciągu 3 miesięcy od chwili wniesienia podania założyciel /ka/ nie otrzyma odpowiedzi, ma prawo szkołę otworzyć.

W n i o s e k

posłów Zespołu CH.D. i N.P.R. w sprawie zmian niektórych przepisów w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego.

Podpisani Posłowie Zespołu CH.D. i N.P.R. zgłaszają następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Katowice, dnia 16 maja 1933 r.

/-/ W. Sosiński, /-/ W. Korfanty, /-/ Kędzior, /-/ Prus,
/-/ Wieczorek, /-/ Kempka /-/ Broncel.

U s t a w a

z dnia1933 roku

o zmianie niektórych przepisów w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego.

Art.1.

Rozporządzenie z dnia 17 czerwca 1922 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.nr.1 z 1922 roku, poz.4/ zatwierdzone ustawą z dnia 2 marca 1923 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.nr.13 z 1923 roku, poz.87/ w brzmieniu ustawy z dnia 10 grudnia 1925 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 17 czerwca 1922 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.nr.18 z 1925 roku, poz.43/ uzupełnia się w sposób, który określają artykuły niżej podane.

Art.2.

Wyżsi i niżsi funkcjonariusze Policji Województwa Śląskiego mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego, a wdowy i sieroty po nich do zaopatrzenia wdowiego i sierocego, na zasadach, które normuje ustawa o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów śląskich z dnia 20 kwietnia 1926 r. /Dz.U.Śl.nr.11, poz.19/, przy czem z chwilą przyjęcia do służby w Policji Województwa Śląskiego są uważani za mianowanych na stałe w myśl wymogów art.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 1926 r. /Dz.U.Śl.nr.11, poz.19/. Wyższym i niższym funkcjonariuszom Policji Województwa Śląskiego po ukończeniu pięciu lat faktycznej służby czynnej należy wszystkie lata służby spędzone w Policji Województwa Śląskiego zaliczać do wymiaru zaopatrzenia emerytalnego w stosunku dwanaście miesięcy służby faktycznej za ośmnaście miesięcy.

Art.3.

Postanowienia przepisu art.1 niniejszej ustawy mają zastosowanie również do wszystkich wyższych i niższych funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego, pozostających w służbie czynnej Policji

Województwa Śląskiego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, za okres lat służby w Policji Województwa Śląskiego od dnia 19 czerwca 1922 r. oraz za okres lat służby bezpieczeństwa w Państwie Polskiem od dnia 1 listopada 1918 r.

Art.4.

Zaliczeniu korzystniejszemu tj. 12 miesięcy służby efektywnej za ośmnaście miesięcy podlega również oprócz służby w Policji Województwa Śląskiego ponadto służba w Policji Państwowej, polska służba bezpieczeństwa w okresie plebiscytu i powstań śląskich na Górnym Śląsku jak np. służba w Policji Górnego Śląska, Stróży Gminnej i Żandarmerji Powstańczej, w Państwowej Milicji Ludowej, Policji Wojskowej, Żandarmerji Krajowej, Wojskowej lub Polowej, jeśli służba ta nie podlega podwójnemu liczeniu ze względu na to, że odbywała się na terenie wojenno-operacyjnym.

Art.5.

Czas służby, który wynika z korzystniejszego zaliczenia służby policyjnej ma wpływ nie tylko na wysokość zaopatrzenia emerytalnego, ale uzasadnia również roszczenie o to zaopatrzenie emerytalne.

Art.6.

Z dobrodziejetwa przepisów art.1 - 5 niniejszej ustawy korzystają również wdowy i sieroty po wyższych i niższych funkcjonariuszach Policji Województwa Śląskiego; jeśli chodzi o wypłatę zaopatrzenia wdowiego i sierociego.

Przepisy niniejszej ustawy nie mogą w niczem uszczuplać praw, które są unormowane ustawą z dnia 30 marca 1931 r. o prawie funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego i ich rodzin za odszkodowania w niektórych przypadkach wyjątkowych /Dz.U.Śl.nr.9, poz.18/.

Art.7.

Wyższy i niższy funkcjonariusz Policji Województwa Śląskiego obowiązany jest donieść natychmiast policyjnej władzy przełożonej o każdej przeszkodzie do pełnienia służby. Władza może zażądać udowodnienia tej przeszkody, a w przypadku choroby poddać wyższego i niższego funkcjonariusza Policji Województwa Śląskiego badaniu lekarskiemu.

Jeżeli nieobecność na służbie wyższego lub niższego funkcjonariusza Policji Województwa Śląskiego wskutek choroby trwa dłużej niż rok, ma on być jednostronnem zarządzeniem władzy przeniesiony na emeryturę na zasadach, określonych w ustawie emerytalnej, a jeżeli nie nabył praw emerytalnych, to stosunek służbowy z nim ma być rozwiązany z przyznaniem odprawy w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia, jeżeli przesłużył mniej niż trzy lata w służbie państwowej i sześć-miesięcznego, jeżeli przesłużył trzy lata lub więcej.

Art.8.

Wyżsi i niżsi funkcjonariusze Policji Województwa Śląskiego, którzy przesłużyli przynajmniej rok w służbie państwowej, mają prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku, o mianowicie:

wyżsi funkcjonariusze Policji Województwa Śląskiego: do lat pięciu służby państwowej przez cztery tygodnie, ponad pięć do piętnastu lat przez pięć tygodni, ponad piętnaście lat służby przez sześć tygodni;

niżsi funkcjonariusze Policji Województwa Śląskiego: do lat trzech przez dwa tygodnie, ponad trzy do dziesięciu lat przez trzy tygodnie, a ponad dziesięć do piętnastu lat przez cztery tygodnie,

ponad piętnaście lat służby przez pięć tygodni.

Art. 9.

Wyżsi i niżsi funkcjonariusze Policji Województwa Śląskiego mogą otrzymać urlop w celu załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych, nie przenoszący jednorazowo dni trzech; termin ten może być przedłużony tylko w wyjątkowych wypadkach. W razie przeniesienia służbowego do innej miejscowości wyższy lub niższy funkcjonariusz Policji Województwa Śląskiego otrzymuje z urzędu urlop, czas trwania i tryb udzielania którego określi rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Urlopy takie nie są wliczane do wymiaru urlopu wypoczynkowego.

Pozatem na prośbę wyższego lub niższego funkcjonariusza Policji Województwa Śląskiego może mu być udzielony bezpłatny dłuższy urlop najwyżej do lat dwu; czas trwania tego urlopu nie wlicza się do wysługi lat. Władza może od tych warunków odstąpić w całości lub w części tylko wówczas, gdy udzielenie dłuższego urlopu pożądane jest z ważnych względów publicznych.

Art. 10.

Starsi przodownicy Policji Województwa Śląskiego, nie posiadający wymaganego cenzusu naukowego mogą wyjątkowo być awansowani na aspirantów, o ile odznaczyli się wybitnymi zdolnościami, położyli w służbie bezpieczeństwa niepospolite zasługi i przesłużyli w Policji Województwa Śląskiego co najmniej lat siedm, z czego w stopniu starszego przodownika co najmniej lat dwa.

Art. 11.

W razie braku wolnych etatów aspirantów, kandydat, odpowiadający warunkom, wymaganym przez niniejszą ustawę może być mianowany aspirantem z uposażeniem starszego przodownika. Po utworzeniu się wolnego miejsca w etacie aspirantów tacy aspiranci otrzymują w porządku starszeństwa uposażenie aspiranta.

Ogólna liczba aspirantów z uposażeniem starszego przodownika w korpusie Policji Województwa Śląskiego nie może przekraczać 20% etatu aspirantów.

Art. 12.

Wyższym i niższym funkcjonariuszom Policji Województwa Śląskiego przysługują prawa pierwszeństwa do otrzymania odpowiadających im kwalifikacjom innych stanowisk w służbie śląskiej tudzież samorządowej lub zakładach i instytucjach, subwencjonowanych przez Skarb Śląski, które przysługują oficerom względnie zawodowym podoficerom wojsk polskich.

Przepisy dla Policji Województwa Śląskiego w tej sprawie wyda Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 13.

Wyższy i niższy funkcjonariusz Policji Województwa Śląskiego po trzech latach służby w Policji Województwa Śląskiego zostaje ustalony w służbie z mocy samego prawa.

W wypadkach wyjątkowych władzom mianującym, a mianowicie Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Województwu Śląskiemu w stosunku do wyższych funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego, a komendantom Policji Województwa Śląskiego w odniesieniu do niższych funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego przysługuje prawo ustalenia w służbie jednocześnie z mianowaniem.

Stosunek służbowy wyższego i niższego funkcjonariusza Policji Województwa Śląskiego, nie ustalonego w służbie może być w każdej chwili rozwiązany, gdy władza powołana do mianowania uzna, że nie nadaje się do służby w Policji Województwa Śląskiego.

Przy rozwiązaniu stosunku służbowego w trybie ustępu poprzedniego należy w razie nienagannego zachowania się wyższego lub niższego funkcjonariusza Policji Województwa Śląskiego przyznać odprawę w wysokości: za służbę do jednego roku - 1-miesięcznego uposażenia, za służbę od jednego roku do lat dwóch - trzymiesięcznego i za służbę ponad dwa lata - czteromiesięcznego uposażenia.

Art.14.

Zwolnienie ze służby w Policji Województwa Śląskiego nie pociąga za sobą utraty praw nabytych służbą, jednak przy wydaniu orzeczenia dyscyplinarnego zaopatrzenie emerytalne ma być zmniejszone. Zmniejszenie to może dochodzić do 50% normalnego zaopatrzenia.

Jeżeli zwolniony ze służby nie posiada prawa do zaopatrzenia emerytalnego, to otrzymuje odprawę według norm określonych w art.13 niniejszej ustawy. Odprawa ta ma być również zmniejszona do 50% normalnego wymiaru.

Wydalenie ze służby w Policji Województwa Śląskiego pociąga za sobą utratę wszystkich praw wynikłych ze stosunku służbowego, w tej liczbie prawa do zaopatrzenia emerytalnego, jednak w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie władza orzekająca wydalenie może przyznać członkom rodziny wydanego stały zasiłek w wysokości ich zaopatrzenia wdowiego lub sierociego albo mniejszy.

Art.15.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art.16.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

U z a s a d n i e n i e .

Na podstawie punktu 4-go artykułu 4-go ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.nr.73,poz.497/ ustawodawstwo o organizacji sił policyjnych i żandarmerji należy do kompetencji Sejmu Śląskiego. Sejm Śląski na podstawie tych praw ustawą z dnia 2 marca 1923 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl.nr.13,poz.87/ zatwierdził rozporządzenie tymczasowej Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 17 czerwca 1922 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego/Dz.U.Śl.nr.1,poz.4/. Następnie Sejm Śląski jeszcze kilkakrotnie unormował przepisy, które odnoszą się do wyższych i niższych funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego, ale nie załatwił wyczerpująco tych spraw, które ze względu na ciężkie warunki, w jakich znajdują się niżsi i wyżsi funkcjonariusze Policji Województwa Śląskiego domagały się załatwienia.

Obecnie tegoroczny projekt pragnie załatwić bodaj część przepisów, które normują stosunki służbowe funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego.

Naszem zdaniem nie istnieją żadne uzasadnione powody, któreby nie pozwalały na conajmniej takie same traktowanie funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego, jakie są stosowane do funkcjonariuszów Policji poza obszarem Województwa Śląskiego.

Artykuł 2-gi ustala, że wyżsi i niżsi funkcjonariusze Policji Województwa Śląskiego mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów śląskich z dnia 20 kwietnia 1926 r. /Dz.U.Śl.nr.11,poz.18/, artykuł ten postanawia także, że po ukończeniu 5 lat faktycznej służby czynnej należy lata służby w Policji Województwa Śląskiego zaliczać do wymiaru zaopatrzenia emerytalnego w stosunku 12 miesięcy służby faktycznej za 18 miesięcy. -

Artykuł 3-ci normuje do kogo mają zastosowanie przepisy artykułu 1-go niniejszej ustawy i czas od kiedy należy do funkcjonariuszów Policji Województwa Śląskiego stosować przepisy niniejszej ustawy.

Art.4-ty podaje, jaka służba podlega korzystniejszemu zaliczeniu.

Art.5-ty powiada, że czas służby, który wynika z korzystniejszego zaliczenia służby policyjnej uzasadnia również roszczenia o zaopatrzenia emerytalne.

Art.6-ty powiada, że przepisy art. od 1 do 5 należy stosować do wdów i sierot po funkcjonariuszach Policji Województwa Śląskiego.

Art.7-my zajmuje się sprawą przeniesienia na emeryturę i przyznania odprawy.

Art.8-my zajmuje się sprawą urlopów wypoczynkowych.

Art.9-ty zajmuje się sprawą urlopów rodzinnych, majątkowych, osobistych itp.

Art.10-ty załatwia sprawę awansu st.przedowników na aspirantów, również art.11-ty zajmuje się sprawą etatów aspirantów.

Art.12-ty daje pierwszeństwo funkcjonariuszom Policji do otrzymania stanowisk w służbie śląskiej, samorządowej itp.

Art.13-ty załatwia sprawy ustalenia w służbie, rozwiązania stosunku służbowego i wypłaty odprawy.

Art.14-ty mówi o prawach nabytych służbą w Policji Województwa Śląskiego.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 17 maja 1933 r.

L. RW. 444

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o budowie kolei lokalnej normalnotorowej Rybnik-Żory-Pszczyna, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 8 maja 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia 1933 roku
o budowie kolei lokalnej normalnotorowej Rybnik-Żory-Pszczyna.

Art. 1.

Uchwalą się budowę kolei lokalnej, normalnotorowej, użytku publicznego dla ruchu osobowego i towarowego - z Rybnika przez Żory do Pszczyny.

Art. 2.

Budowa kolei Rybnik-Żory-Pszczyna będzie przeprowadzana w miarę przyznawania na ten cel kredytów w budżecie Województwa Śląskiego.

Art. 3.

Sposób administrowania koleją Rybnik-Żory-Pszczyna określi Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Normalnotorowa linja kolejowa Rybnik-Żory-Pszczyna ma za zadanie:
1/ stworzenie krótszego połączenia dla masowego wywozu produktów zagłębia węglowego z okręgu rybnickiego na wschód i południe, 2/ uzyskanie dogodniejszego połączenia z okręgu krakowskiego przez Oświęcim i Dziedzice do Rybnika, Suminy i do niemieckiej części Górnego Śląska - z ominięciem przeciążonej linii Kraków-Trzebinia-Mysłowice-Katowice-Gliwice oraz 3/ przyczynienia się do rozwoju istniejącego przemysłu i podniesienia gospodarstw leśnych i rolnych w miejscowościach, które przecina ta linja kolejowa i w obrębie jej zasięgu. Skróć drogi dla przewozów z Rybnika do Oświęcimia, Skawiny, oraz do Dziedzic, Bielska, Żywca, Zwardonia-Suczej-Zakopanego w stosunku do obecnej przez Wodzisław wynosi dla samego tylko odcinka Rybnik - Żory 19 km, a dla całej projektowanej linii Rybnik - Żory - Pszczyna 29 km.

Ponadto łagodne warunki terenowe a zatem małe spadki i duże promienie łuków dają znaczne korzyści dla trakcji wobec ciężkiego profilu linii Rybnik - Wodzisław - Pawłowice.

Wymienione skrócenie drogi odbija się bardzo korzystnie na ruchu nie tylko towarowym, lecz również osobowym i turystycznym, poza to dogodnie połączenie zagłębia węglowego, oraz granicy zachodniej z magistralami zachód - wschód jest niezmiernie ważne dla ogólnopanstwowych celów. Nadto budowa tej linii kolejowej w obecnym okresie bezrobocia przyczyni się w znacznym stopniu do jego zmniejszenia.

Cała długość projektowanej linii Rybnik-Żory-Pszczyna wyniesie około 36 km, w tem odcinek Rybnik - Żory 13.8 km. Koszt budowy odcinka Rybnik Żory wraz z przełożeniem części linii Orzesze - Żory, wyniesie przy założeniu przeprowadzenia budowy sposobem gospodarczym i siłami bezrobotnych około 2 800 000,- zł. zaś całej linii kolejowej Rybnik-Żory-Pszczyna około 8 400 000,- złotych.

S P R A W O Z D A N I E

.....

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15. lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych.

Sprawozdawca: Poseł Dr.Włodzimierz Dąbrowski.

Wysoki Sejmie !

Komisja Prawnicza zajęła się na kilku posiedzeniach powyższym projektem ustawy, zapoznając się z jego treścią. Pozatem zaznajomiła się z petycją mierniczych przysięgłych z dnia 12 listopada 1932 r., która omawia kwestję używania tytułu i kwalifikacyj.

Celem wyjaśnienia poruszonych w tej petycji spraw, skierowano akt do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o zajęcie stanowiska.

Śląski Urząd Wojewódzki wypowiedział się pismem z dnia 12.

kwietnia następująco:

" Na pismo z dnia 13 lutego br. L:1411/32, zawierające petycję mierniczych przysięgłych w związku z projektem ustawy o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 lipca 1925r.o mierniczych przysięgłych - mam zaszczyt oznajmić co następuje:

Zastrzeżenia, podniesione przez mierniczych przysięgłych przeciwko projektowi ustawy o mierniczych przysięgłych dotyczą dwóch kwestji: po pierwsze tytułu inżyniera, a powtórę rzekomego naruszenia nabytych praw przez rozszerzenie grona osób, uprawnionych do wykonywania zawodu mierniczego przysięgłego.

Sprawa tytułu inżyniera, niezastrzeżona ustawodawstwu Sejmu Śląskiego, uregulowana została w ustawie z dnia 21 września 1922r. /Dz.U.R.P.Nr.90,poz.823/; do władz centralnych należą również sprawy wypływające z postanowień tejże ustawy, w szczególności o ile chodzi o nadawanie tytułu inżyniera z art. 6 ustęp 2 wspomnianej codopiero ustawy.

Wymogi studjów, związane z prawem wykonywania zawodu mierniczego przysięgłego zostały określone w art.2. ustawy z dnia 15 lipca 1925r. /Dz.U.R.P.Nr.46,poz.454 ex 1928/. W wykonaniu tegoż artykułu Minister Robót Publicznych rozporządzeniem z dnia 17.VII.1926r./Dz.U.R.P.Nr.74,poz.431/ uznał jako odpowiednie szkoły krajowe b.kurs geometrów Politechniki we Lwowie oraz oficerską szkołę topografów w Warszawie, pozatem rozporządzeniem z dnia 14.I.1927r. /Dz.U.R.P.Nr.13,poz.100/ studja zakończone egzaminem dyplomowym, - przed wejściem w życie ustawy z dnia 15.VII.1925r. o mierniczych przysięgłych - na tych Wydziałach Politechniki we Lwowie i w Warszawie, na których wykładano obowiązkowo miernictwo i wyższą geodezję, a

z pośród szkół zagranicznych rozporządzeniem z dnia 17.VII. 1926 - o którym wyżej mowa - m.i. wyższą szkołę rolniczą w Berlinie, oraz Akademię rolniczą w Bonn - Poppelsdorf.

W zakresie poziomu wykształcenia, wydanych zostało kilka rozporządzeń pruskich; ostatnie przed przejęciem Górnego Śląska z dnia 23 II.1920r. /Min.Blatt für die Preuss.Innere Verwaltung Nr.5. z dnia 5.IV.1920r/, które weszło w życie dopiero w jesieni 1923r. - nie zyskało zatem mocy obowiązującej na terenie Województwa Śląskiego. Poprzednio wydane w tej materji przepisy z dnia 12.VI.1893r. /Deutscher Reichs - und Staatsanzeiger Nr. 144/ wymagają od kandydata, zgłaszającego się do egzaminu na mierniczego przysięgłego dowodu regularnego co najmniej dwuletniego uczęszczania na studia geodezji przy wyższej szkole rolniej w Berlinie, oraz akademji rolniczej w Bonn - Poppelsdorf.

Porównanie zatem obowiązujących przepisów polskich z przepisami pruskimi nie wykazuje bynajmniej obniżenia poziomu wymagań, stawianych mierniczym przysięgłym na niekorzyść ustawy polskiej. Na okres przejściowy tylko nadano poszczególnym Ministrom prawo nadawania tytułu i uprawnień mierniczego przysięgłego osobom, nieodpowiadającym wymaganiom art.2. odnośnie do studjów. Poza warunkiem odbycia specjalnej szkoły mierniczej podniesiono co do tych osób wymagania w zakresie praktyki, by w ten sposób zrównoważyć do pewnego stopnia ewentl. braki. Miernicy tej kategorii nie zostali zwolnieni od warunku odbycia normalnego dla wszystkich egzaminu fachowego. Termin prekluzyjny, w którym odnośni Ministrowie mogli korzystać ze swych uprawnień upłynął zresztą z dniem 31.XII.1930r. /art.24 i 25/.

Powoływanie się na art.4, § 2.pkt.3 konwencji polsko-niemieckiej, dotyczącej Górnego Śląska z dnia 15 maja 1922 r. jest nieuzasadnione."

Po przeprowadzeniu obszernej dyskusji stwierdziła Komisja, że

1/. przeniesienie się z innych dzielnic mierniczych posiadających kwalifikacje, przewidziane w ustawie ogólnopanstwowej, jest dopuszczalne i niema żadnej możliwości prawnej przeszkodzić temu przeniesieniu się. Temsamem odpada także kwestja poruszona podczas obrad, czy można przeszkodzić temu, by miernicy przenoszący się na Śląsk a posiadający niższe kwalifikacje, mogli używać tego samego tytułu, którego używają miernicy Województwa Śląskiego posiadający wyższe kwalifikacje,

2/. że dotychczasowy stan prawny umożliwia uzyskanie tytułu inżyniera mierniczym osiadłym od dawna w Województwie Śl., a posiadającym odpowiednie kwalifikacje.

Stwierdzono dalej, że poruszone ad 1/ i 2/ kwestje łączą się tylko pośrednio z ustawą o mierniczych, gdyż sprawa tytułu uregulowana jest w innej ustawie.

Przeciw ustawie o mierniczych jako takiej nie podniesiono żadnych wątpliwości.

Wobec tego Komisja po wyjaśnieniu tego stanu przyjęła projekt ustawy w brzmieniu jej przedłożonym.

Mr.

Sprawozdawca i Przewodniczący Kom.Prawn.
/-/ Dr.Włodzimierz Dąbrowski.

Okres III.

S P R A W O Z D A N I E
-.-.-.-.-

Komisji Przemysłowo-Handlowej Sejmu Śląskiego
w sprawie projektu ustawy o wyrażeniu zgody Sejmu
Śląskiego na wejście w życie na obszarze górnoślą-
skiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia
15 lipca 1925r. o mierniczych przysięgłych.

Sprawozdawca: Poseł Stanisław Breliński.

Wysoki Sejmie !

Komisja Przemysłowo-Handlowa po zaznajomieniu się z wyżej wy-
mienioną ustawą oraz petycją mierniczych przysięgłych z dnia 13 listo-
pada 1932 r. dotyczącą używania tytułu inżyniera i potrzebnych kvali-
fikacyj, uchwaliła na swem posiedzeniu w dniu 1 czerwca br.:

przychylić się bez zastrzeżeń do zajętego w tej sprawie
stanowiska Komisji Prawniczej i przyjąć projekt ustawy
bez zmian.

Sprawozdawca i Przewodniczący
Komisji Przemysłowo-Handlowej:

/-/ Stanisław Breliński.

Mr.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budowlano-Mieszkaniowej i Budżetowo-Skarbowej
w przedmiocie projektu ustawy, dotyczącego zmiany usta-
wy z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym.

Sprawozdawca: Poseł Dr. Jan K o t a s .

ysoki Sejmie!

W dniu 28 kwietnia br. wniosła Śląska Rada Wojewódzka do Sejmu Śląskiego projekt ustawy w sprawie zmiany ustawy o Śląskim Funduszu Gospodarczym z dnia 8 lutego 1928 r. /Dz.U.Śl.nr.4,poz.7/, który przekazał Sejm Śląski na posiedzeniu z dnia 17 maja 1933 r. Komisji Budowlano-Mieszkaniowej i Budżetowo-Skarbowej. Na posiedzeniu Komisji Budżetowo-Skarbowej z dnia 26 maja 1933 r. uchwalono rozpatrywać sprawę tę na wspólnych posiedzeniach obydwóch komisyj.

Komisje te na trzech posiedzeniach a to w dniu 30 maja , 1 i 8 czerwca br. zbadały dokładnie przedłożony im projekt i uskuteczniły w nim pewne korektury oraz uzupełniły go kilkoma nowymi przepisami.

I.

Projekt Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierał wobec dotychczas obowiązujących przepisów o Śląskim Funduszu Gospodarczym następujące zmiany ustawy, względnie nowe przepisy:

- 1/ Pierwsza zasadnicza zmiana dotyczy postępowania przy pobieraniu opłat na rzecz Funduszu. Dotychczas wymierzały i pobierały opłaty te zarządy gminne, a odtąd funkcje te przechodzą na urzędy skarbowe.
- 2/ Druga zmiana dotyczy zadań, jakim służy Śląski Fundusz Gospodarczy.

Według art.2 ustawy Śląski Fundusz Gospodarczy przeznacza się:

a/ na długoterminowe, niskoprocentowe zabezpieczone hipotecznie kredyty na budowę, przebudowę, nadbudowę domów mieszkalnych, oraz zabudowań, będących w ścisłym związku z używaniem mieszkań;

b/ na obniżenie oprocentowania pożyczek na cele budowlano-mieszkaniowe , mających być udzielanymi ze sum, które Województwo Śląskie zdobędzie przez zaciągnięcie pożyczki inwestycyjnej.

Ponieważ przepis wyszczególniony wyżej pod b/ nie był dotąd aktualnym i w przyszłości nie może być aktualnym, gdyż na cele budownictwa mieszkaniowego nie użyto żadnych sum z śląskiej pożyczki inwestycyjnej, więc postanowiła Śląska Rada Wojewódzka przepisać ten w zupełności skreślić.

- 3/ Ponadto postanowiła Śląska Rada Wojewódzka jako trzecią zmianę rozszerzyć dotychczasowe zadania Funduszu przez nowe postanowienia pozwalające:

- a/ udzielanie nowych pożyczek na osiedlanie bezrobotnych na małych gospodarstwach rolnych, nieprzekraczających na obszarze województwa Śląskiego 4 ha ziemi użytkowej,
 - b/ konwersję pożyczek budowlanych w instytucjach kredytowych na pożyczki ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego,
 - c/ lokowanie sum pieniężnych ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego w Kasach Komunalnych i w spółdzielniach kredytowych, o ile instytucje te udzielały i udzielają pożyczki budowlane.
- 4/ Czwarta zmiana dotychczas obowiązujących przepisów dotyczy upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do przyznawania pożyczkobiorcom ulg w spłacie pożyczek w wyjątkowych wypadkach.

II.

Obydwie połączone Komisje zgodziły się na powyższe zasadnicze zmiany i uzupełniły je w znacznej mierze po przeprowadzeniu szczegółowej dyskusji.

Zmiany te i uzupełnienia dotyczą zarówno dotychczasowych przepisów o Śląskim Funduszu Gospodarczym jakoteż i nowych przepisów, proponowanych przez Śląską Radę Wojewódzką i idą w następującym kierunku:

1/ Rozszerzają one zadania Śląskiego Funduszu Gospodarczego, dopuszczając udzielanie z niego pożyczek na remont zasadniczy względnie główny starych domów mieszkalnych, wybudowanych przed 1 stycznia 1919 r. Pożyczki te mogą być uzyskane wprost ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego jakoteż pośrednio z lokat, jakie Śląska Rada Wojewódzka uskutechni w myśl art.14a projektu w poszczególnych instytucjach finansowych.

2/ Zmieniają one czasokres amortyzacyjny udzielanych pożyczek jakoteż dopuszczają możliwość obniżenia odsetek poniżej dotychczasowych norm.

Według dotychczasowego artykułu 12 pożyczki spłacane będą do 42 lat w ratach półrocznych za oprocentowaniem conajmniej w wysokości 3% we wszystkich wypadkach z wyjątkiem spółdzielni i instytucyj społecznych, przy których oprocentowanie wynosi conajmniej 2% w stosunku rocznym.

Z uwagi na ciężki kryzys gospodarczy, bezrobocie, obniżenie zarobków, znaczny spadek wartości nowych budynków, wybudowanych w czasach powojennych, obniżenie czynszów w nowych budynkach, przewidywały Komisje w koniecznych wypadkach potrzebę rozszerzenia powyższego czasokresu amortyzacyjnego oraz obniżenia poprzednio wymienionego oprocentowania, by uchronić pożyczkobiorców od katastrofy, a Śląski Fundusz Gospodarczy od ewentualnych strat.

Aby dać zatem możność Śląskiej Radzie Wojewódzkiej uwzględnienia powyższego położenia gospodarczego poszczególnych pożyczkobiorców, uchwalono nadać art.12 pewną elastyczność w nowych granicach w nim zakreślonych i wyrazić w nim zasadę, że Śląska Rada Wojewódzka może udzielać pożyczek ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego do lat 60, za odsetkowaniem najwyżej do 4% a względnie do 3%.

Niezależnie od tego nowego przepisu Śląska Rada Wojewódzka upoważniona jest ponadto w myśl jej projektu ustawy art.14b, odrażać obowiązek uiszczania bieżących rat pożyczkowych. Jeżeli pożyczkobiorca z winy działania kryzysu nie był w stanie wywiązać się ze swych obowiązków płatniczych, a wskutek tego narosły odsetki za zwłokę, będzie Śląska Rada Wojewódzka upoważniona do zwolnienia go od uiszczania odsetek tych.

3/ Trzecia zmiana dotyczy uchwalenia nowego postanowienia, upoważniającego Śląską Radę Wojewódzką do zaciągnięcia pożyczek w państwowych i samorządowych instytucjach kredytowych do łącznej wysokości 6 milionów złotych. Suma ta przeznaczona będzie na konwersję pożyczek budowlanych w Komunalnych Kasach Oszczędności i w spółdzielniach kredytowych.

4/ Czwarta zmiana dotyczy postępowania wymiarowego i chce przede wszystkim usunąć pewne nierówności i niesłuszności przy wymiarze opłat, które zostały spowodowane przez niejednorodną praktykę, jaka się ujawniała przy poszczególnych zarządach gminnych.

Przedewszystkiem zaszła rozbieżność przy interpretacji punktu 1 art.4. Część zarządów gminnych była zdania, że właściciele nowych budowli, obejmujących lokale przemysłowo-handlowe, są zwolnieni od opłat na rzecz Funduszu, podczas gdy inne zarządy zgodnie z orzeczeniem Najwyższego Trybunału Administracyjnego nie zwolniły ich od opłat tych. Ponieważ nie ulega wątpliwości, że ta ostatnia interpretacja jest zgodna z ustawą, należałoby właścicielom tym wymierzyć opłaty za cały ubiegły czas.

Z uwagi na to, że powyższej fałszywej interpretacji nie spowodowali płatnicy, należałoby wszystkie zaległości, powstałe z powyższego tytułu do dnia 31 grudnia 1932 r. umorzyć, co też Komisje zgodnie uchwaliły. Tak samo uchwaliły one, że płatnicy, których przy pierwotnym wymiarze opuszczono lub niewłaściwie zwolniono, mogą być pociągnięci do dopłat tylko za okres 1 roku, który poprzedza bezpośrednio ten rok, w którym ujawniono opuszczenie lub niewłaściwe zwolnienie, przyczem zalegające opłaty należy rozłożyć na raty, płatne w okresie najwyżej do lat 2 bez pobierania odsetek zwłoki i kar za zwłokę, jeżeli powyższe opuszczenie lub zwolnienie nastąpiło bez winy płatnika. Wreszcie uchwalono, że Śląski Fundusz Gospodarczy winien przy zwrocie niesłusznie pobranych opłat, wypłacić płatnikowi 5% odsetki od chwili wpłacenia niesłusznie ściągniętej opłaty. Tak samo przesunięto termin płatności opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego, które będą płatne najpóźniej do 15 dni po upływie umownego terminu płatności czynszu, podczas gdy dotychczas był termin krótszy o 5 dni.

5/ Następnie zastanawiały się Komisje nad sposobem, w jaki płatnicy udowodnić winni, że nie pobierają czynszu od wynajętych lokali, przyczem ustalono zasadę, że jako wystarczający dowód nieściągalności czynszu uważane będą między innymi poświadczenia miejscowych zarządów gminnych o nieściągalności czynszu.

6/ Komisje zgodziły się na przekazanie wymiaru i ściągania opłat urzędowi skarbowym z uwagi na uzasadnienie, jakie dołączyła Śląska Rada Wojewódzka do swego projektu. Przepis ten złagodziły jednak postanowieniem, że Śląska Rada Wojewódzka może w miejscowościach nie będących siedzibą urzędów skarbowych, wymiar i pobór opłat pozostawić zarządom gminnym. Przez to chciały Komisje ulżyć w pierwszym rzędzie tym miejscowościom, które są zbyt daleko oddalone od siedziby urzędów skarbowych.

7/ Wreszcie ustalono zasadę, że dochody i wydatki Śląskiego Funduszu Gospodarczego winny być od 1 kwietnia 1934 r. ujmowane w oddzielny budżet i po uchwaleniu go przez Sejm Śląski ogłaszane co roku jako załącznik do budżetu Województwa Śląskiego.

8/ Pozatem dokonano jeszcze kilka drobnych zmian w przedłożonym projekcie, niemających zasadniczego znaczenia.

Przedłożony przez Śląską Radę Wojewódzką projekt ustawy nie dotyczy w żaden sposób systemu opłat, ustanowionego ustawą z dnia 8 lutego 1928 r. i ich wysokości. Komisje większością głosów zajęły również to same stanowisko, przyczem wzięto pod uwagę, że powody, jakie były miarodajne przy ustanowieniu Śląskiego Funduszu Gospodarczego, nie straciły i w dzisiejszych czasach na sile.

W sposób powyższy został projekt ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej uzupełniony, względnie zmieniony.

Obydwie połączone Komisje załatwiły przez swe powyższe uchwały nie tylko wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej, dotyczący projektu ustawy w sprawie zmiany ustawy z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Druk nr.289/III/, ale także i wniosek Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego, dotyczący zmiany art.14 powyższej ustawy /Druk nr.266/III/, jakoteż i wniosek Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R. w sprawie zmiany tej samej ustawy /Druk nr.248/III/ i uwzględniły wszystkie zaproponowane zmiany w rozpatrywanym przez nie projekcie.

Aby usunąć spostrzeżone niedomagania przy udzielaniu pożyczek ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego przez Śląską Radę Wojewódzką oraz postawić jasno kwestję cen ziemi, nabywanej na cele osadnictwa w myśl art.13a ustawy o Śląskim Funduszu Gospodarczym, uchwałyły połączone Komisje przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następujące rezolucje z prośbą o ich uchwalenie, a mianowicie:

Sejm wzywa Śląską Radę Wojewódzką:

- 1/ by ogłosiła ostrzeżenie, że wszyscy chcący korzystać z pożyczek budowlanych ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego winni jeszcze przed rozpoczęciem zamierzonej budowy budynku mieszkalnego uzyskać prośbę z Banku Gospodarstwa Krajowego na udzielenie się mającą pożyczkę, gdyż w przeciwnym razie przystępują do budowy na własną odpowiedzialność i na własne ryzyko;
- 2/ by wydała zarządzenie, że wnioski o pożyczki budowlane ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego winny obejmować plan sfinansowania zamierzonej budowy budynku mieszkalnego przy równoczesnym wykazaniu w sposób wiarygodny, że wnioskodawcy posiadają własne fundusze na pokrycie kosztów budowy w wysokości wynikającej z postanowień art.13 ustawy o Śląskim Funduszu Gospodarczym;
- 3/ by przy zawieraniu z instytucjami publicznymi oraz z instytucjami i osobami prywatnymi umów o dostarczenie ziemi dla osadników w myśl art.13a ustawy o Śląskim Funduszu Gospodarczym miarodajną była cena ziemi w chwili zawarcia umowy.

Przy ustaleniu treści powyższych rezolucyj kierowały się połączone Komisje następującym rozważaniem:

W Śląskiej Radzie Wojewódzkiej spoczywają niezakończony wnioski o pożyczki ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego na bardzo poważne sumy, których dotąd ze względu na szczupłe dochody Śląskiego Funduszu Gospodarczego nie było można załatwić, a prawie wszyscy wnioskodawcy doprowadzili swoje budowy po największej części pod dach lub też w zupełności je wykończyli przy pomocy pożyczek zaciągniętych w różnych instytucjach lub też u osób prywatnych, a obecnie czekają już od lat na konwersję pożyczek tych na pożyczki ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego i wskutek tego narażeni są na wielkie trudności finansowe.

Ponadto jest pewnem, że wielka ilość budujących domy mieszkalne budowała bez jakiegokolwiek bądź planu finansowego za obce pieniądze, nie mając do dyspozycji na cele budowlane żadnych własnych funduszy albo też w niedostatecznej wysokości, tak iż dziś nie mogą podołać swym obowiązkom płatniczym.

Aby w przyszłości nie dopuścić do wytwarzania się podobnej sytuacji, należy dążyć do tego, by nikt nie rozpoczynał budowy bez planu jej sfinansowania oraz bez własnych kapitałów w odpowiedniej wysokości tudzież bez pewności czy i kiedy może uzyskać odpowiednią pożyczkę ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego na poparcie budowy.

Cel ten będzie osiągnięty w całej pełni, jeżeli Śląska Rada Wojewódzka wyda odpowiednie zarządzenie przewidziane w pierwszych dwóch rezolucjach pod 1/ i 2/.

Przy uchwaleniu trzeciej rezolucji była miarodajną obawa, że instytucje publiczne oraz instytucje i osoby prywatne, mające ziemię nabytą jeszcze za czasów dobrej konjunktury za cenę kupna w wysokości odpowiadającej konjunkturze tej, będą chcieli sprzedać ją osadnikom po wyższej cenie, aniżeli ona odpowiadać będzie stosunkom gospodarczym w dniu jej sprzedaży osadnikom.

Rezolucja powyższa pod 3/ domaga się bowiem, by sprawa ceny w powyższych wypadkach była jasno postawiona i odpowiadała stosunkom panującym w dniu sprzedaży.

W imieniu połączonych Komisyj Budowlano-Mieszkaniowej i Budżetowo-Skarbowej wnoszę, by Wysoki Sejm zechciał uchwalić projekt ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej w brzmieniu uchwalonem przez obydwie Komisje oraz odczytane przezemnie rezolucje.

Katowice, dnia 8 czerwca 1933 r.

Przewodniczący
Komisji Budżetowo-Skarbowej:

/-/ CZ. W. Chmielewski
Poseł na Sejm Śląski.

Przewodniczący i sprawozdawca
Komisji Budowlano-Mieszkaniowej

/-/ Dr. Jan Kotas
Poseł na Sejm Śląski.

U S T A W A

z dnia1933 roku

w sprawie zmiany ustawy z dnia 8 lutego 1928 roku

o Śląskim Funduszu Gospodarczym.

Art.1.

Ustawę z dnia 8 lutego /1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U. Śl.Nr.4, poz.7/, zmienioną ustawą z dnia 17 czerwca 1931r. /Dz.U.Śl.Nr. 15, poz.29/, zmienia się i uzupełnia jak następuje:

1/ Art.2 skreśla się.

2/ Punkt 6 art.4 otrzymuje następujące brzmienie:

"Właściciele domów /budowli/, których wszystkie czynsze razem nie przekraczają miesięcznie kwoty 125,-- zł."

3/ Art.5 otrzymuje następujące brzmienie:

"Wymierzanie i pobieranie opłat, wymienionych w art.3., należy do urzędów skarbowych."

W miejscowościach, niebędących siedzibą urzędów skarbowych, wymierzanie i pobieranie tych opłat może być zarządzeniem Śląskiej Rady Wojewódzkiej przekazane za wynagrodzeniem zarządom gminnym.

Obowiązek uiszczenia opłat, wymienionych w art.3. pkt.1 i 2, ciąży na właścicielach domów, względnie na administratorach domów i na dzierżawcach."

4/ Art.6 otrzymuje następujące brzmienie:

"Wszystkie opłaty wnosi się do urzędów skarbowych lub do kas gminnych, jeżeli w danej miejscowości pobieranie i wymierzanie opłat powierzone zostało zarządom gminnym. Opłaty, wymienione w art.3.pkt. 1 i 2, należy wnosić do urzędów skarbowych najpóźniej do piętnastego dnia po upływie umownego terminu płatności czynszu.

W razie nieuiszczenia we właściwym terminie opłat, ustanowionych niniejszą ustawą, będzie się pobierać kary za zwłokę albo odsetki za odroczenie według norm, obowiązujących przy bezpośrednich podatkach państwowych. Kary za zwłokę i odsetki za odroczenie wpływają do Śląskiego Funduszu Gospodarczego."

5/ Art.7 otrzymuje następujące brzmienie:

"Przeciwko wymiarowi służy płatnikowi prawo wniesienia w ciągu 14 dni pówołanie do Śląskiej Rady Wojewódzkiej za pośrednictwem właściwego organu wymiarowego. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia opłaty."

6/ Art.8 otrzymuje następujące brzmienie:

"Przy wymierzaniu i pobieraniu opłat, ustanowionych niniejszą ustawą, mają analogiczne zastosowanie przepisy o karach ustanowionych celem zabezpieczenia obowiązku płacenia danin komunalnych w Województwie Śląskiem w przypadku ujawnienia zamiaru uchylecia się od tego obowiązku albo zamiaru uwolnienia od niego innej osoby. Kary wymierzają urzędy skarbowe. Kary wpływają do Śląskiego Funduszu Gospodarczego."

7/ Po art.8. dodaje się następujące artykuły 8a i 8b:

" Art. 8a .

Płatnicy, wyszczególnieni w art. 3 , których przy pierwotnym wymiarze opłat opuszczono lub niewłaściwie zwolniono, winni być pociągnięci do opłat dodatkowo za czas ubiegły, lecz nie więcej jak za 1 rok, bezpośrednio poprzedzający ten rok, w którym ujawniono opuszczenie lub niewłaściwe zwolnienie od opłat.

Jeżeli opuszczenie lub niewłaściwe zwolnienie osoby obowiązanej do uiszczenia opłaty nastąpiło bez jej winy, wówczas zaległe opłaty należy ściegnąć bez pobierania odsetek zwłoki i kar za zwłokę przy rozłożeniu zaległości na raty płatne w okresie najwyżej do lat dwóch."

" Art. 8b.

Egzekucję opłat, kar za zwłokę, odsetek za odroczenie i kar przeprowadza się w trybie, przewidzianym dla egzekucji samoistnych danin komunalnych w Województwie Śląskiem oraz przez władze, do których należy egzekucja tych danin komunalnych.

Od kwot nieskusnie ściągniętych tytułem opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego należy płać odsetki w wysokości 5% w stosunku rocznym od chwili wpłacenia nieskusnie ściągniętej opłaty. Odsetki te obciążają Śląski Fundusz Gospodarczy."

a/ Art. 9 otrzymuje następujące brzmienie:

"Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydawania w drodze rozporządzenia szczegółowych przepisów, dotyczących obowiązku uiszczenia opłat, postępowania przy wymierzaniu, pobieraniu, przymusowem ściąganiu opłat, kar za zwłokę, odsetek za odroczenie i kar pieniężnych oraz przepisów, dotyczących umarzania opłat tudzież ulg w spłacie opłat z powodu niemożności względnie trudności w ich ściąganiu z tem, że za wystarczający dowód nieściągalności czynszu uważane będą między innymi poświadczenia miejscowych zarządów gminnych o nieściągalności czynszu."

9/. Lit. c/ art. 10 otrzymuje następujące brzmienie:

" Sumy pieniężne, uzyskane tytułem pożyczek, zaciągniętych przez Skarb Śląski od Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie po myśli postanowień ustawy z dnia 7 maja 1931 r. o popieraniu budowy domów mieszkalnych przez Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie, oraz w sprawie zaciągnięcia przez Skarb Śląski od tych zakładów pożyczek na cele budowlane /Dz.U.Śl.nr.11, poz.24/ oraz kwoty, uzyskane ze sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w kolonjach robotniczych, stosownie do postanowień ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o sprzedaży nieruchomości Skarbu Śląskiego w kolonjach robotniczych /Dz.U.Śl.nr.9, poz.17/."

10/ W art. 10 dodaje się pod lit. e/ słowa:

" e/ ewentualne dotacje Skarbu Śląskiego, przewidziane w budżetach Województwa Śląskiego."

11/ Art. 11 otrzymuje następujące brzmienie:

" 1/ Z Śląskiego Funduszu Gospodarczego udziela się długoterminowych hipotecznie zabezpieczonych pożyczek na budowę, przebudowę i nadbudowę domów mieszkalnych oraz na remont główny domów mieszkalnych, wybudowanych przed 1 stycznia 1919 r.

2/ Z pożyczek ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego korzystać mogą:

./.

- a/ związki samorządowe,
- b/ spółdzielnie mieszkaniowe i budowlano-mieszkaniowe, należące do związków rewizyjnych,
- c/ osoby fizyczne i prawne z wyłączeniem spółdzielni, nie wymienionych wyżej pod lit.b/.

3/ Z Śląskiego Funduszu Gospodarczego mogą być również udzielane pożyczki na tworzenie nowych gospodarstw rolnych. Pożyczki takie mogą być udzielane także poza obszarem Województwa Śląskiego dla osób, zamieszkających w tem Województwie co najmniej pięć lat, licząc wstecz od daty złożenia wniosku o pożyczkę oraz dla reemigrantów, pochodzących z Województwa Śląskiego lub z byłych śląskich obszarów plebiscytowych. Na obszarze Województwa Śląskiego obszar gospodarstw rolnych, tworzonych przy pomocy pożyczek ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego nie może przekraczać 4 ha ziemi użytkowej.

4/ Z dochodów Śląskiego Funduszu Gospodarczego pokrywane będą stosownie do postanowień ustawy z dnia 7 maja 1931r. o popieraniu budowy domów mieszkalnych przez Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie, oraz w sprawie zaciągnięcia przez Skarb Śląski od tych Zakładów pożyczek na cele budowlane /Dz.U.Śl.nr.11,poz.24/ kwoty, należne wymienionym zakładom z tytułu dopłat, do sum, inwestowanych w budowie domów mieszkalnych, oraz kwoty, należne tym zakładom z tytułu amortyzacji pożyczek, zaciągniętych przez Skarb Śląski od tych zakładów."

12/ Art.12 otrzymuje następujące brzmienie:

" 1/ Pożyczki udzielane ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego winny być spłacane w okresie amortyzacyjnym do 60 lat w ratach półrocznych z dołu za oprocentowaniem rocznem, wynoszącym dla spółdzielni, instytucyj społecznych oraz dla osadników, zakładających nowe gospodarstwa rolne /art.11/ najwyżej 3% i dla innych pożyczkobiorców najwyżej 4%.

2/ Początkowy termin, od którego należy liczyć oprocentowanie pożyczek, udzielonych osadnikom /art.11/ i bieg ich amortyzacji może być ustalony przy tych pożyczkach po upływie dwuletniego okresu ulgowego, wolnego od obowiązku uiszczania odsetek i rat amortyzacyjnych, liczonego od dnia wypłacania całej pożyczki. Innym pożyczkobiorcom może Śląska Rada Wojewódzka przyznać jednoroczny okres ulgowy, wolny od obowiązku uiszczania rat kapitałowych."

13/ W art.13 dodaje się następujący ustęp jako ustęp 2/:

" Wysokość pożyczki dla osadników, zakładających nowe gospodarstwa rolne /art.11/, może wynosić 90% kosztów nabycia lub wartości szacunkowej gruntu użytkowego oraz kosztów budowy domu mieszkalnego i budynków gospodarczych."

14/ Po art.13 dodaje się następujące artykuły 13a, 13b, i 13c:

" Art.13a.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zawierania z instytucjami publicznymi oraz z instytucjami i osobami prywatnymi, dostarczającymi ziemi w celach parcelacji, umów o dostarczenie ziemi dla osadników, korzystających z pomocy finansowej z Śląskiego Funduszu Gospodarczego. W umowach tych może Śląska Rada Wojewódzka przyjąć w imieniu Skarbu Śląskiego /Śląskiego Funduszu Gospodarczego/ obowiązek spłacania ceny ziemi, dostarczonej osadnikom, a to na rachunek mających się im udzielić pożyczek z Śląskiego Funduszu Gospodarczego.

Warunki, na których mogą być udzielane pożyczki osadnikom zakładającym nowe gospodarstwa rolne /art.11 ust.3 lit.b/ i ust.2 i art.13 ust.2/, może Śląska Rada Wojewódzka zastosować również przy udzielaniu pożyczek budowlanych osadnikom, zakładającym gospodarstwa działkowo-ogrodnicze."

" Art.13b.

Śląska Rada Wojewódzka może zezwalać na konwersję pożyczek, zaciągniętych po dniu 1 stycznia 1919 r. na budowę, przebudowę i nadbudowę domów mieszkalnych w instytucjach kredytowych, a zwłaszcza w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych /bankach spółdzielczych/, mających swą siedzibę na obszarze Województwa Śląskiego, na pożyczki z Śląskiego Funduszu Gospodarczego. Przy udzielaniu tych pożyczek konwersyjnych mają mieć zastosowanie ogólne warunki, dotyczące udzielania pożyczek budowlanych, określone w postanowieniach niniejszej ustawy."

" Art.13c.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zaciągania pożyczek w państwowych i samorządowych instytucjach udzielających kredytu do łącznej wysokości 6 000 000 złotych, przeznaczonych na konwersję pożyczek budowlanych, przewidzianych w art.13b. Raty amortyzacyjne i odsetki tych pożyczek spłacane będą z dochodów Śląskiego Funduszu Gospodarczego."

15/ W ust.2 art.14 skreśla się następujące zdanie:

" co nastąpić powinno najpóźniej do 1 stycznia 1929r." oraz dodaje się następujące zdanie końcowe:

" Wydatki i dochody Śląskiego Funduszu Gospodarczego winny być ujęte od dnia 1 kwietnia 1934 r. w oddzielny budżet i po uchwaleniu przez Sejm Śląski ogłoszone co roku jako załącznik do budżetu Województwa Śląskiego."

16/ Po art.14 dodaje się następujące artykuły 14a, 14b, i 14c:

" Art.14a.

Śląska Rada Wojewódzka może lokować sumy pieniężne z Śląskiego Funduszu Gospodarczego w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych /bankach spółdzielczych/, mających swoją siedzibę na obszarze Województwa Śląskiego. Lokaty te mogą być dokonywane w związku z udzielaniem przez powyższe instytucje kredytowe kredytów budowlanych. Oprocentowanie lokat nie może być niższe niż 3% w stosunku rocznym, a ich zwrot ma być zastrzeżony w okresie nieprzekraczającym lat 20. W związku z dokonaniem tychże lokat upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zawierania z instytucjami, w których lokaty będą dokonane, umów normujących wysokość odsetek i terminów spłat pożyczek budowlanych, udzielonych bezpośrednio przez te instytucje. Lokaty te mogą być przeznaczone na udzielanie przez te instytucje pożyczek na remont domów /art.11/ na warunkach, określonych przez Śląską Radę Wojewódzką."

" Art.14b.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do ustalania w drodze regulaminów szczegółowych warunków, na których mają być udzielane pożyczki ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego.

W przypadkach wyjątkowych może Śląska Rada Wojewódzka odraczać obowiązek uiszczania rat pożyczkowych, przypadających na umorzenie sumy pożyczkowej oraz uwalniać dłużników od uiszczania odsetek za zwłokę."

" Art.14c

Termin objęcia przez urzędy skarbowe wymierzania i pobierania opłat, ustanowionych niniejszą ustawą, ustali Śląska Rada Wojewódzka w drodze rozporządzenia. Do tego czasu wymierzanie i pobieranie opłat oraz orzekanie o karach /art.8/ należność będzie do zarządów gmin. Również do czasu płatnicy obowiązani będą wносить opłaty do kas gminnych w terminie, ustanowionym w art.6. Zarządy gminne obowiązane są przekazywać wpływy kasowe z opłat na rachunek Śląskiego Funduszu Gospodarczego i to w gminach, liczących ponad 3 000 mieszkańców najpóźniej w dniu 15 każdego miesiąca, w innych gminach najpóźniej 15 dnia po upływie każdego kwartału kalendarzowego. Zarządy gmin zatrzymują tytułem wynagrodzenia za spełnione czynności 5% wpłaconych kwot."

17/ Ustęp 3 Art.15 otrzymuje następujące brzmienie:

"Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do regulowania w drodze rozporządzenia stosunków prawnych, jakie powstały między Skarbem Śląskim, a osobami interesowanymi z tytułu udzielenia pożyczek na podstawie ustawy z dnia 12 marca 1924 r. w przedmiocie kredytu na budowę domów przez kooperatywy /Dz.U.Śl.nr.8,poz.31/, a to w ramach przepisów wymienionej ustawy."

18/ Po art.15/ dodaje się art.15a:

" Art.15a.

Wszelkie zaległości powstałe do dnia 31 grudnia 1932 r. z tytułu obowiązku uiszczenia opłat od lokali przemysłowych i handlowych w domach wybudowanych po dniu 1 stycznia 1919 r. oraz od takichże lokali użytych przez przebudowę, nadbudowę i przybudowę umarza się."

Art. 2.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 8 lutego 1928 r. o Śląskim Funduszu Gospodarczym /Dz.U.Śl.nr.4,poz.7/ z uwzględnieniem zmian i uzupełnień wprowadzonych ustawą niniejszą i z uwzględnieniem zmian w numeracji poszczególnych artykułów i ich części, wynikających z niniejszej ustawy.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1933 r.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

Mr.

Okres III.

SPRAWOZDANIE

Komisji Administracyjno-Samorządowej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierającego projekt ustawy w sprawie zmiany granic powiatów tarnogórskiego i lublinieckiego.

Sprawozdawca: poseł Emil Gajda s.

Wysoki Sejmie!

Wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierający projekt ustawy w sprawie zmiany granic powiatów tarnogórskiego i lublinieckiego został przekazany przez plenum Sejmu Śląskiego w dniu 17 maja 1933r. do Komisji Administracyjno-Samorządowej, która na swym posiedzeniu w dniu 1 czerwca 1933r. uchwaliła jednogłośnie powyższy projekt ustawy bez zmian.

Chodzi tu o wyłączenie z powiatu tarnogórskiego i przyłączenie do powiatu lublinieckiego gmin Jędrzysek i Truszczyce.

Wskutek odłączenia gmin Jędrzysek i Truszczyce od powiatu tarnogórskiego, powiat tarnogórski zostanie pozbawiony części swoich dochodów, mianowicie według zamknięcia rachunkowego za rok 1931/32 z Jędryska 3.753,70 zł.,
z Truszczyce 1.306,04 ".

Ubytek w ludności wynosi dla powiatu tarnogórskiego 1 574 mieszkańców,
/Jędrzysek 1 372, Truszczyce 202/.

Obszaru oddaje powiat tarnogórski 2.150.63,28 ha /Jędrzysek 976.57,24 ha,
Truszczyce 1.174,06,04 " /.

C

Powiat tarnogórski, uszczuplony przy pociągnięciu granicy Państwa Polskiego w 1922r. o 30.000 mieszkańców, ponosi znów poważne straty.

Jednakowoż za dokonaniem tej zmiany granic przemawiają argumenty natury gospodarczo-społecznej, przede wszystkim troska o ludność robotniczą i względy bezpieczeństwa publicznego.

Gminy Jędrzysek i Truszczyce o ludności 80% małorolnej i robotniczej, z natury rzeczy ciążą ku gospodarczo silnej osadzie fabrycznej Kalety i położonej na terenie powiatu lublinieckiego. Jednakże o ile chodzi o zatrudnienie ludności Jędryska i Truszczyce w Kaletach, gdzie się znajduje fabryka papieru "Natronag" i tartak Donnersmarcka, napotyka się na poważne trudności. Wydział Powiatowy powiatu lublinieckiego wzbrania się udzielać zezwoleń na zapośredniczenie robotników z Jędryska i Truszczyce do "Natronagu" i tartaku Donnersmarcka, tłumacząc się tym, że w powiecie lublinieckim znajdują się dosyć bezrobotnych, których powiat lubliniecki chciałby zatrudnić w pierwszej linii, aniżeli bezrobotnych z powiatu tarnogórskiego. Ten stan rzeczy zmieni się po przyłączeniu Jędryska i Truszczyce do powiatu lublinieckiego na korzyść ludności robotniczej gmin Jędrzysek i Truszczyce.

Dalej stan bezpieczeństwa w Jędrysku i Truszczycach ulegnie po przyłączeniu powyższych gmin do powiatu lublinieckiego zmianie na lepsze. Gminy te będą należeć do posterunku policyjnego w Kaletach, odległym od Jędryska o 600 metrów, od Truszczyce o 1½ km., podczas, gdy dziś należą obie gminy do posterunku policyjnego w Miasteczku Śląskiem, odległego od Jędryska o 9 km.

Pozatem na przyłączeniu gmin Jędrzysek i Truszczyce do powiatu lublinieckiego przemawiają jeszcze inne względy.

Gminy Jędrzysek, Truszczyce razem z gminą Kalety stanowią jeden związek szkolny, ze szkołą położoną na terenie gminy Kalety, jeden związek pożarniczy z budynkiem straży pożarnej w Kaletach. Kalety i Jędrzysek mają wspólną sieć elektryczną z stacją transformatorową, wspólną stację kolejową jak i urząd pocztowy znajduje się również w Kaletach.

Pozatem kościół parafjalny wspólny dla zainteresowanych gmin znajduje się w Jędrysku.

Wyżej wymienione argumenty przemawiają za koniecznością przydzielenia gmin Jędrysek i Truszczyce do powiatu lublińskiego.

Z uwagi na straty, jakie przy tej zmianie granic ponosi powiat tarnogórski, podnosi Komisaryczny Sejmik Powiatowy powiatu tarnogórskiego w swej uchwale z dnia 27 października 1932r:

- że
- 1/ z tytułu tej zmiany nakłady na cele prowadzenia akcji zapomogowych z opieki społecznej, tak gotówkowe, jak i w naturajach, przekazywane Wydziałowi Powiatowemu przez Śląski Urząd Wojewódzki nie ulegną uszczupleniu, oraz
 - 2/ że do powiatu tarnogórskiego zostaną wcielone gminy Piekary Wielkie, Szarlej i Brzozowice-Kamień.

Gminy Piekary Wielkie, Szarlej i Brzozowice-Kamień analogicznie do gmin Jędrysek i Truszczyce ciążą więcej do Tarnowskich Gór, aniżeli do Świętochłowic, należą bowiem do Sądu Grodzkiego w Tarnowskich Górach, tak samo do Urzędu Katastralnego w Tarnowskich Górach i do niedawna należały do Urzędu Skarbowego w Tarnowskich Górach. Dalej komunikacja z Tarnowskimi Górami jest o wiele dogodniejsza, aniżeli ze Świętochłowicami.

Komisja Administracyjno-Samorządowa uznaje powyższe zastrzeżenia Komisarycznego Sejmiku Powiatowego powiatu tarnogórskiego za słuszne.

Poza temi zastrzeżeniami nie zmieniającemi w niczem projektu ustawy o zmianie granic, Komisja Administracyjno-Samorządowa stwierdziła jednogłośnie uchwałę Komisarycznego Sejmiku powiatu tarnogórskiego, wyrazić zgodę na projektowane odłączenie gmin Jędrysek i Truszczyce od powiatu tarnogórskiego,

2/ zgodę zainteresowanych gmin Jędrysek i Truszczyce na przyłączenie ich do powiatu lublińskiego.

Sejm Śląski jest kompetentny do uchwalenia powyższej ustawy na mocy art.4 ust.2 Statutu Organicznego Województwa Śląskiego

Zgodnie z uchwałą Komisji Administracyjno-Samorządowej wnoszę :

W y s o k i S e j m

uchwalić raczy załączony projekt ustawy w brzmieniu proponowanem przez Śląską Radę Wojewódzką.

Sprawozdawca:

/-/ Emil G a j s a d,

Posoł na Sejm Śląski

Ml.

Załącznik do druku nr.308/III
dotyczy druku nr.287/III.

U S T A W A

z dniaczerwca 1933r.

w sprawie zmiany granic powiatów lublińskiego i tarnogórskiego

Art.1.

Gminy Jędrysek i Truszczyce wyłącza się z powiatu tarnogórskiego i włącza się je do powiatu lublińskiego.

Art.2.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art.3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Administracyjno-Samorządowej Sejmu Śląskiego w sprawie projektu ustawy o zasadach gospodarki związków komunalnych oraz o egzekucji roszczeń pieniężnych do związków komunalnych z tytułów prawno-prywatnych.

Sprawozdawca: Poseł Jan K o j .

Wysoki Sejmie!

Przekazany w dniu 17 maja br. przez Plenum Sejmu projekt ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej o zasadach gospodarki związków komunalnych oraz o egzekucji roszczeń pieniężnych do związków komunalnych z tytułów prawno- prywatnych /Druk nr.288/III/ był przedmiotem obrad Komisji Administracyjno-Samorządowej w dniu 1 i 12 czerwca br. W dniu 1 czerwca br. przeprowadzono ogólną dyskusję nad projektem ustawy i projekt ustawy przyjęto w I-szem czytaniu. W dniu 12 czerwca br. przyjęto projekt ustawy w II-giem i III-ciem czytaniu z małemi poprawkami. Uwzględniono bowiem częściowo życzenia Stowarzyszenia Burmistrzów i Naczelników Gmin Województwa Śląskiego jak również życzenia Sekcji Śląskiej Związku Powiatów R.P.

Projekt ustawy dąży do ujednolicenia i zebrania w jedną całość przepisów o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne i w dochodzeniu roszczeń pieniężnych i egzekucji należności pieniężnych, przypadających od związków komunalnych.

Imieniem Komisji Administracyjno-Samorządowej wnoszę o uchwalenie przedłożonej ustawy.

/-/ Jan Koj

Sprawozdawca.

U S T A W A

z dnia1933 roku

o zasadach gospodarki związków komunalnych oraz o egzekucji roszczeń pieniężnych do związków komunalnych z tytułów prawno-prywatnych.

I. O obowiązku i sposobie pokrywania
wydatków przez związki komunalne.

Art.1.

/1/ Budżet związku komunalnego określa granice gospodarki finansowej związku w roku obrachunkowym. Zarząd związku komunalnego obowiązany jest granic tych ściśle się trzymać.

/2/ Jeżeli w ciągu roku obrachunkowego zajdzie potrzeba wydatku nieprzewidzianego w budżecie lub przewidzianego w niewystarczającej wysokości, to na uskutecznienie takiego wydatku organ uchwalający winien specjalnie zezwolić w budżecie dodatkowym i jednocześnie wskazać w nim środki pokrycia.

/3/ Gdy nieprzewidziany wydatek nie da się odroczyć bez szkody dla związku komunalnego lub gdy wynika z ustawowego obowiązku, zarząd związku może dokonać wydatku, ale jest obowiązany zawiadomić o tem reprezentację /organ stanowiący/ związku celem zatwierdzenia wydatku i sposobu jego pokrycia na najbliższym posiedzeniu.

Art.2.

/1/ Zarząd związku komunalnego układa corocznie preliminarz budżetowy wszystkich dochodów i wydatków, spodziewanych w następnym roku obrachunkowym i to w takim czasie, by mógł być rozpatrzone, uchwalony i przesłany właściwej władzy nadzorczej przed rozpoczęciem roku obrachunkowego w terminie, który określi rozporządzenie wykonawcze.

/2/ Przed wniesieniem pod obrady organu stanowiącego związku komunalnego należy preliminarz budżetowy wyłożyć na przeciąg jednego tygodnia celem przeglądania i wnoszenia zarzutów i spostrzeżeń przez zainteresowanych, których o tem zawiadomić należy publicznym ogłoszeniem.

/3/ Zainteresowanymi w rozumieniu powyższego ustępu są płatnicy danin komunalnych.

Art.3.

/1/ Preliminarz składa się:

- a/ z budżetu administracyjnego i
- b/ z budżetów przedsiębiorstw komunalnych.

/2/ Budżet administracyjny obejmuje wydatki i dochody, dotyczące administracji komunalnej, oraz dochody czyste lub deficyty przedsiębiorstw komunalnych.

/3/ Budżety przedsiębiorstw komunalnych zawierają dochody i wydatki /plany finansowo-gospodarcze/ każdego przedsiębiorstwa z osobna.

/4/ Zarówno w budżecie administracyjnym jak i w budżecie przedsiębiorstw komunalnych wydatki i dochody dzielą się na zwyczajne i nadzwyczajne.

Art. 4.

/1/ Jako dochody zwyczajne budżetu administracyjnego uważać należy:

- a/ przychody z majątku, z funduszy i fundacji, należących do związku komunalnego albo pozostających w jego administracji i inne wpływy prawnoprywatne,
- b/ czysty zysk z przedsiębiorstw komunalnych,
- c/ wpływy z opłat administracyjnych i z opłat za korzystanie z urządzeń i zakładów komunalnych, oraz z dopłat na ich utrzymanie,
- d/ wpływy z danin komunalnych zaległych z poprzednich lat i z takich danin, które przypadają związkom z mocy samych ustaw a nie wymagają osobnych uchwał i statutów;
- e/ dotacje i należności, przypadające od Państwa, Skarbu Śląskiego lub innych instytucji prawa publicznego na podstawie tytułów publiczno-prawnych,
- f/ wpływy z innych regularnie powtarzających się przychodów,
- g/ przychody z podatków /samoistnych i dodatków do podatków państwowych/, oraz udziałów w tych podatkach, wpływających do kasy związku z mocy ustaw, uchwał i statutów komunalnych bez względu na to, czy uchwały te i statuty podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej, czy też nie podlegają.

/2/ Jako dochody zwyczajne przedsiębiorstw komunalnych należy uważać wpływy normalne z eksploatacji tych przedsiębiorstw.

/3/ Do dochodów nadzwyczajnych budżetu administracyjnego względnie budżetu przedsiębiorstw zalicza się wpływy ze sprzedaży i likwidacji majątku komunalnego, wpływy z podatków inwestycyjnych, z dopłat na założenie i rekonstrukcję urządzeń i zakładów komunalnych i wpływy z pożyczek długoterminowych oraz wpływy jednorazowe lub powtarzające się w nieregularnych odstępach czasu i wpływy przypadkowe.

Art. 5.

/1/ Do wydatków nadzwyczajnych powinny być zaliczane wydatki nie związane z normalnym tokiem administracji lub eksploatacji przedsiębiorstw, a w szczególności wydatki inwestycyjne tj. wkłady, mające dawać stały dochód lub podnieść trwale sprawność gospodarczą, wydatki na nowe budowle i na kupno maszyn i nieruchomości. Należą tu także wydatki na przedterminowe spłaty długów długoterminowych.

/2/ Wydatki na oprocentowanie i spłatę takich pożyczek według planu umorzenia zalicza się do wydatków zwyczajnych.

Art. 6.

Wydatki nadzwyczajne mogą być dokonywane tylko wtedy, gdy istnieje możność ich pokrycia ze środków nadzwyczajnych lub z nadwyżki dochodów zwyczajnych ponad potrzebę pokrycia wydatków zwyczajnych.

Art. 7.

Uchwały związków komunalnych w sprawie zaciągania pożyczek, /długoterminowych i krótkoterminowych, nie wyłączając pożyczek wekslowych/ pozbywania, zamiany i obciążenia nieruchomości, objęcia poręki, oddawania robót lub dostaw dla związku komunalnego na kredyt długoterminowy, oraz zawierania umów, z których wynika obowiązek świadczeń ze strony związku komunalnego na okres dłuższy niż lat trzy, wymagają zatwierdzenia właściwych władz nadzorczych.

Art. 8.

/1/ Zadłużenie związków komunalnych w jakiejkolwiek postaci nie powinno przekraczać takiej granicy, by raty amortyzacyjne i odsetki od zaciągniętych długów nie wynosiły więcej, niż 25% dochodów zwyczajnych danego związku komunalnego.

/2/ Pożyczki krótkoterminowe na zasilenie funduszy kasowych /pozabudżetowe / nie powinny przekraczać 20% zwyczajnych dochodów budżetowych, pozostających do zrealizowania w danym roku budżetowym.

Art. 9.

/1/ Zarządy związków komunalnych obowiązane są prowadzić dokładną rachunkowość pobranych wpływów i dokonanych wydatków jak również zaległości poborowych i płatniczych.

/2/ Najpóźniej w ciągu 6 miesięcy po upływie roku obrachunkowego każdy zarząd związku komunalnego powinien złożyć organowi stanowiącemu związkowi do rozpoznania sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu oraz z wszelkich innych przychodów i rozchodów pozabudżetowych, celem uzyskania pokwitowania /uznania rachunku za rzetelny/.

Art. 10.

Każdy związek komunalny jest obowiązany prowadzić księgę inwentarza majątku, która dawać powinna dokładny obraz czynnego i biernego stanu majątkowego z końcem roku obrachunkowego.

Art. 11.

Śląska Rada Wojewódzka wyda w drodze rozporządzenia bliższe przepisy:

- a/ co do formy, treści oraz sposobu prowadzenia księgi inwentarza majątkowego,
- b/ co do formy, sposobu i terminu sporządzania i uchwalania preliminarza budżetowego,
- c/ co do formy układania, sposobu i terminu przedłożenia sprawozdań rocznych, co do sposobu prowadzenia rachunkowości i kasowości, co do kontroli rachunkowej i uznania rachunków za rzetelne,
- d/ co do warunków przy dostawach i robotach, wykonywanych kosztem związków komunalnych.

II. O dochodzeniu roszczeń pieniężnych i egzekucji należności pieniężnych, przypadających od związków komunalnych.

Art.12.

Roszczeń pieniężnych o charakterze prywatno-prawnym, przypadających od związku komunalnego, można dochodzić bądź w drodze sądowej, - bądź też w drodze administracyjnej przez wniesienie do władzy nadzorczej związku komunalnego podania o uznanie należności za niesporną.

Art.13.

/1/ Władza nadzorcza, do której wniesiono podanie, przewidziane w art.12, nie może bez zgody zarządu związku komunalnego uznać danej należności za niesporną.

/2/ Orzeczenie władzy nadzorczej o uznaniu należności za niesporną ma znaczenie tytułu wykonawczego, stanowiącego podstawę do egzekucji sądowej.

/3/ W razie braku zgody ze strony związku komunalnego na uznanie danej należności za niesporną, władza nadzorcza udziela odpowiedzi odmownej.

/4/ Wniesienie podania w trybie administracyjnym przerywa przedawnienie narówni z powództwem sądowym.

Art.14.

/1/ Władza nadzorcza, do której wniesiono podanie o uznanie należności za niesporną, winna udzielić odpowiedzi w przeciągu dni 30. Nieudzielenie w ciągu tego czasu odpowiedzi poczytywać należy za udzielenie odpowiedzi odmownej.

/2/ W razie otrzymania od władzy nadzorczej odpowiedzi odmownej, lub w razie bezskutecznego upływu terminu, określonego w ust.1, wierzyciel może skierować sporną sprawę na drogę sądową.

Art.15.

W sprawach o należności pieniężne przeciwko związkom komunalnym nie jest dopuszczalne w sądowym postępowaniu cywilnym ani zabezpieczenie powództwa /tymczasowe zarządzenie/, ani tymczasowe wykonanie wyroku /egzekucja dla zabezpieczenia/ ani też wykonanie wyroku przed upływem terminu kasacyjnego /rewizyjnego/, a gdy skargę kasacyjną /rewizyjną/ założono - przed jej rozstrzygnięciem.

Art.16.

Egzekucja prywatno-prawnych należności pieniężnych, przypadających od związku komunalnego, jest dopuszczalna jedynie z tych części majątku lub dochodów związku komunalnego, które według orzeczenia władzy nadzorczej mogą być użyte na zaspokojenie wierzycieli bez istotnego uszczerbku dla wykonania przez związek komunalny zadań publicznych.

Art.17.

/1/ Orzeczenie z art.16 wydaje władza nadzorcza na żądanie sądu /komornika sądowego/, do którego podano wniosek o egzekucję, albo na żądanie związku komunalnego, przeciwko któremu egzekucja jest skierowana, lub też jednego z wierzycieli, który dla należności pieniężnej uzyskał już prawomocny tytuł egzekucyjny.

/2/ Orzeczenie to winno być wydane przez władzę nadzorczą w ciągu 60 dni od dnia następnego po otrzymaniu żądania. Jeżeli władza nadzorcza nie wyda orzeczenia w tym terminie, wówczas egzekucja nie ulega ograniczeniu, przewidzianemu w art.16.

/3/ Związek komunalny może żądać wydania orzeczenia z art.16 tylko wtedy, gdy przeciwko niemu podano wniosek o egzekucję. Natomiast wierzyciele związku komunalnego mogą żądać wydania takiego orzeczenia jeszcze przed złożeniem do sądu /komornika sądowego/ wniosku o egzekucję. Żądanie to ze strony sądu /komornika sądowego/ jest zbędne, jeżeli wierzyciel dołączył do swego wniosku o egzekucję takie orzeczenia władzy nadzorczej.

/4/ W razie wyjścia najaw po dozwoleniu /wszczęciu/ egzekucji, że egzekucja skierowana jest przeciwko związkowi komunalnemu, a nie wyjednano zostało orzeczenie w trybie art.16 i 17, wówczas sąd /komornik sądowy/ winien z urzędu zażądać orzeczenia od władzy nadzorczej. Aż do ostatecznego rozstrzygnięcia kwestji dopuszczalności egzekucji na przedmiotach, do których skierowano egzekucję - egzekucja ulega wstrzymaniu.

Art.18.

Związki komunalne mogą za zgodą władz nadzorczych przeznaczać pewne rodzaje dochodów w całości lub w części na pokrycie zobowiązań pieniężnych.

Art.19.

/1/ Jeżeli należności pieniężne, przypadające od związku komunalnego, nie mogą być wyegzekwowane z powodu braku lub niedostateczności części dochodów i majątku związku komunalnego, o jakich mowa w art.13, wówczas władza nadzorcza z urzędu lub na wniosek wierzyciela zarządza wstawienie do najbliższego budżetu związku komunalnego odpowiedniej kwoty w wysokości co najmniej 10% sumy rocznych dochodów zwyczajnych, osiągniętych przez związek komunalny w roku budżetowym, poprzedzającym rok, w którym wszczęto egzekucję; gdy kwota należności egzekwowanych jest mniejsza od tych 10%, należy wstawić do budżetu całą kwotę należności. W zarządzeniu tem należy wskazać termin wypłacenia wierzycielom wstawionej kwoty i jednocześnie zastrzec zastosowanie odpowiednich środków przymusowych na wypadek niezachowania wskazanego terminu. Zarządzeniem tem może być objęta jedynie ta należność, którą rozpoczęto egzekwować nie później niż 30 dni przed terminem ustalonym dla uchwalenia i przedłożenia władzy nadzorczej preliminarza budżetowego. W stosunku do zalogłości, którą rozpoczęto egzekwować w terminie późniejszym, władza nadzorcza władna jest wstawić ją w całości lub w części do budżetu dodatkowego, o ile przy wykonywaniu budżetu okaże się, że należność ta znajdzie pokrycie w dochodach związku komunalnego.

/2/ Kwota wstawiona do budżetu na spłatę należności pieniężnej, nie może być użyta na pokrycie innych wydatków, w szczególności zaś wydatków, przewidzianych w budżecie w myśl art.18 niniejszej ustawy.

/3/ Zarządzenie o wstawieniu do budżetu odpowiedniej kwoty na spłatę należności pieniężnej należy ponawiać w następnych latach aż do czasu całkowitego jej spłacenia.

/4/ W razie zbiegu należności władza nadzorcza wstawioną do budżetu sumę rozkłada proporcjonalnie na zaspokojenie wszystkich należności wraz z należnościami ubocznymi, z wyjątkiem jednakże egzekwowanych należności pracowników związków komunalnych z tytułu odprawy, które w granicach tej sumy ulegają całkowitemu zaspokojeniu. W razie zbiegu należności egzekwowanych z poprzedniego roku budżetowego

z należnościami egzekwowanymi w roku bieżącym - należności z każdego roku tworzą jedną grupę, przy czem grupa należności z roku poprzednie-

go na pierwszeństwo zaspokojenia przed grupą należności z roku bieżącego.

Art. 20.

/1/ Ograniczeniom z niniejszej ustawy nie podlega egzekucja następujących należności:

- a/ należności Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego, oraz instytucyj prawa publicznego,
- b/ należności zabezpieczonych umownem prawem zastawu lub hipoteką,
- c/ należności z tytułu pożyczek, udzielonych związkom komunalnym przez banki państwowe, komunalne i akcyjne,
- d/ należności zrzeszeń związków komunalnych.

/2/ Również nie podlega tym ograniczeniom egzekucja należności, przypadających od przedsiębiorstw samorządu terytorjalnego, które posiadają odrębną osobowość prawną.

Art. 21.

/1/ Wszelkie należności Skarbu Państwa i Skarbu Śląskiego, zabezpieczone czy to z ustawy, czy też w drodze umowy, na dochodach związku komunalnego z dodatków komunalnych do podatków państwowych i z udziałów w podatkach państwowych, mają pierwszeństwo do zaspokojenia z tych dochodów przed wszystkimi innymi wierzytelnościami bez względu na okres powstania należności.

/2/ Przepis powyższy nie narusza postanowień art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu /fuzji/ Państwowych Instytucyj Kredytowych w Banku Gospodarstwa Krajowego /Dz.U.R.P. Nr. 46, poz. 477/ w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. /Dz.U.R.P. Nr. 86, poz. 666/.

III. Władze nadzorcze.

Art. 22.

Władzami nadzorczymi w rozumieniu niniejszej ustawy są:

- a/ odnośnie do gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych /wydziałów dróg powiatowych/ - Śląska Rada Wojewódzka,
- b/ odnośnie do gmin wiejskich górnośląskiej części Województwa Śląskiego - Wydział Powiatowy,
- c/ odnośnie do gmin wiejskich powiatów bielskiego i cieszyńskiego aż do czasu zaprowadzenia w tych powiatach samorządu powiatowego - Starosta, zaś w sprawach, określonych w art. 7 niniejszej ustawy - Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 23.

/1/ Przeciwno orzeczeniom wydziałów powiatowych oraz starostów, wydanym na podstawie niniejszej ustawy, służy w terminie 14 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia, prawo odwołania do Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

/2/ Orzeczenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej, wydane w pierwszej instancji oraz na skutek odwołania w drugiej instancji, są ostateczne.

IV. Przepisy końcowe.

Art. 24.

Ilekcroć ustawa niniejsza mówi o organie stanowiącym związku komunalnego, należy przez ten organ rozumieć w gminach wiejskich radę gminną /wydział gminny/, w gminach miejskich - radę miejską /radę gminną, wydział gminny/, zaś w powiatowych związkach komunalnych - sejmik powiatowy.

Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają postanowień ustawowych, określających współdziałanie organów ustrojowych związków komunalnych na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego przy podejmowaniu uchwał.

Art. 25.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z tym dniem tracą moc obowiązującą przepisy, sprzeczne z niniejszą ustawą. O ile inne ustawy powołują się na takie przepisy, należy zamiast nich stosować odpowiednio przepisy niniejszej ustawy.

Art. 26.

/1/ Postanowienia artykułów 15 - 19 mają także zastosowanie do przypadków, w których przed wejściem w życie niniejszej ustawy została wdrożona egzekucja przeciw związkom komunalnym dla zaspokojenia wierzytelności pieniężnych, a należność nie została jeszcze całkowicie wyegzekwowana.

/2/ O ile według obowiązujących dotychczas przepisów wniesiono przed wejściem niniejszej ustawy o zezwolenie lub zgodę władzy nadzorczej na oznaczenie majątku, podlegającego egzekucji, - termin przewidziany w art. 17 ust. 2, biegnie od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 27.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

M A R S Z A Ł E K :

Śląska Rada Wojewódzka

L.R.W. 435.

Katowice, dnia 9 czerwca 1933 r.

Do

Pena Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką w dniu 15 maja 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu ustawy Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia1933 r.

o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem.

Art. jedyny.

Stosownie do postanowienia art. 8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.Nr.73, poz.497/, w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921r. /Dz.U.R.P.Nr.26, poz.146/, Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem /Dz.U.R.P.Nr. 25, poz.234/.

U z a s a d n i e n i e .

Przemysł posługuje się różnemi aparatami i urządzeniami, pracującymi pod ciśnieniem pary lub gazów sprężonych, które doprowadza się do tych aparatów dla wywołania zmian w zawartych w nich materiałach, bądź też które tworzą się same wskutek powstającego rozkładu tych materiałów.

Wymienione urządzenia znajdują szerokie zastosowanie w papierniach, gorzelniach, cukrowniach, fabrykach kleju, żelatyny, do wulkanizowania gumy, do bielania tkanin i w całym szeregu innych. Urządzenia te w czasie używania pozostają zawsze pod ciśnieniem wyższem od atmosferycznego, a często nawet bardzo wysokiem. Niebezpieczeństwo przy używaniu omawianych aparatów i urządzeń pochodzi nie tylko z powodu istniejących w nich ciśnień, ale także z powodu wyżerania metalu, z którego są wykonane, wskutek wytwarzania się związków niszczących metal. Grubość zatem metalu, z którego dany zbiornik wykonano, zmniejsza się skutkiem powstawania wymienionych wyżarów, z powodu czego staje

./.

ona za słabą do wytrzymania potrzebnego ciśnienia i zbiornik pęka, powodując najczęściej bardzo wielkie nieszczęście w ofiarach ludzkich, jak i w stratach materialnych.

Niebezpieczną bardzo kategorię urządzeń tworzą aparaty i zbiorniki, w których wytwarza się gaz palny i wybuchający przy sprzyjających temu warunkach w razie nieumiejętnego obchodzenia się z urządzeniem, a szczególnie wskutek jego złej budowy. Do tego rodzaju możnaby zaliczyć np. aparaty wytwarzające acetylen, stosowane w coraz większym zakresie w przemyśle i drobnym rzemiośle dla różnych celów.

Wszelkie butle, wypełniane używanymi w przemyśle gazami sprężonymi, jak np. tlen, wodór i acetylen rozpuszczony, są obiektami wymagającymi bardzo przezornych środków ostrożności w obchodzeniu się z nimi w czasie napełniania, przewozu lub używania. Dla przykładu nadmieniam, że tlen powszechnie używany, przechowywany w butlach pod ciśnieniem, wynoszącym 150 kg na centymetr powierzchni.

Budowa urządzeń i aparatów omawianych jest już objęta odnośnymi przepisami, wydanymi przez państwa zaborcze, różniącymi się jednak między sobą zależnie od kultury technicznej danego kraju. Ze względu, że w obecnych warunkach kierowanie się aż trzema prawodawstwami w tej dziedzinie utrzymać się dłużej nie da, co już potrzeby życia dostatecznie wykazały, projektowana ustawa ma za zadanie umożliwić wydanie dla poszczególnych kategorii niebezpiecznych urządzeń - jednolitych co do budowy przepisów dla całej Rzeczypospolitej.

Odnosnie do treści ustawy nadmienić należy, że w art.1 określono ogólnie, w jakich warunkach aparaty i zbiorniki podlegają nadzorowi, a to ze względu na bardzo liczne stosowanie w życiu zbiorników i aparatów dla różnych potrzeb, których wyliczenie w ustawie byłoby i niemożliwym i niewskazaniem z uwagi na ciągle powstające nowe udoskonalenia w rozwoju technicznym.

W art.2 przewidziano prawo wydawania odrębnych przepisów dla zbiorników używanych wyłącznie na kolejach żelaznych, biorąc pod uwagę odmienne warunki używania i obchodzenia się z nimi - od zbiorników poza tem powszechnie stosowanych.

Zbiorniki, czy aparaty, używane powszechnie, a stosowane również na kolejach żelaznych, podlegać będą natomiast co do warunków swej budowy używania i dozoru nad nimi przepisom powszechnym, z wyjątkiem, że sprawowanie dozoru nad nimi zostaje obowiązkiem organów władz kolejowych, według ogólnych przepisów wydanych przez Ministra Przemysłu i Handlu. Jest rzeczą bowiem konieczną objąć jednolitymi przepisami wszystkie zbiorniki, czy aparaty, które w powszechnym stosowaniu mają to samo znaczenie i stanowią jednokowo pojęty obiekt bezpieczeństwa publicznego.

Nadmieniam, że zaznaczone wyżej wyodrębnienie przepisów dla kolei żelaznych tego samego rodzaju przyjęto w ustawie o kotłach parowych i wynikających z niej rozporządzeniach.

Przewidziany w art.6 sposób administracyjnego nakładania kar za przekroczenia przepisów, wynikających z ustawy, przyjęto z doświadczenia, że jest odpowiedniejszy i skuteczniejszy dla większości wypadków, wskazywanych przez życie, ze względu na możliwość szybkiego wymierzania kary.

Co do obecnie obowiązujących przepisów w Wojew. Śląskiem zauważa się, że na terenie cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, nie obowiązują poza austr. ustawą przemysłową /§ 25 i następną/ żadne inne konkretne przepisy ustawowe o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem.

Na terenie górnośląskiej części Województwa Śląskiego regulują nadzór nad zbiornikami pod ciśnieniem przepisy niemieckie, jakie obowiązywały podczas zmiany suwerenności, a mianowicie:

- 1/ § 16 i następne niemieckiej ordynacji przemysłowej oraz § 109 ustawy o właściwości władz i sądów administracyjnych z dnia 1 sierpnia 1885r.,
- 2/ ustawa z dnia 8 lipca 1905r. o kosztach badania urządzeń, potrzebujących dozoru /Zb.u.pr.str.317/,
- 3/ rozporządzenie z dnia 5 marca 1913. r. o budowie i użytku parników /Dz.rozp.Min.PH.str.143/,
- 4/ rozporządzenie z dnia 1 kwietnia 1914r. o budowie, przechowywaniu i użytku aparatów acetylenowych /Dz.rozp.Min. Handlu str.259/,
- 5/ rozporządzenie z dnia 2 lipca 1914 r. o obrocie gazami płynnymi i zgęszczonymi /Dz.rozp.Min.PH.str.401/ uzupełnione według wzoru z dnia 4 grudnia 1920 r. /Dz.rozp.Min.PH.,str. 354/

Mr.

Śląska Rada Wojewódzka

L.R.W. 480.

Katowice, dnia 9 czerwca 1933 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921r. o nadzorze nad kotłami parowymi, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką w dniu 15 maja 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.U s t a w a

z dnia 1933 r.

o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921r. o nadzorze nad kotłami parowymi.

Art. jedyny.

Stosownie do postanowienia art. 3a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 497/, w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 26, poz. 146/, Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921r. o nadzorze nad kotłami parowymi /Dz.U.R.P.Nr. 50, poz. 303/ w brzmieniu ustawy z dnia 6 grudnia 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 108, poz. 786/.

U z a s a d n i e n i e .

Na terenie górnośląskiej części Województwa Śląskiego regulują nadzór nad kotłami parowymi przepisy niemieckie, jakie obowiązywały podczas zmiany suwerenności, a mianowicie:

- 1/ ustawa z dnia 3 maja 1872 r. /Zb.u.pr.str. 515/,
- 2/ przepisy policyjne z dnia 17 grudnia 1908r. /Dz.U.Rz.Niem. z 1909r. str. 3/, uzupełnione rozporządzeniami z dnia 14 grudnia 1913 r. /Dz.U.Rz.niem.str. 871/ i z dnia 15 sierpnia 1914r. /Dz.U.Rz.niem.str. 373/ o budowie kotłów parowych,
- 3/ rozporządzenie z dnia 16 grudnia 1909r. /Dz.Min.Handlu str. 556/ o zezwoleniu na budowę i o badaniu kotłów parowych,
- 4/ § 24 niemieckiej ordynacji przemysłowej i § 109 ustawy o właściwości władz i sądów administracyjnych z dnia 1 sierpnia 1883r. /Zb.u.pr. 237/.

./.

Przepisy te obecnie są przestarzałe, nie odpowiadają nowoczesnym zasadom budowy i dozoru kotłów parowych i wymagają zmiany.

Za zmianą tych przepisów przemawia również dążność do uproszczenia administracji, przez uzgodnienie ich ze stanem prawnym obowiązującym na całym obszarze Państwa poza górnośląską częścią Województwa, zwłaszcza, że na cieszyńskiej części Województwa ustawa z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi /Dz.U.R.P.Nr.50,poz.303/ obowiązuje.

Ustawę z dnia 25 stycznia 1933 r. /Dz.U.R.P.Nr.9,poz.53/ rozciągnięto wymienioną ustawę na część górnośląską Województwa Śląskiego z zastrzeżeniem wyrażenia na to rozciągnięcie zgody przez Sejm Śląski.

Mr.

Śląska Rada Wojewódzka

L.R.W. 403.

Katowice, dnia 9 czerwca 1933r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o oddawaniu gruntów Skarbu Śląskiego gminom Województwa Śląskiego pod ulice i place publiczne, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką w dniu 15 maja br., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej

/-/ Dr. Grajński
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia1933 r.

o oddawaniu gruntów Skarbu Śląskiego gminom Województwa Śląskiego pod ulice i place publiczne.

Art. 1.

Zezwala się na bezpłatne oddawanie gruntów Skarbu Śląskiego, bez obciążeń i kosztów na własność gminom Województwa Śląskiego, pod publiczne ulice i place, o ile obowiązek oddania wynika z obowiązujących w tej mierze przepisów,-

Art. 2.

Wykonanie tej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.-

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e.

Skarb Śląski jako właściciel gruntów jest obowiązany - na równi z właścicielami prywatnymi - bezpłatnie bez obciążeń i kosztów, oddawać i sądownie powzdywać swoje niezabudowane grunta gminom Województwa Śląskiego pod publiczne ulice i place, o ile obowiązek oddania wynika z obowiązujących w tej mierze ustaw, rozporządzeń, statutów miejscowych o zakładaniu i zmienianiu ulic i placów i wreszcie prawomocnie ustalonych planów regulacyjnych.-

Sprawy w tym przedmiocie napływają coraz częściej od gmin do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

Uzasadnienie.

Na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego obowiązuje dotychczas ustawa niemiecka z dnia 14 maja 1879 r. o obiegu artykułów żywności, używek i przedmiotów użytku /Dz.U.Rz.Nr.str.154/ a na na cieszyńskiej części ustawa austriacka z dnia 16 stycznia 1897/ o obrocie żywności i niektórymi przedmiotami użytkowymi /Dz.U.P.Nr.89/. Ustawa niemiecka została w Rzeszy Niemieckiej zastąpiona nową ustawą z dnia 5 lipca 1927 r., ponieważ uznano ją tam za przestarzałą i nieodpowiadającą już dzisiejszym nowoczesnym poglądom w dziedzinie kontroli nad obiegiem żywności i przedmiotami użytku. Temsamem stara ustawa niemiecka zatrzymała moc obowiązującą jedynie na terenie Górnego Śląska, co stwarza konieczność odstąpienia od niej i wprowadzenia tu przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22.III.1928r. o dozorze nad żywnością i przedmiotami użytku /Dz.U.R.P. Nr.36,poz.343./ Ponieważ rozporządzenie to reguluje zarówno sprawy wyrobu jak i obiegu tych artykułów zgodnie z duchem czasu a ujednostajnienie obowiązujących przepisów ma wielkie znaczenie zarówno dla przemysłu, jak i handlu, przeto uważać należy za pożądane i wielce korzystne dla Województwa Śląskiego, by rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22.III.1928r. objęło teren Województwa Śląskiego, ułatwiając temsamem kołom handlowym wzajemną wymianę artykułów, objętych rozporządzeniem jednolitem na obszarze całego Państwa. Niektóre żywnościowe rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zostały już rozszerzone na teren Województwa Śląskiego, jak np. ustawa o sztucznych środkach słodzących z dnia 9.X.1927r. /Dz.U.Śl.Nr.25,poz. 51 rok 1928/, względnie ustawa o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa z dnia 22.III.1928r. /Dz.U.Śl.Nr.1,poz.6 rok 1929/. Na starej niemieckiej ustawie o badaniu zwierząt rzeźnych, oparte było niemieckie, obowiązujące tutaj żywnościowe rozporządzenie wykonawcze, a mianowicie ogłoszone z dnia 14.XII.1916r. o trujących i zwodzących dodatkach do mięsa i jego wyrobów /Dz.U.Rz.nr.str. .1359/. To ogłoszenie nie zostało włączone do nowej polskiej ustawy o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa z dnia 22.III.1928r. i straciło moc obowiązującą na Śląsku. Uregulowanie tej nader koniecznej sprawy, czyli zakazu stosowania trujących i zwodzących dodatków do mięsa, nastąpiłoby z chwilą rozszerzenia rozporządzenia Prezydenta R.P. na teren Województwa Śląskiego. Nowe rozporządzenia żywnościowe dostosowane są nie tylko do obecnych poglądów na racjonalność dozoru nad żywnością, lecz również zostały one uzgodnione w trakcie posiedzeń Państwowej Rady Spożywczej ze słusznymi życzeniami kół przemysłowych. Kontrola żywnościowa została również na Śląsku z biegiem lat przygotowana do wymogów nowych rozporządzeń żywnościowych tak, że ich wprowadzenie w życie nie spowoduje żadnych trudności. Co do kosztów, wynikających z należytego przeprowadzenia dozoru nad żywnością, rozporządzenie Prezydenta R.P. nie przewiduje nowych obciążeń dla samorządu, lecz raczej z niektórych go zwalnia jak np. w art. 12, który postanawia, że za czynności wykonywane na użytek władz i organów dozoru /art.10/ zakłady badania żywności nie pobierają opłat. Kary sądowe, nałożone na zasadzie rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 22.III.1928r.przypadają terytorjalnie właściwym zakładom badania żywności, jak to było dotąd na Górnym Śląsku.

S e j m Ś l ą s k i

Okręg III.

Druk Nr.314/IIII.

Wniosek

Zespołu Posłów Ch.,D. i N.P.R.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

U s t a w a

z dnia1933r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 7 grudnia 1927r.
zmieniającej niektóre postanowienia Ordynacji Ubezpie-
czeniowej /Dz.Ust.Śl.Nr.26 poz.49/.

Art.1.

Znosi się art. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 1927 r. zmieniają-
cej niektóre postanowienia Ordynacji Ubezpieczeniowej /Dziennik Ustaw
Śląskich Nr.26,poz.49/.

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art.3.

Wykonanie ustawy porucza się Radzie Wojewódzkiej.

Katowice, dnia 25 kwietnia 1933r.

Wnioskodawcy:

PP. /-/ Sikora Ign., /-/ Sosiński Wojciech, /-/ Brzeskot Jan,
/-/ Wieczorek Wł., /-/ Prus Franc., /-/ Dr.Korfanty Wojciech,
/-/ Kędzior Jan, /-/ Chmielewski.

Mr.

- okres III -

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 27 czerwca 1933 r.

L.R.W. 607.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o zamianie i sprzedaży niektórych gruntów Skarbu Śląskiego w Katowicach i Siemianowicach Śląskich, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 1933 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr. Grażyński
WOJEWODA ŚLĄSKI.-----
U s t a w a

z dnia r.

o zamianie i sprzedaży niektórych gruntów Skarbu Śląskiego
w Katowicach i Siemianowicach Śląskich.

Art. 1.

Zezwala się:

i 153/45

- a/: na zamianę 15 m² z parcel nr. 150/45 - 151/45 o łącznej powierzchni 57 m², z nieruchomości wyk. hip. L.929/tom 27 ks.wiecz.gm.kat.Siemianowice Śląskie, Skarbu Śląskiego własnej, na parcele nr.1626/225 - 146/45 - 147/45 i 148/45 o łącznej powierzchni 15 m², z nieruchomości wyk.hip. L.L.443 i 356/tom 25 ks.wiecz.gm.kat.Siemianowice Śląskie, Powiatowego Związku Komunalnego Katowice własnych, oraz na sprzedaż pozostałych 42 m² z powyższych parcel Skarbu Śląskiego temuż Powiatowemu Związkowi Komunalnemu za cenę po 1,50 zł. za 1 m²;
- b/: na zamianę parcel nr. 1620/259 - 1621/163 - 894/225 - 1335/259 - 1336/259 i 144/45 o łącznej powierzchni 20 a 86 m², z nierucho-

mości wyk.hip.L.929/tom 27 ks.wiecz.gm.kat. Siemianowice Śląskie, Skarbu Śląskiego własnej, na parcele nr. 227/45 - 142/45 - 165/45 - 166/45 - 167/45 - 168/45 - 169/45 - 170/45 - 171/45 - 172/45 - 194/45 - 214/45 i 221/45 o łącznej powierzchni 21 a 17 m², z nieruchomości wyk.hip.L.82/tom IV.ks.wiecz.gm.kat. Siemianowice Śląskie, Skarbu Państwa /Zarządu Kolejowego/ własnej;

c/: na zamianę parcel nr. 1561/36 - 1567/37 - 1569/40 - 1571/41 i 1629/46 o łącznej powierzchni 3 a 94 m², z nieruchomości wyk. hip. L.1603/tom 49 - 459/tom XI - 557/tom 14 - 396/tom IX i 1736/tom 52 ks.wiecz.gm.kat. Katowice, Skarbu Śląskiego własnych, na parcele nr. 1559/34 - 1563/37 - 1565/37 - 1583/29 i 1557/33 o łącznej powierzchni 3 a 96 m², z nieruchomości wyk. hip.L.64/tom 46 i 94/tom 45 ks.wiecz.gm.kat. Katowice, Skarbu Państwa /Zarządu Kolejowego/ własnych.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Przy budowie kolonji robotniczej w Siemianowicach i "Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych" w Katowicach zaszła potrzeba wyrównania granicznych linii między gruntami tej kolonji i tych Zakładów z jednej - a gruntami kolejowymi z drugiej strony, oraz między gruntami tej kolonji a szosą Mysłowicką; liczne bowiem załamania tych linii granicznych przeszkadzały założeniu racjonalnych podwórz i ogródków z powyższej kolonji i przy powyższych Zakładach.

Wyrównania tych linii granicznych dokonano na gruncie we wspólnym porozumieniu wszystkich stron interesowanych a mianowicie przedstawicieli: Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach i Wydziału Powiatowego w Katowicach, - w ten sposób, że owe załamania przydzielone zostały tym stronom, w czyje grunta się wrzynały.

Stąd wynikła potrzeba wzajemnej zamiany przydzielonych stronom załamania linii granicznych, przyczem różnice zamienionych w ten sposób powierzchni strona poszkodowana sprzeda po uzgodnionej cenie stronie zyskującej.

- Okres III -

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 28 września 1933 r.

L.RW. 904.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie zmiany nazwy gminy "Roździeń-Szopienice" na "Szopienice", uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 14 września 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu ustawy Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia 1933..
w sprawie zmiany nazwy gminy "Roździeń-Szopienice"
na "Szopienice".

Art. 1.

Nazwę gminy "Roździeń-Szopienice" w powiecie katowickim, zmienić na nazwę "Szopienice".

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie 14 dnia po dniu jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

U z a s a d n i e n i e .

Uchwałą z dnia 22 lipca 1932 r. przyjęła Rada Gminna w Roździu-Szopienicach wniosek o zmianę dotychczasowej nazwy na "Szopienice". Uchwała ta jest uzasadniona z następujących względów.

Nazwa "Szopienice" utarła się w praktyce i jest powszechnie używana. Nazwą tą posługują się oficjalnie przedsiębiorstwa oraz urzędy państwowe, albowiem tak stacja kolejowa jak i miejscowy Urząd Poczty noszą nazwę "Szopienice" i ustalenie tej samej nazwy również i dla gminy, na terenie której położona jest stacja kolejowa i Urząd Poczty, jest wskazane.

Wydział Powiatowy w Katowicach, nie podnosi zasadniczych sprzeciwów przeciwko projektowanej zmianie nazwy.

Ponieważ utrzymanie w nazwie gminy nazw obydwu połączonych gmin jest niepraktyczne, należy z przytoczonych wyżej powodów oświadczyć się na nazwę "Szopienice". Nazwa "Roździeń" pozostanie jako nazwa lokalna dzielnicy gminy.

- okres III -

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 12 października 1933 r.

L.RW. 789/1

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy, zmieniającej ustawę z dnia 17 maja 1933 r. w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 2 października 1933 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.-----
U s t a w a

z dnia r.
zmieniająca ustawę z dnia 17 maja 1933 roku w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy.

Art. 1.

W art. 3 ustawy z dnia 17 maja 1933 roku w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy dodaje się po słowach "dalszych pożyczek" słowa "oraz bezzwrotnych dotacyj".

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

U z a s a d n i e n i e .

Uzupełnienie art. 3 ustawy z dnia 17 maja 1933 roku w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy w brzmieniu, przewidzianem w projekcie, okazuje się konieczne celem należytego wyzyskania pomocy finansowej, jakiej na cele zmniejszenia klęski bezrobocia i jego skutków udziela Fundusz Pracy. Za proponowaniem uzupełnienia ustawy przemawiają dwa względy zasadnicze:

1/ Uzyskane z Funduszu Pracy kredyty użyte zostały na obszarze Województwa Śląskiego w przeważnej mierze na ukończenie zaczętych in-

westycyj, dotyczących zakładów i urządzeń użyteczności publicznej. Przedewszystkiem chodzi o dokończenie przy pomocy tych kredytów budowy szkół publicznych. Budowę szkół podjęły gminy w zasadzie na własny rachunek, ale przy wydatnej pomocy ze strony Skarbu Śląskiego, który przejął w tej mierze ciężary, obciążające na podstawie obowiązujących ustaw, datujących jeszcze z okresu przed zmianą suwerenności, Skarb Państwa. Wydatkom związanym z budową nowych niezbędnych budynków szkolnych, związki komunalne same sprostać nie mogły i z faktem tem liczyły się wszystkie miarodajne czynniki administracji wojewódzkiej; w szczególności Sejm Śląski, który w budżetach lat ubiegłych akcję tę wydatnie finansował. Podnieść należy, że także w granicach dotychczasowych upoważnień, zawartych w budżetach, dążono do słusznego rozdzielania ciężarów, łączących się z budową szkół, między daną gminą, a Skarb Śląski. Niemniej w końcowym okresie akcji, która umożliwiła podniesienie poziomu całego szkolnictwa, a głównie szkolnictwa powszechnego, należy gminom udzielić pomocy dodatkowej, ażeby uchronić zaczęte, a nie ukończone budynki szkolne od zniszczenia i nie narażać gmin na wiążące się z tem straty, a nadto ażeby wyzyskać korzystną konjunkturę, która z uwagi na obniżenie kosztów budowy umożliwia znaczną redukcję pierwotnych kosztorysów. Przejęcie przez Skarb Śląski części przewidzianych kosztów nie obciąży budżetów lat przyszłych nadmiernymi sumami, ponieważ amortyzacja kredytów z Funduszu Pracy jest rozłożona na dłuższy okres, a oprocentowanie jest niskie. Istnieje ponadto możliwość korzystnej konwersji tych zobowiązań, a nawet częściowego umorzenia w drodze zamiany na subwencje:

2/ Rozprowadzenie kredytów z Funduszu Pracy wyjednaných przez Skarb Śląski, w formie dalszych pożyczek napotyka w niektórych przypadkach na trudności z powodu redukcji budżetów gminnych i ustawowego określenia granicy dopuszczalnego zadłużenia gmin w art. 8 ustawy z dnia 19 czerwca 1933 r. o zasadach gospodarki związków komunalnych itd. /Dz.U.Śl.nr.17,poz.37/.

Z upoważnienia, które przewidziane jest w projektowanej noweli, Śląska Rada Wojewódzka zamierza skorzystać tylko w tych na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach, w których chodzi o ukończenie przez związek komunalny inwestycji o charakterze zakładu użyteczności publicznej, nie rentującego się lub wogóle nie przynoszącego dochodu.

Załącza się zestawienie dotychczasowej akcji kredytowej, z zaznaczeniem, że nie wszystkie kredyty, objęte załączonym wykazem, aczkolwiek już przyznane przez Śląską Radę Wojewódzką, - zostały już otwarte.

Wykaz pożyczek z Funduszu Pracy dla
samorządów powiatowych i gminnych.A. I serja

L.p.	Nazwa instytucji:	Wyszczególnienie	na kwotę	Uwaga
1	Powiat Lubliniec			
	a/ Wydział Powiatowy	Roboty drogowe	121 000,-	
	b/ Gmina Kalina	Szkoła	9 000,-	
2	Powiat Świętochłowice			
	a/ Wydział Powiatowy	Roboty drogowe	52 000,-	
	b/ Gmina Orzegów	" "	10 000,-	
	c/ " Ruda	" "	23 000,-	
	d/ " Świętochłowice	" "	15 000,-	
3	Powiat Katowice			
	a/ Wydział Powiatowy	Roboty drogowe	89 000,-	
	b/ Gmina Bielszowice	" "	100 000,-	
	c/ " Brzezinka	" "	30 000,-	
	d/ " Bykowina	" "	18 000,-	
	e/ " Chorzów	" "	27 000,-	
	f/ " Halemba	" "	10 000,-	
	g/ " Kochłowice	" "	64 000,-	
	h/ " Nowa Wieś	" "	40 000,-	
	i/ " Przełajka	" "	30 000,-	
4	Powiat Rybnik			
	a/ Wydział Powiatowy			
	a/ Gmina Osiny	Roboty drogowe	22 900,-	
	b/ " Knurów	" "	10 800,-	
	c/ " Pszów	" "	14 480,-	
5	Powiat Pszczyna			
	Wydział Powiatowy i gminy: Bojszowy, Czarnuchów, Cielmice, Imielin, Jankowice, Frydek, Krasowy, Mikołów, Łędziny, Piotrowice, Panewnik, Poręba, Pszczy- na i Wodzisław	" "	66 000,-	
6	Powiat Bielsko:			
	a/ Wydz.Dróg Powiatowych	" "	69 000,-	
7	Powiat Cieszyn:			
	a/ Wydz.Dróg Powiatowych	" "	24 000,-	
	b/ Gmina Ustroń	" "	45 000,-	
Razem			890 180,-	

B. II serja

L.p.	Nazwa instytucji:	Wyszczególnienie	na kwotę	Uwagi:
1.	Powiat Tarn.Góry			
	a/ Wydział Powiatowy	Roboty drogowe	50 000,-	
2.	Powiat Świętochłowice			
	a/ Gmina Piekary	" "	29 000,-	
	b/ " Łagiewniki	" "	18 000,-	
	c/ Wydział Powiatowy	" "	12 000,-	
	d/ Gmina Szarlej	" "	10 000,-	
	e/ Gmina Brzozowice	" "	7 000,-	
3.	Powiat Katowice:			
	a/ Gmina Michałkowice	" "	10 000,-	
	b/ " Wełnowiec	" "	10 000,-	
	c/ " Siemianowice	" "	10 000,-	
	d/ " Nowa Wieś	" "	20 000,-	
4.	Powiat Bielsko:			
	a/ Wydział Dr.Pow.	" "	12 700,-	
5.	Powiat Cieszyn:			
	a/ Wydział Dróg Pow.	" "	24 000,-	
	b/ Gmina Ustroń	" "	52 000,-	
	c/ " Cieszyn	Wodociąg	650 000,-	
Razem:			914 700,-	

C. Bank Gospodarstwa Krajowego.

1.	Gmina Moszczenica	dokończenie budo- wy szkoły	167 000,-
2.	" Wielkie Hajduki	" "	812 000,-
3.	" Lipiny	" "	85 000,-
4.	" Świętochłowice	" "	26 000,-
5.	" "	/Ochronka/ " "	25 000,-
6.	" Chropaczów	dokończenie budo- wy szkoły	15 000,-
7.	" Chybie	" "	100 000,-
8.	" Zebrzydowice	" "	120 000,-
9.	" Koszęcin	" "	157 500,-
Razem:			1 507 500,-

Z e s t a w i e n i e

A.I. serja /19 umów/	890 180.....	3 602 825
B.II. " /7 umów/	914 700.....	984 700
C.Bank Gospodarstwa Kraj.	1 480 000,-.....	1 507 500
Razem:	3 284 880	6 095 025 zł.

S P R A W O Z D A N I E

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego
o projekcie ustawy o oddawaniu gruntów Skar-
bu Śląskiego związkom samorządowym Województwa
Śląskiego pod ulice i place publiczne.

Sprawozdawca: p.poseł Witczak Józef.

W y s o k i S e j m i e !

Skarb Śląski jako właściciel gruntów jest obowiązany - narówni z właścicielami prywatnymi - bezpłatnie bez obciążeń i kosztów, oddawać i sądownie powzdawać swoje niezabudowane grunta gminom Województwa Śląskiego pod publiczne ulice i place, o ile obowiązek oddania wynika z obowiązujących w tej mierze ustaw, rozporządzeń, statutów miejscowych o zakładaniu i zmienianiu ulic i placów i wreszcie prawomocnie ustalonych planów regulacyjnych.

Sprawy w tym przedmiocie napływają coraz częściej od gmin i innych związków samorządowych do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

Art. 4 pkt. 16 statutu organicznego zastrzegł zbywanie nieruchomości wojewódzkiego ustawodawstwu Sejmu Śląskiego, przeto należałoby dla każdej z powyższych spraw uzyskiwać osobną ustawę śląską, co utrudnia i przewleka ich tok. Komisja Budżetowo-Skarbowa z tych samych motywów praktycznych uznała za wskazane upoważnić również Śląską Radę Wojewódzką do odpłatnego oddawania gruntów pod budowę dróg publicznych oraz rozszerzyć upoważnienie to nie tylko w wypadkach oddawania gruntów na rzecz gmin, lecz również w wypadkach oddawania gruntów na rzecz innych związków samorządowych. Dlatego na wniosek referenta przyjęła Komisja jednomyślnie odnośne poprawki i uchwaliła projekt w następującem brzmieniu:

U s t a w a

z dnia r.

o oddawaniu gruntów Skarbu Śląskiego związkom samorządowym pod publiczne drogi, ulice i place.

Art. 1.

Zezwala się:

- a/ na bezpłatne oddawanie gruntów Skarbu Śląskiego na własność związkom samorządowym bez obciążeń i kosztów pod publiczne ulice i place o ile obowiązek oddania gruntów wynika z obowiązujących przepisów,
- b/ na odpłatne oddawanie gruntów Skarbu Śląskiego bez obciążeń pod drogi publiczne.

Art. 2.

Ustalenie, czy zachodzi obowiązek bezpłatnego oddania gruntów Skarbu Śląskiego na powyższe cele należy do Śląskiej Rady Wojewódzkiej.

Art. 3.

Wykonanie tej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Imieniem Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę o przyjęcie projektu ustawy w brzmieniu uchwalonem przez Komisję:

Przewodniczący Komisji
Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śl.
/-/ Czesław W. Chmielewski/

Sprawozdawca:
/-/ Józef Witczak
Poseł na Sejm Śląski.

S P R A W O Z D A N I E

Komisyj Administracyjno-Samorządowej i Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego dot. projektu ustawy o przepisach porządkowych na drogach publicznych w Województwie Śląskiem.

Sprawozdawca: poseł Dr. Adam K o c u r .

W y s o k i S e j m i e !

Wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej o przyjęcie projektu ustawy o przepisach porządkowych na drogach publicznych w Województwie Śląskiem został uchwałą Sejmu Śląskiego z dnia 19 kwietnia 1933 r. przekazany Komisjom Administracyjno-Samorządowej i Budżetowo-Skarbowej. Obie te Komisje zajmowały się projektem tym na kilku posiedzeniach.

Administracja śląskich dróg publicznych została uporządkowana ustawą śląską z dnia 9 stycznia 1933 r. Od czasów zaborczych obowiązują dotąd w dziedzinie używania i ochrony dróg dawne przepisy, które są niejednolite, jak również po części niedostateczne. Rozbudowana w ostatnim czasie sieć dróg i utrzymanie ulepszonej powierzchni tych dróg wymaga niewątpliwie jednolitego uregulowania przepisów porządkowych. Projekt Śląskiej Rady Wojewódzkiej wzorowany na polskiej ustawie z dnia 7 października 1921 r. ze zmianami z dnia 14 lutego 1938 r. był rozpatrywany na posiedzeniach Komisyj¹ uchwalony ze zmianami w art. 7, 11, 12, 14, 16, 18, 23 który został skreślony i art. 25, w którym został skreślony p.2.

Wszystkie te zmiany, które wynikają z dołączonego do sprawozdania tekstu, zostały na posiedzeniach Komisyj Administracyjno-Samorządowej i Budżetowo-Skarbowej jednomyślnie przyjęte.

W imieniu Komisyj Administracyjno-Samorządowej i Budżetowo-Skarbowej wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

ustawę o przepisach porządkowych na drogach publicznych w Województwie Śląskiem po myśli wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej z uwzględnieniem poprawek Komisyj Administracyjno-Samorządowej i Budżetowo-Skarbowej.

Sprawozdawca:

/-/ poseł Dr. Kocur.

Przewodniczący Komisji

Administracyjno-Samorządowej:

/-/ Kędzior.

Przewodniczący Komisji

Budżetowo-Skarbowej:

/-/ Cmielewski.

- okres III -

U s t a w a

z dnia

o przepisach porządkowych na drogach publicznych
w Województwie Śląskiem.

I. Przepisy ogólne.

Art. 1.

Używanie dróg publicznych dozwolone jest przy zachowaniu przepisów niniejszej ustawy oraz rozporządzeń, wydanych na jej podstawie.

Art. 2.

Ochrona i utrzymanie dróg publicznych należy do właściwych zarządów drogowych, ustanowionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 stycznia 1933 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Województwie Śląskiem /Dz.U.Śl.nr. 3, poz. 3/.

Art. 3.

Szczegółowe rozporządzenia o używaniu, ochronie i utrzymaniu dróg publicznych, wydawać będzie na podstawie niniejszej ustawy Wojewoda Śląski w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką, jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej. Rozporządzenia te powinny być w miarę możliwości i potrzeby podawane do publicznej wiadomości przez ogłoszenie na tablicach, umieszczonych przy drogach i mostach oraz przez ogłoszenia, wywieszone w urzędach gminnych i rozpowszechniane w sposób, używany w danej miejscowości.

II. Przepisy, dotyczące używania i ochrony dróg.

Art. 4.

/1/ Drogi publiczne przeznaczone są dla ruchu pieszego ludzi i zwierząt oraz dla ruchu kołowego o pociągu mechanicznym lub siły żywej.

/2/ Ruchu na drogach publicznych nie wolno tamować lub utrudniać, z wyjątkiem przypadków prawem przewidzianych.

/3/ Spowodowanie z roznysku, z braku ostrożności lub niedbalstwa przeszkody lub utrudnienia w ruchu na drodze publicznej stanowi przekroczenie niniejszej ustawy. Do przeszkód w ruchu zalicza się nie tylko bezpośrednie tamowanie ruchu na drodze publicznej, ale także wykonywanie czynności obok drogi lub umieszczenie obok drogi przedmiotów, które w jakikolwiek sposób utrudniać mogą ruch na drogach.

Art. 5.

/1/ Szczegółowe przepisy /art. 3/ uregulują:

- 1/ zakazy niszczenia i zanieczyszczania dróg i ich przynależności,
- 2/ zakazy tratowania i wypasania skarp, nasypów i rowów,
- 3/ zakazy tamowania ruchu.

/2/ Ponadto przepisy te unormują:

- 1/ szerokość i ciężar ładunków oraz szerokość obręczy wozów ciężarowych,
- 2/ używanie hamulców przy wozach,
- 3/ ochronę mostów,
- 4/ znaki drogowe i znaki ostrzegawcze,
- 5/ ruch na drogach i mostach pojazdów wszelkiego rodzaju, warunki techniczne pojazdów mechanicznych i prowadzenie pojazdów mechanicznych, pędzenie zwierząt,
- 6/ międzynarodowy ruch pojazdów mechanicznych na podstawie zawartych w tej mierze przez Państwo Polskie umów międzynarodowych i stosownie do przepisów wydanych w celu wykonania tych umów przez państwowe władze naczelne,
- 7/ utrzymywanie zajazdów, zarządzanie i utrzymywanie rogatek i skrzyżowań dróg,
- 8/ przewóz materiałów wybuchowych, łatwopalnych itp.,
- 9/ sadzenie drzew przydrożnych.

Art. 6.

Każdy pojazd podczas jazdy na drodze publicznej, jeżeli szczególne okoliczności nie zmuszają do wyjątku, powinien trzymać się prawej strony drogi. Szczegółowe przepisy co do wymijania i wyprzedzania na drogach publicznych wydane będą w drodze rozporządzenia.

Art. 7.

Przepisy, dotyczące skrzyżowania dróg z kolejami żelaznymi, wydane przez Ministra Komunikacji, będą obowiązywać również na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 8.

/1/ Zarządom telegrafów i telefonów służy prawo prowadzenia wzdłuż dróg publicznych przewodów napowietrznych lub podziemnych bez żadnej za to zapłaty.

/2/ Przeprowadzenie tych przewodów ma być wykonywane w porozumieniu z zarządami drogowymi i według ich wskazówek, do których zarządy telegrafów i telefonów mają się stosować.

Art. 9.

/1/ Wojewoda Śląski po wysłuchaniu opinii zarządów drogowych ustali sposób użycia pasa drogowego do przeprowadzenia kolei, tramwajów, przewodów elektrycznych, wodociągów, gazociągów, urządzeń odwadniających itp.

/2/ Warunki użycia dróg na powyższe cele powinny przede wszystkim mieć na względzie bezpieczeństwo publiczne i swobodę ruchu na drodze.

/3/ Przedsiębiorstwa, dla których urządzenia, wymienione w ustępie 1, są wykonywane, będą obowiązane do uskutecznienia na swój koszt robót, potrzebnych dla zabezpieczenia trwałości drogi i bezpieczeństwa ruchu oraz do utrzymania wykonanych w tym celu urządzeń. Za używanie drogi może być oznaczona opłata na rzecz właściwego zarządu drogowego na zasadzie porozumienia się przedsiębiorstwa z tym zarządem, o ile skutkiem używania drogi dla urządzeń wyżej wymienionych wzrosną koszty utrzymania drogi. Opłata ta nie może przewyższać wysokości wzrostu kosztów utrzymania drogi. W razie braku porozumienia wysokość opłaty oznacza Śląska Rada Wojewódzka.

/4/ Zakładanie urządzeń, o których mowa w niniejszym artykule, poza granicami uprawnień, wynikających z koncesyj i zezwoleń właściwych władz, nie pociąga za sobą żadnych stałych służebności, przedawnień lub jakichkolwiek obciążeń dróg publicznych. W razie uchylania się

przedsiębiorstw od obowiązków, nałożonych na nie z tytułu niniejszego artykułu, mogą one być zmuszone do wykonania tych zobowiązań w trybie egzekucji administracyjnej względnie właściwy zarząd drogowy może wykonać potrzebne roboty na koszt odnośnego przedsiębiorstwa.

III. Przepisy, dotyczące utrzymania dróg.

Art. 10.

Na odcinkach dróg publicznych, o twardej nawierzchni, przechodzących przez miasta, miasteczka, osady i wsie o zwartem zabudowaniu, gminy są obowiązane do oczyszczania tych dróg z kurzu, błota, śniegu itp. i usuwania zgarniętego materiału, przyczem mogą obowiązek ten nałożyć na właścicieli przyległych nieruchomości w całości lub części.

Art. 11.

/1/ O ile szerokość korony istniejącej drogi państwowej, wojewódzkiej lub powiatowej nie pozwala na składanie na niej ziemi, błota, kurzu, lub śniegu, zgarniętego z drogi, na zasadzenie drzew przydrożnych i ustawianie słupów dla przewodów elektrycznych lub telefonicznych, właściciele gruntów przyległych do dróg są obowiązani pozostawić w tym celu wolne od uprawy pasa gruntu szerokości 75 centymetrów, mierząc od zewnętrznego brzegu rowu lub stopy nasypu. O potrzebie rozszerzenia istniejącego pasa gruntu do 75 cm wzdłuż dróg państwowych, wojewódzkich lub powiatowych orzeka Śląska Rada Wojewódzka.

/2/ Wydział Powiatowy może zobowiązać właścicieli gruntów przydrożnych do pozostawienia wolnego od uprawy pasa gruntu w wymiarze, wykonanym w ustępie 1 i przy drogach gminnych.

/3/ Posiadacz pasa przydrożnego jest obowiązany zezwolić na bezpłatne składanie na nim ziemi, błota, kurzu lub śniegu, zgarniętego z drogi, na ustawienie słupów dla przewodów elektrycznych oraz z zastrzeżeniem postanowienia ust. 5 na sadzenie drzew na pasie przydrożnym.

/4/ Posiadacze przydrożnych gruntów obowiązani są zezwolić na rozrzucanie ziemi, błota i kurzu, złożonego na pasie przydrożnym, po przyległych polach uprawnych lub łąkach w czasie, kiedy to rozrzucanie nie będzie szkodziło zasiewom, trawom itp.

/5/ Na wniosek zainteresowanych orzeknie Wydział Powiatowy odnośnie do dróg gminnych, a Śląska Rada Wojewódzka odnośnie do innych dróg o obowiązku odszkodowania właścicieli pasów przydrożnych w razie obsadzenia tych pasów drzewami.

Przepis ustępu 2, art. 12 ma odpowiednie zastosowanie.

Art. 12.

/1/ Gdy droga publiczna przecina las, jego właściciel, jeżeli osuszenie drogi, bezpieczeństwo ruchu, zabezpieczenie przeciwko tworzeniu się zasp śnieżnych tego wymagają, może być zobowiązany na podstawie dobrowolnej umowy, a w braku zgody na podstawie orzeczenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej odnośnie do dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych lub wydziału powiatowego odnośnie do dróg gminnych do utrzymania po obu stronach drogi pasa ziemi wolnego od drzew i krzaków określonej w każdym wypadku szerokości za jednorazowym odszkodowaniem.

/2/ Kto się nie zadowoli orzeczeniem władzy administracyjnej w sprawie wysokości odszkodowania, temu służy prawo zwrócenia się do sądu powszechnego w terminie 30 dni, co nie wstrzymuje wykonania orzeczenia administracyjnego, jeżeli odszkodowanie zostanie złożone do depozytu sądowego.

Art. 13.

Podczas naprawy dróg publicznych i mostów zarząd drogowy, wykonujący te roboty powinien zostawić dla ruchu wolną przestrzeń, potrzebną przynajmniej dla jednego pojazdu, a jeżeli to jest niemożliwe, urządzić prowizoryczny objazd.

Art. 14.

/1/ Właściciele gruntów, przylegających do drogi publicznej, obowiązani są zezwolić na urządzenie czasowego przejazdu przez ich grunty, o ile zarząd drogowy uzna to za konieczne z powodu wydarzeń, prowadzących przerwę w komunikacji, jak np. z powodu przełamów nawierzchni **drogi**, wielkich zasp śnieżnych, usuwisk, zniesienia mostów lub grobli drogowych lub też z powodu przebudowy lub naprawy drogi.

/2/ Za szkody wyrządzone właściciel będzie odpowiednio wynagrodzony przez zarząd drogi na podstawie dobrowolnej umowy lub w braku tejże na mocy orzeczenia władz administracyjnych, wskazanych w ustępie 1 art. 12.

/3/ Zainteresowanym służy prawo zwrócenia się do ^{powszechnego} sądu/co do ustalenia wysokości odszkodowania, przyczem mają zastosowanie postanowienia ustępu 2 art. 12.

Art. 15.

/1/ W polach i miejscowościach otwartych zabrania się stawiać budynki, studnie i ogrodzenia murowane w odległości ^{co} trzech i pół metrów od zewnętrznego brzegu rowu, lub stopy nasypu drogowego, dróg państwowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

/2/ Odległość wszelkich ogrodzeń od zewnętrznego brzegu rowu lub stopy nasypu drogowego wynosić ma przynajmniej 75 centymetrów.

/3/ Przepisy ustępów 1 i 2 nie odnoszą się do odcinków dróg w miastach lub osiedlach, które posiadają zatwierdzone na zasadzie przepisów obowiązujących linie regulacyjne.

/4/ Zakłady i fabryki, mogące zagrażać bezpieczeństwu ruchu na drogach publicznych jak: kuźnie, piece cegielniane i wapienne, wiatraki, szyby górnicze, zbiorniki materiałów łatwopalnych oraz kopalnie gliny, piasku, żwiru, torfu, kamieniołomy itp. urządzenia powinny być umieszczone względnie urządzone w odległości 5 - 40 metrów od zewnętrznego brzegu rowu lub stopy nasypu, stosownie do przepisów szczegółowych, które będą wydane w drodze rozporządzenia.

/5/ Przepisy ustępów 1, 2 i 4 nie dotyczą istniejących budynków, zakładów i fabryk, jednak ich przebudowa musi odpowiadać tym przepisom.

Art. 16.

/1/ W miejscach przecięcia się drogi publicznej z inną drogą publiczną lub prywatną na rowie przydrożnym ma być zbudowany, jeżeli zachodzi potrzeba, podług przepisów lub wskazówek zarządu drogi most lub przepust, którego budowa i utrzymanie obciąża zarządy dróg publicznych względnie właściciela dróg prywatnych, łączących się z daną drogą publiczną. To samo tyczy się dojazdów i dostępów do zabudowań i gruntów. Budujący lub utrzymujący drogę gruntową, która wychodzi na drogę publiczną, obowiązany jest na żądanie zarządu drogi publicznej własnym kosztem wybrukować lub wysypać tłuczniem lub żwirem drogę gruntową na długości do 25 metrów, licząc od brzegu jezdni drogi publicznej.

/2/ Przepis ustępu 1 nie narusza istniejących umów, regulujących obowiązek budowy i utrzymania mostów i przepustów w miejscu przecięcia się drogi publicznej z innymi drogami publicznymi lub prywatnymi.

Art. 17.

/1/ W drodze rozporządzenia wydane będą przepisy regulujące odprowadzenie wód ze sztucznych ścieków do rowów przydrożnych oraz odwadnianie dróg.

/2/ Przy budowie lub przebudowie młynów, jazów, stawów, zbiorników, mostów i innych budowli wodnych, zmieniających warunki przepływu wód pod mostami na drogach publicznych, mają być przy wydawaniu odnośnych zezwoleń uwzględnione żądania zarządów drogowych.

Art. 18.

/1/ Wzdłuż wszystkich dróg publicznych, państwowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, wszędzie, gdzie tylko warunki miejscowe na to pozwalają, należy posadzić i utrzymywać rzędy drzew, o ile można owocowych lub żywopłoty.

/2/ Sadzenie, utrzymywanie i użytkowanie drzew przydrożnych należy do zarządów drogowych.

/3/ W razie zaniedbania powyższego obowiązku przez zarządy drogowo-wojewódzkie Wojewoda Śląski może zarządzić obsadzenie dróg drzewami na koszt obowiązujących do utrzymania odnośnych dróg.

/4/ Zarządy drogowo-wojewódzkie mają sadzić drzewa bądź na koronie drogi bądź za rowami na pasach gruntu, stanowiących własność drogi, lub pozostawionych przez właścicieli przydrożnych gruntów wolnymi od uprawy w myśl art. 11 niniejszej ustawy.

/5/ Postanowienia niniejszego artykułu nie zmienia stosunków prawnych, jakie zachodzą co do drzew już istniejących za rowami aż do czasu usunięcia tych drzew.

IV. Przepisy karne.

Art. 19.

Czuwanie nad przestrzeganiem przepisów porządkowych na drogach publicznych jest obowiązkiem zaprzysiężonej służby drogowej, organów policji Województwa Śląskiego i urzędów gminnych.

Art. 20.

Służba drogowa, uprawniona do wykonywania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów niniejszej ustawy, przy wykonywaniu swoich obowiązków powinna nosić przepisane oznaki służbowe i posiadać odpowiednie legitymacje, wydane przez właściwe zarządy drogowo-wojewódzkie.

Art. 21.

/1/ Winny naruszenia przepisów niniejszej ustawy oraz przepisów, wydanych na jej podstawie, ulega - o ile dane przekroczenie nie podlega surowszemu przepisowi karnemu - karze grzywny do tysiąca złotych lub aresztu do sześciu tygodni, albo obu tym karom łącznie.

/2/ Jeżeli czyn przestępny polega na uszkodzeniu dobra publicznego, należy wymierzyć grzywnę nie niższą od dwukrotnej wysokości wyrządzonej szkody, jednak nie ponad miarę, określoną w ustępie 1.

/3/ Podżeganie, pomoc, tudzież usiłowania sę karalne.

/4/ Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny karę zastępczego aresztu według swego uznania, jednak nie ponad cztery tygodnie.

Art. 22.

/1/ Właściciel, dzierżawca lub zarządzający pojazdem mechanicznym, który nie będzie mógł podać władzy administracyjnej kto w oznaczonym czasie kierował pojazdem mechanicznym, pozostającym w jego władaniu, o ile nie wykaże, że pojazdu użyła osoba mu nieznana wbrew jego wiedzy i woli, czemu mimo należytej staranności nie mógł zapobiec, będzie karany grzywną do pięciuset złotych.

/2/ Na zasadach powyższych będzie karana osoba, której właściciel, dzierżawca lub zarządzający pojazdem mechanicznym zleci lub pozostawi kierowanie pojazdem. Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu, na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, karę zastępczego aresztu według uznania, jednak nie ponad dwa tygodnie.

Art. 23.

Do orzekania o przestępstwach, przewidzianych w niniejszej ustawie, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 24.

Grzywny oraz koszty przywrócenia drogi do pierwotnego stanu wpływają do właściwego zarządu drogowego w zależności od tego, na jakiej kategorii dróg przekroczenie miało miejsce.

Art. 25.

O ile przepisy powszechnej ustawy cywilnej nie przewidują takiej majątkowej odpowiedzialności za szkody, wyrządzone na drogach publicznych, odpowiadają majątkowo rodzice za dzieci niepełnoletnie z nimi mieszkając, służbodawcy oraz właściciele pojazdów i zwierząt za służbę niżej lat czternastu. Współwłaściciele odpowiadają solidarnie.

V. Przepisy końcowe.

Art. 26.

/1/ Na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego prawa i obowiązki wydziałów powiatowych, określone w niniejszej ustawie, należą do wydziałów dróg powiatowych.

/2/ Orzeczenia władz administracyjnych, wydane w myśl ustępu 2 art. 14 niniejszej ustawy są ostateczne.

Art. 27.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej.

Art. 28.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia jej ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie ustawy i rozporządzenia, obowiązujące dotychczas na terenie Województwa Śląskiego w przedmiocie przepisów porządkowych o używaniu, ochronie i utrzymaniu dróg.

- Okres III -

S P R A W O Z D A N I E

z obrad Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmowi Śląskiemu nad projektem ustawy o budowie kolei lokalnej normalno-torowej Rybnik - Zory - Pszczyna /Druk nr. 305/III/.

Sprawozdawca: poseł B a ł d y k Bonifacy.

W y s o k i S e j m i e !

Śląska Rada Wojewódzka przedłożyła Sejmowi Śląskiemu uchwalony przez siebie w dniu 8 maja 1933 r. projekt ustawy o budowie kolei lokalnej normalno-torowej Rybnik - Zory - Pszczyna, /zobacz załącznik do niniejszego sprawozdania/. Projektem powyższym zajmowała się Komisja Budżetowo-Skarbowa na swem posiedzeniu w dniu 3 listopada 1933 r. Komisja jednomyślnie uznała potrzebę budowy linii kolejowej Rybnik - Zory - Pszczyna. W uzasadnieniu przytaczano fakt, że obecnie połączenie kolejowe pomiędzy Rybnikiem a Pszczyną wynosi 82 km., pomiędzy Zorami a Pszczyną przez Chybie - Dziedzice 47 km. a przez Orzesze - Ligota - Pszczyna 66 km., podczas, gdy po wybudowaniu linii kolejowej Rybnik-Zory-Pszczyna odległość ta z Rybnika do Pszczyny zmniejsza się o 46 km. na 36 km., z Zor zaś o 25 km. względnie 44 km. na ca 23 km. Dla wielu gmin powiatu pszczyńskiego w pobliżu Zor położonych przyjazd do Pszczyny jest obecnie wprost iluzorycznym. Wielkie jest także znaczenie nowej linii pod względem gospodarczym. Węgiel z kopaln rybnickich będzie miał wtenczas ułatwiony dostęp do Małopolski. Podnoszono także znaczenie nowej linii kolejowej dla turystyki. Obok tych choć bardzo ważnych momentów gospodarczych natury lokalnej wskazywano na doniosłe znaczenie skrócenia komunikacji pomiędzy Małopolską a zachodnią częścią naszego Województwa, dla tranzytu pomiędzy Rzeszą Niemiecką a Czechosłowacją z jednej, a Ukrainą Sowiecką z drugiej strony przy równoczesnem odciągnięciu Katowic względnie nawet w dzisiejszych czasach przeładowanej linii Myszkowice-Katowice-Rybnik.

Przy szczegółowym rozpatrzeniu poszczególnych artykułów projektu ustawy zgodzono się na skreślenie art. 3-go, w którym jest mowa o powierzeniu administracji nowej linii kolejowej Śląskiej Radzie Wojewódzkiej, jako zbędnego i nieokreślającego bliżej terminu administracji. Ostateczni projekt został jednogłośnie przyjęty w następującym brzmieniu:

U S T A W A

z dnia 1933 roku

o budowie kolei lokalnej normalno-torowej Rybnik-Żory-Pszczyna.

Art. 1.

Uchwala się budowę kolei lokalnej, normalno-torowej, użytku publicznego dla ruchu osobowego i towarowego - z Rybnika przez Żory do Pszczyny.

Art. 2.

Budowa kolei Rybnik-Żory-Pszczyna będzie przeprowadzana w miarę przyznawania na ten cel kredytów w budżecie Województwa Śląskiego.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Ze względu na palącą potrzebę połączenia Rybnika przez Żory z Pszczyną uchwalila Komisja Budżetowo-Skarbowa Sejmu Śląskiego także jednogłośnie rezolucję następującej treści:

"Przed ukończeniem budowy linii kolejowej Rybnik-Żory-Pszczyna nie należy rozpoczynać kosztem Skarbu Śląskiego z budową żadnej innej linii".

Katowice, dnia 3 listopada 1933 r.

Przewodniczący Komisji
Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śl.

/-/ Cz.W.Chmielewski.

Sprawozdawca Komisji
Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śl.:

/-/ B a ł d y k .

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 16 listopada 1933 r.

L.R.W. 1064.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie przedłużenia okresu wyborczego wydziałów gminnych, rad gminnych i rad miejskich, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 13.XI.1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego - z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu jako wniosku nagłego.

1 załącznik.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

U S T A W A

z dnia 1933 r.

w sprawie przedłużenia okresu wyborczego
wydziałów gminnych, rad gminnych i rad
miejskich.

Art. 1.

Okres wyborczy wydziałów gminnych, rad gminnych i rad miejskich we wszystkich gminach Województwa Śląskiego, w których wybory do tych organów gminnych odbyły się przed dniem 1 stycznia 1932 r. przedłuża się jednorazowo o 2 lata.

Art. 2.

Niezależnie od uprawnień władz nadzorczych, dotyczących ustanawiania komisarycznych organów gminnych, może Wojewoda Śląski w czasie do dnia 1 stycznia 1936 r. zarządzać nowe wybory do wydziałów gminnych, rad gminnych i rad miejskich we wszystkich gminach Województwa Śląskiego bez względu na upływanie okresu wyborczego, ustanowionego w gminnych ordynacjach wyborczych lub w ustawie niniejszej.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

U z a s a d n i e n i e .

Przeprowadzenie reformy ustroju samorządu terytorjalnego w całym Państwie poza województwem śląskim, uskutecznione ustawą z dnia 23. marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego /Dz.U.R.P.nr.35,poz.294/, stawia sprawę reformy ustroju tego samorządu w województwie śląskim w rzędzie najbarziej doniosłych i aktualnych zagadnień z zakresu wewnętrznej organizacji województwa. Przyczyny, które uzasadniały potrzebę reformy, przeprowadzonej przez ustawę państwową i które zgóry określiły kierunek tej reformy, istnieją i działają również w tej samej mierze i w województwie śląskim. W województwie tem zachodzi niejednorodność organizacji samorządu terytorjalnego, która na małym obszarze kraju i wobec wyrównanego poziomu życia gospodarczego i kulturalnego obydwu "części" województwa jest zjawiskiem szkodliwym, niepożądanem i rażącym. Organizacja władz samorządowych nie jest dostosowana do nowych form organizacyjnych administracji rządowej, zwłaszcza administracji ogólnej. Zachodzi potrzeba usunięcia jednych, przekształcenia innych organów. Wreszcie sam sposób funkcjonowania organów samorządu jako zdecentralizowanej formy administracji publicznej i jako samodzielnych podmiotów władzy publicznej domaga się zmian celem usprawnienia działalności tych organów i większego ich uzdolnienia do rozwiązywania należących do nich zadań.

Reforma państwowa samorządu terytorjalnego - jakkolwiek nosi nazwę "częściowej zmiany", dała jednak całkowite niemal rozwiązanie dwóch z powyżej określonych problemów, a sprawę ujednostajnienia organizacji samorządu posuwała znacznie naprzód. Chociaż sprawę reformy ustroju samorządu na Śląsku można zaliczyć do zagadnień palących, to jednak uzależnienie jej od ogólnopanstwowej reformy jest rzeczą słuszną. Samodzielność w rozwiązaniu tego zagadnienia, jaką posiada Województwo Śląskie jako korporacja publiczna, powinna być użyta nie w celu kultywowania odrębności, lecz celem dania wyrazu właściwościom i potrzebom miejscowym w ramach ogólnopanstwowego planu organizacji administracji publicznej.

Z powyższych względów ukończenie dzieła ogólnopanstwowej reformy samorządu terytorjalnego, podjętej w ramach przytoczonej ustawy państwowej, aktualizuje sprawę reformy ustroju tego samorządu na Śląsku. Z uwagi na to, że wobec przeprowadzanych obecnie na terenie obowiązywania tej ustawy wyborów do samorządowych organów ustrojowych należy skorzystać z doświadczeń, jakie niewątpliwie przyniesie wprowadzenie ustawy w życie, wypada obliczyć z pewną ostrożnością okres, w którym ustawa o reformie ustroju samorządowego w województwie śląskim będzie mogła być uchwaloną i wykonaną. Niezwłocznie po uchwaleniu ustawy powinny być przeprowadzone wybory do nowych organów ustrojowych. Ponieważ kadencja obecnie urzędujących organów reprezentacyjnych w gminach wiejskich i miejskich w przeważającej ilości przypadków upływa z końcem roku bieżącego i w pierwszym kwartale roku następnego, należałoby liczyć się z koniecznością przeprowadzenia w okresie conajwyżej dwóch najbliższych lat dwukrotnych wyborów samorządowych. Tej ewentualności zapobiega przedstawiony projekt ustawy. Zmierza on do ustawowego przedłużenia okresu wyborczego do rad gminnych i rad miejskich, wynoszącego obecnie lat 4, o dalsze dwa lata. Projekt nie zmienia kadencji rad gminnych i miejskich i wydziałów powiatowych, a tylko uchyla potrzebę dwukrotnego wybierania w okresie dwuletnim. Dlatego projekt nie obejmuje rad gminnych i rad miejskich w tych gminach, w których wybory zostały przeprowadzone po dniu 1 stycznia 1932 r.

Nadmienić należy, że obecny system wybierania radnych gminnych /członków wydziałów gminnych/ i radnych miejskich z list wyborczych zapewnia dostateczny rezerwoar kandydatów na miejsca, które zwolnione zostają z różnych przyczyn, przewidzianych w ordynacjach wyborczych. Nie zachodzi zatem obawa, że urzędujące ciała uchwalające ulegną zdekompletowaniu.

SPRAWOZDANIE

=====

z posiedzenia Komisji Regulaminowej Sejmu Śląskiego

z dnia 21-go listopada 1933r.

w sprawie petycji Dra Franciszka Mazurkiewicza - adwokata
w Katowicach, o wydanie sądom p.posła Dra Wojciecha Korfantego.SPRAWOZDAWCA: Poseł Kempka Paweł.

W tym celu przystąpił do wyrażenia opinii na temat sprawy i wyrażenia wniosku o wydanie sądom p.posła Dra Wojciecha Korfantego.

eliasbwy

Pismem z dnia 15 grudnia 1933r. zwrócił się adwokat Dr. Franciszek MAZURKIEWICZ w Katowicach do Sejmu Śląskiego z prośbą o wydanie posła Dra Wojciecha KORFANTEGO Sądowi, załączając do tej prośby odpis skargi prywatnej, wniesionej przez siebie przeciwko p.posłowi Drowi Korfantemu do Sądu Grodzkiego w Katowicach.

Adwokat Dr. Mazurkiewicz podaje w swojej skardze prywatnej, że oskarżony Dr. Wojciech Korfanty dnia 27-go października 1933r. na publicznym posiedzeniu Sejmu Śląskiego wystąpił z zarzutem tej treści, że t.zw. senatorzy występują przeciwko ciężkiemu przemysłowi i jego reprezentantom, równocześnie zaś starają się dobrze płatne posady i zastępstwa w przemyśle. Rzekomo mieści się w tym zarzut dwoistnej moralności, hipokryzji i wywierania nacisku na ciężki przemysł dla uzyskania koncesji materialnej; jako przykład wskazał p.Dr. Korfanty na p.adwokata Mazurkiewicza twierdząc, że "deptał za księciem pszczyńskim" czy też "starał się u księcia pszczyńskiego o powierzenie mu jego zastępstwa w załatwianiu jego spraw majątkowych".

Temi twierdzeniami p.Dra Korfantego czuje się adwokat Dr. Mazurkiewicz obrażony.

Komisja Regulaminowa Sejmu Śląskiego już na posiedzeniu dnia 7-go kwietnia 1932r. rozpatrywała ten wniosek p. Mazurkiewicza. Zdania w Komisji były początkowo podzielone. Część członków Komisji uważała, że należy stosować zdanie pierwsze i drugie artykułu 21-go Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, które opisują: "że posłowie nie mogą być pociągani do odpowiedzialności za swoją działalność w Sejmie lub poza Sejmem, wchodzącą w zakres wykonania mandatu poselskiego ani w czasie trwania mandatu ani po jego wygaśnięciu i że za przemówienia i odezwania się, tudzież za manifestacje w Sejmie posłowie odpowiadają tylko przed Sejmem". Druga część członków Komisji Regulaminowej zaś była zdania, że należy zastosować zdanie trzecie artykułu 21-go Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który brzmi: "za naruszenie prawa osoby trzeciej mogą posłowie być pociągani do odpowiedzialności sądowej, o ile władza sądowa uzyska na to zezwolenie Sejmu".

Komisja Regulaminowa na posiedzeniu w dniu 7 kwietnia 1932r. zastanawiała się dalej nad kwestją, jak należy rozumieć słowa artykułu 21-go Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: "o ile władza sądowa uzyska na to zezwolenie Sejmu".

Kodeks postępowania karnego zawiera w artykule 2-gim §-fu 2-go przepis, że oskarżyciel powinien wyjednać zezwolenie na ściganie określonej osoby, jeżeli takiego zezwolenia wymaga szczególny przepis ustawy. Zaś ókólnik Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie wniosków o zezwolenie na ściganie posłów i senatorów, ogłoszony w Zbiorze systematycznym Rozporządzeń

dzeń i okólników Ministra Sprawiedliwości pod pozycją 343 stanowi, że w sprawach ściganych z oskarżenia prywatnego lub posiłkowego obowiązek uzyskania zezwolenia na ściganie ciąży na oskarżycielu prywatnym lub posiłkowym. Sąd i Prokurator winni na prośbę oskarżyciela przyjąć od niego pisemny wniosek celem dalszego skierowania. Ten sam okólnik stwierdza pod L.IX., że zalecenia i wyjaśnienia tego okólnika mają odpowiednie zastosowanie, gdy wypadnie żądać od Sejmu Śląskiego wydania posła tego Sejmu, przyczem wniosek do Sejmu Śląskiego należy kierować nie przez Ministerstwo lecz przez Prokuratora Sądu Apelacyjnego w Katowicach.

Komisja Regulaminowa Sejmu Śląskiego uznała, że wniesienie prośby o wydanie p.posła Dra Wojciecha KORFANTEGO przez oskarżyciela prywatnego p.adwokata Dra Mazurkiewicza do Sejmu wprost zgodne jest z przepisami artykułu 2-go §-fu 2-go k.p.k. oraz pkt.VII. i IX. Okólnika Ministra Sprawiedliwości w sprawie wniosków o zezwolenie na ściganie posłów i senatorów.

Pozatem jednakże Komisja Regulaminowa zastanawiała się nad pytaniem, czy prośba p.adwokata Dra Mazurkiewicza może być przez nią i przez Sejm rozpatrywana merytorycznie bez pierwszego czytania, tj. bez przekazania jej tej prośby przez plenum Sejmu Śląskiego. Komisja jednogłośnie stanęła na stanowisku, że zgodnie z przepisami art.13 i następnych Regulaminu, Komisja tego prawa nie ma i prośba p.adwokata Dra Mazurkiewicza winna w tym celu najpierw przejść przez plenum Sejmu. Tę opinię Komisji Regulaminowej Sejmu Śląskiego zakomunikował przewodniczący Komisji listem z dnia 11 kwietnia 1932r. Panu Marszałkowi, prosząc go o postawienie na porządku dziennym najbliższego posiedzenia plenarnego Sejmu Śląskiego prośby adwokata Dra Mazurkiewicza o wydanie p.posła Dra Wojciecha Korfarnego sądowi.

Na to pismo p.Marszałek Sejmu Śląskiego odpowiedział przewodniczącemu Komisji Regulaminowej pismem z dnia 16 listopada 1933r., w którym wywodzi co następuje:

"Według artykułu 14-go Regulaminu podlegają trzem czytaniom, a więc także pierwszemu czytaniu, tylko projekty ustaw, nie zaś inne wnioski. Nie może wobec tego być słusznem zapatrywanie, że wniosek o wydanie posła może Sejm przekazać Komisji na mocy pierwszego czytania.

Nie-wątpliwem jest, że Regulamin nie może zmienić ustawy. Paragraf 2 art.2 k.p.k. przepisuje, że "oskarżyciel powinien wyjednać zezwolenie na ściganie określonej osoby, jeżeli takiego zezwolenia wymaga szczególny przepis ustawy". Nie można oskarżycielowi utrudniać ani pozbawiać go korzystania z tego prawa, gdyż na to ustawa nie zezwala.

Art.13 przepisuje wyraźnie, co może być przedmiotem obrad Sejmu Śląskiego, natomiast nie przewiduje Regulamin żadnego przepisu, któryby regulował tryb postępowania o wydanie posła.

Według art.10 Regulaminu jest tylko Marszałek upoważniony do jego wykładni.

Interpretuję w niniejszym wypadku Regulamin w ten sposób, że wnioski o wydanie posłów przekazuje Marszałek Komisji Regulaminowej, która winna rozpatrzyć je merytorycznie, a następnie w formie wniosku Komisji, przewidzianego w art.13 lit."c" Regulaminu, za pośrednictwem Marszałka przekazać Sejmowi do załatwienia. Pozwalam sobie zwrócić uwagę na dzieło Radcy Biura Sejmu R.P. Leona Zieleniewskiego "Regulamin Senatu na tle regulaminów oraz praktyki Izb Ustawodawczych w Polsce i innych państwach- Warszawa 1933/", który na stronie 34 tomu II pisze: "Należy podkreślić, że Komisja Regulaminowa rozpatruje sprawy związane z tak zwaną nietykalnością senatorów nie z własnej inicjatywy, lecz zawsze w związku z wnioskiem lub pismem przekazanym, bądź skierowanym do niej przez Marszałka",

Wobec tych wyjaśnień Pana Marszałka, które przedstawiają się jako rozstrzygnięcie na podstawie artykułu 10 Regulaminu, Komisja Regulaminowa Sejmu Śląskiego na swem posiedzeniu z dnia 21-go listopada 1933r. nie zastanawiała się już nad pytaniem, czy wolno jej rozpatrywać wnioski o wydanie

wydanie posłów sądom bez przekazania jej tych wniosków przez plenum Sejmu. W sprawie samej Komisja większością głosów uznała, że o ile oskarżyciel prywatny p.Dr. Franciszek Mazurkiewicz uważa, że zostały naruszone jego prawa przez przemówienie p.posła Dra Wojciecha Korfantego na plenum Sejmu Śląskiego, to należy zastosować dany przepis art. 21-go Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Komisja po dłuższej dyskusji uchwaliła większością głosów zaproponować Wysokiemu Sejmowi przyjęcie uchwały:

"Sejm Śląski zezwala na pociągnięcie p. posła Dra Wojciecha Korfantego do odpowiedzialności sądowej w sprawie z oskarżenia prywatnego Dra Franciszka Mazurkiewicza - adwokata w Katowicach".

W imieniu Komisji Regulaminowej proszę o przyjęcie tej uchwały.

Katowice, dnia 21-go listopada 1933r.

Sprawozdawca Komisji Regulaminowej

/-/ Paweł Kempka.

M/

SPRAWOZDANIE

=====

Komisji Regulaminowej Sejmu Śląskiego z posiedzenia z dnia 21-go listopada 1933r., w sprawie wydania p.posła Otona O C H M A N N A Sądom za przestępstwo z ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Sprawozdawca: poseł K e m p k a Paweł:

Wysoki Sejmie!

Dnia 7 czerwca 1933r. wpłynęła do Biura Sejmu Śląskiego prośba prokuratora Sadu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 czerwca 1933r., aby Sejm Śląski zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej p.posła Otona O C H M A N N A za przestępstwo z ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Stan faktyczny jest następujący:

P.Poseł Oton Ochmann jest zastępcą procesowym i właścicielem biura prawnego w Lublińcu. W zeznaniach o dochodzie za lata 1928 i 1929 dla Urzędu Skarbowego w Lublińcu podał on rzekomo dochody z lat poprzedzających sporządzenie zeznania o dochodzie na rok bieżący znacznie niższe, jak w rzeczywistości wynosiły. Wykazał on mianowicie w zeznaniu o dochodzie na rok 1928, że dochód osiągnięty w roku 1927 z zajęcia zawodowego wynosił 7.829,35 zł. natomiast w petycji do Ligi Narodów jako faktyczny osiągnięty dochód z roku 1927 podał rzekomo kwotę 23.001,02 " a więc dla władz skarbowych dochód niższy o kwotę 15.171,68 "

W zeznaniu o dochodzie na 1929r. wykazał dochód osiągnięty w 1928 roku w kwocie 3.441,12 " a w petycji do Ligi Narodów 12.256,34 " a więc dla władz skarbowych niższy o kwotę 9.315,22 "

Dnia 3 sierpnia 1931r. wdrożył Urząd Skarbowy w Lublińcu przeciwko p.posłowi Ochmannowi dochodzenie karne za przestępstwo karno-skarbowe z art.52-go ustawy o państwowym podatku dochodowym, polegające na świadomym w celu uchylecia się od ustawowej powinności podatkowej złożeniu nieprawdziwych danych w wykazach o dochodzie za lata 1928 do 1929.

W myśl art.92-go cytowanej ustawy nałożył na niego Urząd Skarbowy grzywnę wynoszącą za zatajenie rzeczywistego dochodu
w wykazie za 1928r. 27.740,-- zł.
w wykazie za 1929r. 3.400,-- "

Na skutek wniesionego od tych orzeczeń sprzeciwu sprawa znajduje się w Sądzie Grodzkim w Lublińcu pod L.czyn. Kg.1716/32 i L.czyn. Kg.1717/32.

Na posiedzeniu Komisji Regulaminowej p.poseł Ochmann wyjaśniał, że był zastępcą procesowym dopuszczonym do zastępowania stron przed Sądem Grodzkim w Lublińcu, że mu jednak władze sądowe prawo występowania w Sądzie odebrały, że przeciwko odebraniu tego prawa wyczerpał środki prawne przed wszystkimi instancjami w kraju, a gdy prawo to nie zostało mu przywrócone, zwrócił się ze skargą do Ligi Narodów. Skarga ta dotyczyła tylko sprawy odebrania mu prawa występowania przed sądem, a w piśmie swoim do Ligi Narodów p.poseł Ochmann nie mówi o swoim dochodzie, ani nie podawał kwot dochodu osiągniętego w roku 1927 względnie 1928. Skarga przed Ligą Narodów została załatwiona w ten sposób, że polski Minister Spraw Zagranicznych przyrzekł mu, iż zostanie mu przywrócone prawo występowania przed Sądem i że za straty poniesione przez zmniejszenie się

jego dochodów otrzyma odszkodowanie. Wskutek tego przyrzeczenia p. Ministra Spraw Zagranicznych p. poseł Ochmann przedstawił Ministerstwu Spraw Zagranicznych swoje straty w ten sposób, że podał swoje dochody brutto, zaś w swoich zeznaniach o dochodzie w celach podatku dochodowego był pódaż Urzędowi Skarbowemu w Lublińcu swój czysty dochód. Ztąd pochodzą te wielkie różnice. Wyjaśnił dalej, że sprawę tę przedstawił już dawno Panu Wojewodzie, który przyrzekł mu, że każe sprawę zbadać u Naczelnika Wydziału Skarbowego p. Kankufera. To dotychczas jeszcze nie nastąpiło.

Przedstawiciel Klubu Niemieckiego w Komisji stawił wniosek o odroczenie obrad nad tą sprawą i o zaproszenie na następne posiedzenie przedstawiciela Urzędu Wojewódzkiego celem wyjaśnienia. Większość Komisji jednakże temu wnioskowi odmówiła, uważając, że Komisja Regulaminowa przy badaniu wniosków Sądu o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła na Sejm Śląski nie może przypisywać sobie praw Trybunału uprawnionego do merytorycznego rozpatrywania i osądzania merytorycznego sprawy.

Po dłuższej dyskusji Komisja większością głosów uchwaliła proponować Wysokiemu Sejmowi powzięcie następującej uchwały:

"Sejm Śląski zezwala na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posła p. O t o n a O C H M A N N A za przestępstwo z ustawy o państwowym podatku dochodowym".

W imieniu Komisji Regulaminowej proszę Wysoką Izbę o powzięcie tej uchwały.

Katowice, dnia 21-go listopada 1933r.

Sprawozdawca Komisji Regulaminowej

/-/ Paweł K e m p k a

SPRAWOZDANIE

=====

z posiedzenia Komisji Regulaminowej Sejmu Śląskiego
z dnia 21 listopada 1933 roku
w sprawie petycji Dra Wilhelma BERGERA, dentysty w Tarnowskich
Górach, zast. przez adwokata Dra SCHMIDTA w Tarnowskich Górach
o wydanie Sądowi p.posła Dra Bronisława Hagera.

Sprawozdawca: poseł Kempka Paweł:

W y s o k i S e j m i e !

Dnia 20 stycznia 1933r. wniósł adwokat Dr.Schmidt w Tarnowskich Górach jako pełnomocnik procesowy lekarza-dentysty Dra Wilhelma BERGERA w Tarn. Górach przeciwko p.posłowi Drowi Bronisławowi Hagerowi do Sądu Grodzkiego w Tarn.Górach skargę prywatną o zniewagę, stawiając równocześnie wniosek o wydanie oskarżonego p.Dra Bronisława Hagera Sądowi.

Wniosek ten przesłał kierownik Zamiejscowego Oddziału Prokuratorji Sądu Okręgowego w Tarnowskich Górach p.Prokuratorowi Sądu Apelacyjnego w Katowicach, który go pismem z dnia 8 kwietnia 1933r. przedłożył Panu Marszałkowi Sejmu Śląskiego do dalszego właściwego załatwienia. Pan Marszałek wniosek wraz z załączonym odpisem skargi prywatnej przydzielił Komisji Regulaminowej. Komisja Regulaminowa na swem posiedzeniu dnia 21 listopada 1933r. stwierdziła, że formalności po myśli przepisów art.2 § 2-go k.p.k. oraz pkt.VII. i IX. okólnika Ministra Sprawiedliwości w sprawie wniosków o zezwolenie na ściganie posłów i senatorów /Zbiór systematyczny rozp.i okólników Ministra Sprawiedliwości poz.343/ zostały dochowane.

Nad kwestją, czy wniosek ten nie powinien być przekazany Komisji Regulaminowej przez plenum Sejmu Komisja Regulaminowa się nie zastanawiała wobec rozstrzygnięcia Pana Marszałka Sejmu Śląskiego z dnia 16-go listopada 1933r., opartego na przepisach artykułu 10-go Regulaminu, które bliżej przedstawiłem w sprawozdaniu Komisji Regulaminowej w sprawie wniosku p.adwokata Dra Mazurkiewicza o wydanie p.posła Dra Korfantego.

Stan faktyczny jest następujący:

Według skargi prywatnej p.Dra Wilhelma Bergera w listopadzie 1932r. zgłosił się do Pana Dra Hagera urzędnik P.K.U. a zarazem oficer rezerwy Antoni Krzyształowski jako do lekarza Kasy Chorych w Tarnowskich Górach w sprawie leczenia swoich zębów. Krzyształowski żądał kartki porady od Dra Hagera do oskarżyciela prywatnego Dra Bergera. Pan Dr Hager, jako naczelny lekarz Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych w Tarnowskich Górach, pytając się Krzyształowskiego, czy jest oficerem polskim, określił oskarżyciela prywatnego jako Niemca, podając, że jest tylko jeden jedyny lekarz dentysta - polak w Tarn.Górach, przyczem wymienił nazwisko tego lekarza.

Komisja Regulaminowa po krótkiej dyskusji stanęła na stanowisku, że jeżeli oskarżyciel prywatny Dr.Berger uważa, iż p.poseł Dr.Bronisław Hager naruszył jego prawa i chce go za to pociągnąć do odpowiedzialności sądowej i stara się o uzyskanie na to zezwolenia Sejmu Śląskiego, to nie należy mu tego zezwolenia odmawiać. Dlatego Komisja Regulaminowa Sejmu Śląskiego uchwaliła większością głosów zaproponować Wysokiemu Sejmowi przyjęcie następującej uchwały:

"Sejm Śląski zezwala na pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej p.posła Dra Bronisława Hagera w sprawie z oskarżenia prywatnego Dra Wilhelma Fergera w Tarnowskich Górach zawisłej przed Sądem Grodzkim w Tarnowskich Górach".

W imieniu Komisji Regulaminowej proszę Wysoką Izbę o przyjęcie tej uchwały.

Katowice, dnia 21 listopada 1933r.

Sprawozdawca Komisji Regulaminowej

/-/ Paweł K e m p k a.

S P R A W O Z D A N I E

=====

Komisji Regulaminowej w sprawie wniosku adwokatów Dra Baja i Dra Stacha o wydanie zezwolenia na ściganie przez Sąd Grodzki w Włodzisławiu p.posła P R O K O P A.

Sprawozdawca: Poseł Stefan Kapuściński.

W y s o k i S e j m i e !

Adwokaci Dr B a j i Dr. S t a c h działający z pełnomocnictwem p.KLOCKIEWICZA w Wodzisławiu zwrócili się do Sejmu Śląskiego pismem z dnia 25 stycznia 1933r. skierowanem na ręce Pana Marszałka Sejmu, o udzielenie przez Sejm Śląski zezwolenia na ściganie przez Sąd Grodzki w Wodzisławiu posła na Sejm Śląski p.Wilhelma P r o k o p a z prywatnego oskarżenia. p.Klockiewicza. P.Klockiewicz zastąpiony przez adwokatów Dra Baja i Dra Stacha wniósł do Sądu Grodzkiego w Wodzisławiu dwie skargi przeciw p.posłowi Prokopowi, jedną o zniesławienie, drugą o pobicie. Obie sprawy wynikły na tle lokalnych walk politycznych w Radzie Miejskiej w Wodzisławiu. Wniosek adwokatów Dra Baja i Dra Stacha przekazany został przez p. Marszałka Komisji Regulaminowej w dniu 13 lutego 1933r. a pod jej obrady wpłynął na posiedzeniu w dniu 21 listopada 1933r. Komisja Regulaminowa nie wdając się w merytoryczne rozpatrywanie sporu p.Klockiewicza z p.Prokopem, po krótkiej dyskusji jednomyślnie uchwaliła przychylić się do wniosku o udzielenie przez Sejm Śląski zezwolenia na ściganie p.posła Prokopa przez Sąd Grodzki w Wodzisławiu.

W imieniu Komisji Regulaminowej wnoszę:

W y s o k i S e j m u c h w a l i ć r a c z y :

"Sejm zezwala niniejszem na ściganie przez Sąd Grodzki w Wodzisławiu p.posła Wilhelma P r o k o p a ze skargi prywatnej p.Klockiewicza, zastąpionego przez adwokatów Dra Baja i Dra Stacha".

Katowice, dnia 21 listopada 1933r.

S p r a w o z d a w c a :

/-/-/ Stefan Kapuściński

poseł na Sejm Śląski

S p r a w o z d a n i e

Komisji Przemysłu i Handlu o projekcie ustawy w sprawie wyrażenia zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 24 marca 1933 r. /Dz.U.R.P. nr.28, poz.234/ o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem.

Sprawozdawca: Poseł Jan Schmiegel.

Wysoki Sejmie!

Komisja Przemysłu i Handlu na swem posiedzeniu w dniu 29. września 1933 r. zajmowała się przekazanym jej przez Wysoki Sejm dnia 19 czerwca 1933 r. wnioskiem Śląskiej Rady Wojewódzkiej w sprawie projektu ustawy o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie ustawy z dnia 24 marca 1933 r. /Dz.U.R.P. nr.28, poz.234/ o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem /Druk nr.310/III/.

Komisja Przemysłu i Handlu jednomyślnie wyraziła swoją zgodę na przyjęcie projektu ustawy stojąc na gruncie uzasadnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej, którego nie będę Wysokiej Izbie powtarzał, gdyż jest ono podane w druku nr.310/III.

Zresztą uzasadnienie to jest tylko dosłownem powtórzeniem uzasadnienia, które podał Minister Przemysłu i Handlu w swem piśmie z dnia 21 stycznia 1933 r. Nr.G.M.P.II.33 I do Pana Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, przedkładając rządowy projekt ustawy o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem. Śląska Rada Wojewódzka w swem uzasadnieniu ograniczyła się tylko do dodania wykazu przepisów prawnych, które jej zdaniem obowiązują na cieszyńskiej i górnośląskiej części Województwa Śląskiego, gdyż obowiązywały w dniu zmiany suwerenności na obu częściach naszego Województwa, a jak wiadomo jest Wysokiej Izbie, terminy zmiany suwerenności na obu częściach Województwa Śląskiego są odmienne.

Zgłoszony Wysokiej Izbie projekt Śląskiej Rady Wojewódzkiej jest dalszym etapem na drodze unifikacji prawa na wszystkich obszarach Rzeczypospolitej, a więc i na obszarze Województwa Śląskiego.

Wydanie zaś tej ustawy było potrzebne może nie tyle ze względów unifikacyjnych, lecz przede wszystkim ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa, zdrowia i życia ludzkiego, które jest stale narażone na stosunkowo liczniejsze wypadki, niż w innych działach pracy, gdyż naczynia pod ciśnieniem nie zawsze odpowiadały wymaganiom nowoczesnej techniki i gwarantowały bezpieczeństwa pracujących.

Wysoka Izbo! Sprawozdanie moje nie byłoby kompletne, jeśli bym w niem pominął te miejsca w ustawie, które moim zdaniem, jako sprawozdawcy, są szczególnie ważne dla naszego życia gospodarczego.

Muszę stwierdzić, że cała ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem /Dz.U.R.P. nr.28, poz. 234/ jest w wysokim stopniu ustawą ramową, gdyż cały ciężar tej ustawy spoczywa wyłącznie tylko na art.1-szym.

Niebezpieczeństwo nadmiernych obciążeń drobniejszych jednostek gospodarczych w naszym województwie widzę właśnie w redakcji art.1-go, który to artykuł ramowy otrzymał takie brzmienie:

"Art.1.

/1/ Zbiorniki, które zawierają gazy wybuchowe o ciśnieniu, przewyższającym atmosferyczne, względnie płyny lub takie materjały, które mogą wytworzyć z jakichkolwiek przyczyn gazy wybuchowe o ciśnieniu wyższem niż atmosferyczne, oraz zbiorniki, zawierające parę wodną, płyny, powietrze lub gazy niewybuchowe o ciśnieniu, przewyższającym trzy atmosfery robocze, podlegają przepisom ustawy niniejszej.

/2/ Kotły parowe nie podlegają przepisom ustawy niniejszej."

Zachodzi obawa, że art.1, jako zawierający zbyt ogólne określenie w jakich warunkach aparaty i zbiorniki podlegają nadzorowi, może fatalnie odbić się na naszym życiu gospodarczem, gdyż przepisy te mogą nadmiernie obciążyć przemysłowców posiadających aparaty.

Chodzi mi o to, aby także dać wyraz temu zapatrywaniu, że Wysoka Izba uchwalając rozciągnięcie na obszar Województwa Śląskiego przepisów o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem /Druk nr. 310/III/ stwierdza, że z pod działania tej ustawy zostały wyjęte te zbiorniki pod ciśnieniem, które nie stanowią niebezpieczeństwa.

Zdaje mi się, że przedstawiłem wyczerpująco te momenty, które przemawiają za uchwaleniem tej ustawy, jak i te, które mojem zdaniem są przeciw jej rozciągnięciu na obszar Województwa Śląskiego.

Na koniec dla ułatwienia Wysokiej Izbie zorientowania się i zapoznania się z brzmieniem tej ustawy, którą Wysoka Izba raczy prawdopodobnie rozciągnąć na obszar Województwa Śląskiego pozwolę sobie podać brzmienie ustawy, która została uchwalona przez parlament tj. Sejm i Senat R.P.

" U S T A W A

z dnia 24 marca 1933 r.

o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem.
/Dz.U.R.P. nr. 28, poz. 234/

Art.1.

/1/ Zbiorniki, które zawierają gazy wybuchowe o ciśnieniu, przewyższającym atmosferyczne, względnie płyny lub takie materjały, które mogą wytworzyć z jakichkolwiek przyczyn gazy wybuchowe o ciśnieniu wyższem niż atmosferyczne, oraz zbiorniki, zawierające parę wodną, płyny, powietrze lub gazy niewybuchowe o ciśnieniu, przewyższającym trzy atmosfery robocze, podlegają przepisom ustawy niniejszej.

/2/ Kotły parowe nie podlegają przepisom ustawy niniejszej.

Art.2.

/1/ Przepisy o budowie i stanie technicznym zbiorników, wymienionych w art.1 ust.1, wydaje Minister Przemysłu i Handlu, zaś przepisy o ustawianiu, używaniu i obsłudze tychże zbiorników wydają: Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych po zasięgnięciu opinii izb przemysłowo-handlowych.

/2/ Przepisy o budowie i używaniu zbiorników, stosowanych przez koleje żelazne, oraz o przewozie kolejami wszelkich zbiorników, wymienionych w art.1 ust.1, wydaje Minister Komunikacji.

Art.3.

/1/ Nadzór nad wykonywaniem przepisów, wydanych na podstawie art.2 ust.1, należy do Ministra Przemysłu i Handlu. Minister Przemysłu i Handlu może zlecić wykonywanie bezpośredniego dozoru nad budową i stanem technicznym tychże zbiorników prywatnym organizacjom, które pozostają pod jego nadzorem i które sprawują swe czynności na podstawie zatwierdzonego przez niego statutu.

/2/ Organizacje, określone w ustępie poprzednim artykułu niniejszego, sprawują bezpośredni dozór nad zbiornikami, wymienionymi w art.1 ust.1, zarówno rządowymi jak i prywatnymi, stosownie do przepisów, wydanych na podstawie art.2 ust.1.

/3/ Nadzór nad zbiornikami, wymienionymi w art.2 ust.2, należy do Ministra Komunikacji.

Art.4.

Postanowienia ustawy niniejszej nie ograniczają w niczem uprawnień inspekcji pracy w zakresie nad wykonywaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uprawnień władz górniczych w zakresie nadzoru nad wykonywaniem przepisów bezpieczeństwa w zakładach, podległych ustawom górniczym.

Art.5.

Za wykonywanie bezpośredniego dozoru nad zbiornikami, wymienionymi w art.1 i podlegającymi nadzorowi Ministra Przemysłu i Handlu, pobierane będą opłaty w wysokości i w sposób, określony przez rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane po zasięgnięciu opinii izb przemysłowo-handlowych.

Art.6.

Winny naruszenia przepisów rozporządzeń, wydanych na mocy ustawy niniejszej, ulegnie w trybie administracyjnym karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywnie do 3.000 zł lub obu tym karom łącznie.

Art.7.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Opieki Społecznej, Ministrowi Komunikacji, każdemu z nich we właściwym zakresie działania.

Art.8.

/1/ Ustawa niniejsza wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

/2/ Na obszarze województwa śląskiego wchodzi w życie piętnastego dnia po ogłoszeniu oświadczenia Prezesa Rady Ministrów o wyrażeniu na nią zgody przez Sejm Śląski.

Prezydent Rzeczypospolitej: I.Mościcki

Prezes Rady Ministrów: A.Pryster
Minister Spraw Wewnętrznych: Bronisław Pieracki
Minister Przemysłu i Handlu: Zarzycki
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: M.Butkiewicz
Minister Opieki Społecznej: Hubicki. "

Komisja Przemysłu i Handlu, jak to miałem zaszczyt na początku mojego sprawozdania Wysokiej Izbie zakomunikować zgodziła się na rozciągnięcie tej ustawy, której brzmienie wyżej jest podane i dlatego zgodnie z uchwałą Komisji Przemysłu i Handlu i w jej imieniu wnoszę:

Wysoki Sejm **uchwalić** raczy

projekt ustawy zgłoszony przez Śląską Radę Wojewódzką /Druk nr.310 /III./ i uchwalony przez Komisję Przemysłu i Handlu w dniu 29 września 1933 r. w następującem brzmieniu:

U s t a w a

z dnia

o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem.

Art.jedyny.

Stosownie do postanowienia art.8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny województwa śląskiego /Dz.U.R.P. nr.73,poz.497/, w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P. nr.26,poz.146/, Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze województwa śląskiego ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem /Dz.U.R.P.nr.28,poz.234/.

Sprawozdawca
Komisji Przemysłu i Handlu:

/-/ Jan Schmiegel
Poseł na Sejm Śląski.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Przemysłu i Handlu o projekcie ustawy w sprawie wyrażenia zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie, na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.50,poz.303/ o nadzorze nad kotłami parowymi.

Sprawozdawca: Poseł Jan Schmiegel.

Wysoki Sejmie!

Komisja Przemysłu i Handlu dnia 29 września 1933 r. rozpatrywała przekazany jej przez Wysoki Sejm w dniu 19 czerwca 1933 r. projekt ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.50,poz.303/ o nadzorze nad kotłami parowymi /Druk nr.311/III/.

Komisja Przemysłu i Handlu jednomyślnie wyraziła swoją zgodę na przyjęcie projektu ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej. Uzasadnienie nie powtarzam, gdyż Wysoka Izba znajdzie je w druku nr.311/III.

Pragnę zaznaczyć, że uzasadnienie Śląskiej Rady Wojewódzkiej do projektu ustawy o nadzorze nad kotłami parowymi znowu pokrywa się, jak to miało już miejsce w uzasadnieniu projektu ustawy o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem /Druk nr.310/III/, z uzasadnieniem Ministra Przemysłu i Handlu, przesłanem Panu Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej pismem z dnia 5 grudnia 1932 r. Nr.G.M.P. 37 932 w związku ze złożeniem rządowego projektu ustawy z dnia 25. stycznia 1933 r. /Dz.U.R.P.nr.9,poz.53/ o zmianie mocy obowiązującej ustawy z dnia 31 maja 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.50,poz.303/ o nadzorze nad kotłami parowymi.

Jeśli chodzi o przepisy prawne, które określają prawo wykonywania nadzoru nad kotłami parowymi, to należy stwierdzić, iż w górnośląskiej części Województwa Śląskiego w tej chwili obowiązują prawnie następujące przepisy:

1/ ustawa z dnia 3 maja 1879 r. /Zbiór ustaw pruskich str.515/ dotycząca ruchu kotłów parowych;

2/ ordynacja przemysłowa o ustawianiu kotłów parowych §§-fy 24, 25, 26, 49, 51, 54 i.147;.

3/ ustawa o właściwości władz i sądów administracyjnych z dnia 1 sierpnia 1883 r. § 109 /Zb.u.pr.str.237/;

4/ ogólne przepisy policyjne o ustawianiu kotłów parowych na lądzie z 17 grudnia 1908 r. /Dz.U.Rz.Niem.z 1909 r. str.3/ ; przepisy te były dwukrotnie uzupełniane przepisami o budowie kotłów:
a/ rozporządzeniem z dnia 14 grudnia 1913 r. /Dz.U.Rz.Niem.str.871/;
b/ rozporządzeniem z dnia 15 sierpnia 1914 r. /Dz.U.Rz.Niem.str.373/;

5/ ogólne przepisy policyjne o ustawianiu okrętowych kotłów parowych z dnia 17 grudnia 1908 r.;

6/ przepisy z dnia 16 grudnia 1909 r. o zezwoleniu na ustawianie kotłów parowych oraz ich badanie z dnia 16 grudnia 1909 r. /Dz.Min.Handlu str.556/.

W imieniu Komisji Przemysłu i Handlu wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy

projekt ustawy o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.50,poz.303/ o nadzorze nad kotłami parowymi w brzmieniu uchwalonem przez Komisję Przemysłu i Handlu.

U s t a w a

z dnia

o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi.

Art.jedyny.

Stosownie do postanowienia art.8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73,poz.497/, w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.26,poz.146/, Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi /Dz.U.R.P.nr.50,poz.303/ w brzmieniu ustawy z dnia 6 grudnia 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.108,poz.786/.

Sprawozdawca
Komisji Przemysłu i Handlu:

/-/ Jan Schmiegel
Poseł na Sejm Śląski.

- Okres III -

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 16 listopada 1933 r.

L.R.W. 1047

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o składkach na rzecz Kościoła Katolickiego, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 13.XI.1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego - z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznikPrzewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.-----
U S T A W A

z dnia1933 r.

o składkach na rzecz Kościoła Katolickiego.

Art. 1.

Dla pokrycia wydatków na potrzeby kościelne parafji służyć mogą jako środek pomocniczy składki, przewidziane w ustawie niniejszej.

Art. 2.

Składki są: a/ zwyczajne i b/ nadzwyczajne i mogą być wymierzone i pobierane niezależnie jedna od drugiej.

Art. 3.

Do opłacania składek zwyczajnych są obowiązani:
a/ katolicy tego samego obrządku, zamieszkali w obrębie parafji, o ile opłacają przynajmniej jeden z podatków, wyszczególnionych w art. 4 pkt.1;
b/ katolicy tego samego obrządku bez względu na ich miejsce zamieszkania, o ile posiadają w okręgu parafji nieruchomość albo przedsiębiorstwo przemysłowe, lub handlowe, względnie wykonywają zajęcie przemysłowe i opłacają z tego tytułu przynajmniej jeden z podatków, wyszczególnionych w art. 4 p.2.

Art. 4.

Podstawę obliczenia składek zwyczajnych w okręgu parafji stanowią:

1/ dla osób, wymienionych w art. 3 lit.a/:

a/ państwowy podatek dochodowy oraz

b/ państwowe podatki: gruntowy bez oddzielnego dodatku i degresji; podatek od nieruchomości w gminach miejskich i niektórych budynków w gminach wiejskich, oraz przemysłowy, pobierany w formie świadectw przemysłowych.

2/ Dla osób, wymienionych w art. 3 lit.b/, państwowe podatki: gruntowy bez oddzielnego dodatku i degresji i podatek od nieruchomości w gminach miejskich i niektórych budynków w gminach wiejskich, oraz przemysłowy, pobierany w formie świadectw przemysłowych - przypadające od położonych w parafji gruntów i nieruchomości budynkowych, albo też od wykonywania w parafji przedsiębiorstw lub zajęć przemysłowych.

Podstawę obliczenia stanowi wymiar wyżej wspomnianych podatków za rok, poprzedzający rok poboru składek kościelnych.

Podatek dochodowy, wymierzony od dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i zaopatrzeń osób, należących do parafji wojskowych, nie stanowi podstawy obliczenia składek kościelnych na rzecz parafji niewojskowych.

Art. 5.

Składka zwyczajna winna być oznaczona w formie procentowego dodatku do podstawy obliczenia.

Wszelkie zwolnienia od podatków, wyszczególnionych w art. 4, przysługujące bądź pewnym osobom, bądź pewnym przedmiotom z mocy ustaw podatkowych, jak również zmiany w wymiarze podatków, stanowiących podstawę obliczenia składek, mają analogiczne zastosowanie do tych składek.

Art. 6.

Dla uchwalenia składek zwyczajnych zgromadzenie parafjalne, składające się z osób, opłacających w parafji składki w myśl art. 3, wybiera przedstawicielstwo w ilości od 6 do 15 członków oraz tyluż zastępców z tem, że parafje, liczące do 1000 parafjan, wybierają 6 członków, parafje od 1000 do 5000 parafjan - członków 12, a parafje ponad 5000 wybierają 15 członków.

W parafjach, mających patrona, obowiązane do szczegółowych świadczeń wobec kościoła, liczba członków przedstawicielstwa zwiększa się o osobę patrona lub jego zastępcę. Patron lub jego zastępca muszą odpowiadać warunkom art. 13 niniejszej ustawy.

Do przedstawicielstwa należy miejscowy proboszcz lub jego urzędowy zastępca..

Przedstawicielstwo wybiera ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę, sekretarza i skarbnika.

Regulamin wyboru przedstawicielstwa określi rozporządzenie Wojewody Śląskiego w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką.

Zgromadzenie parafjalne zwołuje na wniosek miejscowej rady parafjalnej, utworzonej zgodnie z prawem kanonicznem, miejscowy duszpasterz, który z urzędu na tem zgromadzeniu przewodniczy.

O terminie zgromadzenia parafjalnego duszpasterz obwieszcza z podaniem porządku dziennego zgromadzenia na dwa tygodnie przed terminem zapomocą dwukrotnego ogłoszenia podczas nabożeństwa głównego w niedzielę lub w dni świąteczne z ambony, zapomocą wywieszenia zawiadomienia na drzwiach kościelnych, oraz ewentualnie zapomocą dwukrotnego w odstępach tygodniowych ogłoszenia w miejscowym czasopiśmie.

Art. 7.

Zwyczajne składki nie mogą przewyższać rocznie 5% podstawy obliczenia, mogą być uchwalane na okresy nie dłuższe niż 5 lat i przeznaczone są na zasilenie funduszy, któremi rozporządza rada parafjalna.

Składka zwyczajna wyższa od przewidzianej w poprzednim ustępie, może być nałożona w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie. Nałożenie wyższej składki wymaga na wniosek Ordynarjusza za-
twierdzenia Wojewody Śląskiego w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką.

Rada parafjalna zawiadamia pisemnie każdą z osób, wymienionych w art. 3 o wysokości składki i o terminie jej płatności, oraz przeprowadza pobranie składki.

Nie uiszczone w terminie składki ulegają na wniosek rady parafjalnej przymusowemu ściągnięciu w trybie egzekucji administracyjnej.

Art. 8.

Składkami zwyczajnymi zarządza rada parafjalna.

Art. 9.

Do składek nadzwyczajnych stosują się analogiczne postanowienia art. 3, 4 i 5 z tem, że składki te użyte być mogą tylko na wydatki, związane z budową, przebudową i konserwacją świątyń oraz innych budynków kościelnych, jak również na wydatki, związane z założeniem, urządzeniem i rozszerzeniem cmentarzy grzebalnych, gdy zwyczajne, przeznaczone dla tych celów, dochody kościelne okażą się nie wystarczające.

Składkę nadzwyczajną uchwała przedstawicielstwo, powołane zgodnie z art. 6 ustawy niniejszej.

Składki nadzwyczajne mogą być tylko jednorazowe, przyczem pobranie ich może być rozłożone na szereg lat.

Od obowiązku uiszczenia składki nadzwyczajnej zwolniony jest patron oraz inne osoby, obowiązane z mocy szczególnych przepisów do specjalnych stałych świadczeń na rzecz parafji, o ile udział patronacki lub roczna wartość tych świadczeń przewyższa kwotę składki, przypadającej w danym roku od wspomnianych osób; w przeciwnym razie osoby te obowiązane są do uiszczenia nadwyżki.

Udział patronacki wynosi ustaloną przez przepisy prawne część składki nadzwyczajnej.

Art. 10.

Rada parafjalna, przedkładając przedstawicielstwu wniosek o uchwalenie składki nadzwyczajnej, obowiązana jest:
a/ przedstawić umotywowaną potrzebę wydatków i cele, na które ma być użyta składka,
b/ określić na podstawie przedstawionego kosztorysu wysokość projektowanej składki i ilości lat, w ciągu których składka ma być pobrana.

Art. 11.

Do wykonania uchwały przedstawicielstwa o nałożeniu składki nadzwyczajnej powołany jest komitet wykonawczy.

Komitet wykonawczy składa się nie mniej niż z 3 i nie więcej niż z 6 członków, tyłuż zastępców oraz z miejscowego duszpasterza.

1/3 członków komitetu mianuje właściwy Ordynarjusz, 2/3 członków wybiera przedstawicielstwo ze swego grona na okres trwania uchwalonych prac. Członkowie komitetu wykonawczego wybierają ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę, skarbnika i sekretarza.

Komitet wykonawczy układa budżet i plan robót, które mają być wykonane i których koszty mają być pokryte z uchwalonej składki nad-

zwyczajnej. Komitet wykonawczy przedstawia projekt budżetu i planu robót Ordynarjuszowi, który zwraca się do właściwych władz państwowych o ich zatwierdzenie i czuwa nad ich wykonaniem.

Przewidziane roboty komitet wykonawczy może przeprowadzić we własnym zarządzie lub zlecić ich wykonanie osobie trzeciej.

Komitet wykonawczy jest upoważniony do uskuteczniania wydatków jedynie na te cele, które zostały uchwalone przez przedstawicielstwo, oraz do zarządzania jedynie temi sumami, które wpływają ze składki nadzwyczajnej, jako też ewentualnie przekazane przez radę parafjalną na te cele.

Za zezwoleniem Wojewody Śląskiego, udzielonem w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką na wniosek Ordynarjusza, komitet wykonawczy może w wyjątkowych wypadkach zaciągać pożyczki do wysokości 3/4 uchwalonej składki nadzwyczajnej.

Działalność komitetu wykonawczego powinna być zgodna z ust. 2 i 3 art. XIV Konkordatu pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską, podpisanego w Rzymie dnia 10 lutego 1925 r. /Dz.U.R.P.nr.72, poz.501/, oraz wskazówkami prawa kanonicznego co do przepisów liturgicznych i sztuki kościelnej.

Art. 12.

Przedstawicielstwo wybierane jest przez równe, tajne i bezpośrednie głosowanie. Prawo wybierania zależne jest od następujących warunków:

- a/ obywatelstwo polskie,
- b/ przynależność do Kościoła Katolickiego i danego obrządku,
- c/ 24 lat ukończonych,
- d/ opłacanie podatków w myśl art. 3.

Na czas postępowania upadłościowego, utraty praw obywatelskich, ubezwłasnowolnienia i kary więziennej prawo wybierania ulega zawieszeniu.

Przy wyborach rozstrzyga zwykłą większość głosów; w razie równości głosów rozstrzyga los, który z kandydatów jest wybrany.

Art. 13.

Członkiem przedstawicielstwa i komitetu wykonawczego tak z nominacji jak z wyboru może być każda osoba, posiadająca prawo wybierania, ukończonych 30 lat i korzystająca w pełni z praw cywilnych.

Prawo wybieralności nie służy osobie, znanej z bezładu co do majątku lub ze złych obyczajów.

Mandat członka, względnie jego zastępcy, wygasa w razie utraty jednego z warunków, wymienionych w ust. 1.

Art. 14.

Do kompetencji przedstawicielstwa w sprawie nałożenia składki nadzwyczajnej należy:

- a/ uchwalanie zgodnie z art. 9 ust. 1 celów lub robót, na które składka nadzwyczajna ma być pobrana;
- b/ uchwalanie wysokości składki nadzwyczajnej;
- c/ określanie ilości lat, w ciągu których składka ma być pobrana,
- d/ wybór 2/3 komitetu wykonawczego.

Uchwały przedstawicielstwa umieszczane być winny w protokole, który po podpisaniu przez przewodniczącego i sekretarza przekazuje się komitetowi wykonawczemu.

Art. 15.

Składka nadzwyczajna może być pobrana w ratach rocznych.

Uchwały przedstawicielstwa i komitetu wykonawczego o składce nadzwyczajnej wymagają na wniosek Ordynarjusza zatwierdzenia Wojewody Śląskiego w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką.

Nowa składka może być nałożona po spłaceniu składki poprzedniej.

Składkę nadzwyczajną pobiera komitet wykonawczy, który zawiadamia pisemnie każdą z osób, wymienionych w art.3, o wysokości składki i o terminie jej płatności, oraz przeprowadza pobranie składki. Nie uiszczone w terminie składki ulegają na wniosek komitetu przymusowemu ściąganiu w trybie egzekucji administracyjnej.

Art. 16.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do wydania w porozumieniu ze Śląską Radą Wojewódzką rozporządzenia, określającego postępowanie szczegółowe przy układaniu spisu członków zgromadzenia parafjalnego, przy wymiarze i poborze składek, przy zatwierdzaniu uchwał w sprawie nałożenia składki nadzwyczajnej, przy ustalaniu planu robót i wydatków oraz właściwość władz zgodnie z zasadami rozporządzenia Rządu, normującego powyższe sprawy na obszarze innych województw.

Art. 17.

Ustawa niniejsza uchyla wszystkie dotychczasowe przepisy, dotyczące pobierania podatków, względnie składek kościelnych, z wyjątkiem przepisów, określających wymiar udziału patrona /datku patronackiego/, które do czasu nowego układu, przewidzianego w art. XXI Konkordatu, pozostają w mocy.

Sprawy, wszczęte na podstawie uchwał reprezentacji gminnych i dozorów kościelnych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego oraz na podstawie uchwał konkurencyjnych w cieszyńskiej części Województwa, powinny być zakończone w ciągu jednego roku od chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, zgodnie z przepisami prawnymi, które obowiązywały w tych obszarach przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

Sprawy, nie zakończone w tym czasie będą powierzone komitetom wykonawczym, przewidzianym w ustawie niniejszej.

Art. 18.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej stosownie do szczegółowych postanowień tej ustawy.

Art. 19.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem Województwa Śląskiego obowiązywać będzie od dnia 1 stycznia 1934 r. ogłoszona w Dz. U.R.P.nr.35 z 1932 r. pod poz. 358 ustawa z dnia 17 marca 1932 r. o składkach na rzecz Kościoła Katolickiego, która różnorodność ustawodawstwa w tym przedmiocie istniejącą ujednastajnia, wobec czego wyłania się konieczność uregulowania sprawy podatków na rzecz Kościoła Katolickiego dla Województwa Śląskiego, a to przez przyjęcie postanowień wy-

żej wspomnianej ustawy przez Sejm Śląski, ze zmianami wynikającymi z odmiennego stanu prawnego w Województwie Śląskiem.

Na obszarze Województwa Śląskiego obowiązuje dotąd jeszcze dla cieszyńskiej części ustawodawstwo austriackie, zaś na górnośląskiej części Województwa pruskie.

Chociaż oba ustawodawstwa dążą do tego samego celu t.zn. do zapewnienia bytu kościołowi, to jednak stosowanie w jednym Województwie dwu ustawodawstw, które w wielu postanowieniach wykazują znaczne różnice, sprowadza poważne trudności w urzędowaniu.

Na Śląsku Cieszyńskim obowiązuje ustawa z dnia 15.XI.1863 Dz.U. i Rozp.Kraj. nr.2 ex 1864 r., która reguluje sposób zdobywania środków na potrzeby kościoła i ustanawia do załatwiania t.zw. kościelnych spraw konkurencyjnych - komitety - składające się z 5-ciu, a gdy do parafji należy więcej niż 5 gmin wzgl. przysiółków, to z tylu członków, ile gmin wzgl. przysiółków należy do parafji. Jeżeli gmina kościelna pokrywa się z gminą polityczną, niema komitetu kościelnego, a jego agendy prowadzi zastępstwo gminy politycznej /Gemeindevertretung/ stosownie do Rozp.Min. z dnia 31 grudnia 1877 /Dz.U. P..nr.5 z 1878 r./. Wybory do tych komitetów odbywają się na podstawie austriackiej ordynacji wyborczej do gmin, która to ordynacja przy wyborach gminnych już, jak wiadomo, nie obowiązuje.

Na obszarze cieszyńskiej części Województwa stosuje się także jeszcze ustawę z dnia 31 grudnia 1894 r. /Dz.U.P.nr.7 z 1895 r./, zawierającą uzupełniające postanowienia do § 36 ustawy z dnia 7 maja 1874 r. /Dz.U.P.nr.50/, dotyczącej pokrycia potrzeb katolickich gmin parafjalnych. Co do tej pierwszej ustawy zaznaczyć należy, że ważność jej jednak jest wątpliwą, gdyż wspomniany § 36 jako sprzeczny z art.XXV konkordatu już nie obowiązuje, a zatem wedle wszelkiego prawdopodobieństwa i ustawa oparta na tymże paragrafie

Ustawa z 1863 r. ustala sposób pokrywania kosztów wybudowania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich, oraz dostarczania urządzeń i zaspakajania potrzeb /Erfordernisse/.

W szczególności traktuje § 11 ustawy o nakładaniu podatków na członków parafji, a mianowicie ustanawia się je tak samo jak podatki komunalne w myśl postanowień V działu głównego ordynacji gminnej, więc przez dodatki do bezpośrednich podatków państwowych.

Na górnośląskiej części Województwa obowiązuje w tym przedmiocie pruska ustawa z dnia 14 lipca 1905 r. /Zb.U.281/, która postanawia w § 1, że katolickie gminy kościelne uprawnione są do nakładania podatków na swoje potrzeby. I tu podobnie jak wedle wyżej omówionej ustawy austriackiej podatki na członków parafji nakłada się tylko na wypadek, gdy inne dochody do zaspakajania potrzeb gminy nie wystarczają.

Uchwały podatkowe przełożenstwa kościelnego /Kirchenvorstand/ wymagają zatwierdzenia państwowej władzy nadzorczej.Podstawą do wymiaru zasadniczo jest państwowy podatek dochodowy, nie wyłączając t.zw. fingowanych stawek podatkowych, a w razie potrzeby także podatki realne, a mianowicie państwowy podatek gruntowy, domowy i przemysłowy. Opodatkowanie osób prawnych, towarzystw i stowarzyszeń, jak to przewiduje austriacka ustawa z dnia 31 grudnia 1894 r., na obszarze górnośląskiej części Województwa nie istnieje.

Majątkiem katolickich gmin parafjalnych zarządzają wyżej wspomniane przełożenstwa kościelne, których uchwały w wypadkach § 21 ustawy z dnia 20 czerwca 1875 r. /Zb.U.241/ wymagają zatwierdzenia zastępstwa gminnego /Gemeindevertretung/. Dodatek do tej ustawy zawiera ordynację wyborczą dla członków przełożenstwa /Kirchenvorsteher/ oraz zastępstwa gminnego /Gemeindevertreter/. Liczba członków przełożenstwa waha się

zależnie od ilości członków parafji od 4 do 10-ciu, zaś liczba członków zastępstwa gminnego ma być 3 razy większa od liczby członków przełożenstwa kościelnego.

Tak przedstawia się w zarysie dotychczasowy stan prawny pod względem zdobywania środków na pokrycie zapotrzebowań katolickiego kościoła.

Przez wydanie jednolitej ustawy na cały obszar Województwa Śląskiego zaradzi się wreszcie niedomaganiom, powstałym na skutek niejasnego stanu prawnego, wywołanego przez zmianę struktury i terminologii podatków państwowych, dokonaną prawodawstwem polskim. Zaznacza się, że konkordat, którego postanowienia sprzeciwiają się w wielu punktach dotychczasowemu ustawodawstwu kościelnemu państw zaborczych, wymaga uzgodnionego z nim ustawodawstwa państwowego, czemu czyni zadość powołana na wstępie ustawa o składkach kościelnych.

Niejasny ten stan prawny wykorzystywali zresztą ze zupełnie zrozumiałych powodów płatnicy, do zwolnienia się od podatków kościelnych przezco dochody kościoła niektórych parafji niepomniernie zmalały.

Zaprowadzenie na całym obszarze Województwa Śląskiego jednolitej ustawy o składkach kościelnych przywróci wreszcie normalny stan w tej dziedzinie.

Projekt ustawy śląskiej jest równobrzmiący z ustawą z dnia 17 marca 1932 r. /Dz.U.R.P.nr.35,poz.358/ z wyjątkiem niżej podanych ustępów:

art. 6, ust.5; art. 7, ust. 2 i 4; art.11, ust. 7; art.15, ust.2 i 4; art.16,ust. 1; art. 17, ust. 2; art. 18 oraz art. 19.

Zmiany te wynikają z odmiennego stanu prawnego w Województwie Śląskiem.

Wniosek nagły

Klubu Niemieckiego w sprawie okólnika Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego o przyjmowaniu do pracy robotników, którzy powrócili z urlopów turnusowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Śląski wzywa Pana Wojewodę do poczynienia kroków, by okólnik Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego o przyjmowaniu do pracy robotników, którzy powrócili z urlopów turnusowych został natychmiast wycofany.

Uzasadnienie.

Przed kilku tygodniami został przez Śląski Urząd Wojewódzki wydany okólnik w sprawie nowych przyjęć robotników wysłanych na turnusowe urlopy. Okólnik ten otrzymały Komunalne Biura Pośrednictwa Pracy. Wykazało się w praktyce, że wymienione urzędy przy przyjmowaniu do pracy robotników powracających z urlopów turnusowych w bardzo licznych wypadkach wzbraniały się przyjmować robotników zpowrotem do pracy, a na ich miejsce przyjmowano innych robotników. Zdarzają się wypadki, że wyrzuca się na bruk robotników obdarzonych liczną rodziną, a na ich miejsce przyjmuje się robotników samotnych. Okazało się nawet, że kieruje się przy tem względami narodowościowymi oraz partyjnymi. Postępowanie takie jest krzywdzące i stoi w sprzeczności z przyrzeczeniem p. Komisarza Demobilizacyjnego, które dał przy wprowadzeniu tych urlopów turnusowych związkom zawodowym, że robotnicy ci będą ponownie do pracy przyjęci.

Ponieważ okólnik ten wywołał w szerokich masach ludności pracującej wielkie niezadowolenie, dlatego żądanie, by ten okólnik został wycofany jest uzasadnione.

Katowice, dnia 12 grudnia 1933 r.

Wnioskodawcy: /-/ Kunsdorf, /-/ Frank, /-/ Pawlas,
 /-/ Dr. Pant, /-/ Schmiegel, /-/ Ulitz,
 /-/ Ochmann.

W n i o s e k n a g ły

Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Pana Wojewodę do poczynienia starań w odnosnych Władzach Centralnych w sprawie cofnięcia zarządzonych przeniesień w stan nieczynny kolejarzy i spowodowanie ich powrotu na pierwotne stanowiska pracy.

Bez podania przyczyny zostali przeniesieni w stan nieczynny pomiędzy innymi:

- 1/ Herman Skopek - zawiadowca parowozowni w Chebziu,
- 2/ Jan Rogosz - starszy asystent kolejowy z Świętochłowic,
- 3/ Teodor Zagórski - starszy zawiadowca odcinka sygnał. z Chebzia,
- 4/ Konstanty Ogiński - konduktor z Chebzia,
- 5/ Alfonsy Krzyża - konduktor z Chebzia i
- 6/ Walenty Skowronek - kolejarz z Bielszowic.

Wszyscy wyżej wymienieni brali wybitny udział w powstaniach i akcji plebiscytowej i mają po 10 do 15 i więcej lat nienagannej służby poza sobą.

Przeniesienia w stan nieczynny względnie zwolnienia uważają za karne, nie poczuwając się do żadnej winy.

Wobec tego wnosi się o cofnięcie powyżej wymienionego zarządzenia.

Katowice, dnia 12 grudnia 1933 r.

Wnioskodawcy: /-/ Dr. Korfanty, /-/ Sosiński, /-/ Kempka,
 /-/ Prus, /-/ Karetta, /-/ Grzonka,
 /-/ Brzeskot, /-/ Wieczorek, /-/ Fozak,
 /-/ Korfantowa, /-/ Breliński, /-/ Kędzior ,
 /-/ Broncel.

WNIOSK na gły

Zespołu Posłów Ch.D. i N.P.R.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się p.Wojewodę do przywrócenia stanu prawnego w gminach:
Ruda Śl. i Lipiny Śl.

U Z A S A D N I E N I E.

Od czasu objęcia stanowiska Starosty w powiecie świętochłowickim, p.Starosta Szaliński usiłuje stosować różne środki względem niewygodnych mu rad i zarządów gminnych stojące w sprzeczności z prawem, a to powoduje rozwiązanie rad gminnych bez ważnych przyczyn, jak to miało miejsce w Lipinach Śl., lub forsuje w niedozwolony sposób swoich kandydatów na urzędy naczelników gmin, jak obecnie w Rudzie Śl.

W Lipinach Śl. Rada gminna wykryła szereg nadużyć popełnionych za czasów urzędowania naczelnika p.Franciszka Lazara i żądała ukarania winnych. P.Starosta Szaliński zamiast wdrożyć postępowanie dyscyplinarne- karne przeciwko głównemu winowajcy p.Franciszкови Lazarowi zażądał uchwalenia mu emerytury. Wobec sprzeciwienia się temu rady gminnej nakłonił członków zarządu gminnego pp.Smerczka, Kolocha i Kuczę do złożenia swych podpisów na przedłożonym im oświadczeniu, że nie mogą współpracować z radą gminną, poczem oświadczenie to przedłożył Radzie Wojewódzkiej. jako podstawę do uchwalenia rozwiązania rady gminnej i zamianowania komisarycznej.

W Rudzie Śl. kandydat na naczelnika gminy p.Starosty p.Paszkowski, którego p.starosta Szaliński bezskutecznie forsował również i w Lipinach Śl., niema widoków uzyskania głosów większości radnych mimo, iż p.starosta Szaliński kolejno wpływał na wszystkich radnych, by wybierali p.Paszkowskiego.

Aby ułatwić p.Paszkowskiemu sytuację przy wyborze zwolnił p.starosta Szaliński w ostatnich dniach pierwszego ławnika Dra Zajęca ze stanowiska zastępcy naczelnika i pominawszy drugiego z rzędu ławnika zamianował zastępcą naczelnika trzeciego z rzędu p.Kellera.

Zwolnienie p.Dra Zajęca umotywował p.starosta Szaliński brakiem czasu u p.Dra Zajęca do sprawowania tego stanowiska, co jest niezgodne z rzeczywistością.

Wybór na naczelnika miał się odbyć w dniu 5 grudnia br.Na trzy godziny przed wyborem p.starosta Szaliński wybór ten odroczył, motywując swoje zarządzenie rzekomymi formalnymi usterkami i brakiem dostatecznego przygotowania, co zupełnie nie odpowiada rzeczywistości.

Wobec powyższego wzywa się p.Wojewodę do wydania zarządzenia powodującego:

- 1/ przeprowadzenia wyborów do rady gminnej w Lipinach Śl.,
- 2/ do zapewnienia radzie gminnej w Rudzie Śl. ustawowej swobody w wyborze naczelnika gminy,
- 3/ do pociągnięcia do odpowiedzialności p.starosty Szalińskiego za nieposzanowanie obowiązujących ustaw.

Katowice, dnia 12 grudnia 1933r.

/-/ Jan Kędzior, Kempka, Grzonka, Sikora, Sosiński, Prus,

/-/ E.Korfantowa, Broncel, Kozak, Breliński, Wieczorek,

/-/ Karetta, W.Korfanty m.p.

J/M.

W n i o s e k

Posłów Klubu N.C.H.Z.P. w sprawie obniżenia ceny kupna
za domki robotnicze wybudowane z funduszków Skarbu Śląskiego.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm wzywa Śląską Radę Wojewódzką do przedłożenia projektu
ustawy w sprawie obniżenia ceny kupna, którą zobowiązali się płacić
nabywcy domków robotniczych wybudowanych z funduszków Skarbu Śląskiego.

U z a s a d n i e n i e .

Wskutek spadku wartości nieruchomości wybudowanych w czasie
konjunktury gospodarczej ponieśli posiadacze takich nieruchomości
duże straty. Najbardziej zmniejszenie wartości odczuwa obecnie war-
stwa robotnicza, która domki nabyła w cenie od 18.000 do 22.000 zł,
a obecnie nie jest w stanie zapłacić bieżących rat amortyzacyjnych.
Stan ten powinien ulec jaknajrychlej zmianie. Dlatego wniosek nasz
jest uzasadniony.

Katowice, dnia 12 grudnia 1933 r.

Wnioskodawcy:	/-/ Kapuściński,	/-/ Jan Koj,	/-/ Gajdas,
	/-/ Różański,	/-/ Palarczyk	/-/ Satara,
	/-/ Fesser,	/-/ Pientka,	/-/ Płonka,
	/-/ Dr. Kujawska,	/-/ Piechoczek,	/-/ Dr. Kotas,
	/-/ Prokop,	/-/ Syska,	/-/ Kornke,
	/-/ Witczak,	/-/ Dr. Kocur,	/-/ Dąbrowski,
	/-/ Bałdyk.		

W n i o s e k

Posłów Klubu N.CH.Z.P. w sprawie utworzenia Izby Lekarskiej.

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Sejm zwraca się do Pana Wojewody Śląskiego by przedstawił Rządowi centralnemu konieczność jaknajszybszego powołania do życia Izby Lekarskiej na Śląsku.

Uzasadnienie.

Z powodu braku Izby Lekarskiej na Śląsku zapanowały nienormalne stosunki wśród lekarzy, brakuje bowiem czynnika, posiadającego egzekutywę, któryby normował wszystkie zadania, cele i sposoby wykonywania zawodu lekarskiego. Pomiedzy lekarzami zachodzą często dekloty, nielicujące z powagą stanu lekarskiego. Te sprawy, o ile dotyczą wyłącznie samego stanu lekarskiego w ich stosunkach wzajemnych, są dla ogółu bez większego znaczenia temwięcej, że lekarze mają sposoby wyrównywania pomiędzy sobą chwilowych napięć.

Inaczej ta sprawa przedstawia się z punktu widzenia interesu społeczeństwa na Śląsku. Brak Izby Lekarskiej dla ogółu wytworzył sytuację, jakiej w żadnej części Polski - poza Śląskiem - niema. Wprawdzie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o wykonywaniu praktyki lekarskiej precyzyjnie reguluje, kto posiada prawo wykonywania praktyki lekarskiej i ustala pewne wytyczne odnośnie wykonywania tejże, to jednak najważniejsze sprawy pozostawilo uregulowaniu wewnętrznemu w ramach izb lekarskich.

W tem leży punkt ciężkości. Na Śląsk napływają nowi lekarze i wypisują różne tytuły na tablicach o swych rzekomych specjalnościach, podają publicznie do wiadomości, że byli asystentami wybitnych sił lekarskich, zwłaszcza poza granicami Państwa, reklamują się, że prowadzą instytuty, których wogóle nie posiadają, posługują się niespotykanymi gdzieindziej sposobami reklamy w pismach codziennych, a nawet ulotkami, rozrzuconymi przygodnie.

Wszystkie te metody wprowadzają publiczność w błąd. Doprowadza to do wyzysku ludności przez mniej sumiennych lekarzy, a temsamem doprowadza do obniżenia zaufania do lekarzy. Traci na tem opinia o nauce polskiej, podkopuje się zaufanie do lecznictwa w kraju. Jest to wszystko następstwem, że niema czynnika z prawem egzekutywy, któryby sprawy powyższe semorzutnie regulował. Czynnikiem tym prawnie byłaby tylko Izba Lekarska.

Zabiegi o rozciągnięcie ustawy z dnia 2 grudnia 1931 r. o ustroju i zakresie działania Izb Lekarskich na teren śląski trwają już od 4 lat.

Sprawą tą zajmował się też już Sejm Śląski i jego komisje, w których zarysowywało się przekonanie, że ustawa o ustroju i zakresie działania izb lekarskich nie stanowi sprawy zastrzeżonej statutem organicznym Województwa Śląskiego dla Sejmu Śląskiego, a należy do kompetencji czynników ustawodawczych centralnych.

Sejm Śląski, oceniając złe skutki braku Izby Lekarskiej w obrębie Województwa Śląskiego, prosi Pana Wojewodę o ponowne przedstawienie sprawy Rządowi centralnemu, jako społecznie niezwykle ważnej i nagłej.

Katowice, dnia 12 grudnia 1933 r.

Wnioskodawcy: /-/ Dr. Kujawski,	/-/ Płonka,	/-/ Kornke,
/-/ Prokop,	/-/ Pientka,	/-/ Syske,
/-/ Kapuściński,	/-/ Dr. Dąbrowski,	/-/ Witczak,
/-/ Satara,	/-/ Różeński,	/-/ Koj
/-/ Dr. Kocur,	/-/ Gajdas.	

W n i o s e k

Klubu Niemieckiego w sprawie rozszerzenia na górnosląską część Województwa Śląskiego ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu.

U s t a w a

z dnia

Art.1.

Ustawa z dnia 16 maja 1922 r. /Dz.U.R.P. 1922 nr.40, poz.334/ obowiązuje na obszarze górnosląskiej części Województwa Śląskiego.

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1934 r.

Art.3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Uzasadnienie.

Sejm Śląski kilkakrotnie dopominał się o rozszerzenie powyższej ustawy na górnosląską część Województwa Śląskiego. Jednakowoż przy wszelkich obradach przedstawiciele rządu zwracali zawsze na to uwagę, że Sejm Śląski do tego nie jest uprawniony, albowiem w ustawie tej brak odpowiedniego postanowienia. Obecnie nie stoi temu nic na przeszkodzie, ponieważ w art.4 ustawy z dnia 22 marca 1933 r. /Dz.U.R.P.nr.27,poz.228/ powiada, że ustawa ta wchodzi w życie na obszarze Województwa Śląskiego po ogłoszeniu zgody na nią przez Sejm Śląski.

Katowice, dnia 12 grudnia 1933 r.

Wnioskodawcy: /-/ Kunsdorf, /-/ Frank, /-/ Pawlas,
 /-/ Dr.Pant, /-/ Ulitz, /-/ Ochmann.

W n i o s e k

Klubu Niemieckiego w sprawie zmian w Ordynacji Ubezpieczeniowej.

U s t a w a

z dnia

zmieniająca niektóre postanowienia Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Art.1.

W Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. /Dz.Ust. Rz.Niem.str.509/ wprowadza się następujące zmiany:

1/ Paragraf 1255 otrzymuje następujące brzmienie:

"Do renty inwalidzkiej ma prawo ubezpieczony, który ukończył sześćdziesiąty rok życia, lub jeżeli jest niezdolny do wykonywania swego zawodu, niezależnie od wieku.

W wypadkach, w których ubezpieczony zostanie zwolniony z pracy z powodu przesilenia gospodarczego, a nie może innej pracy znaleźć, otrzymuje już rentę po ukończeniu pięćdziesiąt pięciu roku życia.

Za niezdolnego do wykonywania swego zawodu uważa się ubezpieczonego, którego zdolność do wykonywania zawodu wskutek ułomności cielesnej lub umysłowej obniżyła się ponad 50 procent zdolność osób zdrowych fizycznie i umysłowo, zatrudnionych w podobnym zawodzie."

2/ Paragraf 1558 otrzymuje następujące brzmienie:

"Prawo do renty wdowiej ma wdowa po ubezpieczonym bez względu na wiek, której mąż w chwili śmierci pobierał rentę inwalidzką, lub gdyby stał się inwalidą, miał prawo do tej renty."

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie dnia pierwszego tego miesiąca, który nastąpi po jej ogłoszeniu.

Art.3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Do par.1255. Według istniejących przepisów ma ubezpieczony prawo do renty inwalidzkiej o ile osiągnął 60 lat życia, Podczas obecnego bezrobocia spowodowanego przesileniem gospodarczym bywają wydalani z pracy starsi robotnicy, którzy już nie mają możliwości pracy znaleźć. Taki ubezpieczony powinien otrzymać rentę inwalidzką już po ukończeniu 55 lat życia.

Bez względu na wiek otrzymują renty ubezpieczeni, którzy wskutek ułomności fizycznej albo umysłowej są niezdolni do zarobkowania własną pracą 1/3 tego co zarabia w danej miejscowości osoba zdrowa fizycznie lub umysłowo. Zdarzają się wypadki, że ubezpieczony utracił już ponad 50 procent zdolności do zarobkowania i nie może z tego powodu nigdzie pracy znaleźć, ale nie ma jeszcze prawa do renty. Przy teraźniejszym tempie pracy robotnik o tak wysokiej niezdolności do zarobkowania nie należy już do żadnego zakładu pracy i powinien otrzymać rentę inwalidzką. Taka zasada przyjęta została już w ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Do par.1258. Analogicznie jak przy ubezpieczonych bywają według istniejących przepisów traktowane także i wdowy. Uzależnia się prawo do renty wdowy od jej inwalidztwa lub wieku. Takie traktowanie wdów jest bardzo krzywdzące, Wdowy po ubezpieczonych robotnikach nie mogą często zarobkować nie dlatego, że są niezdolne do zarobkowania, lecz że muszą wychowywać dzieci, albo nie mogą wcale pracy znaleźć. Z powodu nieprzyznania im renty zaraz po śmierci męża wystawia je się na pastwę losu. Ubezpieczenie na wypadek śmierci ma na celu wyrównanie tych strat materialnych, jakie rodzina ponosi wskutek śmierci żywiciela. Zaznaczyć należy, że i w tym wypadku już ubezpieczenie pracowników umysłowych tę zasadę przyjęło. Dlatego jest niesprawiedliwym, jeżeli wdowy ubezpieczonych na wypadek inwalidztwa muszą na rentę czekać aż do ukończenia 60 roku życia, lub przyznanie renty uzależnić się od jej inwalidztwa.

Katowice, dnia 12 grudnia 1933 r.

Wnioskodawcy:	/-/ Kunsdorf,	/-/ Frank,	/-/ Pawlas,
	/-/ Schmiegel,	/-/ Dr.Pant,	/-/ Ulitz,
	/-/ Ochmann.		

W n i o s e k

Klubu Niemieckiego w sprawie rozszerzenia na górnośląską część Województwa Śląskiego ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

U s t a w a

z dnia

Art.1.

Ustawa z dnia 18 grudnia 1919 r. /Dz.U.R.P.1920 nr.2,poz.7/ obowiązuje na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1934 roku.

Art.3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Uzasadnienie.

Sejm Śląski kilkakrotnie dopominał się o rozszerzenie powyższej ustawy na górnośląską część Województwa Śląskiego. Jednakowoż przy wszelkich obradach przedstawiciele rządu zwracali zawsze na to uwagę, że Sejm Śląski do tego nie jest uprawniony, albowiem w ustawie tej brak odpowiedniego postanowienia. Obecnie nie stoi temu nic na przeszkodzie, ponieważ w art.4 ustawy z dnia 22 marca 1933 r. /Dz.U.R.P.nr.27,poz.227/ powiada się, że ustawa ta wchodzi w życie na obszarze Województwa Śląskiego po ogłoszeniu zgody na nią przez Sejm Śląski.

Katowice, dnia 12 grudnia 1933 r.

Wnioskodawcy: /-/ Kunsdorf, /-/ Frank, /-/ Pawlas, /-/ Ulitz,
 /-/ Dr.Pant, /-/ Schmiegel, /-/ Ochmann.

W n i o s e k n a g ł y

Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Pana Wojewodę do uchylenia okólnika Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego do wszystkich Urzędów Pośrednictwa Pracy, zawiadamiającego, że urlopowanych turnusowo robotników należy uważać za zupełnie zwolnionych.

U z a s a d n i e n i e.

Jak powszechnie wiadomo. wystosował Śląski Urząd Wojewódzki okólnik do wyżej wymienionych urzędów, w którym zawiadamia, że urlopowanych turnusowo robotników należy uważać za zupełnie zwolnionych.

Zastosowując się do powyższego okólnika prawie wszystkie Urzędy Pośrednictwa Pracy jak w Siemianowicach, Roździeniu-Szopienicach, Chorzowie itd. wstrzymują się częściowo od przyjęcia do pracy zwolnionych turnusowo robotników, a na miejsce zwolnionych przyjmuje się do pracy nie według rzeczywistych potrzeb ludzi poszukujących pracy, ale według klucza partyjnego. Zwolniono z pracy w niejednym wypadku obarczonych liczną rodziną i zasłużonych około przyłączenia Górnego Śląska do Polski.

Stwierdzamy, że zarządzenie powyższe jest sprzeczne z umowami zawartymi między Komisarzem Demobilizacyjnym a Związkami Zawodowymi i Radami Zakładowymi gwarantującymi robotnikom powrót do pracy po upływie turnusowych urlopów.

Wobec powyższego po zaznajomieniu się z prawną stroną tego zarządzenia, domagamy się uchylenia wydanego okólnika jako przynoszącego szkody warstwie robotniczej.

Katowice, dnia 12 grudnia 1933 r.

Wnioskodawcy:	/-/ Korfanty,	/-/ Sosiński,	/-/ Brzeskot,
	/-/ Kędzior,	/-/ Grzonka,	/-/ Korfantowa,
	/-/ Kempka,	/-/ Prus,	/-/ Broncel,
	/-/ Kozak,	/-/ Breliński,	/-/ Karetta.

S P R A W O Z D A N I E

=====

Komisji Pracy i Opieki Społecznej dotyczące wniosku posła Macheja i tow. w sprawie zasiłków doraźnych dla bezrobotnych posiadających nieruchomości.

SPRAWOZDAWCA: Poseł Józef Machej.

W y s o k i S e j m i e !

Wniosek powyższy był przedmiotem obrad Komisji dnia 26 kwietnia 1933r. Referent podniósł w swoim sprawozdaniu, że w Województwie Śląskiem zasiłkowanie i dożywianie bezrobotnych wogóle i ich rodzin jest niedostateczne. Stan ten pogarsza się z każdym dniem, gdyż w miarę wzrostu liczby bezrobotnych zmniejszają się kwoty przeznaczone na pomoc doraźną dla bezrobotnych.

Zasiłki ustawowe z Funduszu Bezrobocia otrzymuje bardzo nieliczna garstka bezrobotnych stanowiąca zaledwie 7 - 8 % ogółu bezrobotnych. 90 przeszło procent bezrobotnych skazanych jest na zasiłki doraźne, a fundusze na ten cel przekazywane przez władze centralne i przez Skarb Śląski są tak szczupłe, że chcąc dokonać podziału tych funduszy pomiędzy około 140.000 bezrobotnych, Starostwa i Zarządy Gmin wyłączaają od prawa do zapomogi tych bezrobotnych, którzy posiadają własną nieruchomość:

Takie postępowanie ze strony władz państwowych i komunalnych jest krzywdzące dla tych bezrobotnych, którzy starali się o zbudowanie dachu nad głową a nie z własnej winy pozbawieni zostali pracy zarobkowej. Ciężary nieruchomości, zwłaszcza nieruchomości zadłużonej - są zbyt wielkie, a nieruchomość sama nie daje właścicielowi nic oprócz mieszkania, z którego każdy bezrobotny bezpłatnie korzysta.

Referent zaproponował, aby w miejsce zgłoszonego w Sejmie Śląskim wniosku, Komisja powzięła następującą uchwałę:

- 1/ zasiłki doraźne winne być ustalone dla wszystkich bezrobotnych, a wysokość zasiłku przypadająca na bezrobotnego winna być podawana przez Starostwa wzgl. Urzędy Gminne do publicznej wiadomości,
- 2/ wysokość zasiłku winna być dostosowana do każdorazowych cen artykułów pierwszej potrzeby i zabezpieczać pobierającym pewne minimum egzystencji,
- 3/ bezrobotni posiadający własne nieruchomości, winni być traktowani na równi z innymi bezrobotnymi, o ile korzyści płynące z posiadanej nieruchomości nie przewyższają wypłaconego każdorazowo zasiłku.

Większość Komisji nie zgodziła się na proponowane przez referenta rozszerzenie zgłoszonego wniosku i po obszernej dyskusji i wyjaśnieniach złożonych przez przedstawiciela władzy, Komisja uchwaliła zgłoszony do pierwszego czytania wniosek /Druk nr. 261/III/ z następującym uzupełnieniem:

"Sejm zwraca się do p. Wojewody Śląskiego o podanie do wiadomości publicznej zasad, według których udzielane są zapomogi doraźne dla bezrobotnych".

Łącznie z wnioskiem poselskim uchwała Komisji brzmi następująco:

"Sejm Śląski wzywa Pana Wojewodę do wydania zarządzeń, aby Starostwa i Urzędy Gminne nie odmawiały prawa do korzystania z pomocy doraźnej bezrobotnym jedynie z tej racji, iż posiadają nieruchomości, lecz żeby odmówienia prawa do pobierania zasiłku z pomocy doraźnej opierały się na dochodzie z posiadanej nieruchomości względnie na wartości posiadanego majątku.

Sejm Śląski zwraca się do p. Wojewody Śląskiego o podanie do wiadomości publicznej zasad, według których udzielane są zapomogi doraźne dla bezrobotnych".

W imieniu Komisji wnoszę:

W y s o k i S e j m

u c h w a l i ć r a c z y w n i o s e k K o m i s j i w p o d a n e m
p o w y ż e j b r z m i e n i u.

Sprawozdawca:

/-/ Józef Machej.

J/M.

SPRAWOZDANIE

Komisji Budżetowo-Skarbowej dotyczące wniosku posła Macheja i tow. w sprawie zasiłków doraźnych dla bezrobotnych, posiadających nieruchomości.

SPRAWOZDAWCA: Poseł Dr. Zygmunt Glücksmann.

Wysoki Sejmie!

Sprawą powyższą zajmowała się Komisja Budżetowo-Skarbowa jako przekazana przez Komisję Pracy i Opieki Społecznej z tego tytułu, iż załatwienie tejże nakłada ciężary na Skarb Śląski.

Przedłożone przez posła Macheja Komisji Pracy i Opieki Społecznej sprawozdanie podkreśla:

- 1/ustawiczne pogarszanie się zaopatrzenia doraźnego dla bezrobotnych i ich rodzin,
- 2/ że ustawowe zasiłki z Funduszu Bezrobocia otrzymuje zaledwie drobny ułamek bezrobotnych,
- 3/ że wyznaczane na zaopatrzenie doraźne kwoty są tak niewspółmierne z liczbą bezrobotnych, iż Starostwa są zniewolone wyłączać z pod zaopatrzenia pewne sfery bezrobotnych, a w szczególności posiadających nieruchomości.

Wśród tych ostatnich są i tacy, którzy prócz realności drobnej nie posiadają pozatem nic. Realności są z reguły obciążone hipotekami, stąd dla właściciela wynikają ciężary, których pokryć nie może, abowiem w największej ilości wypadków ma sam jedynie mieszkanie, albo też ma nawet lokatora jednego i drugiego, ale nie uiszczających czynszu, gdyż i sami są bezrobotnymi.

Referent przedłożył Komisji Pracy i Opieki Społecznej następujące wnioski:

- 1/ Zasiłki doraźne winno być ustalane dla wszystkich bezrobotnych, a wysokość zasiłku przypadająca na bezrobotnego winna być przez starostwa względnie Urzędy Gminne podawana do publicznej wiadomości,
- 2/ Wysokość zasiłku winna być dostosowana do każdorazowych cen artykułów pierwszej potrzeby i zabezpieczać pobierającym pewne minimum egzystencji.
- 3/ Bezrobotni, posiadający własne nieruchomości, winni być traktowani na równi z innymi bezrobotnymi, o ile korzyści płynące z posiadanej nieruchomości nie przewyższają wypłaconego każdorazowo zasiłku.

Wnioski ad 2/ i 3/ stanowiły rozszerzenie wniosku pierwotnego, objętego drukiem 261/III.

Komisja Pracy i Opieki Społecznej przyjęła wniosek ad 1/, odrzuciła natomiast wnioski ad 2/ i 3/.

Komisja Pracy i Opieki Społecznej przyjmując wniosek ad 1/ uzupełniła go własną uchwałą, domagającą się publicznego ogłaszania zasad wedle których dokonuje się rozdział zapomogi doraźnej.

Uchwała Komisji Pracy i Opieki Społecznej brzmi:

"Sejm Śląski wzywa p.Wojewodę do wydania zarządzeń, aby Starostwa i Urzędy Gminne nie odmawiały prawa do korzystania z pomocy doraźnej bezrobotnym jedynie z tej racji, iż posiadają nieruchomości, lecz żeby odmówienia prawa do pobierania zasiłku z pomocy doraźnej opierały się na dochodzie z posiadanej nieruchomości względnie na wartości posiadanego majątku.

Sejm zwraca się do p.Wojewody Śląskiego o podanie do wiadomości publicznej zasad według których udzielane są zapomogi doraźne dla bezrobotnych".

Referentem tego wniosku w Komisji Budżetowo-Skarbowej ustanowionym został p.Dr.Glücksman.

Po przedstawieniu przez referenta przebiegu obrad w Komisji Pracy i Opieki Społecznej oraz uchwał tejże, - Komisja jednogłośnie przyjęła wyżej wyszczególnioną uchwałę Komisji Pracy i Opieki Społecznej.

Imieniem Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę:

W y s o k i S e j m

raczy uchwalił zgodny wniosek Komisji Budżetowo-Skarbowej, pokrywający się z wnioskiem Komisji Pracy i Opieki Społecznej w brzmieniu wyżej zacytowanem.

Sprawozdawca:

/-/ Dr.Zygmunt Glücksman

Okres III.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego dotyczące projektu ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zmieniającej ustawę z dnia 17 maja 1933 r. /Dz.Ust.Śl.nr.14,poz.25/ w sprawie upoważnienia Śląskiej Rady Wojewódzkiej do zaciągania pożyczek z Funduszu Pracy.

Sprawozdawca: poseł Józef Witczak.

Wysoki Sejmie!

Śląska Rada Wojewódzka wniosła do Sejmu Śląskiego projekt noweli do ustawy z dnia 17 maja 1933 r. /Dz.U.Śl.nr.14,poz.25/ domagając się w nim upoważnienia do udzielania Związkom Komunalnym z zaciągniętej przez Skarb Śląski pożyczki z Funduszu Pracy nie tylko pożyczek, lecz również bezzwrotnych dotacyj. W uzasadnieniu wniosku podaje Śląska Rada Wojewódzka, że uzyskane z Funduszu Pracy kredyty użyte zostały na obszarze Województwa Śląskiego w przeważnej mierze na ukończenie zaczętych inwestycji, w szczególności zakładów i urządzeń użyteczności publicznej, oraz budowę szkół publicznych. Wydatkom związanym z budową nowych niezbędnych budynków szkolnych, związki komunalne same sprostać nie mogą i z faktem tym liczyły się wszystkie miarodajne czynniki administracji wojewódzkiej. Obecnie w końcowym okresie akcji, która umożliwiła podniesienie poziomu całego szkolnictwa, a głównie szkolnictwa powszechnego, należy gminom udzielić pomocy dodatkowej, ażeby uchronić zaczęte, a nie ukończone budynki szkolne od zniszczenia i nie narażać gmin na wiążące się z tem straty, a nadto ażeby wyzyskać korzystną koniunkturę, która z uwagi na obniżenie kosztów budowy umożliwia znaczną redukcję pierwotnych kosztorysów.

Dalszym motywem jest okoliczność, że rozprowadzenie kredytów z Funduszu Pracy, wyjednenych przez Skarb Śląski, w formie dalszych pożyczek napotyka w niektórych przypadkach na trudności z powodu redukcji budżetów gminnych i ustawowego określenia granicy dopuszczalnego zadłużenia gmin w art.8 ustawy z dnia 19 czerwca 1933 r. o zasadach gospodarki związków komunalnych itd. /Dz.U.Śl.nr.17,poz.37/.

Komisja zażądała wyjaśnień co do ogólnej kwoty przeznaczonych na Śląsk pożyczek, sposobu rozdziału ich oraz wysokości mających się udzielić dotacyj. W dyskusji wyjaśniono, że z ogólnej sumy 8,200.000 zł przydzielonej przez Fundusz Pracy dla Województwa, zaciągnęły samorządy śląskie bezpośrednio pożyczki w Funduszu Pracy w wysokości 1,100.000 złotych - Państwowe Zakłady Wodociągowe na Śląsku w wysokości 350.000 zł a reszta przypada na Skarb Śląski. Rozdział i przeznaczenie poszczególnych kwot wynika z załączonego zestawienia. Odsetki wynoszą 2% od sta w stosunku rocznym a zwrot pożyczek nastąpi w czasie od lat 10 do lat 40. Z funduszy tych zatrudniono w roku 1932 przeciętnie 7000 ludzi dziennie. Komisja uznając słuszność motywów, któremi kierowała się Śląska Rada Wojewódzka, zastanawiała się, czy nie określić górnej granicy mających się udzielić dotacyj. Po dłuższej dyskusji jednak zrezygnowała z tego i uchwaliła jednomyślnie projekt Śląskiej Rady Wojewódzkiej, dodając po słowach "17.maja 1933 r." słowa: "Dz.U.Śl.nr.14, poz.25."

Imieniem Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę o uchwalenie projektu w brzmieniu uchwalonem przez Komisję Budżetowo-Skarbową.

Katowice, dnia 18 grudnia 1933 r.

Sprawozdawca
Kosmiji Budżet.-Skarbowej:

/-/ Józef Witczak.

Okres III.

W y k a z

umów, zawartych w dniu 19 maja 1933 r. między Funduszem Pracy i Wzrostem Śląskim.

/Uchwała Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 18.V.1933 r.,
L.R.W.388/1/.

L.p.	Miejsce i rodzaj wykonywanych robót.	Kwota:	Suma ogólna:
1.	Regulacja Lesznicy, pow.rybnicki	18.750,-	
2.	Regulacja Brynicy wzgl.Czarnej Przemszy, pow.katowicki	365.400,-	
3.	Regulacja Rudy, powiat rybnicki	30.375,-	
4.	Regulacja Nacyny, " "	16,500,-	
5.	Regulacja Górnej Wisły i dopływów na terenie Województwa Śląskiego	852.000,-	
6.	Budowa linii kolejowej Wisła-Głębcze,pow. cieszyński	52.800,-	
7.	Budowa linii kolej.Rybnik-Żory,pow.rybnicki	330.000,-	
8.	Budowa dróg, miasto Bielsko	120.000,-	
9.	Budowa dróg, powiat bielski	63.000,-	
10.	Budowa dróg, powiat katowicki	402.000,-	
11.	Budowa dróg, powiat świętochłowicki	138.000,-	
12.	Budowa dróg, powiat cieszyński	360.000,-	
13.	Budowa dróg, powiat lubliniecki	120.000,-	
14.	Budowa dróg, powiat rybnicki	333.000,-	
15.	Budowa dróg, powiat pszczyński	105.000,-	
16.	Budowa dróg, powiat tarnogórski	15.000,-	
17.	Dokończenie szkoły w gm.Kalina,pow.lu- bliniecki	21.000,-	
18.	Przygotowanie terenów pod osiedla w Panewni- kach	200.000,-	
19.	Produkcja szlaki ołowianej w Strzybnicy, powiat tarnogórski	60.000,-	3,602.825,-

W y k a z

umów, zawartych z samorządami na terenie Województwa
Śląskiego w czerwcu 1933 r. - Serja I.

L.p.	Miejsce i rodzaj wykonywanych robót:	Kwota:	Suma ogólna:
1.	Miasto Katowice, budowa drogi do zakła- dów kąpielow.na Buglowiźnie	3.000,-	
2.	Odwadnianie i kanalizacja	108.900,-	
3.	Budowa ulic	132.000,-	244.200,-
4.	Związek Regulacji rzeki Rawy		328.275,-
5.	Miasto Mysłowice, Budowa ulic		24.000,-
6	Król.Huta, przesklepienie Czarne- go Rowu,	24.000,-	
	budowa ulic	27.000,-	51.000,-
7.	Miasto Bielsko, budowa kanałów odwadniających	7.500,-	654.975,-

W y k a z

umów zawartych w dniu 8.VIII.1933 r. między Funduszem
Pracy i Skarbem Śląskim. - Serja II.

/Uchwała Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 20.VII.1933, L.R.W.789/.

L.p.	Miejsce i rodzaj wykonywanych robót:	K w o t a :	Suma ogólna
1.	Regulacja rzeki Małej Panwi i Rudy	70.000,-	
2.	Dokończenie szkół w różnych miejscowościach	1,507.500,-	
3.	Wydz.Pow.Tarn.Góry, budowa dróg.	50.000,-	
4.	" " Katowice " "	50.000,-	
5.	" " Świętochłowice, budowa dróg.	76.000,-	
6.	" " Bielsko, budowa dróg.	12.700,-	
7.	" " Cieszyn " "	76.000,-	
8.	Budowa wodociągu w Cieszynie.	650.000,-	
		2,492.200,-	2,492.200,-

W y k a z

umów zawartych z samorządami na terenie Woje-
wództwa Śląskiego. - Serja II.

1.	Dokończenie szkoły w Mysłowicach - m.Mysłowice	400.000,-	
2.	" " w Mikołowie - m.Mikołów	50.000,-	
3.	Budowa Domu Ludowego w Król.Hucie m.Król.- Huta	200.000,-	
4.	Budowa ulic i dróg w mieście Katowicach, Magistrat miasta Katowic.	50.000,-	
5.	Państw.Zakł.Wodoc.na Górnym Śląsku	350.000,-	
6.	Budowa wodociągu w Siemianowicach.	400.000,-	
		1.450.000,-	1.450.000,-
			3.942.200,-

S p r a w o z d a n i e

Komisji Administracyjno-Samorządowej Sejmu Śląskiego dotyczącej projektu ustawy w sprawie przedłużenia okresu wyborczego wydziałów gminnych, rad gminnych i rad miejskich.

Sprawozdawca poseł Jan Koj.

W y s o k i S e j m i e !

Plenum Sejmu przekazało w dniu 12 grudnia 1933 r. wyżej wymieniony projekt ustawy Komisji Administracyjno-Samorządowej.

Komisja Administracyjno-Samorządowa na swym posiedzeniu w dniu 18 grudnia 1933 r. zajmowała się projektem ustawy i przyjęła w trzech czytaniach jednomyślnie projekt ustawy z tą zmianą, że skreśliła jednogłośnie w projekcie art. 2 jako niekoniecznie potrzebny, gdyż postanowienia art. 2. są już zawarte w innych ustawach. Wobec tej zmiany zmienia się numeracja artykułów. Artykuł 3 projektu otrzymuje liczbę porządkową "2", a art. 4 liczbę "3".

W imieniu Komisji Administracyjno-Samorządowej wnoszę o przyjęcie tej ustawy.

Sprawozdawca Komisji
Administr.-Samorządowej:

/-/ Jan Koj.

Sprawozdanie

Komisji Rolnej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierającego projekt ustawy o rybołówstwie.
/Druk nr.277/III/.

Sprawozdawca: poseł Karol Palarczyk.

Wysoki Sejmie!

Komisja Rolna na kilku posiedzeniach rozpatrywała przekazany jej przez plenum Sejmu projekt ustawy o rybołówstwie i badała pod kątem praktycznego zastosowania na obszar naszego Województwa pojedyncze jego przepisy.

Zasadniczo projekt ustawy ma na celu stworzenie warunków prawnych w dziedzinie rozwoju produkcji ryb w wodach naturalnych, czyli dzikich, tak zwanych niezamkniętych. Artykuł 2 cytowanego projektu ustawy wyraźnie określa, jakie wody uważać należy za zamknięte i jakie wody za otwarte, do których właśnie projekt się odnosi.

Rozdział I projektu ustawy postanawia, że rybołówstwo jest nierozdzielnie związane z prawem własności wody i prawem tem należy całkowicie i wyłączenie do właściciela wody. W wypadkach, gdzie właściciel wody nie ma prawa rybołówstwa w własnej wodzie, to osoba, posiadająca prawo połowu ryb w tej wodzie, obowiązana jest pozbyć to prawo na żądanie właściciela wody za odszkodowaniem, wynoszącym średni dochód za ostatnie lat 3, pomnożony przez 20.

Artykuł 15 tego rozdziału rozstrzyga o prawie własności ryb na gruntach, które uległy zalaniu i na których po odpływie wód pozostają zamknięte zbiorniki w naturalnych zagłębieniach gruntu lub rowach.

Rozdział II. projektu reguluje urządzenie gospodarstwa rybackiego na wodach otwartych. W tym celu projekt ustawy przewiduje utworzenie obwodów rybackich w myśl artykułu 18, zmienionego na art.17, samowystarczalnych pod względem przyrodzonych warunków hodowlanych oraz dostatecznych do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa rybackiego. Dalsze artykuły tego działu przewidują formę użytkowania tych obwodów, przyczem **ważnym** postanowieniem jest obowiązek potrącania 15% czynszu dzierżawnego na cele ogólnego zagospodarowania rybackiego wód otwartych i obrony rybołówstwa od szkód.

Rozdział III. projektu zawiera przepisy dotyczące ochrony rybołówstwa i dzieli się jeszcze na 6 pododdziałów, jak nadzór nad wykonywaniem rybołówstwa, zakazy i ograniczenia połowu ryb, ochrona od szkodliwego użytkowania wody, ochrona od szkodników, ochronne związki obwodów rybackich i fundusz ochrony rybołówstwa. Szczególne znaczenie ze względu na przemysłowy charakter naszego Województwa mają te przepisy, które odnoszą się do zanieczyszczenia wód używanych dla celów przemysłowych. Ważnym również jest przepis, przewidujący na wypadek spiętrzenia wody, urządzenia przepławek dla wolnego przepływu ryb. Celowym postanowieniem projektu są przewidziane w art.73, zmienionym na art.72, rybackie związki ochronne, mające za zadanie czuwanie nad poprawieniem rybności wód, zwalczania chorób ryb oraz przeciwdziałanie wszelkim szkodliwym dla rybołówstwa wpływom.

Rozdział IV przewiduje postanowienia karne.

W rezultacie obszernej dyskusji, jaką Komisja Rolna przeprowadziła nad postanowieniami pojedynczych artykułów, Komisja proponuje Wysokiemu Sejmowi następujące zmiany w projekcie ustawy do uchwalenia:

W art. 2 pod lit. 2/ Komisja uchwaliła skrócić tekst pozostawiając tylko następujące zdanie: wszystkie sztuczne odgałęzienia naturalnego łożyska wody" resztę zaś " postanowiła skreślić. Na uzasadnienie tej zmiany Komisja podaje, że wszystkie sztuczne odgałęzienia wody służą w pierwszym rzędzie celom przemysłowym, albo też celom połączonym - przemysłowym i hodowlanym, zaś woda zazwyczaj przepływa przez grunta cudze, do których należą i brzegi. Wędkarze uprawiający połów ryb, zmuszeni są do używania brzegów, przez co wyrządzają właścicielom brzegów szkody. Stan taki niepotrzebnie wywołałby nieuniknione zatargi i żądania o odszkodowanie, które w praktyce nie tak łatwo ustalić. Hodowla w tych odgałęzieniach, zwanych pospólnie młynkami, nie jest celową, ponieważ kanały te bywają w celach konserwacyjnych opuszczane, co dla hodowli ryb nie jest wskazane.

W związku z tą zmianą art. 3 okazał się zbędnym i Komisja postanowiła artykuł ten skreślić.

Wskutek skreślenia artykułu 3-go przy wszystkich artykułach, począwszy od art. 4 zmienia się ich numeracja w ten sposób, że art. 4 staje się art. 3, art. 5 art. 4 i t.d. aż do końca projektu ustawy, tak, że końcowy art. 97 będzie art. 96. Równocześnie zmiana numeracji pojedynczych artykułów odnosi się także do treści tych artykułów, w których ustawodawca powołuje się na ich brzmienie.

W art. 10 zmienionym na art. 9, Komisja dodała na wstępie zdanie: "Na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego" dalszy tekst począwszy od słów: "prawo do rybołówstwa i t.d." pozostaje bez zmiany.

W art. 15 zmienionym na art. 14 po słowach: "gruntu lub rowach" zmieniono redakcją końcowego zdania na zdanie "pozostałe w takich zbiornikach ryby stają się własnością użytkowcy gruntu".

W art. 23 zmienionym na art. 22 lit. /2/ zastąpiono słowo "ustępie" słowem "zdaniu".

W art. 74 zmienionym na art. 73, lit. /2/, Komisja zmieniła tekst w brzmieniu następującem: "Do udziału w rybackim związku ochronnym należy dopuścić jako członków właścicieli gospodarstw rybnych w wodach zamkniętych".

W art. 81 zmienionym na art. 80, lit. /1/ uchwalono opuścić słowa "łowi ryby w wodzie, rozlanej na jego gruncie, albo ", reszta zdania pozostaje bez zmiany.

W art. 83 zmienionym na art. 82, w zdaniu początkowym Komisja uchwaliła poprawkę przy zastosowaniu której zdanie to brzmi: "Grzywną do 1000,- zł. lub aresztem do dwóch miesięcy, albo obiema karami łącznie karany będzie".

W art. 84 zmienionym na art. 83 początkowe zdanie zostało również zmienione i brzmi jak następuje: "Grzywną do 3.000,- zł. lub aresztem do trzech miesięcy, albo obiema karami łącznie karany będzie".

Przewodniczący Komisji Rolnej

/- / Karol PALARCZYK

Załącznik 1 do druku nr. 341/III.
dotyczy druku nr. 277/III.

S P R A W O Z D A N I E

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zawierającego projekt **ustawy o rybołówstwie.**
/druk nr. 277/III/.

Sprawozdawca: poseł Dr. Jan K o t a s:

W y s o k i S e j m i e !

W myśl punktu 9 art. 4 statutu organicznego Województwa Śląskiego jest rybołówstwo zastrzeżone dla ustawodawstwa Sejmu Śląskiego. Z uwagi na przepis ten opracowała Śląska Rada Wojewódzka projekt śląskiej ustawy i oparła go na państwowej ustawie o rybołówstwie z dnia 7 marca 1932r., obowiązującej na całym obszarze Państwa z wyjątkiem Województwa Śląskiego, w którym obowiązuje jeszcze dotąd ustawa niemiecka względnie austriacka.

Komisja Rolna Sejmu Śląskiego rozpatrywała na kilku posiedzeniach przekazany jej przez Wysoki Sejm projekt ustawy o rybołówstwie i miała jedynie na celu zbadać, jak dalece da się on w praktyce dostosować do warunków, panujących na obszarze Województwa Śląskiego. W tym duchu też poczyniła kilka drobnych zmian, podyktowanych warunkami naszego Województwa, w którym rybołówstwo nie stanowi poważniejszej gałęzi gospodarczej, a jej zmiany nie dotykały w niczem zmian pojęć prawnych jak np. definicji rybołówstwa, prawa własności rybołówstwa i innych.

Komisja Prawnicza Sejmu Śląskiego, której również został przekazany projekt ten uchwałą Sejmu z dnia 29 marca 1933r., rozpatrywała jego przepisy pod względem wymogów prawnych i stwierdziła, że odpowiada w zupełności przepisom obowiązujących ustaw oraz stwierdziła dalej zgodność z pojęciami prawnymi wprowadzonymi do ustawodawstwa polskiego poprzednio wspomnianą ustawą z dnia 7 marca 1932r.

Z uwagi na to wnosi Komisja Prawnicza:

W y s o k i S e j m

raczy uchwalić załączoną ustawę w brzmieniu ustalonym przez Komisję Rolną.

Przewodniczący Komisji Prawniczej

/-/ Dr. Włodzimierz Dąbrowski

Sprawozdawca:

/-/ Dr. Jan Kotas.

U S T A W A
z dniagrudnia 1933 roku
o r y b o ł ó w s t w i e.

Postanowienia wstępne.

Art.1.

/1/ Rybołówstwo w rozumieniu niniejszej ustawy oznacza zawłaszczanie ryb i raków przez ich łowienie w wodach niezamkniętych.

/2/ Postanowienia ustawy niniejszej, dotyczące ryb, mają odpowiednie zastosowanie do raków.

Art.2.

/1/ Wodami zamkniętymi w rozumieniu ustawy niniejszej są:

- 1/ wszystkie stawy sztuczne, służące do hodowli i przechowywania ryb,
2/ wszystkie sztuczne odgałęzienia naturalnego łożyska, wody,
3/ wszystkie stawy naturalne i jeziora, nieposiadające stałego lub okresowo powtarzającego się połączenia z innymi naturalnymi łożyskami wody, przydatnego dla przepływu ryb, jeżeli każdy z tych zbiorników leży całkowicie w granicach jednej posiadłości gruntowej.

/2/ Wszystkie inne wody są wodami niezamkniętymi czyli otwartymi.

Art.3.

Stwierdzenie, że pewna woda odpowiada lub nie odpowiada warunkom, przewidzianym w art.2, następuje w drodze orzeczenia właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

Art.4.

Do kogo rybołówstwo w pewnej wodzie należy, ten ponadto wyłącznie jest uprawniony:

- 1/ do czynności, mających na celu poprawę **rybności tej wody**,
2/ do łowienia w tej wodzie i zawłaszczanie innych poza rybami zwierząt wodnych, niebędących zwierzętami łownymi lub niechronionych ze względów przyrodniczo-naukowych.

R o z d z i a ł 1.

Prawo własności rybołówstwa.

Art.5.

/1/ Rybołówstwo jest nierozdzielnie związane z prawem własności wody i prawem tem należy całkowicie i wyłącznie do właściciela wody.

/2/ Na wodach publicznych rybołówstwo należy do Państwa.

Art.6.

Wszelkie akty, któreby po wejściu w życie ustawy niniejszej właściciel wody zdziałał co do własności swego rybołówstwa na tej wodzie wbrew artykułowi poprzedniemu, będą z mocy samego prawa nieważne.

Art.7.

Rybołówstwo, należące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej całkowicie lub z jakimikolwiek ograniczeniami nie do właściciela wody, lecz do innej osoby, należy do niej nadal, podlegając postanowieniom art. 8 - 10.

Art.8.

/1/ Właściciel prawa do rybołówstwa w cudzej wodzie obowiązany jest na żądanie właściciela tej wody pozbyć mu to prawo.

/2/ Jeśli strony nie dojdą do zgody co do ceny, to stanowić ją będzie średni dochód roczny z rybołówstwa za ostatnie lat trzy, pomnożony przez dwadzieścia.

Art.9.

/1/ Na obszarze ciszyńskiej części Województwa Śląskiego prawo do rybołówstwa w cudzej wodzie, niewpisane do księgi wieczystej nieruchomości, obejmującej ową wodę, ani też do księgi wodnej, powinno być w ciągu lat pięciu od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zgłoszone do wpisania do księgi wodnej.

/2/ Niezgłoszenie w terminie powyższym do wpisania do księgi wodnej oznaczać będzie przeszenie się i wygaśnięcie tego prawa na rzecz właściciela wody.

Art.10.

Wrazie sporu o istnienie prawa do rybołówstwa w cudzej wodzie osoba, roszcząca sobie owe prawo, obowiązana będzie jego istnienie udowodnić.

Art.11.

Wszędzie, gdzie wolność wykonywania rybołówstwa w cudzej wodzie jako rodzaj użytkowania powszechnego zachowała się do chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, zostaje ona z mocy ustawy niniejszej uchylona.

Art.12.

/1/ Właściciel rybołówstwa w wodzie, która wyszła z brzegów i zalała grunty cudze, ma prawo do połowu ryb na zalanych gruntach cudzych z wyjątkiem gruntów, zajętych na podwórza, sady, ogrody warzywne, plantacje wiklinowe do celów regulacji wód, sztuczne stawy rybne, urządzenia przemysłowe i z wyjątkiem miejsc, trwale ogrodzonych; szkody, wyrządzone tym połowem, obowiązany jest wynagrodzić właścicielowi gruntu.

/2/ Właściciel gruntu zalanego nie ma prawa łowić ryb w rozlanej na jego gruncie wodzie, ani też czynić przeszkód odpływowi wody i powrotowi ryb do zwykłego łożyska wody.

Art.13.

W przypadkach gdy zalewanie cudzych gruntów, wywoływane przez czynniki przyrody, powtarza się corocznie i trwa zwykle dłużej niż dwa miesiące, rybołówstwo w rozlanej wodzie należy do właściciela gruntu.

Art.14.

Gdy po odpływie wody wezbranej do swego łożyska na gruncie, który uległ zalaniu, pozostaną zamknięte zbiorniki w naturalnych zagłębieniach gruntu lub rowach, pozostałe w takich zbiornikach ryby stają się własnością użytkowcy gruntu.

Art. 15.

Granicą między obszarem zalanym, na którym połów należy do jednej osoby, a obszarem zalanym, na którym połów należy do innej osoby jest:

- 1/ dotychczasowa linja graniczna, gdy chodzi o rybołówstwa na tym samym odcinku wody,
- 2/ linja, stanowiąca przedłużenie dotychczasowej granicy aż do końca zalewu, gdy chodzi o rybołówstwa na dwóch stykających się odcinkach tej samej wody,
- 3/ linja najwyższego wzniesienia gruntu, gdy chodzi o rybołówstwa na sąsiadujących różnych wodach.

Art. 16.

/1/ Prawo własności rybołówstwa zawiera w sobie uprawnienie wstępu na grunt, przylegający do wody i korzystania z niego, o ile to jest konieczne do wykonywania czynności rybołówczych.

/2/ Uprawnienie to nie rozciąga się na grunt, zajęty na podwórza, sady, ogrody, kultury leśne, kultury wiklinowe do celów regulacji wód, uprawy rolne i trwale całkowicie ogrodzone urządzenia, jako też na brzegi rowów nawadniających i odwadniających oraz na miejsca chronione ze względów przyrodniczo-naukowych.

/3/ Kto, korzystając z uprawnienia powyższego, wyrządzi szkodę właścicielowi gruntu, obowiązany będzie ją wynagrodzić.

R o z d z i a ł II.

Urządzenie gospodarstwa rybackiego na wodach otwartych.

Art. 17.

/1/ Wykonywanie rybołówstwa odbywać się może tylko na takim nieprzerwanym obszarze wody otwartej, który orzeczeniem Wojewody Śląskiego uznany został za samowystarczalny pod względem przyrodzonych warunków hodowlanych i dostateczny do prowadzenia samodzielnego gospodarstwa rybackiego.

/2/ Obszar taki stanowi obwód rybacki.

Art. 18.

/1/ Wszystkie przydatne do rybołówstwa wody otwarte będą przez Wojewodę Śląskiego dzielone na obwody rybackie.

/2/ Zmiany w podziale wód otwartych na obwody rybackie Wojewoda Śląski wprowadzać będzie w życie, nie naruszając wykonalności obowiązujących umów o dzierżawę obwodów.

Art. 19.

/1/ Jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, obwód rybacki może być użytkowany jedynie przez wypuszczenie go w dzierżawę.

/2/ Obwód rybacki może być wypuszczony w dzierżawę tylko niepodzielnie na całym swym obszarze z pełnym zakresem rybackiego użytkowania i tylko jednej osobie na okres co najmniej lat dziesięciu.

/3/ Jeżeli zachodzą okoliczności szczególne, Wojewoda Śląski może zezwolić w drodze wyjątku na zawarcie umowy na czas krótszy.

Art. 20.

/1/ Dzierżawcą obwodu rybackiego może być każda zdolna do działań prawnych osoba fizyczna, posiadająca przepisane ustawą niniejszą warunki otrzymania osobistego dowodu rybackiego lub osoba prawna.

/2/ Osoby prawo-publiczne, z wyjątkiem Państwa, są wyłączone od dzierżawienia obwodu rybackiego.

Art. 21.

Wrazie śmierci dzierżawcy umowa o dzierżawę obwodu rybackiego może być na żądanie jednej ze stron rozwiązana za rocznem wypowiedzeniem. Jeżeli dzierżawca lub po jego śmierci jego spadkobiercy poczynili nakłady, których wykrycie z powodu rozwiązania umowy stało się dla nich niemożliwe, spadkobiercom dzierżawcy służy prawo dochodzenia strat na osobach, które z powyższych nakładów korzyść odnoszą w obwodzie rybackim.

Art. 22.

/1/ Jeżeli wypuszczony w dzierżawę obwód rybacki ulegnie zmianie co do swych granic, albo też stanie się obwodem własnym, lub odwrotnie, Wojewoda Śląski może żądać rozwiązania umowy o dzierżawę. Rozwiązanie to następuje z upływem jednego roku od dnia doręczenia tego żądania wypuszczającemu w dzierżawę i dzierżawcy.

/2/ Dotychczasowemu dzierżawcy służy prawo, przewidziane w zdaniu 2 artykułu poprzedniego.

Art. 23.

/1/ W treści umowy o dzierżawę obwodu rybackiego należy umieścić warunek, że dopuszczanie do nie dozwolonego zanieczyszczania wód w obwodzie rybackim lub nieprzedsięwzięcie przez dzierżawcę określonych w umowie środków do utrwalenia wytwórczości rybnej stanowić będzie dostateczną podstawę dla Wojewody Śląskiego do uznania umowy o dzierżawę obwodu rybackiego za rozwiązaną z winy dzierżawcy.

/2/ Straty, wynikłe z zaniedbania, które dają podstawę do uznania umowy za rozwiązaną, pokrywa dotychczasowy dzierżawca obwodu rybackiego.

Art. 24.

/1/ Dzierżawca obwodu rybackiego może obwód, wzięty w dzierżawę, poddzierżawić tylko niepodzielnie na całym jego obszarze z pełnym zakresem rybackiego użytkowania na cały pozostały jeszcze czas dzierżawy jedynie za uprzednią zgodą wypuszczającego w dzierżawę.

/2/ Jeżeli wypuszczającym obwód w dzierżawę nie jest powiatowa władza administracji ogólnej, umowa o poddzierżawę wymaga dla swej ważności zatwierdzenia tej władzy.

Art. 25.

Wzór i zasadnicze warunki umowy o dzierżawę obwodu rybackiego ustalać będzie Wojewoda Śląski w drodze rozporządzenia.

Art. 26.

Osoby prawne mogą wykonywać rybołówstwo w obwodzie rybackim tylko przez powierzenie odpowiedzialnego zarządu gospodarstwem rybackim jednej osobie fizycznej.

Art. 27.

Właściciel lub dzierżawca obwodu rybackiego może udzielać pozwoleń na sportowy połów ryb wędką. Wojewoda Śląski oznaczy dla każdego obwodu rybackiego oddzielnie najwyższą dopuszczalną liczbę pozwoleń.

Art. 28.

/1/ Powiatowa władza administracji ogólnej zawiera umowy o dzierżawę obwodów rybackich, ściągając należne czynsze dzierżawne i dzieląc dochód, osiągnięty z dzierżawy obwodu rybackiego, między właścicieli rybołówstw, wcielonych do obwodu rybackiego.

/2/ Zaległe czynsze dzierżawne powiatowa ^{władza} administracji ogólnej ściągają w trybie administracyjnym.

Art. 29.

Powiatowa władza administracji ogólnej zawiera umowę o dzierżawę obwodu rybackiego z osobą, wybraną na podstawie przetargu ofert pisemnych i oceny jej zalet gospodarczych.

Art. 30.

Za dochód z dzierżawy obwodu rybackiego, wypuszczonego w dzierżawę przez powiatową władzę administracji ogólnej, uważa się czynsz dzierżawny po potrąceniu piętnastu od sta na cele ogólnego zagospodarowania rybackich wód otwartych i obrony rybołówstwa od szkód.

Art. 31.

Obliczenie udziału poszczególnych właścicieli rybołówstw, wcielonych do obwodu rybackiego, stosownie do wartości gospodarczej tych rybołówstw uskuteczniają oni sami we wzajemnem porozumieniu. Powiatowa władza administracji ogólnej wyznaczy im stosowny termin do zawarcia i przedstawienia odpowiedniej ugody. Jeżeli obliczenie udziałów w ten sposób nie nastąpi, powiatowa władza administracji ogólnej dokona sama tego obliczenia i wyznaczy stosowny termin do zgłaszania sprzeciwów; w razie zgłoszenia sprzeciwu odeśle strony do sądu i sumę, podlegającą podziałowi, złoży do rozporządzenia tego sądu.

Art. 32.

Obszar wody otwartej, odpowiadający wymaganiom, zawartym w art. 17, może być na wniosek właściciela tego obszaru uznany przez Wojewodę Śląskiego za obwód rybacki własny, jeśli obejmuje całe jezioro lub rozciąga się na całą szerokość koryta wody płynącej i rybołówstwo na nim należy w pełnym zakresie do właściciela tego obszaru bez udziału prawa rybołówstwa osób trzecich.

Art. 33.

/1/ Obszary wód otwartych, odpowiadające wymaganiom artykułu poprzedniego, a należące do osób prawnych o charakterze publicznym, nie mogą być uznane za obwody rybackie własne.

/2/ Wyjątek stanowią obszary takich wód, będące własnością Państwa lub instytucyj naukowo-badawczych.

Art. 34.

W obwodzie rybackim własnym właściciel obwodu może wykonywać rybołówstwo sam we własnym zarządzie i udzielać w ilości, oznaczonej przez Wojewodę Śląskiego, pozwoleń na sportowy połów ryb wędką albo też całe użytkowanie rybackie wypuścić w dzierżawę osobie innej według własnego wyboru.

Art. 35.

/1/ Umowa o dzierżawę obwodu rybackiego własnego wymaga dla swej ważności zatwierdzenia powiatowej władzy administracji ogólnej.

/2/ Zatwierdzenie to ma świadczyć, że umowa zgodna jest z obowiązującym prawem o rybołówstwie, a w szczególności z postanowieniami artykułów poprzednich rozdziału niniejszego.

Art. 36.

Wojewoda Śląski cofnie swoje orzeczenie, uznające obwód rybacki za własny, w wypadkach zmiany warunków gospodarczych lub prawnych, które były podstawą do uznania obwodu za własny.

Art. 37.

Jeżeli na obszarze jeziora, odpowiadającym wymaganiom art. 17, rybołówstwo należy do więcej niż do jednej osoby, wówczas właściciele wszystkich praw do rybołówstwa na tem jeziorze mogą utworzyć spółkę rybacką jeziorową, która powstaje z chwilą zatwierdzenia statutu przez Wojewodę Śląskiego. Przez zatwierdzenie statutu spółki Wojewoda Śląski równocześnie orzeka o utworzeniu z jeziora obwodu własnego spółki.

Art. 38.

Spółka rybacka jeziorowa jest osobą prawną i działa na podstawie statutu którego wzór ustali Wojewoda Śląski.

Art. 39.

/1/ Każdy obwód rybacki uczestniczy corocznie w kosztach ogólnego zagospodarowania rybackiego wód otwartych i obrony rybołówstwa od szkód. Uczestnictwo to wynosi piętnaście od sta rocznego czynszu dzierżawnego.

/2/ Od obwodów rybackich, wypuszczanych w dzierżawę przez powiatową władzę administracji ogólnej, kwotę należną potrąca władza ta z czynszu dzierżawnego przed podziałem dochodów z dzierżawy między właścicieli rybołówstw, wcielonych do obwodu rybackiego.

/3/ Od obwodów rybackich własnych, wypuszczanych w dzierżawę, kwotę tę wpłaca corocznie właściciel obwodu rybackiego w stosunku piętnaście od sta czynszu dzierżawnego.

/4/ Jeżeli obwód rybacki własny nie jest wypuszczony w dzierżawę, wysokość kwoty, należnej od właściciela obwodu, określa powiatowa władza administracji ogólnej jako piętnaście od sta czynszu dzierżawnego, jakiby został osiągnięty, gdyby obwód rybacki był w dzierżawę wypuszczony.

R o z d z i a ł III.

Ochrona rybołówstwa.

1. Nadzór nad wykonywaniem rybołówstwa.

Art. 40.

Kto jest uprawniony do wykonywania rybołówstwa w obwodzie rybackim i zamierza je wykonywać, powinien uzyskać od właściwej dla tego obwodu powiatowej władzy administracji ogólnej osobisty dowód rybacki, przy wykonywaniu rybołówstwa dowód ten mieć przy sobie i okazywać go na żądanie powołanych do tego osób.

Art. 41.

Dzierżawcy obwodu rybackiego i wykonującemu rybołówstwo właścicielowi obwodu własnego oraz przedstawionemu przez nich zastępcy osobisty dowód rybacki wydaje właściwa powiatowa władza administracji ogólnej jako imienną kartę rybacką z ważnością na okres jednego roku kalendarzowego i na każdy obwód rybacki oddzielnie.

Art. 42.

Osobom, nieposiadającym obywatelstwa polskiego, kartę rybacką wydać może jedynie Wojewoda Śląski, który wydanie karty może uzależnić od przedstawienia poręki obywatela polskiego.

Art. 43.

Wydanie karty rybackiej należy odmówić:

- 1/ osobom, które w ciągu ostatnich lat 10 były karane za popełnienie zbrodni, oraz
- 2/ osobom, które w ciągu ostatnich lat 5 były karane z mocy art. 81, 82 i 83 ustawy niniejszej.

Art. 44.

Wydanie karty rybackiej można odmówić osobom, które w ciągu ostatnich lat 5 były karane za popełnienie pochodzącego z chęci zysku występku lub wykroczenia, albo też z mocy art. 78, 79 i 80 ustawy niniejszej.

Art. 45.

/1/ Kto zamierza wykonywać sportowy połów ryb wędką, powinien uzyskać na to pozwolenie uprawnionego do wykonywania rybołówstwa w obwodzie rybackim.

/2/ Pozwolenie może być wydane na okres półroczny, roczny lub trzyletni. Pozwolenie to nabiera ważności po zatwierdzeniu przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej i jest osobistym dowodem rybackim jako kartka wędkarska.

Art. 46.

Postanowienia art. 42, 43 i 44 mają odpowiednie zastosowanie do zatwierdzania pozwoleń na sportowy połów ryb na wędkę.

Art. 47.

Jeżeli po wydaniu osobistego dowodu rybackiego wyjdą na jaw okoliczności, wyszczególnione w art. 43, osobisty dowód rybacki należy unieważnić i odebrać, można zaś to uczynić, gdy wyjdą na jaw okoliczności, wyszczególnione w art. 44.

Art. 48.

Wzory osobistych dowodów rybackich ustala Wojewoda Śląski w drodze rozporządzenia.

Art. 49.

/1/ Osoby, otrzymujące osobiste dowody rybackie, obowiązane są przy otrzymaniu osobistego dowodu rybackiego uiszczać opłatę tytułem kosztów druku i poza tem składkę na cele ogólnego zagospodarowania rybackiego wód otwartych i obrony rybołówstwa od szkód, - w wysokości 10 zł. przy otrzymaniu karty rybackiej, przy otrzymaniu zaś karty wędkarskiej półrocznej - 3 zł., rocznej - 6 zł. i trzyletniej 15,- zł.

/2/ Przy otrzymywaniu karty wędkarskiej przez tę samą osobę na ten sam okres czasu na większą liczbę obwodów składka uiszczana będzie za jeden obwód w pełnej wysokości, za każdy zaś następny w wysokości 20% składki normalnej bez względu na powiat.

Art. 50.

/1/ Wszelki sprzęt rybacki, znajdujący się na wodzie otwartej, a mianowicie narzędzia połowu ryb, sadze do ich przechowywania i łodzie rybackie, powinien być znakowany w sposób, umożliwiający rozpoznanie właściciela.

/2/ Sposób znakowania ustala Wojewoda Śląski.

Art. 51.

Kto na wodach otwartych przewozi lub przenosi narzędzia rybackie, powinien mieć je opakowane w sposób, wykluczający bezpośrednie ich użycie, chyba, że znajduje się na wodzie, na której jest uprawniony do rybołówstwa lub bezpośrednio przy tej wodzie.

2. Zakazy i ograniczenia połowu ryb.

Art. 52.

/1/ Wojewoda Śląski w porozumieniu z Radą Wojewódzką może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy:

- 1/ o całkowitym lub częściowym zakazie połowu gatunków ryb, zagrożonych zanikiem,
- 2/ o ochronnych wymiarach cenniejszych gatunków ryb,
- 3/ o ochronie ryb na miejscach i w okresie ich rozmnażania się lub zimowania,
- 4/ o ograniczeniach sposobu i narzędzi połowu oraz czasu jego trwania,
- 5/ o zakazach przewozu, obrotu i użytkowania ryb w związku z ich ochroną.

/2/ Miejsca, posiadające szczególniejszą wartość dla badań naukowych albo cenne jako zabytki przyrody, Śląska Rada Wojewódzka może zupełnie lub częściowo wyłączać od rybackiego użytkowania za wynagrodzeniem strat, wynikłych stąd dla właściciela.

Art. 53.

Nie wolno usuwać, uszkadzać lub niszczyć ikry w wodach otwartych. Na wyjątki w przypadkach szczególnych, uzasadnionych względami gospodarczymi lub w celach naukowych, może zezwalać Wojewoda Śląski.

Art. 54.

/1/ Zabrania się używania do łowienia ryb materiałów wybuchowych, trujących lub odurzających oraz narzędzi kaleczących ryby.

/2/ Do narzędzi kaleczących nie zalicza się wędkę ręcznej.

/3/ Wojewoda Śląski może zezwalać na wyjątki uzasadnione szczególnymi względami gospodarczymi.

Art. 55.

Używanie do połowu ryb urządzeń stałych jest wzbronione. W przypadku, usprawiedliwionym względami gospodarczymi, Wojewoda Śląski może zezwolić na wyjątek pod warunkiem dokonywania określonego w zezwoleniu zarybiania.

Art. 56.

/1/ Przegradzanie wód otwartych, uniemożliwiające swobodny przepływ ryb, jest wzbronione.

/2/ W przypadku, usprawiedliwionym względami gospodarczymi, Wojewoda Śląski może na określoną ilość lat pozwolić na odgrodzenie jeziora, stanowiącego obwód rybacki, od innych naturalnych żołysek wody otwartej.

/3/ W warunkach pozwolenia należy:

- 1/ oznaczyć rodzaj i gęstość przegrodzenia,
- 2/ nałożyć obowiązek wynagradzania szkód, które wynikną z odgrodzenia dla obwodów sąsiednich,
- 3/ nałożyć określone dokładnie obowiązki co do zagospodarowania odgrodzonego obwodu,
- 4/ oznaczyć dokładny czas, na który pozwolenie zostało wydane.

/4/ Przed udzieleniem pozwolenia należy wysłuchać przedstawicieli wszystkich zainteresowanych sąsiednich obwodów rybackich i ustalić, czy i jakie szkody obwody te odnieść mogą z zamierzonego odgrodzenia. Nie uważa się za szkodę uniemożliwienia przepływu ryb, wyrosłych w jeziorach, które się odgradza.

Art. 57.

/1/ Zabrania się połowu ryb na przepustach jazów, śluz, przepławek itp. urządzeń oraz w ich pobliżu w odległości, oznaczonej przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej.

/2/ Na wyjątki może zezwalać Wojewoda Śląski w celach naukowych i gospodarczych.

Art. 58.

/1/ Miejsca stałego tarła ryb, jak również miejsca rozwoju narybku Wojewoda Śląski może z urzędu lub na wniosek przedstawicieli zainteresowanych obwodów rybackich uznać za tarliska ochronne. Na tarliskach ochronnych należy ograniczyć lub zupełnie zakazać połowu ryb i wykonywania czynności szkodliwych dla przebiegu tarła albo rozwoju narybku, jako to: koszenia i usuwania roślin wodnych, wydobywania mułu, ziemi, piasku, żwiru, lub kamieni, wpuszczania bydła lub domowego ptactwa.

/2/ Osoby, poszkodowane przez utworzenie tarliska ochronnego, będą wynagradzane z funduszu ochrony rybołówstwa. Roszczenia swe winny osoby te zgłaszać Wojewodzie Śląskiemu w zawitym terminie jednego miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia o uznaniu obszaru wody za tarlisko ochronne. Wysokość wynagrodzenia ustala w każdym poszczególnym przypadku Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 59.

/1/ Miejsca, leżące na ciągu gromadnego przepływu ryb, Wojewoda Śląski może uznać za obręby ochronne, na których zupełnie lub częściowo zabroni połowu pewnych lub wszystkich gatunków ryb.

/2/ Straty, wynikłe stąd dla właścicieli rybołówstwa na takich miejscach, powinny być corocznie wynagradzane w wysokości, ustalonej przez Śląską Radę Wojewódzką. Roszczenia, wynikłe z tytułu powyższych strat, zgłaszane być powinny w terminie i w sposób, przewidziany w art. 58 ust. 2. Pokrywanie tych strat oraz innych kosztów, związanych z utworzeniem i utrzymywaniem obrębu ochronnego, dokonywane będzie z funduszu ochrony rybołówstwa.

Art. 60.

Na wniosek osoby, uprawnionej do wykonywania rybołówstwa w obwodzie rybackim, powiatowa władza administracji ogólnej może uznać miejsca gromadnego zimowania w obwodzie za zimowiska ochronne, w których zabroni użytkowania lodu i wydobywania w zimie roślin, pni drzewnych, mułu, ziemi, piasku, żwiru i kamieni.

Art. 61.

Sposób oznakowania tarlisk, obrębów i zimowisk ochronnych ustala Wojewoda Śląski.

3. Ochrona od szkodliwego użytkowania wody.

Art. 62.

/1/ Zabrania się zanieczyszczania wód w stopniu szkodliwym dla rybołówstwa.

/2/ Władza, udzielająca pozwoleń na zanieczyszczanie wody lub urządzenie i prowadzenie zakładu, zanieczyszczającego wodę, powinna w pozwoleniu dokładnie określić stopień dopuszczalnego zanieczyszczenia.

/3/ Na wniosek uprawnionego do wykonywania rybołówstwa wymieniona wyżej władza uzupełni wydane już pozwolenie przez dokładne określenie stopnia dopuszczalnego zanieczyszczenia lub też zmieni to pozwolenie, gdyby dopuszczony stopień zanieczyszczania okazał się szkodliwy dla rybołówstwa.

/4/ Kto zanieczyszcza wody wbrew postanowieniom artykułu niniejszego, ten niezależnie od odpowiedzialności karnej obowiązany jest wynagrodzić szkodę, jaką przez to rybołówstwu wyrządza.

Art. 63.

Władza, udzielająca pozwolenie na spiętrzenie wody otwartej, powinna przed udzieleniem pozwolenia wysłuchać przedstawicieli wszystkich zainteresowanych obwodów rybackich i może w tem pozwoleniu nałożyć na otrzymującego je obowiązek urządzenia i utrzymywania przepławki do swobodnego przepływu ryb, określając zarazem czas obowiązkowego utrzymywania przepławki w stanie otwartym, albo też gdyby urządzenie przepławki udaremnić miało celowość urządzeń piętrzących wodę - obowiązek określonego w pozwoleniu wyrównywania całości szkód gospodarczych dla rybołówstwa, wynikających ze spiętrzenia wody.

Art. 64.

Właściciel urządzenia, piętrzącego wodę, istniejącego w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, obowiązany jest nie sprzeciwiać się urządzeniu i utrzymywaniu przepławki przez uprawnionego do wykonywania rybołówstwa, o ile właściwa władza uzna, że istnienie przepławki da się pogodzić z celowością urządzenia, piętrzącego wodę. Uprawniony do wykonywania rybołówstwa obowiązany jest wynagradzać właściciela urządzenia, piętrzącego wodę, za szkody, wynikające z urządzenia i utrzymywania przepławki.

Art. 65.

Gdyby na urządzenie przepławki trzeba było koniecznie użyć cudzego gruntu, właściciel tego gruntu będzie obowiązany pozwolić na to użycie za słusznem wynagrodzeniem i będzie uprawniony żądać nabycia odeń tego gruntu. Postanowienie to nie stosuje się do gruntu, chronionego ze względów przyrodniczo-naukowych.

Art. 66.

/1/ Kto jest uprawniony do spuszczenia nagromadzonej wody, winien uprawnienie swoje wykonywać w taki sposób, aby uprawnionym do wykonywania rybołówstwa na biegu tej wody nie czynić szkód.

/2/ Uprawniony do spuszczenia wody winien w szczególności powiadomić zawczasu uprawnionych do wykonywania rybołówstwa o początku zamierzonego spuszczenia i czasie jego trwania, przyczem czas i stopień zamierzonego spuszczenia nie powinien być większy, aniżeli tego koniecznie wymaga cel gospodarczy, któremu uprawnienie do spuszczenia wody służy.

/3/ Kto, wykonywując uprawnienie do spuszczenia nagromadzonej wody w sposób niezgodny z postanowieniami ustępów poprzednich, wyrządza szkodę uprawnionym do wykonywania rybołówstwa, ten niezależnie od odpowiedzialności karnej obowiązany jest szkody te wynagrodzić.

Art. 67.

Właściwa władza może nakazać właścicielowi zakładu, użytkującego siłę wodną, ustawienie i utrzymywanie swoim kosztem urządzenia, zapobiegającego przedostawaniu się ryb do narzędzi popędu wodnego.

4 Obrona od szkodników.

Art. 68.

Właściciele, wykonujący rybołówstwo w swych obwodach, jeziorowe spółki rybackie, jakoteż dzierżawcy obwodów rybackich, mogą na swój koszt ustanawiać straż rybacką. Strażnikiem rybackim może być obywatel polski pełnoletni i własnowolny, nie karany za zbrodnie lub pochodzące z chęci

zysku występki albo wykroczenia, ani też za przekroczenia, przewidziane w art. 82, pkt. 1, 2, 6, 7 i w art. 82 i 83 ustawy niniejszej, czyniący zadość warunkom, potrzebnym do uzyskania pozwolenia na posiadanie broni.

Art. 69.

/1/ Strażnik rybacki powinien być zatwierdzony i zaprzysiężony przez powiatową władzę administracji ogólnej według przepisanej roty.

/2/ Po zaprzysiężeniu strażnik rybacki otrzymuje stosowne zaświadczenie i oznakę, którą powinien nosić przy pełnieniu obowiązków.

/3/ Rotę przysięgi oraz wzór oznaki ustali Wojewoda Śląski.

/4/ Jeżeli strażnik rybacki przestanie odpowiadać warunkom, przewidzianym w artykule poprzednim, powiatowa władza administracji ogólnej pozbawi go uprawnień strażnika rybackiego oraz zarządzi odebranie wydanego zaświadczenia i oznaki.

Art. 70.

/1/ Strażnik rybacki obowiązany jest czuwać nad przestrzeganiem przepisów o ochronie rybołówstwa, zawartych w ustawie niniejszej i w rozporządzeniach, na jej podstawie wydanych, jako też donosić władzy o wszelkich dostrzeżonych naruszeniach.

/2/ Strażnik rybacki, pełniąc służbę może:

- 1/ żądać od osoby, spotkanej w obwodzie rybackim z narzędziami rybackimi lub rybami i innymi zwierzętami wodnymi, określonymi w art. 5 niniejszej ustawy, okazania osobistego dowodu rybackiego;
- 2/ odbierać za pokwitowaniem: a/ narzędzia rybackie, ryby i inne zwierzęta wodne, określone w art. 4 niniejszej ustawy, osobie, spotkanej w obwodzie rybackim, a nie posiadającej osobistego dowodu rybackiego; b/ zabronione narzędzia rybackie osobie, nawet posiadającej osobisty dowód rybacki;
- 3/ zatrzymywać i przekazywać właściwej władzy: a/ osoby, których tożsamości i miejsca zamieszkania nie może ustalić, a które zastał w powierzonym jego pieczy obwodzie rybackim na popełnianiu jednego z przekroczeń, przewidzianych w art. 78 - 83 ustawy niniejszej jak również znajdujące się przy tych osobach narzędzia rybackie, ryby i inne zwierzęta wodne, określone w art. 4 niniejszej ustawy, b/ osoby wraz z narzędziami rybackimi, rybami i innymi zwierzętami wodnymi, określonymi w art. 4 niniejszej ustawy, spotkane w obwodzie rybackim, a nie mogące posiadać tych przedmiotów usprawiedliwić.

/3/ Strażnik rybacki obowiązany jest odebrać narzędzia rybackie wraz z doniesieniem karnym doręczyć w ciągu 24 godzin najbliższemu posterunkowi policji, ryby zaś i inne zwierzęta wodne, określone w art. 4 ustawy, oddać właścicielowi lub dzierżawcy obwodu.

Art. 71.

/1/ Uprawniony do wykonywania rybołówstwa w obwodzie rybackim może na wodzie lub bezpośrednio w jej pobliżu zwierzęta szkodliwe dla rybołówstwa zabijać i łowić z wyłączeniem użycia broni palnej i sposobów niedozwolonych prawem łowieckim i zatrzymywać je sobie.

/2/ Wojewoda Śląski oznaczać będzie na określony czas gatunki zwierząt szkodliwych dla rybołówstwa.

5. Ochronne związki obwodów rybackich.

Art. 72.

/1/ Poprawianie rybności wód, zwalczanie zanieczyszczeń wód i chorób ryb, organizowanie rybackiego dozoru gospodarczego, zwalczanie zwierząt szkodliwych dla rybołówstwa i przeciwdziałanie szkodliwemu dla rybołówstwa użytkowaniu wód, może być na obszarze, obejmującym całe dorzecze lub ich części, poruczone zbiorowemu działaniu obwodów rybackich tego obszaru w ten sposób, że w tym celu z tych obwodów utworzony będzie rybacki związek ochronny.

/2/ Statut, określający działalność rybackiego związku ochronnego, zatwierdza Wojewoda Śląski, który może zarządzić utworzenie związku i nadanie mu statutu nawet bez zgody przedstawicieli obwodów rybackich, włączanych do związku.

/3/ Rybacki związek ochronny jest osobą prawną.

/4/ Wzór statutu rybackiego związku ochronnego ustali Wojewoda Śląski.

Art. 73.

/1/ Członkami rybackiego związku ochronnego są obwody rybackie, w których przedstawicielami wobec władz nadzorczych i wobec organów związku są wykonujący rybołówstwo posiadacze obwodów rybackich własnych /właściciele i spółki rybackie jeziorowe/ lub też dzierżawcy obwodów.

/2/ Do udziału w rybackim związku ochronnym należy dopuścić jako członków właścicieli gospodarstw rybnych w wodach zamkniętych.

Art. 74.

/1/ Koszty działalności rybackiego związku ochronnego pokrywane są z corocznych wpłat członków, uczestniczących w kosztach odpowiednio do spodziewanych korzyści, których stosunkowa wysokość określona zostanie dla każdego członka w statucie związku.

/2/ W tym samym stosunku członkowie związku ponoszą odpowiedzialność za jego zobowiązania.

/3/ Według zasady powyższej określa się w statucie również ilość głosów, jaka na zebraniach związku każdemu z członków ma służyć.

/4/ Zaległe wpłaty i inne należności mogą być od członków na rzecz związków ściągane w trybie administracyjnym.

Art. 75.

/1/ Władzą nadzorczą rybackiego związku ochronnego jest Wojewoda Śląski, który może bezpośredni nadzór nad działalnością rybackiego związku ochronnego przekazywać powiatowym władzom administracji ogólnej na obszarach ich działania.

/2/ Jeżeli związek zaniedba lub wzbrania się wstawić do budżetu lub zatwierdzić poza budżetem wydatki, przewidziane statuten, lub wydatki, przez właściwą władzę oznaczone, władza nadzorcza może zarządzić wstawienie do budżetu lub pokrycie wydatków poza budżetem i ściągnięcie potrzebnych należności w trybie administracyjnym.

/3/ Jeżeli zarząd związku pomimo wezwań władzy nadzorczej zaniedbuje, określone statuten obowiązki, władza nadzorcza może usunąć zarząd związku na koszt związku powołać do zarządu sprawami związku komisarza.

Art. 76.

Na cele, związane z podniesieniem i utrwaleniem rybołówstwa oraz jego obronę od szkód, może rybacki związek ochronny korzystać z zasiłków funduszu ochrony rybołówstwa stosownie do przepisów o tym funduszu.

6. Fundusz ochrony rybołówstwa.

Art. 77.

/1/ Wpływy ze świadczeń obwodów rybackich i ze składek, uiszczanych przy otrzymywaniu osobistych dowodów rybackich na ogólne zagospodarowanie wód otwartych i obronę rybołówstwa od szkód /art.39 i 40/, tworzą fundusz ochrony rybołówstwa.

/2/ Zasady i sposób zarządzania funduszem ochrony rybołówstwa ustala Śląska Rada Wojewódzka po wysłuchaniu właściwych czynników społeczno-gospodarczych.

R o z d z i a ł IV.

Postanowienia karne.

Art. 78.

Grzywną do 50 zł. karany będzie:

- 1/ kto, posiadając osobisty dowód rybacki, nie okaże go na żądanie osoby, powołanej do nadzoru nad rybołówstwem,
- 2/ kto na wodzie utrzymuje sprzęt rybacki, nie oznakowany w sposób, przewidziany w art. 50,
- 3/ kto wbrew postanowieniom art. 51 przewozi lub przenosi narzędzia rybackie nieopakowane.

Art. 79.

Grzywną do 100 zł. karany będzie, kto będąc obowiązany do posiadania osobistego dowodu rybackiego, wykonuje rybołówstwo bez uzyskania takiego dowodu.

Art. 80.

Grzywną do 200 zł. lub aresztem do czterech tygodni, albo obiema karami łącznie karany będzie:

- 1/ kto, będąc właścicielem gruntu zalanego cudzą wodą, czyni przeszkody odpływowi tej wody i powrotowi ryb do zwykłego łożyska,
- 2/ kto pozwolenia na sportowy połów ryb wędką wydaje ponad dopuszczalną ilość, oznaczoną przez władzę,
- 3/ kto wykonuje połów ryb, nie będąc uprawniony do wykonywania rybołówstwa i nie posiadając warunków do uzyskania osobistego dowodu rybackiego,
- 4/ kto poławia ryby wbrew przepisom wydanym przez Wojewodę Śląskiego o ochronnych wymiarach cenniejszych gatunków ryb /art. 52 pkt.2/.

Art. 81.

Grzywną do 500 zł. lub aresztem do sześciu tygodni, albo obiema karami łącznie karany będzie:

- 1/ kto poławia ryby wbrew przepisom, wydanym przez Wojewodę Śląskiego o ochronie ryb w miejscach i w okresie ich rozmnażania się lub zimowania /art. 52 pkt.3/,

- 2/ kto do połowu ryb używa narzędzi kaleczących ryby,
- 3/ kto na tarlisku ochronnym wykonuje czynności szkodliwe dla przebiegu tarła albo rozwoju narybku, jako to: kosi i usuwa rośliny wodne, wydobywa muł, ziemię, piasek, żwir lub kamienie, albo wpuszcza na tarlisko ochronne bydło lub domowe ptactwo wodne,
- 4/ kto na zimowisku ochronnym użytkuje lód lub wydobywa w zimie rośliny, pnice drzewne, muł, ziemię, piasek, żwir, lub kamienie,
- 5/ kto przepławkę zamyka w czasie obowiązkowego utrzymywania jej w stanie otwartym,
- 6/ kto wykracza przeciw przepisom, wydanym przez Wojewodę Śląskiego o zakazach przewozu, obrotu i użytkowania ryb w związku z ich ochroną /art.53 pkt.5/,
- 7/ kto wykroczenie, przewidziane w pkt.3 art.81 popełnia zawodowo.

Art.82.

Grzywną do 1.000 zł lub aresztem do dwóch miesięcy, albo obiema karami łącznie karany będzie:

- 1/ kto poławia ryby wbrew przepisom, wydanym przez Wojewodę Śląskiego o ograniczeniach sposobu i narzędzi połowu oraz jego trwania /art.52, pkt.4/,
- 2/ kto wbrew postanowieniom art.53 usuwa, uszkadza lub niszczy ikrę ryb w wodach otwartych,
- 3/ kto wbrew postanowieniom art.57 poławia ryby na przepustach jazów, śluz, przepławek itp. urządzeń oraz w ich pobliżu w odległości mniejszej od oznaczonej przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej,
- 4/ kto wbrew postanowieniom art.55 używa do połowu ryb urządzeń stałych,
- 5/ kto wbrew postanowieniom art.56 przegradza wody otwarte w sposób, uniemożliwiający swobodny przepływ ryb,
- 6/ kto zanieoszyszcza wody w stopniu, szkodliwym dla rybołówstwa,
- 7/ kto wbrew postanowieniom art.66 spuszcza nagromadzoną wodę.

Art.83.

Grzywną do 3.000 zł lub aresztem do trzech miesięcy, albo obiema karami łącznie karany będzie:

- 1/ kto przekracza przepisy, wydane przez Wojewodę Śląskiego o ochronie gatunków ryb, zagrożonych zanikiem /art.52 pkt.1/,
- 2/ kto do łowienia ryb używa materiałów wybuchowych, trujących lub odurzających,
- 3/ kto poławia ryby na tarliskach ochronnych lub obrębach ochronnych.

Art.84.

/1/ Wraz z orzeczeniem o karze: a/ za czyny, przewidziane w art.78 pkt.2, lub 3, można orzec konfiskatę nieoznakowanego sprzętu rybackiego, lub nieopakowanych narzędzi rybackich, b/ za czyny, przewidziane w art.80 pkt.3 lub 4, w art.81 pkt.1, 2 lub 7, w art.82, pkt.1, 2 lub 3 oraz w art.83 należy orzec konfiskatę narzędzi rybackich, użytych przy popełnianiu czynu, c/ za czyn, przewidziany w art.81 pkt.6 należy orzec konfiskatę ryb.

/2/ Przedmioty powyższe podlegają konfiskacie niezależnie od tego, czy są własnością skazanego lub innej osoby.

/3/ Zakazane narzędzia połowu ryb winny być zniszczone.

Art.85.

Orzecznictwo w sprawach o naruszenie postanowień ustawy niniejszej należy do powiatowej władzy administracji ogólnej.

R o z d z i a ł V.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art.86.

Do czasu wydania jednolitej ustawy wodnej, za wody publiczne w rozumieniu niniejszej ustawy, na górnośląskiej części Województwa uważa się wody zaliczone do wód I rzędu. /§ 2 ust.1 p.1. ustawy wodnej z dnia 7 kwietnia 1913 r. Zb.u.pr.53/.

Art.87.

/1/ Wody, uznane w myśl § 3 ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916 r. /Zb.u.pr.str.55/ za zamknięte, uważa się na czas w uznaniu ich za zamknięte oznaczony, za wody otwarte odgrodzone w rozumieniu art.56 ustawy niniejszej.

/2/ Przy podziale wód powyższych na obwody rybackie w wykonaniu ustawy niniejszej przed upływem czasu, wskazanego w ustępie poprzednim, czas ten dla wody odgrodzonej, nie uznanej za obwód rybacki kończy się z chwilą wprowadzenia w życie podziału na obwody.

/3/ Wojewoda Śląski może dla każdej wymienionej w ustępie 1 wody odgrodzonej określić odpowiadający art.56 pkt.3 ust.3 ustawy niniejszej warunek, pod którym postanowienie ustępu 1 artykułu niniejszego będzie miało do tej wody zastosowanie, jak również dopuścić na podstawie ust.4 art.56 określone wyjątki od przepisów ochronnych.

Art.88.

/1/ Utworzone w myśl ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916 r. /Zb.u.pr.str.55/ spółki rybackie gospodarcze, jako też spółki rybackie ochronne działają nadal na podstawie statutów dotychczasowych. Rozwiązanie i likwidacja tych spółek następuje przez zarządzenie Wojewody Śląskiego z zastosowaniem odpowiednim postępowania według przepisów ustawy wodnej, dotyczących rozwiązania i likwidacji spółek wodnych.

/2/ Spółki rybackie gospodarcze ulegną rozwiązaniu i likwidacji z chwilą wprowadzenia w życie na obszarze działania tych spółek podziału wód otwartych na obwody rybackie w myśl ustawy niniejszej.

Art.89.

Do czasu wprowadzenia obwodów rybackich uprawnieni do rybołówstwa lub ich dzierżawy mogą sami albo przez swoich rybaków wykonywać rybołówstwo z zachowaniem przepisów ustawy niniejszej o ochronie rybołówstwa.

Art.90.

/1/ Umowy o dzierżawę rybołówstwa zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów są ważne w tych częściach, które nie są sprzeczne z postanowieniami ustawy niniejszej o ochronie rybołówstwa.

/2/ Jeżeli przed upływem czasu wygaśnięcia tych umów zostanie zarządzone podział na obwody rybackie w myśl niniejszej ustawy, wygaśnięcie każdej z tych umów nastąpi z chwilą utworzenia odpowiedniego obwodu rybackiego. W przypadku utworzenia z obszaru, objętego umową dzierżawną, obwodu rybackiego własnego, umowa ta może być przez Wojewodę Śląskiego pozostawiona w mocy do upływu czasu, na który zawarta została.

Art.91.

/1/ Do czasu wprowadzenia obwodów rybackich utrzymuje się obowiązek posiadania kart rybackich według zasad dotychczasowych.

/2/ Na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego / w której obowiązek posiadania kart rybackich przez dotychczasowe przepisy ustawowe wprowadzony nie był/ do czasu utworzenia obwodów rybackich, wprowadza się dla osób, uprawnionych do wykonywania rybołówstwa na wodach państwowych i granicznych, obowiązek posiadania tymczasowych kart rybackich lub tymczasowych kart wędkarskich. Karty te na rok kalendarzowy wydawać będą właściwe powiatowe władze administracji ogólnej według wzoru, ustalonego przez Wojewodę Śląskiego. Karty te wydawane będą za opłatą tytułem zwrotu kosztów jej wydania.

/3/ Wymienione w ust. 1 i 2 artykułu niniejszego karty rybackie i wędkarskie są osobistymi dowodami rybackimi, do których uzyskania potrzebne są warunki, przewidziane w art. 43 i 44 i które objęte są postanowieniami karnymi art. 78 pkt. 1 i art. 79.

Art. 92.

/1/ Postanowienia ochronne rozporządzeń, wydanych na podstawie ustaw dotychczasowych, zachowują aż do czasu wydania odpowiednich rozporządzeń nowych na podstawie ustawy niniejszej moc obowiązującą w częściach niesprzecznych z ustawą niniejszą.

/2/ Tarliska ochronne, obwody ochronne i przepławki, istniejące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, utrzymuje się odpowiednio jako tarliska ochronne, obręby ochronne i przepławki w rozumieniu ustawy niniejszej.

Art. 93.

Stale urzędownie do połowu ryb, istniejące prawnie w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, utrzymuje się do czasu wydania przez Wojewodę Śląskiego zarządzeń w myśl art. 55.

Art. 94.

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy niniejszej i rozporządzeń, na jej podstawie wydanych, należy do władzy administracji ogólnej.

Art. 95.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej stosownie do szczegółowych postanowień tej ustawy.

Art. 96.

/1/ Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1934 roku.

/2/ Z dniem tym traci moc obowiązującą wszystkie przepisy w przedmiotach, objętych ustawą niniejszą, a między innymi ustawa z dnia 25 kwietnia 1885 r. zarządzająca rybołówstwem na wodach śródkrajowych /Dz.u.p.p.austr. nr.58/ i ustawa o środkach do podniesienia rybołówstwa na wodach śródlądowych z 9 grudnia 1882 r. /Dz.u. i rozp.kr.śl. nr.28 z 1883 r. i ustawa rybacka z dnia 11 maja 1916 r. /Zb.u.pr.str.55/.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zawierającego projekt ustawy o zamianie i sprzedaży niektórych gruntów Skarbu Śląskiego w Katowicach i Siemianowicach Śl.

Sprawozdawca: poseł Cz.W.Chmielewski.

W y s o k i S e j m i e !

Przy budowie kolonji robotniczej w Siemianowicach i Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach zaszła potrzeba wyrównania granicznych linii między gruntami tej kolonji i tych zakładów z jednej, a gruntami kolejowemi z drugiej strony, oraz między gruntami kolonji robotniczej a szosą mysłowską. Liczne załamania tych linii granicznych przeszkadzały założeniu racjonalnych podwórz i ogródków tak przy wspomnianej kolonji jak i przy Śl. Technicznych Zakładach Naukowych.

Wyrównanie tych linii granicznych dokonano na gruncie po wspólnem porozumieniu się wszystkich stron zainteresowanych, a mianowicie: Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach i Wydziału Powiatowego w Katowicach w ten sposób, że owe załamania przydzielone zostały tym stronom, w czyje grunta się wrzy-
nały.

Stąd wynikła potrzeba wzajemnej zamiany przydzielonych stronom załamania linii granicznych, przyczem różnice zamienionych w ten sposób powierzchni strona poszkodowana sprzeda po uzgodnionej cenie stronie zyskującej.

Zgłoszony przez Śląską Radę Wojewódzką wniosek w tej sprawie był przedmiotem obrad posiedzenia Komisji Budżetowo-Skarbowej w dniu 14. grudnia br., na którym odnośny projekt ustawy jednogłośnie przyjęto.

W imieniu Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy ustawę o zamianie i sprzedaży niektórych gruntów Skarbu Śląskiego w Katowicach i Siemianowicach Śl. w brzmieniu zgłoszonem przez Śląską Radę Wojewódzką.

Katowice, dnia 18 grudnia 1933 r.

Sprawozdawca i przewodniczący
Komisji Budżetowo-Skarbowej:

/-/ Cz.W.Chmielewski.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Administracyjno-Samorządowej Sejmu Śląskiego dotyczące projektu ustawy w sprawie zmiany nazwy gminy "Roździeń-Szopienice" na "Szopienice".

Sprawozdawca: poseł Jan Koj.

W y s o k i S e j m i e !

Przekazany przez plenum Sejmu w dniu 12 grudnia 1933 r. Komisji Administracyjno-Samorządowej wyżej wymieniony projekt ustawy został w dniu 18 grudnia 1933 r. przez Komisję jednomyślnie przyjęty.

Imieniem Komisji Administracyjno-Samorządowej wnoszę o przyjęcie tej ustawy.

Sprawozdawca
Komisji Administracyjno-Samorząd.:

/-/ Jan Koj.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego, dotyczące wniosku posłów Klubu N.C.H.Z.P. w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy o wykonywaniu praktyki dentystycznej.

Sprawozdawca: Dr. Włodzimierz Dąbrowski.

W y s o k i S e j m i e !

W związku z powyższym wnioskiem wpłynęły do Sejmu Śląskiego petycje Związku Pracowników Adwokatury i Notarjatu Ziem Zachodnich w Poznaniu w sprawie ustawy o wykonywaniu praktyki dentystycznej i petycja lekarzy dentystów i uprawnionych techników dentystycznych w Bielsku w tej samej sprawie.

Komisja zajęła się rozpatrzeniem zagadnienia poruszonego w powyższym wniosku oraz petycjach i stwierdziła co następuje:

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. wprowadziło ogólnopanstwową ustawę na obszar: Województwa Śląskiego, nowelizując to rozporządzenie i dostosowując do warunków śląskich. W świetle tych postanowień zagadnienie znalazło następujące rozwiązanie:

Ustawa chroni następujące kategorie dentystów odnośnie do górnośląskiej części Województwa:

- 1/ Dentystów podpadających pod postanowienia Konwencji Genewskiej.
- 2/ Techników dentystycznych, którzy posiadają uprawnienia leczenia w kasach chorych.
- 3/ Techników dentystycznych, którzy z dniem 1 stycznia 1933 r. posiadali już przynajmniej 7 lat nauki i praktyki zawodowej odbytej na obszarze Województwa Śląskiego.

Odnosnie do części cieszyńskiej Województwa chroni wszystkich tych, którzy nabyli koncesje oraz tych techników dentystycznych, którzy w dniu 1 stycznia 1933 r. posiadali już przynajmniej 7 lat nauki i praktyki zawodowej odbytej na obszarze Województwa Śląskiego.

Komisja stwierdziła, że wykonanie ustawy na tych zasadach nie napotyka na poważne trudności w Województwie Śląskiem. Wobec uregulowania zagadnienia tego przez ustawę ogólnopanstwową stał się wniosek powyższy bezprzedmiotowy.

Komisja proponuje przyjąć do wiadomości powyższe sprawozdanie.

Sprawozdawca i Przewodniczący
Komisji Prawniczej:

/-/- Dr. Dąbrowski.

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 7 grudnia 1933 r.

L.R.W. 1104.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o zwalczaniu chorób roślin oraz tępieniu chwastów i szkodników roślin, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 27 listopada 1933 r., w wykonaniu prawa inicjatywy, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej/-/ Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski.-----
U S T A W A

z dnia r.

o zwalczaniu chorób roślin, oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin.

Art. 1.

Przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. /Dz.U.R.P.nr.108,poz.922/ o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin, mają zastosowanie na obszarze Województwa Śląskiego z uwzględnieniem zmian, które odnośnie do art. 13 i 17 powyższego rozporządzenia wprowadziło rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem /Dz.U.R.P.nr.58,poz.365/.

Art. 2.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do przekazania Śląskiej Stacji Ochrony Roślin, utworzonej ustawą z dnia 10 grudnia 1924 r. /Dz.U. Śl. nr. 27,poz.99/ wraz z całym jej inwentarzem, będącym własnością Skarbu Śląskiego, bezpłatnie Śląskiej Izbie Rolniczej.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy po dniu jej ogłoszenia.

Art. 4.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 10 grudnia 1924 r. o ochronie roślin /Dz.U.Śl.nr.27,poz.99/.

U z a s a d n i e n i e .

W myśl art. 4 punkt 9 statutu organicznego Województwa Śląskiego sprawy tępienia szkodników rolnych i leśnych należą do właściwości ustawodawstwa śląskiego. Projekt ustawy ma zastąpić dotychczas obowiązującą na Śląsku ustawę z dnia 10 grudnia 1924 r. /Dz.U.Śl.nr.27,poz.99/ i zmierza w pierwszym rzędzie do ujednostajnienia przepisów, obowiązujących w dziedzinie zwalczania chorób i szkodników roślinnych na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Zasadniczą różnicą między ustawą dotychczas na Śląsku obowiązującą, a rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej jest to, że ustawa dotychczasowa daje Wojewodzie Śląskiemu wzgl. Śląskiej Radzie Wojewódzkiej upoważnienie do wydawania zarządzeń w sprawie zwalczania chorób i szkodników roślinnych w sposób ogólnikowy, rozporządzenie zaś Prezydenta Rzeczypospolitej określa szczegółowo sposób zwalczania na podstawie opinii instytucji naukowych i ustala postępowanie władz przy zwalczaniu chorób i szkodników roślinnych.

Przez to wyróżnia się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej dodatnio od dotychczas obowiązującej ustawy, ułatwia bowiem zainteresowanym zorientowanie się w sprawach zwalczania chorób i szkodników roślinnych.

Projekt ustawy dąży do współpracy władz z instytucją najbardziej zainteresowaną zwalczaniem chorób i szkodników roślinnych, a mianowicie Śląską Izbę Rolniczą. W tym celu Wojewoda może przekazać Śląskiej Izbie Rolniczej Śląską Stację Ochrony Roślin, podlegającą dotychczas bezpośrednio Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych wyraziło zgodę na sfinansowanie Stacji Ochrony Roślin po przejęciu jej przez Śląską Izbę Rolniczą.

Okres III.

L.dz.1619/33.Śląska Rada Wojewódzka
L. RW.505.

Katowice, dnia 19 grudnia 1933 r.

Do

Pena Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o chowaniu zmarłych i stwierdzania przyczyny zgonu, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 4 grudnia 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej.
/-/ Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

U s t a w a

z dnia

o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu.

Art.1.

Przepisy ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu /Dz.U.R.P.nr.35, poz.359/ mają zastosowanie na obszarze Województwa Śląskiego z tą zmianą, że w miejsce wydziału wojewódzkiego wchodzi Śląska Rada Wojewódzka oraz że na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego do czasu wprowadzenia na tym obszarze prawnym samorządu powiatowego, przewidziane w powyższej ustawie współdziałanie wydziałów powiatowych z powiatową władzą administracji ogólnej odpada. -

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1934r.

U z a s a d n i e n i e .

Ustawa o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu z dnia 17 marca 1932 r. /Dz.U.R.P.nr.35,poz.359/ weszła w życie z dniem 25 października 1932 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem Województwa Śląskiego.

Ustawa powyższa ujednoliciła w dalszym ciągu polskie ustawodawstwo sanitarne. Przedmiotowe przepisy wykazują dotąd wielką różnorodność z czasów zaborczych oraz rozdrobnione są na różne ustawy, rozporządzenia itp., przepisy, t.zn.nie są ujęte razem, co w wielkiej mierze utrudnia przegląd. W odniesieniu do Województwa Śląskiego chodzi w szczególności o przedmiotowe przepisy

pruskie i austriackie. Co do górnośląskiej części Województwa znajdują się takie przepisy: w ogólnym prawie krajowym, w kodeksie karnym, w kodeksie postępowania karnego, pozatem w różnych rozporządzeniach i obwieszczeniach, zaś na cieszyńskiej części Województwa: w ustawie sanitarnej z dnia 30 kwietnia 1870 r. /Dz.U.P.Nr.68/, oraz w innych rozporządzeniach, dekretach i przepisach szczegółowych.

Artykuł 1 punkt 1 nowej ustawy ustanawia czas, w jakim zwłoki w zasadzie mają być pochowane, a mianowicie najwcześniej 24 godziny po zgonie, najpóźniej zaś - jak wynika z ustępu 2 - 72 godziny po zgonie, o ile terminu nie odroczone dalej.

Dotychczasowe ustawodawstwo pruskie, względnie austriackie ustalało termin na 72 względnie 48 godzin.

Punkty 2 - 5 artykułu 1 zawierają nowe przepisy, których brak w dotychczasowym ustawodawstwie dawał się ujemnie odczuwać pod względem sanitarnym.

Artykuł 3 postanawia w punkcie 2, że koszt oględzin zwłok i świadectw zgonu nie mogą obciążać rodziny zmarłego. Dotychczas było odwrotnie. Nowe postanowienie jest w interesie niezamożnej ludności.

Artykuł 5. Obowiązkowe wprowadzenie domów przedpogrzebowych lub kostnic na cmentarzach umożliwia odpowiednie przeprowadzenie oględzin sądowo-lekarskich bez przeszkód.

Artykuł 6 nakłada w pierwszym rzędzie obowiązek zakładania, rozszerzenia i zamykania cmentarzy na gminy; obok cmentarzy gminnych mogą istnieć także cmentarze związków religijnych w ramach obowiązujących przepisów, które to ostatnie postanowienie jest także nowe.

Ustęp 3 tego artykułu wprowadza możliwość pobierania opłat za korzystanie z cmentarzy i urządzeń cmentarnych na rzecz związków religijnych oraz innych osób prawnych, przyczem na cmentarzach gminnych opłaty te podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej, wykonującej nad gminami nadzór w sprawach finansowych.

Ustęp 3 zawiera nowe postanowienia o odstąpieniu gruntów państwowych na cele cmentarne, ustęp zaś 5 o wyłączeniu nieruchomości, potrzebnych na cele cmentarne w ogólności.

Artykuł 7 ustęp 1 ustala właściwość powiatowej władzy administracji ogólnej do zezwolenia na wybór miejsca pod cmentarz, założenie lub rozszerzenie cmentarzy. Dotąd wydaje dotyczące zezwolenie na górnośląskiej części Województwa - Wojewoda dla cmentarzy wyznaniowych, a zarząd policji miejscowej dla cmentarzy komunalnych, zaś na cieszyńskiej części kompetencja ta należy do zakresu działania gmin przy współdziałaniu lekarza powiatowego.

Ustęp 2 tego artykułu oddaje inicjatywę do otwarcia lub rozszerzenia cmentarzy władzy wymienionej w poprzednim ustępie.

Artykuł 8 reguluje przyjmowanie zwłok na cmentarze, przyczem postanawia, że na cmentarzach niegminnych mogą być chowane zwłoki tylko za zgodą zarządów tych cmentarzy. Ponieważ dotychczas oba zaborcze ustawodawstwa nakładały na związki religijne przymus przyjmowania zwłok na ich cmentarze także i innowierców, względnie zwłok nieznanego pochodzenia, o ile w obrębie gminy nie znajdował się cmentarz danego wyznania, artykuł 15 ustęp 1 ustawy przewiduje postanowienie przejściowe na 5 lat po myśli dotychczasowych przepisów.

Artykuł 9 ustęp 1 przesunął czas używania cmentarza do innego celu na 50 lat od chwili ostatniego pochowania zwłok na cmentarzu /ustawa austriacka przewidywała 10 lat, pruska 40 lat/. Według ustępu 2 czas ten może być skrócony za zezwoleniem wojewódzkiej władzy administracji ogólnej. -

Artykuł 10 ustala warunki, pod jakimi grób może być ponownie użyty do grzebania zwłok, z reguły nie przed upływem 20 lat.

Art. 11, ustęp 1 pozwala na przewożenie zwłok lub szczątków w kraju na odległość 80 km od miejsca zgonu bez formalności, dotychczasowe pruskie przepisy wymagały osobnego zezwolenia już przy przewożeniu zwłok z obrębu parafji, austriackie natomiast z obrębu gminy politycznej.

Przewożenie zwłok na dalszą odległość lub zagranicę wymaga uprzedniego zezwolenia powiatowej władzy administracji ogólnej. Na sprowadzenie zwłok z obcego państwa potrzeba zezwolenia tej samej władzy właściwej ze względu na miejsce pochowania.

Ustęp 4 stanowi przepisy szczegółowe o przewożeniu zwłok osób, zmarłych na choroby zakaźne.

Artykuł 12 wylicza w ustępie 1 wypadki, w których nastąpić może ekshumacja zwłok i postanawia w dalszym ciągu, jak postępować z ekshumowanymi zwłokami. Za ekshumacje uiszcza się opłaty na rzecz Skarbu Państwa.

Artykuł 13 recypuje dotychczasowe międzynarodowe przepisy o chowaniu osób zmarłych na okrętach.

Artykuł 14 zawiera postanowienia karne i przekazuje ukaranie władzom administracyjnym.

Za wprowadzeniem powyższej ustawy przemawiają względy przytoczone na wstępie, a w szczególności konieczność ujednostajnienia wszystkich dotychczasowych przepisów a dostosowania ich do obecnych warunków.

Projekt Ustawy

**w sprawie zmiany niektórych postanowień
Ordynacji Ubezpieczeniowej.**

Projekt Ustawy
w sprawie zmiany niektórych postanowień
Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Śląska Rada Wojewódzka
L. R. W. 823.

Katowice, dnia 19 grudnia 1933 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie zmiany niektórych postanowień Ordynacji Ubezpieczeniowej, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 27 listopada 1933 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
(—) Dr. Grażyński,
Wojewoda Śląski.

Wojewoda Śląski
L. R. W. 823.

Załącznik 1 do druku Nr. 347/III.

Katowice, dnia 22 grudnia 1933 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W związku z wnioskiem Śląskiej Rady Wojewódzkiej w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej, mam zaszczyt prosić Pana Marszałka o nadanie temu wnioskowi charakteru wniosku nagłego.

Nagłość wniosku pozostaje w związku z pilną potrzebą niezwłocznego wprowadzenia w życie przepisów projektowanej noweli z uwagi na to, że wymagają tego obecne warunki finansowe, wśród których działa obecnie Zakład Ubezpieczeń na Wypadek Inwalidztwa w Królewskiej Hucie.

(—) Dr. Grażyński,
Przewodniczący Śl. Rady Woj.
Wojewoda Śląski.

Załącznik 2 do druku Nr. 347/III.

P R O J E K T.

U S T A W A

z dnia

w sprawie zmiany niektórych postanowień Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Art. 1.

Ordynacja Ubezpieczeniowa z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. U. Rz. str. 509) w brzmieniu, obowiązującym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ulega następującym zmianom:

1) § 30 otrzymuje następujące brzmienie:

„Prawo nadzoru władzy nadzorczej obejmuje czuwanie nad wykonaniem ustawy i statutu w sposób odpowiadający celom

ubezpieczenia. Nie dotyczy to tych przypadków, w których instytucje ubezpieczeniowe uprawnione są do decydowania według własnego uznania.

Władze nadzorcze zobowiązane są wykonywać nadzór zgodnie ze wskazówkami ogólnymi, wydawanymi przez Wojewodę Śląskiego.

2) Ustęp 2. § 77. otrzymuje następujące brzmienie:

„Izba orzekająca składa się z członka Wyższego Urzędu Ubezpieczeń jako przewodniczącego i z dwóch ławników po jednym ze strony pracodawców i ubezpieczonych.”

3) Po § 165 dodaje się nowy § 165a, o następującym brzmieniu:

„Ubezpieczeniu na wypadek choroby podlegają także bezrobotni pracownicy umysłowi, których Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych obowiązane są ubezpieczać na wypadek choroby po myśli art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 106, poz. 911).”

4) Po § 182 dodaje się nowy § 182a w następującym brzmieniu:

„Za lekarstwa i inne środki lecznicze odpłacają ubezpieczeni 1/10 kosztów. Zarząd może podnieść w razie koniecznej potrzeby opłatę do 1/5 tych kosztów.

Wojewoda Śląski może dopuścić wyjątki od tego przepisu.”

5) Po § 187 dodaje się nowy § 187 a, w następującym brzmieniu:

„Kasa Chorych może za wystawienie karty porady dla członków Kasy względnie ich rodzin pobierać opłaty do wysokości 20 groszy. Wyjątek stanowią wypadki nieszczęśliwe względnie choroby zakaźne.”

6) Zdanie 1 ustępu 1 § 195a otrzymuje następujące brzmienie:

„Osoby ubezpieczone płci żeńskiej, które w ostatnich dwóch latach przed położeniem co najmniej przez 10 miesięcy, zaś w ostatnim roku przed położeniem co najmniej przez 6 miesięcy były ubezpieczone na wypadek choroby na podstawie przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej lub w jednej z Brackich Kas Chorych, otrzymują tytułem pomocy położowej.”

7) Punkt 4 ustępu 1 § 195 a otrzymuje następujące zdanie drugie:

„Zarząd Kasy Chorych może ustanowić najwyższą granicę dla tego zasiłku.”

8) Ustęp 1 § 397 otrzymuje następujące brzmienie:

„Składki należy płacić, w razie odwołania członka w terminie przepisany, do dnia ukończenia stosunku zatrudnienia (wystąpienia z zatrudnienia), pozatem aż do przepisowego odwołania, najdłużej jednak przez przeciąg jednego roku po ukończeniu stosunku zatrudnienia.”

- 9) § 397 otrzymuje następujący nowy ustęp 5:

„Zarząd Kasy może odstąpić od żądania składek za czas po ukończeniu stosunku zatrudnienia. O ile tego nie uczyni, może Urząd Ubezpieczeń uwolnić pracodawcę na jego wniosek od płacenia składek poza szósty tydzień po ukończeniu stosunku zatrudnienia częściowo lub też w całości, o ile spóźnienie względnie zaniechanie odgłoszenia nie nastąpiło z jego winy. Decyzja Urzędu Ubezpieczeń jest ostateczną.“

- 10) Po § 397 dodaje się nowy § 397a w następującym brzmieniu:

„Kasa Chorych może żądać odsetek zwłoki od pracodawców, zalegających ze składkami dłużej niżeli 14 dni od wezwania do zapłaty.“

Przepisy wykonawcze wyda Wyższy Urząd Ubezpieczeń.“

- 11) § 1236 otrzymuje następujące brzmienie:

„Nie podlega ubezpieczeniu ten, kto jest inwalidą, albo kto pobiera rentę inwalidzką, wdowią lub rentę wdowca według przepisów niniejszej ustawy, jak również ten, który jest ubezpieczony lub też pobiera rentę według przepisów o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.“

- 12) Ustęp 2 § 1237 skreśla się.

- 13) Po § 1237 dodaje się nowy § 1237a w następującym brzmieniu:

„Osoba, podlegająca ubezpieczeniu na podstawie księgi IV Ordynacji Ubezpieczeniowej, co do której powstaną warunki ubezpieczenia na podstawie przepisów o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, ma prawo albo pozostania w ubezpieczeniu według zasad dotychczasowych, albo przejścia do ubezpieczenia na podstawie przepisów o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.“

Gdy osoba, podlegająca ubezpieczeniu, określone w przepisach o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, uzyska warunki, uzasadniające obowiązek ubezpieczenia jej w myśl księgi IV Ordynacji Ubezpieczeniowej, ma prawo przejścia do ubezpieczenia na zasadach księgi IV Ordynacji Ubezpieczeniowej albo pozostania w ubezpieczeniu dotychczasowym.

Gdy dana osoba nie pozostaje w dotychczasowym ubezpieczeniu, przekazuje poprzedni zakład ubezpieczeniowy temu zakładowi ubezpieczeniowemu, do którego odnośna osoba przechodzi, zmniejszoną o 5% kwotę składek z ostatnich 5-ciu lat ubezpieczenia z oprecentowaniem wedle stopy technicznej.

Instytucja ubezpieczenia inwalidzkiego zalicza osobom, ubezpieczonym dotychczas w myśl przepisów o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, tyle tygodni składkowych do ubezpieczenia inwalidzkiego na ile starczy przekazana przez Zakład ubezpieczenia Pracowników Umysłowych kwota składek, z tem ograniczeniem, że ilość zaliczonych ty-

godni składkowych nie może być większa, niż trwał okres ubezpieczenia danej osoby w zakładzie Ubezpieczenia Pracowników Umysłowych.

Zaliczone składki uchodzą za obowiązkowe.

Śląska Rada Wojewódzka może zmienić przepisy § 1237a i dostosować je każdorazowo do odpowiednich przepisów ogólnopństwowych.

- 14) Zdanie 2 § 1239 otrzymuje następujące brzmienie:

„Uwolnienie takie dopuszczalne jest tylko tak długo, jak długo nie opłacono 100 składek tygodniowych.“

- 15) § 1244 otrzymuje następujący nowy ustęp 2:

„Postanowienia niniejszego paragrafu nie odnoszą się do osób, wymienionych w § 1236.“

- 16) § 1254a skreśla się.

- 17) § 1256 otrzymuje następujące brzmienie:

„Nie naruszając postanowień § 1253, renta inwalidzka rozpoczyna się z pierwszemu dniem tego miesiąca, w którym zachodzą warunki z § 1255. Jeżeli początek inwalidztwa nie da się stwierdzić, to uważa się za początek ten dzień, w którym nadszedł wniosek do urzędu ubezpieczeń lub do instytucji ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa.“

- 18) § 1279 skreśla się.

- 19) § 1279a skreśla się.

- 20) Zdanie 2 ustępu 2 § 1280 skreśla się i dodaje się następujący nowy ustęp:

„Jako początek wstąpienia do ubezpieczenia inwalidzkiego w przypadkach, przewidzianych w § 1237a, uważa się pierwszy dzień ostatniego, zaliczonego na podstawie § 1237a tygodnia w ubezpieczeniu inwalidzkim, licząc wstecz od dnia rzeczywistego wstąpienia do ubezpieczenia inwalidzkiego.“

- 21) § 1281 otrzymuje następujące brzmienie:

„Jako składki tygodniowe w myśl § 1280, ustęp 1 uważa się również:

1) czas choroby (§§ 1393 i 1394).

2) czas służby wojskowej (§ 1393).

Narówni ze służbą wojskową polską traktuje się służbę wojskową podczas wojny światowej w armii jednego z mocarstw sojusznicznych i państw centralnych oraz służbę w polskich formacjach powstańczych. Ponadto zalicza się służbę wojskową niemiecką, pełnioną przed wojną światową.

3) Czas ochotniczej służby sanitarnej podczas wojny.

4) Czas, w ciągu którego uprawniony względnie zmarły nie wykonywał zatrudnienia, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia, lecz pobierał pensję z Kas lub Zakładów specjalnych, wymienionych w §§ 1321, 1360 i 1375, lub też rentę wypadkową w wysokości co najmniej 1/5 renty pełnej. To samo stosuje się także do takich czasokresów, w

których ubezpieczony pobierał rentę inwalidy wojennego lub powstańczego co najmniej w wysokości 1/5 renty pełnej, otrzymaną wskutek uszkodzenia, doznanego w czasie pełnienia służby wojskowej, wyszczególnionej w punkcie 2-gim.

5) Czas, w którym ubezpieczony z powodu przesilenia gospodarczego był bezrobotny i bez uszczerbku środków potrzebnych koniecznie dla utrzymania siebie i swej rodziny nie był w stanie pokryć składek w ilości, przepisanej w § 1280.

Czas, przez który ubezpieczony był bezrobotny, zaświadcza właściwy Urząd Pośrednictwa Pracy, zaś resztę wymogów pod liczbą 5 stwierdza Urząd gminy miejsca zamieszkania ubezpieczonego.

Jako początek przesilenia gospodarczego przyjmuje się dzień 1 stycznia 1925 r. Termin, w którym przesilenie gospodarcze należy uważać za skończone, oznacza Wojewoda.

22) W § 1283 skreśla się ustęp 4.

23) § 1290a skreśla się.

24) § 1291 otrzymuje następujący nowy ustęp 2:

„O ile jest kilku uprawnionych, przyznaje się dodatek na dzieci tylko jeden raz, a mianowicie temu, który dziecko wyłącznie lub też głównie utrzymuje.“

25) W zdaniu drugim § 1298 zmienia się słowo „trzykrotna“ na „jednokrotna.“

26) § 1318 otrzymuje następujące brzmienie:

„Jeżeli zachodzą warunki do udzielenia kilku rent z ubezpieczenia inwalidzkiego, z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w ustępie 3 § 1259, to uprawniony otrzymuje wyższą rentę całą, a poza tem połowa drugiej renty bez dodatku państwowego.“

27) § 1320 otrzymuje następujące brzmienie:

„Instytucja ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa może nie żądać zwrotu świadczeń, które musiała płacić za czas przed prawomocnem rozstrzygnięciem, lub które wypłaciła niesłusznie.“

28) § 1393 otrzymuje następujące brzmienie:

„Jako tygodnie składkowe drugiej klasy zarobkowej zalicza się bez potrzeby płacenia składek pełne tygodnie, w których ubezpieczony

1) z powodu choroby był czasowo niezdolny do pracy i udowodnił, że choroba przeszkadzała mu w dalszej czynności zawodowej,

2) pełnił służbę wojskową (§ 1281).

Śląska Rada Wojewódzka może oznaczyć, w których dalszych przypadkach zalicza się tygodnie składkowe w drugiej klasie zarobkowej bez potrzeby opłacania składek.

Tygodnie te zalicza się jednakże tylko tym, którzy przedtem byli zatrudnieni zawodowo, jednak nie przejściowo i podlegali z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia.“

29) § 1403 otrzymuje następujące brzmienie:

„Najpóźniej w ciągu ośmiu tygodni po opływie roku rachunkowego Dyrekcja Poczt i Telegrafów przesyła Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń zestawienie wypłaconych w danym roku rent.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń rozdziela pomiędzy Skarb Państwa, a instytucje ubezpieczeniowe wypłaconą przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów kwotę świadczeń rentowych.“

30) § 1405 skreśla się.

31) § 1406 skreśla się.

32) § 1407 otrzymuje następujące brzmienie:

„Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń zawiadamia zainteresowane strony o wysokości kwot, które obciążają Skarb Państwa i instytucje ubezpieczeniowe.“

33) § 1409 otrzymuje następujące brzmienie:

„Na wypłatę tej części rent ubezpieczeniowych, która przypada na instytucje ubezpieczeniowe, wypłacają instytucje ubezpieczeniowe miesięczne zaliczki w wysokości ustalonej przez odnośne Dyrekcje Poczt i Telegrafów w porozumieniu z dotyczącymi instytucjami ubezpieczeniowymi.

Podstawę do ustalenia wysokości miesięcznych zaliczek, mających być płaconymi przez instytucje ubezpieczeniowe, stanowi ostatni roczny rozrachunek, zatwierdzony przez władzę nadzorczą danej instytucji ubezpieczeniowej.

W przypadkach nadmiernego wzrostu wypłat rentowych, wysokość zaliczki będzie odpowiednio podwyższona przy zastosowaniu postępowania, ustalonego w ustępie pierwszym.“

34) Po § 1410 dodaje się nowy § 1410a w następującym brzmieniu:

„Każda z instytucji ubezpieczeniowych ponosi sama wydatki na ustalone przez nią kwoty świadczeń rentowych, z wyjątkiem dodatku państwowego.

Rentę ustala ta instytucja ubezpieczeniowa, do której ostatnio ważnie wpłacono składki.

Instytucje ubezpieczeniowe przekazują instytucji, ustalającej świadczenia, wartość składek, wpłaconych do nich po 31 maja 1924 r.

35) W § 1419 zmienia się słowa: „Oberste Verwaltungsbehörde“ na słowa „Wojewoda Śląski.“

36) § 1523 otrzymuje następujące brzmienie:

„Jeżeli u jednej osoby uprawnionej zbiega się prawo do renty z ubezpieczenia inwalidzkiego z prawem do renty z ubezpieczenia wypadkowego, to kwotę podstawową renty z ubezpieczenia inwalidzkiego obniża się o połowę renty z ubezpieczenia wypadkowego.

Gdy rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego wypłacono za czas, za który uprawniony ma prawo do renty z ubezpieczenia od wypad-

ków, to instytucja ubezpieczenia od wypadków przekaże część renty za czas zaległy w myśl ust. 1 instytucji ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa.

Postanowienia ustępu 1 mają również zastosowanie do udzielonej przez instytucję ubezpieczenia od wypadków opieki w szpitalu (lub innym zakładzie), przyczem pobyt w szpitalu traktuje się narówni z poborem pełnej renty wypadkowej.

Art. 2.

Art. 68 ustawy wprowadczej do Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. U. Rz. str. 839) otrzymuje następujące brzmienie:

„Na okres wyczekiwania przy roszczeniach o rentę dla pozostałych zalicza się składki, uiszczone przed 1 stycznia 1912 r., po myśli dawnej ustawy o ubezpieczeniu na wypadek inwalidztwa (Invalidenversicherungsgesetz).“

Art. 3.

Na czas przejściowy ogranicza się świadczenia z ubezpieczenia na wypadek choroby do świadczeń ustawowych, nie dotyczy to świadczeń bieżących.

Przywrócenie świadczeń nadzwyczajnych wymaga zgody Wyższego Urzędu Ubezpieczeń. Zgody tej Wyższy Urząd Ubezpieczeń udzielić nie może, o ile składka przekracza 5 od sta płacy podstawowej. Odnośne postanowienia statutu tracą swą ważność w razie podwyższenia składki ponad 5 od sta płacy podstawowej.

Art. 4.

Za zgodą Wyższego Urzędu Ubezpieczeń może kasa odstąpić od przepisów § 364 Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Art. 5.

Składki, opłacone do ubezpieczenia pracowników umysłowych przez ubezpieczonych, którzy przeszli z ubezpieczenia pracowników umysłowych do ubezpieczenia inwalidzkiego lub odwrotnie przed 1 stycznia 1928 r. i którzy nie wypełnili czasu wyczekiwania w ubezpieczeniu pracowników umysłowych, stoją na równi z dobrowolnymi składkami do ubezpieczenia inwalidzkiego dla czasu wyczekiwania w ubezpieczeniu inwalidzkim; muszą one jednak obejmować takie pełne tygodnie kalendarzowe, których nie liczy się jako tygodnie składkowe do czasu wyczekiwania w ubezpieczeniu inwalidzkim.

Art. 6.

Ubezpieczonym, którzy przeszli z ubezpieczenia inwalidzkiego do ubezpieczenia pracowników umysłowych lub odwrotnie przed 1 stycznia 1928 r., zalicza się jako składki tygodniowe w myśl § 1280, ustęp 1 i 2 czasokresy, w których opłacono składki do ubezpieczenia pracowników umysłowych, o ile czasokresy te nie są pokryte tygodniami składkowymi do ubezpieczenia inwalidzkiego.

Art. 7.

W stosunku do ubezpieczonych, którzy przeszli z ubezpieczenia inwalidzkiego do ubezpieczenia pracowników umysłowych lub odwrotnie przed 1 stycznia 1928 r., zalicza się do nowego okresu wyczekiwania na równi ze znaczkami i tygodniami składkowymi w myśl przepisów o ubezpieczeniu inwalidzkim — pełne tygodnie składkowe, które pokryte są opłaconymi składkami do ubezpieczenia pracowników umysłowych, a które nie są równocześnie pokryte składkami według przepisów ubezpieczenia inwalidzkiego. Do nowego czasu wyczekiwania wlicza się jednakże składki do ubezpieczenia pracowników umysłowych przed 1 stycznia 1923 r. tylko wtenczas, jeżeli między wygaśnięciem ekspektatywy, a rozpoczęciem opłaty składek do ubezpieczenia pracowników umysłowych, leży okres czasu nie dłuższy, aniżeli 2 lata.

Art. 8.

Jeżeli prawo do renty z ubezpieczenia inwalidzkiego zbiega się z prawem do renty z ubezpieczenia pracowników umysłowych, wówczas z ubezpieczenia inwalidzkiego udziela się tylko kwotę wzrostu do renty z ubezpieczenia pracowników umysłowych.

Przepis powyższy nie dotyczy osób, którym już przed wejściem w życie niniejszej ustawy przyznano rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i kwotę wzrostu z ubezpieczenia pracowników umysłowych. Pozostali po takich rencistach otrzymują również odnośne renty z kwotami wzrostu rentowego.

Art. 9.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń może zezwolić instytucjom ubezpieczenia inwalidzkiego na uwzględnienie przy obliczaniu i przyznawaniu renty składek, opłaconych do instytucyj ubezpieczenia inwalidzkiego, działających na obszarze Województwa Poznańskiego i Pomorskiego i to na podstawie odpowiednich umów, zawartych między temi instytucjami na zasadach wzajemności.

Umowy te podlegają zatwierdzeniu Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Art. 10.

Upoważnia się Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń do wydania przepisów, ustalających sposób przeprowadzenia rozliczeń wydatków na świadczenia rentowe, za czas przed wejściem w życie niniejszej ustawy pomiędzy instytucjami ubezpieczeniowymi na wypadek inwalidztwa, przyczem Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń nie jest związany dotychczasowem brzmieniem § 1405.

Art. 11.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od pierwszego dnia

tego miesiąca, który nastąpi po jej ogłoszeniu, o ile poniższe przepisy nie stanowią inaczej.

Przepisy §§ 1291, 1318 i 1523 Ordynacji Ubezpieczeniowej w brzmieniu niniejszej ustawy, oraz art. 8 stosuje się również do świadczeń płatnych w czasie wejścia w życie niniejszej ustawy.

Przepisy zawarte w punktach 13, 16 i 23 art. 1 obowiązują wstecz od 1 stycznia 1928 r.

Wojewoda Śląski może w drodze rozporządzenia znieść moc obowiązującą art. 3 i 4.

Art. 12.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu. Równocześnie upoważnia się Wojewodę Śląskiego do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Śląskich jednolitego tekstu Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. z uwzględnieniem wszystkich zmian późniejszych łącznie ze zmianami, wprowadzonymi ustawą niniejszą, przy opuszczeniu postanowień niemających zastosowania na obszarze Województwa Śląskiego oraz przy zastosowaniu nowej numeracji paragrafów (artykułów) i powołań paragrafów (artykułów) i ustępów.

A. Uzasadnienie ogólne.

Zmienione warunki gospodarcze oraz konieczność dostosowania przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych jak również praktyka, jaka się wyrobiła przy stosowaniu przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej w związku z niejasnemi poniekąd przepisami Konwencji Genewskiej oraz konieczność uregulowania stosunku Zakładu Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie do innych instytucji Ubezpieczenia inwalidzkiego spowodowały Urząd Wojewódzki Śląski do opracowania projektu ustawy o zmianie niektórych przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Z ważniejszych zmian podnieść należy:

wprowadzenie możliwości pobierania odsetek zwłoki w ubezpieczeniu na wypadek choroby, ustalenia maksymalnej składki w ubezpieczeniu na wypadek choroby i pewnego ograniczenia świadczeń,

ograniczenie świadczeń przy kumulacji rent.

Niektóre przepisy powyższe mają charakter przejściowy i mają za zadanie odciążyć życie gospodarcze od zbyt wielkich ciężarów społecznych, mogą one być częściowo drogą rozporządzenia Wojewody Śląskiego zniesione w razie poprawy sytuacji gospodarczej.

Do ograniczenia świadczeń zmusza wzrastający coraz bardziej kryzys gospodarczy i spadek wpływów instytucji ubezpieczeniowych. Dla zrównoważenia budżetów i instytucji ubezpieczeniowych pozostają dwa środki, albo podwyższenie składek albo redukcja świadczeń, a ponieważ podniesienie składek z uwagi na zbyt już wielkie obciążenie życia gospodarczego ciężarami społecznymi, jest niemożliwe, pozostaje tylko ta druga ewentualność. Starano się oszczędności tam zaprowadzić, gdzie one najmniej dotkna uprawnionych wzgl. też gdzie ich redukcja jest najmniej krzywdząca. Tak np. proponuje się obniżyć rent inwalidzkich przy zbiegu jej z rentą wypadkową, ponieważ osoba pobierająca dwie renty nie odczuje obniżenia części jednej renty, w tej mierze jak osoby pobierające tylko jedną rentę inwalidzką, gdyby je musiano ogólnie zredukować o pewien procent. Zresztą jeżeli już mowa o ubezpieczeniu na wypadek inwalidztwa, to częściowo oszczędności pójda na renty, które ze względów słuszności projekt przyznaje wdowom, które art. 68 ustawy wprowadzkiej wyklucza od pobierania rent, o czem zresztą szerzej będzie jeszcze mowa na innem miejscu uzasadnienia.

Szerszego omówienia wymaga sprawa uregulowania stosunku ubezpieczenia inwalidzkiego do ubezpieczenia pracowników umysłowych. Ponieważ w uzasadnieniu szczegółowem ujęte będą tylko objaśnienia do poszczególnych przepisów, koniecznem będzie dla zrozumienia całokształtu tego zagadnienia bliższe omówienie tych postanowień projektu.

Dotychczas obowiązujące na Górnym Śląsku przepisy ustaw ubezpieczeniowych w zakresie ubezpieczenia pracowników umysłowych i ubezpieczenia inwalidzkiego były w ten sposób skonstruowane, że stanowiły jedną wzajemnie się uzupełniającą całość. Obowiązywała zasada w obydwu ubezpieczeniach, że ubezpieczony w razie zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego miał prawo wyboru pełnego świadczenia z jednego ubezpieczenia z doliczeniem jedynie wzrostu rentowego z drugiego ubezpieczenia. Wybór renty przez ubezpieczonego był trwale wiążący dla pozostałych. Tego rodzaju system świadczeń uzupełniały przepisy, nakazujące zaliczenie opłacanych składek do ubezpieczenia pracowników umysłowych do okresu wyczekiwania, podtrzymywania praw do świadczeń i do okresu wyczekiwania, niezbędnego dla odzyskania utraconych ekspektatyw w ubezpieczeniu inwalidzkim, i ewentl. odwrotnie.

Przedstawiony powyżej system udzielania świadczeń dla ubezpieczonych przychodnich (to jest tych, którzy opłacali składki do ubezpieczenia pracowników umysłowych i do ubezpieczenia inwalidzkiego) został naruszony przez wspomniane rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, nie liczące się zupełnie ze stanem prawnym, jaki obowiązywał na Górnym Śląsku. Na mocy tego rozporządzenia wprowadzono system, oparty na zupełnie innych zasadach, a mianowicie w razie przejścia z jednej gałęzi ubezpieczenia do drugiej dotychczasowa instytucja ubezpieczeniowa obowiązana jest przekazać nowej instytucji ubezpieczeniowej skapitalizowaną wartość opłaconych przez ubezpieczonego w ostatnich 5-ciu latach składek z oprocentowaniem wedle stopy technicznej w celu zaliczenia tylu miesięcy, względnie tygodni składkowych w nowym Zakładzie, ile zaliczono danej osobie w ostatnich 5-ciu latach w Zakładzie poprzednim.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, oraz późniejsze przepisy rozporządzenia wykonawczego do tego rozporządzenia nie zajęły się zupełnie odmiennymi postanowieniami pozostałych w mocy ustaw ubezpieczeniowych na Górnym Śląsku, które dotychczas były związane z odnośnemi postanowieniami ubezpieczenia pracowników umysłowych. Powstał więc stan prawny, powodujący cały szereg niejasności i wątpliwości i przytem naruszają dotychczasowy stosunek wzajemny w zakresie poszczególnych gałęzi ubezpieczeń. Nie ulega wątpliwości, że stan taki wymaga rychłego unormowania. Ponieważ zaś postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej dostosowane są do zamierzonej przyszłej organizacji ubezpieczeń społecznych w Polsce według już opracowanego projektu, niema widoków, ażeby zasada wyrażona w rozporządzeniu o ubezpieczeniu pracowników umysłowych została zmie-

niona, wobec czego Sejm Śląski, nie wchodząc w krytykę co do wyższości jednego systemu nad drugim, będzie musiał przystąpić do zmiany odnośnych przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej i dostosować je do przepisów rozporządzenia.

Przedewszystkiem należy wyróżnić wypadki ubezpieczeniowe, zaszłe przed 1-szym stycznia 1928 r. (data wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta o ubezpieczeniu pracowników umysłowych) na mocy których uprawnieni pobierają już renty z ubezpieczenia inwalidzkiego i kwoty wzrostu z ubezpieczenia pracowników umysłowych, lub też odwrotnie renty z ubezpieczenia pracowników umysłowych i kwoty wzrostu z ubezpieczenia inwalidzkiego. Otóż do tej kategorii wypadków należałoby zastosować przepisy stare, co do wypłacenia kwot wzrostu przy odnośnych rentach. Wdowy i sieroty po renciście, który otrzymał rentę, obliczoną według starych przepisów, a więc rentę z odnośną kwotą wzrostu — otrzymują rentę, obliczoną również według starych przepisów, a więc rentę z odnośną kwotą wzrostu.

Druga kategoria, to te osoby, które po dniu 1 stycznia 1922 r. przechodziły z ubezpieczenia inwalidzkiego do ubezpieczenia pracowników umysłowych i odwrotnie. Do nich mają zastosowanie nowe przepisy, zawarte w projekcie.

Oprócz wyżej wymienionych kategorii mamy jeszcze takie osoby, które przechodziły z zatrudnienia jednego rodzaju do zatrudnienia drugiego rodzaju przed dniem 1 stycznia 1928 r. a które nie są jeszcze rencistami, lecz podlegają nadal ubezpieczeniu pracowników umysłowych, a pozatem kontynuują dobrowolnie ubezpieczenia inwalidzkie. Zachodzi pytanie, jak należałoby postąpić w tych wypadkach, w razie powstania wypadku ubezpieczonego. — W projekcie uregulowano sprawę w ten sposób, że dla kategorii tej utrzymano przepisy dotychczasowe, jeżeli chodzi o zaliczenie składek z ubezpieczenia pracowników umysłowych do okresu wyczekiwania, utrzymywania praw do świadczeń i do okresu wyczekiwania dla odzyskania utraconych ekspektatyw. Natomiast jeżeli chodzi o wymiar świadczeń, to tę kategorię osób zarówno z temi osobami, które przed 1. I. 1922 r. dokonali wyboru renty z ubezpieczenia pracowników umysłowych udzielając im do renty z ubezpieczenia pracowników umysłowych kwotę wzrostu z ubezpieczenia inwalidzkiego.

Formalnie ujęto w projekcie sprawę tych osób w ten sposób, że wyłączono odnośne przepisy dla tych osób z tekstu paragrafów Ordynacji Ubezpieczeniowej, natomiast umieszczono je w przepisach przejściowych, a to ze względu na to, że uprawnieni, którzy wchodzą tu w rachubę, nie przedstawiają normalnego trybu ubezpieczonego przechodniego, lecz są kategorią wyjątkową i liczebnie ograniczoną, powstała wskutek wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Z innych zmian należałoby jeszcze wspomnieć o zmianie art. 68 ustawy wprowadzającej do Ordynacji

Ubezpieczeniowej postulat, wysuwany ze strony sfer interesowanych już od dłuższego czasu.

Artykuł 68 bowiem jest przepisem przejściowym i postanawia, że na okres wyczekiwania wolno zaliczyć do dnia 31 grudnia 1931 r. składki opłacane na podstawie ustaw obowiązujących przed wprowadzeniem Ordynacji Ubezpieczeniowej, które nie przewidywały ubezpieczenia na korzyść pozostałych. Niema jednak rzeczowego uzasadnienia, aby rozróżniać między pozostałymi, u których warunki do renty (śmierć męża, osiągnięcie wieku) powstały dopiero po 1 stycznia 1931 r. a tymi, u których te warunki powstały wcześniej.

Natomiast nie uwzględniono w niniejszym projekcie drugiego postulatu wysuwanego przez sfery zainteresowane dot. zmiany art. 71 tej samej ustawy prowadzącej do Ordynacji Ubezpieczeniowej. Zmarli mężowie tych wdów, podpadających pod przepis tego artykułu nie opłacali nigdy składek na podstawie Ordynacji Ubezpieczeniowej, a tylko na podstawie ustaw, które nie przewidywały ubezpieczenia na korzyść pozostałych. Chodzi bowiem tutaj o pozostałych po takich ubezpieczonych, którzy bądź to w dniu 1. I. 1912 r. nie byli już przy życiu lub też w dniu tym już byli na stałe niezdolni do pracy. Przyznanie tej kategorii osób rent nie byłoby niczem uzasadnione, ponieważ nie została za nich opłacana żadna składka na podstawie ustawy, która by przewidywała ubezpieczenie na korzyść pozostałych. Przepis przewidujący świadczenia dla tej kategorii osób miałby zatem charakter już całkiem nie ubezpieczenia, lecz charakter opieki społecznej. Z tego wynika, że ciężary stąd powstałe nie mogłaby ponieść instytucja ubezpieczenia inwalidzkiego, a gdyby wypłatę tych świadczeń powierzono Zakładowi, musiałby on otrzymać zwrot wypłaconych kwot, tak jak to się obecnie dzieje przy zasiłkach dla osób, którym niemieckie instytucje wstrzymywały renty z tytułu ubezpieczeń społecznych wypłacanych przez Zakład na rachunek Skarbu Śląskiego. Wydatek z tego tytułu wynosiłby na podstawie prowizorycznych obliczeń w pierwszych latach ca 200.000 złotych rocznie, później mniej w miarę wymierania tej kategorii osób wdów. Zaznaczyć należy, że w Niemczech przyznano swego czasu tej kategorii wdowom zasiłki na rachunek Skarbu Państwa, później jednak zasiłki te znów odebrano.

Wreszcie należałoby jeszcze wspomnieć o konieczności udzielenia ustawowej sankcji przez władze ustawodawcze śląskie stosowanej już od lat kilku praktyce Zakładu Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, który na podstawie porozumienia się z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej i władzami nadzorcami oraz na podstawie specjalnej umowy udziela świadczeń takim ubezpieczonym, którzy opłacali składki do Zakładu Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie i do Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu.

B. Uzasadnienie szczegółowe.

Do Art. I. p. 1. Dotychczasowy przepis § 30 brzmi jak następuje:

„Das Aufsichtsrecht erstreckt sich darauf, dass Gesetz u. Satzung beobachtet werden.“

Projekt przewiduje bliższe określenie prawa nadzoru nad instytucjami ubezpieczeniowymi, a pozatem dodaje on do paragrafu tego nowy ustęp drugi nakładający na władze nadzorcze wykonanie prawa nadzoru zgodnie ze wskazówkami wydanymi przez Wojewodę Śląskiego. Przepis ten jest potrzebny z uwagi na konieczność ujednolicenia czynności nadzorczych. Dotyczy to specjalnie Urzędów Ubezpieczeń przy Starostwach względnie Magistratach, wykonujących w myśl przepisu § 377 Ordynacji Ubezpieczeniowej nadzór nad Kasami Chorych.

Do Art. I. p. 2. Dotychczasowa izba orzekająca w Wyższym Urzędzie Ubezpieczeń składa się z przewodniczącego i po dwóch ławników ze strony pracodawców i ubezpieczonych. Zmniejszenie składu izby orzekającej jest postulatem starym, podnoszonym już kilkakrotnie. Celowość tej zmiany wykazała praktyka i pozwoli ona na pewne oszczędności w budżecie Wyższego Urzędu Ubezpieczeń.

Do Art. I. p. 3. Przepis ten dostosowuje stan rzeczy w ubezpieczeniu na wypadek choroby na Górnym Śląsku do art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r., który przewiduje ubezpieczenie na wypadek choroby bezrobotnych pracowników umysłowych.

Do Art. I. p. 4 i 5: Nowe przepisy § 182a i 187a mają na celu wprowadzenie oszczędniejszej gospodarki w lecznictwie Kas Chorych. Przymus wpłacenia choć drobnej części kosztów aptekarskich oraz drobnej opłaty za kartę porady zapobiegnie często zupełnie bezpodstawnemu zwracaniu się ubezpieczonych do lekarza i pobieraniu lekarstw z aptek często nawet później niezawypanych. Ze względów słuszności dopuszczono pewne wyjątki od powyższego przepisu np. w razie nieszczęśliwego wypadku i chorób zakaźnych wzgl. też dano Wojewodzie możliwość dopuszczenia takich wyjątków.

Do Art. I. p. 6 i 7: Projektowana zmiana przepisu § 195a wprowadza pewne ograniczenia w stosunku do pomocy położowej. Obostrza ona nieco warunek przyznania świadczeń z tytułu pomocy położowej, dotąd bowiem przysługiwały świadczenia z tytułu pomocy położowej tym ubezpieczonym położnicom, które w ostatnim roku przed porodem przez co najmniej 6 miesięcy były ubezpieczone. Projekt dodaje do tego warunek jeszcze drugi, że w ostatnich dwóch latach przed porodem położnica musiała być co najmniej przez 10 miesięcy ubezpieczona. Pozatem dano Zarządowi Kasy Chorych możliwość ograniczenia wysokości zasiłków dla karmiących, który zasa-

dniczo wynosi połowę zasiłku dla chorych. Jest to o tyle uzasadnione, że świadczenia Kasy z tytułu pomocy położowej są dosyć wysokie i obciążają poważnie budżety Kas Chorych. Położnicy bowiem przysługują prócz opieki lekarskiej jednorazowy zasiłek do kosztów porodu. Zasiłek położowy w wysokości zasiłku chorobowego przez przeciąg 10 tygodni oraz zasiłek dla karmiących w wysokości $\frac{1}{2}$ zasiłku chorobowego przez przeciąg 12 tygodni.

Do Art. I. p. 8 i 9: Pierwotnie przepis ust. I § 397 brzmiał następująco:

„Die Beiträge sind bis zur vorschriftmässigen Abmeldung fortzuzahlen.“

t. zn., że pracodawca musiał ewtl. zapłacić składkę za czas dłuższy, aniżeli trwało faktyczne zatrudnienie, mimo że odwołanie pracownika nastąpiło zgodnie z przepisami Ordynacji Ubezpieczeniowej czyli z zachowaniem terminu 3 dni po ukończeniu stosunku zatrudnienia. Ponieważ zaś składki w ubezpieczeniu na wypadek choroby obliczone są w stosunku tygodniowym, musiał dany pracodawca opłacić ewtl. składkę za dalszy tydzień nieprzepracowany, mimo przepisowego odwołania pracownika. Ustawa z dnia 18 marca 1931 r. (Dz. U. Śl. Nr. 5, poz. 11) złagodziła nieco ten przepis nadając mu brzmienie następujące:

„Przy odwołaniu zgodnem z postanowieniem § 317, składki należy płacić aż do dnia wystąpienia z pracy, zaś przy niezatrzymaniu terminu 3-dniowego aż do dnia odwołania“, czyli że uwolniono od płacenia składek ponad dzień zatrudnienia tych pracodawców, którzy odwołali swych pracowników w czasie przepisany przez ustawę.

Proponowane brzmienie nowe ust. I § 397 zawiera dalsze złagodzenie tego przepisu o tyle, że przewiduje płacenie składek w razie zaniebdania odwołania tylko najwyżej za 1 rok po ukończeniu stosunku zatrudnienia.

Pozatem nowy przepis ustępu 5. tego paragrafu przewiduje możliwość zrezygnowania przez Zarząd Kasy Chorych ze składek poza czas zatrudnienia. Kasa Chorych będzie z tego przepisu korzystała w wypadkach zasługujących na uwzględnienie. W razie zaś nieuwzględnienia takiego wniosku o uwolnienie od płacenia składek, może dany pracodawca zwrócić się do Urzędu Ubezpieczeń, który, w razie gdy nieodwołanie pracowników nie nastąpiło rozmyślnie lub też bez winy pracodawcy, może uwolnić pracodawcę od płacenia składek poza 6 tydzień po ukończeniu zatrudnienia.

Do Art. I. p. 10: Przepisy te przewidują obowiązek płacenia odsetek od zaległych składek w ubezpieczeniu na wypadek choroby. Wprowadzenie tych przepisów okazało się konieczne z uwagi na to, że opieszalszych płatników jest coraz więcej a niemożność pobierania przez insty-

tucje ubezpieczeniowe odsetek zachęca wprost do niepunktualnego płacenia składek. Należy zaznaczyć, że ustawodawstwo ogólnopolskie obowiązujące w pozostałych dzielnicach Polski, przewiduje także pobieranie odsetek zwłoki od zaległych składek.

Do Art. I. p. 11: Dotychczasowe brzmienie § 1236:

Nie podlega ubezpieczeniu ten, kto jest inwalidą, albo kto pobiera rentę inwalidzką, wdowią lub wdowca, podług przepisów niniejszej ustawy albo rentę wdowią według przepisów ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych.

Projektowane brzmienie w stosunku do dotychczasowego, rozszerza zwolnienie od obowiązku ubezpieczenia inwalidzkiego wogóle na wszystkie kategorie rencistów z ubezpieczenia pracowników umysłowych, jak również zwalnia wszystkie osoby ubezpieczone w ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Na podstawie tego paragrafu łącznie z zaprojektowaną zmianą § 1244 została usunięta możliwość podwójnego ubezpieczenia w ubezpieczeniu inwalidzkim i w ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Do Art. I. p. 12: Dotychczasowe brzmienie § 1237 ustęp 2:

„Od obowiązku ubezpieczenia zwolniony będzie na wniosek także ten, kto pobiera rentę pensję z niniejszej ustawy, albo rentę wdowią według przepisów ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych.“

Ustęp drugi tego paragrafu znosi się ze względu na sposób ujęcia sprawy w § 1236, wobec czego stał się on zbędny.

Do Art. I. p. 13: Przepisy pierwszych dwóch ustępów tego paragrafu są analogiczne z przepisami pierwszych dwóch ustępów artykułu 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Ustęp 3 różni się od pierwszej części ustępu 3 artykułu 118 wspomnianego rozporządzenia o tyle, że nakazuje przekazywać poprzedniemu zakładowi ubezpieczeniowemu do tego zakładu, do którego odnośna osoba przechodzi, zmniejszona o 5% kwotę składek z ostatnich 5-ciu lat ubezpieczenia, a nie „z ostatnich 5 lat“, jak to jest w artykule 110 rozporządzenia i wymaga naciągniętej interpretacji, (praktykowanej zresztą w zakładzie ubezpieczenia pracowników umysłowych), aby zrozumieć przez to 5 lat ubezpieczenia. Ustęp czwarty wprowadza dalszą zmianę w stosunku do artykułu 118 rozporządzenia, idąc w tym kierunku, że instytucje ubezpieczenia inwalidzkiego, mają obowiązek zaliczenia w ubezpieczeniu inwalidzkim tyle tygodni składkowych, na ile starczy przekazana przez Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych suma składek, z tem jedynie ograniczeniem, że ilość zaliczonych tygodni składkowych nie może być większa, niż trwał okres ubezpieczenia danej osoby w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych. Tymczasem według artykułu 118 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa obowiąz-

zany byłby zaliczyć tylko tyle tygodni składkowych w nowym Zakładzie, „ile zaliczano danej osobie w ostatnich 5-ciu latach w zakładzie poprzednim.“

Przepis § 1237a normujący sprawy ubezpieczenia przechodniego dostosowano do obecnie jeszcze obowiązującego przepisu art. 118 rozporządzenia o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Postanowienia te są w ustawie scaleniowej odmiennie ujęte, jednak dotąd nie obowiązują. Kiedy przepisy te wejdą w życie, nie da się jeszcze przewidzieć. Przepisy ustawy scaleniowej są korzystniejsze od dotychczasowych przepisów.

Należałoby zatem umożliwić szybkie dostosowanie do nich przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Do Art. I. p. 14: Dotychczasowe brzmienie § 1239:

„Auf seinen Antrag wird von der Versicherungspflicht befreit, wer im Laufe eines Kalenderjahres Lohnarbeit nur in bestimmten Jahreszeiten für nicht mehr als zwölf Wochen oder überhaupt für nicht mehr als fünfzig Tage übernimmt, im übrigen aber seinen Unterhalt selbständig erwirbt, oder ohne Entgelt tätig ist. Die Befreiung ist nur zulässig, solange nicht einhundert nach § 1279 anrechnungsfähige Wochenbeiträge entrichtet worden sind.“

Ponieważ — jak to wynika z punktu 34 artykułu I — zaproponowane skreślenie § 1279, przeto nie można się już tu na ten § powołać. Dlatego też odpowiednio sformułowano zdanie drugie tego paragrafu.

Do Art. I. p. 15: Dotychczasowe brzmienie § 1244:

„Wer aus einem versicherungspflichtigen Verhältnis ausscheidet, kann die Versicherung freiwillig fortsetzen, oder später nach § 1283 erneuern (Weiterversicherung).“

Ponieważ — jak wynika z uzasadnienia do art. I. punktu 27 — postanowiono wykluczyć jednocześnie podwójne ubezpieczenie w ubezpieczeniu inwalidzkim i w ubezpieczeniu pracowników umysłowych, przeto wprowadzono tutaj ustęp 2, na mocy którego kontynuowanie ubezpieczenia niedopuszczalne jest dla osób, wymienionych w § 1236.

Do Art. I. p. 16: Dotychczasowe brzmienie § 1254a:

„Jeżeli ubezpieczony opłacił składki do ubezpieczenia inwalidzkiego i do ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych (ubezpieczony przechodni) i jeżeli czas wyczekiwania wypełnił zarówno dla renty inwalidzkiej z ubezpieczenia inwalidzkiego jakoteż dla emerytury z ubezpieczenia funkcjonariuszy, to może sobie wybrać, jeżeli ekspektatywa nie wygasła, albo rentę inwalidzką albo emeryturę. Wybór jednego albo drugiego ubezpieczenia jest trwale wiążący dla ubezpieczonego i jego pozostałej rodziny.“

Jeżeli ubezpieczony przechodni sam nie dokonał wyboru, to może jego pozostała rodzina, w razie dopełnienia czasu wyczekiwania do renty dla pozostałych zarówno z ubezpieczenia inwalidzkiego, jakoteż z ubezpieczenia funkcyj-

riuszy prywatnych, wybrać rentę dla pozostałych z jednego z tych ubezpieczeń. Prawo wyboru przysługuje wdowie albo wdowcowi, jeśli pozostały tylko sieroty, to prawo wyboru przysługuje im wspólnie, jeżeli mają kilku zastępców prawnych, to rozstrzyga zastępcę najmłodszej sieroty. Bliższe szczegóły co do przeprowadzenia tych przepisów postanawia Wojewoda.“

Paragraf ten znosi się ze względu na nowo zaprojektowane postanowienia § 1237a.

Do Art. I. p. 17: Przepis projektowany różni się od przepisu dotąd obowiązującego jedynie tem, że uwzględnia takie wniesienie wniosku wprost do instytucji ubezpieczeniowej, podczas gdy dotąd miarodajny jest dzień wpływu wniosku do Urzędu Ubezpieczeń.

Do Art. I. p. 18: Dotychczasowe brzmienie § 1279:

„Die Beiträge für die freiwillige Versicherung werden auf die Wartezeit für die Invalidenrente nur dann angerechnet, wenn mindestens hundert Beiträge auf Grund der Versicherungspflicht oder der Selbstversicherung geleistet worden sind.

Dieses gilt nicht für Beiträge, die der Versicherte in den ersten vier Jahren freiwillig geleistet hat, nachdem sein Berufszweig versicherungspflichtig geworden ist.“

Przepis ten jest krzywdzący, ponieważ od dobrowolnie ubezpieczonych żąda się już i tak przynajmniej 500 składek dla dopełnienia czasokresu wyczekiwania, normalnie wynoszącego 200 składek, w dodatku ze względu na trudności techniczne przepis ten przez Zakład stosowany jest nieściśle.

Ustęp 2 tego paragrafu odnosił się tylko do okresu przejściowego po wprowadzeniu Ordynacji Ubezpieczeniowej i obecnie nie jest już aktualny.

Do Art. I. p. 19: Dotychczasowe brzmienie § 1279a:

„Jeżeli czasu wyczekiwania nie wypełniono w ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych, to dla czasu wyczekiwania w ubezpieczeniu inwalidzkim opłacone składki do ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych stoją narówni z dobrowolnymi składkami, do ubezpieczenia inwalidzkiego, muszą one jednakowoż obejmować takie pełne tygodnie kalendarzowe, których nie liczy się jako tygodnie składkowe do czasu wyczekiwania w ubezpieczeniu inwalidzkim.“

Przepis ten znosi się ze względu na postanowienia zaprojektowanego § 1237.

Utrzymano postanowienia jego jedynie dla ubezpieczonych z okresu przejściowego (porównaj art. 5 projektu).

Do Art. I. p. 20: Dotychczasowe brzmienie § 1280:

„Die Anwartschaft erlischt, wenn während zweier Jahre nach dem auf der Quittungskarte verzeichneten Ausstellungstage (§ 1416) weniger als zwanzig Wochenbeiträge auf Grund der Versicherungspflicht oder der Weiterversicherung entrichtet worden sind.

Die Anwartschaft gilt nicht als erloschen, wenn die zwischen dem erstmaligen Eintritt in

die Versicherung um den Versicherungsfalle liegende Zeit zu mindestens drei Vierteln durch ordnungsmässig verwendete Beitragsmarken belegt ist.“ Przytem stoją na równi ze znaczkami składkowymi takie pełne tygodnie kalendarzowe, które pokryte są opłaconymi składkami do ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych.“

Zdanie drugie ustępu 2 znosi się ze względu na postanowienia, zaprojektowane w § 1237a.

Zawarty w tem zdaniu przepis utrzymano jedynie dla ubezpieczonych z okresu przejściowego (porównaj art. 6 projektu).

Również w związku z przepisami zaprojektowanego paragrafu 1237a należało w ustępie 3 ustalić początek wstąpienia do ubezpieczenia inwalidzkiego w wypadkach przekazania składek do Zakładu Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa przez Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych.

Do Art. I. p. 21: Dotychczasowe brzmienie § -281:

„Jako składki tygodniowe w myśl § 1280 ustęp 1 liczy się również:

1) Militärdienst und Krankheitszeiten (§ 1393, 1394).

1a) Czasy, w których składki do ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych opłacono, o ile czasy te nie są pokryte tygodniami składkowymi do ubezpieczenia inwalidzkiego.

2) Zeiten ohne versicherungspflichtige Beschäftigung, während deren der Anwärter oder der Verstorbene Invaliden- oder Altersrente aus einer Kasse oder einer Sonderanstalt der in den §§ 1321, 1360, 1375 bezeichneten Art oder eine Unfallrente von mindestens einem Fünftel der Vollrente bezog.

3) W ochotniczej wojennej służbie sanitarnej, przebyty czas służby.

4) Narówni ze służbą wojskową niemiecką traktuje się służbę wojskową polską lub armii jednego z mocarstw sojuszniczych i we wojsku powstańcem na Górnym Śląsku.

5) Czasokresy, w których ubezpieczony z powodu przesilenia gospodarczego był bezrobotny i bez uszczerbku środków potrzebnych koniecznie dla utrzymania siebie i swej rodziny nie był w stanie pokryć wkładek w ilości przepisanej w § 1280.

Czas, przez który ubezpieczony był bezrobotny, zaświadcza właściwy Urząd Pośrednictwa Pracy, resztę zaś wymogów, określonych pod liczbą 5, stwierdza Urząd Gminny miejsca zamieszkania ubezpieczonego.

Jako początek przesilenia gospodarczego przyjmuje się 1 stycznia 1925 r. Termin, w którym przesilenie gospodarcze należy uważać za skończone, oznacza Wojewoda.“

Oprócz tych przepisów obowiązuje specjalne rozporządzenie Kanclerza Rzeszy Niemieckiej z dnia 28 marca 1918 r., w myśl którego należy zaliczać jako czasy zastępcze okresy czasu, w ciągu których uprawniony pobierał rentę wojskową w wysokości co najmniej 1/5 renty pełnej, z po-

wodu obrażeń, poniesionych na wojnie światowej w służbie jednego z państw wojujących.

Proponowane brzmienie § 1281 przedewszystkiem porządkuje materiał, łącząc odnośne przepisy dotyczące czasów zastępczych w jednym paragrafie.

Pozatem znosi ono dotychczasowe brzmienie punktu 1a § 1281 ze względu na postanowienia projektowanego § 1237 a. Dla ubezpieczonych z okresu przejściowego przepis ten utrzymano (porównaj art. 16 projektu).

Do Art. I. p. 22: Dotychczasowe brzmienie § 1283:

„Die Anwartschaft lebt wieder auf, wenn der Versicherte wieder eine versicherungspflichtige Beschäftigung aufnimmt, oder durch freiwillige Beitragsleistung das Versicherungsverhältnis erneuert und danach eine Wartezeit von zweihundert Beitragswochen zurücklegt.

Hat der Versicherte bei der Wiederaufnahme der versicherungspflichtigen Beschäftigung, oder bei der Erneuerung des Versicherungsverhältnisses durch freiwillige Beitragsleistung das sechzigste Lebensjahr vollendet, so lebt die Anwartschaft nur auf, wenn er vor dem Erlöschen der Anwartschaft mindestens tausend Beitragsmarken verwendet hatte.

Hat der Versicherte das vierzigste Lebensjahr vollendet, so lebt die Anwartschaft nur auf, wenn er vor dem Erlöschen der Anwartschaft mindestens fünfhundert Beitragsmarken verwendet hatte und danach eine Wartezeit von fünfhundert Beitragswochen zurückgelegt.“

Narówny ze znaczkami i tygodniami składkowymi, w myśl tych przepisów stoją pełne tygodnie składkowe, które pokryte są opłatami składkami do ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych, a które nie są równocześnie pokryte według przepisów ubezpieczenia inwalidzkiego. Do nowego czasu wyczekiwania wlicza się jednakowoż składki do ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych za czas przed 1 stycznia 1923 r. tylko wtenczas, jeżeli między wygaśnięciem ekspektatywy a rozpoczęciem opłaty składek do ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych leży okres czasu nie dłuższy, aniżeli dwóch lat.“

Ustęp 4 znosi się ze względu na postanowienia proponowanego § 1237 a.

Dla ubezpieczonych z okresu przejściowego przeniesiono ten przepis do artykułu 7 projektu.

Do Art. I. p. 23: Dotychczasowe brzmienie § 1290a:

„Przy ubezpieczonych przechodnich dolicza się do rent ubezpieczenia inwalidzkiego kwotę wzrostową ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych. Ubezpieczenie funkcjonariuszy prywatnych zwraca Wydziałowi ubezpieczenia inwalidzkiego kwotę wzrostu według bliższego określenia przez Wojewodę.“

Paragraf ten znosi się ze względu na przepis projektowanego § 1237 a.

Do Art. I. p. 24: Według obecnego brzmienia § 1291 zachodzi możliwość, że za jedno i to samo dziecko otrzymuje kilka osób dodatek na dzieci

n. p. o ile tak matka jak i ojciec byli ubezpieczeni a obecnie pobierają rentę inwalidzką. Zmiana przepisu podyktowana jest zasadą słuszności, by za jedno i to samo dziecko nie pobierało kilka osób dodatku, lecz jedynie ta osoba, która dziecko utrzymuje.

Do Art. I. p. 25: Dotychczasowy przepis § 1298 przewiduje dla wdowy wychodzącej zamaż odprawę w wysokości trzykrotnej renty rocznej, projekt zniża kwotę odprawy, którą wprowadzono zresztą dopiero ustawą z dnia 17. X. 1923 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 39, poz. 192) do jednokrotnej kwoty renty rocznej.

Zmiana ta podyktowana jest względami oszczędnościowymi.

Do Art. I. p. 26: Dotychczasowe brzmienie § 1318:

„Jeżeli zachodzą warunki do przyznania kilku rent z ubezpieczenia inwalidzkiego albo do przyznania emerytury i rent z ubezpieczenia funkcjonariuszy i rent z ubezpieczenia inwalidzkiego równocześnie, to podwyższenie rent udziela się tylko raz i to w wyższej kwocie i przez ten wydział ubezpieczeniowy, który pierwszą rentę ustanowił.“

Ponieważ tak zwane „podwyższenie rentowe“ istniały tylko w czasie inflacji, przeto przepisy tego paragrafu obecnie po wprowadzeniu stałych rent, nie miały zastosowania. Uprawnieni otrzymywali pełne renty w razie ich zbiegu. Dotyczy to wypadków takich, gdzie n. p. wdowa po ubezpieczonym uzyska warunki do renty z własnego ubezpieczenia.

Z punktu widzenia socjalnego wydaje się słuszne pewne ograniczenie rent w razie zbiegu dwóch rent a pozatem przyniesie to pewne oszczędności w deficytowym obecnie budżecie instytucji ubezpieczeniowych. Wobec tego projektuje się udzielenie w razie zbiegu dwóch rent z ubezpieczenia inwalidzkiego udzielenia renty wyższej, z drugiej zaś tylko połowę i to bez dodatku państwowego.

Do Art. I. p. 27: Dotychczasowy przepis § 1320 przewiduje możliwość rezygnowania przez instytucję ubezpieczenia od wypadków ze zwrotu świadczeń, jakie instytucja ta wypłaciła rentobiorcy przed prawomocnem rozstrzygnięciem t. j. przed zapadnięciem wyroku ostatecznego, a to z powodu tego, że wniesienie środka prawnego zasadniczo nie ma mocy zawieszającej. Celowości tego przepisu nie trzeba uzasadniać, skoro się uwzględni, że chodzi tu przeważnie o osoby materialnie słabe, którym ściąganie wypłaconych n. p. na podstawie wyroku Wyższego Urzędu Ubezpieczeń rent, zniesionego później przez Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń, mogłoby wyrządzić wielką krzywdę materialną, a pozatem w większości wypadków byłoby takie przymusowe ściąganie bezowocne.

Nowy przepis proponuje rozciągnięcie tej możliwości rezygnowania ze zwrotu na świadczenia wypłacone niesłusznie, czyli na takie, które Zakład wypłacił omyłkowo względnie bez podstawy prawnej.

Do Art. I. p. 28: Dotychczasowe brzmienie § 1393:

„Jako tygodnie składkowe II klasy zarobkowej zalicza się bez potrzeby płacenia składek pełne tygodnie, w których ubezpieczony z powodu choroby był czasowo niezdolny do pracy i który udowodnił, że choroba przeszkadzała mu w dalszej czynności zawodowej.

Rada Wojewódzka może oznaczyć, w których dalszych wypadkach zalicza się tygodnie składkowe w II klasie zarobkowej, bez potrzeby płacenia składek.

Tygodnie te zalicza się jednakowoż tylko tym, którzy przedtem zawodowo, a nie przejściowo tylko byli zatrudnieni w sposób podlegający obowiązkowemu ubezpieczeniu.

Przepisem tem zostało zniesione dotychczasowe brzmienie § 1393 Ordynacji Ubezpieczeniowej, na mocy którego należało zaliczać jako składki klasy drugiej, oprócz wyżej wspomnianych okresów chorób, również czasy służby wojskowej podczas wojny, mobilizacji i pokoju — przymusowej i dobrowolnej.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń w zasadniczym rozstrzygnięciu z 12 lutego 1929 r. ustalił, że na podstawie ustawy z dnia 23. VII. 1921 r. (Dz. U. Rz. Niem. str. 984) należy nadal zaliczać do wysokości renty czas służby wojskowej. Aby na przyszłość sprawę postawić jasno, nadano § 1393 projektowane brzmienie, wychodzące zresztą z założenia, że takie ujęcie jest słuszne.

Do Art. I. p. 29—34: (§§ 1403, 1405, 1406, 1407, 1409, 1410a i art. 14 projektu). Od chwili zmiany suwerenności treść zacytowanych powyżej paragrafów nie była ściśle wykonywana przez nowo utworzone instytucje ubezpieczeniowe. Głównym powodem takiego stanu rzeczy był brak Urzędu Rozrachunkowego przy Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń.

Żadna z ustaw, powołujących do życia, względnie zmieniających organizację Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń, o takim urzędzie nie wspomina. Odnosne zaś przepisy Ordynacji Ubezpieczeniowej w § 103 przewidują utworzenie „Rechnungsstelle“ jedynie przy „Reichsversicherungsamt“ w Berlinie.

Powołany do życia rozporządzeniem z dnia 28 czerwca 1922 r. (Dz. U. Śl. Nr. 4. poz. 13) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń zorganizowany jest na wzór „Landesversicherungsamt“, przy którym Urzędu Rachunkowego niema.

Z tych względów przewidziane w powyżej zacytowanych paragrafach ustalenie zaliczek, przekazywanie kwitów rentowych, podział wypłaconych rent, według § 1405 nie było uskutecznione.

Wyłoniła się specjalna praktyka przy pokrywaniu ciężarów rent ubezpieczeniowych i w stosunkach z Dyrekcją Poczty i Telegrafów, według której każda z instytucji ubezpieczeniowych pokrywa same wydatki na ustalone i przejęte przez nią kwoty świadczeń rentowych, a nie jak przewiduje § 1405 tylko w 1/10 w stosunku wypłaconych rent przez nią ustalonych a więc w 9/10 w stosunku do dochodów ze składek.

Pozatem jeżeli chodzi o stosunek z Dyrekcją Poczty i Telegrafów, to Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie w porozumieniu z Dyrekcją Poczty i Telegrafów ustala wysokość zaliczek na renty. Dyrekcja Poczty i Telegrafów przesyła kwity rentowe Zakładowi, Zakład zaś sam prowadzi statystykę nowoprzyjętych rent i przeprowadza rozrachunek.

Czynności wyżej wspomniane Zakład są kontrolowane przez Władzę Nadzorczą (Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń), która w szczególności ściśle bada przeprowadzany przez Zakład podział wydatków na renty pomiędzy Skarb Państwa a Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa.

Projektowane brzmienie powyżej zacytowanych paragrafów ma na celu uprawnić stan faktyczny i uzgodnić sprzeczności w stanie prawnym.

Dla Kolejowej Kasy Emerytalnej przepisy powyższe nie mają zastosowania, ponieważ Kasa ta nie płaci swych rent za pośrednictwem Urzędów Poczty, lecz przez P. K. O. Dodatek państwowy wypłaca się tutaj bezpośrednio Kasie Emerytalnej po myśli § 1374 Ordynacji Ubezpieczeniowej na podstawie zestawień płaconych rent zbadanych przez Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń.

Do Art. I. p. 29: Dotychczasowe brzmienie § 1403:

„Die Rechnungsstelle des Reichsversicherungsamts verteilt die für die Versicherungsanstalten geleisteten Zahlungen auf das Reich und die Versicherungsanstalten.“

Projektowane brzmienie przewiduje przekazywanie przez Dyrekcję Poczty i Telegrafów zestawień, wypłaconych w danym roku rent Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń, a nie jak dotychczas przewidywał § 1405 Urzędowi Rachunkowemu.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń przeprowadza podział wydatków, uskutecznionych na renty, pomiędzy Skarb Państwa, a instytucje ubezpieczeniowe.

Do Art. I. p. 30: Dotychczasowe brzmienie § 1405:

„Binnen acht Wochen nach Ablauf jedes Geschäftsjahres teilen die obersten Postbehörden der Rechnungsstelle die Beträge mit, die auf Anweisung der Versicherungsanstalten im abgelaufenen Geschäftsjahre gezahlt sind. Jeder Versicherungsträger wird mit einem Zehntel der Beträge belastet, die an Empfänger von ihm festgesetzter Renten gezahlt worden sind. Alle übrigen Zahlungen werden, soweit sie nicht dem Reiche zur Last fallen, auf sämtliche Versicherungsträger nach Massgabe ihrer Beitragseinnahmen in den letzten drei Geschäftsjahren verteilt.“

Uregulowanie sprawy ciężarów z tytułu podziału wydatków na renty przeniesione z § 1405 do § 1410a, gdyż omawia on odmienną materię niż inne paragrafy tego rozdziału.

Do Art. I. p. 31: Dotychczasowe brzmienie § 1406:

„Die Rechnungsstelle teilt den Versicherungsanstalten die Beträge mit, die sie zu erstatten ha-

ben. Dabei hat die Rechnungsstelle die Zahlungen aus dem Postvorschuss (§ 1385) mit dem tatsächlichen Zahlungen auszugleichen.

Die den Berechnungen zu Grunde gelegten Zahlen sind anzugeben. Gegen die Verteilungen aus dem Postvorschuss (§ 1385) mit dem Reichsversicherungsamt zulässig.

Die Höhe der Beträge, die dem Reiche zur Last fallen, ist dem Reichskanzler anzuzeigen.“

Paragraf ten skreśla się ze względu na nową organizację uskuteczniania podziału świadczeń.

Do Art. I. p. 32: Dotychczasowe brzmienie § 1407:

„Die Rechnungsstelle teilt den obersten Postbehörden mit, welche Beträge das Reich und die einzelnen Versicherungsanstalten zu erstatten haben.“

Projektowane brzmienie przenosi obowiązki nieistniejącej „Rechnungsstelle“ na Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń, który zawiadamia zainteresowane strony, a więc: Dyrekcje Poczt i Telegrafów, instytucje ubezpieczeniowe i Urząd Wojewódzki Śląski — jakie kwoty z wypłaconej sumy rentowej, ponosi Skarb Państwa, a jakie instytucje ubezpieczeniowe.

Do Art. I. p. 33: Dotychczasowe brzmienie § 1409:

„Die Höhe des Postvorschusses (§ 1385) wird für jede Versicherungsanstalt nach Eingang der Mitteilung der obersten Postbehörde (§ 1405) durch die Rechnungsstelle für das laufende Geschäftsjahr festgestellt und den Versicherungsanstalten und den obersten Postbehörden mitgeteilt. Bis dahin werden die Teilbeträge des Postvorschusses in der Höhe des Vorjahres vorläufig weitergezahlt. Sie werden nach der Feststellung des neuen Postvorschusses verrechnet.“

Projektowane brzmienie uprawnia stan faktyczny w tym kierunku, że zaliczki na renty ustalają Dyrekcje Poczt i Telegrafów w porozumieniu z instytucjami ubezpieczeniowymi, za aprobatą władz nadzorczych instytucji ubezpieczeniowych.

Do Art. I. p. 34: Projektowany nowy § 1410a przewiduje, że każda z instytucji ubezpieczeniowych sama ma pokrywać wydatki na ustalone przez nią renty, z tem jedynie zastrzeżeniem, że inne instytucje ubezpieczeniowe zwracają instytucji ubezpieczeniowej, ustalającej świadczenia, składki opłacane do nich od dnia 1 czerwca 1924 r.

Dotychczasowy stan rzeczy, ustalony w § 1405 przewidywał, że $\frac{1}{10}$ część wydatków na renty była pokrywana w stosunku do przyznanych przez daną instytucję rent, a $\frac{9}{10}$ w stosunku do dochodów ze składek.

Za zaproponowanym brzmieniem przemawia okoliczność, że przewidziana w dotychczasowym brzmieniu § 1405 pewnego rodzaju solidarność w ponoszeniu ciężarów na renty, miała na celu wobec większej ilości instytucji ubezpieczeniowych, wyrównanie ryzyka ubezpieczeniowego, zrównanie wysokości świadczeń między instytucjami o nierównych często dochodach.

Argumenty powyższe nie mają zastosowania do stanu, istniejącego w Województwie Śląkiem, gdzie mamy tylko dwie instytucje ubezpieczeniowe na wypadek inwalidztwa, działające na tym samym obszarze i zasadniczo w tych samych warunkach. W tych warunkach uważać należy za sprawiedliwsze, jeżeli każda z instytucji poniesie sama ciężary z tytułu rent, za które pobrała składki.

W tym też celu przewiduje się, o ile ubezpieczony płacił kolejno do jednej i drugiej instytucji składki, zwrot składek tej instytucji, która ustala i opłaca rentę.

Do Art. I. p. 35: Dotychczasowe brzmienie § 1419:

„Die oberste Verwaltungsbehörde bestimmt, unbeschadet des § 1456, die Stellen, welche die Karten ausstellen und umtauschen (Ausgabestellen).“

Der Reichskanzler bestimmt die Ausgabestellen in den deutschen Schutzgebieten.

Die Ausgabestellen rechnen, wenn die Karte zurückgegeben wird, nach den eingeklebten Marken die Beitragswochen für die einzelnen Lohnklassen auf. Gleichzeitig ist die Dauer der nachgewiesenen Militärdienste und der bescheinigten Krankheiten anzugeben, die in die Zeit der Geltung der Karte fallen. Die Ausgabestellen bescheinigen dem Inhaber die Endzahlen.

Die Kosten für die Muster der Bescheinigungen über die Aufrechnung trägt die Versicherungsanstalt des Ausgabebezirkes.

Der Reichskanzler bestimmt, wer die Kosten für die Muster der Bescheinigungen in den deutschen Schutzgebieten zu tragen hat.“

W paragrafie tym przeprowadzono zmianę formalną w tym kierunku, że przelano funkcje „Oberste Verwaltungsbehörde“ na „Wojewodę Śląskiego“, aby w ten sposób umożliwić wyznaczenie nowych miejsc wydawania kart kwitowych, jak również ewentl. wprowadzić pewne zmiany, jak i wogóle dostosować dotychczasowe rozporządzenie Ministra Przemysłu Rzeszy z roku 1911 o wystawianiu kart kwitowych do tutejszych warunków.

Do Art. I. p. 36: Przepis nowego § 1523 reguluje sprawę zbiegu renty z ubezpieczenia inwalidzkiego i z ubezpieczenia wypadkowego. Jest on natury oszczędnościowej i zmierza do redukcji świadczeń z ubezpieczenia inwalidzkiego do wysokości $\frac{1}{2}$ renty wypadkowej, jednak najwyżej do wysokości kwoty podstawowej. Pozostaje takim ubezpieczonemu w najgorszym wypadku jeszcze cały wzrost rentowy zależny od długości czasu ubezpieczenia w wysokości opłacanych składek oraz cały dodatek państwowy.

Redukcja świadczeń nie będzie zatem tutaj dotkliwą, jednak dla Zakładu z uwagi na wielką ilość rent, które ulegną zmniejszeniu, stanowić będzie dość znaczną oszczędność.

Przepis dotyczy ograniczenia renty inwalidzkiej w razie jej zbiegu z rentą wypadkową

istniał w innej formie już w chwili przyłączenia Śląska do Polski, został jednak zniesiony ustawą z dnia 20. XII. 1922 r. (Dz. U. Śl. z 1923 r. Nr. 3, poz. 24).

Do Art. 2.: Ponieważ przepisy Ordynacji Ubezpieczeniowej weszły w życie z dniem 1 stycznia 1912 r., a do okresu wyczekiwania przy przymusowym ubezpieczeniu potrzebnych jest 200 tygodni składowych (okres służby wojskowej zalicza się jako składki obowiązkowe), nie mają prawa do świadczeń z tytułu ubezpieczenia inwalidzkiego wdowy po tych ubezpieczonych, którzy czasokresu tego nie przebyli, a więc zmarli lub też stali się przedwcześnie niezdolnymi do pracy. Będą to w wielkiej części wdowy po poległych w wojnie światowej. Do 31 grudnia 1930 r. ustawa wprowadzająca do Ordynacji Ubezpieczeniowej kazała doliczyć na okres wyczekiwania składki, opłacane na podstawie starej ustawy „Invalidenversicherungsgesetz”, wobec czego większość tych wdów miała prawa utrzymane. Projektowane brzmienie nakłada obowiązek zaliczania tych składek do czasu wyczekiwania także i po 31 grudnia 1930 r.

Wydatek z tego tytułu będzie w pierwszych latach nie wielki i obracać się będzie w kwocie około 40.000,— zł rocznie. Z każdym rokiem jednak suma ta będzie wzrastała, ponieważ wdowy po poległych dochodzą do wieku 60 lat, gdzie im przysługuje bezwzględnie renta po ubezpieczonym. W latach największego napięcia dochodzić będzie kwota ta do około 500.000,— zł, ażeby później znów się zmniejszać. Ogólny wydatek z tego tytułu wyniesie według przewidywanych obliczeń za cały okres czasu ca 3.500.000 zł.

Do Art. 3.: Przepis ten ma na celu ograniczyć przejściowo składki w Kasach Chorych maksymalnie do 5 od sta zarobku podstawowego. Zarazem daje on możliwość do ujednolicenia świadczeń w Kasach Chorych. Czynnikiem regulującym będzie tu Wyższy Urząd Ubezpieczeń, którego zgody wymaga uchwała Kasy dot. udzielenia świadczeń nadzwyczajnych. Przepis Art. 2 jest konieczny na czas kryzysu gospodarczego i ma na celu odciążenia życia gospodarczego od nadmiernych składek ubezpieczeniowych. Wprowadzenie części Kas obniżyła już swoje składki do projektowanej normy (częściowo zresztą bez konieczności uciekania się do poważniejszej redukcji świadczeń nadzwyczajnych), jednak są Kasy, których nie da się skłonić do dobrowolnego obniżenia składek.

Do Art. 4.: W myśl § 364 Ordynacji Ubezpieczeniowej Kasa Chorych winna zebrać fundusz rezerwowy w wysokości co najmniej jednorocznych wydatków, i odprowadzać na ten cel co najmniej $\frac{1}{20}$ wszystkich dochodów. Stosowanie tego przepisu jest w obecnym czasie prawie że niemożliwe i też przez większość Kas nie jest on respektowany. Wyższy Urząd Ubezpieczeń będzie mógł na podstawie przepisu art. 3 zezwolić na odstąpienie od przepisów, dotyczących zebrania funduszu rezerwowego.

Do Art. 5.: Przenosi się tutaj dotychczasową treść § 1279a ze względu na ubezpieczonych z okresu przejściowego, to jest tych, którzy przeszli z ubezpieczenia pracowników umysłowych do ubezpieczenia inwalidzkiego lub odwrotnie przed 1 stycznia 1928 r.

Do Art. 6.: Dla ubezpieczonych z okresu przejściowego przenosi się tutaj zniesione przepisy § 1280, ustęp 2 i § 1281 punktu 1a.)

Do Art. 7.: Dla ubezpieczonych z okresu przejściowego przenosi się tu zniesione w projekcie Ordynacji Ubezpieczeniowej postanowienia § 1283 ustęp 4.

Do Art. 8.: Artykuł 8 normuje wypadki, w których zejdzie się prawo do renty tak z ubezpieczenia pracowników umysłowych jak i w ubezpieczeniu na wypadek inwalidztwa i postanawia, że w takich wypadkach zakład inwalidzki udziela ze swych składek tylko kwoty wzrostu do renty z ubezpieczenia pracowników umysłowych. Są to wypadki w których przejście z ubezpieczenia inwalidzkiego do ubezpieczenia pracowników umysłowych nastąpiło jeszcze przed 1. I. 1928 r., w których jednak ubezpieczeni bądź to na podstawie dotychczasowych przepisów ustawowych bądź też przez dobrowolne dalsze płacenie składek zachowali sobie prawo tak w jednym jak i w drugim ubezpieczeniu. Ich sytuacja prawna jest podobna do tych, którzy już przed 1. I. 1928 r. uzyskali rentę i którym przysługiwał wobec tego wybór renty z jednego ubezpieczenia, do którego otrzymują jako dodatek wzrost rentowy z drugiego ubezpieczenia.

Ustęp drugi tego artykułu ma na celu stwierdzenie, że przepis ten nie dotyczy ustalonych już przed 1. I. 1928 r., celem uniknięcia ewtl. nieporozumienia.

Do Art. 9.: Przed powstaniem Państwa Polskiego obowiązywało na terenie Górnego Śląska, Województwa Poznańskiego i Pomorskiego jednolite ustawodawstwo w zakresie ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, a mianowicie niemiecka Ordynacja Ubezpieczeniowa. Robotnik, pracujący kolejno w Poznańskim i na Górnym Śląsku miał zapewnione świadczenie, w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, na podstawie swego całego i ciągłego ubezpieczenia we wszelkich instytucjach ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa na obszarze Rzeszy niemieckiej. Ubezpieczonym kolejno w różnych zakładach przyznawała świadczenia ta instytucja ubezpieczeniowa, w której robotnik był ostatnio ubezpieczony i to na podstawie wszystkich składek inwalidzkich.

Powyżej przedstawiony stan rzeczy uległ radykalnej zmianie z chwilą przyłączenia najpierw obszarów woj. poznańskiego, później woj. pomorskiego i wreszcie Górnego Śląska do Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponieważ obszary województwa poznańskiego i pomorskiego zostały przyłączone do Polski wcześniej niż Górny Śląsk, przeto z uwagi na

liczne nowele tak nien. (do zmiany suwerenności), jak i śląskie, istnieją poważne różnice w ustawodawstwie ubezpieczeniowym, obowiązującym na tych obszarach, tak, że obecnie nie można ustawy, obowiązującej na Górnym Śląsku, uważać za tę samą, jaka obowiązuje w wyżej wymienionych województwach. Przestały zatem działać dotyczące przepisy Ordynacji Ubezpieczeniowej i ani Zakład Śląski, ani też Ubezpieczalnia Poznańska nie zaliczały ubezpieczonym składki płacone do drugiej instytucji. Ten stan rzeczy wymagał, z uwagi na częste zmiany miejsca zatrudnienia niektórych robotników (zwłaszcza robotników budowlanych) i utraty z tego powodu przez tych robotników prawa do świadczeń z jednej i drugiej instytucji, odpowiedniego uregulowania. To też Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie zawarł z Ubezpieczalnią Krajową w Poznaniu umowę, mocą której jedna ubezpieczalnia zalicza składki płacone do drugiej, a uzyskuje wzamian zwrot tej części renty, która przypada na ubezpieczalnię drugą w stosunku do opłaconych do niej składek.

Tekst zawartej umowy został przedłożony do wiadomości Ministra Opieki Społecznej, Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń w Katowicach, jako władzy nadzorczej i wreszcie Sdom Ubezpieczeniowym. Należy podkreślić, że sądy ubezpieczeniowe w swych wyrokach respektują postanowienia zawartej umowy.

Umowa ta wykonywana już jest przez Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa od trzech lat właściwie bez podstawy prawnej, którą ma dać projektowane brzmienie artykułu 13.

Do Art. 10.: Patrz uzasadnienie do §§ 1403, 1405, 1406, 1407, 1409 i 1410 a.

Przepisy wyżej wymienione nie regulują spraw rachunkowych między instytucjami ubezpieczeniowymi za czas przed wejściem projektowanej ustawy. Projekt sposobu rozrachunku nie normuje. Zasadniczo do czasu wejścia w życie nowych przepisów należałoby stosować przepisy dotychczasowe. Ponieważ jednak nie były one faktycznie już wykonywane, pozostawia się sprawę unormowania rozrachunku Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń, który wysłuchawszy jedną i drugą stronę wyda odpowiednie przepisy, nie będąc przytem krepowany przepisami § 1405 Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Do Art. 11—12: Cofnięcie wstecz daty mocy obowiązującej przepisów, zawartych w punktach 13, 16, 23 art. 1 do dnia 1 stycznia 1928 r. t. j. do dnia wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, ma na celu usankcjonowanie dotychczasowej działalności Zakładu Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, który trzymał się zasad w tych punktach wyszczególnionych.

P o p r a w k i

do projektu ustawy w sprawie zmiany niektórych postanowień Ordynacji Ubezpieczeniowej, złożone na posiedzeniu Komisji Pracy i Opieki Społecznej Sejmu Śląskiego w dniu 18 stycznia 1934 r. przez p. Dra Hełmskiego, naczelnika Wydziału Pracy i Opieki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

1/ Na stronie 2 między pkt. 7 a 8:

§ 195a otrzymuje następujący dodatkowy ustęp 5:

"Wojewoda może zarządzić, że do czasokresu wymienionego w ustępie 1 zalicza się także czasokresy przebyte w innej instytucji ubezpieczenia na wypadek choroby nie wymienionej w tym ustępie".

§ 205a otrzymuje następujący dodatkowy ustęp 9:

"Wojewoda może zarządzić, że do czasokresu wymienionego w pkt. 3 ustępu 1 zalicza się także czasokresy przebyte w innej instytucji ubezpieczenia na wypadek choroby nie wymienionej w tym ustępie."

2/ Na stronie 4 pomiędzy pkt. 15 a 16:

§ 1253 otrzymuje następujące brzmienie:

"Renty wypłaca się najwcześniej od pierwszego dnia tego miesiąca, w którym wpłynął wniosek o rentę, chyba że zaszły okoliczności niezależne od woli uprawnionego, które uniemożliwiły mu podanie wniosku we właściwym czasie.

W tym przypadku należy podać wniosek w ciągu 3 miesięcy po ustaniu działania przeszkody."

3/ Na stronie 5 między pkt. 24 i 25:

§ 1294 otrzymuje następujące brzmienie:

"Renty dla pozostałych nie mogą razem przekraczać renty inwalidzkiej, jaką zmarły uprawniony pobierał względnie do jakiej miałby prawo, gdyby żył.

W razie przekroczenia tej granicy zmniejsza się je odpowiednio."

4/ Na stronie 5 między pkt. 25 i 26:

§ 311 otrzymuje następujące brzmienie:

"Rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego zmniejsza się:

- 1/ w razie jej zbiegu z rentą z ubezpieczenia wypadkowego,
- 2/ w razie jej zbiegu z rentą z ubezpieczenia pracowników umysłowych,
- 3/ w razie jej zbiegu z pensją wzgl. z rentą z kasy brackiej /z ubezpieczenia brackiego/, fabrycznej lub innej podobnej kasy,

- 4/ w razie jej zbiegu z zaopatrzeniem ze Skarbu Państwa, instytucji samorządowej lub prywatnej /rentą wojskową, emeryturą i t.p./,
- 5/ w razie, gdy uprawniony do renty z ubezpieczenia inwalidzkiego ma dochody z tytułu zarobku z pracy, z majątku lub prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego wzgl. przemysłowego.

W przypadkach tych potrąca się z renty z ubezpieczenia inwalidzkiego kwotę renty, pensji, zaopatrzenia wzgl. dochodu dorównującą w wypadkach wymienionych pod L: 2 i 5 całemu udziałowi instytucji ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, w wypadkach zaś wymienionych pod L: 1 i 4 połowie a w wypadkach wymienionych pod L: 3 jednej piątej części tego udziału.

Postanowienia te mają również zastosowanie do udzielonej przez instytucje ubezpieczenia od wypadków opieki w szpitalu /lub w innym zakładzie/, przyczem pobyt w szpitalu traktuje się na równi z poborem pełnej renty wypadkowej."

- 5/ Na stronie 5 pkt.26 w miejsce dotychczasowego brzmienia:

§ 1318 otrzymuje następujące brzmienie:

"Jeżeli zachodzą warunki do udzielenia kilku rent z ubezpieczenia inwalidzkiego, to niższa renta spoczywa od dnia zaistnienia tych warunków."

- 6/ Na stronie 6: pkt.36 proponuje się skreślić; załatwiony nowo proponowanym § 1311.

Numerację w art.1 należałoby stosownie do przyjętych poprawek zmienić.

- 7/ Na stronie 9 proponuje się zamiast art.8 dotychczasowej treści przepis następujący:

Art.8.

"Wstrzymuje się dotychczas płacone wzrosty rentowe z ubezpieczenia inwalidzkiego do rent z ubezpieczenia pracowników umysłowych."

U z a s a d n i e .

Obliczenia dokonane w związku z zamknięciem rachunkowym za rok 1933 oraz w związku z układaniem preliminarza budżetowego za rok 1934 wykazały, że oszczędności wynikające z ograniczenia świadczeń przewidzianych w projekcie ustawy w sprawie zmiany niektórych postanowień Ordynacji Ubezpieczeniowej przedłożonym Sejmowi Śląskiemu przez Śląską Radę Wojewódzką w grudniu 1933 r. nie wystarczą na zrównoważenie budżetu Zakładu Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie. Zamknięcia rachunkowe tego Zakładu za rok 1932 wykazało jeszcze 443.767,23 zł deficytu. Deficyt za rok 1933 będzie już wynosił około 1.240.000,- zł. Preliminarz budżetowy za rok 1934 przewiduje deficyt w kwocie 2.525.489,- zł. Jak z powyższego porównania wynika rozpiętość między wydatkami i dochodami Zakładu wzrasta z roku na rok. Przyczyną tego stanu rzeczy jest z jednej strony stały wzrost ilości rent z drugiej zaś strony stałe zmniejszanie się z powodu kryzysu gospodarczego dochodu ze składek.

Ponieważ Zakład Ubezpieczeń wyczerpał już prawie zupełnie swój zapas płynnego majątku, należałoby znaleźć jak najprędzej

sposób doprowadzenia do równowagi między dochodami a wydatkami Zakładu. Podwyższenie składek ubezpieczeniowych nie jest wskazane, jak to już podniesiono w uzasadnieniu ogólnym do projektu ustawy w sprawie zmiany niektórych postanowień Ordynacji Ubezpieczeniowej. /Druk Nr.347/III/. Pozostaje zatem tylko jako jedyny środek dalsza redukcja świadczeń, przyczem w projektowanych zmianach przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej starano się przestrzegać zasady przeprowadzonej w projekcie ustawy redukowania świadczeń tam, gdzie oni najmniej dotknął uprawnionych. Nie proponuje się zatem obniżenia wszystkich rent i pewien procent, ponieważ dotknęłoby to cały szereg rencistów pobierających małe renty a nie mających poza tem innego źródła dochodu, lecz tylko w tych wypadkach, gdzie uprawniony oprócz renty z ubezpieczenia inwalidzkiego posiada jeszcze inne dochody.

Oszczędności uzyskane przez proponowane zmniejszenie rent wyniosą według obliczeń przeprowadzonych przez Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie kwotę 2.707.192,- zł rocznie.

W poszczególnych pozycjach oszczędności te wynoszą:

- a/ z projektowanej zmiany § 1253 Ordynacji Ubezpieczeniowej /pkt.2 poprawek/ około 100.000,- zł

Według dotychczasowego brzmienia § 1253 należy rentę płać do jednego roku wstecz od stawienia wniosku,

- b/ z zmiany § 1294 /pkt.3 poprawek/ około 40.000,- "

Przepis ten ma na celu ograniczenie sumy rent dla pozostałych do wysokości renty inwalidzkiej, do jakiej miałyby prawo ubezpieczeni, gdyby żyli,

- c/ z projektowanego przepisu § 1311.

- 1/ przy zbiegu renty inwalidzkiej z rentą z ubezpieczenia wypadkowego około 871.971,- "

- 2/ przy zbiegu renty inwalidzkiej z rentą z ubezpieczenia pracowników umysłowych około 50.000,- "

- 3/ przy zbiegu renty inwalidzkiej z pensją bracką około 1.385.221,- "
przy zbiegu z rentą kasy fabrycznej około 10.000,- "

Obliczenie dokonane przez Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w tej pozycji nie są ścisłe. Z jednej strony bowiem przy pensjonistach brackich nie uwzględniono wszystkich kategorii, z drugiej strony przy rencistach kas fabrycznych z braku odpowiedniego materiału nie dokonano żadnych obliczeń, zaś szacunkowo przyjęta kwota 10.000 zł uzyskanych oszczędności jest stanowczo o wiele za niską,

- 4/ przy zbiegu renty z ubezpieczenia inwalidzkiego z zaopatrzeniem ze Skarbu Państwa, instytucji samorządowej lub prywatnej około 5.000,- "

Także i tutaj przyjęta przez Zakład kwota będzie w rzeczywistości z pewnością wyższa.

- 5/ przy zbiegu renty inwalidzkiej z innymi dochodami około 100.000,- "

/także

Reforma ta przyczyni się poza tem w pewnej mierze do opuszczenia posad przez starsze osoby mające prawo do renty inwalidzkiej i do zrobienia miejsca młodszym siłom bezrobotnym.

d/ Z projektowanego przepisu § 1318 około 55.000,- zł

Projektowana zmiana obostrza przepis projektu ustawy w sprawie zmiany niektórych przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej o tyle, że przy zbiegu dwóch rent z ubezpieczenia inwalidzkiego /inwalidzkiej i wdowiej/ skreśla niższą rentę w całości. /p.zresztą uzasadnienie do pkt.26 art.1 projektu ustawy/.

e/ z wstrzymania wzrostów rentowych z ubezpieczenia inwalidzkiego do rent z ubezpieczenia pracowników umysłowych około :..... 50.000,- "

Przepis ten jest pomyślany jako przepis przejściowy na czas kryzysu gospodarczego. Przepisy o wzrostach rentowych dotyczą tylko tych osób, które posiadały już prawo do renty przed 1 stycznia 1928 r. t.j.przed wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta R.P. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Osoby te pobierają stosunkowo wysokie renty z ubezpieczenia pracowników umysłowych, wobec czego wstrzymanie wzrostów rentowych z ubezpieczenia inwalidzkiego, które zresztą nie są wysokie, nie będzie dla nich zbyt dotkliwe.

Prócz wyżej wymienionych zmian natury oszczędnościowej proponuje się jeszcze w pkt.1 powyższych poprawek zmianę względnie uzupełnienie §§ 195a i 205a Ordynacji Ubezpieczeniowej. Przepisy te mają na celu umożliwienie uzgodnienia obowiązującej na Górnym Śląsku Ordynacji Ubezpieczeniowej z przepisami umowy polsko-niemieckiej o ubezpieczeniu społecznem oraz zawartymi na tej podstawie umowami dodatkowymi i będącą w przygotowaniu umową między Kasami Chorych na górnosłaskiej części Województwa Śląskiego a instytucjami ubezpieczenia na wypadek choroby w pozostałej części Państwa Polskiego.

SEJM ŚLĄSKI

Druk Nr. 348/III.

PROJEKT

ustawy skarbowej na rok administracyjny

1934/35

oraz preliminarz budżetowy Województwa Śląskiego na rok

1934/35

1 9 3 3

Spółka Wydawnicza „Śląski Głos Poranny” Katowice, ul. Marsz. Piłsudskiego 20. Tel. 1706.

SEJM ŚLĄSKI

Druk Nr. 348/III

Śląska Rada Wojewódzka

L. R. W. 1172

Katowice, dnia 22 grudnia 1933 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy skarbowej oraz preliminarz budżetowy Województwa Śląskiego na rok administracyjny 1934/35, uchwalone przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 1933 r. o przedstawienie projektu ustawy i preliminarza budżetowego Sejmowi Śląskiemu.

**Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej**

(—) Dr. Grażyński
Wojewoda Śląski

Ustawa Skarbowa

na rok administracyjny 1934/35 z dnia 1934 r.

Art. 1.

Załączonym budżetem Województwa Śląskiego za czas od 1 kwietnia 1934 r. do 31. marca 1935 r. ustala się:

kwotę wydatków zwyczajnych na	64.181.935,48 zł.
kwotę wydatków nadzwyczajnych na	2.165,200,— „
Łączną kwotę wydatków administracyjnych na rok administracyjny 1934/35 ustala się na sumę	66.347.135,48 „

Art. 2.

Załączonym do budżetu planem finansowo-gospodarczym na rok administracyjny 1934/35 ustala się dla przedsiębiorstwa Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego rozchody zwyczajne w kwocie 185.570,— zł.
na których pokrycie służą dochody zwyczajne w kwocie 205.570,— „

Art. 3.

Jako pokrycie ustalonych w artykule wydatków administracyjnych w kwocie 66.347.135,48 zł. służą preliminowane w budżecie na rok administracyjny 1934/35 dochody:

zwyczajne administracji w kwocie	66.338.210,— zł.
nadzwyczajne administracji w kwocie	— „
czysty dochód Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie	20.000,— „
łącznie zatem dochody w kwocie	66.358.210,— „

Art. 4.

Ustawowy udział Skarbu Państwa w dochodach Skarbu Śląskiego w myśl ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 497) będzie pokryty z nadwyżek pomiędzy wydatkami Skarbu Śląskiego a wszystkimi dochodami skarbowymi, które zgodnie z artykułem 5 statutu organicznego Województwa Śląskiego mają wpływać do Skarbu Śląskiego.

Art. 5.

Wszystkie wydatki mogą być uskutecznione tylko na cele wymienione w paragrafach i pozycjach budżetu i w granicach kredytów w tych paragrafach i pozycjach ustalonych, przepis ten nie uchybia prawa Śląskiej Rady Wojewódzkiej do przenoszenia kredytów rzeczowych wymienionych w artykule 7 niniejszej ustawy.

Kredyty inwestycyjne względnie budowlane mogą być użyte tylko na materiały budowlane, narzędzia pracy i koszty robocizny robotników fizycznych tj. takich, którzy nie podlegają rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych z dnia 24. listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911).

Art. 6.

Otwieranie kredytów nieobjętych budżetem, może nastąpić tylko na wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej, uprzednio uchwalony w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że jednocześnie zostaną uzyskane nowe, wystarczające źródła pokrycia.

Art. 7.

Śląska Rada Wojewódzka ma prawo przenosić kredyty w razie potrzeby między paragrafami 2 do 11 włącznie, obejmującymi wydatki rzeczowe związane z normalnym tokiem administracji, w obrębie każdego działu poszczególnej części budżetu zwyczajnego administracji, oraz zwiększyć wydatki zwyczajne przewidziane w planie finansowo-gospodarczym Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, z wyjątkiem wydatków osobowych, przewidzianych stałym etatem o ile wszystkie te zmiany nie spowodują zmniejszenia czystego dochodu Drukarni.

Prawa przyznane Śląskiej Radzie Wojewódzkiej w ustępie 1 niniejszego artykułu służą odnośnie do części pierwszej budżetu Marszałkowi Sejmowi Śląskiemu z tem, że Marszałek ma także prawo przenosić kredyty z paragrafów i na paragrafy obejmujące wydatki osobowe.

Prawo przenoszenia kredytów między pozycjami budżetów Śląskich Zakładów Wojewódzkich w dziale wydatków rzeczowych służy Śląskiej Radzie Wojewódzkiej, zaś między subpozycjami Województwa Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka ma prawo podwyższać wydatki Wojewódzkiego Funduszu Drogowego oraz ustalać wydatki w budżecie Wojewódzkiego Funduszu Drogowego nieprzewidziane, o ile zmiany te nie wywołują powiększenia dotacji Skarbu Śląskiego, oraz ma prawo przenosić kredyty w razie potrzeby między pozycjami jednego i tego samego paragrafu w obrębie od 1 do 7 paragrafu budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zwiększenia wydatków przewidzianych w paragrafie 1 załączonego budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego do wysokości 5 % faktycznych dochodów, przewidzianych w paragrafach 3, 4, 5 i 6 budżetu tegoż Funduszu.

Dołączone do niniejszego budżetu budżety wojewódzkich zakładów humanitarnych i szpitalnych są integralną częścią budżetu Województwa Śląskiego.

Art. 8.

Kredyty przewidziane w załączonym budżecie są ważne do dnia 31. marca 1935 roku.

Art. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 1934 roku.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej, Województwu Śląskiemu.

ZESTAWIENIE OGÓLNE

DOCHODY:

WYDATKI:

Cz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1932/33	Budżet 1933/34	Preliminuje się na rok 1934/35			Cz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1932/33	Preliminuje się na rok 1934/35			
				Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem				Budżet 1933/34	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
I	Sejm Śląski	327.23	315.—	3.015.—	—	3.015.—	I	Sejm Śląski	843.026.74	852.374.—	878.582.—	—	878.582.—
II	Administracja Śląska	2.789.780.08	2.717.179.50	2.370.495.—	—	2.370.495.—	II	Administracja Śląska	66.471.850.73	65.590.829.—	55.496.589.—	2.165.200	57.661.789.—
III	Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	83.400.545.70	72.967.300.—	63.964.700.—	—	63.964.700.—	IIa	Urząd Kontroli Państwowej, Oddział Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach	21.137.18	22.640.—	22.650.—	—	22.650.—
	Drukarnia Wojewódzka	42.764.30	16.700.—	20.000.—	—	20.000.—	III	Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	14.857.525.27	9.236.928.52	7.784.114.48	—	7.784.114.48
Razem :		86.233.417.33	75.701.494.50	66.358.210.—	—	66.358.210.—	Razem :		82.193.539.92	75.702.771.52	64.181.935.48	2.165.200.—	66.347.135.48

Zestawienie ogólne dochodów według części działów i rozdziałów.

Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczajne i nadzwyczaj. razem za r. 1932/33	Budżet 1933/34	DOCHODY na 1934/35		
						Zwyczajne	Nadzwyczaj.	Razem
			SUMA OGÓLNA	86.233.417,33	75.701.494,50	66.358.210.—	—	66.358.210.—
I			Sejm Śląski	327,25	315.—	3.015.—	—	3.015.—
II			Administracja Śląska	2.789.780,08	2.717.179,50	2.370.495.—	—	2.370.495.—
III	I		Dochody administracyjno-osobowe	4.286,64	4.111.—	4.670.—	—	4.670.—
	II		Dochody administracyjno-rzeczowe	115.936,34	137.839.—	145.236.—	—	145.236.—
	IV		Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcja Policji i Powiatowe Urzędy Zdrowia	955.666,61	982.500.—	744.200.—	—	744.200.—
	VI		Policja Województwa Śląskiego	4.022,47	1.636.—	3.500.—	—	3.500.—
	VII	I	Kultura Krajowa	36.459,95	337.100.—	1.000.—	—	1.000.—
		II	Śląskie Biuro Meljoracyjne	—	—	150.—	—	150.—
	VIII		Roboty Publiczne	7.551,40	6.200.—	6.000.—	—	6.000.—
	IX	I	Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	8.935,29	3.000.—	6.000.—	—	6.000.—
		II	Wyższy Urząd Ubezpieczeń	69.912,36	74.689.—	97.450.—	—	97.450.—
	X		Wojewódzki Sąd Administracyjny	3.168,21	5.000.—	3.500.—	—	3.500.—
	XI		Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne	28.890,67	34.000.—	17.000.—	—	17.000.—
	XII	I	Wojewódzka Służba Zdrowia	10.662,50	14.150.—	11.600.—	—	11.600.—
		II	Wojewódzki Zakład Badania Żywności	30.982,67	40.000.—	35.000.—	—	35.000.—
	XIII		Administracja Domów Skarbowych	356.899,21	381.325.—	414.259.—	—	414.259.—
	XIV		Muzeum Śląskie	599,71	600.—	600.—	—	600.—
	XV		Administracja Skarbowa	—	—	150.000.—	—	150.000.—
	XVI		Administracja Szkolna	—	—	—	—	—
		III	Szkoły Powszechne	—	184,50	—	—	—
		IV	Zakłady Kształcenia Nauczycieli	74.355.—	19.200.—	16.600.—	—	16.600.—
		V	Szkolnictwo Średnie	941.940,40	582.615.—	577.500.—	—	577.500.—
		VI	Szkolnictwo Zawodowe	122.933,62	93.030.—	88.430.—	—	88.430.—
	XVII		Śląskie Konserwatorium Muzyczne	16.577.—	—	47.800.—	—	47.800.—
			Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	83.400.545,70	72.967.300.—	63.714.700.—	—	63.714.700.—
	I		Emerytury	1.934.147,25	1.820.000.—	42.500.—	—	42.500.—
	II		Ogólny Zarząd Skarbowy	1.533.230,34	1.200.000.—	1.145.000.—	—	1.145.000.—
	III		Daniny Publiczne	79.933.168,11	69.947.300.—	62.777.200.—	—	62.777.200.—
			B. Przedsiębiorstwa.					
			Drukarnia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego	42.764,30	16.700.—	20.000.—	—	20.000.—

Zestawienie ogólne wydatków według części, działów i rozdziałów.

Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem za r. 1932/33	Budżet 1933/34	WYDATKI na 1934/35		
						Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem:
			SUMA OGÓLNA	82.193.539,92	75.702.277,52	64.181.935,48	2.165.200,—	66.347.135,48
I			Sejm Śląski	843.026,74	852.374,—	878.582,—	—	878.582,—
II			Administracja Śląska	66.471.850,73	65.590.829,—	55.496.589,—	2.165.200,—	57.661.789,—
	I		Wydatki Administracyjno-osobowe	39.436.105,67	40.367.087,—	38.245.699,—	—	38.245.699,—
	II		Wydatki administracyjno-rzeczowe	2.776.379,86	3.044.707,—	3.041.408,—	41.950,—	3.083.358,—
	III		Śląska Rada Wojewódzka	1.047.223,45	1.552.100,—	1.693.200,—	—	1.693.200,—
	IV	I	Administracja Ogólna	63.557,35	126.280,—	165.780,—	—	165.780,—
	V	II	Konserwator Okręgowy	10.714,71	14.000,—	5.500,—	—	5.500,—
	VI		Wyznania religijne	339.000,—	473.600,—	74.300,—	300.000,—	374.300,—
	VII	I	Policja Województwa Śląskiego	555.935,07	514.955,—	534.168,—	91.000,—	625.168,—
	VIII	II	Kultura Krajowa	102.412,75	658.000,—	86.500,—	6.000,—	86.500,—
	IX		Śląskie Biuro Melioracyjne	87.098,10	52.400,—	22.400,—	—	22.400,—
	X		Roboty Publiczne	6.917.446,18	5.036.300,—	561.500,—	1.686.250,—	2.247.750,—
	XI	I	Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	16.792,45	17.367,—	21.585,—	—	21.585,—
	XII	II	Wyższy Urząd Ubezpieczeń	25.010,24	36.160,—	37.000,—	—	37.000,—
	XIII		Wojewódzki Sąd Administracyjny	4.352,63	4.810,—	4.810,—	—	4.810,—
	XIV		Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne	11.349.490,68	10.245.604,—	8.076.380,—	—	8.076.380,—
	XV	I	Wojewódzka Służba Zdrowia	417.585,83	644.527,—	657.300,—	—	657.300,—
	XVI	II	Wojewódzki Zakład Badania Żywności	39.937,90	19.361,—	10.199,—	—	10.199,—
	XVII		Administracja Domów Skarbowych	81.871,59	107.641,—	113.900,—	—	113.900,—
	XVIII		Muzeum Śląskie	20.162,14	17.000,—	21.500,—	—	21.500,—
	XIX		Administracja Skarbowa	307.165,53	284.820,—	313.360,—	—	313.360,—
	XX	I	Administracja Szkolna, władze II. instancji	599.107,85	502.540,—	442.700,—	—	442.700,—
	XXI	II	Nadzór Szkolny (inspektoraty)	769,—	800,—	800,—	—	800,—
	XXII	III	Szkoły powszechne	987.681,43	588.070,—	411.000,—	—	411.000,—
	XXIII	IV	Zakłady Kształcenia Nauczycieli	95.845,50	67.700,—	57.000,—	—	57.000,—
	XXIV	V	Szkoły Średnie Ogólno-Kształcące	391.913,83	384.000,—	250.500,—	—	250.500,—
	XXV	VI	Szkoły Zawodowe	898.290,99	831.600,—	643.000,—	40.000,—	683.000,—
	XXVI		Śląskie Konserwatorium Muzyczne	—	—	11.100,—	—	11.100,—
Ila			Urząd Kontroli Państwowej, Oddział Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach	21.137,18	22.640,—	22.650,—	—	22.650,—
III	I		Urząd Kontroli Państwowej	13.441,88	14.340,—	14.150,—	—	14.150,—
	II		Oddział Prokuratury Generalnej R. P. w Katowicach	7.695,20	8.300,—	8.560,—	—	8.560,—
	III		Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	14.857.525,27	9.236.928,52	7.784.114,48	—	7.784.114,48
	IV		Emerytury i zaopatrzenia	3.753.665,—	4.740.584,—	4.504.520,—	—	4.504.520,—
	V		Ogólny Zarząd Skarbowy	6.505.300,67	10.000,—	10.000,—	—	10.000,—
	VI		Daniny Publiczne	332.739,08	344.800,—	440.800,—	—	440.800,—
	VII		Śląski Fundusz Gospodarczy	—	—	—	—	—
	VIII		Długi Województwa Śląskiego	4.265.820,52	4.141.544,52	2.828.794,48	—	2.828.794,48
	IX		Udziały — Pożyczki	—	—	—	—	—

Część I-sza, Sejm Śląski.

Zwrot 1/2 części kosztów faktycznych umiędziawienia wo-
znych Biura Sejmiku Śląskiego.
Opłata za karty biblioteczne.
Wydawnictwo Sejmiku Śląskiego.

Część II. Administracja Śląska)

§ 2 poz. 1. Częściowy zwrot kosztów umundurowania ($\frac{1}{2}$ kosztów faktycznych).

§ 2 poz. 3. jak poz. 1.

§ 2 poz. 4. jak poz. 1.

§ 4. poz. 1. a) dochód z opłat za egzaminy
b) za badanie pojazdów mechanicznych 9,875,— „
szoferskie 22,000,— zł.

§ 4 poz. 2.
chodów ciężarowych 100,— „
a) ze sprzedaży zużytych opon kółek itp. 100,— „
b) zwrot kosztów za wypożyczenie samo-
c) ze sprzedaży nawozu końskiego 1,800,— „
d) ze sprzedaży wybrakowanych koni 300,— „

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
II		5		Czynsz za podnajęte mieszkania oraz świadczenia uboczne	19.233,51	18.419,—	15.899,—	30.206,—		30.206,—	
			1	Administracja ogólna	5.224,66	3.219,—	3.219,—	3.037,—	—	3.037,—	§ 5. poz. 1. Czynsz za podnajęte mieszkania służbowe oraz ubikacje w domach prywatnych przez Skarb Śląski wynajętych oraz świadczenia uboczne.
			2	Policja Województwa Śląskiego	13.015,73	15.000,—	12.260,—	13.133,—	—	13.133,—	§ 5 poz. 2. Czynsz za lokale, ubikacje gospodarcze, parcele podnajęte funkcjonariuszom Policji Województwa Śląskiego w realnościach przez Skarb Śląski wynajętych, oraz świadczenia uboczne.
			3	Administracja Skarbowa	993,12	200,—	420,—	4.016,—	—	4.016,—	§ 5. poz. 3. Czynsz za lokale podnajęte funkcjonariuszom w domach prywatnych przez Skarb Śląski wynajętych oraz świadczenia uboczne.
			4	Adminjstracja szkolna	—	—	—	10.020,—	—	10.020,—	§ 5. poz. 4. Czynsz za mieszkania służbowe w budynkach prywatnych oraz świadczenia uboczne za podnajmowanie sal w zakładach szkolnych.
		6		Sprzedaż druków i makulatury	2.750,47	3.250,—	8.300,—	2.260,—	—	2.260,—	
			1	Administracja ogólna	—	—	6.200,—	630,—	—	630,—	§ 6. poz. 1. Dochód ze sprzedaży druków jak dzienniki dla położnych oraz makulatury.
			2	Policja Województwa Śląskiego	23,38	350,—	200,—	30,—	—	30,—	§ 6. poz. 2. Dochód ze sprzedaży makulatury.
			3	Administracja Skarbowa	2.150,32	2.500,—	1.500,—	1.000,—	—	1.000,—	§ 6. poz. 3. Dochód ze sprzedaży druków władzom nieze-spolonym, oraz makulatury.
			5	Administracja szkolna	576,77	400,—	400,—	600,—	—	600,—	§ 6. poz. 4. Dochód z opłat za wydane legitymacje kolejowe itp. zaświadczenia uczniom w szkołach zawodowych (rozporz. z dnia 30. X. 1931 r. w sprawie opłat szkolnych w szkołach zawodowych Województwa Śląskiego).
		7		Sprzedaż inwentarza biurowego	300,—	300,—	—	—	—	—	
			2	Policja Województwa Śląskiego	300,—	300,—	—	—	—	—	§ 7. poz. 2. Nie przewiduje się sprzedaży inwentarza biurowego.
		9		Wydawnictwa	63.602,05	81.848,—	77.140,—	70.995,—	—	70.995,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem wedle budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
II		9	1	Administracja ogólna	63.602,05	81.848,—	77.140,—	70.995,—	—	70.995,—	§ 9. poz. 1. Prenumerata wydawnictw urzędowych i ogłoszenia: a) Gazeta urzędowa Woj. Śl. 19.920,— zł. b) Dziennik Ustaw Śląskich — wydanie polskie 10.800,— „ c) Dziennik Ustaw Śląskich — wydanie niemieckie 1.920,— „ d) Pojedyncze egzemplarze 2.105,— „ e) Ogłoszenia 36.000,— „ f) Drobné dochody 250,— „
			11	Inne dochody	18.450,43	8.480,—	3.250,—	7.600,—	—	7.600,—	
			1	Administracja ogólna	3.051,53	6.500,—	200,—	1.400,—	—	1.400,—	§ 11. poz. 1. Przewiduje się różne dochody nieprzewidziane w innych paragrafach Administracji Ogólnej.
			2	Policja Województwa Śląskiego	3.226,12	600,—	1.750,—	800,—	—	800,—	§ 11. poz. 2. Różne dochody nieprzewidziane w innych paragrafach Policji Województwa Śląskiego.
			3	Administracja Skarbowa	2.123,37	500,—	500,—	3.500,—	—	3.500,—	§ 11. poz. 3. Różne dochody nieprzewidziane w innych paragrafach Administracji Skarbowej.
IV			4	Administracja szkolna	10.649,41	880,—	800,—	1.900,—	—	1.900,—	§ 11. poz. 4. Różne dochody nieprzewidziane w innych paragrafach Administracji Szkolnej.
				Administracja ogólna	955.666,61	1.212.500,—	982.500,—	744.200,—	—	744.200,—	
				Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji i Powiatowe Urzędy Zdrowia.							
			12	Oplaty z obrotu uszlachetniającego	36.372,23	35.000,—	40.000,—	36.000,—	—	36.000,—	§ 12. Dochody z opłat za wystawienie świadectw pochodzenia na płody rolnicze oraz z obrotu uszlachetniającego po myśli art. 218 Konwencji Genewskiej.
			16	Oplaty za ekszumacje i pozwolenia za przewóz zwłok	3.230,—	3.500,—	2.500,—	3.200,—	—	3.200,—	§ 16. Oplaty za ekszumacje i zezwolenia na przewóz zwłok w myśl rozporz. Min. Zdrowia Publ. z dnia 28. V. 1920 (Dz. U. R. P. Nr. 42 p. 257).
			17	Oplaty za paszporty, karty cyrkulacyjne, przepustki i świadectwa	820.151,26	1.084.000,—	860.000,—	620.000,—	—	620.000,—	§ 17. poz. 1. Paszporty: Na podstawie Rozp. Min. Skarbu wydanego w porozumieniu z Min. Spraw Wewn. z dnia 7. V. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 397) prelininuje się dochód z paszportów w wysokości 340.000,— zł.

Dz.	R.	§	Roz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw.razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
IV		17									<p>§ 17. poz. 2. Karty cyrkulacyjne: W myśl art. 291 Konwencji Genewskiej z dnia 15. V. 1922 r. pobiera się za wystawienie oraz przedłużenie kart cyrkulacyjnych opłatę manipulacyjną. Dochód z tego tytułu przewiduje się w wysokości 200.000 zł.</p> <p>§ 17. poz. 3. Przepustki; W myśl umowy między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką z dnia 30. V. 1925 r. (Dz. Ur. R. P. Nr. 43 z roku 1926 poz. 263) oraz między Rzeczypospolitą Polską a Rzeszą Niem. z dnia 30. XII. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 z roku 1926 poz. 383) wydaje się za opłatą przepustki jednorazowe, stałe i gospodarcze; na podstawie dotychczasowych wpływów preliminuje się 80.000,— zł</p> <p>§ 17. poz. 4. Świadcstwa: Nie przewiduje się żadnych opłat, gdyż należności pobiera się za pomocą znaczków stemplowych.</p>
VI		18		Kary administracyjne	84.233,73	90.000,—	80.000,—	85.000,—	—	85.000,—	<p>§ 18. Dochód z różnych kar administracyjnych nakładanych w myśl rozp. Prezydenta R. P. z 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 165) oraz innych ustaw i rozporządzeń.</p>
				Policja Województwa Śląskiego	4.022,47	5.200,—	1.636,—	3.500,—	—	3.500,—	
		12		Umundurowanie	2.757,02	4.000,—	1.036,—	3.000,—	—	3.000,—	<p>§ 12. Dochód ze zwrotu kosztów za zgubione lub zniszczone w winy funkcjonariuszów przedmioty umundurowania i ekwipunku oraz dochód z warsztatu krawieckiego.</p>
		13		Skoszarowanie	984,96	600,—	300,—	250,—	—	250,—	<p>§ 13. Przewiduje się dochód ze sprzedaży starej słomy z sienników oraz ze sprzedaży nieużytecznych sprzętów koszarowych.</p>
		15		Uzbrojenie	280,49	500,—	300,—	250,—	—	250,—	<p>§ 15. Przewiduje się dochód ze sprzedaży nieużytecznych części uzbrojenia oraz zwrotów za zgubione lub zniszczone w winy funkcjonariuszów części uzbrojenia.</p>
VII	1	16		Psy Policyjne	100,—	—	—	—	—	—	<p>§ 16. Nie przewiduje się sprzedaży psów.</p>
				Kultura Krajowa	36.459,95	22.500,—	337.100,—	1.150,—	—	1.150,—	
		13		Sprzedaż sadzonek	5.136,65	1.500,—	1.500,—	1.000,—	—	1.000,—	<p>§ 13. Przewiduje się dochód ze sprzedaży sadzonek oraz różne inne dochody odnoszące się do kultury krajowej.</p>

Dz.	R.	§	Roz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
VII	I	18		Zwrot i oprocentowanie kredytu rolnego	24.000,—	21.000,—	330.000,—	—	—	—	§ 18. Nie przewiduje się dochodów z tytułu zwrotu udzielonego kredytu.
	II			Śląskie Biuro Meljoracyjne	—	—	—	150,—	—	150,—	
		12		Zwrot kosztów podróży w związku z kontrolą Spółek Meljoracyjnych	—	—	—	150,—	—	150,—	§ 12. Personel techniczny Biura Meljoracyjnego wyjeżdża w teren dla kontroli robót meljoracyjnych, rachunkowości oraz ksiązkowości Spółek Meljoracyjnych. Z tego tytułu przewiduje się zwrot kosztów podróży w wysokości 150 zł
VIII				Roboty Publiczne	7.551,40	6.150,—	6.200,—	6.000,—	—	6.000,—	
		12		Kary za niedotrzymanie terminów dostawy względnie robót oraz sprzedaż starego materiału	5.526,40	3.000,—	3.000,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 12. Kary konwencjonalne za niedotrzymanie terminów dostawy względnie robót budowlanych, odszkodowanie za wyrządzenie szkód w budowlach regulacyjnych, za podkładki ofertowe, za mapy, ze sprzedaży starego żelaza, drzewa budowlanego, ze sprzedaży wikliny, żwiru, szutru itp.
		14		Dzierżawa gruntów i łąk nad rzekami	2.025,—	3.150,—	3.200,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 14. Dochód z dzierżawy gruntów i łąk nad rzekami Przemszą i Wisłą.
IX	I			Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	8.935,29	1.500,—	3.000,—	6.000,—	—	6.000,—	
		12		Ryczałt na koszty utrzymania od Instytucji Ubezpieczeniowych	8.935,29	1.500,—	3.000,—	6.000,—	—	6.000,—	§ 12. W myśl postanowień § 168 ustawy z dnia 20. XII. 1911 (R. G. Bl. 989) o ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych oraz rozp. Prezydenta R. P. z dnia 24. XI. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) o ubezpieczeniu pracowników umysłowych Zakłady Ubezpieczeń ponoszą część kosztów utrzymania Wojewódzkich Urzędów Ubezpieczeń.
	II			Wyższy Urząd Ubezpieczeń	69.912,36	69.904,—	74.689,—	97.450,—	—	97.450,—	
		12		Ryczałt na koszty utrzymania od Instytucji Ubezpieczeniowych	—	35.972,—	53.634,—	71.400,—	—	71.400,—	§ 12. Ryczałtowy zwrot kosztów utrzymania Wyższego Urzędu Ubezpieczeń przez Zakład Ubezpieczeń na podstawie § 80 Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy Niemieckiej z dnia 19. VII. 1911 r. (R. G. Bl. 509) patrz uchwała Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 23. V. 1932 r. L. R. W. 446).

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Dochody zwyczaj. i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					dochody zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	razem według budżetu za rok		zwyczajne nadzwyczaj. Razem			
IX	II	13		Grzywny i koszty postępowania	—	32,—	55,—	50,—	—	50,—	§ 13. Dochód z grzywien wymienionych na podstawie § 53, 76, 1802 i 1803 Ordynacji Ubezpieczeniowej oraz §§ 139 i 161 Ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych (R. G. Bl. 989).
		14		Koszty utrzymania Sądu Rozjemczego dla spraw z ubezpieczenia pracowników umysłowych	69.912,36	33.900,—	21.000,—	26.000,—	—	26.000,—	§ 14. W myśl §§ 167 i 168 ustawy z dnia 20. XII. 1911 r. (R. G. Bl. 989) Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych jest zobowiązany do ponoszenia kosztów utrzymania Sądu Rozjemczego dla spraw wynikających z ubezpieczenia pracowników umysłowych.
X				Wojewódzki Sąd Administracyjny	3.168,24	2.500,—	5.000,—	3.500,—	—	3.500,—	
		12		Zwrot kosztów postępowania sądowego	3.168,24	2.500,—	5.000,—	3.500,—	—	3.500,—	§ 12. Wpływy z tytułu zwrotu kosztów postępowania administracyjno-sądowego należonych na strony po myśli § 103 ustawy z dnia 3. VIII. 1883 r. „O ogólnym zarządzie kraju”.
XI				Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne	28.890,67	35.000,—	34.000,—	17.000,—	—	17.000,—	
		14		Zwrot kosztów utrzymania i leczenia ubogich oraz zwrot kosztów leczenia kalek . .	16.096,07	11.000,—	25.000,—	12.000,—	—	12.000,—	§ 14. Zwrot kosztów leczenia i utrzymania ubogich przez inne Województwa w myśl ustawy z dnia 30. V. 1908 (Dz. Urz. Rzeszy Niem. str. 381 i ustawy z dnia 10. VIII. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 726) oraz zwrot kosztów leczenia, utrzymania i szkolenia kalek przez zobowiązane osoby prywatne i instytucje w myśl ustawy z dnia 6. VI. 1920 r. (Zbiór Ust. Pr. str. 280).
		15		Zwrot kosztów utrzymania wychowanków w zakładach wychowawczych	2.633,77	3.000,—	3.000,—	2.000,—	—	2.000,—	§ 15. Preliminuje się zwrot kosztów utrzymania przez osoby zobowiązane do utrzymania wychowanków, umieszczonych w zakładach wychowawczych.
		16		Zwrot kosztów utrzymania dzieci głuchoniemych i ociemniałych	10.160,83	16.000,—	6.000,—	—	—	3.000,—	§ 16. W myśl ustawy pruskiej z dnia 7. VIII. 1911 r. (Zbiór Ust. Pr. str. 168) związki komunalne oraz rodzice są zobowiązani do zwrotu kosztów utrzymania i wyszkolenia głuchoniemych i ociemniałych.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XII	I			Wojewódzka służba Zdrowia	10.662,50	12.500,—	14.150,—	11.600,—	—	11.600,—	
		20		Pomoc lekarska	10.662,50	12.500,—	14.150,—	11.600,—	—	11.600,—	§ 20. poz. 1. Opłaty manipulacyjne za wystawianie kart porady lekarskiej 10.0000 zł. § 20. poz. 2. Za zabiegi fizykalne i kąpiele w Przychodni Państwowej Pomocy Lekarskiej i Przychodni Politycznej 1.600 „
	II			Wojewódzki Zakład badania żywności i przedmiotów użytku	30.982,67	45.000,—	40.000,—	35.000,—	—	35.000,—	
		12		Grzywny i opłaty za analizy	30.982,67	45.000,—	40.000,—	35.000,—	—	35.000,—	§ 12. Opłaty za analizy i grzywny za fałszowanie środków spożywczych.
XIII				Administracja Domów Skarbowych	356.899,21	410.000,—	381.325,—	414.259,—	—	414.259,—	
		5		Czynsz i należności uboczne .	356.899,21	410.000,—	381.325,—	414.259,—	—	414.259,—	§ 5. poz. 1. Czynsze za mieszkania w domach mieszkalnych i gmachach urzędowych będących własnością Skarbu Śląskiego 386.431 zł. § 5. poz. 2. Zwrot należności za wodę zużytą w domach mieszkalnych oraz zwrot za opał i prąd do wind w budynku przy ul. Wojewódzkiej Nr. 23 27.828 „
XIV				Muzeum Śląskie	599,71	1.000,—	600,—	600,—	—	600,—	
		9		Dochód ze sprzedaży wydawnictw	599,71	1.000,—	600,—	600,—	—	600,—	§ 9. Dochód ze sprzedaży wydawnictw.
XV				Administracja Skarbowa . .	—	—	—	150.000,—	—	150.000,—	
		13		Śląski Fundusz Gospodarczy	—	—	—	150.000,—	—	150.000,—	§ 13. 5 % wynagrodzenie od wpływów Śląskiego Funduszu Gospodarczego za czynności Urzędów Skarbowych przy wymiarze i poborze opłat na rzecz tegoż Funduszu.
XVI				Administracja Szkolna . . .	1.155.806,02	1.038.235	695.029,50	682.530,—	—	682.530,—	
	III			Szkoły powszechne	—	—	184,50	—	—	—	
		12		Zwrot kosztów utrzymania szkoły fiskalnej w Łaziskach Średnich	—	—	184,50	—	—	—	§ 12. Udział „Prinza von Pless“ w kosztach utrzymania szkoły fiskalnej w Łaziskach Średnich został wpłacony do roku 1941, zatem prelininowanie odpada.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem	Dochody zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objasnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczajne	Razem	
XVI	IV			Zakłady kształcenia Nauczycieli	74.355,—	35.200,—	19.200,—	16.600,—	—	16.600,—	
		14		Oplaty uczniów	74.355,—	35.200,—	19.200,—	16.600,—	—	16.600,—	§ 14. Preliminuje się dochód z taksy administracyjnej rocznej ustanowionej Rozp. Wojewody Śl. z dnia 30. X. 1931 r. (Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego Dział Administracji Szkolnej Nr. 28 poz. 50). Na terenie Województwa Śląskiego uczęszcza do seminarjów nauczycielskich 643 uczniów. Wobec likwidacji trzecich kursów, przewiduje się opłatę od 420 uczniów, w szczególności pełną opłatę od 100 uczniów po 80 zł. 8.000 zł. 50 % opłaty od 215 uczniów po 40 zł 8.600 zł., Reszta tj 25 % uczniów będzie przypuszczalnie zwolniona w całości z powodu ubóstwa.
	V			Szkolnictwo Średnie	941.940,40	812.075,—	582.615,—	577.500,—	—	577.500,—	
		12		Zwrot kosztów na zużycie materiałów	917.511,30	796.700,—	567.240,—	564.750,—	—	564.750,—	§ 12. Preliminuje się dochód z taks administracyjnych rocznych ustanowionych rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 11. I. 1932 r. (Gazeta Urz. Woj. Śl. Dz. Adm. Szk. Nr. 10 z 26. III. 1932 r. p. 2). Z końcem roku szkolnego 1932/33 uczęszczało do 16 Państwowych Szkół średnich ogólnokształcących 5916 uczniów. Na rok szkolny 1934/35 przewiduje się, że do wyżej wymienionych zakładów będzie uczęszczało 5800 uczniów. Przewiduje się pełną opłatę od 800 uczniów a 220 zł. 176.000 zł. Opłatę zniżoną o 50 % od 3500 uczniów a 110 zł. 385.000 zł Reszta uczniów będzie zwolniona od opłat. Od 1250 uczniów nowoprzyjętych przewiduje się różnicę opłaty po 3 zł , 3.750 zł,
		14		Oplaty uczniów	24.429,10	15.375,—	15.375,—	12.750,—	—	12.750,—	§ 14. Preliminuje się dochód: a) z taks za egzamin dojrzałości w szkołach średnich ogólnokształcących i prywatnych od 800 uczniów po 12 zł 9.600 zł b) z taks za pełny egzamin dojrzałości dla eksternistów od 50 uczni po 60 zł 3.000 zł c) z taks za uzupełniający egzamin dla eksternistów od 10 uczniów po 15 zł. 150 zł. Dochodów za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego i duplikatu świadectwa dojrzałości nie preliminuje się, wobec zamierzonej zmiany rozporządzenia co do sposobu pobierania tychże.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj,	Razem	
XVI	VI	14		Szkolnictwo zawodowe . . .	122.933,62	161.140,—	93.030,—	88.430,—	—	88.430,—	§ 14. Na podstawie rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 30. X. 1931 r. (Gazeta Urzędowa Wojew. Śl. Dział Administracji Szkolnej Nr. 10 z 26. III. 1932 p. 1.) przewiduje się dochód: a) z opłat wstępnych wzgl. wpisowych, które uiszczają wszyscy uczniowie nowoprzyjęci do szkoły lub na kurs we wszystkich szkołach i kursach zawodowych od 510 uczniów po 10 zł. 5.100 zł b) z opłat za egzamin końcowy we wszystkich szkołach i kursach od 368 uczniów a 10 zł 3.680 zł. c) z opłat za świadectwa ukończenia szkoły i kursu od 350 uczniów a 5 zł 1.750 zł. d) z opłat za korzystanie z warsztatów, laboratoriów, pracowni, narzędzi mierniczych oraz za zużycie materiałów: 1) na Wydziałach Szkół Technicznych, Mechanicznych, Elektrycznych, Chemicznych, Ceramicznych i Włókienniczych od 300 uczniów po 120 zł 36.000 zł. 2) na Wydziałach Szkół Technicznych, Budowlanych, Drogowych i Eksploatacyjnych od 180 uczniów po 80 zł 14.400 zł 3) w szkołach mistrzów mechaników od 90 uczniów po 70 zł 6.300 zł e) z opłat za korzystanie maszyn do pisania i rachowania oraz za zużycie materiałów w Państwowej Szkole Handlowej w Cieszynie od 80 uczniów po 100 zł 8.000 zł
				Opłaty uczniów	81.981,70	65.140,—	83.930,—	75.230,—	—	75.230,—	
		15		Szkolne Zakłady Wytwórcze	30.951,92	16.000,—	9.100,—	11.000,—	—	11.000,—	§ 15. Przewiduje się czysty zysk szkolnych zakładów wytwórczych w Państwowej Szkole Przemysłowej w Białymostku 10.000 zł i w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych w Katowicach 1.000 zł
		17		Szkoły Rolnicze	7.323,30	—	5.600,—	2.200,—	—	2.200,—	§ 17. Wpisowe i czesne Szkół Rolniczych
		21		Zwrot Funduszu Obrotowego	10.000,—	80.000,—	—	—	—	—	§ 21. Nie przewiduje się z powodu przekazania zakładom wytwórczym stałego funduszu obrotowego.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj,	Razem	
XVII				Śląskie Konserwatorium Mu- zyczne	16.577,—	29.820,—	—	47.800,—	—	47.800,—	
		5		Zwrot kosztów opału, światła, wody itd.	—	—	—	2.500,—	—	2.500,—	§ 5 Dochody z odnawiania sal i mieszkań . . . 2.000 zł
		11		Różne dochody	—	—	—	300,—	—	300,—	§ 11. Różne nieprzewidziane drobne dochody . . . 300 zł
		12		Opłaty szkolne	—	—	—	45.000,—	—	45.000,—	§ 12. Wpływ z wpisowego i opłat szkolnych . . . 45.000 zł

b. Przedsiębiorstwa:

IV				Drukarnia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego	42.764,30	42.450,—	16.700,—	20.000,—	—	20.000,—	
		2b			42.764,30	42.450,—	16.700,—	20.000,—	—	20.000,—	Czysty zysk Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

Preliminarz budżetowy na rok 1934/35

Część III. Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
I				Emerytury	1.934.147,25	1.228.000,—	1.820.000,—	42.500,—	—	42.500,—	
		1		Oplaty emerytalne funkcyjnar- juszów śląskich	23.494,67	28.000,—	20.000,—	35.000,—	—	35.000,—	§ 1. Oplaty emerytalne funkcyjnarjuszów śląskich 35.000 zł, Na zasadzie art. 6 ustawy emerytalnej z 20. IV. 1926 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 11, poz. 19) obliczony na podstawie opłat od 1. IV. do 30. IX. 1933 r. dochód w kwocie 35.000,— zł. należy zarachować na § 1 do czasu stworzenia funduszu emerytalnego.
		la		Oplaty emerytalne funkcyjnar- juszów wojewódzkich	1.910.652,58	1.200.000,—	1.800.000,—	7.500,—	—	7.500,—	§ 1 a. Spodziewany wpływ z opłat emerytalnych od emerytów z państw zaborszych oraz od emerytów za lata służby kontraktowej 7.500 zł
II				Ogólny Zarząd Skarbowy	1.533.230,34	1.650.000,—	1.200.000,—	1.145.000,—	—	1.145.000,—	
		11		Różne dochody	149.347,65	200.000,—	200.000,—	150.000,—	—	150.000,—	§ 11. Zwrot kwot wypłaconych w ubiegłym okresie budżetowym i t. p. 150.000 zł
		12		Za czynności Urzędów Kata- stralnych	166.527,33	200.000,—	160.000,—	160.000,—	—	160.000,—	§ 12. Wpływy z opłat za czynności Urzędów Katastralnych za prace wykonane przez Urzędy Katastralne dla osób prywatnych na obszarze Województwa Śląskiego, Oplaty pobiera się na zasadzie rozporządzenia Wojewody z dnia 29. III. 1932 r. oraz z dnia 24. VIII. 1932 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 20).
		13		Kary (oprócz wymienionych w Dz. III. Cz. III.) oraz dochód z konfiskat	33.598,13	50.000,—	40.000,—	35.000,—	—	35.000,—	§ 13. Kary za przekroczenia przepisów akcyzowych oraz dochód z konfiskat.
		17		Odsetki od lokat kapitałów Skarbu Śląskiego w bankach	1.183.757,23	1.200.000,—	800.000,—	800.000,—	—	800.000,—	§ 17. Odsetki od lokat kapitału Skarbu Śląskiego w Banku Gospodarstwa Krajowego i w Państwowym Banku Rolnym 800.000 zł
III				Daniny publiczne	79.933.168,11	77.208.300,—	69.947.360,—	62.777.200,—	—	62.777.200,—	Na dochodach z podatku przemysłowego (§ 10 poz. 3), podatków pośrednich (§ 11 poz. 1—9) oraz opłat stemplo- wych i danin pokrewnych (§ 13 poz. 1—18), udzielone zosta- ło prawo pierwszeństwa dla pożyczki zaciągniętej przez Skarb Śląski w Ameryce.

Dz.	R	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Dochody zwyczaj i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					dochody zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	razem według budżetu za rok		zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
					1932/33	1933/34					
I		10		Podatki bezpośrednie	64.697.796,40	59.300.000,—	55.220.000,—	49.945.000,—	—	49.945.000,—	§ 10. Podatki bezpośrednie 49.945.000 zł
			1	Podatek gruntowy	1.193.098,89	1.200.000,—	1.200.000,—	1.200.000,—	—	1.200.000,—	§ 10. poz. 1. Podatek gruntowy 1.200.000 „ Preliminuje się na podstawie wpływów w I. półroczu okre- su 1933/1934.
			1a	10 % dodatek do podatku gruntowego	—	—	—	25.000,—	—	25.000,—	§ 10. poz. 1a. 10 % dodatek do podatku gruntowego pobie- rany na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospoli- tej z dnia 27. X. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 612) 25.000 zł
			3	Podatek przemysłowy	25.585.868,—	23.000.000,—	20.000.000,—	17.600.000,—	—	17.600.000,—	§ 10. poz. 3. Podatek przemysłowy 17.600.000 zł Podatek przemysłowy preliminuje się w sumie niższej niż na rok budżetowy 1933/1934 ze względu na zmniejszenie się obrotów tudzież z powodu przyznania ulg w tym podatku. (Dz. U. R. P. Nr. 17. poz. 10 z r. 1932).
			3a	10 % dodatek do podatku przemysłowego	—	—	—	100.000,—	—	100.000,—	§ 10. poz. 3a. 10 % dodatek do podatku przemysłowego po- bierany na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczy- pospolitej P. z dnia 27. X. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 612) 100.000 zł
			4	Podatek dochodowy	28.998.152,80	26.990.000,—	26.000.000,—	21.900.000,—	—	21.900.000,—	§ 10. poz. 4. Podatek dochodowy 21.900.000 zł Preliminuje się mniej niż na poprzedni okres budżetowy ze względem na zmniejszone dochody we wszystkich gałęziach gospodarstwa społecznego — wzięto pod uwagę również wpływy w I. półroczu okresu 1933/1934.
			4a	Dodatek kryzysowy, 10 % do- datek do podatku dochodowe- go, podatek od skumulowa- nych uposażeń służbowych	6.162.139,45	5.000.000,—	5.000.000,—	5.800.000,—	—	5.800.000,—	§ 10. poz. 4a. Dodatek kryzysowy, 10 % dodatek do podatku dochodowego, podatek od skumulowanych uposażeń służ- bowych 5.800.000 zł Preliminuje się na podstawie wpływów uzyskanych w I. półroczu okresu budżetowego 1933/1934 przy uwzględnie- niu sytuacji gospodarczej.
			4b	Podatek od niektórych zajęć zawodowych	30.206,02	10.000,—	30.000,—	30.000,—	—	30.000,—	§ 10. poz. 4b. Podatek od niektórych zajęć zawodo- wych 30.000 zł Preliminuje się na podstawie wpływów uzyskanych w pierw- szym półroczu okresu budżetowego 1933/1934.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj	Razem	
III		10	5	Podatek od kapitałów i rent	495.534,49	400.000,—	400.000,—	420.000,—	—	420.000,—	§ 10. poz. 5. Podatek od kapitałów i rent 420.000,— zł Podatek od kapitałów i rent prelininuje się na podstawie wpływów uzyskanych w okresie budżetowym 1933/34.
			6	Podatek od uboju	—	—	—	250.000,—	—	250.000,—	§ 10. poz. 6. Podatek od uboju pobierany na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej P. z dnia 27 X. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84 poz. 614 250.000,— zł
			7	Odsetki za odroczenie i kary za zwłokę	1.557.685,75	2.250.000,—	1.400.000,—	1.750.000,—	—	1.750.000,—	§ 10. poz. 67. Odsetki za odroczenie i kary za zwłokę 1.750.000,— zł Preliminuje się na podstawie wpływów uzyskanych w okresie budżetowym 1933/1934
			8	Koszty egzekucyjne	564.117,05	350.000,—	1.100.000,—	750.000,—	—	750.000,—	§ 10. poz. 8. Koszty egzekucyjne 750.000,— zł Preliminuje się na podstawie wpływów uzyskanych w okresie budżetowym 1933/1934.
			9	Grzywny i kary wymierzane na podstawie ustaw o podatkach bezpośrednich . . .	110.993,71	100.000,—	90.000,—	120.000,—	—	120.000,—	§ 10. poz. 9. Grzywny i kary wymierzane na podstawie ustaw o podatkach bezpośrednich 120.000,— zł Preliminuje się na podstawie wpływów uzyskanych w okresie budżetowym 1933/34.
		11		Podatki pośrednie	5.779.254,13	6.780.400,—	5.345.200,—	4.725.200,—	—	4.725.200,—	Podatki pośrednie 4.725.200,— zł
			1	Podatek od wina	179.092,14	350.000,—	200.000,—	200.000,—	—	200.000,—	§ 11. poz. 1. Podatek od wina 200.000,— zł Preliminuje się według przypuszczalnej konsumpcji.
			2	Podatek od piwa	2.300.395,53	2.800.000,—	2.750.000,—	2.100.000,—	—	2.100.000,—	§ 11. poz. 2. Podatek od piwa 2.100.000,— zł Preliminuje się według przypuszczalnej konsumpcji.
			3	Podatek od cukru	1.118.626,89	1.500.000,—	1.000.000,—	900.000,—	—	900.000,—	§ 11. poz. 3. Podatek od cukru 900.000,— zł Preliminuje się według przypuszczalnej konsumpcji.
			4	Podatek od drożdży	6.718,20	20.000,—	5.000,—	5.000,—	—	5.000,—	§ 11. poz. 4. Podatek od drożdży 5.000,— zł Preliminuje się przeciętnie według wpływów za okres budżetowy 1933/1934.
			5	Podatek od olejów mineralnych	1.736.099,63	1.500.000,—	1.400.000,—	1.300.000,—	—	1.300.000,—	§ 11. poz. 5. Podatek od olejów mineralnych . . 1.300.000,— zł Preliminuje się według przypuszczalnej konsumpcji.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
III		11	6	Podatek od zapalniczek	—	200,—	100,—	100,—	—	100,—	§ 11. poz. 6. Podatek od zapalniczek przypuszczalnie 100,— zł
			7	Podatek od kwasu octowego . .	—	200,—	100,—	100,—	—	100,—	§ 11. poz. 7. Podatek od kwasu octowego 100,— „ Preliminuje się przypuszczalnie wpływy od kwasu octowego, sprowadzonego z zagranicy.
			8	Akcyzowe opłaty patentowe . .	403.707,59	550.000,—	450.000,—	200.000,—	—	200.000,—	§ 11. poz. 8. Akcyzowe opłaty patentowe 200.000,— zł Preliminuje się według obecnego stanu przedsiębiorstw w niniejszej kwocie niż w ubiegłym roku z powodu mającej nastąpić znacznej obniżki opłat za patenty akcyzowe.
			9	Odsetki za zwłokę, kary i grzywny	34.671,35	60.000,—	40.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 11. poz. 9. Odsetki za zwłokę, kary i grzywny 20.000,— zł Preliminuje się według wpływów za okres budżetowy 1933/34.
		13		Opłaty stemplowe i daniny pokrewne	9.434.674,58	10.947.800,—	8.832.100,—	8.107.000,—	—	8.107.000,—	§ 13. Opłaty stemplowe i daniny pokrewne 8.107.000,— zł
			1	Opłaty stemplowe od przejścia własności nieruchomości . .	1.229.468,42	1.600.000,—	1.300.000,—	900.000,—	—	900.000,—	§ 13. poz. 1. Preliminuje się na podstawie wpływów w okresie od 1. IX. do 30. IX. 1933 r. uwzględniając ponadto sytuację gospodarczą , 900.000,— zł
			2	Opłaty stemplowe od rachunków	1.790.939,51	3.700.000,—	1.800.000,—	1.800.000,—	—	1.800.000,—	§ 13. poz. 2. jak pod poz. 1. 1.800.000,— zł
			3	Opłaty stemplowe od obrotu papierów wartościowych . .	5.657,74	7.000,—	6.000,—	6.000,—	—	6.000,—	§ 13. poz. 3. jak pod poz. 1. 6.000,— zł
			4	Opłaty stemplowe od najmu skrzynek depozytowych . .	1.337,44	800,—	1.000,—	1.000,—	—	1.000,—	§ 13. poz. 4. jak pod poz. 1. , 1.000,— zł
			5	Opłaty stemplowe od dokumentów przewozowych	333.458,99	380.000,—	275.000,—	250.000,—	—	250.000,—	§ 13. poz. 6. jak pod poz. 1. 250.000,— zł
			7	Opłaty stemplowe od ubezpieczeń	190.785,94	70.000,—	100.000,—	70.000,—	—	70.000,—	§ 13. poz. 7. jak pod poz. 1. 700.000,— zł
			8	Opłaty stemplowe od spółek . .	166.536,28	240.000,—	40.000,—	100.000,—	—	100.000,—	§ 13. poz. 8. jak pod poz. 1. 100.000,— zł
			9	Opłaty stemplowe od weksli . .	755.473,34	1.100.000,—	800.000,—	700.000,—	—	700.000,—	§ 13. poz. 9. jak pod poz. 1. 700.000,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
III	14	10	Opłaty stemplowe niewymienione pod poz. 1—9 . . .	1.087.127,02	1.300.000,—	1.150.000,—	1.000.000,—	—	1.000.000,—	§ 13. poz. 10. jak pod poz. 1. 1.000.000,— zł	
		11	Opłaty od kart do gry . . .	—	—	100,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 13. poz. 11. Opłaty od kart do gry . . . 3.000,— zł Preliminuje się przypuszczalną opłatę od kart do gry sprowadzonych z zagranicy.	
		12	Opłaty stemplowe uiszczone wskutek nakazów płatniczych	460.810,59	350.000,—	300.000,—	350.000,—	—	350.000,—	§ 13. poz. 12, jak pod poz. 1. 350.000,— zł	
		13	Opłaty stemplowe uiszczone za pomocą znaczków stemplowych	2.470.948,54	2.600.000,—	2.500.000,—	2.500.000,—	—	2.500.000,—	§ 13. poz. 13. jak pod poz. 1. 2.500.000,— zł	
		14	Wpływ z należności za wymianę znaków stemplowych .	—	—	—	2.000,—	—	2.000,—	§ 13. poz. 14, według przypuszczalnych wpływów 2.000,— zł	
		15	Podwyżki, kary, odsetki za zwłokę i odroczenia przy poz. 1—18.	94.748,58	120.000,—	100.000,—	75.000,—	—	75.000,—	§ 13. poz. 15. jak pod poz. 1. 75.000,— zł	
		16	Podatek spadkowy	778.995,94	400.000,—	400.000,—	300.000,—	—	300.000,—	§ 13. poz. 16, jak pod poz. 1. 300.000,— zł	
		17	Podatek od darowizn	61.582,14	50.000,—	40.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 13. poz. 17, jak pod poz. 1. 40.000,— zł	
	18	Podwyżki, kary, odsetki za zwłokę i odroczenia przy poz. 15—17.	25.804,11	30.000,—	20.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 13. poz. 18, jak pod poz. 1. 10.000,— zł		

Wydatki
A. Administracja
Część I-sza, Sejm Śląski.

Dz.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem wedle budżetu na rok		Wydatki na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																	
	1		Sejm Śląski Uposażenie	962.277,56 164.142,07	856.647,— 163.968,—	852.374,— 155.913,—	878.582,— 167.666,—	—	878.582,— 167.666,—	§ 1. Uposażenie: ETATY: <table><tr><th rowspan="2">Grupa: . . .</th><th colspan="8">A, Urzędnicy</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>2</td><td>2</td><td>5</td><td>6</td><td>5</td><td>4</td><td>1</td><td>—</td><td>25</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>2</td><td>2</td><td>5</td><td>6</td><td>5</td><td>4</td><td>1</td><td>—</td><td>25</td></tr><tr><td>Stan w dniu 31 grudnia 1933 r.</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>6</td><td>3</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>23</td></tr></table>	Grupa: . . .	A, Urzędnicy								Razem	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Na rok 1934/35	2	2	5	6	5	4	1	—	25	Na rok 1933/34	2	2	5	6	5	4	1	—	25	Stan w dniu 31 grudnia 1933 r.	2	2	4	6	3	3	2	1	23
Grupa: . . .	A, Urzędnicy								Razem																																																	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII																																																		
Na rok 1934/35	2	2	5	6	5	4	1	—	25																																																	
Na rok 1933/34	2	2	5	6	5	4	1	—	25																																																	
Stan w dniu 31 grudnia 1933 r.	2	2	4	6	3	3	2	1	23																																																	
										ETATY: <table><tr><th rowspan="2">Grupa: . . .</th><th colspan="7">B, Funkcjonariusze niżsi</th><th rowspan="2">Ogółem:</th></tr><tr><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>7</td><td>32</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>7</td><td>32</td></tr><tr><td>Stan w dniu 31 grudnia 1933 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>7</td><td>30</td></tr></table>	Grupa: . . .	B, Funkcjonariusze niżsi							Ogółem:	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Na rok 1934/35	1	2	3	1	—	—	7	32	Na rok 1933/34	1	2	3	1	—	—	7	32	Stan w dniu 31 grudnia 1933 r.	1	2	2	1	1	—	7	30					
Grupa: . . .	B, Funkcjonariusze niżsi							Ogółem:																																																		
	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																																			
Na rok 1934/35	1	2	3	1	—	—	7	32																																																		
Na rok 1933/34	1	2	3	1	—	—	7	32																																																		
Stan w dniu 31 grudnia 1933 r.	1	2	2	1	1	—	7	30																																																		
										§ 1. poz. 1. Uposażenie urzędników i dodatki funkcyjne dla dyrektora i naczelników Wydziałów . . . 141.921,— zł § 1. poz. 2. Uposażenie funkcjonariuszów niższych 22.040,— zł Przyznaje się dodatek funkcyjny dla dyrektora biura Sejmu Śląskiego w wysokości 350,— zł miesięcznie zaś dla naczelników wydziałów: Administracyjno-Gospodarczego Prac Sejmowych i Biblioteczno-Archiwalnego po 300,— zł miesięcznie. ETAT SZOFERA: Wyszczególnienie Grupa XI. Etat na rok 1934/1935 1 Etat na rok 1933/1934 1 Stan w dniu 31. XII. 1933 r. 1 § 1. poz. 3. Uposażenie szofera 3.705,— zł RAZEM § 1.: 167.666,— zł																																																
	2		Różne wydatki osobowe . .	30.976,48	20.919,—	16.555,—	16.610,—	—	16.610,—	§ 2. Różne wydatki osobowe: § 2. poz. 1. Umundurowanie Komendanta Straży Marszałkowskiej 300,— zł § 2. poz. 2. Umundurowanie 7 woźnych i szofera Biura Sejmu Śląskiego 1.580,— zł § 2. poz. 3. Opłaty ubezpieczeniowe 4.453,— zł § 2. poz. 4. Ryczałt miesięczny — Marszałek Sejmu Śląskiego ustali sposób wypłaty i rozdziału ryczałtu 7.677,— zł § 2. poz. 5. Za p o m o g i 1.700,— zł § 2 poz. 6. Zryczałtowany dodatek dla szofera 900,— zł RAZEM § 2.: 16.610,— zł																																																

Dz.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu 1931/32	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Wydatki na rok 1934/35			Objaśnienia :
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj	Razem	
3			Podróże służbowe	1.004,52	1.500,—	1.500,—	1.500,—	—	1.500,—	§ 3. Podróże służbowe 1.500,— zł
4			Środków lokomocji	13.951,21	12.418,—	18.202,—	17.300,—	—	17.300,—	§ 4. Środków lokomocji: § 4. poz. 1. Wydatki rzeczowe na środki lo- komocji i rata na kupno samochodu . . . 15.300,— zł § 4. poz. 2. Ubezpieczenie od wypadków i od- powiedzialności cywilnej 2.000,— zł RAZEM § 4.: 17.300,— zł
5			Pomieszczenie	—	—	500,—	250,—	—	250,—	§ 5. Pomieszczenie: Drobne wydatki na utrzymanie czystości i porządku 250,— zł
6			Wydatki biurowe	56.554,98	14.500,—	6.500,—	4.000,—	—	4.000,—	§ 6. Wydatki biurowe: § 6. poz. 1. Przybory biurowe, papier, koperty, ołówki, pieczątki, kałamarze, bibularze, atra- menty, przybory biurowe dla 48 posłów i funkcjonariuszów Biura Sejmu Śląskiego . . . 2.000,— zł § 6. poz. 2. Druki 500,— zł § 6. poz. 3. Inwentarz (uzupełnienie i na- prawa) 1.500,— zł RAZEM § 6.: 4.000,— zł
7			Biblioteka	69.137,58	25.300,—	30.500,—	40.500,—	—	40.500,—	§ 7. Biblioteka: § 7. poz. 1. Uzupełnienie Biblioteki . . . 35.000,— zł § 7. poz. 2. Prenumerata gazet i czasopism . . . 4.000,— zł § 7. poz. 3. Ubezpieczenie Biblioteki . . . 1.500,— zł RAZEM § 7.: 40.500,— zł
8			Wydatki pocztowe, telegrafij- czne i telefoniczne	1.865,32	3.654,—	2.091,—	2.680,—	—	2.680,—	§ 8. Wydatki pocztowe, telegraficzne i telefoniczne: Opłaty pocztowe, telegraficzne, instalacje, abonament i rozmowy telefoniczne . . . 2.680 zł
9			Remont drobny i konserwa- cja	—	—	500,—	250,—	—	250,—	§ 9. Remont drobny i konserwacja . . . 250,— zł
10			Wydawnictwa	23.055,50	20.000,—	15.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 10. Wydawnictwa: Koszt druku sprawozdań stenograficznych, sprawozdań i uwag Urzędu Kontroli Pań- stwowej w Katowicach o gospodarce finan- sowej Województwa Śląskiego za lata 1932/33 i 1933/34, projektów ustaw i in- nych wydawnictw 10.000,— zł
11			Djety poselskie	575.719,20	573.888,—	573.888,—	573.888,—	—	573.888,—	§ 11. Djety poselskie Djety posłów na Sejm Śląski oblicza się we- dług klucza (976 × 48 × 12) razem . . . 573.888,— zł
12			Przeszkolenie i studia fachowe personelu urzędniczego . . .	—	—	1.500,—	500,—	—	500,—	§ 12. Przeszkolenie i studia fachowe personelu urzędniczego 500,— zł
13			Wydawnictwa Biblioteki Sej- mu Śląskiego	—	—	5.000,—	5.000,—	—	5.000,—	§ 13. Wydawnictwa Biblioteki Sejmu Śląskie- go (Druk wydawnictw Biblioteki Sejmu Śląskiego i prace nad Bibliografią Śląską . . . 5.000,— zł
14			Inne wydatki	25.870,70	20.000,—	24.725,—	38.438,—	—	38.438,—	§ 14. Inne wydatki: § 14. poz. 1. Fundusz dyspozycyjny Marszałka Sejmu Śląskiego 12.000,— zł § 14. poz. 2. Delegacje i przejazdy koleją . . . 11.138,— zł § 14. poz. 3. Rzeczoznawcy: (Honorarium rze- czoznawców określa Marszałek Sejmu Śląsk. . . 15.000,— zł § 14. poz. 4. Drobne wydatki 300,— zł RAZEM § 14.: 38.438,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Wydatki zwyczaj. i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																				
					wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	razem według budżetu za rok		zwyczajne	radz. zwyczaj.	Razem																																																					
					1932/33	1933/34																																																									
I				Wydatki administracyjno-oso- bowe	39.436.105,67	43.559.006,—	40.367.087,—	38.245.699,—	—	38.245.699,—	Uposażenie obliczono wedle stanu i funkcji z października 1933 r.																																																				
			1a	Uposażenie urzędników . . .	28.778.038,43	31.861.655,—	28.688.863,—	27.033.554,—	—	27.033.554,—	Uposażenie urzędników:																																																				
			1	Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej	50.948,37	69.276,—	62.791,—	62.731,—	—	62.731,—	§ 1 a, poz. 1. Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej.																																																				
											ETAT:																																																				
											<table border="1"> <thead> <tr> <th>Okres</th> <th>V</th> <th>VI</th> <th>VII</th> <th>VIII</th> <th>Razem</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Na rok 1934/1935</td> <td>1</td> <td>—</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Na rok 1933/34</td> <td>1</td> <td>—</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Stan faktyczny w dniu 1 października 1933 r.</td> <td>1</td> <td>—</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	Okres	V	VI	VII	VIII	Razem	Na rok 1934/1935	1	—	1	1	3	Na rok 1933/34	1	—	1	1	3	Stan faktyczny w dniu 1 października 1933 r.	1	—	1	1	3																												
Okres	V	VI	VII	VIII	Razem																																																										
Na rok 1934/1935	1	—	1	1	3																																																										
Na rok 1933/34	1	—	1	1	3																																																										
Stan faktyczny w dniu 1 października 1933 r.	1	—	1	1	3																																																										
											a) Uposażenie urzędników etatowych . . . 19.431,— zł b) Dodatek za kierownictwo i dodatek funkcyjny 7.200,— zł c) Wynagrodzenie 5 urzędników kontraktowych Administracji ogólnej . . . 12.000,— zł d) Wynagrodzenie 10 urzędników kontraktowych dla Administracji Skarbowej . . 24.000,— zł RAZEM: 62.731,— zł																																																				
			2	Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia	1.943.489,56	2.201.907,—	2.016.226,—	1.912.681,—	—	1.912.681,—	§ 1 a, poz. 2. Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia.																																																				
											ETAT:																																																				
											Wydziałów: Prezydjalnego, Administracyjnego, Samorządowego, Bezpieczeństwa Publicznego, Przemysłu i Handlu, Zdrowia Publicznego, Pracy i Opieki Społecznej, Budżetowo-Gospodarczego, Wojskowego i Biura Personalnego, personelu administracyjnego, Wydziału Robót Publicznych, dalej 8-ia Starostw, 3 Dyrekcji Policji, Służby Zdrowia (lekarze powiatowi) i personelu administracyjnego urzędów technicznych I. instancji.																																																				
											<table border="1"> <thead> <tr> <th>Okres</th> <th>III</th> <th>IV</th> <th>V</th> <th>VI</th> <th>VII</th> <th>VIII</th> <th>IX</th> <th>X</th> <th>XI</th> <th>XII</th> <th>rycz.</th> <th>razem</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Na rok 1934/35</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> <td>41</td> <td>52</td> <td>75</td> <td>85</td> <td>87</td> <td>90</td> <td>60</td> <td>—</td> <td>502</td> </tr> <tr> <td>Na rok 1933/34</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> <td>41</td> <td>52</td> <td>75</td> <td>85</td> <td>87</td> <td>90</td> <td>60</td> <td>—</td> <td>502</td> </tr> <tr> <td>Stan faktyczny w dniu 1 paźdz. 1933</td> <td>—</td> <td>2</td> <td>6</td> <td>28</td> <td>44</td> <td>69</td> <td>74</td> <td>91</td> <td>61</td> <td>67</td> <td>—</td> <td>451</td> </tr> </tbody> </table>	Okres	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rycz.	razem	Na rok 1934/35	1	2	9	41	52	75	85	87	90	60	—	502	Na rok 1933/34	1	2	9	41	52	75	85	87	90	60	—	502	Stan faktyczny w dniu 1 paźdz. 1933	—	2	6	28	44	69	74	91	61	67	—	451
Okres	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rycz.	razem																																																			
Na rok 1934/35	1	2	9	41	52	75	85	87	90	60	—	502																																																			
Na rok 1933/34	1	2	9	41	52	75	85	87	90	60	—	502																																																			
Stan faktyczny w dniu 1 paźdz. 1933	—	2	6	28	44	69	74	91	61	67	—	451																																																			

Okres	V	VI	VIIc	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
	a) oficerowie									
Na rok 1934/35	1	3	10	16	22	6	—	—	—	58
Na rok 1933/34	1	3	10	16	22	6		—	—	58
Stan faktyczny w dn. 1 paźdz. 1933r.	1	2	7	15	16	17	—	—	—	58
	b) urzędnicy									
Na rok 1934/35	—	—	—	—	3	1	—	3	3	10
Na rok 1933/34	—	—	—	—	3	1	—	3	3	10
Stan faktyczny w dn. 1 paźdz. 1933r.	—	—	—	—	3	1	—	3	3	10

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw.razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :	
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem		
1		1a	4									a) Uposażenie oficerów i urzędników . . . 329.581,— zł b) Dodatek 10 %-wy do uposażenia . . . 30.411,— zł c) Dodatek służbowy Gł. Komendanta Polic. Wojew., jego zastępcy oraz Powiatowe- go Komendanta Policji w Katowicach . . . 9.000,— zł RAZEM: 368.992,— zł
			5	Kultura Krajowa	10.735,44	12.840,—	11.840,—	16.368,—	—	16.368,—	§ 1 a, poz. 5. Kultura Krajowa. ETAT:	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																												
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																													
1		1a	7	Roboty Publiczne	273.161,18	341.850,—	281.840,—	267.958,—	—	267.958,—	§ 1 a, poz. 7. Roboty Publiczne: (personel etatowy): ETAT: <table><tr><th>Okres</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>19</td><td>13</td><td>8</td><td>6</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>47</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>19</td><td>13</td><td>8</td><td>6</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>47</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>19</td><td>13</td><td>9</td><td>5</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>46</td></tr></table>	Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Na rok 1934/35	1	19	13	8	6	—	—	—	47	Na rok 1933/34	1	19	13	8	6	—	—	—	47	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	19	13	9	5	—	1	—	46				
Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																														
Na rok 1934/35	1	19	13	8	6	—	—	—	47																																														
Na rok 1933/34	1	19	13	8	6	—	—	—	47																																														
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	19	13	9	5	—	1	—	46																																														
			8	Wojewódzki Urząd Ubezpie- czeń	38.879,15	48.167,—	39.874,—	39.724,—	—	39.724,—	Uposażenie urzędników etatowych 267.958,— zł Naczelnikowi Robót Publicznych przyznaje się dodatek funkcyjny w wysokości 350,— zł miesięcznie. § 1 a, poz. 8. Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń: ETAT: <table><tr><th>Okres</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>8</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>8</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>7</td></tr></table>	Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	Na rok 1934/35	1	2	—	2	1	1	1	—	—	8	Na rok 1933/34	1	2	—	2	1	1	1	—	—	8	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	1	—	1	1	—	1	1	1	7
Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem																																													
Na rok 1934/35	1	2	—	2	1	1	1	—	—	8																																													
Na rok 1933/34	1	2	—	2	1	1	1	—	—	8																																													
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	1	—	1	1	—	1	1	1	7																																													
			9	Wyższy Urząd Ubezpieczeń .	91.457,69	107.955,—	92.369,—	92.324,—	—	92.324,—	Uposażenie urzędników 39.724,— zł § 1 a, poz. 9. Wyższy Urząd Ubezpieczeń: ETAT: <table><tr><th>Okres</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>—</td><td>3</td><td>7</td><td>3</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>21</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>—</td><td>3</td><td>6</td><td>3</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>20</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>5</td><td>4</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>19</td></tr></table>	Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Na rok 1934/35	1	—	3	7	3	3	1	3	21	Na rok 1933/34	1	—	3	6	3	3	1	3	20	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	—	2	5	4	3	1	3	19				
Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																														
Na rok 1934/35	1	—	3	7	3	3	1	3	21																																														
Na rok 1933/34	1	—	3	6	3	3	1	3	20																																														
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	—	2	5	4	3	1	3	19																																														
											Uposażenie urzędników 92.324,— zł																																												

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a :																																													
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																														
I		1a	10	Wojewódzki Sąd Administra- cyjny	34.516,65	38.797,—	35.698,—	31.499,—	—	31.499,—	§ 1 a, poz. 10. Wojewódzki Sąd Administracyjny: ETAT:																																													
			<table><tr><th>Okres</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>5</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>5</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>5</td></tr></table>										Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	Na rok 1934/35	2	—	—	1	1	—	1	—	—	5	Na rok 1933/34	2	—	—	1	1	—	1	—	—	5	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	2	—	—	1	—	—	—	1	1	5
			Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem																																											
			Na rok 1934/35	2	—	—	1	1	—	1	—	—	5																																											
			Na rok 1933/34	2	—	—	1	1	—	1	—	—	5																																											
			Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	2	—	—	1	—	—	—	1	1	5																																											
			Uposażenie urzędników 31.499,— zł																																																					
			11	Wojewódzki Zakład Badania Żywności	45.667,52	54.413,—	46.164,—	45.067,—	—	45.067,—	§ 1 a, poz. 11. Wojewódzki Zakład Badania Żywności. ETAT:																																													
			<table><tr><th>Okres</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>—</td><td>10</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>—</td><td>10</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>—</td><td>3</td><td>10</td></tr></table>										Okres	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Na rok 1934/35	1	3	1	1	2	2	—	10	Na rok 1933/34	1	3	1	1	2	2	—	10	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	3	1	—	2	—	3	10								
			Okres	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																													
			Na rok 1934/35	1	3	1	1	2	2	—	10																																													
			Na rok 1933/34	1	3	1	1	2	2	—	10																																													
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	3	1	—	2	—	3	10																																																
Uposażenie urzędników 45.067,— zł																																																								
12	Muzeum Śląskie	28.234,18	29.801,—	32.488,—	32.577,—	—	32.577,—	§ 1 a, poz. 12. Muzeum Śląskie: ETAT:																																																
<table><tr><th>Okres</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>8</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>9</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>5</td></tr></table>										Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Na rok 1934/35	1	1	1	2	2	—	1	—	8	Na rok 1933/34	1	1	1	2	2	1	—	1	9	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	1	2	1	—	1	—	5							
Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																															
Na rok 1934/35	1	1	1	2	2	—	1	—	8																																															
Na rok 1933/34	1	1	1	2	2	1	—	1	9																																															
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	1	2	1	—	1	—	5																																															
a) Uposażenie urzędników 28.977,— zł																																																								
b) Ryczałt dla Dyrektora Muzeum Śląskiego po 300 zł miesięcznie 3.600,— zł																																																								
RAZEM: 32.577,— zł																																																								

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																	
I		1a	13	Administracja Skarbowa . . .	3.562.896,61	3.845.857,—	3.228.550,—	2.957.909,—	—	2.957.909,—	<p>§ 1a, poz. 13. Administracja Skarbowa. Administracja Skarbowa obejmuje: Wydział Skarbowy jako władzę skarbową II. instancji, 16 Urzędów Skarbowych, 1 Urząd Opłat Stemplowych, 3 Urzędy Akcyz i Monopoli Państwowych wraz z 3 Brygadami Kontroli Skarbowej i 8 Rejonami Kontroli Skarbowej oraz stałymi dezerami w przedsiębiorstwach akcyzowych. Wobec złączenia istniejących dotychczas Urzędów Katastralnych w liczbie 10 z Urzędami Skarbowymi, personel Urzędów Katastralnych uwzględniono łącznie z personelem Urzędów Skarbowych. Ilość etatów osobowych urzędniczych została przyjęta ta sama, jaka w poprzednim roku budżetowym po uwzględnieniu jednak zmian z powodu reorganizacji Kontroli Skarbowej i t. p.</p> <p>Wszyscy Przeciśi Izh Skarbowych w Polsce pobierają uposażenie według IV grupy. Dla Naczelnika Wydziału Skarbowego przewidziane jest również stanowisko z uposażeniem IV grupy. Ze względu na doniosłość Urzędu, jakiego wykonuje Naczelnik Wydziału Skarbowego, przyznaje się temuż dodatek wyrównawczy do wysokości uposażenia według IV st. st. wraz z wszelkimi dodatkami. Dodatek ten przyznaje się, o ile Naczelnik Wydziału Skarbowego nie posiada jeszcze nominacji na stanowisko z uposażeniem IV st. st. Różnicę między jego faktycznym uposażeniem w grupie posiadanej, a uposażeniem przewidzianym dla IV. st. st. należy dopłacić z kredytów przewidzianych w niniejszej pozycji.</p> <p>ETAT:</p> <table><thead><tr><th>Okres</th><th>IV</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>buchalt. przeł.</th><th>Razem</th></tr></thead><tbody><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>6</td><td>39</td><td>124</td><td>141</td><td>175</td><td>86</td><td>70</td><td>—</td><td>28</td><td>770</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>6</td><td>39</td><td>126</td><td>137</td><td>180</td><td>189</td><td>70</td><td>—</td><td>25</td><td>773</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>18</td><td>60</td><td>121</td><td>116</td><td>216</td><td>72</td><td>52</td><td>22</td><td>681</td></tr></tbody></table> <p>a) Uposażenie urzędników i 28 kontraktowych buchalterów 2692.469,— zł którzy w myśl rozporządzenia Ministerstwa Skarbu pobierają wynagrodzenia miesięcznie 500—1.300 zł tudzież wynagrodzenie etatowych urzędników za rewizję ksiąg handlowych do wymiaru podatków.</p> <p>b) Dodatek służbowy Naczelnika Wydziału Skarbowego, (6.000 zł), dodatek funkcyjny 5 kierowników Oddziałów Wydziału Skarbowego po 200 zł miesięcznie, 20 kierowników referatów w Wydziale Skarbowym po 100 zł miesięcznie, 17 kierowników Urzędów Skarbowych i Urzędu Opłat Stemplowych oraz 10 kierowników działów katastralnych w Urzędach Skarbowych po 100 zł miesięcznie, 17 zastępców kierowników Urzędów Skarbowych i Urzędu Opłat stemplowych po 50 zł miesięcznie oraz rzeczownika dyscyplinarnego po 70 zł miesięcznie 265.440,— zł</p> <p>RAZEM: 2957.909,— zł</p>	Okres	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	buchalt. przeł.	Razem	Na rok 1934/35	1	6	39	124	141	175	86	70	—	28	770	Na rok 1933/34	1	6	39	126	137	180	189	70	—	25	773	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	2	18	60	121	116	216	72	52	22	681
Okres	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	buchalt. przeł.	Razem																																																
Na rok 1934/35	1	6	39	124	141	175	86	70	—	28	770																																																
Na rok 1933/34	1	6	39	126	137	180	189	70	—	25	773																																																
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	2	18	60	121	116	216	72	52	22	681																																																

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																	
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																		
I	1a		14a	Administracja Szkolna, Władze II. instancji	370.396,24	477.049,—	359.078,—	346.458,—	—	346.458,—	§ 1 a, poz. 14. Administracja Szkolna. Władze II. instancji. ETAT:																																																	
			<table><tr><th>Okres</th><th>IV</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>11</td><td>5</td><td>10</td><td>10</td><td>16</td><td>14</td><td>7</td><td>12</td><td>—</td><td>86</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>11</td><td>5</td><td>10</td><td>10</td><td>16</td><td>14</td><td>7</td><td>12</td><td>—</td><td>86</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>7</td><td>5</td><td>9</td><td>9</td><td>11</td><td>14</td><td>5</td><td>12</td><td>—</td><td>75</td></tr></table>										Okres	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	Na rok 1934/35	1	11	5	10	10	16	14	7	12	—	86	Na rok 1933/34	1	11	5	10	10	16	14	7	12	—	86	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	7	5	9	9	11	14	5	12	—	75
			Okres	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem																																														
			Na rok 1934/35	1	11	5	10	10	16	14	7	12	—	86																																														
Na rok 1933/34	1	11	5	10	10	16	14	7	12	—	86																																																	
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	7	5	9	9	11	14	5	12	—	75																																																	
a) uposażenie urzędników i wizytatorów . 342.258,— zł b) dodatek kuratorski dla Naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego . . . 4.200,— zł RAZEM: 346.458,— zł																																																												
			14b	Nadzór Szkolny (Inspektoraty)	221.442,62	258.122,—	230.450,—	230.494,—	—	230.494,—	§ 1 a, poz. 14/b. Nadzór Szkolny (Inspektoraty). ETAT:																																																	
<table><tr><th>Okres</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934 35</td><td>14</td><td>6</td><td>—</td><td>7</td><td>6</td><td>5</td><td>4</td><td>—</td><td>42</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>14</td><td>6</td><td>—</td><td>7</td><td>6</td><td>5</td><td>4</td><td>—</td><td>42</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>13</td><td>4</td><td>2</td><td>7</td><td>3</td><td>6</td><td>2</td><td>2</td><td>39</td></tr></table>												Okres	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	Na rok 1934 35	14	6	—	7	6	5	4	—	42	Na rok 1933/34	14	6	—	7	6	5	4	—	42	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	13	4	2	7	3	6	2	2	39									
Okres	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem																																																			
Na rok 1934 35	14	6	—	7	6	5	4	—	42																																																			
Na rok 1933/34	14	6	—	7	6	5	4	—	42																																																			
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	13	4	2	7	3	6	2	2	39																																																			
			14c	Szkoły Powszechne	17.935.228,32	19.713.422,—	17.793.565,—	16.658.106,—	—	16.658.106,—	Uposażenie urzędników 230.494,— zł § 1 a, poz. 14/c. Szkoły Powszechne. ETAT:																																																	
<table><tr><th>Okres</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>48</td><td>506</td><td>881</td><td>1 785</td><td>1 406</td><td>207</td><td>23</td><td>—</td><td>4 856</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>48</td><td>506</td><td>881</td><td>1 405</td><td>1 756</td><td>229</td><td>31</td><td>—</td><td>4 856</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>36</td><td>421</td><td>859</td><td>1 167</td><td>1 902</td><td>238</td><td>18</td><td>96</td><td>4 737</td></tr></table>												Okres	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	Na rok 1934/35	48	506	881	1 785	1 406	207	23	—	4 856	Na rok 1933/34	48	506	881	1 405	1 756	229	31	—	4 856	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	36	421	859	1 167	1 902	238	18	96	4 737									
Okres	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem																																																			
Na rok 1934/35	48	506	881	1 785	1 406	207	23	—	4 856																																																			
Na rok 1933/34	48	506	881	1 405	1 756	229	31	—	4 856																																																			
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	36	421	859	1 167	1 902	238	18	96	4 737																																																			
a) Uposażenie nauczycieli 16.566.004,— zł b) Wynagrodzenie dla księży za naukę religii i godziny nadliczbowe 92.102,— zł RAZEM: 16.658.106,— zł																																																												

Dz.	R	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																								
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																									
I		1a	14d	Zakłady Kształcenia Nauczycieli	809.616,50	909.805,—	863.572,—	736.701,—	—	736.701,—	§ 1 a, poz. 14/d. Zakłady Kształcenia Nauczycieli: ETAT: Dyrektorzy, nauczyciele, sekretarze:																																								
											<table><tr><th>Okres</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>13</td><td>59</td><td>23</td><td>23</td><td>5</td><td>2</td><td>3</td><td>—</td><td>128</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34.</td><td>10</td><td>59</td><td>23</td><td>26</td><td>5</td><td>2</td><td>3</td><td>—</td><td>128</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>10</td><td>41</td><td>22</td><td>26</td><td>2</td><td>—</td><td>3</td><td>—</td><td>104</td></tr></table>	Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Na rok 1934/35	13	59	23	23	5	2	3	—	128	Na rok 1933/34.	10	59	23	26	5	2	3	—	128	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	10	41	22	26	2	—	3	—	104
Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																										
Na rok 1934/35	13	59	23	23	5	2	3	—	128																																										
Na rok 1933/34.	10	59	23	26	5	2	3	—	128																																										
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	10	41	22	26	2	—	3	—	104																																										
											Lekarze dentyści:																																								
											Na rok 1934/35: 88 godzin opieki lekarskiej po 14 zł za za 1 godzinę tygodniowo, 6 godzin nauki higieny 1/23 część gr. VII/a za 1 godzinę tygodniowo.																																								
											Na rok 1933/34: w grupie IX 13 osób, 114 godzin = 7.6 etat.																																								
											Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933: 88 godz. opieki lekarskiej po 14 zł za 1 godzinę tygodniowo. 6 godz. higieny 1/23 część grupy VII/a za 1 godzinę tygodniowo.																																								
											a) Uposażenie Dyrektorów, nauczycieli, se- kretarzy oraz dentystów i lekarzy szkol- nych 706.701,— zł																																								
											b) Godziny nadliczbowe 30.000,— zł																																								
											RAZEM: 736.701,— zł																																								
			14e	Szkoły Średnie Ogólnokształ- cące	2.174.317,25	2.387.959,—	2.284.085,—	2.164.745,—	—	2.164.745,—	§ 1 a, poz. 14/e. Szkoły Średnie Ogólnokształcące: ETAT: a) Dyrektorzy i nauczyciele:																																								
											<table><tr><th>Okres</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>23</td><td>106</td><td>139</td><td>69</td><td>18</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>355</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>23</td><td>106</td><td>139</td><td>69</td><td>18</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>355</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>13</td><td>88</td><td>116</td><td>96</td><td>12</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>325</td></tr></table>	Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Na rok 1934/35	23	106	139	69	18	—	—	—	355	Na rok 1933/34	23	106	139	69	18	—	—	—	355	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	13	88	116	96	12	—	—	—	325
Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																										
Na rok 1934/35	23	106	139	69	18	—	—	—	355																																										
Na rok 1933/34	23	106	139	69	18	—	—	—	355																																										
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	13	88	116	96	12	—	—	—	325																																										
											b) Sekretarze:																																								
											Na rok 1934/35	—	—	—	—	—	—	—	—	—																															
											Na rok 1933/34	—	—	—	—	—	1	2	1	4																															
											Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	—	—	—	—	—	1	1																															

02

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																																																
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																																																	
1		1a	14e									ETAT: lekarzy i dentystów: Na r. 1934/35: 299 godzin opieki lekarskiej po 14 zł za 1 godzinę tygodniowo, 19 godzin nauki higieny 1/23 część grupie VII/a za 1 godzinę tygodniowo. Na r. 1933/34: w grupie VIII. 1 etat, 15 godzin, w grupie IX. 19 etatów, 283 godzin. Stan faktyczny w dniu 1. X. 33: 250 godzin opieki lekarskiej po 14 zł za 1 godzinę tygodniowo. 19 godzin nauki higieny 1/23 część gr. VII/a za 1 godzinę tygodniowo. a) Uposażenie dyrektorów, nauczycieli, lekarzy i dentystów 2.039.745, — zł b) Wynagrodzenia za godziny nadliczbowe 125.000,— zł RAZEM: 2.164.745,— zł																																																																															
			14f	Szkoły Zawodowe	774.243,13	864.344,—	898.082,—	853.963,—	—	853.963,—	§ 1 a, poz. 14/f. Szkoły Zawodowe: ETAT: <table><tr><th>Okres</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>a) Dyrektorzy i nauczyciele:</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>6</td><td>33</td><td>40</td><td>15</td><td>13</td><td>15</td><td>5</td><td>—</td><td>127</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>5</td><td>33</td><td>35</td><td>11</td><td>14</td><td>9</td><td>2</td><td>—</td><td>129</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.</td><td>3</td><td>21</td><td>42</td><td>16</td><td>12</td><td>17</td><td>9</td><td>2</td><td>122</td></tr></table> b) Sekretarze: <table><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>—</td><td>—</td><td>2</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>11</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>—</td><td>—</td><td>2</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>5</td><td>1</td><td>13</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>9</td></tr></table> c) Etaty lekarzy i dentystów: Na rok 1934/35: 81 godzin opieki lekarskiej po 1/18 grupa VIII/a za 1 godzinę tygodniowo, 46 godzin opieki dentystycznej 1/18 grupy IX/a za 1 godzinę tygodniowo. Na rok 1933/34: VIII grupa grupa 56 godz. 3 etaty IX gr. 25 godzin 1 ½ etatu. Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. 0.5 etatu grupy VII, 3.2 etatów grupy VIII, 2.8 etatów grupy IX. a) Uposażenie dyrektorów, nauczycieli, sekretarzy, lekarzy i dentystów 743.963,— zł b) Wynagrodzenia za godziny nadliczbowe i kontraktowo dla nauczycieli . . . 110.000,— zł RAZEM poz. 14/f.: 853.963,— zł	Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	a) Dyrektorzy i nauczyciele:										Na rok 1934/35	6	33	40	15	13	15	5	—	127	Na rok 1933/34	5	33	35	11	14	9	2	—	129	Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	3	21	42	16	12	17	9	2	122	Na rok 1934/35	—	—	2	1	3	1	3	1	11	Na rok 1933/34	—	—	2	1	3	1	5	1	13	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	1	1	3	1	2	1	9
Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																																																																		
a) Dyrektorzy i nauczyciele:																																																																																											
Na rok 1934/35	6	33	40	15	13	15	5	—	127																																																																																		
Na rok 1933/34	5	33	35	11	14	9	2	—	129																																																																																		
Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	3	21	42	16	12	17	9	2	122																																																																																		
Na rok 1934/35	—	—	2	1	3	1	3	1	11																																																																																		
Na rok 1933/34	—	—	2	1	3	1	5	1	13																																																																																		
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	1	1	3	1	2	1	9																																																																																		

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																																																																																					
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																																																																																						
I		1a	15	Śląskie Konserwatorium Muzyczne	—	—	—	170.165,—	—	170.165,—	§ 1 a, poz. 15. Ryczałtowe uposażenia 27 nauczycieli i 2 urzędników 170.165,— zł																																																																																																																					
		1b		Uposażenie funkcjonariuszów niższych	9.473.515,97	10.312.520,—	9.450.825,—	8.768.998,—	—	8.768.998,—																																																																																																																						
			1	Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej	—	—	—	—	—	—	§ 1 b, poz. 2. Urząd Wojewódzki Śląski, Starostwa, Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia: ETAT: personelu niższego wszystkich Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego (z wyjątkiem Oświecenia Publicznego i Skarbowego) oraz Starostw, Dyrekcji Policji i urzędów technicznych I. instancji:																																																																																																																					
			2	Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia	177.579,31	204.853,—	210.018,—	203.830,—	—	203.830,—																																																																																																																						
											<table><tr><th>Okres</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Rycz.</th><th>Razm</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>2</td><td>3</td><td>15</td><td>29</td><td>11</td><td>9</td><td>6</td><td>—</td><td>75</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>2</td><td>3</td><td>15</td><td>29</td><td>11</td><td>9</td><td>6</td><td>—</td><td>75</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.</td><td>2</td><td>3</td><td>9</td><td>20</td><td>13</td><td>11</td><td>10</td><td>4</td><td>72</td></tr></table>	Okres	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razm	Na rok 1934/35	2	3	15	29	11	9	6	—	75	Na rok 1933/34	2	3	15	29	11	9	6	—	75	Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	2	3	9	20	13	11	10	4	72																																																																													
Okres	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razm																																																																																																																							
Na rok 1934/35	2	3	15	29	11	9	6	—	75																																																																																																																							
Na rok 1933/34	2	3	15	29	11	9	6	—	75																																																																																																																							
Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	2	3	9	20	13	11	10	4	72																																																																																																																							
											a) Uposażenie funkcjonariuszów niższych 203.330,— zł b) Wynagrodzenie funkcjonariuszów niższych za służbę w niedziele i święta 500,— zł RAZEM: 211.739,— zł																																																																																																																					
		3		Konserwator Okręgowy	—	—	—	—	—	—	§ 1 b, poz. 4. Policja Województwa Śląskiego: ETAT:																																																																																																																					
		4		Policja Województwa Śląskiego	8.862.529,94	9.629.088,—	8.798.807,—	8.136.900,—	—	8.136.900,—																																																																																																																						
											<table><tr><th>Okres</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td colspan="9">a) Szeregowi służby mundurowej:</td></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>169</td><td>328</td><td>503</td><td>1 094</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>2 094</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>169</td><td>338</td><td>506</td><td>1 094</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>2 107</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.</td><td>156</td><td>300</td><td>534</td><td>1 029</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>2 019</td></tr><tr><td colspan="9">b) Szeregowi służby śledczej:</td></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>32</td><td>69</td><td>75</td><td>44</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>220</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>32</td><td>59</td><td>66</td><td>50</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>207</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.</td><td>32</td><td>59</td><td>72</td><td>43</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>206</td></tr><tr><td colspan="9">c) Woźni, woźnice i stajenni:</td></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>11</td><td>19</td><td>17</td><td>4</td><td>51</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>10</td><td>18</td><td>16</td><td>5</td><td>50</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>10</td><td>18</td><td>17</td><td>4</td><td>49</td></tr></table>	Okres	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	a) Szeregowi służby mundurowej:									Na rok 1934/35	169	328	503	1 094	—	—	—	2 094	Na rok 1933/34	169	338	506	1 094	—	—	—	2 107	Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	156	300	534	1 029	—	—	—	2 019	b) Szeregowi służby śledczej:									Na rok 1934/35	32	69	75	44	—	—	—	220	Na rok 1933/34	32	59	66	50	—	—	—	207	Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	32	59	72	43	—	—	—	206	c) Woźni, woźnice i stajenni:									Na rok 1934/35	—	—	—	11	19	17	4	51	Na rok 1933/34	—	1	—	10	18	16	5	50	Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	—	—	—	10	18	17	4	49
Okres	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																																																																																																								
a) Szeregowi służby mundurowej:																																																																																																																																
Na rok 1934/35	169	328	503	1 094	—	—	—	2 094																																																																																																																								
Na rok 1933/34	169	338	506	1 094	—	—	—	2 107																																																																																																																								
Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	156	300	534	1 029	—	—	—	2 019																																																																																																																								
b) Szeregowi służby śledczej:																																																																																																																																
Na rok 1934/35	32	69	75	44	—	—	—	220																																																																																																																								
Na rok 1933/34	32	59	66	50	—	—	—	207																																																																																																																								
Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	32	59	72	43	—	—	—	206																																																																																																																								
c) Woźni, woźnice i stajenni:																																																																																																																																
Na rok 1934/35	—	—	—	11	19	17	4	51																																																																																																																								
Na rok 1933/34	—	1	—	10	18	16	5	50																																																																																																																								
Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	—	—	—	10	18	17	4	49																																																																																																																								

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a :																
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem																	
I		1b	4								a) Uposażenie łącznie z wynagrodzeniem woźnych za pracę w niedziele i święta . 7.135.838,— zł b) 10 %-wy dodatek do uposażenia . . . 601.022,— zł c) strawne dla szeregowych służby zewnętrznej w myśl uchwały Rady Mi- nistrów z dnia 21. VIII. 1928 r. . . . 400.000,— zł Razem: 8.136.900,— zł																
			5	Kultura Krajowa	—	—	—	—	—	—																	
			6	Śląskie Biuro Meljoracyjne . . .	—	—	—	—	—	—																	
			7	Roboty Publiczne	24.860,25	28.650,	25.010,																				
			8	Wojewódzki Urząd Ubezpie- czeń	3.045,58	3.746,	3.138,	2.978,—		2.978,	§ 1 b, poz. 8. Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń: ETAT:																
											<table><tr><th>Okres</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. . . .</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr></table>	Okres	XII	XIII	Razem	Na rok 1934/35	—	1	1	Na rok 1933/34	—	1	1	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. . . .	—	1	1
Okres	XII	XIII	Razem																								
Na rok 1934/35	—	1	1																								
Na rok 1933/34	—	1	1																								
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. . . .	—	1	1																								
			9	Wyższy Urząd Ubezpieczeń . . .	4.371,22	4.990,—	4.312,—	3.982,—		3.982,—	Uposażenie funkcjonariusza niższego . . . 2.978,— zł § 1 b, poz. 9. Wyższy Urząd Ubezpieczeń: ETAT:																
											<table><tr><th>Okres</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. . . .</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr></table>	Okres	XI	XII	Razem	Na rok 1934/35	—	1	1	Na rok 1933/34	—	1	1	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. . . .	—	1	1
Okres	XI	XII	Razem																								
Na rok 1934/35	—	1	1																								
Na rok 1933/34	—	1	1																								
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. . . .	—	1	1																								
			10	Wojewódzki Sąd Administra- cyjny	3.263,70	3.815,—	3.491,—	3.255,—	—	3.255,—	Uposażenie funkcjonariusza niższego . . . 3.982,— zł § 1 b, poz. 10. Wojewódzki Sąd Administracyjny: ETAT:																
											<table><tr><th>Okres</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. . . .</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td></tr></table>	Okres	XII	XIII	Razem	Na rok 1934/35	—	1	1	Na rok 1933/34	—	1	1	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. . . .	—	1	1
Okres	XII	XIII	Razem																								
Na rok 1934/35	—	1	1																								
Na rok 1933/34	—	1	1																								
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r. . . .	—	1	1																								
											Uposażenie funkcjonariusza niższego . . . 3.255,— zł																

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																					
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj,	Razem																																						
I		1b	11	Wojewódzki Zakład Badania żywności i przedmiotów użytku	23.315,35	30.271,—	27.537,—	25.903,—	—	25.903,—	§ 1 b. poz. 11. Wojewódzki Zakład Badania Żywności i przedmiotów użytku: ETAT:																																					
			<table><tr><th>Okres</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>4</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>8</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>4</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>8</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>4</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>8</td></tr></table>										Okres	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Na rok 1934/35	4	1	1	1	—	—	1	8	Na rok 1933/34	4	1	1	1	—	—	1	8	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	4	1	1	1	—	—	1	8
			Okres	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																					
			Na rok 1934/35	4	1	1	1	—	—	1	8																																					
Na rok 1933/34	4	1	1	1	—	—	1	8																																								
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	4	1	1	1	—	—	1	8																																								
Uposażenie funkcjonariuszów niższych 25.903,— zł																																																
			12	Muzeum Śląskie	4.188,09	4.586,—	5.739,—	5.332,—	—	5.332,—	§ 1 b. poz. 12. Muzeum Śląskie: ETAT:																																					
			<table><tr><th>Okres</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td></tr></table>										Okres	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Na rok 1934/35	—	—	1	2	3	Na rok 1933/34	1	—	1	1	3	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	1	1	2												
Okres	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																											
Na rok 1934/35	—	—	1	2	3																																											
Na rok 1933/34	1	—	1	1	3																																											
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	1	1	2																																											
			Uposażenie funkcjonariuszów niższych 5.332,— zł																																													
			13	Administracja Skarbowa	193.090,—	193.090,—	192.355,—	200.072,—	—	200.072,—	§ 1 b) poz. 13. Administracja Skarbowa: ETAT:																																					
			<table><tr><th>Okres</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Pa- lacze</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>3</td><td>23</td><td>4</td><td>31</td><td>13</td><td>2</td><td>76</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>—</td><td>26</td><td>4</td><td>31</td><td>13</td><td>2</td><td>76</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>3</td><td>15</td><td>4</td><td>1</td><td>50</td><td>2</td><td>75</td></tr></table>										Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Pa- lacze	Razem	Na rok 1934/35	3	23	4	31	13	2	76	Na rok 1933/34	—	26	4	31	13	2	76	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	3	15	4	1	50	2	75				
Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Pa- lacze	Razem																																									
Na rok 1934/35	3	23	4	31	13	2	76																																									
Na rok 1933/34	—	26	4	31	13	2	76																																									
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	3	15	4	1	50	2	75																																									
			a) Uposażenie funkcjonariuszów niższych 188.072,— zł b) Wynagrodzenie funkcjonariuszów niż- szych za służbę w niedziele i święta 12.000,— zł RAZEM: 200.072,— zł																																													
			14a	Administracja Szkolna, Władze II. Instancji	20.278,83	22.893,—	20.832,—	19.799,—	—	19.799,—	§ 1 b. poz. 14 a. Administracja Szkolna. Władze II. Instancji. ETAT:																																					
			<table><tr><th>Okres</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Rycz</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>5</td><td>—</td><td>9</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>5</td><td>—</td><td>9</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>5</td><td>9</td></tr></table>										Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz	Razem	Na rok 1934/35	1	1	1	1	5	—	9	Na rok 1933/34	1	1	1	1	5	—	9	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	1	1	1	—	5	9				
Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz	Razem																																									
Na rok 1934/35	1	1	1	1	5	—	9																																									
Na rok 1933/34	1	1	1	1	5	—	9																																									
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	1	1	1	—	5	9																																									
			Uposażenie funkcjonariuszów niższych 19.799,— zł																																													

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw.razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																				
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																					
1		1b	14b	Nadzór Szkolny (Inspektoraty)	7.371,06	13.045,—	9.389,—	8.700,—	—	8.700,—	§ 1 b, poz. 14/b. Nadzór Szkolny (Inspektoraty): ETAT:																																				
											<table><tr><th>Okres</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35 . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>6</td><td>—</td><td>6</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34 . . .</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>6</td><td>—</td><td>6</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>3</td><td>3</td><td>6</td></tr></table>	Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razem	Na rok 1934/35 . . .	—	—	—	—	6	—	6	Na rok 1933/34 . . .	—	—	—	—	6	—	6	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	—	—	3	3	6				
Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razem																																								
Na rok 1934/35 . . .	—	—	—	—	6	—	6																																								
Na rok 1933/34 . . .	—	—	—	—	6	—	6																																								
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	—	—	3	3	6																																								
			14c	Szkoły Powszechne	—	—	—	—	—	—	Uposażenie funkcjonariuszów niższych . . . 8.700,— zł																																				
			14d	Zakłady Kształcenia Nauczycieli	38.387,50	40.833,—	35.018,—	29.538,—	—	29.538,—	§ 1 b, poz. 14/d. Zakłady Kształcenia Nauczycieli: ETAT:																																				
											<table><tr><th>Okres</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35 . . .</td><td>—</td><td>7</td><td>—</td><td>5</td><td>1</td><td>—</td><td>13</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34 . . .</td><td>—</td><td>7</td><td>—</td><td>5</td><td>1</td><td>—</td><td>13</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>7</td><td>—</td><td>5</td><td>—</td><td>—</td><td>12</td></tr></table>	Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razem	Na rok 1934/35 . . .	—	7	—	5	1	—	13	Na rok 1933/34 . . .	—	7	—	5	1	—	13	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	7	—	5	—	—	12				
Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razem																																								
Na rok 1934/35 . . .	—	7	—	5	1	—	13																																								
Na rok 1933/34 . . .	—	7	—	5	1	—	13																																								
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	7	—	5	—	—	12																																								
			14e	Szkoły Średnie Ogólno-kształcące	65.021,63	73.139,—	64.227,—	67.106,—	—	67.106,—	Uposażenie funkcjonariuszów niższych . . . 29.538,— zł																																				
											§ 1 b, poz. 14/e. Szkoły Średnie Ogólno-kształcące: ETAT:																																				
											<table><tr><th>Okres</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35 . . .</td><td>—</td><td>10</td><td>6</td><td>8</td><td>2</td><td>26</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34 . . .</td><td>—</td><td>10</td><td>6</td><td>6</td><td>2</td><td>24</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>9</td><td>6</td><td>7</td><td>4</td><td>26</td></tr></table>	Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Na rok 1934/35 . . .	—	10	6	8	2	26	Na rok 1933/34 . . .	—	10	6	6	2	24	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	9	6	7	4	26								
Okres	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem																																									
Na rok 1934/35 . . .	—	10	6	8	2	26																																									
Na rok 1933/34 . . .	—	10	6	6	2	24																																									
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	9	6	7	4	26																																									
			14f	Szkoły Zawodowe	46.213,51	59.521,—	50.952,—	57.468,—	—	57.468,—	Uposażenie funkcjonariuszów niższych . . . 67.106,— zł																																				
											§ 1 b, poz. 14/f. Szkoły Zawodowe. ETAT:																																				
											<table><tr><th>Okres</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35 . . .</td><td>—</td><td>1</td><td>9</td><td>5</td><td>5</td><td>2</td><td>—</td><td>22</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34 . . .</td><td>—</td><td>1</td><td>9</td><td>5</td><td>5</td><td>2</td><td>—</td><td>22</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>6</td><td>4</td><td>4</td><td>2</td><td>—</td><td>16</td></tr></table>	Okres	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razem	Na rok 1934/35 . . .	—	1	9	5	5	2	—	22	Na rok 1933/34 . . .	—	1	9	5	5	2	—	22	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	6	4	4	2	—	16
Okres	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razem																																							
Na rok 1934/35 . . .	—	1	9	5	5	2	—	22																																							
Na rok 1933/34 . . .	—	1	9	5	5	2	—	22																																							
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	6	4	4	2	—	16																																							
											Uposażenie funkcjonariuszów niższych . . . 57.468,— zł																																				

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Wydatki zwyczaj. i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																																																																															
					wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	razem według budżetu za rok		zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																																																																																
						1932/33	1933/34																																																																																																																			
I		1b	15	Śląskie Konserwatorium Muzyczne	—	—	—	4.135,—	—	4.135,—	§ 1b, poz. 15. Uposażenie ryczałtowe funkcyjnarjuszów niższych (1 tercjana i 1 woźnego) 4.135,— zł																																																																																																															
		1c		Personel specjalny	451.335,29	553.637,—	1.462.370,—	1.649.920,—	—	1.649.920,—																																																																																																																
		1		Szoferzy	21.310,29	22.085,—	22.962,—	22.102,—	—	22.102,—	§ 1c, poz. 1. Szoferzy: ETAT:																																																																																																															
											<table><tr><th>Okres</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35 . . .</td><td>1</td><td>—</td><td>4</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>6</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34 . . .</td><td>1</td><td>—</td><td>4</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>6</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>—</td><td>4</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>6</td></tr></table>	Okres	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	Na rok 1934/35 . . .	1	—	4	—	—	1	6	Na rok 1933/34 . . .	1	—	4	—	—	1	6	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	—	4	—	—	1	6																																																																															
	Okres	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem																																																																																																																		
	Na rok 1934/35 . . .	1	—	4	—	—	1	6																																																																																																																		
	Na rok 1933/34 . . .	1	—	4	—	—	1	6																																																																																																																		
	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	—	4	—	—	1	6																																																																																																																		
		2		Śląska Stacja Ochrony Roślin	9.934,24	10.120,—	10.186,—	9.969,—	—	9.969,—	Uposażenie szoierów 22.102,— zł § 1c, poz. 2. Śląska Stacja Ochrony Roślin: ETAT:																																																																																																															
											<table><tr><th>Okres</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35 . . .</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34 . . .</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>3</td></tr></table>	Okres	VIII	IX	Rycz.	Razem	Na rok 1934/35 . . .	1	—	2	3	Na rok 1933/34 . . .	1	—	2	3	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	—	2	3																																																																																											
Okres	VIII	IX	Rycz.	Razem																																																																																																																						
Na rok 1934/35 . . .	1	—	2	3																																																																																																																						
Na rok 1933/34 . . .	1	—	2	3																																																																																																																						
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	—	2	3																																																																																																																						
	3		Personel specjalny działu robót publicznych	317.362,71	401.793,—	239.897,—	296.066,—	—	296.066,—	Uposażenie personelu Śląskiej Stacji Ochrony roślin 9.969,— zł § 1c, poz. 3. Personel specjalny działu robót publicznych ETAT:																																																																																																																
										<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="8">Urzednicy</th><th colspan="8">Funkcjonariusze niżsi</th><th rowspan="2">Ogółem</th></tr><tr><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th>Rycz.</th><th>Razem</th></tr><tr><td>a) budowle nadziemne</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Na rok 1934/35 . . .</td><td>6</td><td>4</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>16</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>16</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34 . . .</td><td>5</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>5</td><td>14</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>14</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>6</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>11</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>11</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Urzednicy								Funkcjonariusze niżsi								Ogółem	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razem	a) budowle nadziemne																			Na rok 1934/35 . . .	6	4	1	—	2	—	1	2	16	—	—	—	—	—	—	—	—	16	Na rok 1933/34 . . .	5	1	2	—	—	—	1	5	14	—	—	—	—	—	—	—	—	14	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	6	2	—	—	1	—	1	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Wyszczególnienie	Urzednicy								Funkcjonariusze niżsi								Ogółem																																																																																																									
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI		Rycz.	Razem																																																																																																							
a) budowle nadziemne																																																																																																																										
Na rok 1934/35 . . .	6	4	1	—	2	—	1	2	16	—	—	—	—	—	—	—	—	16																																																																																																								
Na rok 1933/34 . . .	5	1	2	—	—	—	1	5	14	—	—	—	—	—	—	—	—	14																																																																																																								
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	6	2	—	—	1	—	1	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	11																																																																																																								

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	

I

1c 3

Wyszczególnienie	Urzednicy									Funkcjonariusze nizsi									Ogółem
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rycz.	Razem	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Rycz.	Razem	
b) Budowle wodne																			
Na rok 1934/35 . . .	2	—	—	4	1	1	2	—	10	—	—	—	1	1	—	—	10	12	22
Na rok 1933/34 . . .	2	—	—	2	1	1	2	—	8	—	—	—	1	1	—	—	10	12	20
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	2	—	—	2	1	1	1	—	7	1	—	1	1	1	—	—	10	14	21
c) Budowle kolejowe																			
Na rok 1934/35 . . .	2	2	1	4	—	—	—	9	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Na rok 1933/34 . . .	2	2	—	1	—	—	—	14	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	2	2	1	4	—	1	—	9	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
d) Plany regulacyjne uzdrowisk																			
Na rok 1934/35 . . .	—	1	—	1	1	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	—	1	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
e) Plany regionalne																			
Na rok 1934/35 . . .	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
f) Pomiary katastralne																			
Na rok 1934/35 . . .	—	—	—	1	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	—	1	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3

Uposażenie personelu specjalnego:

a) budowli nadziemnych	63.358,— zł
b) budowli wodnych	55.647,— zł
c) budowli kolejowych	105.686,— zł
d) planów regulacji uzdrowisk	23.851,— zł
e) planów regionalnych	11.312,— zł
f) pomiarów katastralnych	36.212,— zł

RAZEM: 296.066,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																				
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem																																					
1		1c	4	Pomoc lekarska	66.134,92	81.894,—	72.606,—	55.856,—		55.856,—	§ 1 c, poz. 4. Pomoc lekarska: a) Wynagrodzenie kontraktowych lekarzy Przychodni Pomocy Lekarskiej . . . 52.300,— zł b) Wynagrodzenie personelu pomocniczego Przychodni Pomocy Lekarskiej . . . 3.556,— zł RAZEM: 55.856,— zł																																				
			5	Wynagrodzenie laborantki ap- tekarskiej	1.921,04	2.000,—	1.836,—	1.836,—		1.836,—	§ 1 c, poz. 5. Wynagrodzenie laborantki ap- tekarskiej 1.836,— zł (przy Wydziale Zdrowia Publicznego przy Urzędzie Wojewódzkim Śląskim).																																				
			6	Wynagrodzenie personelu sta- cyj obyczajowych	3.075,13	4.000,—	3.200,—	14.110,—		14.110,—	§ 1 c, poz. 6. Wynagrodzenie 2 lekarzy i 2 sanitarjuszek stacji obyczajowej (przy Dyrekcji Policji w Katowicach i Król. Hucie , 14.110,— zł																																				
			7	Wydatki osobowe połączone z przymusowaniem i ściąganiem po- datków	—	—	1.081.683,—	1.015.853,—		1.015.853,—	§ 1 c, poz. 7. Wydatki osobowe połączone z przymusowaniem ściąganiem podatków. U- rzednicy i sekwestratorzy działów egze- kucyjnych w Urzędach Skarbowych oraz w Oddziale II. Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego. ETAT:																																				
<table><tr><th>Okres</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>24</td><td>50</td><td>86</td><td>62</td><td>—</td><td>—</td><td>223</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>1</td><td>24</td><td>42</td><td>91</td><td>79</td><td>—</td><td>—</td><td>237</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>4</td><td>7</td><td>42</td><td>47</td><td>62</td><td>6</td><td>168</td></tr></table>												Okres	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Na rok 1934/35	1	24	50	86	62	—	—	223	Na rok 1933/34	1	24	42	91	79	—	—	237	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	4	7	42	47	62	6	168
Okres	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem																																							
Na rok 1934/35	1	24	50	86	62	—	—	223																																							
Na rok 1933/34	1	24	42	91	79	—	—	237																																							
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	4	7	42	47	62	6	168																																							
											a) Wynagrodzenia: 1) Uposażenie urzędników . . . 740.183 zł 2) Dodatki funkcyjne kierowni- ków działów egzekucyjnych . . 9.600 zł 749.783,— zł b) Opłaty Kas Chorych i ubezpieczenia . . 38.570,— zł c) Za prace w godzinach pozaurzędowych i zapomogi 52.500,— zł d) Podróże służbowe, delegacje i przesie- dlenia 175.000,— zł RAZEM: 1.015.853,— zł																																				
			8	Wydatki osobowe połączone z wymiarom i poborem opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego	—	—	—	144.000,—		144.000,—	§ 1 c, poz. 8. Wydatki osobowe połączone z wymiarem i poborem opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodar- czego:																																				

Dz.	R	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczajne	Razem	
I		1c	8								a) Uposażenie 30 kontraktowych urzędników 108.000,— zł b) Oplata Kas Chorych i ubezpieczenia 9.000,— zł c) Za prace w godzinach pozaurzędowych i zapomogi 12.000,— zł d) Podróże służbowe, delegacje i przeniesienia 15.000,— zł RAZEM: 144.000,— zł
			9	Nadzór nad budową i remontem szkół powszechnych . . .	31.596,96	31.745,—	30.000,—	30.060,—	—	30.060,—	§ 1c, poz. 9. Nadzór nad budową i remontem szkół powszechnych: Wynagrodzenie 3 inżynierów łącznie zryczałtami na podróże służbowe i świadczeniami socjalnymi, 30.060,— zł
			10	Wynagrodzenia palaczy zakładów szkolnych	—	—	—	60.068,—	—	60.068,—	§ 1c, poz. 10. Wynagrodzenia palaczy zajętych w zakładach szkolnictwa średniego, zawodowego, oraz seminarjach: a) Uposażenia 57.572,— zł b) Świadczenia socjalne 2.496,— zł RAZEM: 60.068,— zł
		2		Różne wydatki osobowe . . .	733.215,98	831.194,—	765.029,—	793.227,—	—	793.227,—	
			1	Umundurowanie funkcjonariuszów niższych	22.909,77	59.415,—	21.034,—	20.436,—	—	20.436,—	§ 2, poz. 1. Umundurowanie funkcjonariuszów niższych: Na zasadzie art. 19 ustawy z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2. XII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 126, poz. 900). przysługują funkcjonariuszom niższym mundury służbowe za zwrot 25 % rzeczywistych kosztów. Przewiduje się następujące koszty dla: Administracji Ogólnej 6.639,— zł Administracji Skarbowej 6.831,— zł Administracji Szkolnej 5.215,— zł Szoferów 1.751,— zł RAZEM: 20.436,— zł
			2	Oplaty do Kas Chorych i ubezpieczeniowe	213.833,08	238.199,—	211.695,—	263.501,—	—	263.501,—	§ 2, poz. 2. Oplaty do Kas Chorych i ubezpieczeniowe: 1) Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej . . . 2.720,— zł 2) Administracja ogólna 34.780,— zł 3) Konserwator Okręgowy — 4) Policja Województwa Śląskiego 6.284,— zł 5) Kultura Krajowa 331,— zł 6) Śląskie Biuro Melioracyjne 637,— zł 7) Roboty publiczne 9.395,— zł 8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń 263,— zł 9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 1.663,— zł 10) Wojewódzki Sąd Administracyjny 360,— zł 11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności . . 1.650,— zł 12) Muzeum Śląskie 2.033,— zł 13) Administracja Skarbowa 40.000,— zł 14) Administracja Szkolna:

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
I		2	2								a) Władze Szkolne II. instancji 5.712,— zł b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 2.042,— zł c) Szkoły Powszechne 95.734,— zł d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 470,— zł e) Szkoły Średnie Ogólnokształcące 9.448,— zł f) Szkoły Zawodowe 21.294,— zł 15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 9.220,— zł 16) Szoferzy 960,— zł 17) Śląska Stacja Ochrony Roślin 538,— zł 18) Roboty Publiczne — personel specjalny 17.040,— zł 19) Pomoc lekarska 217,— zł 20) Laboratorium Aptekarskie 90,— zł 21) Stacje Obyczajowe 180,— zł RAZEM: 263.501,— zł
			3	Specjalne wynagrodzenia za prace w godzinach pozaurzędowych i zapomogi	434.032,41	454.780,—	440.300,—	440.300,—	—	440.300,—	§ 2, poz. 3. Specjalne wynagrodzenia za prace w godzinach pozaurzędowych i zapomogi: Na skutek zakazu przyjmowania nowych urzędników oraz wskutek naturalnych ubytków etaty urzędnicze są zdekompletowane, a w urzędach pracuje obecnie personel w ilości nieodpowiadającej faktycznym potrzebom. Siłą rzeczy personel fachowy zmuszony jest pracować w godzinach pozaurzędowych, prace zaś są tego rodzaju, że mogą być wykonane tylko przez doświadczony fachowy personel. Doraźnie przyjmowany personel nie byłby w stanie odnośnych zadań spełnić. Szczególnie w periodycznie powtarzających się okresach wykonywane być muszą prace terminowe (sprawy budżetowe, skarbowe, etatowe, sprawozdania z wszelkich dziedzin administracji itd.). a) administracja ogólna: za pracę w godzinach pozaurzędowych 40.000 zł zapo­mogi 30.000 zł 70.000,— zł b) Policja Województwa Śląskiego: za pracę w godzinach pozaurzędowych 83.300,— zł c) Administracja Skarbowa: za pracę w godzinach pozaurzędowych 210.000 zł zapo­mogi 30.000 zł 240.000,— zł Urzednicy Administracji Skarbowej są zmuszeni w periodycznie powtarzających się okresach czasu do pracy w godzinach pozaurzędowych. Wymiary wszystkich podatków, sporządzanie zamknięć miesięcznych i rocznych, zwiększona praca w terminach płatności podatków oraz z początkiem i końcem każdego miesiąca itd. w Urzędach Skarbowych, wykonanie operatów katastralnych w porze zimowej itd. wymagające corocznie dłuższej i gorliwej pracy poza zwyczajnymi godzinami. Preliminowane w r. 1933/1934 i latach poprzednich kwoty okazują się niewystarczającymi.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :	
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem		
I		2	3									d) Administracja Szkolna: za prace w godzinach pozaurzędowych i za- pomogi 45,000,— zł RAZEM: 440.300,— zł
			4	Pensje dla odznaczonych „Krzyżem Zasługi“ za dzielność	—	8.000,—	13.000,—	13.000,—	—	13.000,—	§ 2, poz. 4. Pensje dla odznaczonych „Krzyżem Zasługi“ za dzielność ustanowionym rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7. marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 278). Do odznaki przywiązane jest pensja dożywotnia w wysokości 200,— zł	13.000,— zł
			5	Leczenie klimatyczne i uzdrowiskowe funkcjonariuszy Policji Województwa Śląskiego	25.000,—	30.000,—	43.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 2, poz. 5. Leczenie klimatyczne i uzdrowiskowe funkcjonariuszy Policji Wojewódzkiej ,	20.000,— zł
			6	Zapomogi dla rodzin po zabitych i zmarłych policjantach	21.960,—	24.000,—	24.000,—	24.000,—	—	24.000,—	§ 2, poz. 6. Zapomogi dla rodzin po zabitych i zmarłych policjantach	24.000,— zł
			7	Odszkodowanie dla poszkodowanych na zdrowiu funkcjonariuszów Policji oraz wdów i sierot po poległych funkcjonariuszach Policji	15.480,72	16.800,—	12.600,—	12.000,—	—	12.000,—	§ 2, poz. 7. Odszkodowanie dla poszkodowanych na zdrowiu funkcjonariuszy Policji oraz wdów i sierot po poległych funkcjonariuszach Policji. W myśl ustawy z dnia 30. III. 1931 r. (Dz. U. Śl. Nr. 9, poz. 18) przysługuje funkcjonariuszom Policji Województwa Śląskiego, którzy wskutek wykonywania swej służby lub też w związku z jej pełnieniem utracili całkowicie zdolność do pracy zarobkowej, niezależnie od zaopatrzenia emerytalnego, jednorazowe odszkodowanie w wysokości 20-krotnego pełnego uposażenia pobranego w ostatnim miesiącu służby. Takie same odszkodowanie otrzymuje wdowa, względnie dzieci ślubne i uprawnione, pozostałe po funkcjonariuszu Policji Województwa Śląskiego, który z przyczyn wyżej wymienionych utracił życie, niezależnie od pośmiertnego oraz zaopatrzenia emerytalnego	12.000,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
I		3		Wydatki administracyjno-rzeczowe	2.776.379,86	3.203.615,—	3.044.707,—	3.041.408,—	41.950,—	3.083.358,—	
				Podróże służbowe, delegacje i przesiedlenia	513.498,42	621.106,—	542.409,—	453.050,—	—	453.050,—	
			1	Podróże służbowe i delegacje .	469.878,19	529.117,—	482.000,—	406.900,—	—	406.900,—	§ 3, poz. 1. Podróże służbowe i delegacje. 1) Śląska Rada Wojewódzka 1.000,— zł 2) Administracja Ogólna: Podróże służbowe i delegacje personelu poszczególnych Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z wyjątkiem Wydziału Skarbowego i Oświecenia Publicznego — personelu Biura Personalnego, 8 Starostw, 3 Dyrekcyj Policji, Powiatowych Urzędów Zdrowia oraz personelu administracyjnego urzędów technicznych I. instancji 30.000,— zł 3) Konserwator Okręgowy 600,— zł 4) Policja Województwa Śląskiego 120.000,— zł 5) Kultura Krajowa 1.200,— zł 6) Śląskie Biuro Meljoracyjne 3.000,— zł 7) Roboty Publiczne (personel techniczny II. i I. instancji, etatowy i specjalny) 30.000,— zł 8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń 300,— zł 9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 1.000,— zł 10) Wojewódzki Sąd Administracyjny — 11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 3.300,— zł 12) Muzeum Śląskie 1.000,— zł 13) Administracja Skarbowa 135.000,— zł 14) Administracja Szkolna: a) Władze Szkolne II. instancji 30.000,— zł b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 26.000,— zł c) Szkoły Powszechne 12.000,— zł d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 2.000,— zł e) Szkoły Średnie Ogólnokształcące 4.000,— zł f) Szkoły Zawodowe 1.000,— zł 15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 1.500,— zł 16) Diety szoferskie 4.000,— zł RAZEM poz. 1.: 406.900,— zł
			2	Przesiedlenia	43.620,23	91.989,—	60.409,—	46.150,—	—	46.150,—	§ 3, poz. 2. Przesiedlenia: 1) Śląska Rada Wojewódzka — 2) Administracja Ogólna 3.200,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
II		3	2								3) Konserwator Okręgowy — 4) Policja Województwa Śląskiego 14.000,— zł 5) Kultura Krajowa — 6) Śląskie Biuro Meljoracyjne — 7) Roboty Publiczne 800,— zł 8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń — 9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 4.450,— zł 10) Wojewódzki Sąd Administracyjny — 11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności — 12) Muzeum Śląskie — 13) Administracja Skarbowa 8.000,— zł 14) Administracja Szkolna: a) Władze Szkolne II. instancji 1.200,— zł b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 2.500,— zł c) Szkoły Powszechne 8.000,— zł d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 1.000,— zł e) Szkoły Średnie Ogólno-kształcące 2.000,— zł f) Szkoły Zawodowe 1.000,— zł 15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne — 16) Szoferzy — <div style="text-align: right;">RAZEM poz. 2.: 46.150,— zł</div>
		4		Środki lokomocji	154.645,65	175.742,—	205.020,—	215.630,—	35.400,—	251.030,—	
				Urząd Wojewódzki Śląski Starostwa w Bielsku i Cieszynie	49.842,—	57.740,—	73.652,—	70.775,—	—	70.775,—	§ 4, poz. 1. Urząd Wojewódzki Śląski, Starostwa w Bielsku i Cieszynie: a) benzyna, oliwa, smary 15.200,— zł b) opony, i detki, ich drobne naprawy, wulkanizacja gum 15.400,— zł c) kapitalny remont, materiał warsztatowy, narzędzia i uzupełnienie ekwipunku obsługi 13.000,— zł d) ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej 4.800,— zł e) dokumenty zagraniczne 400,— zł f) należności komisji za egzaminy szofer-skie i badanie pojazdów mechanicznych 21.975,— zł <div style="text-align: right;">RAZEM poz. 1.: 70.775,— zł.</div>

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :		
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem			
II		4	2	Policja Województwa Śląskiego	104.664,95	117.302,—	130.768,—	129.710,—	21.000,—	150.710,—	§ 4, poz. 2. Policja Województwa Śląskiego: a) utrzymanie koni (90 wierzchowców i 2 pociągowych, norma wyżywienia konia dziennie 4 kg. owsa, 6 kg. siana, 3 kg. słomy 60,780,— zł b) leczenie koni, kucie, naprawa uprzęży, inwentarz stajenny, inne wydatki związane z utrzymaniem koni, stajen i przyrządów 5.840,— zł c) utrzymanie mechanicznych środków lokomocji (samochody, motocykle, rowery, bryczka, sanie, wozy taborowe), materiały pędne, gumy, warsztat ślusarski, ryczałty za używanie prywatnych rowerów dla celów służbowych, różne wydatki w związku z środkami lokomocji 63.090,— zł Razem wydatki zwyczajne 129.710,— zł Wydatki nadzwyczajne (zakup 10 koni wierzchowych, 2-ga rata za auto 21.000,— zł RAZEM poz. 2.: 150.710,— zł		
				3	Wojewódzki Zakład Badania Żywności	138.70	700,—	600,—	300,—	—	300,—	§ 4, poz. 3. Wojewódzki Zakład Badania Żywności: Konservacja rowerów kontrolerów żywnościowych 300,— zł	
				4	Administracja Skarbowa	—	—	—	14.400,—	14.845,—	29.245,—	§ 4, poz. 4. Administracja Skarbowa: a) motocykle dla Brygad Kontroli Skarbowej (materiały pędne, gumy, drobne naprawy) 11.125,— zł b) ryczałty za używanie rowerów prywatnych dla celów służbowych 3.720,— zł Razem wydatki zwyczajne 14.845,— zł Wydatki nadzwyczajne (zakup 2 motocykli z przyczepkami) 14.400,— zł RAZEM poz. 4.: 29.245,— zł	
				5	1	Pomieszczenie	1.365.530,29	1.486.903,—	1.510.768,—	1.469.163,—	—	1.469.163,—	
						Komorne i należności uboczne	401.199,03	—	466.880,—	455.386,—	—	455.386,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
		5	1								§ 5, poz. 1. Komorne i należności uboczne:
											1) Śląska Rada Wojewódzka —
											2) Administracja Ogólna 110.570,— zł
											3) Konserwator Okręgowy —
											4) Policja Województwa Śląskiego 140.180,— zł
											5) Kultura Krajowa 1.145,— zł
											6) Śląskie Biuro Meljoracyjne —
											7) Roboty Publiczne 200,— zł
											8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń —
											9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń —
											10) Wojewódzki Sąd Administracyjny —
											11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 300,— zł
											12) Muzeum Śląskie —
											13) Administracja Skarbowa 88.000,— zł
											14) Administracja Szkolna:
											a) Władze Szkolne II. Instancji —
											b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 6.960,— zł
											c) Szkoły Powszechne —
											d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 42.995,— zł
											e) Szkoły Średnie Ogólno-kształcące 10.400,— zł
											f) Szkoły Zawodowe 8.700,— zł
											15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 45.936,— zł
											RAZEM poz. 1.: 455.386,— zł
		2		Opał	287.021,35	—	340.136,—	338.010,—	—	338.010,—	§ 5 ,poz. 2. O p a ł :
											1) Śląska Rada Wojewódzka —
											2) Administracja Ogólna:
											a) II. instancja 53.085,— zł
											b) I. instancja 22.880,— zł
											3) Konserwator Okręgowy —
											4) Policja Województwa Śląskiego 54.000,— zł
											5) Kultura Krajowa 300,— zł
											6) Śląskie Biuro Meljoracyjne —
											7) Roboty Publiczne 600,— zł
											8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń —
											9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń —
											10) Wojewódzki Sąd Administracyjny —
											11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 5.300,— zł
											12) Muzeum Śląskie —
											13) Administracja Skarbowa 23.700,— zł
											14) Administracja Szkolna:
											a) Władze Szkolne II. Instancji —
											b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 930,— zł
											c) Szkoły Powszechne 800,— zł
											d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 39.410,— zł
											e) Szkoły Średnie Ogólno-kształcące 94.960,— zł
											f) Szkoły Zawodowe 37.830,— zł
											15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 4.215,— zł
											RAZEM poz. 2.: 338.010,— zł

Dz.	R	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
II		5	3	Światło, woda, utrzymanie porządku	634.428,13	—	648.652,—	615.367,—	—	615.367,—	§ 5, poz. 3, Światło, woda, utrzymanie porządku: 1) Śląska Rada Wojewódzka — 2) Administracja Ogólna: a) II. instancja 136.120,— zł b) I. instancja 33.870,— zł 169.990,— zł 3) Konserwator Okręgowy — 4) Policja Województwa Śląskiego 138.258,— zł 5) Kultura Krajowa — 6) Śląskie Biuro Meljoracyjne — 7) Roboty Publiczne 1.700,— zł 8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń — 9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń — 10) Wojewódzki Sąd Administracyjny — 11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 7.500,— zł 12) Muzeum Śląskie — 13) Administracja Skarbowa 61.000,— zł 14) Administracja Szkolna: a) Władze Szkolne II. Instancji — b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 4.640,— zł c) Szkoły Powszechne 1.728,— zł d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 36.580,— zł e) Szkoły Średnie Ogólnokształcące 98.520,— zł f) Szkoły Zawodowe 83.900,— zł 15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 11.553,— zł RAZEM poz. 3.: 615.367,— zł
			4	Konserwacja, instalacja, drobny remont	42.881,78	—	55.100,—	60.400,—	—	60.400,—	§ 5, poz. 4. Konserwacja, instalacja drobny remont: 1) Śląska Rada Wojewódzka — 2) Administracja Ogólna: a) II. instancja 15.700,— zł b) I. instancja 4.000,— zł 19.700,— zł 3) Konserwator Okręgowy — 4) Policja Województwa Śląskiego 12.000,— zł 5) Kultura Krajowa — 6) Śląskie Biuro Meljoracyjne — 7) Roboty Publiczne 900,— zł 8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń — 9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń — 10) Wojewódzki Sąd Administracyjny — 11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 550,— zł 12) Muzeum Śląskie — 13) Administracja Skarbowa 10.000,— zł 14) Administracja Szkolna: a) Władze Szkolne II. Instancji — b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 500,— zł c) Szkoły Powszechne — d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 3.500,— zł e) Szkoły Średnie Ogólnokształcące 8.000,— zł f) Szkoły Zawodowe 3.000,— zł 15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 2.250,— zł RAZEM poz. 4.: 60.400,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Wydatki zwyczaj. i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	razem według budżetu na rok		zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
						1932/33	1933/34				
		6	1	Wydatki biurowe	286.662,18	461.334,—	276.191,—	249.625,—	—	249.625,—	
				Ryczałty biurowe i materiały pisarskie	116.977,24	162.188,—	90.218,—	75.322,—	—	75.322,—	§ 6, poz. 1. Ryczałty biurowe i materiały pisarskie :
											1) Śląska Rada Wojewódzka 690,— zł
											2) Administracja Ogólna 15.050,— zł
											3) Konserwator Okręgowy —
											4) Policja Województwa Śląskiego 19.100,— zł
											5) Kultura Krajowa 90,— zł
											6) Śląskie Biuro Meljoracyjne 450,— zł
											7) Roboty Publiczne 4.545,— zł
											8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń 240,— zł
											9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 630,— zł
											10) Wojewódzki Sąd Administracyjny 150,— zł
											11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności . . 360,— zł
											12) Muzeum Śląskie 180,— zł
											13) Administracja Skarbowa 23.100,— zł
											14) Administracja Szkolna:
											a) Władze Szkolne II. instancji 3.870,— zł
											b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 2.520,— zł
											c) Szkoły Powszechne 100,— zł
											d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 710,— zł
											e) Szkoły Średnie Ogólnokształcące 1.589,— zł
											f) Szkoły Zawodowe 1.368,— zł
											15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne . . . 580,— zł
											RAZEM poz. 1.: 75322,— zł
			2	Druki i ich oprawę	117.964,21	169.697,—	136.298,—	135.100,—	—	135.100,—	§ 6, poz. 2. Druki i ich oprawa:
											1) Śląska Rada Wojewódzka (preliminowano w pkt. 2).
											2) Administracja Ogólna 47.000,— zł
											3) Konserwator Okręgowy (preliminowano w pkt. 2).
											4) Policja Województwa Śląskiego 16.000,— zł
											5) Kultura Krajowa (preliminowano w pkt. 2).
											6) Śląskie Biuro Meljoracyjne (preliminowa- no w pkt. 2).
											7) Roboty Publiczne (preliminowano w w pkt. 2).
											8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń (prelimi- nowano w pkt. 2).
											9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń (preliminowa- no w pkt. 2).
											10) Wojewódzki Sąd Administracyjny (preli- minowano w pkt. 2).
											11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności (preliminowano w pkt. 2).
											12) Muzeum Śląskie (preliminowano w pkt. 2)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :	
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem		
II		6	2									13) Administracja Skarbowa 54.500,— zł 14) Administracja Szkolna: a) Władze Szkolne II. instancji 17.200,— zł b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) (prelimi- nowano w pkt. 14 a). c) Szkoły Powszechne (preliminowano w pkt. 14 a). d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli (prelimi- nowano w pkt. 14 a). e) Szkoły Średnie Ogólnokształcące (prelimi- nowano w pkt. 14 a). f) Szkoły Zawodowe (preliminowano w pkt. 14 a). 15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 400,— zł RAZEM poz. 2.: 135.100,— zł
			3	Książki i pisma, abonament dzienników urzędowych, o- prawa książek i wydawnictw	51.720,73	69.449,—	49.675,—	39.203,—	—	39.203,—	§ 6, poz. 3. Książki i pisma, abonament dzienników urze- dowych, oprawa książek i wydawnictw: 1) Śląska Rada Wojewódzka 423,— zł 2) Administracja Ogólna 16.327,— zł 3) Konserwator Okręgowy — 4) Policja Województwa Śląskiego 5.050,— zł 5) Kultura Krajowa 780,— zł 6) Śląskie Biuro Meljoracyjne (prelimino- wano w pkt. 5). 7) Roboty Publiczne 1.568,— zł 8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń 170,— zł 9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 243,— zł 10) Wojewódzki Sąd Administracyjny 309,— zł 11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 1.053,— zł 12) Muzeum Śląskie 50,— zł 13) Administracja Skarbowa 7.727,— zł 14) Administracja Szkolna: a) Władze Szkolne II. instancji 1.667,— zł b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 1.148,— zł c) Szkoły Powszechne 20,— zł d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 410,— zł e) Szkoły Średnie Ogólnokształcące 1.136,— zł f) Szkoły Zawodowe 922,— zł 15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 200,— zł RAZEM poz. 3.: 39.203,— zł	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Wydatki zwyczaj. i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	razem według budżetu za rok		zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
						1932/33	1933/34				
II		7		Inwentarz biurowy	91.002,34	108.529,—	141.885,—	91.817,—	—	91.817,—	§ 7. Inwentarz Biurowy:
											1) Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej 200,— zł
											2) Administracja Ogólna:
											a) II. Instancja 10.500,— zł
											b) I. Instancja 5.000,— zł 15.500,— zł
											3) Konserwator Okręgowy (preliminowano w pkt. 2).
											4) Policja Województwa Śląskiego 12.000,— zł
											5) Kultura Krajowa 200,— zł
											6) Śląskie Biuro Melioracyjne 200,— zł
											7) Roboty Publiczne 1.300,— zł
											8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń 100,— zł
											9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 1.500,— zł
											10) Wojewódzki Sąd Administracyjny 200,— zł
											11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 2.500,— zł
											12) Muzeum Śląskie 2.800,— zł
											13) Administracja Skarbowa 35.000,— zł
											14) Administracja Szkolna:
											a) Władze Szkolne II. instancji 2.500,— zł
											b) Nadzór Szkolny (Inspektoraty) 2.300,— zł
											c) Szkoły Powszechne 50,— zł
											d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 1.360,— zł
											e) Szkoły Średnie Ogólnokształcące 2.230,— zł
											f) Szkoły Zawodowe 11.200,— zł
											15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 677,— zł
											RAZEM § 7.: 91.817,— zł
		8		Wydatki pocztowe, telefoniczne i telegraficzne	296.623,48	307.790,—	274.592,—	480.988,—	6.550,—	487.538,—	§ 8. Wydatki pocztowe, telefoniczne i telegraficzne wszystkich władz i urzędników II. i I. instancji Administracji Śląskiej:
											a) abonament telefonów 151.313,— zł
											b) koszty rozmów telefonicznych poza-miejscowych 93.930,— zł
											c) instalacja, konserwacja i drobny remont telefonów 17.560,— zł
											d) wydatki portoryjne (przesyłki zwykłe i urzędowe), koszty przesyłek pocztowych, bagażowych itp. 218.185,— zł
											Razem wydatki zwyczajne: 480.988,— zł
											Wydatki nadzwyczajne: przebudowa centralek telefonicznych 6.550,— zł
											RAZEM § 8.: 487.538,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem		
II		9		Wydawnictwa	33.464,88	43.920,—	36.702,—	34.525,—	—	34.525,—	§ 9, poz. 1. Wydawnictwa Urzędu Wojewódzkiego: a) Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego 13.800,— zł b) Dziennik Ustaw Śląskich — wydanie polskie 6.245,— zł c) Dziennik Ustaw Śląskich — wydanie niemieckie 1.610,— zł d) Biuletyn Statystyczny 2.780,— zł e) Koszty korekty i tłumaczeń 3.600,— zł f) Inne wydatki (opłaty pocztowe, stempłowe i manipulacyjne P. K. O.) 490,— zł RAZEM: 28.525,— zł § 9, poz. 2. Koszty druku przepisów organizacyjnych itd. 2.000,— zł § 9, poz. 3. Wydawnictwa Muzeum Śląskiego 4.000,— zł
		11		Różne nieprzewidziane wydatki	34.952,62	58.291,—	57.140,—	46.610,—	—	46.610,—	§ 11. Różne nieprzewidziane wydatki: 1) Śląska Rada Wojewódzka 80,— zł 2) Administracja Ogólna: Ogłoszenie konkursów 3.000,— zł Koszty tłumaczenia metryk 1.000,— zł Koszty przeszkolenia urzędników Administracji Ogólnej 4.000,— zł Koszty wycieczek zagranicznych 2.400,— zł Nagrody za uratowanie życia 300,— zł Różne nieprzewidziane 3.000,— zł 13.700,— zł 3) Konserwator Okręgowy (preliminowano w pkt. 2). 4) Policja Województwa Śląskiego: Utrzymanie Przychodni Lekarskich 400,— zł Koszty badania kandydatów do Policji 800,— zł Koszty transportu wydalonych, aresztowanych itd. 7.000,— zł Koszty transportu zasłabłych, nieprzytomnych, okaleczonych, zwłok itd. 2.500,— zł Koszty ogłoszeń procesów, odszkodowania za wypadki 1.000,— zł Utrzymanie grobów poległych policjantów 600,— zł Różne nieprzewidziane 500,— zł 12.800,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj	Razem	
II		9									5) Kultura Krajowa 50,— zł 6) Śląskie Biuro Meljoracyjne 50,— zł 7) Roboty Publiczne 250,— zł 8) Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń 50,— zł 9) Wyższy Urząd Ubezpieczeń 200,— zł 10) Wojewódzki Sąd Administracyjny 20,— zł 11) Wojewódzki Zakład Badania Żywności 250,— zł 12) Muzeum Śląskie 200,— zł 13) Administracja Skarbowa: Koszty przeszkolenia urzę- dników skarbowych 6.000,— zł Wydatki związane z zjazda- mi Naczelników Urzędów Skar- bowych, konferencjami itp. 500,— zł Różne nieprzewidziane wy- datki 2.000,— zł 8.500,— zł 14) Administracja Szkolna: a) Władze szkolne II. instancji (koszty spi- su majątków szkół powszechnych), różne nieprzewidziane 4.000,— zł b) Nadzór Szkolny 500,— zł c) Szkoły Powszechne 500,— zł d) Zakłady Kształcenia Nauczycieli 800,— zł e) Szkoły Średnie Ogólnokształcące 2.500,— zł f) Szkoły Zawodowe 2.000,— zł 15) Śląskie Konserwatorium Muzyczne 160,— zł RAZEM § 11.: 46.610,— zł.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Wydatki zwyczaj. i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	razem według budżetu za rok		zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
						1932/33	1933/34				
III				Śląska Rada Wojewódzka	1.047.223,45	1.178.000,—	1.552.100,—	1.693.200,—	—	1.693.200,—	§ 12. Diety członków Śląskiej Rady Wojewódzkiej, pochodzących z wyboru, równe dietom posłów na Sejm Śląski po myśli ustawy z 26. X. 1933 r. (Dz. U. Śl. Nr. 8, poz. 48) zrównane uchwałą Sejmu Śląskiego z dnia 8. VI. 1930 r. (art. 83 Regulaminu Sejmu Śląskiego) z dietami posłów na Sejm Śląski 58.560,— zł § 13. Pensje honorowe, dary pieniężne oraz dary jubileuszowe 10.000,— zł § 14. Fundusz dyspozycyjny Śląskiej Rady Wojewódzkiej 12.000,— zł § 15. poz. 1. Na prace kulturalne oświatową 430.000,— zł § 15. poz. 2. Organizowanie oświaty pozaszkolnej 50.000 zł § 15. poz. 3. Wojewódzki Komitet Wychowania Fizycznego 70.000,— zł § 15. poz. 4. Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego w Katowicach, na Teatr Polski w Katowicach subwencja płatna w 10 równych ratach miesięcznych . . 155.000,— zł § 15. poz. 5. Sekcja Teatrów Ludowych Towarzystwa Przyjaciół Teatru Polskiego w Katowicach . . . 10.000,— zł § 15. poz. 6. Wydział Powiatowy w Lublińcu, subwencja na pokrycie niedoboru budżetowego . . . 10.000,— zł § 15. poz. 7. Polski Biały Krzyż w Katowicach 2.000,— zł § 15. poz. 8. Śląska Pomoc Naukowa w Katowicach 10.000,— zł § 15. poz. 9. Kursy kształcące pracowników komunalnych w Katowicach 1.500,— zł § 15. poz. 10. Towarzystwo „Nasza Czytelnia” w Katowicach 10.000,— zł § 15. poz. 11. Subwencja na utrzymanie żeńskich szkół zawodowych 15.000,— zł § 15. poz. 12. Subwencja na popieranie przemysłu ludowego i domowego 2.000,— zł § 15. poz. 13. Związek Harcerstwa Polskiego — Oddział Śląski 5.000,— zł § 15. poz. 14. Wykup domu T. C. L. w Katowicach III. rata 63.300,— zł
	12		Djety członków Śląskiej Rady Wojewódzkiej	58.560,—	58.600,—	58.600,—	58.560,—	—	58.560,—		
		13		Pensje honorowe, dary pieniężne oraz dary jubileuszowe	12.450,—	14.000,—	14.500,—	10.000,—	—	10.000,—	
		14		Fundusz dyspozycyjny Śląskiej Rady Wojewódzkiej	14.650,—	15.000,—	5.000,—	12.000,—	—	12.000,—	
		15		Subwencje	815.163,45	905.000,—	1.309.500,—	1.453.200,—	—	1.453.200,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Wydatki zwyczaj. i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r 1932/33	razem według budżetu na rok		zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
						1932/33	1933/34				
III		15									§ 15, poz. 15. Na prace naukowe dotyczące Śląska „Śląska sekcja Akademii Umiejętności“ 50.000,— zł, Śląski Instytut Naukowy 24.000 zł 74.000,— zł
											§ 15, poz. 16. Towarzystwo Abstynentów 1.000,— zł
											§ 15, poz. 17. Związek S. M. P. 5.000,— zł
											§ 15, poz. 18. Związek Straży Pożarnej 25.000,— zł
											§ 15, poz. 19. Na budowę domu sportowego i ośrodka W. F. w Katowicach 46.000,— zł
											§ 15, poz. 20. Subwencja na utrzymanie szkoły harcerskiej w Buczu 20.000,— zł
											§ 15, poz. 21. Udział w „Ślązaku“ na osadnictwo 300.000,— zł
											§ 15, poz. 22. Subwencja dla Ligi Obrony Powietrznej Państwa 40.000,— zł
											§ 15, poz. 23. Subwencja dla Klubu Narciarskiego 10.000,— zł
											§ 15, poz. 24. Na Stowarzyszenie Młodzieży Powstańczej 5.000,— zł
											§ 15, poz. 25. Na dom Powstańca Śląskiego 30.000,— zł
											§ 15, poz. 26. Na wydanie prac malarskich artysty malarza Wałacha 5.000,— zł
											§ 15, poz. 27. Na konkurs prac dotyczących Śląska 3.400,— zł
											§ 15, poz. 28. Na Fundusz Obrony Morza 40.000,— zł
											§ 15, poz. 29. Dla miasta Katowic na budowę trybun na boisku „Pogoń“ 10.000,— zł
											§ 15, poz. 30. Towarzystwo Przyjaciół Nauk 5.000,— zł
											RAZEM § 15.: 1.153.200,— zł
		16		Częściowy zwrot kosztów utrzymania Urzędu Kontroli Państwowej	155.400,—	155.400,—	140.500,—	139.440,—	—	139.440,—	§ 16. Częściowy zwrot kosztów utrzymania Urzędu Kontroli Państwowej 139.440,— zł
		17		Fundusz na popieranie rzemiosła	21.000,—	30.000,—	24.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 17. Fundusz na popieranie rzemiosła: Subwencja dla Śląskiej Izby Rzemieśniczej 20.000,— zł
IV	I			Administracja ogólna	63.557,35	72.370,—	126.280,—	165.780,—	—	165.780,—	
		12		Utrzymanie aresztów administracyjnych	7.997,67	8.000,—	10.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 12. Koszty wyżywienia aresztantów 20.000,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
IV	I	13		Koszty postępowania administracyjnego oraz karno-administracyjnego	—	2.500,—	2.000,—	1.500,—	—	1.500,—	§ 13. Koszty określone art. 105 i 106 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnem z dnia 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) oraz koszty postępowania karno-administracyjnego 1.500,— zł
		14		Odszkodowanie dla Okręgów Urzędowych	22.000,—	22.000,—	45.000,—	29.500,—	—	29.500,—	§ 14 poz. 1. Dodatek na odszkodowanie Okręgów Urzędowych (§ 70 pr. ord. pow. z 13. XII. 1872 w brzmieniu ustawy z 19. III. 1881 r. Zbiór ustaw pr. str. 179) 13.500,— zł § 14 poz. 2. Odszkodowanie dla Okręgów Urzędowych i Urzędów Gminnych za prace w związku z wystawianiem i prolongowaniem kart cyrkulacyjnych 16.000,— zł RAZEM § 14: 29.500,— zł
		15		Koszty postępowania sądowego	802,20	1.500,—	2.000,—	6.000,—	—	6.000,—	§ 15. Koszty postępowania sądowego 6.000,— zł
		16		Koszty Urzędów Ubezpieczeń I. instancji	465,05	1.200,—	1.000,—	800,—	—	800,—	§ 16. Pokrycie kosztów świadków wezwanych do Urzędów Ubezpieczeń I. instancji 800,— zł
		17		Fundusz dyspozycyjny Wojewody Śląskiego	12.000,—	12.000,—	12.000,—	12.000,—	—	12.000,—	§ 17. Fundusz dyspozycyjny Wojewody Śląskiego 12.000,— zł
		18		Komisja Parytetyczna	960,—	1.200,—	1.200,—	1.200,—	—	1.200,—	§ 18. Komisja Parytetyczna 1.200,— zł
		19		Biuro Statystyczne	—	—	12.000,—	15.000,—	—	15.000,—	§ 19. Wydatki rzeczowe związane z organizacją, utrzymaniem i wydawnictwami Biura Statystycznego 15.000,— zł
		20		Wydatki wojskowe	19.332,43	23.970,—	41.080,—	79.780,—	—	79.780,—	§ 20 poz. 1. Podróże służbowe 18.900,— zł § 20 poz. 2. Zakup materiałów i przyborów pisarskich oraz przewóz przyrządów dla komisji poborowych 980,— zł § 20 poz. 3. Zakup i naprawa urządzeń biurowych komisji poborowej 500,— zł § 20 poz. 4. Zakup teczek, kartotek i kopert dla referatu mobilizacyjnego w myśl instrukcji 800,— zł § 20 poz. 5. Materiały kancelaryjne dla referatu mobilizacyjnego (farby, pieczęcie, papier rysunkowy, materiały pisarskie i przybory kancelaryjne) 200,— zł § 20 poz. 6. Druki i obwieszczenia 3.200,— zł § 20 poz. 7. Inne wydatki (koszty kurjerów, nadzwyczajne obwieszczenia i plany, różne drobne wydatki) 1.200,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a :
					za r 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
IV	I	20									§ 20 poz. 8. Wydatki na O. P. L. budynków i personelu urzędów 50.000,— zł
											§ 20 poz. 9. Kursy O. P. L. 4.000,— zł
											RAZEM § 20: 79.780,— zł
	II			Konserwator Okręgowy	10.714,71	18.000,—	14.000,—	5.500,—	—	5.500,—	
		12		Konserwacja i inwentaryzacja zabytków	10.714,71	18.000,—	14.000,—	5.500,—	—	5.500,—	§ 12 poz. 1. Konserwacja i restauracja zabytków sztuki i przyrody 4.000,— zł
											§ 12 poz. 2. Inwentaryzacja zabytków 1.500,— zł
											RAZEM § 12: 5.500,— zł
V				Wyznania religijne	339.000,—	520.000,—	473.000,—	74.300,—	300.000,—	374.300,—	
		12		Wyznania katolickie	70.000,—	100.000,—	76.000,—	60.000,—	—	60.000,—	§ 12 poz. 1. Zasiłki dla ubogich gmin katolickich i księży 50.000,— zł
											§ 12 poz. 2. Na świadczenia patronackie Skarbu Śląskiego (parafje Lubliniec i Piekary) 10.000,— zł
											RAZEM § 12: 60.000,— zł
		13		Wyznania niekatolickie	7.000,—	10.000,—	7.000,—	6.300,—	—	6.300,—	§ 13. Dotacja dla duchowieństwa niekatolickiego oraz świadczenia patronackie i zasiłki (art. 19 Konwencji Genewskiej) 6.300,— zł
		14		Budowa i konserwacja kościołów	255.000,—	400.000,—	380.000,—	—	300.000,—	300.000,—	§ 14 poz. 1. Subwencja na budowę Katedry i Kurji Biskupiej 250.000,— zł
											§ 14 poz. 2. Subwencja na budowę kościołów do dyspozycji Kurji Biskupiej w Katowicach z szczególnem uwzględnieniem Pawłowa i Wielkich Górek 50.000,— zł
		15		Dary z łaski dla emerytowanych księży	7.000,—	10.000,—	10.000,—	8.000,—	—	8.000,—	RAZEM § 14 nadzwyczajne: 300.000,— zł
											§ 15. Dary z łaski dla emerytowanych księży do dyspozycji Kurji Biskupiej w Katowicach 8.000,— zł
VI		12		Policja Województwa Śląskiego	555.935,07	607.573,—	514.955,—	534.168,—	91.000,—	625.168,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
VI		12		Umundurowanie	362.946,90	372.542,—	336.424,—	433.968,—	—	433.968,—	§ 12. W myśl art. 21 ustawy uposażeniowej z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) należy się wyższym funkcjonariuszom Policji dodatek na umundurowanie w wysokości 500 pkt. rocznie, zaś niższym funkcjonariuszom umundurowanie w naturze, a to co rok kompletny mundur (czapka, kurtka, spodnie, buty), a co 3 lata jeden płaszcz oraz kompletny ekwipunek. a) Dodatek mundurowy dla oficerów Policji 12.470,— zł b) Umundurowanie szeregowych i funkcjonariuszów niższych (materiał na 1224 ubrań i 1634 płaszczy, szycie 2444 ubrań i 1624 płaszczy, zakup 2127 czapek) . 257.487,— zł c) Ryczałt na buty 125.580,— zł d) Ryczałt na drobne przedmioty umundurowania i ekwipunku 31.395,— zł e) Zakup 300 hełmów stalowych z orzełkami 6.036,— zł f) Drobne wydatki (numery do czapek, utrzymanie warsztatu krawieckiego, różne) 1.000,— zł RAZEM § 12: 433.968,— zł
		13		Skoszarowanie	802,71	2.000,—	1.600,—	1.500,—	—	1.500,—	§ 13. Drobny zakup oraz naprawa i konserwacja inwentarza koszarowego 1.500,— zł
		14		Wyszkolenie	19.938,23	32.882,—	10.371,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 14. Koszty przeszkolenia funkcjonariuszów Policji (diety i podróże służbowe kursistów), uzupełnienie bibliotek policyjnych oraz popieranie ruchu sportowego 10.000,— zł
		15		Uzbrojenie	100.368,83	115.150,—	76.260,—	19.700,—	50.000,—	69.700,—	§ 15 poz. 1. Zakup i uzupełnienie uzbrojenia 16.700,— zł § 15 poz. 2. Konserwacja i utrzymanie broni 1.000,— zł § 15 poz. 3. Koszty urządzenia strzelania ćwiczebnego 1.000,— zł § 15 poz. 4. Utrzymanie warsztatu rusznikarskiego (narzędzia, materiał naprawkowy, koks do rusznikarni, utrzymanie maszyn i narzędzi, inne wydatki w związku z utrzymaniem warsztatu) 1.000,— zł RAZEM § 15 zwyczaj.: 19.700,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem	
VI											
											Wydatki nadzwyczajne:
											5-ta rata zakupna 2.000 karabinów P. F. K. i 230.000 naboju kosztem 688.700,— zł
		16		Psy policyjne	1.514,75	3.200,—	3.100,—	2.000,—	—	2.000,—	50.000,— zł
		17		Wydatki śledcze	57.386,37	68.899,—	76.200,—	56.000,—	11.000,—	67.000,—	§ 16. Ryczałty na utrzymanie, wyżywienie i tresurę psów 2.000,— zł
											§ 17 poz. 1. Fundusz dyspozycyjny na cele zwalczania działalności antypaństwowej (szpiegostwo itp.) 22.000,— zł
											§ 17 poz. 2. Wydatki śledcze dla Urzędów Śledczych 12.000,— zł
											§ 17 poz. 3. Ryczałt śledczy dla Naczelnika Urzędu Śledczego i 10 oficerów policji śled- czej 7.200,— zł
											§ 17 poz. 4. Utrzymanie pracowni i aparatów fotograficznych, zakup przyborów, płyt itd. 2.000,— zł
											§ 17 poz. 5. Zakup i utrzymanie przyborów do daktyloskopji 800,— zł
											§ 17 poz. 6. Koszty prowadzenia i utrzymania albumów zbrodniarzy, druki, ogłoszenia listów gończych, utrzymanie odbiorników radjo- wych, premje i inne nieprzewidziane wydatki 12.000,— zł
											RAZEM § 17 zwyczajne: 56.000,— zł
											Wydatki nadzwyczajne:
											Przebudowa radiostacji graficznej na fonetycz- ną i utrzymanie radiostacji krótkofalowej . 11.000,— zł
		18		Utrzymanie aresztów policyj- nych	12.977,28	13.000,—	11.000,—	11.000,—	—	11.000,—	§ 18. Wyżywienie aresztantów, koszty wizyt lekarskich, dezynfekcja aresztowanych i lo- kali, utrzymanie aresztów policyjnych . . 11.000,— zł
		19		Obrona Przeciwgazowa . . .	—	—	—	—	30.000,—	30.000,—	§ 19. Nadzwyczajne. Inwestycje i zakup sprzętu O. P. L. . . . 30.000,— zł

RAZEM § 12: 70.000,- zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj	Razem	
VII	I	14		Śląska Stacja Ochrony Roślin	2.594,80	5.000,—	4.000,—	3.500,—	6.000,—	9.500,—	Zwyczajne: § 14. Śląska Stacja Ochrony Roślin w Cieszynie (wydatki rzeczowe w związku z utrzymaniem i działalnością Stacji) 3.500,— zł
	II	15		Udzielanie doraźnej pomocy rolnikom	9.830,—	10.000,—	10.000,—	5.000,—	—	5.000,—	Nadzwyczajne: Koszty przeniesienia Śląskiej Stacji Ochrony Roślin z Cieszyna do Katowic 6.000,— zł
		12		Śląskie Biuro Meljoracyjne	87.098,10	106.000,—	52.400,—	22.400,—	—	22.400,—	
		12		Śląski Fundusz Meljoracyjny	85.000,—	100.000,—	50.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 12. Dotacja w myśl art. 3 ustawy z dn. 4. V. 1932 r. (Dz. U. Śl. Nr. 14, poz. 29) 20.000,— zł
											Program Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego przewiduje finansowanie robót meljoracyjnych na obszarze około 600 ha.
		13		Śląskie Biuro Meljoracyjne	2.098,10	6.000,—	2.400,—	2.400,—	—	2.400,—	§ 13. Wydatki na wynagrodzenie robotników, zatrudnionych przy pomiarach i robotach meljoracyjnych, na odbitki projektów meljoracyjnych, naprawę przyrządów mierniczych i urządzeń technicznych oraz przybory rysunkowe 2.400,— zł
VIII		12		Roboty Publiczne	6.917.446,18	7.845.485,—	5.036.300,—	561.500,—	1.686.250,—	2.247.750,—	
				Budowy nadziemne	1.828.380,12	2.448.000,—	1.028.300,—	147.000,—	642.000,—	789.000,—	a) wydatki zwyczajne: Remonty i inwentaryzacja.
											§ 12 poz. 1. budynków urzędów administracji ogólnej 20.000,— zł
											§ 12 poz. 2. budynków urzędów policyjnych 18.000,— zł
											§ 12 poz. 3. budynków urzędów skarbowych 2.000,— zł
											§ 12 poz. 4. budynków szkolnych 60.000,— zł
											§ 12 poz. 5. domów mieszkalnych (własność Skarbu Śląskiego) 47.000,— zł
											RAZEM § 12 zwyczajne: 147.000,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a :
					za r 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
III		12									b) wydatki nadzwyczajne: § 12 poz. 1. Wydatki administracyjno-rzeczowe 4.000,— zł § 12 poz. 2. Studja i projekty 18.000,— zł § 12 poz. 3. Wydatki budowlane: a) Budowa gmachu urzędów skarbowych i domu mieszkalnego w Katowicach . . 200.000,— zł b) Ukończenie budowy Zakładu Głuchoniemych w Lublincu 120.000,— zł c) Sanatorium w Istebnej, ukończenie surowego stanu budowy 200.000,— zł d) Dalsza rata na budowę T. C. L. w Katowicach . . 100.000,— zł 520.000,— zł RAZEM § 12 nadzwyczajne: 642.000,— zł
		13		Budowy drogowe-mostowe . .	2.059.098,67	2.275.985,—	1.578.000,—	—	7.750,—	7.750,—	a) wydatki zwyczajne: Dotacja Skarbu Śląskiego na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Drogowego w myśl art. 2 ustęp 6 ustawy z dnia 30. marca 1931 r. o Wojewódzkim Funduszu Drogowym (Dz. U. Sl. Nr. 6 poz. 14). Preliminarz budżetowy Wojewódzkiego Funduszu Drogowego stanowi integralną część niniejszego preliminarza budżetowego. b) wydatki nadzwyczajne: § 13 poz. 1. Projekty planów regulacyjnych uzdrowisk 2.000,— zł § 13 poz. 2. Pomiary katastralne (wydatki rzeczowe) 5.750,— zł RAZEM § 13 nadzwyczajne: 7.750,— zł
		14		Budowy wodne	724.218,39	916.500,—	740.000,—	414.500,—	110.000,—	524.500,—	a) wydatki zwyczajne: § 14 poz. 1. Zdjęcia i pomiary na rzekach i potokach górskich oraz studja 22.000,— zł § 14 poz. 2. Wydatki budowlane i wykupno gruntów pod regulację (podział tych wydatków powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej) 392.500,— zł RAZEM § 14 zwyczajne: 414.500,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
VIII		14									b) wydatki nadzwyczajne: § 14 poz. 1. Studja i projekty dla budowy wodociągów i kanalizacji 30.000,— zł § 14 poz. 2. Subwencja dla Związku regul. rzeki Rawy 40.000,— zł § 14 poz. 3. Budowa wodociągów w Lublińcu 10.000,— zł § 14 poz. 4. Subwencja dla Spółki Wodnej rzeki Gostyń 30.000,— zł RAZEM § 14 nadzwyczajne: 110.000,— zł
		15		Budowa Kolei Krajowych . .	2.249.997,32	2.356.000,—	1.650.000,—	—	926.500,—	926.500,—	§ 15 poz. 1. Wydatki administracyjno - rzeczowe 40.000,— zł § 15 poz. 2. Wydatki budowlane 885.000,— zł § 15 poz. 3. Założenie ksiąg kolejowych 1.500,— zł Razem § 15 nadzwyczajne: 926.500,— zł

Do § 15 poz. 2 — Wydatki budowlane.

Wyszczególnienie	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Razem:
	Chybie— Skoczów	Ustroń— Wisła—Głębce los I, II.	Ustroń— Wisła—Głębce los III.	Cieszyn— Zebrzydowice— Moszczenica los I.	Cieszyn— Zebrzydowice— Moszczenica los II.	Cieszyn— Zebrzydowice— Moszczenica los III.	Strzebiń— Woźniki	Rybnik— Żory	Żory— Pszczyna— Nowy Bieruń	
I. Nabycie gruntów i odszkodowania	—	—	60.000	5.000	20.000	30.000	15.000	15.000	—	145.000
II. Roboty ziemne z przepustami i przejazdami	—	—	100.000	—	12.000	100.000	—	80.000	—	292.000
III. Budowa nawierzchni	—	—	—	15.000	98.000	—	—	—	—	113.000
IV. Zabezpieczenie ruchu	—	—	—	65.000	75.000	—	—	—	—	140.000
V. Telegrafy i telefony	—	—	—	11.000	50.000	—	—	—	—	61.000
VI. Wodociągi i hydranty	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VII. Budynki stacyjne i wyposażenie stacji	—	—	—	20.000	21.000	—	28.000	—	—	69.000
VIII. Mosty	—	—	—	—	—	15.000	—	20.000	—	35.000
IX. Przebudowa stacji włączenia	—	—	—	—	15.000	15.000	—	—	—	30.000
RAZEM:	—	—	160.000	116.000	291.000	160.000	43.000	115.000	—	885.000

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XI	I			Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	16.792,45	18.377,—	17.367,—	21.585,—	—	21.585,—	
		12		Wydatki specjalne	16.792,45	18.377,—	17.367,—	21.585,—	—	21.585,—	§ 12, poz. 1. Wynagrodzenie za badanie i orzeczenie lekarskie 3.000,— zł
	II										§ 12, poz. 2. Odszkodowanie ławników po myśli ustawy z dnia 16 marca 1927 r. (Dz. U. Śl. Nr. 8, poz. 14) 8,085,— zł
		12									§ 12, poz. 3. Wynagrodzenie sędziów sprawozdawców po myśli ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 r. (Dz. U. Śl. Nr. 10, poz. 45) 10.500,— zł RAZEM § 12.: 21.585,— zł
X	II			Wyższy Urząd Ubezpieczeń	25.010,24	26.000,—	36.160,—	37.000,—	—	37.000,—	
		12		Wydatki specjalne	25.010,24	26.000,—	36.160,—	37.000,—	—	37.000,—	§ 12, poz. 1. Wynagrodzenia za badania i orzeczenia lekarskie po myśli rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 15. lutego 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 220) 28.000,— zł
											§ 12, poz. 2. Odszkodowanie dla ławników, powodów i świadków 9.000,— zł RAZEM § 12.: 37.000,— zł
		12		Wojewódzki Sąd Administracyjny	4.352,63	5.850,—	4.810,—	4.810,—	—	4.810,—	
XI											
		12		Wydatki specjalne	4.352,63	5.850,—	4.810,—	4.810,—	—	4.810,—	§ 12, poz. 1. Wynagrodzenie sędziów zawodowych 2.160,— zł
											§ 12, poz. 2. Wynagrodzenie sędziów niezawodowych 2.150,— zł
											§ 12, poz. 3. Wynagrodzenie świadków i znawców 500,— zł RAZEM § 12.: 4.810,— zł
XI	12			Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne	11.349.490,68	11.693.150,—	10.245.604,—	8.076.380,—	—	8.076.380,—	
				Dotacje na pokrycie niedoborów w zakładach wojewódzkich	293.167,—	331.167,—	260.662,—	242.904,—	—	242.904,—	§ 12, poz. 1. Śląski Zakład Wychowawczy w Cieszynie 28.214,— zł § 12, poz. 2. Śląski Szpital w Cieszynie 138.947,— zł § 12, poz. 3. Śląski Zakład dla Głuchoniemych w Rybniku 75.743,— zł RAZEM § 12.: 242.904,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem		
XI		12a		Dotacja inwestycyjna dla Zakładów Wojewódzkich . . .	105.000,—	105.000,—	—	—	—		
		13		Ustawowy obowiązek pokrywania kosztów leczenia . .	1.535.323,24	1.558.785,—	1.162.113,—	1.442.638,—	—	1.442.638,—	§ 13, poz. 1. Śląski Szpital w Cieszynie . . . 206.773,— zł § 13, poz. 2. Zakład Psychiatryczny w Lublińcu 558.523,— zł § 13, poz. 3. Zakład Psychiatryczny w Rybniku 567.342,— zł § 13, poz. 4. Powszechny Szpital Miejski w Bielsku 50.000,— zł § 13, poz. 5. Pokrycie kosztów leczenia krajowo-ubogich w Szpitalu SS. Elżbietanek i OO. Bonifratrów w Cieszynie 60.000,— zł RAZEM § 13.: 1.442.638,— zł
		14		Utrzymanie krajowo-ubogich .	214.494,21	224.500,—	260.000,—	205.000,—	—	205.000,—	§ 14, poz. 1. Utrzymanie i leczenie krajowo-ubogich 180.000,— zł § 14, poz. 2. Zapomogi dla miejscowych związków ubogich 5.000,— zł § 14, poz. 3. Leczenie inwalidów w Sanatorium w Jastrzębiu-Zdroju 20.000,— zł RAZEM § 14.: 205.000,— zł
		15		Utrzymanie i leczenie umysłowo upośledzonych i kalek . .	125.133,70	127.000,—	128.346,—	108.346,—	—	108.346,—	§ 15, poz. 1. Zakład dla umysłowo upośledzonych w Rybniku 68.346,— zł § 15, poz. 2. Leczenie, szkolenie i pielęgnowanie kalek 40.000,— zł RAZEM § 15.: 108.346,— zł
		16		Wychowanie zapobiegawcze .	181.220,03	192.918,—	240.283,—	241.902,—	—	241.902,—	§ 16, poz. 1. Śląski Zakład Wychowawczy w Cieszynie 76.650,— zł § 16, poz. 2. Dom pracy Przymusowej w Lublińcu 87.600,— zł § 16, poz. 3. Utrzymanie wychowanków w Zakładzie wychowawczym w Katowicach-Bogucicach 54.312,— zł § 16, poz. 4. Utrzymanie wychowanków w Zakładzie Wychowawczym w Częstochowie 17.340,— zł § 16, poz. 5. Koszty leczenia, transportu i ostatniej wyprawy dla wychowanków 6.000,— zł RAZEM § 16.: 241.902,— zł

Dz.	R	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XI		17		Utrzymanie i szkolenie głuchoniemych i ociemniałych	58.529,08	66.780,—	78.720,—	77.110,—	—	77.110,—	§ 17, poz. 1. Utrzymanie i wyszkolenie głuchoniemych w Zakładzie dla Głuchoniemych w Rybniku 40.810,— zł § 17, poz. 2. Utrzymanie i koszty kształcenia ociemniałych w Bydgoszczy 28.300,— zł § 17, poz. 3. Wyszczolenie pozaszkolne głuchoniemych i ociemniałych 2.000,— zł § 17, poz. 4. Subwencja dla Stowarzyszenia Niewidomych w Król. Hucie 6.000,— zł <div style="text-align: right;">RAZEM § 17.: 77.110,— zł</div>
		18		Zakłady Opieki nad dziećmi i starcami	128.400,—	160.000,—	95.000,—	95.000,—	—	95.000,—	§ 18, poz. 1. Subwencja dla Zakładów opiekuńczych 40.000,— zł § 18, poz. 2. Kolonie lecznicze dla dzieci 25.000,— zł § 18, poz. 3. Utrzymanie dzieci w żłóbkach 30.000,— zł <div style="text-align: right;">RAZEM § 18.: 95.000,— zł</div>
		19		Subwencje	214.412,50	231.000,—	1.000,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 19. Subwencja dla Sierocińca im. A. Mieleckiego w Katowicach 3.000,— zł
		20		Zapomogi wojewódzkie	6.120.071,57	6.319.000,—	5.649.000,—	3.290.000,—	—	3.290.000,—	§ 20, poz. 1. Fundusz dla najbiedniejszej ludności (łącznie z opieką i pomocą połogową) 2.200.000,— zł § 20, poz. 2. Kuchnie dla bezrobotnych 300.000,— zł § 20, poz. 3. Pomoc lekarska dla bezrobotnych 640.000,— zł § 20, poz. 4. Na zatrudnienie bezrobotnych 150.000,— zł <div style="text-align: right;">RAZEM § 20.: 3.290.000,— zł</div> <p>W razie pomyślnego stanu dochodów Sejm Śląski upoważnia Śląską Radę Wojewódzką do podniesienia poz. 1 i 4 o 2.500.000 zł, z których część można pokryć również z rezerw kasowych.</p>
		21		Renty wojewódzkie	126.739,35	127.000,—	120.480,—	120.480,—	—	120.480,—	§ 21, poz. 1. Renty wojewódzkie (wydatek państwowy) 120.000,— zł
		22		Opieka i pomoc połogowa	—	—	—	—	—	—	§ 21, poz. 2. Wojewódzkie renty wypłatowe 480,— zł <div style="text-align: right;">RAZEM § 21.: 120.480,— zł</div>

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XI		23		Dodatek państwowy do rent inwalidzkich	2.250.000,—	2.250.000,—	2.250.000,—	2.250.000,—	—	2.250.000,—	§ 23, Świadczenia przewidziane ustawą z dnia 28. III. 1928 r. (Dz. U. Śl. Nr. 8, poz. 22) . 2.250.000,— zł
XII	I			Wojewódzka Służba Zdrowia .	417.585,83	478.262,—	644.527,—	657.300,—	—	657.300,—	
		12		Pomoc lekarska	387.867,45	426.662,—	370.527,—	353.000,—	—	353.000,—	§ 12, poz. 1. Wydatki na pomieszczenie Przychodni Państwowej Pomocy Lekarskiej: a) wydatki osobowe (uprzączki) . . . 1.640,— zł b) Koszty prądu elektrycznego . . . 1.200,— zł c) opał 1.200,— zł d) gaz 1.400,— zł e) woda 500,— zł f) telefony i wydatki biurowe . . . 900,— zł g) przybory i narzędzia lekarskie oraz ich konserwacja 1.560,— zł h) inne wydatki związane z utrzymaniem lokalu Przychodni Państwowej Pomocy Lekarskiej 2.600,— zł RAZEM poz. 1 § 12.: 11.000,— zł § 12, poz. 2. Honoraria lekarzy umówionych za zabiegi i porady lekarskie . . . 98.000,— zł § 12, poz. 3. Leczenie szpitalne . . . 150.000,— zł § 12, poz. 4. Leczenie klimatyczne i sanatoryjne 50.000,— zł § 12, poz. 5. Lekarstwa i retaksacja recept . . . 5.000,— zł § 12, poz. 6. Koszty porodów 30.000,— zł § 12, poz. 7. Inne wydatki n. p. naświetlania i prześwietlania poza Przychodnią Państw. Pomocy Lekarskiej, przewóz lekarzy i chorych, kwas węglowy, inne nieprzewidziane wydatki w związku z akcją Państwowej Pomocy Lekarskiej 9.000,— zł RAZEM § 12.: 353.000,— zł
		13		Różne wydatki sanitarne . . .	29.047,75	47.600,—	270.000,—	301.800,—	—	301.800,—	§ 13, poz. 1. Utrzymanie laboratorium aptekarskiego 200,— zł § 13, poz. 2. Utrzymanie samochodu sanitarnego przy Starostwie w Cieszynie 2.100,— zł § 13, poz. 3. Kursy sanitarne dla dezynfektorów, kursy uzupełniające dla położnych, dary jubileuszowe dla położnych i zapomogi 8.000,— zł § 13, poz. 4. Utrzymanie dzieci gruźliczych z Województwa Śląskiego w Sanatorium Uniwersytetu Jagiellońskiego w Zakopanem . . . 32.000,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XII	I	13									§ 13, poz. 5. Koszty Komisji Lekarskich I i II. instancji (koszty obserwacji klinicznej, badania specjalne) 1.500,— zł
											§ 13, poz. 6. Subwencja na walkę z gruźlicą (w tem 50.000 zł na dożywianie dzieci chorych na gruźlicę i gruźlicą zagrożonych 96.000,— zł
											§ 13, poz. 7. Subwencja dla szpitalnictwa 18.000,— zł
											§ 13, poz. 8. Subwencja dla ochotniczych kolumn sanitarnych 8.000,— zł
											§ 13, poz. 9. Walka z jaglicą i innymi chorobami zakaźnymi 46.000,— zł
											§ 13, poz. 10. Koszty leczenia dzieci Zakładu „Ebenzer” w Dziegielowie i innych Zakładach leczniczych w Witkowicach i Częstochowie 65.000,— zł
											§ 13, poz. 11. Na prace asenizacyjne w miasteczkościach klimatycznych na Śląsku 25.000,— zł
											RAZEM § 13.: 301.800,— zł
		14		Walka z nierzędem	670,63	4.000,—	4.000,—	2.500,—	—	2.500,—	§ 14. Walka z nierzędem (wynagrodzenie lekarzy ordynujących w stacjach obyczajowych, druki, materiały pisarskie, instrumenty lekarskie, przybory dezynfekcyjne, odczynniki i inne wydatki połączone z utrzymaniem stacji obyczajowych) 2.500,— zł
	II			Wojewódzki Zakład Badania Żywności i Przedmiotów Użytku	39.937,90	51.912,—	19.361,—	10.199,—	—	10.199,—	
		12		Wydatki specjalne	19.916,47	27.928,—	15.361,—	10.199,—	—	10.199,—	§ 12, poz. 1. Żywnienie zwierząt 240,— zł
											§ 12, poz. 2. Chemikalia i odczynniki 1.800,— zł
											§ 12, poz. 3. Przybory laboratoryjne 2500,— zł
											§ 12, poz. 4. Specjalne aparaty chemiczne 3.439,— zł
											§ 12, poz. 5. Warsztat i naprawa przyrządów laboratoryjnych 1.670,— zł
											§ 12, poz. 6. Zwrot należności za pobrane próbki, zakup i przewóz próbek 550,— zł
											RAZEM § 12.: 10.199,— zł
		13		Instalacje	20.021,43	23.984,—	4.000,—	—	—	—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XII			12	Administracja Domów Skarbowych	81.871,59	125.168,—	107.641,—	113.900,—	—	113.900,—	§ 12, poz. 1. Wynagrodzenie personelu Administracji domów skarbowych (dozorcy, zarządcy itd.) łącznie z świadczeniami socjalnymi 16.800,— zł § 12, poz. 2. Wydatki rzeczowe — opał, woda, światło, wywóz śmieci, roboty kominiarskie, podatki, opłaty kanałowe, ubezpieczenia i wszelkie inne wydatki rzeczowe związane z administrowaniem i utrzymywaniem skarbowych budynków mieszkalnych 97.100,— zł RAZEM § 12.: 113.900,— zł
				Wydatki administracyjne . . .	81.871,59	125.168,—	107.641,—	113.900,—	—	113.900,—	
XIV			12	Muzeum Śląskie	20.162,14	20.500,—	17.000,—	21.500,—	—	21.500,—	§ 12, poz. 1. Wydatki rzeczowe, zakup dzieł i przyrządów naukowych oraz ubezpieczenie i konserwacja działów muzealnych: a) sztuki kościelnej, etnografii, galerii, przemysłu artystycznego, plebiscytu i powstań 11.700,— zł b) przyrodniczego (zoologia, botanika, geologia z mineralogią) 7.800,— zł 19.500,— zł § 12, poz. 2. Wynagrodzenie ekspertów i kolektorów 2.000,— zł RAZEM § 12.: 21.500,— zł
				Zbiory Muzealne	20.162,14	20.500,—	17.000,—	21.500,—	—	21.500,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za 1. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XV				Administracja Skarbowa	207.165,53	262,330,—	284.820,—	313.360,—	—	313.360,—	
	12			Wydatki połączone z przymusowym ściąganiem podatków	68.889,79	70.000,—	144.820,—	147.360,—	—	147.360,—	§ 12, poz. 1. Wydatki biurowe: a) Materiały pisarskie 7.000,— zł b) Ryczałt na przybory pisarskie 2.800,— zł c) Druki w związku z egzekucją jak tytuły wykonawcze itd. 18.000,— zł 27.800,— zł § 12, poz. 2. Koszty utrzymania magazynów: a) najem 4 magazynów dla urzędów skarbowych w Bielsku, Cieszynie, Siemianowicach, Świętochłowicach 3.360,— zł b) koszty utrzymania i zabezpieczenia magazynów 1.200,— zł 4.560,— zł § 12, poz. 3. Koszty przeniesienia względnie przewiezienia zajętych ruchomości 18.000,— zł § 12, poz. 4. Zwrot kosztów egzekucyjnych i procesowych 32.000,— zł § 12, poz. 5. Akordowe wynagrodzenie za sporządzenie tytułów wykonawczych podatku gruntowego 5.000,— zł § 12, poz. 6. Doręczanie upomnień, nakazów płatniczych itp.: a) Utrzymanie gońców do doręczeń 10.000,— zł b) koszty doręczeń przez gminy 50.000,— zł 60.000,— zł RAZEM § 12.: 147.360,— zł
	13			Wydatki połączone z wymiarem i ściąganiem opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego	—	—	—	6.000,—	—	6.000,—	§ 13. Wydatki połączone z wymiarem i poborem opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego (materiały biurowe, ryczałty na przybory pisarskie, druki w związku z wymiarem opłat itp. 6.000,— zł
	14			Rekonstrukcja operatów katastralnych, oprawa map, zakup narzędzi mierniczych, diety, koszty podróży i wynagrodzenie za czynności techniczne urzędników katastralnych	108.099,93	130.000,—	100.000,—	130.000,—	—	130.000,—	§ 14, poz. 1. Wynagrodzenie za prace kancelaryjne, koszty podróży i diety urzędników katastralnych oraz koszty połączone z rewizją operatów katastralnych 100.000,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XV		14									§ 14, poz. 2. Koszty rekonstrukcji operatów katastralnych, oprawa map i zakup narzędzi mierniczych 30.000,— zł RAZEM § 14.: 130.000,— zł
		15		Komisje podatkowe, rzeczoznawcy i t. d.	17.882,56	20.000,—	20.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 15. Na podstawie doświadczenia z lat ubiegłych preliminuje się 20.000,— zł
		16		Nagrody za wykrycie przekroczeń skarbowych	12.302,25	12.330,—	20.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 16. Na podstawie danych z poprzednich okresów budżetowych 10.000,— zł
XVI	I			Administracja Szkolna Władze II. Instancji	599.107,85	686.660,—	502.540,—	442.700,—	—	442.700,—	
		12		Biblioteka Wydziału Oświecenia Publicznego	1.000,—	1.000,—	800,—	2.500,—	—	2.500,—	§ 12. Zakup książek z zakresu wiadomości pedagogicznych i metodycznych, podręczników szkolnych i innych środków naukowych 2.500,— zł
		13		Zasiłki i stypendja	597.141,85	682.660,—	501.640,—	440.200,—	—	440.200,—	§ 13, poz. 1. Zasiłki dla ubogiej młodzieży szkolnej, mieszkającej w bursach i internatach 42.300,— zł § 13, poz. 2. Dożywienie dzieci szkół powszechnych i ochronek oraz młodzieży szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych 327.000,— zł § 13, poz. 3. Dożywienie hufców szkolnych, drużyn jordanowskich, koleni szkół powszechnych, seminariów, gimnazjów i szkół zawodowych 58.000,— zł § 13, poz. 4. Wynagrodzenie kierownika, drużynowych i kontrolerów drużyn jordanowskich, inne drobne wydatki 12.900,— zł RAZEM § 13.: 440.200,— zł
		14		Zakup wzorów szkolnych	966,—	3.000,—	100,—	—	—	—	
		12		Nadzór Szkolny (Inspektoraty) Pomoce naukowe	769,— 769,—	800,— 800,—	800,— 800,—	800,— 800,—	— —	800,— 800,—	§ 12. Zakup dzieł i wydawnictw fachowych do bibliotek Powiatowych Urzędów Szkolnych i Rad Szkolnych Powiatowych 800,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XVI	III			Szkoły Powszechne	987.681,43	1.027.000,—	588.070,—	411.000,—	—	411.000,—	
		12		Pomoce naukowe	5.000,—	5.000,—	35.000,—	25.000,—	—	25.000,—	§ 12, poz. 1. Pomoce naukowe: a) zakup zeszytów, materiałów do robót ręcznych itp. pomoce naukowe dla biednych dzieci szkolnych 5.000,— zł b) zakup podręczników szkolnych dla biednych dzieci 15.000,— zł 20.000,— zł § 12, poz. 2. Utrzymanie pracowników przyrodniczych, robót ręcznych i świetlic szkolnych 5.000,— zł RAZEM § 12.: 25.000,— zł
		13		Zasiłki i subwencje	61.833,25	98.000,—	103.350,—	83.500,—	—	83.500,—	§ 13, poz. 1. Subwencje dla ochronek 30.000,— zł § 13, poz. 2. Subwencje dla szkół gospodarstwa domowego 12.000,— zł § 13, poz. 3. Subwencje na urządzenie wewnętrzne szkół powszechnych 35.000,— zł § 13, poz. 4. Subwencje dla ubogich gmin na utrzymanie szkół powszechnych 1.500,— zł § 13, poz. 5. Subwencja dla Kurji Biskupiej na wydatki związane z wizytacją nauki religii w szkołach powszechnych i zawodowo-kształcących 5.000,— zł RAZEM § 13.: 83.500,— zł
		14		Remont i budowa szkół powszechnych	919.998,18	920.000,—	448.220,—	300.000,—	—	300.000,—	§ 14, poz. 1. Subwencje dla gmin na budowę, przebudowę i remont szkół powszechnych, do podziału przez Śląską Radę Wojewódzką 295.000,— zł § 14, poz. 2. Utrzymanie biur inżynierów dozorujących budowy i remonty szkół powszechnych 5.000,— zł RAZEM § 14.: 300.000,— zł
		15		Ogrody szkolne	850,—	4.000,—	1.500,—	2.500,—	—	2.500,—	§ 15. Na urządzenie i prowadzenie ogrodów szkolnych i szkółek drzew przy szkołach powszechnych 2.500,— zł
IV				Zakłady kształcenia nauczycieli	95.845,50	114.200,—	67.700,—	57.000,—	—	57.000,—	
		12		Urządzenie lokali szkolnych . .	24.998,08	25.000,—	10.000,—	5.000,—	—	5.000,—	§ 12. Zakup książek do bibliotek szkolnych, obrazów poglądowych, pomocy naukowych do pracowni przyrodniczych i robót ręcznych itp. , 5.000,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :	
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem			
XVI	IV	13		Subwencje dla prywatnych seminarjów	11.993,48	24.000,—	9.000,—	5.000,—	—	5.000,—	§ 13. Subwencje na utrzymanie prywatnych seminarjów nauczycielskich w Bielsku	5.000,— zł
		14		Kursy dokształcające	57.853,94	62.200,—	47.200,—	46.500,—	—	46.500,—	§ 14. poz. 1. Wydatki związane z urządzeniem Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Mysłowicach i kursu dla nauczycieli szkół powszechnych	10.000,— zł
											§ 14. poz. 2. Wydatki związane z urządzeniem kursów metodycznych dla uczących w Zakładach Kształcenia Nauczycieli	1.500,— zł
											§ 14. poz. 3. Subwencja na częściowe pokrycie niedoboru budżetowego Instytutu Pedagogicznego	35.000,— zł
										RAZEM § 14.: 46.500,— zł		
	V	15		Ogrody szkolne	1.000,—	3.000,—	1.500,—	500,—	—	500,—	§ 15. Subwencje na utrzymanie ogrodów szkolnych i szkółek drzew przy zakładach kształcenia nauczycieli	500,— zł
				Szkoły średnie ogólnokształcące	391.913,83	486.500,—	384.000,—	250.500,—	—	250.500,—		
		12		Urządzenie lokali szkolnych	67.763,41	71.000,—	50.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 12. Zakup i oprawa książek do bibliotek szkolnych, prenumerata czasopism pedagogicznych i oprawa roczników, przyrządy pomocy naukowych, materiały opatrunkowe, uzupełnienie gabinetów, urządzenie sal szkolnych	40.000,— zł
		13		Zasiłki i subwencje dla komunalnych szkół średnich	324.700,—	404.000,—	324.000,—	200.000,—	—	200.000,—	§ 13. Bezzwrotne subwencje dla magistratów i zarządów gminnych na utrzymanie komunalnych szkół średnich ogólnokształcących	200.000,— zł
		14		Kursy metodyczne	8.950,45	11.000,—	10.000,—	8.000,—	—	8.000,—	§ 14. Koszty kursów dla nauczycieli w związku z nowymi programami szkolnymi	8.000,— zł
		15		Ogrody szkolne	499,97	500,—	—	1.500,—	—	1.500,—	§ 15. Subwencje na utrzymanie ogrodów szkolnych przy gimnazjach	1.500,— zł
		16		Koszty wyjazdów naukowych	—	—	—	1.000,—	—	1.000,—	§ 16. Koszty wycieczek uczniów oraz wyjazdów naukowych dyrektorów i nauczycieli szkół średnich	1.000,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
XVI	VI			Szkoły Zawodowe	898.290,99	1.254.051,—	831.600,—	643.000,—	40.000,—	683.000,—	
		12		Urządzenie lokali szkolnych	233.690,11	328.806,—	182.600,—	73.500,—	40.000,—	113.500,—	a) Wydatki zwyczajne: § 12. Koszty materiałów ćwiczebnych, napędowych i pomocniczych ruchu; zakup narzędzi i przyrządów; naprawa urządzeń, pomocy, pracowni i warsztatów; wszelkie inne pomoce naukowe; książki i czasopisma fachowe oraz ich oprawy; urządzenie gabinetów, pracowni, sal szkolnych, warsztatów 73.500,— zł b) Wydatki nadzwyczajne: § 12. Dalsze wyposażenie techniczne Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach 40.000,— zł
		13		Koszty wyjazdów naukowych	183,80	1.250,—	1.000,—	1.500,—	—	1.500,—	§ 13. Koszty wycieczek uczniów oraz wyjazdów naukowych dyrektorów i nauczycieli 1.500,— zł
		14		Zapomogi i zasiłki	557.731,82	702.063,—	485.000,—	475.000,—	—	475.000,—	Zapomogi i zasiłki: § 14. poz. 1. Zasiłki dla ognisk młodzieży rzemieślniczej 4500,— zł § 14. poz. 2. Wydatki osobowe dla szkół zawodowych, dokształcających, przemysłowych, kupieckich, górniczych i wiejskich 400.000,— zł § 14. poz. 3. Wydatki rzeczowe na szkoły wymienione w poz. 2. 10.000,— zł § 14. poz. 4. Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy, subwencja na kursy dokształcające dla rzemieślników i pracowników przemysłowych 5.000,— zł § 14. poz. 5. Wyższe Studium Handlowe w Katowicach 3.000,— zł § 14. poz. 6. Izba Handlowa w Katowicach, na częściowe pokrycie niedoboru szkoły handlowej w Rybniku 2.500,— zł § 14. poz. 7. Magistrat miasta Katowic, subwencja na prowadzenie szkoły handlowej 8.000,— zł § 14. poz. 8. Magistrat miasta Król. Huty, subwencja na prowadzenie szkoły handlowej 17.000,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj	Razem	
XVI	VI	14									§ 14, poz. 9. Macierz Szkolna w Bielsku, subwencja na prowadzenie szkoły zawodowej żeńskiej 8.000,— zł § 14, poz. 10. SS. Urszulanki w Rybniku, subwencja na prowadzenie szkoły zawodowej 10.000,— zł § 14, poz. 11. Instytut Porady Zawodowej, subwencja na wydatki związane z badaniami psychotechnicznymi i lekarskimi celem udzielenia porady zawodowej młodzieży szkolnej, oraz badania przy egzaminach wstępnych do Śl. Technicznych Zakładów Naukowych 4.000,— zł § 14, poz. 12. Na różne kursy zawodowe 3.000,— zł RAZEM § 14.: 450.000,— zł
			15	Urządzenie kursów	1.671,80	11.932,—	6.000,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 15. Urządzenie kursów: Na kursy dokształcające dla nauczycieli szkół zawodowych , 3.000,— zł
			16	Fundusz Obrotowy	10.000,—	80.000,—	55.000,—	—	—	—	
			17	Koszty założenia i utrzymania szkół rolniczych	95.113,46	130.000,—	102.000,—	90.000,—	—	90.000,—	§ 17. Dotacja dla Śląskiej Izby Rolniczej w Katowicach na utrzymanie Szkoły Rolniczej w Międzywiciu, Rybniku i Lublińcu, Szkoły Ogrodniczej w Strumienu; Szkoły gospodarstwa wiejskiego w Międzywiciu: a) wydatki osobowe 70.000,— zł b) wydatki rzeczowe 20.000,— zł RAZEM § 17.: 90.000,— zł
XVII				Śląskie Konserwatorium Muzyczne	—	—	—	11.100,—	—	11.100,—	
			12	Pomoce naukowe	—	—	—	7.500,—	—	1.600,—	§ 12. Zakup nut, książek, instrumentów, oraz naprawa i strojenie instrumentów 7.500,— zł
			13	Popisy i koncerty	—	—	—	1.600,—	—	7.500,—	§ 13. Koszty druku afiszów, ich rozlepiania itd. 1.600,— zł
			14	Zasiłki i stypendja	—	—	—	2.000,—	—	2.000,—	§ 14. Stypendja dla zdolnych ubogich uczniów i t. p. 2.000,— zł

W Y D A T K I .

Część II.a Administracja.

Dz.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
				za r 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
I			Urząd Kontroli Państwowej i Prokuratura Generalna Rzecz- ypospolitej Polskiej, Od- dział w Katowicach	21.137,18	32.500,—	22.640,—	22.650,—	—	22.650,—	
			Urząd Kontroli Państwowej . .	13.441,88	24.100,—	14.340,—	14.150,—	—	14.150,—	
	2		Różne wydatki osobowe . . .	13.441,88	24.100,—	14.340,—	14.150,—	—	14.150,—	§ 2. Wyrównawczy dodatek mieszkaniowy zgodnie z ustawą z dnia 23. stycznia 1929 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 1 poz. 3) dla urzędników Urzędu Kontroli Państwowej w Katowicach do dyspozycji Prezesa Najwyższej Izby Kontroli , 14.150,— zł
II			Prokuratura Generalna Rz. P., Oddział w Katowicach . . .	7.695,30	8.400,—	8.300,—	8.500,—	—	8.500,—	
	2		Różne wydatki osobowe . . .	7.695,30	8.400,—	8.300,—	8.500,—	—	8.500,—	§ 2. Dodatek mieszkaniowy dla urzędników i funkcjonariuszów 8.500,— zł

WYDATKI

Część III. Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki.

Dz.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																																																																																																															
				za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																																																																																																																
I			Emerytury i zaopatrzenia . . .	3.753.665,—	4.167.897,—	4.740.584,—	4.504.520,—	—	4.504.520,—																																																																																																																																																
	1		Emerytury i zaopatrzenia funkcyjnarjuszów śląskich . . .	80.190,51	119.284,—	105.064,—	138.000,—	—	138.000,—																																																																																																																																																
<p>§ 1. Emerytury i zaopatrzenia funkcyjnarjuszów śląskich. Stan emerytów śląskich w dniu 30. września 1932 r.</p> <table><tr><th rowspan="2">Emerytury</th><th colspan="11">Grupa uposażenia</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th></tr><tr><td>Emeryci</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>6</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>6</td><td>7</td><td>33</td></tr><tr><td>Wdowy</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>8</td><td>20</td></tr><tr><td>Sieroty</td><td>—</td><td>2</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>7</td><td>—</td><td>—</td><td>4</td><td>—</td><td>1</td><td>14</td></tr><tr><td>Razem:</td><td>2</td><td>5</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>16</td><td>4</td><td>2</td><td>8</td><td>8</td><td>16</td><td>67</td></tr></table> <p>Obliczenie wysokości zaopatrzeń emerytalnych funkcyjnarjuszów śląskich według norm uposażenia, obowiązujących w dniu 1. października 1933 r. wraz z dodatkiem mieszkaniowym według miasta Warszawy i 20 % dodatkiem wojewódzkim na podstawie stanu z dnia 30 września 1933 r.</p> <table><tr><th rowspan="2">Emerytury i zaopatrzenia</th><th rowspan="2">Ilość osób</th><th rowspan="2">Zaopatrzenie zł</th><th rowspan="2">20 % dodatek woje- wódzki zł</th><th colspan="3">Dodatek mieszkaniowy</th><th rowspan="2">Ogółem zł</th></tr><tr><th>według klas miejsc. zł</th><th>dopłaty w/g. m. Warszawy zł</th><th>w g. m. Warszawy razem zł</th></tr><tr><td>Emeryci</td><td>33</td><td>5 280</td><td>1 056</td><td>759</td><td>594</td><td>1 353</td><td>7 689</td></tr><tr><td>Wdowy</td><td>20</td><td>950</td><td>190</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1 140</td></tr><tr><td>Sieroty</td><td>14</td><td>250</td><td>50</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>300</td></tr><tr><td>Razem miesięcznie</td><td>67</td><td>6 480</td><td>1 296</td><td>759</td><td>594</td><td>1 353</td><td>9 129</td></tr><tr><td>Ogółem rocznie</td><td>67</td><td>77 760</td><td>15 552</td><td>9 108</td><td>7 128</td><td>16 236</td><td>109 548</td></tr><tr><td>Przypuszczalny roczny przyrost</td><td>8</td><td>15 360</td><td>3 072</td><td>2 208</td><td>1 728</td><td>3 936</td><td>22 368</td></tr><tr><td>Ogółem preliminuje się</td><td>75</td><td>93 120</td><td>18 624</td><td>11 316</td><td>8 856</td><td>20 172</td><td>131 916</td></tr></table>											Emerytury	Grupa uposażenia											Razem	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Emeryci	2	2	1	1	1	6	3	1	3	6	7	33	Wdowy	—	1	1	1	1	3	1	1	1	2	8	20	Sieroty	—	2	—	—	—	7	—	—	4	—	1	14	Razem:	2	5	2	2	2	16	4	2	8	8	16	67	Emerytury i zaopatrzenia	Ilość osób	Zaopatrzenie zł	20 % dodatek woje- wódzki zł	Dodatek mieszkaniowy			Ogółem zł	według klas miejsc. zł	dopłaty w/g. m. Warszawy zł	w g. m. Warszawy razem zł	Emeryci	33	5 280	1 056	759	594	1 353	7 689	Wdowy	20	950	190	—	—	—	1 140	Sieroty	14	250	50	—	—	—	300	Razem miesięcznie	67	6 480	1 296	759	594	1 353	9 129	Ogółem rocznie	67	77 760	15 552	9 108	7 128	16 236	109 548	Przypuszczalny roczny przyrost	8	15 360	3 072	2 208	1 728	3 936	22 368	Ogółem preliminuje się	75	93 120	18 624	11 316	8 856	20 172	131 916
Emerytury	Grupa uposażenia											Razem																																																																																																																																													
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI																																																																																																																																														
Emeryci	2	2	1	1	1	6	3	1	3	6	7	33																																																																																																																																													
Wdowy	—	1	1	1	1	3	1	1	1	2	8	20																																																																																																																																													
Sieroty	—	2	—	—	—	7	—	—	4	—	1	14																																																																																																																																													
Razem:	2	5	2	2	2	16	4	2	8	8	16	67																																																																																																																																													
Emerytury i zaopatrzenia	Ilość osób	Zaopatrzenie zł	20 % dodatek woje- wódzki zł	Dodatek mieszkaniowy			Ogółem zł																																																																																																																																																		
				według klas miejsc. zł	dopłaty w/g. m. Warszawy zł	w g. m. Warszawy razem zł																																																																																																																																																			
Emeryci	33	5 280	1 056	759	594	1 353	7 689																																																																																																																																																		
Wdowy	20	950	190	—	—	—	1 140																																																																																																																																																		
Sieroty	14	250	50	—	—	—	300																																																																																																																																																		
Razem miesięcznie	67	6 480	1 296	759	594	1 353	9 129																																																																																																																																																		
Ogółem rocznie	67	77 760	15 552	9 108	7 128	16 236	109 548																																																																																																																																																		
Przypuszczalny roczny przyrost	8	15 360	3 072	2 208	1 728	3 936	22 368																																																																																																																																																		
Ogółem preliminuje się	75	93 120	18 624	11 316	8 856	20 172	131 916																																																																																																																																																		

Emerytury		Grupa uposażenia															Razem
		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI		
Ze służby polskiej	Emeryci	1	3	48	108	203	117	87	47	31	45	65	2	3	1	761	
	wdowy	—	—	11	20	67	35	21	21	19	25	27	1	4	2	262	
	sieroty	1	—	5	21	58	40	24	32	37	56	65	—	7	1	347	
Ze służby zaborecz.	Emeryci	—	—	—	—	—	7	3	3	6	—	—	—	—	—	19	
	wdowy	—	—	—	—	—	4	22	18	22	—	—	—	—	—	66	
	sieroty	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	3	
Razem ze służby	polskiej	2	3	64	158	328	192	132	100	87	126	157	3	14	4	1 370	
	zaborecz.	—	—	—	—	—	11	26	23	28	—	—	—	—	—	88	
Ogółem :		2	3	64	158	328	203	158	123	115	126	157	3	14	4	1 458	

[illegible]

Dz.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
	1b		Zaopatrzenia cywilnych inwalidów	7.225,04	80.000,—	80.000,—	30.000,—	—	30.000,—	§ 1 b. Według stanu z dnia 30. IX. 1933 r. pobiera zaopatrzenie 9 inwalidów, 17 wdów i 21 sierot, razem 47 osób. Preliminuje się na podstawie wydatków w czasie od 1. IV. — 30. IX. 1933 r. przy uwzględnieniu ewentualnego przyrostu w liczbie 15 osób razem rocznie , 30.000,— zł
	2		Zaopatrzenie dla wdowy po Wojewodzie Śląskim śp. Rymerze	—	—	—	11.000,—	—	11.000,—	§ 2. Na zaopatrzenie dla wdowy po Wojewodzie Śląskim śp. Rymerze preliminuje się na podstawie wydatków w czasie od 1. IV. — 30. IX. 1933 r. rocznie , 11.000,— zł
	3		Odprawy dla wdów po funkcjonariuszach śląskich	—	1.200,—	1.200,—	1.200,—	—	1.200,—	§ 3. Przewiduje się dwie odprawy po 500 zł. Odprawy te wynoszą 1.000 zł, 20 % dodatek wojewódzki 200 zł, razem 1.200,— zł
	3a		Odprawy dla wdów po funkcjonariuszach wojewódzkich	976,08	8.400,—	9.000,—	9.000,—	—	9.000,—	§ 3 a. Przewiduje się 5 odpraw licząc po 1.500 zł na jedną. Odprawy te wynoszą 7.500,— zł, 20 % dodatek wojewódzki 1.500,— zł, razem , 9.000,— zł
	4		Pośmiertne po funkcjonariuszach śląskich	3.682,68	1.920,—	1.920,—	1.920,—	—	1.920,—	§ 4. Przewiduje się 4 odprawy po 400,— zł t. j. 1.600,— zł, do tego dodatek wojewódzki 320,— zł razem 1.920,— zł
	4a		Pośmiertne po funkcjonariuszach wojewódzkich	52.329,21	72.000,—	72.000,—	72.000,—	—	72.000,—	§ 4 a. Obliczono na podstawie faktyczn. wydatków w czasie od 1. IV. — 30. IX. 1933 r. na kwotę 60.000,— zł. Dodatek wojewódzki 12.000,— zł, razem 72.000,— zł
	6		Koszta przesiedleń funkcjonariuszów śląskich	—	1.200,—	1.400,—	1.400,—	—	1.400,—	§ 5. Przewiduje się 4 przesiedlenia w ciągu roku po 350 zł, razem 1.400,— zł
	6a		Koszta przesiedleń funkcjonariuszów wojewódzkich	15.384,83	19.500,—	20.000,—	20.000,—	—	20.000,—	§ 5 a. Preliminuje się na podstawie wydatków w czasie od 1. IV. — 30. IX. 1933 r. kwotę 20.000,— zł
	7		Przekazywanie składek ubezpieczeniowych	—	—	—	20.000,—	—	20.000,—	§ 6. Do przekazywania Zakładom Ubezpieczeń pracowników umysłowych oraz innym instytucjom prawa publicznego 8 % składki ubezpieczeniowe ze Skarbu Śląskiego w myśl postanowień ust. 6 punktu a I i II art. 7 ustawy z dnia 11 XII. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42 z roku 1931 poz. 380) mają prawo funkcjonariusze wojew., którzy nie nabyli w służbie państwowej prawa do emerytury. Na przekazywanie składek ubezpieczeniowych przewiduje się rocznie 20.000,— zł

Dz.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
II			Ogólny Zarząd Skarbowy	6.505.306,67	15.000,—	10.000,—	10.000,—	—	10.000,—	
	11		Różne rozchody	5.300,67	15.000,—	10.000,—	10.000,—	—	10.000,—	§ 11. Preliminuje się na podstawie wydatków rzeczywistych z lat ubiegłych oraz w pierwszym półroczu bieżącego okresu na zwroty sum nienależnie wpłaconych w ubiegłych okresach budżetowych 10.000,— zł
	23		Udział Skarbu Państwa w dochodach Skarbu Śląskiego	6.500.000,—	—	—	—	—	—	
III			Daniny publiczne	332.739,08	345.000,—	344.800,—	440.800,—	—	440.800,—	
	10		Zwroty podatków bezpośrednich	294.595,92	300.000,—	300.000,—	396.300,—	—	396.300,—	§ 10, poz. 1. Zwroty podatków bezpośrednich, prelininuje się na podstawie wydatków za lata ubiegłe 260.000,— zł § 10, poz. 2. Wynagrodzenie gmin i powiatów za pobór podatków gruntowych, prelininuje się w stosunku 3 % prelininowanego wpływu w podatku gruntowym 30.000,— zł § 10, poz. 3. Wynagrodzenie za pobór opłat na utrzymanie w ewidencji opłat katastralnych 300,— zł § 10, poz. 4. Oprocentowanie nadpłat w podatkach bezpośrednich, prelininuje się na podstawie przypuszczalnych rozchodów 100.000,— zł RAZEM § 10.: 396.300,— zł
	11		Zwroty podatków pośrednich	2.979,77	3.000,—	3.000,—	3.000,—	—	3.000,—	§ 11. Preliminuje się na podstawie przypuszczalnych rozchodów 3.000,— zł
	13		Zwroty opłat stemplowych i danin pokrewnych	34.764,64	40.000,—	40.000,—	40.000,—	—	40.000,—	§ 13. Preliminuje się na podstawie zwrotów w latach ubiegłych 40.000,— zł
	14		Inne zwroty	338,75	2.000,—	1.500,—	1.500,—	—	1.500,—	§ 14. Na różne nieprzewidziane zwroty 1.500,— zł
IV	2		Śląski Fundusz Gospodarczy	—	—	—	—	—	—	Dział IV. Śląski Fundusz Gospodarczy: Preliminarz budżetu Śląskiego Funduszu Gospodarczego na rok 1934/35 dołącza się: Wpływy z opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego wpływają do P. K. O. w Katowicach na konto Wydziału Skarbowego, poczem są przekazywane do Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Katowicach jako kredyty budowlane, którei dysponuje Śląska Rada Wojewódzka.

Dz.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
V	2		Długi Województwa Śląskiego	4.265.820,52	4.265.820,52	4.141.544,52	2.828.794,48	—	2.828.794,48	Wpływy przewiduje się: 1) Z opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego, 2) Z rat amortyzacyjnych od pożyczek udzielonych ze Skarbu Śląskiego, 3) Z rat amortyzacyjnych od pożyczek udzielonych z Śląskiego Funduszu Gospodarczego. 4) Z rat amortyzacyjnych za domki robotnicze. Z uwagi na kompresję budżetowe nie wstawia się żadnej subwencji.
			Pożyczka Śląska 1928 r. . . .	4.265.820,52	4.265.820,52	4.141.544,52	2.328.540,—	—	2.328.540,—	§ 2. Stan pożyczki w dniu 31. III. 1934 r. \$ 10.464.100,— Według umowy z Agentem Fiskalnym (The First National Bank of Boston) Województwo ma płacić rocznie tytułem amortyzacji pożyczki: 2 raty po \$ 448.000 (kapitał i ods.) . . . 896.000,— 2 raty po \$ 2.240 tytułem ½ % prowizji dla Agenta Fiskalnego . . . \$ 4.480,— RAZEM: \$ 900.480,— \$ = 6,— zł zł 5.402.880,— a conto tej sumy winny wpłacić Związki Komunalne celowe i kościelne dwie raty według planów amortyzacyjnych po 1.533.230,54 zł z uwagi na trudności finansowe samorządów etc spodziewany wpływ zł 2.400.000,— Na Województwo przypada do zapłaty . zł 3.002.880,— Z narosłych odsetek od lokat i różnic kursowych przy zakupie obligacji na spłatę kapitału pokryje się zł 594.340,— Wobec czego prelininuje się zł 2.408.540,— Stan pożyczki po zapłaceniu rat w roku 1934/35 wynosić będzie \$ 10.297.700,— zł
	3		Pożyczki z Funduszu Pracy	—	—	—	420.254,48	—	420.254,48	§ 3. Skarb Śląski zaciągnie z Funduszu Pracy na cele inwestycyjne pożyczki na łączną kwotę 12.000.000 zł oprocentowaną w stosunku rocznym na 2 %, na który to cel prelininuje się: a) na odsetki zł 240.000,— b) na raty amortyzacyjne zł 180.254,48 RAZEM: zł 420.254,48
VI	2		Udziały i Pożyczki							
			Pożyczki i udziały ze Skarbu Śląskiego	—	—	—	—	—	—	§ 2. Pożyczki i udziały udzielone ze Skarbu Śląskiego. Udział Skarbu Śląskiego przy budowie wodociągów w Cieszyźnie.

Preliminarz Śląskiego Funduszu Gospodarczego na rok 1934/35.

DOCHODY

I. Śląski Fundusz Gospodarczy dla 4 % pożyczek:

Wpływy z opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego	3.100.000,—
Amortyzacja pożyczek z Śląskiego Funduszu Gospodarczego (raty kapitałowe z odsetkami)	1.100.000,—
Amortyzacja pożyczek ze Skarbu Śląskiego na podstawie ustawy z dnia 12. marca 1924 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 8, poz. 31)	500.000,—
Odsetki od lokaty	170.000,—
Zwroty za plany umorzenia	1.600,—
Zwroty zaliczek na koszty oszacowania	10.000,—
Wpływy z rat amortyzacyjnych za domki robotnicze (ust. z 23. marca 1933 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 9, poz. 17)	500.000,—

II. Śląski Fundusz Gospodarczy dla 8 % pożyczek:

Amortyzacja pożyczek (raty kapitałowe z odsetkami)	350.000,—
Odsetki od lokaty	10.000,—
Zwrot za plany umorzenia	200,—

Ogółem dochody: 5.741.800,—

ROZCHODY

I. Śląski Fundusz Gospodarczy dla 4 % pożyczek:

Wypłata pożyczek	5.267.900,60
Koszty druków	2.000,—
Koszty sporządzenia planów spłaty	1.000,—
Wyrównanie rat amortyzacyjnych i dopłat 8 % Śląskiego Funduszu Gospodarczego	55.349,70

II. Śląski Fundusz Gospodarczy dla 8 % pożyczek:

Raty kapitałowe dla Zakładu Ubezpieczeń w Królewskiej Hucie od pożyczki w kwocie 3.180.000 zł	267.679,70
Dopłata do przebudowanego przez Zakład Ubezpieczeń kapitału 3.1 %	147.870,—

Ogółem rozchody: 5.741.800,—

Preliminarz budżetowy Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego na okres 1934/35.

D O C H O D Y				R O Z C H O D Y																								
§	Poz.	Wyszczególnienie	Kwota	§	Poz.	Wyszczególnienie	Kwota	Objaśnienia																				
								ETAT:																				
								<table><tr><th>Okres</th><th>VIII</th><th>XI</th><th>XII</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>4</td></tr><tr><td>Na rok 1933/34</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>4</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 31. X. 1933 r.</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>4</td></tr></table>	Okres	VIII	XI	XII	Razem	Na rok 1934/35	2	1	1	4	Na rok 1933/34	2	1	1	4	Stan faktyczny w dniu 31. X. 1933 r.	2	1	1	4
Okres	VIII	XI	XII	Razem																								
Na rok 1934/35	2	1	1	4																								
Na rok 1933/34	2	1	1	4																								
Stan faktyczny w dniu 31. X. 1933 r.	2	1	1	4																								
1		Produkcja zasadnicza	204.000,—	1		Administracja	35.000,—	§ 1 poz. 1. Uposażenie 19.000,— zł poz. 2. Różne wydatki osobowe 3.600,— zł poz. 3. Podróże służbowe 200,— zł poz. 4. Pomieszczenie 10.700,— zł poz. 5. Wydatki biurowe 1.500,— zł RAZEM: 35.000,— zł																				
2		Produkcja uboczna	160,—																									
3		Różne dochody	1.410,—	2		Koszty eksploatacji	134.000,—	§ 2 poz. 1. Płaca personelu technicznego 64.000,— zł poz. 2. Remuneracja personelu technicznego 1.500,— zł poz. 3. Zakup papieru 60.000,— zł poz. 4. Zakup materiałów pomocniczych 8.500,— zł RAZEM: 134.000,— zł																				
				3		Świadczenia socjalne dla personelu technicznego	6.000,—	§ 3 poz. 1. Kasa Chorych i kieszta sanitarne 1.300,— zł poz. 2. Ubezpieczenie od inwalidztwa, bezrobocia, pracowników umysłowych i od wypadków nieszczęśliwych 4.700,— zł RAZEM: 6.000,— zł																				
				4		Inwestycje i remont inwentarza	3.000,—	§ 4 poz. 1. Zakup inwentarza 1.500,— zł poz. 2. Konserwacja i naprawa inwentarza 1.500,— zł RAZEM: 3.000,— zł																				

§

Poz.

D O C H O D Y

Wyszczególnienie

Kwota

Objaśnienia

§

Poz.

R O Z C H O D Y

Wyszczególnienie

Kwota

Objaśnienia

					5	Opłaty skarbowe	6,240,—	§ 5. poz. 1. Podatek obrotowy	5.500,— zł
								poz. 2. Opłata stemplowa	440,— zł
								poz. 3. Świadcstwo przemysłowe	300,— zł
								RAZEM:	6,240,— zł
					6	Koszta sprzedaży	500,—	§ 6. poz. 1. Koszta opakowania i wysyłki dru-	
								ków	500,— zł
					7	Różne wydatki	830,—	§ 7. poz. 1. Ubezpieczenie inwentarza	200,— zł
								poz. 2. Różne drobne i nieprzewidziane	
								wydatki	630,— zł
								RAZEM:	830,— zł
						RAZEM rozchody:	185,570,—		
						CZYSTY ZYSK:	20.000,—		

Preliminarz Budżetowy Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na rok 1934/35.

A. DOCHODY:

Załącznik do Cz. II. dz. VIII. budżetu śląskiego na rok 1934/35.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
				Wojewódzki Fundusz Drogowy	3.733.642,59	4.041.985,—	3.355.000,—	2.510.000,—	—	2.510.000,—	
	1			Zwrot udzielonych pożyczek i odsetki od pożyczek drogo- wych	—	—	—	300.000,—	—	300.000,—	§ 1. Zwrot rat amortyzacyjnych oraz odsetki od pożyczek udzielonych związkom komu- nalnym na budowę i utrzymanie dróg pu- blicznych 300,000,— zł
	2			Odsetki od lokat kapitałów . .	—	—	—	10.000,—	—	10.000,—	§ 2. Odsetki od lokaty Funduszu Drogowego w P. K. O. oraz z lokaty nakładów pienię- żnych na rachunkach bieżących w instytu- ciach finansowych 10,000,— zł
	3			Oplaty od pojazdów mechanicz- nych	—	—	—	400.000,—	—	400.000,—	§ 3. Oplaty od pojazdów mechanicznych (art. 4 ustawy o Wojewódzkim Funduszu Dro- gowym, Dz. U. Śl. Nr. 16, poz. 36 z roku 1933): a) opłaty od samochodów osobowych (1,500 pojazdów) 225,000,— zł b) opłaty od samochodów ciężarowych (600 pojazdów) 120,000,— zł c) opłaty od motocykli (1,375 pojazdów) 55,000,— zł RAZEM § 3.: 400,000,— zł
	4			Oplaty od pojazdów mecha- nicznych zarobkowych . . .	—	—	—	80.000,—	—	80.000,—	§ 4. Oplaty od miejsc w autobusie za prze- wóz osób (art. 5 ustawy) 80,000,— zł
	5			Oplaty od reklam	—	—	—	5.000,—	—	5.000,—	§ 5. Oplaty od reklam (art. 11 ustawy) 5,000,— zł
	6			Odsetki i kary za zwłokę . .	—	—	—	10.000,—	—	10.000,—	§ 6. Odsetki i kary za zwłokę od zaległych opłat 10,000,— zł
	7			Grzywny	—	—	—	25.000,—	—	25.000,—	§ 7. Grzywny pobierane za przekroczenia prze- pisów porządkowych na drogach publicznych (art. 2 pkt. 5 ustawy) 25,000,— zł
	8			Udział Skarbu Śląskiego w o- płatach od materiałów pędnych oraz od pojazdów wprowa- dzonych z zagranicy . . .	—	—	—	1.600.000,—	—	1.600.000,—	§ 8. Udział Skarbu Śląskiego: poz. 1. W opłatach od pojazdów wprowa- dzonych na czasowy pobyt z zagranicy (art. 9 ustawy, Dz. U. Śl. Nr. 16 z r. 1933 poz. 36) 100,000,— zł poz. 2. W opłatach od materiałów pędnych (art. 10 ustawy) 1,500,000,— zł RAZEM § 8: 1,600,000 zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
		9		Dochody z własności drogowej	—	—	—	55.000,—	—	55.000,—	§ 9. Dochody z dzierżawy drzewek owocowych, trawy z rowów przydrożnych, czynsze uznaniowe i t. d. 55.000,— zł
		10		Inne dochody	—	—	—	25.000,—	—	25.000,—	§ 10. Opłaty od próbnych numerów rejestracyjnych pojazdów mechanicznych i różne dochody 25.000,— zł
		11		Dotacja Skarbu Śląskiego . .	2.023.150,10	2.025.985,—	1.540.000,—	—	—	—	§ 11. Dotacja Skarbu Śląskiego na pokrycie niedoboru budżetowego (art. 2 ustawy. Dz. U. Śl. Nr. 16 z roku 1933 poz. 36) nie przewiduje się.

B. WYDATKI:

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934 35			Objaśnienia :																					
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem																						
		1		Wojewódzki Fundusz Drogowy Wydatki osobowe	3.617.122,77 —	4.104.985,— —	3.355.000,— —	1.356.000,— 22.000,—	1.154.000,— —	2.510.000,— 22.000,—	§ 1. poz. 1. Uposażenia i świadczenia socjalne dla urzędników referatu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego 21.000,— zł ETAT:																					
											<table><tr><th>Okres</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Na rok 1934/35</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>5</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td></tr></table>	Okres	VII	VIII	IX	X	XI	Razem	Na rok 1934/35	1	—	1	2	1	5	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	—	—	2	1	4
Okres	VII	VIII	IX	X	XI	Razem																										
Na rok 1934/35	1	—	1	2	1	5																										
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	—	—	2	1	4																										
											§ 1. poz. 2. Podróże służbowe 1.000,— zł RAZEM § 1.: 22.000,— zł																					
		2		Wydatki administracyjne	—	—	—	28.800,—	—	28.800,—	§ 2. poz. 1. Środki lokomocji, (utrzymanie motocykli, umundurowanie kontrolera ruchu, ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, diety kontrolera ruchu) 6.800,— zł § 2, poz. 2. Opłaty ryczałtowe za obrót czekowy na kontach P. K. O., druki i księgi w łączności z przeprowadzeniem kontroli władz wymiarowych, ogłoszenia przetargów, wszelkie wydatki biurowe i materiały pisarskie zarządów drogowych I. instancji 20.000,— zł § 2. poz. 3. Zwrot kosztów egzekucyjnych dla władz skarbowych i koszty sporów sądowych 2.000,— zł RAZEM § 2.: 28.800,— zł																					
		3		Odszkodowanie dla władz wymiarowych	—	—	—	10.000,—	—	10.000,—	§ 3. Odszkodowanie dla władz wymiarowych w wysokości 5 % dochodów 10.000,— zł																					
		4		Subwencja dla powiatowych związków komunalnych na wydatki osobowe administracji drogowej	—	—	—	323.000,—	—	323.000,—	§ 4. Subwencja dla powiatowych związków komunalnych na uposażenia służbowe administracji drogowej, rozjazdy i t. d. 323.000,— zł																					
		5		Projekty i studia drogowo-mostowe	—	—	—	15.000,—	—	15.000,—	§ 5. Opracowanie projektów budowy i przebudowy dróg i mostów, mapy, plany, koszty prowadzenia laboratorium drogowo-badawczego 15.000,— zł																					

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
		6		Utrzymanie i przebudowa dróg i mostów państwowych i wojewódzkich				629.200,—	1.174.000,—	1.803.200,—	<p>A. Wydatki zwyczajne: § 6, poz. 1. Utrzymanie i remonty dróg państwowych i wojewódzkich: a) powiat Lubliniec 125.000,— zł b) „ Tarnowskie Góry 15.000,— zł c) „ Świętochłowice 35.000,— zł d) „ Katowice 48.000,— zł e) „ Pszczyna 81.200,— zł f) „ Rybnik 63.000,— zł g) „ Bielsko 31.000,— zł h) „ Cieszyn 80.000,— zł i) Magistrat m. Katowice 13.000,— zł j) „ m. Królewska Huta 6.000,— zł k) „ m. Bielsko 27.000,— zł RAZEM poz. 1: 524.200,— zł</p> <p>§ 6, poz. 2. Utrzymanie mostów i przepustów na drogach państwowych i wojewódzkich . . . 15.000,— zł § 6, poz. 3. Zakup materiałów kamiennych . . . 80.000,— zł § 6, poz. 4. Kilometrowanie dróg państwowych i wojewódzkich i znaki kilometrowe . . . 10.000,— zł RAZEM § 6 zwyczajne: 629.200,— zł</p> <p>B. Wydatki nadzwyczajne: § 6, poz. 1. Budowa i przebudowa dróg państwowych i wojewódzkich: a) powiat Tarnowskie Góry 27.000,— zł b) „ Pszczyna 106.000,— zł c) „ Rybnik 233.000,— zł d) „ Bielsko 80.000,— zł e) „ Cieszyn 206.000,— zł f) „ Świętochłowice 140.000,— zł g) Magistrat m. Królewska Huta 100.000,— zł h) „ m. Bielsko 70.000,— zł RAZEM poz. 1: 962.000,— zł</p> <p>§ 6, poz. 2. Budowa i przebudowa mostów i przepustów na drogach państwowych i wojewódzkich: a) powiat Lubliniec 30.000,— zł b) „ Tarnowskie Góry 21.000,— zł c) „ Pszczyna 30.000,— zł d) „ Rybnik 6.000,— zł e) „ Bielsko 35.000,— zł f) „ Cieszyn 55.000,— zł RAZEM poz. 2: 177.000,— zł</p>

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Wydatki zwyczaj. i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	razem według budżetu na rok		zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
			6								§ 6. poz. 3. Wykup gruntów na drogach państwowych i wojewódzkich 35.000,— zł RAZEM § 6 nadzwyczajne. 1.174.000,— zł
			7	Subwencja na utrzymanie i przebudowę dróg i mostów powiatowych i gminnych . .	—	—	—	298.000,—	10.000,—	308.000,—	a) Wydatki zwyczajne: § 7. poz. 1. Subwencja dla powiatów na drogi powiatowe: a) powiat Lubliniec 80.000,— zł b) „ Tarnowskie Góry 48.700,— zł c) „ Pszczyna 15.000,— zł d) „ Rybnik 5.000,— zł e) „ Bielsko 25.000,— zł (w tem 15.000,— zł na drogę Strumień — Zbytków) f) „ Cieszyn 94.300,— zł (w tem 54.300,— zł na maziowanie drogi Oszarpana — Leśniczówka). RAZEM poz. 1.: 268.000,— zł § 7. poz. 2. Subwencja na utrzymanie i przebudowę dróg dla gmin i powiatów finansowo-słabych (do podziału przez Śląską Radę Wojewódzką) 30.000,— zł RAZEM § 7 wydatki zwyczaj. 298.000,— zł b) Wydatki nadzwyczajne: § 7. Subwencja na przebudowę mostów na drogach powiatowych i gminnych 10.000,— zł

Preliminarz budżetowy na rok 1933/34 Domu Zdrojowego „Cieszynianka” w Zakopanem.

DOCHODY:

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem	
			11	Inne dochody	1.607,30	3.945,—	3.000,—	1.800,—	—	1.800,—	Poz. 11. Opłaty za używanie urządzeń zakładowych, oraz odsetki P. K. O.
			12	Zwrot kosztów leczenia i utrzymania z Wojewódzkiej Pomocy Lekarskiej	1.066,50	21.498,75	—	—	—	—	
			13	Zwrot kosztów utrzymania	30.926,45	51.206,25	52.755,—	39.200,—	—	39.200,—	Poz. 13. Zakłady posiadają pomieszczenie dla 50 kuracjuszków. Na podstawie doświadczenia prelininuje się następującą ilość miejsc: 2 miejsca po 5,— zł za 245 dni 2.150,— zł 2 „ po 6,— zł za 245 dni 2.940,— zł 3 „ po 8,— zł za 245 dni 5.880,— zł 6 „ po 9,— zł za 245 dni 13.230,— zł 6 „ po 10,— zł za 245 dni 14.700,— zł RAZEM poz. 13.: 39.200,— zł
			15	Nadwyżka budżetowa z ubiegłych okresów budżetowych	—	—	80.918,43	—	—	—	
				RAZEM dochody:	33.600,25	76.650,—	136.673,43	41.000,—	—	41.000,—	

WYDATKI:

Dz	R	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
			1	Uposażenie	10,445,—	16,600,—	9,380,—	9,380,—	—	9,380,—	Poz. 1. pkt. a) Wynagrodzenie personelu administracyjnego 5,940,— zł Poz. 1. pkt. b) Wynagrodzenie służby 3,440,— zł RAZEM poz. 1.: 9,380,— zł
			2	Inne wydatki osobowe	819,14	1,704,—	1,801,—	1,755,—	—	1,755,—	Poz. 2. pkt. a) Remuneracja dla administracji i dary świąteczne dla służby 915,— zł Poz. 2. pkt. b) Ubezpieczenie personelu administracyjnego i służby 840,— zł RAZEM poz. 2.: 1,755,— zł
			3	Podróże służbowe	84,75	300,—	223,—	200,—	—	200,—	Poz. 3. Podróże służbowe funkcjonariuszów Zakładu.
			5	Pomieszczenie	7,140,24	11,630,—	10,560,—	9,650,—	—	9,650,—	Poz. 5. pkt. a) Opał 4,400,— zł pkt. b) Światło 1,800,— zł pkt. c) Utrzymanie porządku 1,500,— zł pkt. d) Woda 400,— zł pkt. e) Czyszczenie kominów 150,— zł pkt. i) Drobnie naprawy 500,— zł pkt. g) Utrzymanie ogrodu 500,— zł pkt. h) Ubezpieczenie od ognia i opłata za badanie kotłów 400,— zł RAZEM: 9,650,— zł
			6	Wydatki biurowe	150,15	320,—	250,—	250,—	—	250,—	Poz. 6. Przybory biurowe, druki i t. p.
			7	Inwentarz	323,55	750,—	6,000,—	700,—	—	700,—	Poz. 7. pkt. a) Uzupełnienie inwentarza jak naczyni kuchennych, stołowych i t. p. 500,— zł Poz. 7. pkt. b) Konserwacja i naprawa inwentarza 200,— zł RAZEM: 700,— zł
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne	859,42	1,134,—	840,—	950,—	—	950,—	Poz. 8. pkt. a) Abonament i rozmowy telefoniczne 800,— zł Poz. 8. pkt. b) Wydatki pocztowe 150,— zł RAZEM: 950,— zł
			11	Inne wydatki	1,357,59	4,212,—	3,000,—	2,115,—	—	2,115,—	Poz. 11. Wydatki na podatki skarbowe, gminne, opłaty manipulacyjne P. K. O., różne drobne wydatki.
			12	Remont, inwestycje i konserwacja budynków	—	—	34,900,—	—	—	—	
			13	Koszty utrzymania kuracjuszków	18,226,04	40,000,—	34,719,43	16,000,—	—	16,000,—	Poz. 13. Dzienny koszt wyżywienia przeciętnie 3,20 zł. Na wyżywienie 19 kuracjuszków za 245 dni oraz personelu administracyjnego i służby przewiduje się 16,000,— zł
			14	Fundusz obrotowy	—	—	35,000,—	—	—	—	
				RAZEM rozchody:	39,405,88	76,650,—	136,673,43	41,000,—	—	41,000,—	
				ZESTAWIENIE:							
				Dochody				41,000,—	zł		
				Rozchody				— 41,000,—	zł		
				Nadwyżka (niedobór)				—			

Preliminarz Zakładu Psychiatrycznego w Lublińcu na rok 1934/35.

Część II. Dział XI. § 13 budżetu Śląskiego

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminarz na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
				Dochody:							
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów .	3.027,34	3.373,—	3.373,—	2.322,—	—	2.322,—	Według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 9. października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 11, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25 % kosztów umundurowania.
			3	Pomieszczenie	68.330,86	73.650,—	71.460,—	58.011,—	—	58.011,—	Poz. 5. pkt. a) czynsz za mieszkania służbowe 38.400,— zł pkt. b) za światło, opał, prąd elektryczny i liczniki . . . 3.611,— zł pkt. c) opłata za zużycie wody dostarczonej przez Zakład . . . 12.000,— zł pkt. d) Dom pracy Przymusowej, za ogrzewanie centralne . . . 4.000,— zł
			10	Dochód z warsztatów i tartaku	11.352,93	10.000,—	8.800,—	14.500,—	—	14.500,—	Poz. 10. pkt. a) za prace wykonane dla folwarku, cegielni, D. P. i inne 7.000,— zł pkt. b) dochód z introligatorni . . 2.000,— zł pkt. c) dochód z tartaku (tarcie drzewa, sprzedaż trocin, odpadków drzewa i t. p.) . . . 5.500,— zł
			11	Inne dochody	18.580,16	9.100,—	274.100,—	9.700,—	—	9.700,—	Poz. 11. pkt. a) zwrot kosztów pogrzebowych 2.200,— zł pkt. b) ósma rata za młyn . . . 1.500,— zł pkt. c) różne (za furmanki, za skóry z własnego uboju, odsetki z Banków i P. K. O., dochód z przypadłych wadłów, kaucyj i t. p.) . . . 6.000,— zł
			13	Zwrot kosztów utrzymania . .	1.317.325,7.	1.268.625,—	1.075.674,—	1.337.671,—	—	1.337.671,—	Poz. 13. pkt. a) <i>Przez Województwo:</i> za 800 chorych miejscowo ubogich i 116 krajowo ubogich po 1.75 względnie 3.50 zł . . . 659.190,— zł 659.190,— zł na renty odpada . . . 100.667,— zł na Skarb Śląski przypada . . 558.523,— zł pkt. b) <i>Przez Wydziały powiatowe:</i> za 800 miejscowo ubogich po 1.75 zł . . . 511.000,— zł pkt. c) <i>za chorych prywatnych pod sądnych i członków Kas Chorych</i> 63.693,— zł 1 chory w kl. I. po 11,— zł . . 4.015,— zł 8 chorych w kl. II. po 7,— zł . . 20.440,— zł 5 chorych w kl. III/a po 4,— zł . 7.300,— zł 25 chorych w kl. III/b po 3.50 zł 31.938,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
			13								Poz. 13. pkt. d) <i>Za chorych z innych województw:</i> 53.838, - zł 1 chory w kl. I. po 12,-- zł . 4.380,-- zł 1 chory w kl. II. po 9,-- zł . 3.285,-- zł 21 chorych w kl. III/a po 450,-- zł 34.493,-- zł 8 chorych w kl. III/b po 4,-- zł 11.680,-- zł pkt. e) <i>zwrot kosztów odstawienia chorych</i> . 400,-- zł pkt. f) <i>zwrot kosztów żywienia:</i> 1) korygendów 25.550,-- zł 2) personelu zakładowego 24.000,-- zł
			14	Dochód Gospodarstwa Zakładowego	37.971,95	32.047,--	27.000,--	26.000,--	—	26.000,--	Poz. 14. pkt. a) dochód z chodewli trzody chlewnej 9.000,-- zł b) dochód z ogrodnictwa . . . 17.000,-- zł
			16	Czysty zysk z gospodarstwa rolnego	3.424,49	22.000,--	11.100,--	1.000,--	—	1.000,--	Według preliminarza folwarku.
				RAZEM dochody:	1.460.013,45	1.418.795,--	1.471.507,--	1.449.204,--	—	1.449.204,--	

Druk Nr. 348/III.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																						
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem																																																							
			1	Wydatki:																																																													
				Uposażenie	528.941,19	642.039,—	599.617,—	636.441,—	—	636.441,—	ETAT na rok 1934/35																																																						
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="10">Urzednicy</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1934/35</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>2</td><td>1</td><td>3</td><td>3</td><td>8</td><td>—</td><td>25</td></tr><tr><td>W/g preliminarza na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>3</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td><td>22</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>2</td><td>—</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>2</td><td>21</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Urzednicy										Razem	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	Etaty na rok 1934/35	1	2	5	2	1	3	3	8	—	25	W/g preliminarza na rok 1933/34	1	2	5	3	1	2	2	3	2	22	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	2	5	2	—	3	3	3	2	21
Wyszczególnienie	Urzednicy										Razem																																																						
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII																																																								
Etaty na rok 1934/35	1	2	5	2	1	3	3	8	—	25																																																							
W/g preliminarza na rok 1933/34	1	2	5	3	1	2	2	3	2	22																																																							
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	2	5	2	—	3	3	3	2	21																																																							
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="7">Funkcjonariusze niżsi</th><th rowspan="2">Razem</th><th rowspan="2">Służba</th></tr><tr><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1934/35</td><td>3</td><td>14</td><td>27</td><td>39</td><td>135</td><td>1</td><td>219</td><td>14</td><td></td></tr><tr><td>W/g. preliminarza na rok 1933/34</td><td>3</td><td>16</td><td>30</td><td>38</td><td>120</td><td>1</td><td>208</td><td>14</td><td></td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>3</td><td>15</td><td>26</td><td>38</td><td>115</td><td>1</td><td>198</td><td>14</td><td></td></tr></table>	Wyszczególnienie	Funkcjonariusze niżsi							Razem	Służba	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Etaty na rok 1934/35	3	14	27	39	135	1	219	14		W/g. preliminarza na rok 1933/34	3	16	30	38	120	1	208	14		Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	3	15	26	38	115	1	198	14									
Wyszczególnienie	Funkcjonariusze niżsi							Razem	Służba																																																								
	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI																																																											
Etaty na rok 1934/35	3	14	27	39	135	1	219	14																																																									
W/g. preliminarza na rok 1933/34	3	16	30	38	120	1	208	14																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	3	15	26	38	115	1	198	14																																																									
			2	Inne wydatki osobowe	37.097,97	55.243,—	41.833,—	41.030,—	—	41.030,—	Poza etatem: 1 kancelista, 1 duszpasterz, 2 medyków. Poz. 1. pkt. a) uposażenie , 631.692,— zł b) dodatek funkcyjny 4.749,— zł Poz. 2. pkt. a) zapomogi 2.740,— zł b) opłata za kursy zimowe dla pielęgniarzy 640,— zł c) odszkodowanie za przejazd koleją 6650,— zł d) umundurowanie personelu i be- neficia 13.000,— zł e) Ubezpieczenie funkcyjni- szów, służby i pomoc le- karska 18.000,— zł																																																						
			3	Podróże służbowe i przesiedle- nia	771,31	3.000,—	1.700,—	1.300,—	—	1.300,—	Poz. 3. pkt. a) koszty podróży funkcyjni- szów Zakładu 800,— zł b) koszty przesiedleń 500,— zł																																																						
			4	Środki lokomocji	7.683,08	9.400,—	8.050,—	2.043,—	—	2.043,—	Poz. 4. pkt. a) utrzymanie koni 1.658,— zł b) utrzymanie wozów, uprzą- ży i t. p. 385,— zł																																																						
			5	Pomieszczenie	142.240,59	144.556,—	141.962,—	130.403,—	—	130.403,—	Poz. 5. pkt. a) koszty opalu 48.845,— zł b) światło 42.100,— zł c) utrzymanie porządku 9.945,— zł d) drobne naprawy i instalacje 7.500,— zł																																																						

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj	Razem	
			5								Poz. 5. pkt. e) ubezpieczenie, podatki, patro- nat, opłata za badanie kotłów . . . 8.375,— zł pkt. f) czyszczenie kominów . . . 1.300,— zł pkt. g) konserwacja i naprawa wodo- ciągów, kanalizacji maszynowni i ko- tłowni . . . 10.938,— zł pkt. h) spłata długów hipotecznych . . 1.400,— zł
			6	Wydatki biurowe	5.900,94	8.432,—	5.370,—	4.443,—	—	4.443,—	Poz. 6. pkt. a) przybory biurowe, druki, papier i ryczałt kancelaryjny 2.686,— zł pkt. b) książki, pisma, subwencje dla cza- sopism lekarskich i abonament dzien- ników urzędowych 1.757,— zł
			7	Inwentarz	18.690,54	23.500,—	22.700,—	16.681,—	—	16.681,—	Poz. 7. pkt. a) 1 zakup inwentarza dla biur, sta- cji, kuchni, warsztatów, tartaku i o- grodu 4.524,— zł pkt. a) 2 zakup inwentarza dla ma- szyny i kotłowni 1.693,— zł pkt. b) konserwacja i naprawa inwen- tarza biurowego, stacyjnego, kuchni, warsztatów i ogrodu 598,— zł pkt. c) zakup sprzętu dla kolumny sa- nitarnej i drużyny odkażającej . . . 4.575,— zł
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne	5.000,—	5.000,—	4.000,—	4.680,—	—	4.680,—	Poz. 8. pkt. a) abonament i rozmowy telefo- niczne 1.260,— zł pkt. b) wydatki pocztowe (telegramy, porto i t. p.) 3.420,— zł
			10	Zakup materiałów dla warszta- tów i tartaku	—	—	—	7.842,—	—	7.842,—	Poz. 10. Zakup materiałów dla warsztatów i tartaku 7.842,— zł
			11	Inne wydatki	61.230,80	63.386,—	9.500,—	3.005,—	—	3.005,—	Poz. 11. pkt. a) koszty urządzenia pogrzebów pkt. b) różne: 1) wydatki na kaplicę, wyciągi katastralne, koszty manipula- cyjne P.K.O., wydatki na ochronę itp. 2) ubezpieczenie od odpowiedzialności prawno-cywilnej, zwyczajne roboty murarskie, malarskie, blacharskie, de- kararskie i O. P. L. 1.600,— zł 725,— zł
			12	Remont i konserwacja budyn- ków	40.000,—	40.000,—	99.000,—	27.552,—	180.000,—	207.552,—	Poz. 12. (nadzwyczajne) na elektryfikację za- kładu i wodociągi oraz na ukończenie filtrowni 180.000,— zł
			13	Koszty utrzymania chorych i personelu	380.959,44	413.495,—	328.469,—	387.140,—	—	387.140,—	Poz. 13. pkt. a) 1 żywienie chorych . . . 266.448,— zł pkt. a) 2 żywienie personelu . . . 27.186,— zł pkt. a) 3 żywienie korygendów . . . 25.550,— zł b) leczenie chorych 9.408,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwycz. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwycz. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objasnienia :
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem		
			13								Poz. 13. pkt. c) ubieranie chorych (ubranie, bielizna, obuwie, pościel i t. p.) . . . 58.148,— zł
											pkt. d) koszty odstawienia całych . . . 400,— zł
			14	Gospodarstwo zakładowe . . .	8.610,85	9.744,—	8.744,—	6.544,—	—	6.544,—	Poz. 14. pkt. a) hodowla trzody chlewnej (zakup słomy, karmy, szczepienie, apteka i inne) 3.821,— zł
											pkt. b) ogrodnictwo (nawozy sztuczne, obornik, nasiona, drzewka, krzewy, rośliny doniczkowe i inne) 2.723,— zł
			15	Wydatki na laboratorium . . .	300,77	1.000,—	562,—	100,—	—	100,—	Poz. 15. Zakup próbek, słoików, chemikalji itp.
			16	Pożyczka dla Wydziału Powiatowego w Lublińcu	—	—	200.000,—	—	—	—	
				RAZEM rozchody:	1.291.472,49	1.418.795,—	1.471.507,—	1.269.204,—	180.000,—	1.449.204,—	
				Zestawienie:							
				Dochody	1.460.015,45	1.418.795,—	1.471.507,—	1.269.204,—	180.000,—	1.449.204,—	
				Rozchody	1.291.427,49	1.418.795,—	1.471.507,—	1.269.204,—	180.000,—	1.449.204,—	
				NADWYŻKA.	168.585,96	—	—	—	—	—	

Gospodarstwo rolne

(Załącznik do pozycji 16 dochodów preliminarza budżetowego Śląskiego Zakładu Psychiatrycznego w Lublińcu).

Dz.	R	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzecz. dochody (wydatki) zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody (wydatki) zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
				Dochody:							
			1	Ziemiopłody	66.704,88	115.000,—	105.000,—	84.400,—	—	84.400,—	
			2	Obora	45.008,50	70.000,—	44.000,—	33.620,—	—	33.620,—	
			3	Konie	6.101,75	12.000,—	6.500,—	5.510,—	—	5.510,—	
			4	Młyn	5.930,85	50.000,—	20.000,—	—	—	—	
			5	Zwrot składek ubezpieczenio- wych	3.063,09	3.500,—	3.800,—	3.370,—	—	3.370,—	
			6	Inne dochody	1.254,20	1.500,—	700,—	600,—	—	600,—	
				RAZEM dochody:	128.063,27	252.000,—	180.000,—	127.500,—	—	127.500,—	
				Rozchody:							
			1	Administracja	9.093,05	13.739,—	11.500,—	15.300,—	—	15.300,—	Do poz. 1. pkt. a) uposażenie 13.235,— zł
			2	Robocizna	34.025,35	45.000,—	32.000,—	30.000,—	—	30.000,—	pkt. b) wydatki socjalne i inne 650,— zł
			3	Budynki i meljoracje	8.730,61	9.000,—	6.000,—	6.000,—	—	6.000,—	c) wydatki rzeczowe (podróże służ- bowe, gazety, książki fachowe, dru-
			4	Inwentarz martwy	3.958,15	10.000,—	9.000,—	5.500,—	—	5.500,—	ki, papier, telefon i radio 1.415,— zł
			5	Konie	1.117,87	3.000,—	3.400,—	2.000,—	—	2.000,—	RAZEM: 15.300,— zł
			6	Opał, światło, magazyny	13.020,82	16.000,—	13.000,—	11.200,—	—	11.200,—	
			7	Nawozy	26.608,12	28.500,—	28.000,—	26.600,—	—	26.600,—	
			8	Ciężary publiczne	1.587,06	2.000,—	1.000,—	1.600,—	—	1.600,—	
			9	Ziemiopłody	8.106,11	27.000,—	22.500,—	6.300,—	—	6.300,—	
			10	Obora	12.738,97	26.500,—	20.500,—	13.000,—	—	13.000,—	
			11	Młyn	5.215,12	47.261,—	20.000,—	—	—	—	
			12	Sąd	—	—	—	6.000,—	—	6.000,—	Do poz. 2. pkt. a) płaca robotników i wynag-
			13	Różne	437,55	2.000,—	2.000,—	3.000,—	—	3.000,—	rodzeniem akordowe 25.600,— zł
			14	Do dyspozycji Zakładu	3.424,49	22.000,—	11.100,—	1.000,—	—	1.000,—	b) ubezpieczenie socjalne i inne 4.400,— zł
				RAZEM rozchody:	128.063,27	252.000,—	180.000,—	127.500,—	—	127.500,—	RAZEM: 30.000,— zł
				Zestawienie:							
				Dochody	128.063,27	252.000,—	180.000,—	127.500,—	—	127.500,—	
				Rozchody	124.638,78	230.000,—	168.900,—	126.500,—	—	126.500,—	
				NADWYŻKA:	3.424,49	22.000,—	11.100,—	1.000,—	—	1.000,—	

Preliminarz Śląskiego Zakładu Psychiatrycznego na rok 1934/35.

(Część II. Dział XI. § 13 budżetu Śląskiego)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
				Dochody:							
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów	3.243,16	3.500,—	3.500,—	2.829,—	—	2.829,—	Poz. 2. Według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 19. października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i z ust. z dn. 8. VII. 1925 r.) (Dz. U. Śl. Nr. 11, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25 % kosztów umundurowania.
			5	Pomieszczenie	73.362,05	80.383,—	96.009,—	72.143,—	—	72.143,—	Poz. 5. pkt. a) Czynsz za mieszkania służbowe 47.540,— zł pkt. b) światło, opał, prąd elektryczny, liczniki i gaz 3.735,— zł pkt. c) opłata za zużycie wody dostarczonej przez Zakład 1.600,— zł pkt. d) czynsz za najem budynków wojsku, oraz czynsz za mieszkania lokatorów prywatnych 15.156,— zł pkt. e) udział Zakładu dla Głuchoniemych w kosztach opału 4.112,— zł
			10	Dochód z warsztatów	5.339,20	15.500,—	15.000,—	10.000,—	—	10.000,—	Poz. 10. pkt. a) za prace wykonane dla folwarku i inne 6.000,— zł pkt. b) dochód z introligatorni i drukarni 2.500,— zł pkt. c) dochód z pracy pacjentów 1.500,— zł
			11	Inne dochody	159.603,58	189.398,—	149.141,—	145.272,—	170.000,—	315.272,—	Poz. 11. pkt. a) zwrot kosztów pogrzebowych 2.000,— zł pkt. b) dochód z prania bielizny dla wojska 120,— zł pkt. c) różne: (za starczyznę, odsetki z Banku i P. K. O., dochód z przepadłych wadłów i kaucyi itp.) 5.000,— zł pkt. d) dochód z tytułu prowadzenia Zakładu dla dzieci unysłowo-upośledzonych 138.152,— zł pkt. e) nadzwyczajne: przelew z funduszu obrotowego 170.000,— zł
			13	Zwrot kosztów utrzymania	1.144.868,72	1.125.016,—	961.235,—	1.098.087,—	—	1.098.087,—	Poz. 13. pkt. a) Przez Województwo: za 595 chorych miejscowo ubogich i 174 krajowo ubogich po 1.75 zł względnie 3.50 zł 602.342,— zł na renty odpada 35.000,— zł na Skarb Śląski przy- pada 567.342,— zł pkt. b) Przez Wydziały Powiatowe: za 595 chorych miejscowo ubogich po 1.75 zł 390.057,— zł

Dz.	§	R.	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwycz. i nadzw. razem	Dochody zwycz. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwycz.	Razem	
			13								Poz. 13. pkt. c) za chorych prywatnych, pod- sądnych i członków kas chorych . . . 77.198,— zł 5 chorych kl. II. po 7,— zł . . . 12.775,— zł 10 chorych kl. III a) po 4,— zł . . . 14.600,— zł 39 chorych kl. III b po 3.50 zł . . . 49.823,— zł pkt. d) za chorych z innych woje- wództw 18.433,— zł 5 chorych kl. III a po 4.50 zł . . . 8.213 zł 7 chorych kl. III b po 4,— zł . . . 10.220,— zł pkt. e) zwrot kosztów odstawiania chorych 300,— zł pkt. f) zwrot kosztów żywienia: 1) personelu zakładowego 16.557,— zł 2) sprzedaż artykułów żywności- wych pacjentom 3.200,— zł
			14	Dochód z gospodarstwa Zakła- dowego	19.535,17	40.000.—	27.000.—	22.000.—	—	22.000.—	Poz. 14. pkt. a) dochód z hodowli trzody chlewnej 8.000,— zł pkt. b) dochód z ogrodnictwa 14.000,— zł
			16	Czysty zysk z gospodarstwa rolnego	607,71	14.000.—	2.743.—	700.—	—	700.—	Według preliminarza folwarku.
				RAZEM dochody:	1.406.559,59	1.467.797.—	1.254.628.—	1.351.031.—	170.000.—	1.521.031.—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																						
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																							
				Rozchody:																																																													
			1	Uposażenie	696.498.71	786.853.—	708.661.—	719.125.—	—	719.125.—	ETAT na rok 1934/35:																																																						
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="10">Urzednicy</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1934/35</td><td>1</td><td>3</td><td>3</td><td>4</td><td>1</td><td>3</td><td>7</td><td>8</td><td>—</td><td>30</td></tr><tr><td>W/g. preliminarza na rok 1933/34</td><td>1</td><td>3</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>3</td><td>6</td><td>5</td><td>3</td><td>30</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td>5</td><td>1</td><td>3</td><td>7</td><td>5</td><td>3</td><td>30</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Urzednicy										Razem	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	Etaty na rok 1934/35	1	3	3	4	1	3	7	8	—	30	W/g. preliminarza na rok 1933/34	1	3	3	4	2	3	6	5	3	30	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	3	2	5	1	3	7	5	3	30
Wyszczególnienie	Urzednicy										Razem																																																						
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII																																																								
Etaty na rok 1934/35	1	3	3	4	1	3	7	8	—	30																																																							
W/g. preliminarza na rok 1933/34	1	3	3	4	2	3	6	5	3	30																																																							
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	3	2	5	1	3	7	5	3	30																																																							
											Funkcjonariusze niżsi																																																						
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th><th rowspan="2">Razem</th><th rowspan="2">Służba</th></tr><tr><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1934/35</td><td>4</td><td>11</td><td>39</td><td>54</td><td>120</td><td>1</td><td>229</td><td>14</td></tr><tr><td>W/g. preliminarza na rok 1933/34</td><td>4</td><td>12</td><td>40</td><td>59</td><td>106</td><td>1</td><td>222</td><td>14</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>4</td><td>11</td><td>38</td><td>55</td><td>109</td><td>1</td><td>218</td><td>14</td></tr></table>	Wyszczególnienie	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Służba	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Etaty na rok 1934/35	4	11	39	54	120	1	229	14	W/g. preliminarza na rok 1933/34	4	12	40	59	106	1	222	14	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	4	11	38	55	109	1	218	14												
Wyszczególnienie	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	Służba																																																									
	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI																																																											
Etaty na rok 1934/35	4	11	39	54	120	1	229	14																																																									
W/g. preliminarza na rok 1933/34	4	12	40	59	106	1	222	14																																																									
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	4	11	38	55	109	1	218	14																																																									
											Poza etatem: 1 ksiądz katolicki, 1 pastor, 1 rabin, 2 medyków, 1 dentysta, 1 woźnica za wynagrodzeniem ryczałtowem.																																																						
			2	Inne wydatki osobowe	40.806.83	50.440.—	48.441.—	52.741.—	—	52.741.—	Poz. 1. pkt. a) uposażenie 709.345.— zł pkt. b) dodatek funkcyjny 9.780.— zł Poz. 2. pkt. a) zapomogi 2.740.— zł pkt. b) opłata za kursy zimowe dla - - pielęgniarzy 640.— zł pkt. c) odszkodowanie za przejazd koleją 7.900.— zł pkt. d) umundurowanie personelu i benifikacja 20.541.— zł pkt. e) ubezpieczenie funkcyj- szów, służby i pomoc lekarska . . . 20.920.— zł																																																						
			3	Podróże służbowe i przesiedle- nia	1.679.23	2.200.—	1.700.—	1.700.—	—	1.700.—	Poz. 3. pkt. a) koszty podróży funkcyj- szów Zakładu 1.200.— zł pkt. b) koszty przesiedleń 500.— zł																																																						
			4	Środki lokomocji	3.901.76	7.000.—	7.679.—	3.950.—	—	3.950.—	Poz. 4. pkt. a) utrzymanie koni 2.950.— zł pkt. b) utrzymanie wozów, uprząży itp. 1.000.— zł																																																						

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
			5	Pomieszczenie	136.793,33	147.560.—	119.674.—	118.918.—	—	118.918.—	Poz. 5. pkt. a) opał 64.337,— zł pkt. b) światło 24.923,— zł pkt. c) utrzymanie porządku 7.000,— zł pkt. d) drobne naprawy i instalacje . 4.000,— zł pkt. e) ubezpieczenie, podatki, opłata za badanie kotłów 8.258,— zł pkt. f) czyszczenie kominów 1.400,— zł pkt. g) konserwacja i naprawa wodo- ciągów, kanalizacje maszynowni i kotłowni 9.000,— zł
			6	Wydatki biurowe	5.062,18	6.750.—	4.500.—	4.500.—	—	4.500.—	Poz. 6. pkt. a) przybory biurowe, druki, papier i ryczałt kancelaryjny 2.500,— zł pkt. b) książki, pisma, subwencje dla czasopism lekarskich, abonament dzien- ników urzędowych i przybory szkolne dla dzieci umysłowo upośledzonych . 2.000,— zł
			7	Inwentarz	12.982,82	14.000.—	15.200.—	14.900.—	—	14.900.—	Poz. 7. pkt. a) 1. zakup inwentarza dla biur, stacji, kuchni, warsztatów i ogrodu . 5.400,— zł 2) zakup inwentarza dla maszynowni i kotłowni 1.500,— zł pkt. b) konserwacja i naprawa inwen- tarza biurowego, stacyjnego, kuchni, warsztatów i ogrodu 3.000,— zł pkt. c) zakup sprzętu oraz innych in- strumentów lekarskich i dentystycznych 5.000,— zł
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne	1.940,33	2.500.—	2.500.—	5.560.—	—	5.560.—	Poz. 8. pkt. a) abonament i rozmowy telefo- niczne 1.200,— zł pkt. b) wydatki pocztowe (telegrafny, porto, radio itp.) 4.360,— zł
			10	Zakup materiałów dla warszta- tów	—	—	—	3.337.—	—	3.337.—	
			11	Inne wydatki	7.052,45	7.200.—	7.000.—	5.242.—	—	5.242.—	Poz. 11. pkt. a) koszty urządzenia pogrzebów pkt. b) 1. różne wydatki na kaplicę, wyciągi katastralne, koszty manipula- cyjne P. K. O. i inne 1.000,— zł 2) ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej zakładu dla dzieci umysłowo upośledzonych 1.242,— zł 3) wydatki na ochronkę 1.000,— zł 4) wydatki na zjazd lekarzy psychia- trów 1.000,— zł
			12	Remont i konserwacja budyn- ków	35.743,62	35.858.—	32.000.—	50.561.—	184.000.—	234.561.—	Poz. 12. (zwyczajne) roboty murarskie, malar- skie, (dekarские i O. L. P. blacharskie)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
			12								Poz. 12. (nadzwyczajne) budowa nowej chlewni, wymiana głównych przewodów wodociagowych i kanalizacyjnych, przebudowa starej chlewni na łazienki i warsztaty, dobudowa dezynfektora przy pralni, instalacja rurociągów obiegowych do poszczególnych pawilonów dla doprowadzenia centralnego ogrzewania, rozbudowa kotłowni i wstawienie nowego kotła.
			13	Koszty utrzymania chorych i personelu	342.074.68	397.436.—	299.771.—	348.751.—	—	348.751.—	Poz. 13. pkt. a) 1. żywienie chorych i dzieci Zakładu dla umysłowo upośledzonych 259.036.— zł pkt. a/2 żywienie personelu . . . 16.322.— zł pkt. b) leczenie chorych i dzieci . . 17.800.— zł pkt. c) ubieranie chorych, (ubrania, bielizna, obuwie, pościel itp.) . . 62.293.— zł pkt. d) koszty odstawienia chorych . 300.— zł
			14	Gospodarstwo Zakładowe . .	6.790.16	9.000.—	7.000.—	7.246.—	—	7.246.—	Poz. 14. pkt. a) hodowla trzody chlewnej (zakup słomy, karmy, szczepienie i inne) 3.866.— zł pkt. b) ogrodnictwo (nawozy sztuczne, obornik, nasiona, drzewka, krzewy, rośliny doniczkowe i inne 3.380.— zł
			15	Wydatki na laboratorium . . .	45.13	1.000.—	502.—	500.—	—	500.—	Poz. 15. zakup probówek, słoików, chemikalii itp.
				RAZEM rozchody:	1.291.371.23	1.467.797.—	1.254.628.—	1.337.031.—	184.000.—	1.521.031.—	
				Zestawienie:							
				Dochody	1.406.559.59	1.467.797.—	1.254.628.—	1.351.031.—	170.000.—	1.521.031.—	
				Rozchody	1.291.371.23	1.467.797.—	1.254.628.—	1.337.031.—	184.000.—	1.521.031.—	
				NADWYŻKA — NIEDOBÓR:	115.188.36	—	—	14.000.—	14.000.—	—	

Gospodarstwo Rolne.

(Załącznik do poz. 16 dochodów preliminarza Zakładu Psychiatrycznego w Rybniku).

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody (wydatki) zwyczaj. i nadzw. razem	Doch. (Wydatki) zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
				Dochody:							
			1	Ziemiopłody	47.638.91	66.000.—	55.000.—	48.600.—	—	48.600.—	
			2	Obora	47.125.06	70.000.—	38.000.—	44.900.—	—	44.900.—	
			3	Konie	200.—	1.000.—	1.000.—	1.000.—	—	1.000.—	
			4	Młyn	2.747.31	4.200.—	3.000.—	3.000.—	—	3.000.—	
			5	Zwrot składek ubezpieczenio- wych	1.385.70	1.500.—	1.000.—	1.500.—	—	1.500.—	
			6	Inne dochody	1.851.95	1.300.—	2.000.—	2.000.—	—	2.000.—	
				RAZEM dochody:	100.948.93	144.000.—	100.000.—	101.000.—	—	101.000.—	
				Rozchody:							
			1	Administracja	9.768.78	11.000.—	10.457.—	11.400.—	—	11.400.—	Poz. 1. <i>Administracja:</i> a) uposażenie 10.674,— zł b) wydatki socjalne i inne . . . 326,— zł c) wydatki rzeczowe (podróże służbo- we, gazety i książki fachowe, dru- ki, przybory biurowe i opłata te- lefoniczna) 400,— zł RAZEM: 11.400,— zł
			2	Robocizna	17.768.98	32.000.—	20.000.—	18.000.—	—	18.000.—	
			3	Budynki i meljoracje	4.391.64	5.000.—	4.500.—	5.500.—	—	5.500.—	
			4	Inwentarz martwy	2.512.12	3.000.—	4.000.—	4.500.—	—	4.500.—	
			5	Konie	1.199.95	1.500.—	2.300.—	1.500.—	—	1.500.—	
			6	Opał, światło, magazyny	6.622.76	7.500.—	7.400.—	6.400.—	—	6.400.—	
			7	Nawozy	23.272.16	30.000.—	20.000.—	20.000.—	—	20.000.—	
			8	Ciężary publiczne	2.241.81	2.500.—	700.—	1.000.—	—	1.000.—	Poz. 2. <i>Robocizna:</i> a) wynagrodzenie pracowników fol- warczych i prace akordowe . . . 15.000,— zł b) ubezpieczenia socjalne 3.000,— zł RAZEM: 18.000,— zł
			9	Ziemiopłody	4.286.46	5.000.—	8.000.—	5.000.—	—	5.000.—	
			10	Obora	25.860.05	30.000.—	16.000.—	17.000.—	—	17.000.—	
			11	Stawy	1.500,—	1.500.—	900.—	2.000.—	—	2.000.—	
			12	Sad	—	—	—	7.000.—	—	7.000.—	
			13	Inne wydatki	916.51	1.000.—	3.000.—	3.000.—	—	3.000.—	
			14	Pozostaje do dyspozycji	607.71	14.000.—	2.743.—	700.—	—	700.—	
				RAZEM rozchody:	100.948.93	144.000.—	100.000.—	101.000.—	—	101.000.—	
				Zestawienie:							
				Dochody	100.948.93	144.000.—	100.000.—	101.000.—	—	101.000.—	
				Rozchody	100.341.22	130.000.—	97.257.—	100.300.—	—	100.300.—	
				NADWYŻKA:	607.71	14.000.—	2.743.—	700.—	—	700.—	

Preliminarz Zakładu dla dzieci umysłowo-upośledzonych na rok 1934/35.

(Załącznik do poz. 11 pkt. d) dochodów budżetu Zakładu Psychiatrycznego w Rybniku na rok 1934/35

Dz.	R	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzecz. Dochody	Doch. (wydatki) zwyczaj. i nadzw.		Preliminarz na rok 1934/35			Objaśnienia :																																							
					wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	razem według budżetu na rok 1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																								
				Dochody:																																														
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszy	—	213.—	213.—	213.—	—	213.—	Poz. 2. Wliczono do poz. 2 budżetu Zakładu Psychiatrycznego.																																							
			5	Pomieszczenie	—	3.188.—	3.656.—	3.501.—	—	3.501.—	Poz. 3. Czynsz za mieszkania służbowe (wliczono do poz. 5, (a budżetu Zakładu Psychiatrycznego).																																							
			13	Zwrot kosztów utrzymania	—	161.277.—	138.152.—	138.152.—	—	138.152.—	Poz. 13. a) <i>Przez Województwo:</i> 107 dzieci miejscowo ubogich w kl. III/b po 1,75 zł 68.346.— zł b) <i>Przez Wydziały Powiatowe:</i> 107 dzieci miejscowo ubogich w kl. III/b po 1,75 zł 68.346.— zł c) dziecko w kl. III/b po 4 złote 1.460.— zł																																							
				RAZEM dochody:	—	164.678.—	142.021.—	141.866.—	—	141.866.—																																								
				Rozchody:																																														
			1	Uposażenie	—	43.687.—	38.123.—	36.447.—	—	36.447.—	ETAT na rok 1934/35:																																							
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="3">Urzednicy</th><th colspan="4">Funkcjonariusze niżsi</th></tr><tr><th>VI</th><th>XI</th><th>Razem</th><th>XII</th><th>X</th><th>XV</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1934/35</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>8</td><td>12</td></tr><tr><td>W/g. preliniarza na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>8</td><td>12</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X 1933 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>8</td><td>12</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Urzednicy			Funkcjonariusze niżsi				VI	XI	Razem	XII	X	XV	Razem	Etaty na rok 1934/35	1	2	3	1	3	8	12	W/g. preliniarza na rok 1933/34	1	2	3	1	3	8	12	Stan faktyczny w dniu 1. X 1933 r.	1	2	3	1	3	8	12
Wyszczególnienie	Urzednicy			Funkcjonariusze niżsi																																														
	VI	XI	Razem	XII	X	XV	Razem																																											
Etaty na rok 1934/35	1	2	3	1	3	8	12																																											
W/g. preliniarza na rok 1933/34	1	2	3	1	3	8	12																																											
Stan faktyczny w dniu 1. X 1933 r.	1	2	3	1	3	8	12																																											
			2	Inne wydatki osobowe	—	2.765.—	2.700.—	2.880.—	—	2.880.—	Poz. 1. a) uposażenie 32653,— zł b) dodatek funkcyjny 3.794,— zł Poz. 2. a) Zaponogi 170,— zł b) odszkodowanie za przejazd koleją 660,— zł c) umundurowanie i beneficja 950,— zł d) ubezpieczenie funkcjonariuszy służby i pomoc lekarska 1.100,— zł																																							
			3	Podróże służbowe i przesiedlenia	—	100.—	100.—	100.—	—	100.—																																								
			5	Pomieszczenie	—	9.320.—	9.332.—	8.824.—	—	8.824.—	Poz. 5. a) koszty opału 3.483,— zł b) światło 2.741,— zł c) utrzymanie porządku 770,— zł d) drobne naprawy i instalacje 550,— zł e) ubezpieczenie od ognia 1.080,— zł f) czyszczenie kominów 200,— zł																																							

Dz.	R.	§	Poz	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem		
			6	Wydatki biurowe	—	600.—	267.—	267.—	—	267.—	Poz. 6. a) przybory biurowe, druki, papier i ryczałt kancelaryjny 192,— zł
											b) książki i pisma 75,— zł
			7	Inwentarz	—	500.—	1.200.—	1.200.—	—	1.200.—	Poz. 7. a) zakup inwentarza dla stacyj i sal szkolnych 800,— zł
											b) konserwacja i naprawa inwentarza 400,— zł
			11	Inne wydatki	—	1.640.—	260.—	260.—	—	260.—	Poz. 11. a) koszty urządzenia pogrzebów . 160,— zł
											b) ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej 100,— zł
			12	Remont i konserwacja budynków	—	3.000.—	2.000.—	2.000.—	—	2.000.—	Poz. 12. Roboty murarskie, malarskie, blacharskie, dekarские i t. p.
			13	Koszty utrzymania dzieci . .	—	54.691.—	38.994.—	38.594.—	—	38.594.—	Poz. 13. a) żywienie dzieci 28.594,— zł
											b) leczenie dzieci 2.000,— zł
											c) ubieranie dzieci i pościel 8.000,— zł
			15	Szkoła	—	—	700.—	700.—	—	700.—	Poz. 15. a) przybory szkolne i naukowe . 400,— zł
											b) wycieczki, zwiedzanie teatrów itp. 200,— zł
											c) przybory do robót ręcznych . . . 100,— zł
				RAZEM wydatki:	—	116.123.—	93.676.—	91.272.—	—	91.272.—	
				Zestawienie:							
				Dochody	—	164.678.—	142.021.—	141.866.—	—	141.866.—	
				Rozchody	—	116.123.—	93.676.—	91.272.—	—	91.272.—	
				NADWYŻKA:	—	48.555.—	48.345.—	50.594.—	—	50.594.—	

Preliminarz Śląskiego Szpitala w Cieszynie na rok 1934/35.

(Cz. II. Dz. XI § 12 budżetu śląskiego)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
						1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
				Dochody							
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów .	52.44	485.—	250.—	210.—	—	210.—	Według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 9. października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i ustawy z dnia 8. lipca 1925 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 11, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25 % kosztów umundurowania.
			5	Pomieszczenie	9.915.99	8.880.—	10.788.—	9.177.—	—	9.177.—	Poz. 5. pkt. a) Czynsz za mieszkania służbowe 6.000.— zł pkt. b) Za światło, opał, prąd elektryczny i liczniki 849.— zł pkt. c) Czynsz od lokatorów prywatnych 2.328.— zł
			11	Inne dochody	48.110.65	38.400.—	42.750.—	42.225.—	50.000.—	92.225.—	Poz. 11. pkt. a) Honorarium za operacje 7.300.— zł pkt. b) Dochody z presektorium 8.100.— zł pkt. c) Dochody z pracowni Roentgena 25.500.— zł pkt. d) Różne (za furmanki, odpadki z kuchni, za starzyznę, odsetki z Banków i P. K. O., dochód z przepadłych wadłów i kaucyj i t. p.) 1.325.— zł pkt. e) Nadzwyczajne: przelew z funduszu obrotowego 50.000.— zł
			13	Zwrot kosztów utrzymania .	604.349.73	644.032.—	613.027.—	588.212.—	—	588.212.—	Poz. 13. pkt. a) Przez Województwo 206.773.— zł za 49 chorych ubogich po 5.50 zł 98.367.50.— zł za 86 członków Kas chorych po 2.75 zł 86.322.50.— zł za 11 chorych ubogich obco-krajowców po 5.50 zł 22.082.50.— zł pkt. b) Przez Kasy Chorych: za 86 członków Kas Chorych po 2.75 zł 86.322.— zł pkt. c) Za chorych samopłacących 274.115.— zł 1 chory w kl. I. po 20.— zł 7.300.— zł 16 chorych w kl. II. po 12.— zł 70.080.— zł 98 chorych w kl. III. po 5.50 zł 196.735.— zł pkt. d) Za chorych z innych Województw: 7 chorych w kl. III. po 5.50 zł 14.052.— zł pkt. e) Zwrot kosztów żywienia personelu 6.950.— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
			14	Dochód z gospodarstwa Zakładowego	8.424.35	10.650.—	8.900.—	8.900.—	—	8.900.—	Poz. 14. pkt. a) Dochód z hodowli trzody chlewnej 5.100.— zł
											b) Dochód z ogrodnictwa 3.800.— zł
				Dotacja na inwestycje	105.000.—	105.000.—	—	—	—	—	
				Dotacja na pokrycie niedoboru	139.940.—	176.440.—	141.152.—	138.947.—	—	138.947.—	
				RAZEM dochody:	915.793.16	983.887.—	816.867.—	7.291.76	50.000.—	837.671.—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem wedle budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																						
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																							
				Rozchody																																																													
			1	Uposażenie	188.415.51	232.848.—	313.242.—	211.671.—	—	211.671.—	ETAT na rok 1934/35:																																																						
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="10">Urzednicy</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1934/35</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td>6</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>—</td><td>23</td></tr><tr><td>W/g. preliminarza na rok 1933/34</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>7</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>22</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>6</td><td>5</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>3</td><td>19</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Urzednicy										Razem	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	Etaty na rok 1934/35	1	3	2	6	4	2	1	4	—	23	W/g. preliminarza na rok 1933/34	1	3	1	7	4	2	1	1	2	22	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	2	1	6	5	1	—	—	3	19
Wyszczególnienie	Urzednicy										Razem																																																						
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII																																																								
Etaty na rok 1934/35	1	3	2	6	4	2	1	4	—	23																																																							
W/g. preliminarza na rok 1933/34	1	3	1	7	4	2	1	1	2	22																																																							
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	2	1	6	5	1	—	—	3	19																																																							
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="6">Funkcjonariusze niżsi</th><th rowspan="2">Służba</th></tr><tr><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1934/35</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td><td>7</td><td>10</td><td>20</td><td>39</td></tr><tr><td>W/g preliminarza na rok 1933/34</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>6</td><td>10</td><td>20</td><td>30</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>—</td><td>2</td><td>7</td><td>10</td><td>19</td><td>35</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Funkcjonariusze niżsi						Służba	XI	XII	XIII	XIV	XV	Razem	Etaty na rok 1934/35	—	1	2	7	10	20	39	W/g preliminarza na rok 1933/34	1	1	2	6	10	20	30	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	2	7	10	19	35																
Wyszczególnienie	Funkcjonariusze niżsi						Służba																																																										
	XI	XII	XIII	XIV	XV	Razem																																																											
Etaty na rok 1934/35	—	1	2	7	10	20	39																																																										
W/g preliminarza na rok 1933/34	1	1	2	6	10	20	30																																																										
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	—	2	7	10	19	35																																																										
											Poza etatem: 4 praktykantów, 39 siostr pielęgniarek.																																																						
			2	Inne wydatki osobowe	12,912.91	17.681.—	17.226.—	17.123.—	—	17.123.—	Poz. 1. Uposażenie 211.671,— zł																																																						
											Poz. 2. pkt. a) zapomogi 2.620,— zł																																																						
											pkt. b) opłata za kursy lekarskie 1.000,— zł																																																						
											pkt. c) odszkodowanie za przejazd koleją 1.485,— zł																																																						
											pkt. d) umundurowanie personelu i beneficja 5.991,— zł																																																						
			3	Podróże służbowe i przesie- dlenia	122,10	560.—	480.—	480.—	—	480.—	pkt. e) ubezpieczenie funkcyj- szów, służby i pomoc lekarska 6.027,— zł																																																						
			4	Środki lokomocji	2.229,05	2.500.—	3.520.—	2.518.—	—	2.518.—	Poz. 3. pkt. a) koszty podróży funkcyj- szów Zakładu 480,— zł																																																						
											pkt. b) koszty przesiedleń —																																																						
			5	Pomieszczenie	168.777.64	177.250.—	131.340.—	116.251.—	—	116.251.—	Poz. 4. pkt. a) utrzymanie koni 1.853,— zł																																																						
											b) utrzymanie wozów, uprząży itp. 665,— zł																																																						
											Poz. 5. pkt. a) koszty opału 37.990,— zł																																																						
											pkt. b) światło 41.220,— zł																																																						
											pkt. c) utrzymanie porządku 23.769,— zł																																																						
											pkt. d) drobne naprawy i instalacje 4.542,— zł																																																						
											pkt. e) ubezpieczenie, podatki, opłata za badanie kotłów 3.310,— zł																																																						
											pkt. f) czyszczenie kominów 850,— zł																																																						

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :	
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem		
			5								Poz. 5. pkt. g) konserwacja i naprawa wodociągów, kanalizacji, maszynowni i kotłowni	5.570,— zł
			6	Wydatki biurowe	7.291.76	7.800.—	5.148.—	6.122.—	—	6.122.—	Poz. 6. pkt. a) przybory biurowe, druki, papier i ryczałt kancelaryjny	4.233.— zł
											pkt. b) książki, pisma, czasopisma fachowe i abonament dzienników urzędowych	1.889,— zł
			7	Inwentarz	29.058.45	29.700.—	44.336.—	36.078.—	—	36.078.—	Poz. 7. pkt. a/1 zakup inwentarza dla biur, stacji, kuchni i ogrodu	10.246,— zł
											pkt. a/2 zakup inwentarza dla maszynowni i kotłowni	960,— zł
											pkt. b) konserwacja i naprawa inwentarza biurowego, stacyjnego, kuchni, ogrodu i maszynowni	2.120,— zł
											pkt. c) zakup inwentarza sanitarnego i chirurgicznego:	
											1) utrzymanie i uzupełnienie narzędzi chirurgicznych	6.170,— zł
											2) utrzymanie i uzupełnienie inwentarza sanitarnego i przyborów lekarskich	16.582,— zł
			8	Wydatki pocztowo - telegraficzne i telefoniczne	2.580,—	2.580.—	2.260.—	2.637.—		2.637.—	Poz. 8. pkt. a) abonament i rozmowy telefoniczne	1.140,— zł
											pkt. b) wydatki pocztowe (telefony, telegramy, porto i radio	1.497,— zł
			11	Inne wydatki	2.064.22	3.410.—	3.518.—	2.503.—	—	2.503.—	Poz. 11 pkt. a) koszty urządzenia pogrzebów	468,— zł
											pkt. b) różne: 1) wydatki na kaplice, wyciągi katastralne, koszty manipulacyjne P. K. O. i inne	1.150,— zł
											2) duszpasterstwo	595,— zł
											3) ubezpieczenie od odpowiedzialności prawno-cywilnej	290,— zł
			12	Remont i konserwacja budynków	98.851.99	105.000.—	56.500.—	34.500.—	75.000.—	109.500.—	Poz. 12. (zwyczajne) roboty murarskie, malarskie, blacharskie, dekarские itp. oraz rozbudowa centralnego ogrzewania i wydatki na O. P. L. (nadzwyczajne) rozbudowa presektorjum.	
			13	Koszty utrzymania chorych i personelu	273.784.85	336.108.—	282.437.—	275.734.—	—	275.734.—	Poz. 13. pkt. a/1 żywienie chorych	136.865,— zł
											pkt. a/2 żywienie personelu	47.102,— zł
											pkt. b) leczenie chorych:	
											1) środki lecznicze	54.780,— zł
											2) materiały opatrunkowe	10.394,— zł
											c) ubieranie chorych (ubrania, bielizna, obuwie, pościel itp.)	26.593,— zł

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																													
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																															
			14	Gospodarstwo Zakładowe . . .	14.570,28	14.775.—	9.800.—	10.532.—	—	10.532.—	Poz. 14. pkt. a) hodowla trzody chlewnej (zakup wieprzy, słomy, karmy, szczepienie, apteka i inne) 2.022,— zł pkt. b) ogrodnictwo i plantacje (nawozy sztuczne, obornik, nasiona, drzewka, krzewy, rośliny doniczkowe 8.510,— zł																													
			15	Utrzymanie prosektorjum i pracowni roentgenologicznej .	47.229,05	53.675.—	47.040.—	45.722.—	—	45.722.—	Poz. 1. Prosektorjum: ETAT na rok 1934/35: <table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="3">Urzednicy</th><th colspan="2">Funkcj. niżsi</th></tr><tr><th>VI</th><th>XI</th><th>Razem</th><th>XV</th><th>Razem</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1934/35</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td></tr><tr><td>W/g. preliminarza na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td></tr></table> a) uposażenie 17.619,— zł b) wydatki rzeczowe (zakup chemikalji, uzupełnienie przyborów i zakup dzieł naukowych) 9.669,— zł	Wyszczególnienie	Urzednicy			Funkcj. niżsi		VI	XI	Razem	XV	Razem	Etaty na rok 1934/35	1	2	3	2	2	W/g. preliminarza na rok 1933/34	1	2	3	2	2	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	2	3	2	2
Wyszczególnienie	Urzednicy			Funkcj. niżsi																																				
	VI	XI	Razem	XV	Razem																																			
Etaty na rok 1934/35	1	2	3	2	2																																			
W/g. preliminarza na rok 1933/34	1	2	3	2	2																																			
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	1	2	3	2	2																																			
											Poz. 2. Pracownia roentgenologiczna: ETAT na rok 1934/35: <table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="4">Urzednicy</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>VI</th><th>VII</th><th>X</th><th>XII</th></tr><tr><td>Etat na rok 1934/35</td><td>1</td><td>—</td><td>—</td><td>1</td><td>2</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1933/34</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>—</td><td>2</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td><td>1</td><td>—</td></tr></table> a) uposażenie 11.243,— zł b) wydatki rzeczowe (zakup przyborów do aparatu Roentgena oraz zakup dzieł naukowych) 7.191,— zł	Wyszczególnienie	Urzednicy				Razem	VI	VII	X	XII	Etat na rok 1934/35	1	—	—	1	2	Według preliminarza na rok 1933/34	—	1	1	—	2	Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	1	—	1	—	
Wyszczególnienie	Urzednicy				Razem																																			
	VI	VII	X	XII																																				
Etat na rok 1934/35	1	—	—	1	2																																			
Według preliminarza na rok 1933/34	—	1	1	—	2																																			
Stan faktyczny w dniu 1. X. 1933 r.	—	1	—	1	—																																			
RAZEM rozchody:					847.887,81	983.887.—	816.867.—	761.871.—	75.000,—	836.871.—																														
Zestawienie:																																								
Dochody					915.793,16	807.447.—	675.715.—	648.724.—	50.000.—	698.724.—																														
Rozchody					847.887,81	983.887.—	816.867.—	761.871.—	75.000.—	836.871.—																														
NADWYŻKA-NIEDOBÓR:					67.905,35	176.440.—	141.152.—	113.147.—	25.000.—	138.147.—																														

Preliminarz Domu Pracy Przymusowej w Lublińcu na rok 193 /45.

(Część II. Dział XI. § 16 budżetu śląskiego)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzw. z.	Razem	
				Dochody:							
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów	222.30	466.—	310.—	369.—	—	369.—	Według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 9. października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i ustawy z dnia 8. lipca 1925 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 11, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25 % kosztów umundurowania.
			5	Pomieszczenie	3.566.34	3.650.—	3.244.—	1.910.—	—	1.910.—	Poz. 5, pkt. a) czynsz za mieszkania służbowe 1.830.— zł pkt. b) za światło, opał, prąd elektryczny i liczniki 80.— zł
			10	Dochód z warsztatów . . .	13.259.79	41.299.00	8.319.—	5.040.—	—	5.040.—	Poz. 10. Jak załącznik „Ruch pracy“.
			11	Inne dochody	222.59	300.—	250.—	250.—	—	250.—	Poz. 11. Różne (dochód ze sprzedaży, starzyzny, kary, odsetki, z Banków i P. K. O, dochód z przypadłych wadłów i kaucyj).
			13	Zwrot kosztów utrzymania .	37.656.98	45.570.—	65.700.—	87.800.—	—	87.800.—	Poz. 13, pkt. a) za 100 korygendów, umieszczonych w Zakładzie na mocy wyroków sądowych, licząc po 2.40 zł dziennie za 1 korygenda . . . 87.600.— zł pkt. b) zwrot kosztów odstawienia korygendów 200.— zł
				RAZEM dochody:	54.928.—	91.285.—	77.823.—	95.369.—	—	95.369.—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																										
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																												
			1	Rozchody Uposażenie	31.883,72	35.285.—	32.278.—	35.589.—	—	35.589.—	ETAT na rok 1934/35:																																										
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="3">Urzednicy</th><th rowspan="2">Razem</th><th colspan="3">Funkcjon.</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>VIII</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIV</th><th>XV</th></tr><tr><td>Etaty na rok 1934/35</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>4</td><td>5</td><td>10</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1933/34</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>3</td><td>4</td><td>8</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>5</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Urzednicy			Razem	Funkcjon.			Razem	VIII	X	XI	XII	XIV	XV	Etaty na rok 1934/35	1	1	1	3	1	4	5	10	Według preliminarza na rok 1933/34	1	1	1	3	1	3	4	8	Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	1	1	1	3	1	1	3	5
Wyszczególnienie	Urzednicy			Razem	Funkcjon.			Razem																																													
	VIII	X	XI		XII	XIV	XV																																														
Etaty na rok 1934/35	1	1	1	3	1	4	5	10																																													
Według preliminarza na rok 1933/34	1	1	1	3	1	3	4	8																																													
Stan faktyczny w dniu 1 X. 1933 r.	1	1	1	3	1	1	3	5																																													
			2	Inne wydatki osobowe	1.953,36	4.678.—	3.769.—	4.931.—	—	4.931.—	Poza etatem: dyrektor 200,— zł miesięcznie, 1 lekarz 100 zł miesięcznie, 1 ksiądz 50,— zł miesięcznie. Poz. 1. pkt. a) uposażenie 33.189,— zł pkt. b) dodatek funkcyjny 2.400,— zł Poz. 2. pkt. a) zapomogi 410,— zł pkt. b) odszkodowanie za przejazd koleją 255,— zł pkt. c) umundurowanie personelu i beneficja 2.146,— zł pkt. d) ubezpieczenie funkcjonariuszów służby i pomoc lekarska 2.120,— zł																																										
			3	Podróże służbowe i przesiedlenia	76,95	200.—	154.—	154.—	—	154.—	Poz. 3. koszty podróży funkcjonariuszów Zakładu.																																										
			4	Środki lokomocji	—	50.—	50.—	—	—	—																																											
			5	Pomieszczenie	2.897,74	8.709.—	8.320.—	10.245.—	—	10.245.—	Poz. 5. pkt. a) koszty opału 4.000,— zł pkt. b) światło 450,— zł pkt. c) utrzymanie porządku 5.000,— zł pkt. d) drobne naprawy i instalacje 600,— zł pkt. e) ubezpieczenie od ognia 195,— zł																																										
			6	Wydatki biurowe	679,87	800.—	800.—	990.—	—	990.—	Poz. 6. pkt. a) przybory biurowe, druki, papier, ryczałt kancelaryjny 740,— zł pkt. b) książki, pisma i abonament dzienników urzędowych 250,— zł																																										
			7	Inwentarz	182,16	600.—	600.—	840.—	—	840.—	Poz. 7. Uzupełnienie i naprawa inwentarza.																																										

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem wedle budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj	Razem	
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne	417.75	420.—	490.—	800.—	—	800.—	Poz. 8. pkt. a) abonament i rozmowy telefoniczne 144,— zł pkt. b) wydatki pocztowe (telegramy, porto, radio i t. p. 656,— zł
			11	Inne wydatki	—	320.—	320.—	385.—	—	385.—	Poz. 11. pkt. a) koszty urządzenia pogrzebów 160,— zł pkt. b) różne (opłata manipulacyjna P. K. O., opłaty stemplowe i inne) 100,— zł pkt. c) ubezpieczenie od odpowiedzialności prawnocywilnej
			12	Remont i konserwacja budynków	492.31	500.—	1.000.—	1.000.—	—	1.000.—	Poz. 12. Roboty murarskie, malarskie, dekar- skie, blacharskie i t. p.
			13	Koszty utrzymania korygendów	14.904,23	39.723.—	30.042.—	40.435.—	—	40.435.—	Poz. 13. pkt. a) żywienie korygendów 25.550,— zł pkt. b) leczenie 3.935,— zł pkt. c) ubieranie korygendów (ubrania, bielizna, obuwie, pościel i t. p) 10.550,— zł pkt. d) zapomogi dla korygendów niezarobkujących 200,— zł e) koszty transportu zbiegłych korygendów 200,— zł
				RAZEM rozchody:	53.589,28	91.285.—	77.823.—	95.369.—	—	95.369.—	
				Zestawienie:							
				Dochody	54.928.—	91.285.—	77.823 —	95.369.—	—	95.369.—	
				Rozchody	53.589,28	91.285.—	77.823.—	95.369.—	—	95.369.—	
				NADWYŻKA-NIEDOBÓR:	1.338.72	—	—	—	—	—	

Ruch pracy w Domu Pracy Przymusowej w Lublińcu.

(Załącznik do pozycji 10 dochodów preliminarza D. P. P.)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wycatki zwyczajne i nadzw. razem za r. 1932/33	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu za rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem		
				Dochody							
			1	Z pracy korygendów	958.33	24.000.—	2.000.—	2.000.—	—	2.000.—	
			2	Ze sprzedaży wyrobów warsztatowych	49.068.33	105.465.—	62.539.—	52.000.—	—	52.000.—	
			3	Inne dochody	5.60	34.—	40.—	40.—	—	40.—	
				RAZEM dochody:	50.032.26	129.499.—	64.579.—	54.040.—	—	54.040.—	Odpadki warsztatowe i inne.
				Wydatki							
			1	Zarobek i premje	1.440.57	4.500.—	3.240.—	5.400.—	—	5.400.—	100 korygendów po 18.— zł dziennie przez 300 dni roboczych.
			2	Zakup surowców	32.247.17	80.000.—	49.420.—	40.000.—	—	40.000.—	Zakup przędzy, skóry, wełny, sukna, barwników i t. p.
			3	Inwentarz	1.266.32	1.300.—	1.200.—	1.200.—	—	1.200.—	Konserwacja i naprawa maszyn. różne przybory tkackie
			4	Różne	1.818.41	2.400.—	2.400.—	2.400.—	—	2.400.—	narzędzia robocze i inne.
				Pozostaje do dyspozycji . . .	13.259.79	41.299.—	8.319.—	5.040.—	—	5.040.—	Prąd elektryczny, oliwa i inne.
				RAZEM wydatki:	50.032.26	129.499.—	64.579.—	54.040.—	—	54.040.—	
				Zestawienie:							
				Dochody	50.032.26	129.499.—	64.579.—	54.040.—	—	54.040.—	
				Wydatki	36.772.47	88.200.—	54.260.—	49.000.—	—	49.000.—	
				NADWYŻKA:	13.259.79	41.899.—	8.319.—	5.040.—	—	5.040.—	

Preliminarz Śląskiego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie na rok 1934/35

Część II. Dział XI. § 12 budżetu śląskiego.

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste	Dochody zwyczaj. i nadzw.		Preliminuje się na rok 1934 35			Objaśnienia :
					dochod. zwyczaj. nadzw. razem za r. 1932/33	razem wedle budżetu na rok		zwyczajne	na lzwyczaj.	Razem	
						1932/33	1933/34				
XI		12		Dochody							
			2	Zwrot części umundurowania funkcjonariuszy	376.23	345.—	304.—	202.—	—	202.—	Według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 9. października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i ustawy z dnia 8. lipca 1925 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 11, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25 % kosztów umundurowania.
			5	Pomieszczenie	8.073.50	9.650.—	8.226.—	7.826.—	—	7.826.—	Poz. 5. pkt. a) czynsz za mieszkania służbowe 6.478.— zł pkt. b) za światło, opał, prąd elektr. i liczniki 200.— zł pkt. c) czynsz od lokatorów prywatnych 1.148.— zł
			10	Dochód z warsztatów	24.961.17	30.200.—	7.350.—	6.620.—	—	6.620.—	Poz. 10. Patrz załącznik „Ruch pracy”.
			11	Inne dochody	3.781.76	6.000.—	4.500.—	494.—	—	494.—	Poz. 11. Różne dochody ze sprzedaży starzyny, za odpadki z kuchni, osetki z Banków i P. K. O. i inne.
			13	Zwrot kosztów utrzymania . .	76.036.17	110.150.—	112.805.—	92.025.—	—	92.025.—	Poz. 13. pkt. a) Przez Województwo: za 70 wychowanków, przekazanych przez Urząd Wojewódzki po 3.— zł . 76.650.— zł pkt. b) za 10 wychowanków prywatnych po 3,50 zł 12.775.— zł pkt. c) zwrot kosztów 1-szej wyprawy za 30 nowoprzyjętych wychowanków po 80 zł 2.400.— zł pkt. d) zwrot kosztów żywienia personelu 200.— zł
			16	Czysty zysk z gospodarstwa rolnego	3.176.53	7.700.—	1.200.—	2.550.—	—	2.550.—	Poz. 16. Patrz załącznik „Gospodarstwo rolne”.
				Dotacja na pokrycie niedoboru.	54.158.—	34.158.—	27.327.—	28.214.—	—	28.214.—	
				RAZEM dochody:	170.563.36	198.203.—	161.712.—	138.131.—	—	138.131.—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																														
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																															
			1	Rozchody Uposażenie	95.323.92	109.740.—	83.332.—	74.044.—	—	74.044.—	ETAT na rok 1934/35																																																														
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="4">Urzednicy</th><th rowspan="2">Razem</th><th colspan="6">Funkcjonariusze niżsi</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>XI</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIV</th><th>XV</th><th>XVI</th></tr><tr><td>Etat na rok 1934/35</td><td>1</td><td>—</td><td>3</td><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>4</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>12</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1933/34</td><td>2</td><td>—</td><td>3</td><td>2</td><td>7</td><td>1</td><td>5</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>14</td></tr><tr><td>Stan faktyczny na rok 1. X. 1933 r.</td><td>1</td><td>—</td><td>3</td><td>2</td><td>6</td><td>1</td><td>5</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>14</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Urzednicy				Razem	Funkcjonariusze niżsi						Razem	VI	VII	VIII	XI	X	XI	XII	XIV	XV	XVI	Etat na rok 1934/35	1	—	3	2	6	1	4	1	3	2	1	12	Według preliminarza na rok 1933/34	2	—	3	2	7	1	5	1	3	2	2	14	Stan faktyczny na rok 1. X. 1933 r.	1	—	3	2	6	1	5	1	3	2	2	14
Wyszczególnienie	Urzednicy				Razem	Funkcjonariusze niżsi							Razem																																																												
	VI	VII	VIII	XI		X	XI	XII	XIV	XV	XVI																																																														
Etat na rok 1934/35	1	—	3	2	6	1	4	1	3	2	1	12																																																													
Według preliminarza na rok 1933/34	2	—	3	2	7	1	5	1	3	2	2	14																																																													
Stan faktyczny na rok 1. X. 1933 r.	1	—	3	2	6	1	5	1	3	2	2	14																																																													
			2	Inne wydatki osobowe	9.239.98	11.884.—	9.254.—	7.980.—	—	7.980.—	Poza etatem: 2 księży katechetów, 1 lekarz. Poz. 1. pkt. a) uposażenie 74.044.— zł Poz. 2. pkt. a) zapomogi 400.— zł pkt. b) odszkodowanie za przejazd koleją 780.— zł pkt. c) umundurowanie personelu i be- nefunkcja 2.300.— zł d) ubezpieczenie funkcjonariuszów służ- by i pomoc lekarska 4.500.— zł																																																														
			3	Podróże służbowe i przesiedle- nia	215.25	500.—	500.—	400.—	—	400.—	Poz. 3. Podróże służbowe funkcjonariuszów Zakładu.																																																														
			4	Środki lokomocji	1.876.35	2.600.—	2.500.—	—	—	—																																																															
			5	Pomieszczenie	19.385.96	20.300.—	17.500.—	16.117.—	—	16.117.—	Poz. 5. pkt. a) Koszty opału 7.000.— zł pkt. b) Światło 2.500.— zł pkt. c) utrzymanie porządku 2.200.— zł pkt. d) Drobne zaprawki i instalacja 1200.— zł pkt. e) Ubezpieczenie, podatki i opłata za badanie kotłów 3.000.— zł pkt. f) Czyszczenie kominów 217.— zł																																																														
			6	Wydatki biurowe	1.519.55	1.600.—	1.700.—	1.200.—	—	1.200.—	Poz. 6. pkt. a) Przybory, papier i ryczałt kan- celaryjny 800.— zł pkt. b) Książki, pisma, czasopisma fa- chowe i abonament dzienników urzęd- dowych 400.— zł																																																														
			7	Inwentarz	1.738.72	2.140.—	2.200.—	1.600.—	—	1.600.—	Poz. 7. pkt. a) Zakup inwentarza dla stacji i kuchni 1.000.— zł pkt. b) Konserwacja i naprawa in- tarza 600.— zł																																																														
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne i telefoniczne	836.81	1.000.—	800.—	800.—	—	800.—	Poz. 8. pkt. a) Abonament i rozmowy telefo- niczne 400.— zł pkt. b) Wydatki pocztowe (telegramy, porto i radio) 400.— zł																																																														

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
			11	Inne wydatki	1.934,32	2.339.—	1.600.—	1.400.—	—	1.400.—	Poz. 11. pkt. a) Wyzwolenia wychowanków i odstawienia 800,— zł
			12	Remont i konserwacja budynków	12.961,60	13.000.—	5.000,—	5.000,—	—	5.000,—	pkt. b) różne (wyciągi katastralne, ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej P. K. O. i inne) 600,— zł
			13	Koszty utrzymania wychowanków i personelu	32.631, 41	33.100.—	36.526,—	27.990,—	—	27.990,—	Poz. 12. Roboty murarskie, malarskie, blacharskie, dekarские itp.
			15	Szkoła	—	—	800,—	1.600,—	—	1.600,—	Poz. 13. pkt. a) Żywnienie wychowanków 20.440,— zł pkt. b) Żywnienie personelu 150,— zł pkt. c) Leczenie wychowanków 1.000,— zł pkt. d) Ubieranie wychowanków, ubrania, bielizna, obuwie, pościel itp. 6.400,— zł
				RAZEM rozchody:	177.663,87	198.203,—	161.712,—	138.131,—	—	138.131,—	Poz. 15. pkt. a) Przybory szkolne, pomoce naukowe, przybory muzyczne, gimnastyczne i sportowe 1.000,— zł pkt. b) Czytelnia, kino, teatr, majówki, gwiazdka i t. p. 600,— zł
				Zestawienie:							
				Dochody	170.565,36	164.045,—	134.385,—	109.917,—	—	109.917,—	
				Rozchody	177.663,87	198.203,—	161.712,—	138.131,—	—	138.131,—	
				NIEDOBÓR:	7.100,51	34.158,—	27.327,—	28.214,—	—	28.214,—	

Gospodarstwo rolne

(Załącznik do pozycji 16 dochodów preliminarza Śląskiego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie)

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzecz. dochody (wydatki) zwyczaj i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
				Dochody:							
			1	Ziemiopłody	7.937.71	25.000.—	8.000.—	4.000.—	—	4.000.—	
			2	Obora	8.306.45	18.000.—	7.200.—	6.500.—	—	6.500.—	
			3	Konie	—	—	—	100.—	—	100.—	
			4	Lasy	—	100.—	—	—	—	—	
			5	Stawy	—	100.—	—	—	—	—	
			6	Inne dochody	—	—	—	200.—	—	200.—	
				RAZEM dochody:	16.244.16	43.200.—	15.200	10.800.—	—	10.800.—	
				Rozchody:							
			2	Robocizna	3.445.50	6.100.—	2.700.—	1.400.—	—	1.400.—	Do poz. 2. pkt. a) Wynajęcie sił roboczych 800,— zł
			4	Inwentarz martwy	1.268.01	2.700.—	1.300.—	900.—	—	900.—	pkt. b) Wychowankowie 600,— zł
											RAZEM: 1.400,— zł
			5	Konie	—	—	—	700.—	—	700.—	Do poz. 4. pkt. a) Zakup maszyn, narzędzi i
			7	Nawozy	900.50	2.000.—	1.200.—	1.000.—	—	1000.—	przyborów gospodarczych 400,— zł
			8	Ciężary publiczne	508.90	1.000.—	600,—	600,—	—	600,—	pkt. b) Reperacje maszyn i narzędzi 300,— zł
			9	Ziemiopłody	2.115.63	6.500.—	3.500.—	1.600.—	—	1.600.—	pkt. c) Ubezpieczenie od gradobicia 200,— zł
											RAZEM: 900,— zł
			10	Obora	3.951.32	16.200.—	4.200.—	1.550.—	—	1.550.—	Do poz. 5. pkt. a) Podkucia koni itp. 200,— zł
			13	Inne wydatki	877.77	1000.—	500,—	500.—	—	500.—	b) Utrzymywanie wozów, uprzęży itp. 500,— zł
											RAZEM: 700,— zł
			14	Do dyspozycji Zakładu	3.176.53	7.700.—	1.200.—	2.550.—	—	2.550.—	Do poz. 9 pkt. a) Zakup nasion, zboża do sie- wu, ziemniaków, sadzonek itp. dla go- spodarstwa rolnego 600,— zł
				RAZEM rozchody:	16.244.16	43.200.—	15.200,—	10.800.—	—	10.800.—	pkt. b) Zakup nasion, drzewek, krze- wów, roślin, itp. dla ogrodnictwa 1.000,— zł
											RAZEM: 1.600,— zł
				Zestawienie:							
				Dochody	16.244.16	43.200.—	15.200,—	10.800.—	—	10.800.—	Do poz. 10. pkt. a) Utrzymanie bydła i trzody 710,— zł
				Rozchody	13.067.63	35.500.—	14.000,—	8.250.—	—	8.250.—	pkt. b) Zakup nierogacizny do chowu 640,— zł
											c) Weterynaria i apteka 200,— zł
											RAZEM: 1.600,— zł
				NADWYŻKA:	3.176.53	7.700,—	1.200.—	2.550.—	—	2.550.—	

Ruch pracy w Śląskim Zakładzie Wychowawczym w Cieszynie.

(Załącznik do pozycji 10 dochodów preliminarza śląskiego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie.)

Dz.	§	R	Poz.	Wyszczególnienie	Rzecz. Dochody wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Doch.(wydatki)zwyecz. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za 1932/33 r.	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
				Dochody:	453.58						
			1	Z pracy wychowanków . . .		600,—	300,—	—	—	—	
			2	Ze sprzedaży wyrobów warsztatowych	68.115.82	139.500,—	39.500,—	28.700,—	—	28.700,—	Poz. 2. pkt. a) Dochód z 4-ech warsztatów . . . 16.700,— zł pkt. b) Dochód z piekarni 12.000,— zł
			3	Inne dochody	1.127.70	900,—	300,—	300,—	—	300,—	
				RAZEM dochody:	69.697.10	141.000,—	40.100,—	29.000,—	—	29.000,—	
				Rozchody:							
			1	Zarobek i premje	1.513.73	2.000,—	2.000,—	2.600,—	—	2.600,—	Poz. 1. Premje ilościowe dla wychowanków, komendantów, instruktorów, członków orkiestry, czeladników i t. d.
			2	Zakup surowców i materiałów . . .	38.920.21	99.300,—	24.250,—	15.780,—	—	15.780,—	Poz. 2. pkt. a) Zakup surowców dla 4 warsztatów 7.780,— zł pkt. b) Zakup maki, soli drożdży i tp. 8.000,— zł
			3	Inwentarz	839.09	6.000,—	3.000,—	1.500,—	—	1.500,—	
			4	Różne	—	3.500,—	3.500,—	2.500,—	—	2.500,—	Poz. 3. Uzupełnienie i naprawa inwentarza dla 4-ech warsztatów i dla piekarni.
				Pozostaje do dyspozycji . . .	3.462.90	30.200,—	7.350,—	6.620,—	—	6.620,—	Poz. 4. Na prąd elektryczny do motorów, oliwa, transport materiałów, opłaty stemplowe od rachunków i inne.
				RAZEM rozchody:	44.735.93	141.000,—	40.100,—	29.000,—	—	29.000,—	
				Zestawienie:							
				Dochody	69.697.10	141.000,—	40.100,—	29.000,—	—	29.000,—	
				Rozchody	44.735.93	110.800,—	32.750,—	22.380,—	—	22.380,—	
				NADWYŻKA :	24.961.57	30.200,—	7.350,—	6.620,—	—	6.620,—	

Dz.	R	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste dochody zwyczaj. i nadzw. razem	Dochody zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
				Dochody:							
			2	Zwrot części kosztów umundurowania funkcjonariuszów .	212,39.	400,—	400,—	255,—	—	255,—	Według art. 19 ustawy uposażeniowej z dnia 9. października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i ustawy z dnia 8. lipca 1925 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 11, poz. 28) pokrywają funkcjonariusze 25 % kosztów umundurowania.
			5	Pomieszczenie	6.552,49	11.564,—	10.700,—	5.858,—	—	5.858,—	Poz. 5. pkt. a) czynsz za mieszkania służbowe 5.700,— zł pkt. b) za światło, opał, prąd elektryczny i liczniki 158,— zł
			11	Inne dochody	1.917,49	300,—	300,—	900,—	—	900,—	Poz. 11. Różne (za odpadki z kuchni, za starzyzną odsetki, z Banków i P. K. O., dochód z przypadłych wadłów, kaucyj i inne) 900,— zł
			15	Zwrot kosztów utrzymania . .	65.548,58	76.310,—	97.890,—	88.880,—	—	88.880,—	Poz. 13. pkt. a) Przez Województwo . . 40.810,— zł 1 wychowanek krajowo ubogi po 2,80 zł 770,— zł 104 wychowanków miejscowo ubogich po 1,40 zł 40.040,— zł pkt. b) Przez Wydziały Powiatowe: 104 wychowanków miejscowo ubogich po 1,40 zł 40.040,— zł pkt. c) Za wychowanków prywatnych 3.530,— zł 1 wychowanek po 45,—zł miesięcznie 450,— zł 4 wychowanków po 2,80 zł dziennie 3.080,— zł pkt. d) Zwrot kosztów I-szej wyprawy za 15 wychowanków po 80 zł . 1.200,— zł pkt. e) Zwrot kosztów odstawienia wychowanków 300,— zł pkt. f) Zwrot kosztów żywienia personelu zakładowego 3.000,— zł
				Dotacja na pokrycie niedoborów.	99.069,—	100.569,—	92.183,—	75.743,—	—	75.743,—	
				Razem dochody:	173.299,95	189.143,—	201.473,—	171.636,—	—	171.636,—	

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :																																																						
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem																																																							
				Rozchody:																																																													
			1	Uposażenie	77.529.61	93.623.—	87.488.—	86.566.—	—	86.566.—	ETAT na rok 1934/35:																																																						
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="10">Urzednicy</th><th rowspan="2">Razem</th></tr><tr><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th></tr><tr><td>Etat na rok 1934/35</td><td>1</td><td>2</td><td>6</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>4</td><td>—</td><td>—</td><td>15</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>2</td><td>—</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>14</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X 1933 r.</td><td>—</td><td>2</td><td>5</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>13</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Urzednicy										Razem	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	Etat na rok 1934/35	1	2	6	—	1	1	4	—	—	15	Według preliminarza na rok 1933/34	1	2	5	2	—	1	1	1	1	14	Stan faktyczny w dniu 1. X 1933 r.	—	2	5	1	1	1	1	1	1	13
Wyszczególnienie	Urzednicy										Razem																																																						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV																																																								
Etat na rok 1934/35	1	2	6	—	1	1	4	—	—	15																																																							
Według preliminarza na rok 1933/34	1	2	5	2	—	1	1	1	1	14																																																							
Stan faktyczny w dniu 1. X 1933 r.	—	2	5	1	1	1	1	1	1	13																																																							
											<table><tr><th rowspan="2">Wyszczególnienie</th><th colspan="4">Funkcjonariusze niżsi</th><th rowspan="2">Razem</th><th rowspan="2">Służba</th></tr><tr><th>XII</th><th>XIII</th><th>XIV</th><th>XV</th></tr><tr><td>Etat na rok 1934/35</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>1</td><td>4</td><td>10</td></tr><tr><td>Według preliminarza na rok 1933/34</td><td>1</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>5</td><td>10</td></tr><tr><td>Stan faktyczny w dniu 1. X 1933 r.</td><td>1</td><td>2</td><td>—</td><td>1</td><td>4</td><td>10</td></tr></table>	Wyszczególnienie	Funkcjonariusze niżsi				Razem	Służba	XII	XIII	XIV	XV	Etat na rok 1934/35	1	2	—	1	4	10	Według preliminarza na rok 1933/34	1	2	1	1	5	10	Stan faktyczny w dniu 1. X 1933 r.	1	2	—	1	4	10																						
Wyszczególnienie	Funkcjonariusze niżsi				Razem	Służba																																																											
	XII	XIII	XIV	XV																																																													
Etat na rok 1934/35	1	2	—	1	4	10																																																											
Według preliminarza na rok 1933/34	1	2	1	1	5	10																																																											
Stan faktyczny w dniu 1. X 1933 r.	1	2	—	1	4	10																																																											
											Poza etatem: 1 lekarz, 1 dentysta, 1 katecheta, 1 robotnik, 1 krawiec, 1 nadzorca techniczny.																																																						
			2	Inne wydatki osobowe	3.159.23	6.420.—	6.510.—	4.580.—	—	4.580.—	Poz. 1. pkt. a) Uposażenie 84.311,— zł pkt. b) Dodatek funkcyjny 2.255,— zł																																																						
											Poz. 2. pkt. a) Zapomogi 460,— zł pkt. b) Odszkodowanie za przejazd koleją 820,— zł c) unowocześnienie personelu i bene- ficje 1.300,— zł pkt. d) Ubezpieczenie funkcyj- szów, służby i pomoc lekarska 2.000,— zł																																																						
			3	Podróże służbowe i przesie- dlenia	469.19	500.—	500.—	500.—	—	500.—	Poz. 3. Podróże służbowe funkcyj- szów Zakładowych.																																																						
			4	Środki lokomocji	53.40	360.—	2.000.—	350.—	—	350.—	Poz. 4. Zakup i utrzymanie roweru.																																																						
			5	Pomieszczenie	20.653.61	28.440.—	29.200.—	19.903.—	—	19.903.—	Poz. 5. pkt. a) Koszty opału 9.550,— zł pkt. b) Światło 2.473,— zł pkt. c) utrzymanie porządku 2.500,— zł pkt. d) Drobne naprawy i instalacje 2.500,— zł pkt. e) Ubezpieczenie, podatki i t. p. 800,— zł pkt. f) Czyszczenie kominów 80,— zł pkt. g) Konserwacja i naprawa wodo- ciągów, kanalizacji i centralnego o- grzewania 2.000,— zł																																																						

Dz.	R.	§	Poz.	Wyszczególnienie	Rzeczywiste wydatki zwyczaj. i nadzw. razem	Wydatki zwyczaj. i nadzw. razem według budżetu na rok		Preliminuje się na rok 1934/35			Objaśnienia :
					za r. 1932/33	1932/33	1933/34	zwyczajne	nadzwyczaj.	Razem	
			6	Wydatki biurowe	2.232.57	2.800.—	3.200.—	1.676.—	—	1.676.—	Poz. 6. pkt. a) Przybory biurowe, druki, papier i ryczałt kancelaryjny 1.120,— zł pkt. b) Książki, pisma, czasopisma fachowe i abonament dzienników urzędowych 556,— zł
			7	Inwentarz	6.972.16	7.700.—	7.800.—	4.674.—	—	4.674.—	Poz. 7. pkt. a) Zakup inwentarza dla szkoły internatów, biura, kuchni, warsztatów i ogrodu 2.474,— zł pkt. b) Konserwacja i naprawa inwentarza 1.800,— zł pkt. c) Uzupełnienie i utrzymanie inwentarza sanitarnego, narzędzi chirurgicznych i przyborów lekarskich w infirmerji Zakładu 400,— zł
			8	Wydatki pocztowo-telegraficzne	1.185.51	1.360.—	1.320.—	1.650.—	—	1.650.—	Poz. 8. pkt. a) Abonament i rozmowy telefoniczne 1.020,— zł pkt. b) Wydatki pocztowe (telegrafy, porto) 630,— zł
			11	Inne wydatki	1.076.01	1.500.—	2.400.—	1.055.—	—	1.055.—	Poz. 11. pkt. a) Różne (koszty manipulacyjne P. K. O. i Banków, podróże wychowanków i inne).
			12	Remont i konserwacja budynków	3.973.99	4.000.—	10.000.—	2.300.—	—	2.300.—	Poz. 12. Roboty murarskie, malarskie, blacharskie, zakup drzewa i t. p.
			13	Koszty utrzymania wychowanków i personelu	32.707.74	36.200.—	44.055.—	40.982.—	—	40.982.—	Poz. 13. pkt. a) Żywnienie wychowanków i personelu: 1) żywnienie wychowanków 23.730,— zł 2) żywnienie personelu 2.300,— zł pkt. b) Leczenie wychowanków 2.500,— zł pkt. c) Ubieranie wychowanków (ubrania, obuwie, pościel i t. p. 12.452,— zł
			14	Gospodarstwo Zakładowe	586.35	700.—	700.—	900.—	—	900.—	Poz. 14. Trawniki, kwiaty, warzywa, nawozy sztuczne, krzewy, nasiona, robocizna itp.
			15	Szkoła	4.690.77	5.540.—	6.300.—	6.500.—	—	6.500.—	Poz. 15. pkt. a) Przybory szkolne i pomoce naukowe, oraz przybory gimnastyczne i sportowe 2.800 zł b) Zakup narzędzi i wyposażenie gabinetu przyrodniczego 1.000 zł c) Wycieczki naukowe oraz szkolenie zawodowe 800,— zł d) Przybory do robót ręcznych farby i t. p. 1.000,— zł e) Czytelnia, kino, teatr, zabawy, ma-lówki i gwiazdka 900,— zł
				RAZEM rozchody:	155.290.14	189.143.—	201.473.—	171.636.—	—	171.636.—	
				Zestawienie:							
				Dochody	173.299.95	88.574.—	109.290.—	95.893.—	—	95.893.—	
				Rozchody	155.290.14	189.143.—	201.473.—	171.636.—	—	171.636.—	
				NADWYŻKA NIEDOBÓR:	18.009.81	100.569	92.183.—	75.743.—	—	75.743.—	

Cz.II, Dz.I. § 1a poz.1 - Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej /str.24
druku sejmowego/.

E t a t.

! O k r e s	! V.	! VI.	! VII.	! VIII.	! Razem !
!Na rok 1934/35	! 1	-	1	1	3
!Stan faktyczny z lu!					
!tego 1934r.	! 1	-	1	1	3

Zestawienie uposażenia przy zaliczeniu dodatków lokalnych:

a/ Urzędnicy etatowi!

uposażenie zasadnicze15.540,-- zł.
dodatki lokalne 1.560,-- "
dodatki funkcyjne względnie służbowe 2.400,-- "
zasiłki wyrównawcze 2.220,-- " ...21.720,- zł
/nie przewiduje się żadnego uzupełnienia uposażenia/.

b/ dodatek za kierownictwo i funkcyjny 4.800,- "

c/ wynagrodzenie 5 urzędników kontraktowych admin.ogólnej 12.000,- "

d/ wynagrodzenie 10 urzędników kontraktowych Adm. skarb. 24.000,- "

Razem § 1a poz.1. 62.520,- zł

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.1a - Biuro Statystyczne:

Not:

W druku sejmowym na str. 24 należy po poz.1 dodatkowo wstawić nową pozycję 1a z wyszczególnieniem "Biuro Statystyczne".

E t a t:

O k r e s	!V.!	VI.!	VII.!	VIII.!	IX.!	X.!	XI.!	Razem !
Na rok 1934/35	1	-	2	1	1	1	1	7
Stan faktyczny z lutego 1934r.	1	-	-	1	-	1	1	4

Preliminuje się pobory na tan rzeczywisty z lutego 1934r. w ilości 4 osób, a ponadto 1 wakujące stanowisko w grupie VII.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	18.660,--	zł.
dodatki lokalne	1.860,--	"
" funkcyjne wzgl.służbowe	2.400,--	"
zasiłki wyrównawcze	1.560,--	"
	24.480,--	zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów /1 awans z grupy VIII do VII/..... 120,-- "

Razem § 1a poz.1a 24.600,-- zł.

Cz.II. Dz.I § 1a poz.2 - Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia, /str.24/25 druku sejmowego/.

E t a t :

Wydziałów: Prezydialnego, Administracyjnego, Samorządowego, Bezpieczeństwa Publicznego, Przemysłu i Handlu, Zdrowia Publicznego, Pracy i Opieki Społecznej, Budżetu i Gospodarczego, Wojskowego oraz Biura Personalnego, personelu administracyjnego Wydziału Robót Publicznych i Urzędów Technicznych I. Instancji; dalej 8 starostw, 5 Dyrekcji Policji, Służby Zdrowia /lekarzy powiatowi/.

O k r e s	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	1	2	8	41	59	115	110	98	64	4	502
Stan faktyczny z lutego 1934r.	-	1	5	30	48	94	102	94	70	4	448

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny; do tego doliczono uposażenie na 19 wakujących stanowisk /1 w grupie VI, 3 w grupie VII, 7 w grupie VIII, 1 w grupie IX, 1 w grupie X, 6 w grupie XI./

a/ Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	1.510,460,--	zł.
dodatki lokalne	106,520,--	"
" funkcyjne wzgl. służbowe	71,520,--	"
zasilki wyrównawcze	271,080,--	"
	1.759,380,--	zł
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów	62,880,--	"
Razem uposażenia:	1.822,260,--	

b/ dodatek reprezentacyjny Wojewody i Wicewojewody w myśl ustawy z dnia 2 marca 1933r /Dz.U.Śl.Nr.13, poz.92/

46.440,-- zł.

c/ wynagrodzenie za pełnienie funkcji dyrektorów Policji w Katowicach i Królewskiej Hucie

6.870,-- "

Razem § 1a poz.3. 1.875,570,-- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1a poz.4 - Policja Województwa Śląskiego /str.25 druku sejmowego/.

E t a t:

a/ Oficerowie:

O k r e s	!III.!	III.!	IV.!	V.!	VI.!	VII.!	Razem
!Na rok 1934/35	! 1	3	10	16	22	6	58
!Stan faktyczny	!						
!z lutego 1934r.	! 1	2	7	15	16	17	58

b/ Urzędnicy:

O k r e s	!VIII.!	IX.!	X.!	XI.!	XII.!	Razem
!Na rok 1934/35	! 4	6	4	1	1	10
!Stan faktyczny	!					
!z lutego 1934r.	! 4	-	4	1	1	10

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny:

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	240.540,--	zł.
dodatki lokalne	17.400,--	"
" funkcyjne wzgl.służbowe	153.420,--	"
zasiłki wyrównawcze	7.980,--	"
	419.340,-- zł.
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów	13.860,--	"
	
Razem § 1a poz.4.	433.200,--	zł.

Dz. I.

Cz. II. / § 1a poz. 5 - Kultura Krajowa / str. 26 druku sejmowego /.

B t a t:

O k r e s	! VM. !	! VII. !	! VIII. !	! IX. !	Razem
<u>a/ Inspektorat Rolny:</u>					
! Na rok 1934/35	! -	-	1	-	1
! Stan faktyczny	! -	-	1	-	1
! z lutego 1934r.	! -	-	1	-	1
<u>b/ Inspektorat Leśny:</u>					
! Na rok 1934/35	! 1	-	1	-	2
! Stan faktyczny	! 1	-	-	-	1
! z lutego 1934r.	! 1	-	-	-	1

Uposażenie zapreliminowano na stan faktyczny z lutego 1924r. z doliczeniem 1 wakującego stanowiska w Inspektoracie Leśnym.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

a/ Inspektorat Rolny:	Uposażenie zasadn.	3.120,--zł.		
	dodatek lokalny	300,-- "	...	3.420,-- zł.
b/ -"-	Leśny:	Uposażenie zasadn.	8.520,-- "	
		dodatek lokalny	840,-- "	
		" funkcyjny	1.200,-- "	...
				10.560,-- "

Razem § 1a poz. 5 13.980,-- zł.

/nie przewiduje się żadnego uzupełnienia i awansu/.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.7 - Roboty Publiczne /str.27 druku sejmowego/.

E t a t:

O k r e s	! V.	!VI.	!VII.	!VIII.	! IX.	! X.	! XI.	! XII.	Razem
Na rok 1934/35	1	19	14	9	4	-	-	-	47
Stan faktyczny z lutego 1934r.	1	15	14	9	6	-	-	-	45

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny. Do tego doliczono uposażenie 2 wakujących stanowisk w grupie VII.

Zestawienie uposażenia z doliczeniem dodatków lokalnych:

Uposażenie zasadnicze197.940,-- zł.
dodatki lokalne 17.670,-- "
" funkcyjne wzgl. służbowe 12.000,-- "
zasiłki wyrównawcze 28.360,-- " 255.960,-- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów ... 2.820,-- "

Razem § 1a poz.7. 258.780,-- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.8 - Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń /str.27 druku sejmowego/.

E t a t:

O k r e s	! V.	! VI.	! VII.	! VIII.	! IX.	! X.	! XI.	! XII.	Raz.	! Uwagi
Na rok 1934/35	1	1	1	1	2	1	-	-	7	ponadto 1 pracow- nik płatny ryczałtem
Stan faktyczny z lutego 1934r.	1	1	-	2	-	3	-	-	7	

Uposażenie obliczono na stan faktyczny z lutego 1934r.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

Uposażenie zasadnicze25.800,-- zł.
dodatki lokalne 2.520,-- "
" funkcyjne wzgl. służbowe ... 1.200,-- "
zasiłki wyrównawcze 5.100,-- "
wynagrodzenie pracownika kontrak-
towego płatnego ryczałtem 3.240,-- " 37.860,-- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów
/1 awans z VIII do VII./ i 1 z X. do IX./ 480,-- "

Razem § 1a poz.8 38.340,-- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.9. Wyższy Urząd Ubezpieczeń /str.27 druku sejmowego/.

E T A T:

O k r e s	! V.!	VI.!	VII.!	VIII.!	IX.!	X.!	XI.!	XII.!	Razem
Na rok 1934/35	1	1	5	7	2	1	4	-	21
Stan faktyczny z lutego 1934r.	-	2	1	8	3	1	4	-	19

Uposażenie obliczono na stan faktyczny z lutego 1934r. z doliczeniem po 1 vacacie w grupie VII i VIII.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

Uposażenie zasadnicze57.960,--zł.
dodatki lokalne 5.700,-- "
" funkcyjne wzgl.służbowe 2.400,-- "
zasiłki wyrównawcze 9.060,-- zł. ... 75.120,-- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów
/3 awanse z grupy VIII do VII/. 120,-- "

Razem § 1a poz.9. 75.240,-- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.10 - Wojewódzki Sąd Administracyjny./str. 28 druku sejmowego/.

E t a t:

O k r e s	! IV.!	VI.!	VII.!	VIII.!	IX.!	X.!	XI.!	XII.!	Razem
Na rok 1934/35	2	-	1	-	-	-	2	-	5
Stan faktyczny z lutego 1934r.	2	-	-	1	-	-	1	1	5

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

Uposażenie zasadnicze22.680,-- zł.
dodatki lokalne 2.280,-- "
" funkcyjne wzgl.służbowe 7.200,-- "
zasiłki wyrównawcze 960,-- " 33.120,-- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów
/1 z grupy VIII do VII., 1 z grupy XII do XI/ 780,-- "

Razem § 1a poz.10 33.900,-- zł.

Cz. II: Dz. I. § 1a ^{poz. 11} / ~~Woj~~ódzki Zakład badania Żywności / str. 28 druku sejmowego/.

E T A T:

O k r e s	IV.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Razem.
Okres 1934/35	1	5	1	2	1	2	-	10
Stan faktyczny z lutego 1934r.	1	3	1	1	2	2	-	10

Uposażenie obliczono na powyższy stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze 30.060,-- zł.
dodatki lokalne 3.060,-- "
" funkcyjne wzgl. służbowe 1.200,-- "
zasiłki wyrównawcze 6.180,-- " 40.500,-- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów
/1 awans z X grupy do IX / 420,-- "

Razem § 1a poz. 11 40.920,-- zł.

Cz. II. Dz. I § 1a poz. 13 - Administracja Skarbowa /str. 29 druku sejmowego/.

Administracja Skarbowa obejmuje!

Wydział Skarbowy jako władzę skarbową II instancji, 16 Urzędów Skarbowych, 10 Urzędów Katastralnych, 1 Urząd Opłat Stemplowych, 3 Urzędy Akcyz i Monopolów Państwowych wraz z 3-ma Brygadami Kontroli Skarbowej i 8 Rejonami Kontroli Skarbowej oraz stażami dozorami w przedsiębiorstwach akcyzowych. Ilość etatów osobowych urzędniczych została przyjęta ta sama, jaka w poprzednim roku budżetowym, po uwzględnieniu jednak zmian z powodu reorganizacji Kontroli Skarbowej i t.p.

Ze względu na doniosłość Urzędu, jaki wykonuje Naczelnik Wydziału Skarbowego, przyznaje się temuż wyrównanie do wysokości uposażenia według IV grupy uposażenia z wszelkimi dodatkami. Wyrównanie to przyznaje się, o ile Naczelnik Wydziału Skarbowego nie posiada jeszcze nominacji na stanowisko z uposażeniem IV grupy uposażenia. Różnicę między jego faktycznym uposażeniem w grupie posiadanej, a uposażeniem przewidzianym dla IV grupy uposażenia należy dopłacić z kredytów przewidzianych w niniejszej pozycji.

E T A T:

N a z w a U r z ę d u			!IV!	V.	!VI!	VII!	VIII!	IX.	!X.	!XI!	XII!	Razem
Wydział Skarbowy - Oddział I.			1	1	5	4	11	9	13	9	-	53
" " - " II.			-	4	11	15	15	7	13	-	-	65
" " - " III.			-	1	1	9	10	27	9	6	-	63
" " - " IV.			-	1	3	4	3	3	1	-	-	15
" " - " V.			-	1	2	3	-	1	-	-	-	7
" " - " VI.			-	1	2	2	4	9	2	1	-	21
Razem Wydział Skarbowy:			1	9	24	37	43	56	38	16	-	224
Urząd Skarbowy Bielsko I.			-	-	3	6	6	8	5	-	-	28
" " " II.			-	-	1	3	2	4	3	-	-	13
" " Cieszyn			-	-	2	4	7	8	5	1	-	27
" " Katowice I.			-	-	3	5	6	9	8	-	-	31
" " " II.			-	-	3	4	5	6	6	-	-	24
" " " III.			-	-	1	3	5	4	4	-	-	17
" " Król.Huta I.			-	-	2	4	5	6	5	1	1	24
" " " " II.			-	-	2	3	3	5	5	-	-	18
" " Lubliniec			-	-	1	4	2	4	1	1	-	13
" " Mysłowice			-	-	2	3	2	8	5	-	-	20
" " Pszczyna			-	-	2	4	6	8	7	-	-	27
" " Rybnik			-	-	2	4	5	9	6	1	-	27
" " Siemianowice			-	-	1	3	5	5	6	-	-	20
" " Świętochłowice			-	-	2	3	6	10	10	-	-	31
" " Tarnowskie Góry			-	-	1	5	3	7	2	1	-	19
" " Wodzisław			-	-	1	2	4	5	1	1	-	14
Razem Urzędy Skarbowe:			-	-	29	60	72	106	79	6	1	353
10 Urzędów Katastralnych			-	-	1	7	11	4	30	13	-	66
3 Urzędy Skarb.Akc.i Mon.Państw.			-	-	3	4	12	10	4	2	-	35
3 Brygady i 8 Rejonów Kontr.Skarb.			-	-	-	4	28	38	4	3	-	77
Urząd Opłat Stemplowych			-	-	2	3	5	3	1	1	-	15
Razem Urzędy Skarbowe podl.Wydz.Skarb.			-	-	35	78	128	161	118	25	1	546
Razem na rok 1934/35			1	9	59	115	171	217	156	41	1	770
Stan faktyczny z lutego 1934r.			-	5	30	66	193	198	152	50	17	711

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny. Nowych przyjęć nie przewidziano:

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

Uposażenie zasadnicze /w tem wynagrodzenie etatowych urzędników za rewizje ksiąg handlowych do wymiaru podatków/	1.959.660,--	zł.
dodatki lokalne	145.560,--	"
" funkcyjne wzgl.służbowe.....	105.000,--	"
zasiłki wyrównawcze	408.180,--	"
	2.618.400,--	zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów dolicza się	68.640,--	zł.
--	-----------	-----

Razem § 1a poz.13..... 2.687,040,-- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1a poz.14a - Administracja Szkolna Władze II.
Instancji /str.30 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	1	5	12	12	19	7	15	13	2	86
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	1	8	10	19	7	15	13	2	76

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	232.200,-	zł	
dodatki lokalne	23.220,-	"	
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe ..	27.000,-	"	
zasiłki wyrównawcze	41.760,-	" 324.180,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu zmian w stanach osobowych i awansów	15.000,-	"
Razem § 1a poz.14a	339.180,-	zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.14b - Nadzór Szkolny /Inspektoraty/
/str.30 druku sejmowego/.

E t a t :

Okres	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem:
Na rok 1934/35	2	9	10	4	3	6	7	1	42
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	7	10	3	3	6	7	1	37

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doliczeniem 3 vacatów.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	147.900,-	zł
dodatki lokalne	9.840,-	"
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe ..	48.600,-	"
zasiłki wyrównawcze	25.140,-	"
	231.480,- zł.

Razem § 1a poz.14b 231.480,- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.14c - Szkoły powszechne
/str.30 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VI	VII	VIII	IX	X	XI	Razem
Na rok 1934/35	48	506	881	1785	1420	216	4856
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	8	249	493	1098	2703	248	4799

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z dolicze-
niem 57 vacatów dla uzupełnienia stanu faktycznego do pełnego etatu.
/4 w VI grupie, 10 w VII, 15 w VIII, 28 w IX/.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	11.185.980,- zł
dodatki lokalne	230.820,- "
dodatki funkcyjne wzgl. służbowe ..	238.620,- "
zasiłki wyrównawcze	3.313.710,- "

Razem 14.969.130,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia
w uwzględnieniu swansów i spro-
stowań w zaszeregowaniu 345.000,- " 15.314.130,- zł

Wynagrodzenie dla księży za naukę religji oraz wynagro-
dzenie za godziny nadliczbowe 92.102,- "

Razem § 1a poz.14c 15.406.232,- zł.

Cz. II. Dz. I. § 1a poz. 14d - Zakłady Kształcenia Nauczycieli
/str. 31 druku sejmowego/.

E t a t :

Dyrektorzy i nauczyciele:

O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	Razem
Na rok 1934/35	13	59	23	23	5	2	3	128
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	33	37	17	11	1	2	101

Lekarze i dentyści

Na rok 1934/35:	101 godz. opieki lek. po 14,- zł za 1 godz. tygodniowo
6 " "	nauki higieny po 10 zł za 1 godz. tygodniowo
Stan faktyczny	
- z lutego 1934 r.	101 godz. opieki lek. po 14,- zł za 1 godz. tygodniowo
6 " "	nauki higieny po 10,- zł za 1 godz. "

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doliczeniem 13 vacatów /6 w grupie VI, 1 w grupie VII, 4 w grupie VIII, 1 w grupie X, 1 w grupie XI/.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze.....	465.120,- zł
dodatki lokalne	36.780,- "
dodatki funkcyjne wzgl. służbowe	12.000,- "
zasiłki wyrównawcze	98.280,- "
Razem	612.180,- zł

Na uzupełnienie uposażenia
w uwzględnieniu awansów i spro-
stowań w zaszeregowaniu

27.500,- "

Wynagrodzenie lekarzy i dentystów 17.688,- " 657.368,- zł

Godziny nadliczbowe 30.000,- "

Razem § 1a poz. 14d: 687.368,- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.14e - Szkoły Średnie Ogólnokształcące
/str.31 druku sejmowego/.

E t a t :

a/ Dyrektorzy i nauczyciele:

O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	Razem
Na rok 1934/35	23	106	139	69	18	-	355
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	66	141	82	36	-	325

b/ Lekarze i dentyści:

Na rok 1934/35: 299 godz.opieki lek.po 14,-zł za 1 godz.tygodniowo
19 " nauki higjeny po 10 zł za 1 godz. "

Stan faktyczny
z lutego 1934r. 264 godz.opieki lek.po 14,- zł za 1 godz.tygodniowo
19 " nauki higjeny po 10,-zł za 1 godz. "

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doliczeniem 30 vacatów /5 w grupie V, 10 w VI, 6 w VII, 3 w VIII, 6 w IX/.

Zestawienie uposażenia z załiczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze 1.414.380,- zł
dodatki lokalne 108.660,- "
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe 25.680,- "
zasiłki wyrównawcze 251.520,- "

Razem 1.800.240,- zł

Na uzupełnienie uposażenia
w uwzględnieniu awansów i sprostowań w zaszeregowaniu 65.000,- " 1.865.240,- zł

Wynagrodzenie lekarzy i dentyistów 52.512,- "

Uposażenie dyrektorów, nauczycieli, lekarzy i dentyistów 1.917.752,- zł

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe 125.000,- "

Razem § 1a poz.14e 2.042.752,- zł.

Cz. II. Dz. I. § 1a poz. 14f - Szkoły Zawodowe /str. 32 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
<u>a/ Dyrektorzy i nauczyciele:</u>									
Na rok 1934/35	6	33	40	15	15	18	-	-	127
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	18	30	27	15	20	-	-	110

<u>b/ S e k r e t a r z e :</u>									
Na rok 1934/35	-	-	2	2	2	3	2	-	11
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	-	2	2	2	1	2	1	10

c/ Lekarze i dentysci:

Na rok 1934/35: 91 godz. opieki lek. po 14,-zł za 1 godz. tygodniowo
 9 " nauki higieny po 10,-zł za 1 godz. "
 Stan faktyczny z lutego 1934r. 91 godz. opieki lek. po 14,-zł za 1 godz. tygodniowo
 9 godz. nauki higieny po 10,-zł za 1 godz. "

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doliczeniem 11 vacatów w VII grupie i 6 vacatów w V grupie etatu nauczycielskiego i 1 vacatu w grupie X etatu sekretarzy.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	500.340,- zł
dodatki lokalne	49.560,- "
dodatki funkcyjne wzgl. służbowe	8.100,- "
zasiłki wyrównawcze	118.020,- "
R a z e m :	676.020,- zł

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów i spro-
 stowań w zaszeregowaniu 17.517,- "

Wynagrodzenie lekarzy i dentystów 16.368,- "

Uposażenie dyrektorów, nauczycieli, sekretarzy, lekarzy i dentystów 709.905,- zł

Wynagrodzenia za godziny nadliczbowe i kontraktowe 130.000,- "

Razem § 1a poz. 14f 839.905,- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.2 - Urząd Wojewódzki, Starostwa,
 Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia. /str.33 druku
 sejmowego/.

E t a t

personelu niższego wszystkich Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego
 Śląskiego /z wyjątkiem Oświecenia Publicznego i Skarbowego/,
 Starostw, Dyrekcyj Policji i Urzędów Technicznych I. instancji.

O k r e s	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35.	5	20	31	19	75
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	5	19	18	28	70

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doliczeniem
 4 miejsc vacujących w XII grupie uposażeniowej.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	115.560,- zł	
dodatki lokalne	10.560,- "	
zasiłki wyrównawcze	51.780,- "	177.900,- zł

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów	1.500,- "
--	-----------

Razem uposażenia	179.400,- zł
------------------------	--------------

Wynagrodzenie funkcjonariuszów niższych za służbę w niedziele i święta	500,- "
---	---------

Razem § 1b poz.2	179.900,- zł
------------------------	--------------

Cz. II. Dz. I. § 1b' poz. 4 - Policja Województwa Śląskiego.

/str. 33 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
<u>a/ szeregowi służby mundurowej:</u>						
Na rok 1934/35	169	328	503	1094	-	2.094
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	155	296	532	1023	-	2.006
<u>b/ szeregowi służby śledczej:</u>						
Na rok 1934/35	33	68	75	44	-	220
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	33	59	72	42	-	206
<u>c/ woźni, woźnice i stajenni:</u>						
Na rok 1934/35	-	-	14	16	19	49
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	-	14	16	18	49
					1 x/ x/ ryczałtowy	

Przy preliminowaniu etatów na rok 1934/35 zmniejszono etat służby mundurowej o 13 stanowisk, a o tą samą ilość stanowisk zwiększono etat służby śledczej. Suma preliminowanych etatów pozostała niezmienną. Uposażenie obliczone na stan faktyczny z lutego 1934 r. z doliczeniem 30 vacatów w grupie XI służby mundurowej.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	4.423.080,-	zł
dodatki lokalne	214.260,-	"
dodatki funkcyjne wzgl. służbowe	1.419.240,-	"
zasiłki wyrównawcze	1.164.360,-	"
	7.220.940,-

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów	4.560,-	"
--	---------	---

Razem § 1b poz. 4	7.225.500,-	zł
-------------------	-------	-------------	----

/w tem uposażenie 30 vacujących stanowisk wynosi 73.800,- zł/

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.7 - Roboty Publiczne /str.34 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	-	-	-	-	-
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	1	6	1	9

Personel niższy służby drogowej przeniesiono do wydatków Wojewódzkiego Funduszu Drogowego /§ 1, porównaj str.86 druku sejmowego/, zaś 1 funkcjonariusza niższego służby wodnej przeniesiono do personelu specjalnego działu robót publicznych w dziale I § 1c poz.3 pkt.b /str.37/38 druku sejmowego/.

Z tych powodów nie prelinuje się tu żadnych wydatków.

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.8. - Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń
/str.34 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	1	-	-	1
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	-	1

Uposażenie obliczono na powyższy stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatku lokalnego:

uposażenie zasadnicze	1.920,- zł	
dodatek lokalny	180,- "	
zasilek wyrównawczy	360,- "	2.460,- zł

Razem § 1b poz.8 2.460,- zł.

Nie przewiduje się żadnego uzupełnienia.

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.9 - Wyższy Urząd Ubezpieczeń
/str.34 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	IX	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	1	-	-	-	1
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	-	-	1

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatku lokalnego:

uposażenie zasadnicze	2.520,- zł	
dodatek lokalny	240,- "	
zasiłek wyrównawczy	900,- " 3.660,- zł

Razem § 1b poz.9 3.660,- zł.

Nie przewiduje się uzupełnienia na uposażenie.

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.10 - Wojewódzki Sąd Administracyjny
/str.34 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	1	-	-	1
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	-	1

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatku lokalnego:

uposażenie zasadnicze	1.920,- zł	
dodatek lokalny	180,- "	
zasiłek wyrównawczy	660,- " 2.760,- zł

Razem § 1b poz.10 2.760,- zł

Nie przewiduje się uzupełnienia na uposażenie.

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.11 - Wojewódzki Zakład Badania Żywności
/str.35 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	IX	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	5	2	-	1	8
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	5	2	-	1	8

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	17.640,- zł		
dodatki lokalne	1.680,- "		
zasiłki wyrównawcze	3.180,- "	22.500,- zł

Razem § 1b poz.11 22.500,- zł

Nie przewiduje się uzupełnienia na uposażenie.

Cz.II Dz.I. § 1b poz.13 - Administracja Skarbowa
/str.35 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	IX	X	XI	XII	razem	uwagi
Wydział Skarbowy	-	4	5	4	13	
16 Urzędów Skarb.	1	17	28	13	59	
3 Urz.Skarb.Akc i Mon.-	-	1	2	-	3	w tem 2 palacze
1 Urz.Opł.Stempl.	-	-	1	-	1	
Razem na rok 1934/35	1	22	36	17	76	
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	18	4	53	76	

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	106.920,- zł		
dodatki lokalne	7.320,- "		
zasiłki wyrównawcze	57.540,- "	171.780,- zł

Na uzupełnienie uposażenia w związku z przewidziane-
mi przesunięciami na stanowiskach 2.070,- "

Wynagrodzenie za służbę w niedziele i święta 12.000,- "

Razem § 1b poz.13 185.850,- zł

Cz.II,Dz.I.§ 1b poz.14a - Administracja Szkolna, Władze II.Instancji
/str. 35 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	3	2	4	9
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	3	2	4	9

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze.....	13 680,--	zł.	
dodatki lokalne.....	1 380,--	"	
zasiłki wyrównawcze	3 300,--	"	18 360,-- zł.
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu ewent. zmian.....	439,--	"	
Razem dz. I. § 1b poz.14a	18 799,--	zł.	

Cz.II.Dz.I.§ 1b poz.14b - Nadzór Szkolny /Inspektoraty/.
/str. 36 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	-	-	6	6
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	-	5	5

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doliczeniem

1 vacatu w grupie XII.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	7 200,--	zł.	
dodatki lokalne.....	600,--	"	
zasiłki wyrównawcze	1 380,--	"	9 180,-- zł.
Razem § 1b poz. 14b	9 180,--	zł.	

/str.36 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	7	4	1	12
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	7	4	1	12

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze.....	20 880,--	zł.	
dodatki lokalne	1 740,--	"	
zasiłki wyrównawcze.....	5 280,--	"	27 900,-- zł.
Razem § 1b poz.14d	27 900,--	zł.	

Uzupełnienia się nie przewiduje.

Cz.II.Dz.I. § 1b poz.14e - Szkoły Średnie Ogólnokształcące
/str.36 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	8	12	6	26
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	8	12	6	26

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	41 280,--	zł.	
dodatki lokalne	3 300,--	"	
zasiłki wyrównawcze	16 500,--	"	61 080,-- zł.
Razem § 1b poz. 14e ...	61 080,--	zł.	

Uzupełnienia się nie przewiduje.

Cz.II.Dz.I. § 1b poz.14f - Szkoły Zawodowe /str.36 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	6	5	11	22
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	6	5	11	22

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze	23 520,--	zł.	
dodatki lokalne	3 300,--	"	
zasiłki wyrównawcze.....	17 400,--	"	53 220,-- zł.
Razem § 1b poz. 14f	53 220,--	zł.	

Uzupełnienia się nie przewiduje.

Cz.II.Dz.I. § 1c poz. 1 - Szoferzy / str. 37 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VIII	IX	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	1	1	3	-	1	6
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	1	3	-	1	6

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia z zaliczeniem dodatków lokalnych:

uposażenie zasadnicze 12 600,-- zł.
 dodatki lokalne 1 200,-- "
 zasiłki wyrównawcze 5 220,-- " 19 020,-- zł.

Na uzupełnienie uposażenia ryczałtem 1 000,-- "

Razem § 1c poz. 1 20 020,-- zł.

Cz. II. Dz.I. § 1c poz.3 - Personel specjalny działu robót publicznych
/str. 37/38 druku sejmowego/.

E t a t :

Wyszczególnienie	U r z ę d n i c y								Funkcjonarj. niżsi					Ogół- kiem	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	razem	X	XI	XII	rycz		razem
a/ <u>budowle nadziemne</u>															
Na rok 1934/35	- 6	2	-	1	1	1	-	-	11	-	-	-	-	-	11
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	- 5	3	-	-	2	2	-	-	12	-	-	-	-	-	12
b/ <u>budowle wodne</u>															
Na rok 1934/35	- 2	-	1	3	2	1	-	-	9	1	1	4	7	13	22
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	- 2	-	-	2	2	2	-	-	8	-	1	4	7	12	20
c/ <u>budowle kolejowe</u>															
Na rok 1934/35	- 7	6	2	3	1	-	-	-	19	-	-	-	-	-	19
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	- 7	6	1	4	1	-	-	-	19	-	-	-	-	-	19
d/ <u>Plany regul.uzdrowisk</u>															
Na rok 1934/35	1	-	1	-	1	1	-	-	4	-	-	-	-	-	4
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
e/ <u>Plany regionalne</u>															
Na rok 1934/35	- 1	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
f/ <u>Pomiary katastralne</u>															
Na rok 1934/35	- 2	-	-	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	- 2	-	-	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3

Kredyt na uposażenie dla personelu specjalnego działu robót publicznych ustala się wedle poniższego zestawienia jak następuje:

a/ Personel zajęty przy budowlach nadziemnych:

uposażenie dla 5 osób w grupie VI, 3 osoby w grupie VII, 2 osoby w grupie X i 1 osoba w grupie XI, razem 11 osób:

uposażenie zasadnicze	44 460,- zł.
dodatki lokalne.....	3 060,- "
dod.funkcyjne wzgl.sł.	1 200,- "
zasiłki wyrównawcze...	9 720,- " ... 58 440,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów	300,- "
--	---------

Razem pkt a/ 58 740,- zł.

b/ Personel zajęty przy budowlach wodnych:

uposażenie dla 2 osób w grupie VI, 2 w grupie IX, 2 w grupie X i 2 w grupie XI, razem 8 osób stanu urzędniczego, ponadto na personel niższy, a mianowicie: 1 osoba w grupie X, przeniesionej z etatu funkcjonariuszów niższych działu robót publicznych /dz.I.§ 1b poz.7/, 1 w grupie XI, 4 w grupie XII, i 7 płatnych ryczałtem, razem 13 osób; ponadto doliczono 1 vacujące miejsce w grupie VIII:

uposażenie zasadnicze	41 456,- zł.
dodatki lokalne.....	2 340,- "
dod.funkcyjne wzgl.sł.	1 200,- "
zasiłki wyrównawcze.....	8 640,- " ... 53 636,- zł.

Razem pkt b/ 53 636,- zł.

c/ Personel zajęty przy budowlach kolejowych:

uposażenie obliczono na wykazany stan w tabelce:

uposażenie zasadnicze	77 040,- zł.
dodatki lokalne.....	4 980,- "
dod.funkcyjne wzgl.sł.	1 200,- "
zasiłki wyrównawcze.....	14 820,- " ... 98 040,- zł.

Razem pkt c/ 98 040,- zł.

d/ Personel zajęty planami regulacyjnymi uzdrowisk:

uposażenie obliczono na stan faktyczny wykazany w tabelce z doliczeniem 2 vacatów:

uposażenie zasadnicze	16 860,- zł.
dodatki lokalne.....	1 680,- "
zasiłki wyrównawcze.....	840,- " ... 19 380,- zł.

Razem pkt d/ 19 380,- zł.

do przeniesienia: 229 796,- zł.

z przeniesienia 229 796,- zł.

...
e/ Personel zajęty planami regionalnymi:

uposażenie obliczono na stan faktyczny z doliczeniem
1 stanowiska vacującego:

uposażenie zasadnicze 8 040,- zł.
dodatki lokalne..... 840,- "
zasiłki wyrównawcze..... 720,- " 9 600,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu
awansów 780,- "

Razem pkt e/ 10 380,- zł

f/ Personel zajęty pomiarami katastralnymi:

uposażenie obliczono na stan faktyczny:

uposażenie zasadnicze 13 320,- zł.
dodatki lokalne 1 320,- "
zasiłki wyrównawcze..... 1 020,- " ... 15 660,- zł.

Razem pkt f/ 15 660,- zł.

Razem § 1c poz. 3 255 836,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1c poz. 5 - Wynagrodzenie laborantki aptekarskiej .

/str. 39 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	-	1	-	1
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	1	-	1

Na powyższy stan faktyczny wynoszą kredyty na uposażenie
przy zaliczeniu dodatku lokalnego:

uposażenie zasadnicze	1 560,- zł.
dodatek lokalny	180,- "
Razem § 1c poz. 5 ..	1 740,- zł.

Uzupełnienia się nie przewiduje.

Cz. II.Dz.I.§ 1c poz.6 - Wynagrodzenie personelu stacyj obyczajowych

/str.39 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	2	-	-	-	-	2	4
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	2	-	-	-	-	2	4

Na powyższy stan faktyczny obliczono uposażenie z zaliczeniem
dodatków lokalnych jak następuje:

uposażenie zasadnicze	10 440,- zł.	
dodatki lokalne	1 080,- "	
zasiłki wyrównawcze	960,- " 12 480,- zł.

Razem § 1c poz. 6 12 480,- zł.

Uzupełnień się nie przewiduje.

K.

Cz.II.Dz.I. § 1c poz.8 - Wydatki osobowe połączone z wymiarem i poborem opłat na rzecz Funduszu Gospodarczego.

/str. 39/40 druku sejmowego/.

E t a t :

L.p.	Nazwa Urzędu	Urzednicy	ogółem
1.	Urząd Skarbowy Bielsko - miasto	1	1
2.	" " " - powiat	1	1
3.	" " Cieszyn	2	2
4.	" " Katowice I.	2	2
5.	" " Katowice II.	2	2
6.	" " Katowice III.	2	2
7.	" " Król.Huta I.	2	2
8.	" " Król.Huta II.	2	2
9.	" " Lubliniec	1	1
10.	" " Mysłowice	2	2
11.	" " Pszczyna	2	2
12.	" " Rybnik	2	2
13.	" " Siemianowice	2	2
14.	" " Świętochłowice	2	2
15.	" " Tarn.Góry	2	2
16.	" " Wodzisław	1	1
17.	Wydział Skarbowy	2	2
Razem na rok 1934/35		30	30

Wydatki osobowe na wyżej preliminowany personel kontraktowy ustala się jak następuje:

- a/ uposażenie 30 kontraktowych ryczałtem płatnych urzędników
/mies. ryczałty przeciętnie po 300,- zł. na osobę/
rocznie 108 000,- zł.
- b/ opłaty ubezpieczeniowe 9 000,- "
- c/ za pracę w godzinach pozaurzędowych i zapomogi..... 12 000,- "
- d/ podróże służbowe i delegacje 14 000,- "
- e/ opłata na rzecz Funduszu Pracy 1 000,- "

Razem § 1c poz. 8. 144 000,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1c poz. 9 - Nadzór nad budową i remontem szkół powszechn.
/str. 40 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VI	VII	razem
Na rok 1934/35	3	-	3
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	3	3

Wynagrodzenie 3 inżynierów łącznie z ryczałtami na podróże
służbowe i świadczeniami socjalnemi.

uposażenie zasadnicze 12 060,- zł.
dodatki lokalne 1 260,- "
zasiłki wyrównawcze 5 400,- "

razem uposażenie na wykazany
stan faktyczny 18 720,- zł.

Na uzupełnienie awansów 300,- " 19 020,- zł.

Ryczałty rozjazdowe po 200,- zł. miesięcznie na osobę,
rocznie dla 3 osób 7 200,- "

na opłatę kas chorych i inne świadczenia socjalne
ryczałtem 2 000,- "

Razem § 1c poz. 9 28 220,- zł,

Wojewódzki Fundusz Drogowy - Wydatki /str. 36 druku sejmowego/.

§ 1 poz. 1 - Uposażenia i świadczenia socjalne dla urzędników i funkcyjnarjuszów Wojewódzkiego Funduszu Drogowego:

E t a t :

O k r e s	U r z ę d n i c y							Funkcyjnarjusze niżsi					Ogół- k e m
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	razem	IX	X	XI	XII	razem	
Na rok 1934/35	1	-	1	2	1	-	5	1	-	7	2	10	15
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	1	2	1	-	5	-	-	-	-	-	5

Uwaga:

Na rok 1934/35 preliniuje się w Wojewódzkim Funduszu Drogowym personel drożników i drogomistrzów, który w ubiegłych latach preliniowany był jako personel funkcyjnarjuszów niższych w dziale robót publicznych /porównaj Cz.II.dz.I. § 1b poz.7, str.34/. W powyższej tabelce nie wykazuje się stanu faktycznego, ponieważ wykazany został w Cz.II.Dz.I. § 1b poz.7/. Stan faktyczny z lutego wynosił: w grupie IX 1

" " XI 6

" " XII 1

razem 8.

Kredyty poz. 1 preliniuje się na podstawie poniższego zestawienia:

uposażenie zasadnicze 27 420,- zł.
 dodatki lokalne 1 860,- "
 zasiłki wyrównawcze 7 740,- " 37 020,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów 120,- "

Razem uposażenia 37 140,- zł.

Na różne świadczenia socjalne i ubezpieczenia dolicza się 3 988,- "

Razem § 1 poz. 1 41 128,- zł.

Kredyt w § 1 poz. 1 obliczony został na stan faktyczny 5 urzędników i 8 funkcyjnarjuszów niższych: do tego doliczono uposażenie 2 miejsc vacujących w XII.grupie etatu funkcyjnarjuszów niższych.

§ 1 poz. 2 - Podróże służbowe.

Not.:

Na skutek przeniesienia drożników i drogomistrzów na rachunek § 1 poz. 1 budżetu Funduszu Drogowego, kredyt na podróże służbowe zmieni się jak następuje:

ryczałty na podróże służbowe 2 drogomistrzów w stosunku rocznym wedle likwidacji wynoszą 2 245,44 zł.;

na wyjazdy służbowe personelu urzędniczego figuruje w projekcie kredyt w wysokości 1 000,- zł.

Zliczając oba te wydatki, wstawia się do preliminarza na podróże służbowe personelu urzędniczego i funkcjonariuszów niższych okrągło kwotę 3 500,- zł.

§ 1 poz. 3. - Opłaty na rzecz Funduszu Pracy.

Wstawia się nową pozycję powyższą z kredytem 372,- zł.

Kwota ta stanowi 1 % od uposażenia wykazanego w poz. 1

niniejszego paragrafu.

Równowaga budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na skutek wyżej przeprowadzonych zmian nie została naruszona. Wyżej przeprowadzone zmiany bowiem wynoszą w sumie:

poz. 1 41 128,- zł.

" 2 3 500,- "

" 3 372,- "

Razem § 1 45 000,- zł.

W pierwotnym projekcie § 1 wynosił 22 000,- zł.

W wydatkach § 4 zredukowano wydatki osobowe dla personelu drożników celem przeniesienia kredytu

do § 1 w kwocie 23 000,- zł.

Razem 45 000,- zł.

Część II. Dz. I. § 1a poz. 1 - Biuro Śląskiej Rady Wojewódzkiej -
/str. 24 druku sejmowego/.

E t a t:

O k r e s	!V	!VI	!VII	!VIII	Razem!
Na rok 1934/35	1	-	1	1	3
Stan faktyczny	1	-	1	1	3
z lutego 1934r.	1	-	1	1	3

Zestawienie uposażenia :

a/ Urzędnicy etatowi:

uposażenie zasadnicze	15.540,--	zł.
dodatki lokalne	1.560,--	"
" funkcyjne względnie służbowe	2.400,--	"
zasiłki wyrównawcze	540,--	"
dodatek wojewódzki	1.680,--	"
		21.720,--	zł.

b/ dodatek za kierownictwo i funkcyjny 4.800,-- "

c/ wynagrodzenie 5 urzędników kontraktowych administracji ogólnej 12.000,-- "

d/ wynagrodzenie 10 urzędników kontraktowych administracji skarbowej 24.000,-- "

Razem § 1a poz. 1 62.520,-- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.1a - Biuro Statystyczne.

Not.

W druku sejmowym na str.24 należy po poz.1 dodatkowo wstawić nową pozycję 1a z wyszczególnieniem "Biuro Statystyczne".

E t a t:

O k r e s	IV	VI	VII	VIII	IX	X	XI	Razem
Na rok 1934/35	1	-	2	1	1	1	1	7
Stan faktyczny z lutego 1934r.	1	-	-	1	-	1	1	4

Preliminuje się pobory na stan rzeczywisty z lutego 1934r. w ilości 4 osób, a ponadto 1 wakujące stanowisko w grupie VII.

Zestawienie uposażenia

uposażenie zasadnicze	18.660,--	zł.
dodatki lokalne	1.860,--	"
" funkcyjne względnie służbowe	2.400,--	"
zasiłki wyrównawcze	780,--	"
dodatek wojewódzki	1.872,--	" 25.572,- zł
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów	480,-	"

Razem § 1a poz.1a 26.052,- zł

Cz,II.Dz.I. §1a poz.2 - Urząd Wojewódzki, Starostwa, Dyrekcje Policji,
Powiatowe Urzędy Zdrowia /str.24/25 druku
sejmowego/.

E t a t

Wydziałów: Prezydjalnego, Administracyjnego, Samorządowego,
Bezpieczeństwa Publicznego, Przemysłu i Handlu,
Zdrowia Publicznego, Pracy i Opieki Społecznej,
Budżetowo-Gospodarczego, Wojskowego oraz Biura
Personalnego, personelu administracyjnego Wydzia-
łu Robót Publicznych i Urzędów Technicznych I-ej
Instancji, dalej 8 starostw, 3 Dyrekcji Policji,
Służby Zdrowia /lekarze powiatowi/.

O k r e s	!	III!	IV!	V	!	VI!	VII!	VIII!	IX!	X	!	XI!	XII!	Razem
Na rok 1934/35	!	1	2	8	41	59	115	110	98	64	4	502		
Stan faktyczny	!													
z lutego 1934r.	!	-	1	5	30	48	94	102	94	70	4	448		

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny:
do tego doliczono uposażenie na 19 wakujących stanowisk /1
w grupie VI, 3 w grupie VII, 7 w grupie VIII, 1 w grupie IX,
1 w grupie X, 6 w grupie XI./

a/ zestawienie uposażenia

uposażenie zasadnicze	1.310.460,--	zł.
dodatki lokalne	106.320,--	"
" funkcyjne wzgl.służbowe	71.520,--	"
zasiłki wyrównacze	149.340,--	"
dodatek wojewódzki	155.772,--	"
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów	92.064,--	"

Razem uposażenie: ... 1.885.476,-- zł.

b/ dodatek reprezentacyjny Wojewody i Wicewojewody
w myśl ustawy z dnia 2 marca 1923r. /Dz.U.31.
Nr.13, poz.92/ 48.480,-- "

c/ wynagrodzenie za pełnienie funkcji dyrektorów
Policji w Katowicach i Królewskiej Hucie 7.680,-- "

Razem § 1a poz.2..... 1.941.636,-- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.4 - Policja Województwa Śląskiego
/str.25 druku sejmowego/.

E t a t.

a/ Oficerowie:

O k r e s	!III!III!IV!V	!VI!VII!	Razem!
Na rok 1934/35	! 1 3 10 16 22 6		! 58 !
Stan faktyczny	!		!
z lutego 1934r	! 1 2 7 15 16 17		! 58 !

b/ Urzednicy:

O k r e s	!VIII!IX!X	!XI!XII!	Razem !
Na rok 1934/35	! 4 - 4 1 1		! 10 !
Stan faktyczny	!		!
z lutego 1934r.	! 4 - 4 1 1		! 10 !

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny:

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	240.540,--	zł.
dodatki lokalne	17.400,--	"
" funkcyjne wzgl.służbowe	153.420,--	"
zasiłki wyrównawcze	5.100,--	"
dodatek wojewódzki	30.708,--	"
		447,168,-- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów 15.108,-- "

Razem § 1a poz.4 ... 462.276,-- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.5 - Kultura Krajowa
/str.26 druku sejmowego/.

E t a t:

O k r e s .	!VI!	VII!	VIII!	IX!	Razem	!
<u>A/ Inspektorat Rolny:</u>						
Na rok 1934/35	-	-	1	-	1	!
Stan faktyczny z lutego 1934r.	-	-	1	-	1	!
<u>B/ Inspektorat Leśny:</u>						
Na rok 1934 35	1	-	1	-	2	!
Stan faktyczny z lutego 1934r.	1	-	-	-	1	!

Uposażenie zapreliminowano na stan faktyczny z lutego 1934r.
z doliczeniem 1 wakującego stanowiska w Inspektoracie Leśnym.

Zestawienie uposażenia

a/ Inspektorat Rolny:	Uposażenie zasadnicze	3.120,--	zł.
	dodatek lokalny 300,--	"
	" wojewódzki	.. 324,--	" 3.744,-- zł.
b/ Inspektorat Leśny:	Uposażenie zasadnicze	8.520,--	zł.
	dodatek lokalny 840,--	"
	" funkcyjny	... 1.200,--	"
	" wojewódzki	.. 864,--	" 11.424,-- zł.

Razem § 1a poz.5 15.168,-- zł.

Cz.II. Dz.I: § 1a poz.7 - Roboty Publiczne

/strona 27 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	1	19	14	9	4	-	-	-	47
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	15	14	9	6	-	-	-	45

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny. Do tego doliczono uposażenie 2 wakujących stanowisk w grupie VII.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	197.940,- zł	
dodatki lokalne	17.670,- "	
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe .	12.000,- "	
zasiłki wyrównawcze	16.440,- "	
dodatek wojewódzki	21.918,- "	265.968,- zł

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów .. 6.024,- "

Razem § 1a poz.7 271.992,- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.8 - Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń
/str.27 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	Uwagi
Na rok 1934/35	1	1	1	1	2	1	-	-	7	ponadto 1
Stan faktyczny										pracownik
z lutego 1934 r.	1	1	-	2	-	3	-	-	7	płatny ryczałtem

Uposażenie obliczono na stan faktyczny z lutego 1934 r.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	25.800,- zł	
dodatki lokalne	2.520,- "	
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe ..	1.200,- "	
zasiłki wyrównawcze	3.600,- "	
wynagrodzenie pracownika kontrak- towego płatnego ryczałtem	3.240,- "	
dodatek wojewódzki	2.640,- "	39.000,- zł

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów
/1 awans z VIII do VII i 1 z X do IX/ 1.080,- "

Razem § 1a poz.8 40.080,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1a poz.9 Wyższy Urząd Ubezpieczeń
/str.27 druku sejmowego/.

E t a t

O k r e s	!V!	!VI!	!VII!	!VIII!	!IX!	!X!	!XI!	!XII!	Razem!
Na rok 1934/35	1	1	5	7	2	1	4	-	21
Stan faktyczny	!								!
z lutego 1934r.	!	-	2	1	8	3	1	4	-
									19

Uposażenie obliczono na stan faktyczny z lutego 1934r. z doliczeniem po 1 wakacie w grupie VII i VIII.

Zestawienie uposażenia:

Uposażenie zasadnicze	57.960,--	zł.	
dodatki lokalne	5.700,--	"	
" funkcyjne wzgl.służbowe	2.400,--	"	
zasiłki wyrównawcze	5.580,--	"	
dodatek wojewódzki	5.892,--	" 77.532,-- zł.
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów		4.260,--	"	

Razem § 1a poz.9: 81.792,-- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1a poz.10 - Wojewódzki Sąd Administracyjny
/str.28 druku sejmowego/.

E t a t

O k r e s	!V!	!VI!	!VII!	!VIII!	!IX!	!X!	!XI!	!XII!	Razem !
Na rok 1934/35	2	-	1	-	-	-	2	-	5
Stan faktyczny	!								!
z lutego 1934r.	2	-	-	1	-	-	1	1	5

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.
Zestawienie uposażenia:

Uposażenie zasadnicze	22.680,--	zł.	
dodatki lokalne	2.280,--	"	
" funkcyjne wzgl.służbowe	7.200,--	"	
zasiłki wyrównawcze	480,--	" 34.896,-- zł.
dodatek wojewódzki	2.256,--	"	

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów 1.152,-- zł.

Razem § 1a poz.10: 36.048,-- zł.

Cz. II. Dz. I. § 1a poz. 11 - Wojewódzki Zakład Badania Żywności
/str. 28 druku sejmowego/.

E t a t

O k r e s	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Okres 1934/35	1	3	1	2	1	2	-	10
Stan faktyczny z lutego 1934r.	1	3	1	1	2	2	-	10

Uposażenie obliczono na powyższy stan faktyczny.
Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	30.060,--	zł.
dodatki lokalne	3.060,--	"
" funkcyjne wzgl. służbowe	1.200,--	"
zasiłki wyrównawcze	3.420,--	"
dodatek wojewódzki	2.952,--	"
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów	40.692,--	zł.
	720,--	"

Razem § 1a poz. 11. 41.412,-- zł.

Cz. II. Dz. I. § 1a poz. 13 - Administracja Skarbowa
/str. 29 druku sejmowego/

Administracja Skarbowa obejmuje:

Wydział Skarbowy jako władzę skarbową II instancji, 16 Urzędów Skarbowych, 10 Urzędów Katastralnych, 1 Urząd Opłat Stemplowych, 3 Urzędy Akcyz i Monopolów Państwowych wraz z 3-ma Brygadami Kontroli Skarbowej i 8 Rejonami Kontroli Skarbowej oraz stałymi dozorami w przedsiębiorstwach akcyzowych. Ilość etatów osobowych urzędniczych została przyjęta ta sama, jaka w poprzednim roku budżetowym, po uwzględnieniu jednak zmian z powodu reorganizacji Kontroli Skarbowej i t.p.

Ze względu na doniosłość Urzędu, jaki wykonuje Naczelnik Wydziału Skarbowego, przyznaje się temuż wyrównanie do wysokości uposażenia według IV grupy uposażenia z wszelkimi dodatkami. Wyrównanie to przyznaje się, o ile Naczelnik Wydziału Skarbowego nie posiada jeszcze nominacji na stanowisko z uposażeniem IV grupy uposażenia. Różnicę między jego faktycznym uposażeniem w grupie posiadanej, a uposażeniem przewidzianym dla IV grupy uposażenia należy dopłacić z kredytów przewidzianych w niniejszej pozycji.

N a z w a U r z ę d u		!IV.!	V.!	VI.!	VII!	VIII!	IX.!	X.!	XI.!	XII.!	Razem!
Wydział Skarbowy - Oddział I.	I.	1	1	5	4	11	9	13	9	-	53
" " - " II.	II.	-	4	11	15	15	7	13	-	-	65
" " - " III.	III.	-	1	1	9	10	27	9	6	-	63
" " - " IV.	IV.	-	1	3	4	3	3	1	-	-	15
" " - " V.	V.	-	1	2	3	-	1	-	-	-	7
" " - " VI.	VI.	-	1	2	2	4	9	2	1	-	21
Razem Wydział Skarbowy:		1	9	24	37	43	56	38	16	-	224
Urząd Skarbowy Bielsko I.	I.	-	-	3	6	6	8	5	-	-	28
" " " II.	II.	-	-	1	3	2	4	3	-	-	13
" " Cieszyn		-	-	2	4	7	8	5	1	-	27
" " Katowice I.	I.	-	-	3	5	6	9	8	-	-	31
" " " II.	II.	-	-	3	4	5	6	6	-	-	24
" " " III.	III.	-	-	1	3	5	4	4	-	-	17
" " Król.Huta I.	I.	-	-	2	4	5	6	5	1	1	24
" " " " II.	II.	-	-	2	3	3	5	5	-	-	18
" " Lubliniec		-	-	1	4	2	4	1	1	-	13
" " Mysławice		-	-	2	3	2	8	5	-	-	20
" " Pszczyna		-	-	2	4	6	8	7	-	-	27
" " Rybnik		-	-	2	4	5	9	6	1	-	27
" " Siemianowice		-	-	1	3	5	5	6	-	-	20
" " Świętochłowice		-	-	2	3	6	10	10	-	-	31
" " Tarnowskie G.		-	-	1	5	3	7	2	1	-	19
" " Wodzisław		-	-	1	2	4	5	1	1	-	14
Razem Urzędy Skarbowe:		-	-	29	60	72	106	79	6	1	353
10 Urzędów Katastralnych		-	-	1	7	11	4	30	13	-	66
3 Urzędy Skarb. Akc. i Mon. Państw.		-	-	3	4	12	10	4	2	-	35
3 Brygady i 8 Rejonów Kontr. Sk.		-	-	4	28	38	4	3	-	-	77
Urząd Opłat Stemplowych		-	-	2	3	5	3	1	1	-	15
Razem Urzędy Skarb. podl. Wydz. Sk.		-	35	78	128	161	118	25	1		546
Razem na rok 1934/35		1	9	59	115	171	217	156	41	1	770
Stan faktyczny z lutego 1934r		-	5	30	66	193	198	152	50	17	711

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.
Nowych przyjęć nie przewidziano.

Zestawienie uposażenia:

Uposażenie zasadnicze /w tem wynagrodzenie etatowych urzędników ze rewizje ksiąg handlowych do wymiaru podatku/	1.959.660,--	zł.
dodatki lokalne	145.560,--	"
dodatki funkcyjne wzgl. służbowe	105.000,--	"
zasiłki wyrównawcze	205.920,--	"
dodatek wojewódzki	246.252,--	zł.....2.662.392,- zł.
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów dolicza się	93.256,-	"

Razem § 1a poz.132.755.648,- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.14a - Administracja Szkolna - Władze
II.Instancji /str.30 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	1	5	12	12	19	7	15	13	2	86
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	1	8	10	19	7	15	13	2	76

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	232.200,- zł	
dodatki lokalne	23.220,- "	
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe	27.000,- "	
zasiłki wyrównawcze	25.020,- "	
dodatek wojewódzki	23.220,- "	330.660,- zł

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu zmian w stanach osobowych i awansów	15.798,- "
---	------------

Razem § 1a poz.14a 346.458,- zł

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.14b - Nadzór Szkolny /Inspektoraty/
/str.30 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	2	9	10	4	3	6	7	1	42
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	7	10	3	3	6	7	1	37

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doliczeniem
3 vacatów.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	147.900,- zł
dodatki lokalne	9.840,- "
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe	48.600,- "
zasiłki wyrównawcze	8.520,- "
dodatek wojewódzki	19.740,- "

Razem § 1a poz.14b 234.600,- zł.

Cz. II. Dz. I. § 1a poz. 14c - Szkoły powszechne
/str. 30 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VI	VII	VIII	IX	X	XI	Razem
Na rok 1934/35	48	506	881	1785	1420	216	4856
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	8	249	493	1098	2703	248	4799

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doliczeniem 57 vacatów dla uzupełnienia stanu faktycznego do pełnego etatu. /4 w VI grupie, 10 w VII, 15 w VIII, 28 w IX/.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	11.185.980,-	zł
dodatki lokalne	230.820,-	"
dodatki funkcyjne wzgl. służbowe ..	238.620,-	"
zasiłki wyrównawcze	1.575.420,-	"
dodatek wojewódzki	2.006.376,-	"

Razem 15.237.216,- zł

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów i sprostowań w szeregowaniu

414.000,- zł 15.651.216,- zł

Wynagrodzenie dla księży za naukę religii oraz

wynagrodzenie za godziny nadliczbowe 92.102,- "

Razem § 1a poz. 14c 15.743.318,- zł

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.14d - Zakłady Kształcenia Nauczycieli
/str.31.druku sejmowego/.

E t a t :

Dyrektorzy i nauczyciele:

O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	Razem
Na rok 1934/35	13	59	23	23	5	2	3	128
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	33	37	17	11	1	2	101

Lekarze i dentyści:

Na rok 1934/35: 101 godz.opieki lek.po 14,-zł za 1 godz.tygodniowo
6 " nauki higjeny po 10 zł za 1 godz. "

Stan faktyczny
z lutego 1934r. 101 godz.opieki lek.po 14,- zł za 1 godz.tygodniowo
6 " nauki higjeny po 10,- zł za 1 godz. "

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z dolicze-
niem 13 vacatów /6 w grupie VI, 1 w grupie VII, 4 w grupie VIII,
1 w grupie X,1 w grupie XI/.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	465.120,- zł
dodatki lokalne	36.780,- "
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe	12.000,- "
zasiłki wyrównawcze	50.520,- "
dodatek wojewódzki	56.244,- "

Razem 620.664,- zł

Na uzupełnienie uposażenia
w uwzględnieniu awansów i spro-
stowań w zaszeregowaniu 28.000,- "

Wynagrodzenie lekarzy i dentyistów 17.688,- " 666.352,- zł

Godziny nadliczbowe 30.000,- "

Razem § 1a poz.14d 696.352,- zł.

Cz. II. Dz. I. § 1a poz. 14e - Szkoły Średnie Ogólnokształcące
/str. 31 druku sejmowego/.

E t a t :

a/ Dyrektorzy i nauczyciele:

O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	Razem
Na rok 1934/35	23	106	139	69	18	-	355
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	66	141	82	36	-	325

b/ Lekarze i dentyści:

Na rok 1934/35: 299 godz. opieki lek. po 14,-zł za 1 godz. tygodniowo
19 " nauki higieny po 10,- zł za 1 godz. "

Stan faktyczny
z lutego 1934 r. 264 godz. opieki lek. po 14,-zł za 1 godz. tygodniowo
19 " nauki higieny po 10,- zł za 1 godz. "

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doli-
czeniem 50 vacatów /5 w grupie V, 10 w VI, 6 w VII, 3 w VIII,
6 w IX/.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	1.414.380,- zł
dodatki lokalne	108.660,- "
dodatki funkcyjne wzgl. służbowe ..	25.680,- "
zasiłki wyrównawcze	112.500,- "
dodatek wojewódzki	174.216,- "
Razem	1.835.436,- zł

Na uzupełnienie uposażenia
w uwzględnieniu awansów i spro-
stowań w zaszeregowaniu 69.900,- " 1.905.336,- zł

Wynagrodzenie lekarzy i dentyistów 52.512,- "

Uposażenie dyrektorów, nauczycieli, lekarzy i den-
tystów 1.957.848,- zł

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe 125.000,- "

Razem § 1a poz. 14e 2.082.848,- zł

Cz.II. Dz.I. § 1a poz.14f - Szkoły Zawodowe /str.32 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
-----------	---	----	-----	------	----	---	----	-----	-------

a/ Dyrektorzy i nauczyciele:

Na rok 1934/35	6	33	40	15	15	18	-	-	127
----------------	---	----	----	----	----	----	---	---	-----

Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	18	30	27	15	20	-	-	110
---------------------------------	---	----	----	----	----	----	---	---	-----

b/ Sekretarze:

Na rok 1934/35	-	-	2	2	2	3	2	-	11
----------------	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	-	2	2	2	1	2	1	10
---------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	----

c/ Lekarze i dentyści:

Na rok 1934/35: 91 godz.opieki lek.po 14,- zł za 1 godz.tygodniowo
9 " nauki higjenu po 10,- zł za 1 godz. "

Stan faktyczny z lutego 1934 r. 91 godz.opieki lek.po 14,- zł za 1 godz.tygodniowo
9 " nauki higjenu po 10,- zł za 1 godz. "

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z doliczeniem 11 vacatów w VII grupie i 6 vacatów w V grupie etatu nauczycielskiego i 1 vacatu w grupie X etatu sekretarzy.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	500.340,- zł
dodatki lokalne	49.560,- "
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe ...	8.100,- "
zasiłki wyrównawcze	80.160,- "
dodatek wojewódzki	50.508,- "

Razem :..... 688.668,- zł

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów i spró-
stowań w zaszeregowaniu 18.607,- "

Wynagrodzenie lekarzy i dentyistów 16.368,- "

Uposażenie dyrektorów, nauczycieli, sekretarzy, lekarzy i dentyistów 723.643,- zł

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i kontraktowe 130.000,- "

Razem § 1a poz.14f 853.643,- zł.

Cz. II Dz. I. § 1b poz. 2 - Urząd Wojewódzki, Starostwa,
Dyrekcje Policji, Powiatowe Urzędy Zdrowia.

/str. 33 druku sejmowego/.

E t a t

personelu niższego wszystkich Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego
Śląskiego /z wyjątkiem Oświecenia Publicznego i Skarbowego/,
Starostw, Dyrekcji Policji i Urzędów Technicznych I. instancji.

O k r e s	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	5	20	31	19	75
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	5	19	18	28	70

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z dolicze-
niem 4 miejsc vacujących w XII grupie uposażeniowej.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	115.560,- zł	
dodatki lokalne	10.560,- "	
zasiłki wyrównawcze	41.400,- "	
dodatek wojewódzki	12.552,- "	180.072,- zł
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów ...	1.596,- "	
Razem uposażenia		181.668,- zł
Wynagrodzenie funkcjonariuszów niższych za służbę w niedziele i święta		500,- zł
Razem § 1b poz. 2		182.168,- zł

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.4 - Policja Województwa Śląskiego.

/str.33 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
<u>a/ szeregowi służby mundurowej:</u>						
Na rok 1934/35	169	328	503	1094	-	2.094
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	155	296	532	1023	-	2.006
<u>b/ szeregowi służby śledczej:</u>						
Na rok 1934/35	33	68	75	44	-	220
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	33	59	72	42	-	206
<u>c/ woźni, woźnice i stajenni:</u>						
Na rok 1934/35	-	-	14	16	19	49
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	-	14	16	1 x/ 18	x/ryczaktowy 49

Przy preliminowaniu etatów na rok 1934/35 zmniejszono etat służby mundurowej o 13 stanowisk, a o tą samą ilość stanowisk zwiększono etat służby śledczej. Suma preliminowanych etatów pozostała niezmieniona. Uposażenie obliczono na stan faktyczny z lutego 1934 r. z doliczeniem 30 vacatów w grupie XI służby mundurowej.

Zestawienie uposażenia;

uposażenie zasadnicze	4.423.080,- zł	
dodatki lokalne	214.260,- "	
dodatki funkcyjne wzgl.służbowe ..	1.419.240,- "	
zasiłki wyrównawcze	644.940,- "	
dodatek wojewódzki	670.164,- " 7.371,684,-zł

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów 10.824,- "

Razem § 1b poz.4 7.382.508,-zł

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.7 - Roboty Publiczne /str.34 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	-	-	-	-	-
Stan faktyczny z lutego 1934r.	1	1	6	1	9

Personel niższy służby drogowej przeniesiono do wydatków Wojewódzkiego Funduszu Drogowego /§ 1, porównaj str.86 druku sejmowego/, zaś 1 funkcjonariusza niższego służby wodnej przeniesiono do personelu specjalnego działu robót publicznych w dziale I § 1c poz.3 pkt.b /str.37/38 druku sejmowego/.

Z tych powodów nie prelinuje się tu żadnych wydatków.

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.8 - Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń
/str.34 druku sejmowego/

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	1	-	-	1
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	-	1

Uposażenie obliczono na powyższy stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	1.920,-	zł
dodatek lokalny	180,-	"
zasilek wyrównawczy	180,-	"
dodatek wojewódzki	204,-	"

Razem § 1b poz.8 2.484,- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.9 - Wyższy Urząd Ubezpieczeń
/str.34 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	1	-	-	-	1
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	-	-	1

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	2.520,- zł
dodatek lokalny	240,- "
zasilek wyrównawczy	660,- "
dodatek wojewódzki	264,- "

Razem § 1b poz.9 3.684,- zł

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.10 - Wojewódzki Sąd Administracyjny
/str.34 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35.	1	-	-	1
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	-	1

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	1.920,- zł
dodatek lokalny	180,- "
zasilek wyrównawczy	420,- "
dodatek wojewódzki	240,- "

Razem § 1b poz.10 2.760,- zł

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.11 - Wojewódzki Zakład Badania Żywności.
/str.35 druku sejmowego/

E t a t :

O k r e s	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	5	2	-	1	8
Stan faktyczny z lutego 1934r.	5	2	-	1	8

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze.....	17.640,-	zł		
dodatki lokalne	1.680,-	"		
zasiłki wyrównawcze	1.860,-	"		
dodatek wojewódzki	1.848,-	"	23.028,- zł

R a z e m § 1b poz.11 . 23.028,- zł.

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.13 - Administracja Skarbowa
/str.35 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	IX	X	XI	XII	Razem	Uwagi
Wydział Skarbowy	-	4	5	4	13	
16 Urzędów Skarb.	1	17	28	13	59	
3 Urz.Skarb.Akcyz i Mon.	-	1	2	-	3	w tem 2 palacze
1 Urz.Opłat Stempl.	-	-	1	-	1	
Razem na rok 1934/35	1	22	36	17	76	
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	18	4	53	76	

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	106.920,-	zł		
dodatki lokalne	7.320,-	"		
zasiłki wyrównawcze	44.920,-	"		
dodatek wojewódzki	14.064,-	"	173.124,- zł

Na uzupełnienie uposażenia w związku z przewidzianymi
przesunięciami na stanowiskach 2.276,- "

Razem uposażenia 175.400,- zł

Wynagrodzenie za służbę w niedziele i święta 12.000,- "

Razem § 1b poz.13 187.400,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1b poz.14a - Administracja Szkolna, Władze II. In-
stancji /str.35 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	3	2	4	9
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	3	2	4	9

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze.....	13.680,-	zł		
dodatki lokalne	1.380,-	"		
zasiłki wyrównawcze	2.520,-	"		
dodatek wojewódzki	1.356,-	"	18.936,- zł
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu ewent.zmian				863,- "

Razem Dz.I. § 1b poz.14a .. 19.799,- zł

Cz.II. Dz.I. § 1b poz.14b - Nadzór Szkolny /Inspektoraty/
/str.36 druku sejmowego/

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	-	-	6	6
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	-	5	5

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny z dolicze-
niem 1 vacatu w grupie XII.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	7 200,-	zł		
dodatki lokalne	600,-	"		
zasiłki wyrównawcze	1.080,-	"		
dodatek wojewódzki	840,-	"	9.720,- zł

Razem § 1b poz.14b 9.720,- zł

Cz.II.Dz.I. § 1b poz.14d - Zakłady Kształcenia Nauczycieli.
/str. 36 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	7	4	1	12
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	7	4	1	12

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	20 880,-	zł.
dodatki lokalne	1 740,-	"
zasiłki wyrównawcze	3 300,-	"
dodatek wojewódzki	2 436,-	"..... 28 356,- zł.

Razem § 1b poz.14 d ... 28 356,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1b poz.14e - Szkoły Średnie Ogólnokształcące .
/str.36 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	8	12	6	26
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	8	12	6	26

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	41 280,-	zł.
dodatki lokalne	3 300,-	"
zasiłki wyrównawcze.....	11 880,-	"
dodatek wojewódzki.....	4 956,-	" 61 416,- zł.

Razem § 1b poz. 14e.... 61 416,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1b poz.14f - Szkoły Zawodowe /str.36 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	6	5	11	22
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	6	5	11	22

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	32 520,-	zł.
dodatki lokalne	3 300,-	"
zasiłki wyrównawcze.....	14 400,-	"
dodatek wojewódzki	3 204,-	"

Razem § 1b poz.14f..... 53 424,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1c poz. 1 - Szoferzy /str.37 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VIII	IX	X	XI	XII	razem
Na rok 1934/35	1	1	3	-	1	6
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	1	3	-	1	6

Uposażenie obliczono na wyżej wykazany stan faktyczny.

Zestawienie uposażenia:

uposażenie zasadnicze	12 600,--	zł.
dodatki lokalne	1 200,--	"
zasiłki wyrównawcze	4 080,--	"
dodatek wojewódzki	1 320,--	"
	19 200,--	zł.
Na uzupełnienie uposażenia ryczałtem	1 200,--	zł.
	20 400,--	zł.

Cz. II. Dz.I. § 1c poz.3 - Personel specjalny działu robót publicznych
/str. 37/38 druku sejmowego/.

E t a t :

Wyszczególnienie	U r z ę d n i c y										!Funkcjonarj.niżsi				Ogół- nem
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	razem	X	XI	XII	rycz	razem	
a/ <u>budowle nadziemne</u>															
Na rok 1934/35	-	6	2	-	1	1	1	-	11	-	-	-	-	-	11
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	5	3	-	-	2	2	-	12	-	-	-	-	-	12
b/ <u>budowle wodne</u>															
Na rok 1934/35	-	2	-	1	3	2	1	-	9	1	1	4	7	13	22
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	2	-	-	2	2	2	-	8	-	1	4	7	12	20
c/ <u>budowle kolejowe</u>															
Na rok 1934/35	-	7	6	2	3	1	-	-	19	-	-	-	-	-	19
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	7	6	1	4	1	-	-	19	-	-	-	-	-	19
d/ <u>Plany regul.uzdrowisk</u>															
Na rok 1934/35	1	-	1	-	1	1	-	-	4	-	-	-	-	-	4
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	2
e/ <u>Plany regionalne</u>															
Na rok 1934/35	-	1	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
f/ <u>Pomiary katastralne</u>															
Na rok 1934/35	-	2	-	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	2	-	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3

Kredyt na uposażenie dla personelu specjalnego działu robót publicznych ustala się wedle poniższego zestawienia jak następuje:

a/ Personel zajęty przy budowlach nadziemnych:

uposażenie dla 5 osób w grupie VI, 3 osoby w grupie VII, 2 osoby w grupie VIII i 1 osoba w grupie XI, razem 11 osób:

uposażenie zasadnicze	44 460,-	zł.
dodatki lokalne.....	3 060,-	"
dod.funkcyjne wzgl.sł.....	1 200,-	"
zasiłki wyrównawcze.....	4 680,-	"
dodatek wojewódzki.....	5 832,-	" ... 59 232,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów..... 1 236,- zł.

Razem pkt a/ 60 468,- zł.

b/ Personel zajęty przy budowlach wodnych:

uposażenie dla 2 osób w grupie VI, 2 w grupie IX, 2 w grupie X i 2 w grupie XI, razem 8 osób stanu urzędniczego, ponadto dla personelu niższego, a mianowicie: 1 osoba w grupie X, przeniesionej z etatu funkcjonariuszów niższych działu robót publicznych /dz.I. § 1b poz.7/, 1 w grupie XI, 4 w grupie XII, 1 7 płatnych ryczałtem, razem 13 osób; ponadto doliczone 1 vacujące miejsce w grupie VIII:

uposażenie zasadnicze.....	41 456,-	zł.
dodatki lokalne.....	2 340,-	"
dod.funkcyjne wzgl.sł.....	1 200,-	"
zasiłki wyrównawcze.....	5 760,-	"
dodatek wojewódzki.....	4 500,-	" ... 55 256,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów..... 480,- zł.

Razem pkt b/ 55 736,- zł.

c/ Personel zajęty przy budowlach kolejowych:

uposażenie obliczone na wykazany stan w tabelce:

uposażenie zasadnicze.....	77 040,-	zł.
dodatki lokalne.....	4 980,-	"
dod.funkcyjne wzgl.sł.....	1 200,-	"
zasiłki wyrównawcze.....	7 260,-	"
dodatek wojewódzki.....	10 428,-	" ... 100 908,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów 300,- zł.

Razem pkt c/ 101 208,- zł.

d/ Personel zajęty planami regulacyjnymi uzdrowisk:

uposażenie obliczone na stan faktyczny wykazany w tabelce z doliczeniem 3 vacatów:

uposażenie zasadnicze.....	16 860,-	zł.
dodatki lokalne.....	1 680,-	"
zasiłki wyrównawcze	240,-	"
dodatek wojewódzki.....	1 692,-	"

Razem pkt d/ 20 472,- zł.

K.

do przeniesienia: 237 884,- zł.

z przeniesienia 237 884,- zł.

e/ Personel zajęty planami regionalnymi:

uposażenie obliczono na stan faktyczny z doliczeniem
1 stanowiska vacującego:

uposażenie zasadnicze 8 040,- zł.
dodatki lokalne..... 840,- "
zasiłki wyrównawcze..... 300,- "
dodatek wojewódzki..... 768,- " ... 9 948,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględ-
nieniu awansów 1 356,- zł.

Razem pkt e/ 11 304,- zł.

f/ Personel zajęty pomiarami katastralnymi:

uposażenie obliczono na stan faktyczny:

uposażenie zasadnicze 13 320,- zł.
dodatki lokalne..... 1 320,- "
zasiłki wyrównawcze..... 720,- "
dodatek wojewódzki..... 1 344,- "

Razem pkt f/ 16 704,- zł.

Razem § 1c poz. 3 265 892,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1c poz. 5 - Wynagrodzenie laborantki aptekarskiej.

/str. 39 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	-	1	-	1
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	1	-	1

Na powyższy stan faktyczny wynoszą kredyty na uposażenie:

uposażenie zasadnicze 1 560,- zł.
dodatek lokalny 180,- "
dodatek wojewódzki 132,- "

Razem § 1c poz. 5 1 872,- zł.

Cz. II.Dz.I § 1c poz. 6 - Wynagrodzenie personelu stacyj obyczajowych.

/str. 39 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Na rok 1934/35	2	-	-	-	-	2	4
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	2	-	-	-	-	2	4

Na powyższy stan faktyczny obliczono uposażenie jak następuje:

uposażenie zasadnicze 10 440,- zł.
dodatki lokalne 1 080,- "
zasiłki wyrównawcze 540,- "
dodatek wojewódzki 1 008,- "

Razem § 1c poz. 6 13 068,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1c poz.7 pkt a - Wydatki osobowe połączone z przymusowem ściąganiem podatków / str.39 druku sejmowego/.

E t a t :

Nazwa Urzędu	Urzednicy								Sekwestratorzy						Ogółem
	referendarscy i biurowi														
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	
Wydział Skarbowy															
Oddział II.	1	2	2	3	1	-	-	9							9
Urząd Skarbowy Bielsko I.	-	1	3	1	1	-	-	6	-	3	1	2	-	6	12
Urząd Skarbowy Bielsko II.	-	1	1	1	1	-	-	4	-	2	3	1	-	6	10
Urząd Skarbowy Cieszyn	-	1	3	1	1	-	-	6	-	3	4	3	-	10	16
Urząd Skarbowy Katowice I.	-	1	3	2	1	-	-	7	-	3	3	4	-	10	17
Urząd Skarbowy Katowice II.	-	1	2	2	1	-	-	6	-	3	2	3	-	8	14
Urząd Skarbowy Katowice III.	-	1	3	2	2	-	-	8	-	3	5	1	-	9	17
Urząd Skarbowy Król.Huta I.	-	1	3	1	1	-	-	6	-	3	2	1	-	6	12
Urząd Skarbowy Król.Huta II.	-	1	1	2	1	-	-	5	-	3	2	1	-	6	11
Urząd Skarbowy Lubliniec	-	1	2	1	-	-	-	4	-	2	1	1	-	4	8
Urząd Skarbowy Mysłowice.	-	1	3	-	2	-	-	6	-	2	3	1	-	6	12
Urząd Skarbowy Pszczyna	-	1	3	2	1	-	-	7	-	3	4	3	-	10	17
Urząd Skarbowy Rybnik	-	1	3	2	1	-	-	7	-	3	4	3	-	10	17
Urząd Skarbowy Siemianowice	-	1	1	2	1	-	-	5	-	3	2	1	-	6	11
Urząd Skarbowy Świętochłowice	-	1	2	2	2	-	-	7	-	4	5	3	-	12	19
Urząd Skarbowy Tarn.Góry	-	1	3	-	2	-	-	6	-	2	3	1	-	6	12
Urząd Skarbowy Wodzisław	-	1	2	-	1	-	-	4	-	3	2	-	-	5	9
Razem na rok 1934/35	1	18	40	24	20	-	-	103	-	45	46	29	-	120	223
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	-	-	22	46	1	-	69	1	12	33	33	1	80	149
Uposażenie obliczono na stan faktyczny z lutego 1934 r. w ilości 149 osób. Do tego doliczono na skompletowanie etatu 74 vacatów / 1 w grupie VI, 18 w grupie VII, 25 w grupie VIII, 29 w grupie IX, 1 w grupie XI/, tak że ogółem przewidziany jest kredyt na pełny etat preliminarzowy w ilości 223 osoby.															
Zestawienia uposażenia:															
uposażenie zasadnicze 544 200,- zł.															
dodatki lokalne..... 42 480,- "															
dodatki służbowe wzgl.funkcyjne... 1 200,- "															
zasłki wyrównawcze..... 58 620,- "															
dodatek wojewódzki..... 66 480,- "..... 712 980,- zł.															
Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów															
dolicza się..... 312,- zł.															
Razem § 1c poz. 7 pkt a 713 292,- zł.															

Cz.II.Dz.I. § 1c poz. 8 - Wydatki osobowe połączone z wymiarem i poborem opłat na rzecz Funduszu Gospodarczego.

/str. 39/40 druku sejmowego/.

E t a t :

L.p.	Nazwa Urzędu	Urzednicy	ogółem
1.	Urząd Skarbowy Bielsko - miasto	1	1
2.	" " " - powiat	1	1
3.	" " Cieszyn	2	2
4.	" " Katowice I.	2	2
5.	" " Katowice II.	2	2
6.	" " Katowice III.	2	2
7.	" " Król.Huta I.	2	2
8.	" " Król.Huta II.	2	2
9.	" " Lubliniec	1	1
10.	" " Myszkowice	2	2
11.	" " Pszczyna	2	2
12.	" " Rybnik	2	2
13.	" " Siemianowice	2	2
14.	" " Świętochłowice	2	2
15.	" " Tarn.Góry	2	2
16.	" " Wodzisław	1	1
17.	Wydział Skarbowy	2	2
Razem na rok 1934/35		30	30

Wydatki osobowe na wyżej preliminowany personel kontraktowy ustala się jak następuje:

a/ uposażenie 30 kontraktowych ryczałtem płatnych urzędników /mies. ryczałty przeciętnie po 300,- zł. na osobę/, rocznie	108 000,- zł.
b/ opłaty ubezpieczeniowe	9 000,- "
c/ za pracę w godzinach pozaurzędowych i zapomogi.....	12 000,- "
d/ podróże służbowe i delegacje	14 000,- "
e/ opłata na rzecz Funduszu Pracy	1 000,- "

Razem § 1c poz. 8. 144 000,- zł.

Cz.II.Dz.I. § 1c poz.9 - Nadzór nad budową i remontem szkół powszechn.
/str. 40 druku sejmowego/.

E t a t :

O k r e s	VI	VII	Razem
Na rok 1934/35	3	-	3
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	-	3	3

Wynagrodzenie 3 inżynierów łącznie z ryczałtami na podróże
służbowe i świadczeniami socjalnemi:

uposażenie zasadnicze12 060,- zł.
dodatki lokalne..... 1 260,- "
zasiłki wyrównawcze..... 4 200,- "
dodatek wojewódzki..... 1 200,- "

razem uposażenie na wykazany
stan faktyczny18 720,- zł.

Na uzupełnienie awansów..... 300,- zł. 19 020,- zł.

Ryczałty rozjazdowe po 200,- zł. miesięcznie na osobę,
rocznie dla 3 osób 7 200,- zł.

Na opłatę kas chorych i inne świadczenia socjalne
ryczałtem 2 000,- zł.

Razem § 1c poz. 9 28 220,- zł.

Wojewódzki Fundusz Drogowy - Wydatki /str.86 druku sejmowego/.

§ 1 poz. 1 - Uposażenia i świadczenia socjalne dla urzędników i funkcyjnarjuszów Wojewódzkiego Funduszu Drogowego:

E t a t :

O k r e s	U r z ę d n i c y							Funkcyjnarjusze niżsi					Razem Ogółem
	IVII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	IX	X	XI	XII	Razem	
Na rok 1934/35	1	-	1	2	1	-	5	1	-	7	2	10	15
Stan faktyczny z lutego 1934 r.	1	-	1	2	1	-	5	-	-	-	-	-	5

Uwaga:

Na rok 1934/35 prelinuje się w Wojewódzkim Funduszu Drogowym personel drożników i drogomistrzów, który w ubiegłych latach prelinowany był jako personel funkcyjnarjuszów niższych w dziale robót publicznych /porównaj Cz.II.dz.I. § 1b poz.7, str.34/. W powyższej tabelce nie wykazuje się stanu faktycznego, ponieważ wykazany został w Cz.II.Dz.I. § 1b poz.7/. Stan faktyczny z lutego wynosił: w grupie IX 1
" " XI 6
" " XII 1

Razem..... 8.

Kredyty poz. 1 prelinuje się na podstawie poniższego zestawienia:

uposażenie zasadnicze 27 420,- zł.
dodatki lokalne..... 1 860,- "
zasiłki wyrównawcze..... 4 560,- "
dodatek wojewódzki..... 3 636,- " 37 476,- zł.

Na uzupełnienie uposażenia w uwzględnieniu awansów.... 432,- zł.

Razem uposażenia..37 908,- zł.

Na różne świadczenia socjalne i ubezpieczenia do-
licza się 3 220,- zł.

Razem § 1 poz. 141 128,- zł.

Kredyt w § 1 poz. 1 obliczony został na stan faktyczny 5 urzędników i 8 funkcyjnarjuszów niższych; do tego doliczono uposażenie 2 miejsc vacujących w XII grupie etatu funkcyjnarjuszów niższych.

§ 1 poz. 2 - Podróże służbowe.

Not.:

Na skutek przeniesienia drożników i drogomistrzów na rachunek § 1 poz. 1 budżetu Funduszu Drogowego, kredyt na podróże służbowe zmieni się jak następuje:

ryczałty na podróże służbowe 2 drogomistrzów w stosunku rocznym wedle likwidacji wynoszą 2 245,44 zł.;

na wyjazdy służbowe personelu urzędniczego figuruje w projekcie kredyt w wysokości 1 000,- zł.

Zliczając oba te wydatki, wstawia się do preliminarza na podróże służbowe personelu urzędniczego i funkcjonariuszów niższych okrągło kwotę 3 500,- zł.

§ 1 poz. 3. - Opłaty na rzecz Funduszu Pracy.

Wstawia się nową pozycję powyższą z kredytem 372,- zł.

Kwota ta stanowi 1 % od uposażenia wykazanego w poz. 1

niniejszego paragrafu.

Równowaga budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na skutek wyżej przeprowadzonych zmian nie została naruszona. Wyżej przeprowadzone zmiany bowiem wynoszą w sumie:

poz. 1' 41 128,- zł.

" 2 3 500,- "

" 3 372,- "

Razem § 1 45 000,- zł.

W pierwotnym projekcie § 1 wynosił 22 000,- zł.

W wydatkach § 4 zredukowano wydatki osobowe dla

personelu drożników celem przeniesienia kredytu

do § 1 w kwocie 23 000,- zł.

Razem 45 000,- zł.

W imieniu Pana Wojewody Śląskiego zgłaszam zamieszczone wewnątrz wnioski do budżetu 1934/35.

Katowice, dnia 13.III.1934 r.

/-/ Kankofer

Wniosek o podwyższenie dochodów:

Str.12 W Dz.XI. Cz.II wstawia się nowy § 17 Nadzwyczajne
"Zwrot z tytułu rent bochumskich" 300.000 zł.

Wniosek o podwyższenie wydatków:

Str.61 Dz.VIII. § 12 "Nadzwyczajne" poz.3b "Dalsza rata na budowę Zakładu Głuchoniemych w Lublińcu" podwyższa się o 130.000 zł tj. z 120.000 zł na 250.000 zł
" " poz.3c tego §-fu "Dalsza rata na budowę Sanatorium w Istebnej" o 275.000 zł tj. z 200.000 zł na 475.000 zł
" " poz.3d tego §-fu "Dalsza rata na budowę domu T.C.L. w Katowicach" o 165.000 zł tj. z 100.000 zł na 265.000 zł
Suma §-fu 12 "nadzwyczajne" wyniesie 1,637.000 zł.

Str.62 Dz.VIII § 15 "Nadzwyczajne" poz.2 "Wydatki budowlane" /kolejowe/ podwyższa się z 885.000 zł na 1,385.000 zł przy równoczesnem skreśleniu do danego przez Komisję Budżetowo-Skarbową w objaśnieniach do tego §-fu zdania "ponadto wykonane będą roboty na kredyt kosztem 350.000 zł."
Suma § 15 "nadzwyczajne" wyniesie 1,426,500 zł.

Str.61 Dz.VIII § 13 "zwyczajne" "Budowy drogowe mostowe" o 460.000 zł

Str.61 W objaśnieniach do § 13 Dz.VIII dodaje się na końcu klauzulę następującej treści:
"W razie pomyślnego stanu dochodów Sejm Śląski upoważnia Śląską Radę Wojewodzką do podniesienia dotacji Skarbu Śląskiego na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Drogowego o 1,000.000 zł, z których część można pokryć również z rezerw kasowych."

Str.71 W objaśnieniach do § 14 "zwyczajne" Dz.XVI R.3 wstawia się po poz.1 tego §-fu następującą klauzulę:
W razie pomyślnego stanu dochodów Sejm Śląski upoważnia Śląską Radę Wojewodzką do podwyższenia kredytów przewidzianych w poz.1 o dalsze ... 500.000 zł, z których część można pokryć również z rezerw kasowych".

Str.72 Dz.XVI Rozdz.5 "Zasiłki i subwencje dla Komunalnych Szkół Średnich" podwyższa się z 200.000 zł na 240.000 zł przyczem dodaje się w objaśnieniach pkt.b "Subwencje dla Gimnazjów Komunalnych w Nowym Bytomiu i Żorach" 40.000 zł."

Str.42 Dz.I. § 2 poz.3 pkt.d "Administracja szkolna" podwyższa się o 20.000 zł tj. z 45.000 zł na 65.000 zł.

Suma całej poz.3-ciej wyniesie 460.300 zł.

W n i o s e k n a g ł y

Socjalistycznego Klubu Poselskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Pana Wojewodę do rozpisania wyborów do Rady Gminnej miasta Bielska.

U z a s a d n i e n i e .

Opierając się na przepisie ustępu 1 § 84 cesarsko-austriackiej ustawy z dnia 8 grudnia 1869 r., zawierającej ordynację gminną miasta Bielska, rozwiązał p.Wojewoda radę gminną m.Bielska z dniem 14 listopada 1933 r., a w oparciu o przepis ustępu 4 § 4 wyżej cytowanej ustawy oraz o uchwałę Rady Wojewódzkiej ustanowił p.Wojewoda komisarza rządowego dla miasta Bielska.

W motywach przytoczonych w decyzji p.Wojewody naprowadza się:
1/ iż gospodarka komunalna m.Bielska od kilku lat znajduje się w trudnościach,
2/ iż budżet gminy od kilku lat zamyka się deficytem,
3/ iż rada gminna nie wykazała należytej inicjatywy i woli w kierunku planu naprawy stanu finansów gminnych.

Motywy te nie wytrzymują krytyki z następujących powodów:

1/ Samo uzasadnienie decyzji p.Wojewody przyznaje, iż za stan finansów gminy m.Bielska nie można winić obecnej jej reprezentacji, gdyż objęła go w spadku od rady gminnej z poprzedniej kadencji.

2/ Również w uzasadnieniu decyzji przyznaje się, że ten stan gospodarki gminnej datuje się od szeregu lat. Gdy zaś każda gmina rozwija swą działalność pod ścisłą kontrolą władzy nadzorczej, przeto zdumiewać musi fakt, iż nie rozwiązano rady gminnej m.Bielska wcześniej, lecz, że rozwiązanie to zbiega się z projektem ustawy o przedłużeniu kadencji rad gminnych oraz upoważnienia do ustanowienia komisarzy rządowych dla gmin.

3/ Delegacja rozwiązanej rady gminnej przedstawiła p.Wojewodzie konkretny plan naprawy stanu finansów gminnych, zaś konwersja długów krótkoterminowych, o ile możliwą jest pod zarządem komisarza, tembardziej byłaby możliwą pod zarządem rady gminnej, powstałej z wyborów i obdarzonej zaufaniem ludności.

Jednakowoż niezależnie od zasadności lub braku tejże w decyzji p.Wojewody, rozwiązanie rady gminnej w Bielsku nastąpiło na podstawie art. 1 § 84 ordynacji gminnej, która w tym samym paragrafie w ustępie 3 expressis verbis postanawia:

"Najpóźniej w ciągu 6-ciu tygodni po rozwiązaniu rady gminnej muszą być rozpisane nowe wybory".

W ślad cytowanego przepisu nowe wybory do rady gminnej miasta Bielska muszą być rozpisane najpóźniej do dnia 26 grudnia br.

Dziś mamy dzień 22 grudnia. Pozostaje zaledwie 4 dni do rozpisania wyborów. Tymczasem już jest powszechnie wiadomo, iż p.Wojewoda

W N I O S E K

Zespołu Posłów Ch. D. i N.P.R.

Wysoki Sejm raczy uchwalić poniższy projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia 193 r.

w sprawie zmiany ordynacji miejskiej z dnia 30 maja 1853 r. /Zb.Ustaw Pruskich str. 261/ i ordynacji gmin wiejskich z dnia 18 lipca 1891 r. /Zb.Ustaw pruskich str. 233/.

Art. 1.

W § 79 ordynacji miejskiej z dnia 1 maja 1853 r. i w §-fie 142 ordynacji gmin wiejskich z dnia 3 lipca 1932 r. w brzmieniu ustawy z dnia 11 maja 1927 r. /Dz.U.Śl.Nr.13,poz.26/ skreśla się ustęp: "Wkładza rozwiązująca może termin ten z ważnych powodów odroczyć".

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

W n i o s k o d a w c y :

/-/ W.Korfanty, /-/ Chmielewski, /-/ Grzonka, /-/ Sosiński, /-/ Broncel,
/-/ Prus, /-/ J.Brzeskot, /-/Wieczorek, /-/ Karetta, /-/ Kozak,
/-/ Breliński.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 21 grudnia 1933 r.

L.R.W.1198.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie sprzedaży nieruchomości w Katowicach przy ul.Pocztowej nr.11, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 1933 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
/-/ Dr.Grażynski
Wojewoda Śląski.

U s t a w a
z dnia r.
w sprawie sprzedaży nieruchomości w Katowicach
przy ulicy Pocztowej Nr. 11.

Art. 1.

Zezwala się na sprzedaż nieruchomości, będącej własnością Skarbu Śląskiego w Katowicach przy ul.Pocztowej 11, zapisanej w księdze nieruchomości Katowice tom 45, wykaz 183.

Art. 2.

Uzyskaną ze sprzedaży sumę 200 000 zł. /dwieścietysięcy złotych/ przeznacza się na wykończenie 14 piętrowego budynku mieszkalnego w Katowicach przy ul.Żwirki i Wigury.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

U z a s a d n i e n i e .

Na podstawie kontraktu kupna i sprzedaży z 1 lutego 1923 r. zakupił Skarb Śląski od Richarda Rappaporta z Wrocławia i Elli /Rachelli/ Rappaport z domu Scholz z Katowic nieruchomość w Katowicach, składającą się z dwóch domów /frontowy i tylny/, zapisanych w księdze nieruchomości Katowice tom 45, wykaz 183, za cenę 50 000 000 Mkn./papierowych/.

Na nieruchomości tej była zapisana hipoteka w sumie 96 000,-- Mkn. którą potrącono od ceny kupna, a obecnie przez wpłatę kwoty 19 333,-- zł. hipotekę tę wykreślono.

Budynki te są już stare i wymagają wielkich nakładów na remont.

P.K.O. w Warszawie zwróciła się do Urzędu Wojewódzkiego z wnioskiem o sprzedanie jej tych nieruchomości, gdyż na tem miejscu chce wybudować nowy gmach dla katowickiego Oddziału P.K.O.

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 23 stycznia 1934 r.

L.R.W.48.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1933 r. uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 1934 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
w/z
/-/ Dr. Saloni
Wicewojewoda.

1 zał.

U s t a w a

z dnia

o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie zmian w powyższej ustawie.

Art. 1.

Stosownie do przepisu art. 8 a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73,poz.497/ w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.26,poz.146/ Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie zmian w powyższej ustawie /Dz.U.R.P.nr.27,poz.228/.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e :

Sprawa urloпов pracowników w przemyśle i handlu jest dotąd uregulowana ustawowo jedynie na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, a natomiast nie jest uregulowana ustawowo na części górnośląskiej. W części tej sprawy urloповe są regulowane umowami taryfowymi, co nie-raz doprowadza do zatargów i uciążliwych pertraktacji między pracobiorcami a pracodawcami.

Ustawa ma na celu uregulować tę sprawę ustawowo jednolicie dla całego Województwa Śląskiego, zgodnie ze stanem prawnym, obowiązującym w tej dziedzinie w całym Państwie.

Komisja szacunkowa techniczna Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego ustaliła wartość tych nieruchomości na 197 680,- zł. natomiast wartość handlowa ich tj. 10-krotna wysokość rocznego dochodu brutto wynosi 108 802,80 zł., zatem oferowana cena sprzedażna 200 000 zł. jest korzystna dla Skarbu Śląskiego.

Z kwoty uzyskanej ze sprzedaży tych nieruchomości zamierza się wykończyć w przyszłym roku dom przy ul. Żwirki i Wigury w Katowicach.

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 23 stycznia 1934 r.

L.R.W.48.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1933 r. uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 1934 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
w/z
/-/ Dr. Saloni
Wicewojewoda.

U s t a w a

z dnia

o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie zmian w powyższej ustawie.

Art. 1.

Stosownie do przepisu art. 8 a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.nr.73,poz.497/ w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.26,poz.146/ Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urloпах dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie zmian w powyższej ustawie /Dz.U.R.P.nr.27,poz.228/.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e :

Sprawa urloпов pracowników w przemyśle i handlu jest dotąd uregulowana ustawowo jedynie na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, a natomiast nie jest uregulowana ustawowo na części górnośląskiej. W części tej sprawy urloповe są regulowane umowami taryfowymi, co nie-raz doprowadza do zatargów i uciążliwych pertraktacji między pracobiorcami a pracodawcami.

Ustawa ma na celu uregulować tę sprawę ustawowo jednolicie dla całego Województwa Śląskiego, zgodnie ze stanem prawnym, obowiązującym w tej dziedzinie w całym Państwie.

Wspomniana ustawa państwowa daje pracownikom następujące korzyści:

1/ dla pracowników fizycznych po upływie 1 roku pracy 8 dni urlopu płatnego. Dla pracowników młodocianych poniżej lat 18 czas urlopu płatnego wynosi już po 1 roku pracy 14 dni.

2/ każdemu pracownikowi umysłowemu przysługuje po upływie pół roku pracy dwutygodniowy urlop, a po rocznej pracy, jednomiesięczny urlop płatny bez względu na **klasyfikację** taryfową.

Dotychczasowe umowy taryfowe są naogół, zwłaszcza dla pracowników fizycznych mniej korzystne.

Ponadto przewiduje wspomniana ustawa, że jeżeli umowa zbiorowa lub indywidualna zawiera w przedmiocie urlopów warunki dogodniejsze dla pracowników, to te warunki pozostają w mocy.

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 23 stycznia 1934 r.

L.R.W. 47.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 1934 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
w/z/-/ Dr.Saloni
Wicewojewoda.

U s t a w a

z dnia

o wyrażeniu przez Sejm Śląski zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych.

Art. 1.

Stosownie do przepisu art.8a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U. R.P.nr.73,poz.497/ w brzmieniu ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.nr.26,poz.146/ Sejm Śląski wyraża zgodę na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego:

- a/ ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu /Dz.U.R.P.nr.2,poz.7 z 1920 r./ w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie zmian w powyższej ustawie /Dz.U.R.P. nr.27,poz.227/,
- b/ rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych /Dz.U.R.P.nr.38,poz.364/ oraz ustawy z dnia 23 marca 1929 r. o uzupełnieniu tegoż rozporządzenia /Dz.U.R.P.nr. 23,poz.236/.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Dotychczas obowiązują w Województwie Śląskiem w dziedzinie czasu pracy w przemyśle i handlu przepisy następujące:

a/ w części górnośląskiej

§§ 41a, 55a i 105a - i niemieckiej ordynacji przemysłowej oraz rozporządzenia z dnia 23 listopada 1918 /Dz.U.Rz.niem.str.1329/, z 23 listopada 1918 r. /Dz.U.Rz.niem.str.1334/, z 5 lutego 1919 r. /Dz.U.Rz.niem.str.176/ i z 18 marca 1919 r. /Dz.U.Rz.niem.str.315/,

b/ w części cieszyńskiej

ustawa z 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu /Dz.U.R.P. nr.2,poz.7 ex 1920r./ w brzmieniu ustawy z dnia 14 lutego 1922 r. /Dz.U.R.P.nr.14,poz.127/, ale nie obowiązują tam późniejsze zmiany tej ustawy, dokonane rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. /Dz.U.R.P.nr.38,poz.364/ ustawą z dnia 7 listopada 1931 r. /Dz.U.R.P.nr.101,poz.772/ i ustawą z dnia 22 marca 1933 r. /Dz.U.R.P.nr.27,poz.227/. Wskutek tego przepisy ustawowe regulują inaczej czas pracy w części górnośląskiej a inaczej w części cieszyńskiej, inaczej wreszcie jest ta sprawa uregulowana w reszcie Państwa, co wpływa ujemnie na sposób produkcji i zdolność konkurencyjną poszczególnych przedsiębiorstw.

Wspomniana ustawa z 18 grudnia 1919 r. nie reguluje jednak wskutek późniejszych zmian, sprawy otwierania zakładów handlowych i niektórych przemysłowych jak np. restauracji, kawiarni, zakładów fryzjerskich, kalotechnicznych itp. gdyż odnośne przepisy zawarte w pierwotnym brzmieniu w ustępie 3 i 4 ustawy z 18 grudnia 1919 r. zostały uchylone art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r., wskutek czego obie te ustawy zazębiają się i w razie niewyrażenia zgody na wejście w życie na obszarze Województwa Śląskiego tego rozporządzenia, powstałaby luka w części cieszyńskiej, gdyż tam w tej dziedzinie nie obowiązywałyby żadne przepisy, a w części górnośląskiej pozostałyby nadal w mocy dotychczasowe przepisy niemieckie.

Wspomniane ustępy 3 i 4 ustawy z 18 grudnia 1919 r. brzmią:
ustęp 3/" W handlu czas sprzedaży towarów i otwarcia sklepów może trwać do 10 godzin dziennie bez przymusowej przerwy w południe. Ograniczeniu temu nie podlegają apteki i jadłodajnie".

ustęp 4/" Godzinę otwierania i zamykania sklepów określi dla każdej gąłęzi handlu jednolicie dla danej miejscowości powiatowa władza samorządowa, a w miastach wyłączonych miejscowa rada miejska po wysłuchaniu stron interesowanych".

Te przepisy zostały uchylone wspomnianym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. i jest wskazane, aby tak ustawa o czasie pracy w przemyśle i handlu, jak i rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. jednocześnie weszły w życie na obszarze całego Województwa Śląskiego.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Pracy i Opieki Społecznej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku nagłego Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R. wzywającego P.Wojewodę do poczynienia starań w odnośnych Władzach Centralnych o cofnięcie zarządzonych przeniesień w stan nieczynny kolejarzy i spowodowanie ich powrotu na pierwotne stanowiska pracy.

Sprawozdawca: poseł Wojciech Sosiński.

Wysoki Sejmie!

Plenum Sejmu Śląskiego przekazało w dniu 22 grudnia 1933 r. wyżej wymieniony wniosek Komisji Pracy i Opieki Społecznej do rozpatrzenia.

W dniu 24 stycznia 1934 r. odbyło się posiedzenie Komisji Pracy i Opieki Społecznej, na którym wniosek CH.D. i N.P.R. był przedmiotem obrad.

Stwierdzono, że w ostatnich czasach Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach zwołniała względnie przeniosła w stan nieczynny cały szereg kolejarzy, zasłużonych około przyłączenia ziemi Piastowskiej do Rzeczypospolitej Polskiej, bez podania przyczyny. Pomiedzy innymi zostali zwolnieni:

- 1/ Skopek Herman - zawiadowca parowozowni w Chebziu,
- 2/ Rogosz Jan - starszy asystent kolejowy z Świętochłowic,
- 3/ Zagórski Teodor - starszy zawiadowca odcinku sygnałów z Chebzia,
- 4/ Ogiński Konstanty - konduktor z Chebzia,
- 5/ Krzyż Alfons - konduktor z Chebzia,
- 6/ Skowronek Walenty - kolejarz z Bielszowic.

Przeniesienie w stan nieczynny nastąpiło na podstawie § 134 pragmatyki służbowej, dla dobra służby. Jeden z nich p. Skowronek został zwolniony na mocy § 133.

Wymienieni kolejarze czują się pokrzywdzeni nie tylko materialnie, ale jeszcze więcej duchowo, gdyż wiadomem im jest, że § 134 stosuje się tylko do pracowników niepewnych pod względem narodowym. Zastosowanie § 134 wobec kolejarzy mających duże zasługi około przyłączenia Górnego Śląska do Rzeczypospolitej Polskiej jest niesłuszne. A że wymienieni byli i są Polakami świadczy o tem najlepiej to, że każdy z nich należy do towarzystw polskich. Dowodem tego są zaświadczenia całego szeregu towarzystw i związków polskich.

W aktach p. Skopka Hermana znajduje się 14 zaświadczeń, z których wynika, że już w roku 1907 pracował na niwie narodowej. Między innemi znajdujemy tam odpis tajnego pisma niemieckiego sztabu gene-

ralnego z roku 1919, który domagał się usunięcia go z posady, jako niewygodnego Polaka, zaświadczenie Związku Powstańców Śląskich i zaświadczenie, że był przez Niemców aresztowany i więziony. Poza to posiada p. Skopek 5 odznaczeń śląskich, pomiędzy innymi Medal 10-cio lecia Niepodległości i Medal Niepodległości.

W aktach p. Rogosza Jana znajduje się zaświadczenie, że od roku 1919 należał do P.O.W. a podczas jego długoletniej służby nie miał żadnego ujemnego wypadku lub zaniedbania w służbie. Poza to cały szereg zaświadczeń od polskich towarzystw jest dowodem tego, że był on i jest nadal dobrym Polakiem i że pracuje dla sprawy polskiej.

Ogiński Konstanty przedłożył 11 zaświadczeń, że jest dobrym Polakiem, pracował w czasie plebiscytu po stronie polskiej i brał czynny udział w powstaniach śląskich. Zasądzono go przez Grenzschutz na śmierć i tylko cudem uszedł śmierci.

Krzyż Alfons został w czasie plebiscytu dwa razy ciężko pobity. Należał do P.O.W. Brał czynny udział w trzecim powstaniu. W służbie żadnej nagany nie otrzymał.

Zagórski Teodor był pracownikiem plebiscytowym, powstańcem w II i III powstaniu, należał do Rady Ludowej, do Z.O.K.Z., P.O.W., Narodowo-Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy, Harcerzy, Mężów Katolickich, Rady Szkolnej, L.O.P.P., Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Skowronek Walenty był w niewoli bolszewickiej. Skoro powrócił z niewoli wstąpił do towarzystw polskich i brał czynny udział w II i III powstaniu. Skowronek jest uchodźcą z Boru pow. strzeleckiego. Jest członkiem Związku Powstańców Śląskich na pow. Gliwiczko-Toszecki. Związek Strzelecki w Bielszowicach dał opinię, że jest dobrym Polakiem i żali się na Urząd Gminny, że chociaż Związek Strzelecki jest nawskroś państwowym, to pomimo tego robi mu się trudności ze strony gminy.

Gdy się przegląda akta tych kolejarzy, to nasuwa się pytanie, czy ci ludzie, którzy tyle dla sprawy polskiej poświęcili, byliby w stanie po 10-ciu latach przynależenia do Polski swoje przekonania zmienić i stać się niepewnymi pod względem narodowym. Muszą tu zachodzić inne względy. Przedewszystkiem oszczerstwo i denuncjatorstwo odgrywają tu największą rolę. Jeden drugiemu nie życzy kawałka chleba. Z dostarczonych dowodów wynika, że denuncjatorstwo i oszczerstwo odgrywają wielką rolę przy zwalnianiu kolejarzy. Nie chcę ich wymienić, ale to co dowodzi p. Dylong na stacji w Kochłowicach przechodzi wszystko pod względem moralnym. Na stacji w Chebziu dzieją się również rzeczy, które nie licują ze stanowiskiem urzędnika polskiego. Stosunki w kolejnictwie na terenie śląskim są anormalne. Czynniki międzynarodowe powinny takowe zbadać i położyć kres tym niedomaganom.

Po przeprowadzeniu dyskusji uchwaliła Komisja przedłożyć Wysokiej Izbie następującą rezolucję do przyjęcia:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm Śląski zwraca się do P. Wojewody o poczynienie starań w odnosnych Władzach Centralnych w sprawie cofnięcia niesłusznie zarządzonych przeniesień w stan nieczynny kolejarzy, wymienionych w tekście sprawozdania i spowodowanie ich powrotu na pierwotne stanowiska pracy.

Katowice, dnia 24 stycznia 1934 r.

Sprawozdawca
Komisji Pracy i Opieki Społ.:

/-/ W. Sosiński
Poseł na Sejm Śląski.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 10 lutego 1934 r.

L.RW. 73.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie włączenia gmin Chorzów i Nowe Hajduki do miasta Królewskiej-Huty oraz zmiany nazwy tego miasta na Chorzów, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 29 stycznia 1934 r. w wykonaniu prawa inicjatywy, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej:
w/z
/-/ Dr. Saloni
Wicewojewoda.

/ Projekt /.

U s t a w a

z dnia 1934 r.

w sprawie włączenia gmin Chorzów i Nowe Hajduki do miasta Królewskiej Huty oraz zmiany nazwy tego miasta na Chorzów.

Art. 1.

Wyłącza się gminę Chorzów z powiatu katowickiego oraz gminę Nowe Hajduki z powiatu świętochłowickiego i włącza się obie te gminy do miasta Królewskiej-Huty.

Art. 2.

Z tytułu włączenia do miasta Królewskiej Huty gmin wiejskich, wymienionych w art. 1, miasto Królewska Huta nie nabywa żadnych praw do majątku powiatowych związków samorządowych katowickiego i świętochłowickiego i nie przejmuje żadnego udziału w ich długach i innych ciężarach. Postanowienie to nie dotyczy wzajemnych roszczeń, które powstały do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie specjalnych tytułów prawnych.

Art. 3.

Statuty miejscowe i rozporządzenia policyjne, obowiązujące na terenie gmin wiejskich, wymienionych w art. 1, w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc obowiązującą tak długo, dopóki nie zostaną zmienione lub uchylone.

Statuty miejscowe i rozporządzenia policyjne, obowiązujące na obszarze miasta Królewskiej Huty, uzyskują moc obowiązującą na obszarze włączonych gmin wiejskich dopiero po ich wyraźnem rozciągnięciu na ten obszar w przepisany trybie.

Art. 4.

Nazwę miasta Królewska Huta zmienia się na "Chorzów".

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1934 r.

Art. 6.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

U z a s a d n i e n i e .

Kwestja przyłączenia sąsiednich gmin do Królewskiej Huty nie stała się aktualną dopiero teraz. Już od lat prawie 30 sprawa ta należy do najbardziej żywotnych zagadnień polityki terenowej miasta.

Powstanie i szybki rozwój miasta Królewskiej Huty, związane jest ściśle z rozwojem górnośląskiego górnictwa i przemysłu.

Kiedy w lipcu 1868 r. z kilku kolonij robotniczych, istniejących na terenach gmin Niższych i Górnych Hajduk, Świętochłowic, Chorzowa, Klimzowca, Środkowych i Wyższych Łagiewnik o łącznym obszarze około 500 ha, liczących razem około 9.000 ludności, została utworzona samodziśna gmina miejska pod nazwą Królewska Huta, nie spodziewano się tak gwałtownego wzrostu ludności, której liczba w 30 lat potem, bo w roku 1898 w chwili wyłączenia Królewskiej Huty z powiatowego związku komunalnego w Bytomiu wynosiła już 53.000, a w roku 1913 77.000, przyczem obszar miasta pozostał prawie ten sam.

Obecnie Królewska Huta jest w stosunku do zajmowanego obszaru miastem najgęściej w Polsce zaludnionem, co uwidacznia następująca tabela:

Miasto	!	obszar	!	ludność	!	mieszkańców
	!	w ha	!		!	na 1 ha
Królewska Huta		630		82 000		136
Łódź		5 900		606 000		103
Warszawa		12 500		1 180 000		94
Lwów		6 300		315 000		51
Kraków		4 800		230 000		46
Bielsko		500		23 000		45
Poznań		6 700		250 000		37
Katowice		4 100		128 000		31
Wilno		10 400		196 000		19

Natychmiast po zmianie suwerenności czynniki miejskie w Królewskiej Hucie wszczęły starania o przyłączenie do miasta sąsiednich gmin, które przy małej stosunkowo liczbie ludności posiadają wielkie przestrzenie gruntów, nadających się do zabudowania gdyż samo miasto w dzisiejszych granicach wprost dusi się, nie mając żadnych terenów budowlanych.

W rachubę wchodzi przedewszystkiem 2 gminy: Chorzów i Nowe Hajduki, które z Królewską Hutą tworzą już prawie jednolitą organiczną całość, a których ludność związana jest z miastem licznymi węzłami natuły gospodarczej. I tak: kilka ulic jest wspólną własnością gminy Królewskiej Huty i Nowe Hajduki, pewne budynki stoją na terytorjum 2 gmin n.p. zakłady przemysłowe "Królewska Huta" stoją na terenie miasta i Chorzowa, szpital Spółki Brackiej na terytorjum Królewskiej Huty i Nowych Hajduk, Nowe Hajduki należą do parafji św.Jadwigi w Królewskiej Hucie itd.

Nowe Hajduki posiadają obszar 85 ha i liczą 6 300 ludności czyli, że przeciętnie na 1 ha wypada 76 osób.

Chorzów z Maciejkowicami zajmuje obszar 1573 ha i liczy ludności 15 000, przeciętnie zatem wypada na 1 ha 10 osób.

W razie przyłączenia obu wymienionych gmin do Królewskiej Huty powierzchnia miasta zajmować będzie obszar 2290 ha, a ludność wzrośnie do 104 000, czyli, że gęstość zaludnienia wynosić będzie przeciętnie na 1 ha 45 osób, a miasto zyska wielkie możliwości rozwojowe z uwagi na nowe tereny budowlane, których w Królewskiej Hucie już zupełnie nie ma.

Rada gminna w Nowych Hajdukach na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 1933 r. powzięła uchwałę, wyrażającą bez żadnych zastrzeżeń zgodę na przyłączenie tej gminy do Królewskiej Huty. Taką samą uchwałę powziął Wydział Powiatowy w Świętochłowicach na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 1933 r. Natomiast rada gminna w Chorzowie na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 1933 r., powołując się na szereg swoich analogicznych uchwał z lat poprzednich w tym przedmiocie, powzięła uchwałę, w której stanowczo sprzeciwia się zamierzonemu przyłączeniu tej gminy do Królewskiej Huty, a to ze względu na szkody, jakie przyłączenie to ma przynieść gminie.

Uchwała jednak nie wymienia, jakie to szkody na gminę spadną, wyraża tylko obawę, iż w razie przyłączenia, Chorzów przez Królewską Hute traktowany będzie po macoszemu jako przedmieście, na czym ucierpi cała ludność, a w szczególności mieszkańcy dzielnice Maciejkowice i Węzkowiec.

Pozatem w uchwale rada gminna stwierdza, iż żadne węzły nie łączą ludności Chorzowa z Królewską Huta oraz proponuje odstąpienie Królewskiej Hucie terenów potrzebnych miastu do rozbudowy.

Równocześnie rozmaite organizacje społeczne, istniejące na terenie Chorzowa przedłożyły Urzędowi Wojewódzkiemu memorjały, w których uzasadniają konieczność utrzymania dalszej samodzielności Chorzowa.

Niezależnie od tego organizacje te zwoływały w Chorzowie kilka publicznych wieców, na których zapadły rezolucje protestujące przeciwko przyłączeniu.

Wydział Powiatowy w Katowicach na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 1933 r. powziął uchwałę, w której stwierdza, iż nie może się zgodzić na przyłączenie Chorzowa do Królewskiej Huty, ponieważ ta zmiana terytorjalna podetnie finanse powiatu, już i tak osłabione przez odłączenie od powiatu gmin, Bogucice, Dąb, Załęże i Brynów oraz przez nadanie gminie Siemianowice Śląskie ustroju miejskiego, a gminie Wętkowiec charakteru gminy miejskiej.

Zarazem Wydział Powiatowy podnosi w piśmie z 20 listopada 1933 r., że trudności powiatu zwiększyłyby się, jeżeli w drodze rozrachunku, który przeprowadza się po zmianach terytorjalnych pomiędzy zainteresowanymi jednostkami samorządowymi musiałby ponadto oddać część swego majątku miastu Królewska Huta, dlatego wnosi o ustawowe uregulowanie tej sprawy w tym sensie, iż wzajemne pretensje Królewskiej Huty do powiatu katowickiego i odwrotnie kompensuje się.

Zastrzeżenia Wydziału Powiatowego w Katowicach częściowo są uzasadnione. Przez wyłączenie Chorzowa powiat katowicki straci około 6 ½ % dochodów, gdyż wpływy podatkowe z Chorzowa na rzecz powiatu wynosiły

"	roku 1929/30	247 483,23 zł.
"	"	1930/31 232 197,35 "
"	"	1931/32 168 423,37 "
"	"	1932/33 96 632,22 "

Równocześnie jednak trzeba zaznaczyć, iż świadczenia Wydziału Powiatowego na rzecz Chorzowa z tytułu opieki społecznej, utrzymanie umysłowo-chorych itp. wynosiły w ostatnim roku około 15 000,- zł. tak, że ostateczny ubytek w dochodach będzie mniejszy. Uznając jednak słuszność wniosku Wydziału Powiatowego, proponuje się w ustawie w art. 2 postanowienie, mocą którego Królewska Huta przez połączenie Chorzowa nie nabywa żadnych praw do majątku powiatu katowickiego.

Natomiast wszystkie zastrzeżenia rady gminnej w Chorzowie są nieuzasadnione. Jeżeli chodzi o wymiar podatków państwowych to podatek obrotowy i dochodowy wymierzany jest na tych samych zasadach w Chorzowie i w Królewskiej Hucie. Różnica będzie tylko w cenie świadectw przemysłowych ponieważ Królewska Huta należy do I klasy miejscowości a Chorzów do II. Różnica jednak będzie nieznaczna.

W roku 1933 wykupiono w gminie Chorzów wogóle 233 świadectw przemysłowych z tego

	handlowych	przemysłowych
kat. I	1	1
" II	2	-
" III	68	2
" IV	58	2
" V	5 /a, i b, /	3
" VI	-	2
" VII	-	1
"VIII	-	75

Jak z powyższej tabelki wynika, wzrost obciążenia z tego tytułu będzie niewielki, gdyż różnica w cenie świadectwa przemysłowego VIII kat. / a tych jest w Chorzowie najwięcej/ wyniesie tylko rocznie 3,60 zł. / w kl. I 21,60 zł., w II kl. 18,00 zł/. Różnica w cenie świadectw dla przedsiębiorstw handlowych wynosi w kat. III. 27,- zł., w kat. IV. 9,- zł. rocznie. Różnice w innych kategoriach są też minimalne. Różnica mogłaby być tylko w obciążeniu podatkami komunalnymi. W projekcie ustawy jest jednak przewidziane /art.3/, iż statuty miejscowe w gminach przyłączonych obowiązują nadal, a statuty, obowiązujące w Królewskiej Hucie, mogą obowiązywać na terytorjum gmin przyłączonych dopiero po ich wyraźnym rozciągnięciu. Ponieważ jednak każda zmiana statutu wymaga zatwierdzenia przez Radę Wojewódzką, będzie Rada Wojewódzka w możliwości zawsze nie dopuścić do tego, aby gminy przyłączone obciążano nadmiernie daninami komunalnymi. Będzie mogła natomiast wywrzeć wpływ w tym kierunku, - by zachowano w polityce podatkowej pewien dłuższy okres przejściowy. Zresztą już obecnie można stwierdzić, że niektóre podatki w Chorzowie są nawet może wyższe niż w Królewskiej Hucie n.p. tak ważne źródło dochodów dla gminy jak podatek budynkowy przyniosł

w roku	w Chorzowie	w Królewskiej Hucie
1929	170 378,75 zł.	373 705,33 zł.
1930	154 361,82 "	388 853,64 "
1931	148 347,92 "	371 676,63 "
1932	146 015,66 "	364 005,01 "

Niesłuszne są też twierdzenia przedstawicieli mieszkańców Chorzowa, iż Królewska Huta dąży do przyłączenia sąsiednich gmin dla poprawienia swoich finansów.

Budżet administracyjny Królewskiej Huty na rok 1933/34 wynosi w dochodach i wydatkach	4 598 500 zł.
Budżet przedsiębiorstw miejskich	2 551 700 "
Razem:	7 150 200 zł.
Budżet gminy Nowe Hajduki za ten okres wynosi	153 000 "
Budżet Chorzowa	697 000 "

Majątek czysty Królewskiej Huty wynosi 32 706 000 zł.,
majątek gminy Nowe Hajduki 502 000,- zł., majątek Chorzowa 3 300 000 zł.

Jak z powyższych cyfr wynika budżet obu gmin, które mają być przyłączone do Królewskiej Huty, wynosi zaledwie 12% budżetu Królewskiej Huty, również mniej więcej taki sam procent wynosi majątek obu gmin w stosunku do majątku Królewskiej Huty.

Niemą zatem powodów, przemawiających przeciwko przyłączeniu Chorzowa i Nowych Hajduk do Królewskiej Huty, natomiast liczne przekonujące powody przemawiają za przyłączeniem. Przedewszystkiem Królewska Huta zyska możliwość rozbudowy, a koszty administracji większej jednostki komunalnej będą niższe niż trzech obecnych. Odniesie również wielkie korzyści gmina Chorzów głównie z powodu wzrostu wartości gruntów, które dotychczas użytkowane jako grunta rolne uzyskają wartość placów budowlanych, zyskają również kupcy i przemysłowcy, zamieszkali w Chorzowie, gdyż Królewska Huta w razie przyłączenia Chorzowa zamierza urządzić na terenie tej gminy tygodniowe targi w związku z czem ludność Królewskiej Huty i innych sąsiednich gmin /Michałkowice, Bytkowa, Łagiewnik itd./ będzie czyniła zakupy u kupców chorzowskich.

W związku z projektem tak znacznego terytorjalnego rozszerzenia miasta proponuje się zmianę dotychczasowej jego nazwy. Nazwa dotychczasowa jest stosunkowo świeżego pochodzenia z ostatniego dziesiątka XVIII w. Skoro obecne terytorjum miasta powstało na części obszaru gminy Chorzów i skoro obecnie miasto rozrośnie się na terytorjum tej gminy, której nazwa spotyka się już w dokumentach z XII w., przeto słuszną jest rzeczą, ażeby tę starą nazwę polskiego osiedla utrzymać na tem terytorjum, z którym od wieków była związana.

Okres III.

W n i o s e k n a g ł y

Klubu Zespołu Posłów Ch. D. i N. P. R.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Śląski zwraca się do p. Wojewody, ażeby poczynił starania w odnośnych Władzach Centralnych, celem wyjednania zasiłków ustawowych dla turnusowo urlopowanych robotników huty cynkowej Hohenlohego w Wełnowcu.

U z a s a d n i e n i e :

Huta cynkowa w Wełnowcu zaprowadziła od przeszko 3 lat urlopy turnusowe. Aby uniknąć redukcji, robotnicy zgodzili się wówczas na wprowadzenie urlopów turnusowych. Od czasu znowelizowania ustawy o Funduszu Bezrobocia z dnia 11-go lipca 1932 r. robotnicy znajdujący się na urloпах turnusowych, a jest ich około 380, nie mają możliwości przepracować 156 dniówek w roku, która to liczba dniówek jest potrzebna, aby robotnik mógł otrzymać zasiłek ustawowy z Funduszu Bezrobocia.

Do końca lutego 1934 r. wyczerpią ostatni robotnicy turnusowo urlopowani zasiłki ustawowe z Funduszu Bezrobocia. Z początkiem marca br. nieomal cała załoga wymienionej huty utraci prawo do zasiłku ustawowego, gdyż żaden z nich nie ma przepracowanych 156 dniówek w roku. Robotnik huty wełnowskiej pracuje na iwyżej pół roku, a jeśli w tym czasie nie zaprowadzono świętówek, to przepracuje najwyżej 150 dniówek.

Obecny stan załogi huty wełnowskiej składa się wyłącznie z ludzi żonatyh obarczonych licznymi rodzinami. Pozbawienie tych rodzin zasiłku ustawowego jest wielce krzywdzące i wywołuje wielkie rozgoryczenie. Gdyby obecny stan tolerowano nadal to robotnicy tej huty pomimo, że opłacać będą składkę rokrocznie w przeciągu pół roku do Funduszu Pracy, prawa do zasiłku ustawowego nie osiągną.

Wypadki takie, jakie mają miejsce w hucie wełnowskiej, nie będą odosobnione, wobec zaprowadzenia turnusowych urlopów po wszystkich kopalniach i hutach na Górnym Śląsku. Należy zawczasu poczynić odpowiednie kroki, aby ustawa o Funduszu Pracy została znowelizowana, lub aby robotnikom dana była możność przepracowania przynajmniej 156 dniówek w roku.

Katowice, dnia 10 lutego 1934 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Dr.W.Korfanty, /-/ W. Sosiński, /-/ Breliński, /-/ Sikora,

/-/ Dr.Bronisław Hager, /-/ Jan Brzeskot.

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 16 lutego 1934 r.

L.R.W.103.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o Śląskim Konserwatorjum Muzycznym w Katowicach, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 12 lutego 1934 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
w/z

/-/ Dr.Saloni
Wicewojewoda.

U s t a w a

z dnia 1934 r.

o Śląskim Konserwatorjum Muzycznym w Katowicach.

Art. 1.

Tworzy się szkołę muzyki i śpiewu pod nazwą: "Śląskie Konserwatorjum Muzyczne w Katowicach". Organizację tej szkoły określi statut organizacyjny.

Art. 2.

Nauczyciele Śląskiego Konserwatorjum Muzycznego podlegają przepisom o stosunkach służbowych nauczycieli szkół publicznych, utrzymanych przez Skarb Śląski.

Inni funkcjonariusze Śląskiego Konserwatorjum Muzycznego podlegać będą ogólnym przepisom o służbie śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Konieczność utworzenia Śląskiego Konserwatorium Muzycznego wypływa w pierwszym rzędzie u wielkiej muzykalności ludu śląskiego.

Na obszarze Województwa Śląskiego jeszcze do dziś dnia daje się odczuwać wielki brak zawodowych muzyków, instrumentalistów w działkach gry na organach, fortepianie, skrzypcach a zwłaszcza dętych instrumentach. Zapotrzebowanie to jest stałe i znaczne, gdy zważy się wielką ilość orkiestr fabrycznych, strażackich, kopalnianych, kolejowych, kościelnych, związkowych i moc innych zespołów. Poza to w szeregach nauczycielstwa daje się również odczuwać niedostatek wykwalifikowanych muzyków, którzy mogliby rozwijać zamiłowanie do pieśni polskiej przez prowadzenie zespołów wokalnych, zarówno w szkole jak i w licznych towarzystwach śpiewaczych, bractwach kościelnych i w związkach zawodowych.

O konieczności istnienia Śląskiego Konserwatorium Muzycznego świadczy również między innymi duża frekwencja zgłoszeń do istniejącego w ubiegłych latach, początkowo państwowego, później zaś prywatnego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach.

W pierwszym roku zgłosiło się ogółem 985 uczniów, z czego przyjęto 585 kandydatów, nieprzyjęto zaś 400, nieodpowiadających warunkom przyjęcia.

W roku szkolnym 1930/31 ograniczono liczbę uczniów do 400, zaś w roku 1932/33 do 283, kierując się z jednej strony trudnościami budżetowymi, z drugiej zaś ostrożną selekcją uczniów. Przy wymienionej selekcji kładło się duży nacisk, aby przy równorzędnych kwalifikacjach pierwszeństwo w przyjęciu do Konserwatorium Muzycznego przysługiwało Ślązakom.

W bieżącym roku szkolnym uczęszcza do Prywatnego Konserwatorium Muzycznego ogółem 271 uczniów, przyczem zaznaczyć trzeba, że przy egzaminach wstępnych nie przyjęto 32 kandydatów.

Śląskie Konserwatorium Muzyczne zwróci szczególną uwagę na szkołę organistów kościelnych, której zadaniem, poza krzewieniem muzyki ściśle kościelnej, będzie kultywowanie również religijnej pieśni śląskiej, pieśni, której w wielkiej mierze zawdzięczamy polską duszę śląskiego ludu. Stworzenie licznych, wykwalifikowanych zastępów organistów na terenie Śląska było i jest jedną z palących potrzeb.

Bardzo ważnym będzie również wydział nauczycielski, kształcący kandydatów na nauczycieli muzyki i śpiewu we wszelkiego rodzaju typach szkół ogólnokształcących. Przygotowanie wykwalifikowanych nauczycieli-fachowców dla racjonalnego kierowania umuzykalnieniem naszej młodzieży jest stałą troską śląskich czynników wychowawczych.

Utrzymanie istniejącego Prywatnego Konserwatorium Muzycznego, jako instytucji samowystarczającej nie jest możliwe, a to z tego powodu, że uczniowie przy dzisiejszym ogólnym zubożeniu nie są w możności opłacać tak wysokiego czesnego, któreby mogło pokrywać pełne koszty utrzymania Konserwatorium. Kontyngent uczniów dotychczasowego Pryw. Konserw. Muz. pochodzi przeważnie ze sfer robotniczych i pracowników umysłowych, które to sfery nie są w możności uiszczać tak wysokich opłat szkolnych, jakie są konieczne dla utrzymania Prywatnego Konserwatorium Muzycznego, jako instytucji samowystarczającej. Uczelnia musi często przychodzić uczniom z pomocą materialną, czy to w postaci zwolnienia od opłat szkolnych, czy też w formie zakupu niezbędnych pomocy naukowych, podręczników, instrumentów i t.p. a nieraz nawet zachodzi konieczna potrzeba pomocy doraźnej w postaci jednorazowego zasiłku pieniężnego, lub stałych stypendjów dla najzdolniejszych a niezamożnych uczniów. Na te zaś cele Pryw. Konserw. Muzyczne, jako instytucja samowystarczająca, nie rozporządza żadnymi środkami finansowymi.

Prywatne Konserwatorium Muzyczne, nie mając stałego zabezpieczenia materialnego, nie jest w możności angażować na stałe wybitnych muzyków-pedagogów, gdyż każdy z cenniejszych artystów będzie dążył do objęcia takiego tylko stanowiska, któreby mu zapewniało przy odpowiednim wynagrodzeniu, ciągłość pracy, jakoteż zabezpieczenie emerytalne na starość.

Działalność Śląskiego Konserwatorium Muzycznego sięgać będzie również w dziedzinę oświatową i społeczną przez stałe urządzenie przez różnego rodzaju koncertów, odczytów, oraz audycji dla młodzieży szkolnej.

Śląskie Konserwatorium Muzyczne w Katowicach, jako instytucja publiczna stanie się ośrodkiem ruchu muzycznego i kultury muzycznej na Śląsku, przyczem rozwijać będzie mogło również silną akcję, w kierunku odniemczenia, przez odciąganie uczniów Polaków od szkół muzycznych w Bytomiu, Wrocławiu i innych miastach niemieckich.

Koszty utrzymania uczelni, przyjąwszy, że pozostawionoby w Śląskim Konserwatorium Muzycznym organizację wewnętrzną dzisiejszego Pryw. Konserwatorium Muzycznego - a więc z siedmiu wydziałami 1/ Wydział Teorii i Kompozycji, 2/ Wydział Nauczycielski, 3/ Wydział Fortepianu, Organów i Szkoły Organistów Kościelnych, 4/ Wydział Instrumentów Smyczkowych i Harf, 5/ Wydział Wokalny i Gry Zespołowej, 6/ Wydział Instrumentów Dętych, 7/ Samodzielny Wydział Wojskowy przedstawiałyby się jak następuje:

a/ wydatki:

1/ Uposażenie nauczycieli /27 osób/ rocznie około	160 000 zł.
2/ Uposażenie urzędników /2 osoby/ rocznie "	10 000 "
3/ " funkcyj. niższych /tercjan, woźny, dwie sprzątaczk i palacz/ rocznie około	10 000 "
4/ Różne wydatki osobowe /ubezpieczenia/ rocznie około	10 000 "
5/ Pomieszczenie rocznie około	46 000 "
6/ Koszty opału, światła, utrzymanie porządku i wydatki rzeczowe rocznie około	10 000 "
7/ Wydatki biurowe rocznie około	1 500 "
8/ Koszty pomocy naukowych rocznie około	8 000 "

Razem ponad	250 000 zł.

b/ Dochody:

1/ Opłaty szkolne rocznie około	50 000 zł.
---------------------------------	------------

W preliminarzu budżetowym Województwa Śląskiego na rok budżetowy 1934/35 figurują następujące pozycje na utrzymanie Konserwatorium Muzycznego w Katowicach:

1/ uposażenia nauczycieli i urzędników Kons. Muz.	170 165 zł.
2/ koszty podróży służbowych	1 500 "
3/ koszty pomieszczenia	45 936 "
4/ koszty opału	4 215 "
5/ koszty światła, wody i utrzymania porządku	11 553 "
6/ konserwacja, drobny remont, instalacje	2 250 "
7/ ryczałt na utrzymanie biura	580 "
8/ druki i oprawa	400 "
9/ książki, pisma, abonament dzienników	200 "
10/ inwentarz biurowy	677 "
11/ różne i nieprzewidziane wydatki	160 "

Razem:	237 636 zł.

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 12 lutego 1934 r.

L.RW.826/10.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie zmiany ustawy z dnia 4 maja 1932 r. o popieraniu meljoracyj rolnych, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 11 stycznia 1934 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

1 zał.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
w/z

/-/ Dr. Saloni
Wicewojewoda.

/Projekt/

U s t a w a

z dnia

w sprawie zmiany ustawy z dnia 4 maja 1932 r. o popieraniu meljoracyj rolnych.

Art. 1.

W ustawie z dnia 4 maja 1932 r. /Dz.U.Śl.nr.14,poz.29/ o popieraniu meljoracyj rolnych wprowadza się następujące zmiany:

1/ W art. 2 ustawy ustęp 2 otrzymuje następujące brzmienie:

"Za meljoracje rolne w myśl niniejszej ustawy uważa się wszelkie poczynania, które mają na celu powiększenie wydajności i dochodowości gruntów."

2/ Po art. 3 dodaje się art. 3 a o następującej treści:

"Śląski Fundusz Meljoracyjny może zaciągnąć pożyczki na podstawie uchwał Śląskiej Rady Wojewódzkiej, powziętych w ramach upoważnienia, udzielonego jej przez Sejm Śląski."

3/ W art. 8 ustawy dodaje się następujący ustęp 2:

"Śląski Fundusz Meljoracyjny nabywać lub wydzierżawiać będzie grunta celem założenia na nich ogródków działkowych i wydzierżawienia tychże samorządom lub osobom zainteresowanym, za czynszem przez niego ustalonym. Śląski Fundusz Meljoracyjny zwalniać może osoby, pozostające bez pracy, od czynszu dzierżawnego na czas trwania bezrobocia. Śląski Fundusz Meljoracyjny może udzielać tym osobom bezzwrotnych zasiłków na zagospodarowanie ogródków działkowych lub dostarczać im potrzebnych nasion, roślin i narzędzi."

Śląski Fundusz Meljoracyjny może udzielać za zgodą Śląskiej Rady Wojewódzkiej pożyczek i bezzwrotnych zasiłków na cele niewymienione w artykule 2 ustawy, o ile to leży w ogólnym interesie rolnictwa śląskiego."

4/ Ustęp 1 art. 10 otrzymuje następujące brzmienie:

"Pożyczki ze Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego mogą być udzielane na okres nie dłuższy niż 20 lat w zależności od przewidywanego okresu amortyzacyjnego."

5/ Po art. 13 ustawy dodaje się artykuł 13-a następującej treści:

"Pożyczki udzielane ze Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego powinny być zabezpieczone hipotecznie z wyjątkiem:

- a/ pożyczek, udzielanych samorządom i spółkom wodnym, założonym na podstawie ustawy wodnej oraz innym instytucjom prawa publicznego,
- b/ pożyczek nie przekraczających kwoty 500 zł. Dla pożyczek nieprzekraczających kwoty 500 zł. wystarczy tytułem zabezpieczenia gwarancja, udzielona przez właściwą spółdzielczą organizację kredytową. Skrypty dłużne, opiewające na kwotę mniejszą niż 500 zł., nie wymagają aktu notarialnego.

Wysokość wierzytelności Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego, wynikających z pożyczek udzielonych osobom prywatnym bez zabezpieczenia hipotecznego nie powinna przekraczać 500 000 zł."

6/ W art. 14 ustawy dodaje się następujący ustęp 2:

"Koszty wpisania hipotek zabezpieczających ponoszą pożyczkobiorcy."

7/ Art. 15 ustawy otrzymuje następujące brzmienie:

"Należności Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego ściągać się będzie od dłużników trybem przepisany dla ściągnięcia bezspornych należności s-karbowych.

Śląski Fundusz Meljoracyjny może rozłożyć pożyczki udzielone spółkom wodnym, spółdzielniom lub stowarzyszeniom na ich członków według postanowień statutowych i zarządzić ściągnięcie bezpośrednio od nich należności, wynikających ze stosunku pożyczkowego.

Na żądanie Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego władze administracyjne usuną dzierżawców z wydzierżawionych ogródków działkowych w razie niespełnienia zobowiązań przez nich przyjętych. Zarządzenia te są natychmiast wykonalne."

8/ Po art. 15 dodaje się art. 15-a następującej treści:

"Organizacje spółdzielczo-kredytowe, wymienione w art. 13-a mogą pobierać od pożyczkobiorców wynagrodzenie za udzielenie gwarancji i zainkasowanie sumy pożyczkowej. Wysokość tego wynagrodzenia ustala Zarząd Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego."

9/ Ustęp 2 art. 18 ustawy otrzymuje następujące brzmienie:

"Zadaniem Biura Meljoracyjnego jest:

- 1/ wypracowanie projektów meljoracyjnych, mających na celu podniesienie produkcji rolnej przez osuszenie lub nawadnianie, zakładanie łąk i pastwisk, zakładanie stawów rybnych, uprawę nieużytków, zakładanie sadów, plantacji warzywniczych, ogródków działkowych i przydomowych,

- 2/ nadzorowanie wykonania i utrzymania wyżej wyszczególnionych urzędów pod względem finansowym i technicznym,
- 3/ wydawanie opinii w sprawach meljoracyjnych."

Art. 2.

Fundusze przeznaczone przez Śląską Radę Wojewódzką z budżetów lat poprzednich na popieranie sadownictwa i warzywnictwa przekazuje się Śląskiemu Funduszowi Meljoracyjnemu.

Art. 3.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Śląskich jednolitego tekstu ustawy z dnia 4 maja 1932 roku o popieraniu meljoracyj rolnych z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych niniejszą ustawą i z odpowiednią zmianą numeracji artykułów.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej stosownie do szczegółowych postanowień ustawy.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Reorganizacja rolnictwa śląskiego przez zmianę gospodarki zbożowej na wzorowe plantacje owocowe i warzywne, stworzenie dla bezrobotnych małych warsztatów pracy w formie ogródków działkowych, ułatwiających im przetrwanie kryzysu, są obecnie dla Śląska zagadnieniami nader ważnymi. Ważność tych zagadnień nie wymaga uzasadnienia.

Jedno i drugie zagadnienie da się rozwiązać tylko na podstawie dobrze ułożonego programu pracy przy współudziale wszystkich do tego powołanych czynników.

Realizacja planu reorganizacji rolnictwa możliwą jest tylko wtedy, jeżeli rolnictwo otrzyma dogodne, niskoprocentowe, łatwo dostępne kredyty na konieczne, celowe i dobrze przemyślane inwestycje, dozna pomocy fachowej w pierwszych latach pracy i zawiąże się w dobrą organizację spółdzielczą, starającą się o standaryzację produkcji i zbytu owoców i warzyw, przyczem wysiłek pracy organizacyjnej musi być skoncentrowany w okręgach zgóry określonych.

Realizacja zaś akcji ogródków działkowych polega na uzyskaniu terenów na długi okres czasu, umożliwiające przeprowadzenie potrzebnych inwestycji, na należycie rozwiniętą akcję organizacyjną i oświatową, na uzyskanie tanich długoterminowych kredytów.

Projekt załączonej ustawy zmierza do stworzenia podstawy finansowej i organizacyjnej zamierzonych akcji; realizacja programu wymaga oprócz tego wyteżonej, wytrwałej i owocnej pracy Śląskiej Izby Rolniczej i Związku Towarzystw ogródków działkowych oraz pomocy finansowej Funduszu Pracy.

Stan majątkowy Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego wynosi obecnie około półtora miliona złotych w tem około 400 000 zł. płynnych funduszy. Fundusze te pozwolą nie tylko na kontynuowanie dotyczących robót meljoracyjnych, lecz także na rozpoczęcie akcji zamierzonych na szeroką

skale. W jesieni roku przyszłego wzgl. na wiosnę 1935 okaże się prawdopodobnie potrzeba uzyskania dalszych funduszy; dlatego też art. 3a projektu ustawy przewiduje możliwość zaciągnięcia pożyczki przez Śląski Fundusz Meljoracyjny.

Uzyskanie terenów na założenie ogródków działkowych przez towarzystwo składające się przeważnie z bezrobotnych i osób finansowo słabych natrafia na znaczne trudności, szczególnie jeżeli chodzi o wydzierżawienie gruntów na dłuższy okres czasu, projekt ustawy przeto daje Śląskiemu Funduszowi możliwość wydzierżawienia odpowiednich terenów. Śląski Fundusz Meljoracyjny, instytucja finansowo silna, daje właścicielom gruntów pełną gwarancję terminowego uiszczenia czynszu dzierżawnego i może uzyskać korzystne warunki dzierżawy.

Jednem z najbardziej ważnych postanowień projektu ustawy jest to, że pożyczki do 500 zł. nie wymagają ani zahipotekowania ani aktu notarialnego. Jako zabezpieczenie pożyczki, projekt ustawy przewiduje gwarancję miejscowej spółdzielni kredytowej, która najlepiej może ocenić, czy pożyczkobiorca zasługuje na zaufanie. Celem projektu ustawy jest w pierwszym rzędzie umożliwienie właścicielom karłowatych gospodarstw rolnych uzyskanie kredytów na przekształcenie gospodarki. Wysokie koszty sądowe i notarialne uniemożliwiłyby im zaciągnięcie stosunkowo małej pożyczki. Nie wykluczonem jest, że przy tym sposobie zabezpieczenia pożyczek Śląski Fundusz Meljoracyjny będzie w niektórych wypadkach ponosił straty. Straty te nie stoją jednak w żadnym stosunku do korzyści, wynikających dla całego kraju przez ogólne podniesienie dobrobytu tych warstw społeczeństwa, które najbardziej potrzebują pomocy. Projekt ustawy ogranicza udzielanie pożyczek bez zabezpieczenia hipotecznego do ogólnej kwoty 500 000 zł.

Zadaniem Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego będzie przez odpowiednie rozprowadzenie kredytów, przez premjowanie i inne zabiegi dążyć do stworzenia ośrodków produkcji warzyw i owoców i nakłonić rolnictwo do standaryzacji produkcji, organizowanie zbytu, bez którego nie może być mowy o rentownej produkcji ze strony drobnych gospodarstw rolnych.

Również ważnem postanowieniem ustawy jest z jednej strony to, że zaległe raty pożyczkowe można egzekwować szybko bez narażenia dłużnika na wysokie koszty, z drugiej strony to, że władze administracyjne mogą usunąć dzierżawców z wydzierżawionego ogródka działkowego w razie niespełnienia zobowiązań przez nich przyjętych. Ten tylko zasługuje na przydział ziemi, kto ją należycie uprawi.

Rozszerzenie zadań Śląskiego Biura Meljoracyjnego, przewidziane w projekcie ustawy ma z jednej strony umożliwić wypracowanie technicznych planów ogródków działkowych, z drugiej strony stworzyć instancję, która czuwać będzie nad celowym zużytkowaniem funduszy wypłaconych na cele przewidziane w ustawie.

W końcu przewiduje projekt ustawy zasilenie Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego funduszem, który Rada Wojewódzka w roku 1930 przeznaczyła na popieranie sadownictwa i warzywnictwa i który leży nieużytkowany w Państwowym Banku Rolnym. Stan tego funduszu wynosi obecnie 97 885 zł.

S P R A W O Z D A N I E

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego w sprawie
wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej dot. sprzedaży
nieruchomości w Katowicach przy ulicy Pocztowej nr.11.

Sprawozdawca: Poseł Jan S c h m i e g e l .

Wysoki Sejmie!

Skarb Śląski zakupił w roku 1923 od Richarda Rappaporta
i Eli /Racheli/ Rappaport nieruchomość w Katowicach, składającą się
z dwóch domów /frontowy i tylny/ zapisanych w księdze nieruchomości
w Katowicach tom 45, wykaz 183, za cenę 50.000.000,- Mkn /papierowych/.

Na nieruchomości tej była zapisana hipoteka w sumie 96 000,-
Mkn., którą potrącono od ceny kupna, a obecnie przez wpłatę kwoty
19 333,- zł. hipotekę tę wykreślono. Budynki te są już stare i wymagają
wielkich nakładów na remont.

P.K.O. w Warszawie zwróciła się do Śląskiego Urzędu Wojewódz-
kiego z wnioskiem o sprzedanie jej tych nieruchomości, gdyż na tem miejscu
chce wybudować nowy gmach dla katowickiego oddziału P.K.O.

Komisja szacunkowa techniczna przy Śląskim Urzędzie Wojewódz-
kim ustaliła wartość tych nieruchomości na sumę 197.680,- zł., natomiast
wartość handlową ich tj. 10-krotna wysokość rocznego dochodu brutto wy-
nosi 108.802,80 zł., zatem oferowana cena sprzedażna 200.000,- zł.
jest korzystna dla Skarbu Śląskiego. Z kwoty tej zamierza się wykończyć
w przyszłym roku dom przy ul. Żwirki i Wigury w Katowicach.

Komisja Budżetowo-Skarbowa Sejmu Śląskiego na swem posiedze-
niu w dniu 31 stycznia 1934 r. po wszechstronnem rozpatrzeniu sprawy
przychyliła się do wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej, to też imieniem
Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1934 roku

w sprawie sprzedaży nieruchomości w Katowicach
przy ulicy Pocztowej nr. 11.

Art. 1.

Zezwala się na sprzedaż nieruchomości, będącej własnością
Skarbu Śląskiego w Katowicach przy ul. Pocztowej 11, zapisanej w księ-
dze nieruchomości Katowice tom 45, wykaz 183.

Art. 2.

Uzyskaną ze sprzedaży sumę 200 000,- zł. /dwieścietysięcy zło-
tych/ przeznacza się na wykończenie 14 piętrowego budynku mieszkalnego
w Katowicach przy ul. Żwirki i Wigury.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Przewodniczący

Komisji Budżetowo-Skarbowej:

/-/ Cz. W. Chmielewski.

Sprawozdawca:

/-/ Schmiegel.

Okres III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 26 lutego 1934 r.

L.RW. 102.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o kredytach dodatkowych na okres 1933/34 oraz zmiany treści niektórych objaśnień do wydatków budżetowych na tenże okres administracyjny, uchwalony przez Śląską Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 12 lutego 1934 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu.

1 załącznik.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej
w/z
/-/ Dr. Saloni
Wicewojewoda.

U s t a w a

z dnia 1934 r.

w sprawie kredytów dodatkowych oraz zmiany treści niektórych objaśnień do wydatków budżetowych na rok administracyjny 1933/34.

Art. 1.

Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, ustalone w ustawie skarbowej z dnia 29 marca 1933 r. /Dz.U.Śl.nr.10,poz.19/ podwyższa się o następujące kwoty:

1/ W Części II "Administracja Śląska"

- W Dziale I § 1a poz. 3 "Uposażenie oficerów i urzędników Policji Województwa Śląskiego" o kwotę 16.000 zł.
- W Dziale I § 1b poz.10 "Uposażenie funkcjonariuszów niższych administracji skarbowej" o kwotę 8 000 zł.
- W Dziale II § 4 poz. 2 wydatki nadzwyczajne "Środki lokomocji Policji Województwa Śląskiego" o kwotę 9 000 zł.
- W Dziale II § 4 wstawia się po poz.3 nową poz. 4 "Administracja Skarbowa" z następującym objaśnieniem:

I. Wydatki zwyczajne:

"Materiały pędne, gumy, utrzymanie i ubezpieczenie mechanicznych środków lokomocji"..... 885,- zł.

II. Wydatki nadzwyczajne:

"Zakup dwóch motocykli z przyczepkami i wyszkolenie szoferów".....16 400,- zł.

Razem § 4 poz. 4 17 285 zł.

W Dziale III § 15 poz. 18	"Druga rata na wykup domu T.C.L. w Katowicach" o kwotę	20 400 zł.
W Dziale III § 15 poz. 19	"Na wykończenie budowy domu T.C.L. w Katowicach łącznie z kosztami administracyjnymi" o kwotę	164 600 zł.
W Dziale III § 15	wstawia się nową pozycję 34 "Subwencja dla Wydziału Powiatowego w Tar- nowskich Górach na pokrycie niedoboru bud- żetowego w okresie 1933/34".....	75 000 zł.
W Dziale III § 15	wstawia się nową pozycję 35 "Subwencja dla Związku Harcerstwa Polskiego na zakup majątku Górki Wielkie".....	40 000 zł.
W Dziale IV § 12	"Utrzymanie aresztów administracyjnych" o kwotę	15 000 zł.
W Dziale IV § 20 poz.6	"Leczenie klimatyczne i sanatoryjne" o kwotę	220 000 zł.
W Dziale IV § 21 poz. 9	"Walka z jaglicą i innymi chorobami zakaźnymi" o kwotę	35 000 zł.
W Dziale VIII § 13	wydatki zwyczajne "Budowy drogowo-mostowe" o kwotę	2 382 000 zł.
W Dziale VIII § 14	wydatki zwyczajne poz. 2 "Wydatki budowlane i wykupno gruntów pod regulację" o kwotę	105 000 zł.
W Dziale XIII § 13 poz. 1	"Śląski Zakład Wychowawczy w Cieszynie" o kwotę	9 000 zł.
W Dziale XIII § 13 poz. 2	"Zakład Psychiatryczny w Lublińcu" o kwotę	57 000 zł.
W Dziale XIII § 13 poz. 3	"Zakład Psychiatryczny w Rybniku" o kwotę	50 000 zł.
W Dziale XIII § 15 poz. 1	"Zakład dla matołków w Rybniku" o kwotę	7 000 zł.
W Dziale XVI Rozdział III § 13 poz. 3	"Subwencja na urządzenie wewnętrzne szkół powszechnych" o kwotę.....	20 000 zł.
W Dziale XVI Rozdział III § 13 poz. 4	"Subwencja dla biednych gmin na utrzy- manie szkół powszechnych" o kwotę.....	10 000 zł.
2/ W Części III "Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki".		
W Dziale III § 10	wstawia się nową pozycję 4 z objaśnieniem: "Oprocentowanie nadpłat w podatkach bezpośrednich".....	411 800 zł.

Razem 3 672 085 zł.

=====

Art. 2.

Ważność kredytów wymienionych w art. 1 wygasa z dniem 30 kwietnia 1934 r.

Art. 3.

W objaśnieniach do § 13 poz. 3 w Cz.II.Dz.XVI Rozdz.III. skreśla się słowa objęte nawiasem "w tem na urządzenie szkoły w Kochłowicach 10 000 zł. i na urządzenie szkoły w Siemianowicach 15 000 zł."

Art. 4.

W budżecie Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na okres 1933/34 zarządza się następujące zmiany kredytów, w związku z podwyższeniem dotacji ze Skarbu Śląskiego w Cz.II. Dz.VIII. § 13 "zwyczajne" o kwotę 2 382 000 zł.

Podwyższa się wydatki zwyczajne Funduszu:

W § 7 poz. 1 "Na utrzymanie i remont dróg państwowych i wojewódzkich" pkt. h "Powiat Cieszyn" o kwotę 30 000 zł.

W § 7 poz. 3 "Zakup materiałów kamiennych i bitumicznych i znaków kilometrowych" o kwotę 150 000 zł.

W wydatkach nadzwyczajnych § 7 wstawia się nową pozycję 5, która otrzymuje brzmienie: "Spłata rat łącznie z odsetkami" za wykonane w latach 1931 r. i 1933 kredytowe roboty drogowe i mostowe" 1 768 000 zł.

W § 8 poz. 1 wydatków zwycz. "Subwencje dla powiatów na drogi powiatowe" zwiększa się poszczególne subwencje:

Pkt. a	"Powiat Lubliniec"	o kwotę	57 000 zł.
Pkt. b	" " Tarn.Góry"	" "	85 000 zł.
Pkt. d	" " Katowice "	" "	26 200 zł.
Pkt. e	" " Rybnik"	" "	249 700 zł.
Pkt. h	" " Cieszyn"	" "	15 000 zł.

Globalna suma zwiększonych wydatków wynosi 2 382 000 zł.

i znajduje pokrycie w równoczesnem podwyższeniu dochodów zwyczajnych w § 10 "Dotacja Skarbu Śl." o kwotę 2 382 000 zł.

Art. 5.

Pokrycie podwyżek kredytów oraz kredytów dodatkowych wymienionych w art. 1 nastąpi z oszczędności osiągniętych na innych paragrafach budżetu Województwa Śląskiego na rok administracyjny 1933/34.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 7.

Wykonanie ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

U z a s a d n i e n i e .

W toku wykonania budżetu śląskiego na rok 1933/34 okazało się, że niektóre kredyty przewidziane ustawą skarbową z dnia 29 marca 1933 roku /Dz.U.Śl.nr.10,poz.19/, nie wystarczą na pokrycie wszystkich niezbędnych potrzeb, z drugiej strony zdołano w niektórych tytułach budżetowych osiągnąć wydatne oszczędności.

Przyległy projekt ustawy nie przekracza globalnych sum wyznaczonych w ustawie skarbowej z 29 marca 1933 r.

Projekt ustawy spowodowany jest koniecznością niedopuszczenia do zadłużeń skarbowych, zaś z drugiej strony ma na celu odciążenie budżetu śląskiego w okresie budżetowym 1934/35.

Poszczególne pozycje kredytów uzasadnia się poniżej w kolejności w jakiej następują w projekcie ustawy:

1/ Cz.II. Dz. I. § 1a poz. 3 Uposażenie oficerów i urzędników Policji Województwa Śląskiego.
Roczny kredyt wynosi 367 472,-- zł.
Po 31. I. 1934 r. wydano 313 019,33 zł.

zostaje: 54 452,67 zł.

Wobec przeszerogowania z dniem 1 lutego b.r.
potrzebny kredyt do 31.III. 1934 r. wynosi 70 000,-- zł.
zatem należy go zwiększyć okrągło o 16 000,-- zł.
=====

Niewystarczalność kredytu pierwotnie preliminowanego spowodował
a/ awans 6 starszych przodowników na aspirantów
b/ wzrost poborów oficerów P.W. w związku z przeszerogowaniem.

2/ Cz.II. Dz.I. § 1b poz. 10. Uposażenie funkcjonariuszów niższych Administracji Skarbowej.
Roczny kredyt wynosi 192 355,-- zł.
Wydatki po 31. I. 1934 r. 167 659,-- zł.

zostaje: 24 696,-- zł.

Na wydatki po koniec stycznia 1934 r. składają się:

a/ pobory za 10 miesięcy 158 607,76 zł.
b/ należności za dyżury 9 052,24 "

Do końca okresu budżetowego potrzeba:
a/ na pobory za luty i marzec 28 666,- zł.
b/ na zapłatę należności za dyżury w IV.kwartale..... 3 250,- "

Razem: 31 916,- zł.

Okazuje się brak około 7 220,- zł. okrągło..... 8 000,-- zł.
=====

Niewystarczalność preliminowanego kredytu tłumaczy się tem, że w preliminarzu nieuwzględniono kosztów dyżurów woźnych w Kasach Urzędów Skarbowych w niedziele i święta.

3/ Cz.II. Dz.II. § 4, poz. 2 "Nadzwyczajne" - Zakup środków lo-
komocji dla Policji Województwa Śląskiego.
Ustawowy kredyt wynosi 29 236,-- zł.

Z kredytu tego zakupiono 90 rowerów
kosztem..... 14 799,83 zł.
oraz 3 łodzie typu wojskowe-
go "pychówki" kosztem..... 602,-- "

Razem 15 401,83 zł.

Pozostałość kredytu wynosi: 13 834,17 zł.

Za zgodą Urzędu Wojewódzkiego Komenda Policji zamówiła samochód
transportowy marki "Fiat" mieszczący 20 - 25 osób.

Zakup samochodu jest konieczny, ponieważ posiadany samochód
marki "Opel" z powodu używania go przez przeszło 10 lat jest już zupeł-
nie zniszczony i nie nadaje się do remontu.

Zamówiony samochód kosztuje wedle oferty..... 22 817,50 zł.
Pozostałość kredytu 13 834,17 zł.

Brak zatem kwoty 8 983,33 zł.

Potrzebne jest zwiększenie kredytu okrągło o kwotę 9 000,-- zł.
=====

4/ W Cz.II. Dz.II. § 4 tworzy się nową pozycję 4-tą pod nazwą
"Administracja Skarbowa" w której przewiduje się następujące wydatki:

a/ z w y c z a j n e :

1/ za jeden miesiąc obiegu 1 motocykla 2.500 km przewiduje się
na 2 motocykle razem 5.000 km obiegu przy zużyciu 10 lt
benzyny za 100 km ogółem 500 lt benzyny przy cenie
0,70 zł. za 1 lt 350,-- zł.
Na smary i oliwę przewiduje się 10% kosztu
benzyny 35,-- zł.
Na opony i dętki, ich wulkanizację i ewentualne napra-
wy przewiduje się ryczałtem 250,-- zł.

2/ Na ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej
przewiduje się 150,-- zł.

3/ Na ewentualny drobny remont i inne nieprzewidziane..... 100,-- zł.

Razem wydatki zwyczajne 885,-- zł.

b/ n a d z w y c z a j n e :

1/ Zakup dwóch motocykli z przyczepkami
po 7 200 zł. 14 400,-- zł.

2/ Koszty przeszkolenia szoferskiego urzędników
kontroli skarbowej 2 000,-- zł.

Razem wydatki nadzwyczajne 16 400,-- zł.

Cały kredyt z nowoutworzonej pozycji 4 17 285,-- zł.

W preliminarzu na rok 1933/34 wydatek ten nie był przewidziany a pozostaje w związku z reorganizacją Kontroli Skarbowej rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 23 czerwca 1933 roku /Dz.U.R.P.nr.62,poz. 465/ oraz z instrukcją Ministerstwa Skarbu z dnia 23 sierpnia 1933 r. do art. 8 powołanego rozporządzenia.

5/ Cz.II.Dz.III. § 15 poz. 18 - Wykup domu T.C.L. w Katowicach.

Ustawowy kredyt na spłacenie 2-giej raty 100 000 zł. okazał się niewystarczającym. Z powodu pilności wypłaty zapłacono z kredytu przewidzianego w poz. 19 tego §-u Magistratowi miasta Katowic

a/ z tytułu reszty należności za grunt	15 000,-- zł.
b/ z tytułu odsetek	5 400,-- zł.

Razem:	20 400,-- zł.

Wypłata ta jest niewłaściwą w myśl postanowień art. 5 ustawy skarbowej a ponadto wskutek tego zostały uszczuplone kredyty konieczne na wykończenie budowy, zatem kwota powyższa winna być refundowana co może nastąpić tylko przez podwyższenie kredytu w poz. 18 §-u 15 o kwotę

20 400,-- zł.
=====

6/ Cz.II.Dz.III. § 15 poz. 19 - Wykończenie budowy domu T.C.L. w Katowicach.

Ustawowy kredyt na powyższy cel wynosi 150 000,-- zł. Kredyt ten nie wystarczy, zatem celem przyspieszenia wykończenia domu wnosi się o zwiększenie tego kredytu o dalsze.....

164 600,-- zł.
=====

7/ W Cz. II. Dz. III. § 15 tworzy się nową pozycję 34 o brzmieniu: "Subwencja dla Wydziału Powiatowego w Tarnowskich Górach na pokrycie niedoboru budżetowego w okresie 1933/34.

Powiat Tarnogórski wskutek znikomych dochodów w porównaniu z innymi Związkami Komunalnymi oraz z uwagi na przeprowadzenie w latach ubiegłych szeregu nieodzownych inwestycji w interesie ludności /budowa szpitala, dróg/ jest finansowo wyczerpany, zatem przyjdzie mu z pomocą w formie subwencji w kwocie.....

75 000,-- zł.
=====

okazuje się koniecznem.

8/ W Cz.II. Dz.III. § 15 tworzy się nową pozycję 35, która otrzymuje brzmienie: "Subwencja dla Związku Harcerstwa Polskiego na zakup majątku Górki Wielkie".....

40 000,-- zł.
=====

Subwencja ta przeznaczoną jest na zakup ośrodka poparcelacyjnego Górki Wielkie przeznaczonego na utworzenie szkoły kierowników harcerskich niezbędnej wobec dopuszczenia przez Ministerstwo Wyznań Rel. i Oświecenia Publicznego do szkół powszechnych i 6-ciu klas szkół średnich Związku Harcerskiego jako organizacji, wskutek czego wzrośnie ogromnie zapotrzebowanie kierowników harcerskich. Nadmieniam się przytem, że organizacja ta obejmuje i dzieci w szkołach wiejskich.

9/ Cz.II. Dz.IV. § 12 - Utrzymanie aresztów administracyjnych.

Ustawowy kredyt 10 000,-- zł. wyczerpano w całości. Do końca grudnia 1933 r. nadesłano rachunki płatne z tego §-fu na kwotę ponad 19 000,- zł. czyli przeciętnie miesięcznie wypada po 2 100,- zł. zaś rocznie 25 000,-- zł.

Na pokrycie zaległych rachunków po koniec roku administracyjnego koniecznem jest zwiększenie kredytu tego o kwotę 15 000,-- zł.

Preliminowany kredyt nie wystarczył gdyż wskutek kryzysu osoby karane administracyjnie grzywnami nie płacą ich, wskutek czego następuje zamiana na areszt a wobec przepełnienia aresztów administracyjnych umieszcza się ukaranych aresztem ponad 5 dni w więzieniach, gdzie utrzymanie jest znacznie droższe.

10/ Cz.II.Dz.IV. § 20 poz.6. Leczenie klimatyczne i sanatoryjne.

Ustawowy kredyt wynosi 52 000,-- zł.
i wystarcza tylko na bieżące wydatki.

Ministerstwo Opieki Społecznej nadesłało Urzędowi Wojewódzkiemu szereg zaległych z lat poprzednich rachunków za leczenie nauczycieli, urzędników i ich rodzin z terenu Województwa Śląskiego, czego oczywiście nie brano pod rozwagę przy układaniu budżetu na okres bieżący.

Rachunki zaległe poszczególnych sanatorjów i zakładów leczniczych opiewają na łączną kwotę 334 662,75 zł.

Aby wydatkami temi nie obciążyć budżetu na okres 1934/35 zamierza się w znacznej części pokryć te rachunki z oszczędności budżetowych bieżącego okresu i wnosi się o zwiększenie powyższego kredytu o kwotę 220 000,-- zł.
=====

11/ Cz.II.Dz.IV. § 21 poz. 9 - Walka z jaglicą i innymi chorobami zakaźnymi:
Ustawowy kredyt wynosi 6 000,-- zł.
i jest niewystarczającym wobec stwierdzenia w różnych stronach województwa większej ilości zachorowań na jaglicę, wskutek czego koszty leczenia i zwalczania tej choroby wzrosły ogromnie.

Dotąd zalegają rachunki na kwotę ponad 27 000 zł. a spodziewane są dalsze rachunki na około 8 000,-- zł., wobec czego zwiększenie tego kredytu o dalsze 35 000,-- zł.
=====
jest konieczne.

12/ Cz.II.Dz.VIII. § 13. Budowy drogowe mostowe.
Ustawowy kredyt 1 578 000,-- zł.
w tem wydatki zwyczajne 1 540 000,-- zł.
stanowi dotację na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Drogowego.

Wnosi się na zwiększenie tego kredytu zwyczajnego o dalszą kwotę 2 382 000,-- zł.
=====

którą przeznacza się na spłacenie obligów za roboty kredytowe na 1 768 000 zł.
i odsetki oraz zakup materiałów kamiennych w kwocie 620 000 zł.

Wskutek tego zwiększenia kredytu odciąża się budżet na 1934/35, w którym nie przewidziano dotacji na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Drogowego.

13/ Cz.II. Dz. VIII. § 14, poz. 2 zwyczajne.

Budowy wodne. Wydatki budowlane i wykupno gruntów pod regulację.

Ustawowy kredyt	597 100,-- zł.
Wnosi się o podwyższenie tego kredytu o dalszą kwotę	105 000,-- zł.
	=====

Zwiększenie tego kredytu jest następstwem kontynuowania robót regulacyjnych w bieżącym okresie w celu zmniejszenia bezrobocia.

14/ Cz.II.Dz.XIII. § 12, poz. 1. Dotacja na pokrycie niedoboru w Śląskim Zakładzie Wychowawczym w Cieszynie.

Ustawowy kredyt w kwocie	27 327,-- zł.
--------------------------------	---------------

nie wystarczył, gdyż obliczony był w przewidywaniu stanu 85 wychowanków w Zakładzie.

Stan ten wynosi jednak 60-ciu, a opłata za 1-go wynosi po 3,- zł. dziennie. Wprawdzie zmniejszył się wskutek mniejszej liczby wychowanków koszt ich wyżywienia, leczenia i ubrania, ale inne koszty pozostały niezmienione co powoduje zwiększenie się niedoboru o 18 428,-- zł.

Wnosi się o przyznanie części tej kwoty t.j. zwiększenie kredytu o	9 000,-- zł.
	=====

15/ Cz.II. Dz. XIII. § 13 poz. 2 - Ustawowy obowiązek pokrywania kosztów leczenia w Zakładzie psychiatrycznym w Lublinie.

Ustawowy kredyt wynosi	410 077,-- zł.
------------------------------	----------------

kredyt ten preliminowano w przewidywaniu 635 miejscowo i krajowo ubogich. Ponieważ jednak liczba chorych wynosi przeciętnie 1.050 - 1.100 osób, wyraża się zwiększony niedobór w różnicy między faktycznym kosztem 605 187,- zł. a preliminowanym kosztem, na którego częściowe pokrycie wnosi się o zwiększenie kredytu o kwotę

	57 000,-- zł.
	=====

16/ Cz.II.Dz. XIII. § 13 poz. 3 - Ustawowy obowiązek pokrywania kosztów leczenia w Zakładzie psychiatrycznym w Rybniku.

Ustawowy kredyt wynosi	415 188,-- zł.
------------------------------	----------------

i został przewidziany na zwrot kosztów utrzymania 609 chorych miejscowo i krajowo - ubogich. Tymczasem ilość chorych wynosiła przeciętnie 1 000 osób, za które przypada do zwrotu kwota 580 278 zł. a więc o 165 090 zł. więcej niż preliminowano.

Celem pokrycia tego niedoboru choć w części wnosi się o zwiększenie tego kredytu o kwotę	50 000,-- zł.
	=====

17/ Cz. II. Dz. XIII. § 15 poz. 1.

Utrzymanie i leczenie matołków i kalek w Rybniku.

Ustawowy kredyt wynosi	68 346,-- zł.
------------------------------	---------------

Przy preliminowaniu tego wydatku przyjęto za podstawę stan 107 dzieci. Ponieważ liczba dzieci była wyższą, bo 125, zatem koszt utrzymania był wyższym i spowodował zwiększenie niedoboru o 10 700 zł.

Celem częściowego jego pokrycia wnosi się o podwyższenie kredytu o kwotę	7 000,-- zł.
	=====

18/ Cz.II. Dz.XVI: R. III. § 13 poz. 3.

Subwencja na urządzenie wewnętrzne dla szkół powszechnych.

Ustawowy kredyt wynosi 47 850,-- zł.
i jest już na wyczerpaniu. Jednak gminy wnoszą w dalszym ciągu
prośby o subwencje na powyższy cel, gdyż nie mogą z powodu złego
stanu finansowego pokrywać tych wydatków z własnych funduszy.

Zapotrzebowania zgłosiły gminy Pawłów, Kończyce, Herby Śląskie,
Zory, Mureki, Szarlej i Chropaczów o łączną kwotę 59 500 zł.

Dla umożliwienia uwzględnienia najpilniejszych potrzeb wnosi
się o zwiększenie kredytu w tym paragrafie o kwotę..... 20 000,-- zł.

19/ Cz.II, Dz.XVI. R. III. § 13 poz. 4.

Subwencja dla biednych gmin na utrzymanie szkół.

Ustawowy kredyt w kwocie 1 500,- zł. nie wystarcza na pokrycie
zgłoszonych potrzeb najpilniejszych gmin znajdujących się w ciężkim
położeniu finansowym, które nie mogą zaopatrywać miejscowych szkół
w niezbędny materiał opałowy.

Urząd Wojewódzki zamówił dotąd na skutek próśb dla gmin Pawłów,
Kończyce, Nowe Hajduki, Brzozowice, Kamień, Lipiny i Marklowice Dolne
108 ton koksu i 129 ton węgla kosztem 8 633,10 zł. a ponadto będzie
zmuszony uwzględnić dalsze wnioski.

Na pokrycie tego wydatku wnosi o podwyższenie tego kredytu
o 10 000,-- zł.
=====

20/ W Cz. III. Dz. III. § 10 - tworzy się nową pozycję 4 z na-
stępującem objaśnieniem:

"Oprocentowanie nadpłat w podatkach bezpośrednich" 411 800,-- zł.

Spowodowane to zostało koniecznością wypłacenia odsetek od nad-
płat w podatku dochodowym szeregowi większych zakładów przemysłowych
a mianowicie:

Waleska Sp.Akc.	1 595,-- zł.
Deutsche Bank und Discontogesellschaft.....	5 520,44 "
Browar obywatelski	2 543,33 "
Katowicka Spółka Akcyjna dla Górnictwa i Hutnictwa.....	9 571,92 "
Królewskohucka Gazownia	190,75 "
Lignoza Sp.Akc.	10 826,39 "
Śląskie Kopalnie i Cynkownie	59 289,69 "
Śląskie Zakłady Elektryczne	49 970,-- "
Godula Sp.Akc.	28 910,66 "
Zjednoczone Two Przemysłu Drzewnego "Wschód"	48 500,-- "
Las Sp.Akc.	1 500,-- "
Polskie Kopalnie Skarbowe	160 000,-- "
The Henckel von Donnersmarck Sp.Akc.	8 325,-- "
Zakłady Honenlohego Sp.Akc.	25 000,-- "

Razem: 411 733,18 zł.

okragło 411 800,-- zł.

Zmianę objaśnień wymienionych w art. 3 projektu ustawy proponuje
się celem umożliwienia wykorzystania wymienionych w nim kredytów w spo-
sób celowy, dostosowany do obecnych potrzeb.

Zmiany proponowane w Wojewódzkim Funduszu Drogowym w art. 4 pro-
jektu ustawy są wynikiem podwyższenia dotacji ze Skarbu Śląskiego
w Cz.II. Dz.VIII. § 13 zwyczajnie o kwotę 2 382 000,- zł.

S e j m Ś l ą s k i

Okres III.

L.dz. 349/1/34.

Załącznik do druku nr. 360/III.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 2 marca 1934 r.

L. RW.102/1.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

W związku z pismem z dnia 26 lutego 1934 r. L.RW.102, przy którym przesłałem projekt ustawy w sprawie kredytów dodatkowych na okres 1933/34, oraz zmiany treści niektórych objaśnień do wydatków budżetowych na tenże okres administracyjny mam zaszczyt prosić Pana Marszałka o traktowanie tego projektu z uwagi na upływ okresu budżetowego w b.m. jako wniosku nagłego.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej:

/-/ Dr. Grażyński
W o j e w o d a .

S p r a w o z d a n i e

Komisji Pracy i Opieki Społecznej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku nagłego Zespołu Posłów CH.D. i N.P.R. oraz wniosku Klubu Niemieckiego, dot. okólnika wydanego przez Śląski Urząd Wojewódzki w sprawie zwalniania urlopowanych turnusowo robotników.

Sprawozdawca: Poseł Wojciech Sosiński.

Wysoki Sejmie!

Śląski Urząd Wojewódzki wydał w dniu 24 października 1932 r. okólnik do wszystkich starostów i burmistrzów wydzielonych miast w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, do Komisarza Demobilizacyjnego i Związku Izby Pracodawców, dotyczący urlopów turnusowych i zapośredniczenia robotników do pracy, następującej treści:

Wojewoda Śląski
Nr. PO.42.d/42.

Katowice, dnia 24 października 1933 r.

Dotyczy: Urlopy turnusowe - zapośredniczeni.

Do

Pana Starosty

w Katowicach
w Świętochłowicach
w Rybniku
w Pszczynie
w Tarn. Górach
w Lublińcu

Pana Burmistrza

w Katowicach
w Król. Hucie

do rąk własnych.

W związku z urlopami turnusowymi wytworzyła się na górnośląskiej części Województwa Śląskiego praktyka, że robotnicy urlopowani na jeden i więcej miesięcy, są po skończonym turnusie, zpowrotem zapośredniczeni do tej samej pracy.

Tego rodzaju praktykę uważam za błędną i niesprawiedliwą w pierwszym rzędzie w stosunku do szerokich warstw bezrobotnych, którzy od szeregu miesięcy a nawet kilku lat nie mogą znaleźć pracy.

Celem zapobieżenia temu stanowi, zarządzam aby w przyszłości po skończonym turnusie, zapośredniczano w miejsce urlopowanych, innych bezrobotnych, którzy bądź obarczeni są liczną rodziną, bądź pozostają bez pracy od dłuższego już czasu.

Postępowanie takie nie stoi w sprzeczności z intencją urlopów turnusowych. Chodzi mi głównie o to, aby po skończonym turnusie zapośredniczać taką samą ilość bezrobotnych, odpowiednio uzdolnionych do danej pracy, nie muszą być więc zapośredniczeni zawsze jedni i ci sami. Nie wykluczam przytem możliwości, aby z pośród urlopowanych - żaden z nich nie

mógł być zapośredniczony, do tej samej pracy. -

Eksp. II.

1/ na odpisie Eksp. I.

2/ Panu Komisarzowi Demobilizacyjnemu
w gmachu,

przesyłam do wiadomości, celem odpowiedniego zużytkowania.

Eksp. III.

na odpisie Eksp. I.

Związkowi Izby Pracodawców

w Katowicach

do wiadomości.

... W o j e w o d a

w z. /-/ Dr. Saloni
Wicewojewoda.

Wymieniony okólnik wywołał wśród szerokich warstw pracowniczych wielkie rozgoryczenie, ponieważ kierownicy poszczególnych biur pośrednictwa pracy, każdy na swój sposób ów okólnik interpretowali, będąc zdania, że pracę należy przydzielać tym, których oni uważają za godnych ich zaufania.

Zespół Posłów CH.D. i N.P.R. wniósł wniosek nagły w Sejmie Śląskim, wzywający p. Wojewodę do uchylenia okólnika. Analogiczny wniosek w tej sprawie wniósł również Klub Niemiecki.

Plenum Sejmu Śląskiego przekazało w dniu 12 grudnia 1933 r. oba wnioski Komisji Pracy i Opieki Społecznej i Komisji Prawniczej do rozpatrzenia na wspólnym posiedzeniu.

Komisja Pracy i Opieki Społecznej zajmowała się wnioskami na trzech posiedzeniach, w tem jedno wspólne posiedzenie z Komisją Prawniczą.

W dniu 15 grudnia 1933 r. odbyło się wspólne posiedzenie obydwu komisyj, na którym przeprowadzono ogólną dyskusję. W toku dyskusji wysunięto cały szereg pytań natury prawnej odnośnie wydanego okólnika.

Naczelnik Wydziału Pracy i Opieki Społecznej p. Dr. Hełmski wysunął kwestję, czy Sejm Śląski, a temsamem i komisje, jest kompetentny do rozpatrywania spraw bezrobocia, twierdząc, że Urząd Wojewódzki stoi na stanowisku, iż sprawy te wyjęte są z pod kompetencji Sejmu Śląskiego i że należą do władz państwowych. Stanowiska przedstawiciela Urzędu Wojewódzkiego członkowie Komisji nie podzielali i wyrażali opinię, że Sejm Śląski jest kompetentny do zajmowania się tą kwestją. Twierdzono jednakże, że samo wycofanie okólnika nie wystarczy, a sprawę okólnika należy zbadać gruntownie. Druga część członków Komisji dowodziła, że wydanie okólnika było potrzebne ze względów natury socjalnej.

W końcu powzięto uchwałę, że Komisja Pracy i Opieki Społecznej rozpatrzy wnioski merytorycznie, a Komisja Prawnicza rozpatrzy prawną stronę wniosków po wysłuchaniu Komisarza Demobilizacyjnego, który przed dwoma laty dał przedstawicielom Związków Zawodowych przyrzeczenie, że robotnicy wysłani na urlopy turkusowe po upływie urlopu zostaną zpowrotem do tej samej pracy przyjęci.

Niezależnie od wspólnej uchwały obydwu Komisyj zażądała Komisja Pracy i Opieki Społecznej, ażeby Urząd Wojewódzki przedłożył jej na piśmie stosunek prawny Komunalnych Biur Pośrednictwa Pracy w Województwie Śląskiem. Wyjaśnienie stanu prawnego było potrzebne, gdyż na Komisji były zdania podzielone, która ustawa o pośrednictwie pracy w Województwie Śląskiem obowiązuje.

Na następne posiedzenie Komisji Pracy i Opieki Społecznej zaproszono Komisarza Demobilizacyjnego p. Maskego. Na zadane pytanie Komisarzowi Demobilizacyjnemu, czy okólnik Urzędu Wojewódzkiego zgodny jest z prawem, gdy się zurlopowanych robotników do pracy więcej nie przyjmuje, oświadczył tenże, iż jest zdania, że urlopowanie robotników jest zgodne z prawem o pośrednictwie pracy. Na pytanie, czy Komisarz Demobilizacyjny dał przedstawicielom Związków Zawodowych przyrzeczenie, że zurlopowani turnusowo robotnicy po upływie urlopów zostaną na swe stanowiska przyjęci, dał odpowiedź wymijającą.

Przedstawiciel Urzędu Wojewódzkiego p. Dr. Hełmski tłumaczył, że okólnik o robotnikach turnusowych nie wyszedł wyłącznie z inicjatywy Urzędu Wojewódzkiego, ale że i robotnicy bezrobotni domagali się wydania takiego okólnika. Robotników wysłanych na urlopy turnusowe należy uważać za zupełnie zwolnionych, gdyż w przeciwnym razie nie otrzymywaliby zapomogi na brak pracy. Przy zapośredniczaniu robotników należy trzymać się kolejności ich zarejestrowania i brać wzgląd na położenie socjalne danego robotnika. Nadużycia poszczególnych kierowników Biur Pośrednictwa Pracy względnie naczelników gmin winne związki zawodowe kierować do władz wojewódzkich, lub do Komisarza Demobilizacyjnego, aby po zbadaniu sprawy zostały usunięte. Prawo do pracy mają wszyscy robotnicy.

Nad oświadczeniami przedstawiciela Urzędu Wojewódzkiego i Komisarza Demobilizacyjnego wywiązała się na Komisji długa dyskusja, gdzie wykazano, iż okólnik Urzędu Wojewódzkiego wprowadził zamieszanie pojęć o przepisach o pośrednictwie pracy. Na kierowników biur pośrednictwa pracy wpływali wszyscy, nie wyłączając urzędów. Zapośredniczano kawalerów oraz takich robotników, którzy posiadają gospodarstwa rolnicze, a zasłużonych robotników około przyłączenia Górnego Śląska do Polski, obarczonych licznymi rodzinami wyrzucano na bruk. Wytworzył się stan anormalny, szkodliwy dla Państwa Polskiego, gdyż liczba niezadowolonych przybrała ogromne rozmiary.

W przebiegu dyskusji wykazało się, że o ile na górnośląskiej części Województwa Śląskiego istnieją Komunalne Biura Pośrednictwa Pracy z czasów zaborczych, działające na mocy dawnych ustaw, uzupełnionych przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 4 grudnia 1923 r. oraz rozporządzenia z dnia 26.I. 1925 r. i instrukcją tegoż ministerstwa z dnia 19.I. 1927 r. i z dnia 13.VI. 1928 r., to na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego nie obowiązuje dotychczas żadna ustawa o pośrednictwie pracy. W Cieszynie i Bielsku znajdują się przy Magistratach dobrowolne biura pośrednictwa pracy, bez żadnych podstaw prawnych.

Po oświadczeniu przedstawiciela Urzędu Wojewódzkiego, że p. Wojewoda wyda do Urzędów Pośrednictwa Pracy instrukcje, jak należy okólnik interpretować, Komisja Pracy i Opieki Społecznej uchwaliła nie zalecać okólnika wycofywać. Natomiast przyjęła jednogłośnie uchwałę, aby przedłożyć Wysokiej Izbie do przyjęcia niżej podane rezolucje. Komisja Pracy i Opieki Społecznej postanowiła złożyć oba wnioski, a referentem na plenum Sejmu wybrała niżej podpisanego.

Imieniem Komisji Pracy i Opieki Społecznej wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy.

Sejm Śląski stwierdza, że okólnik P. Wojewody w sprawie za-
pośredniczenia robotników do pracy na górnośląskiej części Woje-
wództwa Śląskiego w związku z urlopami turnusowymi jest nierów-
nomiennie interpretowany przez kierowników poszczególnych Komu-
nalnych Biur Pośrednictwa Pracy.

Sejm Śląski zwraca się do P. Wojewody, aby wydał zarządzenie,
by Komunalne Biura Pośrednictwa Pracy zapośredniczały robotników
bezstronnie i sprawiedliwie, kierując się jedynie stosunkami socjal-
nymi danego robotnika.

Sejm Śląski wzywa P. Wojewodę do poczynienia kroków w Rządzie
Rzeczypospolitej w kierunku rozciągnięcia ustawy o pośrednictwie
pracy, obowiązującej na Górnym Śląsku, na cieszyńską część Wojewódz-
twa Śląskiego.

Katowice, dnia 18 stycznia 1934 r.

Przewodniczący
Komisji Pracy i Opieki Społ.:

/-/ R. Frank
Poseł na Sejm Śląski.

Sprawozdawca
Komisji Pracy i Opieki Społ.

/-/ W. Sosiński
Poseł na Sejm Śląski.

W n i o s e k

Komisji Budżetowo-Skarbowej w sprawie zmiany ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. /Dz.U.Śl. nr.11,poz.28/ w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych.

Wysoki Sejm Śląski uchwalić raczy następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1934 roku

o zmianie ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych.

Art.1.

W art.3 ustawy z dnia 8 lipca 1925 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów Związków Komunalnych /Dz.U.Śl.nr.11,poz.28/ jako ustęp trzeci wstawia się następujący przepis:

"Funkcjonariusze, pobierający ze Skarbu Śląskiego uposażenie służbowe, obliczone na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych /Dz.U.R.P.nr.86,poz.663/ lub rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej /Dz.U.R.P. nr.86,poz.666/ , albo na podstawie ustaw państwowych lub rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej zmieniających lub zastępujących powołane rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. - otrzymują ze Skarbu Śląskiego dodatek wojewódzki dołącznej wysokości 20% zasadniczego uposażenia, o ile obliczony na podstawie wymienionych ustaw lub rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej dodatek lokalny lub dodatek lokalny wraz z zasiłkiem wyrównawczym nie przekroczą razem 20% zasadniczego uposażenia.

Art.2.

Urzednicy Urzędu Kontroli Państwa w Katowicach, oraz Prokuraturji Generalnej w Katowicach, pobierający dotąd z Skarbu Śląskiego uzupełnienie dodatku mieszkaniowego, otrzymują dodatek wojewódzki do wysokości 20% zasadniczego uposażenia według postanowienia art.1 tej ustawy.

Art.3.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

Art.4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 roku.

U z a s a d n i e n i e .

Dodatek, wymieniony w ostatnim ustępie art.4 ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P.nr.116,poz.924/ był wypłacany funkcjonariuszom opłacanym ze Skarbu Śląskiego, których uposażenie obliczano na podstawie ustaw państwowych, jako tak zwany "śląski dodatek wyrównawczy". Dodatek ten był obliczony w wysokości 20% uposażenia zasadniczego, dodatku regulacyjnego i dodatków ekonomicznych. Z dniem 1 lutego 1934 r. uposażenie wspomnianych funkcjonariuszów obliczone zostało na innych zasadach, skutkiem czego zachodzi konieczność obliczania także śląskiego dodatku według innych niż dotychczas podstaw.

Ustawa niniejsza ma na celu zapewnienie pełnego 20% dodatku wojewódzkiego także i tym funkcjonariuszom, którym z mocy ustaw zacytowanych w art.1 zapewniono dodatek lokalny^{/ew.} wraz z zasiłkiem.

O ile na podstawie ustaw zacytowanych w art.1 funkcjonariuszom wojewódzkim przysługiwać będzie dodatek lokalny lub dodatek lokalny wraz z zasiłkiem wyrównawczym, stanowiący ułamek unormowanego w niniejszej ustawie 20% dodatku wojewódzkiego, natenczas różnicę do łącznej wysokości 20% dodatku wojewódzkiego otrzymywać będą na zasadzie niniejszej ustawy.

Sprawozdanie

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierającego projekt ustawy dot. kredytów dodatkowych oraz zmiany treści niektórych objaśnień do wydatków budżetowych na rok administracyjny 1933/34.

Sprawozdawca: Poseł Józef Witczak.

Wysoki Sejmie!

Śląska Rada Wojewódzka wniosła do Sejmu Śląskiego projekt ustawy w sprawie kredytów dodatkowych oraz zmiany treści niektórych objaśnień do wydatków budżetowych na rok administracyjny 1933/34.

Projekt ten był przedmiotem obrad Komisji Budżetowo-Skarbowej w dniu 13 marca 1934 r., która po krótkiej dyskusji przyjęła go z następującymi zmianami:

W art. 1 zamiast słów: "W Dziale III § 15 poz. 19 "Na wykonanie budowy domu T.C.L. w Katowicach łącznie z kosztami administracyjnymi o kwotę" wstawia się słowa: "W Dziale XVI Rozdz. III. § 14 poz. 1 "Subwencja ^{dla gmin} na budowę i remont szkół powszechnych do podziału przez Śląską Radę Wojewódzką.... 164.600,- zł".

W Dziale III § 15 dodano poz. 36 "Subwencja dla Izby Rzemieślniczej w Katowicach na zakup własnego domu 50.000,- zł." Suma globalna wydatków zwiększa się do kwoty 3.722.085,- zł.

Treść art. 3 projektu ustawy skreślono, a w miejsce tego na wniosek referenta wstawiono następujące słowa: "W części IIa Dz. II § 2 budżetu Województwa Śląskiego na rok 1933/34 słowa: "§ 2 Dodatek mieszkaniowy dla urzędników i funkcjonariuszów" uzupełnia się słowami: "i na wynagrodzenie za godziny nadliczbowe w lutym i marcu 1934 r. oraz wynagrodzenie bezpłatnych aplikantów".

Brzmienie art. 4 ustęp 1 zmieniono jak następuje: "W budżecie Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na okres 1933/34 zmienia się kredyty jak następuje: " .

Sprostowano w art. 4 błąd drukarski przy punkcie b "Powiat Tarnowskie Góry " i zamiast kwoty 85.000,- zł ma być kwota 86.100,- zł.

W art. 5 po słowach: "na rok administracyjny 1933/34" dodano słowa: "w granicach wydatków ustalonych w ustawie skarbowej z dnia 29 marca 1933 r. /Dz. U. Śl. nr. 10, poz. 19/ w kwocie 75.702.771,52 zł.

Uchwalony przez Komisję projekt ustawy załącza się. Ponadto uchwalila Komisja jednogłośnie załączoną rezolucję.

W imieniu Komisji Budżetowo-Skarbowej wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy w brzmieniu uchwały Komisji Budżetowo-Skarbowej, oraz załączoną rezolucję.

Przewodniczący
Komisji Budżetowo-Skarbowej:

Sprawozdawca:

/Cz. W. Chmielewski/

/Witczak/

U s t a w a

z dnia

w sprawie kredytów dodatkowych oraz zmiany treści niektórych objaśnień do wydatków budżetowych na rok administracyjny 1933/34.

Art. 1.

Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne, ustalone w ustawie skarbowej z dnia 29 marca 1933 r. /Dz. U. Śl. nr. 10, poz. 19/ podwyższa się o następujące kwoty:

1/ W Części II "Administracja Śląska"

W Dziale I § 1a poz. 3 "Uposażenie oficerów i urzędników Policji Województwa Śląskiego" o kwotę 16 000 zł.

W Dziale I § 1b poz. 10 "Uposażenie funkcjonariuszów niższych administracji skarbowej" o kwotę 8 000 zł.

W Dziale II § 4 poz. 2 wydatki nadzwyczajne "Środki lokomocji Policji Województwa Śląskiego" o kwotę 9 000 zł.

W Dziale II § 4 wstawia się po poz. 3 nową poz. 4 "Administracja Skarbowa" z następującym objaśnieniem:

I. Wydatki zwyczajne:

"Materiały pędne, gumy, utrzymanie i ubezpieczenie mechanicznych środków lokomocji" 885,- zł

II. Wydatki nadzwyczajne:

"Zakup dwóch motocykli z przyczepkami i wyszkolenie szoferów" 16.400,- zł

Razem § 4 poz. 4 17 285 zł.

W Dziale III § 15 poz. 18 "Druga rata na wykup domu T.C.L. w Katowicach" o kwotę 20 400 zł.

W Dziale III § 15 wstawia się nową pozycję 34
"Subwencja dla Wydziału Powiatowego w Tarnowskich Górach na pokrycie niedoboru budżetowego w okresie 1933/34" 75 000 zł.

W Dziale III § 15 wstawia się nową pozycję 35
"Subwencja dla Związku Harcerstwa Polskiego na zakup majątku Górki Wielkie" 40 000 zł.

W Dziale III § 15 wstawia się nową pozycję 36
"Subwencja dla Izby Rzemieślniczej w Katowicach na zakup własnego domu" 50 000 zł.

W Dziale IV § 12	"Utrzymanie aresztów administracyjnych" o kwotę	15 000 zł.
W Dziale IV § 20	poz.6 "Leczenie klimatyczne i sanatoryj- ne" o kwotę	220 000 zł.
W Dziale IV § 21	poz.9 "Walka z jaglicą i innymi choroba- mi zakaźnymi" o kwotę	35 000 zł.
W Dziale VIII § 13	wydatki zwyczajne "Budowy drogowo-mostowe" o kwotę	2,382 000 zł.
W Dziale VIII § 14	wydatki zwyczajne poz.2 "Wydatki budowlane i wykupno gruntów pod regulację" o kwotę	105 000 zł.
W Dziale XIII § 13	poz.1 "Śląski Zakład Wychowawczy w Cieszynie" o kwotę	9 000 zł.
W Dziale XIII § 13	poz.2 "Zakład Psychiatryczny w Lubliń- cu" o kwotę	57 000 zł.
W Dziale XIII § 13	poz.3 "Zakład Psychiatryczny w Ryb- niku" o kwotę	50 000 zł.
W Dziale XIII § 15	poz.1 "Zakład dla matołków w Rybniku" o kwotę	7 000 zł.
W Dziale XVI Rozdział III § 13	poz.3 "Subwencja na urządzenie wewnętrzne szkół powszechnych" o kwotę	20 000 zł.
W Dziale XVI Rozdział III § 13	poz.4 "Subwencja dla biednych gmin na utrzy- manie szkół powszechnych" o kwotę	10 000 zł.
W Dziale XVI Rozdział III § 14	poz.1 "Subwencja dla gmin na budowę i remont szkół powszechnych do rozdziału przez Śląską Radę Wojewódzką".....	164 600 zł.
2/ W Części III "Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki".		
W Dziale III § 10	wstawia się nową pozycję 4 z objaśnieniem: "Oprocentowanie nadpłat w podatkach bez- pośrednich"	411 800 zł

R a z e m 3,722 085 zł.

Art.2.

Ważność kredytów wymienionych w art.1 wygasa z dniem 30 kwiet-
nia 1934 r.

Art.3.

W części IIIa Dział II § 2 budżetu Województwa Śląskiego na rok 1933/34 słowa "§ 2 Dodatek mieszkaniowy dla urzędników i funkcyjnarjuszów" uzupełnia się słowami: "i na wynagrodzenie za godziny nadliczbowe w lutym i marcu 1934 r. oraz wynagrodzenie bezpłatnych aplikantów".

Art.4.

W budżecie Wojewódzkiego Funduszu Drogowego na okres 1933/34 zmienia się kredyty jak następuje:

Podwyższa się wydatki zwyczajne Funduszu:

W § 7 poz.1 "Na utrzymanie i remont dróg państwowych i wojewódzkich" pkt.h "Powiat Cieszyn" o kwotę 30 000 zł.

W § 7 poz.3 "Zakup materiałów kamiennych i bitumicznych i znaków kilometrowych" o kwotę 150 000 zł.

W wydatkach nadzwyczajnych § 7 wstawia się nową pozycję 5, która otrzymuje brzmienie: "Spłata rat łącznie z odsetkami" za wykonane w latach 1931 r. i 1933 kredytowe roboty drogowe i mostowe" 1,768 000 zł.

W § 8 poz.1 wydatków zwyczajnych "Subwencje dla powiatów na drogi powiatowe" zwiększa się poszczególne subwencje:

Pkt.a	"Powiat Lubliniec"	o kwotę	57 000 zł.
Pkt.b	" " "Tern.Góry"	" "	86 100 zł.
Pkt.d	" " "Katowice"	" "	26 200 zł.
Pkt.e	" " "Rybnik"	" "	249 700 zł.
Pkt.h	" " "Cieszyn"	" "	15 000 zł.

Globalna suma zwiększonych wydatków wynosi2,382 000 zł.

i znajduje pokrycie w równoczesnem podwyższeniu dochodów zwyczajnych w § 10 "Dotacja Skarbu Śląskiego" o kwotę 2 382 000 zł.

Art.5.

Pokrycie podwyżek kredytów oraz kredytów dodatkowych wymienionych w art.1 nastąpi z oszczędności osiągniętych na innych paragrafach budżetu Województwa Śląskiego na rok administracyjny 1933/34 w granicach wydatków ustalonych w ustawie skarbowej z dnia 29 marca 1933 r. /Dz.U.Śl.nr.10,poz.19/ w kwocie 75,702 771,52 zł.

Art.6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art.7.

Wykonanie ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

R E Z O L U C J A .

Wzywa się Śląską Radę Wojewódzką, ażeby świadczenia na Wielkanoc dla ludności najuboższej uskutecznione były w podwójnym wymiarze stosowanym w miesiącu poprzednim.

Dyrekcja Monopoli Tytoniowego w ostatnich latach przeprowadziła próby plantacji innej odmiany tytoniu, t.zw. "Kentuky", która jednak nie przyniosła takich zbiorów jak "Lubomka". Mimo to ludność gotowa jest do plantowania i tej odmiany, prosi jednak, ażeby oprócz uprawy odmiany "Kentuky" mogła przynajmniej częściowo uprawiać rodzimą "Lubomkę". Dalsze zaś ograniczenia uprawy, co gorsza ewent. zakaz tej uprawy, przyniosłby ludności niepowetowane szkody.

Komisja Rolna, po zaznajomieniu się z całą sprawą, po dłuższej dyskusji przychyliła się do wniosku Klubu N.CH.Z.P. i jednogłośnie wyraziła swą zgodę na ten wniosek. Wniosek ten brzmi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm Śląski zwraca się do Pana Wojewody, by poczynił w Rządzie odpowiednie kroki, by Dyrekcja Monopoli Tytoniowego w Warszawie nie uszczuplała dotychczasowych rozmiarów plantacji tytoniu w gminie Lubomi, powiat rybnicki, lecz rozszerzyła jeszcze obszar nadający się pod plantację tytoniu w dolinie nadodrzańskiej."

W imieniu Komisji Rolnej proszę Wysoką Izbę o przyjęcie powyższej rezolucji.

Sprawozdawca:

/--/ Karol Palarczyk

Okres III.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Rolnej, dotyczące wniosku Posłów Klubu N.CH.Z.P. w sprawie utrzymania i rozszerzenia plantacji tytoniu w Lubomi, powiat rybnicki.

Sprawozdawca: Poseł Palarczyk.

Wysoki Sejmie!

W sprawie powyższego wniosku udali się członkowie Komisji w osobach przewodniczącego i posła Grzonki do gminy Lubomi, celem zbadania sprawy na miejscu. Przybywszy tam, stwierdzili wspomniani członkowie olbrzymie zainteresowanie się ludności plantacją tytoniu, czego najwymowniejszym dowodem jest fakt, że na wieść o przybyciu członków Komisji zjawili się prawie wszyscy plantatorzy gminy Lubomi, stając w obronie utrzymania przynajmniej w dotychczasowych rozmiarach uprawy tytoniu. Rzecznik, przedstawiający stosunki związane z plantacją tytoniu, wskazywał na prawie stuletnią tradycję uprawy tytoniu w tej gminie, przez co ludność nabyła doświadczenia pod względem uprawy tytoniu i dzięki temu czerpie z niego poważną część swoich dochodów. Długoletnia uprawa tytoniu w Lubomi wytworzyła zbiegiem lat nawet swoistą odmianę, t.zw. "Lubomkę", która bardzo dobrze się udaje i przeznaczona była szczególnie na wyrób cygar.

Dyrekcja Monopoli Tytoniowego w ostatnich latach przeprowadziła próby plantacji innej odmiany tytoniu, t.zw. "Kentuky", która jednak nie przyniosła takich zbiorów jak "Lubomka". Mimo to ludność gotowa jest do plantowania i tej odmiany, prosi jednak, ażeby oprócz uprawy odmiany "Kentuky" mogła przynajmniej częściowo uprawiać rodzimą "Lubomkę". Dalsze zaś ograniczenia uprawy, cogorsza ewent. zakaz tej uprawy, przyniosłby ludności niepowetowane szkody.

Komisja Rolna, po zaznajomieniu się z całą sprawą, po dłuższej dyskusji przychyliła się do wniosku Klubu N.CH.Z.P. i jednogłośnie wyraziła swą zgodę na ten wniosek. Wniosek ten brzmi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

"Sejm Śląski zwraca się do Pana Wojewody, by poczynił w Rządzie odpowiednie kroki, by Dyrekcja Monopoli Tytoniowego w Warszawie nie uszczuplała dotychczasowych rozmiarów plantacji tytoniu w gminie Lubomi, powiat rybnicki, lecz rozszerzyła jeszcze obszar nadający się pod plantację tytoniu w dolinie nadodrzańskiej."

W imieniu Komisji Rolnej proszę Wysoką Izbę o przyjęcie powyższej rezolucji.

Sprawozdawca:

/-/ Karol Palarczyk

Okres III.

W N I O S E K

Posłów Dra Glücksmanna i tow. z Klubu Posłów Socjalistycznych w sprawie zmiany ustawy z 16 grudnia 1926 r. o ochronie lokatorów /Dz.U.Śl.nr.29,poz.54/.

Wysoki Sejm uchwalić raczy następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia1934 roku

w sprawie zmiany ustawy z dnia 16 grudnia 1926 r. o ochronie lokatorów /Dz.U.Śl.nr.29,poz.54/.

Art. 1.

W ustawie z dnia 16 grudnia 1926 r. o ochronie lokatorów /Dz.U.Śl.nr.29,poz.54/ wprowadza się zmiany następujące:

1/ Ustępy 1/ i 2/ art. 6 otrzymują następujące brzmienie:

"Art. 6. 1/ Wysokość komornego za wskazane w art. 1 pomieszczenia, z wyjątkiem wypadku, przewidzianego w ustępie 1/ art. 3, nie może przekraczać oznaczonych poniżej stawek procentowych:

- a/ dla mieszkań jednopokojowych, złożonych z pokoju i kuchni lub samego tylko pokoju bądź samej kuchni, dla lokali spółdzielni pracowniczych oraz pracowniczych związków zawodowych - 60% podstawowego komornego;
- b/ dla mieszkań, złożonych z dwóch lub trzech pokoi, dla lokali handlowych przedsiębiorstw, wykupujących świadectwa przemysłowe IV kategorii, dla lokali mieszczących pracownię rzemieślnicze, wykupujące świadectwa przemysłowe VIII kategorii, oraz dla wszystkich innych pomieszczeń, prócz wskazanych pod literami: a/ i c/ - 75% podstawowego komornego;
- c/ dla mieszkań, złożonych z 4 - 5-ciu pokoi i dla lokali, mieszczących pracownię rzemieślnicze, wykupujące świadectwa przemysłowe VII kategorii - 80% podstawowego komornego;
- d/ dla wszystkich innych pomieszczeń nie wymienionych w punkcie a/, b/ i c/ - 100% podstawowego komornego.

2/ Pomieszczenie, zajęte na redakcje i administracje czasopism i na wykonywanie wolnych zawodów, oraz lokale pracowniczych związków zawodowych, instytucyj społecznych i kulturalno-oświatowych nie będą zaliczone do pomieszczeń handlowych i przemysłowych."

2/ W art. 9 dodaje się ustęp 5/ w następującem brzmieniu:

"5/ W wypadku odstąpienia praw najmu za zgodą wynajmującego należy uzyskać zatwierdzenie Urzędu gminnego w trybie i pod rygorem przewidzianym w art. 26."

3/ W art.12 ustęp 1/ po słowach "W razie śmierci lokatora jego" wstawia się wyrazy "wstępni i zstępni,".

4/ Po art.12 dodaje się nowy art. 12a/ w następującym brzmieniu:

"Art.12a/ Obowiązki i prawa lokatora i wynajmującego, wypływające z niniejszej ustawy stosują się odpowiednio do sublokatora, o ile w ustawie tej wyraźnie inaczej nie postanowiono. Ponadto w razie udowodnionej zmywy właściciela z lokatorem na szkodę praw sublokatora, ten ostatni wstępuje z mocy samego prawa w stosunku do przedmiotu najmu w prawa lokatora. Do spraw, wytoczonych przeciwko lokatorowi o eksmisję, winni być przypozowani sublokatorzy, pod rygorem bezskuteczności orzeczenia sądowego przeciwko tym ostatnim. W razie wygaśnięcia praw lokatora Sąd lub Urząd Rozjemczy może orzec, że sublokator, który zajmuje część lokalu przynajmniej od trzech miesięcy, pozostawiony będzie nadal w używaniu zajętej przez część pomieszczenia na okres do 6-ciu miesięcy."

5/ W art. 22 ustęp 1/ na końcu skreśla się kropkę i dodaje się następujące słowa: "oraz odroczenie to w razie trwania powodów odroczenia przedłużyć o dalsze sześć miesięcy."

6/ W art. 22 ustęp 2/ dodaje się na końcu następujące zdanie: "Eksmisja z takich mieszkań nie będzie wykonywana:

- a/ w okresie od 1 listopada do 31 marca, jeżeli ją orzeczono z przyczyny, przewidzianej w art. 11 ust. 2 lit.a/;
- b/ na mocy postanowienia Sądu, jeżeli bezrobotny otrzymał pracę i opłaca oprócz bieżącego komornego zaległe komorne w ratach, wynoszących 25% bieżącego komornego miesięcznego."

7/ W art. 23 dodaje się ustęp 2/ w następującym brzmieniu:

"2/ Pozwany traci również prawo do korzystania z moratorium mieszkaniowego, przewidzianego w art. 22, jeżeli w tej samej miejscowości posiada inne mieszkanie lub mu je dostarczono."

8/ Po art. 23 dodaje się nowy art. 23a/ w następującym brzmieniu

"Art.23a/ 1/ Sąd lub Urząd Rozjemczy może na wniosek lokatora według własnego uznania i z uwzględnieniem położenia obu stron termin płatności zaległego komornego w całości lub części na czas określony odroczyć oraz rozłożyć na raty lokatorowi spłatę zaległego komornego.

2/ Odroczenie terminu zapłaty uchyla skutki zwłoki wprowadzone w art. 11 ust. 2 lit.a/.

3/ Wniosek o odroczenie może być wniesiony przed terminem płatności i tylko odnośnie do komornego, którego czas płatności ma nadejść w trzech miesiącach od dnia złożenia wniosku."

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie, przyczem upoważnia się go do ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie lokatorów z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszą ustawą.

U z a s a d n i e n i e .

Celem niniejszej noweli nie jest uregulowanie sprawy ochrony lokatorów na nowych zasadach, lecz rozwiązanie najbardziej palących zagadnień, dotyczących licznych rzesz lokatorów.

Wychodząc z tego założenia zmierza niniejszy projekt do:

- 1/ obniżenia komornego,
- 2/ ujednostajnienia ustawodawstwa mieszkaniowego,
- 3/ zapobieżenia obejściu ustawy,
- 4/ uchylenie najbardziej rażących wad stylistycznych ustawy o ochronie lokatorów.

Ad 1/ Obniżka komornego jest w obecnych stosunkach gospodarczych wprost koniecznością. Słuszność przeto wymaga, by przy szalejącem wprost bezrobociu, kilkakrotnych dotkliwych redukcjach płac pracowni-
czych, ciężar kryzysu rozłożyć na wszystkie warstwy, a nie zwałać go na barki materialnie słabszych lokatorów. Proponowana obniżka komornego nie jest mechaniczną, uwzględnia rozmiary i przeznaczenie pomieszczeń i zależnie od tego ustala czynszowe stawki procentowe.

Ad 2/ Od wydania ustawy o ochronie lokatorów uległa powszechna ustawa, stanowiąca wzór dla śląskiej, kilkakrotnej nowelizacji. Zachodzi więc konieczność ujednostajnienia ustawodawstwa mieszkaniowego i recypowania tych przepisów powszechnej ustawy, które w ostatnich latach nowelami zostały wprowadzone. I tak:

- a/ ustęp 2 art. 6 w brzmieniu projektu odpowiada art. 6 ust. 2 ustawy powszechnej o ochronie lokatorów z dnia 11 kwietnia 1924 r.,
- b/ art. 1 ust. 4 projektu odpowiada art. 12 powyższej ustawy o ochronie lokatorów,
- c/ art. 1 ust. 5, 6 i 7 projektu odpowiada art. 23 powyższej ustawy o brzmieniu nadanem nowelami z dnia 27.III.1926 r. poz. 185 Dz.U.R.P. i z dnia 7.XI.1931 r. poz. 808 Dz.U.R.P.,
- d/ art. 1 ust. 8 projektu odpowiada art. 23a/ powyższej ustawy w brzmieniu nadanem nowelą z dnia 27.III.1926 r. poz. 185 Dz.U.R.P.

Ad 3/ Art. 9 ust. 4 ustawy w brzmieniu dotychczasowem, stanowi furtkę przez którą można było obejść rygory z art. 26. W praktyce bowiem wykluczało się ingerencję urzędów gminnych w ten sposób, że dotychczasowy lokator odstępował swe prawa najmu następcy za zgodą właściciela realności i w ten sposób przepis art. 26 stał się iluzorycznym. Tym machinacjom zapobiega art. 1 ust. 2/ projektu, wymagający zatwierdzenia władz gminnych także w wypadku cesji.

Ad 4/ Taki szczególnie rażący brak ujawnił się w przepisie art. 12, który dozwalał sukcesji prawa najmu po lokatorze jedynie dla małżonków i rodzeństwa, pomija zaś zupełnie krewnych w linii prostej.

Katowice, dnia 15 marca 1934 r.

/-/ Dr. Zygmunt Glücksmann, /-/ Johann Kowoll, /-/ J. Machej,

/-/ Jan Brzeskot, /-/ W. Wiczorek.

SEJM ŚLĄSKI

Okres III.

Sprawozdanie Komisji Budżetowo-Skarbowej o preliminarzu budżetowym na okres 1934/35 r.

Sprawozdanie Komisji Budżetowo-Skarbowej o preliminarzu budżetowym na okres 1934/35.

Sprawozdawca generalny: **Posel Czesław W. Chmielewski.**

Sprawozdawcy poszczególnych części i działów:

Sprawozdanie generalne poseł Czesław W. Chmielewski

Zał.	1. Zmiany uchwalone przez Komisję Budżetowo-Skarbową.	
"	2. Rezolucje,	
"	3. Ustawa skarbowa i preliminarz budżetowy na r. 1934/35.	
"	4. Cz. I.	Sejm Śląski poseł Wojciech Sosiński
"	5. Cz. II. Dz. I.	Wydatki administr.-osobowe poseł Czesław W. Chmielewski
"	6. Cz. II. Dz. II.	Wydatki administr.-rzeczowe poseł Wojciech Sosiński
"	7. Cz. II. Dz. III.	Śląska Rada Wojewódzka poseł Józef Witeczak
"	8. Cz. II. Dz. IV. R. I.	Administracja ogólna poseł Jan Kędzior
"	9. Cz. II. Dz. IV. R. II.	Konserwator Okręgowy poseł Rudolf Kornke
"	10. Cz. II. Dz. V.	Wyznania Religijne poseł Karol Palarczyk
"	11. Cz. II. Dz. VI.	Policja Województwa Śląskiego poseł Władysław Wieczorek
"	12. Cz. II. Dz. VII. R. I.	Kultura Krajowa i Śląskie Biuro Meljoracyjne poseł Karol Palarczyk
"	13. Cz. II. Dz. VIII.	Roboty Publiczne poseł Jan Schmiegel
"	14. Cz. II. Dz. IX. R. I.	Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń poseł Bartłomiej Płonka
"	15. Cz. II. Dz. IX. R. II.	Wyższy Urząd Ubezpieczeń poseł Bartłomiej Płonka
"	16. Cz. II. Dz. X.	Wojew. Sąd Administracyjny poseł Jan Kowoll
"	17. Cz. II. Dz. XI.	Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne poseł Jan Brzeskot
"	18. Cz. II. Dz. XII. R. I.	Wojewódzka Służba Zdrowia poseł Dr. Bronisław Hager
"	19. Cz. II. Dz. XII. R. II.	Woj. Zakład Badania Żywności poseł Rudolf Kornke
"	20. Cz. II. Dz. XIII.	Adminstr. Domów Skarbowych poseł Józef Machej
"	21. Cz. II. Dz. XIV.	Muzeum Śląskie poseł Rudolf Kornke
"	22. Cz. II. Dz. XV.	Administracja Skarbowa poseł Czesław W. Chmielewski
"	23. Cz. II. Dz. XVI.	Administracja Szkolna:
	R. I.	Władze II. instancji poseł Józef Syska
	R. II.	Nadzór Szkolny (Inspektoraty) poseł Józef Syska
	R. III.	Szkoły Powszechne poseł Józef Syska
	R. IV.	Zakłady Kształcenia Nauczycieli poseł Józef Syska
	R. V.	Szkoły Średnie ogólnokształcące poseł Józef Syska
	R. VI.	Szkoły Zawodowe poseł Józef Syska
"	24. Cz. IIa Dz. I.	Urząd Kontroli Państwowej poseł Jan Kowoll
"	25. Cz. IIa Dz. II.	Oddział Prokuratury Generalnej R. P. w Katowicach poseł Jan Kowoll
"	26. Cz. II. Dz. I.	Emerytury i zaopatrzenia poseł Czesław W. Chmielewski
"	27. Cz. III. Dz. II.	Ogólny zarząd skarbowy poseł Czesław W. Chmielewski
"	28. Cz. III. Dz. III.	Daniny Publiczne poseł Czesław W. Chmielewski
"	29. Cz. III. Dz. IV.	Śląski Fundusz Gospodarczy poseł Stanisław Breliński
"	30. Cz. III. Dz. V.	Długi Województwa Śląskiego poseł Czesław W. Chmielewski
"	31. Cz. III. Dz. VI.	Udziały i Pożyczki poseł Czesław W. Chmielewski
"	32. Zakłady — Drukarnia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego	poseł Jan Kowoll
"	33. Wojewódzki Fundusz Drogowy	poseł Stanisław Breliński

Sprawozdanie

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego

o preliminarzu budżetowym Województwa Śląskiego na rok 1934/35.

Sprawozdanie generalne.

Sprawozdawca generalny: Poseł Czesław Wieniawa Chmielewski.

Wysoki Sejmie!

Jak zwykle kilka słów o sytuacji gospodarczej państwa i naszego Województwa:

Porównanie wskaźników produkcji przemysłowej w całym państwie z ostatnich miesięcy 1932 r. z temi miesiącami roku ubiegłego wykazuje lekką poprawę sytuacji. Zwyżka wskaźnika produkcji przemysłowej — porównując ostatnie kwartaly 1932 r. i 1933 r. — wynosi około 10%, a średnio dla całego roku około 3%. Jesteśmy w rzędzie niewielu krajów, które w tym czasie zanotować mogą u siebie nieznaczny wprawdzie wzrost produkcji przemysłowej. O trwałości tej poprawy trudno mówić, tembardziej, że dane statystyczne z ostatnich miesięcy br. wykazują u nas, podobnie jak i w całej gospodarce światowej pewne załamanie się tej pomyślniejszej linii rozwoju sytuacji. Pocieszającą jest mimo wszystko okoliczność, że wzrost produkcji przemysłowej w roku 1933 przełamał tendencje stałego jej obniżania się i że dzięki niemu stworzona została jakby pewnego rodzaju rezerwa, pozwalająca na nadzieję, że ogólny poziom produkcji przemysłowej dla potrzeb rynku wewnętrznego w roku 1934 nie spadnie poniżej stanu z roku 1932.

O trudnościach t. zw. nakręcania konjunktury przy pomocy środków, leżących w rękach rządu, wymownie świadczy fakt, że mimo nadzwyczaj śmiałej akcji prezydenta Roosevelta ilość bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych w styczniu br. wynosiła 11,69 milionów, czyli o 1,5 miliona więcej, niż w styczniu 1932 r. a o 4,5 miliona więcej, niż w styczniu 1931 r. Oczywiście, że Rząd Stanów Zjednoczonych ma w tym kierunku poważniejsze trudności do pokonania niż te, na które natrafiać by mogła analogiczna akcja rządu polskiego — porównanie to można zatem przeprowadzać jedynie po wprowadzeniu szeregu zastrzeżeń — lecz mimo tych różnic, widzimy że pozytywne wyniki t. zw. nakręcania konjunktury mogą znacznie odbiegać od rezultatu oczekiwanego przez inicjatorów i kierowników tej akcji.

Kurczenie się handlu zagranicznego Rzplitej postępuje naprzód. Bierzymy niestety udział w po-

wszechnem zjawisku zanikania towarowych obrotów międzynarodowych. Wywóz nasz w roku 1933 przedstawiał wartość 959,6 milj. złotych. (W tem węgiel kamienny i produkty hutnictwa żelaznego około 27%.) Wartość wywozu w 1933 r. odpowiada 34%-m wartości wywozu z roku 1929, i 89%-m wartości wywozu z roku poprzedniego.

Przywóz do nas osiągnął w roku 1933 wartość 827 milj. złotych, czyli 27-miu % wartości przywozu z roku 1929, a 95-ciu % wartości przywozu z roku poprzedniego.

Udział wyrobów gotowych w naszym eksporcie jest nadal bardzo skromny. W roku 1933 wynosił on podobnie jak w roku 1932 około 22% wartości całego eksportu, natomiast w imporcie wartość wyrobów gotowych wynosi stale około 43% całego naszego importu.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego ilość zatrudnionych w zakładach obejmujących 20 i więcej robotników wynosiła na koniec 1933 r. 554.003 t. zn. o 45.000 zatrudnionych więcej, niż na koniec roku 1932. Odpowiada to dość dokładnie 10%-owemu wzrostowi produkcji przemysłowej, o której mówiłem na początku mojego referatu.

W porównaniu ze stanem z roku 1928 (koniec roku — 800.000 zatrudnionych) oznacza to absolutny wzrost pozbawionych w okresie 1928—1933 pracy robotników przemysłowych o około 326.000 ludzi.

Statystyka państwowa wykazywała już na koniec 1928 roku 141.662 bezrobotnych, a na koniec 1933 roku zaledwie 342.058.

Porównanie to, w którem nie bierzemy pod uwagę spadku zatrudnienia, wywołanego skróconą pracą w tygodniu względnie urlopowaniem robotników, świadczy wymownie o względnej wartości opierania się w ocenie sytuacji na rynku pracy na danych państwowej statystyki bezrobotnych.

Na obszarze Województwa Śląskiego mieliśmy na koniec 1929 roku 214.089 pracowników fizycznych objętych zabezpieczeniem na wypadek bezrobocia, z czego około 65% zatrudnionych było w górnośląskim przemyśle górniczo - hutniczym

(139.595 robotników). Ilość zarejestrowanych bezrobotnych na obszarze Województwa Śląskiego wynosiła na koniec 1929 r. — 10.616 osób. Zasiłki ustawowe pobierało 3.813 osób, czyli okragło 36% zarejestrowanych.

Na koniec roku ubiegłego ilość pracowników fizycznych objętych na obszarze Województwa Śląskiego zabezpieczeniem na wypadek bezrobocia spadła do 119.273 osób, w tem jak w 1929 r. 65% zatrudnionych w przemyśle górniczo-hutniczym.

Porównanie danych z 1929 i 1933 r. z uwzględnieniem stanu bezrobocia na koniec r. 1929 oraz przybliżonej liczby pozbawionych pracy, a zatrudnionych w zakładach nie podlegających obowiązowi ubezpieczenia na wypadek bezrobocia, pozwala stwierdzić, że ilość bezrobotnych pracowników fizycznych na obszarze Województwa Śląskiego wynosiła na koniec ubiegłego roku ponad 110 tysięcy osób, z czego jednak tylko 8.111 osób korzystało z zasiłków ustawowych. W stosunku do ogólnej ilości bezrobotnych było na koniec roku ub. pobierających zasiłek ustawyowy zatem już tylko około 7%.

Ilość bezrobotnych pracowników umysłowych na obszarze Woj. Śląskiego wynosiła na koniec ub. roku ponad 10 tysięcy osób, z czego około 23% (2.322 osób) pobierało na koniec ub. roku zapomogę ustawową.

W obiegu pieniężnym nastąpiły nagół nieznaczne zmiany. Całkowity obieg pieniężny wynosił na dzień 31 grudnia 1933 r. 1.345,6 milj., w tem bilety Banku Polskiego 1.004,0 milj., emisja bilonu (Skarb Państwa) 341,6 milj. zł. Złoto w Banku Polskim 475,06 milj. zł. (r. ub.: 502,2 milj. zł.). Po doliczeniu znajdujących się w obiegu obligacji skarbowych spełniających rolę pieniądza pomocniczego, stosunek emisji skarbowej do obiegu bankowego wzrósł z 32,1% na około 44%.

Wydatki i dochody budżetu państwowego kształtowały się w ostatnim pięcioleciu jak następuje:

Rok budżetowy	dochody	wydatki	nadwyżka	deficyt
	(w milionach złotych)			
1929/30	3.030,7	2.992,7	38,0	—
1930/31	2.750,4	2.813,9	—	63,5
1931/32	2.262,1	2.466,1	—	204,0
1932/33	2.001,7	2.243,9	—	242,2
11 mies. 1933/34	1.692,0*)	1.971,1	—	279,1
preliminarz 1934/35	1.942,7*)	2.137,6	—	194,9
preliminarz 1934/35 w porównaniu z zamknięciami roku 1929/30 (ostatniego roku bezdeficyto- wego) 1929/30 =	100%	64,1%	71,8%	

Ruch cen hurtowych miał w roku 1933 dalszą tendencję zniżkową. Ogólny wskaźnik cen hurtowych obniżył się w styczniu 1934 r. do 57,7 (rok 1928 = 100). W styczniu 1933, a więc przed rokiem wskaźnik ten wynosił 59,3. Ogólny spadek cen wywołany został przede wszystkim znacznym spadkiem cen produktów roślinnych oraz artykułów przemysłowych zwłaszcza skartelizowanych.

Odmienne od innych dzielnic państwa struktura gospodarcza naszego Województwa oraz z niej płynące nieistniejąca w tej mierze dla innych dziel-

nic zależność stanu naszej produkcji od rozwoju sytuacji w handlu międzynarodowym powoduje, że zwyżka ogólnego stanu zatrudnienia w przemyśle całej Rzeczypospolitej nie znajduje niestety odpowiednika w wzroście zatrudnienia na obszarze naszego Województwa.

Produkujemy względnie wydobywamy węgiel i żelazo, fundamenty nowoczesnej kultury — a jednocześnie najmniej poszukiwany na rynkach światowych towar.

Ponad 40% wydobycia naszego węgla pragniemy ułokować na rynkach zagranicznych, na których staczamy walkę z przemożnym konkurentem.

Eksport węgla kamiennego z wszystkich zagłębi węglowych Polski spadł w roku 1933 do 9,099 milj. ton (w roku 1929 — 14,3 milj. ton). W porównaniu z rokiem 1932 oznacza to spadek o 1,125 milj. ton, czyli o 11%. Przeciętna wartość jednej tony węgla kamiennego w gatunku eksportowanym wynosiła w roku 1933 zaledwie 18,35 zł.

Trudności, z jakimi walczy nasz przemysł węglowy na rynkach zagranicznych, mają swe źródło nie tylko w zadawnionej tradycji węglowego przemysłu brytyjskiego, jako światowego dostawcy węgla kamiennego, nie tylko w tem, że W. Brytania jest w stanie zaoferować krajom importującym węgiel angielski korzystne możliwości wzajemnych transakcyj handlowych, lecz i w tem, że przeciętne wartości uzyskane przez nas w eksporcie węglowym zbyt bliskie są granicy, poza którą rozpoczynają się efektywne straty pieniężne naszego przemysłu węglowego.

W ostatnim kwartale 1933 przeciętne kosztu własne wszystkich kopalń brytyjskich wynosiły 12 sh 9½ d. za tonę. Przeciętne ceny w eksporcie za rok 1933 wynosiły 16 sh. 1 d. za tonę, czyli o 26% ponad przeciętne kosztu własne. Wyrażona w złotych przeciętna cena uzyskiwana przez kopalnie brytyjskie w eksporcie wynosiła w 1933 r. 22,10, przez kopalnie niemieckie (styczeń 1934 r.) zł. 25,15.

Gdy zatem eksport węgla z polskich kopalń ma charakter mniej lub więcej zdecydowanie deficytowy, to w Anglii, a częściowo i w Niemczech zapewnia on przemysłowi węglowemu bezpośrednie i pośrednie zyski i ta właśnie okoliczność musi wywrzeć decydujący wpływ na przebieg walki naszego przemysłu węglowego na rynkach zagranicznych.

Z natury naszego przemysłu śląskiego wynika, że w zmianach gospodarczej sytuacji wewnętrznej bierze on udział w sposób odmienny, niż to ma miejsce w przemyśle przetwórczym całego kraju. My tutaj później odczuwamy następstwa poprawiającej się konjunktury, a wcześniej i raptowniej odczuwamy jej pogorszenie się.

Pozbawieni jesteśmy warsztatów przetwórczych, drobniejszych placówek przetwórczości przemysłowej, które w życiu gospodarczym spełniają doniosłe gospodarczo i społecznie funkcje łagodzenia i wyrównywania wahań, wywoływanych zmiennym stanem zatrudnienia przemysłu podstawowego — przemysłu surowcowego. Brak tych amortyzatorów, pochłaniaczy wstrząsów, nadaje naszej dzielnicy specjalne cechy i stawia administrację naszego Województwa przed trudnościami, jakich nie znają inne dzielnice Państwa.

Wydobycie węgla w zagłębiu górnośląskim obniżyło się w porównaniu z rokiem 1932 o 1,57 milj. ton, czyli o 7,3%. W Zagłębiu Dąbrowsko-

*) Bez Pożyczki Narodowej.

Krakowskiem, niezainteresowanym w tej mierze w eksporcie jak my, w tym samym czasie wydobycie wzrosło o blisko 3%.

Spadek wydobycia na Górnym Śląsku oznacza utratę około 750.000 dniówek roboczych.

Ogólna ilość zatrudnionych w górnośląskim przemyśle węglowym robotników wynosiła w grudniu 1933 roku 46.539.

Ogólny zbyty węgla wynosił w 1933 roku 24.634.183 t., co w porównaniu z rokiem 1932 oznacza dalszy spadek o 1,93%. Podobnie, jak i spadek wydobycia, również i spadek zbytu ogólnego dotknął silniej zagłębia śląskiego, niż zagłębia dąbrowsko-krakowskiego. Zbyty węgla na rynku krajowym w roku 1933 wynosił 14.931.626 t., z czego na węgiel z kopalń górnośląskich przypada 10.333.670 t. (r. ub. 10.400.870 t.). Wywóz węgla zagranicę w roku 1933 wynosił 9.702.557 ton, wartości 167 milionów zł., z czego na węgiel z kopalń górnośląskich przypada 8.032.714 t., czyli około 82% całego eksportu. Spadek wywozu w porównaniu z rokiem 1932 wynosi ilościowo 11%, a wyrażony w obniżeniu się wartości eksportu — 20%. Jest to skutek dalszego obniżania się przeciętnej ceny węgla uzyskiwanej w eksporcie.

O zaniku zbytu węgla na rynku krajowym najwymowniej świadczy fakt, że ogólny zbyty krajowy w ostatnich dwóch latach jest niższy, niż ogólny zbyty węgla na ziemiach polskich w roku 1913.

Spadek wywozu zagranicę dotknął niemal wyłącznie zagłębia śląskiego.

Wywóz węgla ze Śląska stanowi w dalszym ciągu około 80% krajowego zbytu węgla śląskiego.

Zapasy węgla na zwalach wynosiły w grudniu 1933 r. w zagłębiu śląskim 1.127.496 t.

W roku bieżącym w przemyśle węglowym należy się spodziewać pewnego pogorszenia się sytuacji. Eksport nasz natrafia na rosnące w dalszym ciągu trudności. Zmiany zaszły w ostatnich miesiącach na rynkach skandynawskich, zaznaczają się w swych skutkach w pełni dopiero w bieżącym roku. Nie można przewidzieć czy wreszcie rok bieżący przyniesie tak pożądane porozumienie węglowe polsko-brytyjskie, ani też i tego w jakiej mierze osiągnięcie tego porozumienia ułatwi sytuację w naszym przemyśle węglowym.

Dziś już całkiem bez ogródek właśnie ze sfer przemysłowych wypowiada się wielokrotnie tu powtarzane zdanie, że „największą stroną całego naszego przemysłu węglowego jest właśnie brak tej zasadniczej bazy rozwojowej, jaką górnictwu krajów zachodnich daje pojemny rynek wewnętrzny”. (Min. A. Olszewski — Sytuacja przemysłu węglowego w r. 1933 — „Przegląd gospodarczy” rok 15, zeszyt 2).

W tych sferach ocenia się ubytek eksportu na rynki skandynawskie w roku bieżącym na półtora do 2-ch milionów w stosunku do roku ubiegłego. Dotknie to naturalnie niemal wyłącznie zagłębie śląskie. O odzyskaniu naszego stanowiska z przed laty w krajach skandynawskich mowy być nie może. Wzrost na pozostałych rynkach zbytu, nie posiada charakteru pożądanej stałości. Najważniejszą pozycją powodującą ostatnio wzrost eksportu naszego na rynki zachodnio-europejskie jest eksport do Irlandji. Eksport ten umożliwiony jest wydarzeniami natury polityczno-państwowej. Wojna celna z W. Brytanią przynosi Irlandji tak kolosalne szkody, że należy liczyć się z jej ustaniem, co spowoduje zniesienie prohibicyjnego cła irlandzkie-

go na węgiel brytyjski, a w konsekwencji zamknie dla nas ten rynek zbytu. Jedynie na rynkach południowo-europejskich istnieją zdaniem sfer przemysłowych możliwości wzmożenia naszego eksportu. Głównie dzięki zawarciu pod koniec roku ubiegłego układu kompensacyjnego z Włochami na mocy którego koleje włoskie pobierać będą około 30.000 ton węgla polskiego miesięcznie i to w okresie lat czterech. 37%-owy wzrost eksportu na rynki pozaeuropejskie (głównie Algier) nie odgrywa narazie przynajmniej żadnej roli w kształtowaniu się sytuacji naszego przemysłu węglowego, jeśli zważymy, że cały nasz eksport na rynki pozaeuropejskie wynosi zaledwie 0,7% naszej produkcji, oraz gdy weźmiemy pod uwagę silny wpływ W. Brytanji na tych rynkach, oraz olbrzymie dla nas koszty transportu.

Cytowany już wyżej autor stwierdza, „że całe spożycie wewnętrzne Polski (w ostatnich dwóch latach) nie przekracza 25% zdolności naszych kopalń”.

Jest rzeczą jasną, że utrzymywanie w stanie gotowości do eksploatacji kopalń pracujących tylko w 45%-ach swej zdolności wydobywczej (razem z eksportem) musi powodować bardzo znaczną zwyczaję kosztów własnych kopalń i podcinać nasze i tak bardzo ograniczone możliwości eksportowe.

Gdyby dziś w najbardziej energiczny nawet sposób zabrano się do odbudowy, względnie rozbudowy rynku wewnętrznego, to rezultaty takiej akcji, nieodzownej zresztą i koniecznej, o czym już w tej Wysokiej Izbie nieraz mówiono, nie poprawią z dnia na dzień sytuacji naszego przemysłu węglowego.

Jedynie dzięki turnusowym urlopom i licznym świętówkom przemysł węglowy polski jest w stanie zatrudniać dziś jeszcze ponad 76.000 robotników, w tem na Górnym Śląsku ponad 44 tysiące. Gdyby zniesiono urlopy i świętówki — wystarczyłaby dla pokrycia ogólnego zbytu węgla śląskiego praca 35 tysięcy robotników, a więc o około 50 tysięcy mniej od stanu zatrudnienia śląskich kopalń z roku 1913.

Wprawdzie spożycie węgla na naszym rynku węglowym przeliczone na jednego mieszkańca, znajduje się na poziomie o 50% niższym niż spożycie wewnętrzne Niemiec przed 50 laty (więc względnie większe są szanse szybkiego powiększenia tego spożycia) to jednak dane zaczerpnięte z okresu najbardziej intensywnego rozwoju gospodarczego Niemiec (lata 1891—1911), Austrii (lata 1900 do 1910), Belgji (lata 1902—1911), świadczą o tem, że nawet w tak świetnych warunkach, gdy dochód społeczny w ciągu 10 lat się podwaja, spożycie wewnętrzne węgla, przeliczone na jednego mieszkańca, wzrasta zaledwie o około 2% rocznie. Takim potrzebom przy obecnym stanie rzeczy w górnośląskim przemyśle węglowym łatwo uczynić zadość bez konieczności podwyższania liczebnego stanu załogi. Udział pracy ludzkiej w wydobyciu węgla maleje wskutek mechanizacji i racjonalizacji naszych kopalń z roku na rok.

Dochodzimy już dzisiaj do zapotrzebowania 4-ch zaledwie godzin pracy robotniczej na jedną tonę wydobytego węgla. Refleks tej dysproporcji pomiędzy ilością poszukujących pracy, a ilością samej pracy, znajdując będziemy na Śląsku w narastaniu problemu o nieobliczalnym znaczeniu dla przyszłości całego państwa — problemu przeciwdziałania następstwom stałego braku pracy dla dziesiątków tysięcy górników i zawodów pośrednio

lub bezpośrednio związanych z śląskim przemysłem górniczym.

Rok bieżący nie przynosi dla Górnego Śląska nadziei ani na wzrost liczby zatrudnionych, ani na zapewnienie ogółowi kopalń rentowności produkcji. Należy raczej w tym roku przewidywać na Górnym Śląsku wzrost bezrobocia i narastanie tendencji ograniczenia ruchu w kopalniach do rozmiarów uzasadnionych aktualnymi możliwościami zbytu.

Dorywcze zarządzenia natury przejściowej zagadnienia tego nie są w stanie rozwiązać, ani też nie odsuną chwili koniecznego jego rozwiązania.

Dla polskich zagłębi węglowych musi być opracowany i jak najrychlej realizowany plan reagrarnizacji tych okręgów, poparty podjętą na szeroką skalę akcją kolonizacji obszarów słabo zaludnionych i rozbudową organizacji i stanu liczebnego ochotniczych drużyn robotniczych. Wobec ogromu tego zadania środki Skarbu Śląskiego są tak znikomą, że nie może być mowy, abyśmy mogli program ten sami wykonać.

Wydaje się zatem rzeczą konieczną, aby całe społeczeństwo polskie zrozumiało, że na tych terenach dojrzewają zagadnienia od których umiejętnego rozwiązania zależy moralne i duchowe oblicze państwa i że na ten odcinek Rzeczypospolitej należy skierować jak najrychlej wszystkie wysiłki Państwa i społeczeństwa. Niema celu ukrywać, że dzięki specyficznym stosunkom panującym na tym odcinku Rzeczypospolitej nierozwiązane zagadnienia natury gospodarczo-socjalnej rodzą następstwa nie tylko pozornie godzące w niesporną przecież polskość tej dzielnicy.

Do rozwiązania zagadnienia odciążenia okręgów przemysłowych, z wielkiej ilości pozbawionych pracy, usiłują Niemcy nagiąć swą akcję kolonizacji wewnętrznej, a i wśród innych krajów coraz silniejsze są głosy domagające się przeniesienia bezrobotnych na rolę. W ostatnich dniach 309 członków Izby Gmin, prowadzonych przez posła Henryka Page-Croftsa, zażądało wszczęcie obszernej i wyczerpującej dyskusji w Izbie Gmin na temat możliwości rozpoczęcia energicznej akcji kolonizacji. Podobne głosy dają się słyszeć również i wśród najwyższych sfer brytyjskiego duchowieństwa.

Zbyt żelaza na rynku wewnętrznym w Polsce uległ w roku 1933 w stosunku do roku 1932 poprawie o 21,67%, a wywóz wytworów walcowanych zagranicę (Sowiety i Brazylja) wzrósł do 182,5% stanu z roku 1932. Niestety już w grudniu roku 1933 zaznaczyło się pogorszenie położenia hutnictwa, wywołane cofaniem się produkcji w tych gałęziach przemysłu krajowego, które są głównymi odbiorcami wytworów hutnictwa.

W porównaniu z końcem grudnia 1932 r. ogólna liczba robotników w polskich hutach żelaznych wzrosła w końcu grudnia 1933 r. o 1.531 i wynosiła 28.021. Z powyższej liczby zatrudnionych było w hutach śląskich 17.538 robotników, a w hutach województwa kieleckiego i krakowskiego 10.483.

Wytwórczość hutnicza w latach 1932 i 1933 przedstawiała się w stosunku do wytwórczości przedwojennej procentowo jak następuje:

	1932 r.	1933 r.
wielkie piece	19,27%	29,64%
stalownie	33,17%	49,21%
walcownie	32,32%	47,09%
rurkownie	31,86%	43,56%

W grudniu roku ubiegłego wywóz wyrobów walcowanych wynosił ponad 90% zbytu na rynku krajowym.

Wywóz wyrobów walcowanych do Sowiecień zwiększył się w roku 1933 o 119.703 ton i mimo to osiągnął zaledwie około 10% całkowitego przywozu żelaza i wyrobów walcowanych z zagranicy do Sowiecień.

Przemysł żelazny korzystał podobnie jak w roku ubiegłym z wydatnej pomocy rządowej w formie dodatkowych premij z różnych funduszy, zwrotu cel. zniżek taryfowych i ułatwień kredytowych.

Suma weksli eksportowych, pochodzących z eksportu żelaza przez huty śląskie do Sowiecień, a objętych gwarancją Państwa, wynosiła na dzień 1 stycznia 1934 r. zł. 34.504.777,34 oraz franków fr. 57.996.504,79, razem w okrągłej cyfrze 55 milionów złotych. Dzięki objęciu przez Państwo tej gwarancji huty śląskie uzyskały środki umożliwiające uruchomienie hut dla produkcji eksportowej. Dzięki temu ilość robotników zatrudnionych pod koniec roku w hutnictwie śląskim lekko wzrosła, przy jednoczesnym ograniczaniu światówek.

Choć sytuacja w przemyśle hutniczym układa się, o ile chodzi o ilościowy wzrost produkcji a nie o efekt finansowy pomyślniej, wydanie dnia 30 października 1933 r. dekretu w sprawach organizacyjnych hutnictwa utwierdza w zapatrywaniu, że i ten przemysł stoi przed rosnącymi trudnościami, których zdaniem Rządu, sam swym własnym wysiłkiem organizacyjnym pokonać nie zdoła. Dekret ten nadaje Ministrowi Przemysłu i Handlu daleko idące prawo tworzenia przymusowych zrzeszeń, obejmujących całość lub część przemysłu hutniczego. Dekret ten analogiczny do ustawy o uregulowaniu stosunków w przemyśle naftowym i do rozporządzenia Prezydenta R. P. o regulowaniu stosunków w przemyśle węglowym, daje Ministrowi Przemysłu i Handlu instrument o bardzo donośnym działaniu.

Coraz widoczniej przenosi się prawo dyspozycji wielkim przemysłem i odpowiedzialność za stan tego przemysłu na Państwo.

Również i w trzecim co do wielkości przemyśle śląskim — w przemyśle cynkowym — stosunki nie kształtują się w sposób uprawniający do różowych nadziei.

Wprawdzie korzystając z uchwały kartelu światowego podnoszącej produkcję cynku z 45% do 50% kwoty wyjściowej, huty śląskie zwiększyły w 3-cim kwartale ub. roku dość znacznie swą produkcję, ale wzrost ten niema cech trwałości. Najpoważniejszym odbiorcą polskiego cynku (60% całego wywozu) są Niemcy. Poważną groźbą dla polskiego eksportu do Niemiec jest zainicjowana przed 4-ma laty budowa elektrolizy cynku w Magdeburgu o wytwórczości około 40.000 ton. Wytwórczość ta odpowiada wysokości całkowitego dotychczasowego zbytu cynku polskiego do Niemiec. Huta w Magdeburgu ma być uruchomiona na jesieni b. r. Utrata rynku niemieckiego nie dałaby się powetować zwiększeniem wywozu w innych kierunkach, a miałyby za skutek obniżenie produkcji cynku na Śląsku do wysokości 50% produkcji w roku 1933. W roku 1933 wytwórczość hut cynku na Śląsku wynosiła około 45% ich wytwórczości z roku 1913. Liczba zatrudnionych robotników w śląskim hut-

nietwie cynkowym wynosiła pod koniec 1933 r. 4.719 (przeciętna z r. 1929: 11.272 robotników).

W czwartym z kolei przemyśle śląskim (włókienniczym) sytuacja uległa w porównaniu z rokiem 1932 dalszemu pogorszeniu, a horoskopy na rok bieżący przedstawiają się wcale niepomyślnie.

Komisja Budżetowo-Skarbowa Sejmu Śląskiego przy ustosunkowaniu się do przedłożonego przez Śląską Radę Wojewódzką preliminarza na rok 1934/35 brała pod uwagę omówioną powyżej sytuację gospodarczą naszego województwa i uznała, że Śląska Rada Wojewódzka przedkładając Wysokiej Izbie preliminarz, przewidujący dochody

niższe o 12% od budżetu na rok 1933/34, uwzględniła w należytej mierze te momenty, które przedstawiłem Komisji, a obecnie przedstawiam Wysokiej Izbie w moim referacie.

Przedłożony przez Śląską Radę Wojewódzką projekt budżetu na rok 1934/35 przewidywał ogółem:

wydatki budżetowe na zł. 66.347.135,48

dochody budżetowe na zł. 66.358.210,—

Natomiast rzeczywiste dochody i wydatki w ostatnich pięciu latach kształtowały się jak następuje:

(w tysiącach złotych)

Według danych dostarczonych przez Wydział Skarbowy Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

	1929/30 zamkn. rach.	1930/31 zamkn. rach.	1931/32 zamkn. rach.	1932/33 zamkn. rach.	1933/34 zamkn. rach.	1934/35 przedłożenie Śl. Rady Wojewódzk.
Dochody:						
za okres budżetowy	162.091,2	146.139,1	110.238,4	84.842,2	75 702,9	66.358,2
<i>w procentach dochodów z roku 1929/30 .</i>	<i>100,0%</i>	<i>90,1%</i>	<i>68,0%</i>	<i>52,3%</i>	<i>46,6%</i>	<i>40,9%</i>
Wydatki:						
za okres budżetowy	154.072,4	135.905,5	101.636,3	82.464,4	75.702,8	66.347,1

Komisja poczyniła w projekcie przedłożonym przez Śląską Radę Wojewódzką szereg zmian, uwidocznionych w szczegółowych sprawozdaniach poszczególnych pp. referentów. Najdonioślejsze zmiany poczyniono na skutek dodatkowego przedłożenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej, obniżającego sumę potrzebną na uposażenie urzędników płatnych ze Skarbu Śląskiego razem o złotych 1.707.874,— z przeznaczeniem tej oszczędności na podwyższenie szeregu kredytów rzeczowych w poszczególnych działach budżetu Województwa Śląskiego.

W wyniku tych zmian przewidywane dochody na rok 1934/35 ustalono na złotych 66.836.410,— w tem dochody zwyczajne 66.336.410,— zł., dochody

nadzwyczajne 500.000,— zł. Wydatki na rok 1934/35 ustalono na 66.829.515,48 zł., w czym wydatki zwyczajne 63.250.315,48 zł., wydatki nadzwyczajne 3.579.200,— zł.

Komisja Budżetowo - Skarbowa uchwaliła przedłożyć Wysokiej Izbie rezolucje podane w załączniku nr 2.

Zgodnie z uchwałą Komisji Budżetowo - Skarbowej Sejmu Śląskiego wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić ustawę skarbową i preliminarz budżetowy Województwa Śląskiego na rok 1934/35, oraz rezolucje podane na załączniku nr. 2, w brzmieniu uchwalonem przez Komisję Budżetowo-Skarbową Sejmu Śląskiego.

Katowice, dnia 21 marca 1934 r.

Przewodniczący i Sprawozdawca Generalny:

(—) Czesław Wieniawa Chmielewski, poseł.

ZMIANY

poczynione przez

Komisję Budżetowo-Skarbową Sejmu Śląskiego w preliminarzu budżetowym na okres 1934|35 r. przedłożonym przez Śląską Radę Wojewódzką.

W y d a t k i.

Strona preli- narza Śląskiej Rady Wojew.	Cz.	Dz.	Rozdz.	§	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Przedłożenie Śląskiej Rady Wojewódzk.	Z m i a n y		Uchwalono
							Zwiększono	Zmniejszono	
	I				Sejm Śląski				
23				7	Biblioteka	40.500,—	60.000,—	—	100.500,—
23				11	Djety poselskie	573.888,—	—	39.978,—	533.910,—
23				13	Wydawnictwa Biblioteki Sejmu Śląskiego	5.000,—	7.000,—	—	12.000,—
				14	Inne wydatki	38.438,—	—	5.480,—	32.958,—
	II				Administracja Śląska				
		I			Wydatki administracyjno-osobowe				
24				1	Uposażenie urzędników	27.033.554,—	—	1.264.042,—	26.769.512,—
33				1b	„ funkcjonarjuszów niższych	8.768.998,—	—	806.919,—	7.962.079,—
37				1c	Personel specjalny	1.649.920,—	—	71.213,—	1.578.707,—
40				2	Różne wydatki osobowe	793.227,—	318.790,—	—	1.112.017,—
		II			Wydatki administracyjno-rzeczowe				
43				3	Podróże służbowe, delegacje i przesiedlenia	453.050,—	—	1 500,—	451.550,—
45				5	Pomieszczenie	1.469.163,—	—	63.952,—	1 405.211,—
48				6	Wydatki biurowe	249.625,—	—	1.180,—	248.445,—
50				7	Inwentarz biurowy	91.817,—	—	677,—	91.140,—
51				11	Różne nieprzewidziane wydatki	46 610,—	—	160,—	46.450,—
	III				Śląska Rada Wojewódzka:				
53				12	Djety członków Śląskiej Rady Wojewódzkiej	58.560,—	—	4.099,—	54.461,—
				14	Fundusz dyspozycyjny śl. Rady Wojewódzkiej	12.000,—	9.000,—	—	21.000,—
				15	Subwencje	1.453.200,—	312.000,—	—	1.765.200,—
54				17	Fundusz na popieranie rzemiosła	20.000,—	5.000,—	—	25.000,—
	V				Wyznania religijne:				
56				12	Wyznania katolickie	60.000,—	—	4.000,—	56.000,—
56				12	Budowa i konserwacja kościołów	300.000,—	30.000,—	—	330.000,—
	VI				Policja Województwa Śląskiego:				
57				15	Uzbrojenie	69.700,—	—	16.000,—	53.700,—
58				18	Utrzymanie aresztów policyjnych	11.000,—	1 000,—	—	12.000,—
58				19	Obrona przeciwgazowa	30.000,—	—	10.000,—	20.000,—
	VII				Kultura krajowa:				
59				12	Popieranie wytwórczości rolnej i pozaszkolnej oświaty rolnej	70 000,—	206.000,—	—	276.000,—
59				13	Popieranie wytwórczości leśnej, rybackiej i pszczelnicznej	2.000,—	1.000,—	—	3.000,—
60				14	Śląska Stacja Ochrony Roślin	9.500,—	—	6.000,—	3.500,—

W y d a t k i.

Strona prelimitarza Śląskiej Rady Wojew.	Cz.	Dz.	Rozdz.	§	Nazwa części, działu, rozdziału i paragrafu	Przedłożenie Śląskiej Rady Wojewódzk.	Z m i a n y		Uchwalono
							Zwiększono	Zmniejszono	
	II.				Administracja Śląska				
		VIII.			Roboty publiczne:				
60				12	Budowy nadziemne	789.000,—	795.000,—	—	1.584.000,—
61				13	„ drogowo-mostowe	7.750,—	410.000,—	—	417.750,—
61				14	„ wodne	524.500,—	60.000,—	—	584.500,—
62				15	Budowa kolei krajowych	926.500,—	500.000,—	—	1.426.500,—
		XI.			Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne				
63				12	Dotacje na pokrycie niedpborów w zakładach wojewódzkich	242.904,—	—	800,—	242.104,—
64				16	Wychowanie zapobiegawcze	241.902,—	—	72.600,—	169.302,—
65				20	Zapomogi wojewódzkie	3.290.000,—	44.270,—	—	3 334.270,—
65				21	Renty wojewódzkie	120.480,—	—	95 480,—	25.000,—
		XII.	I.		Wojewódzka Służba Zdrowia.				
66				12	Pomoc lekarska	353.000,—	93.000,—	—	446.000,—
		XIV.			Muzeum Śląskie:				
68				12	Zbiory muzealne	21.500,—	10.000,—	—	31.500,—
		XVI.			Administracja szkolna				
			I.		Władze II. Instancji				
70				13	Zasiłki i stypendja	440.200,—	55.000,—	—	495.200,—
		IV.			Zakłady kształcenia nauczycieli				
72				13	Subwencje dla prywatnych seminarjów	5.000,—	4 000,—	—	9.000,—
		V.			Szkoły średnie ogólno-kształcące:				
72				13	Zasiłki i subwencje dla komunalnych szkół średnich	200.000,—	40.000,—	—	240.000,—
					Śląskie Konserwatorium Muzyczne:				
	IIa.				Administracja	11 100,—	—	11.100,—	—
		I.			Urząd Kontroli Państwowej:				
				2	Różne wydatki osobowe	14.150,—	—	1.500,—	12.650,—
		II.			Prokuratura Generalna Rz. P., Oddział w Katowicach				
				2	Różne wydatki osobowe	8.500,—	—	2.000,—	6 500,—
					R a z e m :	—	2.961.060,—	2.478.680,—	—
					<u>D O C H O D Y.</u>				
					Administracja Śląska				
		VIII.			Roboty publiczne				
11	II.			12.	Dochód ze sprzedaży domu w Katowicach przy ul. Pocztowej 11	—	200.000,—	—	200.000,—
		XI.			Opieka społeczna i wojewódzkie zakłady humanitarne				
12	II.			17	Zwrot z tytułu rent bochumskich	—	300.000,—	—	300.000,—
16	II.	XVII.			Śląskie Konserwatorium Muzyczne	47.800,—	—	47.800,—	—
18	III.				Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki:				
		III.			Daniny publiczne:				
				10	Podatki bezpośrednie	49.945.000,—	26.000,—	—	49.971.000,—
					R a z e m :	—	526.000,—	47.800,—	—

Rezolucje

Komisji Budżetowo-Skarbowej Sejmu Śląskiego

do preliminarza budżetowego Województwa Śląskiego

na rok 1934/35.

Dz. IV. R. I. Administracja Ogólna:

1) Sejm Śląski zwraca się do p. Wojewody Śląskiego o poczynienie starań w Rządzie Centralnym celem przywrócenia samorządom terytorjalnym prawa samodzielnego przymusowego ściągania danin i opłat komunalnych.

Dz. VII. R. I. Kultura Krajowa:

2) Powołując się na art. 4, pkt. 6 Statutu Organicznego Województwa Śląskiego, Sejm Śląski zwraca się do p. Wojewody Śląskiego o poczynienie starań, ażeby nadzór nad Wyższą Szkołą Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie powierzono Wydziałowi Oświecenia Publicznego przy Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach, a temsamem wyłączono ją z pod nadzoru Kuratorjum w Krakowie.

SEJM ŚLĄSKI

Okres III.

Druk Nr. 366/III.
dotyczy druku nr. 348/III.
Załącznik 3.

Ustawa Skarbowa

i

Preliminarz budżetowy

na okres 1934/35 r.

**w brzmieniu uchwalonem przez Komisję Budżetowo - Skarbową
Sejmu Śląskiego.**

Ustawa Skarbowa

na rok administracyjny 1934/35 z dnia 1934 r.

Art. 1.

Załączonym budżetem Województwa Śląskiego za czas od 1 kwietnia 1934 r. do 31. marca 1935 r. ustala się:

kwotę wydatków zwyczajnych
na 63.250.315,48 zł.

kwotę wydatków nadzwyczajnych
na 3.579.200,— zł.

Łączną kwotę wydatków administracyjnych na rok administracyjny 1934/35 ustala się na sumę 66.829.515,48 zł.

Art. 2.

Załączonym do budżetu planem finansowo-gospodarczym na rok administracyjny 1934/35 ustala się dla przedsiębiorstwa Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego:

rozchody zwyczajne w kwocie 185.570,— zł.

na których pokrycie służą dochody zwyczajne w kwocie . 205.570,— zł.

Art. 3.

Jako pokrycie ustalonych w artykule 1 wydatków administracyjnych w kwocie 66.829.515,48 zł. służą preliniowane w budżecie na rok administracyjny 1934/35 dochody:

zwyczajne administracji w kwocie 66.316.410,— zł.

nadzwyczajne administracji w kwocie 500.000,— zł.

czysty dochód Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 20.000,— zł.

łącznie zatem dochody w kwocie . 66.836.410 zł.

Art. 4.

Ustawowy udział Skarbu Państwa w dochodach Skarbu Śląskiego w myśl ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut

organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 497) będzie pokryty z nadwyżek pomiędzy wydatkami Skarbu Śląskiego a wszystkimi dochodami skarbowymi, które zgodnie z artykułem 5 statutu organicznego Województwa Śląskiego mają wpływać do Skarbu Śląskiego.

Art. 5.

Wszystkie wydatki mogą być uskutecznione tylko na cele wymienione w paragrafach i pozycjach budżetu i w granicach kredytów w tych paragrafach i pozycjach ustalonych; przepis ten nie uchyla prawa Śląskiej Rady Wojewódzkiej do przeniesienia kredytów rzeczowych wymienionych w artykule 7 niniejszej ustawy.

Kredyty inwestycyjne względnie budowlane mogą być użyte tylko na materiały budowlane, narzędzia pracy i koszty robocizny robotników fizycznych tj. takich, którzy nie podlegają rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych z dnia 24. listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911).

Art. 6.

Otwieranie kredytów nieobjętych budżetem może nastąpić tylko na wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej, uprzednio uchwalony w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że jednocześnie zostaną uzyskane nowe, wystarczające źródła pokrycia.

Art. 7.

Śląska Rada Wojewódzka ma prawo przenosić kredyty w razie potrzeby między paragrafami 2 do 11 włącznie, obejmującymi wydatki rzeczowe związane z normalnym tokiem administracji, w obrębie każdego działu poszczególnej części budżetu zwyczajnego administracji, oraz zwiększać wydatki zwyczajne przewidziane w planie finansowo-gospodarczym Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, z wyjątkiem wydatków osobowych, przewidzianych stałym etatem

o ile wszystkie te zmiany nie spowodują zmniejszenia czystego dochodu Drukarni.

Prawa przyznane Śląskiej Radzie Wojewódzkiej w ustępie 1 niniejszego artykułu służą odnośnie do części pierwszej budżetu Marszałkowi Sejmowi Śląskiemu z tem, że Marszałek ma także prawo przenosić kredyty z paragrafów i na paragrafy obejmujące wydatki osobowe.

Prawo przenoszenia kredytów między pozycjami budżetów Śląskich Zakładów Wojewódzkich w dziale wydatków rzeczowych służy Śląskiej Radzie Wojewódzkiej, zaś między subpozycjami Województwa Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka ma prawo podwyższać wydatki Wojewódzkiego Funduszu Drogowego oraz ustalać wydatki w budżecie Wojewódzkiego Funduszu Drogowego nieprzewidziane, o ile zmiany te nie wywołują powiększenia dotacji Skarbu Śląskiego, oraz ma prawo przenosić kredyty w razie potrzeby między pozycjami jednego i tego samego paragrafu w obrębie od 1 do 7 paragrafu budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do zwiększenia wydatków przewidzianych w paragrafie 3 załączonego budżetu Wojewódzkiego Funduszu Drogowego do wysokości 5% faktycznych dochodów przewidzianych w paragrafach 3, 4, 5 i 6 budżetu tegoż Funduszu.

Dołączone do niniejszego budżetu, budżety wojewódzkich zakładów humanitarnych i szpitalnych są integralną częścią budżetu Województwa Śląskiego.

Art. 8.

Kredyty przewidziane w załączonym budżecie są ważne do dnia 31 marca 1935 roku.

Art. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 1934 roku.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Śląskiej Radzie Wojewódzkiej i Województwu Śląskiemu.

Marszałek:

Zestawienie ogólne.

D o c h o d y :

Część	Wyszczególnienie	Dochody na rok 1934/35		
		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
I	Sejm Śląski	3.015,—	—	3.015,—
II	Administracja Śląska	2.322.695,—	500.000,—	2.822.695,—
III	Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	63.990.700,—	—	63.990.700,—
	Drukarnia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego	20.000,—	—	20.000,—
	Razem	66.336.410,—	500.000,—	66.836.410,—

W y d a t k i :

Część	Wyszczególnienie	Wydatki na rok 1934/35		
		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
I	Sejm Śląski	840.124,—	60.000,—	900.124,—
II	Administracja Śląska	54.606.927,—	3.519.200,—	58.126.127,—
IIa	Urząd Kontroli Państwowej, Oddział Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach	19.150,—	—	19.150,—
III	Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	7.784.114,48	—	7.784.114,48
	Razem	63.250.315,48	3.579.200,—	66.829.515,48

Zestawienie ogólne dochodów

według części, działów i rozdziałów.

Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Dochody na rok 1934/35		
				Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
I			Suma ogólna	66.336.410,—	500.000,—	66.836.410,—
			Sejm Śląski	3.015,—	—	3.015,—
II			Administracja Śląska	2.322.695,—	500.000,—	2.822.695,—
	I		Dochody administracyjno-osobowe	4.670,—	—	4.670,—
	II		Dochody administracyjno-rzeczowe	145.236,—	—	145.236,—
	IV	1	Administracja ogólna	744.200,—	—	744.200,—
	VI		Policja Województwa Śląskiego	3.500,—	—	3.500,—
	VII	1	Kultura Kraiowa	1.000,—	—	1.000,—
		2	Śląskie Biuro Meljoracyjne	150,—	—	150,—
	VIII		Roboty Publiczne	6.000,—	200.000,—	206.000,—
	IX	1	Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	6.000,—	—	6.000,—
		2	Wyższy Urząd Ubezpieczeń	97.450,—	—	97.450,—
	X		Wojewódzki Sąd Administracyjny	3.500,—	—	3.500,—
	XI		Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne	17.000,—	300.000,—	317.000,—
	XII	1	Wojewódzka Służba Zdrowia	11.600,—	—	11.600,—
		2	Wojewódzki Zakład Badania Żywności	35.000,—	—	35.000,—
	XIII		Administracja Domów Skarbowych	414.259,—	—	414.259,—
	XIV		Muzeum Śląskie	600,—	—	600,—
	XV		Administracja Skarbowa	150.000,—	—	150.000,—
	XVI		Administracja Szkolna	—	—	—
		4	Zakłady Kształcenia Nauczycieli	16.600,—	—	16.600,—
		5	Szkolnictwo Średnie	577.500,—	—	577.500,—
		6	Szkolnictwo Zawodowe	88.430,—	—	88.430,—
III			Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	63.990.700,—	—	63.990.700,—
	I		Emerytury	42.500,—	—	42.500,—
	II		Ogólny Zarząd Skarbowy	1.145.000,—	—	1.145.000,—
	III		Daniny Publiczne	62.803.200,—	—	62.803.200,—
			Przedsiębiorstwa.			
			Drukarnia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego	20.000,—	—	20.000,—

Zestawienie ogólne wydatków

według części, działów i rozdziałów.

Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Wydatki na rok 1934/35		
				Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
I			Suma ogólna	63.250.315,48	3.579.200	66.829.515,48
			Sejm Śląski	840.124,—	60.000,—	900.124,—
II			Administracja Śląska	54.606.927,—	3.519.200,—	58.126.127,—
	I		Wydatki administracyjno-osobowe	36.422.315,—	—	36.422.315,—
	II		Wydatki administracyjno-rzeczowe	2.973.939,—	41.950,—	3.015.889,—
	III		Śląska Rada Wojewódzka	2.015.101,—	—	2.015.101,—
	IV	1	Administracja ogólna	165.780,—	—	165.780,—
		2	Konserwator Okręgowy	5.500,—	—	5.500,—
	V		Wyznania religijne	70.300,—	330.000,—	400.300,—
	VI		Polícia Województwa Śląskiego	534.168,—	66.000,—	600.168,—
	VII	1	Kultura Krajowa	287.500,—	—	287.500,—
		2	Śląskie Biuro Meljoracyjne	22.400,—	—	22.400,—
	VIII		Roboty Publiczne	971.500,—	3.041.250,—	4.012.750,—
	IX	1	Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń	21.585,—	—	21.585,—
		2	Wyższy Urząd Ubezpieczeń	37.000,—	—	37.000,—
	X		Wojewódzki Sąd Administracyjny	4.810,—	—	4.810,—
	XI		Opieka Społeczna i Wojewódzkie Zakłady Humanitarne	7.951.770,—	—	7.951.770,—
	XII	1	Wojewódzka Służba Zdrowia	750.300,—	—	750.300,—
		2	Wojewódzki Zakład Badania Żywności	10.199,—	—	10.199,—
	XIII		Administracja Domów Skarbowych	113.900,—	—	113.900,—
	XIV		Muzeum Śląskie	31.500,—	—	31.500,—
	XV		Administracja Skarbowa	313.360,—	—	313.360,—
	XVI		Administracja Szkolna			
		1	Władze II. instancji	497.700,—	—	497.700,—
		2	Nadzór Szkolny (inspektoraty)	800,—	—	800,—
		3	Szkoły powszechne	411.000,—	—	411.000,—
		4	Zakłady Kształcenia Nauczycieli	61.000,—	—	61.000,—
		5	Szkoły Średnie Ogólno-Kształcące	290.500,—	—	290.500,—
		6	Szkoły Zawodowe	643.000,—	40.000,—	683.000,—
IIa			Urząd Kontroli Państwowej, Oddział Prokuraturji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach	19.150,—	—	19.150,—
	I		Urząd Kontroli Państwowej	12.650,—	—	12.650,—
	II		Oddział Prokuraturji Generalnej R. P. w Katowicach	6.500,—	—	6.500,—
III			Emerytury i zaopatrzenia, daniny publiczne, długi i pożyczki	7.784.114,48	—	7.784.114,48
	I		Emerytury i zaopatrzenia	4.504.520,—	—	4.504.520,—
	II		Ogólny Zarząd Skarbowy	10.000,—	—	10.000,—
	III		Daniny Publiczne	440.800,—	—	440.800,—
	IV		Śląski Fundusz Gospodarczy	—	—	—
	V		Długi Województwa Śląskiego	2.828.794,48	—	2.828.794,48
	VI		Udziały — Pożyczki	—	—	—

DOCHODY.
A. ADMINISTRACJA.
Część I. — Sejm Śląski.

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	Wyszczególnienie	Dochody na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a
					Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	R a z e m	
				Sejm Śląski	3.015,—	—	3.015,—	
		2		Częściowy zwrot kosztów u- mundurowania	315,—	—	315,—	Zwrot $\frac{1}{4}$ części kosztów faktycznych umunduro- wania woźnych Biura Sejmu Śląskiego.
		7		Biblioteka	700,—	—	700,—	Opłata za karty biblioteczne.
		10		Wydawnictwo Sejmu Śląskiego	2.000,—	—	2.000,—	Wydawnictwo Sejmu Śląskiego.

DOCHODY.
A. ADMINISTRACJA.
Część II. — Administracja Śląska.

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	Wyszczególnienie	Dochody na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a
					Zwyczajne	Nadzw- yczajne	R a z e m	
I				Administracja Śląska	2.370.495,—	—	2.370.495,—	
				Dochody administracyjno - oso- bowe	4.670,—	—	4.670,—	
		2		Częściowy zwrot kosztów u- mundurowania	4.670,—	—	4.670,—	
		1		Administracja ogólna	1.659,—	—	1.659,—	§ 2 poz. 1. Częściowy zwrot kosztów umun- durowania ($\frac{1}{4}$ kosztów faktycznych).
		3		Władze i urzędy skarbowe	1.708,—	—	1.708,—	§ 2 poz. 3. jak poz. 1.
II		4		Administracja szkolna	1.303,—	—	1.303,—	§ 2 poz. 4. jak poz. 1.
				Dochody administracyjno - rze- czowe	145.236,—	—	145.236,—	
		4		Środki lokomocji	34.175,—	—	34.175,—	
		1		Administracja ogólna	31.875,—	—	31.875,—	§ 4 poz. 1. a) dochód z opłat za egzaminy szoferskie 22.000,— zł. b) za badanie pojazdów me- chanicznych 9.875,— „
		2		Policja Województwa Śląskie- go	2.300,—	—	2.300,—	§ 4 poz. 2. a) ze sprzedaży zużytych opon, kiszek itp. 100,— zł. b) zwrot kosztów za wyppo- życzenie samoch. ciężar. . . 100,— zł. c) ze sprzedaży nawozu koń- skiego 1.800,— zł d) ze sprzedaży wybrakowa- nych koni 300,— zł.
		5		Czynsz za podnajęte mieszka- nia oraz świadczenia ubocz- ne	30.206,—	—	30.206,—	
		1		Administracja ogólna	3.037,—	—	3.037,—	§ 5. poz. 1. Czynsz za podnajęte miesz- kania służbowe oraz ubikacje w domach prywatnych przez Skarb Śląski wynają- tych oraz świadczenia uboczne.
		2		Policja Województwa Śląskie- go	13.133,—	—	13.133,—	§ 5. poz. 2. Czynsz za lokale, ubikacje go- spodarcze, parcele podnajęte funkcyj- nuszom Policji Województwa Śląskiego w realnościach przez Skarb Śląski wyna- jętych, oraz świadczenia uboczne.

Dochody.

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	Wyszczególnienie	Dochody na rok 1934/35			O b j a ś n i e n i a
					Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	R a z e m	
II			3	Administracja Skarbowa . . .	4.016,—	—	4.016,—	§ 5 poz. 3. Czynnosc za lokale podnajęte funk- cjonariuszom w domach prywatnych przez Skarb Śląski wynajętych oraz świadczenia uboczne.
			4	Administracja szkolna . . .	10 020,—	—	10.020,—	§ 5 poz. 4. Czynnosc za mieszkania służbowe w budynkach prywatnych oraz świadcze- nia uboczne za podnajmowanie sal w za- kładach szkolnych.
			6	Sprzedaż druków i makula- tury	2.260,—	—	2.260,—	
			1	Administracja ogólna	630,—	—	630,—	§ 6 poz. 1. Dochód ze sprzedaży druków, jak dzienniki dla położnych oraz maku- latury.
			2	Policja Województwa Śląskie- go	30,—	—	30,—	§ 6 poz. 2. Dochód ze sprzedaży makula- tury.
			3	Administracja Skarbowa . . .	1.000,—	—	1.000,—	§ 6 poz. 3. Dochód ze sprzedaży druków wła- dom niezespolonym, oraz makulatury.
			4	Administracja szkolna	600,—	—	600,—	§ 6 poz. 4. Dochód z opłat za wydane legi- tymacje kolejowe itp. zaświadczenia ucz- niom w szkołach zawodowych (rozporz. z dnia 30. X. 1931 r. w sprawie opłat szkolnych w szkołach zawodowych Woje- wództwa Śląskiego).
			7	Sprzedaż inwentarza biuro- wego	—	—	—	
			2	Policja Województwa Śląskie- go	—	—	—	§ 7 poz. 2. Nie przewiduje się sprzedaży inwentarza biurowego.
			9	Wydawnictwa	70.995,—	—	70.995,—	
			1	Administracja ogólna	70.995,—	—	70.995,—	§ 9 poz. 1. Prenumerata wydawnictw urzę- dowych i ogłoszenia: a) Gazeta Urzędowa Woj. Śl. 19.920,— zł. b) Dziennik Ustaw Śląskich — wydanie polskie . . . 10.800,— .. c) Dziennik Ustaw Śląskich — wydanie niemieckie . . . 1.920,— .. d) Pojedyncze egzemplarze . . 2.105,— .. e) Ogłoszenia 36.000,— .. f) Drobne dochody 250,— .. Razem . . . 70.995,— zł.
			11	Inne dochody	7.600,—	—	7.600,—	
			1	Administracja ogólna	1.400,—	—	1.400,—	§ 11 poz. 1. Przewiduje się różne dochody nieprzewidziane w innych paragrafach Ad- ministracji Ogólnej.
			2	Policja Województwa Śląskie- go	800,—	—	800,—	§ 11 poz. 2. Różne dochody nieprzewidziane w innych paragrafach Policji Wojewódz- twa Śląskiego.
			3	Administracja Skarbowa . . .	3.500,—	—	3.500,—	§ 11 poz. 3. Różne dochody nieprzewidziane w innych paragrafach Administracji Skar- bowej.
			4	Administracja szkolna	1.900,—	—	1.900,—	§ 11 poz. 4. Różne dochody nieprzewidziane w innych paragrafach Administracji Szkolnej.
IV	I			Administracja ogólna	744.200,—	—	744.200,—	
			12	Opłaty z obrotu uszlachetnia- jącego	36.000,—	—	36.000,—	§ 12. Dochody z opłat za wystawienie świa- dectw pochodzenia na płody rolnicze oraz z obrotu uszlachetniającego po myśli art. 218 Konwencji Genewskiej.